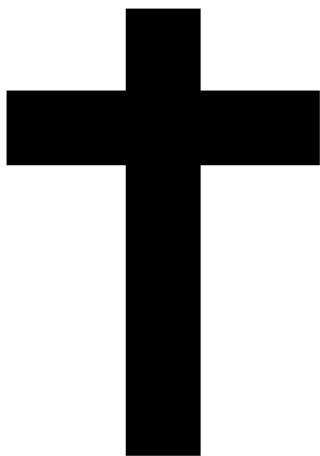

Ebe-No-Pfuase Ishobo
Onogbo

New Testament in Ivbie North-Okpela-Arhe (NI:atg:Ivbie
North-Okpela-Arhe)

Ebe-No-Pfuase Ishobo Onogbo

New Testament in Ivbie North-Okpela-Arhe (NI:atg:Ivbie North-Okpela-Arhe)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ivbie North-Okpela-Arhe

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789194797

The New Testament

in Ivbie North-Okpela-Arhe

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022
03be06b0-68fd-500b-b9a9-6bca4b63979a

Contents

iMatiu	1
iMaki	34
iLuku	55
ijoni	88
Ikanya	113
iRoma	144
1 iKoritia	158
2 iKoritia	172
iGalesha	181
Efisha	186
iFilipia	191
iKolosha	195
1 iTeşalonia	199
2 iTeşalonia	202
1 iTimoti	204
2 iTimoti	208
iTato	211
iFilemø	213
Iburu	214
ijemhisi	225
1 iPita	229
2 iPita	233
1 ijoni	236
2 ijoni	240
3 ijoni	241
ijudu	242
Irokhase	243

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni iMatiu O keke

*Unuekpɛ oyi iJesu iKirisiti
(iLuk 3.23-38)*

¹ Ona o khi akɛkɛ shi ekɛ abi unuekpɛ oyi iJesu iKirisiti Omi iDefidi ni o khi Omi Aburaamu o li zɛ.

² Aburaamu o bia Aziki,

Aziki o bia iGiekɔpu,
iGiekɔpu o bia iJuda
ali inyɔghuo ɔli nya.

³ iJuda o bia iPɛrɛzi
ali iZɛra, ɔkpotoso ni o bia wɛ,
a lu iTama.

iPɛrɛzi o bia Ezirɔni.

Ezirɔni o bia iRamu.

⁴ iRamu o bia Aminadabu.

Aminadabu o bia iNashɔni,
iNashɔni o bia iSalimɔni.

⁵ iSalimɔni o bia iBoazi,
ɔkpotoso ni o bia iBoazi,
a lu iRe-abu.

iBoazi o bia Obɛdi
ni a lu inyɔli iRutu.

Obɛdi o bia iJese.

⁶ iJese o bia iDefidi
ni o khi oghie.

iDefidi o bia iSolomoni
ni inyɔli o kpɛ khi ughue Uraya.

⁷ iSolomoni o bia iReobuamu.

iReobuamu o bia Abija.

Abija o bia Asa.

⁸ Asa o bia iJeoshafati.

iJeoshafati o bia iJeoram,

iJeoram o bia Uzaya.

⁹ Uzaya o bia iJotamu.

iJotamu o bia Aazi.

Aazi o bia Ezekaya.

¹⁰ Ezekaya o bia iManasɛ,

iManasɛ o bia Amɔni.

Amɔni o bia iJosaya.

¹¹ iJosaya o bia iJekonaya

ali inyɔghuo ɔli nya
ɛghɛghɛ ni a rɔ muno

ɛgbɔ iZirɛni ighumha je iBabilo.*

¹² Abi e ke rɔ rɔte iBabilɔ je,

iJekonaya o bia iShalitiɛni.

iShalitiɛni o bia iZerubabeli.

¹³ iZerubabeli o bia Abiudu.

Abiudu o bia Eliakimu.

Eliakimu o bia Azori.

¹⁴ Azori o bia iZadɔki.

iZadɔki o bia Akimu.

Akimu o bia Eliudu.

¹⁵ Eliudu o bia Eliaza.

Eliaza o bia iMataani.

iMataani o bia iGiekɔpu.

¹⁶ iGiekɔpu o bia iJosɛfu,
ni o rue iMeli inyi iJesu shi
ni a lu iKirisiti.

¹⁷ Rɔte ɛghɛghɛ Aburaamu bhale ɛghɛghɛ iDefidi, e khi agbhotu igbɛne. Ke rɔte ɛghɛghɛ iDefidi bhale ɛghɛghɛ ni a rɔ muno ɛgbɔ iZirɛni ighumha je iBabilo, e khi agbhotu igbɛne. Ke rɔte ɛghɛghɛ iBabilo bhale ɛghɛghɛ ni a rɔ bia iJesu iKirisiti, e gbo li khi agbhotu igbɛne ghɔ.

Abi a li bia iJesu iKirisiti

(iLuk 2.1-7)

¹⁸ Abi a li bia iJesu iKirisiti na. Neni iMeli inyɔli o ngeli na iJosɛfu ni ɔɔ gue ɔli. A bhale ya ɛ khi iMeli ɔɔ mɛ ɔmɔ ni o rɔte obɔ oyi Ayɛmhɛ-nɔ-pfuasɛ bhale.† ¹⁹ Itobɔ khi iJosɛfu ughuɔli, o khi ɔgbɔ ni o gue angeli, ɔɔ sali shi udu khi lɔli ya kuegbe-a ri imeli shi ekɛ, ini lɔli khi yɛghɛ ɔlia ukpɛloɛ agbɔ.

²⁰ Abi o lii sa ona shi udu, agɛni o bhale deba li alo ɛlena, ɔɔ li, “iJosɛfu omi iDefidi, khi ke zɛ ni ulishi o mu ɛ abi u li ya rue iMeli shi ughue, irari khi ɔmɔ ni ɔɔ mɛ, obɔ oyi Ayɛmhɛ-nɔ-pfuasɛ o te bhale. ²¹ O ya bia ɔmɔ ɔmɔse, eva ni u ya lu ɔni ɔmɔ khi iJesu, irari khi o ya mie ɛgbɔ eyɔli olamhɛ pfuase.”‡

²² Eri a mɛ enana ni a rɔ bhɛ ya ɛ khi ingmemhi ni ɛshinɛgba o rɔte unu oyi omekɛguele ngme, ni e bhale ya tsɛ. Ni ɔɔ, ²³ “Ghe khe! ɔmueshi ni ɔa lɛ deba ɔmɔse ghue o ya ke mɛ ɔmɔ, o bia ɔmɔ ɔmɔse, eva oyɔli a ya ke lu iManuɛni.”§ Abi ona o ngme khi, “ɛshinɛgba o nu awa la.”

²⁴ Abi iJosɛfu o rɔ guale, o riɛlɛ emini ɔnɔmhuɛ o mhɛsɛ na li o riɛlɛ, o rue iMeli ughue abi ɛshinɛgba o gueye ɔli. ²⁵ Eri-tɛ khi iJosɛfu ɔa tigbe lɛ deba iMeli, ramhi ni o rɔ bia ɔni ɔmɔ ɔmɔse. iJosɛfu o lu eva oyi ɔni ɔmɔ, iJesu.*

2

ɛpfɛsɛ ni e rɔte obini ovɔ o te ɛ ngale bhale

¹ ɛoli ni a lu iBɛtilɛmu obini ekɛ iJudia a bia iJesu shi, ɛghɛghɛ ni oghie ni a lu Erɔdu o rɔ khi oghie. Emɔsɛ elɛsingme eghuo e rɔte obini ovɔ o te ɛ ngale bhale ekɛ iJerusalɛmu. ² Ee mhila, ee liɛ, “Obo a bia ɔni ɔmɔ ni o ya khi oghie oyi ɛgbɔ iJu shi? Irari khi anye she mɛ ukpɛtata oyɔli obini ovɔ o te ɛ ngale, lɔli o zɛ khi anye bhale ni anye ya ga li.”

³ Abi ɔni oghie Erɔdu o rɔ suɔ ona, egbe ɛa ke sheshe lɔli ali ɛgbɔ kpa ni e la iJerusalɛmu.

⁴ O luno ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya ali esɛsɛ Ishi eyi iMosisi kugbe. O mhila wɛ, ɔɔ wɛ, “Obo ɛ khi a ya bia iKirisiti ɔmɛpfuase

* 1:11 Li zɛ 2 Ighie 24.14-15; 2 Okhɛ 36.10; iJere 27.20

† 1:18 Li zɛ iLuk 1.27 ‡ 1:21 Li zɛ iLuk 1.31 § 1:23 Li zɛ Aza 7.14; 8.8,10

* 1:25 Li zɛ iLuk 2.21

shi?" ⁵ E gueye ɔli, "Eɔli iBetiɔleɔmu na eke ijudia lo." "Irari khi igho emekeɔuele e keke shi eke khi:

⁶ "iBetiɔleɔmu na eke ijudia,
yeɔe u ga khi ɔni o mu ɛloe ne nya
elemhi ɔli eniemhi
ni e la eke ijudia.
Aye oghie o te ya lasele,
ni o ya ri eɔbo iZireni
khasɔ oɔe."*

⁷ Igho oghie Eroɔu o lu eni emose egho ochi, o mhila we, "Egheghe onoghua a ro me oni ukpetata?" ⁸ Igho o ghie we je iBetiɔleɔmu, oɔ we, "A ke le, a kuegbe-a ya nono ɔli. A kha da me ɔli ne, a nyene egbe bhale ya gueye mhe ni mhi li ya ga li."

⁹ Abi e ro suo abi Eroɔu o ngme se, e te agho fie lasele. Igho e gbo me oni ukpetata ni e kpe me obini ovo o te e ngale. O re we khasɔ oɔe ya ramhi ni o ro migha ukhomhi oni owa ni ɔni omoo o la. ¹⁰ Egbe e mema mu we abi e ro me oni ukpetata. ¹¹ Igho e lo elemhi oni owa. Abi e ro me ɔni omoo ali inyoli iMeli, e wugha e ga li. E khueghie ekuɛ ni e tsua-a, e rue igolu ali afu ituale ali oili ituale ni e eɔe pfiɛ ni e ghalɛ somhi ɔli opfa. ¹² Igho Eshinegba o tse agua ye we alo ɛlena e khi gbo nyene egbe ukhokho deba ɔni oghie. Itobo igho e rote oɔe lese ya je apfe.

A rue iJesus na je eke ijipiti

¹³ Abi eni emose e ro je se, aɔeni oyi Onomhuɛ o gueye iJosefu alo ɛlena, oo li, "Eroɔu oo nono ɔni omoo ɔna ni luɛ gbe ɔli-a. Rue ɔli ali inyoli na je eke ijipiti. La agho ramhi egheghe ni mhi ro ya gueye u rote agho vu." ¹⁴ Obili o bi, iJosefu o rue ɔni omoo ali inyoli na je eke ijipiti. ¹⁵ Oobo o la ramhi ni oghie Eroɔu o ro ghu-a. Eri Eshinegba o riɛle ɔna ni a ro bhale ya e khi emini omekɛguele o ngme khi o bhale ya tse. Ni oo, "Eke ijipiti mhi te lu omi mhe."†

Eroɔu o shi ushi a gbolo eniye enikeke-a

¹⁶ Abi Eroɔu o ro me khi eni emose ni e rote obini ovo o te e ngale bhale egho khi e di luɛ, Elemhi ee bi o egbegbo. O shi ushi a gbolo eniye emose enikeke ni e la ɛoli iBetiɔleɔmu ali ɛoli ni e la gasɛ ɔli-a nya. Eniye rote ikpe eva tiemhi eke, abi eni epfese e gueye ɔni oghie egheghe ni e ro me oni ukpetata.

¹⁷ Abi a li me ɔli ena, o ri ungmehi ni omekɛguele iJeremaya o ngme bhale ya tse.

¹⁸ "A suo okokokhue

eke iRama,†

ni o khi oyi evie,

ali eviɛ oya.

iReche oo viɛ imi ɔli,

Aa yeɔe ɔli,

oa ze yeɔe, irari
khi imi ɔli e ghulo-a."

IJosefu ali apfɔli e rote eke ijipiti jele apfe

¹⁹ Eroɔu o ghu-a se, aɔeni oyi Eshinegba o bhale deba iJosefu alo ɛlena obini eke ijipiti. ²⁰ Oo, "iJosefu, vule, rue omie ali ughue, a ke je eke iZireni irari khi eni eɔe nono ni wewe e gbe ɔni omoo-a, e she ghuloa."

²¹ Igho iJosefu o vule, o rue ɔni omoo ali inyoli, o nyene egbe je eke iZireni. ²² Eri-tse khi abi iJosefu o ro suo khi Achɛlusi o ke shito ukpɛkhomhi oyi itali shi eke ijudia, ulishi o mu ɔli oa gbudu je oobo, o ri ochoghɔ ya je obini eke iGalili abi aɔeni o she kpe tse agua ye ɔli. ²³ O ri iNazarɛti mele apfe oyoli-a. Irarigho, ungmehi ni emekɛguele e ngme, o bhale ya tse. Ni oo. "A ya ke lu ɔli ɔngi iNazarɛti."§

3

Iɔni ɔni oo batazi eɔbo oo tse abo (iMak 1.1-8; iLuk 3.1-18; iɔn 1.19-28)

¹ Ikpe ni e bu e doɔe, iɔni ɔni oo batazi eɔbo o lasele shi elemhi oɔagbe ifufu na eke ijudia, oo tse abo. ² Oo lie, "A rote olamhe eye e mu pfi irari khi Eghiele oyi Eshinegba o she ti bhale."* ³ Ingme oyi iɔni ɔna, Azaya omekɛguele oo ngme abi o ro lie, "Ogbo oghuo o la elemhi

oɔagbe ifufu e tseɔe, oo lie,

'Be oɔe-a na Onomhuɛ rote,

be ɔli sheshe.'†

⁴ Itua ni iɔni o ro so, iriria akphere a ro do we. O ri ogbene ekuɛ ɛlamhi mu oku. Initso ali oribo e khi eminale eyoli.‡

⁵ IJerusalemu ali eke ijudia ali eɔeli ni e mama okɛ iɔdani nya eɔbo e rote e bhale ni e suo ungmehi oyoli. ⁶ O la elemhi okɛ iɔdani batazi eɔbo, ee zono olamhe eyewe lasele.

⁷ Abi iɔni o ro me khi eɔbo otu iFarisi ali iSadusi ni e bu e bhale deba li o batazi wewe, oo we, "Ee enye ali imi enye! Oghuo o tse agua ye e, a na, khi anasemhe oo bhale ni Eshinegba o ya ghie ghi e?"§ ⁸ A ke ngeli ingeli eni e ya rokhasɛ khi a she mu pfi. ⁹ A khi ke sa khi a ya na pfiɛ anasemhe ini a da lie, 'Aburaamu o khi itita anye.' Itobo khi Eshinegba o doɔe ya rote eche ena woloo eniye lasele na Aburaamu.* ¹⁰ A she to uze so udi qara. Qara ni qa da mo umomhi onete ne, a ya khi ɔli pfilo erali.†

¹¹ "Ame mhi ro o batazi e memena, irari khi a she mu pfi. Ogboese ni oo bhale ikpukhokho oyemhe, o fu doɔe mhe. Mhi a fe futɛ ɔni o tsua ekuɛ oyoli eke. Loli o ya ri

* 2:6 Li ze iMika 5.2 † 2:15 Li ze Osia 11.1 ‡ 2:18 Li ze iJere 31.15 § 2:23 Li ze iMak 1.24; iLuk 2.39; iɔn

1.45 * 3:2 Li ze iMat 4.17; iMak 1.15 † 3:3 Li ze Aza 40.3 ‡ 3:4 Li ze 2Ighie 1.8 § 3:7 Li ze iMat 12.34; 23.33

* 3:9 Li ze iɔn 8.33 † 3:10 Li ze iMat 7.19

Ayemhë-no-pfuasë ali erali batazi e. ¹² Ò mu ukpokpo ni a tò akhuli ni o zë epfia sò mhue obò oyòli, ni o rọ ya ke ghiaghie wë, o pfië efue ado-a, ashini a la kpishi wë. Oo ti wë gbili shi ashini a ri eminale e shi, eni efue wë egho, o ya ri erali ni e ya pfua ghue tose wë-a.”

*Abi İjesu o li batazi
(iMak 1.9-11; iLuk 3.21-22)*

¹³ İjesu o ya rote ekë iGalili bhale okë ijodani ni ijoni o batazi lue. ¹⁴ İjoni, oo nono ni loli khu İjesu oni ibatizi, oo İjesu, “Yeyë u kha batazi mhë, se u ke gbo li bhale deba mhë mhi batazi e?”

¹⁵ İjesu o sọli o, oo li, “Iiye. Kie zë ni awa lina rielë ọli eghëghë ona, ni awa mę asha ri oghuemhë oyi Eshinegba gbe akanya pfo.” İjoni o lama shi ọli o.

¹⁶ A batazi İjesu se, khi o lesë na rote elemhi okë ngale esọ egele, o mę khi idane o khueghie a. İgho o mę khi Ayemhë oyi Eshinegba o li abi anekhukhu tiemhile bhale ya ma li egbe. ¹⁷ A suo khi uruli o rote idane ngme, oo li, “Omimhë ni mhi nono ingme oyoli na, ni o ri egbe e mu mhë.” †

4

*Imufe oyi İjesu
(iMak 1.12-13; iLuk 4.1-13)*

¹ Ayemhë o rue İjesu je odagbe ifufu ni Ophaghie o mę asha mu ọli fe.* ² Abi İjesu o rọ pfi azumhi ogbëlë egbhueva se, okiamhi oo gbe ọli. ³ İgho Ophaghie o bhale deba li, oo li, “Ini o khia khi Omi Eshinegba u khi, nu eni echë ena ngme ni e mele eminale-a nę ni u le.”

⁴ İjesu oo li, “Ebe-no-pfuasë o ngme ghọ khi:

“‘Oa khi eminale tse,

o ri agbo a na ogbo,

ama ungmehi ni

o rote Eshinegba unu lasela kpa.’” †

⁵ İgho Ophaghie o rue İjesu je İjerusalemu, eoli no pfuasë. O rue ọli ya nga apfiëpfiemhi ashini o yagha nę shi Owa Oyi Eshinegba ya migha. ⁶ Oo İjesu, “Ini o khi Omi Eshinegba u khi, rote ukhomhi ana ji ya tiemhi ekëkhë.” İrari khi Ebe-no-pfuasë o ngme ọli khi:

“‘Eshinegba o ya

ri unu na igeni eyoli

e ri eloe shi e egbe

e kpe abọ muę,

Ini u khi khi owę

shi echë.” †

⁷ İjesu oo li, “A gbo li kękë o shi Ebe-no-pfuasë khi, ‘Khi mu Eshinegba Onomhüey fe bino.’” §

⁸ İgho Ophaghie o rue İjesu nga ukhomhi ute ni o lolo yagha, o ga ri eghiele ni e la agbo ona nya ali isomhotse oyewę khasę ọli. ⁹ Oo li, “Ena nya mhi ya rọ nę ini u lesę nyesę ukhomhi ga mhë.”

¹⁰ İjesu oo li, “Vu mhë alo-a, Ophaghie! Ebe-no-pfuasë óó lię,

“‘Nyesę ukhomhi na

Eshinegba Onomhüey oye,

lolighuo kpe wa ke ga.’” *

¹¹ İgho Ophaghie o zë İjesu obọ, igeni e bhale ya kpaghie ọli obọ.

*İjesu o rote iGalili gba ikanya eyoli ekë le
(iMak 1.14-15; iLuk 4.14-15)*

¹² Abi İjesu o rọ suo khi a mu ijoni shi owa ighumha, o nyenę egbe je edeli iGalili. † ¹³ Oa migha iNazareti, o je iKapanomu, edeli ni o la ukiękie okë iGalili ni o la ekë iZebulo ali iNafutali. † ¹⁴ Eri a me ęna ni a rọ bhale ya e khi ungmehi ni Azaya omekeguele o ngme, o bhale ya tse, ni o la lię,

¹⁵ “‘Eę ekë iZebulo

ali ekë iNafutali,

ni a la ini a da okë ijodani lase,

iGalili, ni egbo

ijeta § e ngeli, ni o la odę ni o je okę onięmhi.

¹⁶ Egbo ni e la alo ebili

e ya mę akpa onięmhi.

Oni akpa oo ngale na

egbo ni o li abinę khi

eghuli o ti mama wę.” *

¹⁷ Rote agho vu İjesu o rote tse abọ kia guele, “Ogbogbo o mu pfi, irari khi Eghiele oyi Eshinegba o she ramhi.” †

*İjesu o lu egbifelę aane e deba lue
(iMak 1.16-20; iLuk 5.1-11)*

¹⁸ Abi İjesu o li kia epfepe okę onięmhi iGalili, igbo o mę iPita ali Aduru, ogbo ali inyoęhuo ni e khi egbifelę khi e ri aga a gbe ifelę oni okę-no-khishi. ¹⁹ İjesu oo wę, “A bhale deba mhë khi mhi ya sesę e abi a ke lię ke lu egbo bhale, ocho ni a rọ o gbe ifelę.” ²⁰ Aghoagho e zę aga eyewę obọ, e deba li.

²¹ O ke le, o mę ogbo ali inyoęhuo, ijemhisi ali ijoni imi iZebedi khi e nu itawę la elemhi oko okę ni e lo, e rięlę aga oyewę e rięlę. İjesu o lu wę e bhale. ²² Aghoagho e lase oko-okę le, e pfi itawę shi agho, e deba li vu.

*İjesu o ri eni eę ghua ze
(iLuk 6.17-19)*

† 3:17 Li zę Igbae 22.2; İwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 12.18; 17.5; iMak 1.11; iLuk 9.35 * 4:1 Li zę İburu 2.18; 4.15 † 4:4 Li zę iDeut 8.3 † 4:6 Li zę İwolo 91.11,12 § 4:7 Li zę iDeut 6.16 * 4:10 Li zę iDeut 6.13 † 4:12 Li zę iMat 14.3; iMak 6.17; iLuk 3.19-20 † 4:13 Li zę İjon 2.12 § 4:15 Egbo ijeta khi egbo ni e la ekę agbo ona nya ni e a khi egbo iZireni. * 4:16 Li zę Aza 9.1-2 † 4:17 Li zę iMat 3.2

²³ Ijesu o kia asha kpa eke iGalili o la owa ugamhi eyewe sese we usomhi onete oyi iloghie, ali o ri egbo ni e mhuē ighuamhi ododa ze. ²⁴ Igho a li suo eko oli ushishi iSiria ogho nya, ya ramhi khi egbo e tsua eni mhuē ighuamhi ali anasemhe ododa, ghe eni e mhuē ayemhe okphaghie ali ughuamhi ni oo mu ogbo pfi gbe ali eni e guogho-a bhale deba ijesu. O ga rewe ze nya. ²⁵ Igho ebubu egbo e rote iGalili ali eoli iDikapoli ali iJerusalemu, eke iJudia ali egbo ni e la ukiēkie obinokpole oyi oke ijodani, e deba li.

5

Osesē ni ijesu o la eso ute sese

¹ Abi ijesu o ro me oni olele egbo, o ti nga eso ute dene, o shito. Eniye odukhokho eyoli e bhale ya shito gasē oli. ² Oo sese we, oo lie, ³ “Ikhivose o khi oyi egbo

ni e lese khi

Eshinegba o mhuē emhikpa,

wewe e mhōli obō shi

Eghiele oyi Eshinegba.

⁴ Ikhivose o khi na egbo

ni e ve,*

Eshinegba o ya yese we.

⁵ Ikhivose o khi oyi egbo ni

e ti egbewe tiemhile,†

Eshinegba o ya ri

agbo ona nya na we.

⁶ Ikhivose o khi oyi egbo ni

okiamhi ali okiamē

igue-ngeli oo gbe,‡

Eshinegba o ya ri

emini e nono na we.

⁷ Ikhivose o khi oyi egbo

ni e mhōli ilelemhi na egboese,

Eshinegba o ya

mhōli ilelemhi na we.

⁸ Ikhivose o khi oyi egbo

ni e mhōli udu no pfuase,§

e ya me Eshinegba.

⁹ Ikhivose o khi oyi egbo

ni e dua ini opfomhe o la o,

Eshinegba o ya lu we imioli.

¹⁰ Ikhivose o khi oyi egbo

ni a mu okhōli vule shi o

irari khi e da riēle

emini Eshinegba o nono,*

wewe e mhōli obō shi

eghiele oyi Eshinegba.

¹¹ “Ikhivose o khi ne, ini egbo e mu okhōli vule shi e o, e e kie iwali egbhōli ododa me irari khi u mie mhe suo.† ¹² Ze ni u ke ghele, egbe e me, irari khi eleli oye ni o la iloghie

oo gbēdi gba. Ina e li mu okhōli vule shi emekēguele o ni e kpe bhale khe.‡

Ugbheli ali akpa oyi agbo a khi (iMak 1.16-20; iLuk 5.1-11)

¹³ “Eri a li abi ugbheli shi agbo o. Ini ugbheli o wasē oviolo oyoli-a, aa ke tigbe mhōli abi a li ya rōli gbo mele ugbheli-a. Aa ke rōli ya li emhikhoghuo dose a ku oli kua ni a ri awe lighi oli eke.

¹⁴ “Eri a li abi akpa shi agbo o. Owa ni a to shi ukhomhi ute o ya ya sheli.§ ¹⁵ Aa me ogbo ni o ya ri akpa ru se, o khukhu oli shi atalabi. Eri o ya ri ochogho rue oli nga asha na keghe, ni o ke me eke ni egbo ni e la oni owa e ke me eke.* ¹⁶ Ligho ze ni akpa oye o ke ge khase egbo, ni e ro me ikanya enete eye ni e me asha kueghie Eshinegba ni o la iloghie.†

Osesē abi ishi eyi iMosisi o ngme

¹⁷ “A khi dabi khi eri mhi bhale ya shishi Ishi eyi iMosisi eke-a, a khi a dabi khi eri mhi bhale ya shishi emini emekēguele e sese-a. Iye! Eri mhi bhale ya re we tse. ¹⁸ Ze mhe gueye khi eke ali ukhuli e kha da kie la o ne, ukpamhi ingme okhoghuo o ya wa Ishi eyi iMosisi-a, ini emini e keke we shi eke shi nya e a li bhale ya tse.† ¹⁹ Itobo igho, onini o da gbe ushi ni o ga she ne a nya, ni o gbolo e sese egbo e li ligho ne, loli o ga ya she ne nya Eghiele oyi Eshinegba, onini o da riēle we ni o gbolo e sese egbo eni ishi eyi Eshinegba ne, o ya khi onofune Eghiele oyi Eshinegba. ²⁰ Mhi gueye e khi ini igue-ngeli oye o da dose igue-ngeli oyi esese Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi ne, aa ya lo Eghiele oyi Eshinegba.

Osesē oyi ingme elemhi ibibi (iLuk 12.57-59)

²¹ “A suo khi egheghe ni o dose khi a gueye eni egbhali, e, ‘Khi gbe ugbeli, onini o da ligho ne, a ya ri oli gue ezo.’§ ²² Ama memena mhi gueye e khi oni o da mhuē ofu deba inyoghuo oli ne, a ya rōli gue ezo. Oni o da lie inyoghuo oli, ‘Yeye ogbo afue onal’ A ya rue oli bhale deba enighie. Oni o da lu inyoghuo oli, ‘Yeye oyege onal’ O ya la okhena erali na ilimhi iriere.

²³ “Ini u mhuē isomhopfa ni u wa nono ni u ro ghi Eshinegba ukhomhi atete, ni u ro da sato khi inyoghuo e o mhuē ofu ne shi emini u riēle oli ne, ²⁴ ze oni isomhopfa ogho obō shi odalo atete, u je apfe ni yeye ali oni inyoghuo e ni a ro riēle, u tigbe bhale ya ri isomhopfa oye na Eshinegba.

²⁵ “Ini obe e o rue e le ikotu, nyanya lema li abi a li la ode e le egbo neni a ramhi agho.

* 5:4 Li ze Aza 61.2 † 5:5 Li ze Iwolo 37.11 ‡ 5:6 Li ze Aza 55.1-2 § 5:8 Li ze Iwolo 24.3-4 * 5:10 Li ze 1 iPit 3.14 † 5:11 Li ze 1 iPit 4.14 ‡ 5:12 Li ze 2 Okhe 36.16; Ika 7.52 § 5:14 Li ze ijon 8.12; 9.5 * 5:15 Li ze iMak 4.21; iLuk 8.16; 11.33 † 5:16 Li ze 1 iPit 2.12 ‡ 5:18 Li ze iLuk 16.17 § 5:21 Li ze Okiali 20.13; iDeut 5.17

Ini ɔa khi igho, ɔ ya rue ɛ na ɔso-ɛzo, ɔni ɔso-ɛzo ɔ rue ɛ na ɔgbanelemhi, ɔ rue ɛ ya khukhu shi owa ighumha. 26 Abi o li mhi li gue ɔli ɛ ye ɛ khi, waa ya rote agho lasese ini u waa li ze oko na fiɛ pfo nya.

Osese ingme okia

27 "A suo eghɛghɛ ni o dose khi a lie, 'Khi kia okia.'* 28 Ama memena mhi gueye ɛ khi ɔnini ɔ da ri oghuemhe itsebo bino okpotso ne, ɔ she kia okia deba ɔni okpotso elemhi usamhi udu oyoli. 29 Irarigho, ini o khia khi eloe na obita oye o ya ze ni u lo owa ere, vuonyo li pfa, irari khi o ti ne ini egbe ɛa gba ne ya lo iloghie, dose khi ye ye nya u lo ilimhi irierie.† 30 Ini o khia khi obita oye o ya ze ni u pfiɔo ya lo owa ere, khi ɔli pfa. O tine ni u ze obɔ oghuo ya lo iloghie dose khi ye ye nya u lo ilimhi irierie.‡

Osese ipfa ughue-a

(iMat 19.9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18)

31 "A li ngme ɔli shi Ishi eyi iMosisi khi, 'Omose ɔ kha khu ughue ɔli, ɔ nya ebe ipfa ughue-a na li.'§ 32 Ama memena mhi gue ɛ ye ɛ khi, ɔni ɔ da kha ughue ɔli ni o khia khi ɔa khi eri ɔ kia okia ne, ɔ she ye se ɔni okpotso mele okiokia-a. Omose ni ɔ rue ɔni okpotso ogho, eri ɔ li kia okia.*

Osese ironga

33 "A gbo li suo khi a gueye egho ena elee, 'A khi da ironga ni a ro nga, ama emini u romhi Onomhue ro nga, khi da ɔ, ligho roli tse.'† 34 Emini mhi ke gue ɛ ye ɛ mena khi, khi ga romhi isheli kpa. Khi romhi idane irari khi oobɔ ukpekhomhi oyi Eshinegba o la.‡ 35 Khi gbo li romhi ekɛkɛ, irari khi lolɔ khi akphawe nga oyi Eshinegba. Wekhi iJerusalemu, irari khi lolɔ o khi ɛoli oyi Oghie no fune.§ 36 Khi ga ri ukhomhi oye romhi ishe, irari khi waa ya dobe ri etsui oghuo kpe bishi a we khi eri u dobe roli ya pfuase-a. 37 Ungmemhi oye o lese migha shi ii, okekhi iye, emini o da dose igho ne, obɔ oyi Okphaghie o te bhale.

Khi ri onobe fali ota onobe
(iLuk 6.29-30)

38 "A suo khi a kpe ngme ɔli, khi, 'A ri ukpeloe fata ukpeloe, ali ekoli o fata ekoli.*' 39 Ama mena, mhi gueye ɛ, a khi riɛle ogbo to ɔ ini ɔ riɛle ɛ onobe. Ini ogbo, ɔ lase ɛ esɔ obita nyene ona ogobo na li gbo lase. 40 Ini ogbo ɔo nono ni lolɔ lue ɛzo, ni lolɔ ro mie ɛ awulu oye, bie gbo gueghie oni u so kpoke

ma ɔ nali. 41 Ini ogbo ɔ ri itoto lie u tsua itsua na lue imali oghuo, tsua we imali eva. 42 Ini ogbo ɔ mhila ɛ emhi, rona li. Ngmomhi na ɔni ɔ ye ongmomhi deba ɛ.

Mholi inono na ebe ɛ
(iLuk 6.27-28,32-36)

43 "A she suo khi a lie, 'Nono ingme oyi onuzi-ava oye, u ke biselemhi obe ɛ.'† 44 Ama mhi gueye ɛ. Nono ingme oyi obe ɛ, u gbo so iromhi na eni mu okholi vule shi ɛ ɔ. 45 U kha lina, eri u wa ngeli abi ite na iloghie. Irari khi lolɔ ɔ ri oyo oyoli ɛ to na egbo okholo ali egho enete. Igho ɔ gbo lie ruese ame na egbo okholo abi ɔ lie ruese ɔli na egbo enete. 46 Se u ke li ya me asha mhue eleli obɔ oyi Eshinegba ini u lese nono ogbo ni e nono ingme oye? Egbegbi emionga e lili ɛ ligho. 47 Ini o khia khi inyoghuo ɛ tse u lese ɛ tse, ighe ikhiɔda ni o la ye ye ali eni ɛa miesuo ɔ? Eni ɛa miesuo e lili ɛ ligho. 48 Itobo ona, ze ni u gba pfo abi Ite na iloghie ɔ li gba pfo.*‡

6

Osese isomhopfa

1 "Gue kia ini u khi riɛle igue ngeli abameghe ukpeloe egho. Ini u wa a ligho, wa a ya mhue eleli obɔ oyi Eshinegba Ita ni ɔ la iloghie.*

2 "Ini u ri isomhopfa na egho ni ɛa mhue, khi roli pfi akala ke kiakia, abi eni ɛa miesuo ɛ li elemhi owa ugamhi ali iufapɛ. Eri ɛ ligho ni egho e ba kueghie we. Abi o li mhi li gue ɛ ye ɛ, khi, e she mie eleli eyewe se. 3 Ama rona ɔni ɔ la omunu, khi ze ni ogboese ɔ lese. 4 Eghɛghɛ agho o khi emhi osheli, ni Ite ni ɔ la iloghie ni ɔo me emini u riɛle elemhi osheli, ɔ ri eleli ne.

Osese abi a lie so iromhi
(iLuk 11.2-4)

5 "Ye ye o ye ini u ya so iromhi khi ya riɛle ɔli abi eri ugamhi ku alo ni ɛɛ migha epfe ode ali elemhi owa ugamhi ini egho e ba ke me we. Abi o li mhi lie gue ɔli ɛ ye ɛ khi e she mhue eleli oyewe gba se.† 6 Ama ini u ya so iromhi, lo elemhi owa oye, u khukhu ode, u so iromhi ghi Ita ɛ ni ɔ la osheli, Ite ni ɔ la osheli ni ɔo me emini a li osheli, ɔ ya ri eleli gba ne. 7 Ini u ya so iromhi, khi ke riɛle ungmemhi oghuo ngme itingmingme, abi eni ɛa miesuo ɛɛ li. Eri ɛɛ dabi khi ingmemhi ni e bu dose Eshinegba oyewe ɔ ro suo we. 8 Khi li abi we we. Itobo khi Ite ɔ she kpe lese emini u wa nono neni u mhila li.

9 "U kha so iromhi, ke lie:

* 5:27 Li ze Okiali 20.14; iDeut 5.18 † 5:29 Li ze iMat 18.9; iMak 9.47 ‡ 5:30 Li ze iMat 18.8; iMak 9.43 § 5:31 Li ze iDeut 24.1-4; iMat 19.7; iMak 10.4 * 5:32 Li ze iMat 19.9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18; 1 iKori 7.10-11 † 5:33 Li ze iLev 19.12; iNoba 30.2; iDeut 23.21 ‡ 5:34 Li ze iJem 5.12; Aza 66.1; iMat 23.22 § 5:35 Li ze Aza 66.1; iwolo 48.2 * 5:38 Li ze Okiali 21.24; iLev 24.20; iDeut 19.21 † 5:43 Li ze iLev 19.18 ‡ 5:48 Li ze iLev 19.2; iDeut 18.13 * 6:1 Li ze iMat 23.5 † 6:5 Li ze iLuk 18.10-14

“Ita anye ni ọ la iloghie,
 anye ri ufumhi na
 eva oye no pfause,
 10 zẹ ni Omhẹse oye ọ bhale.
 Zẹ ni a riẹle oghuemhẹ oye
 eke agbo abi a liẹ riẹle ọli
 obini iloghie.
 11 Ri eminale ona
 ogbe-namo na anye.
 12 Gbe olamhẹ kua na anye,
 abi anye liẹ gbe kua
 na egbo ni e lamhẹ shi anye ọ.
 13 ‘Khi zẹ ni anye
 de pfilo imufe,
 mie anye pfuese obọ oyi ọkphaghie.’
 14 U kha gbekua na eni e lamhẹ shi ẹ ọ, Itẹ na
 iloghie ọ ya li gbekua nẹ. 15 Ama ini u wa a
 gbekua na eni e lamhẹ shi ẹ ọ, Itẹ na iloghie
 ọa ya li gbekua nẹ. †

Abi a liẹ pfi azumhi

16 “U kha pfi azumhi, khi wushe alo-a shi
 ukhomhi abi eni ẹa miesuo ẹẹ li. Eri ẹẹ
 nyenẹ alo zẹ shi ukhomhi ini egbo e ba leşẹ
 khi ẹẹ pfi azumhi. Abi o li mhi li gue ẹ ye ẹ,
 e she mhue eleli oyewe se. 17 Ama u kha pfi
 azumhi, ri oili shishi ukhomhi ro dala egbe-
 a, u pfiono itsu-a shi ukhomhi, 18 ini egbo e
 khi leşẹ khi azumhi wa pfi. Ama oni Itẹ ni ọọ
 me osheli nya ọ ya ri eleli nẹ gbodojo.

*Epfun ena obini iloghie
 (iLuk 12.33-34)*

19 “Khi ti epfun ma leghe na egbe ẹ shi
 elemhi agbo ona, ni ifu e la le emhi, ni
 emhi e la mu oghuooghua-a, ali ni ighiato e la
 dobe ẹ do. § 20 Ochoghọ ti epfun ma iloghie
 ni ifu ẹa dobe la le emhi, ali ni emhi ẹa la
 mu oghuooghua-a wekhi ighiato e dobe la do.
 21 Irari khi asha ni epfun oye ọ la agho udu
 oye ọọ la.

*Akpá oyi idiegbe
 (iLuk 11.34-36)*

22 “Ikpamhi alo e khi ákpá ni idiegbe o
 mhue. Ini ukpelo oye ọ dala, egbe eyẹ nya
 o khi ákpá. 23 Ama ini alo eyẹ ẹa ti, idiegbe
 eyẹ nya e khi alo ebili. Ini a ke bhale ya ẹ
 khi ákpá ni o la idiegbe oye ọ khi obili, se oni
 obili o ke beşi liẹ gba ramhi shi idiegbe oye!

*Eshinegba ali epfun
 (iLuk 16.13; 12.22-31)*

24 “Ogbokoghua ọa dobe ya ga ega ava. Eri
 ọ ya nono ingme oyi oghuo, elemhi onokpọle
 ẹẹ bi ọli. Ọ ya ke suo eso na oghuo, ọ ri
 ukpelo gbe onokpọle. Ogbọ ọa ya dobe ga
 Eshinegba ali ukpago uoghuo.

25 “Onana o zẹ ni mhi ro gueye u khi ke
 sa usamhi emini a le ali emini a da, wekhi
 usamhi egbe ẹ emini u ya so. Agbo oye ọa fu

doşẹ eminale? Abi khi eri idiegbe oye ọa fu
 doşẹ ode? 26 A bino ipfeli ni e la idane, ẹa ro
 ko wekhi eri ẹẹ khişẹ tima shi aka. Ama eri
 Itẹ na iloghie ọ kie ri ẹloe ẹ khu we. Aa mu
 ẹloe doşẹ we? 27 Ongeş ọnoghua ọ dobe ya ri
 isamhi ali ayele khi iwakati oghuo kpe ma
 agbo oyoli?

28 “Elo ọ zẹ ni a ro ọ sa usamhi ode ni a ro ọ
 ku egbe? A bino idodo ni e la ifui ebuli, khi
 ẹa ya gbe akanya wekhi eri ẹ fia ide zu eg-
 bewẹ. 29 Ama mhi gueye ẹ khi ashini Oghie
 iSolomoni ọ mhue ufumhi ramhi, ọa khue
 akhue ramhi udodo okhoghua ena.* 30 Ini
 Eshinegba ọ lina ri ide ku ebuli tse, ni o kha
 la ọ amo, akọ o to-a, se ọa ke liẹ li ri ode ku
 ẹ? Eẹ egbo ni irudunga oyẹ ọ she. 31 Itobo
 igho khi ke ye le obini u ya me eminale le
 ali obini u te ya me da, ali obini u te ya me
 ide ku egbe. 32 Emhi enana eni ẹa miesuo e
 na khu, ama Itẹ na iloghie ọ leşẹ khi a kha
 mhọli emhi eghoghọ kpa. 33 Ochoghọ kpe zẹ
 ni Eshinegba ọ mhese shi agbo oye ne, ni u
 ri eni omhese gbe akanya, khi ọ ya ri emhi
 enekpọle nya ma ọ nẹ. 34 Irarigho, khi ke
 zẹ ni ayele akọ o nase udu amo, akọ o ya
 sa usamhi egbo. Ogbelẹ ogbogbo ọ mhue
 anasemhẹ oyoli.”

7

*Igue egbo ezo
 (iLuk 6.37-38,41-42)*

1 “A khi gue egbo ezo, ini Eshinegba ọ khi
 gue ẹ ezo. 2 Irari khi abi u li gue egboese ezo,
 igho Eshinegba ọ li ya gue ezo oye. Emini u ro
 mhese na ogbese a li ro ya mhese nẹ.*

3 “Elo ọ zẹ ni u ro me uku ni o la inyooghua
 ẹ ẹloe ni u waa ro me ufolo ọara ni o pfida
 ẹ ẹloe? 4 Se u ke liẹ gueye inyooghua ẹ, ‘Ze ni
 mhi rue ẹ uku ẹloe le,’ ni yeye oye wa a ro
 me ufolo ọara ni o pfida ẹ ẹloe? 5 Yeye ọ ri
 ugamhi ku alo, kpe rue ufolo ọara ni o pfida
 ẹ ẹloe-a ne neni u tigbe ya meke rue oni o la
 oyi inyooghua ẹ ọ-a.

6 “Khi ri emhi ipfusa na ewa. Khi pfi
 emini o mu ẹloe abi igolu ghi igulu. Eri e ya
 wu we eke-a, e so alo okhọli ghue ẹ.

*Mhila, u nono, u kpheli
 (iLuk 11.9-13)*

7 “Mhila khi a ya ro nẹ. Nono khi u ya me
 rue, kpheli obọ odẹ khi a ya khueghie-a nẹ.
 8 Irari khi oni ọ mhila, lolu a ro ọ na. Ogbọ ni
 ọ nono lolu ọ me ẹ rue. Oni ọ kpheli obọ ode,
 lolu a khueghie-a a na.

9 “Ongeş ọnoghua ọ bia ni omiọli ọ ya mhila
 li ibuledi ni ọ ya rue eçeli na li? 10 Ọ kha
 mhila ẹ afele, enye u ya rue na li? 11 Ini ẹẹ
 ni a khi egbo ebe a leşẹ abi a li ri eminete ẹ
 na imi ẹ, se Ita ni ọ la iloghie ọ ke beşi li ya

† 6:15 Li zẹ iMak 11.25-26 § 6:19 Li zẹ ijem 5.2-3 *

6:29 Li zẹ 1 Ighie 10.4-7; 2 Okhe 9.3-6 * 7:2 Li zẹ iMak

ri eminete na eḡbo ni e mhila li? ¹² Irarigho, abi u nono ni oḡbo li ri eḡle deba e, yeye li ligho ri eḡle deba li. Irari khi emini Ushi oyi iMosisi ali emeḡeḡuele e seḡe nya na.†

Oḡe unueḡpe na pfi ali ona gbada
(iLuk 13.24)

¹³ “Ro te oḡe unueḡpe na pfi lo. Irari khi oḡe unueḡpe na gbada ali oḡe agbala na gbada o khi oḡe ni o je owa ere, ebubu eḡbo e roḡe o. ¹⁴ Oḡe ni o je iloghie eri oo riele, oḡe unueḡpe ni a te e je o, oo pfi, ama ikuku eḡbo e roḡe o.

Qara ali ikpamhi eyoli
(iLuk 6.43-44)

¹⁵ “A be eḡe ma emeḡeḡuele eḡbholi. Eri e ri eḡe osumha ku eḡbe, ama elemhi udu oyewe, idumhi ni e nyanogbo le e khi. ¹⁶ Angeli oyewe o re we e khase emini e khi. Oḡheḡheḡe o a ya mo udumhi olomu, we khi eri oḡ mo udumhi okhua eni. ¹⁷ Qara onete oḡ mo udumhi onete. Qara ni o a ti oḡ mo udumhi ni o a ti. ¹⁸ Qara onete o a ya mo udumhi ni o a ti, wekhi eri qara ni o a ti o doḡe ya mo udumhi onete. ¹⁹ Qara kpa ni o a da mo udumhi onete ne, eri a ya khi oli pfa, a tose oli a.† ²⁰ Itobo igho emini emeḡeḡuele eḡbholi eḡ riele, u te e seḡe we. S

Mhi aa lese oni u khi
(iLuk 13.25-27)

²¹ “Oa khi oḡboḡkpa ni oḡ lu mhe, ‘Onomhue, Onomhue’ o ya lo eghiele oyi Eshineḡba, ama eḡbo ni e riele oḡhumeḡe oyi Itamhe ni o la iloghie. ²² Ini eḡe iguezo o ramhi, ebubu eḡbo e ya lie mhe, ‘Onomhue, Onomhue, anye eḡ she ri eva oye me eḡe guele, anye ri eva oye khu eḡbo iyemhe ebe eḡbe-a, anye gbo gbe ikanya onyaloa ododa?’ ²³ Eḡheḡhe agho mhi ya gueye we gboo, ‘Mhi aa lese e. A vu mhe ana le pia, eḡ eḡbo okholo ena.’*†

Eḡbo ava ni e to owa
(iLuk 6.47-49)

²⁴ “Oḡboḡkpa ni o da suo ungmehi oyemhe ni o da roli gbe akanya ne, eri o li abi oḡbo oḡesingme ni o to owa nga ukhomhi eche. ²⁵ Ini ame o ri e ru e, ni ochikpho o ro tu, khi akpekpele o ri e li gbe oni owa oḡho, o a o ya de, irari khi ukhomhi eche a to li nga. ²⁶ Ama oḡbo ni o da suo ungmehi oyemhe ni o a da roli gbe akanya ne eri o li abi oyeghe ni o to owa nga ekhashe. ²⁷ Ame o kha ru e, ni ochikpho o ro tu, ni akpekpele o ro li gbe oni owa oḡho, oni owa o de kua, o de udemhi osanabe.”

²⁸ Abi iJesu o ro ngme se, oseḡe oyoli o ri abo sha eni e legba. ²⁹ Irari khi eri o seḡe eḡbo abi oḡbo ni o lese emini oḡ seḡe.†

† 7:12 Li ze iLuk 6.31 † 7:19 Li ze iMat 3.10; iLuk 3.9
Li ze iMak 1.22; iLuk 4.32 * 8:4 Li ze iLev 14.1-32 †

8

Omose ashomha
(iMak 1.40-45; iLuk 5.12-16)

¹ Abi iJesu o roḡe ukhomhi ute tiemhile, ebubu eḡbo e bhale deba li. ² Ighe omose ashomha oḡhuo o bhale ya wugha iJesu odalo, oḡ li, “Onomhue, ini o ghole e, u doḡe ya re mhe ze.” ³ IJesu o nise obo- a ti oli, oḡ li. “O ghole mhe, khi oni o ze.” Aghoagho oni omose o ze. ⁴ IJesu oḡ li, “Khi gueye oḡboḡkpho, ama ka ri eḡbe e khase ekpodalo-ugamhi eyi Eshineḡba, ni u riele iluasobo ni iMosisi oḡ a ke riele ini a ri oni efafe mu pfause.”*

Irudunga ni okholi-okhue o rokhasa
(iLuk 7.1-10)

⁵ Abi iJesu o ro lo iKapanomu le, okholi-okhue ni o mheḡe na ekholi-okhue eḡbhueshe oyi iRomu oḡhuo o bhale ya lema li ikpaghiobo. ⁶ Oḡ li, “Onomhue, oni oḡ ga mhe o ga yeshi apfe e ghu-a eḡbegbo. Eri o guoḡho a.”

⁷ IJesu oḡ li, “Mhi ya bhale ya roli ze.”

⁸ Oni okholi-okhue oḡ li, “Onomhue, iye, lese ngme oni ungmehi tse, khi oni oḡ ga mhe o ya ze. Irari khi mhia fu te ni u wa bhale apfe oyemhe. ⁹ Mhemhe oyemhe, mhi li mholi ekholi-okhue eni e fu doḡe mhe, mhi li mhue elese ni mhia mheḡe na. Mhi kha gueye ona o ke le, oḡ le, mhi eḡe o bhale, o bhale. Mhi khe oni oḡ ga mhe o li ona, o li oli.”

¹⁰ Abi iJesu o ro suo emini oni omose o ngme, abo e sha li. Oḡ oni e deba li, “Abi o li mhi li gue oli e ye e ena khi mhia me irudunga onabi onana ghue eḡe iZireni. ¹¹ Mhi gueye e khi ebubu eḡbo e ya roḡe obini ovo o te e ngale ali obini ovo o te e lo eko, bhale ya nu Aburaamu ali Aziki ali iGiekopu shito ukue na eghiele na iloghie.† ¹² Ama eḡbo ni e kha la iloghie, a ya pfi we je eḡe alo ebili ni e la ke vie, eḡe le ako ako.”† ¹³ IJesu oḡ oni okholi-okhue oḡho, “Ke je khi o ya ligho ne abi u li mholi irudunga eḡho.” Ighe oni oḡ ga li o ze oni eḡheḡhe ni iJesu o la ngme oli igho tee.

IJesu o ri ebubu eḡbo ze
(iMak 1.29-34; iLuk 4.38-41)

¹⁴ Abi iJesu o ro bhale apfe oyi iPita, o me khi oḡo iPita ni okpotso o yeshi khi oḡ ghu ughuamhi iba. ¹⁵ IJesu o ri obo ti oli, eni iba e lase oli eḡbe le. O vule o feli oli epfese.

¹⁶ Abi oḡbomhi o ro mu eḡe, ebubu eḡbo e wololo eni e mholi ayemhe ebe ododa bhale ghi iJesu. Ighe iJesu o ri ungmehi unu khu we eni ayemhe ebe eḡho eḡbe ku a. O gho ri eni eḡ ghua nya ze. ¹⁷ Eri a me enana ni

S 7:20 Li ze iMat 12.33 * 7:23 Li ze iWolo 6.8 † 7:29
Li ze iLuk 13.29 † 8:12 Li ze iMat 22.13; 25.30; iLuk 13.28

ungmemhi ni Azaya omekeguele o ngme o bhale ya tse; Ni oq,

“Lqighuo o mie awa umha-ze,

o tsua ighuamhi eyawa ya kua.”^S

Emini ideba-iJesu-kia o ya mie oqbo o rue (iLuk 9.57-62)

¹⁸ IJesu o me olele egbo ni e le gasē oli, oq zē ni wēwē e da je ukiekie obini o kpole oyi oke oniēmhi iGalili. ¹⁹ Qsēsē Ishi eyi iMosisi oghuo o bhale deba li oq li, “Qsēsē, mhi ya debē ke je obiobini wa je kpa.”

²⁰ IJesu o sōli o, oq li, “Inyaka e mhōli esē, ipfeli e mhōli eko, ama Omi Qgbo qa mhōli ashini o de ukhomhi e gbe.”

²¹ Qmōse olese ni o khi omq odukhokho oyoli, o lu oli, oq li, “Qsēsē, zē mhē kpē je apfē ya ri itamhē ni o ghu-a to ne.”

²² IJesu o sōli o, oq li “Ke deba mhē, zē ni eni e ghu-a e ri eni e ghu-a to.”

IJesu o pfomhise akpekpeli ukhomhi oke oniēmhi

(iMak 4.35-41; iLuk 8.22-25)

²³ IJesu o lo elemhi oqo-oke oniēmhi, eniyē odukhokho eyoli e li lo deba li. ²⁴ Utoghuko-ke, akpekpeli oniēmhi oo li oni ukhomhi oke oniēmhi. Ukuku emhi o kpole denē ni oni oqo-oke oniēmhi qa rō ku lu. Ama iJesu oq lesē-a ²⁵ Eniyē odukhokho eyoli e ya guise oli le, e oli, “Qnōmhuē, tsumhi anye! Awa ya pfua!”

²⁶ Oq wē, “Elō o zē ni a rō lina na ulishi, Eri irudunga oyeē oo na bēshi shē?” Igho o vule nu oni akpekpeli ngme, oni oke o de ma.

²⁷ Abō e sha egbo nya ni e la agho, e mhila, “Qgbo nabise onana o khi, egbegbi ozughu oyi oke oniēmhi ali akpekpeli e ga suo esō o na li.”

IJesu o ri emōse ava eni e mhōli ayemhē ebe ze

(iMak 5.1-20; iLuk 8.26-39)

²⁸ Abi IJesu o rō da je ukiekie obini o kpole oyi oke oniēmhi iGalili obini iGadara, emōse ava ni e rōte atalimhi lasele e bhale deba li. Eni emōse ava ena e mhōli ayemhē ebe ni e yesē wē ngme ni o rēwē nono ingme. Egbo qa ke gbudu rōte oni odē dōsē. ²⁹ Eni ayemhē ebe egbo ni e la eni emōse egbe, e tsēsē utoghuko-ke, e oli, “Elō e ku anye ali yeyē gbe, yeyē Omi Eshinegba? Eri u bhale ya nasē anye neni oni egheghe o ramhi?”

³⁰ Igulu ni e bu é la epfē agho le eminale. ³¹ Igho eni ayemhē ebe egbo e lema iJesu, e oli, “Ini u khu anye ya fiē, khu anye ya lo eni igulu egbo egbe.”

³² Igho iJesu oq, “A ke vu!” Igho e lasele ya lo eni igulu egbe. Eni igulu nya e na ya tiemhi esesō oni ute, ya lo oni oke, e ghuloa. ³³ Emōse ni e ri eni igulu u kia, e na kua, e je

ifui apfē ya guele emini a me ali emini eni emōse ni e mhōli ayemhē ebe e me. ³⁴ Igho egbo ni e la oni eoli nya e fiē lasele deba iJesu. Abi e rō me oli, e lema li o kpekpē o lase wēwē ekē le.

9

IJesu o ri emōse ni o guogho-a ze (iMak 2.1-12; iLuk 5.17-26)

¹ IJesu o lo oqo-oke oniēmhi, o da oni oke iGalili mu egbe pfi je ukiekie obini o kpole, o bhale apfē oyoli obini iKapanomu. ² Emōse egbo e tsua emōse ni o guogho-a shi iya bhale. Abi iJesu o rō me irudunga oyewē, oq oni emōse ni o guogho-a, “Ri obō shi udu, omimhē, a she ri olamhē topfa e.”

³ Igho esēsē Ishi eyi iMosisi eghuo e nu egbe wē ngme, e liē, “Oni emōse ona o pfi unu-a!”

⁴ IJesu o lesē usamhi ni e sa, o mhila wē, “Elō o zē ni a rō sa isamhi ebe udu? ⁵ Onoghuo o kelē mhē ya ngme oni emōse ne? Ni mhi liē, ‘A she gbe olamhē kua ne,’ Ali ‘Vule ke kia?’ ⁶ Ama, ni a rō lesē khi Omi Qgbo o mhuē afu elemhi eke agbo ni o rō gbe olamhē kua na oqbo.” Igho, oq oni emōse ni o guogho-a, “Vule, rue iya oye u ke je apfē.”

⁷ Igho oni emōse o vule oq je apfē. ⁸ Abi eni ebu bu egbo e rō me ona, abō e sha wē. E kuēghie Eshinegba ni o ri afu onana na egbo.

IJesu o lu iMatiu o deba lue (iMak 2.13-17; iLuk 5.27-32)

⁹ Abi IJesu o rōte agho je odalo, o me khi omionoga oghuo ni a lu iMatiu, o shitō okholo ni a la miono oga. Oq li, “Deba mhē.” Igho o vule deba li.

¹⁰ Abi iJesu o rō la owa oyi iMatiu le eminale, emionoga eni e bu elese ali ena olamhē e bhale ya ku ma wē o, e ga nu oli ali eniyē odukhokho eyoli le eminale. ¹¹ Abi egbo iFarisi eghuo e rō me ona, e mhila eniyē odukhokho eyoli, eē, “Elō o zē ni qsēsē oye e o rō nu emionoga ali ena olamhē e le eminale?”*

¹² IJesu o suo ona, oq wē, “Oni o toto qa mhuē emini o ri obo e li, ama oni oq to oq ye apfē obo. ¹³ A ka wēna emini a ri ona ngme, ikhi, ‘Qa khi iluasobo e ghole mhē, ama isomhelemhi’ Qa khi egbo eni e pfuase ne mhi bhale ya lu e mu pfi, ama egbo ena olamhē.”†

Omhila oyi ingme azumhi (iMak 2.18-22; iLuk 5.33-39)

¹⁴ Eniyē odukhokho eyi iJoni Oni oq batazi egbo, e bhale deba iJesu, e mhila li, “Elō o fē zē khi anye ali egbo iFarisi, khi anye e pfi azumhi ni eniyē odukhokho eyē qa rō pfi?”

¹⁵ Ijesu oŋ we, “Emoŋe omoŋe ni oŋ rue omueshi oŋogbo e famhi ya mhuē iyese udu-a ini oŋi oŋo rue omueshi o kie la we iteva? Eghēghē oŋ bhale ni a ro ya rue oŋi omoŋe ni oŋo rue omueshi oŋogbo iteva oyewē vu, eghēghē agho e ro tigbe ya ke pfi azumhi.

¹⁶ “Ogbo oŋa ya gbeŋa ode onogbo toma onodiŋ, ini a me ghō, onodiŋ oghō o ya nyanŋ-a toma onogbo, o fia ese ni o ke fu ne shi o. ¹⁷ U ke neta khi eri ogbo o ya ku onyo onogbo kulo akpaba ekuē ɛlamhi onodiŋ,† ini a me ghō, eri oni akpaba o ya ve-a, oni onyo o ku kua, oni akpaba onyo o li opfua. Onyo onogbo a ku e shi akpaba onogbo, eghēghē agho, oni onyo ali oni akpaba onyo e ga migha.”

Omo omueshi ni o ghu-a ali oŋpotso ni oŋa ze (iMak 5.21-43; iLuk 8.40-56)

¹⁸ Abi oni ungmehi o kie la ijesu unu, oŋkhemhuē iju oghuo o bhale ya wugha li odalo, oŋo li, “Kpekpē bhale ya ri obo ti omimhe ni o lese ghu-a, ni o guale.” ¹⁹ Igho ijesu o vule deba li vu, eniye odukhokho eyoli e li deba li.

²⁰ Igho oŋpotso oghuo ni oŋia e she ku oli egbe ramhi ikpe igbeva o rote ukhokho ti mama ijesu, o ri obo ti oŋi eso ode. ²¹ Itobo khi o she ngme oŋi shi udu khi, “Mhi kha da lese ri obo ti ijesu ode tse ne, mhi ya ze.”

²² Igho ijesu o mu egbe nyene, o me oŋi, oŋo li, “Kpotso khi ke ze ni ulishi o muē irudunga ni u mhuē o she re ze.” Aghoagho oŋi oŋpotso o ze.

²³ Abi ijesu o ro ramhi owa oyi oŋi oŋkhemhuē, o bhale ya e khi egbo e la agho. Ee vie oŋi omueshi ni o ghu-a egho. Agho oo li nyoghoo. ²⁴ O gueye ogboŋkpa o lase agho le, khi oŋi omueshi oŋa ghu ne khi eri o lese-a. Eni egbo e suo ungmehi ni o ngme, ee gia li. ²⁵ Eni egbo e fie je olase se, ijesu o lo elemhi oni owa, o mu oŋi omueshi obo, oŋi omueshi o vule. ²⁶ Okeke oni ingme ona o gbhiaku asha kpa oni edeli.

Ijesu o khueghie ezalo ava alo-a

²⁷ Ijesu o ke rote agho vu je odalo, ezalo ava e deba li. Ee tseŋe lema li, e lie oŋi, “Mhuē isomhelemhi na anye, omi iDefidi.”

²⁸ Abi ijesu o ro lo elemhi oni owa, eni ezalo ava e bhale deba li. O mhila we, “A miesuo khi mhi ya dobe re e ze?”

E ke oŋi, “Gueguegue.”

²⁹ Igho ijesu o ri obo ti we alo, oŋo we, “Alo eye e e khueghie-a abi a mhuē irudunga.”

³⁰ Ikpamhi alo eyewe e khueghie-a. Ijesu o tse agua ye we e khi gueye ogboŋkoghuo emini a me. ³¹ Ama asha ni e ramhi kpa, eri

e gueye egbo, e gue ingme oyi ijesu ye egbo asha kpa.

Ijesu o ri ungmehi ze

³² Eni emose e vu, a tsua omoŋe oghuo ni o mhuē ayemhe ebe bhale, ni oŋa li ngme unu. ³³ Ijesu o khu oli oni ayemhe ebe ogho egbe ya lase, oŋi omoŋe o ngme. Abo e sha ogboŋkpa e lie, “Anye eŋa kpe me ingme onana ghue eke iZireni.”

³⁴ Ama egbo iFarisi e lie khi oghie oyi iyemhe ebe o ri ekpabo na li. Loli o ze ni o ro dobe e khu egbo ayemhe ebe egbe-a. §

Egbikanya eyi Eshinegba eŋa bu

³⁵ Ijesu o kia la eoli khi eoli seŋe ungmehi oyi Eshinegba elemhi owa ugamhi eyewe, o tse abo usomhi onete oyi Eghiele oyi Eshinegba. O ri egbo ni e mhuē ighuamhi khi ighuamhi i ze.* ³⁶ Abi o ro me eni ebubu egbo, elemhi we e lala li irari khi udu oyewe oŋa sheshe itobo khi eŋa mholi oŋi oŋo kpaghie we obo, abi isumha ni eŋa mhuē orɛwekia.† ³⁷ O gueye eniye odukhokho eyoli, “Oni ikhiŋe oo gbedi gba, ama khi eni e khiŋe we, eŋa bu.” ³⁸ “A so iromhi, ni Eshinegba oŋi o mhuē ikhiŋe, ni o ghie eni e ya khiŋe oŋi ikhiŋe fie lasele.”‡

10

Ijesu o ghie ighiusomhi na keŋe ogbava eyolife

(iMak 3.13-19; iLuk 6.12-16)

¹ Ijesu o lu eniye odukhokho ogbava eyoli kugbe. O ri afu na we, e ke ya khu iyemhe ebe ododa egbo egbe-a, e gbo ri egbo ni e mhuē ighuamhi ododa ke ze.

² Eva eyi eni ighiusomhi na keŋe ogbava na. Oŋi odode khi ISamo ni a gbolo o lu iPita, ali inyoghoo oŋi, Aduru. Ijehisi ali inyoghoo oŋi ni a lu iŋoni ni e khi imi iZebedi. ³ IFilipu ali iBatolomiu. ITomosi ali iMatiu ni e khi emionga. Ijehisi oni Afeusi ali iTadiusi. ⁴ ISamo ni ingme o ghō mu egbe ali iJudasi Isikaroti ni o ri ijesu de.

Usomhi ni a ghie eni etuogbava

(iMak 6.7-13; iLuk 9.1-6)

⁵ Ijesu o ghie eniye odukhokho ogbava ena fie, o tse agua ye we, oŋo we, “A khi je eoli oyi egbo iŋeta wekhi eoli na eke iSameria. ⁶ Ochoghō a le deba egbo iZireni ni e li abi isumha ni e waa. ⁷ Abi a lie ke le, a ke tse abo usomhi ona-ye we, a lie we, ‘Eghiele oyi Eshinegba o she ti bhale.’ ⁸ A ri egbo ni e mhuē ighuamhi ze, a ri eni e mhuē efafe ze, a guise eni e ghu-a le, eni e mhuē ayemhe ebe, a khu we ewe egbe lasele. Afue a ri eni ekpabo ena na e, a re we kpaghie egbo obo

† 9:17 Akpaba oyi ekuē ɛlamhi egbo iju e ku onyo o shi. § 9:34 Li ze iMat 10.25; 12.24; iMak 3.22; iLuk 11.15 * 9:35

Li ze iMat 4.23; iMak 1.39; iLuk 4.44 † 9:36 Li ze iNoba 27.17; 1 Ighie 22.17; 2 Okhe 18.16; Ezik 34.5; iMak 6.34 ‡ 9:38 Li ze iLuk 10.2

afue, a khi mie ifata shi o. ⁹ Abi a li se ena, a khi tsua ukpago okhoghuo shi omomhi. ¹⁰ A khi tsua ekue pfi so, wekhi itsua na ro so elese, wekhi ekue ni a so, wekhi ukpokpo na ro a to okpo, irari khi asha ni ogbo o la gbe agho o te e le.*

¹¹ "Eoli oni a da bhale kpa, a kushi ayi ogbo no da kpe abo mie e, ramhi eghenge ni a ya rote agho vu. ¹² Neni a ya so ukhomhi owa okhoghuo, a kpe lie, 'Opfomhe o la oni owa ona.' ¹³ Ini egbo ne la oni owa e kpe abo mie e, opfomhe oyee o ka nu we la, ama, ini ea mie e, opfomhe oyee o gbo nyene deba e. ¹⁴ Ini a bhale eoli, khi egbo ne la oni eoli ea da kpe abo mie e ne, a kpe abo o-a na we ini a te o fie lase.† ¹⁵ Ogbele iguezo, mhi gueye e khi Eshinegba o ya mholi isomhemhi na egbo iSodomu ali iGomora dose oni eoli ogho.‡§ ¹⁶ A sato khi eri mhi ghie e fie lase abi isumha ne la ifuabo idumhi. Irarigho, a ze ni a lese ingme abi enye, ama a mhue ikuegbe-a abi anekhukhu.*

Okholi ni a ya mu vule shi e o (iMak 13.9-13; iLuk 21.12-17)

¹⁷ "A mu egbe e tsuke, irari khi egbo e ya mu e bhale ikotu, odalo egbhali ni ee so ezo. E gbe e itali elemhi owa ugamhi eyewe. ¹⁸ E ya ri itobo eva oyemhe muno e bhale deba igovuno ali enighie, ni a gue usomhi onete oyemhe ye we. A gbo pfi otsese oyemhe ye egbo iju ali egbo ijeta. ¹⁹ A khi yele abi a ya ngme ali abi a ya so we, ini e muno e bhale agbala ezo. Irari khi emini a ya ngme o ya bhale unu oye e eghenge ni a nono oli shi. ²⁰ Irari khi ingmemhi ni a ya ngme, ea ya khi eye e. Ayemhe-no-pfuase oyi Eshinegba ni o khi ita e, o ya ri ungmemhi ni a ke ngme shi e unu.†

²¹ "Eghenge na ngme ena, egbo e ya ri inyoghuo we bhale ni a gbe-a, ita enye e wolo imi we bhale na gbolo-a, igho enye e li ya rue itawe bhale na gbe-a.‡ ²² Egbo kpa e ya ke biselemhi e shi irari oyemhe. Ama ogbo ni o da mu irudungba oyoli mhue ramhi ukpese ne, loli a ya mie pfuase.§ ²³ Ini a la asheghuo mu okholi vule shi e o, a na je eoli olese. Mhi ze e lese khi, aa ya gbe akanya ona pfo ne eke izireni neni Omi Ogbo o nyene egbe e bhale.

²⁴ "Omog odukhokho oa lese dose oga oyoli, wekhi eri oni og ga ogbo o ya fu dose oga oyoli.* ²⁵ Omog odukhokho o dobe ya li abi

oga oyoli, oni og ga ogbo o ya dobe li abi oga oyoli. Ini a lu odapfe iBezebo, see a ke beshi e lu eni e la oni omhue-apfe oyoli.†

Oni a ya ke na ulishi oyoli (iLuk 12.2-7)

²⁶ "Itobo igho a khi ze ni ulishi o mu e irari khi aa me emini a gba khukhu ni oa ya khueghie a, wekhi eri a me emini o sheli ni oa ya lasele.‡ ²⁷ Emini mhi gueye e eliyose a ngme oli lasele ini ogbe o gbe-a. Ungmemhi ni a bena gueye e, a la ukhomhi owa ngme oli lase ni egbo e suo gboo. ²⁸ A khi na ulishi egbo ni o khia khi idiege e lese dobe ya gbe-a, ni ea dobe ya pfuse ogbo ayemhe-a. Ama a na ulishi oyi Eshinegba no kha gbe-a se o gbo mhue ekpabo ro ya pfuse ayemhe-a elemhi ilimhi iriere. ²⁹ U lese khi ukpaghua a ri ipfeli otuava de? Ama aa me ongewe ni o ya ghu-a ni Eshinegba oa ya lese. ³⁰ Eshinegba o she leli egbegbi itsu ni e la e ukhomhi nya. ³¹ Itobo igho, a khi ze ni ulishi o mu e, irari khi a mu eloe dose ipfeli ni e bububu.

Eni e migha na iJesu ali eni e kie oli (iLuk 12.8-9)

³² "Ogbo ni o da gue ungmemhi oyemhe ye egbo ne, mhi ya li gue ingme oyoli ye Itamhe ni o la iloghie. ³³ Ama onini o da la ukpeloe egbo kie mhe, mhi ya li kie oli ukpeloe oyi Itamhe na obini iloghie.S

IJesu oa ri opfomhe bhale ama okemhi (iLuk 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ "A khi sa khi opfomhe mhi ro bhale eke agbo. Mhi aa ro opfomhe bhale, ama ogbhoro. ³⁵ Eri mhi bhale ya to okhue na " "Omose ali itali, okpotso ali inyoli, osamo ali inyodoli. ³⁶ Unuekpe oyi ogbo, ebe oli e la.*

³⁷ "Ogbo ni o da nono ingme oyi ita okekhi inyog dose ingme oyemhe ne, oa ya dobe khi omog odukhokho oyemhe. Ogbo ni o da nono ingme oyi omi oli dose mhe ne, oa ya dobe khi omog odukhokho oyemhe. ³⁸ Ogbo ni oa da kpha apfida oyoli tsua ni o ke deba ete-awe oyemhe ne, oa ya dobe khi omog odukhokho oyemhe.† ³⁹ Oni o da mu agbo oyoli mhue gagaga ne, o mema ya de oli obo-a, ama oni rue agbo oyoli obo-a shi eke itobo oyemhe ne, o ya me eleli agbo oyoli.‡

Eleli (iMak 9.41)

* **10:10** Li ze 1 iKori 9.14; 1 iTimo 5.18 † **10:14** Li ze Ika 13.51 ‡ **10:15** Li ze iMat 11.24; Igbae 19.24-28 § **10:15** Li ze iLuk 10.4-12 * **10:16** Li ze iLuk 10.3 † **10:20** Li ze iMak 13.9-11; iLuk 12.11-12; 21.12-15 ‡ **10:21** Li ze iMak 13.12; iLuk 21.16 § **10:22** Li ze iMat 24.9,13; iMak 13.13; iLuk 21.17 * **10:24** Li ze iLuk 6.40; iJon 13.16; 15.20 † **10:25** Li ze iMat 9.34; 12.24; iMak 3.22; iLuk 11.15 ‡ **10:26** Li ze iMak 4.22; iLuk 8.17 § **10:33** Li ze 2 iTimo 2.12 * **10:36** Li ze iMika 7.6 † **10:38** Li ze iMat 16.24; iMak 8.34; iLuk 9.23 ‡ **10:39** Li ze iMat 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; 17.33; iJon 12.25 § **10:40** Li ze iMak 9.37; iLuk 9.48; 10.16; iJon 13.20

⁴⁰ “Ogbo ni o da kpe abo mie e ne, mhemhe o kpe abo mie. Oni o da kpe abo mie mhe, oni o ghie mhe o kpe abo mie. [§] ⁴¹ Ogbo ni o da kpe abo mie omekeguele oyi Eshinēgba ne, o ya mhuē isomhopfa onayi omekeguele. Oni o da kpe abo mie ogbo ni o pfluase ne irari khi o da khi ogbo ni o pfluase, o ya mhuē eleli oyi ogbo ni o pfluase. ⁴² Ini ogbokhoghuo o die amē ni e pfluamhe na egbo eni ɛa mu ɛloe ena da ne, irari khi e da khi eniyē odukhokho eyemhe, mhi gue o ye ɛ gueguege khi eleli oyoli ɔa ya de ɔli obo a.”

11

*Ijesu ali iJoni Oni o o batazi egbo
(iLuk 7.18-35)*

¹ Abi ijesu o ro gueye eniyē odukhokho ogbava eyoli emini e ya riɛle se, o je ɛoli ni e la eke iGalili ya sese, o gbolo tse abo oni usomhi onete.

² Abi iJoni Oni o o batazi egbo o ro la owa ighumha suo ikanya ni iKirisiti o o gbe, o ghie eniyē odukhokho eyoli ghi ɔli, ³ E le ya lina mhila li. “Yeye u khi oni iJoni o ngme khi o ya bhale, abi anye ri ɛloe shi eke ke khe ogbo ɔlese?”

⁴ Ijesu o so we o, o o we, “A nyene egbe ya gueye iJoni emini a suo ni a me. ⁵ Ezalo ee khueghie alo-a, eni e guogho awe-a, e vule ee kia, a ri eni e mhuē ighuamhi ekuē idiegbe odo da ze, eleso ee suo eso, egbo ni e ghua, a guise we le. A gbolo e tse abo usomhi onete ye egbo eni ɛa mhuē. ^{*} ⁶ Ikhivose o khi na ogbo ni o mhōli akhokhomhe shi ingme oyemhe!”

⁷ Eniyē odukhokho eyi iJoni ee vu se, ijesu o o ngme ingme oyi iJoni khase eni e legba. O mhila we, o o. “Abi a ro fiɛ je o dagbe ifufu ni a ro ya bino iJoni, ogbo nabise a dabi khi a ya me? Ebuli ifulo ni akpekpeli o pfi e nga pfi e tiemhi a dabi khi a ya me? ⁸ Ini o a khi igho sho, elo a dabi khi a ya me abi a ro fe fiɛ lase? Omose ni o so itsua eni e somhi otse a sa khi a ya me? Iiye o! Egbo eni ee so itsua eni e somhotse, apfe oyi ogbie ee la. ⁹ Elo a fe fiɛ lase khi a ya me sho? Omekeguele? Gueguege, ama mhi gueye e, oni o gbo fu dose omekeguele a me. ¹⁰ IJoni o khi oni ogbo ni Ebe-no-pfluase o ngme ingme oyoli, ni Eshinēgba o la lie, “Mhi ya kpe ghie aghiusomhi oyemhe ralo ne,

ni o ya khueghie ode-a ne.”†

¹¹ Abi o li mhi li gue ɔli ye e khi, iJoni o fu dose ogbokpa ni o la agbo ona ghue, ama, ogbo ni o ga kpoke nya obini Eghiele oyi Eshinēgba, o fu dose ɔli. ¹² Rote eghege oyi iJoni Oni o o

batazi egbo ya ramhi ogbe na amo, Eshinēgba o te e ri ikakabo mhōli omheɛ oyoli shi agbo oyi egbo, ama ikakabo egbo e ke ro o lo o. ¹³ Irari khi emekeguele nya ali Ishi eyi iMosisi, e me guele shi eke ramhi eghege oyi iJoni.† ¹⁴ Ini a ya lama shi o, iJoni o khi oni Elaja ni e khi o ya nyene egbe bhale. [§] ¹⁵ A mhōli eso, a suo emini mhia gueye e, ni a roli gbe akanya.

¹⁶ “Elo mhi ri agbhotu ona ya khokho? Eri e li abi ikuku eniyē ni e shito epfepfe oki ni e lu egbe we,

¹⁷ “Anye pfi ofele na e,
aa lama gbe ishimhi,

anye to uwolo

ni a ro vie olimhi shi e o,
ama aa lama vie.’

¹⁸ Abi iJoni o ro bhale, eri o o pfi azumhi, o a lama da onyo, irarigho egbo e lie khi, ‘Ayemhe Okphaghie oo nase ɛli.’ ¹⁹ Ama Omi Ogbo o ke bhale, o o le o o da, egbo kpa e ke lie khi, ‘Ogbo unu-emhi ali o donyo o khi, ni o nu emionoga ali ena olamhe e mu omole.’ Emini Eshinēgba o o riɛle, o ri ileingme oyoli e khase.”

*Emini ɛoli ni ɛa lama mu pfi ee me
(iLuk 10.13-15)*

²⁰ Igho ijesu o li ze emuebe na egbo ni e la ɛoli ni o la gbe ikanya onyaloa ebubu eyoli, itobo khi e mu pfi, o o li. ²¹ “Epfua o khi ne, iKorazi! Epfua o khi ne, iBetisaida! Irari khi ini ikanya onyaloa ni a gbe ifui ɛoli eye e khi a li gbe we iTai ali iSidoni lo, e kha she vie osoli na egbewe shi olamhe eyewe, e te olamhe eyewe mu pfi agbo agbo. ^{*} ²² Ama mhi gueye e khi, o ya somhi iTai ali iSidoni egbe dose e, ogbele iso-ezo ²³ Yeye iKapanomu, eri a nono ni a ya yase e nga idane ramhi irarogbe? Iiye o! Eri a ya pfi e tiemhi ooke ilimhi iriere. Irari khi ini onyaloa ni a gbe khase e khi a gbe we eke iSodomu lo, o kha la o ramhi amo.† ²⁴ Ama mhi gueye e khi o ya somhi iSodomu egbe dose e, ogbele iso-ezo.”†

*Bhale deba mhe ni u mhōli iyemhe
(iLuk 10.21-22)*

²⁵ Eghege agho ijesu o lie, “Ita, Onomhuē, ni o mhuē eke ali ukhuli, mhi tse uwegbe khi emini u ro sheli na eguebe, ali eni e fialo-a, khi u rewe khase egbo ni ɛa mu ɛloe. ²⁶ Igho, Ita, ina o li ghole e shi.

²⁷ “Itamhe o she ri emhikpa nga mhe obo. Ogbokhoghuo o a la o, ni o lese oni Omo, se ni Ita. Ogbokhoghuo a la o ni o lese Ita se ni oni Omo, ali eni oni Omo o lama ri oni Ita khase. [§]

* **11:5** Li ze Aza 35.5-6; 61.1 † **11:10** Li ze iMala 3.1 ‡ **11:13** Li ze iLuk 16.16 § **11:14** Li ze iMala 4.5; iMat 17.10-13; iMak 9.11-13 * **11:21** Li ze Aza 23.1-18; Ezik 26.1-28.26; ijoe 3.4-8; Emo 1.9-10; iZaka 9.2-4 † **11:23** Li ze Aza 14.13-15; Igbae 19.24-28 ‡ **11:24** Li ze iMat 10.15; iLuk 10.12 § **11:27** Li ze ijon 3.35; 1.18; 10.15

²⁸ “A bhale deba mhe, eë nya ni a tsua itsua ni eë khose e, mhi ya ri iyemhe na e. ²⁹ A ri egbe mie emini mhi e a ke rihele, a rote obo oyemhe wena, itobo khi mhi pfoemhe gba, ali khi udu oyemhe o mhöli iriegebetiemhile, ni a mhuë iyemhe.” ³⁰ Irari khi emini mhia li e rihele oni o ze e rihele yeghele lo, ali khi eri itsua eyemhe ee fue.”

12

Ijesu o khi Onomhuë oyi ele iyemhe
(iMak 2.23-28; iLuk 6.1-5)

¹ Eghëhe ni a ngme ena, ijesu o rote ifui ishemi iakpa dose ele iyemhe. Okiamhi oo gbe eniye odukhokho eyöli. Igho e li be eni iakpa, e le we.* ² Abi egbo iFarisi e ro me ona, e öli, “Ghe khe! Eniye odukhokho eye eë rihele emini Ishi eyi iMosisi oä lama shi a rihele ele iyemhe.”

³ O so we o, oo, “Aa she kpe ze emini iDefidi o rihele abi okiamhi o ro gbe öli ali apföli? ⁴ Eri o lo elemhi owa oyi Eshinegba, löli ali apföli, e ya rue ibuledi oni o pfuase le, ni ushi oä lama shi e le. Oni ibuledi ona, ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba tse, e lese le öli.† ⁵ Abi khi aa rote ebe ushi iMosisi ze öli khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni e la Owa Oyi Eshinegba, ee gbe ushi-a ogbele iyemhe, ama ogbo oä ro mu ota so we?§ ⁶ Ama mhi gueye e khi ogbo ni o fu dose Owa Oyi Eshinegba o la ana. ⁷ Ini a lese emini a ri oni ungmehi ona ngme shi Ebe-nofuase lo, ni oo, ‘Ilemhi o ghöle mhe, oä khi iluasobo,’ aa kha ke pfa ezo mu eni ea lue.* ⁸ Irari khi mhemhe Omi Ogbo mhi khi Onomhuë oyi ogbele iyemhe.”

Ijesu o ri omose ni obö oyöli o cheghële-a ze
(iMak 3.1-6; iLuk 6.6-11)

⁹ Abi ijesu o rote agho vu, o lo elemhi owa ugamhi oyewe. ¹⁰ Igho omose oghuo ni o cheghële obö oghuo-a, o la akagho. Egbo oghuo e la agho ni e nono ni wewe e mu ingme shi ijesu egbe, igbo e mhila li. E öli, “O fe ti ni a ri ogbo ze ele iyemhe?”

¹¹ Ijesu oo we, “Ini onge e o fe mhöli osumha, ni o ro de pfilo ateke ele iyemhe, wa a ya fe mu öli o lasele?† ¹² Ogbo o mu eloe dose osumha! Irarigho, Ishi eyi iMosisi o lama shi o, ogbo o rihele onete ogbele iyemhe.”

¹³ Igho oo oni omose ni o cheghële obö oghuo a egho, “Nise obö oye-a.” Igho o nise öli-a. Oni obö o na ya to abi onokpöle ¹⁴ Igho eni egbo iFarisi e fië ya ye ugbamhi abi e li ya gbe ijesu-a.

Oni oo ga ni Eshinegba o ze

¹⁵ Abi ijesu o ke ro lese ugbamhi ni e gba, o rote agho vu je oboese, ebubu egbo e deba li. O ri eni e mhöli umha-ze nya ze. ¹⁶ O tse agua ye we e khi gueye egbo öni löli khi. ¹⁷ Eri a ri ona ri ungmehi ni Azaya omekeguele o ngme bhale ya tse, ni o la lië, ¹⁸ “Oni oo ga oyemhe ni mhi ze na,

öni mhi nono ingme oyöli,
ni o ri egbe e mu mhe,
mhi ya ri Ayemhe oyemhe
shi öli egbe,
o ya ri igue-sö-ezo oyemhe
khasë ishishi nya.

¹⁹ Oä ya nu egbo wola
wekhi eri o ya tseë
ni ogbo suo ifui apfe.

²⁰ O ya kuegbe-a
nu eni ea mhuë ekpabö ngeli,
abi a li kuegbe-a mu oäpka
ni akpekpele o pfigbe vule.

O ya le elemhi
eni eë nono ikpaghiobö,
abi oqbhali oä li e la apfe
ni amë o gbe erali
ni o la umutse pfuse-a,

ya ramhi ni o ro
ri igue-sö-ezo leghie.
²¹ Itobö igbo egbo iJeta nya
e ro regbenga eva oyöli.‡

Ijesu ali iBezebö
(iMak 3.20-30; iLuk 11.14-23)

²² Igho egbo oghuo e rue omose oghuo ni o mhöli ayemhe obe bhale ghi ijesu. O zalo o gbo khi ungmehi. Ijesu o ri öni omose ze. Oo ngme, o gbolo e me eke. ²³ Igho abö e sha eni egbo nya, e mhila, e lië, “Abi khi ijesu öna o khi öni Omiepfuese omi iDefidi ni e khi o ya bhale?”

²⁴ Abi egbo iFarisi e ro suo ona, e ke, “Ekpabö eyi iBezebö ni o khi oghie oyi iyemhe ebe nya, o ro khu egbo iyemhe ebe egbe lasele.”§

²⁵ Ijesu o she lese usamhi oyewe, oo we, “Eghiele ni o da kemhi shi iku-iku ni o nu egbewe e khöli ne, eri o ya pfua. Igho khi eöli ali unuekpe ni e kemhi egbe nu egbewe e khöli, ea dobe ya migha. ²⁶ Ini Okphaghië oo khu Okphaghië lase, o she kemhi egböli. Seë eghiele oyöli o ke li dobe ya migha?

²⁷ Ini mhi ri ekpabö eyi Eshinegba eë khu egbo ayemhe ebe egbe a, ekpabö eyi oghuo egbo eye e e ro khu we kua? Emimi eni eë deba e eë rihele o rokhasë khi aa rote ode. ²⁸ Ama ini o khia khi Ayemhe oyi Eshinegba mhi ro o khu ayemhe ebe kua, löli o rokhasë khi Eshinegba o she e mhesë shi e egbe.

* 11:29 Li ze iJere 6.16 * 12:1 Li ze iDeut 23.25 † 12:4 Li ze iLev 24.9 ‡ 12:4 Li ze i1Sam 21.1-6 § 12:5 Li ze iNöba 28.9-10 * 12:7 Li ze iMat 9.13; Osia 6.6 † 12:11 Li ze iLuk 14.5 ‡ 12:21 Li ze iAza 42.1-4 § 12:24 Li ze iMat 9.34; 10.25

29 “Oghuo o fe lẹse ya vule, o dose lo apfe oyi omose akama ya tsua li itsua vu. Oa khi eri o kpe ya ge oli shi eke? O tigde dobe tsua li itsua owa?”

30 “Oni o da da nu mhe la ne, eri o biselemhi mhe, ali khi oni o da da nu mhe ti e gbili ne, eri o miatse ku a.” 31 Irarigho, mhi gueye e khi, a ya ri olamhe ali ungmehi ipfiunu-a nya topfa ogbo, ama aa ya tigbe ri ungmehi ipfiunu-a ni a ngme deba Ayemhe-no-pfuase topfa ogbo. 32 A ya dobe ro topfa onini o da pfi unu-a deba Omi Ogbo, ama aa ya ro topfa oni o da pfi unu-a deba Ayemhe-no-pfuase, elemhi agbo ni a la memena, ghe agbo ni o ke e bhale.†

Udumhi oora a te e lẹse oora
(iLuk 6.43-45)

33 “Ri eloe khu oara, o ya mo umomhi onete, ini u waa ri eloe khu oara, o mo umomhi ni o ti. Irari khi umomhi oyi oara a te e lẹse emini oni oara o khi.‡ 34 See e e egbo ebe ni a kholo abi enye afue, a lie ngme ungmehi onete unu? Usamhi ni e vo ogbo udu o roli ee ngme ungmehi rote unu lasela. § 35 Udu onete ogbo onete o te e ngme ungmehi onete lasela. Igho ungmehi obe o li rote udu oyi ogbo e lasele. 36 Ama a lẹse khi ogbogbo o ya zono abi o li ngme ungmehi afue unu lasela ogbele iso-ezo. 37 Irari khi ungmehi unu oye a ro ya pfa ezo ne, ungmehi unu oye a gbo ro ya pfa ezo mu e.”

Irokhasẹ oyi ijona
(iMak 8.11-12; iLuk 11.29-32)

38 Igho egbo iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi eghuo e ijesu, “Osese, ri o lele onyaloa oghuo khasẹ anye.”*

39 O so we o, oo, “Ee egbo okhoro ni aa ri igesikia ga Eshinẹgba.” Aa mhila mhe o lele onyaloa? Ogbokhoghuo o ya ri o lele okhoghuo khasẹ e, see ni onabi a rokhasẹ oyi ijona omekeguele.† 40 Irari khi abi ijona o li la elemhi oyi afele ogbele ese ele oguota ali ele iyose, igbo Omi Ogbo o li ya li la elemhi eke ogbele ese, ele oguota ali ele iyose.‡ 41 Egbo iNiveve e ya mu ezo vule shi e egbo agbhotu ona o ogbele iguezo, irari khi e mu nyene abi ijona o ro tse abo ungmehi oyi Eshinẹgba ye we. Ama memena, oni o ga fu dose ijona o la akana, ama aa lama mu pfi. §

Abi ayemhe obe o lie kia
(iLuk 11.24-26)

42 Oghie-okpotso oyi eke iSheba o ya mu ezo vule shi e egbo agbhotu ona o ogbele iguezo, o pfa ezo mu we. Itobo khi oo rote obini

odonue bhale ya ri eso kpe ose e ilẹsingme oyi iSolomoni. Ama memena oni o fu dose iSolomoni o la akana, ama aa lama pfi eso shi oli o.*

43 “Ini ayemhe ebe o rote ogbo egbe lasela, eri o kpe je eke okhakha ya dudu kia nono ashini o je ya yemhe-a. Ama ini o me, 44 o gueye egbo, ‘Mhi ya nyene egbe ukhokho je owa ni mhi kpe te vu.’ Ini o nyene egbe bhale agho ni o ro ya e khi agho o gboo, khi asha kpa oo pfuase nguene. 45 Eghẹghẹ agho, o fie je olase ya rue ayemhe ebe ishilia elese ni e khoro dose oli bhale ya lo agho, e la agho. Eghẹghẹ agho, ikpukhokho oyi oni ogbo ogbo o ke ya khoro dose abi o kpe li. Igho o ya li e egbe ee egbo okhoro ena.”

Inyo ijesu ali inyoghuo ijesu
(iMak 3.31-35; iLuk 8.19-21)

46 Ijesu o kie gho nu eni ebubu egbo o ngme, inyoli ali inyoghuo oli e bhale. E migha olase, e nono ni wewe e nu oli ngme. 47 Ogboghuo agho, oo li, “Inye ali inyoghuo e, e migha olase, ee nono ni wewe e nu e ngme.”

48 Ijesu o sọli o, oo, “Eghuo e khi inyemhe ali inyoghuo-mhe?” 49 O nise obo ghue eniyẹ odukhokho eyoli, oo, “Enana e khi inyemhe ali inyoghuo-mhe. 50 Onini o da ri ungmehi oyi Itamhe na iloghie gbe akanya, oli o khi inyoghuo-mhe oni omose ali oni okpotso ali inyemhe.”

13

Okhe irokhokho oyi oghiale ni o ko ikpamhemhi

(iMak 4.1-9; iLuk 8.4-8)

1 Ele ni a ngme ena, ijesu o fie owa ya lase, o shito epfe oke oniemi. 2 Ebubu egbo e le gase oli ramhi ni o ro vu ya lo oko-oke oniemi shito, eni egbo nya e migha egele oni oke oniemi.* 3 O ri okhe irokhokho gue emhi ebubu u ye we, oo we, “A ghe i! Oghiale oghuo o je ishemi ya ku ikpamhi emhi. 4 Abi o li i ku eni ikpamhi emhi egho, eghuo o de kua epfe ode. Ipfeli e bhale ya san o we le. 5 Eghuo o, e de nga ukhomhi okpegbhe, ni o mhue eke ni e bu. E nyanya ze. Ama itobo khi oni eke o mhue elamhi ni e pfi imhili lo, 6 ovo o gbolo we-a. E khakha-a, irari khi e me asha pfi imhili lo eke egbegbo. 7 Ikpamhi eghuo o, e de kulo ashini igba e la. Eni igba e ze, e tono we gbolo-a. 8 Ama ikpamhi eghuo, e de shi egbegbi eke, e fu, e nyese ekhe. Eghuo e ri imomhi asha egbhuese lasela, elese e ri asha egbhuese lasela, enekpole, asha uye ali igbe. Eghẹghẹ agho e ke ya bu

* 12:30 Li ze iMak 9.40 † 12:32 Li ze iLuk 12.10 ‡ 12:33 Li ze iMat 7.20; iLuk 6.44 § 12:34 Li ze iMat 3.7; 23.33; 15.18; iLuk 3.7; 6.45 * 12:38 Li ze iMat 16.1; iMak 8.11; iLuk 11.16 † 12:39 Li ze ijona 1.17-2.10; iMat 16.4; iMak 8.12 ‡ 12:40 Li ze ijona 1.17 § 12:41 Li ze ijona 3.5 * 12:42 Li ze 1 Ighie 10.1-10; 2 Okhe 9.1-12 * 13:2 Li ze iLuk 5.1-3

dose emini a kpe ri ko. ⁹ A ze eso, a suo emini mhia gueye e, ni a roli gbe akanya.”

Emini oni okhe irokhokho o migha shi (iMak 4.10-12; iLuk 8.9-10)

¹⁰ Eniye odukhokho eyoli e bhale deba li, e mhila li, “Elọ o ze ni u ro ri okhe irokhokho o sese eni egbo?”

¹¹ Ijesu oo we, a she mhọli ilese oyi osheli abi Eshinegba o she mhọli omhesẹ shi e egbe, ama a roli sheli we. ¹² Onini o da kpe mhọli, a ya ro ma o na li, o mhọli gbeku o. Ama oni o mhue, a ya mie oli oni o kpe mhue. ¹³ Emini o ze ni mhi ro ri okhe irokhokho nu we ngme khi.

Ini e riẹ bino,

ẹa ya me eke,

ini e riẹ ri eso shi eke,

ọa ya lo we eso.

¹⁴ Lọli o ze khi ungmemhi

ni omekẹguele Azaya

o ngme o tse shi we egbe

ni o la lie.

“A ya ri eso shi eke khue,

ama ọa ya tigbe lo e eso,

a feli ofeli khue,

aa me emhikhoghuo.

¹⁵ Udu oyewe o bi obili-a.

Itobo khi eri

eso eyewe e zuse,

e gbo guese alo.

Ini ọa khi igho,

e kha ri alo eyewe

ke me eke,

eso eyewe e kha suo,

udu oyewe o kha

mhọli ileasingme,

ee kha mu pfi

bhale deba mhe,

mhi rewe ze.”

“Eni egbo e ya ri eso

shi eke khue,

ama ọa ya tigbe lo we eso,

e feli ofeli khue,

ama ẹa me emhikhoghuo.”[†]

¹⁶ Ama oye ọa khi igho. A me afa gba. A ri alo eye e me eke, a ri eso eye e suo. ¹⁷ Abi o li mhi li gue oli ye e khi, emekẹguele ebubu ali egbo eyi Eshinegba ebubu, e li dua ini wewe e me emini a me ali ini wewe e suo emini a suo, ama ẹa dobe. [§]

Emini okhe irokhokho oyi oghiale o ngme (iMak 4.13-20; iLuk 8.11-15)

¹⁸ Ijesu oo. “A ri eso shi eke, ni e suo emini oni okhe irokhokho o ngme. ¹⁹ Ogbo ni suo ungmemhi omhesẹ ni Eshinegba o mhọli shi agbo oyi egbo, ni ọa lo oli eso ne, loli o li abi ikpamhi emini e de kua epfe ode. Eri

okphaghie oo bhale ya sano li wewe udu kua. ²⁰ Eni e ze nga ukhomhi okpegbhe, eri e li abi ogbo ni o kha suo ungmemhi, o ga ri oghelẹ mie oli. ²¹ Ama ọa tiemhi oli udu, itobo igho, ọa migha tese. Irarigho, ini omumu o bhale ali ni a ro mu okhọli vule shi oli o shi itobo oni ungmemhi, o de ode a aghoagho. ²² Ikpamhi ni e ze shi ifu igba, wewe e li abi ogbo ni o kha suo ungmemhi oyi Eshinegba, inase-udu shi ingme agbo ali oghuemhe oyi epfue, e tono oni ungmemhi abi igba, ọa dobe mo umomhi.* ²³ Ikpamhi ni e ze shi egbegbi eke, e li abi ogbo ni o kha suo ungmemhi oyi Eshinegba o lo oli eso. O mo umomhi. Eghuo e kha mo imomhi egbhueshe, elese mo egbhueshe, eghuo o uye ali igbe.”

Okhe irokhokho oyi ebuli ofaghue ali ado

²⁴ Ijesu o gbo ze okhe irokhokho olese khasẹ we, oo we, “Eri omhesẹ oyi Eghiele oyi Eshinegba o li abi omose oghuo ni o ko ado enete shi ishemhi oyoli.” ²⁵ Eliyose, khi egbokpa e ya lese-a, o be oli o bhale ya ko ebuli ofaghue solọ shi oli o, o vu. ²⁶ Eni ado e ze khi e fu khi e ri itsagha lasele, eni ebuli ofaghue e li ze lasele.

²⁷ “Igho eni ẹ ga eyi oni omose e bhale ya gueye oli, ẹ ẹ oli, ‘Oga egbegbi ado ni u ko shi ishemhi oye, ebuli ofaghue e nu we ze lasele kia solọ shi we?’

²⁸ “Obe mhe o riẹle ona.

“Eni ẹ ga e mhila li, ‘Wa a nono ni anye vuolo eni ebuli o kua?’ ²⁹ Oo we, liye! Irari khi ini a vuolo eni ebuli-a, a ya do obọ vuolo eni ado ma eni ebuli. ³⁰ A ze ni e ga fu kugbe ya ramhi eghẹghẹ ikhiẹse. Eghẹghẹ agho, mhi ya gueye eni ẹ khiẹse, e kpe vuolo eni ebuli-a, e ge we ikhuli, e tose we-a, e tigbe khiẹse eni egbegbi ado shi aka na mhe.”

Okhe irokhokho oyi ukpamhi ọara imositadi

(iMak 4.30-32; iLuk 13.18-19)

³¹ Ijesu o ze okhe irokhokho olese khasẹ we. Oo we, “Eri omhesẹ ni Eshinegba o mhọli shi agbo oyi egbo o li abi ukpamhi ọara ni a lu imositadi ni omose oghuo o ro ya ko ishemhi oyoli. ³² Ukpamhi oli, o khi oghuo ikpamhi eera ni e she ne nya, ama ini o fu vule, loli o ke fu dose emini a ko shi oni ishemhi nya. O mele ọara oni ofunẹ a. Ipfeli e bhale ya ku eko shi iguabo eyoli.”

Okhe irokhokho oyi ifuma

(iLuk 13.20-21)

³³ Ijesu o gbo ze okhe irokhokho olese khasẹ we, oo we, “Eri omhesẹ ni Eshinegba o mhọli shi agbo oyi egbo o li abi ifuma ni okpotso o ro ma ifulawa ni o bu wushe, ni o roli fuma shi o.”[†]

[†] 13:12 Li ze iMat 25.29; iMak 4.25; iLuk 8.18; 19.26 [‡] 13:15 Li ze Aza 6.9-10 [§] 13:17 Li ze iLuk 10.23-24; iJon 8.56; iIburo 11.13; i1Pit 1.10-12 * 13:22 Li ze iMat 19.23; i1Timo 6.9-10, 17 [†] 13:33 Li ze iLuk 13.20-21; iGal 5.9; iGbae 18.6

³⁴ Okhê irôkhokho iJesu o rô gue ingme ena yewê. Oa tigbe gue ingme okhoghuo yewê ni oâ khi okhê irôkhokho. ³⁵ Eri ona o ya tse shi ungmehmi ni omekeguele o ngme. Ni oo,

“Okhê irôkhokho
mhi rô ya nu wê ngme.
Mhi ya gue ingme
ni a rôte igbaekele

oyi agbo rô sheli yê wê.”†

³⁶ Abi iJesu o rô zê eni ebubu eḡbo obo, ni o rô ya lo elemhi owa, eniyê odukhokho eyoli e bhale deba li. Eḡ oli, “Gueyê anye emini okhê irôkhokho oyi ebuli ofaghue ogho o ngme.”

³⁷ IJesu oo, “Oḡbo ni o ri eni eḡbegbi ikpamhi emhi ekomhi kô, o khi Omi Oḡbo.

³⁸ Oni ishemi o khi oni agbo ona, eni ikpamhi ado enete eḡho e khi eḡbo ni e ya ri eḡbewê na Eghiele oyi Eshineḡba. Eni ebuli ofaghue e khi eḡbo eyi Okphaghiê. ³⁹ Okphaghiê o khi Obe ni o ri eni ebuli kô ifu ishemi. Oni eḡheḡhe ikhiêso o khi ikpukhokho agbo, eni eni eḡ ga eḡho e khi igeni eyi Eshineḡba.

⁴⁰ “Ezezê abi a li ti eni ebuli gbili tose-a eḡho, igho ikpukhokho agbo o ya li. ⁴¹ Omi Oḡbo o ya ghie igeni eyoli ya wolô eḡbo ni e yese eḡbo pfido ali eni e li okholô elemhi eghiele oyoli lasele. ⁴² A ya pfi wê kulo elemhi avuerê, aḡho eḡbo e la ya ke viê e le akô akô. ⁴³ Eḡheḡhe aḡho eḡbo eyi Eshineḡba e ya ke ḡe abi ovô elemhi agbo onogbo oyi Eshineḡba. A mhôli eso, a suo emini mhia gueyê e ni a rôli gbe akanya.”

Okhê irôkhokho oyi eḡfue ni a rô sheli

⁴⁴ “Eri omhesê ni Eshineḡba o mhôli shi agbo oyi eḡbo o li abi eḡfue ni a rô sheli ifui ishemi, ni oḡmose o tonô ekê me rue, ni o nyanya gbo rôli sheli. Eḡbe e mu ôli, o ya ri emini o mhôli nya de, o ya de oni ishemi ogho.

⁴⁵ “Eri omhesê ni Eshineḡba o mhôli shi agbo oyi eḡbo o li abi oḡmose ni o nònò ugbhe-ema. ⁴⁶ Ini o me oni o lo mu eḡloe, o je apfê ya ri emini o mhôli nya de, o de ôli.

Okhê irôkhokho oyi aga

⁴⁷ “Eri omhesê ni Eshineḡba mhôli shi agbo oyi eḡbo o gbo li abi aga ni eḡbifele e pfi lo okê oniemi ni o khishi, e muno ifele odôda.

⁴⁸ Abi oni aga o rô vò, e ti ôli ngale egele. Igbo, e shitô e sanô ifele eni e khi eḡbegbewê o kulo ughughu, e tsua eni eâ ti kua. ⁴⁹ Igbo o ya li ogbele ni o kpe ukhokho. Igeni eyi Eshineḡba e ya sanô eḡbo okholô ifuabô eḡbo eni e pfuase lasele. ⁵⁰ E pfi eḡbo okholô eḡho kulo owa ere, ni e la ke viê, eḡ le akô akô.

⁵¹ “Eni ingmemhi ena nya e she lo e eso?” Eḡ oli, “Ii.” ⁵² Oo wê, “Irarigho, eri oḡesê ushi

nya ni o mele oḡmô odukhokho-a, ni o da mie Eghiele oyi Eshineḡba shi udu, o li abi oḡbo ni o mhôli owa, ni o rôte elemhi owa ni o ri itsua shi e rue eḡfue onogbo ali onodiô lasele.”

Eḡeli eyi iJesu e kie ôli

(iMak 6.1-6; iLuk 4.16-30)

⁵³ Abi iJesu o rô zê eni okhê irôkhokho ena se, O lase aḡho le. ⁵⁴ O nyenê eḡbe je eḡli oyoli. O la owa ugamhi sese, eḡbo ni e suo ôli, abo e sha wê. E mhila, e liê, “Obo o te mhuê ileḡingme enana, obo o te me ikanya oshabo ena a gbe?” ⁵⁵ “Oa she khi omi ikapita na? Oa khi iMeli o khi inyoli, ijemhisi ali iJosefu ali iSamô ali iJudasi eâ she khi inyoghuo ôli? ⁵⁶ Ena eâ khi inyoghuo ôli eni ikpotso ni e ga nu awa la ana ena? Mhiê, Obo o te me enana nya?” ⁵⁷ Irarigho, o ri elemhi bi wê.†

Igho iJesu oo wê, “Aa me ashini aa la mu ekpe na omekeguele, se ni apfê oyoli ali unuekpe oyoli tse aa la mu ekpe na li.”

⁵⁸ Itobô khi eâ mhuê irudunga, oâ la aḡho gbe ikanya onyalo ni e bu.

14

Eghuli oyi iJoni Oni oo batazi

(iMak 6.14-29; iLuk 9.7-9)

¹ Eḡheḡhe aḡho, Eroḡdu oghie ekê iGalili o suo eko iJesu. ² O gueyê eni e ga li, oo, “iJoni Oni oo batazi na, ni o nyenê eḡbe bhale agbo. Lôli o zê ni o rô ligho mhôli afu rô o gbe ikanya onyalo enana.”

³ Irari khi Eroḡdu o ke kpe ghie ya mu iJoni. Oo, a ri iwêḡhe ḡe ôli, a mu ôli pfilo owa ighumha shi itobô ingme oyi Eroḡdiasi ughue iFilipu inyoghuo oni Eroḡdu. ⁴ Eri iJoni o ke gueyê Eroḡdu khi ushi oyi eḡbo iJu oâ lama shi o ni o rô rue ughue inyoghuo ôli iFilipu shi.*† ⁵ Oni eḡheḡhe Eroḡdu o nono ni lôli gbe iJoni-a shi oni ingme, ama ulishi oyi eḡbo iJu oo mu ôli irari khi o lese khi eḡbo kpa e lese khi omekeguele iJoni o khi.

⁶ Ama, eḡ ni Eroḡdu o ḡheḡe shi ogbele ni a rô bia li, omi Eroḡdiasi o gbe ishimi khase wê ni o ri eḡbe mu oni Eroḡdu doḡe. ⁷ O ri oni Eroḡdu romhi ishe, o neta oḡmose gueyê oni omeshi khi lôli ya ri emiemini o mhila lue na li. ⁸ Igbo inyoli o ya sese oni omeshi, o ka gueyê itali o khi iJoni ukhomhi shi ukpeko na lue.

⁹ Abi o rô ngme ôli ghô, eḡbe pfo oni oghie-a. Ama irari ishe ni o romhi ali apfôli ni e nu ôli shitô, oo a ri emini o mhila na li. ¹⁰ Igbo o ghie ya khi iJoni ukhomhi o elemhi owa ighumha. ¹¹ A khi oni ukhomhi shi ukpeko a ri ôli na oni omeshi, oni omeshi o tsua li ghi inyoli. ¹² Eniyê odukhokho eyi iJoni e bhale

ya tsua ekuli oyoli ro ya to. E vu ya gueye iJesu.

Ijesu o ri eminale na egbo agbele ishe le (iMak 6.30-44; iLuk 9.10-17; ifon 6.1-14)

¹³ Abi iJesu o ro suo emini a me, o fe agho lase. O lo oko-oké oniemi je asha ni o da-ya ya shito. Abi eni egbo e ro suo ona e ri awe kia le deba li. ¹⁴ Abi iJesu o rote oni oko-oké oniemi fe lase, ni o ro me eni ebubu egbo egbo, elemhi we e ala li, eni ea ze, o re we ze.

¹⁵ Ogbomhi o mu eke, eniye odukhokho e bhale, ee oli, "Waa ke ze egbo ena ke je, irari khi oola o nuata shi apfe, ni e je ifu eoli ya de emhi le."

¹⁶ Ijesu oo we, "Oa ti ni e ligho vu tse, a nono eminale na we le."

¹⁷ Ee iJesu, "Ibuledi ishe ali ifele ava e khi emini awa lese mhue shi ana."

¹⁸ Ijesu oo we, "A rue we bhale ghi mhe ghue." ¹⁹ Oo, ogbogbo o shito ukhomhi ebuli. O rue eni ifele ava ali ibuledi ishe egbo, o tsua we idane o ri ikpemi na Eshinegba. O kholo eni ibuledi-a, o re we na eniye odukhokho eyoli. Eni eniye odukhokho eyoli e kemhi we na we. ²⁰ Ogbogbo o le, o khue, e kpole. Igho eniye odukhokho eyoli e sano eni e kpole vo ighughu igbeva tsululu. ²¹ Emose agbele ishe (5,0000) e le eni eminale, ini aa leli ikpotso ali eniye ma o.

Ijesu o la ukhomhi oke kia (iMak 6.45-52; ifon 6.15-21)

²² Aghogho ijesu o gueye eniye odukhokho eyoli e lo oko-oké da je ukiekie oke obini o kpole, o gueye eni ebubu egbo, ogbogbo o ke je. ²³ O vese eni egbo kua se, o je ukhomhi ute ya so iromhi. Ogbomhi o mu eke, iJesu lolighuo o kie la oobo. ²⁴ Eghenge ni a ngme ena, oni oko-oké o she rote eke lo oni oke kia nuata. Igho akpepeli oniemi oo zughuse oni oke, ni o tsua oni oko-oké ya nga ya tiemhi.

²⁵ Ele uzogbe neni ogbe o gbe-a, iJesu bhale deba we, o la oni ukhomhi oke e kia.

²⁶ Abi eni eniye odukhokho e ro me oli khi o la ukhomhi oni oke e kia, e yila. E tse, e lie, "Ayemhe olimi lo!"

²⁷ Ijesu o nyanya nu we ngme, oo, "A mholi udu, mheme lo, a khi ke na ulishi."

²⁸ IPita oo, "Onomu eni yeye lo igesia, we me mhi bhale debe oni ukhomhi oke."

²⁹ Ijesu oo li, "Bhale." Igho iPita o fe oni oko-oké lasele, oo kia ukhomhi oke, oo le deba iJesu. ³⁰ Ama abi o ke ro me abi oni ukpokomhi akpepeli o li pfiolo, ulishi o mu oli, oo tiemhi elemhi oni oke. O tse, oo, "Onomu tsumhi mhe!"

³¹ Igho iJesu o nise obo-a o mu oli. Oo li, "Elo o ze ni irudunga oye o ro na she. Elo o ze ni u ro mhue akhokhomhe?"

³² Igho e ga ya lo elemhi oni oko-oké, oni akpepeli o pfomhe. ³³ Igho eniye odukhokho eyoli e nyese ukhomhi na li ee oli, "Igesikia lo khi, Omi Eshinegba u khi."

Ijesu o la iGenesareti ri oni oo ghua ze (iMak 6.53-56)

³⁴ Abi e ke ro da oni oke ni o khishi, e bhale eke iGenesareti. ³⁵ Abi egbo ni e la oni eke e ro lese khi iJesu lo, e ghie ghi egbo ni e la eoli kia gasé oni eoli nya. Egbo e tsua egbo eyewe nya ni ee ghua ghi oli. ³⁶ E lema li o kpeke o lese ze ni eni e ghua e ri obo ti eso awulu ni o so. Egbo nya ni e ri obo ti oli, e ze.

15

Osese ipfuase na ekelemhi (iMak 7.1-13)

¹ Igho egbo iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi eghuo e te iJerusalemu bhale ya mhila iJesu, ee, ² "Elo o ze khi eniye odukhokho eye ea ya ri osese ni ititawa e ro shi eke gbe akanya? Ea ya kpe abo-a neni e le eminale!"

³ Ijesu oo we, "Elo o ze ni a ro ri itobo ushi oye eke gbe ushi oyi Eshinegba-a?" ⁴ Irari khi Eshinegba oo lie, "Ogbo o ke ri eke na itali ali inyoli," ali khi, "Onini o da ku itse na itali okekhi inyoli ne, a gbe oli-a."* ⁵ Ama abi ee a ke ngme khi, ini ogbo o mholi ikpagho ni o kha ro na itali okekhi inyoli, ni o ke ro lie khi eni ikpagho egbo khi loli mu udu pfi, khi Eshinegba loli ke ri eni ikpagho ya na. ⁶ Khi o guee kia ini o ke ri ikpagho na itali ali inyoli. Ina a li ri eloe e gbe ushi oyi Eshinegba ni a ba me asha ke deba osese oye e. ⁷ Ee e ri ugamhi ku alo! Azaya Omekeguele o kpe lina ngme oli shi e egbe ni o re,

⁸ "Eni egbo ena, unu e ro mu eke e na mhe, ama udu oye e o nuata shi mhe o.

⁹ Afue e mema ga mhe, irari khi osese oyi egbo ee sese egbo, abine khi ishi eyemhe lo."†

Emini e ri ogbo oo khi oni oa pfuase (iMak 7.14-23)

¹⁰ Ijesu o lu egbo ni e legba, oo we, "A ri eso shi mhe eke, ni a mhue ileingme. ¹¹ Oa khi emini ogbo o rote unu le tiemhi elemhi e rli e khi oni oa pfuase, ama emini e te oli unu ya fe e ri ogbo khi oni oa pfuase."

¹² Igho eniye odukhokho eyoli e bhale deba li e mhila li, ee oli, "U li lese khi ingmemhi ni u ngme amo khi, o ri elemhi e bi egbo iFarisi?"

¹³ Ijesu oo we, "Oara ni Itamhe na iloghie oa da ro ko ne, a ya vu oli eke-a." ¹⁴ A khi ze ni ingme oye e o nase e udu. Ezalo ni eri ezalo

* 15:4 Li ze Okiali 20.12; 21.17; iLev 20.9; iDeut 5.16 † 15:9 Li ze Aza 29.13 ‡ 15:14 Li ze iLuk 6.39

ę kia e khi. Ini ọzalo ọ mu ọzalo ọnabi lọli obọ rọ ọ kia, eri wẹwẹ awa e ga de ya pfilo atekẹ. †
¹⁵ I Pita ọọ iJesu, “Gueyẹ anye abi oni okhẹ irọkhọkhọ ena e ngme.”

¹⁶ IJesu ọọ wẹ “Aa kie lẹşẹ emini mhia ngme?” ¹⁷ A lẹşẹ khi emini o da te unu ya tiemhi elemhi khi eri a ne ọli ẹ kua? ¹⁸ Ama emini o da te unu lasele ne, elemhi udu o te lasele. Ena e khi emini e dobẹ ri ọgbọ ọ khi ọni ọa pfluasẹ. ¹⁹ Irari khi elemhi udu isamhi ebe e te ẹ lasela. Usamhi abi a liẹ gbe ugbeli, ali abi a liẹ kia okia, abi liẹ do ighiatọ ni a rọ na eta ali iku itşebọ ali iyese ọgbọ-a, ali ni a rọ ọ pfi ọtsẹlẹ ẹgbhuẹ. * ²⁰ Emhi enana e ri ọgbọ ọ khi ọni ọa pfluasẹ. Ama ini ọgbọ ọ le eminale ni ọa rọ kpe abọ, ọa ri ọgbọ khi ọni ọa pfluasẹ.

*Irudunga oyi ọkpotso ọngi iKena
 (iMak 7.24-30)*

²¹ IJesu ọ te aghọ vu, ọ bhale ekẹ iTai ali iSidoni. ²² Ọkpotso ọngi iKena ni ọ la ukiekiẹ ekẹ oghọ ọ bhale deba iJesu ọ lema li, ọọ li, “Ọnọmhuẹ Omi iDefidi kpekpe mhọli ilẹlemhi na mhẹ. Omimhẹ ni ọmueshi ọ mhue ayemhẹ ọkphaghie. Oo ze mu ọli gba memena.”

²³ Ama iJesu ọa sọ ọli ọ. Eniyẹ odukhokho eyi iJesu, ẹ iJesu ọ khu ọni ọkpotso khi ọọ kpe okeke deba ewẹ.

²⁴ IJesu ọọ wẹ, “Isumha eyi iZireni ni e waa, a ghie mhẹ ghi tşẹ.”

²⁵ Ọni ọkpotso ọ sọọ ona, ọ bhale ya de wugha odalo oyi iJesu, ọọ li, “Ọnọmhuẹ kpekpe kpaghie mhẹ obọ.”

²⁶ IJesu ọọ li, “Ọa ti ni a rue eminale oyi eniyẹ pfi ghi ewa.”

²⁷ Ọni ọkpotso ọọ, “Ighọ lọ gueguegue, Ọnọmhuẹ. Ama ewa ẹẹ le eminale ni o rọte ukhomhi itebu oyi ọni ọ mhọli wẹ de kua ekẹ.”

²⁸ IJesu ọọ ọni ọkpotso, “Egbegbọ u mhue irudunga, a ya ri emini u nono ne.” Aghoaghọ omi ọli ọ ze.

²⁹ IJesu ọ te aghọ vu, ọ rọte okẹ oniẹmhi iGalili lẹ. Ọ nga ukhomhi ute ya shitọ. ³⁰ Ebubu ẹgbọ e bhale deba li aghọ, e tsua ẹgbọ ni e guoghọ awẹ-a, ali eni e zẹ alo ali eni e le esọ, ali eni e ki shi, ali ingmenu ali ebubu ẹgbọ ni e mhue ighuamhi ododa bhale ya shi ufuege oyi iJesu. Ọ ri wẹwẹ nya ze. ³¹ Abọ e sha ẹgbọ abi e rọ me khi ingmenu ee ngme, ẹgbọ ni e guoghọ a, e vule kia, eni e zẹ alo e me ekẹ, ighọ, ee kueghie Eshinegba oyi iZireni.

*IJesu ọ ri eminale na ẹgbọ agbẹlẹ ene le
 (iMak 8.1-10)*

³² IJesu ọ lu eniyẹ odukhokho eyoli, ọọ wẹ, “Elemhi ẹgbọ ena e ga lala mhẹ irari khi

ẹlẹ-esẹ na ni e te nu mhẹ la akana. Ẹa me eminale le. Mhi aa nono ni mhi gueyẹ wẹ e ri elemhi ofue ke je, ini ubi o khi rue wẹ shi ode.”

³³ Eniyẹ odukhokho eyoli e mhila li, “Obọ a te ya me eminale ni ebubu ẹgbọ ena e ya le ifu oyemhi ni awa la ena?”

³⁴ IJesu ọ mhila wẹ, “Ibulẹdi ingme a mhọli shi aghọ?”

Ẹ ọli “Iruli ishilua ali ikuku ifele.”

³⁵ Ighọ iJesu ọọ eni ẹgbọ e shitọ ekẹkẹ. ³⁶ Ighọ ọ rue eni ibulẹdi eghọ ali eni ifele ọ kphẹmhi na Eshinegba shi ọ. Ọ khi wẹ a, ọ rẹwẹ na eniyẹ odukhokho eyoli e kemhi wẹ na eni ẹgbọ. ³⁷ Ogbokpa ọ le, ọ khue. Eniyẹ odukhokho eyoli e sanọ eni e le kpole shi ighughu ishilua e vọ tsuulu. ³⁸ Emọşe agbẹlẹ ene 4,000 e le eni eminale. Ini ọgbọ ọa lẹli ikpotso ali eniyẹ ma ọ. ³⁹ IJesu ọ wẹşẹ eni ebubu ẹgbọ kua se, ọ lo ọkọ-okẹ oniẹmhi je ukiekiẹ ekẹ iMagidaleni.

16

*E mhila iJesu ọ ri ọlẹlẹ khase ewe
 (iMak 8.11-13; iLuk 12.54-56)*

¹ Ẹgbọ iFarisi ali iSadusi eghuo e bhale deba iJesu e ya mu ọli fẹ. E mhila li ọ ri ọlẹlẹ ni o te iloghie bhale khase wẹ. * ² IJesu ọọ wẹ, “Ini ogbomhi ọọ mu ekẹ, a guele khi, ‘Ogbe-namo o ma ti irari khi idane o yile-a.’ ³ Ẹlẹ uzogbe, a guele khi, ‘Amẹ o ya ruẹ amo irari khi idane ọọ yile, o gbo bishi-a.’ A guẹ bino irarogbe guele abi ogbe o ya li, ama aa dobẹ ẹ guele emini eghẹghẹ ni a la memena o ngme. ⁴ Ẹẹ ẹgbọ ebe na agbhotu ona ni aa ri igeskia ga Eshinegba! A mhila mhẹ ọlẹlẹ? Aa ya ri okhoghuo khase ẹ, se ni onayi iJona omekẹguele.” †

Ighọ iJesu ọ pfi wẹ shi aghọ vu.

*Oyese oyi ẹgbọ iFarisi ali iSadusi
 (iMak 8.14-21)*

⁵ Abi eniyẹ odukhokho eyoli e rọ da oni okẹ oniẹmhi ni o khi shi je egele ukiekiẹ obini o kpole se, e sato khi wẹwẹ ẹa yelee tsua ibulẹdi. ⁶ IJesu ọọ wẹ a mhue ẹgbhẹ ẹ shi angeli oyi ẹgbọ iFarisi ali iSadusi ni o li abi afuma oyi oyese. †

⁷ Eni eniyẹ odukhokho e nu egbewẹ ngme ọli khi itobọ khi wẹwẹ ẹa tsua ibulẹdi bhale iJesu ọ rọ ngme ona.

⁸ IJesu ọ sọọ emini e ngme, ọọ wẹ, “Eni ẹa mhọli irudunga ena, elọ o zẹ ni a rọ gue ezọ eminale? ⁹ Aa kie lẹşẹ ingme? Aa sato abi mhi rọ kemhi ibulẹdi ishe na ẹgbọ agbẹlẹ ishe, ighughu ingme a sanọ eni e le kpole vọ? ¹⁰ Ali ibulẹdi ishilua ni mhi rọ na ẹgbọ agbẹlẹ ene le, ighughu ingme a sanọ eni e

§ 15:18 Li zẹ iMat 12.34 * 15:19 Li zẹ iGal 5.19-21; 1 iKori 6.9-10; iRom 14.14 * 16:1 Li zẹ iMat 12.38; iLuk 11.16

† 16:4 Li zẹ iMat 12.39; iLuk 11.29 † 16:6 Li zẹ iLuk 12.1 § 16:9 Li zẹ iMat 14.17-21 * 16:10 Li zẹ iMat 15.34-38

le kpole vọ? ¹¹ Elọ o zẹ khi aa kie lẹsẹ khi ọa khi ingme ibulẹdi mhi nu ẹ gue? Ama, mhiẹ a mu egbe ẹ shi oyese oyi egbo iFarisi ali iSadusi ni o li abi ifuma.” ¹² Lọli eniye odukhokho eyoli e rọ tigbe lẹsẹ khi, ọa khi ingme ifuma ni a rọ nye ibulẹdi o nu wẹ ngme ẹ shi, ama ingme osesẹ egbhọli oyi egbo iFarisi ali iSadusi ọọ ngme.

IPita o guele oni ifesu o khi

(iMak 8.27-30; iLuk 9.18-21)

¹³ Abi ifesu o rọ bhale eke iSizeria iFilipi, o mhila eniye odukhokho eyoli, ọọ wẹ, “Oghuo egbo e famhi ẹ liẹ khi Omi Ogbo o khi?”

¹⁴ Eẹ ifesu, “Eri egbo eghuo ẹ khi iJoni Oni ọọ batazi egbo u khi, eghuo ẹ lu ẹ, Elaja, eghuo o ẹ khi, iJeremaya u khi, eghuo ẹ khi, ọọghuo emekeguele u khi.”†

¹⁵ Ifesu ọọ wẹ, “Eẹ oye ẹ, ọghuo ẹ khi mhi khi?”

¹⁶ ISamọ iPita o rọ ọli, “Yeyẹ u khi oni iKirisiti Omi Eshinegba ni o la o.”‡

¹⁷ Ifesu ọọ li, “Oni a khi vọsẹ na u khi, iSamọ omi iJona. Ọa khi ogbo o ri igesikia ona khase ẹ, obọ oyi Itamhe ni iloghie o te bhale.

¹⁸ Mhi gueye, yeyẹ iPita, (ni u khi eke). Oni ungmehi ni u ngme ena mhi ya ma Igbaa oyemhe ni e mie mhe suọ nga, ekspabo oyi eghuli ọa dobe ya mu ọli o le. ¹⁹ Mhi ya rue okpe oyi eghiele oyi Eshinegba ne, emiemini u waa da lama shi elemhi agbo ona ne, Eshinegba ọa ya li lama shi o obini iloghie, emini u da lama shi elemhi agbo ona ne, o ya lama shi o obini iloghie.”§

²⁰ Ifesu o gueye eniye odukhokho eyoli e khi gueye egbo khi loli khi oni iKirisiti.

Ifesu o gue ingme eghuli oyoli le shi eke

(iMak 8.31-9.1; iLuk 9.22-27)

²¹ Rote egheghe agho vu ifesu o te gueye eniye odukhokho eyoli, ọọ, lie, “Mhi mema ya e ke iJerusalemu ni mhi la ya me osoli ebubu abọ eyi eni egbhali ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esesẹ Ishi eyi iMosisi. A mema ya gbe mhe-a, ama ele nuzi-esẹ a ya guise mhe le bhale agbo.”

²² Igho iPita o lu ọli fiẹ je olase o liẹ ọli o khi ke gbo ngme gho, “Eshinegba o bighi ọli ku a, ogbo ọa ya tse shi ẹ egbe!”

²³ Ifesu o mu egbe pfi ọọ iPita, “Vu mhe ana, okphaghiẹ! Ozuode u khi shi mhe o, irari khi waa ya sa isamhi ni e rote obọ oyi Eshinegba bhale, ama usamhi oyi agbo.”

²⁴ Igho ifesu o gueye eniye odukhokho eyoli, ọọ wẹ, “Ini ogbo o da nono ni loli deba mhe ne o mema ya kie egbọli o tsua apfida oyoli ọọ deba mhe.”* ²⁵ Irari khi ogbo ni o da

dua ni loli tsumhi ayemhe oyoli ne, agbo on-abi oyi Eshinegba o ya de ọli obọ-a, ama ogbo ni o da ri itobọ oyemhe rue ayemhe oyoli pfi-a ne, o ya tsumhi ọli.† ²⁶ Igho eleli ni ogbo o ya me ini o le ugu agbo ona nya, ni ayemhe oyoli o rọ de ọli obọ-a? Abi khi elọ ogbo o dobe ro ya falı otarọ to ayemhe oyoli. ²⁷ Irari khi Omi Ogbo o ya bhale elemhi ufumhi oyi Eshinegba loli ali igeni eyoli, egheghe agho o ya ri eleli na ogbo ogbo abi o li gbe.‡ ²⁸ Mhi gueye ẹ khi egbo eghuo e la ana mema ni ẹa ya ghu ne, ni e rọ ya me khi Omi Ogbo ọọ bhale abi oghie.”

17

Imamachi oyi ifesu

(iMak 9.2-13; iLuk 9.28-36)

¹ Ogbẹle-esesa o dosẹ se, ifesu o rue iPita ali ijemhisi ali iJoni ikhi inyoghuo ijemhisi, weweghuo kpe e ya nga ukhomhi ute ni o yagha. ² O la agho mu mela-a ukpeloe wẹ. Alo eyoli e ge abi ovọ, itsua ni o so e ge abi akpa. ³ O li denẹ, ghe kpe, e me khi iMosisi ali Elaja khi e nu ifesu ẹ ngme.

⁴ Igho iPita ọọ ifesu, “Onomhue, o ma gue ti khi anye la ana! Ini o ghole ẹ, mhi ya to okholo esẹ, oghuo o o khi o ye, olese o o khi oyi iMosisi, onokpole o khi oyi Elaja.”

⁵ Abi o kie li ngme, igho otughunu ni o ge nyanyanya o bhale ya khukhu wẹ-a. E suọ khi uruli o rote oni otughunu liẹ, “Omimhe ni mhi nono ingme oyoli na, ni o ri egbe ẹ mu mhe. A suọ emini o gueye ẹ.”*†

⁶ Abi eni eniye odukhokho e rọ suọ ona, e de yeshi ta alo rughu, ulishi oo mu wẹ. ⁷ Igho ifesu o bhale ya ri obọ ti wẹ, ọọ wẹ, “A vule, a khi ke zẹ ni ulishi o mu ẹ.” ⁸ Abi e ke rọ yase alo eke, ẹa ke me ogbokhoghuo agho se ni ifesu lolighuo kpe.

⁹ Abi e rọ tiemhi oni ute le, ifesu o tse agua ye wẹ, ọọ. “A khi gueye ogbokhoghuo emini a me, ini aa li rote eghuli guise Omi Ogbo le.”

¹⁰ Eni eniye odukhokho eyoli e mhila li, ẹẹ, “Elọ o zẹ khi esesẹ Ishi eyi iMosisi ẹ liẹ khi Elaja o mema kpe ya bhale?”‡

¹¹ Ifesu ọọ wẹ, “Elaja o mema kpe ya te ode bhale ya mu egbe emhikpa shi eke. ¹² Ama mhi gue ẹ ye ẹ khi Elaja o she bhale ama egbo ẹa lama khi loli o khi, e li ọli abi o ghole wẹ. Igho e ya li na Omi Ogbo osoli.”§ ¹³ Igho eniye odukhokho eyoli e tigbe lẹsẹ khi ingme oyi iJoni Oni ọọ batazi egbo ọọ ngme.

Ifesu o ri omọ ze

(iMak 9.14-29; iLuk 9.37-43a)

† 16:14 Li zẹ iMat 14.1-2; iMak 6.14-15; iLuk 9.7-8 ‡ 16:16 Li zẹ iJón 6.68-69 § 16:19 Li zẹ iMat 18.18; iJón 20.23

* 16:24 Li zẹ iMat 10.38; iLuk 14.27 † 16:25 Li zẹ iMat 10.39; iLuk 17.33; iJón 12.25 ‡ 16:27 Li zẹ iMat 25.31;

Iwolo 62.12; iRom 2.6 * 17:5 Li zẹ Igbae 22.2; iDeut 18.15; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 1.11; iLuk 3.22

† 17:5 Li zẹ iPit 1.17-18 ‡ 17:10 Li zẹ iMala 4.5 § 17:12 Li zẹ iMat 11.14

¹⁴ Abi e rō nyenē egbe bhale deba eni ebubu egbo, omose oghuo o bhale ya wugha odalo oyi iJesu. ¹⁵ Oo, “Onomhue, kpekpe le elemhi omi mhe ni o mhuē ughuamhi ni o mu ogbo pfi gbe. O ma nase oli gba. Isheghuo o mu oli e pfilo erali, isheghuo o de pfilo okē. ¹⁶ Eri mhi rue oli ghi eniyē odukhokho eye, ēa doḅe rōli ze.”

¹⁷ IJesu oo, “Ashi mhi beḅhi ri abo mu udu na e ya ramhi, eḅ egbo ni ēa mhuē irudunga ali iwali egbo, eḅ ingme mhi ke beḅhi ri abo mu udu na e ya ramhi? A rue oni omō ghi mhe ana.” ¹⁸ Igho iJesu o mheḅe na oni ayemhe okphaghie ogho, o te oli egbe fie ya lase, oni omō o ze aghoagho.

¹⁹ Igho eniyē odukhokho e bhale deba iJesu abi o rō kpe lolighuo le, e mhila li, eḅ oli. “Elo o fe ze khi anye ēa doḅe khu oni ayemhe okphaghie ya lase?”

²⁰ IJesu oo we, “Itobo khi irudunga oye e oo she lo. Mhi gueye e khi ini a mhuē irudunga ni o she abi ukpamhi qara imositadi, a ya doḅe gueye ute ona, eḅ oli, ‘Vu ana lasele je oobo.’ O ligho ne abi u ngme. Aa me emini qa ya ze e ke li.” ²¹ [Ama ode ni a te doḅe khi ayemhe obe onana fie lase khi, ode iromhi isoso ali azumhi ipfipfi.]*

IJesu o gbo gue ingme eghuli oyoli le shi eke

(iMak 9.30-32; iLuk 9.43b-45)

²² Abi eniyē odukhokho eyoli e rō bhale iGalili, iJesu oo we, “Egheghe o she ramhi ni a rō ya ri Omi Ogbo na egbo de. ²³ E ya gbe oli-a, ama elenuzi-ese a ya guise oli le bhale agbo.” Oni ungmehi o ri egbe pfo we-a.

E mhila iJesu oga oyi Owa ugamhi

²⁴ Abi iJesu ali eniyē odukhokho eyoli e rō nyenē egbe jele iKapanomu, emionoga na Owa oyi Eshinegba e bhale deba iPita, e mhila li, “Osese oyeḅ o li fe ze oga oyi Owa oyi Eshinegba?”†

²⁵ IPita oo we, “Ee.”

Abi iPita o rō lo elemhi owa le ya mhila iJesu, iJesu o kpe ngme. Oo, “ISamo, eghuo u fe sa khi enighie ena agbo ona e famhie mie oga? Emō-ekē abi epfese?”

²⁶ IPita oo, “Epfese.”

IJesu oli, “O ti sho! Ogho o rokhasē khi omō eke oga khi oni oo ze oga.” ²⁷ “Ama ini awa khi lue na we, je oke ya pfi ugba oye pfilo. Afele ni u tode ya mu, khueghie oli unu-a, u ya me oli ukpago unu rue. Rue oli ni u rōli ya ze oni oga oyemhe ali oyeḅ.”

18

Oghuo o fune shi Eghiele oyi Eshinegba
(iMak 9.33-37; iLuk 9.46-48)

¹ Egheghe agho, eni eniyē odukhokho e bhale deba iJesu, e mhila li, “Oghuo o fe fune shi Eghiele oyi Eshinegba?”* ² Igho iJesu o lu ukuku omō bhale migha we odalo. ³ Oo we, “Abi o li mhi li gue oli e ye e, khi, ini aa li mu pfi ni a li abi ikuku eniyē, aa ya lo Eghiele oyi Eshinegba.† ⁴ Ogbo ni o ga fune shi Eghiele oyi Eshinegba khi, oni o ri egboli tiemhile abi ukuku omō onana.

⁵ “Onini o da ri irari eva oyemhe mie omō onana ne, mhemhe o mie. ⁶ Ama ini ogbokhoghuo o yeḅe enana ni e mie mhe suo pfi do, ini a bie mu iko zu ogbo oghoghō uruli tsua pfilo elemhi okē oniemhi, o ti ne.

⁷ “O maa kholo mu egbo ni e yeḅe egbo o lamhe. Ogbo oga doḅe ya na pfue imufe oyi olamhe. Ama o ma kholo egbo ni e ze khi a me eni imufe eghoghō egbe. ⁸ Ini obō oye, okekhi owe oye, o ze ni u lamhe, khi oli pfi-a. Irari khi o ti ne ini ogbo o khi okhomhi ya lo agbo na agboagbo, ni abo ali awe e gba pfo nali ya lo owa ere.† ⁹ Ini o khia khi eloe oye o ze e lamhe, vuonyo li pfi-a. O ti ne u ri ukpeloe oghuo ya lo iloghie, ni alo e rō gba ne, pfi e ya lo ilimhi irierie.‡

Okhe irokhokho oyi osumha ni o wa
(iLuk 15.3-7)

¹⁰ “A khi ze ni a ri eloe gbe eni ēa mu eloe enana, irari khi eri igeni eyewe na iloghie e migha odalo oyi Itamhe egheghekpa. ¹¹ [Eri mhemhe Omi Ogbo mhi bhale ya tsumhi eni e wa-a.]

¹² “Se a sa shi o? Ini ogbo o mhuē isumha egbhuḅe ni oghuo o, o rō wa-a. Oa khi eri o ya ze oghuo oga la egbhuḅe egho obō, o ya nono oghuo ni o wa a egho? ¹³ Ini o me oli, mhi gue e ye e khi egbe e ya mu oli shi oghuo ogho doḅe oghuo oga la egbhuḅe enekpole ni ēa waa. ¹⁴ Igho Ita e na iloghie oga li nono eni ēa mu eloe enana ni e wa-a.

Inyoghuo e ni o pfi do ne

¹⁵ “Ini inyoghuo e o lue ne, le deba li ka gueye oli emini o li. Ama ze ni o khi yeḅe ali lolighuo kpe. Ini o ri esō shi e ke, u she gbo sheshe oli shi ode.* ¹⁶ Ama ini o ri esō shi e eke, lu ogbo oghuo abi ava elese, egheghe agho ni e khi otselē abi Ebe-no-pfuase o ngme.† ¹⁷ Ini oga ri esō shi e o, le ya gue eni ingme nya ye ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. Ini oga gbo da ri esō shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o ne, a ti kia nali. A rue oli shi ogbo ni oga miesuo ali omionoga ogbo okhōlo.

¹⁸ “Abi o li mhi li gue oli e ye e khi emiemini aa da lama shi oni agbo ona ne, aa ya li lama shi o na e obini iloghie. Ali khi

* **17:21** Li ze iMat 21.21; iMak 11.23; iKori 13.2 † **17:24** Li ze Okiali 30.13; 38.26 * **18:1** Li ze iLuk 22.24 † **18:3** Li ze iMak 10.15; iLuk 18.17; iPit 2.2 ‡ **18:8** Li ze iMat 5.30 § **18:9** Li ze iMat 5.29 * **18:15** Li ze iLuk 17.3 † **18:16** Li ze iDeut 19.15

emiemini a da lama shi agbò ona ne, a ya lama shi ò na ẹ obini iloghie.†

19 “Mhi gbo gueye ẹ khi ini ẹẹ otuava a da lama shi emhikhoghuo agbò ona ni a rọ sọ iromhi shi ò ne, Itamhẹ ni ò la iloghie ò ya riẹlẹ ọli na ẹ. 20 Irari khi asha ni ẹgbò ava ò khi aasẹ e da lona kugbe irari eva oyemhẹ ne, mhi nu wẹ la aghò.”

Okhẹ irọkhọkhọ ọni ọa ya gbe kua na ogbo

21 IPita ò bhale deba iJesu, ò mhila li, “Iti-ingmẹ inyoghuo-mhẹ ò fẹ ya lue na mhẹ ramhi ni mhi rọ ya gbe kua nali? Iti ishilua?”

22 Ijesu ọọ li, “Iiye, ọa khi iti ishilua tse, ama iti egbhueşe ali igbe asha ishilua.Š*

23 “Irari khi eri Eghiele oyi Eshinegba ò li abi oghie oghuo ni ọọ eni ẹẹ ga eyọli e bhale ya rọkhasẹ lue abi e li gbe akanya. 24 Abi ò rọ ghọ bino na wẹ abi e li gbe na li, a rue ọmọse oghuo ni ò lo ọli ẹkpa idududu bhale. 25 Abi ọni ọmọse ọa rọ dobẹ fali eni ikpaghọ, ọni oghie ọọ e mu ọli ali ughue ọli ali imi ọli ya de ni ò rọ fali eni ota.

26 “Ọni ọọ ga oghọ ò de ya wugha odalo oyi ọni oghie, ọọ li, ‘Kpekpẹ, rabomudu na mhẹ, mhi ya fali ẹ eni ikpaghọ nya.’ 27 Ighọ ọni oghie ò ya mhue isomhelempi na li, ò gbe eni ota kua na li, ò zẹ ọli vu.

28 “Ama abi ọni ọọ ga ò rọ fiẹ lase, ò mẹ ọni ọọ ga nabi lolli ni ò lo ọli ikuku ikpaghọ. Ighọ, ò khi awulu shi ọli uruli, ọọ li, ‘Fali mhẹ ota ni u lo mhẹ!’

29 “Onuzava oyọli oghọ, ò de ya wugha, ọọ lema li, ọọ li, ‘Kpekpẹ rabomudu na mhẹ, mhi ya fali ẹ.’

30 “Ama ọa lama na li. Ọọ a mu ọli ya shi owa ighumha ya ramhi ni ò rọ ya fali eni ota. 31 Abi eni ẹẹ ga enekpọle e rọ mẹ emini ò li, elemhi ee bi wẹ. E lẹ ya gue eni ingme nya ye ọni oghie oghọ.

32 “Ighọ ọni oghie ò ghie ya lu ọni ọọ ga oghọ, ọọ li, ‘Yeye ọni ọọ ga ọna okhọlọ ọna, mhẹmhẹ mhi gbe ikpokpomhi ikpaghọ ni u lo mhẹ kua ne irari khi u lema mhẹ, 33 waa khi ọni ò kha li mhue isomhelempi na ọnuzi-ava oyẹ abi mhi mhue isomhelempi ne?’ 34 Ighọ elemhi e bi ọni oghie, ò mu ọli ya shi owa ighumha ni a nali osue ya ramhi ni ò rọ ya fali eni ota ni ò lo nya.

35 “Ina Itamhẹ na iloghie ò li ya li ẹ ini aa rọte ekelempi udu gbekua na inyoghuo ẹ.”

19

Ipfa-ughue-a
(iMak 10.1-12)

1 Abi iJesu ò rọ ngme se, ò te eke iGalili vu je eke iJudia ukiẹkiẹ okẹ iJodani, 2 Ebubu ẹgbò ẹ wẹ deba li. Ò rẹwẹ la aghọ ze.

3 Ẹgbò iFarisi eghuo e bhale ya mu ọli fẹ ni e ba mẹ asha mu ingme ma li obọ. E mhila li, “Ushi oyawa ò fẹ lama shi ò ọmọse ò ri itobọ emhikhoghuo khu ughue ọli?”

4 Ijesu ò mhila wẹ, “Aa zẹ abi Ebe-nopfuase ò ngme khi eri Eshinegba ni ò ma ẹgbò te igbaekele, ò ma ẹgbò ọmọse ali ọkpotos?”

5 Eshinegba ò gbolo ẹ, ‘Itobọ ona ọmọse ò ya zẹ itali ali inyọli obọ, ò to ma ughue-ọli ò, wẹwẹ ava e mele oghọ oghuo-a.’ 6 Eghẹghẹ aghọ ẹa ke khi ava ama oghuo. Itobọ ona, emini Eshinegba ò she to ma, oghọ khi vase ọli-a.”†

7 Eni ẹgbò iFarisi e mhila iJesu, “Elọ ò zẹ khi Ushi oyi iMosisi ò lama oghọ ò nya ebe ipfa-ughue-a mhọli ughue ọli obọ, ò khu ọli?”‡

8 Ijesu ọọ wẹ, “Itobọ khi aa gbe udu ò zẹ ni Ushi oyi iMosisi ò rọ lama li na ẹ, ama ọa kpe te igbaekele lighọ. 9 Mhi gueye ẹ khi ọni ò khu ughue ọli ni ọa rọ khi itobọ okia, ni ò rọ ya rue ọkpotos olese ne, ò she kia okia.”§

10 Eniyẹ odukhokho eyi iJesu ẹẹ, ini ò khia khi ina ò bie khi iteva ọmọse ali ughue ọli, ò bie ti ne ọgbò khi rue ọkpotos shi.

11 Ijesu ọọ wẹ, “Ọa khi ogbọkpa oni oseşe ona ò gọ lu, se ni eni Eshinegba ò ri oni afu na e khi rue ọkpotos. 12 Irari khi emhi ebubu ẹ zẹ khi ebubu ẹgbò ẹa ya rue ọkpotos, eghuo, itobọ khi ighọ Eshinegba ò ma wẹ, eghuo, itobọ khi ẹgbò e rẹ wẹ khi ighọ, elese e ri egbewẹ mele ọwali-a ni e mẹ asha ga Eshinegba egbegbọ. Oghọ ni ò dobẹ ya ri egbe mie oni oseşe, ò ri egbe mie.”

Ijesu ò lema na eniyẹ enikeke

(iMak 10.13-16; iLuk 18.15-17)

13 Eghẹghẹ aghọ, ẹgbò eghuo e wolọ eniyẹ enikeke bhale ghi iJesu ini ò ri obọ nga wẹ ukhomhi, ni ò sọ iromhi na wẹ. Ama eniyẹ odukhokho eyọli ee khu wẹ, e ti je ukhokho.

14 Ijesu ọọ wẹ “A zẹ ni ikuku eniyẹ e bhale deba mhẹ, a khi ke khu wẹ irari khi wẹwẹ enana e mhọli agbò oyi Eshinegba.” 15 Ò ri obọ nga wẹ ukhomhi se, ò rọte aghọ vu.

Ozẹo ni lolọ pfue

(iMak 10.17-31; iLuk 18.18-30)

16 Ozẹo oghuo ò bhale ya mhila iJesu, ọọ, “Oseşe ọnete, elọ mhi fẹ ya li ni mhi rọ ya mhọli agbò onabi oyi Eshinegba?”

17 Ijesu ọọ li, “Elọ ò zẹ ni u rọ ò lu mhẹ ọnete? Eshinegba lueghuo kpe ò lẹşẹ ti. Ini u wa nono ni u mhọli agbò onabi oyọli, ri ishi eyọli gbe akanya.”

† 18:18 Li zẹ iMat 16.19; iJón 20.23 § 18:22 Li zẹ Igbae 4.24 * 18:22 Li zẹ iLuk 17.3-4 * 19:4 Li zẹ Igbae 1.27; 5.2 † 19:6 Li zẹ Igbae 2.24 ‡ 19:7 Li zẹ iDeut 24.1-4; iMat 5.31 § 19:9 Li zẹ iMat 5.32; 1 iKori 7.10,11 * 19:18 Li zẹ Okiali 20.13-16; iDeut 5.17-20

18 O mhila iJesu, "Ishi eneghuo o?"*

Ijesu o o li, "Khi gbe ugbeli, khi kia okia, khi do ughiatō, khi pfi oṣeṣe egbhue mu oḡbō. 19 Mu ekpe na ite ali inye, gbo ze ni, u nono ingme oyi onuzava oye abi u li nono egbe e."†

20 Oni ozeo o o iJesu, "Te ekpe vu mhi te ri eni u ga ngme ena nya a gbe akanya, onoghuo o ke kpo mhe le?"

21 Ijesu o o li, "Ini u wa nono ni u gba pfo, le ya ri itsua ni u mhōli nya de u kemhi eni ikpago na eḡbō ni e a mhōli, ni u mhōli epfue shi obini iloghie. U tigbe bhale ke ya deba mhe kia."

22 Abi oni ozeo o ro su o ona, egbe e pfo li-a itobō khi o o pfue gba.

23 Ijesu o o eniye odukhokho eyoli, "Mhi gue o li e ye e khi, o ma munu ni eḡbō ni e pfue e ze ni Eshinegba o mhesē na we. 24 Mhi gbo gueye e khi, ni oḡbō ni o pfue o ro lo eghiele oyi Eshinegba, o ya munu doṣe, ni oḡbō ke dua ni lo li ri akphere rote ese asuge ya fie."

25 Abi eniye odukhokho eyi iJesu e ro su o ona, abo e sha we, e mhila li, "Oghuo o ke doḡe ya lo Eghiele oyi Eshinegba sho?"

26 Ijesu o bino we, o o, "Ini a ri oyi oḡbō ngme, ona o ya munu, ama abo oyi Eshinegba, emhikpa o ze o li e riḡe."

27 IPita o mhila iJesu, o o li, "Anye ni anye ze emhikpa abo bhale deba e ena, elo anye ya me o rue?"

28 Ijesu o o we, "Abi o li mhi li gue o li e ye e khi ini Omi Oḡbō o da shito ukpekhomhi ufumhi oyoli eḡheḡhe agbo Onogbo, ee ogbava ni a deba mhe a ya nu mhe shito ikpekhomhi igbeva, a mhesē e na edeli igbeva eyi iZireni.† 29 Oḡbōka ni o da ze owa oyoli abo, okekhi inyoghuo o li, ni o ze itali ali inyoli abo ali inyoghuo o li ali imioli ali epfue eyoli abo shi itobō oyemhe ne, o ya mhue epfue eḡhōḡhō asha egbhueshe, o gbo mhue agbo onabi oyi Eshinegba. 30 Ama eḡbō eghuo ni e ralo e ya kpukhokho eni e kpe ukhokho, e ya ralo."§

20

Okhe irokhokho oyi egbikanya na elemhi oḡba ipfonu

1 "Eri Eghiele oyi Eshinegba o li abi omose oghuo ni o fie lase ya wolo eḡbō eluzogbe ye oḡba ipfonu oyoli ya gbe akanya. 2 O lama khi lo li ya fali oḡbōḡbō ingme ni a mie oḡbeḡe. O rewe je oḡba eera ipfonu oyoli ya gbe akanya.

3 "Elemhi agogo itili eluzogbe, o fie lasele, o me khi emose eghuo e migha elemhi oki ni e a mhue oni ee gbe. 4 O o we, 'A je oḡba

eera ipfonu oyemhe ya gbe akanya khi mhi ya fali e emini o ti.' 5 Iḡhō e vu.

"Elemhi agogo igbeva ele oḡuota ali agogo ese ele oḡbōmhi, o gbo ligho ya wolo emose elese. 6 Agogo ishe o she ramhi, o gbo bhale ya e emose elese ni e a li gbe okhōghuo. O mhila we, o we, 'Elo o ze ni a ro migha ana amo kpa pfue eḡheḡhe-a, ni aa ro gbe okhōghuo?"

7 "E o li, 'Irari khi oḡbōkhōghuo o a lu anye shi akanya lo.'

"O o we, 'A je oḡba ipfonu oyemhe ya gbe akanya.'

8 "Oḡbōmhi o ke mu ekpe, oni o mhue oḡba oḡhō, o lu oni o ri eḡbō e gbe akanya na li, o o, 'Lu eni e gbe akanya ni u fali oḡbōḡbō ota. O kpe rote eḡbō ni e kpe ukhokho bhale fali ota ya ramhi eni e kpe bhale.'*

9 "O fali eḡbō ni e te agogo ishe elogbōmhi gba akanya le ukpaghuo. 10 Abi eni e te odode gba akanya le e ro bhale ya mie ifata, e dabi khi ikpago eyewe e ya bu doṣe eni e kpe ukhokho bhale oni akanya. Ama a ga fali we abizize. 11 E mie ifata se, ee wolo oni o mhue ishemi. 12 E o li, 'Emose ena ni a kpukhokho mie, iwakati oghuo e lese gbe akanya, ama rote ele uzogbe fiefie anye te ri ukhomhi shi ovō ya ramhi oḡbōmhi. Ama u ya fali anye abizize!'

13 "Omhue-ishiemhi o ro otuoghuo elemhi we, 'Omue, mhi aa liele. Oa khi ukpaghuo-ghuo a lama na mhe shi akanya oḡbeḡe? 14 A mo ikpago eye e ni a ke je apfe. Onoghuo o de e shi o ini mhi fali omose ni mhi kpukhokho mie abi mhi fali e. 15 Abi khi mhia doḡe ya li ikpago eyemhe abi o ghole mhe? Eri a ke kpe ofuma irari khi mhi da khi oḡbō ni o somhopfa?"

16 "Ama eḡbō eghuo ni e ralo e ya kpukhokho eni e kpe ukhokho e ya ralo."†

Ijesu o gbo gue ingme eghuli oyoli le shi eke

(iMak 10.32-34; iLuk 18.31-34)

17 Abi iJesu o ro o nga iJerusalemu, o lu eniye odukhokho eyoli je ashēghuo ya gueye, o o we. 18 "iJerusalemu ni awa je ena, a ya la oobō ri Omi Oḡbō na ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi de, agho e la ya pfa ezo igbe-a mu o li. 19 E tigbe rue o li na eḡbō iḡeta, e ro li li egia, e gbe o li ite, e ta li ma apfida, ama elenuzi-ese, a guise o li le bhale abo."

Emini ughue iZebedi o o iJesu o riḡe na lu

(iMak 10.35-45)

† 19:19 Li ze Okiali 20.12; iDeut 5.16; iLev 19.18
iLuk 13.30 * 20:8 Li ze iLev 19.13; iDeut 24.15

† 19:28 Li ze iMat 25.31; iLuk 22.30
† 20:16 Li ze iMat 19.30; iMak 10.31; iLuk 13.30

§ 19:30 Li ze iMat 20.16;

²⁰ Igho ughue iZebedi o rue imi oli ava bhale deba iJesu, o wugha li odalo, oo li o kpekpe o somhi luę opfa.

²¹ IJesu o mhila li, "Elo wa nono."

Oo li, "Lama na mhe khi imimhe aava ena, khi oghuo o kha shito e obo ita, onokpole o shito e ogob o egchie oye."

²² IJesu oo we, "Aa lese emini a mhila. A ya dobe da uko osoli ni mhi ya da?"

E oli, "Anye ya dobe."

²³ IJesu oo, "A rote uko ni mhi te da ya da, ama, o kha mhemhe mhi ya ze oni o ya shito mhe obo ita ali ogob o. Eni Ita o riele we shi na e mholi we."

²⁴ Abi eniye odukhokho ogbe enekpole e ro suo, e pfaa na ogbo ali inyoghuo egho.

²⁵ Igho iJesu o lu we tiggili, oo we, "A lese khi ighie eyi egbo iJeta eri ee jili egbo eyewe. Eni e kpeda e ri omhese ri itote e sha we ma.

²⁶ Ama, o kha igho iteva oye e. Oni o da nono ni loli fu ne, o khi oni oo ga enekpole.[‡] ²⁷ Ini ongeę oo nono ni loli khi onodode, o mele oni oo ga oyi enekpole a.[§] ²⁸ Ezese abi Omi Ogbo, o li bhale ni a ke ga li, ama o bhale ni o ro ga egbo ali ni o gbo ri agbo oyoli mie ebubu pfuese."

*IJesu o ri ezalo aava ze
(iMak 10.46-52; iLuk 18.35-43)*

²⁹ IJesu ali eniye odukhokho eyoli e rote iJeriko vu, ebubu egbo e ve deba li. ³⁰ Emose ezalo aava e shito epfe-ode. Abi e suo khi iJesu o rote agho dose. E tseşe, e lie, "Onomhue, Omi iDefidi, le elemhi anye."

³¹ Oni ebubu egbo e dese we, e khukhu unu, ama e kiele tseşe leghe, e lie, "Onomhue, Omi iDefidi kpekpe le elemhi anye."

³² Igho iJesu o migha, o lu we, oo we, "Elo a nono ni mhi riele na e?"

³³ Eę oli, "Onomhue, kpekpe anye e nono ni u khueghie anye alo-a."

³⁴ IJesu o mhue ilelemhi na we, o ri obo ti we alo, eni alo e khueghie-a, e deba li.

21

Egbo eri ufumhi na iJesu abi o roro lo elemhi iJerusalemu

(iMak 11.1-11; iLuk 19.28-40; iJon 12.12-19)

¹ Abi iJesu ali eniye odukhokho eyoli e li ti i mama iJerusalemu, e bhale ikuku eoli na lui iBetifagi ni o la Ute eera Olivu. IJesu o la agho ghie eniye odukhokho eyoli aava je eoli ni o la odalo. ² Oo we, "A je eoli ni a fe odalo oyeę ena, khi a ya me akphere ali omioli. A taghie we-a, a mu we ghi mhe ana. ³ Ini ogbokhoghuo o mhila e emhikhoghuo, a

guyeę oli khi Onomhue o ya rewe riele emhi, o gbo ya nyene we bhale lena."

⁴ Eri a me enana ni a ro bhale ya e khi ungmehi ni emekeguele e ngme, ni e bhale ya tse. Ni oo

⁵ "A gueye edeli iZayo,*

'A bino khi oghie oye e oo bhale deba e. O mholi ikuegbe-a, o nga ozele akphere, ikhi Omi akphere.'"

⁶ Igho eniye odukhokho eyi iJesu e ye abi o ghie we. ⁷ Igho e rue oni akphere ali omi oli bhale, e bano ide eyewe egbe nga li egbe, iJesu o nga li shito. ⁸ Ebubu egbo e gueghie itsua eyewe naghie-a shi ode, eghuo e kholo eyamhi naghie-a shi ode. ⁹ Eni egbo ni e ralo ali eni e kpe ukhokho e tseşe, e kuęghie oli, e lie,

"Tsumhi anye, Tsumhi anye, Omi iDefidi!"

"Ikhivose khi oni o ri eva oyi Onomhue bhale."

Ikuęghie khi oyi Eshinegba.

"Tsumhi anye."[†]

¹⁰ Abi iJesu o ro lo elemhi iJerusalemu, oni edeli nya o wushe-a, egbo e mhila, e lie, "Oghuo oni omose onana o fe khi?"

¹¹ Eni egbo ni e nu oli kia e gueye we, ee "Ona khi iJesu oni omekeguele onge iNazareti na eke iGalili, ni a shobo na awa khi oo bhale, ikhi oni awa migha khe."[‡]

*IJesu o lo elemhi Owa Oyi Eshinegba
(iMak 11.15-19; iLuk 19.45-48; iJon 2.13-22)*

¹² IJesu o lo elemhi Owa Oyi Eshinegba. O khu egbo ni e la elemhi oli e du oki kua. O ghino we abo itebu ni e la ngmomhi ikpagho kua, ali ibechi oyi eni e ri inekhukhu u e de. ¹³ Oo we "A she keke oli shi Ebe-no-pfuase, 'Owa oyeme, owa ni a lema o khi,' ama a she roli mele owa oyi ighiato-a."[§]

¹⁴ Ezalo ali eni e guogho awe-a e bhale deba li obini Owa Oyi Eshinegba. O rewe ze nya. ¹⁵ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi e ro me khi iJesu oo gbe ikanya onyaloa ododa, elemhi Owa oyi Eshinegba, ali khi eniye e la akagho tseşe leghe kuęghie oli, e lie, "Ikuęghie o khi oyi Omi iDefidi," elemhi e bi we.

¹⁶ Igho e mhila iJesu, e oli "Wa a suo abi eniye ee ngme e?"

IJesu oo, "Mhi suo." O mhila we, "Aa kpe suo abi Ebe-no-pfuase o ngme ni o.

"U she ri eniye ali emofe

kuęghie ikuęghie ni o gba pfo'."^{*}

¹⁷ IJesu o te agho vu je iBetani. O gbhe agho ni ogbe o gbe.

[‡] 20:26 Li ze iLuk 22.25-26 [§] 20:27 Li ze iMat 23.11; iMak 9.35; iLuk 22.26 * 21:5 Li ze iZaka 9.9 [†] 21:9 Li ze iWolo 118.25,26 [‡] 21:11 Li ze iJon 6.14; 7.40; Ika 3.22; iMak 6.15; iLuk 13.33 [§] 21:13 Li ze Aza 56.7; ijere 7.11

* 21:16 Li ze iWolo 8.2

*Ijesu o ku itse na okhua-eni
(iMak 11.12-14,20-24)*

18 Ele uzogbe abi o ke ro nyene egbe ukhokho je iJerusalemu, okiamhi o gbe oli. 19 Igho o me okhua-eni epfe ode, o le ya bino oli, ama ga me udumhi okhoghuo ukhomhi o, se ni ebebe. Igho oo oni gara ogbo "Wa gbo ya mo udumhi ghue!" Aghogho oni gara o ku ebe-a.

20 Abi eni eniye odukhokho eyoli e ro me oli, abo e sha we. E mhila li, ee. "Se o li kia khi oni okhua o ro gho nyanya ku ebe-a?"

21 Ijesu oo we, "Mhi gueye e khi, ini a mhuē irudunga ni aa ro mhuē akhokhomhe, a ya dobe li emini mhi li oni okhua ona. Oa khi onana tse, a ya lie oni ute ona, 'Vu ya de pfilo okē oniēmhi,' oni ute o suo na e.† 22 Irari khi ini a mhuē irudunga, emiēmini a so iromhi mhila a ya mholi oli."

*A mhila ijesu obini o te mhōli afu
(iMak 11.27-33; iLuk 20.1-8)*

23 Ijesu o lo elemhi apfe oyi Owa oyi Eshinegba le, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali e mhila li, "Afu eyi oghuo u ro gbe ikanya enana? Oghuo o ri afu ne?"

24 Ijesu oo we, "Mhemhe mhi ya li mhila e ogbo oghuo, ini a da gbaghie oia ne, mhi ya gueye e oni o ri afu ona na mhe. 25 Mhie i, ibatazi ni ifoni oo batazi na egbo, oghuo o ri afu na li o ke batazi egbo? Egbo e ri oli na li abi khi Eshinegba lo?"

E nu egbewe khako, e lie, "Ini awa e khi 'Obō oyi Eshinegba o te bhale,' o ya mhila awa, 'Elo o ze ni aa ro mie oli suo?' 26 Ama ini awa e khi, 'Obō oyi ogbo o te bhale,' ulishi apfowa oo mu awa, irari khi ogbokpa o lese khi omekeguele ifoni o khi."

27 Itobo igbo e ke ijesu "Anye aa lese." Ijesu oo we "Mhemhe mhi aa li ya gueye e obini mhi te me afu."

Okhe irokhokho oyi eniye aava

28 "Se a me ona shi? Omose oghuo o mhuē eniye emose aava. O bhale deba oni ogbhali, oo li, 'Omō ke le ogba ipfonu amo ni u ya gbe akanya.'

29 "Oo itali, 'Mhi a ya ye.' Ama o li deye, o mu udu pfi, oo le oni ogba ipfonu.

30 "Oni itawe o gbo le deba onikeke, o gbo ngme oli abi o kpe ngme oni ogbhali. Oni ikeke ogbo o lama khi loli ya ye, ama o tigbe ye.

31 "Onoghuo eniye aava ena o riēle emini itawe o nono?"

Ee ijesu, "Oni ogbhali."

Ijesu oo we, "Abi o li mhi li gue oli e ye e khi emionoga ali idegbe e she pfi e shi ana kpe lo Eghiele oyi Eshinegba. 32 Irari khi abi ifoni Oni oo batazi egbo oo bhale ya sese e

ode ni a ya rote, ni aa lama mie oli suo. Ama emionoga ali idegbe e mie oli suo, e mu pfi. Abi a tseku ri eloe oyeē me, aa kie mu udu pfi ni a miesuo.‡

Okhe irokhokho oyi eni a mie shi ogba ipfonu

(iMak 12.1-12; iLuk 20.9-19)

33 "A suo okhe irokhokho olese. Omhuē-apfe oghuo o ya la o ni o gua ogba ipfonu shi ukhokho apfe oyoli. O khi ogba gasē oli, o riēle ashini a la nye onyo shi o, O gbo to owa ni o yagha ni a la khe-ekhe shi o. O roli na egbo e ke ri eloe khu oli, o vu eoli oboese.‡

34 Abi egheghe ikhie se o ro ramhi, o ghie eni ee ga eyoli ghi eni egbo, e ka mie we eni e khi eyele ghi lue.

35 "Eni egbo ni o ro shi oni ogba ogbo, e mu eni eni ee ga eyoli, e gbe oghuo, e gbe oghuo-a, e tono onokpole eche. 36 Igho oni omose o gbo ghie eni ee ga elese ghi we ni e ke bu dose eni o kpe ghie. Igho eni e la oni ogba e li we abi e kpe li egbo. 37 Ikpukhokho o, o ghie omi oli ghi we. Oo, 'E ya mu ekpe na li.'

38 "Ama abi eni e la oni ogba e ro me khi oni omi oli oo bhale, e lu egbewe ochi, ee egbe, 'Awa gbe oni omi oli-a, ni awa le ugu oyoli.' 39 Igho e mu oli e rue oli je olase oni ogba, e gbe oli-a.

40 "Irarigho, ini oni o mhuē oni ogba ipfonu ogbo o fe bhale, se ee a sa khi o ya li eni egbo egbo?"

41 Ee ijesu, "Eri o ya gbolo eni egbo okholo egbo-a, o ri oni ogba na egbo elese, eni e ya ke ri eni e khi eyoli ghi oli."

42 Ijesu oo we, "Ee a kpe ze oli abi a li kpe oli shi Ebe-no-pfuase khi:

" 'Eche ni itsona e kie pfi, loli o ke ya mele egbeghe eche ni o ke mu eloe ne nya-a.

Onomhuē o ligho riēle ona, óo ti anye eloe gba' "*)

43 "Irarigho, igbo a li ya mie e Eghiele oyi Eshinegba obo, a rue oli na egbo ni e riēle emini Eshinegba oo a ke riēle. 44 Ogbo ni o da ya de nga oni eche ne, o ya guogho-a, ama ogbo ni oni eche o da de nga egbe ne o ya mheli-a abi ifufu."

45 Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbo iFarisi e ro suo oni okhe irokhokho ona, e lese khi wewe ijesu o nu ngme. 46 E nono ode ni wewe e te mu oli ya khukhu, ama ulishi o mu we irari khi egbo e lese khi omekeguele ijesu o khi.

22

Okhe irokhokho oyi ukue ni á lá rue omueshi

(iLuk 14.15-24)

† 21:21 Li ze iMat 17.20; 1 iKori 13.2 ‡ 21:32 Li ze iLuk 3.12; 7.29-30 § 21:33 Li ze Aza 5.1-2 * 21:42 Li ze Iwolo 118.22-23

¹ Ijesu o gbo ri okhe irokhokho ona nu we ngme, oo, ² Eri Eghiele oyi Eshinegba o li abi oghie oghuo ni o gbhe ukue na omioli ni oo rue omueshi. ³ O ghie eni ee ga eyoli e ka gueye egho ni o gbhe oni ukue na e bhale, ama ea lama ye.

⁴ "Igho o gbo ghie eni ee ga elese, oo we, 'A ka gueye eni a lu shi oni ukue khi mhi she nye ekhe shi eke. Mhi she gbolo ena-a, ena ni e mhue ila, shi elamhako eyemhe, a she mu egbe emhikpa shi eke. A bhale oni ukue ikhuesee omueshi.'

⁵ "Ama eni egho ea pfi eso shi, e vu asha. Oghuo o vu ishemhi, olese o vu oki. ⁶ Eghuo o ni a lu shi oni ukue e mu eni eni ee ga egho, e gbe we, e gbolo we-a. ⁷ Igho elemhi e bi oni oghie, o ghie ekholi-okhue eyoli, e ka gbolo eni egho ni e gbolo eni ee ga eyoli-a, e tose we apfe-a.

⁸ "Igho oni oghie o luno eni eni ee ga eyoli, oo we, 'A she mu egbe ukue oyemhe shi eke se, ama egho ni mhi lu shi o, ea khi eni a kha lu shi o. ⁹ Mena, a ke je ifu eoli ikpe ni ebubu egho e legba, oghokpa ni a da me ne, a lu oli bhale oni ukue.' ¹⁰ Igho eni eni ee ga e lo ifu eoli e luno egho ni e me kpa tigibili, ghe egho enete ali ikhiakhiamihi egho. Oni ashini a gbhe oni ukue shi o vo egho.

¹¹ "Ama abi oni oghie o ro bhale ya bino eni egho, o me khi omose oghuo o la agho ni oa so itsua ukue ni a ro khuesee omueshi ye ughue. ¹² Oni oghie o mhila li, 'Omue se u li lo ana le ni u wa ro so itsua oyi ukue ni a ro khuesee omueshi,' Oni omose oa dobe soli o.

¹³ "Igho oni oghie o gueye eni eni ee ga egho, 'A mu oli ge abo ali awe, a tsua li pfi je olase alo ebili ni a la vie, ni a la le ako akoye.'

¹⁴ "Oghokpa a lu ama ikuku we ni e mie oni ulumhi, a ze."

A mhila iJesu ini a ke ze oga na iSiza
(iMak 12.13-17; iLuk 20.20-26)

¹⁵ Igho egho iFarisi e fie ya gba abi e li ya ri omhila me asha mu iJesu. ¹⁶ E ghie eniye odukhokho eyewe ali eniye odukhokho eyi Erodu deba iJesu, e oli, "Osesee, anye lese khi ogho igesikia u khi, u gbolo e sese igesikia oyi oghuemhe oyi Eshinegba. Wa a ya na ulishi oyi oghokhoghuo, itobo khi egholie oa la onini ogho o khi. ¹⁷ Gueye anye, se o fe li udu oye? Abi ushi oyawa o ngme, o fe ti ni awa ze oga na oghie iSiza abi khi qa ti?"

¹⁸ Ijesu o lese ugbamhi obe ni e gba, oo we, "Ee eri ugamhi ku alo, elo o ze ni a ro nono ni a di mhe mu? ¹⁹ A rue ukpaghuo ni a ro ze oga khasa mhe ghue!" Igho e rue ukpaghuo bhale ghi oli. ²⁰ O mhila we "Alo eyi oghuo na? Eva oyi oghuo na?"

²¹ E oli "Eyi iSiza."

Igho iJesu oo we, "Irarigho, a ri oni o khi oyi iSiza a ri oyi Eshinegba na Eshinegba."

²² Abi e ro suo ona, abo e sha we, e ze oli obo, e vu.

Ingme ughue iruerue ali irote eghuli guale

(iMak 12.18-27; iLuk 20.27-40)

²³ Oni oghelē egho, egho iSadusi ni e khi iteghuli guale oa la o, e bhale deba iJesu ya mhila li ogho.† ²⁴ E oli "Osesee, iMosisi o gueye anye khi, ini omose o ghu-a ni oa ro bia eniye, inyoghuo oli o rue oni osamhi olimhi ni o bia eniye na li na inyoghuo oli ni o ghu-a ogho.‡ ²⁵ Mena inyoghuo etuoshilua e ke nu anye la ana. Oni oghbali o rue okpotso o ghua, abi oa ro bia eniye, o ze oni okpotso obo na inyoghuo. ²⁶ Igho eghuli o li gbe inyoghuo oli onuzava ali onuzase ya ramhi onuzi-oshilua ea ga bia omō okhoghuo na oni okpotso. ²⁷ Ikpukhokho o oni okpotso o ghu a. ²⁸ Mena, oghelē iteghuli guale, ughue oghuo o fe ya khi elemhi ewe nya, aborokhia khi wewe oshilua e ga rue oli shi?"

²⁹ Ijesu oo we, "Eri a da ode! Itobo khi aa lese ungemhi oyi Eshinegba ali itoto eyoli lo. ³⁰ Irari khi ini egho e rote eghuli guale, ea ke ya rue ikpotso, we khi ikpotso e ke ya ke ngeli na emose, eri e ke ya li abi igeni na iloghie. ³¹ Ama oyi ingme ite-eghuli-guale oyi egho ni e ghu-a ne, eri aa suo abi Eshinegba o ngme e. ³² O khi, 'Mhemhe mhi khi Eshinegba oyi Aburaamu ali Eshinegba oyi Aziki, ali Eshinegba oyi iGiekopu.' Eshinegba oyi egho ni e la agbo o khi, oa khi Eshinegba oyi egho ni e ghua."§

³³ Abi eni ebubu egho e ro suo ona, abo e sha we shi oseese ni o sese.

Ushi ni o ga fune nya

(iMak 12.28-34; iLuk 10.25-28)

³⁴ Abi egho iFarisi e ro suo khi iJesu o pfi egho iSadusi okpe unu, e le gba. ³⁵ Oghuo o elemhi we ni o khi oseese ushi o roshaka ni loli dobe ri ushi mu iJesu. O mhila li ogho.

³⁶ Oo li, "Osesee, Ushi onoghuo o ga fune nya elemhi Ishi eyi iMosisi?" ³⁷ Ijesu oo li, " Ri udu oye nya ali ayemhe oye nya ali usamhi udu oye nya nono ingme oyi Onomhue Eshinegba oye.* ³⁸ Onana o khi ushi onodode ali oni o ga fu ne nya. ³⁹ Eri onuzi-eva o gbo li abi loli, ni oo li, 'Nono ingme oyi ogho olese abi u li nono ingme egbe e.'† ⁴⁰ Ishi eva ena elemhi Ishi eyi iMosisi ali emekeguele nya, e te ze."‡

Omi oghuo Omiepfuese o khi

(iMak 12.35-37; iLuk 20.41-44)

* 22:13 Li ze iMat 8.12; 25.30; iLuk 13.28 † 22:23 Li ze Ika 23.8 ‡ 22:24 Li ze iDeut 25.5 § 22:32 Li ze Okiali 3.6 * 22:37 Li ze iDeut 6.5 † 22:39 Li ze iLev 19.18 ‡ 22:40 Li ze iLuk 10.25-28

⁴¹ Abi egbo iFarisi e kie li la agho egbo, ijesu o mhila we. ⁴² “Se a khokho shi Omiepfuese o? Omi ogghuo o fe khi?”

E oli “Omi iDefidi.”

⁴³ Ijesu oo we, “Elo o ke ze khi iDefidi o rote elemhi ayemhe lu oli, ‘Onomhue?’ Irari khi iDefidi o lie,

⁴⁴ “ ‘Onomhue gueye Onomhue oyemhe.

Shito mhe ukiekie obita ramhi

ni mhi ro ya ri ebe e

shi e ufu ekowe.’”

⁴⁵ “Ini iDefidi o lu oli ‘Onomhue,’ see oni Omiepfuese o ke gbolo e khi omiomi iDefidi?”

⁴⁶ Ongewe oa dobe gbaghie oni ogbo-a. Rote egho vu ogbo okhoghuo oa ke gbo gbudu mhila li ogbo okhoghuo.

23

A mhue egbhe shi esese Ishi eyi iMosisi ali iFarisi egbe

(iMak 12.38-39; iLuk 11.43,46; 20.45-46)

¹ Igho ijesu o nu egbo ni e ri eso shi oli eke ali eniye odukhokho eyoli i ngme. ² Oo we, “Esese Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi a ri afu na ni e ke guele abi Ushi oyi iMosisi o ngme. ³ Irarigho, a mema ya suo eso na we, a li abi e gueye e a ke li, ama a khi khonya we ngeli ingeli enabi eyewe. Irari khi weye ea ri emini ee sese egbo gbe akanya. ⁴ Eri e ge itsua ni e kho na egbo tsua. Ama weye oyewe ea lama ri umiesobo da we o kpaghie we tsua eni itsua.

⁵ “Emhikpa e ri abamemhe e riye. E ri ogbene ni a fia otsuotsuo shi mu alukpo ali abo. E pfi emini a rote ebe-no-pfuase keke emhi shi lo eni otsuotsuo. E gbo fia emhi na yayagha na dolodolo shi eso iwulu ni ee so.*

⁶ Ashini o mhue ekpe ukue ali ikpekhomhi ni e fune oo ghole we ini e bhale owa ugamhi. ⁷ E ma nono ni a ke tse we otse ekpe atuoki, ali ni a gbo ke lu we, ‘Osese.’

⁸ “Ama ee oye e a khi lama ni egbo e lu e ‘Osese,’ irari khi Oga ogghuo o ga mholi e nya, a gbo khi inyoghuo. ⁹ A khi lu ogbokhoghuo agbo ona ‘Ita,’ irari khi Ita ogghuo kpe a mhue, iloghie o la. ¹⁰ We khi a ze ni ogbo o lu e ‘Osese,’ irari khi Osese ogghuo kpe a mhue ni o khi iKirisiti. ¹¹ Oni o ga fune elemhi e, o mema mele oni oo ga oye a.† ¹² Onini o da ya ti egboli nga ne, a ya ti oli tiemhile. Ama onini o da ti egboli tiemhile ne, a ya ti oli nga.‡

¹³ “O ma kholo e egbe, ee esese Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi erugamhi-ku-alo, ni e pfi okpe ode iloghie zuse egbo shi olase. Ee oye na, aa lama lo elemhi o wekhi eri a ze ni eni e nono ni weye e lo, ni e me asha le. ¹⁴ [O

ma kholo e egbe, ee esese Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi! Ee eri-ugamhi ku alo! Eri a li esamhi olimhi le, ni a ri abamemhe a so iromhi ni o nuata. Itobo igho a ya na e osoli egbgbgbo.]

¹⁵ “O ma kholo e egbe, ee esese Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi erugamhi-ku-alo! A ga roshaka kia eke ali ukhomhi oke ye obini odonu ye nono ogbo mu pfi lama shi osese oye. O kha da tse na e se, osoli ni oni ogbo ogbo o ke ya me ilimhi iriere, o ke fu dose oni ee a ya me agbhagbhamhi eva.

¹⁶ “O ma kholo e egbe irari khi ezalo a khi ni a sese egbo. Ee ni a sese khi, ‘Ini ogbo o romhi Owa Oyi Eshinegba oa mhue abi o ngme, ama ini o romhi igolu ni o la ukhomhi oni Owa Oyi Eshinegba, oni ishe o ya mu oli.’

¹⁷ Ee eyeghe, ezalo, onoghoo o fe fune? Igolu abi Owa oyi Eshinegba ni o ri oni igolu ro khi oni o pfuase? ¹⁸ A gbolo e sese egbo khi ini ogbo o romhi atete khi oa mhue abi o ngme, ama o khada romhi emini a ro luase oni atete, oni ishe o ya mu oli. ¹⁹ Ee ezalo, onoghoo o fe fune? Emini a ro luase obo ni o la ukhomhi oni atete abi oni atete ni o ri oni iluasobo khi oni o pfuase? ²⁰ Itobo igho, ini ogbo o da romhi atete ne, oni atete ali emini o la ukhomhi oli nya o romhi egbo.

²¹ Ini ogbo o romhi Owa Oyi Eshinegba, oni Owa Oyi Eshinegba ali Eshinegba ni o la o o romhi egbo. ²² Ini ogbo o romhi iloghie, ukpekhomhi oyi Eshinegba ali oni o shito o o romhi egbo.‡

²³ “O ma a kholo e egbe, ee esese Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi. Ee erugamhi-ku-alo. Aa ze aze-oghoo-igbe oyi ebe akhokho ali okphasa, ama a ri eloe e gbe emini e mu eloe shi elemhi ishi, nabi, umha gbe azeba ali isomhelemhi ali igbe akanya te ode igesikia. Enana khi egbegbi emini a kha riye, aa kha pfi enana shi eke ni aa riye we.* ²⁴ Ee ezalo ni a ri egbo o kia, a pfiolo akia onyo-a, ama a to akpherer lue.

²⁵ “O ma a kholo e egbe, ee esese Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi, erugamhi-ku-alo. A kpe ukhokho iko ali itasa-a, ama emini a ri emhi itoegbe ali ufa mie e vo elemhi we. ²⁶ Egbo iFarisi ezalo! A kpe ke kpe elemhi uko ali utasa-a ne, eghenge agho ikhokho we e li pfuase.

²⁷ “O ma a kholo e egbe, esese Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi, erugamhi-ku-alo. Eri a li abi uji ni a ri etseli opfopfo gbolo-a, ni o te odato oli ti eloe, ama elemhi we, e vo igua egbo ni e ghu-a ni e ke-a.† ²⁸ Igho a lili e li, eri a rote odato idiegbe ga li abi egbegbi

§ 22:44 Li ze iwolo 110.1; Ika 2.34-35; Iburu 1.13; 10.13

ze iMat 20.26-27; iMak 9.35; 10.43-44; iLuk 22.26 ‡ 23:12

* 23:23 Li ze iLev 27.30 † 23:27 Li ze Ika 23.3

* 23:5 Li ze iMat 6.1; iNoba 15.38; iDeut 6.8 † 23:11 Li

Li ze iLuk 14.11; 18.14 § 23:22 Li ze Aza 66.1; iMat 5.34

egbo, ama okholo ali irugamhi ku alo, o vo e elemhi.

*Ijesu o gue anasemhe oyewe le shi eke
(iLuk 11.47-51)*

²⁹ “O ma a kholo e egbe ee esese Ishi eyi iMosisi ali egbo iFariisi, erugamhi-ku-alo! A ga to iji na emekeguele a rieje iji eyi eni e gue ngeli somhotse. ³⁰ A gbolo o lie, ‘Ini anye la agbo egheghe oyi itita anye lo, anye a kha nu we mholi obo shi emekeguele igbolo-a.’ ³¹ Eri a ri ona pfi otsele mu egbe e khi a lama shi o khi imimi eni e gbolo emekeguele-a, a khi. ³² A ke je odalo, ni a pfuse gbe ikanya ni ititae e gbaekele gbe.

³³ “Ee enye ali imi enye, se a dabi khi a li ya na pfue ilimhi iriereje ni oo bhale? ³⁴ Itobo igho mhi ya gueye e khi mhi ya ghie emekeguele ghi e ali egbo ni e fialo-a ali esese ni e bu, a ya gbolo eghuo o-a, a tanjo we ma apfida, elese a gbe we ite elemhi owa ugamhi eye e, a khu we te eoli oghuo ya je olese. ³⁵ Itobo igho a ya ri oia eyi egbo eni e pfuase nya ni a gbolo-a shi eke agbo ona mu ota so e, rote idiege oyi Ebeli ni o mhue abi o li vu, ya ramhi idiege oyi iZakaraya omi iBerəkaya ni a gbe-a shi agadamhi eva atete ali Owa Oyi Eshinegba. ³⁶ Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, osoli ni a ya me shi ugbeli ni a gbe idiege oyi egbo egho, egbo na agbhotu ona oni osoli o ya de rughu.”

*Inono ni ijesu o mhue na iJerusalemu
(iLuk 13.34-35)*

³⁷ Ijesu o ro lie, “Eekhue-oo! IJerusalemu, iJerusalemu! A gbolo emekeguele-a, a tono eni Eshinegba o ghie ghi e eche gbolo-a. Iti-ingmi-ingme mhi she rosheka ni mhi kolo egbo eye e kugbe, abi okhokho o lie kolo imioli shi ifui ipfua, ama aa lama na mhe. ³⁸ Ghe li Eshinegba o ya te Owa oyi Eshinegba oye e vu, o mele afue a. ³⁹ Mhi gueye e khi rote memena vu, khi aa ke gbolo ya me mhe ya ramhi ni egheghe ni a ro ya ke lie, ‘Oghele o khi ni oni o ri eva oyi Onomhue bhale.’”†

24

*Olele oyi ikpukhokho agbo
(iMak 13.1-2; iLuk 21.5-6)*

¹ Abi ijesu o rote oni Owa oyi Eshinegba fie laselle, eniye odukhokho eyoli e roli khase ugbe oyi oni owa. ² Ijesu o ro we, “A ga me emhi enana nya, ama mhi gue a ye e khi aa me echeli ni a ro nga egbe egbe ro to oni owa ona ni aa ya che kua.”

*Ozughu ali imu-okholi vule
(iMak 13.3-13; iLuk 21.7-19)*

³ Abi ijesu o li shito ukhomhi Ute eera Olivu, eniye odukhokho eyoli e bhale ya ye oli ochi, ee oli. “Gueye anye egheghe ni eni ingme enana e ro bhale ya tse, ali emini a ya ke me ni anye ro ya lese khi a she ramhi ukpese agbo.”

⁴ Ijesu o so we o, oo. “A ke tokpe eke ini ogbokhoghuo o khi di e. ⁵ Irari khi ebubu egbo e ya ri eva oyemhe bhale, ee lie ‘Mhemhe mhi khi oni iKirisiti,’ ee di ebubu egbo. ⁶ A ya suo eko okholi ali okeke okholi. Ama a khi ze ni ulishi o mu e. A mema ya me emhi eghogho, ama ukpese agbo o kie ramhi ne. ⁷ Ushishi e ya mu okholi vule shi ushishi o, egbo e mu egbe iku iku nu egbe e kholi. Ukpokpomhi okiamhi o ya ke pfi, eke e ya ke dekulue asha khi asha. ⁸ Eri enana nya e ya li abi khi oku o lese to okpotso ni o ya bia.

⁹ “Egheghe agho a ya mu e na we ni e nase e, a gbolo e-a. Egbo na agbo nya e ya ke biselemhi e, itobo khi a khi egbo eyemhe.* ¹⁰ Egheghe agho ebubu egbo e ya de irudunga laselle, e ri egbe e de, ee biselemhi egbe. ¹¹ Egheghe agho ebubu emekeguele eyi egbholi e ya laselle, ee di ebubu egbo. ¹² Irari khi okholo o ya gba eke dose, imhue-inono na egbe o ke lolo e la o. ¹³ Ama ogbo ni o da migha irudunga oyoli gbagbagba ramhi ukpese, o ya khi oni a mie pfuese.† ¹⁴ A ya she ri oni usomhi onete oyi oni Eghiele oyi Eshinegba onana, tse abo gasa agbo kpa, ni o khi otsele na ishishi nya, egheghe agho ukpese agbo o tigbe ramhi.

Ighuighue

(iMak 13.14-23; iLuk 21.20-24)

¹⁵ “Irarigho, a kha da me emhi obe ni o vese egbo o kua khi ighuighue ni oo vese egbo kua, ni oo pfi ebemulishi, khi o da ya migha ashini o pfuase ne, ezeze abi emekeguele iDani e o gue oli le ne, oni oo ze ebe o lese emini o ze.† ¹⁶ Egheghe agho, egbo ni e la eke iJudia e na ya nga ukhomhi ite. ¹⁷ Ogbo ni o la ukhomhi owa o khi tiemhile ya rue emhikhoghuo elemhi owa. ¹⁸ Ogbo ni o la ishemhi o khi jele apfe ya rue awulu oyoli apfe.‡ ¹⁹ O ma kholo ikpotso ni e me egbe ali eni e ri emofe shi egbe. ²⁰ A lema Eshinegba o khi ze ni ele unamhi oye e o khi egheghe orue wekhi ogbele iyemha. ²¹ Irari khi osoli oniemi o ya laselle o. Osoli ni ogbo aa kpe me ghue rote igbaekele agbo ya ramhi ogbe ni amo, wekhi eri a ke gbolo ya me oghogho ghue.* ²² Ini aa rote eni ogbele eni a ngme ena khi-a, ogbokhoghuo o ya pfue o. Ama itobo oyi egbo ni Eshinegba o

† 23:33 Li ze iMat 3.7; 12.34; iLuk 3.7 § 23:35 Li ze Igbae 4.8; Iburu 11.4; iZaka 1.1; 2 Okhe 24.21 * 23:38 Li ze ijere 22.5 † 23:39 Li ze iwolo 118.26 * 24:9 Li ze iMat 10.22 † 24:13 Li ze iMat 10.22 † 24:15 Li ze iDan 9.27; 11.31; 12.11 § 24:18 Li ze iLuk 17.31 * 24:21 Li ze iDan 12.1; Iro 7.14

zẹ, ọ ya khi eni ogbele-a. ²³ Eghẹghe agho, ini ogbokhoghuo ọọ u, 'Bino, ghe oni iKirisiti!' Okekha khi eri ọ li, 'Ghe ọli oobọ khe,' khi mie ọli suọ. ²⁴ Irari khi iromhi emiepfuese ali emekeguele eyi eghbọli e ya lasela, eẹ ri ojele eniemhi e khase, ali eẹ gbe ikanya ọnyalao rọ ke di egbegbi eni Eshinẹgba ọ zẹ, ini o ya zẹ li lo. ²⁵ A ghe i, eri mhi gue onana yẹ e shi eke neni oni eghẹghe o ya ramhi.

²⁶ 'Igho, ini ogbokhoghuo ọ gueye e, 'Ghe ọli oobọ, obini ọdagbe ifufu,' a khi je oobọ. Okekha khi eri ọọ, 'Ghe ọli ana, elemhi owa aza,' a khi mie ọli suọ. ²⁷ Irari khi eri inyenegbe bhale oyi Omi Ogbọ o ya li abi akphala o liẹ nyamhise alo nyaa, o rọte udi ukhuli gẹ ya je udi ukhuli, rọte obini ovọ o te e ngale ya je obini o te e lo eko.† ²⁸ Itobọ khi ashini elamhako ọ ke-a shi agho ighuli eẹ legba.‡

Inyenegbe bhale oyi Omi Ogbọ
(iMak 13.24-27; iLuk 21.25-28)

²⁹ "Eghẹghe osoli ogho o kha da lese dọse tee,

"Ovọ o ya bishi alo-a,
uki ọa ke gẹ

ikpẹtata e deno ukhuli kule,

ekpabọ ena ukhuli eẹ nighise.*§

³⁰ "Eghẹghe agho, ojele irokhasẹ oyi Omi Ogbọ o ya lasela shi ukhomhi idane. Egbọ ni e la gbo ona nya, e ya ke ye oya abi Omi Ogbọ ọ li rọte irarogbe e tiemhile elemhi ekpabọ ali ukpokpomhi ufumhi.* ³¹ Eghẹghe agho akala onofunẹ o ya de. Omi Ogbọ ọ ghie igeni eyoli je iguabọ enenene na eke agbo nya, e ka ti egbọ eyoli ni ọ zẹ gbili.†

Owena ni a te ọọra okhua-eni wena
(iMak 13.28-31; iLuk 21.29-33)

³² "A zẹ ni ọara okhua o sesẹ e ingme. Ini iguabọ eyoli e da tsotsoghọ ne, ni o rọ ta ebe, a lese khi okasẹ o she ramhi. ³³ Igho ini a da me emini mhi gue e ye ena ne, a lese khi oni eghẹghe o she ti ramhi ana. ³⁴ Abi o li mhi li gue e ye e khi agbhotu ona ọa ya dọse ne, ni emhi ena nya e rọ bhale ya tse. ³⁵ Eke ali ukhuli e ya dọse, ama ingmemhi eyemhe, ẹa ya de kua.

Ogbọ ọa lese oni ogbele wẹkhi oni eghẹghe
(iMak 13.32-37; iLuk 17.26-30,34-36)

³⁶ "Ogbokhoghuo ọa lese oni ogbele wẹkhi oni eghẹghe. Egbegbi igeni na iloghie ẹa lese wẹkhi Omi Ogbọ ọ lese, se ni Ita lolighu tse. ³⁷ Abi o ke li eghẹghe oyi iNoa, igho ibhale oyi Omi Ogbọ o ya li.‡ ³⁸ Neni a me ogbele oyi ochikpho oniemi, eri egbọ e le, e da,

eghuo e wolọ ikpotso, a ri ikpotso ye ughue, ya ramhi ogbele ni iNoa ọ rọ mu oko-oke oniemi nga, ³⁹ Ama ẹa kie lese emini a ya me ramhi ni ochikpho o rọ bhale ya tsua we kua nya. Igho ibhale oyi Omi Ogbọ o ya li.§ ⁴⁰ Emose aava e ya la ishemi ke gbe akanya, a rue oghuo vu, a zẹ oni o kpole obo. ⁴¹ Ikpotso aava e ya la iko ke mhele emhi, a rue oghuo vu, a zẹ oni o kpole obo.

⁴² "A ri ukpele shi eke irari khi aa lese ele ni Onomhue oye e ọ ya bhale. ⁴³ A lese khi ini omhue-ape ọ lese eghẹghe ni ighiatọ e rọ ya do ọli lo, eri ọ ya shitọ ni ogbe o gbe-a. Ọa ya zẹ ni ighiatọ e gbe ọli ode-a lo owa le. ⁴⁴ Itobọ igho, a mema ya mu ege shi eke, irari khi eghẹghe ni aa sa shi, Omi Ogbọ o rọ ya bhale.

Oni o gue ẹ ga ali oni ọa gue ẹ ga
(iLuk 12.41-48)

⁴⁵ "Oghuo ọ fe khi oni ọọ ga ni ri egbe e nga ni ọ lese ingme. Ni oga oyoli ọ zẹ kpeda na eni eẹ ga eyoli, ọ ri eloe khu omhọapfe oyoli, ni ọ ke ri emhi na we le shi eghẹghe? ⁴⁶ Oghẹle o khi na oni ọọ ga ogho ini oga oyoli ọ jele ya e khi ọọ riele emini ọ mhesẹ na li. ⁴⁷ Abi o li mhi li gue e ye e khi oga oyoli ọ ya ri emini ọ mhọli nya nga li obo. ⁴⁸ Ama ini ọ khi oni ọọ ga ni ọa ya suọ esọ lo, eri ọ ya ke gueye egboli, 'Oga oyemhe ọ ya la oobọ tese,' ⁴⁹ Ọọ gbe eni eẹ ga ni e kpole, ọ le, ọ deba edonyo a da onyo kia kia. ⁵⁰ Oga oyi oni ọọ ga ogho ọ ya jele apfe ogbele ali eghẹghe ni oni ọọ ga ogho ọa sa shi. ⁵¹ Oni oga oyoli ogho ọ ya nasẹ ọli agboagbo, ọ rọli je asha ni a ri erugamhi-ku-alo shi. Agho ọ la ke vie ọ le ako ako.*"

25

Okhe irokhogho imueshi ogbe ni ẹa me omose ghue

¹ "Eghẹghe ni a ngme ena, eri Eghiele oyi Eshinẹgba o ya li abi imueshi etuogbe ni ẹa me omose ghue, ni e ya rue ikpa eyewe, ni e vu ya a lu omose oni ọọ rue omueshi onogbo ode.* ² Imueshi oshe elemhi we e khi eyeghe, oshe eni e kpole e khi elesingme. ³ Eyeghe ni e la ọ, e wolọ ikpa eyewe ama ẹa sato tsua oili olese shi emhi. ⁴ Elesingme ni e la ọ, e wolọ ikpa, gbo diẹ oili olese shi emhi. ⁵ Abi oni omose ni ọọ rue omueshi egho ọa rọ kele e bhale, eni imueshi nya e ri ukhomhi bo, olese o dọwe rue.

⁶ "Abi itsotsogbie rọ mu eke, uruli o de leghe, ọọ, 'A ghe khe! Oni ọọ rue omueshi ọ she e bhale o! A vule ni a ya lu ọli ode!'

† 24:27 Li zẹ iLuk 17.23-24 ‡ 24:28 Li zẹ iLuk 17.37 § 24:29 Li zẹ Irọ 8.12; Aza 13.10; Ezik 32.7; ijọe 2.10-11,31; 3.15; iZef 1.15; Aza 13.10; 34.4; Irọ 6.12-13 * 24:30 Li zẹ iDan 7.13; iZaka 12.10-14; Irọ 1.7 † 24:31 Li zẹ iKori 15.52; 1 iTesa 4.16; Aza 27.13; iZaka 9.14 ‡ 24:37 Li zẹ Igbae 6.5-8 § 24:39 Li zẹ Igbae 7.6-24 * 24:51 Li zẹ iLuk 12.39-46; 1 iTesa 5.2; Irọ 3.3; 16.15; 2 iPit 3.10 * 25:1 Li zẹ iLuk 12.35

7 “Igho eni imueshi e ti vule, e ti ikpa eyewę ngale. 8 Ama ikpa eyi eyeghe ni e la o, e ęa ke dobe lala. E le deba eni e khi elesingme, ęę we, ‘A kpekpe a te oili oyeę dię na anye irari khi ikpa eyanye e she ę pfua.’

9 “Igho imueshi elesingme eghe, ęę we, ‘Tiye e! Oni anye mhue ena ęa ya lo anye ni o gbolo lo ę o. A le deba eni e ri oili ę de ya de.’

10 “Igho eni imueshi eyeghe oshe eghe, e le deba eni e ro de ya a de. Abi e ro vu ya de oni oili, oni ęę rue omueshi o lole. Eni imueshi oshe ni e mu egbe oili olese eghe e deba li lo elemhi owa ukue. A khukhu ode.

11 “O ke li deęe, enekpole e bhale, ę ya kpheli ode, e lie, ‘Oga! Oga! Khueghie ode-a na anye.’

12 “Ama oni ęę rue omueshi ogho, ęę we, ‘Abi o li mhi li gue ę ye ę, mhi aa lese ę.’†

13 “Irarigho, a ri eloe shi eke, itobo khi aa lese oni ogbele we khi oni eghęhe.

*Okhe irokhokho oyi eni ęę ga etuase
(iLuk 19.11-27)*

14 “Eghęhe agho, eri Eghiele oyi Eshingba o ya li abi omose oghuo ni ęę vu asha, ni o lu eni ęę ga eyoli, o ri efüe eyoli nga we obo. 15 O kemhi ikpagho na ogbogo abi e li mhue afu ramhi. O ri ikpeshe na oghuo, o ri ikpeva na olese. O ri ukpaghuo na onokpole. O vu ęoli. 16 Oni oga o lese vu se, oni o mie ikpeshe eghe, o nyanya ya ri ikpeshe eyoli du oki, o me eleli ikpeshe elese nga o. 17 Igho oni o mhue ikpeva eghe, o li ri eyoli du oki, o li me eleli ikpeva elese nga o. 18 Ama oni a ri ukpaghuo na eghe, o vu ya to oni ukpagho eke so.

19 “O tese, oni oga oyewę o jele. O lu we ogbogo o bhale ya guele abi o li gbe. 20 Oni ęę ga ni o mhue ikpeshe eghe, o bhale deba oga oyoli, ęę, ‘Oga, ikpeshe u ro na mhe, ama mhi she roli du oki, mhi me ikpeshe eleli.’

21 “Oni Oga oyoli ęę li, ‘Mu akanya, yeye oni ęę ga onete ni o mhue igesikia! U she ri igesikia khasę shi ukuku emini mhi ro ngeę obo, mhi ya ri emini e bu ngeę obo. Bhale ni awa ga la oghelę!’

22 “Igho oni a ri ikpeva na eghe, ęę li, ‘Oga, ikpeva u ro na mhe, mhi she me eleli ikpeva.’

23 “Oni oga oyoli ęę li, ‘Mu akanya, yeye oni ęę ga onete ni o mhue igesikia! U she ri igesikia khasę shi ukuku emini mhi ro ngeę obo. Mhi ya ri emini e bu ngeę obo. Bhale ni awa ga la oghelę!’

24 “Igho oni o mie ukpaghuo eghe o bhale, ęę li, ‘Oga, mhi lese khi uwali ogbo u khi; khi ashini u waa gua shi wa je ya khięe, ali khi ashini u waa ri ukpami ko, u je ya tima. 25 Itobo ighe eri ulishi oye oo mu mhę, loli

o ze ni mhi ro ya to ikpagho eye eke so. Ghe ikpagho eye emhikhoghuo ęa li we.’

26 “Oni oga oyoli, o soli o, ęę li, ‘Yeye ogbo okholo owaza ona. U lese khi eri mhia khięe emini mhi aa roko, mhi gbo rote asha ni mhi aa pfi ukpami shi ę khięe. 27 Abi o ro khi ighe, wa a ke ri ikpagho eyemhe shi ilu ikpagho, mhi kha jele, mhi kha bhale ya ę khi e gbe nga o.

28 “‘A mie oli oni ukpagho, a ri oli na oni o mhue ikpeshe. 29 Irari khi ogbo ni o mhue, a ya ro ma o na li, o mhue gbeku o, ama oni ęa mhue kpa, ukuku o ni o kpe mhue a ya mie oli lue.† 30 Ama oni ukhiakhiamhi oni ęę ga onana, a mu ęli pfi lase ya pfi alo ebili, agho o la ke vie ę lo ke ako akọ.’§

Iguęo ni o kpukhokho

31 “Ini Omi Ogbo o bhale abi Oghie Onomhę, ni igeni eyoli nya e ro nu oli bhe, o ya shito eghiele oyoli.* 32 Egb o ni e la agbo nya a ya tighili odalo oyoli. Eghęhe agho o khi we-a asha eva, abi orisumha-kia o lie vase isumha ali elamhi-a. 33 O ya wolę ogbo ni e pfuase je ukięię obita. Enekpole e la obogobo.

34 “Igho oni oghie o ya gueye egbo ni e la li obo obita, ęę we, ‘A bhale ni a ke li agbo elemhi iloghie ni Itamhe o riele na ę rote eghęhe ni agbo o te gba eke le. Eę ni Eshingba o khi vose na. 35 Irari khi abi okiamhi o ro gbe mhe, a ri emhi na mhe le, okiamę o gbe mhe, a dię amę na mhe da. Abi mhi ro khi opfese, a mie mhe shi owa oyeę. 36 Abi mhi ro la irumheba a ri itsua na mhe so. Mhi ghua, a ri eloe khu mhe. Mhi la owa ighumha, a bhale ya bino mhe.’

37 “Igho eni egbo ni e pfuase eghe e ya mhila mhe, ę mhe, ‘Onomhę, eghęhe onoghuo anye ro me khi okiamhi oo gbe e ni anye ro ri eminale ne le, ni okiamę o ro gbe e ni anye ro ro ne da? 38 Eghęhe onoghuo u ro khi opfese ni anye ro mie lo owa le. Eghęhe onoghuo u ro ban-a ni anye ro ri itsua ne so? 39 Eghęhe onoghuo u ro ghua ni u ro la owa ighumha ni anye ro bhale ya bino ę?’

40 “Oni oghie o ya so we o, o we, ‘Abi o li mhi li gue ę ye ę eghe khi, emiemi ni u da riele na egbo ni e khi Inyoghuo-mhe ni e miesuo ni ęa mu eloe ena ne, mhemhe u riele oli na.’

41 “Eghęhe agho oni oghie o ya gueye egbo ni e la li ukięię obo ogobo, ‘A vu mhe ana le, ęę ni a pfi unu na, a ke je owa ere ni Eshingba o riele na okphaghie ali igeni eyoli. 42 Irari khi abi okiamhi o re gbe mhe, aa ri emhi na mhe le. Abi okiamę o re gbe mhe, aa bo amę na mhe da. 43 Abi mhi ro khi opfese, aa lama ni mhi lo ę apfe le. Abi

† 25:12 Li ze iLuk 13.25 ‡ 25:29 Li ze iMat 13.12; iMak 4.25; iLuk 8.18 § 25:30 Li ze iMat 8.12; 22.13; iLuk 13.28

* 25:31 Li ze iMat 16.27; 19.28

mhi rọ la irumheba, aa bọ ide na mhe sọ. Mhi ghua, aa ri ẹloe khu mhe. Mhi la owa ighumha aa bhale ya bino mhe.’

⁴⁴ “Egheghe agho e ya lie mhe, ‘Onomhue, obo anye la me khi okiamhi o gbe e, ni u ro khi ofese, ni u ro la irumheba, ni u ro ghua, ni u ro la owa ighumha ni anye aa ro kpaghie obo?’

⁴⁵ “Oni oghie o ya so we o, o we, ‘Abi o li mhi li gue e ye e egho khi, emiemini wa a da rielle na egho ena ni ea mu ẹloe ni e mie mhe suo ne, mhemhe wa a rielle oli na.’

⁴⁶ “Egheghe agho, e vu ya lo osoli na agboagbo, ama eni e gue ngeli, e je agbo na agboagbo.”†

26

Ugbamhi ni a gba khe ijesu

(iMak 14.1-2; iLuk 22.1-2; iJon 11.45-53)

¹ Abi ijesu o li sese emhi ena se, oo eniye odukhokho eyoli, ² “A lese khi akpfua khi ukpe iPasova. A ya mu Omi Ogbọ, a gbe oli-a shi apfida.”*

³ Egheghe agho, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali e ya lona agbala oyi iKefasi ni o khi Oga oyi ekpodalo ugamhi nya. ⁴ E la agho gba ugbamhi abi e li ya bena mu ijesu ya gbe-a. ⁵ E gueye egbe khi, o ya khi egheghe oyi oni imu, ini egho khi ri itobo igho tsua onyaghu lasele.

A la iBetani ku oili shi ijesu egbe

(iMak 14.3-9; iJon 12.1-8)

⁶ Ijesu o bhale iBetani, ikhi owa oyi omose oghuo ni a lu iSamọ ni efafe e kpe mu. ⁷ Abi ijesu o li la agho le eminale, okpotso oghuo o tsua ituale ni o lolo ghalẹ shi ukoko alabasita ni a ri eche rielle bhale. O ya ku oli shi ijesu ukhomhi.†

⁸ Abi eniye odukhokho eyi ijesu e ro me ona, e lie, “Elo o ze ni a ro na pfueche oni ituale kua shi afue?” Elemhi e bi we.

⁹ “A kha ri ituale ona de ghalẹ lo, a kemhi eni ikpagho na eni ea mhue.”

¹⁰ Ijesu o lese emini e ngme, o mhila we, o we, “Elo o ze ni a ro nyama oni okpotso ona? Emini o somhi otse o rielle na mhe.

¹¹ Egheghe kpa eni ea mhue e ro a la e ifuabo. Ama aa ya ke me mhe egheghe kpa.†

¹² Emini o ze ni okpotso ona o ro ku ituale ona shi mhe egbe khi, ni o ro mu mhe egbe khe iroto oyemhe. ¹³ Mhi gueye e khi ashishini a da la tse abo usomhi onete ona eke agbo ona ne, a ya ngme emini oni okpotso ona o rielle ro sato oli egbe.”

Ijudasi o lama khi lolu ya ri ijesu de

(iMak 14.10-11; iLuk 22.3-6)

¹⁴ Igho oghuo eniye odukhokho ogbava eyi ijesu ni a lu ijudasi na Isikaroti, o fie deba ighie eyi ekpodalo-ugamhi. ¹⁵ O mhila we, “Ingme a ya ro na mhe ini mhi ri ode khasẹ e ni a te ya mu oli?” Igho e leli ikpaghuo-ghuo uye ali igbe na li. ¹⁶ Rote agho vu, eri ijudasi o ke ri ukpeloe shi eke nono ode ni o te ya ri ijesu na we.

Eminale ogbomhi oyi Onomhue

(iMak 14.12-21; iLuk 22.7-13,21-23; iJon 13.21-30)

¹⁷ Ogbele onodode oyi oni ukpe na ibuledi ni aa ri ifuma wushe o ramhi, eniye odukhokho eyi ijesu e bhale deba li, e mhila li, e oli, “Obo wa nono ni anye mu egbe shi ni u la le eminale iPasova?”

¹⁸ Oo we “A le deba omose oghuo ni o la elemhi oni ẹoli, a ka gueye oli khi, ‘Osesẹ o khi egheghe oyemhe o she ti ramhi, owa oye, mhemhe ali eniye odukhokho eyemhe anye la le eminale iPasova.’ ” ¹⁹ Igho eni eniye odukhokho eyi ijesu e rielle abi o li ghie we. E ya mu egbe oni eminale shi agho. ²⁰ Abi ogbomhi o ro mu eke, ijesu ali eniye odukhokho ogbava eyoli ee shito shi eminale. ²¹ Abi e ro le oni eminale, ijesu oo we, “Oghuo elemhi e o ya remhe de.”

²² Igho egbe e pfo we a. Oghuo oghuo o mhila li “Onomhue she khi o khi mhemhe we khi o khi?”

²³ Ijesu oo we, “Oghuo e ni o nu mhe e so obo utasa, o ya re mhe de.”* ²⁴ Omi ogbo o ya ghua abi a kekẹ nali. Ama o ma kholo omose ni o ri Omi Ogbọ ya de egbe. O kha bie ti ne ini ogbo aa bie bia li.”

²⁵ Ijudasi ni o ya roli de oo li, “Osesẹ, she khi o khi mhemhe we khi o khi?” Ijesu oo li, “Ti, ye ye lo.”

Eminale ogbomhi oyi Onomhue

(iMak 14.22-26; iLuk 22.14-20; 1 iKori 11.23-25)

²⁶ Abi e li le egho, ijesu o rue ibuledi, o kphemhi, o khi oli a, o roli na eniye odukhokho eyoli, oo we, “A mo, a le khi idiege oyemhe na.”

²⁷ Igho o gbo li rue uko, o kphemhi, o roli na we, o we, “Ee nya a rote o da. ²⁸ Olia eyemhe ni a ku ro luase obo na egbokpa a na, ni o gbe olamhe kua na we. Olia ena Eshinegba o ro nu egho eyoli mhue ishobo.† ²⁹ Mhi gueye e khi mhi a ke gbo rote oni ukpamhi oara upfonu onana ya da rote memena vu. Se ni ele ni mhi ke ya nu e da li ode onogbo iloghie oyi Itamhe.”

³⁰ Abi e ro to uwolo se, e vu ya je ute eera Olivu.

† 25:46 Li ze iDan 12.2; iJon 5.29 * 26:2 Li ze Okiali 12.1-27 † 26:7 Li ze iLuk 7.37-38 † 26:11 Li ze iDeut 15.11

§ 26:15 Li ze iZaka 11.12 * 26:23 Li ze iWolo 41.9 † 26:28 Li ze Okiali 24.8; iJere 31.31-34

Ijesu o guele shi eke khi iPita o ya kie lue
(iMak 14.27-31; iLuk 22.31-34; iJon 13.36-38)

³¹ Abi e li le egho, ijesu oo we, "Amiosse ena, ee nya a ya mhuē akhokhomhe shi mhe egbe, a na tsua mhe pfa, irari khi ebe o ngme oli khi.

"Mhi ya ri emhi li

Orisumhakia,

eni isumha

e ya gbhiaku-a.†

³² "Ama ini mhi rote eghuli guale, mhi ya ralo na e iGalili."§

³³ iPita oo li, "Ini egho nya e tseku mhuē akhokhomhe shi e egbe, mhemhe mhi aa ya mhuē."

³⁴ Ijesu oo li, "Abi o li mhi li gue oli e ye, khi amiosse ena, neni okpa o gbieghe, itese u ya lie khi waa lese mhe."

³⁵ iPita oo li, "Mhi aa ya ngme gho ini o tseku khia khi oni mhi ya nu e ghu-a lo, mhi aa ya lie khi mhi aa lese."

Eniyē odukhoko enekpole nya e li ngme gho.

Ijesu o la iGetisemani lema

(iMak 14.32-42; iLuk 22.39-46)

³⁶ Igho ijesu o lu eniyē odukhoko eyoli, e je ashini a lu iGetisemani, oo we, "A shito ana khi mhi ya je oobo ya so iromhi." ³⁷ O rue iPita ali imi iZebedi aava ma egbe. O vie osoli, egbe ea ke sheshe oli. ³⁸ Oo we, "Udu oyemhe o vo osoli ramhi khi mhi ya ghua. A shito ana, a nu mhe ke tokpe."

³⁹ O ti le denē, o de yeshi to alo mu eke o so iromhi. Oo, "Ita, ini o ya tse lo, ze ni u mie mhe uko osoli ona. Ama oa khi abi o li ghole mhe, ama abi o li ghole e."

⁴⁰ O nyene egbe bhale deba eni eniyē odukhoko, o me khi ee lese. Oo we, "Aa dobe nu mhe tokpe ukuku eghēghe tse?"

⁴¹ "A ke tokpe, a so iromhi ini a khi de pfilo imufe. Ayemhe o mu egbe, ama o lose idiege."

⁴² O gbo vu utonuzi-eva, o ya lema, oo, "Itamhe, ini o khia khi oa ze li ni uko osoli ona o dose, see khi mhi da li, ze ni oghuemhe oye o tse."

⁴³ O gbo nyene egbe ukhoko bhale, o me khi e lese ea ke dobe khueghe alo-a. ⁴⁴ Igho o ze we obo shi agho. O gbo ya lema utonuzi-ese, o gbo ngme abi o kpe ngme.

⁴⁵ Igho o nyene egbe ukhoko bhale deba eni eniyē odukhoko, oo we, "Eri a kiele e lese-a, a kiele e yemhe-a? A bino khi eghēghe o she ramhi khi a she ri Omi Ogbō na egho olamhe de. ⁴⁶ A vule ni awa vu! Oni o remhe e de oo bhale!"

A mu ijesu

(iMak 14.43-50; iLuk 22.47-53; iJon 18.3-12)

⁴⁷ Ijesu o kie ligho ngme, ijudasi ni o khi oghuo eni eniyē odukhoko ogbava, o bhale. Ebubu egho ni e tsua epia ali itakobi e nu oli bhale, eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali e ghie. ⁴⁸ Oni o roli de o she ri olele na eni egho, oo we, "Oni mhi da ya pfipi egbe ne, lolu lo, a mu oli." ⁴⁹ Oni ijudasi o le deba ijesu, oo li, "Opfomhe o ka nu e la Osese," o pfipi oli egbe.

⁵⁰ Ijesu oo li, "Omuē, nyanya riēle emini u bhale shi."

Igho eni emose e fie lasele, e mu oli. ⁵¹ Ghe i, abi a ro me na, oghuo eni e nu ijesu kia, o ji itakobi emhi lasele. O khi oni oo ga oyi Oga ekpodalo ugamhi eso-a.

⁵² Ijesu oo li, "Rue itakobi oye shi irari khi oni o ji itakobi, o ya li ghu eghuli itakobi. ⁵³ Eri u dabi khi mhi aa dobe ya mhila Itamhe ikpaghiobo, aghoaghō o ri igeni ni e dose agbhaghbamhi igbeva ghi mhe. ⁵⁴ Ama, se Ebe-no-pfuase o ke li bhale ya tse, ni oo khi a mema lina me oli?"

⁵⁵ Igho ijesu oo eni ebubu egho egho, "Eri mhi ri egho e pfi ozughu ni a ro tsua igbhorō ali itakobi bhale ya mu mhe? Ele kpa mhi ro shito Owa oyi Eshinegba e sese, ama aa mu mhe." * ⁵⁶ Ama eri a me ena nya ni a bhale ya e khi emini emekeguele e ngme shi ebe o bhale ya tse." Igho eniyē odukhoko nya e ze oli obo, e na kua.

Igba enighie ni a lu iSaediri e ri ijesu gue ezō

(iMak 14.53-65; iLuk 22.54-55,63-71; iJon 18.13-14,19-24)

⁵⁷ Eni e mu ijesu e rue oli je apfe oyi iKefasi ni o khi Oga oyi ekpodalo ugamhi, ashini eni e sese ishi ali eni egbhali e legbe. ⁵⁸ Ama iPita o tapfia a deba we. O deba we lo ramhi atukpapfe oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi. O lo se, o nu eni ee khe ekhe shito, ni o me abi oni ingme o ke li ya kia.

⁵⁹ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni iSaediri nya, e nono otselē egbhōli ni e ya mu mhōli ijesu obo ni e ba me asha gbe oli-a. ⁶⁰ Ama ea me okoghuo, abi ebubu egho e tseku fie lasele ya pfi otselē egbhōli.

Ikpukhoko o, emose aava e fie lasele. ⁶¹ E li "Omose ona do, 'Mhi ya dobe guoghō Owa Oyi Eshinegba-a, mhi gbo riēle oli to ogbelē ese.' "†

⁶² Oga oyi ekpodalo ugamhi o vule, oo ijesu, "Waa bie mhuē emini u ya ngme shi ezō ni a gue e shi e egbe ena?" ⁶³ Ama ijesu tsaghie-a.

Igho Oga oyi ekpodalo ugamhi o gbo vule migha, oo ijesu, "Mhi ri eva oyi Eshinegba ni

o la o re romhi ishe, gueye anye, ini ye ye u khi Omiepfuese Omi Eshinegba.”

64 Ijesu oo li, “Igho o khi abi u ngme. Ama mhi gueye ee nya khi, rote memena vu, a ya me khi Omi Ogbo o shito obita oyi Eshinegba ni o fune nya, o la elemhi otughunu te irarogbe e bhale.”†

65 Igho, Oga oyi ekpodalo ugamhi o nyano awulu a shi egboli uruli. Oo, “O she pfi unu-a! Otselē olese awa ke gbolo e nono? Ee a she suo oni ungmehi ipfiunu-a ni o ngme. 66 Se a sa shi o?”

E o li “O she lue, o mema ya ghua.”§

67 Igho e tono ete ku ijesu alo, e ri ekpa gbe o li. Eghuo, e lase o li eso. * 68 E lie o li “Me eke na anye ghue ye ye Omiepfuese. Gueye anye ghue oni o ri emhi gbe e.”

IPita o kie ijesu
(iMak 14.66-72; iLuk 22.56-62; iJon 18.15-18,25-27)

69 IPita o shito olase, omueshi oghuo oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi o bhale deba li, oo li, “Ye ye, u li nu ijesu onge iGalili kia.” 70 IPita o tia li ukpeloe we nya, oo li, “Mhi aa fe lese emini a ngme.”

71 O ke rote agho fie je unu ode unuekpe ni a rote e lo oni apfe le, okpotso oni oo ga olese o gbo me o li, o gueye emose ni e la agho, oo “Omose ona o nu ijesu na iNazarēti kia.”

72 Igho iPita o gbo tia li. Utona, o romhise ma o, oo, “Mhi romhi ishe, khi mhi aa lese oni omose ogho!”

73 O ke li denē, emose ni e migha agho e bhale deba iPita, e o li, “Igesikia lo khi otuoghuo elemhi we u khi. Ungmemhi oye o she ngmasē le.”

74 Igho o li se egboli isheli, oo romhi isheli. O lie, “Mhi aa ga lese oni omose!”

Utoghuko ke okpa o gbieghe. 75 Igho iPita o sato ungmehi ni ijesu o gueye o li ni o re o li, “Neni okpa o ya gbieghe, itese u ya lie khi waa lese mhe.” O fie je olase ya vie oya.

27

A mu ijesu ghi iPaleti
(iMak 15.1; iLuk 23.1-2; iJon 18.28-32)

1 Ogbe o gbe-a ogbeakolo, ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya ali egbhali e mhese abi e li ya gbe ijesu-a. 2 E ge o li, e rue o li vu ghi iPaleti ni o khi igovuno.

Ijudasi o gbe egboli-a
(Ika 1.18-19)

3 Abi iJudasi ni o roli de, o ro suo khi a pfa ezo mu o li khi a ya gbe o li-a, o ri egbe pfo li-a, o nyene egbe rue ikpaghuo uye ali igbe egbo ghi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali. 4 Oo we, “Mhi she lamhe, irari khi mhi

she ri ogbo ni o mholi olamhe okhoghuo de,” E o li, “Egboli oyi anye onoghuo o ke la ogho? Ye ye u lese.”

5 Igho iJudasi o ku eni ikpagho kua eke elemhi Owa oyi Eshinegba, o vu ya soli egboli-a.

6 Igho ighie eyi ekpodalo-ugamhi e sano eni ikpagho eke, e o li, “Ikpagho o lia na, awa aa ya ku we ma ikpagho ugamhi.” 7 E gba ugbamhi nga eni ikpagho se, e rewe ya de eke onayi oni oo ma ekhe, ni a ri ilimhi epfese ke to agho. 8 Loli o ze ni a ro lu o li Eke O lia ramhi ogbe na amo. * 9 Igho ungmehi ni omekeguele ni a lu ijeremaya o ngme, o li bhale ya tse. Ni oo, “E rue ikpaghuo uye ali igbe ni e khi ikpagho ni egbo iZirēni e lama fali shi o li egbe. 10 E rue eni ikpagho ya de eke eme onayi eni ee ma ekhe, abi Eshinegba o mhese na mhe mhi ngme.”†

IPaleti o mhila ijesu ogbo
(iMak 15.2-5; iLuk 23.3-5; iJon 18.33-38)

11 Ijesu o migha odalo oyi igovuno iRomu, oni igovuno o mhila li, “Ye ye u khi oghie oyi egbo iJu?” Ijesu oo li, “Ii, Igho o khi abi u ngme.”

12 Ama o mholi emini o so shi ingme ni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbhali e ngme shi o li egbe. 13 Igho iPaleti o mhila li, oo. “Wa a suo emini a ngme shi e egbe?”

14 Ama ijesu o lama so o li abikhoghuo, o ga lolo ri abo sha oni igovuno.

A pfa ezo igbe-a mu ijesu
(iMak 15.6-15; iLuk 23.13-25; iJon 18.39--19.16)

15 Ini a da li ukpe iPasova, eri igovuno oo rue ogbo oghuo ni a mu shi owa ighumha obo-a na egbo iJu. Ikhi oni e ze, a rue igha le na we we. 16 Egeheghe agho, a me omose ni a mema lese shi ukhiakhiamhi ogbo, ni aa khena, ni a mu shi owa ighumha, ni a lu iBarabasi. 17 Igho abi eni egbo e ro le gba, iPaleti o mhila we, “Onoghuo elemhi egbo aava ena a nono ni mhi wolo abo-a na e? IBarabasi abi ijesu ni a lu Omiepfuese?” 18 Irari khi o she lese khi itobo khi ighie eyi egbo iJu ee biselemhi ijesu e ro mu o li ghi lue.

19 Abi iPaleti o li shito ukpekhomhi ezo oyoli, ughue o li o ghie usomhi ghi o li, oo. “Khi mhue emini u li omose ni o mhue emini o li egho. Irari khi mhii me osoli elemhi elena ooyose shi ingme oyoli.”

20 Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali, e tan o shi eni ebubu egbo elemhi, e lie iPaleti o rue iBarabasi obo-a, ama a gbe ijesu-a.

21 Igho igovuno o mhila we, “Elemhi aava ena, onoghuo o, a nono ni mhi rue obo-a?” We we nya ee.

† 26:64 Li ze iDan 7.13 § 26:66 Li ze iLev 24.16 * 26:67 Li ze Aza 50.6 * 27:8 Li ze Ika 1.18-19 † 27:10 Li ze iZaka 11.12-13; ijere 19.1-13; 32.6-9

“iBarabasi!”

22 O mhila wẹ, “Sẹ mhi ya li ijesu ni a lu Omiepfuese ọna sho?”

Wẹwẹ nya ẹẹ, “A ka ta li ma apfida!”

23 Ama iPaleti o mhila wẹ, “Elọ o ze, onobe onoghuo o riẹle?”

Ama e kie tseşẹ leghe “A ta li ma apfida!”

24 Abi iPaleti o rọ mẹ khi lọli ẹa mhọli emini lọli ke ya li o, khi onyaghu o tigbe te o lasele, o diẹ amẹ, o kpe abọ-a ukpeloewẹ nya, ọọ wẹ “Mhi aa mhue obọ shi eghuli oyi ọmọşe ọna o! Obọ oyeş o la o!”†

25 Eni egbo nya ẹ li, “Olia eyọli e la ukhomhi oyanye ali oyi eniye eyanye.”

26 Ighọ ọọ rue iBarabasi obọ-a na wẹ. Ọọ a gbe ijesu itali, o rue ọli na ekhọli-okhue eyi iRomu e ka ta li ma apfida.

*Eni ekhọli-okhue e ri ijesu li egia
(iMak 15.16-20; iJón 19.2-3)*

27 Ighọ ekhọli-okhue eyi iPaleti e rue ijesu lo elemhi agbala oyọli, o rue eni ekhọli-okhue nya le gasẹ ọli. 28 Ighọ e gueghie ọli itsua ni o so, e ri itsua oyile so li. 29 E ri igba do arula rughu ọli. E ri ukpokpo mhọli ọli obọ ita, e wugha li odalo, e ri ọli li egia. E liẹ ọli, “Eshinẹgba o zẹ ni u to gbo yeyẹ oghie iju.” 30 E to etẹ ku ọli, e mie ọli oni ukpokpo gbe ọli ukhomhi. 31 E ri ọli li egia se, e gueghie ọli itsua eyile ni e rọ so li eghọ, e tigbe ri itsua eyọli so li. E rue ọli je obini a la ya gbọli-a.

A ta ijesu ma apfida gbe-a

(iMak 15.21-32; iLuk 23.26-43; iJón 19.17-27)

32 Abi e li lẹ eghọ, wẹwẹ ali ọmọşe ni a lu iSamọ ọngi iZireni e ya lona, e ri itoto mu ọli o tsua apfida oyi ijesu. 33 E bhale asha ni a lu iGogota. Abi iGogota o ngme khi “Asha ugua ukhomhi ogbo.” 34 Aghọ e la ri onyọ ni a ri emhi oyala shi na ijesu da, ama o to unu o bino, ọa lama da li. 35 E ta li ma apfida se, e pfi onolo rọ kemhi itsua ni o so mhọli egbe abọ. Onana o ri emini ọmekẹguele o ngme bhale ya tse, ni ọọ. “E kemhi iwulu eyemhẹ, e pfi onolo shi ide eyemhẹ.”* 36 E riẹle se, e shito, e khe ọli ekhe. 37 E kekẹ emini a gue shi ọli egbe shi upepe ọara rọ kphase kpeda nali. Emini a kekẹ shi o khi, Ọna khi ijesu, Oghie egbo iju. 38 Ighọ e gbe ighiatọ aava ma li egbe. Oghuo o la ukiekie obita, onokpọle o la li ukiekie ogobo. 39 Egbo ni ee dọşe, e pfi itsue ododa manya ijesu.† 40 E liẹ “Yeyẹ ni u ya guoghọ Owa Oyi Eshinẹgba-a, ogbele nuzi-esẹ u gbo toli pfo. Tsumhi egbe e! Rote ukhomhi apfida ona tiemhile sho, ini Omi Eshinẹgba u khi.”

41 Ina ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esese Ishi eyi iMosisi ali egbhali e gbo li tsue ọli. 42 E liẹ, “O tsumhi egboşe,” “Ama ọa dobe tsumhi egbo! Oa khi lọli khi oghie oyi iZireni? Ini o da te ukhomhi apfida onana tiemhile ne, anye ya mie ọli suo. 43 Eri o ri egbe da Eshinẹgba o gbo liẹ khi, ‘Omi Eshinẹgba mhi khi.’ Awa ke bino ini Eshinẹgba o ya tsumhi ọli mena.”‡ 44 Ighọ khi ighiatọ ni a ta ma apfida e li tsue ọli.

Eghuli oyi ijesu

(iMak 15.33-41; iLuk 23.44-49; iJón 19.28-30)

45 Oguota o mu ekẹ obili o tode bi asha kpa elemhi iwakati esẹ. 46 Agogo esẹ o de te, ijesu o viẹ lasele leghe ọọ “Eloi, Eloi, Lama Sabachi tani?” Abi ona o ngme khi “Eshinẹgba oyemhẹ, Eshinẹgba oyemhẹ, elọ o zẹ ni u rọ pfi mhẹ esọ a?”§

47 Egbo eghuo ni e la aghọ e suo ona, e liẹ li, “Elaja ọọ lu.”

48 Aghọaghọ, oghuo o, o na ya rue isoso, o so li onyọ ni o khe-a, o gẹnọ li shi ukpokpo nise a ji ijesu unu ni o da.* 49 Ama enekpọle ẹ ọli, “Migha, zẹ ọli obọ ni awa mẹ ini Elaja o ya bhale ya tsumhi ọli.”

50 Ighọ ijesu o gbo viẹ leghe, o ghu-a.

51 Eghẹghẹ aghọ tee, ode ugbakpi, ni a rọ ta pfa ode-a ni o la elemhi Owa Oyi Eshinẹgba o te odode rọte idane kişe-a ya tiemhi eke. Eke agbo o nighise, echẹ e venọ-a.† 52 Iji e khueghie-a, ebubu egbo ni e pfaşẹ ni eghulọa e guale bhale agbo. 53 E fiẹnọ iji lasele. Abi ijesu o rọ rọte eghuli guale se, e je elemhi ọli no pfaşẹ, e ri egbe khaşẹ ebubu egbo.

54 Abi ekhọli-okhue ni a zẹ e ke khe ijesu ekhe e rọ mẹ abi eke o li nighise ali emhi elese ni e mẹ nya, ulishi oo mu wẹ, e liẹ li, “Egbegbo lọ khi Omi Eshinẹgba ọmọşe ọna o khi.”

55 Ikpotso ebubu e la aghọ ni e ta pfi-a fe. Eri e deba ijesu rọte iGalili bhale ni wẹwẹ e ri ukpeloewẹ khu ọli. 56 Eghuo o khi, iMeli ọngi iMagidaleni, iMeli inyi ijemhisi ali iJosefu, ali inyi ijemhisi ali iJóni.

Abi a ri ijesu to

(iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56; iJón 19.38-42)

57 Abi ogbomhi o rọ mu ekẹ, ọmọşe ni o pfue ọngi Arimatia ni a lu iJosefu ni o li khi oghuo eniye odukhokho eyi ijesu, 58 o lẹ deba iPaleti ya mhila li olimhi oyi ijesu, o rọli na lue ya to. iPaleti o ri unu bhale e ka rue ọli na iJosefu. 59 Ighọ iJosefu o rue ọli, o ri ode onogbo no pfaşẹ khuli ọli. 60 O ri ọli to uji onogbo oyọli ni a lẹşe to shi elemhi

† 27:24 Li zẹ iDeut 21.6-9 § 27:34 Li zẹ iwolo 69.21 * 27:35 Li zẹ iwolo 22.18 † 27:39 Li zẹ iwolo 22.7; 109.25
‡ 27:43 Li zẹ iwolo 22.8 § 27:46 Li zẹ iwolo 22.1 * 27:48 Li zẹ iwolo 69.21 † 27:51 Li zẹ Okiali 26.31-33

ëçhe. O gheghele ëçhe oniëmhi khukhu oni uji unu, o vu je apfe. ⁶¹ Igho iMeli ongi iMagidaleni ali iMeli onokpöle e shito so alo ghue oni uji.

Ekhekhe ni e la oni uji

⁶² Ogbeakolo, ni o khi ele Iyemhea oyi egbo iju, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbo iFarisi e bhale deba iPaleti, e oli, ⁶³ “Oga, anye sa ya to khi abi oni oloegbhue ogho o ro la agbo o lie khi, ‘Mhi ya guale ele-ese.’” ⁶⁴ Mena ri unu bhale a ke ya khe agho ekhe ramhi ele nuzi-ese, ini eniyë odukhokho eyöli e khi bena ya tsua olimhi oyöli, ni e ke gueye egbo khi a she te eghuli guise öli le. Eghöli oni o ya kpukhokho ona, löli o ke ya kholo dose oni odode.”

⁶⁵ iPaleti oo we, “A rue ekhe-khe, a ze ni e khe ekhe agho. A lolo khukhu öli abi o ti e öloe shi.”

⁶⁶ Igho e ya khukhu oni uji egbegbo, e zuse öli, e ze ekhe-khe shi agho.

28

Irote eghuli guale oyi ijesu

(iMak 16.1-10; iLuk 24.1-12; iJon 20.1-10)

¹ Ogbe o ya gbe khi ele Iyemhea o dose ni o khi ele ni odode elemhi efo uka, iMeli ongi iMagidaleni ali iMeli onokpöle e le ya bino oni uji.

² Utoghuokpe eke o nighise, irari khi ageni oyi Onomhue o rote idane tiemhile. O gheghele oni eche ni o khukhu oni unu uji ode-a. O shito nga o. ³ O li abi erali akphala. Itsua ni o so e pfuase pepere abi otughunu opfopfo. ⁴ Ulishi o mu eni e la agho khe ekhe, ee guo, ubi o rue we pfi gbe.

⁵ Oni ageni oo eni ikpotso, “A khi ze ni ulishi o mu e irari khi mhi lese khi ijesu ni a gbe-a shi apfida a nono. ⁶ Oa la akana, o she te eghuli guale abi o kie kpe ngme. A bhale ya bino ashini a ri öli yeshi. ⁷ A nyanya ke le memena, a ka gueye eniyë odukhokho eyöli khi. ‘A she te eghuli guise öli le, khi mena, oo kia khe e, o je elemhi iGalili. Oobo a ya me öli.’ Ghe i, a khi ye-le-a abi mhi gueye e.”

⁸ Igho eni ikpotso e nyanya rote oni uji vu, ulishi o mu we ama oghelë o vo we elemhi, e na ya gueye eniyë odukhokho eyöli. ⁹ Utoghuokpe ijesu o bhale deba we, oo. “Opfomhe o ka nu e la.” E bhale deba li, e mu öli awe, e nyese ukhomhi ga li. ¹⁰ Ijesu oo we, “A khi ze ni ulishi o mu e, ama a ka gueye Inyoghuo-mhe e ke je iGalili. Agho e te ya me mhe.”

Emini ekhe-khe e guele

¹¹ Abi eni ikpotso e ro vu se, eni ekhölö-okuë ni e khe oni uji ekhe, e vu ya gueye

ighie eyi ekpodalo-ugamhi emini a ga me nya. ¹² Igho ighie eyi ekpodalo-ugamhi e le deba eni egbhali e lona ye ughamhi abi e ke ya li. E gba, e ri ikpokpomhi ikpagho na eni ekhölö-okuë egho. ¹³ Ee we. “A lie khi, ‘Eniyë odukhokho eyöli e bhale ya tsua li vu abi obili o ro bi ni anye ro lese.’” ¹⁴ Ini igovuno o suo ona, anye ya pfa e shi eke, a khi ze ni emhikhoghuo o nase e udu.” ¹⁵ Igho eni ekhölö-okuë e mie we eni ikpagho e li abi e sese we. Eri ingme emini e riele o gbhiaku asha kpa ifuabö egbo iju. Ramhi ogbe-namo, eri a kiele e ze oni okhe ona.

Usomhi ni o fune ni ijesu o ghie

(iMak 16.14-18; iLuk 24.36-49; iJon 20.19-23; Ika 1.6-8)

¹⁶ Igho eniyë odukhokho ogbaghuo eyöli e je iGalili deba ijesu ukhomhi ute ni o sese we.* ¹⁷ Abi e ro me öli, e nyese egbe ga li, ama eghuo o e kiele khokho öli. ¹⁸ Igho ijesu o kia ti mama we, oo. “A she rue afu nya na agbo ona ali iloghie na mhe.” ¹⁹ Irarigho, a fië lase je asha kha asha, a ke ya ri egbo mele eniyë odukhokho eyemhe-a, a ri eva oyi Ita, ali oyi Omö ali oyi Ayemhe-nö-pfuase batazi.† ²⁰ A sese we, e ke ri emhi nya ni mhi mhese na e gbe akanya. A ghe i, mhi nu e la ramhi ukpese agbo.”

† 27:63 Li ze iMat 16.21; 17.23; 20.19; iMak 8.31; 9.31; 10.33-34; iLuk 9.22; 18.31-33 * 28:16 Li ze iMat 26.32; iMak 14.28; 1 iKori 15.5; iJon 21.1-23 † 28:18 Li ze iMat 11.27; iLuk 10.22; iFili 2.9; Efi 1.20-22 † 28:19 Li ze Ika 1.8

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni iMaki O keke

*Istabo oyi iJoni Oni oqo batazi egbo
(iMat 3.1-12; iLuk 3.1-18; iJon 1.19-28)*

¹ Ona o khi igbaekele oyi usomhi onete oyi iJesu iKirisiti Omi Eshinegba. ² A keke oli shi Ebe-no-pfuase ni omekeguele oyoli ni a lu Azaya o keke. Ni Eshinegba o la lie,

“Mhi ya ghie aghiusomhi
oyemhe ralo ne.

Oni o ya be ode
shi eke khe.”*

³ “Ogbo o la odagbe
e pfi okokokhue. Oqo lie,

‘A rielle ode
shi eke khe Onomhue,
ni oqo bhale.

Rielle oni ode sheshe
ni o rote.’ †

⁴ Igho iJoni o li bhale, oqo batazi egbo obini odagbe ifufu, oqo tse abo, oqo lie, “A mu pfi lase olamhe eye e le bhale deba Eshinegba ini a ri olamhe topfa e.” ⁵ Igho egbo e rote eke ijudia ali eoli iJerusalemu le deba iJoni. Ee zono olamhe eyewe ye oli. O la oke ijodani batazi egbo. ⁶ Ode ni a ri iriria eyi alakumi do, iJoni o ro fia itsua so. O ri eke rielle ogbene mu oku. Initsio ali oribo e khi eminale eyoli. ‡
⁷ Abo ni oqo tse gueye agbo khi: “Omose ni o ke ya bhale ekele ode ukhokho oyemhe, o fu dose mhe, o mholi ekpabo dose mhe. Mhi aa fu ramhi oni oqo taghie uli ni o la eke ni o so-a. ⁸ Ameh mhi ro batazi e memena, ama Ayemhe-no-pfuase o ke ro ya batazi e.”

*Ibatazi ali imufe oyi iJesu
(iMat 3.13-4.11; iLuk 3.21-22; 4.1-13)*

⁹ Oa te agho tese ne, ni iJesu o ro rote iNazareti ni o la eke iGalili bhale ni iJoni o la oke ijodani batazi oli. ¹⁰ Abi iJesu o ro lese rote elemhi oke ji egbe ngale te, o me khi idane o khueghie. Ayemhe oyi Eshinegba o li abi anekhukhu rote idane tiemhile ya ma li egbe. ¹¹ A suo khi uruli o rote idane ngme tiemhile, oqo, “Omimhe ni mhi nono ingme oyoli u khi. U ma ri egbe e mu mhe gba.”§

¹² Utoghuko, Ayemhe oyi Eshinegba o rue iJesu je odagbe. ¹³ Ogbel egbhueva o la oob. Okphaghie, ni o khi oghie ayemhe ebe, o mu oli fe. IJesu o ru elamhako la oob, ama igeni eyi Eshinegba e ni ukpeloe e khu oli.

*Eniye odukhokho eni odode ni iJesu o ze
(iMat 4.12-22; iLuk 4.14-15; 5.1-11)*

¹⁴ Abi a ro mu iJoni shi owa ighumha se, iJesu o je iGalili ya tse abo usomhi onete oyi Eshinegba. ¹⁵ Oqo lie, “Oni eghenge o she bhale, Eghiele oyi Eshinegba o she ti mama awa. A mu pfi lase olamhe eye e le, ni a mie oni usomhi onete suo.”*

¹⁶ Abi iJesu o rote epfepfe oke oniemi oni o khi shi, na lui iGalili kia le, o me iSamu ali inyoghuo oli Aduru. Egbifele e khi. E pfi aga lo elemhi oni oke, ee gbe ifele. ¹⁷ IJesu oqo we, “A deba mhe, mhi ya sese e abi a ke lie ke ti egbo gbili.” ¹⁸ Aghoagho e ku iga eyewe shi eke, e deba li.

¹⁹ O ke te agho je odalo dene, o gbo me inyoghuo etuava, ijemhisi ali iJoni imi iZebedi e la elemhi oko-oke oniemi, e zu iga eyewe. ²⁰ Abi iJesu o ro lese me we, o lu we e deba lue, aghoagho e pfi itawe ali egbo ni e nu we ye shi elemhi oko-oke oniemi, e deba li vu.

*IJesu o khu omose ayemhe ebe egbe-a
(iLuk 4.31-37)*

²¹ IJesu ali eniye odukhokho eyoli e bhale eoli iKapanomu. Ogbel iyemhe ni o ke deba li, iJesu o dose lo elemhi owa ugamhi, o la agho sese. ²² O ri abo sha egbo ni e ri eso kpe abi o li sese, itobo khi eri o sese egbo abi ogbo ni o lese emini oqo sese, osese oyoli o kiada shi oyi eni e sese Ishi eyi iMosisi. †

²³ Utoghuko kpe omose ni ayemhe ebe o la egbe, o lo elemhi oni owa ugamhi le. O tsesse gbaa! Oqo, ²⁴ “Elo wa nono anye egbe, iJesu na iNazareti? Eri u bhale ya pfuse anye-a? Mhi ga lese oni u khi. Oni o pfuase oyi Eshinegba u khi.”

²⁵ IJesu o dese oni ayemhe obe, oqo li, “Guese unu pia, te oli egbe lase le.” ²⁶ Oni ayemhe obe o nighise oni omose, o mu oli pfi gbe. O pfi okokokhue, o rote oni omose egbe ya lase.

²⁷ O ga ri abo sha egbo nya. E mhila egbe we, “Onoghuo na? Osesse onogbo ni o mholi ekpabo! Eri o ga nu ayemhe ebe e ngme, e ga suo eso na li.” ²⁸ Aghoagho ingme oyi iJesu o gbe eke-a asha kpa eke iGalili.

*IJesu o ri ebubu egbo ze
(iMat 8.14-17; iLuk 4.38-41)*

²⁹ IJesu ali eniye odukhokho eyoli, ghe ijemhisi ali iJoni, e ga rote owa ugamhi fe lasele, e ya je apfe oyi iSamu ali Aduru ³⁰ Oqo iSamu oni okpotso, o yeshi ghua ughuamhi iba. IJesu o lese ramhi agho, a gue ingme oyoli ye iJesu. ³¹ Igho o lo deba li, o mu oli obo, o mu oli ukpho vule. Igho eni iba e lase oli egbe le. O fele we epese.

³² Elogbomhi elegeho khi ovu oqo tiemhi eko, egbo e tsua eni ea ze, ali eni iyemhe okphaghie e yesse ngme bhale ghi iJesu. ³³ Egbo nya ni

* 1:2 Li ze iMala 3.1 † 1:3 Li ze Aza 40.3 ‡ 1:6 Li ze 2 Ighie 1.8 § 1:11 Li ze Igbae 22.2; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 9.7; iLuk 3.22 * 1:15 Li ze iMat 3.2 † 1:22 Li ze iMat 7.28-29

e la oni ɛoli e le gba odalo oni owa. ³⁴ Ijesu ɔ ri eni ɛ ghua, ighuamhi khi ighuamhi, ze. Ɔ khu ayemhɛ ebe ebubu ɛgbɔ egbe a, ama ɔa zɛ ni eni ayemhɛ ebe egbɔ e ngme emhikhoghɔuo unu lasele, itobɔ khi e leɛɛ ɔni ɔ khi.

Ijesu ɔ la iGalili tse abɔ usomhi onete
(iLuk 4.42-44)

³⁵ Ogbiɛ-fiefie ogbeakoɔo khi obili ɔa pfo ogbe ne, ijesu ɔ fiɛ lase je ashini o da-ya, ɔ ya sɔ iromhi. ³⁶ ISamɔ ali apfɔli ni e kpɔle, e vu ya nono ɔli. ³⁷ Abi e rɔ mɛ ɔli, ɛɛ ɔli, “Egbɔ kpa ɛɛ nono ɛ.”

³⁸ Ijesu ɔɔ wɛ, “Awa mema ya je ɛoli oboese, ikhi apfɛ eni e timama akana, ni mhi li la oobɔ tɛɛ abɔ, irari khi ona o zɛ ni mhi rɔ bhale.” ³⁹ Ighɔ ɔ kia gasɛ ekɛ iGalili nya tse abɔ. Ɔ la owa ugamhi eyɛwɛ tse abɔ. Ɔ khu ɛgbɔ ayemhɛ ebe egbe ku-a.†

Ijesu ɔ ri ɔni efafe e mu ze
(iMat 8.1-4; iLuk 5.12-16)

⁴⁰ Ɔmɔɛ ni efafe e mu ɔ bhale deba ijesu. Ɔ wugha li odalo, ɔɔ lema li, ɔɔ, “Ini o ghɔle ɛ, u doɛ ya remhɛ ze, u remhɛ khi ɔni ɔ pfuase.”

⁴¹ Ighɔ elemhi ɔli, ee ala ijesu, ɔ nise obɔ-a ti ɔni ɔmɔɛ, ɔɔ li, “O ghɔle mhɛ, khi ɔni ɔ pfuase.” ⁴² Aghɔagbɔ oni efafe e lase ɔli egbe le, ɔ ze, ɔ khi ɔni ɔ pfuase.

⁴³ Ijesu ɔ gueyɛ ɔli, ɔ ke vu. Ɔ lolo tse agua ye ɔli, ⁴⁴ ɔɔ li, “Khi gue ingme ona ye ɔgbɔkhoghɔuo, ama leɛ ya ri egbe ɛ khase ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni e tɛ ɔkpɛ ne, ni u luase obo ni iMosisi ɔɔ a ke luase, ini a ri ɔgbɔ lina ze. Isheghɔ, ni o khi ɔtsɛɛ na wɛ khi u she ze.”§

⁴⁵ Eri ɔni ɔmɔɛ ɔ ri ochoghɔ ngme ɔli kiakiala gboo, ɔ miatɛɛ oni ingme onete ku asha kpa. Itobɔ ona, ijesu ɔa ke doɛ lo ɛoli okhoghɔuo le gboo. Eri ɔ ke la ɔdagbe obini o da-ya. Abi o riɛ khi igbɔ, eri ɛgbɔ nya e kie rɔte asha kpa ɛ bhale deba li.

2

Ijesu ɔ ri ɔmɔɛ ni ɔ guoghɔ-a ze
(iMat 9.1-8; iLuk 5.17-26)

¹ Ikuku ogbeɛ e doɛɛ, ijesu ɔ gbo lo elemhi iKapanɔmu, eni ɛgbɔ e suɔ khi ɔ she bhale apfɛ. ² Ebubu ɛgbɔ e le gba ramhi ni ɔgbɔ a ke mɛ ashikhoghɔuo ni o kpɔle, ya ramhi olase unu-odɛ. Ijesu ɔ tse abɔ oni usomhi ye wɛ. ³ Ighɔ emɔɛ aane e tsua ɔmɔɛ ni ɔ guoghɔ-a adigege shi iya bhale ghi ijesu. ⁴ Abi eni emɔɛ ɛa rɔ mɛ asha tsua li lole ashini ijesu ɔ la, itobɔ ɛgbɔ ni e ghɔ bu doɛɛ, e nga ukhomhi oni owa rɔte ashini ijesu ɔ la gbese ekpha-a. Abi e rɔ gbese ɔlia se, e ri ili ri ɔni ɔmɔɛ tiemhile, abi ɔ kie li yeshi iya. ⁵ Abi ijesu ɔ rɔ mɛ irudungya oyewɛ, ɔɔ

ɔni ɔmɔɛ ni ɔ guoghɔ-a, “Omimhɛ, a she ri olamhɛ topfa ɛ.”

⁶ Ama eni ɛ sɛsɛ Ishi eyi iMosisi ni e shito akagbɔ, e sa ɔ udu oyewɛ, e lie, ⁷ “Elɔ o zɛ ni ɔni ɔgbɔ ɔna ɔ rɔ ngme ungmehi onana unu. Eri ɔ pfi unu-a! A li mɛ ɔni ɔ doɛ ya gbe olamhɛ kua na ɔgbɔ? Ɔa khi Eshinegba luɛghɔuo?”

⁸ Aghɔagbɔ ijesu ɔ she leɛɛ elemhi ayemhɛ oyɔli emini e sa shi elemhi udu oyewɛ, ɔɔ wɛ, “Elɔ o zɛ ni a rɔ sa usamhi onana. ⁹ Onoghɔu o kelɛ ne, ni a rɔ lie ɔni ɔmɔɛ ni ɔ guoghɔ-a, ‘A ri olamhɛ topfa ɛ,’ abi khi ‘Vule, rue iya oyɛ ni u ke kia?’ ¹⁰ Mhi ya rɔ li khase ɛ khi Omi Ɔgbɔ ɔ mhɔli ekpabɔ elemhi agbɔ ona ni ɔ rɔ gbe olamhɛ kua na ɔgbɔ.” Ighɔ ɔ gueyɛ ɔni ɔmɔɛ ni ɔ guoghɔ-a egbɔ, ¹¹ “Mhiɛ ye u vule, u rue iya oyɛ, u ke je apfɛ.”

¹² Ɔni ɔmɔɛ ɔ vule, ɔ rue iya oyɔli, ɔ la akpɛwɛ nya kia vu. O ri abɔ sha ɛgbɔ kpa. Ee kuɛghɛ Eshinegba, e lie, “Anye ɛa kpɛ mɛ onana ghue oo!”

Ijesu ɔ lu iLɛvi

(iMat 9.9-13; iLuk 5.27-32)

¹³ Ijesu ɔ gbo je epfɛ okɛ oniɛmhi ni o khishi. Ebubu ɛgbɔ e bhale deba li, ɔ sɛsɛ wɛ. ¹⁴ Abi ɔ kia le, ɔ mɛ ɔmionoga iLiva omi Afeusi khi ɔ shito okholo eyi eni ɛ mie oga. Ijesu ɔɔ li, “Deba mhɛ.” Ighɔ ɔ vule deba li.

¹⁵ Abi ijesu ɔ la ayi iLɛvi le eminale ɛlogbɔmhi, emionoga ni e bu ali ɛgbɔ ena olamhɛ e li nu ɔli ali eniyɛ odukhokho eyoli le emhi, irari khi ɛgbɔ ni e bu e deba li. ¹⁶ Abi ɛgbɔ eni ɛɛ sɛsɛ ishi na lui iFarisi e rɔ mɛ khi ijesu ɔ nu egbushia ali emionoga ɛ le eminale, e mhila eniyɛ odukhokho eyoli, “Elɔ o zɛ ni ɔ rɔ nu emionoga ali egbushia ɛ le eminale?”

¹⁷ Ijesu ɔ suɔ onana, ɔɔ wɛ, “Egbɔ ni e ze ɛa mhue emini e ri obo ɛ li. Ɔni ɔɔ to, ɔ ye apfɛ obo. Ɔa khi eni e pfuase ne mhi bhale ya lu, ama egbushia.”

Omhila ingme azumhi

(iMat 9.14-17; iLuk 5.33-39)

¹⁸ Eghɛghɛ oghɔuo eniyɛ odukhokho eyi iƆni Ɔni ɔɔ batazi ɛgbɔ ali ɛgbɔ iFarisi ee pfi azumhi. Egbɔ eghɔuo e bhale ya mhila ijesu, ɛ ɔli, “Elɔ o zɛ ni eniyɛ odukhokho eyi iƆni ali enayi ɛgbɔ iFarisi e rɔ pfi azumhi ni eyɛ ɛa rɔ pfi?”

¹⁹ Ijesu ɔ sɔ wɛ ɔ, ɔɔ wɛ, “Sɛ epfɛse eyi ɔmɔɛ ni ɔ rue ɔmueshi ɔnɔgbɔ e lie ke pfi azumhi ini ɔni ɔmɔɛ ɔ kie nu wɛ shito? Ɛa mɛ asha pfi azumhi ini ɔ kie nu wɛ shito. ²⁰ Ama eghɛghɛ o ya bhale ni a rɔ rue ɔni ɔɔ ɔni ɔmueshi vu. Eghɛghɛ agbɔ, e rɔ tigbe ya ke pfi azumhi.

²¹ “Ɔgbɔ a ya khi ode onɔgbɔ gbɛla ma ode onodiɔ. Ini u lighɔ, eri ɔni ode onɔgbɔ o ya

nyano oni ode onodiyo-a. O ke nyanjo-a dose abi o kpe li. ²² Ali khi ogbo oya ya ku onyo onogbo shi akpaba onodiyo. [Ikhi akpaba ni egbo iJu e ku onyo shi.] Ini u ligho, eri oni onyo o ya vese oni akpaba-a. Oni onyo ali oni akpaba e ga li opfu-a. Akpaba onogbo a ku onyo onogbo e lo.”

Onomhue oyi ogbele iyemhea
(iMat 12.1-8; iLuk 6.1-5)

²³ Ogbeleghuo ele iyemhea oyi egbo iJu, iJesu o rote ifu ishemi iakpa kia dose. Eniye odukhokho eyoli e li nu oli kia. Igho e li be eni iakpa. ²⁴ Igho iFarisi e mhila iJesu, “Elo o ze khi eniye odukhokho eye e ri ele emini a ghue ele iyemhea?”

²⁵ IJesu o so we o, oo, “Aa kpe me oli ze Ebe-no-pfuase emini Oghie iDefidi o ri ele abi okiamhi o ro gbe oli ali eni e nu oli kia? ²⁶ Eghenge ni Abiata o ro khi Okpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni Oghie iDefidi o ro lo Owa oyi Eshinegba ya rue ibule di ni a ro ga Eshinegba le, o kholo na eni e nu oli kia le. Ibule di ona ighie eyi ekpodalo-ugamhi tse, ushi o lama e ke le we.”†

²⁷ Igho oo we, “Eri a ma ogbele iyemhea na ogbo, aa ma ogbo na ogbele iyemhea. ²⁸ Itobo igho, Omi Ogbo o khi Onomhue, li shi oyi ogbele iyemhea.”

3

Omose ni o ghu obo oghuo-a
(iMat 12.9-14; iLuk 6.6-11)

¹ Elelese khi iJesu o gbo je owa ugamhi, omose ni obo oyoli oghuo o ghua, o la akagh. ² Egbo oghuo e nono ashini e te ya me asha gue ingme shi iJesu egbe. E ri ukpelo shi oli egbe ini o ya ri ogbo ze ele iyemhea. ³ IJesu oo oni omose ni o ghu obo-a, “Vule migha odalo oyi egbo kpa.”

⁴ IJesu o mhila we, “Onoghuo o gbe akanya elemhi ushi oyawa ne ele iyemhea? Ni a ro ri ele onete abi ni a ro ri ele onobe? Ni a ro tsumhi agbo oyi ogbo abi ni a ro pfuse oia?” Ama e tsaghie a.

⁵ Igho iJesu o ri elemhi ibibi bino we gase, udu oyoli o yese-a shi udu obe ni e mhue. Oo, “Nomose nise obo-a.” O nise oli-a. Igho obo oyoli o gbo li abi o kpe te eke li ⁶ Igho egbo iFarisi e fie deba eniye odukhokho eyi Erodu, e ya gba ugbamhi abi e li ya gbe iJesu-a.

Ebubu egbo e deba iJesu

⁷ Igho iJesu ali eniye odukhokho eyoli e lase we iteva le ya je oko na iGalili. Ebubu egbo e rote iGalili deba iJesu. ⁸ Abi e ro suo emini o ri ele, ebubu egbo e bhale deba li, rote eke iJudia ali iJerusalemu, ali Idumia ali

eke ni o kpe obo na iJodani ali epfepfe iTire ali iSidoni. ⁹ Itobo khi eni egbo e bu dose, iJesu o gueye eniye odukhokho eyoli e nono oko-okoko oni ikeke ni lolu lo o ini egbo e khi sha mu lu. ¹⁰ Itobo khi o she kpe ri ebubu egbo ze, egbo eni e ze, e mise egbe ini e me asha ramhi oli egbe ri obo ti oli. ¹¹ Eghenge kpa ni egbo ni ayemhe ebe e yese e ngme e ro da me iJesu ne, e de ya yeshi eke odalo oyoli. Ee tse, ee lie, “Omi Eshinegba u khi.”

¹² Ama, o tse agua ye eni ayemhe ebe egbo e khi gue oni lolu khi le.

IJesu o ze ighiusomhi na ke ogbava
(iMat 10.1-4; iLuk 6.12-16)

¹³ IJesu o nga ukhomhi ute, o lu emose ni e ghole oli. E bhale deba li. ¹⁴ O ya ze egbo ogbava ke, o lu we ighiusomhi na ke. O ze we ni e nu lu ke kia, ali ni lu me we ke ghie usomhi fie ke tse abo usomhi onete, ¹⁵ ali ni e gbo mhue ekpabo ni e ro ke khu egbo ayemhe ebe egbe kua. ¹⁶ Ena e khi otuogbava ni o ze. ISamo, oni iJesu o lu iPita. ¹⁷ IJemhisi ali inyo ghuo-oli iJoni imi iZebedi (eni iJesu o ri akiseva iBonajisi na. Ni o migha shi Imi Akphala), ¹⁸ Ali Aduru, iFilipu, iBatolomiu, iTomosi, iJemhisi omi Afeusi, ali iTadiusi, iSamo [oni ije-odalo oyi edeli iJu oo gho mu egbe.]

¹⁹ Ali iJudasi Isikaroti oni o ri iJesu de.

IJesu ali iBezebo

(iMat 12.22-32; iLuk 11.14-23; 12.10)

²⁰ IJesu o nyene egbe je apfe. Igho ebubu egbo e gbo tigibli ramhi khi iJesu ali eniye odukhokho eyoli e me asha, we khi eminale e ya le. ²¹ Abi apfe o e ro suo ona, E nono khi we we e ya mu oli je apfe. Irari khi eri e lie, “Ujili o she e kpha li.”

²² Eni ee sese ishi ni e rote iJerusalemu tiemhie, e lie, “Ayemhe iBezebo ni o khi Okphaghie o la li egbe yese oli e ngme! Lolli o khi oghie oyi iyemhe ebe ni o ri ekpabo na li ni o ro ke khu egbo iyemhe ebe egbe kua.”†

²³ Igho iJesu o lu we, o ri okhe irokhokho nu we ngme, Oo we, “Se okphaghie o lie ke khu okphaghie? ²⁴ Ini ushishi e kemhi egbe we shi ikui-iku ni e ro nu egbe we e kholi, eri oni ushishi oo de. ²⁵ Ini omhue-apfe o kemhi shi ikui-iku ni e ro nu egbewe e kholi, eri oni omhue-apfe o ya de. ²⁶ Ini okphaghie o mu okholi vule shi egbo li, o ya to, eri o ya de, ukpese oyoli o she ramhi.

²⁷ “Ogbo okhoghuo o la o ni o dobe ya lo owa oyi omose-akama ya ti oli itsua eke-a ini o kpe mu oni omose-akama ge shi eke. Eghenge agho, o tige dobe ti oli itsua eke-a.

²⁸ “Egbegbi ingme mhi gueye e, khi, aa me olamhe ni ogbo o lamhe ali ungemhi ipfiunu-a ni ogbo ya ngme, ni aa dobe ro ya

* 2:23 Li ze iDeut 23.25 † 2:26 Li ze iLev 24.9 ‡ 2:26 Li ze 1 iSam 21.1-6 * 3:10 Li ze iMak 4.1; iLuk 5.1-3

† 3:22 Li ze iMat 9.34; 10.25

gbekua na li. ²⁹ Ama ɔnini ɔ da ngme ungmemhi ipfiunu-a deba Ayemhe-nɔ-pfuase ne, aa ya rɔ topfa li, irari khi olamhe ona agboagbo ɔ pfi obo lo.”†

³⁰ Itobo khi e ɔli khi, “O mhɔli ayemhe ebe,” ɔ rɔ ngme ona.

Inyo Ijesu ali inyoghuo ɔli eni emose (iMat 12.46-50; iLuk 8.19-21)

³¹ Igho inyo Ijesu ali inyoghuo ɔli ee bhale. E migha oolase. E ghie ogbo ɔ ka lu ijesu ghi ewe. ³² Ebubu egbo e shito gasɛ ɔli. E bhale ya gueye ɔli khi inyɔli ali inyoghuo ɔli e la oolase, khi eɛ nono ni wewe e me ɔli.

³³ O mhila we, “Eghuo e khi inyemhe ali Inyoghuo-mhe?”

³⁴ Igho ɔ bino eni e shito gasɛ ɔli, oo, “Enana e khi inyemhe ali Inyoghuo-mhe!

³⁵ Onini ɔ da riɛɛ emini e ghɔle Eshinegba, ɔ khi Inyoghuo-mhe ɔnɔmose ali ɔnɔkpotoso ali inyemhe.”

4

Okhe irokhokho oyi ɔni ɔ ko ikpamhi emhi (iMat 13.1-9; iLuk 8.4-8)

¹ Ijesu ɔ ke gbo la epfe okɛ ni o khi shi na iGalili sese. Egbo ni e le gasɛ ɔli e bu dose ramhi ni ɔ rɔ ya lo elemhi oko-okɛ shito. Oni oko-okɛ ɔ la elemhi oni okɛ. Eni egbo e ke migha egele eseso oni okɛ.* ² Emhi ebubu ɔ ri okhe irokhokho ɔ sese we. Oo we. ³ “A ghe i! Oghiale ɔ ya la ɔ. O fiɛ ya ko iakpa. ⁴ Abi ɔ li kia miatse eni iakpa, ikpamhi eghuo ɔ e de kua ode, igho ipfeli e bhale ya sano we le. ⁵ Eghuo ɔ, e de kushi ekɛ ni o khi okpegbhe, ni ekɛ ɛa lolo la. Igho e nyanya ze, e fu, ama oni ekɛ ɔa limhi. ⁶ Ama abi ovo o rɔ to, o tose we a, e khakha, itobo khi ɛa me ekɛ ni o limhi pfi imhili lo. ⁷ Ikpamhi emhi elese e de kulo ifui igba. Igho igba e ze lasele tono eni iakpa abi e rɔ fu vule. Itobo igho, ɛa ke dobe ni e fu nyanɔ ekhe lasele. ⁸ Ama ikpamhi eghuo, e de shi ekɛ onete. Eni ikpamhemhi e ze, e fu, e nyanɔ ekhe lasele. Eghuo ɔ, e mhue ikpamhi uye ali igbe, eghuo ɔ, e mhue ikpamhi egbhuese, elese e mhue egbhuese.”

⁹ Igho Ijesu, oo, “Oni ɔ mhɔli eso, ɔ suo.”

Emini o ze ni a rɔ ze oni okhe irokhokho (iMat 13.10-17; iLuk 8.9-10)

¹⁰ Abi Ijesu lolighuo ɔ rɔ shito, eniye odukhokho ogbava eyɔli ali egboese ni e li suo abi ɔ rɔ ngme, e bhale deba li, ɔ gueye we emini ɔ ri oni okhe irokhokho ngme. ¹¹ Oo we, “A she ri osheli oyi Eghiele oyi Eshinegba na e. Ama okhe irokhokho a rɔ gue ungmemhi nya ye egboese. ¹² Ni a bhale ya e khi,

“ ‘E kha riɛ nya alo-a shi ekɛ ɛa tigbe ya me emhikhoghuo, ali e kha riɛ ku eso a shi ekɛ, ɔa ya lo we eso. Irari khi ini ɔa khi igho, e dobe me ekɛ, e suo eso, e mu pfi deba Eshinegba, ɔ rɔ topfa we.’ ”†

Ijesu ɔ guele emini oni okhe irokhokho ɔ ngme (iMat 13.18-23; iLuk 8.11-15)

¹³ Ijesu ɔ mhila we, oo we, “Aa lese emini a ri okhe irokhokho ona ngme? Se a li tigbe ya lese emini a ri okhe irokhokho okhoghuo ngme sho? ¹⁴ Eni iakpa ni oni oghiale ɔ miatse e ku, e migha shi ungmemhi oyi Eshinegba. ¹⁵ Eri ikpamhi iakpa ni e de shi ode e li abi egbo eghuo ni e kha da lese suo oni ungmemhi ne, Okphaghie ɔ bhale ya rue we luɛ udu le. ¹⁶ Ikpamhi emhi ni e de shi ekɛ ni o li echeche, e li abi egbo ni e kha da lese suo oni ungmemhi ne, e ri udu oghelɛ mie ɔli. ¹⁷ Ama, ɔa ya tiemhi we ekɛ elemhi. ɛa dobe migha tese, itobo khi ɔa pfi imhili lo ekɛ. Itobo igho, ini omunu o bhale ali ni a rɔ mu okhɔli vule shi we ɔ rɔte oni ungmemhi ni e suo, e keɛ de ode-a. ¹⁸ Ikpamhi emhi ni e de pfilo ifui igba eri e li abi egbo ni e kha suo oni ungmemhi, ¹⁹ isamhi ingme agbo ona, ali oghuemhe epfue, ali oghuemhe khi oghuemhe e lu gueɛe oni ungmemhi-a, eɛ tono ɔli igba, itobo igho ɔa mo imomhi. ²⁰ Ama ikpamhi emhi ni e de shi ekɛ onete, e li abi egbo ni e suo ungmemhi, e mie ɔli suo, e mo imomhi enete. Eghuo e mhue ikpamhi uye ali igbe, eghuo e mhue egbhuese. Eghuo, e mhue egbhuese.”

Akpa ni a rɔ nga ukhomhi asha (iLuk 8.16-18)

²¹ Ijesu ɔ gbolo e we “Ogbokhoghuo ɔɔ ya ri akpa ru lasele, ɔ ya rue atalabi gueɛe ɔli mu ekɛ, wɛkhi eri ɔ ke ya rue ɔli ya sheli ufui ukpho?† ²² Emiemini a rɔ sheli, o ya lasele gbo alo gbugbugbu. Aa me emhi osheli ni aa ya khueghie a. § ²³ Onini ɔ mhɔli eso, ɔ ri eso shi ekɛ ni ɔ suo.”

²⁴ O gbolo e we, “Emiemini u da suo kpa, sa ɔ bie! Emiemini u da rɔ shi ushi rɔ gue egboese ezo, Eshinegba ɔ li ya roli gue e ezo. Oye ɔ gbo ya ze ne. ²⁵ Oni ɔ kpɛ mhɔli ne, a ya gbo rɔ ma ɔ na li, ama ɔni ɔa mhɔli a ya mie ɔli ukukuɔ ni ɔ gbo mhɔli.”*

Okhe irokhokho oyi ikpamhi emhi ni oo ze

²⁶ Ijesu ɔ gbolo e, “Abi Eghiele oyi Eshinegba ɔ li na. Eri o li abi ini omose ɔ miatse ikpamhi iakpa kia ku shi ekɛ. ²⁷ Obili o kha bi, ɔ ya lese a, ogbe o kha gbe ɔ guale,

† 3:29 Li ze iLuk 12.10 * 4:1 Li ze iLuk 5.1-3 † 4:12 Li ze Aza 6.9,10 † 4:21 Li ze iMat 5.15; iLuk 11.33 § 4:22 Li ze iMat 10.26; iLuk 12.2 * 4:25 Li ze iMat 13.12; 25.29; iLuk 19.26

ama eni ikpamhi emhi eɛ zɛ lasele, eɛ fu vule. Ama ɔa ya leɛe abi o li kia. ²⁸ Eke lɔlɔghuo ɔ leɛe abi o li ri emhi ekomhi eɛ bie. Oni odode, o kha zɛ ukhuli, o ke fu vule, o nyanɔ ifeɛ, o ya ri umomhi lasele. ²⁹ Eni iakpa e kha da bie ne, oni ɔ gua wɛ ɔ rue agaga ya gbe wɛ, itobɔ khi eɛghɛghɛ ikhiɛɛ ɔ ramhi.”†

Okhe irɔkhokho oyi ukpamhi ɔɔra imosidadi

(iMat 13.31-32,34; iLuk 13.18-19)

³⁰ Ijesu ɔ gbolo e wɛ, “Elɔ awa mema ri Eghiele oyi Eshinɛgba ya khokho? Okhe irɔkhokho onoghuo awa mema ya zɛ rɔli lo eɛbɔ esɔ eɛghɔ o?” ³¹ Eri o li abi ukpamhi ɔara imosidadi ni ukpamhi ɔli o she ne nya agbɔ ona, ni ɔgbɔ ɔ rɔ kɔ eke. ³² Ini a rɔli kɔ, o zɛ, o fu vule, o mele unyanɔ ni o funɛ a shi ishemi, ni o mholi iguabu oniemhi, ni ipfeli e bhale ya ku eko shi.”

³³ Okhe irɔkhokho enana ijesu ɔ rɔ nu wɛ ngme oni ungmehi, ramhi ashini o lo wɛ esɔ ramhi. ³⁴ Aa mɛ ungmehi ni ɔ nu wɛ ngme, ni ɔa ri okhe irɔkhokho nu wɛ ngme. Ama ini o de tɛ ɔli ali eniyɛ odukhokho eyɔli, ɔ rɔ ri emini ɔ nu wɛ ngme nya a lo wɛ esɔ.

Ijesu ɔ pfomhise akpekpeli

(iMat 8.23-27; iLuk 8.22-25)

³⁵ Elɛ ogbomhi eɛghɔ, ijesu ɔ eniyɛ odukhokho eyɔli, “Awa da je ukiekie okɛ obini o kpɔle.” ³⁶ Ighɔ e zɛ eɛbɔ ni e legba obɔ shi aghɔ, eni eniyɛ odukhokho e ya lo elemhi okɔ-okɛ oni ikeke ni ijesu ɔ she lo shito. E gua li vu. Okɔ-okɛ elese e li deba wɛ vu.

³⁷ Utoghukpe, akpekpeli oniemhi oo li, oo zughuse oni okɛ, ni amɛ e fiase kulo elemhi oni okɔ-okɛ, ramhi ni o rɔ vɔ amɛ. Ukukuɔ o kpɔle ni ɔa rɔ kulue. ³⁸ Ijesu ɔ la ukhokho oni okɔ-okɛ oniemhi, ɔ leɛe-a ri ukhomhi nga akpɛsukhomhi. Ighɔ eniyɛ odukhokho eyɔli e guise ɔli le. E ɔli, “Osɛɛ, wa bie ga liɛ ini awa ghɔ ghua?”

³⁹ Ighɔ ijesu ɔ ti vule, ɔ dese oni akpekpeli, ɔɔ li, “Li tsuke.” Ighɔ oni akpekpeli ɔ pfomhe te. Asha kpa o pfomhe tsuke.

⁴⁰ Ighɔ ijesu ɔ eniyɛ odukhokho eyɔli, “Elɔ o zɛ ni a rɔ lighɔ ɔ na ulishi. Eri aa kie mholi irudunga?”

⁴¹ Ulishi oo mu wɛ, e mhila egbe wɛ, “Oghuo ɔna ɔ khi? Ghe akpekpeli ali izughuse okɛ e ga suɔ esɔ a na li.”

5

Ijesu ɔ ri omose ni ayemhe ebe o la egbe ze
(iMat 8.28-34; iLuk 8.26-39)

¹ Ijesu ali eniyɛ odukhokho eyɔli e da okɛ iGalili je ukiekie eke iGerasɛnɛsi. ² Abi ijesu ɔ leɛe rɔte elemhi okɔ-okɛ lasele, omose ni

ɔ mholi ayemhe ebe, ɔ rɔte atalimhi ni o la aghɔ bhale deba ijesu. ³ Ifui atalimhi oni omose ɔɔ la. Ogbokhoghuo ɔa ke doɛe ri iwɛghɛ ge ɔli. ⁴ Eɛghɛghɛ kpa, a rɔ ri iwɛghɛ ge ɔli abɔ ali awɛ, ama eri ɔɔ kphuru wɛ a, ɔ taghiɛ wɛ a, ɔ shashe wɛ a. Ogbokhoghuo ɔa doɛe mu ɔli. ⁵ Nobi-nogbe ɔ rɔ la ifui atalimhi ali ikhomhi ite dudu gasɛ. ɔɔ pfi okokokhue. ɔ ri echɛ fianɔ egbeɔli.

⁶ Abi ɔ leɛe ta pfa mɛ ijesu te, ɔ na bhale ya wugha li odalo. ⁷ ɔ tsɛɛ leghe, ɔɔ, “Ijesu Omi Eshinɛgba ni ɔ Yagha Ne Nyaa, elɔ wa nono mhe egbe? Mhi ri Eshinɛgba lema e khi na mhe osoli!” ⁸ Itobɔ emini ɔ rɔ ngme na khi, ijesu ɔ she kpɛ gueye ɔli, “Yeye ayemhe obe, lase oni omose ɔna egbe le.”

⁹ Ighɔ ijesu ɔ mhila li, “Sɛ a lui eva oye?” ɔɔ, “Eva oyemhe o khi Olele egbɔ, itobɔ khi anye bu gba.” ¹⁰ ɔ gbo lema ijesu ɔ kpɛkpɛ, ɔ khi khu ewɛ oni eke ya lase.

¹¹ Igulu ni e bububu e la epɛ ute ni o la aghɔ le eminale. ¹² Eni ayemhe e lema ijesu, “Khu anye ya lo igulu eghɔ, zɛ ni anye ya lo wɛ egbe.” ¹³ Ijesu ɔ ri eɛghɛghɛ na wɛ, e ka lo eni igulu egbe. Ighɔ e rɔte oni omose egbe lasele e ya lo eni igulu egbe. Eni igulu ni e ramhi agbɛle eva, e rɔte egele na ya kulo oni okɛ, e ghuloo nya.

¹⁴ Eni e ri ukpeloe e khi eni igulu e na je ifui apɛ ali ɛoli nya ni e la oni eke ya guele emini a mɛ. Ighɔ eɛbɔ e bhale ya bino emini a mɛ. ¹⁵ Abi eni eɛbɔ e rɔ bhale deba ijesu, e mɛ oni omose ni ayemhe ebe ni e bu e kpɛ la egbe, khi ɔ shito aghɔ, ɔ ri itsua so, egbhali eyɔli e she gba na li. Ulishi oo mu wɛ. ¹⁶ Eni e mɛ emini a mɛ e gueye eɛbɔ emini oni omose ni ayemhe obe e la egbe ɔ mɛ egbe ali emini e li eni igulu. ¹⁷ Ighɔ, e gueye ijesu ɔ lase wɛwɛ eke le.

¹⁸ Abi ijesu ɔ lo elemhi okɔ-okɛ oniemhi khi ɔɔ ke vu, oni omose ni ayemhe ebe e kpɛ la egbe, ɔ lema ijesu ɔ zɛ ni lɔli deba li vu. ¹⁹ Ama ijesu ɔa lama na li. ɔ ri ochoghɔ liɛ ɔli, “Ke je apɛ ni u ya gueye eɛbɔ ena unuekpɛ oye emini Onomhue ɔ rielɛ ne, ali abi ɔ li le elemhi e.” ²⁰ Ighɔ oni omose ɔ lui ifui ɛoli igbe ɔdɔda ena eke iDikapolisi. ɔ kia gueye eɛbɔ abi ijesu ɔ li rielɛ na lue. ɔ ri abɔ sha eɛbɔ nya.

Omueshi ni ɔ ghu-a ali ɔkpotoso ni ɔlia ee ku egbe

(iMat 9.18-26; iLuk 8.40-56)

²¹ Abi ijesu ɔ rɔ gbo nyenɛ egbe da je ukiekie okɛ obini o kpɔle, eɛbɔ e le gasɛ ɔli. ²² Omose oghuo ni a lu ijarɔsi, ni ɔ khi otuoghuo eni e mheɛe shi owa ugamhi, ɔ bhale akagho. Abi ɔɔ mɛ ijesu te, ɔ de ya wugha li odalo. ²³ ɔ mema lolo lema li, ɔɔ li, “Omimhe oni omueshi ɔ ma ghua gba memena, kpɛkpɛ bhale ya ri obɔ ti ɔ li egbe

ni o ze, ini o khi ghua.”²⁴ Igho iJesu o deba li vu.

Igho ebubu eḡbo e deba li e ve mu oḡi.²⁵ Okpotso oghuo o la agho ni o she ku oḡia ishitō egbe ramhi ikpe igbeva.²⁶ O she me osoli obō oyi ebubu eḡbo abi o rō kia dua oni ughuamhi. O she ri eḡfue eyoli nya dua o, ama oḡa pfo, oo ga kholō oḡi egbe.²⁷ Abi o rō suō ingme oyi iJesu, igho o te ifuabō oyi eḡbo ri obō ti oḡi awulu ni o sō.²⁸ O rō li shi udu khi, “Ini mhi da me asha ri obō ti oḡi awulu ne, mhi ya ze.”

²⁹ Abi o ri obō ti oḡi awulu te, eni oḡia ni e ku oḡi egbe, e khakha utoghuo kpe. Aghoḡhō o ḡeḡe khi emini o yeḡe luē e ngme, khi o pfo.

³⁰ Aghoḡhō, iJesu o ḡeḡe khi itoto o she rōte luē egbe ya lase. Igho o migha, o mu egbe pfi iteva eḡbo ni e sha mu o. O mhila we, oḡ. “Oghuo o ri obō ti mhe awulu?”

³¹ Eniye odukhokho eyoli eḡ oḡi, u ga me abi eḡbo e liē ve mu e, u kiele e mhila, “Oghuo o ri obō ti mhe?”

³² Ama, iJesu o kie bino gasē ini o me oḡi o ri obō ti o.³³ Abi oḡi okpotso o rō me abi o ke li oḡi egbe, o bhale odalo oyi iJesu ya wugha, ulishi o mema mu oḡi, o gue igesikia le abi o ga li kia nya.³⁴ IJesu oḡi okpotso, “Omi mhe, irudunga oye o she mie e pfuese. Ri opfomhe ke je, anasemhe oye o she pfo.”

³⁵ Abi iJesu o kie li ngme, emose eghuo, e rōte owa oyi iJarōsi bhale. Eḡe iJarōsi, “Omiye o she ghua, khi ke yeḡe Qseḡe ngme.”

³⁶ IJesu oḡa fe ri esō shi emini e ngme, oḡ oḡi omose “Khi ze ni ulishi o mu e, ama leḡe mhōli irudunga.”

³⁷ Oa ze ni ogbōkḡhōghuo o deba li se ni iPita, ali iJemhisi ali iJōni inyōghuo iJemhisi.³⁸ Abi e rō bhale owa oyi iJarōsi, iJesu o me abi eḡbo e li i kpe okeke, ni e li i vie gbii.³⁹ Igho, o lo elemhi oni owa, oḡ, “Elo o pfi onyaghu onana? Elo o re e vie? Oḡi omō oḡa ghu, eri o leḡe a.”

⁴⁰ Ama eni eḡbo e gia li. Abi o rō khu we fiē se, o rue ita ali inyō oḡi omueshi ali eniye odukhokho otuasē eḡhō mhue obō je ashini oḡi omō o yeḡe shi.

⁴¹ IJesu o mu oḡi obō, oḡ oḡi omueshi, “Talita kumi.” Emi na ri ona ngme khi, “Oḡomueshi, mhiē ye u vule.”

⁴² Utoghuo kpe, oḡi omueshi o vule, o kia gasē. [Omō ikpe igbeva o khi.] Abi a rō me ona, o ri abō sha we.⁴³ Ama iJesu o lolo tse agua ye we e khi gweye ogbōkḡhōghuo. Oḡ we, “A ri emhi na li le.”

6

A ri ukpelo e gbe iJesu obini iNazarēti
(iMat 13.53-58; iLuk 4.16-30)

* 6:4 Li ze iJōn 4.44 † 6:11 Li ze Ika 13.51 ‡ 6:11 Li ze iLuk 10.4-11 § 6:13 Li ze iJem 5.14 * 6:15 Li ze iMat 16.14; iMak 8.28; iLuk 9.19

¹ IJesu o rōte agho vu je eḡi oyoli, eniye odukhokho eyoli e deba li.² Ogbeḡe iyemhe oyi eḡbo iJu o ramhi, oḡ seḡe elemhi owa ugamhi. O ri abō sha ebubu eḡbo eni e ri esō shi oḡi o.

E mhila egbe, “Obo oḡi omose oḡa o rōte me eni emhi enana? Iḡesingme nabi onoghuo na ni a rō na li, ni o gbo rō gbe ikanya onyaloa?³ Oḡa oḡa she khi ikapita, omi iMeli, ni o gbo khi inyoghuo iJemhisi ali iJosisi ali iJudasi ali iSamō? Ena eḡa khi inyoghuo oḡi eni imueshi, ni e ga li nu awa la akana enana?” O ri elemhi bi we.

⁴ Ama iJesu oḡ, “Ashakpa a la mu ekpe na omekeḡuele, se ni apfe oyoli ali unuekpe oyoli aa la mu ekpe na li.”*

⁵ Oa doḡe la akagho gbe akanya onyaloa okhōghuo, se ni ikuku eḡbo ni eḡa ze ni o rō ze abi o rō ri obō ti we.⁶ Umha-mhōli irudunga oyewe o ri abō sha iJesu.

Igho iJesu o kia rōte eḡi je eḡi seḡe eni eḡbo.

IJesu o ghie eniye odukhokho otuogbava fiē

(iMat 10.5-15; iLuk 9.1-6)

⁷ O lu eniye odukhokho etuogbava eyoli tigbii, o ghie we ava-ava fiē, o ri ekpabō na we ni e rō mhue itoto rō khu ayemhe ebe.

⁸ O gweye we, “Ini a le, a leḡe rue orōkpō mhue obō, a khi tsua eminale, wekhi akpaba ni a pfi e sō, wekhi ukpago.⁹ A sō ekue, ama a khi tsua awulu olese ma oni a rō sō.¹⁰ O gbolo e we, a kha da lo apfe okhōghuo le ni e rō da mie e, a la akagho ramhi ni a rō ya rōte oni eḡi vu.¹¹ Ini o khia khi a bhale eḡi okhōghuo khi eni eḡbo eḡa mie e, ni eḡa rō gbo ri esō shi emini a ngme, a rōte agho vu. A kpe abō o-a na we, a rōte agho vu. Eri ona o ya khi oḡseḡe shi we egbe.”†‡

¹² Igho e fiē ya tse abō gasē, e liē eḡbo e rōte olamhe oyewe mu pfi.¹³ E khu ebubu eḡbo ayemhe ebe egbe-a, e ri oili to eni eḡe ghua ebubu egbe, e rewe ze. §

Eghuli oyi iJōni Oḡi oḡo batazi
(iMat 14.1-12; iLuk 9.7-9)

¹⁴ Eḡheḡhe ana, oghie Eroḡu o li suō eko eni ingme ena nya, itobō khi eva oyi iJesu o she gasē asha kpa. Eḡbo eghuo e liē khi iJōni Oḡi oḡo batazi lo ni o nyenē egbe bhale agbō, loḡi o ze ni o rō ligho mhōli ekpabō rō gbe ikanya onyaloa.

¹⁵ Eḡbo eghuo e liē khi, “Elaja Omekeḡuele o khi.” Else e khi, “Omekeḡuele nabi emekeḡuele ena eḡeḡe o khi.”*

¹⁶ Ama abi Eroḡu o rō suō ona, o ke, “IJōni, ni mhi khi ukhomhi o, a rōte eghuli guise le!”

¹⁷ Itobò khi Eròdu ọọ ke mhẹsẹ a mu ijòni gẹ pfilo owa ighumha. Ini egbe e ba mu Eròdiasi. Eri Eròdu ọ mie iFilipu inyoghuo ọli Erodiasi. ¹⁸ Eghẹghe kpa Ijòni ọ rọ gueyẹ Eròdu khi, ọa ti ni ọ rue ughue inyoghuo ọli shi.†

¹⁹ Itobò ona, ọni Erodiasi ọọ biselemhi ijòni, ọọ nono ode ni ọ te ya gbe ọli-a, ama ọa dobe. ²⁰ A gbo bhale ya ẹ khi Eròdu ọọ na ulishi ijòni itobò khi ọ lẹsẹ khi ijòni khi ogbo onete ali ogbo ọ ni ọ pfuase ọ khi. Ọ ri irarigho ri ukpeloe ẹ khu ọli. Ọ ma nono ni lolu ri esọ ke shi ungmehi oyi ijòni, ini o ri riẹ khia khi ingmemhi eyoli e ma yese ọli udu-a eghẹghe kpa ni ọ rọ suọ li.

²¹ Ikpukhokho ọ, Erodiasi ọ mẹ ashini ni ọ te ya mu ota sọ ijòni. Igho ẹlẹghuo ni o ikhi ogbẹlẹ ni Eròdu ọ rọ mhọli ukue ni ọ rọ yelele ogbẹlẹ ni a rọ bia li le. Ọ ya luno idenọmọ eyoli ali ẹgbọ eni mu ẹloe ali ẹgbọ igometi ali eni ẹẹ gbe ikanya igometi ni e la eke ijudia shi oni ukue. ²² Abi ọmọ ọmueshi omi Erodiasi ọ rọ fiẹ lasale gbe ishimhi, o mema ti Eròdu ali ẹgbọ eni e bhale ya bino ọli ẹloe.

Igho ọni ogbie ọọ ọni ọmueshi, “Mhila mhẹ emiemini o ga ghọle ẹ, mhi ya rọli ne.” ²³ Ọ romhi isheli khase ọni ọmueshi, “Emiemini u mhila, mhi ya rọli ne, o kha riẹ khi agbekhi-eve eghiele oyemhẹ.”

²⁴ Igho ọni ọmueshi ọ fiẹ ya mhila inyọ li, “Elo mhi ya mhila?”

Inyọli ọọ li, “Ukhomhi oyi ijòni Ọni ọọ batazi ẹgbọ wa mhila.”

²⁵ Aghoaghọ ọni ọmueshi ọ nyanya na ya lo deba ogbie, ọ mhila li, “Ukhomhi oyi ijòni Ọni ọọ batazi ẹgbọ mhia nono ni u khi shi ukpeko na mhẹ memena.”

²⁶ Udu o todẹ yese ogbie a. Ama itobò ekha ni ọ tse ukpeloe oyi epfese ni ọ lu shi oni ukue, ọa ke dobe ti da oni ekha.

²⁷ Aghoaghọ ọ ghie eni ẹẹ gbolo ẹgbọ-a e ka pfa ijòni ukhomhi ọ bhale. Eni emose e je owa ighumha ya khi ijòni ukhomhi ọ. ²⁸ E rue ọli shi ukpeko bhe. Igho ogbie ọ kpha li na ọni ọmueshi. Ọni ọmueshi ọ kpha li na inyọ li. ²⁹ Abi eniyẹ odukhokho eyi ijòni e rọ suọ ona, e bhale ya tsua etuli oyọli ya rọ tọ.

Ijesu ọ ri eminale na ẹgbọ agbẹlẹ ishe le (iMat 14.13-21; iLuk 9.10-17; ifon 6.1-14)

³⁰ Eni ighiusomhi na keẹ e jele, e le gasẹ ọli, e gueyẹ ọli emini e riẹlẹ ali emini e sẹsẹ nya. ³¹ Igho, itobò ebubu ẹgbọ, ni ee bhale ni ee vu, ijesu ali eniyẹ odukhokho eyoli ẹa mẹ asha le eminale. Ijesu ọọ wẹ, “A bhale ni awa je ashini awa-eghuo tse awa ya la, ni a yemhẹ-a ukuku ọ.”

³² Igho wewẹghuo tse ee lo ọko-oke oniẹmhi ya je ashini o da-ya. ³³ Ama ebubu ẹgbọ ni e

mẹ wẹ abi e rọ vu, e lẹsẹ khi wewẹ lo. Igho eni ẹgbọ e rọte ẹoli nya ri awẹ na ya ralo ashini ijesu ali eniyẹ odukhokho eyoli e je. ³⁴ Abi ijesu ọ rọ ramhi agho, ọ mẹ abi eni ẹgbọ e bu, elemhi wẹ e lala li. Itobò khi eri e li abi isumha ni ẹa mhọli ọni ọ rẹ wẹ ẹ kia. Igho ọ li sẹsẹ wẹ emhi ebubu.‡

³⁵ Eghẹghe ana, ogbe o she vu. Igho eniyẹ odukhokho eyi ijesu e bhale deba li, e ke ọli, “Aborokhia khi oola ó nuata shi apfe ena, ni eghẹghe o rọ she vu dọsẹ ena, ³⁶ waa ke gueyẹ eni ẹgbọ ena e kia je ifui apfe ya nono emhi dẹ le.”

³⁷ Ama, ijesu ọọ wẹ, “A ri emhi na wẹ le.”

E mhila li, “Ifata eyi ogbẹlẹ elele eyi ogbo e ya lo ni a rọ dẹ ibuledi ghi wẹ le?”

³⁸ Igho ijesu ọ mhila wẹ, “Iruli ibuledi ingme a mhọli shi agho? A ka bino ghue.”

Abi e rọ bino se, e ọli, “Iruli wẹ ishe ali ifele aava.”

³⁹ Igho ijesu ọọ wẹ e riẹlẹ eni ẹgbọ shito ikui-iku, ukhomhi ebuli. ⁴⁰ E shito ikui-iku, ẹgbọ egbhuẹshi-she ali egbhuẹ-eveva ali ogbogbe. ⁴¹ Igho ijesu ọọ rue eni ibuledi ishe ali ifele aava egho, ọ bino idane, ọ tse Eshinegba uwegbe. Ọ gbe eni ibuledi khia, ọ rọ na eniyẹ odukhokho eyoli e ke kemhi na ẹgbọ. Ọ gbo kemhi eni ifele aava na wẹ nya. ⁴² Ogbokpa ọ le, ọ khue. ⁴³ Iku wẹ ni eniyẹ odukhokho eyoli e sanọ eke, e wọ ighughu igbeva. ⁴⁴ Emose agbẹlẹ ishe, e le eni eminale.

Ijesu ọ kia ukhomhi oke

(iMat 14.22-23; ifon 6.15-21)

⁴⁵ Aghoaghọ ọ ri ọmọ odukhokho eyoli lo ọko-oke oniẹmhi, e ka ralo iBetsaida ya migha khe luẹ ukiẹkiẹ obinokpọle. Igho ọ gueyẹ oni ukpokpomhi ebubu ẹgbọ e ke je apfe. ⁴⁶ Abi ọ rọ tse wẹ ukhila se nya, ọ nga ukhomhi ute ya sọ iromhi.

⁴⁷ Ogbomhi ọ mu eke, oni ọko-oke oniẹmhi o kia ramhi iteva oni oke, o ke kpe ijesu lolighuo tse le shi eke. ⁴⁸ Ọ mẹ khi akpekpeli óo nasẹ eniyẹ odukhokho eyoli. O ramhi itsotso ogbie, iteteva elemhi agogo esẹ ali agogo esesa, ọọ kia ukhomhi oni oke lẹ deba wẹ. Ọ she kia ya dọsẹ wẹ. ⁴⁹ Ama abi e mẹ ijesu khi ọọ kia ukhomhi amẹ, e dabi khi ayemhẹ olimhi lo, e tsesẹ leghe. ⁵⁰ Itobò khi eri wewẹ nya e yila abi e rọ mẹ ọli.

Aghoaghọ ọ nu wẹ ngme, ọọ wẹ, “A mhọli udu! Mhẹmhe lo! A khi ke na ulishi.” ⁵¹ Ọ lo elemhi ọko-oke oniẹmhi deba wẹ, oni akpekpeli o pfomhẹ. O ri abọ sha eni eniyẹ odukhokho, ⁵² itobò khi ẹa kie dobe lẹsẹ udi ingme eminale ni ọ kpe rọ na ẹgbọ agbẹlẹ ishe le; a toto wẹ udu.

Ijesu ọ la iGenesarẹti ri ẹgbọ ze (iMat 14.34-36)

† 6:18 Li zẹ iLuk 3.19-20 ‡ 6:34 Li zẹ iNọba 27.17; 1 Ighie 22.17; 2 Okhẹ 18.16; Ezik 34.5; iMat 9.36

⁵³ Abi e rọ da oni okẹ se, e lasese shi iGẹnẹsarẹti, e mu oni okọ-okẹ oniēmhi zu aghọ. ⁵⁴ Abi e lẹsẹ rọte okọ-okẹ oniēmhi tiemhie, egbo e she lẹsẹ khi ijesu lo. ⁵⁵ Igho eni egbo e nyanya kia gasẹ oni ekẹ nya, ashiashini e da suo khi o da la ne, e tsua eni eẹ ghua shi iya bhale aghọ. ⁵⁶ Obiobini ijesu o da je ne, o ke khi ọli ni e gbẹdi, o ke khi enikeke o, ghe ifui ishemi o, eri ee tsua eni eẹ ghua bhale agbagbajighana atuoki. E lema ijesu o lẹsẹ zẹ ni eni eẹ ghua e ri obọ ti o esọ awulu ni o rọ sọ tşẹ. Eni e da ri obọ ti ọli nya e ze.

3

Osẹsẹ oyi ipfuasẹ ni o te ekelemhi lasese (iMat 15.1-9)

¹ IFarisi ali esẹsẹ Ishi eyi iMosisi eghuo ni e rọte iJerusalemu bhale, e le gasẹ ijesu. ² E mẹ khi eniyẹ odukhokho eyoli eghuo e ri abọ ni ẹa pfuasẹ ni aa kpe-a a le eminale. [Emini a ri ona ngme khi ẹa kpe abọ-a abi egbo iFarisi eẹ a ke li.]

³ Irari khi iFarisi ali egbo iju eni e kpọle nya ẹa ya le eminale ini ẹa li kpe abọ-a. Abi ititawẹ e sẹsẹ wẹ na, ni e rọ gbe akanya. ⁴ Ini e rọte oke jẹle khi ẹa li kpe egbe a, ẹa ya le eminale. E gbo mhọli ighuighue ebubu elese ni e gbolo ẹ ghue, Ighuighue abi a liẹ kpe iko, ekhe, itasa ali igege-a.

⁵ Irarigho, eni iFarisi ali esẹsẹ Ishi eyi iMosisi e mhila ijesu, “Elo o zẹ khi eniyẹ odukhokho eyẹ ẹa ri ishi ni itita awa e rọ shi ekẹ gbe akanya, ni e rọ ri abọ eni ẹa pfuasẹ ẹ le eminale?”

⁶ Ijesu ọf wẹ, “Igesikia Azaya o ngme abi o rọ ngme ungmemhi oyi Eshinegba ni o go lu eẹ ni a di egbe ẹ. Oni a kekẹ shi ekẹ khi,

“Ungmemhi unu egbo ena e rọ ri ekpe ẹ na mhe,
ama udu oyewe
o nuata shi mhe o.

⁷ Ugamhi afue eẹ ga mhe,
ushi eni egbo e rọ shi ekẹ,
eẹ sẹsẹ egbo.*

⁸ A she pfi ishi eyi Eshinegba shi ekẹ, a ri osẹsẹ eyi egbo ẹ gbe akanya.” ⁹ O gbolo ẹ wẹ, “A ga lẹsẹ ode ni a te ri ishi eyi Eshinegba shi ukhokho obọ, ini a ba mẹ asha ri osẹsẹ eyẹ ẹ gbe akanya. ¹⁰ Itobọ khi iMosisi ọọ liẹ, ‘Mu ekpe na itẹ ali inyẹ.’ O gbolo ẹ, ‘Qnini o da ku itşẹ ni itali okekhi inyọli ne, a gbe ọlia.’† ¹¹⁻¹² Ama eẹ a sẹsẹ egbo khi ini ogbo o gueye itali okekhi inyọli, khi emini loli kha kpe rọ kpaghie itali ali inyọli obọ khi Ikobani o ke khi, khi ọa mhue abi o ngme. Khi ushi ọa mu ọli ini ọa ke ririẹ ri emhikhoghuo na itali ali inyọli li. (Emini a rọ somhi Eshinegba ofpa se, áá lui Ikobani). ¹³ Eri a ri osẹsẹ ona a

shishi ungmemhi oyi Eshinegba ekẹ a. A gbo mhọli emhi elese eghoghọ ebubu ni a gbolo ẹ riele.”

Emini e ri ogbo khi oni ọa pfuasẹ (iMat 15.10-20)

¹⁴ Ijesu o gbo lu eni ebubu egbo gbili, ọf wẹ, “A ku esọ a shi mhe o, ni ona o lo ẹ esọ. ¹⁵ Emhikhoghuo ọa la o ni ogbo le, ni o ri ogbo khi ọna umha pfuasẹ. Sẹ ni emini o rọte ogbo ekelemhi lasese, o ri ogbo o khi oni ọa pfuasẹ odalo oyi Eshinegba.” ¹⁶ [Oni o mhọli esọ, o rọ suo.]

¹⁷ Abi ijesu o rọ pfi eni ebubu egbo shi agho ni o rọ ya lo owa se, eniyẹ odukhokho eyoli e bhale deba li, e mhila li emini oni ungmemhi o ngme. ¹⁸ O mhila wẹ, “Aa kie lẹsẹ udi emini mhia ngme? Ọa kie lo ẹ esọ khi emhikhoghuo ni o rọte odato lo ogbo elemhi khi ọa ya ri ọli khi oni ọa pfuasẹ odalo oyi Eshinegba? ¹⁹ Irari khi oni emhi ọa ya je ọli udu, ama ekẹ elemhi ọf tiemhi, o gbo rọte idiegbe ya fiẹ lase.” Eri ijesu o ri ona guele khi eminale ni a le nya, khi e ti.

²⁰ Ijesu o gbo liẹ. “Emini o rọte ogbo ekelemhi udu lasese, o ri ogbo o khi ọna umha-pfuasẹ. ²¹ Itobọ khi rọte ekelemhi udu oyi ogbo, isamhi ebe e rọte ẹ lasese, enabi, itşẹbo, ighiatọ, ogbo ugbeli, okia, ²² emhi ituegbe, ọbe imumu, ikpamhika, efi-ala, ubogbo, iyese-egbe eva a, umha-mhọli ekpe, iditşea. ²³ Ekelemhi udu eni ingeli ena nya e rọte ẹ lasese ni e ri ogbo o khi ọna umha-pfuasẹ odalo oyi Eshinegba.”

Imiesu oyi okpotso ogghuo (iMat 15.21-28)

²⁴ Igho ijesu o rọte agho vu, o je ukiekie ekẹ iTai. O lo owa oghuo, ọa nono ni ogbokhogghuo o lẹsẹ khi loli la akaghọ. Ama ọa dobe ri egbe ọli sheli. ²⁵ Abi okpotso ogghuo ni ayemhẹ ebe o la omi ọli oni omueshi egbe, o rọ suo eko ijesu, o nyanya bhale ya de wugha li odalo. ²⁶ Oṅgi iJeta oni okpotso o khi, a bia li shi ekẹ iFonisha ni o la iSiria. O lema ijesu o khu oni ayemhẹ ebe omi ọli egbe a.

²⁷ Ijesu ọf li, “Zẹ ni eniyẹ e kpe le eminale ne, ọa ti ni eminale ni a kha rọ na eniyẹ le, ni a pfi ọli ghi ewa.”

²⁸ Oni okpotso ọf, “Gueguegue Onomhue! Ama ewa e kiele la ifui itebu e sanọ eminale ni eniyẹ kesẹ le le.”

²⁹ Ijesu ọf ọli, “Itobọ oni ungmemhi ni u rọ sọ mhe o ena, ke je, u ya bhale ya ẹ khi oni ayemhẹ ebe, o she rọte omi ẹ gbe ya lase.”

³⁰ Igho, ọli je apfe, o ya ẹ khi omi ọli o yeshi ukpho khi oni ayemhẹ ebe o she rọte ọli egbe vu.

Ijesu o ri ungmenu ni o gbo lesọ ze

³¹ Igho ijesu o rọte ukiekie obini iTai vu, o rọte iSidoni ya tiemhi okẹ iGalili, o je ekẹ

* 7:7 Li zẹ Aza 29.13 † 7:10 Li zẹ Okiali 20.12; iDẹut 5.16; Okiali 21.17; iLẹv 20.9

iDikapolisi ³² Oobo ɛgbɔ eghuo e la tsua ɔmɔse oghuo ni ɔ khi ɔleso, ni ɔ gbo khi ungmenu, bhale ghi iJesu. E lema li ɔ kpekpe ɔ lesɛ ri obɔ nga li egbe.

³³ Ighɔ iJesu ɔ rue lɔlɔghuo fiɛ iteva oyi eni ebubu ɛgbɔ, ɔ ri imiesabɔ shi ɔni ɔmɔse esɔ, ɔ to ete, ɔ ri obɔ ti ɔni ɔmɔse eɛmhi. ³⁴ Ighɔ iJesu ɔ bino idane, ɔ tu ekperumhe-a, ɔɔ ɔni ɔmɔse “Efatal!” Emini a ri ona ngme khi, “Khueghie-a!” ³⁵ Utoghuo kpe esɔ eyi ɔni ɔmɔse e khueghie a, eɛmhi oyoli ɔ taghie-a, ɔ ngme lasela gboo.

³⁶ Ighɔ iJesu ɔ tse agua ye we e khi gueye ɔgbɔkhoghuo. Ama abi ɔ doɛ tse agua ye we kpa, igɔ e doɛ ngme oni ingme. ³⁷ O ri abɔ sha ɛgbɔ eni e suo nya. E lie, “O ma gue riele emhikpa,” e gbo lie, “O ri eni e le esɔ ɔ suo esɔ, ɔ khueghie ingmenu unu a, ɛ ngme.”

8

IJesu ɔ ri eminale na ɛgbɔ agbeɛle asha ene

(iMat 15.32-39)

¹ ɔa rote aghɔ tɛse ni ebubu ɛgbɔ elese e rɔ legba. Abi eni ɛgbɔ ɛa rɔ me emhi le, iJesu ɔ lu eniye odukhokho eyoli, ɔɔ we, ² “Elemhi ɛgbɔ ena ɛ ala mhe, ɔ she gba ele ese ni e te nu mhe la ana ni ɛa te me emhikhoghuo le. ³ Ini mhiɛ e ri okiamhi ke je apfe mena, ubi o ya rue we shi ode, itobɔ khi eghuo ɔ, e rote odonue bhale.”

⁴ Eniye odukhokho eyoli e mhila li, “Obo u sa khi a te ya me eminale ni e bu ifu ɔdagbe ona, ni e ya khuese ɛgbɔ ena nya?”

⁵ IJesu ɔ mhila we, “Ibulɛdi ingme a mhɔli?”

E ɔli “Ishilua.”

⁶ ɔ gueye eni ebubu ɛgbɔ e shito eke. Ighɔ ɔ rue eni ibulɛdi ishilua eghɔ, ɔ kphɛmhi na Eshinegba, ɔ khi we-a, ɔ rue we na eniye odukhokho eyoli e ke kemhi we na eni ɛgbɔ. Ighɔ eniye odukhokho eyoli e li kemhi na we. ⁷ E gbo mhɔli ikuku imi ifele shi aghɔ. ɔ gbo kphɛmhi na Eshinegba shi ɔ. ɔ rewe na eniye odukhokho eyoli e gbo li kemhi we. ⁸ Eni ɛgbɔ e le, e khue. E le se, eni eniye odukhokho e sano iku we ni e le kpole vɔ ighughu ishilua. ⁹ ɛgbɔ agbeɛle asha ene e khi. IJesu ɔɔ eni ɛgbɔ e ke je. ¹⁰ Lolli ali eniye odukhokho eyoli e lo ɔko-oke oniemhi e je ukiekie obini iDalamanuta.

Egbɔ iFarisi e mhila irokhase
(iMat 12.38-42; 16.1-4)

¹¹ ɛgbɔ iFarisi e bhale, e mhila iJesu ogbo ni e rɔ mu ɔli fe. E ɔli ɔ ri irokhase ni o rote iloghie bhale khase ewe ni wewe e lesɛ khi Eshinegba ɔ ghie ɔli.* ¹² IJesu ɔ tu ekperumhe-a, ɔɔ, “Elɔ o ze ni ɛ ɛgbɔ a rɔ

mhila irokhase ɔnyalɔa? Abi o li mhi li gue ɔli e ye e khi, aa ya me irokhase ɔnyalɔa okhoghuo.”† ¹³ Ighɔ ɔ pfi we shi aghɔ vu, ɔ nyene egbe ukhokho gbo ya lo ɔko-oke oniemhi, ɔ da je ukiekie obinuzeva.

Oyese oyi iFarisi ali Eroɔdu ni o li abi ifuma
(iMat 16.5-12)

¹⁴ Eniye odukhokho eyoli ɛa sato tsua ibulɛdi ni e bu, se ni uruli oghuo ni e mhue shi oni ɔko-oke oniemhi. ¹⁵ IJesu ɔ tse agua ye we, ɔɔ we, “A mhue egbhe shi ifuma eyi iFarisi ali Eroɔdu.”‡

¹⁶ Eniye odukhokho eyoli e nu egbewe ngme, e lie, “Itobɔ khi awa a mhue ibulɛdi ɔ rɔ ngme ona.” ¹⁷ IJesu ɔ lesɛ emini e ngme. ɔ mhila we, “Elɔ o ze ni a rɔ gue ɛzo khi aa mhɔli ibulɛdi? Eri aa ya me eke abi khi eri ɔa kie lo e esɔ? Eri udu oyee ɔ na khukhu? ¹⁸ A mhɔli alo, aa rewe a me eke? A gbo mhue esɔ aa rewe e suo? Aa sato?”§ ¹⁹ Abi mhi rɔ kholo ibulɛdi ishe-a na ɛgbɔ agbeɛle asha ishe, ighughu ingme a sano iku we eke vɔ?” E ɔli, “Igbɛva!” ²⁰ “Abi mhi rɔ gbo kemhi ibulɛdi ishilua na ɛgbɔ agbeɛle asha ene, ighughu ingme a sano iku we vɔ?”

E ɔli “Ishilua.”

²¹ ɔɔ, “Eri emini mhia ngme ɔa kie lo e esɔ?”

IJesu ɔ la obini iBetsaida khueghie ɔzalo alo a

²² E bhale iBetsaida. ɛgbɔ eghuo e tsua ɔmɔse ɔzalo bhale ghi iJesu, E ɔli ɔ kpekpe ɔ ri obɔ ti ɔli. ²³ Ighɔ iJesu ɔ mu ɔni ɔmɔse ɔzalo obɔ-obɔ ya fiɛ ifui oni apfe. ɔ to ete shi obɔ rɔ shishi ɔli alo-a. IJesu ɔ mhila li ini ɔ me emhikhoghuo.

²⁴ ɔni ɔmɔse ɔ bino idane, ɔɔ “Mhia me ɛgbɔ khi e li abi ɛra a kia gasɛ.” ²⁵ Ighɔ iJesu ɔ gbo ri abɔ shi ɔni ɔmɔse alo. Alo eyoli e tigbe khueghie-a, ɔ me eke gboo. ²⁶ IJesu ɔɔ ke je, ɔ ɔli, “Khi gbo je elemhi ifui ɛli.”

IPita ɔ guele ɔni iJesu ɔ khi
(iMat 16.13-20; iLuk 9.18-21)

²⁷ Ighɔ iJesu ali eniye odukhokho eyoli e vu je ikuku ɛli ni e la gasɛ iSzeria iFilipi. Abi e li le, ɔ mhila we, “Oghuo ɛgbɔ e famhi e lie khi mhi khi?”

²⁸ E ɔli, “Eri eghuo e khi ijɔni ni ɔɔ batazi ɛgbɔ u khi; eghuo e khi Elaja u khi; ehese e khi ɔtuoghuo emekeguele na ɛle u khi.”*

²⁹ ɔ ke mhila we, “Ama, oghuo ɛ ɛ oyee a lie khi mhi khi?”†

IPita ɔ so li ɔ, ɔɔ li, “Yeɛ u khi iKirisiti ni ɔ khi Omiefuese?”

³⁰ IJesu ɔ tse agua ye we e khi gueye ɔgbɔkhoghuo ɔni lolli khi.

* 8:11 Li ze iMat 12.38; iLuk 11.16 † 8:12 Li ze iMat 12.39; iLuk 11.29 ‡ 8:15 Li ze iLuk 12.1 § 8:18 Li ze ijere 5.21; Ezik 12.2; iMak 4.12 * 8:28 Li ze iMak 6.14-15; iLuk 9.7-8 † 8:29 Li ze ijɔn 6.68-69

*Ijesu o guele shi eke khi loli ya ghua
(iMat 16.21-28; iLuk 9.22-27)*

³¹ Igho o sese eniye odukhokho eyoli khi Omi Ogbō o mema ya me osoli egbegbo. Eni egbhali, ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e sese ishi, e ya kie ōli. A ya gbe loli-a, ama eḷe onuzi-eḷe, o gbo ya guale. ³² O ngme ona lasele gboo. Igho iPita o lu ōli ochi, ōŋ li o khi ke ngme ungmehi onana ghue.

³³ Ama abi ijesu o ro nyene alo ukhokho bino eniye odukhokho eyoli, o dese iPita. Ōŋ li, "Vu mhe odalo le yeye Okphaghiḷe. Wa mholi ingme Eshinegba shi udu, ama emhi agbo."

³⁴ Igho o lu eni ebubu eḷbo ali eniye odukhokho eyoli, ŋŋ we, "Ini oḷbōkḷoghūo ŋŋ nono ni loli bhale deba mhe, o mema ya kie eḷbōli, o rue apfida oyoli, ŋŋ deba mhe.†

³⁵ Itobō khi ŋnini o da dua ni loli tsumhi agbo oyoli ne, o ya de ōli obō a, ama ŋni o da ri irari oyemhe ali irari oyi usomhi onete oyi Eshinegba rue agbo oyoli pfia, o ya tsumhi ōli. § ³⁶ Eleli onoghūo oḷbo o ya me ini o mholi agbo nya khi ayemhe oyoli o li opfua-a? ³⁷ Elō oḷbo o ya ro oḷghie ayemhe oyoli?

³⁸ Ini omama oyemhe ali omama oyi ingme oyemhe o da mu oḷbōkḷoghūo elemhi agbo ichimhi ali agbo okḷōŋ ona ne, omama oyi ŋnōḷbo o ya li mu Omi Ogbō eḷgho ini o bhale elemhi ufumhi oyi Itali ali oyi igeni ni e pfuase."

9

¹ O gholo e we, "Mhi gue igesikia ye e khi, eḷbo eghuo e migha ana, ni e ya ghu ne, ni e ro me khi Eghiele oyi Eshinegba o bhale, elemhi ekpabo."

*Imamachi oyi ijesu
(iMat 17.1-13; iLuk 9.28-36)*

² Abi eḷe-esesa e ro doḷe, ijesu o rue iPita, ali ijemhisi ali iḷoni, ya nga ute oniḷemi ni o yagha, asha ni weweghuo kpe e la. Igho e me khi ijesu o mu melaa. ³ Itsua ni o ro so, e pfuase-a, e ge pēpēpē. E tode pfuase doḷe utsakolo, e doḷe abi oḷbōkḷoghūo ka tigbe doḷe ya li pfuḷe we-a pfuase ramhi agbo ona. ⁴ Igho eni eniye odukhokho aase eyoli e me khi Elaja ali iMosisi e lasele ni ijesu gheta.

⁵ IPita ŋŋ ijesu, "Osese, o gueḷi ni khi awa la akana. Zobē ni anye to ikholo ese shi ana. Oghuo o o kha khi oye, oghuo o khi oyi iMosisi, onokpoḷe o khi oyi Elaja." ⁶ Ōa ke leḷe emini o ke ya ngme, itobō khi eri loli ali enekpoḷe e yila doḷe.

⁷ Igho otughunu o lasele ya guese we-a, Eshinegba o rote elemhi oni otughunu ngme, ŋŋ, "Omimhe ni Ōmose na, ni mhi nono ingme oyoli eḷbōgbo. A ke suḷe eso na li.*†

⁸ Utoghokpe khi e ke pfi alo bino, e a ke me oḷbōkḷoghūo se ni ijesu loli ghuo.

⁹ Abi e li rote oni ukhomhi ute e tiemhi le, ijesu o gueye we e khi gueye oḷbōkḷoghūo emini e me ini Omi Ogbō ŋa li rote eghuli guale. ¹⁰ E ri oni ungmehi gbe akanya, ama e nu eḷbewe gheta emini irote eghuli guale o ngme.

¹¹ Igho e mhila ijesu, "Elō o ze ni eni e sese e ro lie khi Elaja o kpe ya bhale?†

¹² Ijesu ŋŋ, "Egbegbo lo khi Elaja o kpe ya bhale, o ya bhale ya nu eḷbe emhi nya shi eke. Elō o mema ze ni Ebe-no-pfuase o roḷo khi Omi Ogbō o mema me osue egbegbo, a gbo kie ŋli?" ¹³ Ama a ghe i, Elaja o she bhale, e riḷe emini o gholo we deba li ezeze abi a li keke ingme oyoli shi Ebe-no-pfuase.

*Iroze oyi ozeo no mhue ayemhe obe
(iMat 17.14-21; iLuk 9.37-43)*

¹⁴ Abi e ke ro ya kugbe eniye odukhokho ni e kpole o, e me khi ebubu eḷbo o le gasē we, eseḷe Ishi eyi iMosisi e nu we la akagho khako. ¹⁵ Abi eni eḷbo e leḷe me ijesu te, abo e sha we eḷbōgbo. E na ya tse ŋli.

¹⁶ O mhila we, "Elō o khi ni a nu we khako o shi?"

¹⁷ Ōmose oghuo o rote elemhi eni ebubu eḷbo ya rue unu, ŋŋ, "Osese, omimhe ŋni ŋmose mhi ro bhale ghi e, ayemhe obe o nase ŋli, ni ŋa ke ze ŋli e ngme. ¹⁸ Ini oni ughuamhi o da tsua rughu ŋli ne, eri o pfi ŋli e gbe, ŋŋ chi ofulu unu, ŋŋ le ako unu, o zese a. Mhi gueye eniye odukhokho eye e khu ŋli oni ayemhe eḷbe-a, ama e a doḷe."

¹⁹ Ijesu ŋŋ, "Eḷe eḷbo ni e mholi irudunga ena, eḷe-ingme mhi ke mholi ro nu e ya la akana, eḷe-ingme mhi beḷi ya la onana ramhi, Mu ŋni ŋmō ghi mhe!"

²⁰ Igho e nu mni ŋmō bhale. Abi oni ayemhe o ro me ijesu tee, o de rughu ŋni ŋmō, o pfi ŋni ŋmō gbe, ŋŋ kpi abo ali awe-a, oo wu ŋli eke, ŋŋ chi ofulu unu.

²¹ Ijesu o mhila ita ŋni ŋmō, "Aeḷe o te lina?"

Ōŋ, "Abi o te khi ŋmō." ²² "O she lina mu ŋli pfi lo elemhi erali ali elemhi oke itingmingme abi o kha gbe ŋli-a. Ini u mholi emini u doḷe ya riḷe, kpēkpē ḷe elemhi anye ni u kpaghie anye obō."

²³ Ijesu ŋŋ, "Eri u we ini mhi doḷe? Emhikpa ŋŋ tse na ŋni o da mholi irudunga."

²⁴ Aghoagho ita ŋni ŋmō o nyanya lie, "Mhi miesuo ukuko, kpaghie mhe obō ni mhi gbo miesuo shi o eḷbōgbo."

²⁵ Abi ijesu o ro me khi eni ebubu eḷbo e na bhale ashini oni ingme o de shi, o tseḷe ku oni ayemhe obe. "Yeḷe ayemhe ungmenu ali

† 8:34 Li ze iMat 10.38; iLuk 14.27 § 8:35 Li ze iMat 10.39; iLuk 17.33; iḷon 12.25 * 9:7 Li ze iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 3.22 † 9:7 Li ze 2 iPit 1.17-18 † 9:11 Li ze iMala 4.5; iMat 11.14

ilesò, ròte òli egbe ya lasese, khi gbo nyenè egbe bhale ò ghue.”

²⁶ Oni ayemhè o tsesè, ri itoto nighise òni òmò, ò ròte òli egbe ya fiè. Oni òmò ò ke li abi òni ghua. Egbo e liè, “Ò she ghua.”
²⁷ Ama, iJesu ò mu òni òmò obò vule migha. Ò migha.

²⁸ Abi iJesu ò rò lo elemhi owa se, eniyè odukhokho eyoli e bhena mhila li, “Elò ò zè ni anye aa rò doḅè khu òli oni ayemhè egbe-a?”

²⁹ IJesu ò sò wè ò, òò wè, “Iromhi isòsò ali azumhi tsè ò doḅè a khu onana.”

*IJesu ò gbo ngme ingme eghuli oyoli
(iMat 17.22-23; iLuk 9.43-45)*

³⁰ IJesu ali eniyè odukhokho eyoli e ròte aghò vu, e ròte iGalili dḳe, òa nono ni oḅḅokhòghuo ò lèḳe ashini wèwè e la, ³¹ Itobò khi ò sèḳe eniyè odukhokho eyoli, òò yè, “A ya ri Omi Oḅḅò na egbo de. E gbe òli-a. Èḳe nuzi-esè ò gbo guale.” ³² Ama emini ò ngme òa lo wè esò, ulishi ò mu wè abi e li ya mhila li emini ò ròli ngme.

*Oni ò fu nè nya
(iMat 18.1-5; iLuk 9.46-48)*

³³ E bhale èoli iKapanòmu. Abi ò rò la elemhi owa, ò mhila wè, “Elò a khakò shi amo abi a rò la odè?”

³⁴ Ama e tsaghie-a, itobò khi òni ò kpèda nya elemhi wè e la odè khakò shi.[§]

³⁵ IJesu ò shitò, ò lu eniyè odukhokho oḅḅava eyoli, òò wè, “Ini oḅḅokhòghuo òò nono ni lóli khi òni ododè, ò kpe ya ri egbòli khi òni ò kpukhokho nya, ali òni ò ga egbo nya.”*

³⁶ Ò mu ukuku òmò vule migha wè iteva. Ò mu òli shi abò, òò wè, ³⁷ “Onini ò ri itobò oyemhè mie otuoghuo ikuku eniyè enana ne, mhèmhè ò mie. Onini ò da mie mhè ne, òni ò ghie mhè ò mie, òa khi mhèmhè.”†

*Oni òa da khi obe awa nè oyi awa ò khi
(iLuk 9.49-50)*

³⁸ IJóni òò, “Òsèḳe, anye mē òmòḳe oḅḅuo ni ò ri eva oyè khu ayemhè ebe kua. Ama anye gueyè òli ò khi gbo lighò, itobò khi òa khi oḅḅuo elemhi awa.”

³⁹ IJesu ò wè, “A khi ke khu òli ò, itobò khi òni ò ri eva oyemhè gbe akanya ònyalò, òa tigbe è vule ke ngme onobe oyemhè.”[‡] ⁴¹ Abi ò li mhi li gue òli è yè è khi, ònini ò da diè uko amè na è da irari eva oyemhè ne, ali irari khi ònyai iKirisiti a khi, ò ya mē elèli ò.[§]

*A mu egbe è shi emini e yese oḅḅò ò lamhè
(iMat 18.6-9; iLuk 17.1-2)*

§ 9:34 Li zè iLuk 22.24 * 9:35 Li zè iMat 20.26-27; 23.11; iMak 10.43-44; iLuk 22.26 † 9:37 Li zè iMat 10.40; iLuk 10.16; iJón 13.20 ‡ 9:40 Li zè iMat 12.30; iLuk 11.23 § 9:41 Li zè iMat 10.42 * 9:43 Li zè iMat 5.30 † 9:47 Li zè iMat 5.29 ‡ 9:48 Li zè Aza 66.24 § 9:50 Li zè iMat 5.13; iLuk 14.34-35 * 10:4 Li zè iDèut 24.1-4; iMat 5.31 † 10:6 Li zè Igbae 1.27; 5.2 ‡ 10:8 Li zè Igbae 2.24

⁴² “Ini oḅḅokhòghuo ò yese ikuku eniyè enana ni e mie mhè suo lamhè, ò bie tinè ni a ge èḳe iko onièmhi shi oḅḅò oḅḅòghò uruli tsua pfilò elemhi oḳe onièmhi. ⁴³ Ini obò oyè ò rē ya lamhè, khi òli pfià. Ò ti è egbe nē ini u waa mhòli obò ya lo iloghie na agboagbo, ni u rò tsua abò eve-eva eyè ya lo ilimhi irierie, ashini erali èa tigbe è pfo-a ghue.” ⁴⁴ [Akaghò ikpatso ni è le wè ni èa tigbe è ghu e la, ali ashini erali ni è toḳe wè-a, èa tigbe è pfo ghue.] ⁴⁵ Ini owè oyè ò rē ya lamhè, khi òli pfià, ò ti è egbe nē ini u waa mhòli awè rò lo iloghie na agboagbo ni u rò mhòli awè eve-eva, ni u rò ya lo ilimhi irierie. ⁴⁶ Akaghò ikpatso ni è le wè ni èa tigbe è ghu e la, ali ashini erali ni è toḳe wè-a, èa tigbe è pfo ghue. ⁴⁷ Ini ukpèloe oyè ò rē è lamhè, vuonyò li pfià, ò ti è egbe nē ini u ri ukpèloe oḅḅuo lo Eghiele oyi Èshingba, ocho ni u rò ya mhòli ikpamhi alo eva, a pfi è ya lo ilimhi irierie.† ⁴⁸ Akaghò, “Ikpatso ni è le wè ni èa tigbe è ghu e la, ali ashini erali ni è toḳe wè-a, èa tigbe è pfo ghue.”‡

⁴⁹ “Erali a rò nye oḅḅòghò-a, a ròli khi òni ò pfluasè abi a li ri ugbheli è ri iluasobo khi pfluasè.

⁵⁰ “Ugbheli ò ma ti, ama ini oviòlò oyoli ò kala, sè ò ke li zè gbolo rò ya mele ugbheli-a? “A zè ni a mhòli ugbheli shi agbo oyè è. A nu egbe ke ngeli angeli opfomhè.”§

10

*IJesu ò ngme shi ingme ipfughue-a
(iMat 19.1-12; iLuk 16.18)*

¹ IJesu ò ròte aghò vu je eḳe iJudia, ini a da iJòdani. Ighò egbo ni e bu e gbo vè ngale deba li, ò sèḳe wè abi ò kpè li.

² Egbo iFarisi eghuo e bhale ya mu òli fè, e mhila li, “Ushi oyawa ò lama, òmòḳe ò khu ughue oyoli?”

³ Òò, “Elò iMosisi ò gueyè è a ke li?”

⁴ E ḳe, “Eri iMosisi ò lama òmòḳe ò ḳeḳe ebe ni a rò pfa ughue-a mhòli ughue òli obò, ò khu òli.”*

⁵ IJesu òò wè, “Itobò khi udu oyèḳe òò gbe, iMosisi ò rò lighò ḳeḳe oni ushi na è. ⁶ Ama òmòḳe ali òkpotso, Èshingba ò ròte igbaeḳe agbo ma wè.”† ⁷ “Onana ò zè ni òmòḳe ò rò ò pfi itali ali inyoli shi eḳe, ò ya toma ughue òli ò. ⁸ Wèwè aava e mele idiegbe oḅḅuo a.” Eghèghè aghò èa ke khi etuava, ama oḅḅuo.‡ ⁹ Irarighò, emini Èshingba ò da toma ne, oḅḅokhòghuo ò khi vase wè a.”

10 Abi e rō gbo la elemhi owa, eniyē odukhokho eyi ijesu e mhila li ogbō ona. 11 Ijesu oō wē, “Qnini o da khu ughuē ọli ni o ya rue ọkpotoso ọlese ne, eri o kia okia shi oni ughuē ọli o. 12 Ini ọni ọkpotoso o lase ayi ọdọli le khi o ya ngeli na ọmōse ọlese, eri o kia okia.”§

*Ijesu ali eniyē enikeke
(iMat 19.13-15; iLuk 18.15-17)*

13 Egbō eghuo e mu eniyē bhale deba ijesu ni o ri obo ti wē, ama eniyē odukhokho eyọli ee khu wē.

14 Abi ijesu o rō mē ghō, o ri elemhi bi ọli. Oọ wē, “A zē ni ikuku eniyē e bhale deba mhē. A khi ke khu wē, itobō khi enabi wewē e li mhọli obō shi Eghiele oyi Eshinēgba. 15 Zē mhē gue igēsikia yē ẹ khi ọni ọa da rue Eghiele oyi Eshinēgba abi eniyē enikeke ne, ọa tigbe ya lo iloghie.”* 16 O muno eniyē shi egbe, o ri obo nga wē ukhomhi, o sọ iromhi na wē.

*Ozele-omōse ni o lolo pfue
(iMat 19.16-30; iLuk 18.18-30)*

17 Abi ijesu o ke rue okiali ekē khi o vu, omōse oghuo o na bhale ya wugha li odalo, oọ li, “Osēsē nete! Elo mhi ya rielē ni mhi rō ya mhūē agbō na agbōagbō?”

18 Ijesu o li, “Elo e zē ni u rō o lu mhē ọnọti. Ogbōkhoghūo ọa laọ ni o ti, sē ni Eshinēgba. 19 Ni mhi rō sọ ẹ ogbō ni u mhila mhē, u lēsē ushi ni Eshinēgba o rō shi ekē. Ni o lē, ‘A khi gbe ugbeli, a khi kia okia, a khi do ughiatō, a khi pfi otselē ẹgbhọli mu ogbō, a khi li ogbō le, mu ekpē na ita ẹ ali inyē ẹ.’ †

20 Ọni ozeo oọ, “Osēsē, abi a te bia mhē mhi te ri ena nya a gbe akanya.”

21 Ijesu o ri ẹlole inono bino ọli, oọ li, “Emhi oghuo tsē o kpē ẹ le ni waa rielē ne. Je ya ri emini u mhọli nya dē ni u kemhi wē na eni ẹa mhọli emhi, ẹghēghē agho ni u mhọli ẹpfue shi obini iloghie, u tigbe bhale ya deba mhē ke kia.”

22 Abi ọni omōse o rō suọ ona, alo eyọli e yese a, o ri iyeseudu-a ya vu, itobō khi o mhọli ẹpfue eniēmhi.

23 Ijesu o bino gasē kpa, oọ eniyē odukhokho eyọli, “O ma mu ogbō ni o pfue unu ni o rō lo Eghiele oyi Eshinēgba.”

24 Ingmemhi eyọli e ri abo sha eniyē odukhokho eyọli. Ama ijesu o gbolo ẹ, “Eniyē eyēmhē, o ma mu eni e ri egbe da ẹpfue oyewē unu ni e rō lo Eghiele oyi Eshinēgba. 25 Ni ogbō ni o pfue o rō lo Eghiele oyi Eshinēgba, o ya munu dōsē, ni ogbō ke dua ni lọli ri alakumi rōte esē asugē ya fiē.”

26 Ona o ke ri abo sha eniyē odukhokho eyọli nē, e rō mhila egbe, “Oghuo o dobe ya na o shō?”

27 Ijesu o pfi ukpeloe bino wē, oọ, “Ona ọa zē ogbō ya li ama emhikpa o zē Eshinēgba a li.”

28 IPita oọ ijesu, “Emhinya anye tsua kua bhale deba ẹ.”

29 Ijesu oọ wē, egbegbi-ingme mhi gue ẹ yē ẹ khi ọnini o da pfi apfē ọli shi ekē, ali inyoghūo ọli eni emōse ali eni ikpotso, ali ita ali inyō, ni o pfi eniyē ali ishemhi, ghe ọwolō shi ekē irari oyēmhē ali usomhi onete oyi Eshinēgba, 30 a ya somhi ọli opfa. Elemhi agbō ona, a ya khivōsē na li asha egbhūeshe, ikhivōsē owa ali ikhivōsē inyoghūo, ali inyō ali eniyē ali ishemhi, ali anasēmhē. O ya mhūē agbō na agbōagbō, elemhi agbō ni o kē ẹ bhale. 31 Ama ẹgbō eghuo ni e ralo, e ya kpē ukhokho. Eni e kpē ukhokho amo, e ya khi eni ododē. ‡

Ijesu o gbo ngme ingme eghuli oyọli utonuzi-esē

(iMat 20.17-19; iLuk 18.31-34)

32 Abi ijesu o rō tsua wē lē iJerusalemu, ni o rō ralo na wē, eni ingme e pfuse ghagha a shi eniyē odukhokho eyi ijesu udu. Ulishi o mu ẹgbō ni e deba wē. Igbo ijesu o gbo li rue eniyē odukhokho ogbava eyọli yē ochi, o gueyē wē emini loli ya mē ini wewē e ramhi iJerusalemu. 33 Oọ, “iJerusalemu awa je ena, a ya la oobō rue Omi ogbō na ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni ẹ sēsē ishi dē, a ri ọli na wē mu. E pfa ẹzọ igbe-a mu ọli, e ghi ọli abo ghi ẹgbō iJeta. 34 E ya rọli ke li egia, e tono etē ku ọli, e gbe ọli ite, e tigbe gbe ọli-a. Ama ẹlē nuzi-esē, o ya rōte eghuli guale.”

Emini ijemhisi ali iJoni e mhila ijesu o rielē na ewē

(iMat 20.20-28)

35 Igbo ijemhisi ali iJoni imi iZebedi e bhale deba ijesu, ẹ ọli, “Osēsē, anye ẹ nono ni u rielē emini anye ya mhilē ena na anye.”

36 Ijesu oọ wē, “Elo a nono ni mhi rielē na ẹ?”

37 E kē, anye ẹ nono, ini u da shitō ukpēkhomhi oyē obini Eghiele oniēmhi oyē ne, ni u zē ni otuoghūo anye o kha shitō ẹ ukiēkiē obita, ọnọkpōle o shitō ẹ obogobō.

38 Ijesu oọ wē, “Aa lēsē emini aa mhila. Uko ni mhi rōte da, a dobe ya rōte o da, abi khi eri a dobe ya mie ibatizi onabi mhi mie?”§

39 E kē, “Anye ya dobe.” Ijesu oọ wē, “A dobe ri uko ni mhi rō da ya da, a gbo dobe mie ibatizi onabi mhi mie, 40 ama mhia mhọli afu ni a rō ri ogbō o shitō mama mhē ukiēkiē obita ali obogobō ukpēkhomhi oghie obini iloghie. Eshinēgba o ri asha eghoghō ya na ẹgbō ni o rē wē shi aghō khē.”

§ 10:12 Li zē iMat 5.32; 1 iKpři 7.10-11 * 10:15 Li zē iMat 18.3 † 10:19 Li zē Okiali 20.12-16; iDeut 5.16-20 ‡ 10:31 Li zē iMat 20.16; iLuk 13.30 § 10:38 Li zē iLuk 12.50

⁴¹ Abi eniyē odukhokho etuogbe enekpōle e rō suō ingmemhi ena, e nu ijemhisi ali iḡoni i wola shi ọ. ⁴² Igho iḡesu ọ lu wē tiggibili, ọọ wē, “A lēsē khi eni e lu egbewē ighie eyi egbō eni ẹa ya ga Ẽshinēgba, khi eri e ẹ li wē abi o ghōle wē, igho eni e kpeda omhēsē e li e mhēsē na wē. ⁴³ Ama, a khi li abi wēwē. Ama ọnini ọ nono ni lōli khi ọniēmhi elemhi e, ọ khi ọni ọ ga ẹẹ nya. ⁴⁴ Ọnini ọ nono ni lōli khi ọnododē, ọọ mema kpē ri egbōli khi oghuonia oyi egbō kpa.† ⁴⁵ Itobō khi Omi Ogbō ọa bhale ni a ke ga li, ama eri ọ bhale ya ga ali ni ọ gbo ri agbō oyōli bhale ni a rō luasē obo na ebubu egbō.”

Iḡesu ọ ri iBatimeusi ọtasē-alo-a ze
(iMat 20.29-34; iLuk 18.35-43)

⁴⁶ Igho e bhale iḡeriko. Abi iḡesu ali eniyē odukhokho eyōli ali ebubu egbō ni e deba li, e rō rōte oni ẹoli vu, ọmōsē ọghuo ni ọ tasē alo-a na lui iBatimeusi (omi iTimeusi a ri iBatimeusi ngme) ọ shitō epfē odē mhila omhila. ⁴⁷ Abi ọ rō suō khi iḡesu ọna iN-azareti lō, ọọ tsēsē leghe, ọọ liē, “Iḡesu omi iDefidi, kpēkpē, lē elemhi mhē.”

⁴⁸ Ebubu egbō e tsēsē ku ọli, ẹẹ ọli ọ zē ni a suō esō. Ama eena ọ mema lolo pfi okokohuē lu ọli nē, “Omi iDefidi lē elemhi mhē!”

⁴⁹ Iḡesu ọ migha, ọọ, “A lu ọli na mhē.” Igho e lu ọni ọtasalo-a, e ọli, “Ke ghēlē, vule, khi ọọ lu e.” ⁵⁰ Q rue awulu nọ ọ sọ pfi a, ọ ti vule pia bhale deba iḡesu.

⁵¹ Iḡesu ọ mhila li, “Elo wa nono ni mhi riēlē nē?”

Ọni ọmōsē ni ọ tasē alo-a, ọọ, “Ọsēsē, mhia nono ni mhi gbo ke mē eke.”

⁵² Iḡesu ọọ, “Ke lē, khi irudunga oye o she rē ze.” Aghoagho, ọọ mē eke, ọ deba iḡesu rōte odē vu.

11

Egbō e ri ufumhi na iḡesu abi ọ rō lo iḡerusalemu

(iMat 21.1-11; iLuk 19.28-40; iḡon 12.12-19)

¹ Abi e rō ti ramhi iḡerusalemu ni e rō bhale iBetifagi ali iBetani Udi Ute Olivu, iḡesu ọ ghie etuava elemhi eniyē odukhokho eyōli. ² Ọọ wē, “A je ẹoli ni o la odalo oobō egho. A kha lēsē lo oni ẹoli le, a ya mē omi akphēre ni a muzu, ni ogbokhoghuo ọa nga shitō ghue. A taghiē ọli bhale ana. ³ Ini ogbokhoghuo ọ mhila e, ‘Elo o ze ni a rō taghiē ọli? A gueyē ọli khi, Ọnōmhuē ọọ nono ni lōli ri ọli riēlē emhi, ali khi ọ gbo rōli bhale ya shi eke lēna.’”

⁴ Igho ee bhale ya e ọni ozele akphēre ni a muzu shi ifui apfē epfē odē. Abi e li taghiē

ọli-a, ⁵ egbō eghuo ni e migha akaghō e mhila wē, “Elo a la akaghō a riēlē ni a rō taghiē ọni omi akphēre ogho-a.” ⁶ E sọ wē ọ abi iḡesu ọọ e li sọ wē ọ. Igho eni egbō e zē wē vu. ⁷ Abi e rō mu ọni ozele akphēre bhale ghi iḡesu se, e bano ide egbē-a pfino nga ọni ozele akphēre ukhokho. Igho, iḡesu ọ nga li shitō. ⁸ Ebubu egbō elese e li ba ide rō ku ode, eghuo, e nyanō eyamhi ku ode. ⁹ Egbō ni e ralo ali eni e deba li e gbe ukua, e tsēsē, e liē, “Okuekhoogo! Oolo!”

Eshinēgba ọ ka khivōsē
na ọni ọ ri eva oyi
Ọnōmhuē bhale!*

¹⁰ “Eshinēgba ọ ka khivōsē
shi Eghiele oyi oghie iDefidi
ita awa ni ọọ bhale.”

“Ikuēghie ọ khi oyi Eshinēgba!”

¹¹ Abi iḡesu ọ rō ramhi iḡerusalemu, ọ dōsē ya lo elemhi Owa oyi Eshinēgba. Ọ bino emhi nya gasē, ama aborokhia khi obili o she bi dōsē, lōli ali eniyē odukhokho ogbava eyōli e je iBetani.

Iḡesu ọ pfi unu na ọora ọkhua-eni
(iMat 21.18-19)

¹² Ogbēaklo ọli abi e li rōte ẹoli iBetani fiē, okiamhi oo gbe iḡesu. ¹³ Igho ọ tapfia mē ọara ọkhua-eni ni o guē ta ebe. Ọ lē ya bino ini o she mō udumhi. Abi ọ rō ramhi agho ọa mē emhikhoghuo ọ, sē ni ebe, itobō khi ọa ramhi eghēghē ni ọkhua-eni e rō mō ne. ¹⁴ Igho ọọ oni ọkhua-eni, “Ogbokhoghuo ọa ke gbo rōte e ukhomhi ya pfa udumhi ghue.”

Eniyē odukhokho eyōli e suō khi ọ ngme na.

Iḡesu ọ je Owa oyi Eshinēgba

(iMat 21.12-17; iLuk 19.45-48; iḡon 2.13-22)

¹⁵ Abi e ke rō ramhi iḡerusalemu, iḡesu ọ lo Owa oyi Eshinēgba, ọ vēsē eni e la akaghō du oki kua. Ọ kpha okphē oyi eni e pfa ikpaghō ali eni e ri inekhukhu dē kua. ¹⁶ Ọa zē ni ogbokhoghuo ọtsua itsua-oki rōte elemhi apfē oni Owa oyi Eshinēgba dōsē. ¹⁷ Abi ọ ke rō sēsē egbō, ọ rō liē, “A she kpē kēkē ọli shi Ebe-no-pfuasē khi,

“‘Owa iromhi oyi ishishi nya,
a ya ke lu Owa oyēmhe,’

Ama ẹẹ, a she rōli mele owa ighiatō a.”†

¹⁸ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e sēsē ishi e rō suō ona, ee dua odē ni e te mē asha ya gbe iḡesu a. Ama ulishi oyi iḡesu ọo mu wē, itobō khi eri osēsē oyōli o ri abo sha egbō kpa.

¹⁹ Ogbomhi o mu eke, iḡesu ali eniyē odukhokho eyōli e rōte oni ẹoli ya fiē.

* 10:43 Li zē iLuk 22.25-26 † 10:44 Li zē iMat 23.11; iMak 9.35; iLuk 22.26 * 11:9 Li zē iWolo 118.25-26 † 11:17 Li zē Aza 56.7; iḡere 7.11

llesingme ni a rote okhua-eni ni o ku ebe a rue

(iMat 21.20-22)

²⁰ Eluzogbe oogbeakoḷo khi e rote oni ode doṣe, e me khi oni ọara okhua-eni o khakha ya ramhi imhili. ²¹ IPita ọ sato, ọọ ijesu, “Osese, bino khe! Ọara okhua-eni ni u pfi unu na o she khakha-a.”

²² Ijesu ọ sọ li ọ, ọọ, “Mhọli irudunga na Eshinegba.” ²³ “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e khi ọnini ọ gueye oni ute ona, ‘Rọ te akana lasese ya je elemhi okẹ oniemi,’ ni ọa rọ da mhọli akhokhomhe shi udu shi emini ọ ngme ne, ni ọ rọ mhọli miesuo khi emini lọli ngme o ya bhale ya tse, oo ya ligho na li.” ²⁴ Irarigho, emiemini u sọ iromhi mhila, miesuo khi u she mhọli ọli, oye o ke khi. ²⁵ U kha da migha a lema, ni u rọ ri ingme oyi ogbo shi elemhi, nyanya rọ topfa li. Ini ite ni ọ la iloghie ọ ri olamhe eye li topfa e.” ²⁶ “Ama ini u waa da rọ topfa ogboese ne, ite na iloghie ọa ya li ri olamhe eye topfa e.”[§]

A mhila ijesu oni ọ ri afu na li (iMat 21.23-27; iLuk 20.1-8)

²⁷ Igho ee gbo lo ijerusalemu le. Abi ijesu ọ li kia elemhi apfe Owa oyi Eshinegba gase, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e sese ishi ali egbhali e bhale deba li. ²⁸ E mhila li, “Oghuo ọ ri afu ne ni u rọ riele eni emhi enana nya, oghuo ọ ri unu ne u ke riele ena.”

²⁹ Ijesu ọ sọ we ọ, Ọọ, “Mhi ya mhila e ogbo oghuo. A sọ mhe ọ, ni mhi tigbe gueye e oni ọ ri afu na mhe mhi ke riele emhi ena. ³⁰ Oghuo ọ fe ri itoto na iḷoni ọ ke batazi egbo abi egbo?”

³¹ Igho, e ya ye egbe ochi, e nu egbe we ngme ọli khi, “Awa khe ‘Rote iloghie’ lo, ọ ya mhila awa, ‘Elo o ze ni aa rọ mie ọli suo?’”

³² Ama ini awa ke, ‘Obọ oyi egbo.’ ” Ulishi oyi egbo o mu we, itobọ khi ogbokpa ọ lese khi omekeguele iḷoni ọ khi.

³³ Igho ee ijesu, “Anye ẹa lese.” Igho ijesu ọọ we, “Mhi aa ya li gueye e oni ọ ri afu na mhe mhi rọ ke riele eni emhi ena.”

12

Okhe irokhokho oyi eni e ngmomhi shi ogba ẹra ipfonu

(iMat 21.33-46; iLuk 20.9-19)

¹ Igho ijesu ọ ke ri okhe irokhokho sese we. Ọọ, “Omose oghuo ọ ke ya gua ogba ẹra ipfonu. Ọ ma ugbe gase oni ogba. Ọ to ese shi ọ, ni a mino amẹ ikpamhi eni ẹra kulo. Ọ gbo to owa ni o yagha ni a la khe-ekhe shi ọ. Igho ọ ya ri oni ogba nga eghiale eghuo obọ e nu lọli ri ukpele ke khu. Ọ vu asha obini odonue.* ² Eghẹghẹ ikhiese o ramhi, oni omose ọ ghie oghumha oyoli ghi eni ọ ri

ogba nga obọ, ọ le ya mie we idumhi emhi ni a ko shi oni ogba bhale ghi luẹ. ³ Ama e mu ọli, e gbe ọli, e khu ọli. Ọ pfi no abọ efue ya je. ⁴ Ọ gbo ghie oghumha oyoli ọlese ghi we, E pfi emhi shi ọli ukhomhi, e yeghe ọli-a ⁵ Ọ gbo ghie ọlese, e gbe onana-a. Ọ ghie elese ni e bu, e gbe eghuo itali, e gbole eghuo-a.

⁶ “O kpọli oghuo le ni ọa ghie ne, ikhi omi ọli ni ọ lolo nono ingme oyoli. Lọli ọ kpukhokho ghie. Ọ sa, ọọ, ‘E ya mu ekpe na omi mhe.’”

⁷ “Ama eni e la oni ogba, ee egbewe. ‘Ọna ọ ya le ugu oni ogba ona, a bhale ni awa gbe ọli-a. Eghẹghẹ agho ni oni ugu o mele oyawawa.’ ⁸ Igho e mu ọli, e gbe ọli-a, e pfi ọli rote oni ogba ya lase.

⁹ “Se oni ọ mhọli oni ogba ona ọ fe ya li? Eri ọ bhale ya gbolo eni egbo ni ọ ri oni ogba nga obọ-a, ọ rue oni ogba na egboese. ¹⁰ Aa she ze ọli Ebe-no-pfuase khi.

“ ‘Eche ni itsona e kie pfi, lọli o ke ya mele egbegbi eche ni o ke mu eloe ne nya-a.

¹¹ Onomhue ọ ligho riele ona, oó ti anye eloe gba’ ”[†]

¹² Igho egbhali eyi egbo iju, e nono ode ni e te ya mu ijesu, itobọ khi e lese khi we ọ ri oni okhe irokhokho ona nu ngme. Ama e na ulishi oyi ebubu egbo ni e la agho, e ze ọli obọ, e vu.

Ingme ize oga na iSiza (iMat 22.15-22; iLuk 20.20-26)

¹³ Igho e tigbe ya nyene egbe ya ghie iFarisi eghuo ali eniye odukhokho eyi Erọdu ghi ijesu, ni e me asha rote emini ọ ya ngme ri ingme de ọli. ¹⁴ Igho e bhale deba ijesu, ee ọli, “Osese, anye lese khi u ma ngme igesikia, khi emiemini egbo ee ngme ali emiemini ogbo ọ khi ọa ya mu e eloe, ama ode oyi Eshinegba wa sese ni o te ode igesikia. Mhie i, o famhi ti abi khi ọa ti elemhi ushi, ni a rọ ze ọa na oghie iSiza?” ¹⁵ Anye ke ze, abi anye khi ze?”

Ama ijesu ọ she me ikpamhika oyewe. Ọọ we, “Elo o ze ni a rọ nono ni a di mhe mu? A rue ukpamhi anini bhale ghue ni mhi bino.” ¹⁶ E rue oghuo bhale ghi ọli, ọọ we, “Alo ali eva eyi oghuo na ni a mu shi ọ ena?” Eẹ ọli, “Eyi iSiza lo.”

¹⁷ Ijesu ọọ we, “A ri emini o khi oyi iSiza na iSiza, a ri emini o khi oyi Eshinegba na Eshinegba.”

Igho ingme oyi ijesu o sha we abọ.

Ingme iteghuli-guale (iMat 22.23-33; iLuk 20.27-40)

¹⁸ Igho egbo ena otu na lui iSadusi ni ee sese khi ite-eghuli-guale ọa ya la ikpukhokho agbo, e bhale deba ijesu ya mhila li ogbo.[‡] ¹⁹ Eẹ ọli, “Osese, iMosisi ọ

[‡] 11:23 Li ze iMat 17.20; 1 iKori 13.2 § 11:26 Li ze iMat 6.14-15 * 12:1 Li ze Aza 5.1-2 † 12:11 Li ze Iwolo 118.22-23 † 12:18 Li ze Ika 23.8

keke ɔli shi ebe ushi na awa khi, 'Ini ɔmɔse ɔ ghu-a pfi ughue ɔli shi agbo, ni ɔa rɔ bia ɔmɔ na li, inyoghuo ɔni ɔmɔse ɔ mema rue ɔni ɔsamhi-olimhi ughue ni ɔ bia eniye na ɔni ɔkpotso na inyoghuo ɔli ni ɔ ghu-a ogho.'²⁰ Egheghe oghuo ɔ ya la ɔ, a me emose oshilua ni e khi inyoghuo. Oni oghali ɔ rue ɔkpotso. Oni ɔmɔse ya ghua, ɔa bia ɔmɔ na ɔni ɔkpotso. ²¹ Inyoghuo ɔli ni ɔɔ deba li ɔ ke rue ɔni ɔkpotso, ɔ gbo ghua, ɔa bia ɔmɔ. Igho ɔ gbo li inyoghuo ɔli ɔnuzase. ²² Igho ɔ gbo li khi eni inyoghuo ɔni ɔmɔse ni e kpole nya. Eni inyoghuo oshilua nya e ga rue ɔni ɔkpotso ughue ni ɔa bia ɔmɔ okhoghuo na li. Ikpukhokho ɔ, ɔni ɔkpotso ɔ li ghua. ²³ Ini ogbele iguale ɔ ramhi, ni eni e ghu-a nya e rɔ guale, oghuo ɔ famhi ya khi ughue ɔni ɔkpotso? Aborokhia khi wewe oshilua nya e ga rue ɔli ughue egho."

²⁴ Ijesu ɔ so we ɔ, ɔɔ, "Wa a me khi eri a da ode khi aa lese emhikhoghuo elemhi Ebe-no-pfuase, wekhi eri a lese emhikhoghuo elemhi ekpabo oyi Eshinegba. ²⁵ Ini eni e ghu-a e guale, ɔa ke ke rue ughue wekhi eri a ke re we ke ye ughue. Eri e ke li abi igeni ena iloghie. ²⁶ Ama ingme iguale oyi eni e ghua, aa she kpe ze ɔli ebe ni iMosisi ɔ keke ni ɔ ngme ingme ebuli ni oo to shi? Abi Eshinegba ɔ gueye iMosisi khi, 'Mhemhe mhi khi Eshinegba oyi Aburaamu ali Eshinegba oyi Aziki, ali Eshinegba oyi iGiekopu.'²⁷ Eshinegba oyi eni e la agbo ɔ khi, ɔa khi oyi eni e ghua. Eri a ga da ode pfo nya." Emini a ri ona ngme khi, egbo eni ghua-a eghuo e kie mhɔli agbo.

Ushi ni o fune nya

(iMat 22.34-40; iLuk 10.25-28)

²⁸ Otuoghuo eni e sese ishi, ɔ la agho suo abi e rɔ khako, ɔ me khi ijesu ɔ ga gue so egbo iSadusi ogbo ni e mhila li, ɔ mhila li, "Elemhi ishi nya, onoghuo ɔ ga fune nya?"

²⁹ Ijesu ɔ so li ɔ, ɔɔ, "Oni o mu eloe ne nya na, 'Ku esɔ-a ye ye iZireni, Onomhue Eshinegba oyawa, lolighuo kpe ɔ khi Onomhue. ³⁰ Nono ingme oyi Eshinegba Onomhue oye, ri udu oye nya ali agbo oye nya, ghe isamhi ali ekpabo eye nya nono ingme oyi Eshinegba.'[†] ³¹ Onuzi-eva ni o gbo lolo mu eloe khi, 'Nono ingme oyi ɔnuzava oye abi u li nono ingme egbe e.' Ushi olese okhoghuo ɔa ke la ɔ ni o gbo mu eloe dɔse ena."[‡]

³² Oni ɔmɔse ɔɔ, "U ga gue ngme, ɔsese. Igesikia u ngme ni u we khi Eshinegba oghuo ɔ khi, ali khi ɔlese ɔa ke la ɔ, se ni lolighuo.[§] ³³ Ali khi awa ri udu oyi awa nya, ali isamhi oyi awa ali ekpabo oyi awa nono ingme oyi Eshinegba. Ali awa nono ingme oyi ɔnuzava

oyawa abi awa li nono ingme egbe awa. Ni awa rɔ ri ishi eva ena gbe akanya, o ghɔle Eshinegba dɔse ni awa ya ri iluasobo ali isomhopfa ɔdɔda bhale ghi ɔli."^{*}

³⁴ Abi ijesu ɔ rɔ me ileasingme ni ɔ rɔ so lue ɔ, ijesu ɔɔ li, "Wa a ga nuata shi Eghiele oyi Eshinegba."

Rote agho vu ogbo okhoghuo ɔa ke gbolo mhila li ogbo okhoghuo.[†]

Omi oni Omiepfuese ɔ khi

(iMat 22.41-46; iLuk 20.41-44)

³⁵ Abi ijesu ɔ rɔ la elemhi apfe ni o la Owa oyi Eshinegba sese egbo, ɔ mhila we ogbo. ɔɔ, Elo ɔ ze ni esese Ishi eyi iMosisi e rɔ lie khi omi iDefidi Omiepfuese ɔ khi? ³⁶ Abi Ayemhe-no-pfuase ɔ rɔ kpha iDefidi so, ɔ rɔ rote unu oyoli lie.

"Eshinegba ɔɔ, Onomhue oyemhe.

Shito mama mhe

ramhi egheghe

ni mhi rɔ ya ri ebe e

shi e ufui ekoawe." [‡]

³⁷ Ini iDefidi ɔ rote unu oyi lolighuo lu ɔli Onomhue, se ɔni Onomhue oyoli ɔ ke gbo lie khi omi ɔli?

Ebubu egbo e ku esɔ a shi eke shi emini ɔ ngme, ni o ri egbe mu we.

Ijesu ɔ tse agua ye eniye odukhokho eyoli shi esese Ishi eyi iMosisi egbe

(iMat 23.1-36; iLuk 20.45-47)

³⁸ Ijesu ɔ sese we, ɔɔ we, "A mu egbe e shi esese Ishi eyi iMosisi egbe. Itsua na dolodolo e ma ghɔle we e iso ke kia ifui oki, ni egbo e ke tse we otse ekpe. ³⁹ E ma nono ni wewe e shito ukpekhomhi ni ɔ mu eloe elemhi owa ugamhi oyi awa ali ashini o mu eloe elemhi ilegba, ni a la le, ni a la da. ⁴⁰ Itoto e rɔ li esamhi-olimhi e le. Iromhi ni e nue, eyi abamemhe, e so. Eshinegba, ɔ ya na we osoli oniemi to ɔ."

Irɔna ni ɔsamhi-olimhi ɔ rɔ na Eshinegba

(iLuk 21.1-4)

⁴¹ Abi ijesu ɔ rɔ shito ti mama oni akpati ni a pfi ukpaghɔlo irɔna a lo elemhi Owa oyi Eshinegba, ɔɔ bino egbo abi e li pfi ikpaghɔ lo ɔ. Egbo ni e pfue ebubu e pfi ikpokpomhi ikpaghɔ lo. ⁴² Igho ɔsamhi-olimhi ni ɔa mhue emhikhoghuo, ɔ li ya pfi anini eva lo.

⁴³ Igho ijesu ɔ lu eniye odukhokho eyoli, ɔɔ we, "Igesikia mhi gue e ye e, khi ɔni ɔsamhi-olimhi ni ɔa mhɔli emhikhoghuo ɔna, lɔli ɔ ri irɔna ni o fune nya bhale dɔse egbo enekpole nya ⁴⁴ Itobo khi eri eni e pfue e rote epfue ni e mhue mu epfie rɔ ri ele irɔna. Ama ɔni ɔsamhi-olimhi ona, rote elemhi umhame oyoli, ɔ kie rue emini ɔ mhɔli nya ni ɔ kha rɔ ke le, ri ele irɔna."

13

Ijesu o guele emini a ya ke me ukpukhokho agbo

(iMat 24.1-2; iLuk 21.5-6)

¹ Abi iJesu o rote elemhi Owa oyi Eshinegba fię lasele tee, omọ odukhokho oyoli oghuo, ođ li, “Bino ghue, Qsesę! Ghe abi ukpokpomhi owa ona ali echę ni a rọ ma li e li somhi otse khe!”

² Ijesu o sọ li o, ođ, “Wa me ukpokpomhi owa ona. Eghęghę o ya bhale ni echeli okhoghuo ọa ke rọ ya migha ukhomhi okhoghuo. Węwe nya e ya de kua.”

Ozughu ali Imu-okhọli vule

(iMat 24.3-14; iLuk 21.7-19)

³ Abi iJesu o li shitọ ukhomhi Ute eęra Olivu, ni o sọ alo ghue oni Owa oyi Eshinegba, iPita ali iJemhisi ali iJoni ali Aduru e bęna bhale ya mhila li, ⁴ E ọli, “Gueye anye, eghęghę ni a rọ ya ke me eni ingme enana. Elo a ya ke me ni a rọ ya lęse khi oni eghęghę ni eni emhi ena e rọ ya tse khi o she ramhi?” ⁵ Ighọ ijesu ođ we, “A kuegbe-a ke tokpe, ini ogbokhoghuo o khi di e. ⁶ Ebubu egbọ e ya ri eva oyemhe bhale deba e, e lię khi, ‘Mhemhe mhi khi loli,’ eę di ebubu egbọ. ⁷ Ini a suọ khi a khọli, o ke khi eri a suọ eko ingme okhọli obini odonue, a khi ze ni o nighise e udu. Emhi eghoghọ e mema bhale ya tse, ama ukpese agbo ọa kie ramhi. ⁸ Ishishi ali ishishi e ya mu okhọli vule shi egbe o, eghiele ali eghiele e ya li mu okhọli vule shi egbe we o. Eke o ya la asha kpa ke nighise, eę kulue. Okiamhi oniemhi ođ pfi. Igbaekele osoli na abi ođ li okpotso ni oku o lęse bele e to egbe.

⁹ “A ri ukpeloe shi eke lolo ke tokpe. A ya mu e je owa ni a la gue ezo. A la elemhi Owa ugamhi gbe e. A ya ri itobọ oyemhe mu e bhale odalo oyi enighie ali eni e mhesę ni a rọ gue usomhi onete oyi Eshinegba ye we. ¹⁰ Ama neni ukpese agbo o ya ramhi, a mema she ya tse abọ oni usomhi onete oyi Eshinegba ye egbọ na ishishi nya. ¹¹ Ini a da mu e bhale khi a re e gue ezo, khi ze ni udu o nase e shi emini u ya ngme. Ama lęse ngme emiemini Eshinegba o ya rọ ne oni eghęghę aghọ, itobọ khi ọa khi ye ye wa ngme, ama Ayemhe-nọ-pfuase.*

¹² “Egbọ e ya ri inyoghuo we bhale na gbolo-a, ita e li ri imi we li bhale ni a li gbolo-a. Eghęghę aghọ, eniye e ya se sọ alo okhọli ghue eni e bia we o, e gbolo we-a. ¹³ Egbọ nya e ya ri itobọ oyemhe ke biselemhi e, ama oni o ri egbe mie ya ramhi ukpese, a ya mie pfuase.†

Emhi obe ni ọọ vesę egbọ kua

(iMat 24.15-28; iLuk 21.20-24)

¹⁴ “Ama, a kha da me emini e pfi oyese, ashini aa kha me ọli, ikhi oni o vesę egbọ kua, eghęghę aghọ oni o ze ebe o lęse abi a ri emini o ze ngme. Eni e la eke iJudia e na nga ikhomhi ite.‡ ¹⁵ Oni o la ukhomhi owa ne o khi tiemhile elemhi owa ya rue emhikhoghuo. ¹⁶ Oni o la ifui ishemi o khi na bhale apfe ya rue awulu oyoli.§ ¹⁷ O ma ze mu ikpotso ni e me ali eni e mhọli eniye ni e nye enyeli shi egbe eghęghę aghọ. ¹⁸ Lema Eshinegba o khi bie ze ni o de shi eghęghę ni ulili oniemhi o la gbe egbọ elemhi ukpe. ¹⁹ Itobọ khi onana o ya khi osoli ni o khọlo ne nya rote eghęghę ni Eshinegba o te ma agbo. Ogbọ a ke gbo ya me osoli uza onana ghue eke agbo.* ²⁰ Ini Eshinegba ọa li rote ogbele osoli ni a ngme ena khi-a, ogbokhoghuo ọa ya dobe ji ukhomhi o le. Ama irari oyi egbọ eyoli ni o ze ọda ke, o rọ rote eni ogbele osoli ena khi-a. ²¹ Eghęghę aghọ ini ogbokhoghuo o gueye, ‘Ghekhe, ghe Omiepfuese!’ Okekha khi eri o ye, ‘Ghe ọli oobọ khe!’ Khi mie ọli suọ. ²² Itobọ khi iromhi emiepfuese ali emekęguele e ya lasele. E ya ke rięle ọlele ali ikanya onyaloa ođoda rọ ke di egbọ. Ni o khia khi ini ọa gue kia, e ga li ya di egbegbi eni Eshinegba o ze ọda ke. ²³ Irarighọ, a ga lolo kuegbe-a ke to eloe eke. Mhi she gue emhi nya ye e shi eke se neni oni eghęghę o ya ramhi.

Inyenegbe bhale oyi Omi Ogbọ

(iMat 24.29-31; iLuk 21.25-28)

²⁴ “Ini eghęghę osoli ona o ga dose se nya, “Ovo o ya bishi alo-a,

uki ọa ke dobe ge,†
²⁵ Ikpetata e deno ukhuli kule,
ukhuli ali ekpabo
ni e la irarogbe e mhesę
e ya ke nighise.‡

²⁶ “Eghęghę aghọ, egbọ nya e ya me khi Omi Ogbọ o kia elemhi otughunu e bhale, elemhi ekpabo ali ufumhi ni o ge nyanyanya.§ ²⁷ Eghęghę aghọ, o ya ghie igeni eyoli e te asha kpa, ikhi ukpese agbo nya, ti egbọ eyoli ni o ze ọda ke gbili.

Osese oyi oni ọọra okhua-eni

(iMat 24.32-35; iLuk 21.29-33)

²⁸ “Bino abi okhua-eni o li e te. O kha da kpeşe ukhuli, ni o rọ ke ta ebe ne, lęse khi okase o kele ya le. ²⁹ A kha da gbo li ligho me khi eni emhi ena khi a da me we ne, lęse khi eghęghę o she ramhi. ³⁰ Abi o li mhi li gue ọli e ye e khi, egbọ eghuo ni e la agbo memena ęa ya ghu ne, ni eni emhi ena

* 13:11 Li ze iMat 10.17-20; iLuk 12.11-12 † 13:13 Li ze iMat 10.22 ‡ 13:14 Li ze iDan 9.27; 11.31; 12.11 § 13:16

Li ze iLuk 17.31 * 13:19 Li ze iDan 12.1; Iro 7.14 † 13:24 Li ze Aza 13.10; Ezik 32.7; iJofe 2.10,31; 3.15; Iro 6.12

‡ 13:25 Li ze Aza 34.4; iJofe 2.10; Iro 6.13 § 13:26 Li ze iDan 7.13; Iro 1.7

nya e rọ bhale ya tse. ³¹ Ekẹ ali ukhuli e ya dọse, ama ingmemhi eyemhẹ ẹa ya tigbe dọse ghuẹ.

Ogbokhoghuo ọa lẹse oni ogbele wẹ ọni egheghe

(iMat 24.36-44)

³² “Ogbokhoghuo ọa lẹse oni ogbele wẹkhi oni egheghe. Ghe egbegbi igeni ena iloghie ali mhẹmhe Omi ọli, se ni Itamhe lolighuo.*

³³ A ri ukpeloe shi ekẹ ke tokpe, itobo khi waa lẹse egheghe ni o la ya bhale. ³⁴ Eri ona o li abi omose ni o vu asha obini odonue, ni o ri ighumha eyoli shi apfe e ri ukpeloe khu shi na luẹ. O gueye ogbogbo akanya ni o ya gbe. O gueye oni o khe ekhe o ke khe ekhe apfe.†

³⁵ “Irarigho, ke khe ekhe, itobo khi waa lẹse egheghe ni oga o ro ya jele. Ini elogbomhi lo o, okekhi itsotso ogbie lo o, okekhi egheghe obili-atso lo o, abi khi ogbie-fiefie lo.

³⁶ Ini o bhale guo, khi ze ni o bhale ya e khi u wa lẹse a. ³⁷ Abi mhi li gue ọli ye e ena mhi li gbo gueye ogbokpa. ‘A ke khe ekhe!’ ”

14

Ugbamhi ni a gba khe ijesu

(iMat 26.1-5; iLuk 22.1-2; ifon 11.45-53)

¹ O ke kpe ogbele e va le ni a ro ya li ukpe iPasova ali ukpe ni a la le ibuledi ni aa ri ifuma shi nye, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi, ee nono ode ni e te ya bena mu ijesu gbe-a.* ² E egbe, “Awa khi riẹle ọli ini a li imu, onyaghu ọa ya lasele shi o.”

A la iBetani ku oili shi ijesu egbe

(iMat 26.6-13; ifon 12.1-8)

³ Abi ijesu o ro la ọli iBetani, owa oyi iSamọ ni efafe e kpe mu shito le eminale, okpotso oghuo o rue ukoko ituale ni o lolo ghale, ni o pfiẹ lasele. O gbe oni ukoko a, o ku oni ituale shi ijesu ukhomhi.† ⁴ Egbo eghuo ni e la agho, e ri elemhi ibibi lie egbe, “Elo o ze ni a ro na pfuẹche oni ituale kua shi afue?” ⁵ A kha ri ọli de ramhi ifata ukpe ali emhi, a kemhi eni ikpagho na eni ẹa mhuẹ. E shi oni okpotso unu egbegbo.

⁶ Ama ijesu ọọ wẹ, “A ze ọli obọ. Elo a yese ọli e ngme shi? Egbegbi emini o ti ni o somhi otse o riẹle na mhe. ⁷ Egheghe kpa eni ẹa mhuẹ e ro nu e la ana, egheghe ni o ghole e kpa a kpaghie wa obọ. Ama aa ya me mhe egheghe kpa.‡ ⁸ Emini o dobe ya riẹle o riẹle eghe. Eri o ku ituale ku mhe egbe shi ekẹ khe egheghe irotọ oyemhe. ⁹ Igesikia mhi gue e ye e khi, ashashini a da la tse abọ usomhi onete eke agbo ona nya ne, a ya yele emini okpotso ọna o riẹle le.”

* 13:32 Li ze iMat 24.36 † 13:34 Li ze iLuk 12.36-38

‡ 14:7 Li ze iDeut 15.11 § 14:18 Li ze iWolo 41.9 *

Ijudasi o lama khi loli ya ri ijesu de

(iMat 26.14-16; iLuk 22.3-6)

¹⁰ Egheghe agho ijudasi Isikaroti, ni o khi otuoghuo eniye odukhokho ogbava, o le deba ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ni o ya ri ijesu na we de. ¹¹ Onana ni o gueye we, o ga ghole we. E shobo khi wewe e ya ri ikpagho na li. Igho ijudasi o li nono egheghe ni o ti ni o ro ya me asha ri ijesu na we.

Ijesu o nu eniye odukhokho eyoli le Eminale iPasova

(iMat 26.17-25; iLuk 22.7-14,21-23; ifon 13.21-30)

¹² Ogbele ni odode ni a li oni ukpe ni a la le ibuledi ni aa ri ifuma shi nye o ramhi, ni o khi ogbele ni a ro gbe ozele Osumha oyi oni iPasova-a, eniye odukhokho eyi ijesu e mhila li “Ashi o ghole e ni anye mu egbe shi ekẹ ne, ni u la le eminale iPasova?”

¹³ Igho, o ghie eniye odukhokho etuava eyoli, ọọ wẹ, “A lo ifuapfe, omose ni o tsua ubene ame, o ya lona e ode. A deba li je apfe.

¹⁴ A gueye oni o mholi apfe ni o ya lo, khi, ‘Osese ọọ, anye mhile u ri anye khasẹ elemhi owa ni loli ali eniye odukhokho eyelue wewe e la ya le eminale iPasova?’ ¹⁵ O ya re e khasẹ agbala ni emhi nya e gba shi ukhomhi owa atonga, a muno egbe shi akagho na awa.”

¹⁶ Eni eniye odukhokho e vu, e lo ifui apfe, e ya me eni emhi tee abi ijesu o gue ọli ye we. Igho e mu egbe oni eminale iPasova.

¹⁷ Ogbomhi o mu eke, ijesu ali eni eniye odukhokho ogbava e bhale. ¹⁸ Abi e li shito gase itebu le eminale, ijesu ọọ wẹ, “Egbegbi- ingme mhi gue e ye e khi otuoghuo elemhi e o ya re mhe de. Oni o nu mhe le emhi memena.”§

¹⁹ Udu o yese we-a, otuoghuo-oghuo ọọ mhila li, “She khi ọa khi mhẹmhe o khi?”

²⁰ O so we o, ọọ wẹ, “Otuoghuo elemhi ee ogbava o ya khi, oni o ga ri ibuledi nu mhe e somhi elemhi utasa memena. ²¹ Eri Omi Ogbọ o ya ghu-a abi a li keke ọli shi ekẹ na li. Eri-tse khi, o maa kholo oni o ya roli de egbe! O kha ga ti ne, ini ogbo ọa bie bia li lo!”

Eminale oyi Onomhẹ

(iMat 26.26-30; iLuk 22.14-20; 1 iKori 11.23-25)

²² Abi e li le eminale eghe, ijesu o rue ibuledi, o kphemhi, o khi ọli a, o ro na eniye odukhokho eyoli, ọọ, “A mo le; Idiegbẹ oyemhe na.”

²³ Igho o gbo so onyo shi uko, o kphemhi, o roli na we, wewe nya e ga te o da.

²⁴ Ijesu ọọ wẹ, “Olia eyemhe na ni e migha shi ishiobọ onogbo, ni a ku kua na ebubu

* 14:1 Li ze Okiali 12.1-27 † 14:3 Li ze iLuk 7.37-38

‡ 14:24 Li ze Okiali 24.8; iJere 31.31-34

egbo.* 25 Mhi gue igesikia ye e khi mhi aa ke gbo ya rote onyo upfonu ona da, se ni obini Eghiele oyi Eshinegba, ni mhi la da onyo onogbo.” 26 Abi e ro to uwolo se, e fie lasese, e je Ute Epera olivu.

Ijesu o guele shi eke khi iPita o ya kie lue
(iMat 26.31-35; iLuk 22.31-34; iJon 13.36-38)

27 Ijesu o o we, “Ee nya, a ya na kua, a ze mhemhe-ghuo obo, irari khi a she keke oli shi Ebe-no-pfuase khi.

“Mhi ya ri emhi li

qrisumhakia,

isumha e ya ve kua.”†

28 “Ama ini a guise mhe le se, mhi ya ralo khe e iGalili.”‡

29 iPita o o li, “Ini egbo nya e ririe kie e, mhi aa ya kie e.”

30 Ijesu o o iPita, “Mhi gueye khi, neni okpa o o gbieghe iteva amiose, u ya kie mhe itese.”

31 iPita o kie gema o gue gagaga, o lie, “Ini o ri rie khia khi oni mhi la nu e ghu-a lo, mhi aa ya tigbe kie-e.” Enekpole nya e li ngme gho.

Ijesu o la iGetisemani so iromhi
(iMat 26.36-46; iLuk 22.39-46)

32 E je ashini a lu iGetisemani, ijesu o o eniye odukhokho eyoli, “A shito ana ni mhi ya so iromhi bhale.” 33 O rue iPita ali iJon ali ijemhisi ma egbe vu. Iyesudu-a ali anasemhe e bhale na li. 34 O we, “Oya ni o la mhe udu memena o gba a. O ga nono ni lue gbe mhe. A migha akana khe mhe, a ke tokpe.”

35 O ti je odalo dene, o de ya yeshi eke, o o so iromhi ini o ya ze riele ni oni eghengehona o dose lue. 36 O o, “Itamhe, Itamhe, emhikpa o ze e riele. Rue mhe oni uko osoli ona odalo le. Eri-tse khi, o a khi abi o ghole mhe, se e ni abi o li ghole e.”

37 Abi o nyene egbe bhale, o me khi eni eniye odukhokho e lese-a. O o iPita, “ISamo, eri u lese-a? Aa dobe nu mhe tokpe ukuku eghengehese? 38 Ri ukpelo shi eke gboo ke so iromhi ini u khi de ini u mholi imufe. Ayemhe oye o mu egbe ni o ro riele, eri-tse khi, idiegbe oye o a dobe.”

39 Igho o gbo vu ya so iromhi enabi o kpe so. 40 Abi o ro nyene egbe bhale, o gbo bhale ya e we khi e lese-a, irari khi olese o la we alo, ea lese abi e ke ya ngme oli.

41 Abi o ro nyene egbe bhale utonuzese, o o we, “Olese a kie la, ni a yemhe-a? Olese ogho o she bu e! Oni eghengehona she ramhi. A bino khe khi, a ri Omi Ogbo na ena olamhe de. 42 A vule ni awa vu! Oni o remhe de o o bhale ena!”

A mu ijesu

(iMat 26.47-56; iLuk 22.47-53; iJon 18.3-12)

43 Abi o li ngme, iJudasi, ni o khi otuoghuo elemhi eni eniye odukhokho ogbava o bhale. Egbo ni e tsua itsua okholi ali itakobi ali ikpokpo, ni ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esese Ishi eyi iMosisi ali egbhali e ghie, e nu oli bhale.

44 Oni o roli de o she kpe gueye eni e nu oli kia, o o we, “Oni mhi da pfpfi ekphamhi ne, loli o khi oni a nono. A mu oli, a khe oli ekhe rue vu.” 45 Abi e ro lese lole, iJudasi o le deba ijesu, o o, “Oseese.” O pfpfi oli ekphamhi.

46 Eni emose e mu ijesu. 47 Igho otuoghuo eni e migha epfe-agho o ji itakobi oyoli emhi lasese, o be oghumha oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi esoa.

48 Ijesu o o we, “Okholi mhi tsua, ni a ro lina tsua itsua okholi ali itakobi ali ikpokpo bhale ya mu mhe? 49 Ogbele kpa mhi ro nu e la, mhi la Owa oyi Eshinegba e sese. Aa mu mhe. Eri a me emhi ena ni emini a keke shi Ebe-no-pfuase o bhale ya tse.”§ 50 Igho eniye odukhokho eyoli nya ni e deba li e ve kua, o kpe lighuo le.

51 Oze oghuo ni o so awulu ona yeyeye, o o deba ijesu. Abi e ro to obo so li, khi wewe e ya mu oli, 52 o nyan o awulu-a mhu e we abo, o ri irumheba na vu.

Otu iSaediri e ri ijesu gue ezo

(iMat 26.57-68; iLuk 22.54-55,63-71; iJon 18.13-14,19-24)

53 E mu ijesu bhale owa oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi, ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya, ali egbhali ali ekekebe ali esese Ishi eyi iMosisi nya e le gba. 54 iPita o tapfia deba li ukhu-khokho, ya ramhi elemhi apfe oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi. O nu eni e khe ekhe shito khas e erali.

55 Eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali oni igbaa oyi iSaediri nya, e nono emhi ushi ni e ya mu mholi ijesu obo, ni e ba me asha gbe oli-a. Ea me emhikhoghuo. 56 Ebubu egbo e pfi otsele eyi egbhali mu oli, eni otsele nya, ea de shi oghuo.

57 Ikpukhokho, egbo eghuo e vule pfi otsele egbhali ona mu ijesu. Ee, 58 “Anye suo khi o o lie khi, ‘Mhi ya guoghona Owa oyi Eshinegba onana ni egbo e ri abo ma-a, elese mhi to olese ni egbo ea ri abo ma.’ ”* 59 Abi e rie kie ngme ona, otsele eyewe ea kie de shi oghuo.

60 Igho Oga oyi ekpodalo ugamhi o vule migha odalo oyewe nya, o mhila ijesu. “Waa bie ya so we o? Ezo elo na ni egbo ena ee gue shi e egbe?” 61 Ama ijesu o tsaghie a, o a so we o. Oga oyi ekpodalo ugamhi, o gbo mhila

† 14:27 Li ze iZaka 13.7

‡ 14:28 Li ze iMat 28.16

§ 14:49 Li ze iLuk 19.47; 21.37

* 14:58 Li ze iJon 2.19

li, “Yeyē u khi Ōmiepfuese, Omi Ɛshinegba ɔna Kueghie?”

⁶² Ijesu ɔɔ li, “Lɔli mhi khi. Ɛē nya a ya mē khi Omi Ōgbo ɔ shiɔ obita oyi Ɛshinegba ni ɔ funē, ali khi ɔ la otughunu rɔte irarogbe ɛ tiemhie.”†

⁶³ Ōga ɔyi ekpodalo ugamhi ɔ nyano itsua shi egbɔli uruli abi ɔ li yila. Ōɔ, “Awa ke gbo nono ɔtsele olese. ⁶⁴ Ɛē nya a she suɔ abi ɔ pfi unu-a deba Ɛshinegba. Se a sɔ shi ɔ?”

Weyē nya e pfa ɛzo mu ɔli khi ɔni a gbe-a ɔ khi.‡ ⁶⁵ Ɛgbo eghuo ɔ, e tono ete ku ɔli. E ri emhi genɔ ɔli alo. E pfi ɔli emhi, ɛ ɔli, “Mē ekē guele, gueyē anye ɔni ɔ pfi ɛ emhi?” Eni ɛ khe ekhe e mu ɔli, e lase ɔli esɔ.

IPita ɔ khi lɔli ɛa lese ijesu

(iMat 26.69-75; iLuk 22.56-62; iJon 18.15-18,25-27)

⁶⁶ Abi iPita ɔ kie shiɔ elemhi apfe egbo, ɔmueshi ɔghuo ni ɔ khi ɔni ɔɔ ga ɔyi Ōga ɔyi ekpodalo ugamhi ɔ bhale. ⁶⁷ Ō mē iPita abi ɔ rokhasē erali, ɔ toli okpe tsuke.

Ōɔ li, “Yeyē u li nu ijesu na iNazareti i kia.”

⁶⁸ Ama iPita ɔ tia. Ōɔ, “Mhi a lese emini wa ngme.” Ō lase agbo le je ode ni a te ɛ lo elemhi apfe. [Igho okpa ɔ gbieghe.]

⁶⁹ Abi ɔni ɔmueshi ni ɔ ga ɔgbo ɔgho ɔ ro gbo mē iPita agbo, ɔ gbo riɛle eni ingmemhi ngme khasē eni e migha epfe agbo. Ōɔ, “Ōtuɔghuo elemhi wē, ɔni ɔmose ɔna ɔ khi.” ⁷⁰ iPita ɔ gbo tia.

Oo li denē, eni e migha epfe agbo e ke iPita, “Igesikia lo khi ɔtuɔghuo elemhi wē u khi, irari khi ɔnge iGalili u khi.”

⁷¹ Igho ɔ li se egbɔli isheli, ɔ romhi eni isheli. Ō lie, “Mhi aa ga lese ɔmose ɔna ni a ngme ena.”

⁷² Utughuokpe, okpa ɔ gbieghe utonuzi-eva. iPita ɔ sato emini ijesu ɔ gueyē ɔli khi, “Neni okpa ɔ ya gbieghe utonuzi-eva, u ya kie mhē itesē.” Igho ɔ gbe akhe eviē a.

15

A rue ijesu bhale odalo oyi iPaleti

(iMat 27.1-2,11-14; iLuk 23.1-5; iJon 18.28-38)

¹ Eluzogbe fiefie, ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali egbhali ali esesē Ishi eyi iMosisi ali igbaa eyi iSaɛdiri nya, e ye ugbamhi. E ge ijesu rue vu ghi iPaleti.

² Oni iPaleti ɔ mhila ijesu ɔgbo, ɔɔ li, “Oghie oyi egbo iju u khi?”

Ijesu ɔɔ, “Eee! Igho lo abi u ngme ɔli.”

³ Eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Ɛshinegba e ga gue ɛzo emhi ebubu shi ijesu egbe. ⁴ Igho iPaleti ɔ gbo mhila li ɔgbo, ɔɔ, “Wa ya pfunu, u suɔ iwali ɛzo ni e gue ɛ shi ɛ egbe?”

⁵ Ama ijesu ɔa sɔ li ɔ. Ō ri abo sha iPaleti.

A pfa ɛzo mu ijesu a ka gbe ɔli a

(iMat 27.15-26; iLuk 23.13-25; iJon 18.39-19.16)

⁶ Abi áá li ini o lina ramhi egheghe ukpe iPasova, eri iPaleti ɔ rue ɔgbo ɔghuo owa ighumha lasele na wē abi ɔ ghole wē shi. ⁷ Egheghe agbo ɔmose ɔghuo ni a lu iBarabasi ɔ la owa ighumha, ni ɔ khi ɔghuo egbo ni a mu. Eri a mu ɔli shi ugbeli ni ɔ gbe egheghe ni a ro mē onyaghu. ⁸ Abi eni egbo e ro bhale gbii ya mhila iPaleti ɔ riɛle emini ɔ kie kpē riɛle na wē, ⁹ iPaleti ɔ mhila wē, ɔɔ, “A nono ni mhi rue oghie iju abo a na e?” ¹⁰ Ō ga lese gboo khi itobo ibiselemhi, ighie eyi ekpodalo-ugamhi e ro mu ijesu ghi lue. ¹¹ Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi e sesē egbo e gueyē iPaleti ɔ ri ochogho wolo iBarabasi abo a na ewē.

¹² iPaleti ɔ mhila wē, ɔɔ, “Elo mhi ke li ɔni a lu oghie iju sho?”

¹³ E tsesē leghe, “A ta li ma ɔara apfida.”

¹⁴ iPaleti ɔ mhila wē, ɔɔ, “Elo ɔ zē, umhaguetia onoghuo ɔ riɛle?” Ama eena e tsesē ne, “A ta li ma ɔara apfida!”

¹⁵ Ni ɔ ro riɛle emini oo ghole eni egbo, ɔ wolo iBarabasi abo-a na wē. Ōɔ e gbe ijesu ite, ɔ rue ɔli na wē e ka ta li ma ɔara apfida.

Ekhɔli-okhue e ri ijesu li egia

(iMat 27.27-31; iJon 19.2-3)

¹⁶ Eni ekhɔli-okhue e rue ijesu lo elemhi apfe agbala oyi igovunɔ. E lu ekhɔli-okhue apfēwē eni e kpole. ¹⁷ E ri awulu ichē ni o khi egboli ibulu, sɔ li, e ri igba do arula rughu ɔli ukhomhi. ¹⁸ E lie ɔli, “A da abo na oghie oyi egbo iju!” ¹⁹ E pfino ɔli ukpokpo ukhomhi iti ingmi-ingmē, e tono ete ku ɔli. E de ya wugha li odalo, e nyēsē ukhomhi na li. ²⁰ Abi e ro ligho ri ijesu li egia se nya, e gueghie ɔli oni awulu ichē ni o khi egboli ibulu ɔgho, e nyenē egbe ri itsua eyoli sɔ li. Igho e rue ɔli vu ya tama ɔara apfida.

A ta ijesu ma apfida

(iMat 27.32-44; iLuk 23.26-43; iJon 19.17-27)

²¹ Abi e ro le, e ya ɛ ɔmose ɔghuo ni a lu iSamɔ ni ɔ rɔte ode oyoli dose, ni ɔ rɔte asha jele. Igho eni ekhɔli-okhue e ri itoto mu ɔli ɔ tsua ɔara apfida oyi ijesu. ISamɔ ɔngi iZirēni ɔ khi, ɔ gbo khi ita Alɛzada ali iRufosi.* ²² E rue ijesu bhale ashini a lu iGogota. [Ugua ukhomhi olimhi a ri iGogota ngme] ²³ A ri onyo ni a ku ikhumhi na lui Imari shi na li ɔ ro da, ama ɔa lama da li. ²⁴ E ta li ma ɔara apfida. E kemhi itsua ni ɔ sɔ mhɔli egbe abo. E ti ebe ro kemhi eni ide eyoli, ni e lese oni o ya te ɔgboɔgbo.†

²⁵ Eghēghe agogo itili eluzogbe a rọ ta li ma ọara apfida. ²⁶ Emini e keke rọ kphase oni ọara apfida kpeda na li khi. Oghie Oyi Egbọ iju. ²⁷ E li gbo ta ighiatọ etuava ma ọara apfida mama li, ọtuoghuo ọ la li obọ-ita, ọnokpọle ọ la li obogobo. ²⁸ Ona o ri emini a keke shi Ebe-no-pfuase bhale ya tse, ni ọọ, “A leli ọli ma ighiatọ.”[†] ²⁹ Egbọ eni e te epfe agho dọse, e pfi itsue manya ijesu, ee nighise ukhomhi, e lie, “Ebanekẹ! Yeyẹ ni u ya guoghọ Owa oyi Eshinegba-a, u gbo riẹle ọ tọ ogbẹle ese.”[§] ³⁰ Rọ te ọara apfida tiemhie shọ ya mie egbe e pfuese.”

³¹ Ighọ ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esese Ishi eyi iMosisi e li ri ijesu li egia, e lie egbe we. “O mie egbọse pfuese, ama ọa dobe mie egbọli pfuese. ³² A zẹ ni ọni Ọmiepfuese ọna, ikhi oghie iZirẹni, ni ọ rọte ọara apfida tiemhie ni awa me, ni awa mie ọli suọ.” Eni a li ta ma ọara apfida mama li, e ga li nu we tsue ọli.

Eghuli oyi ijesu

(iMat 27.45-56; iLuk 23.44-49; iJón 19.28-30)

³³ Agogo igbeva oguota, obili o bi oni ekẹ a nya. Elemhi iwakati ese oni obili o la ogbe ramhi. ³⁴ Agogo ese o ramhi, ijesu ọ tsesẹ leghe, ọ ri unu ẹoli oyewe lie, “Eloi, Eloi, Lama Sabachi tani?” Emini a ri ona ngme khi, “Eshinegba ọyemhe, Eshinegba ọyemhe, elọ o zẹ ni u rọ tsua mhe pfa.”*

³⁵ Abi egbo eghuo ni e migha epfe agho e rọ suọ khi ọ ngme na, e ke, “Ri eso shi ekẹ khi ọ lui Elaja.”

³⁶ Ọmose ọghuo elemhi eni egbo ọ na ya rue isoso sọ li onyo ni okhe a, ọ ge ọli shi ukpokpo rọli kpe ijesu unu ọ rọ da. Ọni ọmose ọ ke. “A zẹ ọli obọ, ni awa me ini Elaja ọ ya bhale ya rue ọli ukhomhi ọara apfida tiemhie.”[†]

³⁷ Ijesu ọ tsesẹ leghe, ọ ghua.

³⁸ Ukpokpomhi ode ugbakpi ni a rọ pfa ode-a shi elemhi Owa Oyi Eshinegba, o rọte idane kiẹse-a asha eva ya to ekẹ.[‡] ³⁹ Abi ọkhọli-okhue ọniemhi ni ọ migha odalo oni ọara apfida ọ rọ suọ abi ijesu ọ tsesẹ leghe, ni ọ rọ me abi ọ li ghua, ọọ, “Egbegbo lọ khi, Oni Eshinegba ọmose ọna ọ khi.”

⁴⁰ Ikpotso eghuo e ta pfa bino, iMeli ọnge iMagidaleni, ali iMeli inyi ijemhisi ọni ọ kpọke, ni ọ gbo khi inyi iJosisi ali iSalome. ⁴¹ Ikpotso ena e mema deba ijesu ni e ri ukpeloe khu ọli obini iGalili. Ikpotso elese ni e deba ijesu bhale iJerusalemu e li ga migha agho.[§]

Irotọ oyi ijesu

(iMat 27.57-61; iLuk 23.50-56; iJón 19.38-42)

⁴² Ogbomhi o she mu ekẹ ẹlegho ni o khi ẹle ni a rọ mu egbe khe ẹle iyemhea oyi egbo iju. ⁴³ IJosefu ọnge Arimatia, ni ọ khi ọghuo eni e mhese, ni ọ khi ọgbọ ni ọ li mu eloe. Eri ọ bie kpe ri eloe shi ekẹ khe Eghiele oyi Eshinegba. Ọ gbe udu le ya gueye iPaleti o rue olimhi oyi ijesu na lue ya tọ. ⁴⁴ O ga sha iPaleti abọ khi ijesu ọ she gbhe gho kele ghua. Ọ lui ọni ọkhọli-okhue ọniemhi ọgho mhila ini ijesu ọ she gbhe ghua. ⁴⁵ Abi iPaleti ọ rọ rọte unu oyi ọni ọkhọli-okhue ọniemhi ọgho suọ khi igho ọ khi egbegbo, ọ tsua olimhi oyi ijesu na iJosefu. ⁴⁶ Igho iJosefu ọ de ide, ọ rue ọni olimhi tiemhile ọara, ọ khuli ọli, ọ ri ọli tọ uji ni a tọ shi eche. Ọ gheghele eche ọniemhi guese oni uji. ⁴⁷ iMeli ọnge iMagidaleni, ali iMeli inyo iJosisi e me ashini a ri ọli tọ.

16

Irote eghuli guale oyi ijesu

(iMat 28.1-8; iLuk 24.1-12; iJón 20.1-10)

¹ Abi ẹle iyemhea o rọ dọse se, iMeli ọnge iMagidaleni, ali iSalome, ali iMeli inyi ijemhisi, e de afu ituale ni ẹpe fme muhe obọ ni wewe e ya khakha li shi idiegbe olimhi oyi ijesu. ² Ogbie-fiefie ni o khi uka, khi ovọ o lese ngale, e je atalimhi ni a rọli tọ. ³ Igho e mhila egbe we, “Oghuo ọ ya gheghele eche unu oni atalimhi-a na awa?”

⁴ Ama abi e ke rọ yase alo ekẹ bino, e me khi a she gheghele oni eche ni o gho gbẹdi unu oni atalimhi-a a. ⁵ Abi e rọ lo oni uji, e me ọzeo ni ọ sọ itsua epfopfo na dogo, khi ọ shito epfe obita. O sha we abo.

⁶ Ọọ we, “Abọ e khi sha ẹ.” “Ijesu ọnge iNazareti oni a ta ma ọara apfida a nono? Ọ she te eghuli guale. Ọa la akana. Ghe ashini a rọli tọ. ⁷ Ama a ke vu, a ka gueye eniyẹ odulkhoko eyọli ali iPita khi, ‘Ọ she ralo iGalili e khe ẹ. A ya bhale ya ẹ ọli shi agho abi ọ kie kpe gueye ẹ.’ ”*

⁸ Eni ikpotso e lasele, e na ya je apfe. Abọ e sha we, ulishi oo mu we, ẹa nu ogbokhoghuo ngme irari khi ulishi ọ mu we.

[Ebe eni odode eghuo eni a rọte keke oni Usomhi Onete ona, ẹa mhọli ọdada 9-20 oyi ukhomhi 16 ona.]

Ijesu ọ ri egbọli kphase iMeli ọngi iMagidaleni

(iMat 28.9-10; iJón 20.11-18)

⁹ Abi ijesu ọ rọ rọte eghuli guale ẹle uka se, ọ ri egbe ọli kpe kphase iMeli ọnge iMagidaleni, ọni ijesu ọ khu ayemhe ebe ishilua rọte egbe ya fie. ¹⁰ Ọ vu ya gueye apfe ijesu ni ee vie. ¹¹ Abi e rọ suọ khi ijesu ọ she guale

[†] 15:28 Li zẹ Aza 53.12 [§] 15:29 Li zẹ Iwolo 22.7; 109.25; iMak 14.58; iJón 2.19 * 15:34 Li zẹ Iwolo 22.1 † 15:36 Li zẹ Iwolo 69.21 ‡ 15:38 Li zẹ Okiali 26.31-33 § 15:41 Li zẹ iLuk 8.2-3 * 16:7 Li zẹ iMat 26.32; iMak 14.28

khi ọ la agbọ ali khi iMeli ọngi IMagidaleni ọ me ọli, ẹa mie shi ọli ọ.

Ijesu ọ ri egbọli khase eniye odukhokho aava

(iLuk 24.13-35)

¹² Abi a ro me ona se, ijesu ọ rote ode ọdoda ri egbọli khase ewe aava abi e li lo elemhi oni ẹoli. ¹³ E nyene egbe jele, e gbo gueye eniye odukhokho ni e kpole, ama, ẹa gbo li mie shi we ọ.

Ijesu ọ ri egbọli khase eni eniye odukhokho ogbaghuo

(iMat 28.16-20; iLuk 24.36-49; iJon 20.19-23; Ika 1.6-8)

¹⁴ Ikpukhokho, ijesu ọ ri egbọli khase eni eniye odukhokho ogbaghuo abi e ro le eminale. Ọ dese we shi umha-mhọli irudunga oyewe, ali umha-nono ni e mie shi emini eni e me lue e ngme abi ọ ro guale se.

¹⁵ Ọọ we, “A lo elemhi eke agbo nya, a ke gue usomhi onete oyemhe ye ogbokpa.†

¹⁶ Onini ọ da mie e suọ, ni a da batazi ne, ọ ya mhọli imiepfuese, ama oni ọa da miesuọ, a she pfa ezọ mu ọli. ¹⁷ Ọlele ona o ya ke deba eni e miesuọ, e ya ri eva oyemhe khu ayemhe ebe kua, e ya ngme emue onogbo unu. ¹⁸ E ya ri abọ eyewe mu enye eke, ini e rie rue ikhumhi ni ọọ gbe ogbo da, ọa ya li we abikhoghuo. E kha ri abọ nga eni e ghua egbe, e ya toto.”

A rue ijesu nga obini iloghie

(iLuk 24.50-53; Ika 1.9-11)

¹⁹ Abi ijesu Onomhue ọ ro nu we ngme se, a rue ọli nga idane iloghie. Ọ shito ukiẹkie obita oyi Eshinegba.‡ ²⁰ Igho eniye odukhokho eyi ijesu e li fie ya tse abọ oni usomhi onete gasẹ asha kpa. Igho Onomhue ọ re we gbe ikanya, ọ ri ikanya onyaloa ni e gbe ri ungememhi oyoli tse.

† 16:15 Li ze Ika 1.8

‡ 16:19 Li ze Ika 1.9-11

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni iLuku O keke

Irokhase

¹ Ebubu eḡbo e she roshēka keke emini e bhale ya tse nya eḡheḡhe oyi anye. ² Ezeze abi eḡbo eni e gue ungemmi oyi Eshineḡba le, ni e rote igbaekele ri eḡoe me we abi e li de, ighe e li gue we ye anye, ni anye ro ligho keke we. ³ Aborokhia khi eni ingme ena, khi rote igbaekele mhi te towe okpe, loli o ro ti mhe eḡoe, ni mhi kuegbe-a keke abi e li de ghi e, ye ye iTiofilosi ni a ri ekpe e na, ⁴ Ishegho ni u ro ya lese eḡbegbi ingme ni e la emini a sese e.

A guele shi eke khi, a ya bia ifoni

⁵ Okpodalo-ugamhi oyi Eshineḡba oghuo ni a lu iZakaraya o ya la o eḡheḡhe oyi oghie ni a lu Erudu ni o mhuē eke ifudia. Oni iZakaraya o khi otuoghuo igbhogbho ekpodalo-ugamhi eyi Eshineḡba ni Abija o li la. A lu ughue oli Enizabeti ni o khi omiomi Eroni.* ⁶ Oni omose ona ali ughue oli, e khi eḡbo ni e pfuase shi odalo oyi Eshineḡba, ni e ri ishi eyi Eshineḡba a gbe akanya. ⁷ Ea bia omō itobo khi Enizabeti aga o khi. Wewe ava-ava e she womhe.

⁸ Eleghuo, khi ugamhi o te iku eḡbo ekpodalo-ugamhi eyi Eshineḡba ni iZakaraya o la, ⁹ obo o mu iZakaraya khi loli o ya lo Owa oyi Eshineḡba ya tose ituale afu eera ukhomhi atete. Igho eni igbhogbho ekpodalo-ugamhi eyi Eshineḡba e kie kpe e li. ¹⁰ Abi eḡheḡhe ni a ro o tose eni ituale o ro ramhi, eni eḡbo ni e bhale shi oni ugamhi, e legba atukpapfe, e so iromhi.

¹¹ Igho ageni oyi Eshineḡba o bhale ya migha ukiekiē obo ita oni adido ni a la tose ituale. ¹² Abi iZakaraya o ro me oni ageni, o yila, ulishi oo mu oli. ¹³ Ama oni ageni o li, “Khi ze ni ulishi o muē, Eshineḡba o she suo iromhi ni u so. Ughue Enizabeti, o ya bia omone. Ifoni khi eva ni u ya lu oli. ¹⁴ Oni omō, o ya ri oghelē ali iregbemu ghi e. Ebubu eḡbo e ya ghele shi ubiamhi oyoli. ¹⁵ Irari khi o ya fu shi odalo oyi Eshineḡba. O khi tigbe da onyo ni o toto ghue. Rote ele ni a te ya bia li, o te ya mhuē Ayemhe-ḡ-pfuase. ¹⁶ Eḡbo iZireni ebubu o ya mu pfi bhale deba Eshineḡba Onomhuē oyewe.† ¹⁷ Onomhuē o ya ghie oli ralo, o mhuē ekpabo ali ayemhe enabi eyi Elaja. O ya mu udu oyi eni e khi ita pfi ni e ke nono ingme oyi imi we. Eḡbo eni

ea kpe e suo eso na Eshineḡba, ee suo eso na Eshineḡba abi eḡbegbi eḡbo ee li. O gbo mu eḡbo eḡbe shi eke khe Eshineḡba.”‡

¹⁸ iZakaraya o ro mhila oni ageni, “Se e o li ya khuese mhe khi igesikia u ngme? Irari khi mheme ali ughuemhe anye she womhe.”

¹⁹ Oni ageni o li, eva oyemhe khi iGebuḡeni. Mhemhe mhia migha odalo oyi Eshineḡba. Loli o ghie mhe mhi ka nu e ngme, mhi gue oni usomhi onete ona ye. § ²⁰ Ama ungmenu u ke ya melea ramhi eḡheḡhe ni oni ungemmi ona o ro bhale ya tse, itobo khi u waa mie emini mhi gueye suo ni o bhale ya tse shi eḡheḡhe oyoli.

²¹ Eḡheḡhe ni a ngme ena, eḡbo e kie migha olase khe iZakaraya. Abo e sha we, irari khi o she ke tese oni elemhi Owa oyi Eshineḡba dose. ²² Abi o ke ro lasela o ke ngme unu. Eni eḡbo e te odode lese khi imeke o me oni elemhi Owa oyi Eshineḡba irari khi obo o ke ro nu we ngme.

²³ Abi oḡbele ni iZakaraya o ro ya ga oni ugamhi e ro gba, o je apfe. ²⁴ Igho, ughuoli Enizabeti o me. O la ufui owa iki ishe, o ke lasela ni eḡbo e me. ²⁵ Oni okpotso o, “Eshineḡba o she rieḡe onana na mhe. O mhuē isomhelemhi na mhe, O rue mhe omama eḡbe le ukpeḡe oyi eḡbo.”

Ageni o guele abi a lie bia ijesu

²⁶ Uki onuzi-esesa o gba ni Enizabeti o te e me, Eshineḡba o ghie ageni ni a lu iGebuḡeni bhale eoli iNazareti ni o la eke iGalili. ²⁷ Oni ageni o bhale deba omueshi ni o la lese omose ne ni a lu iMeli ni omose ni a lu ijosefu o me. Unuekpe oyi iDefidi ijosefu o khi.* ²⁸ Oni ageni o bhale deba iMeli. O tse oli, o li, “Moo mueshi! Eshineḡba o she khivose ne! Eshineḡba o nue la!”

²⁹ Oni otse ona o ri abo sha iMeli irari khi o la lese emini otse onana o ngme. Ege e ke sheshe oli. ³⁰ Ama oni ageni o li, “Khi ke ze ni ulishi o muē, irari khi Eshineḡba o she mholi isomhelemhi ne.” ³¹ U ya ke me, u bia omō omose, iJesu wa lu eva oyoli.† ³² Oḡbo oniemi o ya khi, Omi Eshineḡba no Yagha ne Nya a ya ke lu oli. Eshineḡba o ya rue ukpekhomhi eghiele oyi itali iDefidi na li. ³³ O ya mhuē omheshe shi omhuē-apfe oyi iGiekopu agboagbo. Eghiele oyoli o ya mhuē ukpese.‡

³⁴ iMeli o mhila oni ageni, o, “Se ingme ni u ngme ena e li bhale ya tse? Irari khi mhi aa lese omose ghue.” ³⁵ Oni ageni o li, “Ayemhe-ḡ-pfuase o ya bhale debe, eḡheḡhe agho ekpabo eyi Eshineḡba no Yagha ne Nya e ya tsua rughue, omō ni u ya bia, oni o pfuase Omi Eshineḡba a ya ke lu oli. ³⁶ Enizabeti

* 1:5 Li ze 1 Okhe 24.10 † 1:16 Li ze iNoba 6.3 ‡ 1:17 Li ze iMala 4.5 § 1:19 Li ze iDan 8.16; 9.21; iMat 18.10

* 1:27 Li ze iMat 1.18 † 1:31 Li ze iMat 1.21 ‡ 1:33 Li ze 2 iSam 7.12,13,16; Aza 9.7

inyoꝑhuoꝛ ni a kpɛ ɛ lu aga, ɔ she liɛ mɛ umɛmhi, iki esesa o la memena, abi ɔ tseku khia khi ɔ she womhɛ egho, ɔ ya bia omo. 37 Irari khi aa mɛ emini Eshinegba ɔa doɓɛ ɛ riele.”[§]

³⁸ IMeli ɔo li, “Eshinegba ɔ mhue mhe. O ka a tse na mhe abi u li ngme oli.” Igho oni aɣeni ɔ li vu.

IMeli ɔ ya feli Enizabɛti

³⁹ Eghɛghɛ ana iMeli ɔ nyanya muno egbe, ɔ je ɛoli ni e la epfɛpɛ ute ena ekɛ iJudia. ⁴⁰ O ramhi apɛ oyi iZakaraya, ɔ tse Enizabɛti. ⁴¹ Abi Enizabɛti ɔ ro suɔ otse oyi iMeli, omo ni ɔ la li elemhi ɔ mu egbe nyene. Ayemhe-ɔ-pfuase o bhale deba li. ⁴² Enizabɛti ɔ khueghie unu a leghe, ɔo li, “Oni a khivoɛ na u khi elemhi ikpotso. Oni a khivoɛ na omo ni u ya bia ɔ khi. ⁴³ Oghuo mhi khi, ni inyo Onomhue oyemhe ɔ ko ya feli? ⁴⁴ Abi mhi ro lese suɔ otse oye, omo ni ɔ la mhe elemhi ɔ ri oghɛle mu egbe nyene. ⁴⁵ Ikhivoɛ o khi na ogo ni ɔ mie ungmemhi ni Eshinegba ɔ ngme khi ɔ ya roli tse.”

Uwolo ikueghie ni iMeli ɔ to

⁴⁶ IMeli ɔo,
“Mhi ri ayemhe oyemhe
kueghie Eshinegba.
⁴⁷ Mhi rote elemhi ayemhe oyemhe
kueghie Eshinegba Omiepfuese oyemhe.
⁴⁸ Irari khi ɔ yele mhe
ni mhia mu ɛloe le.
Rote ana vu,
egbo kpa, e ya ke e lu mhe,
Oni a khi vose na.*
⁴⁹ Ipfuase o khi
eva oyi Eshinegba no fune,
Irari khi ɔ riele
eminiemhi na mhe.
⁵⁰ O mhue isomhelemhi
na egbo nya ni ɛ na ulishi oyoli
rote agbhotu ya je agbhotu.
⁵¹ O ri abo eyoli
gbe ikanya onyaloa,
ɔ vese egbo ni e mhue itiegbenga
elemhi isamhi udu eyewe kua.
⁵² O ti ighie tiemhile ekɛ,[†]
ama ɔ yase egbo ni
e ti egbewe tiemhie nga idane.
⁵³ O ri eminete na egbo ni
okiamhi ɔo gbe le.
Ama eni e pfue,
ɔ ku we epfue abo-a.
⁵⁴ O she ri ishiobo ni ɔ shi
na itawa tse.
O bhale ya kpaghie egbo iZireni
eni ɛ ga li obo.
⁵⁵ Abi ɔ li shi ishobo

na agboagbo na Aburaamu

ali imimi oli,[‡]
ni ɔ gbo li nu

ititawa ngme oli agboagbo.”[§]

⁵⁶ IMeli ɔ nu Enizabɛti la iki ese neni ɔ je apɛ.

Abi a li bia iJoni Oni ɔo batazi egbo

⁵⁷ Eghɛghɛ ɔ ramhi ni Enizabɛti ɔ ro ya bia, ɔ ya bia omo omoɛ. ⁵⁸ Idogbapɛ ali egbo eyoli e suɔ abi Eshinegba ɔo somhi elemhi oli. E nu oli ghele. ⁵⁹ Ogbɛle-elele o ramhi ni a ro ya shele oni omo a, ee nono ni e lu oli iZakaraya ni o khi eva oyi ita li.* ⁶⁰ Inyoli ɔo we, “Iye! Eva oyoli khi iJoni.”

⁶¹ Eni egbo ɛ oli, “Ogbokhoghuo ɔa la unuekpɛ oye ni ɔ kpɛ le eva onana ghue.”

⁶² Igho e ri abo nu ita oni omo ngme ro mhila li abi a ya ke lu oni omo. ⁶³ Oo we, e rue emini a keke emhi ɛ shi ali ugba na lue. O keke khi, “Eva oyoli khi iJoni.” O ri abo sha we nya. ⁶⁴ Utoghukpe, unu oyoli o khueghie-a, ɔo ngme, ɔo kueghie Eshinegba. ⁶⁵ Ulishi oo mu idogbapɛ egho nya. Oni ungmemhi egbo nya e ke ngme asha kpa ekɛ iJudia. ⁶⁶ O ri abo sha ogbokpa ni ɔ suɔ oni ungmemhi. Ee mhila, “Omo nabi se ona ɔ ya khi?” Irari khi obo oyi Eshinegba o nu oli la.

Uwolo ikueghie ni iZakaraya ɔ to

⁶⁷ Ayemhe-ɔ-pfuase ɔ tiemhile shi iZakaraya ita oni omo ɔ. Oo ngme ungmemhi aguele, ɔo liɛ,
⁶⁸ “Ikueghie o khi na
Eshinegba Onomhue oyi iZireni,
itobo khi ɔ she
bhale ya pfa
egbo iZireni eyoli shi ekɛ.
⁶⁹ O rote unuekpɛ
oyi iDefidi, omo oyoli,
mu adenomo Omiepfuese
vule na ane.
⁷⁰ Abi ɔ li rote
unu emekɛguele
ni e pfuase eyoli
ena elele shobo,
⁷¹ khi lolɔ ya tsumhi awa
obo oyi ebe awa
ali eni ɛ biselemhi awa.
⁷² Ali khi lolɔ ya somhelemhi itita awa,
ni sato ishobo oyoli ni ɔ shi na we,
⁷³ ikhi isheli ni ɔ romhi
shi emini ɔ gueye ita awa Aburaamu,
⁷⁴ khi lolɔ ya rue awa
obo oyi ebe awa le,
ini awa khi ri
ulishi ga lue
⁷⁵ elemhi ipfuase ali ingeli enete,
agboagbo kpa.

§ 1:37 Li ze Igbae 18.14 * 1:48 Li ze 1 iSam 1.11 † 1:52 Li ze iJobu 5.11; 12.19 ‡ 1:55 Li ze Igbae 17.7 § 1:55 Li ze 1 iSam 2.1-10 * 1:59 Li ze iLev 12.3 † 1:76 Li ze iMala 3.1

76 Yeye omimhe,
 a ya luē ōmekēguele oyi
 Eshinegba nō Yagha nē Nya;†
 irari khi u ya ralo
 ya bē ode-a khē Qnōmhue.
 77 Ni u rō gueye ēgbō eyōli khi
 rōte igbe-olamhē-kua na wē,
 e te ya mhōli imiepfuese.
 78 Irari khi Eshinegba oyawa
 oō mhōli ilēlemhi,
 o ya zē ni ovo
 imiepfuese oyōli
 o te idane ngale shi awa o.
 79 Ali ni o rōte idane ge
 nga eni e la alo ebili egbe
 ali eni e la okhēna eghuli.‡
 Ni o ri awa te ode opfōmhē.”
 80 Ighō ōni ōmō o lli fu, o lēse ingme. O
 la ifūi ōdagbe ifufu ramhi ēgheghe ni o rō
 lasela tse abō ungmehi oyi Eshinegba yē
 ēgbō iZireni.

2

Ubiamhi oyi Ijesu (iMat 1.18-25)

1 Egheghe agho, Oghie Ogosotisi iSiza o shi
 ushi a ka leli egbo ni e la ishishi ni igometi
 iRomu e mhese shi nya. 2 Ona o ya khi
 ileli egbo oni odode ni a kpe me egheghe ni
 iKuirinusi o ro khi igovuno shi eke iSiria.
 3 Ogbogbo o je apfe oyoli ya kēke eva shi eke.
 4 IJosefu o te eoli iNazareti ona eke iGalili li
 je iBetilemu ona eke iJudia apfe oyi itali ni a
 bia oghie ni a lu iDefidi shi, ōni iJosefu o khi
 unuekpe oyi iDefidi. 5 O rue iMeli ni oō gue
 ughue mhue obō je oobō li ya kēke eva shi
 eke. Ōni iMeli o she me. 6 Abi e rō la oobō,
 oku oo to iMeli. 7 O bia ōmō ōmose ni o khi
 ōmōdioli. O ri ide genō li yēshi ukpēko ni a
 ri eminale e shi na elamhako le. Ogba ni a
 sō elamhako shi o bia li shi, itobō khi ēa me
 asha kushi ashini ēgbō e ku a shi.

Igeni e gueye erisumha-kia khi a bia ijesu

8 Eni e ri elamhako e kia eghuo, e la
 oni ukiekie oni eoli ri eloe e khu elamhako
 eyewe eliyose. 9 Igho ageni oyi Eshinegba o
 bhale deba we agho, ufumhi oyi Eshinegba
 o ge nyanyanya gasē wē, ulishi o mu wē
 egbegbo. 10 Ōni ageni oō wē, “A khi zē ni
 ulishi o mu e, irari khi usomhi onete ni o ri
 oghēle oniēmhi ya ghi ogbōkpa mhi rō bhale
 ghi e. 11 Irari khi ogbe ni amo ena, a she bia
 omiepfuese shi eoli oyi iDefidi na e. IKirisiti
 Qnōmhue lo. 12 Emi ni o ya rokhasē e khi, a ya
 me khi a ri ide genō ōmōfe shi ukpēko ni a ri
 eminale e shi na elamhako le.” 13 Udemhija,
 igeni ebubu e lasela, e bhale ya ku ma ōni
 ageni, ee to uwolo kueghie Eshinegba. E lie,

14 “Ufumhi o khi oyi Eshinegba ni o la obini
 o yagha ne. Opfomhe o la eke agbo na ni o
 mhue isomhelemhi na.” 15 Abi eni igeni e ro
 pfi eni e ri isumha e kia shi agho nga idane
 se, e gueye egbewe, “Awa je eke iBetilemu
 ya ri eloe me onana ni Eshinegba o bhale ya
 gueye awa.”

16 Igho e nyanya rōte agho vu ya je oobō.
 E bhale ya e iJosefu ali iMeli ali ōni ōmō khi
 a rōli yēshi ukpēko ni a ri eminale e shi na
 elamhako le. 17 Abi eni e ri elamhako e kia
 e rō me ōli se, ee gueye egbo kpa emini ōni
 ageni o gueye wē idieghe oyi ōni ōmō. 18 Egbo
 nya ni e suō emini eni e ri elamhako e kia
 egho e ngme, o ri abō sha wē. 19 Ama iMeli o
 ri ingme enana nya shi udu, o sa o, o tō eloe
 eke. 20 Eni e ri elamhako e kia ee je apfe, e to
 uwolo kueghie Eshinegba irari ungmehi ni
 e suō ni e gbo ri eloe me, abi a li gue ōli yewe
 te, igho e li ri eloe me ōli.

A lu Ijesu eva

21 Ele eleli o ramhi ni a rō ya shele ōli a,
 a lu ōli eva iJesu, ni o khi eva ni ageni oyi
 Eshinegba o lu ōli neni a me umemhi oyoli.*

A ri Ijesu lo Owa ugamhi

22 Abi egheghe iropfuae oyi iJosefu ali
 iMeli o rō ramhi abi Ushi oyi iMosisi o
 ngme, iJosefu ali iMeli e rue ōni ōmō bhale
 iJerusalemu deba Eshinegba. 23 Abi o li la ushi
 oyi Eshinegba khi, “Ōmō odode ni o kueghie
 ōkpotso elemhi a, o khada khi ōmose ne, a ri
 ōni ōmō ke nga Eshinegba obō.† 24 A rue ipfeli
 inekhukhu aava rō riēle iluasobo na li abi
 Ishi eyi iMosisi o ngme.‡ 25 Ōmose oghuo o
 la o ni a lu iSamō ni o la eke iJerusalemu,
 Ayemhe-nō-pfuae o la li egbe. O khi ogbo ni
 o gue ngeli ni o migha khē Ōmiepfuese ni o ya
 mie egbo iZireni pfuese. 26 Ayemhe-nō-pfuae
 o she kpe gueye ōli khi ōa ya ghu-a neni o rō
 ya me iKirisiti ni Eshinegba o shobō khi lōli
 ya rō bhale. 27 Ayemhe-nō-pfuae o kpha li sō,
 o rue ōli lo elemhi apfe na owa oyi Eshinegba
 abi ita iJesu ali inyoli e rō rue iJesu bhale ni
 a rō riēle na li abi Ishi eyi iMosisi o ngme.
 28 ISamō o mu ōni ōmō shi abō, o kueghie
 Eshinegba, oō,
 29 “Ita ni o fune,
 abi u li shobō na mhē,
 zē ni u rōli tse na mhē
 ni mhi ghu shi opfōmhē.
 30 Irari khi alo eyemhe,
 e she me Ōmiepfuese
 ni u ghie bhale.
 31 Ni u she rō ghi agbo nya.
 32 Ákpá ni o ri
 oghuemhe oyi Eshinegba
 a khasē egbo ijeta na alo ebili,§

† 1:79 Li zē Aza 9.2 * 2:21 Li zē iLēv 12.3; iLuk 1.31

§ 2:32 Li zē Aza 42.6; 49.6; 52.10

† 2:23 Li zē Okial 13.2,12 ‡ 2:24 Li zē iLēv 12.6-8

ni o ri ufumhi e na
iZireni egbo eye.”

³³ Abọ e sha ita ali inyọ ọni ọmọ abi e rọ suọ khi a ngme eni ingmemhi ena shi ọni ọmọ egbe. ³⁴ ISamọ ọ sọ iromhi na wẹ, ọọ iMeli, “Eri ibhale oyi ọmọ ọnana ó ya ri ebubu egbo de, ọ ri ebubu vule eke iZireni, ọ gbo khi irọkhasẹ ni egbo e ya ke ngme emini ẹa ti shi egbe. ³⁵ Ni a rọ bhale ya ẹ khi osheli oyi isamhi eyi ebubu egbo e khueghie-a, yeyẹ oyẹ u ya mẹ oya abi ọni a sọ ọgbhọr ọdu.”

³⁶ Ọkpotoso ọghuo ni ọ khi ọmekẹguele ni a lu Ana, omi iFanuẹli na unuekpẹ oyi Asha, ọ li la akaghọ. Ikpe ishilua ọ nu ọdọli la ughuẹ ni ọni ọdọli ọ rọ ghua. ³⁷ Ọni ọkpotoso ọna ọa gbo ye ughuẹ ramhi ni ọ rọ gbe ikpe egbhue ne ali ene. Ọa gbo tigbe rọte Owa oyi Eshinẹgba vu. Ọọ pfi azumhi ele ọguota ali ele iyose. ³⁸ Abi ọ rọ lole deba iJosefu ali iMeli oni egheghe, ọ kuẹghie Eshinẹgba, ọ gue ingme oyi ọni ọmọ ye egbo kpa ni e la aghọ ni e migha khẹ ipfasheke oyi iJerusalemu.

³⁹ Abi iJosefu ali iMeli e rọ riele abi Ishi eyi iMosisi o ngme se, ee je apfẹ oyewẹ obini iNazarẹti na eke iGalili.* ⁴⁰ Oni ọmọ ọọ fu, ọ mhue ekpabo, ọ mholi ileşingme khi ileşingme, ekpabo oyi Eshinẹgba o la li egbe.

Jesu ọ bhale Owa ugamhi abi ozele

⁴¹ Ukpe kpa ita ijesu ali inyọli e rọ je iJerusalemu ya li ukpe iPasova.† ⁴² Abi ijesu ọ ke rọ gbe ikpe igbeva, e ye shi ukpe iPasova oyewẹ abi e kie kpẹ ẹ li. ⁴³ Oni ukpe o pfo li se, itali ali inyọli ee je apfẹ, ama ijesu ọ kie la iJerusalemu, itali ali inyọli ẹa leşẹ khi ọ kie la ukhokho. ⁴⁴ E dabi khi ọ nu wewẹ kia. E she kia eleghuo gbada ẹa mẹ ọli, e nono ọli ifuabo apfẹwe ali emole we ni e ga kia. ⁴⁵ Abi e rọ mẹ khi wewẹ ẹa mẹ ọli, e nyenẹ egbe ukhokho je iJerusalemu ya nono ọli. ⁴⁶ Ele nuzi-ese, e tigbe mẹ ọli khi ọ la owa ugamhi nu esẹş Ishi eyi iMosisi shito, ọ ku esọ-a a shi emini e seşẹ, ọ mhila wẹ omhila. ⁴⁷ Ileşingme oyọli ali abi ọ li i gbaghiẹ ogbo-a, o ri abọ sha ogbọkpa ni ọ suọ li. ⁴⁸ Abi itali ali inyọli e rọ mẹ ọli, abọ e sha wẹ. Inyọli ọọ li, “Ọmọ elọ o zẹ ni u rọ li anye na? Ode o she nuẹ ni anye te ẹ nono ẹ.”

⁴⁹ Ijesu ọ mhila li, “Elọ o zẹ ni a rọ nono mhe? Aa leşẹ khi mhi mema ya la owa oyi itamhe?” ⁵⁰ Ama ọa ye wẹ abi ọ li sọ wẹ ọ. ⁵¹ Ighọ ọ li deba wẹ je iNazarẹti, ọ ri ungmemhi oyi itali ali inyọli gbe akanya. Ama inyọli ọ gẹno ingme ena nya shi udu. ⁵² Ighọ ijesu ọọ womhelọe elemhi egbhali ali idiegebe, egbo ali Eshinẹgba e nono ingme oyoli.‡

3

Itsabọ oyi Ijoni Oni ọọ batazi egbo (iMat 3.1-12; iMak 1.1-8; ijon 1.19-28)

¹ Abi o rọ gbe ikpe igbeshe ni oghie iSiza ni a lu iTiberusi ọ rọ khi oghie, oni egheghe iPọtiusi iPaleti ọ rọ li khi igovunọ shi eke iGalili ali eke iJudia. Eghẹghe agho Erodu ọ rọ ọ mhẹş shi eke iGalili. Inyoghuo ọli, ikhi iFilipu ọ mhẹş ẹ shi eke Iturea ali eke iTirakonitisi. Oghie iLisaniasi, ọ mhẹş shi eke Abilini. ² Eghẹghe ni Anasi ali iKefasi e rọ khi eni e kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinẹgba, Oni egheghe ungmemhi oyi Eshinẹgba o rọ bhale deba iJoni omi iZakaraya, elemhi ifu ọdagbe ifufu. ³ Ọ rọ tse abọ eke ijodani nya kiakia. Ọ liẹ, “A mu nyenẹ rọte olamhẹ eyẹ lasele ni a batazi ni a rọ gbe olamhẹ eyẹ ẹ kua na ẹ. ⁴ Abi a li keke ọli shi ebe Azaya ọmekẹguele, ni ọ rẹ, “A ya suọ khi ogbo ọ la ifu ọdagbe ifufu ẹ tsẹşẹ.

Ọọ liẹ,
riele ode shi eke
khẹ Ọnọmhue,
‘Bẹ ode ni o sheshe
na Ọnọmhue’
⁵ A ka tsua eke suli
igbilimhi eke nya,
a gbomọ ute ogbogbo tiemhie eke,
e mele ugbẹreke-a.
A ka ri ode na gẹne-gẹne
mele eni sheshe-a,
ena fuonyo-fuonyo,
a ku wẹ gbe leghẹ.

⁶ Ogbokpa ọ ya mẹ

Imiepfuase oyi Eshinẹgba.”*

⁷ Ebubu egbo e fiẹ bhale deba iJoni ni ọ batazi wẹ, iJoni ọ rẹ wẹ, “Eẹ enyẹ ifue, ọghuo ọ tse agua ye ẹ a na, khi egheghe ofu oyi Eshinẹgba ọọ bhale?† ⁸ A ke ngeli angeli imu-nyenẹ, a khi ke liẹ, ‘Aburaamu ọ khi ita anye.’ Irari khi abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, Eshinẹgba ọ dobe ya rọte echẹ ena wolọ eniyẹ lasele na Aburaamu.‡ ⁹ A she rue ure shi eke ni a rọ ya rọte imhili ẹra te eni ẹza gbe, ọra kpa ni ọa da mọ udumhi onete ne, eri a ya toli gbe, a toşẹ ọlia.”§ ¹⁰ Eni egbo e mhila iJoni, “Şẹ anye ke li ya kia mena?” ¹¹ IJoni ọọ wẹ, “Ọni ọ mhue iwulu eva ọ ka rue oghuo ọ na ogbo ni ọa mhue. Ọni ọ mhue eminale ọ ka kemhi na ọni ọa mhue.” ¹² Emionoga eghuo e li bhale deba li ni a batazi wẹ. Eẹ ọli, “Ọşesẹ, şẹ anye li ya kia?”* ¹³ Ọọ wẹ, “A khi ke miono oga doşẹ ingme ni ẹẹ a ke miono.” ¹⁴ Ekholi-okhuẹ eghuo e mhila li, “Şẹ anye li ya kia?” Ọọ wẹ, “A khi

* 2:39 Li zẹ iMat 2.23 † 2:41 Li zẹ Okiali 12.1-27; iĐeüt 16.1-8 ‡ 2:52 Li zẹ 1 iSam 2.26; Ekpi 3.4 * 3:6 Li zẹ Aza 40.3-5 † 3:7 Li zẹ iMat 12.34; 23.33 ‡ 3:8 Li zẹ ijon 8.33 § 3:9 Li zẹ iMat 7.19 * 3:12 Li zẹ iLuk 7.29

ri itoto rue ikpaghō ni ɛa khi e ye ɛ, a khi ke gbo gue ingme ni ɛa la oḡbō egbe shi ɔli egbe. A zɛ ni ifata eyɛ ɛ e bu ɛ.”

¹⁵ Egbe e mu eni ɛḡbō, e ri udu oyewɛ khōkhō ini iḶoni ɔ khi ɔni Ɔmiepfuese ni áá ngme. ¹⁶ Ama iḶoni ɔ wɛ, “Amɛ mhi rō batazi ɛ, ama oḡbō ɔḡ bhale ni ɔ toto dōsɛ mhɛ, ɛkue ni ɔ sō shi owɛ, mhi aa fu tɛ ni mhia taghiɛ ɔli-a. Ɔ ya ri Ayɛmhɛ-nō-pfuasɛ ali erali batazi ɛ. ¹⁷ Ɔ mu ukpokpo ni a tō akhuli ni o zɛ pfia sō oyōli mhue obō. Lōli ɔ rō la ashini a la kpishi ado a ke pfie ado-a. Ɔḡ ti egbɛgi ado ni e la ɔ ɔ gbili, ɔ sō wɛ ɛ shi ikpulu tsua ya shi owa eminale. Ama ɔ ya ri erali ni ɛa ya a pfu ghue tosɛ efuwɛ-a.” ¹⁸ Odɛ ebubu iḶoni ɔ te tse abō ungmehi oyi Ɛshinɛgba ye wɛ, ɔḡ liɛ wɛ e mu ingeli eyewɛ pfi.

¹⁹ IḶoni ɔ gue emhi ebubu ye oghie Erōdu ni ɔḡ riɛlɛ ni ɛa ti, ali ɔ gbo gueye ɔli khi ɔa guɛ kia ni ɔ rue Erōdiasi ni ɔ khi ughue iFilipu inyoghuo ɔli shi. ²⁰ Itobō ona, Erōdu ɔ riɛlɛ ingmobe ni o rue nga ɔ, ɔ ya mu iḶoni shi owa ighumha.†

Ibatizi oyi ifesu

(iMat 3.13-17; iMak 1.9-11)

²¹ Abi iḶoni ɔ rō batazi eni ɛḡbō ɔ se, ɔ li batazi ifesu. Abi ifesu ɔ li sō iromhi, idane o khueghie-a. ²² Ayɛmhɛ-nō-pfuasɛ ɔ li abi anekhukhu rōte idane tiemhile shi ɔli egbe. Uruli o rōte idane ngme, ɔḡ, “Ommhɛ u khi. Mhi i nono ingme oyɛ gba, irari khi u ma ri egbe ɛ mu mhɛ.”‡

Unuɛkpɛ oyi ifesu

(iMat 1.1-17)

²³ Ikpe uye ali igbe ifesu ɔ gbe ni ɔ rō gbe ikanya eyōli eke le. Ɔ khi omi ɔmōse ni a lu iJosefu abi ɛḡbō e kie li khōkhō li shi, iJosefu ni ɔ khi omi Eli.

²⁴ Omi iMatati

ni ɔ khi omi iLevi,

ni ɔ khi omi iMelki,

ni ɔ khi omi iJana, omi iJosefu.

²⁵ Ni ɔ khi Omi iMatatiasi,

omi Emōsi, omi iNaumu,

omi Esili, omi iNagai,

²⁶ Omi iMaati

omi iMatatiasi, omi iSemeini,

omi iJosechi, omi iJoda,

²⁷ Omi iJoana, omi iResa,

omi iZerubabeli,

omi iShalitieli, omi iNeri.

²⁸ Omi iMelki,

omi Adi, omi iKosamu,

omi Emadamu, omi Eri,

²⁹ omi iJoshua, omi Eliaza,

omi iJorimu,

omi iMatati, omi iLevi,

³⁰ omi iSamō,

omi iJuda, omi iJosefu,

omi iJonamu, omi Eliakimu.

³¹ Omi iMelea, omi iMena

omi iMatata, omi iNatani,

omi iDefidi,

³² omi iJese,

omi Obɛdi, omi iBoazi,

omi iSamō, omi iNashoni,

³³ omi Aminadabu,

omi Adimi, omi Ani,

omi Ezironi, omi iPerɛzi,

omi iJuda,

³⁴ Omi iGiekopu,

omi Aziki, omi Aburaamu,

omi iTɛra, omi iNaō.

³⁵ Omi iSɛrugu, omi iRɛu,

omi iPelegi, omi Eba,

omi iShɛla,

³⁶ omi iKenani,

omi Afazadi, omi iShɛmu,

omi iNoa, omi iLameki,

³⁷ Omi iMɛtusɛla, omi Enōki,

omi iJarɛdi, omi iMaalalɛli,

omi iKena,

³⁸ omi Enōshi,

omi iSɛti, omi Adamu,

Omi Ɛshinɛgba.

4

Imufɛ oyi ifesu

(iMat 4.1-11; iMak 1.12-13)

¹ Ifesu ɔ rōte okɛ ijōdani jɛle, Ayɛmhɛ-nō-pfuasɛ ɔ vōli egbe. Ɔni Ayɛmhɛ ɔ rue ɔli je ɔdagbe ifufu, ² Okphaghie ɔ la oobō mu ɔli fɛ elemhi ogbɛlɛ egbhueva. Ɔa le emhikhoghuo ogbɛlɛ ingmɛ ni a ngme ena. Ikpukhokho ɔ okiamhi oo gbe ɔli.

³ Okphaghie ɔḡ li, “Ini u lesɛ khi Omi Ɛshinɛgba u khi, wɛɛ oni ɛɛɛ ona o mele ibulɛdi-a.”

⁴ Ama ifesu ɔḡ li, “A she kekɛ ɔli shi Ebe-nō-pfuasɛ khi ɔa khi eminale tɛɛ o ri agbō a na oḡbō.”*

⁵ Igħo okphaghie ɔ rue ɔli nga ashini o yagha egbɛḡbō, ɔ ri eghiele na agbō nya khasɛ ɔli. ⁶ Ɔḡ li, “Mhi ya ri itoto ali ɛpfue ni e la agbō nya nɛ, irari khi a she rɛwɛ na mhɛ, ɔni ɔ ghōle mhɛ mhi ya rue wɛ na. ⁷ Irarigho, lesɛ nyɛsɛ ukhomhi na mhɛ tɛɛ, eyɛ ena nya e ke ya khi.”

⁸ Ifesu ɔ rō oli, “A she kekɛ ɔli shi ebe nō pfuese. Ke ga Ɔnōmhuɛ Ɛshinɛgba oyɛ, lōlighuo kpe u ya ke ga.”†

⁹ Ɔni okphaghie ɔ ke rue ɔli bhale iJerusalemu, ɔ rōli migha ashini o yagha nɛ ukhomhi owa ugamhi oyi Ɛshinɛgba, ɔḡ li, “Ini Omi Ɛshinɛgba u khi, te akana ji tiemhi.”

† 3:20 Li zɛ iMat 14.3-4; iMak 6.17-18 ‡ 3:22 Li zɛ Igbae 22.2; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 9.35

* 4:4 Li zɛ iDeut 8.3 † 4:8 Li zɛ iDeut 6.13

10 Irari khi a she keke ọli shi Ebe-no-pfuase khi,

“Eshinegba ọ ya ghie igeni eyoli,
e ka kpe abo rue.”[†]

11 E ya ri abo tsua ẹ idane,

ini u khi khi owe shi eche.”[§]

12 Ijesu ọ oli, “A she keke ọli shi Ebe-no-pfuase, ‘Khi mu Onomhuẹ Eshinegba oye fe bino.’”^{*} 13 Oni okphaghiẹ ọ mu ijesu fe se, o ze ọli obo ne, ọ ke migha khe eghẹghẹ olese.

Ijesu ọ rọte iGalili gba akanya oyọli eke le (iMat 4.12-17; iMak 1.14-15)

14 Ijesu ọ nyenẹ egbe bhale iGalili, ekpabo eyi Ayemhẹ-nọ-pfuase e rọli gbe ikanya. A suọ eko ingme oyọli asha khi asha. 15 Ọ la owa ugamhi oyewẹ sẹsẹ. Wewẹ nya e kueghie oli.

Egbo iNazareti e kie ijesu (iMat 13.53-58; iMak 6.1-6)

16 Ọ je eke iNazareti obini ọ la fu vule, igho ogbelẹ iyemhẹa, ọ lo owa ugamhi abi ọ kie kpe ẹ li. Igho ọ vule migha a ze ebe. 17 A rue ebe oyi Omekeguele Azaya mholi ọli obo. Ọ naghie ọli-a, Ọ me ashini a keke ọli shi khi.

18 “Ayemhẹ oyi Eshinegba
ọ la mhẹ ọ,

irari khi ọ she ze mhe

ni mhi ke gue usomhi onete
oyi Eshinegba ya
eni ẹa mhue.

Ọ ghie mhẹ mhi

guele khi mhi
ya rue eni a mu
shi owa ighumha lasele,
ni mhi khueghie ezalo alo-a,
mhi pfuese eni a na osoli.

19 Ni mhi rọ gue le khi

isomhelimhi oyi Eshinegba
o she ramhi.”[†]

20 Ọ ze se, o khili oni ebe, ọ rue ọli na oni ọ ri eloe a khu oni ugamhi, Ọ shito, igho ogbọkpa ni ọ la oni owa ugamhi ọ wolọ alo shi ọli egbe. 21 Igho ọli gueye we, “Amo, emini mhi ze lena o bhale ya tse shi ẹ esọ.”

22 Ogbọkpa ọ ngme onete oyọli. Abi e rọ bhale ya ẹ ingmemhi onyaloa ni e rọte ọli unu u lasele, e mhila, “Ona ọa she khi omi iJosefu?”

23 Ijesu ọọ we mhi lese khi a ya ri ekpita lie mhẹ, “Obo, ri egbe ẹ ze. ‘A ya gbo lie mhẹ la akana gbe ikanya onyaloa ni u gbe obini iKapanomu.’” 24 “Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ

khi, aa mu ekpe ẹ na omekeguele ẹoli oyoli.”[‡]

25 Mhi gueye ẹ khi esamhi-olimihi ebubu e la eke iZireni eghẹghẹ oyi Elaja, ni amẹ o rọ mu ikpe esẹ ali ukhukhui ni ukpokpomhi okiamhi o rọ pfi oni eke nya.”[§] 26 Abi o tseku

khi igho, aa ghie Elaja ghi ongewe okhoghuo, se ni osamhi-olimihi na iZarifati ni ọ la eke iSidoni.”^{*} 27 Ebubu egbo ni efafe e mu e gbo la eke iZireni eghẹghẹ oyi Elasha Omekeguele, ni o rọ khia khi aa me ongewe okhoghuo ni a rọ ze, se ni iNamani ongi iSiria.”[†] 28 Igho elemhi e li bi eni e la elemhi oni owa ugamhi nya abi e rọ suọ ungemmi ona. 29 Igho e vule khu ọli oni ẹoli ya fiẹ. E rue ọli bhale eseso ute oyi oni ẹoli, ni wewẹ e ba pfi ọli ya tiemhi. 30 Ama ọ rọte we ifuabo ya lase, ọ vu.

Ijesu ọ khu omose oghuo ayemhẹ okphaghiẹ egbe-a

(iMak 1.21-28)

31 Igho ijesu ọ tiemhi ẹoli iKapanomu ni o la iGalili ẹle iyemhẹa, ọ sẹsẹ eni egbo.

32 Emini ọ sẹsẹ we e ri abo sha we, irari khi ekpabo e la ungemmi oyoli.”[‡] 33 Omose oghuo ọ la oni elemhi owa ugamhi ni ọ mhue ayemhẹ okphaghiẹ. Ọ tsesẹ leghe. 34 “Ghi ẹ! Elo wa nono anye egbe, ijesu na iNazareti? Eri u bhale ya pfuse anye-a? Mhi lese oni u khi, ye ye u khi oni ọ pfuase oyi Eshinegba.”

35 Igho ijesu ọ tsesẹ ku ọli, “Khukhu unu, rọte ọli egbe lasele.” Igho ni ayemhẹ okphaghiẹ o mu oni omose pfi eke kpo ukpeloe oyi eni egbo nya, ọ lase ọli egbe le, ama ọa kuale ọli utse.

36 Oni ingme o ri abo sha eni egbo, e mhila egbe, “Obo áá me osesẹ onana? Itobo khi afu ali ekpabo ọ rọp mhese na iyemhẹ okphaghiẹ, eni iyemhẹ e suọ esọ na li, e na ya lase!”[‡] 37 Igho eva oyoli o gbhiaku ashakpa.

Ijesu ọ ri ebubu egbo ze

(iMat 8.14-17; iMak 1.29-34)

38 Ijesu ọ te oni owa ugamhi fiẹ, ọ je owa oyi iSamọ, ọ bhale ya ẹ khi iba ne funẹ ee to ogo iSamọ oni okpotso. E gueye ijesu ọ kpaghie oni okpotso obo. 39 Igho ijesu ọ nyese egbe ti mama li, ọ khu eni iba, igho eni iba e lase ọli egbe le. Aghoaghọ oni okpotso ọ vule, ọọ feli we epfese. 40 Abi ogbomhi o ke rọ mu eke, a tsua ebubu egbo ni e mholi ighuamhi ododa bhale ghi ijesu, ọ ri obọ nga we ukhomhi, ọ rẹwe ze nya. 41 Iyemhẹ ebe e gbo li rọte ebubu egbo egbe ya lase, eni iyemhẹ e tsesẹ, e lie, “Omi Eshinegba u khi oo!” Ama ijesu ọ dese we, ọa ze ni e ngme, irari khi e lese ọli khi Omiepfuese ọ khi.

Ijesu ọ tse abo elemhi owa ugamhi

(iMak 1.35-39)

42 Ogbe o gbe-a, ijesu ọ te oni ẹoli je ashini o da-ya, eni egbo ee nono ọli. Abi e rọ me ọli, ẹa ke ze ọli vu. 43 Ama ọ gueye we, “Mhi mema ya gue ungemmi onete oyi Eghiele oyi Eshinegba ye ẹoli eni e kpole, itobo khi emini o ze ni Eshinegba ọ rọ ghie mhẹ bhale

† 4:10 Li ze Iwolo 91.11 § 4:11 Li ze Iwolo 91.12 * 4:12 Li ze iDeut 6.16 † 4:19 Li ze Aza 61.1-2 ‡ 4:24 Li ze iJon 4.44 § 4:25 Li ze 1 Ighie 17.1 * 4:26 Li ze 1 Ighie 17.8-16 † 4:27 Li ze 2 Ighie 5.1-14 ‡ 4:32 Li ze iMat 7.28-29

na.” ⁴⁴ Igho ọ kiele tse abọ kia eni owa ugamhi ni e la eke ijudia gase.

5

Ijesu ọ lu eniyẹ odukhokho eni odode
(iMat 4.18-22; iMak 1.16-20)

¹ Ogbeleghuo khi ijesu ọ nu egbo migha ukiękię okę ni o khishi na iGenęsareti, eni egbo e le gase ọli ri esọ ọ shi ungmemhi oyi Eshinegba* ² Ọ me ọko-oke eva epfepfe oni oke, ni egbo eni e gbe ifele e ze obọ shi agho. Eni egbo ee yeghe iga ni e rọ gbe ifele-a. ³ Ijesu ọ lo elemhi oghuo ni o khi oyi iSamọ, ọo iSamọ ọ gua li ti lase oni egele oni oke de. Igho ọ shito oni ọko-oke onięmhi, ọo seşe we. ⁴ Abi ọ rọ seşe we se, ọo iSamọ, “Pfi aga lo ashini o limhi ni ọ mu ifele.” ⁵ ISamọ ọo li, “Oga, a-ooyose anye te e roshęka ini anye mu ifele, anye a mu emhikhoghuo. Ama itobọ khi u ngme gho, mhi ya pfi aga lo.”[†] ⁶ Abi e rọ pfi aga lo oni oke, e mu ifele ni e bububu, ni o ri aga eyewe kphuru-a.[‡] ⁷ Igho e ri obọ lu apfewe ni e ga rọ gbe ifele, e e bhale ya kpaghie wewe obọ. E muno eni ifele kulo ọko-oke eni e kpole. Eni ọko-oke e vọ ifele ya ramhi unu, ni eni ifele e rọ khose eni ọko-oke ramhi ni e rọ tiemhi udi oke. ⁸ Abi iSamọ iPita ọ rọ me ona, ọ de ya yeshi awe eyi ijesu, ọo li, “Kpekpe ke vu ni u ze mhe obọ, irari khi ọna olamhe mhi khi.” ⁹ Abọ e sha li ali egbo ni e nu ọli la agho, itobọ ifele ebubu ni e mu. ¹⁰ Igho abọ e li sha ijemhisi ali ijoni imi iZebedi, ni e khi enuzava eyi iPita. Igho ijesu ọo iSamọ, “Khi ke na ulishi. Rote amo vu, egbo u ke e ke muno.” ¹¹ Igho e tialọ ọko-oke onięmhi eyewe ngale egele.

Ijesu ọ ri omose ni efafe e mu toto
(iMat 8.1-4; iMak 1.40-45)

¹² Abi ijesu ọ rọ la ọli oghuo, omose oghuo ni efafe e mu ọ bhale deba li. Abi oni omose ọ rọ me ijesu, ọ de ya yeshi ọli odalo, ọ lema li, ọo li, “Onomhuę, ini o ghole e, u dobe ya remhe ze.” ¹³ Ijesu ọ nise obọ-a rọ ti oni omose, ọo li, “O ghole mhe, khi oni ọ ze.” Aghoagho eni efafe e lase ọli egbe le. ¹⁴ Igho ijesu ọ tse agua ye ọli, ọo li, “Khi gueye ogbokhoghuo, eri-tse ka ri egbe e khasę okpodalo-ugamhi ni u rięle iluasobo ikhue-pfuase ni iMosisi ọ mhese na e, eghęghę agho ni o khi otselę na we.”[§] ¹⁵ Igho ingme oyoli oo gbhiaku shi ọ. Ebubu egbo e bhale deba li ni e rọ me asha suọ ungmemhi oyoli ali ni ọ gbo rewe ze elemhi iwali ighuamhi ododa. ¹⁶ Ama eri ijesu ọo bi egbe-a je ashini o da-ya, ọ ya so iromhi.

Ijesu ọ rọ omose ni ọ ghu abọ ali awe-a toto

(iMat 9.1-8; iMak 2.1-12)

¹⁷ Eleghuo abi ijesu ọ li seşe, egbo iFarisi ali eni eę seşe Ishi eyi iMosisi ni e te ọli iGalili ali eke ijudia ali iJerusalemu bhale, e shito agho. Igho Eshinegba ọ li ri ekpabo na li rọ ri eni eę ghua toto. ¹⁸ Egbo ni e tsua omose oghuo ni ọ ghu abọ ali awe a bhale, e nono abi e li ya rọli lo oni owa bhale odalo oyi ijesu. ¹⁹ Abi e ke rọ me khi wewe ęa me asha, itobọ khi egbo e bu dose, e nga ukhomhi oni owa, e ri ili ge ọli abi ọ yeshi iya egbo, e rote ekpha rọli tiemhile shi iteva egbo, e rọ li shi odalo oyi ijesu. ²⁰ Abi ijesu ọ rọ me abi irudunga oyewe oo fu, ọo oni omose, “Omue, a she gbe olamhe eye kua ne.” ²¹ Eni egbo iFarisi ee sa udu oyewe, e lie, “Oghuo oni ogbo ọna ọ khi ni ọo pfi unu-a, oghuo ọ dobe e gbe olamhe kua, seę ni Eshinegba lolighuo?” ²² Ijesu ọ lese emini e sa, ọ mhila we, “Elo ọ ze ni a rọ sa isamhi enana a shi udu oyewe. ²³ Onoghuo o ya kele ogbo ngme ne? ‘A she gbe olamhe kua ne,’ ali, ‘Vule ke kia,’ ²⁴ Emini o ze ni a rọ me na khi ni a rọ lese lo khi Omi Ogbo ọ mhọli afu shi elemhi agbo ni a rọ gbe olamhe kua.” Ọo oni omose ni ọ ghu abọ ali awe-a egbo, “Mhie u vule, rue iya oye, ni u ke je apfe.” ²⁵ Utoghuo kpe ọ vule migha odalo oyewe, ọ rue iya ni ọ rọ yeshi mhuę obọ, ọ je apfe. ọo kuęghie Eshinegba. ²⁶ Abọ e sha eni egbo nya, ee kuęghie Eshinegba. Abọ e sha we, ulishi o mu we, ee lie, “Awa me ọshabọ am.”

Ijesu ọ lu iLiva ọ deba lue

(iMat 9.9-13; iMak 2.13-17)

²⁷ Onana o dose se, ọ fię lase, ọ me omionoga ni a lu iLiva khi ọ shito elemhi okholo oyoli ni ọ la mie oga, ijesu ọo li, “Deba mhe.” ²⁸ Igho iLiva ọ vule, ọ ze emini ọo rięle obọ, ọ deba li.

²⁹ Igho iLiva ọ nye ekhe, ọ lu ukpokpomhi ukue na ijesu shi apfe oyoli. Emionoga ebubu ali egbo elese ni e bu e li bhale shi oni ukue, e nu we le emhi. ³⁰ Ama egbo iFarisi ali eni e seşe ishi ee wołọ khasę eniyę odukhokho eyi ijesu, ee lie, “Elo o ze ni ọ rọ nu emionoga ali ena olamhe eę le eminale?”*

³¹ Ijesu ọ so we ọ, ọo we, “Oni ọo to, ọo ye apfe obo. ³² Mhi aa bhale ni mhi rọ ya lu egbo ni e pfuase ne, ama ena olamhe mhi bhale ya lu, ni e rọ mhuę imiepfuese.”

A mhila ijesu ogbo ingme azumhi

(iMat 9.14-17; iMak 2.18-22)

³³ Egbo eghuo e mhila ijesu, “Elo ọ ze khi eniyę odukhokho eyi ijoni ali eniyę odukhokho eyi iFarisi e pfi azumhi, ni eye

* 5:1 Li ze iMat 13.1-2; iMak 3.9-10; 4.1 † 5:5 Li ze ijon 21.3 ‡ 5:6 Li ze ijon 21.6 § 5:14 Li ze iLev 14.1-32

* 5:30 Li ze iLuk 15.1-2

e rọ le ni e rọ da?”³⁴ Ijesu ọ sọ wẹ ọ, “A liẹ mẹ ghọ khi a ri epfese ni e nu ọdọ ọmueshi ọnọgbọ shitọ ọ pfi azumhi, ini ọni ọdọ ọmueshi ọ nu wẹ la aghọ?”³⁵ Ama khi egheghe ọọ bhale ni a rọ ya rue ọdọ ọmueshi iteva oyewẹ le, egheghe aghọ, e ya pfi azumhi.”

³⁶ Ọ zẹ okhẹ irọkhokhọ onana khasẹ wẹ, ọọ, “Ogbokhoghuo ọa ya khi ode onogbọ ya gbẹla ma ode onodiọ, ini ọ lighọ, eri ọ mema ya khi oni ode onogbọ-a shi afuẹ. Ini a gbẹla ode onogbọ ma onodiọ, ẹa ya li abeghuo.³⁷ Wẹkhi eri ogbọ ọ ya ku onyọ onogbọ shi akpaba oyi ẹkue-ẹlamhi onodiọ, ini ogbọ ọ li ghọ, eri oni akpaba o ya nyanọ-a, oni onyọ o ku kua, oni akpaba o li opfu-a. [Akpaba ẹkue ẹlamhi ẹgbọ iju e ku onyọ ọ shi.]³⁸ Onyọ onogbọ a ku ẹ shi akpaba onogbọ.³⁹ Aa mẹ ogbọ ni ọ ya da onyọ onodiọ se, ni ọ tigbe ya mhila onyọ onogbọ, irari khi ọ ya liẹ khi onodiọ o ti nẹ.”

6

Ingme ogbelẹ iyemhẹa oyi ẹgbọ iju
(iMat 12.1-8; iMak 2.23-28)

¹ Ogbelẹ iyemhẹa, ijesu ali eniyẹ odukhokho eyọli e rọte ifu ishemi iakpa doşe, e bẹ eni iakpa mhue abọ, e kphali ikpamhi wẹ le.*² Ẹgbọ iFarisi eghuo, e mhila wẹ, “Elo ọ zẹ ni a rọ gbe ushi ona ogbelẹ iyemhẹa-a?”³ Ijesu ọ sọ wẹ ọ, ọọ wẹ, “Aa kpẹ zẹ emini iDefidi ọ riẹle abi okiamhi o rọ gbe ọli ali apfọli?”⁴ Abi ọ li lo Owa oyi Eshinegba ya rue ibulẹdi ni a rọ ọ ga Eshinegba le, ni ọ gbo rọ na apfọli le. Eri a ghue oni ibulẹdi ogbọ, se ni ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba tse ẹẹ le ọli.”†⁵ Lọli ijesu ọ rọ ọọ wẹ, “Onomhūe oyi ogbelẹ iyemhẹa Omi Ogbọ ọ khi.”

Omọse ni ọ ghu obọ-a
(iMat 12.9-14; iMak 3.1-6)

⁶ Ighọ ẹlẹlese ni o khi ogbelẹ iyemhẹa, ijesu ọ la elemhi owa ugamhi sese ẹgbọ. Omọse oghuo ọ la aghọ ni obọ ita oyọli o ghua.⁷ Eni ẹgbọ iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi e nono emini wewẹ e rọ ya mu umha-guẹkia shi ijesu obọ. Ighọ e li to ọli ọkpẹ ini ọ ya ri ogbọ ze ogbelẹ iyemhẹa oyi ẹgbọ iju.⁸ Ijesu ọ leşe isamhi eyewẹ ọọ ọni omọse ni ọ ghu obọ oghuo-a eghọ, “Vule migha ana, ni ogbokpa ọ lolo ke mẹ.” Ighọ ọni omọse ọ vule migha wẹ iteva.⁹ Ijesu ọọ, “Mhiẹ i, onoghuo ushi oyi awa o lama shi ogbọ ọ riẹle ogbelẹ iyemhẹa? Ni a rọ riẹle onete abi ni a rọ riẹle onobe, ni a rọ tsumhi agbọ oyi ogbọ, abi ni a rọ pfuse ọli-a?”

¹⁰ Ọ bino wẹ gasẹ nya, ọọ ọni omọse ọ nise obọ-a. Ọ lighọ. Oni obọ o nise a.¹¹ Ama

elemhi e bi wẹ egbegbọ, e gba ugbamhi abi e ya li ijesu.

Ijesu ọ zẹ ighiusomhi na keş ọgbava
(iMat 10.1-4; iMak 3.13-19)

¹² Ogbelẹghuo, ijesu ọ nga ute ya sọ iromhi. Ọ la aghọ eliyose ẹlẹghọ nya ọọ sọ iromhi lema Eshinegba.¹³ Abi ogbe o rọ gbe-a, ọ luno eniyẹ odukhokho eyọli, ọ zẹ ogbava elemhi wẹ, ọ lu wẹ ighiusomhi na keş.¹⁴ ISamo, ni ọ lu iPita ali inyoghuo Aduru, ijemhisi, ijoni, iFilipu ali iBatolomiu.¹⁵ IMatiu ali iTomosi, ijemhisi omi Afeusi, ali iSamo, ni e lu iZiloti.¹⁶ IJudasi omi ijemhisi, ali iJudasi Isikaroti ni ọ ri ijesu de.

Ijesu ọ sese, ọ gbo ri ẹgbọ ze
(iMat 4.23-25)

¹⁷ Abi ijesu ali eniyẹ odukhokho eyọli e rọ rọte oni ute tiemhile, ọ migha ugbereke, eniyẹ odukhokho eyọli ebubu e la aghọ. Ebubu ẹgbọ e la aghọ ni e rọte ukiekie ẹke ijudia nya ali ẹoli iJerusalemu ali ẹoli iSidoni ali ẹoli iTai ni e ngeli epfepfe okẹ oniemi bhale.¹⁸ Eri e bhale ya suọ ingmemhi eyọli ali ni ọ gbo re wẹ ze elemhi ighuamhi ọdọda. Eni ayemhẹ ebe e nase e li bhale, ọ rewẹ ze.¹⁹ Eni ẹgbọ nya e roşeka ri obọ ti ọli, irari khi itoto e te ọli egbe lasele, o re wẹ nya ze.

Oghelẹ ali oya
(iMat 5.1-12)

²⁰ Ijesu ọ bino eniyẹ odukhokho eyọli, ọọ wẹ, “Ikhivose ọ khi na ẹẹ ni aa pfue,

irari khi ẹẹ a mhọli
Eghiele oyi Eshinegba.

²¹ Ikhivose ọ khi na
eni okiamhi ọ gbe memena
irari khi a ya mẹ le khue.

Ikhivose ọ khi na ẹẹ
ni a viẹ memena,
irari khi a ya gia.

²² Ikhivose ọ khi na ẹ,
ini ẹgbọ ẹ biselemhi ẹ,
ni e rọ kie ẹ, ni e rọ tsue ẹ,
ni e rọ kie ẹ khi ẹgbọ ebe a khi,
itobọ oyi Omi Ogbọ.⁵

²³ “A ke ghele ini a da mẹ ghọ. A gbe ishimhi irari khi a ri eleli ni o funẹ shi iloghie ẹ khẹ ẹ. Irari khi ighọ eni e bia wẹ e li nase emekẹguele eyi Eshinegba egheghe oyewẹ.*

²⁴ “Ama, o ma khọlọ ẹ egbe,
ikhi ẹẹ ni a mhue epfue memena,
irari khi a she mie
eleli oyew se.

²⁵ O ma khọlọ ẹ egbe,
ikhi ẹẹ ni a she le khue memena,
irari khi okiamhi o ya gbe ẹ.

* 6:1 Li zẹ iDeut 23.25 † 6:4 Li zẹ iLev 24.9 ‡ 6:4 Li zẹ i 1Sam 21.1-6 § 6:22 Li zẹ i 1Pet 4.14; iJon 9.22; 16.2

* 6:23 Li zẹ 2 Okhẹ 36.16; Ika 7.52

O ma kholo e egbe,
ikhi, e e ni a gia memena,
irari khi a ya vie e vie oya.

²⁶ O ma kholo e egbe,
ikhi e e ni egbo e e ngme onete oyee,
irari khi igho eni e bia we
e li ngme onete oyi
emekeguele eyi eghbholi.

Awa mholi inono na obe awa
(iMat 5.38-48; 7.12a)

²⁷ “Mhi gueye e, e e ni a suo mhe, a nono ingme oyi obe e e. A ke riyele onete na egbo ni e e biselemhi e. ²⁸ A ke so iromhi na egbo ni e e tsue e, a so iromhi ke na egbo ni e e gue e ngeli deba e. ²⁹ Ini ogbo o lase ukiekie eso oghuo, nyene oni o kpole gbo na li lase. Ini ogbo o ri itoto mhi e awulu, gbo ze ni o rue oni u so kpoke ma o. ³⁰ Ke ri emini ogbokpa o mhila e na li, ini ogbo o rue e emhi, ze o li obo na li, khi gbo mhila li lue. ³¹ Ngeli ke deba ogbo abi u lie nono ni a li ngeli deba e.†

³² “Ini o khia khi egbo ni e nono ingme oye u lese a nono ingme oyewe, ighe ikhivose ni o la o ne? Irari khi ena olamhe e lili e nono ingme oyi egbo ni e nono ingme oyewe to o. ³³ Ini o khia khi eni e riyele onete ne u lese li e riyele na, ighe ikhivose ni o ke la o ne? Egbegbi ena olamhe e lili e ligho. ³⁴ Ini o khia khi eni e ngmomhi e ne u lese li ngmomhi e na, ighe ikhivose ni o la o ne? Irari khi ena olamhe e li ngmomhi e na egbewe. ³⁵ Ama ze ni u nono ingme obe e, ke riyele onete na we. Ke ngmomhi na we, khi ngmomhi na we ni u ke ri eloe shi eke khi e ya fali e ota to o. Eghenge agho ikhivose oye o ya gbedi, u khi omi Eshinegba no Yagha ne Nya. Irari khi loli oo somhi elemhi eni e a lese obode ali ena okhlo. ³⁶ Khi ona ilelemhi, ezeze abi Ita e o li khi ona ilelemhi.

Igue egboese ezo
(iMat 7.1-5)

³⁷ “Khi gue ogbo ezo ini a khi li gue yeye ezo, khi ri unu pfueche ogbo-a, ini a khi li ri unu pfueche-a. Gbekua na onuzava oye, ni Eshinegba o li gbe kua ne. ³⁸ Rona khi a ya ro ne. Ukiekie onete, oni a lolo mimi, ni a jighise ni o tsua kua, a ya ro somhie ofa. Irari khi ukiekie ni u ro mhese na egbo, Eshinegba o li ro ya mhese ne.”

³⁹ O gbo ze okhe irokhokho ona khase we, oo we, “Ozalo o fe dobe ya ri ozalo nabi lue ke kia? Eri wewe aava e ya de pfilo uchoke.† ⁴⁰ Omo ni o la owena oya ya fu dose oni oo sese oli, Eri-tse ini omo ni oo ye owena o ye owena oyoli se, o ya li abi oni o sese oli.‡

⁴¹ “Elo o ze ni u ro me uku ni o la inyoghue eloe ni u waa ro meke me ufolo oara ni o pfida eloe oye? ⁴² Se u lie lie inyoghue,

‘Inyoghue ze ni mhi rue e uku eloe a,’ ni yeye oye waa ro me ufolo oara ni o pfi da eloe oye? Yeye ogbo orugamhi ku alo, kpe tode rue ufolo oara ni o la eloe oye-a ni u tigbe meke gboo rue uku ni o la inyoghue eloe a.

Ora ali ikpamhi eyoli
(iMat 7.16-20; 12.33-35)

⁴³ “Oara ni ota ti o dobe ya mo ukpamhi onete, u ke ya lie khi eri oara onete o ya mo ukpamhi ni ota ti. ⁴⁴ Ikpamhi ni oara oo mo, a ro o lese oara ni o khi. Aa rote okphekpe e pfanokhua-eni.* ⁴⁵ Eri ogbo onete o rote emini o ti ni o roshi udu e rue emini e ti lasele, Ama ogbo obe, o rote udu obe oyoli rue emhi obe ni o roshi udu e lasele. Irari khi isamhi ebubu ni e la ogbo udu, o te e ngme ungmehi lasele.†

Ogbo otsegbhe ali oyeghe
(iMat 7.24-27)

⁴⁶ “Elo o ze ni a ro lu mhe, ‘Onomhue, Onomhue,’ ni aa ro ri emini mhia ngme gbe akanya? ⁴⁷ Mhi ya rokhase e abi ogbo ni o bhale deba mhe, ni o ri eso e shi mhe eke, ni o gbo ri ingmemhi eyemhe a gbe ikanya o li. ⁴⁸ Eri o li abi ogbo ni o to owa, o tonok eke-a limhi, ni o ri owa gbe ukhomhi eche. Abi ukpokpomhi am e ro rue, ochikpho o ri itoto ghi oni owa abo, ama o dobe nighise oli, irari khi eri a toli egbegbo. ⁴⁹ Ama ogbo ni oo suo ungmehi oyemhe ni o ro li gbe akanya, eri o li abi ogbo ni o to owa nga ekhashe. Abi am e ro rue, ochikpho o ri itoto tsua oni owa, oni owa o de, o khi oyese oni emhi.”

7

Irudunga oyi okhlo-okhue oyi iRomu
(iMat 8.5-13)

¹ Abi ijesu o ro ngme enana nya shi eso eyi eni egbo se, o lo elemhi eoli iKapanomu. ² Oobo a me omose ni oo ga okhlo-okhue oni emhi, ni ingme oyoli o lolo mo oga oyoli egbe. Oni omose oo ghu ughuamhi ni o roli ramhi eghuli. ³ Abi oni okhlo-okhue onofune o ro suo eko ijesu, o ghie egbhali eyi egbo ifu ghi oli, o bhale ya ri oni oo ga oyelue ze. ⁴ Abi e ro bhale deba ijesu, e lema li egbegbo, e e ijesu, “Oni omose ona, o khi oni u kha kpaghie obo. ⁵ Irari khi o ma nono ingme oyi egbo eyi anye gba, o gbo to owa ugamhi na anye.” ⁶ Igho ijesu o deba we vu. O she kia a ramhi owa oyi oni okhlo-okhue ni o ro ghie emole oli e lie ijesu, “Khi ke nase egbe e, mhia somhi ramhi ni u wa lo owa oyemhe le. ⁷ Loli o ze ni mhi ro bino khi mhiaa ti ramhi ni mhi a bhale deba e. Lese ngme oni ungmehi khi oni oo ga mhe o ya ze. ⁸ Irari khi mhemhe oyemhe, ona omhese mhi li khi,

† 6:31 Li ze iMat 7.12 ‡ 6:39 Li ze iMat 15.14 § 6:40 Li ze iMat 10.24-25; iJon 13.16; 15.20 * 6:44 Li ze iMat 12.33 † 6:45 Li ze iMat 12.34

ni ekhōli-okhuē e li kpōkē na. Mhia mhēṣe na ɔna, ‘Vu,’ ɔ vu. Mhi mhēṣe na ogho, ‘Bhale,’ ɔ bhale. Mhi gueyē oghumha oymēhē, ‘Riēḷe ɔna,’ ɔ riēḷe ɔli.”

⁹ Abi iJesu ɔ rɔ suɔ oni ungmēmhi ona, abo e sha li. ɔ nyenē alo ukhokho bino ebubu eḡbo ni e deba li, ɔɔ wē, “Mhi gueyē e khi mhia kie kpē mē irudunga ni o na fu ghue, mhia kpe mē ɔli eke iZirēni ne.”

¹⁰ Igho eni a kpē ghie, e nyenē egbe je apfē oyi ɔni ɔkhōli-okhuē nɔ fune, e bhale ya e khi ɔni ɔɔ ga li ɔ she ze.

Ijesu ɔ rɔte eghuli guise omi ɔsamhi-olimhi le

¹¹ Oo li deṅe, iJesu ɔ te agho vu, ɔ je ɔli ni a lu iNei, eniyē odukhokho eyoli ali ebubu eḡbo elese e deba li. ¹² Abi ɔ li ti ramhi oḡe unuēkpē ni a te e lo oni ɔli le, ɔ mē khi a tsua eḡbo ni ɔ ghua a lasele. Lɔlighuo kpe inyoli ɔ mē bia. Oni ɔkpoto ɔ gbo khi ɔsamhi-olimhi. Ebubu eḡbo e rɔte oni ɔli ve deba li. ¹³ Abi ɔnɔmhuē ɔ rɔ mē ɔni ɔkpoto, ɔ mhuē ilelemhi na li. Elemhi e a ala li, ɔɔ li, “Khi ke vie.” ¹⁴ Igho ɔ vu ya ri obo ti oni akpati olimhi, eḡbo ni e tsua li e mu migha, iJesu ɔ, “Oni ɔzēo mhiē yē vule.” ¹⁵ Igho ɔni ɔmōse ni ɔ ghua eḡbo ɔ vule shito, ɔɔ ngme. Ijesu ɔ mu ɔli obo na inyoli. ¹⁶ Ulishi o mu eni eḡbo nya, e kueghie Eshineḡba, e lie, “Omekeḡuele ɔniēmhi ɔ she bhale iteva oyi awa. Eshineḡba ɔ she bhale ya kpaghie eḡbo eyoli obo.” ¹⁷ Ingme oyi iJesu ɔ gbhiaku eke iJudia nya ali ɔli ni e la gase ɔli.

Iḡoni ɔni ɔɔ batazi ɔ ghie usomhi ghi ijesu (iMat 11.2-19)

¹⁸ Abi eniyē odukhokho eyi iḡoni e rɔ gue eni ingme enana nya yē iḡoni, ɔ lu aava elemhi wē. ¹⁹ ɔ ghie wē e ka mhila ijesu, “Yeyē u khi ɔni ɔ ya bhale abi anye ri eloe shi eke ke khē ɔlese?” ²⁰ Abi e rɔ bhale deba ijesu, e ɔli, “Iḡoni ɔni ɔɔ batazi eḡbo ɔ ghie anye ghi e, anye ka mhila e, ‘Yeyē u khi ɔni ɔ ya bhale abi anye ri eloe shi eke ke khē ɔboṣe?’ ” ²¹ Eghēḡe agho te ijesu ɔ ri ebubu eḡbo ni e mhuē ighuamhi ali iyemhē ɔkphaghie ze. ɔ khueghie ebubu ezalo alo-a. ²² ɔ rɔ gueyē eniyē odukhokho eyi iḡoni. “A nyenē egbe ukhokho ya gueyē iḡoni emini a mē, ni a gbo ri eṣo suɔ. Ezalo eḡ mē eke, eni e guoghō awē-a, eḡ kia, eni efafe e mu e ze, eleso e suɔ eṣo. Eni e ghua e guale. A kiele e tse abo usomhi onete oyi iloghie yē eḡbo ni eḡa mhuē.” ²³ Oghēḷe ɔ khi ni eḡbo ni ɔa da de oḡe-a itobō khi ɔa mhuē akhokhomhē shi mhē ɔ.” ²⁴ Abi eniyē odukhokho eyi iḡoni e rɔ vu se, ijesu ɔ gue ingme oyi iḡoni yē eni eḡbo, ɔɔ wē, “Abi a rɔ fe fie je ɔdagbe ifufu ya bino ɔli, eḡbo ɔnabi ɔnoghua a dabi khi a

ya mē? Oḡbo oyeḡhē ni ɔ li abi ebuli ifulō ni akpekpeli o kha pfi je ana, o pfi ɔli e je oobō a dabi khi a ya mē oobō? ²⁵ Ini ɔa khi eḡbo ɔghoghō a dabi khi a ya mē oobō, ɔnabi isē a ke nono je oobō shō? ɔmōse ni ɔ sɔ itsua ni e somhi otse? Eḡbo ni e sɔ itsua ni e somhi otse, apfē oyi oghie e la. ²⁶ Oḡbo nabise a dabi khi a je oobō ya mē? Omekeḡuele? Abi o li mhi li gue ɔli e yē e khi ɔni ɔ dōse omekeḡuele lo. ²⁷ ɔnana a keḡe ingme oyoli kpē shi eke, ni eḡe,

“ ‘Ghe khē, mhi ya ghie
aghiusomhi oymēhē ralo ne,
ni ɔ ya khueghie oḡe-a
shi eke khē.’ †

²⁸ “Mhi gueyē e khi aa mē eḡbo ni a bia bhale eke eḡbo ona ni ɔ fu dōse iḡoni, eritṣē khi ɔni ɔ ga shē ne nya shi Eghiele oyi Eshineḡba ɔ fu dōse ɔli.”

²⁹ Eḡbo nya, li shi emionoga, abi e rɔ suɔ ingmemhi eyi ijesu, e mie shi ɔ khi oḡe oyi Eshineḡba o gbe akanya, irari khi iḡoni ɔ she batazi wē. ³⁰ Eḡbo iFarisi ali eni e leṣe emhi ingme ushi e kie ugbanhi ni Eshineḡba ɔ gba na wē, irari khi eḡa lama ni iḡoni ɔ batazi wē. ‡

³¹ Agho ijesu ɔ rē, elō mhi fe ri eḡbo ena agbhotu ona ya khokho, se e fe ga li ena?

³² Eri e li abi eniyē ni e shito oki ni e nu egbe e ngme ni e lie,

“ ‘Anye pfi ofele na e,
ama aa lama gbe ishimhi,
anye vie eviē olimhi khase e,
ama aa lama nu anye vie.’

³³ Itobō khi abi iḡoni ɔni ɔɔ batazi eḡbo ɔ rɔ bhale, ɔa li le emhi wekhi eri ɔ da onyo, eri e khi, ‘Ayemhē ɔkphaghie ɔ mhuē.’ ³⁴ Omi eḡbo ɔ bhale, ɔɔ le, ɔɔ da, a ke lie khi, ‘Oḡbo unu-emhi ali eḡbo ɔdonyo ɔ khi, ali khi ɔni ɔ nu emionoga ali eḡbo ena olamhē e mu ɔmōle ɔ khi.’ ³⁵ Eri eghbali oyi Eshineḡba o rɔte obo oyi eḡbo ni e miesuɔ ri eḡbōli khase.”

ɔkpoto ɔna olamhē ɔ ku ituale ni ɔɔ pfi shi ijesu awe

³⁶ Oḡbo iFarisi oghuo ɔɔ ijesu ɔ bhale ka kɔ fe li luē ni ɔ nu luē le eminale. Igho ɔ je owa oyi ɔni iFarisi, ɔ shito, ɔ le emhi.

³⁷ Igho ɔkpoto oghuo, ɔngi oni ɔli ni ɔ la eḡbo olamhē, ɔ suɔ khi ijesu ɔ la oni owa oyi eḡbo iFarisi ogho. ɔ de akanama ituale ni o ghalē. ³⁸ ɔ bhale, ɔ de ya wugha ijesu idi awē. ɔɔ vie ku amevie shi ɔli awē. ɔ ri itsu ni e la li ukhomhi shishi ɔli wewē-a, ɔ pfi pfi ɔli awē. ɔ gbo ku ituale ni ɔɔ pfi shi ɔli awē. § ³⁹ Abi ɔni iFarisi ni ɔ lu ijesu bhale apfē oyoli ya mu oli epfese, ɔ rɔ mē onana, ɔ la eke elemhi udu lie, ini omekeḡuele oyi Eshineḡba ɔmōse ɔna ɔ kha khi lo, ɔ kha leṣe uwali ɔkpoto ni ɔna ɔ khi ni ɔ ri egbe a ti

* 7:22 Li ze Aza 35.5-6; 61.1 † 7:27 Li ze iMala 3.1 ‡ 7:30 Li ze iMat 21.32; iLuk 3.12 § 7:38 Li ze iMat 26.7; iMak 14.3; iḡon 12.3

oli ena, khi ona olamhe o khi. ⁴⁰ Ijesu oo, "ISamo mhi mhue emini mhi ya gue ye."

ISamo oo li, "Gueye mhe, Qsesa." ⁴¹ Ijesu oo li, "Omose oghuo o la ni egbo aava e lo oli ota, oghuo o, o lo oli ekpa eva ali ukhukhui, oni o kpole o lo oli ipomhi uye ali ishe. ⁴² Abi ea ke ro dohe fali oli ewe, o gbe eni ota kua na we. Mena gueye mhe oni o ya nono ingme oyi oli ne elemhi weve ava-ava?" ⁴³ ISamo oo li, khi oni o lo ikpagho eni e bu ne lo. Ijesu oo li, "U gue so." ⁴⁴ Ijesu o nyene alo ghue oni okpotso, oo iSamo "Wa me oni okpotso ona, abi mhi ro bhale owa oye wa die ameh na mhe ro kpe awe-a, eri oni okpotso onana o ri amevie eyoli kpe mhe awe-a, o ri itsu ni e la li ukhomhi shishi we-a. ⁴⁵ Waa pfpfi mhe unu egbe, rote egheghe ni mhi te lo ana le, oni okpotso ona o te pfpfi mhe unu awe ramhi memena. ⁴⁶ Waa ku oili shi mhe ukhomhi, oni okpotso ona, o she ku ituale ni o pfi shi mhe awe. ⁴⁷ Itobo igho mhi gue e ye e khi a she gbe olamhe eyoli ni e bububu kua na li, irari khi oni o nono emini e bu o khi. Oni a gbe ukuku kua na, ukuku o nono." ⁴⁸ O gueye oni okpotso, "A she gbe olamhe eye kua ne." ⁴⁹ Egbo ni e nu oli shito e mhila egbewe "Oghuo onana oo dabi khi loli khi ni oo gbe olamhe kua na ogbo."

⁵⁰ Ijesu o gueye oni okpotso "Irudunga oye o she mie e pfuese, ri opfomhe ke je."

8

Ikpotoso ni e kpaghie ijesu obo

¹ Ona o dose, ijesu o kia rote eoli je eoli. Oo gue usomhi onete oyi Eghiele oyi Eshinegba le. Eniye odukhokho ogbava eyoli e nu oli kia. ² Ikpotoso eghuo ni e kpe mhue ayemhe okphaghie ali iwali iguamahi ni o ro ze, e li la agho: IMeli ongi iMagidaleni ni ayemhe ishilia e rote egbe lasale; ³ IJoana ni o khi ughue iChuzana ni o gbe akanya na oghie Erodu; ISuzana ali ikpotoso elese gho, e ga la akagho. Enana e rote ekue oyewe e kpaghie ijesu ali eniye odukhokho eyi oli obo.*

Okhe irokhokho oyi oghiale (iMat 13.1-9; iMak 4.1-9)

⁴ Abi ebubu egbo e ro rote eoli ododa bhale ya lona kugbe, ni e ro le gasa ijesu, ijesu o ze okhe irokhokho khasa we, oo we, ⁵ "Oghiale o ya ri ikpamhi emhi ko. Abi o ro ku eni ikpamhi emhi kia ko, eghuo o e ku shi epfepfe ode. Eghuo o egbo e ri awe muno we. Ipfeli e bhale ya sano we le. ⁶ Eghuo o e de ku nga eche, abi e ro ze ngale, e khakha. Itobo khi ea me asha lolo pfi imhili lo eke. ⁷ Ikpamhi eghuo o e de shi ifu igba, eni igba e tono we. ⁸ Igbo eghuo o e ku shi eke onete, e fu, e mo ikpamhi agbhaghamhi egbueshe. Abi o

ro ngme ona se, oo li, Oni o mholi eso o ro suo."

Emini o ze ni o ro ze oni okhe irokhokho (iMat 13.10-23; iMak 4.10-20)

⁹ Eniye odukhokho eyoli e mhila li emini a ri oni okhe irokhokho ngme. ¹⁰ Oo we, "A she khueghie osheli ni o la Eghiele oyi Eshinegba-a khasa e. Ama aa roli khasa egbo ni e kpole. Loli o ze ni mhi ro ri okhe irokhokho nu we e ngme.

"Irari khi ini e ririe e fe, ea ya me eke,

ee suo, oa lo we eso."†

Emini okhe irokhokho oyi oghiale ogho o ngme

(iMat 13.18-23; iMak 4.13-20)

¹¹ "Emini a ri oni okhe irokhokho ngme na. Oni ukpamhi emhi ogho, ungmehi oyi Eshinegba lo. ¹² Eni e de kua epfepfe ode egho, e khi egbo ni e kha suo ungmehi oyi Eshinegba, okphaghie o bhale ya sano we oni ungmehi udu-a, ini e khi miesuo, ni e ba mhue imiepfuese. ¹³ Eni e ze nga okpegbhe e to eoli egbo ni e miesuo, ni e khia khi abi imufe o ro bhale ea ke dohe migha, e de ode-a. ¹⁴ Ikpamhi ni e ze shi ifu igba, weve e khi egbo ni e suo oni ungmehi ama ea dohe migha shi o, isamhi eyi emhi agbo ali anasemhe ali epfue ni o la agbo ali oghuemhe ni o la o, oa ze ni e mhue iwomhelo shi irudunga. ¹⁵ Ikpamhi ni e ze shi eke onete ni e mo ikpamhi, weve e khi egbegbi egbo ali udu onete ni e kha suo oni ungmehi, e mu oli shi, e kha ri egbe mie o ri emini a ro ko o ze lasale.

Akpa ni a ro ru nga ukhomhi emhi (iMak 4.21-25)

¹⁶ "Aa me ogbo ni o ri akpa ya ru, ni o ya rue oli sheli elemhi ukoko, wekhi ufu ukpho. Eri o ri ochogho ya rue oli nga asha na kege ni eni ee lo le e ke me eke, ee me oni akpa.† ¹⁷ Irari khi aa me emiemini a ro sheli ni aa ya ro lasale gboo, wekhi eri a me emini a khukhu shi elemhi, ni aa ya khueghie-a gboo.‡ ¹⁸ Itobo igho mhue eghe shi emini u wa suo. Oni o mhue, a ya ro ma li o. Ama oni oa mhue a ya gbo mie oli ukuku oli ni o sa khi loli mhue."*

Inyoghuo ijesu ali inyi ijesu (iMat 12.46-50; iMak 3.31-35)

¹⁹ Igbo inyoli ali inyoghuo oli e bhale deba li, ama ea me asha ramhi oli egbe, irari ebubu egbo ni e le gasa oli. ²⁰ Ogbo o ya gueye ijesu, oo li, "Inye ali inyoghue, e migha olase, ee nono ni weve e me." ²¹ Ijesu oo we, "Inyemhe ali inyoghuo-mhe weve e khi egbo

* 8:3 Li ze iMat 27.55-56; iMak 15.40-41; iLuk 23.49 † 8:10 Li ze Aza 6.9-10 ‡ 8:16 Li ze iMat 5.15; iLuk 11.33
§ 8:17 Li ze iMat 10.26; iLuk 12.2 * 8:18 Li ze iMat 25.29; iLuk 19.26

ena ni eḡ suḡ ungemmhi oyi Eshineḡba, ni e gbo rḡli e ḡbe ankanya.”

*Ijesu ḡ mu akpekpeli migha
(iMat 8.23-27; iMak 4.35-41)*

²² Eleghuo iJesu ḡḡ eniye odukhokho eyḡli, “A bhale ni awa da je ukiḡkiḡ obinokpḡle oyi okḡ ni o khishi.” E lo ḡḡ-ḡḡ e le. ²³ Abi e li le, iJesu ḡ leseḡ. Utoghukoḡpe ukpokpomhi akpekpeli o lo oni ḡḡ-ḡḡ le ya ramhi khi oni ḡḡ-ḡḡ o ku ya luḡ, wḡwḡ nya e la okhḡna. ²⁴ Eniye odukhokho eyḡli e bhale ya guise ḡli le. Eḡ ḡli “Onḡmhuḡ, Onḡmhuḡ ḡḡ o ya ku awa luḡ.” Ḗ vule, ḡ nu oni akpekpeli ali ḡḡ ni o zughuse ngme. Oni akpekpeli o mu migha. Okḡ ni o zughuse eḡḡ o dema, asha kpa oo tsuke. ²⁵ Ḗ mhila eniye odukhokho eyḡli, “Iḡhe irudunga oyeḡ?” E ri ulishi ali ḡshabḡ mhila eḡbewḡ, “Ḗghuo ḡnana ḡ fe ga khi ena? Irari khi ḡḡ mhḡḡ na akpekpeli ali ḡḡ, e suḡ na li.”

Ijesu ḡ ri ḡmḡḡ nḡ mhue ayemhe ḡkphaghie toto

(iMat 8.28-34; iMak 5.1-20)

²⁶ E kia ramhi ekḡ iḡḡrasḡḡni ni o gbe okḡ ni o khishi na iGalili khi-a. ²⁷ Abi iJesu ḡḡ da tiemhile ekḡ, Ḗmḡḡ ḡḡni ḡḡli, ni ḡ mhḡli ayemhe ḡkphaghie ni o she teḡḡ ni ḡa te ke ḡḡ awulu, wḡkhi eri ḡ ke la owa ghue, ama atalimhi ḡ ke la, ḡ bhale ya li. ²⁸ Abi ḡ rḡ me iJesu, ḡ de yeḡḡli ḡḡ awḡ, ḡ tseḡḡ leghe, ḡ lie, “Elo ḡ remhe ya li, iJesu Omi Eshineḡba ḡḡḡḡḡ, kpeḡḡ khi nasḡ mhe.” ²⁹ Eri ḡ ngme ona irari khi iJesu ḡ she mhḡḡ na oni ayemhe ḡkphaghie ḡḡḡ ḡ rḡte ḡli egbe lasele. Iti-ingmi-ingme oni ayemhe o she mu ḡli, ni o khia khi ini a riḡ mu ḡli ri iweḡḡe shi ḡli abḡ ali awḡ, ḡ pfanḡ eri iweḡḡe-a, oni ayemhe ḡkphaghie o tsua li je ḡdagbe ifufu. ³⁰ Ijesu ḡ mhila li, “Se a lu eva oye?” Ḗni ayemhe ḡḡ li, eva ayemhe khi, “ILigiḡni,” irari khi ayemhe ḡkphaghie ebubu e she lo ḡli egbe. ³¹ Eni ayemhe ḡkphaghie e lema iJesu ḡ khi khu wḡwḡ je ilimhi na ningḡlo.

³² Igulu ebubu e la epfe ute le eminale. Iḡḡḡ eni ayemhe e lema li ḡ kpeḡḡ ḡ ze ni wḡwḡ e ya lo eni igulu egbe. Iḡḡ ḡ ze ni e ya lo eni igulu eḡḡ. ³³ Eni ayemhe ḡkphaghie eḡḡ e rḡte egbe oyi ḡni ḡmḡḡ lasele, e ya lo elemhi eni igulu eḡḡ. Eni igulu e rḡte oni epfe ute na ya kulo okḡ ni o khishi eḡḡ, okḡ o gbe wḡ. ³⁴ Abi eni e ri eni igulu e kia e rḡ me emini a me, e na je ifu apfe ya gueye eḡḡ emini a me. ³⁵ Eḡḡ e le ya bino emini a me. Abi e rḡ bhale deba iJesu, e bhale ya e khi ḡni ḡmḡḡ ni iyemhe ḡkphaghie e te egbe lase khi ḡ shito ufueḡḡ oyi iJesu. Ḗ ga pḡḡmhe, ḡ ku egbe-a shito, ulishi o mu wḡ. ³⁶ Eḡḡ ni e me ḡni ingme e gueye eḡḡ elese abi ḡni ḡmḡḡ ḡ li kia ni ḡ rḡ ze. ³⁷ Iḡḡḡ eni eḡḡḡ iḡḡrasḡḡni e gueye iJesu ḡ lase ewḡ ekḡ le, irari khi ulishi o mu wḡ. Ijesu ḡ lo ḡḡ-ḡḡ ḡ vu. ³⁸ Ḗni ḡmḡḡ

ni eni iyemhe ḡkphaghie e rḡte egbe lasele ḡḡ iJesu, “Kpeḡḡ ze ni mhi deba e vu.” Ama iJesu ḡḡ li, ḡ ke vu. ³⁹ Nyeneḡ egbe je apfe ni u ya guele emini Eshineḡba ḡ rieleḡ ne. Iḡḡḡ ḡni ḡmḡḡ ḡ vu ya gueye eḡḡ ni e la oni ḡli ḡḡḡ nya, emini iJesu ḡ rieleḡ na li.

Omi ijarusi ali ḡkpotso ni ḡ ri obḡ ti ijesu awulu

(iMat 9.18-26; iMak 5.21-43)

⁴⁰ Abi iJesu ḡ rḡ nyeneḡ egbe je ukiḡkiḡ okḡ ni o kpḡle, eḡḡḡ e tseḡ ḡli ḡ mu awḡ itobḡ khi o she teḡḡ ni e te migha a kḡḡ ḡli. ⁴¹ Iḡḡḡ ḡmḡḡ ḡḡḡḡ ni a lu ijarusi ni ḡ khi ḡḡḡ ḡni ḡ mhḡḡ shi owa ugamhi oyi eḡḡḡ iḡḡ, ḡ de ya wugha iJesu awḡ. Ḗḡ lema li ḡ kpeḡḡ ḡ bhale apfe oyeḡluḡ. ⁴² Irari khi ḡmḡ ḡmueshi ḡḡḡḡ kpe ni ḡ meḡḡḡ ni ḡ leseḡ gbe ikpe igbeḡḡ ḡ ya ghua. Abi iJesu ḡ li le, eḡḡḡ e le gaseḡ ḡli, e ma mu ḡli ashakpa. ⁴³ Ḗkpotso ḡḡḡḡ ḡ la ifuabḡ wḡ ni ḡ she ku ḡli egbe elemhi ikpe igbeḡḡ. Ḗ she ga pfuse emini ḡ mhue-a nya na idḡkita, ama aa meḡḡḡ ḡ doḡḡ dua ḡli egbe. ⁴⁴ Iḡḡḡ ḡ rḡte ifuabḡ oyi eni eḡḡḡ lase beḡḡ ya ri obḡ ti esḡ ode ni iJesu ḡ ḡḡ, ḡli a ni e ku ḡli egbe e pfa tee.

⁴⁵ Ijesu ḡ mhila, “Ḗghuo ḡ ri obḡ ti mhḡḡ?”

Ḗḡḡḡḡḡ ḡ tia. iPita ḡḡ li, “Onḡmhuḡ, ebubu eḡḡḡ e le gaseḡ ni e ma mu e.”

⁴⁶ Ama iJesu ḡ li, “Ḗḡḡḡ ḡ ri obḡ ti mhḡ, mhi leseḡ khi itoto e she rḡte mhḡ egbe ya lase, loḡli mhḡ rḡ leseḡ.” ⁴⁷ Ḗni ḡkpotso ḡ meḡḡ khi loḡli a doḡḡḡḡ ya vu ni a rḡ ya meḡ luḡ, ḡ ri ulishi fiḡ lasele, ḡ de ya wugha odalo oyi iJesu. Ukpeḡḡ oyi eni eḡḡḡḡḡḡ, ḡ gueye iJesu emini o ze ni loḡli rḡ ri obḡ ti ḡli ali abi loḡli ze utoghukoḡpe. ⁴⁸ Iḡḡḡḡ iJesu ḡ li, “Omimheḡ ke je khi irudunga oye ḡ she re ze. Ri opḡḡmheḡ ke je apfe oye.”

⁴⁹ Ijesu ḡ kie lighḡḡ ngme, ḡḡḡḡ ḡ rḡte owa oyi ijarusi ni ḡ khi ḡni ḡ mhḡḡḡ elemhi owa ugamhi bhale. Ḗḡ li, “Omieḡ ḡ she ghua-a. Khi ke bie nasḡ ḡseḡḡ.” ⁵⁰ Abi iJesu ḡ rḡ suḡ ona, ḡ gueye ijarusi, “Khi ze ni ulishi o muḡ. Leseḡ miesuoḡ tse khi ḡ ya zoto.”

⁵¹ Abi ḡ ke rḡ ramhi apfe oyi ijarusi, ḡa ze ni ḡḡḡḡḡḡḡḡ ḡ nu luḡ lo aḡḡḡ, seḡḡ ni iPita ali iḡḡḡḡ ali ijemhisi ali inyḡḡ ḡni ḡmḡḡ ali itali. ⁵² Ḗḡḡḡḡḡḡḡ e she kie kpeḡḡ vieḡḡḡ oyi ḡni ḡmḡḡ. Ijesu ḡḡ wḡ, “A khi ke vieḡḡḡ irari khi ḡni ḡmḡḡ ḡa ghu, eri ḡ leseḡ.”

⁵³ Wḡwḡ nya ee gia iJesu, irari khi e leseḡ khi ḡni ḡmḡḡ ḡ she ghua. ⁵⁴ Ama iJesu ḡ mu ḡli obḡ ḡ lu ḡli leghe, “Omimheḡ, vule.” ⁵⁵ Ayemheḡ oyḡli o nyeneḡ egbe bhale deba li. Ḗ vule migha utoghukoḡpe. Iḡḡḡḡ iJesu ḡḡ wḡ, “A ri eminale na ḡni ḡmḡḡ le.” ⁵⁶ Abḡḡ e sha ita ali inyḡli. Ijesu ḡ gueye wḡ e khi gueye ḡḡḡḡḡḡḡḡ emini a me.

9

Ijesu o ghie eniyē odukhokho ogbava fiē (iMat 10.5-15; iMak 6.7-13)

¹ Ijesu o lu eniyē odukhokho ogbava eyoli kugbe, o ri itoto ali afu na wē ni e rō ke khu eḡbō iyemhē ni ɛa ti egbe lasele, ali ni e gbo ri eḡbō ni e mhue ighuamhi oḡḡda toto. ² O ghie wē fiē e ke ya tse abo ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinēgba kiakia ali ni e gbo ke ri eḡbō ze. ³ Oḡ wē, “A khi tsua emhikhoghūo abi a liē le ena, a khi tsua ukpokpo wēkhi akpaba wēkhi eminale wēkhi ikpago wēkhi iku itsua eva ni a sō. ⁴ Owa ni a da lo ne, a la agho ramhi ni a rō ya te oni ɛoli vu. ⁵ Ini eḡbō ɛa da mie ɛ ne, a kpishi itutu ni e la ɛ awē-a shi oni ekē ini a rōte oni ɛoli ɛ vu, ni o khi oṣelē ni a ya pfi mu wē.”* ⁶ Igho eni eniyē odukhokho e vu, rōte ɛoli je ɛoli. E ri usomhi onete oyi Eshinēgba tse abo kiakia. E ri eḡbō o toto ashakpa.

Oghie Erōdu oḡ khokho oni ijesu o khi (iMat 14.1-12; iMak 6.14-29)

⁷ Igho Erōdu ni o khi oghie shi ekē iGalili o suḡ ikanya oṅyaloa ni ijesu oḡ gbe. Abo e sha li itobō khi eḡbō eghuo e liē khi iḡoni Oni oḡ batazi eḡbō lo ni o rōte eghuli guale. ⁸ Eghuo ɛ khi Elaja o khi ni o bhale, eghuo elese e liē khi oghuo omekeḡuele enediḡ o khi ni o nyenē egbe bhale agbō.† ⁹ Ama, Erōdu oḡ, “Mhēmhē mhi khi iḡoni ukhomhi o. Oghuo oṅana o khi ni mhia suḡ eko?” Oḡ dua abi o li ya mē ɔli.

Ijesu o ri eminale na eḡbō agbeḡ ishe (5,000) le

(iMat 14.13-21; iMak 6.30-44; iḡon 6.1-14)

¹⁰ Abi eni ighiusomhi na keḡ e rō jele, e gueyē ijesu abi e li kia. Igho o rue wē vu je epfē ɛoli na lu iBētisaida, ¹¹ Ama eni ebubu eḡbō e suḡ obini o je, e deba li. O mie wē, o gue ungmehi Eghiele oyi Eshinēgba ya wē, o ri eni e mhue ighuamhi toto.

¹² O te agho li deṅē abi ogbomhi o ke rō mu ekē, eniyē odukhokho ogbava e bhale deba li, ɛ ɛ ɔli. “Gueyē eni eḡbō e vu je ɛoli ni e ti mama ana ni e ya nono ashini e ya ku shi ali eminale ni e ya le, irari khi ifui oḡagbe ifufu awa la.”

¹³ O sō wē o, oḡ wē, “A ri eminale na wē le.”

ɛ ɔli, “Ibulēdi eva ali ifeḡ ɛaava e lēḡe la ana, sē ni awa vu ya de eminale ghi wē.” ¹⁴ Irari khi emōḡe agbeḡe asha ishe e la agho.

Ama oḡ eni eniyē odukhokho, “A rē wē shito ikui-iku eḡbō eḡbhueva ali igbigbe.” ¹⁵ Eni eniyē odukhokho e li ghō, oḡbōkpa o shito. ¹⁶ Ijesu o rue eni ibulēdi ishe ali ifeḡe ɛaava egho, o bino idane, o kphēmhi shi eni eminale, o kholo wē a. O rue wē na eniyē

odukhokho eyoli ni e kemhi wē na eni eḡbō. ¹⁷ Igho wēwē nya e le, e khue. Eni eniyē odukhokho e wolō eni e le kpōle shi ighughu igbēva.

IPita o guele oni ijesu o khi

(iMat 16.13-19; iMak 8.27-29)

¹⁸ Eḡghuo khi ijesu o la ashini o da-ya ɛ sō iromhi, eniyē odukhokho eyoli e nu ɔli la agho, o mhila wē, “Oghuo eḡbō e fe ɛ liē khi mhi khi?”

¹⁹ ɛ oli, “Eḡbō eghuo ɛ khi iḡoni Oni oḡ batazi eḡbō u khi, elese ɛ liē Elaja, elese ghō ɛ khi omekeḡuele oṅḡdiḡ u khi ni u nyenē egbe bhale agbō.”‡

²⁰ O rō mhila wē “Oghuo ɛ ɛ khi mhi khi?”

IPita oḡ li, “Yeyē u khi Omiep̄fuese oṅayi Eshinēgba.”§

Ijesu o gue ingme osoli, ali eghuli, ali iguale oyoli le

(iMat 16.20-28; iMak 8.30-9.1)

²¹ Ijesu o tse agua yē wē e khi gueyē oḡbōkoghūo. ²² Igho, Oḡ wē, “Omi Oḡbō o mema ya mē osue emhi ebubu. Eni eḡbali ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esēḡe Ishi eyi iMosisi, e kie ɔli. E mema ya gbe ɔli-a, ama eḡnuzi-esē, o ya guale.”

²³ Igho o gueyē wē nya, “Ini oḡbōkoghūo o nono ni loḡi khi oḡ odukhokho oyemhē, o mema ya kie eḡbōli, o rue apfida oyoli ogbeḡe kpa, oḡ deba mhē.* ²⁴ Itobō khi oni o da nono ni loḡi tsumhi agbō oyoli ne, o ya wasē ɔli-a, ama oni o da wasē agbō oyi ɔli-a ne shi itobō oyemhē, o ya tsumhi ɔli.† ²⁵ Ighie eleli ni oḡbō o ya mē ini o mhue agbō ona nya ni o rō wasē ayemhē oyoli-a? ²⁶ Ini oḡbō o da na omama mhē ali ungmehi oyemhē ne, Mhēmhē Omi Oḡbō mhi li ya na omama oyi oni oḡbō, ini mhi bhale elemhi ufumhi oyemhē, ali ufumhi oyi Ita ali oyi igeni ni e pfuase ²⁷ Mhi gue ɔli ɛ yē ɛ abi o li, khi, eḡbō eghuo e la ana ni ɛa ya ghu ne, neni e rō ya mē oni Eghiele oyi Eshinēgba.”

Ijesu o mu imamachi

(iMat 17.1-8; iMak 9.2-8)

²⁸ Abi ogbeḡe nuzi eleli o rō gba abi ijesu o te ngme eni ingme, o rue iPita ali iḡoni ali iḡemhisi nga ute ya lema. ²⁹ Abi o li sō iromhi egho, alo eyoli e mu nyenē, itsua ni o sō e ḡe nyanyanya abi ákpá. ³⁰ Igho Emōḡe aava, iMosisi ali Elaja, ³¹ e li lasele e ḡe nyanyanya, e nu ijesu u ngme, e ghēta eghuli ni ijesu o ya ghu obini iJerusalemu. ³² Olesē o mema rē IPita ali apfōli. Abi e rō guale ni olesē o rō kala wē alo-a, e mē ufumhi oyi ijesu ali emōḡe aava ni e nu ɔli migha. ³³ Abi eni emōḡe aava e li vu, iPita oḡ

* 9:5 Li zē iLuk 10.4-11; Ika 13.51 † 9:8 Li zē iMat 16.14; iMak 8.28; iLuk 9.19 ‡ 9:19 Li zē iMat 14.1-2; iMak 6.14-15; iLuk 9.7-8 § 9:20 Li zē iḡon 6.68-69 * 9:23 Li zē iMat 10.38; iLuk 14.27 † 9:24 Li zē iMat 10.39; iLuk 17.33; iḡon 12.25

iJesu, “Oga, oo ga gueṽ ti khi anye la akana. Zẹ ni anye tṽṽ okholo eṽ, oghuo oyẹ, oghuo oyi iMosisi, onokpṽle oyi Elaja.” Eri ọ li ngme tṽ, ọa leṽ emini ọ ngme.

³⁴ Ọ kie lighṽ ngme, otughunu o bhale ya khlukhu wẹ-a. Ulishi o mu wẹ abi e rṽ lo elemhi oni otughunu. ³⁵ Ighṽ uruli o rṽte oni otughunu ngme, ọ, “Omimṽ na ni mhi zẹ, a ri eṽ shi emini ọ ngme.”†§ ³⁶ Abi oni uruli o rṽ ngme se, e mṽ khi iJesu luẹghuo ọ ke migha. Eni eniyẹ odukhokho e ri ingme ona shi udu, ẹa gueyẹ oḡbṽkhṽghuo emini e mṽ ẹghẹghẹ aghṽ.

Ijesu ọ ri oṽo ni ughuamhi ọ mu ze
(iMat 17.14-18; iMak 9.14-27)

³⁷ Oḡbeakṽlo abi e rṽte ukhomhi ute tiemhile, ebubu ẹḡbṽ e bhale deba li. ³⁸ Ighṽ ọmṽse oghuo ọ rṽte elemhi eni ebubu ẹḡbṽ tṽṽ leghe, ọ li “Oṽṽ, kṽkṽ bino omimṽ, lṽli ọ khi ọmṽ oghuo kṽ ni mhi mṽ bia. ³⁹ Ayemṽ obe ọ tṽua mu ọli, eri ọ mu ọli pfi eḡ, ọ kṽ awẹ-a, o rṽli ẹ chi ofulu unu. Ọa ga nono ni lṽli rue ọli obṽ-a kṽa. Eri ọ nono ni lṽli pfuse ọli ayemṽ-a. ⁴⁰ Mhi she lema eniyẹ odukhokho eyẹ e khu ọli oni ayemṽ ẹḡbe-a, ẹa doḡe.”

⁴¹ Ijesu ọ ọ wẹ, “Eḡ ẹḡbṽ ni aa mhuẹ irudunga wṽkhi ilṽṽ. Eḡ ingme mhi doḡe ya ri eḡbe mie umhaleṽ oyẹ ẹ ramhi? Eḡ ingme mhi ke nu ẹ ya la akana?” Ọ ọni ọmṽse, “Rue omiṽ bhale ana ghi mṽ.”

⁴² Abi ọni ọmṽ ọ li bhale, oni ayemṽ ọkphaghiẹ o mu ọli pfi eḡ jighise, ọ chi ofulu unu. Ighṽ iJesu ọ dese oni ayemṽ ọkphaghiẹ, ọ ri ọni ọmṽ ze. Ọ rue ọli na itali. ⁴³ Abṽ e sha eni ẹḡbṽ nya shi ekpabṽ oyi Ẽshinṽgba ni e fune.

Ijesu ọ gbo gue ingme eghuli oyṽli le shi eḡ

(iMat 17.22-23; iMak 9.30-32)

Abṽ e kie lighṽ sha eni ẹḡbṽ shi emini iJesu ọ riele, iJesu ọ ọ eniyẹ odukhokho eyṽli, ⁴⁴ “A ri eṽ shi eḡ shi ingme ni mhi ya gueyẹ ẹ ena. A ya ri Omi Oḡbṽ na ẹḡbṽ de.” ⁴⁵ Eritṽ khi eni eniyẹ odukhokho ẹa leṽ abi oni ungmēmhi o ngme. Irari khi eri a rṽli sheli wẹ ini e khi leṽ emini a rṽli ngme. Ama ulishi oo mu wẹ shi abi e liṽ mṽla li.

Oghuo ọ fune

(iMat 18.1-5; iMak 9.33-37)

⁴⁶ Ekhaḡ ọ bhale iteva oyi eniyẹ odukhokho eyṽli shi ọni ọ ya fune elemhi wẹ.* ⁴⁷ Ijesu ọ leṽ emini ee sa udu oyewẹ, ọ rue ukuku ọmṽ lasele migha wẹ iteva. ⁴⁸ Ọ ọ wẹ, “Ọnini ọ da ri eva oyemṽ mie ọmṽ ọna ne, mṽmṽ ọ mie. Ọnini ọ da mie mṽ ne,

ọni ọ ghie mṽ ọ mie. Irari khi ọnini ọ da ri eḡbṽli tiemhie-eḡ ne elemhi ẹ, lṽli ọ khi ọni ọ fune nya.”†

Ọni ọa da khi ọbe awa ne ọyi awa ọ khi
(iMak 9.38-40)

⁴⁹ Iṽni ọ ọ, “Oga, anye mṽ ọmṽse ni ọ ri eva oyẹ ẹ khu ayemṽ ọkphaghiẹ lase, anye nono ni anye gueyẹ ọli ọ khi ke lighṽ irari khi ọa ya deḡe abi anye liṽ deḡe.” ⁵⁰ Ijesu ọ ọ wẹ, “A khi ke lighṽ, irari khi oḡbṽ ni ọa da khi ọbe awa ne, ọnaiyi awa ọ khi.”

Eḡbṽ iSameria ẹa lama mie iJesu

⁵¹ Abi ẹghẹghẹ o rṽ ramhi ni a rṽ ya rue iJesu ẹ iloghie, ọ mṽṽli ọli shi udu khi lṽli ya je iJerusalemu. ⁵² Ọ ghie ighiusomhi ralo, ni e lo elemhi ẹli nikeke na elemhi iSameria ni e ya mu eḡbe emhikṽa shi eḡ khẹ ọli. ⁵³ Ama eni ẹḡbṽ iSameria ẹa lama mie ọli irari khi e leṽ khi iJerusalemu ọ ọ je. ⁵⁴ Abi eniyẹ odukhokho eyṽli ikhi iJemhisi ali iṽni e rṽ mṽ ghṽ, ẹ ọli, “Ọnṽmṽ, waa ke zẹ ni anye lu erali rṽte idane tiemhie rṽ toṽ wẹ a nya?”†

⁵⁵ Ijesu ọ nyenṽ alo ukhokho, ọ dese wẹ, ọ ọ wẹ, aa leṽ ayemṽ ni a mhuẹ. Ọa khi eri omi oḡbṽ o bhale ya yese ẹḡbṽ aḡbṽ-a, ama eri ọ bhale ya tsumhi wẹ. ⁵⁶ Ighṽ iJesu ali eniyẹ odukhokho eyṽli e vu je ẹli olese.

Emini ideba-iJesu-kia o ya mie oḡbṽ ọ rue
(iMat 8.19-22)

⁵⁷ Abi e li leṽ eḡhṽ, ọmṽse oghuo ọ ọ iJesu, “Oga mhi ya ke deḡe je obiobini wa je kṽa.”

⁵⁸ Ijesu ọ ọ li, “Inyako e mhuẹ eṽ, ipfeli e mhuẹ eko, ama Omi Oḡbṽ ọa mhuẹ ashini ọ dṽ ukhomhi ẹ gbe.” ⁵⁹ Ijesu ọ gueyẹ ọmṽse ọlese, “Deba mṽ.” Ọni oḡbṽ ọ ọ li, “Oga, kṽ zẹ ni mhi ya ri itamṽ tṽ.”

⁶⁰ Ijesu ọ ọ li, “Zobṽ ni eni e ghu-a e ri eni e ghu-a tṽ. Yeyẹ fiṽ ke ya gue ungmēmhi Eghiele oyi Ẽshinṽgba le.” ⁶¹ Ọlese ọ ọ li, “Oga mhi ya deḡe, kṽ zẹ ni mhi ya tṽ apfemṽ, okhila.”§

⁶² Ijesu ọ ọ li, “Oḡbṽ ni ọ da ri obṽ nga ẹḡba ni ọ ọ she ẹ gua eṽ, ni ọ da bino ukhokho ne, ọa tṽ ni ọ lo Eghiele oyi Ẽshinṽgba.”

10

Ijesu ọ ghie ẹḡbṽ eḡbhueṽ etuogbava fiṽ

¹ Ona o doṽ se, Onṽmṽ ọ zẹ ẹḡbṽ eḡbhueṽ etuogbava, ọ mu wẹ ava-ava, ọ e ralo na luṽ ni e kia je ikṽ ni ọ nono ni lṽli kia ramhi. ² Ọ ọ wẹ, “Ikhiṽ oniemhi o la ọ, eri-tṽ eni e khiṽ wẹ ẹa bu. Itṽṽ ighṽ, a ṽ lema ita ọni ọ mhuẹ okhiṽ, ni ọ ghie eni ẹ khiṽ bhale ishemhi oyṽli.* ³ A ke le! Eri mhia ghie ẹ abinṽ isumha ne la ifuabṽ

† 9:35 Li zẹ Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 1.11; iLuk 3.22

§ 9:35 Li zẹ 2 iPit 1.17-18

* 9:46 Li zẹ iLuk 22.24

† 9:48 Li zẹ iMat 10.40; iLuk 10.16; iṽn 13.20

† 9:54 Li zẹ 2 Ighie 1.9-16

§ 9:61 Li zẹ 1 Ighie 19.20

* 10:2 Li

zẹ iMat 9.37-38 † 10:3 Li zẹ iMat 10.16

idumhi.† 4 A khi tsua ekuę ukpago wę khi akpulu wę khi ekuę, a khi tsę egbo ode.

5 “Ini a lo owa okhoghuo, a kpe to de lie ‘Opfomhe o ka la oni owa ona.’ 6 Ini ogbo opfomhe o la agho, opfomhe oye e o deba li, ini aa me, opfomhe oye e o nyene egbe deba e. 7 Apfe okhoghuo ni a da lo ne, a la agho le, a la agho da emiemini e da ro ya na e. Irari khi o ti ni ogbakanya o mie ifata. A khi ke kia te owa da je owa.†

8 “Ini a da lo eoli le ni e ro da mie e ne, a le emini e roshi eke na e. 9 A ri eni ee ghua ni e la agho ze, a gueye we, ‘Eghiele oyi Eshinegba o she ti mama e.’ 10 Eoli ni a bhale kpa ni ea da mie e, a je ifu apfe ya lie, 11 ‘Itutu oyi eke oye ni e la anye awe, anye she kpishi we shi eke na e, ni e ya pfi otsele mu e. Ama ee oye e, a lese khi Eghiele oyi Eshinegba o she ti mama e.’§* 12 Mhi gueye e khi ogbele isoezo khi o ya somhi iSodomu egbe dose oni eoli ogbo.†

Eoli ni ea miesuo (iMat 11.20-24)

13 “O ma kholo e egbe, ikhi ee egbo iKorazi! O ma kholo e egbe, ee egbo iBetisaida! Irari khi ini ikanya onyaloa ni a la elemhi e gbe khi a la eke iTai ali iSidoni li gbe we lo, e kha mu nyene agboagbo. E so ide evie, e shito ukhomhi emue.† 14 Eri-tse khi Eshinegba o ya mhue isomhelemhi na egbo iTire ali egbo iSodomu dose e ogbele iguezo. 15 Ee egbo iKapanomu, eri a dabi khi a ya ti e nga idane? Iiye! Eri a ya ti e tiemhi ilimhi irierie.§

16 “Oo we, oni o da ri eso shi e o ne, mheme o ri eso shi o. Oni o da kie e, mheme o kie. Oni o da kie me ne, oni o ghie me o kie.”*

Ijele oyi egbo egbhuese etuogbava

17 Igho eni egbo egbhuese etuogbava egbo e ri oghele jele. Ee oli, “Onomhue, eri egbegbi iyemhe okphaghie e ri irari eva oye nyese ukhomhi na anye.”

18 Ijesu oo we, “Mhi me khi okphaghie o rote idane de pfile abi erali akphala. 19 A ghe khe! Mhi she ri afu na e, ni a ro lighi enye ali ikpi dose, ali ni a gbo mu itoto ali ekpabo alo ebili nyaa o le. Emhikhoghhuo ea ya li e.† 20 A khi ghele khi okphaghie o ri irari eva oyemhe nyese ukhomhi na e, ama a ke ghele khi a keke eva oye e shi iloghie.”

Ijesu o ghele (iMat 11.25-27; 13.16-17)

21 Eghenge agho, oghele o te elemhi Ayemhe-no-pfuase vo ijesu egbe, oo li, “Mhi tse uwegbe, Ita ni o mhue eke ali ukhuli. Irari khi u she ri emhi ena sheli egbo ni e fia alo-a ali eni e mema wena ebe. Ama u rewe khashe ikuku eniye. Igho lo Ita, irari khi abi o li ghole e shi ghō.

22 “Itamhe o she ri emhikpa shi mhe obo. Aa me ogbo ni o lese oni omō o khi, se ni Ita. Aa me ogbo ni o lese oni Ita o khi, se ni omō. Eni e ghole oni omō o ri Ita a khasē.”†

23 Igho o nyene alo ghue eniye odukhokho eyoli, o bēna nu we ngme, oo we, “Tkhivose o khi na ikpalo ni e me emini ee a me. 24 Mhi gueye e khi emekeguele ali ighie ebubu e nono ni wewe e me emini ee a me ali ni e suo emini a suo ena, ama ea dobe.”

Ekpita oyi ongi iSamarita onete

25 Igho osese Ishi eyi iMosisi ogghuo o vule ya mu ijesu fe bino. O mhila li, “Elo mhi fe ya li ni mhi ro ya mhue agbo na agboagbo?”

26 Ijesu o li, “Elo a keke shi ebe Ishi eyi iMosisi? Se u lie ze emini a keke shi o?”

27 O ijesu, “Rote ekelemhi udu oye nya ali ayemhe oye nya ali ekpabo eye nya ali isamhi eye nya nono ingme oyi Eshinegba. U gbo nono ingme oyi onuzava oyi e abi u nono ingme egbe e.”§

28 Ijesu oo li, “U ga gue gbaghie-a. Lina ke ngeli khi u ya mhue agbo ona agboagbo.”*†

29 Eri oni osese Ishi eyi iMosisi ona o nono ni lolu rokhashe khi lolu lese enana nya. O mhila ijesu, “Oghuo o fe khi onuzava oyemhe?”

30 Ijesu o lina so oli o, “Omose ogghuo o ke rote eoli iJerusalemu tiemhi eoli iJeriko. Igho o de ya pfilo ighiat o abo. E gbe oli bano-a, e keke ukuku ayemhe shi oli o, e mie oli emini o mhue nya. 31 A bhale ya e khi okpodalougamhi oyi Eshinegba o rote oni ode e dose. Abi o ro me oni omose ni ighiat o e gbe egbo, o da je ukiekie ode ni o kpole ya dose vu. 32 Igho oni o la Owa oyi Eshinegba gbe akanya ogghuo, eni a lu iLivaiti, o ramhi agho, o me oli, o li rote ukiekie ode ni o kpole ya dose. 33 Omose ongi iSameria ogghuo ni o le asha, o ramhi ashini oni omose o la. O me oli, elemhi oli e lala li. 34 O le deba li, o ku oili ali onyo shi oli ikpe ni o kualu utse. O ri ide geno li ewe. O tsua li nga akphere oyoli, o tsua li bhale owa ni a ku e shi, oo gueye we e ri gloe khu oli.† 35 Ogbeakolo o ri ifata ogbele eva na oni o mhue oni ashini a ku e shi. O oli,

† 10:7 Li ze i iKori 9.14; 1 iTimo 5.18 § 10:11 Li ze Ika 13.51 * 10:11 Li ze iMat 10.7-14; iMak 6.8-11; iLuk 9.3-5 † 10:12 Li ze Igbae 19.24-28; iMat 11.24; 10.15 † 10:13 Li ze Aza 23.1-18; Ezik 26.1-28.26; iJofe 3.4-8; Emo 1.9-10; iZaka 9.2-4 § 10:15 Li ze Aza 14.13-15 * 10:16 Li ze iMat 10.40; iMak 9.37; iLuk 9.48; iJon 13.20 † 10:19 Li ze Iwolo 91.13 † 10:22 Li ze iJon 3.35; 10.15 § 10:27 Li ze iLev 19.18; iDeut 6.5 * 10:28 Li ze iLev 18.5 † 10:28 Li ze iMat 22.35-40; iMak 12.28-34 † 10:34 Li ze 2 Okhe 28.15

‘Kpekpe ri eloe khu omose ona. Ingme ni o ke ya gbe nya, ini mhia jele mhi ya fali e we.’

³⁶ “Oghuo o elemhi egbo aase ena u sa khi o khi onuzava oyi oni omose ona ni ighiatọ e gbe?” ³⁷ Oni osese ushi o o li, “Oni o mhue ilelemhi na li.”

Igho iJesu o o li, “Li ligho ke ngeli.”

Ijesu o je apfe oyi iMata ali iMeli

³⁸ Abi iJesu ali eniye odukhokho eyoli e li le, e bhale eoli oyi okpotso ni a lu iMata. Oni iMata o mie oli shi owa. ³⁹ Oni iMata o mhue inyoghuo okpotso ni a lu iMeli ni o shito kpesẹ iJesu ri esọ shi emini o sese. ⁴⁰ Abi a li ya mu iJesu epfese, o zu iMata alo, ọa me asha ri esọ shi emini iJesu o sese. Igho o bhale deba iJesu, o o li, “Wa me khi inyoghuo-mhe o zobekanya nya na mhemhe-ghuo a gbe? We o bhale ya kpaghie mhe obo.” ⁴¹ Onomhue o o li, “iMata, iMata, u ma kphakpha egbe ke nase egbe e shi itobo emhi ebubu. ⁴² Ama emhi oghuo o mema mu egbe. iMeli o she ze oni o tine ni o lao, ogbo ọa ya mie oli lue.”

11

Ijesu o sese abi a lie so iromhi (iMat 6.9-13; 7.7-11)

¹ Ogbeleghuo, ijesu o la asheghuo o so iromhi, Abi o ro so se, omọ odukhokho oyoli oghuo, o o li, “Onomhue, sese anye abi a lie so iromhi abi ifoni o li sese eniye odukhokho eyoli.”

² Ijesu o o we, “U kha so iromhi, ke lie:

“Ita anye ni o la iloghie,
anye ri ufumhi
na eva oye no pfaase,
Ze ni eghiele oye o bhale.
Ze ni a rielle
oghuemhe oye eke agbo
abi o li shi obini iloghie.”

³ Ri eminale ona ogbe-namo na anye le.

⁴ Gbe olamhe kua na anye,
abi anye li e gbe kua na
egbo ni e lamhe shi anye o.

Khi ze ni anye de pfilo imufe,
ama tsumhi anye
obo oyi okphaghie.”

⁵ Ijesu o o we, “Ini o khia khi ong e o mhue omole ni o ro le deba omole oli itsotso ogbie, ni o re oli, ‘Omue kpekpe ngmomhi irui ibulede ese na mhe,’ ⁶ Irari khi omole mhe ni o la asha o bhale ya kushi na mhe, ama mhia mhue emini mhi ya ro fele oli epfese.”

⁷ “Ini oni omole o, o rote elemhi owa lie oli, ‘Khi ke nase mhe ghue irari khi mhi she pfi okpe ode, mhemhe ali imimhe anye she yeshi, mhia ke ya dobe vule ya rue emhi okhoghuo ne.’ ⁸ Mhi gueye e khi ini omole oli ọa tseku ri itobo khi wewe e khi omole vule

ya rue emini o o mhila li na li, ama itobo khi o mema kie le e mhila li tse, o mema ya vule ya rue emimini o nono na li.

⁹ “Mhi gue e ye e: Mhila khi a ya ro ne, nono khi u ya me, kpheli obo ode khi a ya khueghie-a ne. ¹⁰ Irari khi oni o mhila loli a ro o na, oni o nono loli o me, oni o kpheli obo ode loli a khueghie-a a na.

¹¹ “Ee ni a khi ita, oghuo elemhi e omioli o ya mhila li afele ni o ya rue enye na li, ocho ni o kha ro ri afele na li? ¹² O ke khia khi ini o mhila li ekeli, ni u ya rue okpi na li? ¹³ Ini ee ni a khi egbo ebe a lese abi a lie ri egbegbi emhi somhi imie ofpa, se Ita e ni o la iloghie ọa ke li ya ri Ayemhe-no-pfaase na eni e mhila li?”

Ijesu ali Okphaghie (iMat 12.22-30; iMak 3.20-27)

¹⁴ Ele oghuo khi ijesu o khu ayemhe okphaghie ungmenu fie, o khu oni ayemhe fie lase, oni ungmenu o o ngme. Oni ingme o ri abo sha egbo ni e la agho. ¹⁵ Ama egbo eghuo e, “Ekpabo ebe oyi iBezebo ni o khi oghie oyi iyemhe ebe, o ro a khu iyemhe ebe fie lase.”*

¹⁶ Eghuo o, e mu oli fe bino, e oli o rielle onyaloa ni o ri wewe ya mie shi oli o khi Eshinegba o mie shi oli o.†

¹⁷ Ama ijesu o she lese usamhi oyewe, o, “Eghiele ni o da kemhi egboli o ya de, omhue-apfe ni o da kemhi egboli o ya de. ¹⁸ Ini Okphaghie o kemhi egboli, se eghiele oyoli o li ya migha? Eri mhi a ngme ona itobo khi e khi ekpabo oyi iBezebo mhi ro o khu iyemhe okphaghie kua. ¹⁹ Mena ini mhi ri ekpabo eyi iBezebo o khu iyemhe okphaghie kua, ekpabo onoghuo eniye eyi ee e ro a khu we kua? Eniye eyi ee e ya gue e ezọ itobo ungmehi ni a ngme ena. ²⁰ Ama ini o khia khi ekpabo oyi Eshinegba mhi ro e khu iyemhe okphaghie kua, ogho o rokhasẹ khi Eghiele oyi Eshinegba o she bhale e iteva.

²¹ “Omose ni o mhue ekpabo o kha ri itsua okholi gbanọ egbe egbegbo ni o ro o khe owa oyoli ekhe, itsua eyoli e ya mhue akhukhu. ²² Ama omose ni o toto dose oli o kha tsua okholi mu oli ni o ro ne oli abo, eri o o miono oli itsua okhue nya ni o regbenga. O tsua oli epfue ni o mhue shi oni owa vu ya kemhi.

²³ “Oni ọa da ku ma mhe o ne, obe mhe o khi. Ogbo ni ọa da mu ma mhe o ti egbo gbili ne, eri o o vese egbo kua.‡

Abi ayemhe o lie kia (iMat 12.43-45)

²⁴ “Ini ayemhe okphaghie o rote ogbo egbe ya fie, eri o ke a kia je ifu odage ifufu ni amẹ ẹa la ya nono ashini o kpe je ya yemhe-a, ama ini ọa me asha, o egbelue, ‘Mhi gbo lo a je owa ni mhi kpe te vu.’ ²⁵ Ini o bhale

§ 10:39 Li ze ifon 11.1 * 11:15 Li ze iMat 9.34; 10.25 iMak 9.40

† 11:16 Li ze iMat 12.38; 16.1; iMak 8.11 ‡ 11:23 Li ze

o ni o rọ bhale ya ẹ khi, a ga fuomhi oni owa muẹnẹ, emhikpa o ga guẹ la ayoli kuete. ²⁶ Ighọ, o vu ya wolọ iyemhẹ oshilua elese ni e khọlọ dọsẹ lọli, e bhale ya la ọni ọmọsẹ egbe, ikpukhokho oyi ọni ọmọsẹ o ke khọlọ dọsẹ abi o kpẹ li.”

²⁷ Abi iJesu o li ngme oni ungmemhi ona, ọkpotoso ọghuo o rọte oni elemhi ebubu ẹgbọ tsẹsẹ leghe ọọ, “Ọni a khi vọsẹ na ọkpotoso ni o bia ẹ, ni o kuele, o khi.”

²⁸ IJesu ọọ li, “Egbọ ni e suọ ungmemhi oyi Eshinẹgba ni e rọ ọli gbe akanya, wẹwẹ e mema mhuẹ ikhivọsẹ nẹ.”

Ọlẹlẹ oyi iJona
(iMat 12.38-42)

²⁹ Abi eni ẹgbọ e ke li bua shi o, iJesu ọọ, “Egbọ ebe, ẹgbọ agbhotu onana e khi. Ẹ mhila ọlẹlẹ ọnyaloo, ama aa ya mẹ ọnyaloo okhoghua, sẹ ni ọlẹlẹ oyi iJona ọmekẹguele. §

³⁰ Abi iJona o khi ọlẹlẹ na ẹgbọ iNinevẹ, ighọ Omi ọgbọ o gbo li ya khi ọlẹlẹ na ẹgbọ ena agbhotu ona.* ³¹ Oghie-ọkpotoso oyi eke iShẹba o ya shitọ ukpẹkhomhi ẹzọ ya gue agbhotu ona ẹzọ, o pfa ẹzọ mu wẹ, irari khi o ke rọte eke odonue bhale ya ri esọ suọ ungmemhi ẹgbhali oyi oghie iSolomoni, ama ọgbọ ni o fu dọsẹ iSolomoni o la akana. †

³² Egbọ iNinevẹ e ya mu ẹzọ vule shi agbhotu ona o, e pfa ẹzọ mu wẹ irari khi e mu pfi abi iJona o rọ ya ri ungmemhi oyi Eshinẹgba tse abọ yẹ wẹ, memena ọgbọ ni o fu dọsẹ iJona o la akana. ‡

Egbegbi ąkpá
(iMat 5.15; 6.22,23)

³³ “Aa mẹ ọgbọ ni o ya ri ąkpá ru ni o ya ri ọli sheli, eri o ri ochoghọ ya rue ọli nga ashini o yagha, ni a bhale ya ẹ khi ẹgbọ ni ẹẹ lole ẹ mẹ eke. § ³⁴ Ikpamhalo eye e khi ąkpá oyi idiegbe oye. Ini ikpamhalo eye ẹẹ mẹ eke egbegbo, idiegbe oye nya o khili ąkpá. Ama ini u tasẹ alo-a, idiegbe oye nya o khili alo ebili. ³⁵ Itobọ ona khi zẹ ni ąkpá oye o khi alo ebili. ³⁶ Ini idiegbe oye e khili ąkpá ni obili ọa rọ la ashikhoghuo o, eri o ya ke gẹ nyanyanya abinẹ khi ąkpá o nga ọgbọ egbe.”

Epfua esesa
(iMat 23.1-36; iMak 12.38-40)

³⁷ Abi iJesu o rọ ngme se, iFarisi ọghuo o lu ọli o bhale ya nu luẹ le eminale. O lo deba li ya shitọ shi oni eminale. ³⁸ Ama abọ e sha ọni iFarisi abi o rọ mẹ khi iJesu ọa kpe abọ a neni o le emhi. ³⁹ Ighọ Ọnọmhuẹ ọọ li, “Wa mẹ mena khi ẹẹ egbo iFarisi khi eri a kpe ukhokho uko ali itasa eye-a, ama elemhi oye o vọ emhi ituegbe ali ọkhọlọ. ⁴⁰ Eẹ ẹgbọ eyeghe! Ọa khi Eshinẹgba ni o riele ukhokho

o o gbolo ẹ riele elemhi o? ⁴¹ Ama a rue emini e la elemhi uko ali utasa na ẹgbọ ni ẹa mhuẹ, ẹghẹghẹ aghọ emhikpa e ya pfausẹ na ẹ.

⁴² “O ma a khọlọ ẹẹ ẹgbọ iFarisi egbe gba, itobọ khi a guẹ zẹ aze-oghuo-igbe ebe akhokho, ali ebe alagho ali ebe elese ni a rọte ogba ẹ khiesẹ, emini ẹa lolo mu ẹloe. Ama iguẹ-so-ẹzọ ali inono onayi Eshinẹgba, a ri obọ gbe wẹ shi. Ena e khi emini a kha mema ke riele, ma eni a riele egbo.*

⁴³ “O ma a khọlọ ẹẹ ẹgbọ iFarisi egbe gba, irari khi ukpẹkhomhi ni o yagha a nono elemhi owa ugamhi ali otse ekpe elemhi oki.

⁴⁴ “O ma a khọlọ ẹ egbe irari khi eri a li abi uji oyi ẹgbọ ni ọgbọ ọa shi ọlẹlẹ shi ni ẹgbọ e lighi ẹ dọsẹ, ni ẹa lẹsẹ.”

⁴⁵ Ọsẹsẹ ushi ọghuo o solli o, ọọ, “Ọsẹsẹ, ini u wa ngme enana, eri u li ri anye ma o mẹ bie.”

⁴⁶ IJesu o solli o, ọọ, “O ma a khọlọ ẹẹ ni a sẹsẹ Ishi eyi iMosisi egbe, irari khi eri a sọ itsua ni ẹgbọ ẹa dobe ya tsua na wẹ tsua, ama ẹẹ aa lama ya tsua ugegemo.”

⁴⁷ “O ma a khọlọ ẹ egbe irari khi ẹẹ a manọ iji na emekẹguele ni itita ẹ e gbolo-a. ⁴⁸ Eri a pfi ọtselẹ shi o, a gbo mu ma emini ititae e riele irari khi wẹwẹ e gbolo emekẹguele eyi Eshinẹgba a, ẹẹ a manọ iji na wẹ. ⁴⁹ Itobọ ona, rọte ilẹsingme oyi Eshinẹgba, o rọ lie, ‘Mhi ya ghie emekẹguele ali ighiusomhi na keẹ ghi wẹ, e ya gbolo eghuo o-a, e mu okhọli vule shi elese o.’ ⁵⁰ Itobọ ighọ Eshinẹgba o ya mu ota sọ ẹgbọ ena agbhotu ona, shi ọlia eyi emekẹguele nya, rọte ẹghẹghẹ ni agbo ona o te gba eke le. ⁵¹ Rọte ọlia eyi Ebẹli ya ramhi ọlia eyi iZakaraya ni a gbe-a shi iteva Owa oyi Eshinẹgba ali atete. Ighọ lo! Mhi gueyẹ ẹ khi a ya na ẹ osue to o. †

⁵² “O ma khọlọ ẹ ni a lẹsẹ Ishi eyi iMosisi pfo egbe, irari khi a she rue okpe ni a rọ ẹ khueghie ode ilẹsingme sheli. Eẹ na, aa lama lo, ẹgbọ ni ẹ nono ni wẹwẹ e lo, aa zẹ ni e mẹ asha dọsẹ lo.”

⁵³ Abi iJesu o rọ rọte aghọ vu, ẹgbọ iFarisi ali esesẹ Ishi eyi iMosisi e mu okhọli vule shi ọli o egbegbo. E ri omhila ọdọda a khi ọli ode. ⁵⁴ Ini e ba mẹ asha mu ungmemhi mhọli ọli obọ.

12

Ijesu o tse agua shi iri-ugamhi-kualo
(iMat 10.26-27)

¹ Eghẹghẹ ana ebubu ẹgbọ agbele agbele e legba, ni o ramhi ni e rọ lighi egbewẹ, iJesu o nu eniyẹ odukhokho eyoli ngme, ọọ wẹ. “A mu egbe ẹ shi iri-ugamhi ku alo oyi ẹgbọ

§ 11:29 Li zẹ iMat 16.4; iMak 8.12 * 11:30 Li zẹ iJona 3.4 † 11:31 Li zẹ 1 Ighie 10.1-10; 2 Okhẹ 9.1-12 ‡ 11:32 Li zẹ iJona 3.5 § 11:33 Li zẹ iMat 5.15; iMak 4.21; iLuk 8.16 * 11:42 Li zẹ iLẹv 27.30 † 11:51 Li zẹ Igbae 4.8; 2 Okhẹ 24.20-21 * 12:1 Li zẹ iMat 16.6; iMak 8.15

iFarisi ni o li abi ifuma ni a rọ ma ibuledi ẹ nye.*² Irari khi aa me emini a rọ sheli ni ọa ya lasele, wekhi eri a me emini a khukhu ni ọa ya khueghie-a.³ Ungmemhi ni u ngme eliyose a ya suọ ọli ele oguota. Emini u nyese ogbo esọ gueye elemhi owa aza, a ya suọ ọli eko ukhomhi owa.†

*Oni a ya na ulishi
(iMat 10.28-31)*

⁴ Emole mhe, abi o la mhi li gue ọli ẹ ye ẹ, a khi na ulishi egbo ni o khia khi idiegbe e lese dobe ya gbe-a, ini e gbe idiegbe-a, ẹa ke mhuẹ emhi olese ni e ke dobe ya li.⁵ Ama mhi ya gueye ẹ oni a ya na ulishi. A na ulishi Eshinegba ni o mhuẹ itoto ni o kha gbe ogbo a se, o gbo pfi ọli lo ilimhi iriere. Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ, a na ulishi oyoli.⁶ Ọa khi ikobo eva a ri ipfeli isuesue oshe ẹ de? Ama abi o rię khi igho. Eshinegba ọa ye le ongewe okhoghuo a.⁷ Egbegbo lo khi, Eshinegba o she leli itsu ni e la ẹ ukhomhi nya. Itobo igho a khi ze ni ulishi o mu ẹ, irari khi a mu eloe dose ipfeli isuesue ebubu.

*Eni e migha na ijesu ali eni e kie ọli
(iMat 10.32,33; 12.32; 10.19,20)*

⁸ Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, oni o da lama gue ingme oyemhe ye egbo ne, Omi ogbo o li ya gue ingme oyoli ye igeni eyi Eshinegba.⁹ Ama oni o da kie mhe ukpeloe egbo, mhi ya li kie ọli ukpeloe igeni eyi Eshinegba.¹⁰ Ogbo ni o da ze emuebe na Omi ogbo ne, a ya gbekua na li. Ama ogbo ni o da pfi unu-a deba Ayemhe-no-pfuase, ogbo a ya gbekua na li.‡

¹¹ Ini a rue ẹ bhale owa ugamhi oyi egbo iju ali egbo eni ẹe mhesẹ ali enighie, a khi ze ni a ye le abi a ya ngme, ali abi a li ya pfa egbe ẹ shi eke.¹² Irari khi Ayemhe-no-pfuase o ya sese ẹ abi a ya ngme oni eghẹghẹ.§

Okhe irokokho oyi oyeghe

¹³ Ogbo oghuo elemhi eni ebubu egbo o lu ijesu, ọọ li, “Osese kpẹkpẹ gueye inyoghuo-mhe ni o kemhi ugu na mhe.”¹⁴ Ijesu o so ọli o, ọọ, “Oghuo o zemhe shi oni o re ẹ a gue ezo ali oni ọọ kemhi ugu na egbo?”¹⁵ Igho o gueye we nya, “A mu egbe ẹ shi emhi ituegbe, irari khi agbo oyi ogbo ọa migha nga ukhomhi epfue ni o mhue.”

¹⁶ O ze okhe irokokho ona khase we, ọọ we, “Eke oyi omose ni o pfue oghuo, o lolo ti emhi na li.¹⁷ Oni omose o shito sa, Ọọ, ‘Se mhi li ya kia egbo? Mhi a me asha ke ri emhi ya shi aka oyemhe.’

¹⁸ “Igho ọọ, ‘Emini mhi ya riele na. Mhi ya guogho aka oyemhe-a, mhi ya to aka onofun olese ni mhi ro so iakpa ali itsua elese shi.¹⁹ Eghẹghẹ agho mhi egbemhe, Omue u

ze ukhomhi onete gba e! Irari khi u mhuẹ epfue ni e bububu, ni e ya tsua-ẹ ramhi ikpe ebubu. Ka yemhe-a, ke le, ke da. Wa li agbo abi o ghole e.’”

²⁰ “Ama Eshinegba ọọ li, ‘Ye ye oyeghe! U ya ghu-a amiose; mena oghuo o ke ya mholi eni ugu ni u she ti ma na egbe ẹ?’

²¹ “Igho o ya li ogbokpa egbe ni o da ti epfue ma na egboli, ni ọa mhuẹ epfue oyi emini o mu Eshinegba eloe.”

*A khi ke sa usamhi agbo
(iMat 6.25-34)*

²² Igho ijesu o gueye eniye odukhokho eyoli, ọọ we, “Irarigho, a khi ze ni usamhi emini a ya le ali usamhi emini a ya da, o nase ẹ, wekhi usamhi idiegbe oye emini u wa so.²³ Agbo oye o mu egbe dose eminale, idiegbe oye o gbo mu egbe dose ode ni a so ẹ shi o.²⁴ A bino ipfeli na ukhomhi idane, ẹa ro ko wekhi eri ẹe khiese, ẹa mhuẹ ashini e tsua eminale a shi wekhi eri e mhuẹ aka, ama eri Eshinegba o ro na we a le. A mu eloe dose we!²⁵ Onge ẹ onoghuo o ya dobe ri irari inyama-egbe oyoli khi ogbele oghuo ma agbo oyoli?²⁶ Aborokhia khi u wa ya dobe riele ukuku emhi onana, elo o ze ni u ro a nase egbe ẹ shi emini e kpole?”

²⁷ “Sa o bino abi ebuli idodo e li ẹ fu. Ẹa ya gbe akanya wekhi eri ẹe do ide. Ama mhi gue a ye ẹ khi egbegbi iSolomoni ni o tseku ligho mhuẹ itsua ni e somhi otse, ọa khue akhue nabi ebuli okhoghuo o khue.*²⁸ Ẹe ni a mhuẹ ukuku irudunga, ini o khia khi igho Eshinegba o ri ide ku ebuli egbe, ni e kha la ọamo, ako a tose we-a, se u ke lie sa khi ọa ya li ri egbegbi itsua so ẹ?”

²⁹ “Irarigho, a khi ke sa emini a ya le ali emini a ya so; a khi ze ni o nase ẹ udu.³⁰ Irari khi egbo ena agbo ona nya, wewe e na khu emhi enana, ama Ita ẹ ni o la iloghie o lese khi e to ẹ.³¹ Ochoghọ emiemini u wa riele nya, ze ni Eghiele oyi Eshinegba o khi onodode, emhi elese ni u wa nono nya, o ya rewe ma o ne.”

*Epfun na obini iloghie
(iMat 6.19-21)*

³² “A khi ze ni ulishi o mu ẹ, ẹe ikuku isumha, irari khi oguemhe oyi Ita ẹ o khi ni o ro ri oni eghiele na ẹ.³³ A ri emhikpa ni a mhuẹ de, a kemhi eni ikpagho na eni ẹa mhuẹ. A ze ni a mhuẹ eku ẹ ukpagho ni ọa ya khakha, ali ni a gbo mhuẹ epfue shi iloghie ni ọa ya pfo wekhi oghiatọ o me asha a ti bhale o, wekhi ifu e me asha a towe,³⁴ Irari khi ashini epfue oye o la, agho udu oye ọọ la.

A mu egbe shi eke ke ihale oyi Onomhue

† 12:3 Li ze iMat 4.22; iLuk 8.17 ‡ 12:10 Li ze iMat 12.32; iMak 3.29 § 12:12 Li ze iMat 10.19-20; iMak 13.11; iLuk 21.14-15 * 12:27 Li ze 1 Ighie 10.4-7; 2 Okhe 9.3-6 † 12:35 Li ze iMat 25.1-13

³⁵ “A mu egbe shi ugamhi, a ze ni ikpa eye e ke ge.† ³⁶ Abi eni e ga ogbo e migha khe ijele oyi oni o mhuē we ni o ye ukue ni a ro a rue okpotso, ini oo bhale ni o ro kpheli obo ode, e nyanya khuēghie ode a na li aghoagho.‡ ³⁷ O ma ti eni e ga ogbo egbo egbe ini oni o mhuē we o bhale ya e khi e mu egbe migha khe luē. Abi o la mhi gue a ye e khi, o ya mu egbe akanya, o lu we, o nu we shito, o ri eminale na we le. ³⁸ Oghelē o ya khi na eni eni e ga egbo ini oni o mhuē we o bhale ya e khi e mu egbe shi ekē ini o tseku khi itsotso ogbiē, o ke khi ini ogbe o ya gbe o ro bhale. ³⁹ A lešē ona khi ini oni o mhuē apfē o lešē egheghe ni oghiatu o ro o bhale oli owa ya do lo, o a kha ze ni o lo oli owa ya do. ⁴⁰ Eē oyēē a ke mu egbe, irari khi Omi ogbo o dobe ya bhale egheghe ni aa sa shi.”§

Oni o gue eē ga ali oni o a gue eē ga
(iMat 24.45-51)

⁴¹ IPita o mhila li, oo, “Onomhuē anye u kpe ekpita ona ye abi ogbokpa?”

⁴² Onomhuē oo li, “Oghuo o fe khi oni oreloukhu, ni o mhōli ilēsingme, ni oo gbe akanya te ode igesika, ni oga oyoli o ri apfē nga obo, ni o gueyē oli o ri eminale na eni e ga li ke le shi egheghe? ⁴³ Ikhivose o khi na oni o ga ogbo ogho, ini oga oyoli o bhale ya e oli shi igue-riēle. ⁴⁴ Mhi gue a ye e khi eri o ya ri emini o mhuē nya nga oli obo. ⁴⁵ Ama ini oni oo ga ogbo ogho o la udu oyoli liē, ‘Oga oye mhe o she tēse e došē,’ ni o ro gbe eni e ga eni ikpotso ali eni emose ni a ro shi oli obo, oo le, oo da, onyo oo gbe oli. ⁴⁶ Eri oni oga oyoli o ya bhale eē ni o a sa shi ni o a ri eloe shi ekē e khe oli, ikhi egheghe ni o a sa shi. Oni oga oyoli o gbe oli, o kuale oli utse, o ghie oli abo pfilo deba egbo umha-sueso.

⁴⁷ “Ama oni oo ga ogbo ogho, ni o lešē oghuemhe oyi oga oyoli, ni o a mu egbe ni o ro riēle oghuemhe oyoli, a ya gbe oli itali, a nali osoli egbegbo. ⁴⁸ Ama oni o ga ogbo ni o a lešē oghuemhe oyi oga oyoli ni oo riēle emini o ye ni a gbe oli shi, a ya gbe oli ukuku. Irari khi oni a ri emini e bu na, emini e bu a ya mhila li. Oni a ri emini e lolo bu nga obo, emini e lolo bu a ya mhila li.

Ijesu o a ri opfomhe bhale ama okemhi
(iMat 10.34-36)

⁴⁹ “Erali mhi bhale ya pfi shi ekē agbo ona. Abi a khe khi e she a lala. ⁵⁰ Mhi mhuē ibatizi ni mhi ya mie shi egbe. Egbe e a ke sheshe mhe ne ini mhia li mie oli se.* ⁵¹ Eri a dabi khi opfomhe mhi ro bhale ekē agbo? Iye! Okemhi mhi ro bhale. ⁵² Rote memena vu, egbo oshe ni e la omhuē-apfē oghuo e ya kemhi egbe. Aasē o e mu okhōli vule shi aava o, aava o e mu okhōli vule shi aasē o.

⁵³ Ita ali omioli onomose e ya mu okhuē vule shi egbe we o. Inyo ali omioli onokpotso e mu okhuē vule shi egbe we o. Inyodo ali osami oli, e ya mu okhuē vule shi egbe we o.”†

Ilešē emini egheghe o ngme
(iMat 16.2,3)

⁵⁴ Ijesu o gueyē eni egbo nya, oo, “Ini a da me khi otughunu o gbe shi obini ovo o te e tiemhi eko ne, aghoagho a liē khi amē o ya ruē, amē o ruē esheshigho. ⁵⁵ Ini akpekpeli o rote ukiekie ogobo ini a so alo ghue obini ovo o te e lo eko e li ne, e khi ogbe o ya nye amo, esheshigho o ligho. ⁵⁶ Eē erugamhi-kualo, a lešē abi a liē bino abi ekē ali ukhui o ngme, a guele abi ogbe o ya li. Elo o ze khi aa lešē abi egheghe o ngme memena?”

Yeyē ali obe e a ro nu egbe riēle
(iMat 5.25-26)

⁵⁷ “Elo o ze khi a gueyē egbe e emini o te ode ni a ke riēle oli? ⁵⁸ Abi yeyē ali oni o luē ezo a liē ke le ikotu, roshēka ni a ro riēle neni a ramhi ikotu. Ini o a khi igho, eri o ya ti e bhale ufuēgē oyi oso-ezo, oni oso-ezo o muē ghi oni o omhēse, oni o mhešē egbo muē ya pfilo owa ighumha. ⁵⁹ Mhi gueyē e khi u wa ya tigbe lase agho le, ini u wa li fali oko ni a ya fiē pfo nya.”

13

Ini eē aa li mupfi eri a li ya pfua

¹ Egheghe agho, egbo eghuo ni e la agho e gueyē ijesu abi oghie iPaleti o ku oia eyi egbo iGalili eghuo ni o gbolo-a ma oia eyi elamhako ni a ro luasē obo. ² Ijesu oo we, “Eri a dabi khi olamhe eyi eni egbo iGalili eghe e došē olamhe eyi egbo iGalili ni e kpole, ni o ze khi e gho na we osue? ³ Iye! Aa khi igho, ini eē aa li mupfi, igho eē a ya li pfua. ⁴ Abi khi eri a dabi khi egbo ogbalale ni owa atonga ni o la ekē iSiloamu o de mu gbolo-a egbo, khi olamhe eyewē e kholo došē eyi egbo ni e kpole ni e la ijerusalemu? ⁵ Iye! Mhi gue e ye e khi ini eē aa li mu pfi, igho a li ya pfua.”

⁶ Agho ijesu o la ze okhe irokhokho oyi o a o khua-eni ni o a ya mo. Oo we, “Omose oghuo o ko o khua-eni shi ogba upfonu. O je o ya bino ini loji me udumhi o pfa, ama o a me emhikhoghuo o. ⁷ O gueyē omose ni o ri eloe a khu oni ogba upfonu, oo li, ‘Oonokpe-ese na ni mhi te e kiasē oni o a ona ini mhi me udumhi o, mhia me okhoghuo. Ka khi oli-a, elo o ze ni o ro le ekē shi afue?”

⁸ “Oni omose o lema oni o mhuē oni ogba ipfonu, oo li, ‘Oga kpekpē ze oli obo ukpe ona bino ni mhi gua gasē udi oli, ni mhi ku ifatalaza shi o bino. ⁹ O kha mo idumhi ishukpe, o ti, ama ini o a ke mo, u khi oli-a.’ ”

† 12:36 Li ze iMak 13.34-36 § 12:40 Li ze iMat 24.43-44

* 12:50 Li ze iMak 10.38 † 12:53 Li ze iMika 7.6

Ijesu o ri okpotso ni o guogho-a ze ele iyemhea.

¹⁰ Ele iyemhea, ijesu o la owa ugamhi u sese egbo. ¹¹ Okpotso oghuo o la agho ni o khia khi o gbe ikpe igbelele ni ayemhe okphaghie o te mu oli gon-a. Eri o ke nyese, o a ke dobe e vule migha. ¹² Abi ijesu o ro me oli, o lu oli lasele, oo li, "Kpotso, ughuamhi oye o she pfo." ¹³ O ri abo nga oli egbe, aghoagho oni okpotso o vule migha, o kueghie Eshinegba. ¹⁴ Elemhi e bi oni o mheshe shi oni owa ugamhi khi ijesu o ri oni okpotso ze ele iyemhea. Oni omose oo egbo ni e le gba, "Ogbele esesa e la efo ukka ni awa ro o gbe ikanya, a ke bhale eni ogbele esesa egho ni a la o re e ke ze, ama a khi ke bhale ele iyemhea."* ¹⁵ Onomhue o so li o, oo, "Ee egbo eri ugamhi ku alo, o a khi eri a taghie ichi ali ikphere eye-a shi ashini a geno we shi, a rue we je oke ya da ame ele iyemhea?" ¹⁶ Elo o ke ze ni okpotso ona ni o li khi omiomi Aburaamu ni okphaghie o she geno ikpe igbelele, ni aa ro li ya taghie oli-a ele iyemhea? ¹⁷ Abi ijesu o ro ngme ona se, omama o mu egbo ni e mu okholi vule shi oli o, ama ikanya onyaloa nya ni o gbe o ri egbe e mu eni egbo.

Okhe irokhokho oyi ukpamhi oara iMositadi

(iMat 13.31-32; iMak 4.30-32)

¹⁸ Ijesu o mhila we, oo, "Se Eghiele oyi Eshinegba o fe li? Elo mhi fe ya ri oli khokho? ¹⁹ Eri o li abi ukpamhi oara iMositadi ni ogbo o rue ya ko ogba. Oo fu, o mele ukpokpomhi oara ni ipfeli e ku eko shi iguabo eyoli a."

Okhe irokhokho oyi ifuma

(iMat 13.33)

²⁰ O gbo ro mhila we, "Elo mhi fe ya ri Eghiele oyi Eshinegba khokho? ²¹ Eri o li abi ifuma ni okpotso o ro ma italabi ifulawa ese washe ni o fuma shio."

Ode na pfi

(iMat 7.13,14,21-23)

²² Eghieghie agho, ijesu o kiakia eoli khi eoli, o sese egbo abi o li je iJerusalemu. ²³ Ogbo oghuo o mhila li, oo, "Onomhue, ikuku egbo tse Eshinegba o ya mie pfuese?"

Ijesu oo we, ²⁴ "A roshaka ni a rote unu-ode na pfi lo. Mhi gue a ye e khi ebu bu egbo e ya roshaka ni we we e lo, ama, ea ya dobe. ²⁵ Itobo khi ini oni o mhuwe owa o da vule ya pfi okpe ode ne, eri a mema migha olase ke kpheli ode shi afue, a lema, a lie, "Oga kpekpe kueghie ode a na anye."

"Ama o so we o, oo, 'Mhi aa lese e wekhi eri mhi lese obini a te bhale.'

²⁶ "Eghieghie agho, a ya lie, 'Anye nu e le, anye nu e da, u gbo la ifu apfe eyi anye e sese.'

²⁷ "Ama o ya gbo lie, 'Mhia lese obini a te bhale. Ee nya a vu mhe ana lasele, ee egbo okholo.'† ²⁸ Agho egbo e la ke vie, ee gbe ako ako, ini a me Aburaamu ali Aziki ali iGiekopu ali emekeguele obini Eghiele oyi Eshinegba ama a khu e ya lase. ²⁹ Eghieghie agho egbo e ya rote obini ovo o te e ngale ali obini ovo o te e lo eko, ali ukiekie obita ali ukiekie ogobo ini a so alo ghue obini ovo o te e lo eko bhale, e ya shito shi ukue na Eghiele oyi Eshinegba.‡ ³⁰ A bino khi a ya me egbo eghuo ni e kpe kpe ukhokho e ya kpe odalo, egbo ni e kpe kpe odalo e ya ke kpe ukhokho."§

Ingme oyi iJerusalemu o to ijesu egbe (iMat 23.37-39)

³¹ Eghieghie agho egbo iFarisi eghuo e bhale deba ijesu, e oli, "Vu ana lasele irari khi oghie Erodu o nono ni lolli gbe-a."

³² Ijesu oo we, "A ka gueye oni anyako ogbo, 'Khi mhi ya khu ayemhe okphaghie egbo egbe lasele ali mhi gbo ri egbo ya ze amo ali ako, ama akopfua mhi ya gbe akanya oyemhe pfo.' ³³ Abibi o rie li, mhi mema ya ti okiali ke je odalo, amo ali ako ali akopfua, irari khi emekeguele okhoghuo o a khi oni o me asha a ghu shi eoli oboese se ni iJerusalemu.

³⁴ "Eekhue-oo! iJerusalemu, iJerusalemu. Ee ni a gbolo emekeguele-a, ni a gbolo e tono eni a ghie ghi e eche, iti-ingme o ghole mhe ni mhi kono imie kugbe, abi okhokho o lie kono imi oli shi ifu ipfua, ama o ghole e! ³⁵ A bino khi apfe oye e khi ikpukpu igbe e ke khi. Khi ogbo o ke la o, mhi gue a ye e khi aa ke ya me mhe, se ini oni eghieghie o ramhi ni a ke ro a lie, 'Eshinegba o khi vose na oni o ri eva oyi Onomhue bhale.'**

14

Ijesu o gbo ri ogbo ze ele iyemhea

¹ Ogbeleghuo ele iyemhea, ijesu o je apfe oyi okhemhue iFarisi oghuo ya le eminale, egbo e ri eloe mema shi oli egbe ni e me emini o ya li. ² Itobo khi omose oghuo o la agho ni o fumhi abo ali awe. ³ Ijesu o mhila eni iFarisi ali eni e sese Ishi eyi iMosisi, "O fe ti elemhi Ishi eyi iMosisi ni ogbo o ro ri ogbo ze ele iyemhea, abi khi o ti?" ⁴ Ama e pa shi oli eke. Igho o pfi obo rue oni omose, o roli ze, o rue oli obo-a, oli o ke je.

⁵ O mhila we, oo we, "Onge o ngoghuo o ya mholi om, o ke khi ena ni o ya de pfilo ilija ni o ya nyanya mu oli o lasele, ini o ri ekhi ele iyemhea?"* ⁶ Ea me so shi oli o.

* 13:14 Li ze Okiali 20.9-10; iDeut 5.13-14 † 13:27 Li ze Iwolo 6.8 ‡ 13:29 Li ze iMat 8.11-12; 22.13; 25.30 § 13:30 Li ze iMat 19.30; 20.16; iMak 10.31 * 13:35 Li ze Iwolo 118.26; iJere 22.5 * 14:5 Li ze iMat 12.11

Ijesu o sese oseşe iregbe-tiemhi eke

⁷ Ijesu o me abi egbo eni a lu bhale oni ukue, e li ya shito ashini o mhuę ekpe shi oni ukue, o ze okhe irokho kxo khasę we, o o we, ⁸ "Ini ogbo o lu e bhale ukue ni a la rue omueshi khi kpe tode ya shito ashini o mhuę ekpe, itobo khi, otse a she li kpe lu ogbo ni o mu eloe dose li shi oni ukue. ⁹ Ini a me gho, oni o lu e shi ukue, o ya bhale deba e, oo, 'Kpekpe vule ni omose ona o shito.' Eghęghę agho u ri omama ya shito ukpekhomhi onikeke. ¹⁰ Ama ini a lu e shi ukue, kpe ya rue ukpekhomhi onikeke shito na ro bhale ya e khi oni o lue shi oni ukue o bhale deba e, oo 'Omue, vule je ukpekhomhi ni o yagha.' Eghęghę agho u mhuę ekpe shi ukpeloe oyi ogbokpa ni o ga la oni ukue.† ¹¹ Irari khi oni o da ti egboli nga, a ya ti oli tiemhi, ama oni o da ti egboli tiemhi, a ya ti oli nga."‡

¹² Igho ijesu o gueye oni o lu oli shi oni ukue, "Ini u ya nye ekhe feli egbo, khi lese lu emole e, ali inyoghuo e, ali egbo eye ali eni e pfue tse, irari khi e li dobe e ghie lu e shi ekhe ni e nye elelese, ni o li abine khi e she fali e ota to o. ¹³ Ama ini u mholi ukue, luno egbo eni ea mholi ali egbo eni ea mholi awe e kia ali eni e guoghọ awe-a ali ezalo. ¹⁴ Eghęghę agho u mholi ikhivose. Itobo khi ea ya dobe fali e oru to o. U ya me eleli ogbele ite-eghuli-guale oyi egbo ni e pfuase."

Okhe irokho kxo oyi ukue Oniemhi (iMat 22.1-10)

¹⁵ Abi omose ogghuo ni e ga shito shi eni ekhe, o ro suo abi ijesu o ngme, oo li, "Oghęle o ya khi na ogbo ni o ya la ukue na Eghiele oyi Eshinegba le emhi." ¹⁶ Ijesu o so oli o, oo li, "Omose ogghuo o mu egbo ni o ro ya mhuę ukue oniemhi. O lu ebubu egbo shi oni ukue. ¹⁷ Eghęghę oni ukue o ramhi, o ghie oni oo ga li ghi egbo ni o lu shi oni ukue, o oli o ka gueye we, o lie, 'A bhale khi mhi she mu egbe se.'

¹⁸ "Ama ogbogbo o guele emini o ze khi loli a ya me asha bhale. Oni odode oo li, 'Mhi lese de eke ishemi, mhi ya le ya bino oli. Kpekpe khi wola.'

¹⁹ "Olese oo li, 'Mhi lese de ena agbhagh-hamhi ishe ni a ge toma aava aava kugbe, ni a ro gua ishemi. Mhi ya le ya rewe gbe akanya bino. Kpekpe khi wola.'

²⁰ "Igho olese oo, 'Mhi lese rue okpotso mhi aa ya me asha bhale.'

²¹ "Igho oni oo ga ni a ghie egbo, o nyene egbe ukhokho ya gueye oga oyoli, abi eni egbo e ngme nya. Igho elemhi e li bi oni odapfe. Oo oni o ga li, 'Nyanya fię je olase, ka kia ode ni e je ifu apfe nya, wolo egbo eni ea

mhuę. Eni e ghu abo ali awe-a ali ezalo ali eni ea dobe a kia bhale.'

²² "Igho oni oo ga ogbo o bhale, oo 'Oga mhi she ye usomhi ni u ghie mhe, ama owa o a kie vo egbo ne.'

²³ "Igho oni oga o gueye oni oo ga ogbo ogbo, oo, 'Je ode ali ifu apfe ya lu we lole ni owa oyemhe o vo. ²⁴ Mhi gueye e khi ogbokhogghuo o la egbo ni mhi ri ebe ghi ni o ya ri unu mu eminale ni mhi nye.' "

Emini o ya gbe e, ni u ro khi omọ odukhokho (iMat 10.37,38)

²⁵ Ebubu egbo e deba ijesu le ijerusalemu, ijesu o nyene alo gueye we, oo we, ²⁶ "Ini ogbo okhogghuo o da nono ni loli bhale deba mhe ni o ro da kie itali ali inyoli ali ughue oli ali imioli, ali inyoghuo oli, ali agbo oyoli ne, o ya dobe khili omọ odukhokho oyemhe. § ²⁷ Ogbo ni o da tsua apfida oyoli ke deba mhe ne, o ya dobe khi omọ odukhokho oyemhe.*

²⁸ "Ongęe onoghuo o ya to owa atonga ni o ya kpe tode shito ta ingme ni o ya gbe oli, ni o me ini loli ya mhuę ikpagho to li pfo? ²⁹ Ini o ka khi igho, o kha ri oli gbe ni o ke ro dobe to li pfo, eri egbokpa ni e da me oni owa e ri oni omose ya ke li egia. ³⁰ E lie, 'Omose ona oo to owa ama o ke dobe to li pfo.'

³¹ "Oghie onoghuo oo nono ni loli ri okhuę ghie oghie olese ni o kpe tode ya shito sa bino ini loli ya dobe ri egbo agbele igbe 10,000 ya nu oni oghie ogbo ni o mhuę egbo agbele uye 20,000 kholi? ³² Ini o me khi loli aa ya te oli o, eri o ya nyanya ghie egbo ghi oni oghie abi o la ramhi oli egbe ne, oo li ze ni wewe e ro rięle.

³³ "Igho khi ogbo ni o rue emhikpa ni o mhuę obo-a, o ya dobe khi omọ odukhokho oyemhe.

Ugbheli (iMat 5.13; iMak 9.50)

³⁴ "Ugbheli o ma ti gba, ama ini ugbheli o ke mhuę iviolọ oyoli, se a ka gbo dobe ya ri oli ke gbo mhuę iviolọ oyi ugbheli?

³⁵ Eghęghę agho aa ke ri oli ya rięle emhi okhogghuo, wekhi eri a ya ku oli shi eke ni o ri eke woghọ, ama eri a ke ya ku oli kua.

"Oni o mhuę eso o ro suo."

15

Okhe irokho kxo oyi osumha ni o wa-a (iMat 18.12-14)

¹ Igho ebubu emionoga ali ena olamhe e bhale ti mama ijesu ni e ro suo ingmemhi ni o ngme. ² Ama egbo iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi e, "Oni omose ona o kpe abo e mie

† 14:10 Li ze Ekpi 25.6-7 ‡ 14:11 Li ze iMat 23.12; iLuk 18.14 § 14:26 Li ze iMat 10.37 * 14:27 Li ze iMat 10.38; 16.24; iMak 8.34; iLuk 9.23 * 15:2 Li ze iLuk 5.29-30

egbo olamhe, o gbo nu we e le eminale.”*
 3 Igho iJesu o ze okhe irokhokho khase we, o, 4 “Ini o khia khi onge e o mhue isumha egbhueshe, ni a ro bhale ya e khi oghuo o wa o a, se o ya li? Aa khi eri o ya ze oghuo o la egbhueshe eni e kpole obo shi ifu odagbe ifufu, o vu ya nono oghuo ni o wa egbo, ramhi ni o ro ya me oli mu? 5 Ini o me oli, egbe ee mu oli, o mu oli ta ike. 6 Ini o ramhi apfe, o luno emole oli ali idogbapfe eyoli, oo we, ‘A bhale ya nu mhe ghele irari khi osumha oyemhe ni o wa, mhi she me oli mu.’ 7 Mhi gueye e khi ini ogbo olamhe o mu pfi, oghel o la iloghie dose ogbo oghuo o la egbhueshe ni e she pfluase ni ea ke nono imupfi.

Ukpaghō ni o waa

8 “Ini o khia khi okpotso o mhōli ikpekhu li igbe, ni o ro wasa oghuo o-a, se o ya li? Oa khi eri o ya ri akpa ru, o fuomhi owa nguene, o kuegbe-a nono oli ramhi ni o ro ya me oli rue? 9 Ini o me oli rue, o luno emole oli ali idogbapfe eyoli, oo we, ‘A bhale ya nu mhe ghele irari khi ukpekhu li oni o wa mhe-a, mhi she me oli rue.’ 10 Mhi gueye e khi igho igeni eyi Eshinegba e lie ghele ini ogbo olamhe oghuo o mu pfi.”

Omō oni o wa-a

11 Ijesu o gbo ze okhe irokhokho ona khase we, oo we, “Omose oghuo o ya la o ni o mhue eniye emose aava. 12 Onikeke ni o la o, oo itali, ‘Itamhe, kemhi ugu ni o ya khi oyemhe na mhe.’ Igho oni itali o kemhi oni ugu na we. 13 Oa tese ne, oni omō ogho o tsua ugu eyoli. O vu je eoli odonue oboese, o ya pfuse epfue egbo kua. 14 O pfuse epfue egbo nya kua se, ukpokpomhi okiamhi o lo oni ushishi ogho nya le. Oyemhe o gbe oli. 15 Igho o le deba omose ni o khi omō eke agho. O ri egboli mele oni oo ga oni omose-a. O ghie oli je ishemi oyoli ni o ri eminale na igulu eyoli ke le. 16 O nono ini loli me asha ke le eminale ni eni igulu e le kpole. Ama ogbokhoghuo o bo eminale na li. 17 Abi egbhali eyoli e ro tiemhili, o mhila egboli, ‘Oa khi eri ighumha eyi itamhe nya e me eminale a le, e kese shi, ni mhi ro la ana ri egbe na okiamhi a gbe ya ghua! 18 Mhi nyene egbe ya je apfe deba itamhe, ni mhi ya lie oli, Ita mhi she lamhe na Eshinegba ali yeye. 19 Mhia ke te oni abi a lu omie, rue mhe abi oghumha oghuo oye.’ 20 Igho o vu ya je deba itali. Ama abi o li bhale ni o kie nuata shi apfe egbo, itali o me oli, o mhue ilelemhi na li. O na ya mu oli, o pfi abo gege oli uruli, o pfi oli elemhi egbe. 21 Oni omō oo itali, ‘Ite, mhi she lamhe shi Eshinegba ali yeye o, mhia ke te ni a lu omie, ke rieje mhe abi eni ee ga e otuoghuo.’ 22 Ama itali o luno eni ee ga li, oo, ‘Okuekhoogo! A nyanya a rue egbegbi itsua ni e somhi otse nya bhale so li. A rue ukhui

shi oli obo, ni a ri eke se so li. 23 A mu ena ni o khob bhale ni a gbe oli-a ni awa mhue ukue ke ghele gbii. 24 Irari khi eri omimhe ona o kpe ghu-a ama o she guale. Eri o kpe wa ama a she me oli rue.’ Igho e lu ukue, e ghele gbii. 25 Eghenge agho omioli onoghali ni o kpe la ifui ishemi o rote ishemi jele. Abi o ro ti mama apfe, o suo eko ebola ali ishimi. 26 Oni omioli ogho o lu oni oo ga oyi itali oghuo, o mhila li, o, ‘Elo a me?’ 27 Oni oo ga oo li, ‘Inyoghuo e o jele, ni ite o ro gbe ena ni o gbēdi oghuo-a. Irari khi o jele shi itoto ali oghel.’ 28 Igho elemhi e bi oni inyoghuo oli onoghali ogho, o ke lama lo owa le. Igho itali o le deba li, o lema li o lo le. 29 Ama oo itali, ‘Bino oonokpe-ingme ni mhi te la ana a ge, ni mhia a tigbe da ushi oye okhoghuo ghue, ama agboagbo wa tigbe mu elamhi okhoghuo na mhe ghue, ni emole mhe e li nu mhe ghele. 30 Ama abi omie ona ni o tsua itsua epfue eye ya pfueche kua na idegbe o ro jele, u ya gbe ena ni o gbēdi-a na li.’ 31 Itali oo li, ‘Omimhe, eghenge kpa u te nu mhe la akana, emhikpa ni mhi mhue eye e khi. 32 Ama o ti ni awa ghele, irari khi eri inyoghue ona o kpe ghu-a, ama o she nyene egbe bhale agbo; eri o kpe wa ama a she me oli rue.’ ”

16

Okhe irokhokho oyi oroleokhu ona ikpamhika

1 Ijesu o ze okhe irokhokho khase eniye odukhokho eyoli, oo we, “Omose oghuo ni o pfue o la o, o mhue oroleokhu epfue enayoli. A gueye oni omose khi oni oroleokhu o pfuse lue epfue-a. 2 Igho o lu oli, o mhila li, ‘Elo ona o khi ni mhi a suo idiegbe oye? Rokhasa mhe ghue abi u li gbe akanya oye irari khi waa ke gbolo ya khi oroleokhu oyemhe.’ 3 Igho oni oroleokhu o sa o, ‘Se mhi li ya kia abi oga oyemhe o ro ya khu mhe akanya ena? Mhi aa mhue itoto ni mhi ro dobe ya gua ishemi. Omama omhila kia-kia oo mu mhe. 4 Mhi lese abi mhi ya li ini egbo e zemhe lo apfe oyewe le ini a khu mhe akanya.’

5 “Igho o lu egbo ni e lo oga oyoli ota. O mhila onodode, ‘Ingme u lo oga oyemhe?’

6 “Oo li, ‘Igalō oili olivu egbhueshe asha elele.’ Oni oroleokhu oo li, ‘Mo ebe, shito khi we-a, ni u keke igalo egbhueshe asha ene.’

7 O mhila onuzala, ‘Ingme yeye u lo?’

“Oo li, ‘Ikpulu ado agbele.’

“Oo li, mo ebe shito khi we-a ni u keke egbhueshe asha eleli.’

8 “Oni oga ogho o kueghie oni oroleokhu ona ikpamhika ogho, irari khi o rieje ingme ikpamhika ni o li abi ileasingme. Irari khi egbo ena agbo ona e lese abi e li ri ikpamhika nu egbe e ngeli dose abi egbo ni e khi ena akpa e li. 9 Mhi gue oli e ye e, a ri epfue ni a mhue

mu emole shi agbo ona ni a ro bhale ya e khi emi ni e pfo, a ya ze e lo iloghie.

¹⁰ “Ogbo ni a da dobe ri egbe e nga shi ukuku emhi ni a ro nga li obo ne, o ya ze regbenga shi eminiemhi, ini a roli nga oli obo. Oni o da da ze ri egbe e da shi ukuku emhi ne, o ya ze ri egbe da shi eminiemhi. ¹¹ Ini u wa ze ni a regbenga shi epfue na agbo ni a ro shi e obo, se a li ya ri egbeghi epfue nge obo? ¹² Ini o khia khi u wa ze ri egbe e nga shi epfue oyi ogboese, oghuo o ya ri oye ne?”

¹³ “Aa me oni o o ga ogbo ni o dobe ya ke ga ega aava utoghuo. Eri o ya nono ingme oyi oghuo, o nono ingme oyi onokpote. Oo suo eso na oghuo dose onokpote. Wa dobe ya ke ga Eshinegba u gbolo e ga ukpagho.”*

Osesey eyi iJesu eghuo
(iMat 11.12,13; 5.31,32; iMak 10.11,12)

¹⁴ Abi egbo iFarisi ni e nono ingme ukpagho dose e ro suo ona, e do iJesu okonyo. ¹⁵ IJesu oo we, “Eri a ngeli ukpeloegbo ni a ro ke khase khi emi angeli oyewe o migha shi ipfuase a khi, ama Eshinegba o lese usamhi udu oyee. Emini egbo ee bino khi oo mu eloe gba, eri oo kpare Eshinegba.

¹⁶ “Eri a ri Ushi oyi iMosisi ali emini emekeguale e keke gbe akanya ramhi eghenge oyi ifoni Oni oo batazi egbo. Rote eghenge agho vu ya ramhi memena, eri a ri ungmemhi oyi Eghiele oyi Eshinegba a tse abo, ogbokpa o roshaka ini loli dobe lo o.† ¹⁷ O ya kele ni eke ali ukhuli ni e kelea, ama ukpamhi ungmemhi okhoghuo kpele o ya de Ishi eyi iMosisi pfi-a.‡

¹⁸ “Omose ni o da khu ughue oli pfi ni o ya rue okpotso olese ne, o she kia okia. Omose ni o da rue okpotso ni a khu ughue, o she li kia okia.§

Omose ni o pfue ali iLazarosi

¹⁹ “Omose oghuo o ya lao ni o mema pfue. Oo so itsua enete ni e somhi otse ni e ghale, o li agbo nyafunyafu ogbele kpa. ²⁰ Omose oghuo ona umhame ni a lu iLazarosi, o li ya la o. Igboko e ge oli. A tsua li bhale ode unuekpe oyi oni omose ni o ghofue ogbo eghenge kpa. ²¹ Eri oni iLazarosi o shito oni ode unuekpe oyoli ini loli me eminale ni e rote oli ukhomhi itebu de kua rue le. Eri ewa e gbolo bhale ya lalo oli emi igboko.

²² “Eghenge o bhale ni oni iLazarosi o ro ghua. Igeni eyi Eshinegba e bhale ya tsua li je ashini Aburaamu o la. Omose ni o ligho pfue egbo, o li ghua, a ri oli to. ²³ Ilimhi iriye ni o la me osue, o yase alo idane, o me Aburaamu khi o nuata shi lue egbe, iLazarosi o shito mama li. ²⁴ Igho o lu leghe, ‘Aburaamu ita! Kpekpe mhuē ilelemhi na mhe. Ghie iLazarosi ni o to obo ame to mhe

elemhi, itobo khi mhi la ukpokpomhi osoli elemhi ere memena.’

²⁵ “Ama Aburaamu oo li, ‘Omō sato khi abi u ro la agbo, u she mie eminete eye, ama iLazarosi o mie emini ea ti eyoli. Mena egbe e pfoemhi oli shi ana, yeye u la ukpokpomhi osoli. ²⁶ Ini a ri obo rue ona o shi eke, rote ashini u la bhale ana ugbilimhi eke o pfa awa a. Irarigho, emi ee nono ni wewe e rote ana da je obini u la, ea ya dobe wekhi emi e la obini u la e dobe ya da bhale deba anye oola.’

²⁷ “Oni omose oo oli, ‘kpekpe mhia lema e, ghie iLazarosi je apfe oyi itamhe, ²⁸ irari khi mhi mhuē inyoghuo emose oshe. Zobe ni o ya tse agua ye we ini e khi bhale asha osoli ona.’

²⁹ “Aburaamu o so oli o, oo li, ‘E mhuē Ishi eyi iMosisi ali emekeguale, e ri eso shi we eke.’

³⁰ “Oni omose oo li, ‘Iye, Aburaamu ita, ini ogbo o rote eghuli guale ya tse agua ye we, e ya mu nyene.’

³¹ “Aburaamu oo li, ‘Ini ea ri eso shi emini Ishi eyi iMosisi ali emekeguale e ngme, ea ya ri eso shi eke ini ogbo o tseku rote eghuli guale.’ ”

17

Olamhe ali igbekua
(iMat 18.6,7,21,22; iMak 9.42)

¹ IJesu oo eniye odukhokho eyoli, “Emini e ri ogbo o lamhe olamhe e mema ya bhale, ama o ma kholo oni ogbo ni o rote obo oyoli bhale egbe. ² O ti ne ni a mu eche iko zo ogbo oghogho uruli tsua pfilo oke oniemhi, dose ni o ro ya ze ni o otoghuo ikuku eniye enana ke lamhe olamhe. ³ A mholi egbhe shi emini a riye.*

“Ini inyoghuo e o lamhe, gue oli ye oli. Ini o mu nyene, gbekua na oli. ⁴ Ini o lamhe ne iti ishilia ogbele, ni o ro bhale ya lema e emi iti ishilia egbo, ni o re, ‘Mhi mu nyene.’ U mema ya gbekua na li.”

Irudunga

⁵ Emi ighiusomhi na kepe ogbava ni iJesu o ze, ee, “Onomhue, zese irudunga oyanyea.” ⁶ Onomhue oo we, “Ini u mhuē irudunga ni o she abi ukpamhi imositadi, u ya lie oara gaghie ana, ‘Oo eke-a, ni u ya gbola shi elemhi oke oniemhi!’ O ya suo ne.

Akanya oyi oni o ga ogbo

⁷ “Ini ongee o fe mhuē oni oo ga li ni o gua ishemi e nali, okekhi isumha o ri eloe e khu nali. Eri o ya lie oli, ‘Nyanya bhale ya le eminale ini o rote ishemi jele?’ ⁸ Oa khi eri o ri ochogho ya kpe lie oli, ‘Ka nye emhi ogbomhi na mhe, u kpha li na mhe ni mhi

* 16:13 Li ze iMat 6.24 † 16:16 Li ze iMat 11.12-13 ‡ 16:17 Li ze iMat 5.18 § 16:18 Li ze iMat 5.32; 1 iKori 7.10-11 * 17:3 Li ze iMat 18.15

le. Mhi kha le se, ni mhi rə da se, u tigbe ya le oye? 9 O ya tse ɔni ɔ ga ogbɔ ogho ɔ mu ikanya irari khi ɔ da ye usomhi ni ɔ ghie ɔli? 10 Igho khi eɛ, ini a riɛɛle abi a ghie e se, a ke lie, 'Eni e ga ogbɔ tse anye khi, akanya khi akanya oyi anye, anye e gbe.' "

Ijesu ɔ ri emose ishɔmha ze

11 Abi ijesu ɔ rɔ je iJerusalemu, ɔ rɔte iteva ɛoli iSameria ali ɛoli iGalili ii doɛe. 12 Abi ɔ li lo ɛoli oghuo le, emose ogbe ni efafe e mu e bhale deba li, e ta pfa migha. 13 E tseɛ leghe, ee lie, "Ijesu Onɔmhuɛ, mhuɛ ilemhi na anye!" 14 Abi ijesu ɔ rɔ me we, ɔɔ we, "A ka ri egbe e khasɛ ekpodalo-ugamhi eyi Eshinɛgba." Abi e li le egbo, eni efafe e kala we egbe-a, e ze.† 15 Igho oghuo ɔ elemhi we, abi ɔ rɔ me khi lɔli ze, ɔ nyenɛ egbe ukhokho bhale, ɔ kuɛghie Eshinɛgba leghe. 16 O bhale ya de yɛshi ijesu odalo, ɔ tse ɔli uwegbe. Oni iSameria ɔni ɔmɔse ɔ khi. 17 Igho ijesu ɔ mhila we, "Oa khi egbo ogbe a rɔ ze? Igho otiale ni e kpole? 18 Aa me ɔngewɛ ɔkhokho ni ɔ nyenɛ egbe ukhokho bhale ya kuɛghie Eshinɛgba, se ni ɔpɛse ɔnana?" 19 Ijesu ɔ li, "Vule ke je, irudunga oye ɔ she rɛ ze."

Ibhale oyi Eghiele oyi Eshinɛgba (iMat 24.23-28,37-41)

20 IFarisi eghuo e mhila ijesu eghɛghe ni Eghiele oyi Eshinɛgba ɔ rɔ ya bhale. Ijesu ɔɔ we, "Eghiele oyi Eshinɛgba ɔa ya bhale ni a ke me alo gbugbugbu. 21 Oa khi oni a lie, 'Ghe ɔli ana.' We khi, 'Ghe ɔli agho.' Irari khi Eghiele oyi Eshinɛgba ɔ la iteva oye e."

22 Igho ɔ eniyɛ odukhokho eyoli, "Eghɛghe ɔ bhale ni a ya onoo ogbeɛ oghuo oyi omi ogbo, ama a ya me ɔli. 23 Egbo e ya ke gueye e, 'Bino khi ɔ la agho.' Ali khi, 'O la ana.' Ama a khi na deba we. 24 Irari khi eɛ ni Omi Ogbɔ ɔ ya bhale, eri ɔ ya li abi erali akphala ni ɔ nyamhise alo rɔte ukiekiɛ ukhui oghuo ya je ukiekiɛ ni ɔ kpole. 25 Ama ɔ mema kpe ya me osue egbeɛ, egbo agbhotu ena e kie ɔli.

26 "Abi o ke leɛe li eghɛghe oyi iNoa, igbo ɔ ya li ogbeɛ ni Omi Ogbɔ ɔ ya bhale.† 27 Eri egbo e le, e da, e rue ikpotso, a ri ikpotso ye ughue ya ramhi ni iNoa ɔ rɔ lo ɔko-oke oniɛmhi. Igho amɛ ni ofune ɔ rɔte idane tiemhile ya pfuse we-a nya.‡

28 "Igho ɔ gbo li eghɛghe oyi iLɔti. Egbo e le, e da. E de, e rɔ de. E ko, e tɔ apɛ. 29 Ama eɛ ni iLɔti ɔ lase eke iSodomu le, erali ali ingamhi e rɔte idane ze kule ya pfuse we-a nya.* 30 Igho ɔ ya li eɛ ni Omi Ogbɔ ɔ ya bhale. 31 Eɛ ni a ngme ena, ɔni ɔ la ukhomhi owa, ɔ khi tiemhile ya wolɔ itsua eyoli. Igho ɔ khi ɔni ɔ la ishɛmhi, ɔ khi nyenɛ egbe je

apɛe shi emhi khokho.† 32 A sato ingme oyi ughue iLɔti!‡ 33 Ogbɔ ni ɔ da nono ni lɔli tsumhi agbo oyoli ne, ɔ ya de ɔli obɔ-a, ama ogbo ni rue agbo oyoli obɔ-a shi eke itobo oyemhe ne, ɔ ya me ɔli rue.§ 34 Eɛliyɔse ni a ngme ena, emose aava e ya leɛe shi ukpho oghuo, a ya rue oghuo ɔ vu, ɔ kpe ɔtuoghuo ɔ le. 35 Ikpoto aava e ya ke mheɛ emhi kugbe, a ya rue oghuo ɔ vu, ɔ kpe ɔtuoghuo ɔ le." 36 [Emose aava e ya la ishɛmhi, a ya rue ɔtuoghuo ɔ vu, ɔ kpe ɔtuoghuo ɔ le.]

37 Eniyɛ odukhokho eyoli e mhila li, e ɔli, "Obo lo Onomhuɛ?" Ijesu ɔɔ we, "Ashini idiegbe olimhi ɔ la, agho ighuli eɛ legba."

18

Okhe irokhokho oyi ɔsamhi-olimhi ali ɔsɔ-ɛzo

1 Ijesu ɔ ze okhe irokhokho khasɛ eniyɛ odukhokho eyoli, ni ɔ rɔ seɛe we khi o ti ni a ke lema eghɛghe kpa, ali e khi ze ni ɔ loɛe we. 2 Oɔ we, "Elemhi ɛoli oghuo, ɔmɔse ɔsɔ-ɛzo ɔ ya la ɔ ni ɔa li na ulishi Eshinɛgba wekhi eri ɔ mu ekpe na ogbo. 3 ɔsamhi-olimhi ɔ li la oni ɛoli ni ɔ bhale deba ɔni ɔsɔ-ɛzo, ɔɔ li, 'Kpekpɛ pfa ɛzo na mhe shi ingme ni o de mhemhe ali ogbo.' 4 O ga tseɛ ɔni ɔmɔse ɔa kie pfa shi ɔli eke. Ama ikpukhokho ɔ, ɔni ɔmɔse ɔɔ egbeɛli, 'Ini o riɛ kha khi mhi aa ya na ulishi Eshinɛgba wekhi eri mhia mu ekpe na ogbo, 5 ni ɔ rɔ kha khi ɔni ɔkpoto ɔna ɔ lina bhale ya nasɛ mhe ena, mhi ya pfa ɛzo na li, ini ɔ khi ya ri ibhale oyoli ona kie ke nasɛ mhe!' "

6 Onomhuɛ ɔɔ we, "Aa suɔ abi ɔsɔ-ɛzo ɔna ɔkhɔlo ɔna ɔ ngme? 7 Eshinɛgba ɔa ya li pfa ɛzo na eniyɛ eyoli ni e vie e lu ɔli, ghe eɛ-ɔguota, ghe eɛ-iyɔse? 8 Mhi gueye e khi ɔ ya pfa ɛzo na we pia. Abi o li ena, ini Omi Ogbɔ ɔ nyenɛ egbe bhale, ɔ li bhale ya e irudunga eke agbo?"

Okhe irokhokho oyi iFarisi ali ɔmionoga

9 Ijesu ɔ gbo ze okhe irokhokho ona khasɛ egbo eghuo ni e regbenga khi wewe e mholi igue-ngeli doɛe egbeɛse, ni e ri eɛle a gbe egbeɛse. 10 "Emose aava e je Owa Oyi Eshinɛgba ya sɔ iromhi. Oghuo ɔ ɔ khi iFarisi, ɔnɔkpole ɔ khi ɔmionoga. 11 ɔni iFarisi ɔ vule, ɔ sɔ iromhi, ɔ kuɛghie egbolli, ɔɔ lie, 'Eshinɛgba, mhi kphɛmhi ne khi mhi aa li abi egbeɛse ni e khi ighiatɔ ni eɛ li ingmobe, ni eɛ kia okia abi ɔmɔse ɔmionoga ɔnana. 12 Iteva mhia pfi azumhi elemhi efo uka. Mhi a ze aze-oghuo-igbe elemhi emini mhi mhuɛ kpa.'

13 "Ama ɔni ɔmionoga ogho, ɔ tapfia migha ɔa gbudu yase alo feli idane, ama ɔ leɛe gbe

† 17:14 Li ze iLɛv 14.1-32 ‡ 17:26 Li ze Igbae 6.5-8 § 17:27 Li ze Igbae 7.6-24 * 17:29 Li ze Igbae 18.20; 19.25

† 17:31 Li ze iMat 24.17-18; iMak 13.15-16 ‡ 17:32 Li ze Igbae 19.26 § 17:33 Li ze iMat 10.39; 16.25; iMak 8.35;

abọ nga aye, o liẹ, ‘Eshinẹgba mhue ilẹlemhi na mhe, mhemhe ogbo olamhe.’¹⁴ Mhi gue egbegbi ingme a ye e khi oni omionoga ona Eshinẹgba o bino khi o pfause dose oni omose ni o kpole. Egbe e mu oli je apfe. Itobo khi ogbo ni o da ti egboli nga ne, eri a ya ti oli tiemhi eke, ama oni o da ti egboli tiemhi eke, a ya ti oli nga.”*

Ijesu o khi vose na ikuku eniye
(iMat 19.13-15; iMak 10.13-16)

¹⁵ Eleghuo, egbo e li mu eniye enikeke bhale ghi ijesu ni o ri obo ti we. Abi eniye odukhokho eyoli e ro me we, ee e khi bhale ya nase oli. ¹⁶ Ama ijesu o lu eni eniye, oo we, “A ze ni ikuku eniye e bhale deba mhe, a khi ke mu we migha irari khi enabi wewe e mhue Eghiele oyi Eshinẹgba. ¹⁷ Abi o li mhi li gue oli ye e khi, oni o da da mie Eghiele oyi Eshinẹgba abi ukuku omo o li mie oli ne, o a lo oli le.”

Oghie ni o pfue
(iMat 19.16-30; iMak 10.17-31)

¹⁸ Okhemhue ogghuo o mhila ijesu, oo, “Osese onete, se mhi ya li ni mhi ro ya mhue agbo na agboagbo?” ¹⁹ Ijesu o mhila li, “Elo o ze ni u ro o lu mhe osese onete? Ogbokhogghuo o a la o ni o khi onoti, se ni Eshinẹgba.” ²⁰ U lese abi ishi eyi Eshinẹgba e ngme, “Khi kia okia, khi gbe ugbeli, khi do ughiat, khi pfi otsese egbhue mu ogbo, mu ekpe na ite ali inye.”†

²¹ Oo ijesu, “Rote abi mhi te khi omo mhi te ri ishi ena nya a gbe akanya.”

²² Abi ijesu o ro suo ona, oo li, “O kpo e emhi ogghuo le, le ya ri emini u mhue nya de, u kemhi eni ikpagho na egbo ni ea mholi khi u ya mhue epfue shi iloghie. Ni u tigbe bhale ke deba mhe.”

²³ Abi oni omose o ro suo ona, egbe e pfo li-a itobo khi o pfue gba. ²⁴ Ijesu o me abi egbe e pfo li-a shi o, Oo, “O ma mu unu ni egbo ni e lolo pfue ni e ro lo Eghiele oyi Eshinẹgba. ²⁵ Ni ogbo ni o pfue o ro lo Eghiele oyi Eshinẹgba, o ya munu dose, ni ogbo ke dua ni loli ri alakumi rote ese asuge ya fie.” ²⁶ Egbo ni e suo ona e mhila, “Oghuo o ke ya mhue imiepfuese sho?” ²⁷ Ijesu oo we, “Emini o a ze ogbo a rielle loli o ze Eshinẹgba a rielle.” ²⁸ I Pita oo ijesu, “Bino, anye she tsua emhi eyanye nya kua se, anye bhale deba e.” ²⁹ Ijesu oo we, “Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, aa me oni o ya tsua apfe-oli, okekhi ughue-oli pfia, ni o tsua inyoghuo oli, ghe itali ghe inyoli ali imiqli pfia, itobo Eghiele oyi Eshinẹgba, ³⁰ ni o a ya mhue eleli ni e bu dose eghogho, elemhi agbo ona ali agbo oni o ke e bhale.”

Ijesu o gbo gue ingme eghuli oyoli le
(iMat 20.17-19; iMak 10.32-34)

³¹ Ijesu o rue eniye odukhokho ogbava eyoli je asha eghuo, o gueye we. “A ri eso shi eke, awa ya nga obini ijerusalemu. Emimi emekeguele e keke shi Omi Ogbo egbe nya, e bhale ya tse oobo. ³² A ya mu oli, a rue oli na egbo ijeta. E ya roli li egia, ee tsue oli, e tono ete ku oli, e gbe oli itali, e tigbe gbe oli-a. ³³ Ele onuzi-ese, o ya guale.” ³⁴ Eniye odukhokho eyoli ea lese udi ingme ena irari khi eri a ri ingme enana sheli we, ali khi ea gbo lese emini oo ngme.

Ijesu o khueghie ozalo alo-a
(iMat 20.29-34; iMak 10.46-52)

³⁵ Abi ijesu o li ti i mama ijeriko, ozalo ogghuo o shito epfe ode, o mhila. ³⁶ Abi o ro suo okeke egbo ni e dose, o mhila we emini a me. ³⁷ A gueye oli khi ijesu na iNazareti oo dose. ³⁸ O lu leghe, oo li, “Ijesu Omi iDefidi mhue isomhelemhi na mhe.” ³⁹ Egbo ni e ralo na li e oli o khukhu unu. Ama igho o kie li tse se oo lie, “Omi iDefidi mhue isomhelemhi na mhe.” ⁴⁰ Ijesu o migha, o e lu oni omose ghi lue. Abi o ro ti mama li, ijesu o mhila li. ⁴¹ “Elo wa nono ni mhi rielle ne?” Oo ijesu, “Onomhue mhi a nono ni mhi ke me eke.” ⁴² Ijesu oo li, “Alo eye e khueghie-a, irudung oye o she re ze.” ⁴³ Aghoagho alo eyoli e khueghie-a. O deba ijesu kia, o kueghie Eshinẹgba. Abi eni egbo nya e ro me oli e li li kueghie Eshinẹgba.

19

iZakiosi omionoga

¹ Ijesu o rote eoli ijeriko dose. ² Omose ogghuo o la oni eoli ni a lu iZakiosi, loli o khi oga oyi emionoga. O ga mema mhue epfue egbegbo. ³ O nono ni loli me oni ijesu o khi, ama o da dobe. Oa me asha itobo khi egbo e bu dose. Ali khi ogbo ni o ya gha o khi ni o lolo she. ⁴ Igho o na ya ralo ode ni ijesu o te ya dose, o ya nga oara ugbale shito, ini loli me asha me oli. ⁵ Ijesu o ramhi agho, o yase alo idane lu oli, Oo li, “iZakiosi, nyanya tiemhile, mhi mema ya kushi apfe oye amo.” ⁶ Igho o nyanya tiemhile. Egbe e mu oli, o ri oghel kpe abo mie ijesu.

⁷ Egbo nya ni e me ona, e wolo, e lie, “O she ya kushi na ogbo ona olamhe.” ⁸ O ke lese li denete tee, iZakiosi o ti vule, oo, “Onomhue ghe i, mhi ya khi epfue eyimhe shi asha eva, mhi ri asheghuo o na egbo ni ea mhue. O kha khia khi mhi li ogbokhogghuo le ghue, mhi ya fali oli eni ota agbhaghbamhi ene.” ⁹ Ijesu oo li, “Amo ena imiepfuese o she bhale apfe ona, itobo khi omi Aburaamu, omose ona o li khi. ¹⁰ Irari khi eri Omi Ogbo o bhale ya

* 18:14 Li ze iMat 23.12; iLuk 14.11 † 18:20 Li ze Okiali 20.12-16; iDeut 5.16-20 * 19:10 Li ze iMat 18.11

nono egbo ni e waa, ali ni o gbo ro ya mie wepufuese.”*

Okhe irokhokho igue-ri emini a ro ne kia (iMat 25.14-30)

11 Abi e kie li suo ingmemhi ena, iJesu o ze okhe irokhokho khasa we irari khi o she ti i mama iJerusalemu. Eni egbo e dabi khi utoghuokpe Eghiele oyi Eshinegba o ro ya bhale. 12 Oo we, “Omose okhemhue ogghuo o ye ushishi odonue ni a ro ya ri oghie na li, ikpukhokho, o gbo jele. 13 Igho o luno eni ee ga li ogbe, o kemhi ikpago eyi igolu na we. Oo we, ‘A ri ikpago ena du oki ramhi ni mhi ro ya jele.’

14 “Eri tse khi eri apfoli e biselemhi oli, e ghie usomhi ghi eni e ya gbanoli ukhomhi khi wewe e nono ni oni omose ona, ni o khi oghie oyi wewe.

15 “A kie ri oghie na li, o jele. Igho o luno eni e ga li egho ni o ri ikpago na, ni lolu mhila we abi e ri eni ikpago kia.

16 “Oni odode o bhale, oo li, ‘Oga, ukpago igolu oye o she bia igbe elese.’

17 “Oni oga oo li, ‘Mu akanya, oni oo ga onete oyemhe. Itobo khi u khi oni a ri egbe e nga shi ukuku ni a ro shi e obo, mo eoli igbe ke mhese shi.’

18 “Onuzava o bhale, oo li, ‘Oga ukpago igolu oye o she bia ishe elese.’

19 “Oni oga oo li, ‘Yeye mo eoli ishe ri eoli ke khu.’

20 “Onuzase o bhale, oo, ‘Oga ghe ukpago igolu oye. Eri mhi geno li shi ode ya shi ne. 21 Eri ulishi oye o mu mhe itobo khi ogbo ni o ze alo u khi. Ashini u waa roshi u te e rue, ashini u wa ro ko shi u te a khiese.’

22 “Oni oga oyoli oo li, ‘Mhi ya rote emini yeyeghuo u ngme se unu ingme ikhi yeye oni o ga ogbo ohe ona. Abi u ro lese khi omose ni o ze alo mhi khi, khi ashini mhia ro shi mhi te a rue, mhi gbo rote ashini mhia rokko shi a khiese. 23 Elo o ze ni u waa ro ri ukpago oyemhe ya shi owa ukpago na mhe ni e la agho ke gbe nga o, ni mhi me oli ali eleli eyoli mie ini mhi nyene egbe jele?’

24 “Igho o gueye eni e migha, ‘A mie oli oni ukpago igolu ona na oni o mhue eleli asha igbe.’

25 “Eni egbo e oli, ‘Oga, o she kpe mhue igbe.’

26 “Oni oga oo we, ‘Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, ogbo ni o da kpe mhue ne, a ya ro ma li o. Ama oni o kpe mhue a ya gbo mie oli oni o kpe mhue.† 27 Ama ebe mhe egho ni e nono ni mhi le eghiele shi we ukhomhi, a wolow we lase ana, a gbolo we-a ukpeloe mhe.’ ”

† 19:26 Li ze iMat 13.12; iMak 4.25; iLuk 8.18 ‡ 19:38 Li ze iwolo 118.26 § 19:46 Li ze Aza 56.7; ijere 7.11

* 19:47 Li ze iLuk 21.37

Ijesu o lo iJerusalemu le

(iMat 21.1-11; iMak 11.1-11; ijon 12.12-19)

28 Abi iJesu o ro ngme ona se, o ya ralo na we. E nga iJerusalemu. 29 Abi o ro ti mama eoli iBetifagi ali iBetani obini ukhomhi ute ni o khi eera olivu, o ghie eniye odukhokho eyoli aava ralo, oo we, 30 “A je eoli ni o la e odalo. Ini a ramhi agho, a ya me omi akphere ni ogbo o nga ghue khi a mu oli zu. A taghie oli-a, a mu oli ghi mhe ana. 31 Ini ogbokhoghuo o mhila e, khi oo, ‘Elo o ze ni a ro taghie oia?’ A lie oli, ‘Onomhue o mhue emini o ri oli ya li.’ ” 32 Eni o ghie, e bhale ya e oni akphere tee abi iJesu o li gueye we. 33 Abi e li taghie oia, eni e mholi oli e mhila we, ‘Elo o ze ni a ro taghie oni akphere a?’ 34 E we, “Onomhue o mhue emini o roli ya li.” 35 E mu oli ghi iJesu. E ri ide ku oli egbe, e mu iJesu nga o. 36 Abi o li le, egbo e naghie ide ku ode. 37 Abi o ro ti i mama ashini ute Olivu o te pfi ukhomhi kpoke, eni eniye odukhokho nya ee kuaghie Eshinegba leghe shi ikanya onyaloa ni e me. 38 Ee lie, “Ikhivose o khi oyi oghie

ni o ri eva oyi Onomhue bhale.”

“Opfomhe o la iloghie,

ufumhi o la obini o yagha ne nya.”‡

39 Igho iFarisi eghuo ni e la ifuabo eni egbo ee iJesu, “Osese, gueye eniye odukhokho eye e khukhu unu.”

40 Oo we, “A ri eso shi eke, ini e khukhu unu, echere e ya ke tse se leghe.”

Ijesu o vie na iJerusalemu

41 Abi o ro ti i mama iJerusalemu ni o ro me oni eoli, o vie na li. 42 Oo, “Abi a khe khi u lese emini o ya ri opfomhe ghi e amo ena lo! Eri tse khi a she ri oli sheli na e mena.” 43 Ogbele oo bhale ni ebe e e ro ya gbe ogba gase e, e khi e shi iteva, e rote ashakpa gase e shi. 44 E ya kholi e pufuse-a. E ya kesese omog wekhi odiq le, e shashe e apfe-a. E ya kesese ukpalo nga ukpalo, itobo khi aa lese eghieghie ni Eshinegba o ro bhale ya tsumhi e.

Ijesu o je Owa Oyi Eshinegba

(iMat 21.12-17; iMak 11.15-19; ijon 2.13-22)

45 Igho o lo Owa Oyi Eshinegba, o khu egbo ni e la agho e du oki fie. 46 Oo we, “A she keke oli shi Ebe-no-pfuase khi, ‘Owa oyemhe owa iromhi lo.’ Ama, a she ri oli mele egbha ighiato a!”§

47 Ogbeleka iJesu o la Owa oyi Eshinegba sese, ama eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi ali eni e ralo na eni egbo, ee nono ni wewe e gbe oli-a.* 48 Ama e me ode ni e te ya ri eleli oli, itobo khi eni egbo e

ri esò shi osesè oyòli, ẹa nono ni ungmemhi oyòli okhòghuo o de we esò-a.

20

A mhila ijesu oni o ri afu na li
(iMat 21.23-27; iMak 11.27-33)

¹ Eḷeghuo khi ijesu o la Owa Oyi Eshinegba tse abò usomhi onete oyi Eshinegba, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esesè Ishi eyi iMosisi, ali eni egbhali e bhale deba li. ² E ọli, “Gueyẹ anye afu oyi oni u rọ o gbe ikanya enana. Oghuo o ri eni afu ena ne?”

³ Ijesu ọọ wẹ, “Mhi ya li mhila ẹ ogbọ, a sọ mhẹ o! ⁴ Ibatizi ni ijoni ọọ batazi ẹgbọ, obọ oyi Eshinegba o te bhale abi obọ oyi ogbọ?”

⁵ E lu egbe we ochi, e kẹ, “Awa kẹ, ‘Obọ oyi Eshinegba o te bhale.’ O ya mhila awa, ‘Elo o zẹ khi aa mie ọli suọ?’ ⁶ Ini awa kẹ, ‘Obọ oyi ogbọ.’ Egbọ nya e ya tono awa echẹ irari khi ogbọkpa o lẹshẹ khi ọmekẹguele ijoni o khi.” ⁷ Igho ẹẹ ijesu, “Anye aa lẹshẹ obini o te bhale.”

⁸ Ijesu ọọ wẹ, “Mhia li ya gueyẹ ẹ afu ni mhi rọ a gbe ikanya enana.”

Okhẹ iròkhòkhò oyi eghiale ena okhọlo
(iMat 21.33-46; iMak 12.1-12)

⁹ Ijesu o zẹ okhẹ iròkhòkhò ona khasẹ eni ẹgbọ, ọọ wẹ, “Omọse oghuo o gua ipfonu shi ogba, o rọli ye ongmomhi na eghiale. O vu ẹoli ni o la tẹsẹ. ¹⁰ Egeheghe ikhieşẹ o ramhi, o ghie oni ọọ ga li ghi wẹ e rọte oni ogba pfanọ idumhi ghi luẹ. Ama eni eghiale e gbe oni a ghie ogbọ. O pfino abọ efuẹ je. ¹¹ Oni omọse o gbo ghie oni ọọ ga li onuzava ghi wẹ. E gbe ọli, e yegehe ọlia. O gbo pfino abọ efuẹ ya je. ¹² Oni omọse o gbo ghie onuzasẹ. E kuale ọli utse, e khu ọli ya fiẹ.

¹³ “Oni o mhue oni ogba ipfonu ogbọ, ọọ, ‘Sẹ mhi fẹ ya li egho? Mhi ya ghie omimhẹ ni mhi nono ingme oyọli egbegbọ, otşẹ, e ya mu ekpẹ na li.’

¹⁴ “Ama abi eni eghiale e rọ mẹ ọli, ẹẹ, ‘Egbegbi omi ọli na ni o ya le ugu ogba ona, awa gbe ọli-a ni awa rue oni ugu le.’ ¹⁵ Igho e ti ọli je olase oni ogba ipfonu, e gbe ọlia.

“Sẹ oni o mhue oni ogba ipfonu egho o fẹ ya li wẹ? ¹⁶ Eri o ya bhale ya gbolo eni eghiale egho-a, o tigbe rue oni ogba na eghiale elese.” Abi eni egho e rọ suọ oni ingme, ẹ, “Eshinegba o gbe etse kual!”

¹⁷ Ijesu o bino we alo ukhomhi, ọọ wẹ, “Sẹ emini a kẹkẹ ona o fẹ ngme, ni ọọ,†

“ Echè ni itsọna e kie pfi, o tigbe ya mele echẹ ẹbẹ ni o mu eloe nẹ nya-a?”

¹⁸ “Oni o da ya de nga oni echẹ ne, o guoghọ-a, ali oni oni echẹ o da ya de mu ne, o mhẹli ọlia.”

Ingme oga izẹzẹ

(iMat 22.15-22; iMak 12.13-17)

¹⁹ Eni ẹ sesẹ Ishi eyi iMosisi ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi e nono odẹ ni e te ya mu ọli aghoaghọ, irari khi wewẹ o zẹ oni okhẹ iròkhòkhò tsue. Ama ulishi oyi egbọ oo mu wẹ. ²⁰ Igho e li ri ẹloe shi ọli egbe egbegbọ. E zẹ egbọ ni e riẹlẹ abi egbọ ni ee mie shi ijesu o deba li, e ke de ọli awẹ, ini e mẹ ushi mu shi ọli obọ, ni e mu ọli ghi ena omhese eyi igovunọ. ²¹ Igho eni a zẹ egho ee mhila li ogbọ, “Osese, anye ga lẹshẹ khi abi ungmemhi oyi Eshinegba o li u liẹ ngme ọli, u gbolo a sesẹ emini e te ode, waa ya gbe ogbòkhòghuo azẹba, ama eri wa sesẹ egbegbi ingme oyi Eshinegba. ²² O fẹ ti ni anye zẹ oga na oghie iSiza abi anye khi zẹ?” ²³ Ijesu o she lẹshẹ oshili eyewe. ²⁴ Oọ wẹ, “A ri ukpaghọ elomho khasẹ mhẹ. Alo eyi oghuo a fẹ mu shi o?”

²⁵ E ọli, “ISiza.”

Ijesu ọọ wẹ, “A ri emini e khi eyi iSiza na iSiza, a ri emini e khi eyi Eshinegba na Eshinegba.”

²⁶ Ẹa dobẹ rọte emini o ngme igbaa mẹ emhikhoghuo mu shi ọli obọ. Abọ e sha wẹ shi abi o li gbaghiẹ oni ogbọ-a, e khukhu unu.

Egbọ iSadusi e mhila li ogbọ irọte-eghuli guale

(iMat 22.23-33; iMak 12.18-27)

²⁷ Egbọ iSadusi eghuo ni ẹa lama shi o khi a ya mẹ irọte eghuli guale, e ri omhila bhale deba ijesu.† ²⁸ E ọli, “Osese, iMosisi o kẹkẹ shi eke na awa khi ini omọse o ghu-a pfi ughue ọli shi eke agbọ ni ọa rọ bia eniye, inyoghuo oni omọse o rue oni ọkpotoso ughue ni o bia eniye shi agbọ na inyoghuo ọli ni o ghu-a egho.‡ ²⁹ Inyoghue egbe etuoshilua e ya la o. Oni ododẹ o rue ọkpotoso, o ghua, ọa bia omọ. ³⁰ Onuzava o rue oni ọkpotoso. ³¹ Igho onuzasẹ o gbo rue ọli. Igho wewẹ nya e rue ọli, e ghulo-a, ẹa bia omọ. ³² Ikpukhokho o, oni ọkpotoso o li ghua. ³³ Mena, ogbẹlẹ ni egbọ e ya te eghuli guale, ughue oghuo oni ọkpotoso o ya khi, aborokhia khi wewẹ oshilua e ga rue ọli ughue egho?”

³⁴ Ijesu ọọ wẹ, “Egbọ ena agbọ ona ẹ rue ikpotoso, wewẹ e gbo ri ikpotoso a ye ughue. ³⁵ Ama egbọ ni a leli shi eni e mhue okemhi shi agbọ ogbọ ali irọte eghuli guale, ẹa ya rue ikpotoso, wẹkhi eri a rẹwẹ ya ye ughue. ³⁶ Ẹa kẹ ke ghu, irari khi eri e ke ya li abi igeni eyi Eshinegba. Imi Eshinegba e ke ya khi, irari khi e she rọte eghuli guale. ³⁷ Ashini a kẹkẹ ingme eyi ebuli ni oo to shi, iMosisi o te rokhasẹ ẹ gbọo khi eni e ghua, ẹ guale, irari khi o lu Onomhẹ, Eshinegba oyi Abu-raamu ali Eshinegba oyi Aziki ali Eshinegba

* 20:9 Li zẹ Aza 5.1 † 20:17 Li zẹ Iwolo 118.22 ‡ 20:27 Li zẹ Ika 23.8 § 20:28 Li zẹ iDẹut 25.5 * 20:37 Li zẹ Okiali 3.6

oyi iGiekopu.*³⁸ Eshinegba oyi egbo ni e la agbo o khi. Oa khi Eshinegba oyi egbo ni e ghua.”³⁹ Eşese İshı eyi iMosisi eghuo ni e la agho eę ọli, “Oşese, u ga guę ngme!”⁴⁰ Ogbokhoghuo ọa ke gbo gbudu mhila li ogbo olese.

*Omi oghuo oni Omiepfuese o khi
(iMat 22.41-46; iMak 12.35-37)*

⁴¹ Igho ijesu o mhila we, “Se eę a lie lie khi oni Omiepfuese khi omi iDefidi o khi?”⁴² Irari khi oni iDefidi o ngme ọli shi ebe Iwolo, ni o re,

“Onomhue ọọ Onomhue oyemhe:

Shito mhe ukiękię obita

⁴³ ramhi ni mhi ro ya

ri ebe e shi e ękoawe

ni u kpha awe ukhomhi.†

⁴⁴ Ini iDefidi o lu ọli, ‘Onomhue.’ Se o ke gbo lie khi omi iDefidi?”

Ijesu ọọ e mhue egbhe shi esese İshı eyi iMosisi egbe

(iMat 23.1-36; iMak 12.38-40)

⁴⁵ Abi eni egbo e kie ku eso-a shi eke egbo, ijesu ọọ eniyę odukhokho eyoli,⁴⁶ “A mhue egbhe shi esese İshı eyi iMosisi egbe. O ma ghole we ni e ke so itsua na dolodolo ke kia gase, ni egbo e ba ke tse we otse ekpe atu oki. Eę shito ashini o mhue ekpe elemhi owa ugamhi, e gbolo e shito ashini o yagha ni o funę ukue.⁴⁷ Eę lo apfe oyi esamhi-olimhi ya ri itoto miono we emini e mhue. Eę so iromhi ni e nuę eyi abamemhe. A ya na egbo eghogho osue egbegbo.”

21

*Isomhopfa oyi osamhi-olimhi
(iMak 12.41-44)*

¹ Ijesu o bino gase, o me khi egbo ni e mhue epfue e pfi ukpago lo akpati ni a pfi ukpago a lo elemhi Owa oyi Eshinegba.² Igho osamhi-olimhi ni ọa mhue emhi o li pfi ikpamhi inini eva lo oni akpati.³ Ijesu ọọ eniyę odukhokho eyoli, “Mhi gueye e khi osamhi-olimhi ọna o ga rona dọse egbo eni e kpole nya.⁴ Eri egbo eni e kpole ena e rote epfue eyewe rona, ama osamhi-olimhi ọna o rote umhame ri ukuku ni o mhue rona.”

Ijesu o guele emini a ya me ikpukhokho agbo

(iMat 24.1-2; iMak 13.1-2)

⁵ Eniyę odukhokho eyoli eghuo e ngme abi a li ri echę ni e somhi otse li atsona shi ugbe oyi oni Owa Oyi Eshinegba, li shi itsua isomhopfa ni a ro ma o na Eshinegba. Ama ijesu ọọ we,⁶ “Emini a bino ena ii, eghęhe ọọ bhale ni o khia khi eçeli okhoghuo ọa ke ya nga ọlese egbe, irari khi a ya bighi we kua.”

Ozughu ali Ajilimhe

(iMat 24.3-14; iMak 13.3-13)

⁷ E mhila li, eę ọli, “Oşese, eghęhe onoghuo a ro ya me ona. Elo a ya me ni o ro ya khasę khi oni eghęhe o she ramhi?”

⁸ Ijesu ọọ we, “A mhue egbhe ini ogbo o khi di e. Ebubu egbo e ya ri eva oyemhe bhale, eę lie, ‘Mhemhe mhi khi Omiepfuese,’ ali khi, ‘Oni eghęhe o she ti bhale.’ A khi deba we.⁹ Ini a suọ eko okhue ali ozughu, a khi zę ni egbe e guogho e a, irari khi emhi enana e mema bhale ya tse, eri-tse khi ukpese agbo ọa kie ramhi ne oni eghęhe.”

¹⁰ Oọ we, “Ishishi e ya mu okhue vule shi ishishi o, eghiele e mu okhue vule shi eghiele o.¹¹ Eke e ya ke de kulue. Okiamhi ali ighuamhi ebe e ya la asha ododa. A ya me ebemulishi ali ukpokpomhi irokhasę khi e te idane bhale.

¹² “Eri-tse khi neni a ya me ena, a ya muno e a nase e, a muno e je owa ugamhi ali owa ighumha. A mu e ghie enighie ali igovunę irari oyemhe.¹³ Ona o ya khi eghęhe ni a ro ya me asha pfi otsele na mhe.¹⁴ A mholi ọli shi udu memena, a khi zę ni udu o nighise e shi emini a ya me so we o.¹⁵ Mhi ya ri ungmemhi shi e unu ali egbhali ni o khia khi ebe e ęa ya dobe nu e khe ako.*¹⁶ Ita e, ali inyoghuo e, ali egbo eye e, ali emole e, e ya ri egbhue re e de, e gbolo eghuo elemhi e-a.¹⁷ Egbokpa e ya ri itobo oyemhe kie e.¹⁸ Ama, etsui okhoghuo oyi ongeę ọa ya pfua.¹⁹ Ini a migha egbegbo, a ya tsumhi e.”

Ijesu o guele shi eke khi a ya guogho iJerusalemu a

(iMat 24.15-21; iMak 13.14-19)

²⁰ “Ini a me khi ekholi-okhue e pfi gase iJerusalemu, a lese khi ipfueche-a oyoli o shi ti ramhi.²¹ Eghęhe agho, egbo ni e la eke iJudia, e na nga ikhomhi ite. Egbo ni e la ifu apfe, e na ifu apfe o vu. Eni e la oboese e khi ke gbo nyene egbe bhale ifu apfe.²² Irari khi eghęhe iso-ezo ni a she kpe kęke shi eke na ni o bhale ya tse.†²³ Eghęhe agho o ma kholo ikpotso ni e me umemhi egbe, ali eni e ri eniyę shi egbe. Osue onofunę o ya la oni eke. Ofu oyi Eshinegba o ya de rughu eni egbo.²⁴ Eghuo o e ya ghu eghuli ogbhoro, a muno eghuo ighumha je ishishi ododa. Egbo ięeta e ya guogho iJerusalemu-a ya ramhi, ni eghęhe oyi egbo ięeta e ro ya dọse.”

Ibhale oyi Omi Ogb

(iMat 24.29-31; iMak 13.24-27)

²⁵ “A ya ke me irokhasę elemhi ovo ali uki ali ikpetata. Ishishi e ya le oya eke agbo, abo e sha we abi oke onięmhi o li ya ke vuna.‡²⁶ Ubi o ya rue egbo, irari ulishi e sa usamhi emini o a bhale eke agbo itobo khi ekpabo

† 20:43 Li zę Iwolo 110.1 * 21:15 Li zę iLuk 12.11-12
ijęe 2.31; Iro 6.12-13

† 21:22 Li zę Osia 9.7 ‡ 21:25 Li zę Aza 13.10; Ezik 32.7;

ni e la ukhui e ya ke nighise. ²⁷ Eghēghe agho, e ya me khi Omi Ogbo o la elemhi otughunu tsua ekpabo ali ufumhi oniēmhi, rote idane e tiemhile. ²⁸ Ini a da me na ne, a vule a yase ukhomhi eke irari khi eghēghe ipfasheke oye e o she ti bhale.”

*Owena ni a rote okhua-eni rue
(iMat 24.32-35; iMak 13.28-31)*

²⁹ Ijesu o ze okhe irokhokho ona khasē we, o o we, “A ke bino qara okhua ali eera nya. ³⁰ Ini e da ta ebe enegbo ne, a lese khi oruame o shi ti e bhale. ³¹ Igho o li khi ini a da me emhi enana ne, a lese khi Eghiele oyi Eshinegba o she ti ramhi.

A mu egbe shi eke

³² “Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, agbhotu ona oya ya dose ne neni a me emhi ena nya. ³³ Eke ali ukhuli e kha bhale ya dose, ingmemhi eyemhe e mema bhale ya tse.

³⁴ “A kuegbe-a ini ukue iditsea, ali onyo idada ali usamhi agbo e khi ya rue e egbhali, ini ogbele ibhale oyemhe o khi ya de shi eghēghe ni a sa shi. ³⁵ Irari khi oni ibhale ona ogbokpa ni o la agbo o ya bhale na. ³⁶ A ke mu egbe eghēghe kpa, a lema ni a toto migha, ni a pfue okhena ni o o bhale, ali ni a ro dobe migha odalo oyi Omi Ogbo.”

³⁷ Ogbelekpapa ijesu o ro la Owa oyi Eshinegba ii sese. Ini obili o o bi, o fiye nga Ute Eera Olivu.* ³⁸ Eluzogbe kpa, eni egbo nya e bhale Owa Oyi Eshinegba ya ri esō shi oli eke ni e suo ungmemhi oyoli.

22

*Ijudasi o lama khi lolli ya ri ijesu de
(iMat 26.1-5,14-16; iMak 14.1-2,10-11;
iJon 11.45-53)*

¹ Ukpe ni a la le ibuledi ni ogbo ri ifuma ma nye na lu iPasova o ti bhale.* ² Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ali eni e sese Ishi eyi iMosisi, e nono abi e li ya gbe ijesu a, ama ulishi oyi egbo o mu we.

³ Igho Okphaghie o lo ijudasi ni a gbolo a lu Isikaroti udu, ni o khi ogghuo eniye odukhokho ogbava eyi ijesu. ⁴ Oni ijudasi o fiye deba ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e khe ekhe Owa Oyi Eshinegba. O nu we ye ochi abi o li ya ri ijesu na we de. ⁵ Egbe e mu we, e lama khi wewe e ya fali oli ikpagho. ⁶ O lama shi we o, o nono abi lolli ri ya me asha ri oli na we mu ini ebubu egbo e la akagho.

*Eminale ni o kpukhokho
(iMat 26.17-25; iMak 14.12-21; iJon
13.21-30)*

⁷ Ukpe ni a la le ibuledi ni aa ri ifuma shi nye, ni a ro omi osumha e luase obo, o

ramhi. ⁸ Igho ijesu o ghie iPita ali iJoni ralo, o o we, “A ka mu egbe eminale iPasova oyi awa.”

⁹ E mhila li, “Obo wa nono ni anye je ya mu egbe?”

¹⁰ Ijesu o o we, “Abi a lie ke lo iJerusalemu le te, a ya me omose ogghuo ni o tsua ubene ame. A deba li je owa ni o o je. ¹¹ Ini a ramhi agho, a lie oni o mholi oni owa ogbo, ‘Osesē o o, ighe elemhi owa oye ni epfese e ku e shi, ni mhemhe ali eniye odukhokho eyemhe anye la ya le eminale iPasova?’ ¹² O ya ri ukpokpomhi agbala khasē e ukhomhi owa atonga ni a lolo riepe somhi otse. A mu egbe oni eminale shi agho.”

*Eminale ni o kpe ukhokho ni ijesu o nu
eniye odukhokho eyoli le*

¹³ Igho e bhale ya e khi abi ijesu o li ngme oli te o khi. Igho e mu egbe oni eminale iPasova shi agho.

*Abi e ro le eminale oyi Onomhue
(iMat 26.26-30; iMak 14.22-26; 1 iKori
11.23-25)*

¹⁴ Oni eghēghe o ramhi, ijesu ali ighi-somhi na ke eyoli e shito shi gase ni e ro ya le eminale. ¹⁵ O o we, “O kie kpe ghole mhe egbegbo ni mhi nu e le eminale iPasova ona neni mhi ya me osoli. ¹⁶ Mhi gueye e khi, mhi aa ke gbo ya le eminale ona, se ni awa ke le oni o khi egbegbo obini Eghiele oyi Eshinegba.”

¹⁷ O rue oni uko, o kphemhi. O o we, “A mo uko ona, a kemhi oli da. ¹⁸ Mhi gue oli e ye e khi, mhia ke gbo ya da onyo qora upfonu ona, se ni Eghiele oyi Eshinegba o bhale.”

¹⁹ Igho o rue ibuledi mhuē obo, o kphemhi, o khi oli a, o ro na we, o o, “Idiegbe oyemhe na ni mhi ro na e. A lina ke riepe oli ro sato mhe egbe.”

²⁰ Igho o gbo rue uko abi o ro le emhi se, o o, “Uko ona o khi ishobō onogbo ni o rote oia eyemhe bhale, ni a ku shi eke na e.† ²¹ A ghe i, obo oyi oni o ya remhe de o nu mhe shito e le emhi memena.† ²² Abi e khi omi ogbo o li ya kia, igbo a li ya me oli, ama epfua o khi ni ogbo ni o ya roli de.” ²³ Ee mhila egbewe oni o khi ni o ya gbe ikanya enana.

²⁴ Igho ekhako o gbo li lasele shi iteva oyewe shi oni o fune nya shi elemhi we. ²⁵ Ijesu o o we, “Eri ighie eyi egbo iJeta e e jili we. E kha jili we se, e lie we khi eri wewe e kpaghie we obo.* ²⁶ Ama a khi li abi wewe, ochogho, oni o nono ni lolli fune elemhi e, o ri egboli tiemhie eke nya, oni o ralo o ke ga enekpole.† ²⁷ Ogghuo o fu ne, oni o shito ukhomhi itebu e le emhi, abi oni o o kphanō

§ 21:27 Li ze iDan 7.13; Iro 1.7 * 21:37 Li ze iLuk 14.7

† 22:21 Li ze iWolo 41.9 § 22:24 Li ze iMat 18.1; iMak 9.34; iLuk 9.46 * 22:25 Li ze iMat 20.25-27; iMak 10.42-44

† 22:26 Li ze iMat 23.11; iMak 9.35

* 22:1 Li ze Okiali 12.1-27 † 22:20 Li ze iJere 31.31-34

eminale ghi eni e shito ọ le? Ọa khi ọni ọ shito le? Ama eri mhemhe mhi le e iteva abi ọni ọ ga e.† 28 Ee a nu mhe migha abi mhi ro la imufe. 29 Mhi ri eghiele na e, abi itamhe ọ li ri eghiele na mhe. 30 Ni a ro bhale ya e khi a nu mhe le, a nu mhe da obini iloghie oyemhe. A ya shito ukpekhomhi oghe, a gue unuekpe igbeva eyi iZireni ezo. §

Ijesu ọ guele shi eke khi iPita ọ ya kie lue
(iMat 26.31-35; iMak 14.27-31; iJon 13.36-38)

31 "iSamọ, iSamọ, ghe i, Okphaghie o she mhila khi loji e nono ni loji kpishi e-a nya abi a lie kpishi ado. 32 Ama mhi she so iromhi ne, iSamọ, ini irudunga oye o khi nighise. Ini u pfue o se, ri udu shi inoyghuo e enekpole o."

33 Ama iPita ọ ọ li, "Onomhue, mhi ga mu egbe ni mhi ro deba e ya lo owa ighumha, ali ni mhi nu e ya ghua."

34 Ijesu ọ ọ li, "Mhi gue e ye, khi, yeye iPita ọna, neni okpa ọ ya gbieghie amo u ya kie mhe itese khi u waa lese mhe."

Egheghe ingme o she ramhi

35 Ijesu ọ ro mhila we, "Abi mhi ro ghie e fie lase, ni aa ro tsua eku e ukpago wekhi akpaba wekhi eku e, emhikhoghuo o fe to e?"*

E ọli, "Iiye." 36 O ọ we, ama memena, ogbo ni o mhu e eku e ukpago o rue ọli, ọni o mhu e akpaba o tsua li, ini u waa kpe mhu e ogbhoro, ka ri awulu oye de, ni u ya de oghuo. 37 Mhi gueye e khi emini a keke shi mhe egbe ni o la Ebe-no-pfuase, ni ọ ọ, "A leli ọli ma egbo ni e lue," o mema bhale ya tse shi mhe egbe. Irari khi emini a keke shi mhe egbe o she ramhi ni e ro bhale ya dose.† 38 Eniye odukhokho eyoli e ọli, "Bino, Onomhue, ogbhoro eva e la ana." O ọ we, "O somhi agho."

Ijesu ọ la ute olivu so iromhi

(iMat 26.36-46; iMak 14.32-42)

39 Ijesu ọ fie lase, e je Ute Eera Olivu, abi o kpe li. Eniye odukhokho eyoli e deba li. 40 E ramhi agho, ọ ọ we, "A ke so iromhi ini a khi de pfilo imufe." 41 O tikia na we de ne, o wugha, o so iromhi, ọ ọ. 42 "Ita, ini o ghole e, mie mhe uko osoli imeme onana, ama ọa khi abi o ghole mhe, ama abi o li ghole e." 43 Igho ageni o rote idane bhale ya ri ekpabo na li. 44 Rote otomhe, o so iromhi egbegbo ramhi ni opfo ni e rote ọli egbe e ku shi eke, e kho tikpo abi ọli. 45 Abi o rote iromhi isoso vule, o nyene egbe bhale deba eniye odukhokho eyoli. O me khi osoli ni e vie o ri ọlosemhe shi we egbe, e lese. 46 O mhila we. "Elọ o ze khi

a lese-a? A vule ni a ke so iromhi ini a khi de pfilo imufe."

A mu ijesu

(iMat 26.47-56; iMak 14.43-50; iJon 18.3-11)

47 Abi ọ kie li ngme egho, egbo e we lole gbii. Omose ni a lu iJudasi ni ọ li khi otuoghuo eniye odukhokho ogbava eyi ijesu o rewe kia. O le deba ijesu ni loji ya pfi ọli elemhi egbe. 48 Ijesu ọ mhila li, ọ ọ li, "IJudasi, eri u ri otse ri Omi Ogbo o de ena?" 49 Eni eniye odukhokho eyi ijesu e me emini a ya me ena, e mhila li, "Onomhue anye ri itakobi ni e la anye abo kholi?" 50 Igho oghuo o, o ri itakobi fia ọni ọ ọ ga ọni o kpada nya oye ekpodalo-ugamhi eso a. 51 Ijesu ọ ọ li, "Taa! Khi ke gbo li igho." O ri obo ti ọni omose oni eso, oni eso o gbela. 52 Ijesu ọ mhila ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali eni e kekhke Owa Oyi Eshinegba, ali eni e gbhali ni e bhale ya mu ọli, "Eri mhia pfi ozughu ni a ro tsua epia ali itakobi ali ikpokpo bhale e deba mhe? 53 Ele kpa mhi ro la Owa Oyi Eshinegba e sese, onge ọa ri obo ti mhe, ama egeghie oye e na ni ekpabo alo ebili e ro mheso."†

IPita ọ tia khi loji ea lese ijesu

(iMat 26.57-58,69-75; iMak 14.53-54,66-72; iJon 18.12-18,25-27)

54 Igho e mu ọli vu ya je owa oyi Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ni o kpada nya. iPita ọ tapfia a deba we. 55 Abi e ke ro pfi erali shi iteva oyi oni atukpapfe ni e ro shito, iPita ọ li bhale ya nu we shito. 56 Abi okpotso ọni ọ ọ ga oghuo ọ li me khi iPita ọ nu we shito, o bino ọli tsuke, ọ ọ li, "Omose ọna ọ li nu ijesu kia." 57 Ama iPita ọ tia. O ọ li, "Kpotso, Mhia fe ga lese ọli." 58 O de ne, omose ọlese o ke gbo me iPita, o mhila li, "U li nu ijesu u kia."

IPita ọ ke, "Mose mhia nu ọli kia."

59 O ke te agho ri emhi abi agogo oghuo dose, omose ọlese o ge ma o gue, ọ ọ, "Mhi lese gboo khi omose ọna o nu ijesu u kia, irari khi onge iGalili o li khi!"

60 Ama iPita ọ so li o, ọ ọ li, "Mose, mhi a lese emini u wa ngme ena." Utoghuo kpe abi ọ kie li ngme, okpa o gbieghe 61 Onomhue ọ pfi alo bino iPita chii. IPita ọ tode sato ungmehi ni ijesu ọ ngme ni o khi, "Neni okpa ọ ya gbieghe, u ya tia itese, we khi u waa lese mhe." 62 IPita ọ fie je olase, o ya vie oya.

Eni e khe ekhe e ri ijesu li egia

(iMat 26.67-68; iMak 14.65)

63 Eni emose ni e khe ijesu ekhe, e roli li egia, e gbe ọli. 64 E gero ọli alo, e mhila li, "Bobobo! Oghuo o ri emhi lie?" 65 Igho e ngme iwali ingmemhi emuebe ebubu deba li.

† 22:27 Li ze iJon 13.12-15 § 22:30 Li ze iMat 19.28 *

22:35 Li ze iMat 10.9-10; iMak 6.8-9; iLuk 9.3; 10.4 † 22:37

Li ze Aza 53.12 † 22:53 Li ze iLuk 19.47; 21.37

E mu ijesu bhale igbaa iSaḥēdiri
(iMat 26.59-66; iMak 14.55-64; iJon 18.19-24)

⁶⁶ Ogbe o gbe-a, eni egbhali ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esesē Ishi eyi iMosisi e legba. E rue ijesu lasele migha iteva oyewē.
⁶⁷ E liē ọli, “Ini yeyē u khi ọni ọmiagbopfuese, gueyē anye.”

Ijesu ọ́ọ́ wē, “Ini mhi tseku gueyē ẹ, aa ya mie shi mhē ọ. ⁶⁸ Ini mhi mhila ẹ, aa ya gbaghie a na mhē. ⁶⁹ Ama rọte memena vu, omi ọgbọ ọ ya shitọ obita oyi Eshinegba obini iloghie.”

⁷⁰ Wewē nya e mhila li, “Omi Eshinegba u khi?”

Ọọ wē, “A guē ngme ni ẹ khi Omi ọ mhi khi.”

⁷¹ E egbewē, “Awa ke gbolo ẹ nono ọtselẹ ọlese, awa-eghuo awa she ri esọ eyawa suọ abi ọ ri unu oyọli ngme.”

23

A rue ijesu bhale odalo oyi iPaleti
(iMat 27.1,2,11-14; iMak 15.1-5; iJon 18.29-38)

¹ Ighọ eni igbaa nya e vule, e pfi ọli ukhomhi ralo ghi iPaleti. ² Wewē nya e gue ẹzọ shi ọli egbe, ẹ liē, “Anye she mē ọmọse ọna khi ọ sesē egbo odẹ egbhọli. Ọ́ọ́ egbo e khi ke zẹ oga na oghie iSiza, ọ gbolo a liē khi lọli khi Omiepfuese ni ọ gbo khi oghie.”

³ Ighọ iPaleti ọ mhila li, “Suọ khi yeyē u khi oghie oyi egbo iJu?” Ijesu ọ́ọ́ li, “Abi o li ghọ.”

⁴ Ighọ iPaleti ọ gueyē ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni igbaa, “Mhi a mē ushi mu mhūē ọmọse ọna obọ.”

⁵ Wewē nya e liē, “Eri ọ ri osesē oyọli pfi ozughu ẹ shi ekẹ ijudia nya. Ekẹ iGalili ọ te gba li ekẹ le ni ọ rọ ramhi ana ena.”

A rue ijesu bhale odalo oyi Erọdu

⁶ Abi iPaleti ọ rọ suọ ona, ọ mhila wē ini ongi iGalili ọ khi. ⁷ Abi ọ ke rọ suọ khi ekẹ ni Erọdu ọ mhēsē shi ijesu ọ khi, ọ e rue ọli ghi Erọdu ni ọ li la iJerusalemu oni egheghe.

⁸ Abi Erọdu ọ rọ mē ijesu, egbe e mu ọli, itobọ khi o she tēsē ni ọ te nono ni lọli mē ọli, irari khi ọ she kpẹ suọ eko ọli, ọ gbolo nono ni ọ la ukpelo lue gbe ikanya onyaloa eghuo. ⁹ Ọ mhila ijesu ogbọ ebubu ama ijesu ọa pfa shi ọli ekẹ. ¹⁰ Eni Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ali esesē Ishi eyi iMosisi e migha aghọ, e pfi oni o nga ọ shi ọ ¹¹ Ighọ Erọdu ali ekhọli-okhuē eyọli e gia li e gbo rọli li egia. E sọnọ li itsua ni e somhi otse ni e ghalẹ. E gbo rue ọli nyeneti egbe ukhokho ghi iPaleti. ¹² Elēghọ, iPaleti ali Erọdu e rọ somhi irari khi ọbe e kpẹ khi.

IPaleti ọ pfa ẹzọ mu ijesu a gbe ọli-a
(iMat 27.15-26; iMak 15.6-15; iJon 18.39-19.16)

¹³ IPaleti ọ luno ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni ẹ mhēsē ali eni egbo nya, ¹⁴ Ọọ wē, “A rue ọmọse ọna ghi mhē, a liē khi ọ pfi ozughu shi egbo iteva. Ama ukpelo ẹ mhi la mhila li ogbo lena, mhi aa mē emhi khoghuo ni a rọ gue ẹzọ shi ọli egbe. ¹⁵ Wēkhi eri Erọdu ọ pfa ẹzọ mu ọli, irari khi ọ nyeneti ọli egbe ukhokho ghi awa. A ga mē ọli gboọ khi ọni ọmọse ọna ọa li ingme okhoghuo nabi a rọ ya liē a gbe ọli-a. ¹⁶ Irari ghọ mhi ya nasẹ ọli, mhi rue ọli obọ-a.” ¹⁷ [Ini a li ukpe iPasova, iPaleti, ọ́ọ́ mema rue ọgbọ ọghuo ighumha lasele na wē.]

¹⁸ Wewē nya e ku unu a nyogho, “A rue ọli vu ya gbe-a! Ari ochoghọ rue iBarabasi obọ-a na anye!” ¹⁹ Eri a kie kpẹ mu iBarabasi shi owa ighumha irari onyaghu ni ọ pfi shi oni ẹoli ali khi ọ gbo gbe ugbeli. ²⁰ IPaleti ọ nono ni luē rue ijesu obọ-a, ọ gbo lema wē. ²¹ E kiele tsesē nyoghoo, “A ta li ma ọ́ọ́ra apfida gbe-a! A ta li ma ọ́ọ́ra apfida gbe-a!” ²² Utonuzesē, ọ gbo nu wē ngme, ọ́ọ́, “Elọ o zẹ, Ingmobe onoghoo ọ riele? Irari khi mhia mē emini o zẹ ni a rọ ya gbe ọli-a. Itobọ ighọ, mhi lēsē ya nasẹ ọli, mhi rue ọli obọ-a.”

²³ E kiele tsesē nyoghoo, a ta ijesu ma ọ́ọ́ra apfida gbe-a. Atsesē oyewē o rọli tse na wē. ²⁴ Ighọ iPaleti ọ lama shi wē ọ. ²⁵ Ọ rue iBarabasi ni a mu shi owa khi ọ pfi ozughu shi oni ekẹ, ni o gbo gbe ugbe, obọ-a na wē. Ighọ ọ ri ijesu na wē, e ka li ọli abi o ghọle wē.

A ta ijesu ma apfida

(iMat 27.32-44; iMak 15.21-32; iJon 19.17-27)

²⁶ Abi e li rue ọli lẹ, e mē ọmọse ọghuo ni a lu iSamọ ongi iZireni ni ọ rọte ẹoli odonue lo oni ẹoli le. E ri itoto mu ọli, sheli ọli oni ọ́ọ́ra apfida ogbo, ọ́ tsua li nga lke deba ijesu.

²⁷ Ebuvo egbo e deba ijesu, shi ikpotso ni e viẹ e viẹ oya na li. ²⁸ Ijesu ọ nyeneti alo ghue wē. Ọ́ọ́ wē, “Ikpotso iJerusalemu, a khi ke viẹ na mhē. A ke viẹ na egbe ẹ ali imi ẹ, ²⁹ Irari khi oni egheghe ọ́ọ́ bhale ni a rọ ya ke liē, ‘Ikhivso ọ khi na ikpotso ni ẹa bia eniyẹ, ni ẹa mē umemhi ghue, wēkhi e ri e mu ẹnyeli shi ọmọ unu ghue.’ ³⁰ E ya liē ute, ‘De mu anye,’ ẹte enikeke, ‘A de khukhu anye a.*’ ³¹ Irari ini egbo ẹ li na ini egua o vọ ebuli-a zughu, sẹ e ke ẹ li ini o khakha?”

³² A li muno ighiatọ aava ni a li ya gbe-a toma li egbe. ³³ Abi e rọ ramhi ashini a lu, “Ugua ukhomhi olimhi,” aghọ e gbe ọli ali ighiatọ egbo a shi. E ta ọghuo ma ọ́ọ́ra shi ọli ukiekie obita, e ta onọkpọle shi ukiekie obọ

* 23:30 Li zẹ Osia 10.8; Iro 6.16 † 23:34 Li zẹ Iwolo 22.18

ogbo. ³⁴ Ijesu ɔli, “Ita, gbekua na wẹ iriri khi ẹa leṣe emini ẹẹ li.”†

E ri amukpaghọ pfi onolo rọ kemhi itsua eyoli. ³⁵ Eni ẹgbọ e migha bino, enighie e dọli okonyo. E liẹ, “Oṣ tsumhi ẹgbọṣe, o tsumhi ẹgbọli ini lọli o khi Omiepfuese oyi Eshinegba ni a zẹ.”‡

³⁶ Eni ekhọli-okhuẹ e li bhale ya rọli li egia. E ri onyo ni o yala nali o mo da. § ³⁷ E ɔli, “Ini o khia khi yeyẹ u khi oghie oyi ẹgbọ iju, tsumhi egbe ẹ shọ.” ³⁸ E keke emhi tama kpeda na li ni o ngme khi, “Ọna o khi Oghie oyi ẹgbọ iju.”

³⁹ Oghiatọ oghuo ni a li tama ọara, o tsue ijesu. O liẹ ɔli, “Óa khi yeyẹ wẹ khi Omiepfuese u khi? Tsumhi egbe ẹ, ni u li tsumhi anye.”

⁴⁰ Ama oghiatọ ọnọkpole, o dese ɔli, ọọ li, “Ulishi Eshinegba ọa ya muẹ, aborokhia khi eri ushi oghuo o ga mu awa? ⁴¹ Akanya ni awa gbe awa mie ifata to e na. Ama ọmọse ọna, ọa li emhikhoghuo ni o mọ osue a shi.” ⁴² Igho ọp ijesu, “Sato mhẹ egbe ini u bhale ukpẹkhomhi eghie oye.”

⁴³ Ijesu ọọ li, “Mhi gueyẹ khi, ogbe-namo ena, u ya nu mhẹ la Apfe oyi Eshinegba na iloghie.”

Eghuli oyi ijesu

(iMat 27.45-56; iMak 15.33-41; iJon 19.28-30)

⁴⁴ Agogo igbeva ẹlẹ ọguota o leṣe nu, obili o te bi oni ekẹ nya ya ramhi agogo esẹ ẹlẹ ogbomhi. ⁴⁵ Iriri khi ovọ ọa ke to, ode ugbakpi ni a rọ pfa ode a shi elemhi Owa Oyi Eshinegba o te iteva kiẹṣe-a eva ya to ekẹ.*

⁴⁶ Ijesu o lu leghe, ọọ, “Ita, mhi ri ayemhẹ oyemhẹ mhọli ẹ obo.” Abi o rọ na ngme se, o ghua. ⁴⁷ Abi ọga okhọli-okhuẹ ni o la agho o rọ mọ emini a mọ, o kueghie Eshinegba, ọọ li, “Egbegbo lọ khi ọmọse ọna oni o pfaṣe o khi!”† ⁴⁸ Abi ẹgbọ ni e le gba agho ni wẹwẹ e ri ukpẹlo mọ emini a mọ, e rọ mọ emini a mọ, ee vie osue, e je. ⁴⁹ Ama ẹgbọ nya ni e leṣe ọli ali ikpotso ni e rọte iGalili deba li, e migha tapfia bino emini a ga mọ nya.‡

Irotọ oyi ijesu

(iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iJon 19.38-42)

⁵⁰ Ọmọse oghuo o la o na lu iJosefu. O khi oghuo emose ni ẹẹ mhẹṣe. O khi ọmọse onete ni o pfaṣe. ⁵¹ Ọa lama shi o a ka gbe ijesu a. Oni ẹoli Arimatia na ekẹ iJudia o khi. O migha kPete Eghiele oyi Eshinegba. ⁵² O lẹ deba oghie iPaleti ya mhila li olimhi oyi ijesu. ⁵³ O rọte ọra apfida rue ọli tiemhile, o ri ide enegbo khuli ọli. O ya rọli shi uji ufuchẹ

ni a to-a, ni ogbo ọa kpẹ ri olimhi to ghue. ⁵⁴ Ogbeṣe ni o mama ẹlẹ iyemhẹa oyi ẹgbọ iju lọ. Ẹlẹ iyemhẹa o she leṣe ya ramhi. ⁵⁵ Eni ikpotso ni e rọte iGalili deba ijesu bhale e deba li ya mọ uji ni o ri ijesu to. Ali abi o li rọli to. ⁵⁶ Igho e nyenẹ egbe je apfe ya rue ituale ni a ku ẹ shi olimhi egbe. §

Ama e yemhẹ-a ogbeṣe iyemhẹa. E ri ona ri ushi ogbeṣe iyemhẹa gbe akanya.

24

Ite-eghuli-guale oyi ijesu

(iMat 28.1-10; iMak 16.1-8; iJon 20.1-10)

¹ Ẹlẹ ni odode na elemhi efo uka, ogbie fiefie, eni ikpotso e bhale uji ni a ri ijesu to. ² Ẹ mọ khi ẹche ni a rọ khukhu oni uji, khi a gheghele ọli ode-a. ³ Ama abi e rọ lo elemhi oni uji, ẹa mọ idiegbe oyi ijesu. ⁴ Abọ e sha wẹ, abi e li migha a sa o egho, e mọ khi emose aava ni e sọ itsua epfopo ni e gẹ nyanyanya e nu wẹ migha. ⁵ Ulishi oo mu wẹ, e nyese ukhomhi sọ alo ghue ekẹ. Ama eni emose e mhila wẹ, “Elo o zẹ ni a rọ nono ogbo ni o la agbo ifuabo oyi ẹgbọ ni e ghua?” ⁶ Ọa ke la ana, o she guale. A sato emini o gueyẹ ẹ abi o rọ la iGalili khi: ⁷ “Omī Ọgbọ o mema ya mọ osue obo oyi ẹgbọ olamhẹ, e gbe ọli-a shi apfida, ama ẹlẹnuzi-esẹ o ya guale.”* ⁸ E tigbe yele eni ingme eyoli le.

⁹ E rọte atalimhi bhale, e gueyẹ eniyẹ odukhokho ogbaghuo enekpole ali ẹgbọ elese ni e la agho. ¹⁰ Imeli ongi iMagidaleni ali iJoana ali iMeli oni ijemhisi ali ikpotso ni e nu wẹ kia e gueyẹ eni ighiusomhi na kẹ. ¹¹ Ama eni eniyẹ odukhokho e dabi khi ingmemhi afuẹ eni ikpotso ee ngme, ẹa pfi esọ shi wẹ o ¹² Ama iPita o vule, o na ya je oni atalimhi, o ramhi agho, o nyese egbe bino elemhi oni uji, o leṣe mọ ide ni a rọ khuli ọli egho agho, ama ọa mọ idiegbe oyi ijesu. Igho o li je apfe, abọ e sha li.

Okiali na ode Emausi

(iMak 16.12-13)

¹³ Oni ogbeṣe ni ẹ ngme ena, eniyẹ odukhokho aava eyi ijesu e je ẹoli Emausi ni o khi imali igbaghuo rọte iJerusalemu. ¹⁴ E nu egbewẹ ngme ingme enana ni a mọ. ¹⁵ Abi e li ngme ni e li leṣe egho, ijesu o khu wẹ ẹ, e ga kia leṣe. ¹⁶ E mọ ọli ama ẹa leṣe oni o khi. ¹⁷ Ijesu o mhila wẹ, “Elo a nu egbe a ngme abi a li kia leṣe ena?” E mu migha, alo eyewẹ e khi osoli-osoli. ¹⁸ Oghuo elemhi wẹ ni a lu iKilopasi o mhila li, “Oṣfese oshẹbẹ u khi shi ekẹ iJerusalemu ni ọa leṣe emini a mọ ekẹ ona aenlue?” ¹⁹ “Emhi eneghuo a mọ?” Ijesu o mhila wẹ. Eni emose ẹ ọli, “Emini e li ijesu ọna iNazareti. Omekeguele ọmọse ọna

† 23:35 Li zẹ Iwolo 22.7 § 23:36 Li zẹ Iwolo 69.21 * 23:45 Li zẹ Okiali 26.31-33 † 23:47 Li zẹ Iwolo 31.5

‡ 23:49 Li zẹ iLuk 8.2-3 § 23:56 Li zẹ Okiali 20.10; iDẹut 5.14 * 24:7 Li zẹ iMat 16.21; 17.22-23; 20.18-19; iMak

8.31; 9.31; 10.33-34; iLuk 9.22; 18.31-33

o khi, o mhuẹ ekpabọ oyi Eshinegba. Egbọ e lẹsẹ ọli shi emini o riẹlẹ ali ingmemhi ni o gbolo o ngme. ²⁰ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ali enighie e rue ọli lasele ni a gbe-a shi ọra apfida. ²¹ Eri anye dabi khi lọli o ya pfa egbo iZireni shi eke. Amo li ẹlẹ esẹ abi a te mẹ ingme ena. ²² Ikpotos eghuo eyi anye e ri abọ sha anye. E je uji oyoli amo uzogbe fiefie, ²³ Ama ẹa mẹ idiegbe oyoli. E nyenẹ egbe bhale ya gue khi wewẹ e mẹ igeni ni e gueyẹ wewẹ khi o she guale. ²⁴ Egbọ eghuo elemhi anye e she je obọ ya bino e mẹ khi abi e ngme o khi, ama ẹa mẹ ijesu.” ²⁵ Ijesu ọọ wẹ, “A khi eyẹghẹ e, ni udu oyẹẹ ọa nyanya mie emini emekeguele e ngme suọ. ²⁶ Aa lẹsẹ khi ina ọni Omiepfuese o li ya mẹ osue neni o lo ufumhi oyoli?” ²⁷ Ọni ijesu o tigbe ri emini a kekẹ shi Ebe-no-pfuasẹ lo wẹ esọ ni e la ebe Ushi oyi iMosisi ali eyi emekeguele nya. ²⁸ Abi e li ti ramhi ukuku ẹoli ni e je, ijesu o riẹlẹ abinẹ khi lọli ti okiali oyelue ya je odalo. ²⁹ Ama ee ti ọli, ẹẹ ọli, “Nu anye kushi ana irari khi ogbe o she vu, obili o she gbolo-a bi.” Igho o deba wẹ o ya kushi na wẹ. ³⁰ Abi e kerọ shito ya ke le eminale, o rue oni ibuledi, o kphẹmhi, o khi ọli-a, o kemhi na wẹ. ³¹ Eghẹghẹ ana, alo eyewẹ e khuẹghie-a, e tigbe lẹsẹ khi lọli lọ. Eri-tse o kele-a, ẹa ke mẹ ọli. ³² E egbewẹ, “Oọ khi eri o li abi erali shi awa udu abi o rọ la ode nu awa ngme ni o gbo rọ gue abi Ebe-no-pfuasẹ o ngme yẹ awa?”

³³ Aghoaghọ e vule nyenẹ egbe ukhokho je ijerusalẹmu. E bhale ya ẹ eniyẹ odukhokho ogbaghuo ali egbo enekpole ni e ga legba, ³⁴ ni e lie, “Egbegbi ingme lo khi Onomhuẹ o she guale, o ri egboli gbo khasẹ iSamọ.” ³⁵ Igho eni etuava egho e guele emini a mẹ ode, ali abi e lẹsẹ ijesu eghẹghẹ ni o rọ khi ibuledi-a na wẹ.

Ijesu o ri egboli khasẹ eniyẹ odukhokho eyoli

(iMat 28.16-20; iMak 16.14-18; iJon 20.19-23; Ika 1.6-8)

³⁶ Abi e rọ kie ghọ ngme oni ungmehi, ijesu o migha wẹ iteva ọọ wẹ, “Opfomhẹ o nu ẹ la.”

³⁷ E yila, ulishi oó mu wẹ, e dabi khi ayemhẹ olimhi o khi. ³⁸ Oọ wẹ, “Elo o zẹ ni udu oyẹ ẹ o rọ nighise, ni a rọ gbo mhọli akhokhomhẹ shi udu oyẹ ẹ? ³⁹ A bino abọ ali awẹ eyemhẹ. Mhẹmhẹ lọ. A ri obọ timhẹ ni a mẹ khi olimhi ogbo ọa ya mhọli idiegbe ali igua, nabi a mẹ khi mhi mhọli ena.”

⁴⁰ Abi o rọ ngme na se, o ri abọ ali awẹ eyoli khasẹ wẹ. ⁴¹ Abi oghẹlẹ ali oshabọ ni o vọ wẹ udu ọa kie zẹ wẹ mie shi o ne, ijesu o mhila wẹ, “A li mhọli emhikhoghhuo shi akana ni a le ghọ?” ⁴² E rue afele ni a nye na li, ⁴³ O rue ọli la akpewẹ rọli le.

⁴⁴ Oọ wẹ, “Ena e khi emini mhi gueyẹ ẹ abi mhi rọ kie nu ẹ la. Ingme eyemhẹ nya ni a kekẹ shi Ushi oyi iMosisi ali, ebe eyi Emekeguele eyi Eshinegba ali Ebe Iwolo, e mema bhale ya tse.”

⁴⁵ Igho o khuẹghie wẹ udu-a ni e mẹ asha lẹsẹ emini a kekẹ shi Ebe-no-pfuasẹ. ⁴⁶ O gueyẹ wẹ, “Emini a kekẹ shi ekẹ na. Omiepfuese o ya mẹ osoli, o rọte eghuli guale ẹlẹnuzi-ese, ⁴⁷ eghẹghẹ agho a ya ri eva oyoli ri imupfi ali irolamhẹ-topfa tse abọ ushishi nya, rọte ijerusalẹmu gba ekẹ le. ⁴⁸ A ga mẹ eni emhi enana nya. ⁴⁹ Mhi ya ri emini Itamhẹ o shobọ ghie usomhi ghi ẹ, eri-tse a la elemhi ẹoli ijerusalẹmu ramhi ni a rọ ya ri itoto rọte obini o yagha ghi ẹ ni o ya kpha ẹ so.”†

Inga idane oyi ijesu

(iMak 16.19-20; Ika 1.9-11)

⁵⁰ Abi o rọ rue wẹ vu ya fie, ni e rọ kia ramhi iBetani, o tsua abọ idane, o ku isemhẹ na wẹ. ⁵¹ Abi o li ku isemhẹ na wẹ, ọọ zẹ wẹ obọ, a rue ọli nga idane.‡ ⁵² Igho e nyẹsẹ ukhomhi ga li. E mu egbe pfi ri ukpokpomhi oghẹlẹ je ijerusalẹmu. ⁵³ E kiele la owa ugamhi no funẹ tse, e kuẹghie Eshinegba.

† 24:49 Li zẹ Ika 1.4 ‡ 24:51 Li zẹ Ika 1.9-11

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni iJoni O kẹkẹ

Ungmemhi Oni o khi agbo

¹ Igbaekẹle, Ungmemhi O she kpẹ la o. Oni Ungmemhi o nu Eshinegba la. Oni Ungmemhi O khi Eshinegba. ² Igbaekẹle loli ali Eshinegba e te ga la. ³ Obọ oyoli a te ma emhikpa. Aa me emhikhoghuo ni a ma ni aa rote obọ oyoli ma. ⁴ Loli o mhọli agbo na agboagbo. Oni agbo oyoli, o ri akpa na egbo na agbo.

⁵ Oni akpa o ge nga alo ebili, ama alo ebili o dobe pfuse oli a.

⁶ Eshinegba o ghie omose ogghuo ni a lu iJoni ghi egbo na agbo. ⁷ Loli o bhale ya pfi otselẹ shi oni ogbo ni o khi oni akpa, ni egbo nya e rote oni otselẹ miesuo. ⁸ Oa khi oni iJoni o khi oni akpa; eri o li bhale ya pfi otselẹ shi oni akpa. ⁹ Loli o khi oni egbegbi akpa, ni o ya bhale agbo ni o ya ri imekẹ na egbo nya.

¹⁰ Oni Ungmemhi o la agbo, egbo ẹa lese oli, abi o ri rie khia khi loli a rote obọ oyoli ma agbo. ¹¹ O bhale deba egbo eyoli, ẹalama mie oli. ¹² Ama, ebubu ni e da lama mie oli, ni e lese mie eva oyoli suo, wewe o ri afu na e rọ mele imi Eshinegba a. ¹³ Oa khi abi ita ali inyo e lie bia ogbo alo-gbugbugba a ri ona ngme, ama Eshinegba o khi ita we.

¹⁴ Oni Ungmemhi o mele ogbo-a, o nu awa la agbo ona, awa me ufumhi oyoli, ikhi ufumhi oyi omi Ita otuoghuo kpe ni Ita o mhọli, oni o rote obọ oyi Ita bhale, oni o mhọli isomheleghi ali igesikia gbeku o.

¹⁵ IJoni o kia tse abo ingme oyoli ye egbo, o o tse, o o lie, "Ona mhi gueye e khi o ya bhale odukhokho oyemhe, ama o fu dose mhe itobọ khi o kpe la agbo neni a bia mhe."

¹⁶ Rote isomheleghi oyoli ni o gbeku o, awa te mhọli ikhivose ododa. ¹⁷ Obọ oyi iMosisi Eshinegba o te ri ushi na awa, ama obọ oyi iJesu iKirisiti isomheleghi ali igesikia e te bhale. ¹⁸ Ogbokhoghuo o me Eshinegba ghue. Ama, Omi Eshinegba otuoghuo kpe, ni loli ali Eshinegba e khi ogghuo, ni loli ali Ita e ga la, loli o ze ni agbo e rọ lese Ita.

iJoni o o khi loli e khi Omiepfuese (iMat 3.1-12; iMak 1.1-8; iLuk 3.1-18)

¹⁹ Egbhali eyi iJu ni e la iJerusalemu e ghie eni ẹ ralo ugamhi oyi Eshinegba ali eni ẹ nu we gbe ikanya owa-ugamhi, e ka mhila iJoni oni o khi.

²⁰ IJoni o a rọ sheli we, o nyanya so we o, o gueye we gboo khi o a khi loli khi oni Omiepfuese.

²¹ E mhila li, "Oghuo u ke khi sho? Elaja u khi?"†

iJoni o o, "Iye." E gbo mhila li.

"Omekeguele oyi Eshinegba u khi?"

O o "Iye."

²² E gbolo e, "Gueye anye oni u khi sho, ni anye me emini anye ya gueye eni e ghie anye, elo ye ye u khi sho?"

²³ IJoni o rote ungmemhi ni Azaya omekeguele oyi Eshinegba o ngme so we o, o o, "Mhemhe mhi khi uruli oyi ogbo ni o la odagbe e tse, ni o o lie, 'A riele udu oye e shi eke khe Onomhue ni o o bhale.'"‡

²⁴ Egbo ni egbo iFarisi e ghie ghi iJoni, e mhila li, ²⁵ "Abi u a rọ khi Omiepfuese, ni u a rọ khi Elaja, wexhi oni omekeguele oyi Eshinegba u khi ena, elo o ze ni u rọ o batazi egbo sho?"

²⁶ IJoni o so we o, o o, "Ame mhi rọ batazi egbo memena, ama ogbo ogghuo o la e iteva memena ni aa lese ne. ²⁷ Loli o ke ya bhale odukhokho oyemhe, ni o khia khi mhia fu ramhi oni o o taghie uli oyi eku ni o rọ so a."

²⁸ Obini iBetani ni o la ukiekie obini oyo o te e ngale shi oke iJodani, ashini iJoni o la batazi egbo, a la me eni ingme ena nya.

Omi osumha oyi Eshinegba

²⁹ Ogbeakolo iJoni o me khi iJesu o o bhale, iJoni o gueye egbo, o o, "Omi Osumha oyi Eshinegba ni o rue olamhe eyi agbo vu na! ³⁰ Ona mhi ngme abi mhi ro lie, 'Omose ogghuo o ya bhale ni o fu dose mhe, itobọ khi o she kpẹ la o neni a bia mhe.' ³¹ Egbegbi mhemhe mhia kpe lese oli ghue, ama eri mhi bhale ri ame e batazi egbo ini mhi me asha ri oli khasẹ egbo iZireni."

³² Igho iJoni o pfi otselẹ ona khi, "Mhi me khi Ayemhe o li abi anekukhu rote idane tiemhie ya ma li egbe. ³³ Mhia kha kpe lese oli, ama oni o ghie mhe mhi ri ame ke batazi egbo, o o mhe, 'Oni u da me khi oni Ayemhe o tiemhie shi o khi o migha li egbe ne, loli o khi oni o ya ke ri Ayemhe-no-pfuase batazi egbo.' ³⁴ Igho eni emini a gueye mhe ena e li de shi ukpeloe oyemhe, ni o remhe gueye e khi Omi Eshinegba o khi."

Eniye odukhokho eni odode ni iJesu o ze

³⁵ Ogbeakolo iJoni ali eniye odukhokho eyoli etuava e gbo migha akagho. ³⁶ Abi iJoni o rọ me khi iJesu o o dose, o o, "Bino Omi osumha oyi Eshinegba."

³⁷ Abi eniye odukhokho etuava egho e rọ suo ona te, e deba iJesu vu. ³⁸ IJesu o pfi alo

* 1:6 Li ze iMat 3.1; iMak 1.4; iLuk 3.1-2 † 1:21 Li ze iDeut 18.15,18; iMala 4.5 ‡ 1:23 Li ze Aza 40.3

ukhokho, o me we khi e deba lue, o mhila we, "Elo a nono."

Ee oli, "Osese, obo wa la?"

³⁹ Oo we, "A bhale ya bino." Igho e deba li, e me obini o la. Agho e ke nu o la elegho nya rote agogo ene ele oguota vu.

⁴⁰ Otuoghuo eniye odukhokho etuava ni e suo emini iJoni o ngme ni e deba iJesu vu o khi Aduru, inyoghuo iSamu iPita. ⁴¹ Igho Aduru o nyanya kpe te odode nono iSamu inyoghuo oli gueye, oo, "Anye she me Omiepfuese." (Emini a ri iKirisiti ngme khi, Omiepfuese.) ⁴² Aduru o rue iSamu bhale ghi iJesu.

Ijesu o bino oli, oo, "Yeye u khi iSamu omi iJoni, iKefasi a ke e ke lu e. IPita ali iKefasi emhi oghuo a rewe ngme."

Ijesu o lu iFilipu ali iNatanieli

⁴³ Ogbeakolo, iJesu o ke mu egbe khi lolu rote agho vu ya ke je iGalili. O me iFilipu, oo li, "Deba mhe." ⁴⁴ Onge iBetisaida ni Aduru ali iPita e khi iFilipu o li khi. ⁴⁵ IFilipu o ke nono iNatanieli me. Oo li, "Anye she me oni iMosisi o keke ingme oyoli shi ebe ushi, ni emekeguele e gbo keke ingme oyoli shi Ebe-no-pfuase, ikhi iJesu onge iNazareti Omi iJosefu."

⁴⁶ INatanieli oo, "iNazareti we, eminete o li rote iNazareti e lase?"

IFilipu oo, "Lese bhale ya bino tse."

⁴⁷ Abi iJesu o ro me iNatanieli khi oo bhale obini lue la, iJesu oo, "Egbegebi onge iZireni na, oni qa ya lo eghholi."

⁴⁸ INatanieli o mhila li, "Se u ghoo lese mhe?" Ijesu oo, "Mhi she me abi u ro la udi okhua eni neni iFilipu o lu e."

⁴⁹ INatanieli oo, "Osese, Omi Eshinegba u khi, oghie oyi iZireni!"

⁵⁰ Ijesu oo, "Itobo khi mhi e khi mhi me e udi okhua eni u ro tigbe miesuo, u ya me emini e dose ona." ⁵¹ O gbo gueye we, "A ya me khi idane o khuoghi-a, a me khi igeni eyi Eshinegba e rote idane e tiemhile ya nga shi mhemhe Omi Ogbo o." §

2

Ijesu o ri amehle onyoo a

¹ Ogbele onuzi-ese, a la iKena na eke iGalili ri omueshi ya ngeli. Inyo iJesu o la agho, ² A li lu iJesu ali eniye odukhokho eyoli shi oni ilegba ni a la ri omueshi ngeli. ³ Abi onyoo ni a la agho da o ro pfo, inyo iJesu oo iJesu, "Onyoo e pfo we ro da."

⁴ Ijesu oo, "Inyo, khi ke gueye mhe emini mhi ya li, itobo khi egehegehe oyemhe qa ramhi ne."

⁵ Inyo iJesu o gueye eni e so onyoo, "A ri emini o da gueye e gbe akanya."

⁶ Ikpokpomhi iduboo eche esesa e la epfe agho na die amehle shi ni egho iju e ro kpe egbe a abi ushi oyewe o ngme. Uduboo oghuo oghuo, oo mie italabi amehle ene. ⁷ Ijesu o gueye eni e so onyoo, "A ka die amehle we eni iduboo esesa." Igho e die amehle we nya te unu tsue. ⁸ Igho oo, "A die o ghi oni o ri ukpeloe e khu oni ilegba." Igho e die o ghi o. ⁹ Oni o ri ukpeloe e khu ilegba o rote eni amehle ni a she ro mele onyoo a da bino, qa kpe lese obini a me we, ama eni e so onyoo e lese obini a me we. Igho oni omose o lu ughue-omueshi je epfe ete, ¹⁰ oo li, "Ashini a la ri ele emhi onana kpa, onyoo onete onana a kpe ro lasele na egho da khue neni a ri onyoo oni o kpe-a lasele, Elo o ze ni a ro ri onyoo ona kpe shi agho?"

¹¹ Ona o khi akanya onyoo oni odode ni iJesu o gbe. Eoli iKena na eke iGalili o la ri ele o. Onana o ro ri ufumhi oyoli khase, ni eniye odukhokho eyoli e ro mie oli suo.

¹² Ona o dose se, iJesu ali inyoli, ghe inyoghuo oli eni emose ali eniye odukhokho eyoli e tiemhi obini iKapanomu. E la ooboo ukuku ogbele.*

Ijesu o lo elemhi Owa oyi Eshinegba le

(iMat 21.12-13; iMak 11.15-17; iLuk 19.45-46)

¹³ Abi egehegehe ukpe oyi egho iju ni a lu iPasova o ro ti bhale, iJesu o nga obini iJerusalemu.† ¹⁴ O bhale ya e khi egho e la elemhi apfe oyi Owa oyi Eshinegba ri ena ali isumha ali inekhukhu e de. Eghuo e shitto pfa ikpagho na egho. ¹⁵ Igho iJesu o rue ili ro lali utali ulumhokie ro khu we ya lase nya, ghe eni ena ali isumha; o miatse we ikpagho kua, o ghi we abo okphe kpha ku-a. ¹⁶ Oo eni e ri inekhukhu e de, "A muno we ana-a! Se a li ri owa oyi Ita mhemhe e mele oki a." ¹⁷ Eniye odukhokho eyoli e ya yebele emini a kpe keke shi Ebe-no-pfuase khi, "Ingme owa oye o mu mhe egbe gba." ‡

¹⁸ Igho enighie eyi iju e mhila iJesu ini o mhili ikanya onyoo ni o ya gbe ni o ya rokhasa ewe khi o mhili afu ni o ro ri ele enana nya.

¹⁹ Ijesu oo we, "A bighi oni Owa oyi Eshinegba ona nya gbe, mhi ya gbo ri ele o to ogbele ese." §

²⁰ Enighie eyi iju e ke mhila, "Owa ni a ri ikpe eghueva ali esesa to wa li e khi u ri ogbele ese tse ya ri ele to?"

²¹ Ama egbe oyoli o ri oni Owa oyi Eshinegba ni o ngme khokho. ²² Abi o ro ghu-a ni Eshinegba o ro gbo guise o le, eniye odukhokho eyoli e ro tigbe sa ya to emini o ke ngme. Ona o rewe mie ungmehi oni o la Ebe-no-pfuase, ali ingme oyi iJesu lolo suo.

§ 1:51 Li ze Igbae 28.12 * 2:12 Li ze iMat 4.13 † 2:13 Li ze Okiali 12.1-27 ‡ 2:17 Li ze Iwolo 69.9 § 2:19

Li ze iMat 26.61; 27.40; iMak 14.58; 15.29

²³ Egheghe ni iJesu o ro la iJerusalemu, ikhi egheghe ukpe iPasova, ebubu egbo e ro mie oli suo itobo khi e me ikanya onyaloa ni o gbe. ²⁴ Ama iJesu o a ya regbenga we obo itobo khi o lese emini egbo e khi pfo nya. ²⁵ Oa khi ogbo o ke gbo ya gue ingme oyi egbo ye oli, itobo khi o she lese emini o la we udu.

3

Ijesu ali iNikodemosi

¹ Omose ogghuo o la o ni o la otu iFarisi, o khi okhemhue ni o mu eloe shi elemhi iJu, a lu oli iNikodemosi. ² Oni omose ona o bhale deba iJesu eliyose eleghuo, oo li, "Osese, anye lese khi oni oo sese ni o rote obo oyi Eshinegba bhale u khi. Itobo khi ogbokhoghuo o a ya dobe ke gbe ikanya onyaloa enabi u wa gbe ena ini Eshinegba o a nu oli la."

³ Ijesu oo li, "Mhi gue igesikia ye khi, ini aa li rieles ogbo bia, o a ya me Eghiele oyi Eshinegba."

⁴ iNikodemosi oo li, "Se a li gbo rieles ogbo ni o womhe se bia? Eri o gbo ya lo inyoli elemhi ni o gbo rieles oli bia?"

⁵ Ijesu o soti o, oo li, "Mhi gue igesikia ye khi, aa me ogbokhoghuo ni o ya lo Eghiele oyi Eshinegba ini aa bia li elemhi ame ali elemhi Ayemhe. ⁶ Omose ali okpotso ee bia ogbo alo gbugbugbu, ama Ayemhe oyi Eshinegba a ro rieles ogbo o bia elemhi ayemhe. ⁷ Khi ze ni ungmemhi ni mhi e khi, 'A mema rieles e ya bia,' o ligho ri abo she. ⁸ Obini o ghole akpekpeli o li e je, eri awa lie suo abi o lie li, ama awa aa ya me oli. Igho ingme oyi eni a rieles bia elemhi Ayemhe oyi Eshinegba e li."

⁹ iNikodemosi o mhila iJesu, "Se a lie me ghoo?"

¹⁰ Ijesu oo, "Yeye ukpokpo-ogbo oguebe ni u lie sese egbo eke iZireni waa lese ona?"

¹¹ Abi o li mhi li gue oli e ye khi emini anye lese, anye e ngme. Emimi anye me, anye e gweye agbo. Ama aa nono ni a mie usomhi oyi anye suo. ¹² Ini waa mie mhe suo ini mhi gue ingme ena agbo ona ye, se u lie mie mhe suo ini mhi gue ingme iloghie ye?

¹³ Ogbokhoghuo o a kpe ye iloghie jele ghue, se ni mhemhe Omi Ogbo ni mhi rote iloghie tiemhie. ¹⁴ Abi iMosisi o ke li ge enye ni a ri igolu lumhi shi ukpokpo, ni o tsua li idane obini odagbe ifufu, igho a mema li tsua Omi Ogbo idane.* ¹⁵ Egheghe agho, onini o da mie oli suo, o ya mholi agbo na agboagbo.

¹⁶ "Irari khi Eshinegba o o nono ingme oyi agbo gba, loli o ro rue Omioli oni omose otuoghuo kpe na agbo, egheghe agho onini o da mie oli suo ne, o a ya pfua, ama o ya mholi agbo na agboagbo. ¹⁷ Eshinegba o a ghie omi oli bhale agbo, ni o bhale ya pfa ezoo mu egbo na agbo, eri o ghie oli, o bhale ya mie agbo

pfuese. ¹⁸ Aa ya pfa ezoo mu oni o da mie Omi Eshinegba suo, ama oni o a da mie oli suo, a she pfa ezoo mu oli se, itobo khi o a mie Omi Eshinegba otuoghuo kpe suo. ¹⁹ Abi a lie o oni ezoo na. Akpa o bhale agbo, ama egbo e nono alo ebili ne, itobo khi ikanya ebe ee gbe. ²⁰ Oni o gbe ikanya ebe o a ya nono akpa, o a tigbe e bhale akpa itobo khi ikanya eyoli e ya ri udi lasele ini e bhale akpa. ²¹ Ama oni o da ri ungmemhi oyi Eshinegba ni o khi igesikia a gbe akanya ne, o bhale akpa ashini a te e me eke, ni ikanya eyoli e rokhase khi ode oyi Eshinegba o rote."

Otselē ni iJoni o pfi shi ingme oyi iJesu

²² Ele lese iJesu ali eniye odukhokho eyoli e je eke iJudia. O nu we la oobo ukuku egheghe, oo batazi egbo. ²³ IJoni o la Ainoni ni o a nwe shi iSalimu li batazi egbo, itobo khi ame e lo bu shi agho. Egbo e je agho deba li ni o batazi we. ²⁴ Egheghe agho aa mu IJoni shi owa ighumha ne.†

²⁵ Eniye odukhokho eyi iJoni eghuo e nu ogbo iJu ogghuo khako shi ingme ikpege a ona ugamhi. ²⁶ Igho e le deba iJoni, ee, "Osese, u ke yelele omose ogghuo ni u ke batazi, oni u ngme ingme oyoli epfe oko iJodani elegho, o li e batazi egbo, loli egbo nya e ke na deba memena."

²⁷ IJoni oo we, "Aa me emhikhoghuo ni ogbo o mholi ni o a khi Eshinegba o roli na. ²⁸ Ee ena a ga suo abo mhi ro lie khi o a khi mhemhe mhi khi Omiepfuese, khi eri a li ghie mhe ralo na li.‡ ²⁹ Omose oni o rue omueshi o khi ughue omueshi. Eri omole oni omose oni o rue omueshi o ri esoo shi eke migha ke khe ughue omueshi. O kha da suo khi omole o da ngme ne, egbe ee mu oli. Igho egbe e lie mu mhe memena, igho oghelē oyemhe o gbo vo. ³⁰ Ufumhi oyoli o mema ke nga shio, ufumhi oyemhe o o ke tiemhi.

³¹ "Oni o rote ilimhi tiemhie o fu dose egbo nya. Oni o rote agbo ana lasele, ona agbo ona o khi. Irarigho, ingmemhi eyi agbo ana a ke ngme. Ama oni o rote ilimhi tiemhie o fu dose egbo nya. ³² Emimi o me ali emini o suo ilimhi, o gue e ye egbo, ama ogbokhoghuo o a mie oli suo. ³³ Oni o da mie emini o gweye agbo suo ne, eri o rokhase khi igesikia Eshinegba o ngme. ³⁴ Oni Eshinegba o ghie, oo ngme ungmemhi oyi Eshinegba, itobo khi eri Eshinegba o ri Ayemhe oyoli na li gbe ku o. ³⁵ Eri Eshinegba Ita o nono ingme oyi Omioli oni omose, irarigho o ro ri emhikpa nga li obo. § ³⁶ Oni o da mie Omioli suo ne, eri oo mholi agbo na agboagbo, ama oni o da kie oli ne, o a ya mholi agbo, eri ibiselemhi oyi Eshinegba oo deba li agboagbo."

* 3:14 Li ze iNoba 21.9 † 3:24 Li ze iMat 14.3; iMak 6.17; iLuk 3.19-20 ‡ 3:28 Li ze iJon 1.20 § 3:35 Li ze iMat 11.27; iLuk 10.22

4

Ijesu o nu okpotso onge iSameria ngme

¹ Egbò iFarisi e suò khi ebubu egbò ẹ deba ijesu, ali khi ọ gbo batazi eniyẹ odukhokho bu doşẹ iJoni. ² Oa khi ijesu ọ ri obò oyọli mema batazi egbò, ama eniyẹ odukhokho eyọli e batazi egbò. ³ Ighò abi ijesu ọ rọ suò ingme ni egbò e ngme, ọ rote ekẹ iJudia vu, ọ mu egbe pfi je iGalili. ⁴ O ya rote ode iSameria doşẹ abi ọ rọ le iGalili.

⁵ Ighò ọ bhale ẹli na lu iSicha ni o la ekẹ iSameria, ni ọa nuẹ shi ekẹ ni iGiekọpu ọ rọ na iJosefu omiọli oni omọşe.*

⁶ Aghò ilijia oni a lu ilijia oyi iGiekọpu o la. O loşẹ ijesu itobò okiali ni ọ kia ramhi aghò, ighò ọ shito epfe oni ilijia. Oguota o leşẹ mu ekẹ oni eghẹghẹ.

⁷ Okpotso onge iSameria oghuo ọ bhale ya a amẹ. Ijesu ọọ li, “Diẹ amẹ na mhe da.” ⁸ Eghẹghẹ aghò eniyẹ odukhokho eyọli e she lo ifuapfe ya de eminale.

⁹ Oni okpotso onge iSameria ọọ ijesu, “Onge iju u khi, mhemhe mhi khi onge iSameria, se u ke li a lie mhi diẹ amẹ ne da?” Emini o ze ni ọ rọ ngme na khi, egbò iju ali egbò iSameria ẹa ri egbe e ti emhi egbe.†

¹⁰ Ijesu ọ li, “Ini u leşẹ isomhopfa ni Eshinegba ọ rọ na ogbo lo, ni u gbo rọ leşẹ emini ogbo ni ọọ mhila e amẹ ọ khi lo, u kha mhila li ọ ri amẹ ne da. Eghẹghẹ aghò ni ọ ri amẹ ni e ri agbo ọ na ogbo ne da.”

¹¹ Oni okpotso ọ ke mhila ijesu, ọọ, “Oga, waa mhọli emhi ni a rọ ọ a amẹ, oni ilijia o limhi. Obo u ke te ya me eni amẹ ni e ri agbo ọ na ogbo na a mhe da? ¹² Eri u ke lie khi yeye u fu doşẹ iGiekọpu ita anye kpa?” Lọli ọ tọ oni ilijia ona, ni ọ ri ọli na anye, ni ọli ali imiọli ali elamhako eyọli e gbo te ọ da.

¹³ Ijesu ọ ya so li ọ, ọ li, “Onini ọ da da amẹ eyi ilijia ena, okiamẹ ọ gbo ya gbe ọli. ¹⁴ Ama okiamẹ ọa tigbe ke e gbe onini ọ da da amẹ ni mhi ya rọ na li da. Itobò khi amẹ eyemhe e ya mele okẹ ni ọa ke ya khakha ghue shi ọli elemhi, ni o ya ke sha kule ri agbo na agboagbo na li.”

¹⁵ Oni okpotso ọọ, “Oga Kpekpe ri eni amẹ na mhe da ini okiamẹ ọ khi ke gbo gbe mhe, ini mhi khi ke gbo bhale akana ya a amẹ.”

¹⁶ Ijesu ọọ, “Ka lu omọşe ni ọ rue e shi bhale.”

¹⁷ Oni okpotso ọọ, “Mhia mhọli omọşe.” Ijesu ọọ li, “Igesikia lo, ni u we khi u a mhọli omọşe, ¹⁸ itobò khi u she kpe mhọli omọşe oshe ni u kpe ngeli na. Oni u ga nu la memena, ọa khi ọli ọ re shi.”

¹⁹ Oni okpotso ọọ, “Kie! Oga, mhi she me ọli khi omekẹguele oyi Eshinegba u khi. ²⁰ Ukhomhi ute onana eni e bia anye egbò iSameria, e kpe la ga ugamhi, ama epe egbò

iju, e khi iJerusalemu awa mema la ke ga ugamhi.”

²¹ Ijesu ọọ li, “Mie mhe suò khi eghẹghẹ ọọ bhale ni u a ke rọ la ukhomhi ute ona, we khi iJerusalemu ya ga Ita. ²² Emini epe egbò iSameria aa leşe, a ga, ama anye leşe emini anye e ga itobò khi obò oyi iju imiepfuese o te bhale. ²³ Ama, eghẹghẹ ọọ bhale, oni eghẹghẹ o she ramhi ni egbò eni e ri igesikia e ga Eshinegba e rọ ya ke ga li abi Ayemhe oyọli o li rokhasẹ we, e gbo te ode igesikia ga li, itobò khi egbò eni e lighò ọ ga li, ọọ nono. ²⁴ Ayemhe oyi Eshinegba ọ khi, eni epe ga li e mema ya ke ga li abi Ayemhe o rokhasẹ we, ali rote ode igesikia.”

²⁵ Oni okpotso ọọ ijesu, “Mhi leşe khi Omiepfuese (oni a lu iKirisiti) ọ ọ bhale. O kha bhale, ọ ya khueghie emhikpa gueye anye.”

²⁶ Ijesu ọ so oni okpotso ọ, “Lọli mhi khi ni mhi nu e ngme ena.”

²⁷ Abi e kie li ngme, eniyẹ odukhokho eyọli e bhale ya e khi ọ nu okpotso o ngme, o ri abo sha we. Ongewe ọa mhila li, “Elo wa nono?” Wekhi e ri e mhila li, “Elo o ze nu u rọ nu ọli e ngme?”

²⁸ Ighò oni okpotso ọ ze akhe amẹ oyọli obò shi aghò, ọ je ifuapfe kia gueye egbò, ọọ lie, ²⁹ “A bhale ka ghe omọşe oghuo ni ọ gue emini mhi ga riẹle ghue nya ye mhe. Omiepfuese ọ fe ya khi?” ³⁰ Egbò e we gbii te ifuapfe bhale ashini ijesu ọ la.

³¹ Eghẹghẹ aghò, eniyẹ odukhokho eyọli e ke lema li, “Osese, waa ke le eminale.”

³² Ijesu ọọ we, “Mhi mhọli eminale ni mhia le ni aa leşe.” ³³ Eniyẹ odukhokho eyọli e mhila egbe we, “Eri ogbokhoghuo ọ kpe ri eminale ghi ọ le?”

³⁴ Ijesu ọọ we, “Eminale oyemhe khi, ni mhi riẹle oghuemhe oyi oni ọ ghie mhe, ni mhi rọ gbo gbe akanya oyọli pfo. ³⁵ Aa she ngme ọ khi, ‘Iki ene e ke kpole ni a rọ ke ya khişẹ emhi ekomhi?’ Mhi gue e ye e memena, a bino khi emhi ekomhi na ishemi e she bie ni a khişẹ. ³⁶ Memena a she e fali eni e khişẹ ishemi ota akanya, ni e ke khişẹ ikhişẹ ni o ri agbo na agboagbo ọ bhale. Eghẹghẹ aghò ni a bhale ya e khi eni e rọ kọ ali eni e khişẹ e ga kugbe ke ghele. ³⁷ Onana o rokhasẹ khi emini egbò e ngme khi igesikia o khi, iki ungmehi ni ọọ, ‘Oni ọ rọ kọ, ọ kioda shi oni ọ khişẹ.’ ³⁸ Eri mhi ghie e a ka khişẹ emini aa rọ kọ. Egbò elese e ya gbe ikanya ni e toto rewe kọ, ama epe a me eleli ikanya eyewe.”

Ebubu egbò iSameria e miesuo

³⁹ Ebubu egbò iSameria ni e la oni ẹli e ri itobò emini oni okpotso oghò ọ gueye we mie ijesu suò, ikhi emini o ngme ni ọọ, “A bhale ya ghe oni ọ gue emini mhi ga riẹle ghue nya yemhe.” ⁴⁰ Abi eni egbò iSameria e rọ bhale

* 4:5 Li ze Igbae 33.19; iJosh 24.32 † 4:9 Li ze Ezira 4.1-5; iNee 4.1-2

deba iJesu, e lema li o kpekpe o ku shi na ewe. Igho iJesu o ku shi na we ogbele eva.

⁴¹ Ebubu egbo elese e gbo mie iJesu suo itobo ingmemhi ni o nu we ngme. ⁴² Eni egbo e ke oni okpotso, "Anye she miesuo memena. Oa khi itobo emini u gueye anye tse anye ro miesuo, ama itobo khi anye she suo emini o ngme, anye gbo lese egbegbo khi oni omose ona o ga khi oni Omiepfuese."

Ijesu o ri omi oni o gbe akanya igometi ni o fu ze

(iMat 8.5-13; iLuk 7.1-10)

⁴³ Ijesu o la iSameria ramhi ogbele eva. O rote agho vu je iGalili. ⁴⁴ O she kpe lie khi egbo ea la eoli oyi omekeguele oyi Eshinegba a mu ekpe na li.[†] ⁴⁵ Abi o ro lo eke iGalili le, egbo iGalili e mie oli egbegbo, itobo khi ukpeloe oyewe iJesu o la gbe ikanya onyaloa ni o la iJerusalemu gbe abi e ro riepe ukpe iPasova.[§]

⁴⁶ Igho iJesu o gbo nyene egbe je iKena ni o la eke iGalili, ashini o ke la ri ame mele onyo a. Omose oghuo ni o gbe akanya igometi o la akagh, ni omi oli o la iKapanomu ghua.* ⁴⁷ Oni omose o suo khi iJesu o rote eke iJudia e bhale iGalili. Igho o bhale ya lema iJesu o kpekpe o deba lue ya nu loli ri omi lue, ni o ze ni o la ako eghuli ze. ⁴⁸ Ijesu oo, "Ini aa li me olele onyaloa ali oshabo, aa ya miesuo."

⁴⁹ Oni omose ni o gbe akanya igometi, oo, "Onomhue, kpekpe bhale neni omimhe oo ghua."

⁵⁰ Ijesu oo li, "Ke je khi omie o ya ze, o ya ya ghua." Oni omose o mie emini iJesu o gueye o suo, oo je. ⁵¹ Abi o ro je, eni ee ga li, e bhale ya lona li ode, e gueye oli, "Omi o she ze."

⁵² Oni omose o mhila we, "Egheghe onoghuo oni om o la ze?" E gueye oli khi, "Agogo oghuo oguota oode oni om o la ze."

⁵³ Oni ita oni om o sato khi egheghe agho tee iJesu o la gueye lue, "Omi o ya ze." Loli ali apfe oli nya e mie iJesu suo.

⁵⁴ Onana o khi akanya onyaloa onuzi-eva ni iJesu o gbe abi o ro rote eke iJudia bhale iGalili.

5

Ijesu o ri omose oghuo ni oo ghua ze

¹ Abi a ro me ingme ena se, iJesu o nga obini iJerusalemu shi ukpe ni egbo iJu e riepe. ² Mena, ode unuekpe ni a lu Isumha o la iJerusalemu. Ateke ni oke o choch o shi o la agho. IBetisaida a ri elemhi Iburu ee lu oni oke. Ikuku ikholo ishe ni a ghi e la gas e oni oke. ³ Ebubu egbo ni ea ze, ikhi ezalo, ali eni ea dobe e kia ali eni e ghu egbe-a, e yeshi gas e oni oke. Eri e migha khe egheghe ni a ro o wushe oni oke-a. ⁴ Irari khi o mholi

egheghe ni ageni oyi Eshinegba o ro tiemhi elemhi oni oke ya wushe oli-a. Egheghe agho onini o da kpe te odode ya tiemhi oni oke ini oni ageni o lese wushe oli-a se, a roli ze, ughuamhi onini o tseku yes e oli e ngme] ⁵ Omose oghuo la agho ni o she gba ikpe uye-ali-igbelelele abi o te e ghua. ⁶ Ijesu o bhale ya e oni omose shi agho, o lese khi o she la agho tse. Ijesu o mhila li, oo li, "Wa nono ni u ze?"

⁷ Oni omose ni o ghua o so li o, oo, "Oga mhi aa mholi ogbo ni o ya kpaghie mhe ob o mu mhe tiemhi elemhi oke. A kha da lese wushe oke-a se, ni mhi ro da mu egbe ni mhi tiemhi ne, ogbo olese o kpe tiemhi khe mhe."

⁸ Igho iJesu oo li, "Vule! Rue iya oye mhue ob o ni u ke kia." ⁹ Igho oni omose o ze agho agho, o rue iya oyoli, oo kia. Elegho o khi Ogbel ie yemhea oyi egbo iJu.

¹⁰ Enighie eyi iJu ee oni omose ni a ro ze, "Kiee! Amo o khi Ogbel ie yemhea oyi egbo iJu. Eri u gbe ushi ni Eshinegba o ro na iMosisi-a. Ighuighue lo ni u ro tsua iya oye ele yemhea."*

¹¹ Oni omose oo, we, "Omose ni o re mhe ze oo mhe, 'Rue iya o ye, u ke kia.' "

¹² E mhila li, "Oghuo o khi oni ogbo ni o gueye u rue oli eke u ke kia?"

¹³ Oni omose ni a she ro ze, o ke lese ogbo ni o ro li ze, itobo khi iJesu o she lo ifuabo egbo oni egheghe.

¹⁴ Abi a ro me ena se, iJesu o bhale ya e oni omose ni o ro ze elemhi Owa oyi Eshinegba. Ijesu oo li. "Ghekhe, abi u ro da ze se ena, khi ke gbo lamhe, ini emhi obe olese ni o dose ana o khi ya li e."

¹⁵ Igho oni omose o vu, o ya gueye egbo iJu khi iJesu o re lue ze. ¹⁶ Itobo khi iJesu o gbe ikanya enana Ogbel ie yemhea oyi egbo iJu, egbo iJu ee jili oli. ¹⁷ Ijesu o gueye we, oo, "Egheghe kpa Itamhe o ro gbe akanya, igho mhemhe mhi li lie gbe akanya."

¹⁸ Itobo ungemhi onana egbo iJu e ro mema gba li abi e li ya gbe oli-a. Oa khi itobo khi o gbe ushi oyi Ogbel ie yemhea oyi egbo iJu tse e ro ye ugbamhi oyoli, ama itobo khi oo khi Eshinegba o khi Ita loli. E lie khi e li o ri onana a lie khi otu loli ali Eshinegba e khi.

Eshinegba o ri afu na Omi oli

¹⁹ Ijesu o gueye we, oo, "Abi o li mhi li gbe oli e ye e, khi mhemhe Omi Eshinegba mhi aa dobe ya riepe emhikhoghuo ootsobo oyemhe, ama emini mhi me khi Eshinegba itamhe oo riepe, mhi ya ke riepe. ²⁰ Irari khi Ita o nono ingme oyi omioli o ro ri emini o riepe nya khas e oli. O ya gbo ri emini e fu dose ena khas e mhe ni o ya sha e abo. ²¹ Abi Ita o li guise eni e ghu-a le ni o gbo ri agbo na we, igho mhemhe omi oli mhi li ya ri agbo na oni

[†] 4:44 Li ze iMat 13.57; iMak 6.4; iLuk 4.24 [§] 4:45 Li ze iJon 2.23 * 4:46 Li ze iJon 2.1-11 * 5:10 Li ze iNee 13.19; iJere 17.21

o ghòle mhê. ²² Ita òa ya ri ogbòkhòghuo gue èzò, ama omiòli o ri afu na, ni o rò ri ègbò gue èzò. ²³ Ni a bhale ya è khi ogbòkpa o mu ekpè na òni Omò abi a li mu ekpè è na Ita. Òni òa da mu ekpè na òni Omò òa mu ekpè na òni Ita ni o ghie oni Omò.

²⁴ “Abi o li mhi li gue òli è yè è khi, òni o da suò ungmehi oyemhè ni o da gbo mie òni o ghie mhè suò, o she mhòli agbò na agbòagbò. Ogbò òa ya pfa èzò mu òli, itobò khi o she ròte odè eghuli laselè bhale odè agbò. ²⁵ Abi o li mhi li gue òli è yè è khi eghèghè òò bhale, oni eghèghè na, ni eni e ghu-a e rò ya suò ungmehi oyi Omi Èshinègba, eni e da suò ungmehi oyòli, e ya la agbò. ²⁶ Abi Ita o li khi òni o ri agbò o na ogbò, ighò o ri oni agbò na Omiòli, ni o li ke rò na ègbò. ²⁷ O she gbo ri afu ni a rò so èzò na Omi òli, itobò khi lòi o khi Omi Ogbò.

²⁸ “Emini mhi gueyè è, o khi sha è abò, itobò khi eghèghè òò bhale ni ilimhi nya ni a she rò tò e ya suò uruli oyòli. ²⁹ È kha da suò oni uruli ne, e ya guale, e te uji fiè lase, eni e da rièlè onete, e ya mhòli agbò, ama ègbò ebe e ya guale shi epfua. [†] ³⁰ Emhikhòghuo òa la o ni mhi dobè ya rièlè oòtsobò oyemhè. Abi itamhè o gueyè mhè mhi li so èzò mhi liè so èzò. Isò-èzò oyemhè oni o migha lò, itobò òa khi abi o ghòle mhè mhi liè gbe ikanya, ama emini o ghòle Itamhè ni o ghie mhè mhi rò gbe akanya.

A pfi òtselè shi òni iJesu o khi

³¹ “Mhi aa ya pfi òtselè na egbe mhè. Mhi kha pfi òtselè na egbe mhè, ègbò èa ya rue oni òtselè shi egbegbò. ³² Ogbòèse o la o ni o pfi òtselè na mhè. Mhi lèšè òtselè oyòli ni o pfi è na mhè khi egbegbò lò.

³³ “A she kpè ghie usomhi ghi iJoni, o pfi òtselè shi òni o khi igesikia. [‡] ³⁴ Ama òa khi eri mhi mu ma òtselè oyi ogbò, eri mhi mema gue òtselè ni iJoni o pfi na mhè yè è ini a mhòli imiepfuese. ³⁵ Eri iJoni o gè abi ákpá ni o rò odè è khase è. Ukuku eghèghè a lama mie oni ákpá ni o ri egbe mu è.

³⁶ “Mhi mhòli òtselè ni o fu dòšè òtselè ni iJoni o pfi na mhè. Ika ni Itamhè o rò na mhè mhi gbe pfo ni mhi kiele è gbe, e pfi òtselè khi Itamhè o ghie mhè. ³⁷ Itamhè ni o ghie mhè o she pfi òtselè shi ingme oyemhè. Aa tigbe kpè suò uruli oyòli wèkhi eri a tigbe kpè mè abi òli. [§] ³⁸ Ungmehi oyòli òa la elemhi oyè è, itobò khi aa mie òni o ghie suò. ³⁹ À ròsheka wèna Ebe-no-pfuasè, ni a dabi khi lòi o ya ri agbò na agbòagbò na è. Oni ebe ona lòi o gbo pfi òtselè shi ingme oyemhè. ⁴⁰ Ama aa nono ni a bhale deba mhè, ini a mhòli agbò.

⁴¹ “Oa khi ikueghie oyi ègbò mhia nono. ⁴² Ama mhi lèšè è. Mhi lèšè khi aa mhòli inono oyi Èshinègba shi udu o yè è ⁴³ Eva oyi Itamhè mhi rò bhale, ama aa mie mhè, ogbòèse o kha ri eva oyòli bhale deba è, a ya mie òli. ⁴⁴ Emini o zè khi aa miesuò khi, ikueghie ni o ròte obò oyi ègbò bhale á nono, ocho ni a kha rò ke nono oni o ròte obò oyi Èshinègba bhale.

⁴⁵ “A khi sa khi mhia ya pfa èzò mu è odalo oyi Itamhè. Òni o pfa èzò mu è khi iMosisi ni a regbenga. ⁴⁶ Ini a mie iMosisi suò lò, a kha mie mhè suò itobò khi o kèkè ingme oyemhè shi ebe. ⁴⁷ Ama abi aa rò mie emini o kèkè shi ebe suò, sèè a ke li ya mie emini mhi gueyè è suò?”

6

IJesu o ri eminale na ebubu ègbò le

(iMat 14.13-21; iMak 6.30-44; iLuk 9.10-17)

¹ Abi a rò mè ingme enana se, iJesu o da okè onièmi no khishi na lu iGalili laselè je egele o. (ITibèriasi a gbolo è lu oni oke.) ² Ighò ebubu ègbò e vè deba li gbii, itobò khi e mè ikanya ònyaloo ni o ri eni è ghua ze. ³ Ighò iJesu ali eniyè odukhokho eyòli e nga ukhomhi ute ya shito. ⁴ Eghèghè aghò ukpe iPasova oyi iju o she ramhi.

⁵ Abi iJesu o yasè alo, o mè ebubu ègbò ni e bhale deba li, ighò o mhila iFilipu, òò li. “Obo awa te ya dè eminale ni e ya lo ègbò ena le?” ⁶ Eri iJesu o mema mhila li ni o rò mhèšè òli bino, itobò khi o she kpè lèšè emini lòi ya rièlè shi udu.

⁷ IFilipu o sò iJesu o, òò li. “O kha tseku khi ifata iki elele, èa ya lo ni a rò de eminale ni a mè ya kemhi pfièlè-pfièlè na wè tonoo unu!”

⁸ Otuòghuo eniyè odukhokho eyòli ni a lu Aduru ni o khi inyoghuo iSamò iPita, òò li, ⁹ “Ukuku omò o la akana ni o tsua irui ibulèdi ishe ali ifelè aava. Ashi enana e kia ya ramhi, ni aa kemhi na ègbò ena nya?”

¹⁰ IJesu òò li, “A ri eni ègbò shito.” Ebuli iyèyè e vò aghò egbegbò. Eni ègbò nya e shito, emòse ni e laò tšè, e khi ègbò agbèlè asha ishe. ¹¹ IJesu o rue eni ibulèdi, o tšè Èshinègba uwegbe shi o, o kia kemhi na wè. O gbo lighò rue eni ifelè, o tšè Èshinègba uwegbe shi o, o kemhi na wè. Eni ègbò e le, e khue.

¹² Abi e rò le khue se, iJesu o gueyè eniyè odukhokho eyòli, òò, “A kia sanò iku wè eni e le kpòle, a khi zè ni e li opfu-a.” ¹³ Abi e ke rò sanò wè gbii, ighughu igbèva e vò iku ibulèdi eni ègbò e le kpòle.

¹⁴ Abi eni ègbò e rò mè ikanya ònyaloo ni iJesu o gbe, èè li, “Igesikia lò khi omòse òna o khi omekèguele ni è khi o ya bhale agbò.”

† 5:29 Li zè iDan 12.2 ‡ 5:33 Li zè iJoni 1.19-27; 3.27-30

§ 5:37 Li zè iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 3.22

15 Ijesu o lẹshe khi eni egbo e she gba abi e li ya ri itoto roli khi oghie, igho, lolighuo o te we ifuabo vu ya nga ukhomhi ute.

*Ijesu o kia ukhomhi oke
(iMat 14.22-33; iMak 6.45-52)*

16 Abi ogbomhi o ro mu eke elegbo, eniye odukhokho eyoli e tiemhi oke ni o khishi. 17 Agho e te lo oko-oke oniemi ni o tsua we da lase je iKapanomu. Oni eghoghe obili o she bi, ijesu o a nu we la akagho. 18 Igho akpekpe oniemi o tsua rughu we, oke o wushe kugbe. 19 Abi e ro kia ukhomhi oke ramhi abi imali ese ali ene gho, e me khi ijesu o kia ukhomhi oke e bhale. Ulishi oo mu we. 20 Ijesu oo we, "Mhemhe lo, ulishi o khi ke mu e." 21 Igho, o ghole we ni e tsua ijesu shi elemhi oko-oke oniemi. Aghogho oni oko-oke oniemi o ramhi egele obini e je.

Egbo e nono ijesu u gase

22 Ogbeakolo eni ebubu egbo ni e kpe la olase egele oke ukiokie obini o kpole ni eniye odukhokho e kpe te vu. E lẹshe khi oko-oke oniemi oghuo tse o kpe la agho, eni egbo e lẹshe khi eniye odukhokho eyoli tse e la oni elemhi oko-oke oniemi, ali khi ijesu o a nu we lo oni oko-oke oniemi abi o rote agho vu. 23 Iko-oke elese e rote obini iTiberiasia bhale epfepfe ashini ijesu o la ri eminale ni ebubu egbo le, ni o la tse Eshinegba uwegbe shi eni eminale. 24 Abi eni egbo e me khi ijesu ali eniye odukhokho eyoli e la akagho, e dose lo iko-oke, ni e tsua we je iKapanomu, ni e ya nono ijesu gase.

Ijesu ni o khi Eminale ni o ri agbo o na ogbo

25 Abi e ke ro me ijesu ukhomhi egele olase oke ukiokie obini uzeva, ee oli, "Osese, eghoghe onoghuo u ro ramhi oola?"

26 Ijesu o so we o, oo we, "Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, o a khi itobo khi a me ikanya onyaloa ni mhi gbe a ro nono mhe, ama itobo eminale ni mhi ro na e le khue. 27 A khi ke kuẹle nono eminale oyi agbo ona ni oo yese-a, ama a ke kuẹle nono eminale ni oo la o agbo agbo ni Omi Ogbo o ro ya na e le. Itobo khi Eshinegba Ita o she ri obo nga li ukhomhi o mie shi oli o."

28 Igho, e ke mhila li, e o li, "Elo anye ya ke li ni anye ro ya ke gbe akanya ni o ghole Eshinegba?"

29 Ijesu oo we, "Akanya oyi Eshinegba khi ni a ro mie oni o ghie suo."

30 E gbo mhila li, ee oli, "Ikanya onyaloa eneghuo u ya riẹle khasẹ ni anye me ni anye ro ya mie e suo? Elo u ya riẹle?" 31 Eni e bia awa e le eminale ni e rote idane de kule, Abi Ebe-no-pfuase o ngme khi. 'O ri eminale ni e te idane de kule na we le.' **

32 Ijesu o so we o, oo. "Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, a khi iMosisi o ri eminale te idane tiemhile na e le, ama Itamhe lolighuo o rote idane ri egbegbi eminale tiemhile ni e le. 33 Itobo khi eminale ni Eshinegba o ro na ogbo, lolu khi oni o rote iloghie bhale ya ri agbo na egbo na agbo." 34 Ee oli, "Onomhue, kpekpe rote ana vu, ke ri oni eminale ona na anye le."

35 Ijesu o so we o, oo we. "Mhemhe mhi khi eminale ni o ri agbo o na ogbo. Onini o da bhale deba mhe, okiami o a ke gbe oli ghue, oni o da mie mhe suo okiam e a tigbe ke ya gbe oli. 36 Ama mhi gueye e khi a she me mhe, ama aa kie mie mhe suo. 37 Egbo ni Itamhe o ro na mhe nya e ya bhale deba mhe, oni o da bhale deba mhe ne mhia ya khu oli vu. 38 Itobo khi eri mhi rote iloghie ilimhi tiemhile ni mhi ro riẹle oghuemhe oyi oni o ghie mhe, a khi ni mhi riẹle oghuemhe oyemhe. 39 Oghuemhe oyi Ita ni o ghie mhe khi, ni a bhale ya e khi okhoghuo eni o ro na mhe o a wa mhe-a, ali ni mhi ro guise we le ri agbo na we, ogbele ni o kpukhokho. 40 Oghuemhe oyi Itamhe khi ni ogbokpa ni o da pfi alo bino omioli, ni o gbo mie oli suo o ya mholi agbo na agbo agbo. Mhi ya guise oli le mhi gbo ri agbo na li ogbele ni o kpukhokho."

41 Itobo khi ijesu oo we, "Mhemhe mhi khi eminale ni o rote iloghie ilimhi tiemhile," egbo iJu e wo lo shi o. 42 Igho e lie, "Onana o a she khi ijesu omi iJosefu, ni anye lẹshe itali ali inyoli? Se e o ke lie lie khi, 'Mhemhe khi ibuledi ni o rote iloghie ilimhi tiemhile.' "

43 Ijesu o so we o, oo, "A khi ke wo lo. 44 Ogbokhoghuo o a la o ni o ya bhale deba mhe ini o a li khia khi Ita lolighuo ni o ghie mhe o ti o bhale, mhi ya guise oli le gbo ri agbo na li ogbele ni o kpukhokho. 45 Omekeguele oyi Eshinegba oghuo o kpe keke oli shi Ebe-no-pfuase khi, 'Eshinegba lolu oghuo o ya sese egbo eyoli nya.' Ogbokpa ni o da ku eso-a na Ita, ni o rote obo oyoli wena, o ya bhale deba mhe.† 46 Aa me ogbo ni o me Eshinegba Ita ghue, ini o a li khi oni o rote obo oyoli bhale. Lolighuo tse o me oli. 47 Egbegbi ingme mhi gueye e, oni o da mie mhe suo, o she mholi agbo na agbo agbo 48 Mhemhe mhi khi eminale ni o ri agbo o na ogbo. 49 Eni e bia e, e le eminale ni e rote idane de kule obini odagbe-ifufu, e kie ghuloo. 50 Ama ona o khi eminale ni o rote iloghie tiemhile, oni o da le oli, o a ya ghu. 51 Mhemhe mhi khi eminale ni o ri agbo o na ogbo, ni o rote iloghie tiemhile. Onini o da le eminale ona, o ya mholi agbo na agbo agbo. Oni eminale ona, idiegbe oyemhe lo, ni mhi ya ro shi eke na agbo ni e ro mholi agbo."

* 6:31 Li ze Okiali 16.4,15; Iwolo 78.24 † 6:45 Li ze Aza 54.13

⁵² Abi iJesu o rō ngme ona se, eḡbo iJu e nu egbe wē khako ekhako oniēmhi, ikhi. “Seē omōse ɔna o li ri idiegbe oyoli na awa ya le?”

⁵³ IJesu o, “Egbegbi ingme mhi gueye e, ini u a li le idiegbe, ni u gbo da oia eyi Omi Oḡbo, wa ya mhōli agbo. ⁵⁴ Oni o da le idiegbe oyemhē ni o gbo da oia eyemhē, o ya mhōli agbo na agboagbo. O ya mhōli agbo itobō khi mhi ya guise oli le gbo ri agbo na li ogbele ni o kpukhokho. ⁵⁵ Idiegbe oyemhē khi egbegbi eminale, oia eyemhē e gbo khi egbegbi emini a da. ⁵⁶ Oni o da le idiegbe oyemhē ni o gbo da oia eyemhē, o la elemhi oyemhē, mhēmhē mhi li la elemhi oyoli. ⁵⁷ Abi Ita ni o mhōli agbo o ghie mhē, mhi li mhōli oni agbo, Igho oni o da le idiegbe oyemhē o li ya mhōli agbo itobō oyemhē. ⁵⁸ Onana lōli khi eminale ni o te iloghie tiemhile, o li abi eminale ni e rōte idane de kule ni eni e bia e e kpē le, ni e rō kie ghua. Ama oni o da le idiegbe oyemhē o ya la agbo agboagbo.”

⁵⁹ Eni ingmemhi ena iJesu o ngme abi o li la elemhi owa ugamhi ni o la iKapanomu sešē.

Ingmemhi eyi iJesu ni e ri agbo na agboagbo o na oḡbo

⁶⁰ Abi e rō suō eni ingmemhi ni iJesu o ngme, ebu bu eniyē odukhokho eyi iJesu e ke, “Osēšē, ena e ma ze dōsē e. Oghuo o doḡe ya mie shi o?”

⁶¹ Abi iJesu o rō lešē khi eniyē odukhokho eyoli e wolo, o, “Eri ingmemhi eyemhē e yese e udu-a? ⁶² Seē a ke e ngme ini a mē Omi Oḡbo khi o nga iloghie ya shito obini o kpē te tiemhile? ⁶³ Ayemhē oyi Eshineḡba o ri agbo eē na oḡbo, ama oḡbo o doḡe ri agbo eē na oḡbo. Ingmemhi ni mhi nu e ngme, obō oyi Ayemhē e te eē bhale, wewē e ri agbo eē na oḡbo ⁶⁴ Abi o riē khi igho, eghuo elemhi e, eā miesuō.” Itobō khi iJesu o she kpē te eke lešē eni eā mie oli suō ali oni o ya ri oli de. ⁶⁵ IJesu o gbo gueye wē, o wē, “Ona o zē khi mhi gueye e khi oḡbo lolighuo o doḡe ya bhale deba mhē seē ini Ita o ri oni afu na li.”

⁶⁶ Rō te ana vu eniyē odukhokho eyoli ebu bu e mu egbe pfi eā ke lama deba li. ⁶⁷ IJesu o mhila eniyē odukhokho etuogbava eyoli, o wē, “Eri a nono ni a li vu?”

⁶⁸ ISamō iPita o so oli o, o li, “Qonmhuē, oghuo anye ya le deba? Yeyēghuo u mhōli ungmemhi ni e ri agbo na agboagbo o na oḡbo. ⁶⁹ Anye miesuō, anye gbo lešē khi yeyēghuo u khi Oni o pfluasē oyi Eshineḡba.”†

⁷⁰ IJesu o so li o, o, “Oa khi eē ogbava mhi zē? Ama oghuo elemhi e, okphaghie o khi?”

⁷¹ IJudasi ni o khi omi iSamō Isikaroti lōli iJesu o la ana ngme ingme oyoli. IJudasi o

khi oghuo eniyē odukhokho Ogbava ni o kie te ikpukhokho ri oli de.

7

IJesu ali inyoghuo oli

¹ Abi a rō mē ona se, iJesu o kia gasē eke iGalili. Oa lama je eke iJudia itobō khi eni e mhēšē eyi eḡbo iJu e nono abi e li ya gbe oli a. ² Oni eḡheḡhe ukpe okholo oyi iJu o ti bhale.* ³ Igho Inyoghuo iJesu, eē oli, “Wa ke rōte ana lase, ni u ke je obini eke iJudia ni eniyē odukhokho eyē e mē ikanya onyaloa ni u wa gbe? ⁴ Oḡbo ni o nono ni agbo e lešē luē o ya riēle ingme sheli. Abi u rō gbe ikanya oshabō ena, ri egbe e khase agbo gbo ni e lešē oni u khi.” ⁵ Egbegbo inyoghuo oli eā mie oli suō.

⁶ IJesu o, “Eḡheḡhe oyemhē o ramhi ne, Eḡheḡhe ni a mē kpa o ti e eloe. ⁷ Eḡbo na agbo eā doḡe ya biselemhi e, ama eē biselemhi mhē itobō khi mhia gueye wē khi emini eē riēle khi eā ti. ⁸ A ke je obini a la riēle ukpe, mhēmhē mhia vu ne, itobō khi eḡheḡhe oyemhē o ramhi ne.” ⁹ Abi iJesu o ngme ghō se, o ke te iGalili je ashikhoghuo.

¹⁰ Abi inyoghuo oli e rō je obini oni ukpe okholo se, o li je oobō, ama o zē ni eḡbo e mē luē.

¹¹ Eni e khi enighie eyi eḡbo iJu e la agho nono iJesu gasē, e mhila, “Iḡhe oni omōse ogho?”

¹² Ebu bu eḡbo e la oni igbaa khē akō shi ingme oyi iJesu. Eghuo e liē khi iJesu khi oḡbo onete lo, eghuo e khi eri o mema di eḡbo. ¹³ Ama oḡbokhoghuo o ngme ingme oyoli lase gboo, itobō khi e na ulishi enighie eyi eḡbo iJu.

IJesu o la olele oyi oni ukpe sešē

¹⁴ Abi a rō li oni ukpe ramhi oḡe, iJesu o lo elemhi owa oniēmhi oyi Eshineḡba, o sešē eḡbo ungmemhi oyi Eshineḡba. ¹⁵ Enighie eyi iJu ni e suō oni osesē, abō e sha wē, e liē, “Obō omōse ɔna ni o ya ye owēna okhoghuo ne o te mhōli ilēšē enana?”

¹⁶ IJesu o so wē o, o li, “Osēšē ni mhia sešē, eā khi obō oyemhē o te bhale, ama obō oyi oni o ghie mhē bhale. ¹⁷ Oni o ghole ni o riēle oghuemhē oyi Eshineḡba o ya lešē khi osesē ni mhia sešē ini obō oyi Eshineḡba o te bhale, abi khi ungmemhi ni o ghole mhē mhia ngme. ¹⁸ Oni o da ngme ungmemhi oyi eḡbōli, ekpe o nono ni eḡbo e ke mu na lōli, eri-tse khi oni o da gbe akanya ni o rō ti oni o ghie o nga ne, lōli o khi oḡbo ni o ti, o ga khi oḡbo eḡbōli. ¹⁹ IMosisi o ri ishi na e? Ama onḡe e, o ri eni ishi gbe. Elō o ke zē khi a nono ni a gbe mhi a?”

† 6:69 Li zē iMat 16.16; iMak 8.29; iLuk 9.20 * 7:2 Li zē iLev 23.34; iDeut 16.13

²⁰ Eni egbo e so oli o, ee oli, "Ayemhe okphaghi e la e egbe! Oghuo o nono ni loli gbe-a?"

²¹ Ijesu oo, "Mhi ri ele onyaloa oghuo, o ro abo sha e nya. ²² Ama abi o rie khi khi iMosisi o ri ushi ishele-a na e (oa mema khi obo oyi iMosisi o te bhale, ama rote obo oyi eni e bia awa, o rote bhale), eri a kiele e shele omo a ogbele iyemhea oyi egbo iju.† ²³ Ini a shele omo a ogbele iyemhea oyi egbo iju, ini a khi gbe Ushi oyi iMosisi a, elo ze khi a wola khi mhi ro oni oo ghua ze ogbele iyemhea?‡ ²⁴ A khi ke bino ogbo alo gue ogbo ezo, a ke so ezo shi abi o li."

Egbo e mhila ini ijesu o khi Oni Omiepfuese?

²⁵ Eghenge agho egbo eghuo ni e la iJerusalemu e lie, "Oa khi omose ona enighie eyi iju ee dua abi e li ya gbe a? ²⁶ Ghe oli sho! Oa khi loli o la ana ngme gbo ena ni ogbokhoghuo oa li oli emhikhoghuo! Abi khi eri enighie e she lama egbegbo khi loli o khi iKirisiti? ²⁷ Awa aa lese obini omose ona o te bhale. Ama eghenge ni iKirisiti o ro ya bhale, ogbokhoghuo oa ya lese obini o te ya bhale."

²⁸ Abi ijesu o ro la elemhi Owa oyi Eshinegba sese, o tsele lasele, oo, "A lese mhe, a gbo lese udi-apfe ni mhi te lasele, oa khi mhemheghuo mhi ghie egbmhe bhale akana, ama oni o ghie mhe, ona igesikia lo. Aa lese oli. ²⁹ Ama mhi lese oli itobo khi obo oyoli mhi te bhale, lolighuo o ghie mhe bhale." ³⁰ Itobo ona e nono abi e li ya mu oli. Ama ogbo khoghuo oa khu oli, ea ri obo ti oli, itobo khi eghenge oyoli oa ramhi ne ³¹ Ama ebubu egbo e kie mie oli suo, e ke, "Ini oni iKirisiti o bhale, o ya gbe ikanya onyaloa ni e dose eni omose ona oo gbe ena?"

A ghie eni e khe ekhe e ka mu ijesu bhale

³² Egbo iFarisi e suo ingme ni egbo e ngme shi ijesu egbe. Eni iFarisi ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi e ghie eni e la Owa Oyi Eshinegba e khe ekhe e ka mu oli bhale. ³³ Ijesu oo li, "Ukuku eghenge mhi mholi ya nu e la akana, mhi ya nyene egbe je oyi Ita ni o ghie mhe. ³⁴ A ya nono mhe, ama aa ya me mhe, ashini mhi ya la aa dobe ya ramhi agho."

³⁵ Enighie eyi iju e nu egbe we e ngme, e lie, "Obo omose ona oo le ni o ro lie khi awa aa ke ya me lue? Eri o vu e je ifui eoli oyi egbo iGiriki, obini egbo eyawa e kia miatsoku, ni o la obo ke sese egbo iGiriki? ³⁶ Elo ijesu o ro li ngme, abi o ree, a ya nono mhe aa me mhe, ali obini mhi ya la aa dobe ya ramhi agho?"

³⁷ Ogbele ni o kpukhoko oni ukpe, ni khi khi ogbele ni o mu elo ne nya, ijesu o vule,

o rue unu leghe, oo li, "Oni okiam e oo gbe o bhale deba mhe ya mo ame da. § ³⁸ Ebe-no-pfuase o ngme ghokhi oni o mie mhe suo khi ok e ni o mholi ame eni ri agbo a na ogbo o ya rote agbo oyoli ke tu lasele."* ³⁹ Ayemhe ni eni mie oli suo e ya mie elelese, ijesu o ri oni ame agbo o na a ngme. Ramhi oni eghenge, oni Ayemhe oa bhale ne, itobo khi aa yase ijesu nga ufumhi oniemhi ne.

Eni egbo ea ke lama shi egbe o

⁴⁰ Abi eni egbo e ro suo ingmemhi eyoli, egbo eghuo e ke, "Omekeguele omose ona o khi egbegbo."

⁴¹ Egbo elese e ke, "Loli o khi oni Omiepfuese." Elese ee, "See Omiepfuese o li rote iGalili lasele? ⁴² Ebe-no-pfuase o guele khi oni Omiepfuese, khi unuekpe oyi iDefidi o ya te lasele, iBetilemu a ya bia li shi, eoli oyi iDefidi."† ⁴³ Igho okemhi o ri itobo ijesu lo we iteva. ⁴⁴ Egbo eghuo e nono ni ewe e mu oli, ama ogbokhoghuo oa ri obo ti oli.

Umha mie ijesu suo oyi Enighie eyi egbo iju

⁴⁵ Abi eni e la Owa oyi Eshinegba oniemhi ee khe ekhe e ro je deba iFarisi ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi, e mhila we, "Elo e ze khi a mu ijesu bhale ghi anye?"

⁴⁶ Eni egbo ni e khe ekhe, e so we o, e li. "Ogbokhoghuo oa tigbe ngme abi omose ona o lie ngme ghue."

⁴⁷ iFarisi e mhila we, ee, "Eri ijesu o she li di e?" ⁴⁸ "Aa tigbe me ogbo iFarisi ali enighie eyi egbo iju ni e mie oli suo? ⁴⁹ Iyee! Ama eni egbo ebubu ena ea lese Ishi eyi iMosisi. Itobo igho egbo ni Eshinegba o pfi unu na e khi."

⁵⁰ iNikodemosi ni o li khi otuoghuo eni e mhesem elemhi egbo iju ni o kpe ya me ijesu eliyose, o mhila eni egbo, oo,‡ ⁵¹ "Ushi oyawa oa fe ngme ghokhi a khi pfa ezo umha-gueli mu ogbo ini aa li suo ezo ni o ya gue, ali a gbo guano emini oo ri ele?"

⁵² E ke o li, "Onge iGalili yeye u li khi? Ka ri ele ebe ze egbegbo khi u ya me khi omekeguele oo ya rote iGalili bhale."

⁵³ Igho ogbogbo nya ni o la agho, o je apfe oyoli.

8

Okpotso ni a gazu okia

¹ Ijesu o je ukhomhi ute oyi eera olivu. ² Eluzogbe fiefie, ijesu o gbo bhale elemhi Owa oyi Eshinegba, ebubu egbo e bhale deba li, o shito o sese we. ³ Sese Ishi eyi iMosisi ali iFarisi e mu okpotso ni a gazu okia obo-obo bhale ghi ijesu, e ro oli migha odalo igbaa. ⁴ Ee ijesu, "Ose e, eri a ga okpotso ona zu okia. ⁵ iMosisi o she kpe ro oni ushi shi

† 7:22 Li ze Igbae 17.10; iLev 12.3 ‡ 7:23 Li ze iJoni 5.9

§ 7:37 Li ze iLev 23.36 * 7:38 Li ze Ezik 47.1; iZaka 14.8 † 7:42 Li ze iSam 7.12; iMika 5.2 ‡ 7:50 Li ze iJoni 3.1-2 * 8:5 Li ze iLev 20.10; iDeut 22.22-24

eke na anye, khi, okpotso ni a da ligho gazu okia, a ke tono oli echę gbe-a. Elo u mhue ya ngme shi ona mena?"* 6 Eri e ri ona kpe igha khe iJesu ini o ngme ungmehi ni e ya ro ri ingme de o. Igho iJesu o nyese egbe, o ri umiesobo o keke emhi shi eke.

7 Abi e kie li mhila iJesu oni ogbo ona, iJesu o vule, oo, "Oni o lese khi loli ęa kpe lamhe olamhe ghue o kpe to oli eche." 8 O gbo nyese egbe, o keke emhi shi eke. 9 Abi e ro suo ingme ni iJesu o ngme, e gbhiaku-a otuoghuo-oghue rote eni egbhali. O ke lese kpe iJesu ali oni okpotso le shi agho ni o kie migha. 10 IJesu o vule, oo oni okpotso, "Ighe eni egbo ni e pfa ęzọ mu e?"†

11 Oni okpotso oo li, "Mhi aa me ogbokhoghuo, Onomhue." IJesu oo li, "Mhemhe mhi aa li pfa ęzọ mu e, ama ke le, khi ke gbo lamhe."

12 IJesu o gbo nu iFarisi ngme, oo we, "Mhemhe mhi khi akpa oyi agbo. Oni o da deba mhe ne, ọa ya tigbe kia alo ebili, o ya mholi akpa ni o ri ode agbo a khasę ogbo."†

13 Eni iFarisi ęę oli, "Egbe e u pfi otselę na, egbo ęa ya rue otselę oye shi igesikia."‡

14 IJesu oo, "Iyi, ini mhi tseku pfi otselę na egbemhe, egbegbi otselę lo ni mhi pfi na egbemhe, itobo khi mhi lese obini mhi te bhale ali obini mhia je. Eę, aa lese obini mhi te bhale wekhi obini mhia je. 15 Abi egbo na agbo e li e so ęzọ ęe a lie so ęzọ, ama mhemhe mhi aa pfa ęzọ mu ogbokhoghuo. 16 Ini mhi ya so ęzọ, egbegbo ęzọ mhia so, itobo khi ọa khi mhemheghuo mhi la. Ita ni o ghie mhe o nu mhe la. 17 A keke oli shi ebe ushi oyeę khi otselę oyi egbo aava, o migha shi egbegbi otselę. 18 Mhi pfi otselę na egbe mhe, Ita ni o ghie mhe o gbo pfi otselę na mhe."

19 Eghęghę ana eni egbo e mhila li, "Ighe Ita?"

IJesu oo we, "Aa lese mhe wekhi Itamhe a lese. Ini a lese mhe lo, a kha li lese Itamhe."

20 Elemhi Owa oyi Eshinegba o la ngme eni ingmemhi ena abi o kie li sese egbo, epfe ashini a ri ikpati ni a ri ikpagho isomhopfa a shi o migha. Ogbokhoghuo ọa kie mu oli, itobo khi eghęghę oyoli ọa ramhi ne.

21 IJesu o gbolo lie we, "Mhi ya vu, a ya nono mhe, a ya ghu shi olamhe oye e. Aa ya dobe ramhi obini mhia je."

22 Egbo iju ęę, "O khi awa aa dobe ya a ramhi obini loli a je. Eri o fe ri ona a lie khi loli ya gbe egbeoli-a?"

23 IJesu oo, "Egbo ena ooke-ola a khi, mhemhe mhi rote iloghie tiemhie. Egbo ena agbo ona ęe a khi, mhemhe mhia khi onge agbo ona. 24 Itobo igho mhi ro lie khi a ya ghu shi olamhe oye e ini a da miesuo khi mhemhe mhi khi oni mhię khi mhi khi."

25 Egbo iju e mhila li, "Oghuo u khi?"

IJesu oo, Oni mhi kie kpe rote igbaekele lie khi mhi khi, mhi khi. 26 Mhi mholi ebubu ingme ali ebubu umha-guekia ni mhi kha gue shi e egbe. Oni o ghie mhe, ọna igesikia o khi, ingmemhi ni o gueye mhe, mhi gue e ye agbo.

27 Ea lese khi ingme oyi Ita li iJesu o gueye we. 28 IJesu oo, "Ini a da tsua Omi Ogbọ idane shi ukhomhi ọra apfida a ya lese khi oni mhię khi mhi khi, mhi khi. Oni eghęghę a ya lese khi ọa khi itoto oyemhe mhi ro rięle emini mhia rięle, ama emini Ita o sese mhe, mhia gueye agbo. 29 Oni o ghie mhe o nu mhe la, ọa pfi mhe shi eke tse, itobo khi oghuemhe oyoli mhia rięle eghęghę kpa."

30 Ebubu egbo ni e suo khi iJesu o ngme eni ingmemhi ena e mie oli suo.

Igesikia o ya rue e o le

31 IJesu o gueye egbo iju ni e mie oli suo, oo we, "Ini a ri emini mhia sese e gba akanya, egbegbi eniye odukhoko eyemhe a khi. 32 A ya lese igesikia ni o la ingme oyi Eshinegba, oni igesikia o ya rue e o le." 33 Eni egbo iju ęę oli, "Imi Aburaamu anye khi, anye aa tigbe kpe lo ighumha oyi ogbokhoghuo ghue! Elo u ro li e ngme, ini u wa lie khi anye ya khi eni a rue ighumha lasele?"*

34 IJesu o so we o, oo, "Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, khi ogbokpa ni o da lamhe olamhe, oghumha oyi olamhe o khi 35 Oghumha ọa ya la apfe oyi oni o mholi oli agboagbo, ama, omi omhue-apfe oo la apfe agboagbo. 36 Ini Omi Eshinegba o da rue e ighumha le, egbegbo a rue e ighumha le. 37 Mhi lese khi imi Aburaamu a khi, ama a nono ode ni a te ya gbe mhe a, itobo khi aa nono ingme ni mhi gueye e. 38 Emini Itamhe o rokhase mhe mhi gueye e, ama emini Ita e o gueye e, a rięle."

39 E o li, "Aburaamu khi Ita anye." IJesu o ke, "Ini imi Aburaamu a kha khi egbegbo lo, a kha ke rięle emhi enabi o rięle. 40 Abi o ri rięle khia khi egbegbo ingmemhi ni Eshinegba o gueye mhe mhi gueye e, ama a dua abi a li ya gbe mhe a. Aburaamu ọa rięle emhi eghogho! 41 Abi a li ena, igho ita e o kpe li." Eę oli, "Anye a khi eniye ni a bia shi ukhomhi okia, Eshinegba o khi Ita oghuo kpe ni anye mholi."

42 IJesu oo we, "Ini Eshinegba o khi Ita e lo, a kha nono ingme oyemhe, itobo khi obo oyi Eshinegba mhi te bhale, ni mhi ro la akana, ọa khi omhesę oyemhe o re mhe bhale, ama loli o ghie mhe bhale. 43 Elo o ze khi ingmemhi ni mhi ngme khi ęa lo e eso? Itobo khi aa lama ri egbe mie ingme ni mhi gueye lo. 44 Eniye eyi Okphaghie ni o khi ita e a khi, oghuemhe oyi ita e a nono ni a ke rięle. Rote igbaekele o te khi ogbolo-egbo-a ali

† 8:12 Li ze iMat 5:14; iJon 9:5

‡ 8:13 Li ze iJon 5:31

§ 8:17 Li ze iDeut 19:15

* 8:33 Li ze iMat 3:9; iLuk 3:8

oloegbhue. Igēsikia ọa la li unu. Ingmemhi eyi ọli, egbhọli e khi nya, itobọ khi eri ọọ lo egbhọli abi ọ li. Lọli ọ khi ita egbhọli nya. ⁴⁵ Ama igēsikia mhi gueyẹ ẹ khi, itobọ ighọ aa rọ lama mie mhe suọ ⁴⁶ Oghuo elemhi ẹ ọ dobe ya guele khi mhi mhọli ipfido? Ini igēsikia mhi gueyẹ ẹ, elọ e zẹ khi aa mie mhe suọ? ⁴⁷ Oni ọ da khi oyi Eshinegba ọ mema ya ri esọ shi ingmemhi eyi Eshinegba, ama ẹẹ aa khi eyi Eshinegba lọli o zẹ khi aa lama rọ shi ungmemhi oyi Eshinegba.”

Emini iJesu ọọ khi lọli khi

⁴⁸ Eni egbo iJu e sọ ọli ọ, “Anye a guẹ ngme ọli mena ni anye rọ yẹ khi ọngẹ iSameria u khi, ali khi ayemhe ọkphaghie ọ la ẹ egbe?”

⁴⁹ IJesu ọ ke wẹ, “Mhi aa mhọli ayemhe ọkphaghie. Ama mhi ri ekpe na Itamhe, ama ẹẹ a ri elọe gbe mhe. ⁵⁰ Aa khi eri mhia nono ni egbo e ri ufumhi na mhe; ama oni ọ nono ni a rọ ekpe na mhe, lọli ọ khi oni ọ sọ ezọ ti elọe. ⁵¹ Egbegbi-ingme mhi gue ẹ yẹ ẹ, oni ọ da rọ shi osesẹ oyemhe ne, ọa tigbe ya ghu ghue.”

⁵² Egbo iJu ẹẹ ọli, “Eena anye tigbe lesẹ khi ayemhe ọkphaghie ọ la ẹ egbe. Aburaamu ọ she ghua, emekẹguele e she ghua, ama wa guele khi oni ọ da rọ shi osesẹ eyẹ ọa tigbe ya ghu ghue. ⁵³ Ita awa Aburaamu ọ she ghua, eri u ke ẹ liẹ khi u fu doşẹ Aburaamu? Emekẹguele e she li ghua. Oghuo u fẹ sa khi u khi?”

⁵⁴ IJesu ọọ li, “Ini mhi ti egbe mhe nga, oni itinga o khi afue. Itamhe oni ẹẹ a lu Eshinegba oye ẹ, lọli ọ khi oni ọ ti mhe nga. ⁵⁵ Ẹẹ a kpe tigbe lesẹ ọli, ama mhi lesẹ ọli. Ini mhiẹ khi mhia lesẹ ọli, oloegbhue oni abi ẹẹ ena mhi kha khi. Ama mhi lesẹ ọli, mhi gbo ri ungmemhi oyọli gbe akanya. ⁵⁶ Eri o ri egbe mu Aburaamu ita ẹ, abi ọ rọ sa usamhi abi lọli ya li mhe ogbele ibhale oyemhe. Abi ọ rọ mhe ibhale oyemhe, ọ ghele.”

⁵⁷ Egbo iJu ẹẹ ọli, “Waa gbe ikpe egbhueva ali igbe ne, wekhi eri u mhe Aburaamu!”

⁵⁸ IJesu ọ li, “Abi o li mhi li gue ọli yẹ ẹ, neni a bia Aburaamu, mhi she kpe laọ!”

⁵⁹ Igho e sanọ echẹ khi wẹwẹ ya tono ọli, ama, ọ ri egbọli sheli, ọ rote wẹ ifuabo wa, ọ ya fiẹ Owa oyi Eshinegba lase.

9

IJesu ọ khueghie ozalo alo a

¹ Abi iJesu ọ li kia ode le, ọ mhe omose oghuo ni a bia shi ozalo. ² Eniyẹ odukhokho eyi iJesu e mhila li, “Osẹşẹ, oghuo ọ lamhe ni o zẹ khi a bia omose onana ozalo? Olamhe oyọli lọ, abi eyi eni e bia li?”

³ IJesu ọọ wẹ, “Oa khi olamhe oyọli, wekhi eni e bia li, ama eri ọ zẹ alo ni Eshinegba ọ ri ekpabo eyọli khaşẹ elemhi agbo oyi oni ozalo. ⁴ Ogbе o kha da kie laọ ne, awa mema

ya ke gbe ikanya eyi oni ọ ghie mhe, ele iyosẹ ọọ bhale ni ogbokhoghuo ọa ke rọ dobe ya gbe akanya. ⁵ Abi mhi li la agbo ena, mhemhe mhi khi oni ọ ri akpa a na egbo ni e la agbo.”*

⁶ IJesu ọ ngme ona se, ọ tono etẹ shi ekẹ fose igbọlo rọ ma li alo. ⁷ Oọ oni omose, “Ke je okẹ ni a lu iSiloamu ni u ya kpe alo a.” Usomhi ni a ghie, a ri iSiloamu ngme. Igho oni omose ọ li vu ya kpe alo-a. Oọ jele apfe, ọọ me ekẹ.

⁸ Egbo eni e ga la kugbe ali egbo ni e kpe me ọli khi ọọ ye omhila, ẹẹ. “Onana ọa she khi ozalo ni ọ kpe ẹ shito akana mhila?”

⁹ Egbo eghuo ẹẹ, “Lọli lo,” ama eghuo ẹẹ, “Tiye o! Oa khi lọli, eri ona ọ li kpo li.” Ama oni omose ọọ, “Mhemhe ọ khi guẹguẹguẹ.”

¹⁰ E mhila li, “Sẹ o li kia ni u rọ ke ẹ me ekẹ?”

¹¹ O wẹ, “Omose oghuo ni a lu iJesu ọ fose igbọlo ma mhe alo, ọ mhe mhi je okẹ iSiloamu ya kpe alo a. Igho mhi le ya kpe alo-a, lọli mhi rọ ọ me ekẹ.”

¹² E ọli. “Ighе ọli?” Oọ wẹ, “Mhi aa lesẹ.”

Egbo iFarisi e de udi irọşe oyi oni omose

¹³ E rue oni omose ni ọ kpe zẹ alo ghi egbo iFarisi. ¹⁴ Ogbelẹ iyemhe a oyi egbo iJu iJesu ọ rọ fose igbọlo rọ khueghie oni omose alo-a.

¹⁵ Eni iFarisi e mhila oni omose abi o li kia ni ọ rọ ke ẹ me ekẹ. Oọ wẹ, “IJesu ọ ri igbọlo ma mhe alo, mhi kpe alo-a, mhi rọ ọ me ekẹ memena.”

¹⁶ Eghuo eni iFarisi ẹẹ, “Omose ni ọ riẹle ona ọa rote obo oyi Eshinegba bhale, itobọ khi ọa ri ushi oyi ogbele iyemhe a oyi egbo iJu gbe akanya.” Egbo iFarisi elese ẹẹ, “Sẹ ogbo olamhe ọ li dobe ya gbe akanya onyaloa onana?” Ingme ona o pfi umhalama shi egbe ọ na wẹ.

¹⁷ Igho eni egbo iFarisi e mhila oni omose, “Yeyẹ ni iJesu ọ khueghie alo-a, elọ u mhe ya ngme shi ingme oyọli?”

Oọ wẹ, “Omekẹguele lọ.”

¹⁸ Eni egbo iJu ẹa kie miesuọ khi oni omose ọ kpe zẹ alo, ali khi eri a khueghie ọli alo-a. O ya ramhi ni e rọ ghie ya lu eni e bia oni omose, ¹⁹ E mhila wẹ, “Omi ẹ na? Onana ẹ khi ozalo a bia li? Sẹ o ke li kia ni ọ rọ ke ẹ me ekẹ?”

²⁰ Eni e bia li ẹẹ wẹ, “Anye lesẹ khi omi anye lọ, anye gbo lesẹ khi ozalo anye bia li.

²¹ Ama anye aa lesẹ abi ọ li kia ni ọ rọ ke ẹ me ekẹ, anye aa gbo lesẹ oni a khueghie ọli alo-a. A mhila li, ọa ke khi omọ, ọ dobe ya ngme na egbọli.” ²² Itobọ khi ulishi egbo iJu o mu eni e bia li e rọ ngme na. Irari khi eni egbo iJu e she kpe ngme ọli shi oghuo, khi ogbo ni ọ da mie shi ọ khi iJesu khi iKirisiti, khi eri a khu ọli owa ugamhi ya fiẹ. ²³ Itobọ ona eni e bia li e rọ liẹ, “O fu te ni ọ ngme ẹ na egbọli, a mhila li.”

* 9:5 Li zẹ iMat 5:14; iJon 8:12

24 Utonuzeva, e gbo lu omose ni o kpe ze alo, ee oli, "Romhi Eshinegba khi u ya gue igesikia ye anye. Itobõ khi anye lese khi omose ni o re ze khi ogbo olamhe lo."

25 Oo we, "Mhi aa lese ini ogbo olamhe lo, ama emhi oghuo ni mhi lese khi, ozalo mhi kpe khi, ama memena mhi she e me eke."

26 E mhila li, "Se o fe li e? Se o li khueghie-a e alo a?"

27 Oo we, "Mhi kpe gueye e, aa lama shi mhe o, elo o ke ze ni a ro o nono ni a gbo suo oni ungemhi? Eri a li e nono ni a li khi eniye odukhoko eyoli?"

28 E tsue oli, ee oli, "Omõ odukhoko oyi oni omose ona ye ye u khi, ini itse lo, ama eniye odukhoko eyi iMosisi anye khi. 29 Anye lese khi Eshinegba o nu iMosisi ngme, ama anye aa lese obini omose ona o te bhale."

30 Oni omose oo we, "Uza lo e, ni aa ro lese obini o te bhale, ama loli o khueghie mhe alo-a. 31 Awa lese khi Eshinegba oa ya suo iromhi oyi egbo olamhe, ama iromhi oyi eni e ri ekpe na li oo suo, ali eni e ri ele emini oo nono e ri ele. 32 Rote igbaekele agbo, aa tigbe suo ogbo ni o khueghie ozalo ni o khia khi igbo a bia li alo a ghue. 33 Ini oa khia khi omose ona khi obõ oyi Eshinegba o te bhale lo, oa kha dobe li emhikhoghuo."

34 E oli, "Elemhi olamhe a bia e shi, ni a la kuele, se u li a nono ni u ke sese anye?" Igbo e khu oli elemhi owa ugamhi ya lase o khi ke gbo bhale o ghue.

Itase-alo-a ona ayemhe

35 Abi iJesu o ro suo khi a khu oni omose owa ugamhi ya lase, o nono oli me, o mhila li, oo li, "U mie Omi Ogbo suo?"

36 Oni omose o li, "Oga, gueye mhe oni Omi Ogbo o khi, ni mhi mie oli suo!"

37 IJesu oo li, "U she me oli, loli o ga nu e ngme ena."

38 Oni omose o li, "Onomhue mhi miesuo." O wuga o kueghie iJesu.

39 IJesu oli, "Eri mhi bhale agbo ona ya gue egbo ezõ, isheghõ ni egbo ni e zalo e ke me eke, ni eni e kpe e me eke ni e ze alo."

40 Egbo iFarisi eghuo ni e la akaghõ e suo ingme ni o ngme, e mhila li, "Eri u we khi ezalo anye li khi?"

41 IJesu oo we, "Ini ezalo a khi lo, aa kha mhõli umha-guekia, ama abi ee a ke ro ye khi a me eke na, onana o rokhasõ khi ena olamhe a khi."

10

Okhe oyi orisumhaka

1 IJesu oo, "Abi o li mhi li gue oli e ye e, khi, ogbo ni oa da rote ode unuekpe lo ogba ni a ri isumha shi, ni o rote oboese nga fiala lo ne oghiato ali oni o li iko o khi. 2 Ogbo ni o rote ode unuekpe lo, loli o khi orisumhaka oyi

isumha. 3 Eri oni oo khe ekhe ode unuekpe o khueghie ode-a na li, eni isumha e suo uruli oyoli ini o lu isumha eyoli eva abi o ri eva na we, o re we kia lase. 4 O kha da re wewe nya fie lase ne, eri oo ralo na we, eni isumha ee deba li, itobõ khi e lese uruli oyoli. 5 E a ya deba ogboese, eri e ri ochoghõ me oli ya ke na, itobõ khi ea lese uruli oyoli."

6 Eri iJesu o ze okhe ona ro nu we ngme, ama ea lese emini o ri oli ngme.

IJesu ni o khi orisumhaka onete

7 Igbo iJesu o gbo le, "Egbebi-ingme mhi gue e ye e, mhemhe mhi khi ode unuekpe ni isumha e rote e lo, ni e gbo te e dose fie. 8 Egbo ni e kpe bhale khe mhe, ighiato ali eni e li iko e khi, ama eni isumha ea ri esõ shi we o. 9 Mhemhe mhi khi ode unuekpe, onini o da rote mhemhe egbe ne, a ya mie oli pfuese, o ya fie, o lo le, o me emhi le. 10 Eri oghiato o lese bhale ya do, o gbe-a, o pfuse-a tse, ama mhi she bhale ni a mhõli agbo, ni a mhõli oli gba pfo.

11 "Mhemhe mhi khi orisumhaka onete. Eri orisumhaka onete o ri agbo oyoli shi eke ni eni isumha eyoli. 12 Oni a mie shi akanya irisumhaka oa khi loli o mhõli eni isumha, ini o me khi akpogene oo bhale, o na tsua isumha kua, oni akpogene o tsua rughu eni isumha, o vese we kua. 13 Oni a mie shi oni akanya irisumhaka o na vu, itobõ khi eni isumha ea khi eyoli, ali khi ea mu oli egbe.

14 "Mhemhe mhi khi orisumhaka onete, mhi lese isumha eyemhe, eni isumha e lese. 15 Abi Ita o li lese mhe, igbo mhemhe mhi lese oli, igbo mhi ro ri agbo oyemhe shi eke na eni isumha.* 16 Isumha elese e laõ ni ea la elemhi ogba oyi isumha ona memena. Mhi mema fie ya wolõ we ma o. E ya suo uruli oyemhe. E ya kugbe khi oghuo, e mhõli orisumhaka oghuo. 17 Ita o nono ingme oyemhe, itobõ khi mhi lama ri agbo oyemhe shi eke, ni a ro bhale ya e khi mhi ya gbo me oli rue. 18 Aa me ogbokhoghuo ni o ya dobe mie mhe agbo oyemhe. Mhemhe oghuo mhi ro li shi eke. Mhi mhõli afu ni mhi ro o ze oli obõ, mhi gbo dobe ya rue oli ini o ghõle mhe. Omhese ona Itamhe o gueye mhe mhi ri ele."

19 Eni ingmemhi enana e gbo pfi umhama shi egbe o na egbo iJu. 20 Ebubu egbo e lie, "Ayemhe okphaghie o la li egbe, ujili oo kpha li. Elo e ze khi a ri esõ o shi oli o?"

21 Ama egbo elese, ee oli, "Ingmemhi enana ea dobe ya rote unu oyi ogbo ni o mhõli ayemhe okphaghie lasele! Ayemhe okphaghie o dobe ya khueghie ozalo alo a?"

22 Oni eghege o khi eghege oruame ni a ro li ukpe ni a ro ye lele abi a li ri Owa oyi Eshinegba ri ele nga Eshinegba obõ. Eghege ulili lo. 23 IJesu o la atukpapfe oyi Owa oyi Eshinegba kia, ashini a lu arakpha oyi

* 10:15 Li ze iMat 11:27; iLuk 10:22

iSolomoni. ²⁴ Ebubu eḡbo iJu e le gasẹ ọli, e mhila li, “Eḡe u ri anye ya shi alo ebili ramhi? Khueghie igesikia ni o la ọ-a khasẹ anye ini yeḡe u khi iKirisiti!”

²⁵ Ijesu ọọ wẹ, “Mhi she kpẹ gueyẹ ẹ, ama aa lama mie mhẹ suọ. Ikanya ọnyalao ni mhi ri itoto oyi Ita a gbe, wẹwẹ e pfi ọtsẹḡe na mhẹ. ²⁶ Ama aa lama miesuọ, itobọ khi aa la elemhi isumha eyemhẹ. ²⁷ Isumha eyemhẹ ẹẹ suọ uruli oyemhẹ, mhi lẹḡe wẹ, ẹẹ deba mhẹ. ²⁸ Mhi ri agbọ na agbọagbọ na wẹ, ẹa tigbe ya pfua. Aa mẹ ọni ọ ya doḡe mie mhẹ ẹwẹ obọ. ²⁹ Itamhẹ ni ọ ri eni isumha nga mhẹ obọ, ọ fu doḡe oḡbọkpa. Aa mẹ ọni ọ doḡe ya mie Ita wẹ obọ. ³⁰ Mhẹmhẹ ali Itamhẹ oḡhuo anye khi.”

³¹ Eni eḡbo iJu e gbo sanọ echẹ ekẹ ẹ tonu ọli. ³² Ijesu ọọ wẹ, “Mhi she gbe ikanya ebubu ukpelo ọyẹ ẹ, ni o khia khi Itamhẹ ọ ri itoto na mhẹ ni mhi rọ gbe wẹ, onoghuo a tonu mhẹ echẹ ẹ shi ọ?”

³³ Eni eḡbo iJu ẹẹ ọli, “Oa khi itobọ ikanya enete e zẹ ni anye rọ a tonu ẹ echẹ, ama, itobọ khi u pfi unu-a! Sẹ yeḡe oḡbọ afuẹ-afuẹ u li ẹ ke liẹ khi Eshineḡba u khi?”†

³⁴ Ijesu ọọ wẹ, “A she kpẹ kekẹ ọli shi ebe Ishi eyi iMosisi khi Eshineḡba ọọ liẹ khi, ishineḡba ẹẹ a khi.‡ ³⁵ Anye she kpẹ lẹḡe khi emini ebe onopfuasẹ o ngme khi igesikia o khi agbọagbọ, khi eḡbo ni a she kpẹ gue ingme eyi Eshineḡba ye, Eshineḡba ọ lu ishineḡba. ³⁶ Ita ọ she ze mhẹ ọda kekẹ neni ọ ghie mhẹ bhale agbọ, ini mhi ngme ḡọ khi Omi Eshineḡba mhi khi, sẹ a ke li a liẹ khi mhi a pfi unu-a? ³⁷ A khi mie mhẹ suọ, ini mhi aa ya riḡe emini Itamhẹ ọ riḡe. ³⁸ Ama ini mhia riḡe wẹ, ini aa rọ tseku mie mhẹ suọ, a mie ikanya ọnyalao ni mhia gbe suọ, ni a rọ lẹḡe khi Ita ọ la elemhi oyemhẹ, mhẹmhẹ mhi li la elemhi oyi Ita.”

³⁹ Iḡhọ e ke gbo li dua ni wẹwẹ e mu iJesu, ama ọ pfue wẹ, ọa zẹ wẹ mu.

⁴⁰ Ijesu ọ da okẹ iḡodani je ukiekiẹ ashini iḡoni ọ ke la batazi eḡbo. Iḡhọ ọ bie ya la akaghọ. § ⁴¹ Ebubu eḡbo e bhale akaghọ deba li. Ẹẹ, “Iḡoni ọa gbe ikanya ọnyalao okhọḡhuo, ama ingmemhi ni iḡoni ọ ngme shi ingme eyi iJesu, e bhale ya tsẹ nya.” ⁴² Ebubu eḡbo ni e la akaghọ e mie iJesu suo.

11

Eghuli oyi iLazarosi

¹ Ọmọḡe oḡhuo ni a lu iLazarosi ni ọ la ẹoli iBẹtani, Oḡ ghua. IBẹtani iMeli ali inyoghuo ọli ni ọkpotoso ni a lu iMata e la. * ² IMeli ọna ọ ke ku ituale ni ọ pfie ku Ọnọmhuẹ awẹ, ni ọ gbo ri itsu ni e la li ukhomhi shishi ọ ẹwẹ-a. Lọli ọ khi inyoghuo iLazarosi ni ọ yẹshi

i ghua.† ³ Inyoghuo ọli eni ikpotso e ghie usomhi ghi iJesu, e ọ li, “Ọnọmhuẹ, ọmọḡe ẹ ọḡ ghua.”

⁴ Abi iJesu ọ rọ suọ ona, ọọ li, “Ughuamhi ona, ọa ya gbe ọli, ama, eri a mẹ onana ni a mẹ asha khi ufumhi na Eshineḡba ali Omi Eshineḡba.”

⁵ Ijesu ọọ nono ingme oyi iMata ali iMeli ali iLazarosi. ⁶ Abi ọ rọ tseku suọ khi iLazarosi ọ ghua, ọ kie la ashini ọ la ramhi oḡbẹḡe eva. ⁷ Iḡhọ ọ gueyẹ eniyẹ odukhokho eyọli, ọọ wẹ, “A zẹ ni awa mu egbe pfi je obini ekẹ iJudia.”

⁸ Eniyẹ odukhokho eyọli e ọ li, “Ọsẹḡe, ode ọ a nuẹ ne ni eḡbo iJu e rọ ọ nono ni wẹwẹ tonu ẹ echẹ. Oobọ wa nono ni u gbo nyenẹ egbe je?”

⁹ Ijesu ọọ wẹ, “Oa khi te ẹḡe uzogbe ramhi ẹḡe oḡbọmhi awa rọ ọ mẹ ekẹ? Oni ọọ kia ini ogbe o la ọ, ọa ya khi owẹ, itobọ khi ákpá oyi agbọ ona ọ rọ ọ mẹ ekẹ. ¹⁰ Ama ini ọ ri alo ebili ẹ kia, ọ ya khi owe, itobọ khi ọa mhọli ákpá ni ọ rọ ọ mẹ ekẹ.”

¹¹ Abi ọ ke rọ ngme onana se, ọ gueyẹ wẹ, ọọ wẹ, “iLazarosi ọmọḡe awa ọ she lesẹa, ama mhia lẹ ni mhi ya guise ọli le.”

¹² Eniyẹ odukhokho eyọli e ọ li, “Abi ọ rọ da lesẹ-a eḡhọ, ọ ya ze.”

¹³ Eri iJesu ọ rọ li liẹ khi iLazarosi ọ she ghua, ama e dabi khi eḡbegbi oleḡe ọ ngme. ¹⁴ Iḡhọ iJesu ọ guele gboo khi iLazarosi ọ she ghu-a. ¹⁵ Ama itobọ oye ẹ, egbe e mu mhẹ shi ọ khi mhi aa nu ọli la akaghọ ni ọ rọ ghu-a, ni a rọ mie mhẹ suọ. A zẹ ni awa lẹ deba li.

¹⁶ ITomosi ni a gbo li ẹ lu iDidimosi, ọọ eniyẹ odukhokho enekpọle. “A zẹ ni awa li deba Ọsẹḡe je oobọ ni awa nu ọli ghu-a.”

¹⁷ Eḡhẹḡhẹ ni iJesu ọ ke rọ ramhi aḡhọ, ọ bhale ya ẹ khi o she ramhi ẹḡe ene abi a te ri iLazarosi tọ. ¹⁸ Rọte iBẹtani je iJerusalẹmu ọa ramhi imali eva. ¹⁹ Iḡhọ ebubu eḡbo iJu e she kpẹ bhale iBẹtani ya tsẹ iMeli ali iMata e mu opfu shi inyoghuo wẹ ni ọ ghu-a.

²⁰ Abi iMata ọ rọ suọ khi iJesu ọḡ bhale, ọ fiẹ lase ya lona li ode, ama iMeli ọ la elemhi owa. ²¹ IMata ọọ iJesu, “Ọnọmhuẹ, ini u la akana lọ, inyoghuo-mhẹ ọa kha ghu. ²² Ama mhi lẹḡe khi memena khi Eshineḡba ọ ya ri emiemini u wa mhila li ne.”

²³ Ijesu ọọ li, “Inyoghuo ẹ, ọ gbo ya guale bhale agbọ.”

²⁴ IMata ọ li, “Mhi lẹḡe khi ọ ya te eghuli guale oḡbẹḡe iguale ni o khi oḡbẹḡe ni o kpukhokho.”

²⁵ Ijesu ọọ ọli, “Mhẹmhẹ mhi rọte eghuli ya guise eni e ghu-a le, ni mhi ri agbọ ya na wẹ, ọni ọ da mie mhẹ suọ ọ ya mhọli agbọ, ini ọ tseku ghu-a. ²⁶ Ọni ọ la agbọ ni ọ da mie mhẹ suọ, ọa tigbe ya ghu-a. U fẹ mie ona suọ?”

† 10:33 Li zẹ iḡev 24.16 ‡ 10:34 Li zẹ iwole 82.6 § 10:40 Li zẹ iḡon 1.28 * 11:1 Li zẹ iLuk 10.38-39 † 11:2 Li zẹ iḡon 12.3

27 Oo li, “Ti Onomhue! Mhi miesuo khi yeye u khi iKirisiti, Omi Eshinegba ni o ya bhale eke agbo ona.”

28 Abi iMata o ro ngme gho se o le ya ri ofie gueye iMeli, oo, “Oseso o she bhale, oo nono e.” 29 Abi iMeli o ro suo ona o ti vule, o nyanya fie lase je ashini iJesu o la. 30 IJesu o kie ramhi oni eoli ni oo je ne, ama o kie la ashini o kia ramhi ni iMata o ro lona li ode. 31 Egb o iju ni e la elemhi owa yese oli, e vule deba li je olase abi e ro me khi o ti vule je olase. E dabi khi eri o je obini uji ya vie.

32 Abi iMeli o ro ramhi ashini iJesu o la ni o me oli, o de ya wugha li odalo, oo li, “Onomhue, ini u la akana lo, inyoghuo-mhe o a kha ghu!”

33 Abi iJesu o me khi loli ali egbo iju ni e kphase oli khi ee vie, o ro obo ti iJesu udu, egbe e guogho oli a. 34 IJesu o mhila we, oo, “Ashi a ro li to?”

E o li, “Onomhue bhale ya ghe oli.”

35 IJesu o vie. 36 Egb o iju ni e la agho, ee, “A ghe abi oli nono ingme oyi oli khe.”

37 Ama eghuo o e lie, “Loli ni o khueghie ozalo alo-a oo kha dobe tsumhi iLazarosi ini o khi ghua?”

IJesu o guise iLazarosi gbo bhale agbo

38 O gbo ri obo ti iJesu udu. O kia je obini uji ni o khi irui, ni a gheghele eche zuse unu. 39 IJesu oo, “A gheghele oni eche unu oni uji-a.”

iMata inyoghuo oni omose ni o ghu-a oo, “Onomhue, o she ya ke we! Amo o li ele onuzi-ene abi a te ro li to!”

40 IJesu o li, “Mhi a kpe gueye khi u ya me ufumhi oyi Eshinegba ini u miesuo?” 41 Igho e gheghele oni eche unu uji lase. IJesu o yase alo idane, o li, “Mhi kphemhi ne Ita, khi u suo mhe. 42 Mhi lese khi u ma suo oyemhe, itobo oyi egbo ena mhi ro o ngme ona ni e miesuo khi yeye u ghie mhe.”

43 Abi o ro ngme ona se, o lu oli leghe, “iLazarosi e! Fie lasele!” 44 Oni omose ni o ghu-a o fie lasele, a ri ide olimhi geno li abo ali awe, ghe eni a ro ku oli alo. IJesu oo we, “A taghie oli a ni a ze oli vu.”

Ugbamhi abi a li ya gbe iJesu-a

(iMat 26.1-5; iMak 14.1-2; iLuk 22.1-2)

45 Ebubu egbo iju ni e bhale ya tse iMeli o mu opfu e me emini iJesu o riele, e mie oli suo. 46 Ama eghuo elemhi we e vu ya gueye egbo iFarisi emini iJesu o riele. 47 Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iFarisi e ya lu eni e mheso ni a lu iSaediri ya nu we mholi ilegba.

E mhila egbewe, “Elo awa li ena? Aa me ikanya onyaloa ni omose onana o gbe? 48 Ini awa lina ze oli obo, ogbokpa o ya mie oli suo. Egb o iRomu e ya shashe Owa oyi Eshinegba oyawa-a.”

49 Omose oghuo elemhi we ni a lu iKefasi, ni o ralo ugamhi oni ukpe ogho, oo li, “Aa lese ingme! 50 A lese khi ogbo otuoghuo o kha ghu-a na egbo kpa, khi o ti dose ni egbo nya e pfua?”

51 Oa khi ibe eyoli o ro sa ngme oni ungmemhi ona, ama ungmemhi angme-shi-eke ni o ya tse ogbe na ako, khi iJesu o ya ghua na egbo iju o khi ni o ngme, itobo khi loli o ralo ugamhi oni ukpe. 52 Oa khi oyi iju tse, ama ni o sano egbo eyi Eshinegba ni e kia miatse ku agbo nya gbili re we khili oghuo.

53 Rote ele gho vu, egbo iju e te gba ugbamhi abi wewe e li ya gbe iJesu a. 54 Itobo igbo, iJesu o ke kia lase gbo iteva oyi egbo iju. O ri ochogho vu je eoli ni a lu Efuremu, ni o ti mama odagbe ifufu. Agho loli ali eniye odukhoko eyoli e ke ga la.

55 Abi eghewe ukpe iPasova oyi egbo iju o ro ti i bhale, ebubu egbo e te eoli ododa je iJerusalemu ya ri egbe we khi eni e pfuase, abi ushi oyewe oo e ke li neni oni ukpe o ramhi. 56 Ee nono iJesu. Abi e ro la elemhi Owa oyi Eshinegba, e mhila egbewe, e lie, “A li sa khi o ya bhale? Otse o ya bhale shi oni ukpe ona.” 57 Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iFarisi e she kpe mheso na eni egbo, oni o da lese obini iJesu o la, oni ogbo o guele ni wewe e me asha mu oli.

12

iMeli o la obini iBetani ku ituale ku iJesu (iMat 26.6-13; iMak 14.1-9)

1 Abi o ro kpo ogbele esesa oni ukpe iPasova le, iJesu o nyene egbe bhale obini iBetani, obini iLazarosi ni iJesu o rote eghuli guise le o la. 2 E nye akhe na iJesu, iMata o kphanon eni eminale ghi we. iLazarosi o li nu we shito shi ilele oyi eni ekhe. 3 Igho iMeli o rue egbegbi akanama ituale ni o pfi e ni o lolo ghalo. O ku oli shi iJesu awe, o ri itsu ni e la li ukhomhi shishi o awe a. Upfiemhi oyi oni ituale o kphela vo oni elemhi owa nya.*

4 Ijudasi Isikaroti ni o khi otuoghuo eniye odukhoko eyi iJesu, ni o rote ikpukhoko ya ri iJesu de, o me emini iMeli o riele, oo, 5 “Elo o ze ni aa ro ri oni ituale de ni a kemhi eni ikpagho na eni ea mhue? Oni ituale o ghalo ramhi ifata ukpe oyi ogbo oghuo.” 6 Oa khi itobo khi o mholi udu iamhe na eni ea mhue, o ro ngme ungmemhi ona. Ama itobo khi oghiat o khi, ali khi loli o tsua ikpagho o mhue na we, ni o rote muno epfia.

7 Ama iJesu oo li, “Ze oli obo riele emini o la li udu, eri o mu mhe egbe e khe iroto oyemhe. 8 Eghewe kpa egbo ni ea mhue e ro nu e a la, ama mhemhe mhia nu e ya la ana eghewe kpa.”†

* 12:3 Li ze iLuk 7.37-38 † 12:8 Li ze iDeut 15.11

⁹Ebubu ɛgbo iJu e suɔ khi iJesu ɔ la iBetani, igho e je oobo. Oa khi itobo iJesu tse e ro je oobo, ama ni e ba me iLazarosi ni iJesu ɔ te eghuli guise le. ¹⁰Igho ighie eyi ekpodalougamhi ee gba ugbamhi abi e li ya li gbe iLazarosi a, ¹¹itobo khi ingme oyoli o ze khi ebubu ɛgbo iJu e ku ma iJesu ɔ, ni e ro mie oli suɔ.

Egbo eri ufumhina iJesu abi ɔ rɔ lo elemhi iJerusalemu

(iMat 21.1-11; iMak 11.1-11; iLuk 19.28-40)

¹²Ogbeakolo ebubu ɛgbo ni e bhale shi oni ukpe iPasova e suɔ khi iJesu ɔɔ je iJerusalemu. ¹³Igho e yanɔ eyamhi mhue abo fiɛ ya ɛɛ oli. E kpe okeke gbii, e lie, “Tsumhi anye. Awa kueghie Eshinegba. Eshinegba ɔ khivoɛ na oni ɔ ri eva oyi Eshinegba Onomhue e bhale! Eshinegba ɔ ka khivoɛ na oghie iZireni!”[†]

¹⁴IJesu ɔ me ozele akphere. O nga li shito abi Ebe-no-pfuase o ngme oli, ni ɔɔ,

¹⁵“Egbo iJerusalemu,
ulishi o khi mu e!

Oghie oye e ɔɔ bhale ena,

o nga ozele akphere ɛɛ bhale.”[§]

¹⁶Eniye odukhokho eyi iJesu ɛa kpe rote eke lese obini eni ingme ena e je. Ama abi Eshinegba ɔ rote eghuli guise iJesu le ni ɔ ri ufumhi na li, e ro tigbe sato khi a kpe keke eni ingme eyoli ena shi Ebe-no-pfuase, ali khi e ke riɛle eni ingme ena deba li ghue.

¹⁷Olele ɛgbo ni e nu oli la agho abi o ro rote uji lu iLazarosi lasele, ni ɔ ro rote eghuli guise oli le, e kie kia gueye ɛgbo abi a li me oni ingme. ¹⁸Itobo khi ebubu ɛgbo e suɔ khi iJesu ɔ gbe akanya onyaloa ona e ro ve lasele ya me oli. ¹⁹Igho ɛgbo iFarisi e nu egbe we ngme oli, e lie, “Awa aa mholi emini awa dobe ya li ona. Aa me khi ɛgbo nya e ke e deba li!”

IJesu ɔ ngme ingme eghuli oyoli shi eke

²⁰Egbo iGiriki e li la eni e je iJerusalemu ya ga eghie oni ukpe iPasova. ²¹E ya mhila iFilipu (ni ɔ khi onge iBetisaida ni o la iGalili) e ɔ li “Oga, anye e nono ni anye me iJesu, ni anye nu oli ngme.”

²²iFilipu ɔ vu ya gueye Aduru, wewe aava e ya gueye iJesu.

²³IJesu ɔɔ, “Oni eghie o she ramhi ni a ro ri ufumhi oni emhi oyi Omi Ogbɔ ya khase. ²⁴Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, ini aa li ri ukpamhi ado ko eke ni o ghua, eri o kie ya li abi o kie kpe li. Ini a roli ko eke ni o ro ze, o ghua, o fu, o ri imomhi ni e bu lasele. ²⁵Onini ɔ da nono ingme agbo oyoli dose ode ne, o ya de oli obo a, ama oni ɔa da nono ingme

agbo oyoli elemhi agbo ona ne, eri ɔ keshe ɔ shi e khe agbo na agbo agbo.* ²⁶Oni ɔ nono khi loli ya ga mhe, ɔo mama ya ke deba mhe. Ashini mhi da la kpa, ɔ li la akagho. Itamhe ɔ mu ekpe na li.

²⁷“Memena udu oyemhe ɔa ke sheshe. Elo mhi ke ya ngme? ‘Eri mhi ke ya lie, Ita, khi ze ni eghie ona o bhale deba mhe?’ Iiye, oni eghie ni o ze ni mhi ro bhale agbo na! ²⁸Ita ri ufumhi ni o la eva oye khase.”

Igho Eshinegba ɔ rote idane ngme lase, ɔɔ, “Mhi she kpe ri ufumhi ni o la eva oyemhe khase ɛgbo na agbo, mhi ya gbo ligho riɛle oli.”

²⁹Ebubu ɛgbo ni e migha epfepfe agho e suɔ khi uruli oyi Eshinegba o ngme. Egbo eghuo ɛɛ, “Akphala o de!” Egbo elese ɛɛ, “Ageni ɔ nu oli ngme!”

³⁰Ama iJesu ɔɔ, “Oa khi itobo oyemhe uruli oyi Eshinegba ogho o ro ngme ungememhi ogho, ama itobo oye e lo. ³¹Oni eghie o she ramhi ni a ro ri agbo e gue ezo. Memena, a ya khu Okphaghie oni ɔ kpe e mheshe shi agbo ona ukpekhomhi pfi. ³²A kha da yase mhe nga idane ɔɔra apfida ne, mhi ya ti ogbokpa bhale deba mhe.” ³³Eri ɔ ngme ona ni ɔ ro rokhashe we uwali eghuli ni ɔ ya ghue.

³⁴Eni ɛgbo ɛɛ oli, “Ushi ni Eshinegba ɔ ro na iMosisi na awa o gue oli ye anye khi agbo agbo Omiepfuese ɔ ya la ɔ. Seɛ u ke li a lie khi a mema ya yase Omi Ogbɔ nga idane? Oghuo ɔ khi oni Omi Ogbɔ ona?”[†]

³⁵IJesu ɔɔ we, “Akpa o ya la e iteva ukuku eghie. A ke kia okiali abi oni akpa o kie la e iteva memena, ini obili o khi ya bi e, itobo khi oni ɔ la alo ebili ɔa lese obini ɔɔ je. ³⁶A regbenga oni akpa ni ɔ ri akpa na e abi o kie li la e iteva, ni a li khi ɛgbo ni e ri imeke e na ɛgbo.” Abi iJesu ɔ li ngme ona se, ɔ lase we iteva le, je ashini ɛa ke te e me oli.

Umha-miesuo oyi ɛgbo ifu

³⁷Abi iJesu ɔ tseku gbe ikanya onyaloa ena ukpeloe oyewe, ɛa kie lama mie oli suɔ. ³⁸Onana o ri emini Azaya ni ɔ khi Omekeguele ɔ kpe ngme shi eke ya tse, ni ɔɔ, “Onomhue, oghuo ɔ lama mie usomhi oyanye suɔ?

Oghuo Onomhue ɔ mema

khueghie ekpabo eyoli-a khase?”[‡]

³⁹Onana o ze khi ɛa dobe miesuo, itobo khi Azaya ɔ gbo ngme oli shi ashese khi, ⁴⁰“Eshinegba ɔ she tase we alo a, ɔ gbo zuse we udu ini e khi me eke ali ini udu oyewe e khi lese ingme. Ini e khi ya mu pfi, ni mhi me asha re we ze.”[§] ⁴¹Eri Azaya ɔ ngme ona

[†] 12:13 Li ze iwolo 118.25,26 § 12:15 Li ze iZaka 9.9

[†] 12:34 Li ze iwolo 110.4; Aza 9.7; Ezik 37.25; iDan 7.14

* 12:25 Li ze iMat 10.39; 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; 17.33

[‡] 12:38 Li ze Aza 53.1 § 12:40 Li ze Aza 6.10

itobō khi o she kpe mē ufumhi oyi iJesu, o gbo kpe ngme ingme oyoli.

⁴² Abi o tseku khia khi ebubu eni eē ralo eyi egbo iJu e mie iJesu suō eghēghe ni a ngme ena, eā ngme oḷi lasele, itobō khi e na ulishi oyi iFarisi ini e khi khu ewe owa ugamhi ya lase. ⁴³ Irari khi e nono ikuēghe ni o rōte obō oyi egbo bhale doṣe oni o rōte obō oyi Eshinegba bhale.

Ungmemhi oyi iJesu a rō ya ri egbo na agbo gue ezo

⁴⁴ IJesu o tseṣe leghe guele, oḷ, “Oni o da mie mhē suō, oā khi mhēmhe tse o miesuō, ama oni o ghie mhē o li miesuō. ⁴⁵ Onini o da mē mhē, o she li mē oni o ghie mhē. ⁴⁶ Mhi she bhale agbo ya ri akpā gē na egbo na agbo, ini eni e mie mhē suō oḷhōghuo o khi la alo ebili. ⁴⁷ Oni o suō ungmehi oyemhe ni o da rō shi o, oā khi mhēmhe mhi ya pfa ezo mu oḷi. Oa khi eri mhi bhale ya ri egbo na agbo gue ezo, ama eri mhi bhale ya mie agbo pfuese. ⁴⁸ Oni oḷ pfa ezo mu oni o da kie mhē ali ungmehi oyemhe, o la agho. Eni ungmehi ni mhia ngme e ya pfa ezo mu oḷi ogbeḷe ni o kpukhokho. ⁴⁹ Itobō khi oā khi ungmehi oḷsobō oyemhe mhia ngme, ama ungmehi ni Ita ni o ghie o mhēṣe na mhe mhi ngme mhia ngme.” ⁵⁰ Mhi leṣe khi oni ushi oyi Eshinegba, o ri agbo na agbo agbo o na oḷgbo. Irarigho, eri mhi e ngme emini Ita o gueye mhē mhi ngme.

13

IJesu o kpe eniye odukhokho eyoli awe-a

¹ Abi o rō kpō eḷeghuo ukpe iPasova le, iJesu o leṣe khi oni eghēghe o she ramhi ni o rō ya te agbo lasele je oyi Ita. O ma kie kpe nono ingme oyi egbo eyoli ni e la agbo, o rōli khasē we khi eri lōli nono ingme oyewe pfo.

² IJesu ali eniye odukhokho eyoli e la ashini e la le eminale eḷe ogbōmhi. Oḷphaghie o she rōli shi udu oyi iJudasi omi iSamō Isikaroti o ka rō iJesu de. ³ IJesu o leṣe khi Ita o she rō ekpabō nga luē obō, o leṣe khi obō oyi Eshinegba lōli kpe te bhale, ali khi obō oyoli lōli gbo nyenē egbe ya je. ⁴ Igho iJesu o rōte ashini o shitoḷi ti vule, ikhi ashini e la le eminale, o gueghie awulu ni o sō kpēda, o ri ode ni a rō o muno amē egbe-a mu oku. ⁵ Igho o ku amē shi atalabi, o kpe eniye odukhokho eyoli awe-a. O rue ode ni a rō o muno amē egbe a ni o rō mu oku shishi we amē awe-a.

⁶ Abi o rō kpe ramhi iSamō iPita o, iPita oḷ, “Kie! Onomhue yeye u kha ke kpe mhē awe a?”

⁷ IJesu oḷ li, “Wa leṣe emini mhia riēle memena, ama u ya leṣe okhese.”

⁸ ISamō iPita oḷ, “Onomhue, atsobō ogbo! Wa ya tigbe kpe mhē awe-a.”

IJesu oḷ, “Ini mhia kpe e awe-a, wa aa ke khi oyemhe.”

⁹ ISamō iPita oḷ, “O kha khi igho, Onomhue, oā khi awe tse u ke leṣe ya kpe mhē-a! Ama kpe mhē abō ali ukhomhi-a ma o.”

¹⁰ IJesu oḷ li, “Ogbo ni o da khuē se, o she pfuase, oā khi oni o ke gbo ya khuē-a, ama awe o ke leṣe e yeghe-a. Eē nya a she pfuase, se ni oḷuoghuo elemhi e.” ¹¹ Irari khi iJesu o she kpe leṣe oni o ya rō oḷi de, lōli o ze ni o rō lie, “Eē nya a she pfuase, se ni oḷuoghuo elemhi e.”

¹² Abi iJesu o rō kpe we awe a se, o riēle awulu ni o kpe gueghie rō sō, o ya shito ashini o kpe te vule. Oḷ mhila we, “A li leṣe akanya ni mhi gbe na e leṣa?” ¹³ “A lu mhē ‘Oseṣe’ ali ‘Onomhue.’ A ga gue ngme, itobō khi emini mhi khi gho. ¹⁴ Memena ni mhēmhe ni mhi khi Onomhue ali Oseṣe oyē mhi she kpe e awe-a, eē a li ke kpe egbe e awe-a. ¹⁵ Mhi she ri irokhokho khasē e, ni a li ke riēle emini mhi riēle na e.” ¹⁶ Egbegbi ingme mhi gueye e, khi oni o ga oḷgbo, oā ya fu doṣe oni oḷ ga, oni a aghiusomhi oā ya fu doṣe oni o ghie oḷi usomhi.† ¹⁷ Abi a rō leṣe eni ingme ena egbo, a ya khivose na e, ini a rō li gba akanya.

IJesu o guele shi eke khi a ya rē luē de

(iMat 26.20-25; iMak 14.17-21; iLuk 22.21-23)

¹⁸ “Aa khi eē nya mhi nu e ngme. Mhi leṣe abi ingeli eyi eni mhi ze e li. Ama, emini Ebe-no-pfuase o ngme, o mema bhale ya tse, ikhi oni oḷ, ‘Ogbo ni o nu mhē e le eminale o ya nyenē egbe mu okhōli vule shi mhē o.’‡

¹⁹ “Eri mhia gue ona ye e shi eke neni a ligho mē oḷi, ishegho ini a ligho mē gho, a ya miesuō khi ‘Mhēmhe mhi khi oni mhi khi.’ ²⁰ Abi o li mhi li gue oḷi e ye e, khi oni o da kpe abo mie aghiusomhi ni mhi ghie, mhēmhe o li mie, oni o da mie mhē, oni o ghie mhē o li mie.”§

²¹ Abi iJesu o rō ngme ona se, udu oā ke sheshe oḷi, o guele gbo, oḷ, “Egbegbi ingme mhi gueye e, khi oḷuoghuo elemhi e, o ya remhe de.”

²² Eniye odukhokho eyoli e bino egbe alo gase, o lolo sha we abō oni iJesu o ngme. ²³ Oghuo oḷ odukhokho ni iJesu o mema nono ingme oyoli, o shito mama iJesu. ²⁴ ISamō iPita o rō ikpialo nu oni oḷ odukhokho ngme, oḷ li, “Mhila iJesu, oghuo oni oḷgbo o fe khi elemhi awa.”

* 13:15 Li ze iLuk 22.27 † 13:16 Li ze iMat 10.24; iLuk 6.40; iJon 15.20 ‡ 13:18 Li ze iWolo 41.9 § 13:20 Li ze iMat 10.40; iMak 9.37; iLuk 9.48; 10.16

²⁵ Igho oni omo odukhokho ni o shito mama iJesu o mhila li, oo, “Onomhue, oghuo oni ogbo o khi elemhi anye?”

²⁶ IJesu o so li o, oo, “Oni mhi ya ri ibuledi ona somhi utasa oni awa te e le emhi enana na ne, loli lo.” Igho o so oni ibuledi elemhi utasa, o ro na iJudasi omi iSamu Isikaroti. ²⁷ Abi iJudasi o lese mie oni ibuledi se, Okphaghi e o lo oli udu. IJesu o gueye oli, “Nyanya ya ri e emini wa nono ni u ri e.” ²⁸ Ogbokhoghuo abi e ga li shito o le eminale, o la ni o lese emini o ze ni iJesu o ro ngme oli gho. ²⁹ Aborokhia khi iJudasi o tsua ikpagho o mhu e na we, eghuo e dabi khi eri iJesu o gueye oli o ka de emini e ro o li ukpe iPasova. Elese e dabi khi otse eri oo o ka somhi eni e mhu e opfa. ³⁰ Abi iJudasi o mie oni ibuledi se. O fi lese agho agho. Eliyose o she ramhi.

IJesu o ri ushi onogbo na we

³¹ Abi iJudasi o ro vu se, iJesu oo, “Eena egbo e ya me ufumhi oyi mhemhe Omi Ogb, e ya te idiegbe oyi Omi Ogb me ufumhi oyi Eshinegba. ³² Ini egbo e rote idiegbe oyi Omi Ogb me ufumhi oyi Eshinegba, eghoghe agho Eshinegba lolighuo o ya nyanya ri ufumhi oyi Omi Ogb khashe egbo.

³³ “Eniye eyemhe, mhia ke nu e ya la akana tese. A ya nono mhe, aa ke me mhe. Mhi gue ona ye e memena, abi mhi kpe li gueye eni e mheshe eyi egbo iJu, ni mhi e, Aa dobe ya ramhi obini mhi-a je.”*

³⁴ “Memena mhi ro ushi onogbo na e: A nono ingme oyi egbe e. Abi mhi li nono ingme oye e, a mema li ya nono ingme oyi egbe e.† ³⁵ A kha da mholi inono na egbe e ne, egbo kpa e ya lese khi eniye odukhokho eyemhe a khi.”

IJesu o ngme o shi eke khi iPita o ya kie lue

(iMat 26.31-35; iMak 14.27-31; iLuk 22.31-34)

³⁶ ISamo iPita o mhila li, oo, “Onomhue, obo wa le?”

IJesu oo li, “Waa ya dobe deba mhe je obini mhia je, ama u ya deba mhe okhese.”

³⁷ IPita o mhila li, oo “Elo e ze ni mhi aa ro dobe ya deba e? Mhi mu egbe ni agbo oyemhe o li opfu-a!”

³⁸ IJesu o ke gbo so li o, “U ga mema mu egbe agbo oye o ro lie opfu-a na mhe? Mhi gueye khi, neni okpa o gbieghe, u ya lie khi u waa lese mhe ramhi itese!”

14

IJesu khi ode ni a te e bhale deba Eshinegba

¹ IJesu o gueye eniye odukhokho eyoli, oo we, “Aa khi ze ni udu o yese e-a, a mie Eshinegba suo, a gbo li mie mhe suo. ² Elemhi

owa ni a la e kpoku shi apfe oyi Itamhe. Ini o a khi igho lo, mhi kha gueye e. Mhia ya vu ni mhi ya mu egbe asha shi eke khe e. ³ Mhi kha vu ya mu egbe shi eke khe e se, mhi ya gbo nyene egbe bhale ya wol o e ma egbe vu, ishegho ashini mhi ya la, ni a li nu mhe la akagho. ⁴ A lese ode ni a te e je ashini mhia je.”

⁵ ITomosi oo li, “Onomhue, anye ea lese obini u wa je. Se e anye li ya lese ode je obini u wa je?”

⁶ IJesu oo li, “Mhemhe mhi khi ode ni a te e je obini oyi Eshinegba. Mhemhe mhi ri igesikia ni o la Eshinegba a khashe. Mhemhe mhi ri agbo o na o gbo. Ogbokhoghuo o me asha ya je obini oyi Ita ini o la rote obo oyemhe. ⁷ Eri a kha lese mhe lo, a kha li lese oni Ita. Ro te memena vu, a she lese oli, a gbo me oli.”

⁸ IFilipu oo, “Onomhue, ri oni Ita khashe anye, emini anye lese nono gho.”

⁹ IJesu o soli o, o, “IFilipu, mhi she nu e la tese, waa kie lese oni mhi khi? Oni o da me mhe, o she me oni Ita. Se e u kiele e lie ‘Ri oni Ita khashe anye?’ ¹⁰ Filipu, waa miesuo khi mhi la elemhi oyi Ita, ali khi Ita o la elemhi oyemhe? Ingmemhi ni mhi gueye e nya e khi eyemhe. Ita ni o la mhe elemhi o ga gbe ikanya ena nya. ¹¹ A mie emini mhi ngme suo ini mhi e khi mhi la elemhi oyi Ita ali khi Ita o li la elemhi oyemhe. Ini aa mie emini mhi ngme suo, a ri itobo ikanya onyaloa ni mhia gbe miesuo. ¹² Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, oni o da mie mhe suo, o ya gbe ikanya enabi mhia gbe. O ya gbe ikanya eni e fu dose eni abi mhia gbe, itobo khi mhia je oyi Ita. ¹³ Emini a ro eva oyemhe mhila nya mhi ya ri e o, eghoghe agho ni omo ri ufumhi oyi Ita khashe egbo. ¹⁴ Emini a ro eva oyemhe mhila nya, mhi ya ri e na e.”

IJesu o shobo khi loli ya ghi Ayemhe-nopfuase bhale agbo

¹⁵ “A kha nono ingme oyemhe, a ya ri omhese oyemhe gba akanya. ¹⁶ Eghoghe agho, mhi ya lema Ita, o ri Okpabiobo olese na e, ni o ya nu e la agbo agbo. ¹⁷ Loli o khi Ayemhe ni o ri igesikia ni o la Eshinegba a khashe agbo. Egbo na agbo e dobe mie oli itobo khi e me oli wekhi eri e lese oli. Ama, e e ena a lese oli, itobo khi o nu e la, o la elemhi oye e.

¹⁸ “Mhia ya ze e obo shi eke abi omilimhi, mhi ya gbo nyene egbe bhale deba e. ¹⁹ O kha de e, egbo na agbo e ke e me mhe, ama e e ena, a ya me mhe. Itobo khi mhi ya gbo la agbo, a ya li la agbo. ²⁰ Ini ogbe ni e ghoghe o ramhi, a ya lese khi mhi la elemhi oyi Itamhe, khi e e la elemhi oyemhe, abi mhi li la elemhi oye e.”

* 13:33 Li ze iJon 7.34 † 13:34 Li ze iJon 15.12,17; 1 iJon 3.23; 2 iJon 5

²¹ “Oni o mie ishi eyemhe ni o ri ewe gbe akanya, o nono ingme oyemhe. Itamhe o ya nono ingme oyi oni oda nono ingme oyemhe, mhi ya li nono ingme oyi oni ogbo, mhi ri egbe mhe khashe oli.”

²² Ijudasi (oa khi oni a lu Isikaroti) oo, “Onomhue, elo o ze khi u fe ya ri egbe e khashe anye tse, ni u wa ro ya ri egbe e khashe agbo kpa?”

²³ Ijesu o so li o, oo, “Oni o da nono ingme oyemhe, o ya ri osese oyemhe gbe akanya. Itamhe o ya nono ingme oyi oli, mhemhe ali Itamhe, anye bhale ya nu oli la. ²⁴ Oni oa da nono ingme oyemhe, oa ro osese oyemhe ya gbe akanya. Eni osese ni mhia sese e, ea khi eye mhe, ama obo oyi Itamhe ni o ghie mhe e te bhale.

²⁵ “Mhi she gue ena ye e, abi mhi kie li nu e la. ²⁶ Ama oni, Ayemhe-no-pfuase ikhi Okpaghio, ni Ita o ya ro eva oyemhe ro ghi e, o ya sese e emhikpa. O ya gbo re e yebele emhikpa ni mhi gueye e. ²⁷ Mhi ze e obo shi agbo ona shi opfomhe, mhi ri opfomhe oyemhe na e. Oa khi oni abi egbo na agbo e ro o na ogbo mhi ro na e. A khi ze udu yese ea, ali a khi ze ni ulishi o mu e.

²⁸ “A suo abi mhi ro gueye e khi mhi ya rote iteva oye vu, khi mhi ya gbo bhale deba e. Ini a nono ingme oyemhe lo, a kha ke ghele khi mhia je oyi Itamhe, irari khi loli o fu dose mhe. ²⁹ Mhi she gue ingme ena ye e shi eke neni a me we, ishegho ini a da kie ligho me we, a mie mhe suo. ³⁰ Mhia ke nu e ngme tese, itobo khi okphaghi e ni o kpe mhese shi agbo ona, ok bhale. Oa mholi ekpabo shi agbo oyemhe, ³¹ ama egbo na agbo e mema ya lese khi mhi ma nono ingme oyi Ita, ali khi emini Itamhe o mhese na mhe mhi ri ele, mhia ri ele tee.

“A bhale ni awa vu ana le.

15

Ijesu o khi egbegbi oora upfonu

¹ “Mhemhe mhi li abi oni upfonu ni o mo umomhi onete, Itamhe o ri ele e shi o. ² Loli oo kanu uguabo oyemhe ni oa ya mo umomhi a. Oo ri ele uguabo oyemhe ni oo mo umomhi, ni o gbo mo imomhi eni e bu. ³ Ungmemhi ni mhi she nu e ngme o she ri ele e ti ni a ro do be mo imomhi enete. ⁴ A toma mhe idiege, mhemhe mhi ya toma e idiege. Uguabo oora okhghuo oa do be ya mo umomhi ootsobo oyoli, o mema ya to ma idiege oora. U ke neta khi eri a do be ya ri ele eminete ini aa toma mhe egbe.

⁵ “Mhemhe mhi khi oora upfonu, ee a li abi uguabo. Ini u toma mhe egbe ni mhi ro li toma e egbe, u ya mo imomhi eni e bu. Ini a ro obo rue mhe o le, aa do be ya ri ele

emhikhoghuo onete. ⁶ Ini u waa da toma mhe egbe ne, eri a ya khi e pfa. Eri u ya li abi uguabo ekhakha ni, a ti e ma ri erali tose-a. ⁷ Ini u toma mhe egbe, ni ingmemhi eyemhe e ro la elemhi oye, emiemini o ghole e kpa wa mhila, a ri oli ne. ⁸ Eminete ni a ri ele o ri ufumhi ghi Itamhe. Ona o rokhashe khi eni ye odukhokho eyemhe a khi.

⁹ “Abi Ita o nono ingme oyemhe, igbo mhi li nono ingme oye e. A la elemhi inono oyemhe. ¹⁰ Ini a ro ishi eyemhe gbe akanya, a ya la inono oyemhe, abi mhi li ri ishi eyi Itamhe gbe akanya ni mhi li la inono oyoli. ¹¹ Eri mhi gue ona ye e ni oghole oyemhe o vo e udu, ni oni oghole oye e o gba pfo. ¹² Ushi ni mhi ro na e khi, a nono ingme oyi egbe e, abi mhi nono e.* ¹³ Aa me inono olese ni o fu dose oni ogbo o ro ghu-a na emole oli. ¹⁴ Emole mhe a khi ini a da ri ishi eyemhe gbe akanya. ¹⁵ Mhi aa ke lu e eni e ga mhe, itobo khi oni o ga ogbo oa lese akanya ni oa oyoli o gbe. Ochogho, emole mhi ke e lu e, itobo emini mhi rote obo oyi Itamhe wena nya mhi gueye e. ¹⁶ Oa khi ee a ze mhe, mhemhe mhi ze e ni mhi ri akanya na e, a ka gbe ikanya enete ni ikanya eye e e migha. Ishegho Ita o ya ro emini a ro eva oyemhe mhila nya na e. ¹⁷ Ushi oyemhe ni mhi shi na e khi, a nono ingme oyi egbe e.

Egbo na agbo ee biselemhi eni ye odukhokho eyi Ijesu

¹⁸ “Ini egbo na agbo e biselemhi e, a sato khi igbo e kpe li biselemhi mhe. ¹⁹ Ini a khi eyi egbo na agbo lo, e kha nono ingme oye e abi enayewe. Abi o ke li memena khi, aa ke khi eyi egbo na agbo itobo khi mhi she rote elemhi agbo ze e, loli o ze khi egbo na agbo e ro biselemhi e. ²⁰ A sato ingme ni mhi gueye e, ‘Oni oo ga ogbo oa fu e dose oga oyoli.’ Ini e kpe mu okholi vule shi me o ghue, e ya mu okholi vule shi e o. Ama ini e ro osese ni mhi sese gbe akanya, e ya ro osese oye e li gbe akanya.† ²¹ E ya lina ngeli deba e itobo khi enayemhe a khi, ali itobo khi ea lese oni o ghie mhe. ²² Ini mhi aa bhale ya nu we ngme lo, ea kha mholi umha-guekia oyi olamhe. Ama ea ke mholi emini e gue oli ya nga egbe khi o rewe a lamhe olamhe. ²³ Oni o da biselemhi mhe, Itamhe o li lie biselemhi. ²⁴ Ini mhi aa la akpewe gbe ikanya ni ogbese oa do be gbe ghue lo, ea kha mholi umha-guekia oyi olamhe. Ama memena e she me eni ikanya onyaloa, ama e kiele e biselemhi mhe ali Itamhe. ²⁵ Ama ona o ze ni emini a keke shi ebe ushi oye we o ro bhale ya tse, oni o khi, ‘Afue e biselemhi mhe.’‡

²⁶ “Ini oni Okpaghio o bhale, oni mhi rote obo oyi Itamhe ya ghie ghi e, loli o khi

* 15:12 Li ze iJoni 13.34; 15.17; 1 iJoni 3.23; 2 iJoni 5 † 15:20 Li ze iMat 10.24; iLuk 6.40; iJoni 13.16 ‡ 15:25 Li ze Iwolo 35.19; 69.4

Ayemhe nọ ọ ri igesikia ni o la Ita a khase, ọ ya pfi ọtsẹle shi ingme oyemhe. ²⁷ Ee a ya li mema pfi ọtsẹle na mhe, itobọ khi rọte igbaekẹle a te nu mhe la.

16

¹ “Eri mhi gue ona a ye e ini a khi tsua irudunga pfa. ² Egbọ e ya khu e owa ugamhi fie lase, egheghe o ga ya ramhi ni ogbo o kha gbe ọngẹe a, o dabi khi eri lolu e ga Eshinegba. ³ E ya riefe eni emhi ena deba e, itobọ khi ea lese Ita, wekhi mhemhe. ⁴ Ama, eri mhi gue ona ye e, ini oni egheghe o ramhi, a ya sato khi mhi kpe tse agua ye e. Itobọ khi mhi kie nu e la mhi aa ro kpe gue ingme ena ye e.

Akanya ni Ayemhe-nọ-pfuase ọọ gbe

⁵ “Memena, mhia le deba oni o ghie mhe, ama ọngẹe ọa kie mhila mhe, ‘Obo wa je?’ ⁶ Itobọ khi mhi gue ingme ena ye e, udu oye e o she yese-a. ⁷ Ama igesikia mhi gueye e, ni o ro ti e egbe mhi ro rote e iteva a vu. Itobọ khi ini mhi aa vu, oni Okpaghiobọ ọa ya bhale. Ama ini mhi da vu mhi ya ghie ọli ghi e. ⁸ Ini Q da bhale, Q ya rewe lese umha-guekia ni o la ingme olamhe, o gbo rewe li lese ipfuase oyi Eshinegba ali iso-ezo oyoli. ⁹ Q ya rewe lese khi umha-guekia ni o la olamhe o khi, umha mie mhe suo. ¹⁰ Q ya rewe lese khi e ya mhọli ipfuase oyi Eshinegba, itobọ khi mhi je oyi Ita ni aa ke te tigbe ya me mhe ¹¹ Q ya rewe lese emini iso-ezo oyi Eshinegba o khi. Itobọ khi a she pfa ezo mu okphaghie oni o mhesẹ e shi agbo ona.

¹² “Mhi mhọli emini e bububu ni mhi kha gbo gueye e, ama e bu dọse ni a dobe ya mie. ¹³ Ama ini Ayemhe ni o ri igesikia a khase o da bhale, o ya ri igesikia ni o la ingme oyi Eshinegba nya khase e. Ọa ya ngme ungmehi ọtsobọ oyoli, ama emini o suo o ya ke ngme. O gbo gueye e ingme ni a ya me. ¹⁴ Mhemhe o ya ke ti nga, itobọ khi o ya mie mhe ungmehi ni mhi ngme gueye e. ¹⁵ Emini Itamhe o mhuẹ nya, eyemhe lo, lolu o ze khi mhi kpe gueye e khi emini mhi ro na Ayemhe-nọ-pfuase, o ya gueye e.

Oya oye e o ya mele oghẹle a

¹⁶ “O kha denẹ, aa ke me mhe, o kha ke gbo denẹ a gbo me mhe.”

¹⁷ Eniye odukhokho egħuo ee mhila egbewe, “Elo ọ ri ona a ngme, ni ọọ lie awa khi, o kha denẹ khi awa aa ke a me lue, ali khi o kha ke gbo denẹ khi awa gbo lo ya me lue? Q gbolọ e, ‘Itobọ khi mhi ya je obini oyi Ita.’ ¹⁸ Elo ọ ri ‘O kha denẹ’ ngme? Awa aa lese ingme ni o ro ọli ngme!” E kie lina mhila egbewe.

¹⁹ Ijesu o she lese khi ee nono ni e mhila lue oni ungmehi ona, o mhila we, “Eri a mhila egbe e abi mhi ri oni ungmehi ngme, ni mhi ro lie, ‘O kha denẹ aa ke ya me mhe ali khi o kha gbo denẹ a ya me mhe?’

²⁰ Egbegbi ingme mhi gue e ye e, a ya vie, a vie oya. Ama egbo na agbo e ya ke ghele, ee a mhuẹ iyeseudu-a, oni iyeseudu-a o ya mele oghẹle-a na e. ²¹ Ini okpoto o ya bia, udu o yese ọli a itobọ khi egheghe osue o she bhale, ama ini o bia oni omọ se, ọọ ghele, o yele osue ni o me a. Irari khi ọọ ghele khi lolu bia omọ shi agbo. ²² Igho o li li e egbe, memena udu o yese e a, ama mhi ya gbo me e. Egheghe agho oghẹle o vo e udu, oghẹle ni ogbo ọa dobe ya mie. ²³ Ini oni ogbele o ramhi, aa ke e mhila mhe emhikhoghuo. Mhi gue igesikia a ye e khi Itamhe o ya ro emini a ri eva oyemhe mhila kpa na e. ²⁴ Ga ramhi memena, aa kie ri eva oyemhe mhila emhikhoghuo. A mhila khi a ya me mie, ishegho ni oghẹle oye e o gba pfo.

Ijesu o khọli okhọli agbo mu o le

²⁵ “Mhi aa lolo kpe khueghie ingme-a gue e ye e. Ama egheghe ọọ bhale ni mhi aa ke ro ligho nu e ngme, ama mhi ya gue ingme oyi Ita ye e gboo. ²⁶ Ini oni ogbele o ramhi, a ya ri eva oyemhe mhila Ita emini o ghọle e. Mhi aa lie khi mhemhe mhi ya mhila na e. ²⁷ Ita ọọ nono ingme oye e, itobọ khi a nono ingme oyemhe, a gbo miesuo khi obọ oyi Eshinegba mhi te bhale. ²⁸ Obọ oyi Ita mhi te bhale ya lo elemhi agbo, memena mhi gbo te elemhi agbo ya vu je deba Ita.”

²⁹ Eniye odukhokho eyoli ee ọli, “Ena u tigbe e khueghie ingmehi eye-a gueye anye gboo, waa ke e biebie eni ingme-a gueye anye. ³⁰ Eena anye lese khi u lese emhikpa, ọa ke khi ogbo o ke gbo ya ke mhila e ogbo. Onana o ze khi anye miesuo khi obọ oyi Eshinegba u te bhale.”

³¹ Ijesu o so we o, o, “A she miesuo memena? ³² Egheghe ọọ bhale, oni egheghe o she ramhi, ni ee nya a ro ya miatse ku, ogbogbo o je apfe oyoli. Mhemhe-ghuo tse mhi ke ya la. Ama ọa khi mhemheghuo tse mhi la, itobọ khi Ita o nu mhe la. ³³ Eri mhi gue ingme ena ye e, ni a ri itobọ khi a kugbe mhe o mhuẹ opfomhe. Egbo na agbo e ya ri osue na e me. Ama a mhọli udu, itobọ khi mhi she mu agbo o le.”

17

Ijesu o so iromhi na eniye odukhokho eyoli

¹ Abi Ijesu o ro nu eniye odukhokho eyoli ngme se, o yase alo bino idane, o so iromhi, ọọ, “Ita, oni egheghe o she ramhi. Ri ufumhi oyi Omie khase agbo, ni Omie o li ri ufumhi oye khase agbo. ² Itobọ khi u she ri ekpabo na li, shi ukhomhi oyi egbo na agbo kpa, ni o ri agbo na agboagbo na egbo ni u ro na li. ³ Agbo na agboagbo khi, ni a ro lese e, ikhi yeye ni u khi egbegbi Eshinegba ogħuo kpe. Ni a gbo ro lese mhe ijesu iKirisiti, ni u ghie. ⁴ Mhi she ri ufumhi oye khase egbo na agbo,

abi mhi rọ ọ gbe akanya ni u rọ na mhe, ni mhi gbe ọli pfo. ⁵ Ita, gbo ri ufumhi ni mhi kpẹ mhọli na mhe memena, ikhi ufumhi ni mhi rọte ekẹ mhọli neni a ma agbo.

⁶ “Mhi she ri ẹ khasẹ ẹgbọ ni u te elemhi agbo rọ na mhe. Ẹgbọ eyẹ e khi ni u rọ na mhe. E she ri ungmehi oyẹ gbe akanya. ⁷ Memena e she lẹşẹ khi emhikpa ni u rọ na mhe khi obọ oyẹ e te bhale. ⁸ Mhi she gueyẹ wẹ usomhi ni u rọ na mhe, wẹwẹ e she mie oni usomhi. E she lẹşẹ ẹgbegbo khi obọ oyẹ mhi te bhale, e gbo miesuọ khi yeşẹ u ghie mhe.

⁹ “Mhi sọ iromhi na wẹ, ọa khi ẹgbọ na agbo nya mhi sọ iromhi na, ama eni u rọ na mhe irari khi ẹgbọ eyẹ e khi. ¹⁰ Emhikpa ni mhi mhọli eyẹ e khi, emini u mhọli eyemhe e li khi. Wẹwẹ e ri ufumhi oyemhe khasẹ ẹgbọ na agbo. ¹¹ Memena mhia bhale deba ẹ, mhia ke la elemhi agbo, ama wẹwẹ e kie la elemhi agbo. Ita ni ọ pfuasẹ, ri itoto ni o la eva oye ni u rọ na mhe, khukhu wẹ, ni e khi oghuo abi mhemhe ali yeşẹ awa khi oghuo. ¹² Eghẹghẹ ni mhi rọ nu wẹ la, mhi ri itoto ni o la eva oyẹ ni u rọ na mhe, khukhu wẹ, mhi khe wẹ ekhe. Okhọghuo ọ ọa pfua, sẹ ni oghuo elemhi wẹ ni ọ khi ọni ọ ya pfua, ni emini a kekẹ shi Ebe-n-pfuasẹ o bhale ya tsẹ.*

¹³ “Memena mhia bhale deba ẹ, mhia ngme ingmemhi ena, abi mhi kie li la elemhi agbo, ini eniyẹ odukhokho eyemhe e mhọli oghẹlẹ ni o gba pfo, onabi oyemhe. ¹⁴ Mhi she gue usomhi oyẹ ye wẹ, ama agbo ẹ biselemhi wẹ, itobọ khi ẹa ke khi enayi agbo abi mhia li khi ọnayi agbo. ¹⁵ Mhi aa liẹ u wolọ wẹ elemhi agbo lasele, ama tsumhi wẹ obọ oyi Ọna okhọlọ. ¹⁶ Ẹa khi enayi agbo abi mhi aa li khi ọna agbo. ¹⁷ Ri igesikia oyẹ rewẹ pfuasẹ. Irari khi ẹgbegbi ungmehi ungmehi oyẹ o khi. ¹⁸ Abi u li ghie mhe je elemhi agbo, igbo mhi li ghie wẹ je elemhi agbo. ¹⁹ Itobọ ewẹ mhi rọ ri egbe mhe nẹ, ini wẹwẹ ee li lighọ ri egbe wẹ nẹ ẹgbegbo.

Ijesu ọ lema na igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suọ nya

²⁰ “Ọa khi itobọ oyi eniyẹ odukhokho eyemhe tsẹ mhi rọ sọ iromhi ona. Mhi li sọ iromhi na ẹgbọ ni e li ya te otsẹlẹ oyewẹ mie mhe suọ. ²¹ Mhi sọ iromhi e ga kugbe khi oghuo. Ita! Mhi sọ iromhi e la elemhi oyi awa, ezeşẹ abi u li la elemhi oyemhe ni mhemhe mhi li la elemhi oyẹ. Mhi sọ iromhi e khi oghuo ini agbo e mie wẹ suọ khi yeşẹ u ghie mhe. ²² Mhi ri ufumhi ni u rọ na mhe na wẹ ini e kugbe khi oghuo abi mhemhe ali yeşẹ awa khi oghuo. ²³ Mhemhe mhi la elemhi oyewẹ, yeşẹ u la elemhi oyemhe, ni e ga kugbe khi oghuo, ishegho ni agbo e lẹşẹ

khi yeşẹ u ghie mhe, ali khi u nono ingme oyewẹ abi u nono ingme oyemhe.

²⁴ “Ita, yeşẹ u ri wẹ na mhe. Mhia nono ni e nu mhe la ashini mhi ya la kpa, ishegho ni e mẹ ufumhi ni u rọ na mhe itobọ khi u nono ingme oyemhe neni a ma agbo.

²⁵ “Ita ni ọ pfuasẹ! Agbo ẹa lẹşẹ ọni u khi, ama mhemhe mhi lẹşẹ ọni u khi, enana e lẹşẹ khi yeşẹ u ghie mhe. ²⁶ Mhemhe mhi ri ọni u khi khasẹ, igbo mhi kie li ya ke riele ọli, ishegho inono ni u mhọli na mhe, o la wẹ egbe, ni mhemhe mhi li la elemhi oyewẹ.”

18

Abi a li ri ijesu de

(iMat 26.47-56; iMak 14.43-50; iLuk 22.47-53)

¹ Abi ijesu ọ rọ sọ iromhi ona se, lọli ali eniyẹ odukhokho eyọli e da uchokẹ ni a lu iKidirọni lase. Ogba ni a kọ ẹra na lu olivu shi o la epfe agho, ijesu ali eniyẹ odukhokho eyọli e lo elemhi oni ogba oyi ẹra olivu. ² Ijudasi ọni ọ ri ọli de ọ lẹşẹ oni ogba, itobọ khi ijesu ali eniyẹ odukhokho eyọli e keleş lona akagho. ³ Igbo ijudasi ọ tsua ekhọli-okhuẹ eyi iRomu, ali ẹgbọ ni e la Owa oyi Eshinegba e khe ekhe ali ighie eyi ekpodalougamhi eyi iJu ali iFari si ma egbe. E tsua itsua okhọli, ali igbili igolọ ali ikpa. E lo ogba oyi ẹra olivu le.

⁴ Ijesu ọ she kpẹ lẹşẹ emini lọli ya me, ọ mhila wẹ, ọọ. “Oghuo a nono?”

⁵ Ẹẹ ọli, “Ijesu ọnge iNazareti!”

Ijesu ọọ, “Mhemhe na.”

Ijudasi ni ọ ri ọli de ọ migha mama wẹ.

⁶ Abi ijesu ọ rọ gueyẹ wẹ khi, “Mhemhe na,” igbo e ti je ukhokho, e de ya gbe.

⁷ Ijesu ọ gbo mhila wẹ, ọọ, “Oghuo ẹ khi a nono wẹ?”

E gbo liẹ ọ li, “Ijesu ọnge iNazareti.”

⁸ Ijesu ọọ, “Mhi she kpẹ gueyẹ ẹ khi mhemhe na. O kha khia khi mhemheghuo a nono, a ze ni eni e kpọle e vu.” ⁹ Eri ijesu ọ ngme ona ni emini ọ kpẹ ngme o bhale ya tsẹ, ni ọọ: “Ita! Mhi aa wasẹ okhọghuo elemhi ẹgbọ ni u rọ na mhe a.”

¹⁰ Igbo iSamo iPita, ni ọ tsua itakobi shi emhi ọ ji ọli lasele ro ọbe ọni ọ gbe akanya a deba ọga oyi ekpodalo ugamhi esọ na obita ukhomhi pfi-a. IMakosi a lu ọni omọse. ¹¹ Ijesu ọọ iPita, “Rue itakobi ogho shi ashini u kpẹ te ji ọli lasele. Eri u dabi khi mhia ya rọte uko osue ni Itamhe ọ mhẹşẹ na mhe ya da?”*

A mu ijesu bhale odalo igueşo oyi ẹgbọ iju

¹² Igbo ekhọli-okhuẹ eyi iRomu ali eni e kpada na wẹ ali eni e khe ekhe owa ugamhi ni o fune eyi ẹgbọ iju, e gba ijesu mu, e ge ọli abọ je ukhokho. ¹³ E te ododẹ rue ọli bhale

* 17:12 Li zẹ Iwolo 4.19

* 18:11 Li zẹ iMat 26.39; iMak 14.36; iLuk 22.42

ayi Anasi, ni o khi ogo iKefasi. iKefasi o khi okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba oni o kpeda oyi egbo iJu oni ukpe ogho. ¹⁴ iKefasi o ke kpe ye egbo iJu ude, khi ini ogho otuoghuo o ghua na egbo ni e bu, o ti dose ni egbo ni e la eoli nya e pfua.†

IPita o kie iJesu

(iMat 26.69-70; iMak 14.66-68; iLuk 22.55-57)

¹⁵ ISamo iPita ali omo odukhokho oyi iJesu olese, e deba iJesu. Oni omo odukhokho ali oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e kpe lese egbe. Igho oni omo odukhokho o deba iJesu lo elemhi apfe oyi oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba. ¹⁶ Abi iPita oo migha olase epfe ode unuekpe, oni omo odukhokho ogho o nyene egbe je olase, o ya nu oni omueshi ni o la agho ngme, o rue iPita lo elemhi apfe. ¹⁷ Oni omueshi ni o la ode unuekpe o me iPita, o o li, "Oa khi omo odukhokho oyi oni omose ogho u li khi?"

IPita oo, "Iiye, mhia khi lolu."

¹⁸ Ulili o gbe. Eni e khe ekhe ali ighumha e migha gashe erali ingamhi ni e pfi, e khase erali. IPita o li nu we migha a khase erali.

Oga oyi ekpodalo ugamhi o mhila iJesu ogbo

(iMat 26.59-66; iMak 14.55-64; iLuk 22.66-71)

¹⁹ Oni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba o mhila iJesu ogbo oseşe eyoli ali eniye odukhokho eyoli. ²⁰ IJesu o sli o, o, "Mhi aa tigbe na sheli sese oseşe elemhi Owa Oyi Eshinegba ali owa ugamhi ni mhi la a sese gboo eghenge kpa, ikhi ashini egbo iJu e legba. ²¹ Elo o ze khi aa mhila mhe ogbo? A ka mhila egbo ni e suo oseşe oyemhe. E lese emini mhi ngme."

²² Abi iJesu o ngme ona se, oghuo eni e khe ekhe o lase iJesu eso, o li, "Elo o ze ni u ro ligho nu Oga oyi ekpodalo ugamhi a ngme?"

²³ IJesu oo, "Ini u lese khi mhi aa gue ngme, gue emini o ti ni mhi ngme le, ni egbo e suo. Ama o kha khia khi mhi guę ngme, elo o ze ni u ro lase mhe eso?"

²⁴ Ana Anasi o la lie e rue oli ghi iKefasi ni o khi Oga oyi ekpodalo ugamhi, abi a kie li ge oli abo je ukhokho. Eghenge ona, iKefasi ali Anasi e ga khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni e kpeda.

IPita o gbo kie iJesu

(iMat 26.71-75; iMak 14.69-72; iLuk 22.58-62)

²⁵ IPita o kie migha akagho, oo khase erali. Egbo elese e mhila li, "Wa she khi oghuo eniye odukhokho eyi omose ogho?" IPita o so we o, oo, "Iiye! Oa khi mhemhe."

²⁶ Oghuo oni o gbe akanya a deba oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni o khi ogho oyi omose ni iPita o be eso ukhomhi a, o gbo mhila iPita, "Oa khi yeye mhi she me khi u nu omose ogho la elemhi ogba?"

²⁷ IPita o gbo le, "Iiye!" Utoghokpe, okpa o gbieghe.

A rue iJesu bhale odalo oyi iPaleti ya gue ezo

(iMat 27.1-2,11-14; iMak 15.1-5; iLuk 23.1-5)

²⁸ Ele uzogbe fiefie, e rue iJesu fie owa oyi iKefasi je apfe oyi igvono oyi egbo iRomu. Enighie eyi egbo iJu ea lama lo elemhi oni apfe, itobo khi ea nono ni ichimhi umhapuase ni o mu we, ini ee dobe le eminale iPasova. ²⁹ Itobo igho oni igvono na lu iPaleti o fie je olase deba eni egbo iJu, oo we, "Umha-gueli onoghua a gue shi omose ona egbe?"

³⁰ Ee oli, "Ini o mhuę umha-gueli lo anye ea kha rue oli bhale ghie."

³¹ IPaleti oo we, "A rue oli vu ya gue ezo egbe-a abi ushi oyee o ngme sho."

Egbo iJu ee oli, "Anye aa mholi afu ni a ro o lie a ka gbe ogboa." ³² Eri a lina me onana ni emini iJesu o kpe ngme ni o bhale ya tse, ikhi ungmehi ni o la guele uwali eghuli ni lolu ya ghu.‡

³³ IPaleti o nyene egbe je elemhi apfe oyoli, o lu iJesu mhila, oo, "Yeye u khi oghie oyi egbo iJu?"

³⁴ IJesu oo, "Udu oye ogbo ona ni u mhila mhe o te bhale abi khi ogbo o gue ingme oyemhe ye e?"

³⁵ IPaleti oo li, "Onge iJu we khi mhi khi? Egbo eye ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi e rue e bhale ghi mhe, Elo u li?"

³⁶ IJesu oo li, "Eghiele oyemhe o a khi onayi agbo ona. Ini igho o khi lo, eni e deba mhe e kha ye okholi na mhe, ini a khi dobe mu mhe ghi eni e mheshe eyi egbo iJu. Ama memena, eghiele oyemhe o a khi onayi agbo ona."

³⁷ Igho iPaleti o mhila li, "Oghie u ti e khi?"

IJesu oo, "U guę ga ngme oli ni u ro khi oghie mhi khi. Onana o ze khi a bia mhe bhale elemhi agbo, ni mhi ro ri emini o khi igesikia khase egbo na agbo. Oni o da khi ona igesikia ne, oo suo oyemhe."

³⁸ IPaleti o mhila li, "Elo o khi igesikia?"

A pfa ezo igbea mu iJesu

(iMat 27.15-31; iMak 15.6-20; iLuk 23.13-25)

Igho iPaleti o gbo fie je olase, o gueye egbo iJu, oo, "Mhi aa me umha-gueli shi oli obo ni o remhe ya pfa ezo mu oli a gbe oia ³⁹ Ama, abi a li ini a da li ukpe iPasova khi, ukpe khi ukpe kpa, eri mhia rue ogbo oghuo egbo eye

† 18:14 Li ze iJon 11.49-50 ‡ 18:32 Li ze iJon 3.14; 12.32,33

ẹ eni a mu shi owa ighumha abo-a na ẹ. A nono ni mhi wolo oghie iju abo a na ẹ?”

⁴⁰ Igho e tsese gbii, ẹẹ ọli, “Iiye! Ri Ochoghọ rue iBarabasi obo a na anye.” (iBarabasi iko ọ li, oni ọ gbe oḡbo a ọ khi ni a mu shi owa ighumha.)

19

A pfa ẹzọ igbea mu ijesu

(iMat 27.15-31; iMak 15.6-20; iLuk 23.13-25)

¹ Igho iPaleti ọọ a gbe ijesu itali egbegbo.

² Eni ekhọli-okhue ẹ nyano iguabo ẹera igba riẹle arula oghie rughu ijesu ukhomhi, e rue awulu ni o khi egholi ni ọ li abi oyile nabi a rọ ọ sọ oghie sọ ọli. ³ E gbo bhale deba li, e rọ ọli li egia, e liẹ ọli, “A yase obọ eke na oghie oyi iju!” E lase ọli alo.

⁴ iPaleti ọ ke gbo fiẹ je olase deba egbo iju, ọọ, “A ghe ọli e, mhi rue ọli lasele na ẹ ni a rọ leşe khi mhi aa me umha-guẹli shi ọli obo ni o rẹ mhe ya liẹ a ka gbe ọli a.” ⁵ Abi ijesu ọ rọ fiẹ lasele ni ọ rọ rughu arula igba, ọ gbo sọ awulu egholi oyile ni oghie ọ sọ, iPaleti ọọ, “A ghe oni omose!”

⁶ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni ẹ khe ekhe Owa oyi Eshinẹgba e rọ me ọli, e tsese, ẹẹ, “A ta li ma ọọra apfida! A ta li ma ọọra apfida!”

iPaleti ọọ, “Eẹ a rue ọli vu ya ta ma ọọra. Mhi aa me umha-guẹli shi ọli obo.”

⁷ Egbo iju ẹẹ ọli, “Anye mhuẹ ushi ni o guele a gbe ọli, itobọ khi ọọ lu egbọli Omi Eshinẹgba.”

⁸ Abi iPaleti ọ rọ suọ ona, ulishi o tigbe mema lolo mu ọli. ⁹ O nyene egbe je elemhi apfe oyoli, ya mhila ijesu, “Onge obo u khi?”

Ama ijesu ọ tsaghie ọli-a. ¹⁰ iPaleti ọọ, “Wa ya mie mhe unu? Wa leşe khi mhi mhọli ekpabo ni mhi rọ dobe ya pfa ẹ shi eke, ali khi mhi gbo dobe ya liẹ a ka te ma ọọra apfida gbe-a?”

¹¹ Ijesu ọọ ọli, “Wa kha mhọli afu shi mhe idiegbie ini ọa khi Eshinẹgba o ri ọli ne lo, ama oḡbo ni ọ mu mhe bhale ghi ẹ, lolu ọ mhọli umha-guẹli oyi olamhe ni o fu ne.”

¹² Abi iPaleti ọ rọ suọ ona se, ọ nono ode ni ọ te ya wolo ijesu abo a, ama eni egbo iju e kiele tsese, e liẹ ọli, “Ini u ze ọli obo, wa khi omole iSiza oghie oniemi oyi iRomu. Onini ọ da guele khi oghie lolu khi, obe iSiza ọ khi.”

¹³ Abi iPaleti ọ rọ suọ ingmemhi ena, ọ rue ijesu je olase, iPaleti ọ ya shito ukpho eche ni ọ shito la sọ ẹzọ, ni a lu Etete eche (iGabata a ri elemhi Iburu ẹẹ lu ọli) ¹⁴ Egheghe agho ovo ọ leşe ramhi iteteva ukhomhi elegeho, ikhi ogbele ni a mu egbe e shi ukpe iPasova. iPaleti ọọ eni egbo iju, “Oghie oyege gho o!”

¹⁵ Ama e tsese, “A rue ọli ya gbe-a! A rue ọli ya gbe-a! A ta li ma ọọra apfida!”

iPaleti ọ mhila we, ọọ, “A nono ni mhi ta oghie oye ẹ ma ọọra apfida?” Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ẹẹ ọ li, “Anye aa mhọli oghie olese dose oghie iSiza.”

¹⁶ Igho iPaleti ọ ri ijesu na ekhọli-okhue e ka ta li ma ọọra apfida.

A ta ijesu ma ọọra apfida

(iMat 27.32-44; iMak 15.21-32; iLuk 23.26-43)

Rọ te agho vu ekhọli-okhue e te rue ijesu vu. ¹⁷ Ijesu ọ fiẹ lasele, lolighuo ọ tsua ọọra apfida oyoli, ọ je ashini a lu “Ukhomhi olimhi ni o ku igua-a.” (iGogota a ri elemhi Iburu ẹ lu akagho.) ¹⁸ Agho e tali ma ọọra apfida shi, e ta egbo aava ma ẹera mama li. Oghuo epfe obita, onokpole epfe obogobo, ijesu ọ la we iteva. ¹⁹ iPaleti ọ keke emhi rọ kphase oni ọọra-apfida. Emi ni ọ keke shi ọ khi, “Ijesu Onge iNazareti, Oghie oyi Egbo Iju.” ²⁰ Ebubu eni egbo iju e ze oni emhi, itobọ khi ashini a ta ijesu ma ọọra apfida shi ọa nuata shi apfe. Elemhi Iburu, ghe iLatini ali iGiriki a rọ keke oni emi ni a rọ kphase ọọra apfida ni a ta ijesu ma. ²¹ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi egbo iju ẹa lama shi emi ni iPaleti ọ keke. E ya gueye ọli, ẹẹ ọli, “Anye ẹa nono ni u keke oghie oyi iju shi ọ, emi ni u kha keke shi ọ khi, Oghie oyi egbo iju omose ona ọ khi lolu khi.”

²² iPaleti ọọ we, “Mhi she keke emi ni mhi keke.”

²³ Abi eni ekhọli-okhue e rọ ta ijesu ma ọọra apfida se, e wolo ide eyoli kemhi shi asha ene. Oḡbogbo ọ rue asha eghuo ọ, e gbo rue awulu oyoli ni a do ni aa rọte ashikhoghuo gbela toma.

²⁴ Eni ekhọli-okhue e gueye egbe we, “Awa khi nyanu li-a, awa ti ebe shi ọ, ni awa me oni o ya mu, ni ọ rue ọli.” Eri a me onana ni emi ni a keke shi Ebe-no-pfuase o bhale ya tse, ni ọọ, “E kemhi ide eyemhe, e gbo ti ebe shi awulu oyemhe.”

²⁵ Inyo ijesu, ali inyoghuo inyoli nokpotso, ali iMeli ughue iKilopasi, ali iMeli onge iMagidaleni e migha mama oni ọọra apfida ni a ta ijesu ma. ²⁶ Ijesu ọ me inyoli ali omọ odukhokho oyoli ni ọ nono ingme oyoli, khi ọ migha epfe agho, ijesu ọọ, “Inyo! Omi-ẹ gho.”

²⁷ O gueye oni omọ odukhokho, ọọ li, “Inye gho.” Rọ te agho vu oni omọ odukhokho ọ te rue oni inyo ijesu je apfe ni ọ te nu ọ la.

Eghuli ni ijesu ọ ghu

(iMat 27.45-56; iMak 15.33-41; iLuk 23.44-49)

²⁸ Ijesu ọ leşe khi emhikpa e she ze ukhomhi, ọọ, “Okiamẹ ọa gbe mhe.” Onana o ri emi ni a keke shi Ebe-no-pfuase bhale ya tse. ²⁹ Ubene ni o vọ onyo ni o khe-a o la

epfe agho, e so isoso[†] elemhi oni onyo e ro oni isoso kphase ukpokpo oyi oora ni a lu isopu ni o nue, e nise oli je iJesu unu. ³⁰ Abi iJesu o ro to unu oni onyo, o, “O she pfo.”

O do ukhomhi gbe, o ghua.

³¹ Ekhemhuē eyi egbo iJu e vu ya mhila iPaleti o ze ni wewe e ya pfi emhi shi awe eyi emose ni a ta ma eera apfida guoghō-a. Ali ni wewe e taghie we te eni eera apfida tiemhile. Emini o ze ni e ro ligho mhila khi, elegeho khi ogbele ni ala mu egbe khe ogbele iyemhea oyi egbo iJu. Eri e a nono ni e la ikhomhi eera apfida ramhi ogbele iyemhea, itobo khi oni ogbele iyemhea ogho, ogbele ipfuase na ke o khi. ³² Eni ekholi-okhue e vu ya pfi emhi shi ogbo oni odode ni a ta ma oora apfida mama iJesu awe guoghō a. E gbo ligho ya guoghō eyi oni o kpole a. ³³ Ama abi e ro ramhi ayi iJesu, e bhale ya e khi o she ghua, itobo igbo e ka pe pfi emhi shi iJesu awe guoghō a. ³⁴ Oghuo eni ekholi-okhue o so iJesu ogbhorō epfe, utoghuokpe, oia ali amē e te oli egbe ku lasele. ³⁵ Ogbo ni o ri eloe me ona o pfi otselē shi o, otselē ni o pfi o khi igesikia itobo khi o lesē gboo khi igesikia ona o khi. Eri o pfi otselē ona ni a khi eni e miesuo. ³⁶ Onana o ri emini a kpe kēkē shi Ebe-no-pfuase bhale ya tse, ni o guele khi, “Ogbohoghuo o ya khi ugua shi oli idiegebe.”[‡] ³⁷ Ebe-no-pfuase o gbo ngme ghō shi asha olese khi, “E ya ke bino oni e ya to ogbhorō gbese a.”[§]

Irotō oyi iJesu

(iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56)

³⁸ Abi a ro me ona se, iJesefu onge Arimatia, ni o khili otuoghuo eniye odukhokho ni e beña e deba iJesu itobo khi o na ulishi oyi ekhemhuē eyi egbo iJu, o le ya mhila iPaleti olimhi oyi iJesu. iPaleti o lama na li o rue olimhi oyi iJesu ya ro to. Igho iJesefu o bhale ya rue oli vu. ³⁹ INikodemosi ni o ke ya me iJesu ele iyose o kphase iJesefu. O tsua ikhumhi ni a ro o to olimhi egbe ini o khi kelē kea. Eni ikhumhi e bu ramhi akpulu ikoko oghuo. O gbo tsua ituale ni e pfiē mhue.* ⁴⁰ Eni emose aava e tsua olimhi oyi iJesu, e ri ide epfopfo genō oli. Abi e li i genō oni olimhi, igbo e pfi ituale shi oli egbe, ni e ri ikhumhi na ro o shi olimhi egbe ma o, abi egbo iJu e lie mu olimhi egbe shi irotō, abi ushi oyewe o ngme. ⁴¹ Ukhuo ogba o la ashini a ta iJesu ma oora apfida shi, uji ona ufuegbhe onogbo ni aa ri ogbo to ghue o li la agho. ⁴² Itobo khi elegeho o khi ogbele ni a ro mu egbe e shi eke khe ogbele iyemhea oyi egbo iJu, ali khi oni uji na ufuegbhe o ti mama we, e ri olimhi oyi iJesu yeshi agho.

20

IJesu o rote eghuli guale

(iMat 28.1-8; iMak 16.1-8; iLuk 24.1-12)

¹ Ele uzogbe fiefie ele ni o deba ogbele iyemhea oyi egbo iJu, obili o kie la ogbe. IMeli onge iMagidalen i je uji ashini a ri iJesu yeshi, o bhale ya e khi a she ghegehe eche unu oni uji-a. ² Igho o so awe unamhi na je ayi iSamō iPita ali omō odukhokho ogho ni iJesu o nono ingme oyoli, o gueye we, o, “E tsua olimhi oyi Onomhuē elemhi uji ufuegbhe a! Anye aa lesē obini e tsua li je.”

³ Igho iPita ali oni omō odukhokho ogho e vu ya je oni uji ufuegbhe. ⁴ Wewe aava ee na, ama oni omō odukhokho ogho o na dose iPita, o kpe ramhi oni uji ufuegbhe khe iPita. ⁵ O nyese egbe bino elemhi oni uji ufuegbhe, ama o lo elemhi o. O me ide ni a kpe ro khuli idiegebe oyi iJesu. ⁶ Igho iSamō iPita ni o kpukhokho ramhi agho o dose ya lo elemhi oni uji ufuegbhe. O me eni ide khi e la elemhi uji ufuegbhe. ⁷ Ode olimhi ni a ro ge iJesu ukhomhi o li la agho. Oni ode o khili shi ashaoda shi ide enekpole o. O kie khili shi agho abi a kie kpe li roli khili olimhi oyi iJesu, o taghie a. ⁸ Igho oni omō odukhokho ogho ni o kpe ramhi oni uji, o li lo elemhi oli, o ri eloe me, o miesuo. ⁹ Oni egehegehe e kie lesē emini a kēkē shi ebe khi iJesu o ya te eghuli guale. ¹⁰ Igho eni eniye odukhokho e nyene egbe je apfe.

IJesu o ri egbli kphase iMeli onge iMagidalen i

(iMat 28.9-10; iMak 16.9-11)

¹¹ IMeli o migha olase oni uji ufuegbhe o o viē. Abi o li kie le viē, o nyese egbe bino elemhi oni uji ufuegbhe. ¹² O me khi igeni aava ni e so itsua epfopfo e shito elemhi oni uji ufuegbhe ni a ri olimhi oyi iJesu yeshi. Oghuo o shito obini iJesu o kpe ri ukhomhi shi, oni o kpole o shito obini o kpe ri awe shi.

¹³ E mhila li, e e oli, “No kpotso, elo u viē e shi?” O o we, “E she tsua Onomhuē oyemhe vu, mhi aa lesē obini e roli shi.”

¹⁴ Igho o nyene egbe o me khi iJesu o migha agho, ama o lesē khi iJesu lo. ¹⁵ IJesu o mhila li, o o li, “No kpotso elo u viē e shi, oghuo wa nono?”

IMeli o dabi khi oni o riēle shi oni ogba ni o la agho lo, o, “Oga ini yeye u tsua li vu kpekpe gueye mhe obini u roli shi ni mhi je agho ya tsua li.”

¹⁶ IJesu o li, “Meli.” O so alo ghue oli, o tse se leghe ri elemhi oyi egbo iJu yemhe oli, o, “Raboni!” O se se a ri ona ngme elemhi Iburu.

¹⁷ IJesu o gueye oli, “Khi mu mhe mhue, itobo khi mhi aa nyene egbe je oyi Ita ne. Ama ka gueye inyoghuo-mhe khi mhi ya

nyene egbe je oyi Itamhe ni o li khi Ita we, ali Eshinegba oyemhe ni o li khi Eshinegba oyewe.”

¹⁸ Igho iMeli onge iMagidalen ni o vu ya gueye eniye odukhokho khi loli me ijesu Onomhue. O gueye we ingme ni Onomhue o gueye oli.

Ijesu o ri egboli khashe eniye odukhokho eyoli

(iMat 28.16-20; iMak 16.14-18; iLuk 24.36-49)

¹⁹ Abi ogbomhi o ro mu eke elegho ni o khi ogbeakolo oyi ele iyemhe oyi egbo iju, ni o khi ele ni odode elemhi efo uka, eniye odukhokho eyoli e le gba elemhi owa, e sono okpe ode itobo khi ee na ulishi oyi egbo iju eni ee mheshe. Udemhija, ijesu o bhale ya migha we iteva bia, oo, “Opfomhe o ka nu e la.” ²⁰ Abi o ro ngme ona se, o ri abo ali epfe khashe we. Oghela o vo we elemhi shi abi e li me Onomhue. ²¹ Ijesu o gbo lie we, “Opfomhe o ka nu e la. Abi Ita o li ghie mhe mhi li lie ghie e.” ²² Igho o yemhe ku we, oo, “A mie Ayemhe-n-pfuase, ²³ Ogb ni a da gbe olamhe kua na, a she gbe kua na li, ama ini aa da gbe kua na we ne, aa gbe kua na we.”*

Ijesu o ri egboli khashe iTomosi

²⁴ Otu oghuo elemhi eni eniye odukhokho ogbava ni a lu iTomosi ni a gbolo ee lu itsema, o nu we la agho ni ijesu o ro bhale we iteva. ²⁵ Eniye odukhokho eni e kpole e gueye oli, e o li, “Anye me Onomhue!”

iTomosi oo, “Ini mhi aa li me emeli ni o la ashini a te ta itse shi oli abo ni mhi ri umiesobo oyemhe ti oli, ni mhi aa ro ri obo shio oni o la li epfe, mhi aa ya miesuo khi o she guale.”

²⁶ Abi o ro gbe utui, eniye odukhokho eyoli e gbo lona elemhi owa, iTomosi o nu we la agho, e so okpe ode. Udemhija ijesu o gbo bhale ya migha we iteva bia, oo we, “Opfomhe o ka nu e la.” ²⁷ O gueye iTomosi, oo li, “Ri umiesobo ti ana, bino mhe abo, gbo nise obo ti mhe epfe. Khi ke mholi akhokhomhe, miesuo!”

²⁸ iTomosi o li, “Onomhue oyemhe, ali Eshinegba oye mhe!”

²⁹ Ijesu oo li, “Itobo khi u me mhe u ro miesuo? Ikhivose o khi na eni e me mhe ne ni e miesuo.”

Emini o ze ni a ro keke ebe ona

³⁰ Ijesu o la ukpelo oyi eniye odukhokho eyoli gbe ikanya onyaloa ni e bububu elese ni ogbo o keke shi ebe ona. ³¹ Ama eri a keke ena shi ebe ini a miesuo khi ijesu khi iKirisiti, ikhi Omiepfuese Omi Eshinegba, ali, ini a mholi irudunga, a ya mholi agbo itobo eva oyoli.

21

Ijesu o ri egboli khashe eniye odukhokho eyoli etuoshilua

¹ Abi a ro me ingme ena se, ijesu o gbo ri egbe oli khashe eniye odukhokho eyoli, epfe oke oniemi ni a lu iGalili. Ina a li me oli. ² ISamo iPita, ali iTomosi na lu itsema, ali iNatanieli onge iGene oyi eke iGalili, ghe iJoni ali iJemhisi imi iZebedi, ali eniye odukhokho eyi ijesu aava elese e ga legba asheghuo nya. ³ ISamo iPita oo, “Mhia vu ya mu ifele.”*

Ee oli, “Anye ya deba e ye.” Igho e lo elemhi oko-oke oniemi oni ikeke. Ama eliyose elegho nya, e mu emhikhoghuo. ⁴ Ele uzogbe fiefie, ijesu o migha eke oyi eke oniemi, ama wewe e la lese khi ijesu o nu we ngme. ⁵ Ijesu o mhila we, oo, “Emole mhe, aa kie me afele okhoghuo mu?”

Ee oli, “Anye e me emhikhoghuo mu.”

⁶ Oo we, “Pfi aga oye je epfe obita oyi oko-oke oniemi khi a ya me ifele mu.” Igho e pfi aga je obini o ngme, e ke dobe ti oni aga lo elemhi oni oko-oke oniemi itobo khi o she mu ifele ni e bu.†

⁷ Igho oni omo odukhokho ni ijesu o nono ingme oyoli, o o iPita, “Onomhue lo!” Abi iSamo iPita o suo khi Onomhue lo ni o nu we ngme lena, o nyanya ro itsua so (itobo khi eri o kpe taghie ide eghuo egbe-a), o ji pfilo elemhi ame. ⁸ Eniye odukhokho eni e kpole e gua oni oko-oke oniemi bhale eso oke, e e ti oni aga bhale epfe egele. Ekeke o ke lolo nu e shi we o, emhi nabi ete-awe egbhueshe o ke rote agho khi. ⁹ Abi e ro ramhi egele, e me ingamhi erali agho, a ri afele to o, ibulede e li nga o.

¹⁰ Ijesu oo we, “A rote ifele ni a mu lena rue bhale.”

¹¹ iPita o nga egele le, o ya tialo oni aga ni o vo ifele enieniemi ngale egele, eni ifele e kugbe khi egbhueshilua ali igbeshe. Abi eni ifele e rie ligho bu, oni aga o nyanoo a. ¹² Ijesu oo we, “A bhale ya le emhi.” Ogbokhoghuo eni eniye odukhokho o mhila li, “Oghuo u khi?” Itobo khi e lese khi Onomhue lo. ¹³ Igho ijesu o ya rue oni ibulede kemhi na we, o gbo kemhi oni afele na we.

¹⁴ Onana o khi utonuzi-ese ni ijesu o ri egboli yaa khashe eniye odukhokho eyoli abi o te rote eghuli guale.

Ijesu o nu iPita ngme

¹⁵ Abi e ro le se, ijesu oo iSamo iPita, “Samoo oni iJoni! U fe nono ingme oyemhe dose emhi enana nya?”

Ipita o so li o, o li, “Onomhue, u lese khi mhi nono ingme oye.”

Ijesu oo, “Ri eminale na imi isumha eyemhe le.”

* 20:23 Li ze iMat 16.19; 18.18

* 21:3 Li ze iLuk 5.5

† 21:6 Li ze iLuk 5.6

¹⁶ Utonuzeva, iJesu o o li, “Sam o mi iJoni, u fe nono ingme oyemhe?”

iPita o o li, “Gueguegue Onomhue, U lese khi mhi nono ingme oye.”

Ijesu o o, “Ri eminale na isumha eyemhe le.”

¹⁷ Utonuzese iJesu o o li, “Sam o mi iJoni, u fe nono ingme oyemhe?”

Oni ingme o to iPita egbe, itobo khi iJesu o mhila li itese, “U fe nono ingme oyemhe?” Igho iPita o so li o, o, “Onomhue, u lese emhikpa, u lese khi mhi nono ingme oye.”

Ijesu o o li, “Ro eloe khu isumha eyemhe.”

¹⁸ Ijesu o o, “Igesikia mhi gue ye khi, abi u ro khi ozele, eri u ri itsua so u fie je obini o ghole e, ama ini u womhe, ogboese o ke ya ri itsua ke so e, o mu e obo je obini o ghole e ni u je.” ¹⁹ Eri iJesu o ngme ona ni o rokhasa abi iPita o li ya ghua ni o ya ro ufumhi ghi Eshinegba. Igho o o iPita, “Ke deba mhe.”

²⁰ iPita o nyene egbe, o me oni om odukhokho ni iJesu o nono ingme oyoli, oni o shito mama iJesu abi e ro nu iJesu le eminale ni o kpukhokho khi o o deba wewe. Loli o o ke mhila iJesu ogbo ni o o, “Onomhue, oghuo o ya re de?” ²¹ Abi iPita o ro me oli, o mhila iJesu, o o, “Se egbo na agbo e fe ya li oni omose ona?”

²² Ijesu so li o, o, “Ini mhia nono ni o la agbo ramhi ni mhi ro ya gbo nyene egbe bhale agbo, onoghuo o khi oye shi o? Ke deba mhe.”

²³ Ona o ze ni e ro bena ngme oli iteva oyi eniy odukhokho eyi iJesu, khi oni om odukhokho ona o ya ghu ghue. Ama iJesu o li e khi o ya ghu ghue. Eri o lese li, “Ini mhia nono ni o la agbo ramhi ni mhi ro ya gbo mu egbe nyene bhale, onoghuo o khi oye shi o?”

Ungmemhi ni o kpukhokho

²⁴ Loli khi om odukhokho ni o pfi otsele shi eni ingmemhi ena, loli o gbo keke we shi ebe. Awa gbo lese khi emini o ngme khi igesikia lo.

²⁵ Ikanya ebubu e la o ni iJesu o gbe. Ini e e a keke we nya ukpamhi oghuo-oghuo lo, mhi sa khi agbo ona nya o kha luese ebe ni a kha keke we shi.

Ikanya Eyi Ighiusomhi eyi iKirisiti

A rue Ijesu nga idane

¹ Elemhi ebe oni odode ni mhi kpẹ kẹkẹ ghi yeyẹ iTiofilosi,* mhi kẹkẹ ikanya ni Ijesu ọọ gbe ali emini ọ sesẹ rọte igbaekele, ² ya ramhi ogbele ni a rọ rue ọli nga idane. Neni a rue ọli nga idane, ọ rọte Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ri omhẹse na ighiusomhi na kẹẹ ni ọ zẹ. ³ Abi ọ rọ ghu-a se, ogbele egbhueva ọ la elemhi agbo ọ ri egbọli kia khasẹ ighiusomhi eyoli, ni ọ rọkhasẹ gboo khi akhọkhomhẹ ọ la ọ khi ọ la agbo. E me ọli, ọọ gue ungmemhi eyi Eghiele eyi Eshinegba yẹ wẹ. ⁴ Eḷeghuo khi e legba asheghuo, khi ọ nu wẹ ẹ le eminale, ọ ri omhẹse ona na wẹ, ọọ wẹ, “A khi rọte iJerusalemu vu, a migha khẹ isomhopfa ni mhi gueyẹ ẹ, ikhi isomhopfa ni itamhẹ ọ shobọ.† ⁵ Amẹ iJoni ọ rọ ọ batazi egbo, ama ọa ke ya tẹse neni a ri Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ya batazi ẹ.”‡

A rue ijesu nga iloghie

(iMak 16.19-20; iLuk 24.50-53)

⁶ Abi ighiusomhi e rọ nu ijesu legba kugbe, e mhila li, ẹẹ ọli, “Onomhūe, u ya la egheghe ona rue eghiele eyi egbo iZireni nyenẹ gbo na wẹ?”

⁷ Ọọ wẹ: “Aa khi eni ẹ lẹsẹ oni egheghe ali oni ogbele ni Ita ọ ri afu eyoli mhẹse. ⁸ Ama ini Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọ bhale ẹ idiegbe, a ya mhọli ekpabo, a ya ke pfi ọtsẹle na mhẹ elemhi eke iJerusalemu, ali eke iJudia, ali iSameria ali elemhi eke agbo ona nya.”§

⁹ Abi ọ rọ ngme eni ingmemhi enana se, a rue ọli nga idane abi e kie li ghọ fẹli ọli. Otughunu o khukhu ọli-a, o rue ọli odalo oyewẹ le.*

¹⁰ E bino idane chii abi ọ li vu, utoghukpe emose aava ni e sọ ide epfopfo e migha wẹ iteva. ¹¹ Eẹ wẹ, “Egbo iGalili, elo o zẹ ni a rọ migha a feli idane chii? Oni ijesu ọna ni a rue odalo oyeyẹ vu nga idane, abi a li rue ọli vu, igho ọ li ya gbo nyenẹ egbe bhale.”

A zẹ iMatayasi to ẹloli iJudasi

(iMat 27.3-10)

¹² Igho, eni ighiusomhi na kẹẹ e rọte oni ukhomhi Ute Eḷera Olivu ni e migha vu je iJerusalemu, agho ọa lolo nuẹ shi iJerusalemu, okiali imali oghuo lo, ni Ishi eyi iMosisi o lama shi ogbo ke kia ogbele iyemhẹ. ¹³ Abi e rọ ramhi iJerusalemu, e nga ukhomhi atonga, e lo elemhi owa ni ee legba.

Eni e la akagho khi iPita, iJoni, iJemhisi ali Aduru, iFilipu ali iTomosi, iBatolomiu ali iMatu, iJemhisi ọlese ni ọ khi omi Afeusi, iSamioni ni ọ la otu iZiloti ali iJudasi omi iJemhisi.† ¹⁴ Wewẹ nya e lona a kugbe egheghe kpa a sọ iromhi. Ghe eni ikpotso ali, iMeli inyo ijesu, ali inyoghuo ijesu.

¹⁵ Ogbele ni a ngme ena, iPita ọ vule migha iteva oyi igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suọ. Egbo egbhuesesa e la agho (120) ¹⁶ Igho ọọ, “Inyoghuo, a mema ya ri emini ebe-no-pfuasẹ o ngme tse, ni Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọ rọte unu oyi iDefidi ngme shi eke shi iJudasi egbe, loḷi oni iJudasi ni ọ ri ode khasẹ egbo ni e mu ijesu. ¹⁷ Otuoghuo elemhi awa ọ khi ni ọ nu awa gbe akanya abi aghiusomhi.”

¹⁸ IJudasi ọ wolọ ikpagho ni ọ mie shi ikanya okhọlo ni ọ gbe ya de eke. Agho ọ de tu ukhomhi eke ku ito-a shi. ¹⁹ Ogbo kpa ni ọ la iJerusalemu ọ suọ ona, e ri irarigho ri unu ẹoli oyewẹ lu akagho Akedama, ni o migha shi Eke Olii. ‡

²⁰ iPita ọọ, “Irari khi, a kẹkẹ ọli shi ebe Iwolo khi,

“A tsua owa oyoli pfia.

A khi me ogbo khoghuo

ni ọ gbo la oni awa,”

“A gbo li kẹkẹ ọli:

“Ogboese ọ rue asha omhese oyoli.”§

²¹ “Itobo onana, o ti ni awa zẹ ogbo oghuo ni ọ to ẹloli iJudasi, oni ogbo ọ mema ya khi ogbo ni ọ nu awa la ọ rọte egheghe ni ijesu ọ rọ la iteva oyi awa, ²² rọte egheghe ni iJoni ọ rọ batazi egbo ya ramhi ogbele ni Eshinegba ọ rọ rue ijesu lasele elemhi iteva oyi awa nga idane. Ogbo ni awa ya zẹ ọ mema ya nu awa gbe akanya aguele irote eghuli guale oyi ijesu.”

²³ Igho e khokho emose aava. Omose oghuo ni a lu iJesufe ni a lu iBasabasi, ni a gbolo ẹ lu iJositosi, ali omose ọlese ni a lu iMatayasi.

²⁴ Igho e lema, ẹ li, “Onomhūe, u lẹsẹ udu oyi ogbo kpa, kpekpe rọte elemhi egbo etuava ena zẹ ²⁵ oni ọ ya rue ikanya aghiusomhi na kẹẹ ni iJudasi ọ zẹ obọ je obini o khili oyoli.”

²⁶ Igho e bọ shi ọ, obọ o mu iMatayasi, Igho e li ya rue ọli ma ighiusomhi na kẹẹ ogbaghuo ni ijesu ọ zẹ.

2

Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọ bhale ogbele iPetikositi

¹ Abi ogbele ukpe iPetikositi o rọ ramhi, igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suọ nya e lona kugbe asheghuo.* ² Utoghuo-kpe, okeke o rọte idane tiemhile abi akpekpele

* 1:1 Li zẹ iLuk 1.1-4 † 1:4 Li zẹ iLuk 24.49 ‡ 1:5 Li zẹ iMat 3.11; iMak 1.8; iLuk 3.16; iJon 1.33 § 1:8 Li zẹ iMat 28.19; iMak 16.15; iLuk 24.47-48 * 1:9 Li zẹ iMak 16.19; iLuk 24.50-51 † 1:13 Li zẹ iMat 10.2-4; iMak 3.16-19; iLuk 6.14-16 ‡ 1:19 Li zẹ iMat 27.3-8 § 1:20 Li zẹ Iwolo 69.25; 109.8 * 2:1 Li zẹ iLẹv 23.15-21; iDeut 16.9-11

ni o toto, oni okeke o vọ elemhi oni owa ni e shito. ³ Ighọ e mę emini e li abi elemhi erali khi e rọte ashakhasha a tiemhile shi wę ọ. ⁴ Ighọ Ayemhę-nọ-pfuasę ọ vọ wewę nya egbe, ee ngme emuę oyi eoli ọdọda abi oni Ayemhę ọ li khueghie wę unu-a.

⁵ Egbo iJu ni ę na ulishi Eshinegba ni e rọte ushishi ọdọda na ekę agbo jele, e la elemhi iJerusalemu. ⁶ Abi e rọ suọ oni okeke ona, ebubu egbo e kpeli bhale. O nya wę alo-a abi e rọ suọ khi eni egbo ni e miesuọ khi ę ngme emuę ọdọda eyi wewę. ⁷ Ighọ abọ e sha wę egbebo, e lię egbe. “Eni egbo ena, ni ę ngme emuę eyawa ena, ọa khi egbo iGalili e she khi? ⁸ Sę awa ke lię suọ wę khi ę ngme emuę ọdọda eyawa? ⁹ Eoli ọdọda awa te lasele, eghuo e rọte iPatia bhale, eghuo ọ, iMedisi ali Elamu, eghuo ọ, iMesopotemia, eghuo, ekę iJudia ali iKapatosha, eghuo, iPotusi ali Esha, ¹⁰ eghuo, iFiria ali iPafilia, eghuo, iJipiti ali ukiękię ekę iLibiya ni o ti mama ekę iSairin, eghuo e rọte iRomu bhale, ¹¹ li shi egbo iJu ali egbo iJeta ni e mu pfi bhale irudunga oyi egbo iJu. Eghuo elemhi awa e rọte iKireti ali Arabia bhale. Abi o rię khi ighọ, awa kie ga suọ khi ę ngme emuę eyawa, ę guele ikanya eniemhi ni Eshinegba o gbe.” ¹² Eni ingme ni a mę e sha ọgbọkpa abọ, ęa leşę udi wę, e mhila egbe wę. “Sę onana o ngme?”

¹³ Egbo eghuo e rẹwę ę li egia, ę lię, “Onyo ọọ gbe wę.”

IPita ọ nu eni ebubu egbo ngme

¹⁴ Ighọ iPita ọ vule migha, loli ali ogbaghuo ni e kpọle, ọ khueghie unu-a leghe, ọ nu eni ebubu egbo ngme, ọọ, “Apfemhę iJu, ali ę egbo nya ni a elemhi iJerusalemu, a rọ esọ shi mhę ekę ni mhi gue ingme ni a mę ena ye ę. ¹⁵ Ọa khi onyo ọọ gbe eni egbo ena abi a dabi. Irari khi ogbe ọa dala ne, agogo itili ęle uzogbe awa la! ¹⁶ Iiye! Emini a mę ena o khi emini ọmekęguele iJọel ọ guele egheghe ni o doşę ni o rę:

¹⁷ “Eshinegba ọọ,

Ogbele ni e kpukhokho,
mhi ya ri Ayemhę oyemhę
na egbo kpa.

Imi ę eni emose ali eni ikpotso
e ya ke gue usomhi ni mhi ghie wę le.

Izeo eyę ę, e ya ke mekęguele,

egbhali eyę ę, e ya ke la ęlena.

¹⁸ Shi eni ę ga ogbo

eni emose ali eni ikpotso eyemhę,

Mhi ya ri Ayemhę oyemhę

na wę ogbele ni a ngme ena,

e ya gue emini mhi rokhasę wę le.

¹⁹ Mhi ya rọ onyaloa khasę,
obini irarogbe,

ali khi mhi ya gbo ri

irokhasę khasę ekę agbo.

Mhi ya pfi okhọli shi elemhi agbo,

ni egbo e mę ọlia

ali erali ali ewoli

²⁰ Ovo ọ ya bi obili a,

mhi ya ri uki yile-a rarara abi ọlia,

neni ogbele ni o funę

oyi Onomhuę o ya bhale

ni ọ rọ ya gue ọgbọkpa ęzọ.

²¹ Ọgbọkpa ni ọ da pfię lu

eva oyi Onomhuę ne, a ya tsumhi ọli.†

²² “Eę egbo ni a la ekę iZireni, a rọ esọ shi ungememhi onana. Eę a leşę khi iJesu ongi iNazaręti, ọ khi ogbo ni Eshinegba ọ ri egbe khasę, ọ gbo ghie ọli, itobọ khi Eshinegba ọ ri ekpabọ na li ọ ke gbe ikanya onyaloa elemhi iteva o ye ę. ²³ Abi o rọ tseku khia khi a leşę ona, a kie zę ni egbo ebe e mu ọli ghi ę ni a gbe ọli-a. Ama Eshinegba ọ she kpę gba onana ọ leşę ọli.‡ ²⁴ Ama Eshinegba ọ rọte eghuli guise ọli le. Eghuli ọa dobe ri ekpabọ oyọli mu ọli mama, abi ọkpotso ni oku ọto ọa li dobe a mu ọmọ ọ khi lasele.§ ²⁵ Itobọ khi oghie iDefidi ọọ ngme ingme oyi iKirisiti ni ọ ręę,

“Mhi mę khi Onomhuę

ọ migha kpęşę mhę egheghe kpa,

ọ la ukiękię obita oyemhę,

udu ọa ya nighise mhę.

²⁶ Itobọ ona udu oyemhę o rọ ọ ghele,

mhi ri uruli oyemhę ę kueghię-ę,

mhi ri egbe deę.

²⁷ Itobọ khi waa ya

zę mhę obọ shi elemhi uji,

wękhi eri u ya zę ni

Oni ọ pfuasę oyę ọ ke-a.

²⁸ U she kpę gueyę mhę

khi mhi ya la agbo ini

u guise mhę te eghuli le.*

U ya ri oghęle oniemhi na mhę odalo oyę.†

²⁹ “Inyoghuo, mhi mema ya ri igbedu gueyę ę khi oghie iDefidi ni ọ khi itita awa, ọ she kpę ghu-a ni egbo e rọ tọ, oni uji ni a rọ ọli tọ o kie la akagho ramhi ogbe na amo. ³⁰ Awa leşę khi iDefidi ọ ngme aguele-shi-ekę shi iKirisiti egbe, irari khi ọ leşę khi Eshinegba ọ she kpę shobọ na lue ni ọ mema rọ ya tşę, khi loli ya ri ogbo oghuo unuekpe oyelue shito ukpekhomhi oghie oyelue.† ³¹ Eri Eshinegba ọ roli khasę iDefidi emini a ya mę ogbenakọ, loli ọ rọ ngme ọli khi Eshinegba ọ ya rọte eghuli guise iKirisiti le. Ọọ khi Eshinegba ọa ya zę ọli ghua ni idiegbę oyoli o kea shi elemhi uji.

³² Eshinegba guise iJesu le bhale agbo. Awa nya awa ri ukpeloe oyawa pfi ọtsęle shi ọ khi iJesu ọ she guale. ³³ Eshinegba ọ she ri ekpe

† 2:21 Li zę iJọe 2.28-32 ‡ 2:23 Li zę iMat 27.35; iMak 15.24; iLuk 23.33; iJọn 19.18 § 2:24 Li zę iMat 28.5-6; iMak 16.6; iLuk 24.5 * 2:28 Li zę iwole 16.8-11 † 2:30 Li zę Iwolo 132.11; 2 iSam 7.12-13

oniemhi na iJesu, o shito ukiękię obita oyi Eshineęba. IJesu o she rote obo oyi ita mie Ayemhe-nō-pfuase, abi Eshineęba o kie kpe li shobo na li. Oni iJesu o she rue oni Ayemhe-nō-pfuase tutu vo anye egbe, loli o khi emini a me, ni a gbolo a suo memena. ³⁴ Ama lese khi iDefidi o a ngue iloghie. Itobo igho, aa khi ingme egboli iDefidi o ngme abi o ro lie, "Onomhuę o gueye Onomhuę oyemhe:

Shito ukiękię obita oyemhe,
³⁵ ramhi ni mhi ro ya ri ebe e

mele akphawe-nga oye-a[†]

³⁶ "Itobo ona, mhia nono ni ee eębo iZireni nya a lolo lese onana khi, Eshineęba o ze oni iJesu onana ni a gbe-a shi apfida o khi Onomhuę ali iKirisiti."

³⁷ Abi eni eębo e ro suo eni ingmemhi ena se, oo nase we udu. Igho e li mhila iPita ali ighiusomhi na keę eni e kpole, ee we, "Inyoghuo, Seę anye li ya kia ni Eshineęba o ro o gbe olamhe kua na anye?"

³⁸ iPita oo, "Eę nya a mupfi ni anye ri eva oyi iJesu iKirisiti batazi e, ishegho ni Eshineęba o gbe olamhe kua na e, itobo khi eni e mie iJesu suo a ke khi, ni a mie isomhopfa Ayemhe-nō-pfuase. ³⁹ Emini Eshineęba o shobo ena, oye e lo ali oyi imi e, ali oyi ogbokpa ni Eshineęba o ya ze obiobini e la."

⁴⁰ iPita o ngme ingmemhi ni e bu, o tse agua ye we, oo we, "A na pfue anasemhe ni eębo ikpamhika ena e ya me." ⁴¹ Igho a li batazi eni e mie oni ungmehi suo. Eębo agbele ese e khi ni e kuma igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o eęgho.

Ilakugbe oyi ighiusomhi eyi iKirisiti

⁴² Eni eębo e ri emini ighiusomhi na keę e seę we gbe akanya, e ga kugbe, e le eminale kugbe (e le eminale no pfuase kugbe), e so iromhi kugbe. ⁴³ Ogbokpa o mu ekpe ni o fune e na Eshineęba irari oęle onyaloa ali oshabo ebubu ni eni ighiusomhi na keę e gbe. ⁴⁴ Eni e mie iJesu suo nya e kudugbe, e kemhi emini e mholi nya na egbe. ⁴⁵ Eni e mholi eke e ri eke eyewe de, elese eni e mholi itsua, e re we de, e wolo ikpagho kugbe kemhi ni eni ea mholi. ⁴⁶ Ogbelę kpa e ro o legba elemhi apfe ni i la Owa Oyi Eshineęba. E ri oghelę ali udu ni o pfuase nu egbe la apfe egbe e le eminale. E le eminale no pfuase. ⁴⁷ Ee kueęhię Eshineęba, igho eębo e li somhi elemhi we. Ogbelę kpa Eshineęba o ro ri eębo ni a mie e pfuase ma we o.

3

A ri ocheęhele-awe-a ni oo lema ze

¹ Ogbelęghuo khi iPita ali iJoni ee je Owa Oyi Eshineęba eęheęhe agogo ese oguota ni a

la so iromhi. ² A tsua omose ni o rote abi a te bia li guoghō-a bhale ya shi ode unuekpe ni a lu Isomhotse oyi Owa Oyi Eshineęba. Akagho a tsua li bhale ya shito ni o te me asha mhila eębo ni e lo oni Owa Oyi Eshineęba le ikpagho. ³ Abi o ro me iPita ali iJoni khi e lo oni Owa Oyi Eshineęba, o mhila we ikpagho. ⁴ Igho iPita o bino oli alo tatata, igho li khi iJoni. iPita oo li, "Bino anye!" ⁵ Igho o li bino we, o ri udu sa khi loli ya me we emhi obo mie.

⁶ Ama iPita oo li, "Mhi aa mhue ukpagho ya ne, ama mhi ri emini mhi mholi ne. Irari eva oyi iJesu iKirisiti oęe iNazareti, vule ni u ke kial!" ⁷ Igho iPita o mu oli obo-ita vule. Udemhija, awe ali ili awe eyoli e na ya to. ⁸ Igho o ti vule migha, oo kia gasę. O nu we lo elemhi oni Owa Oyi Eshineęba, o kia, o jino, o kueęhię Eshineęba. ⁹ Abi eębo ni e la akagho nya e ro me oli khi o kia gasę, khi o kueęhię Eshineęba, ¹⁰ e lese oni o khi, khi loli o kpe e shito ode unuekpe ni a lu Isomhotse e lema, oni ingme o sha ogbokpa abo, ea lese abi o li kia.

IPita o nu eni e migha a fe ngme

¹¹ Abi oni omose o li mu iPita ali iJoni mhue eęho, oshabo o sha eni ebubu eębo, e kpikpi fię deba we ya lo arakpha ni a lu Arakpha oyi iSolomoni ni o la oni Owa Oyi Eshineęba. ¹² Abi iPita o ro me abi eni eębo ee li, oo we. "Eę eębo iZireni, elo o ze ni onana o ro ligho ri abo sha e ni a ro lina a bino anye abine khi ekpabo ali ipfuase eyi anye, anye ro roli ze?" ¹³ Eshineęba oyi Aburaamu, ali Aziki ali iGiekopu, ni o khi Eshineęba oyi itita awa, o she ri ufumhi oyoli na iJesu, Oni oo ga li. Ama eri a rue oli na ena omhese, a kie oli odalo oyi iPaleti abi o tseku mholi oli shi udu khi loli ya rue oli obo-a.* ¹⁴ A kie iJesu oni o pfuase ali oni o gue e ngeli, a ri ochoghō lie iPaleti o rue ogbo ni o gbe ugbeli abo-a na e. ¹⁵ Ama a gbe ogbo ni o ri ogbo a je agbo-a. Ama Eshineęba o gbo guise oli le abi o ro ghua. Anye aava anye me oli abi o ro guale, anye ro pfi otselę shi o. ¹⁶ Itobo ekpabo ni e la eva oyi iJesu anye ro dobe ri omose ona ni a lese ni a fei ena ze, oni irudungu oyi oni omose loli o ze khi o ga ze pfo nya ni a ga me memena.

¹⁷ "Inyoghuo-mhe, mhi lese khi emini ee ali eni e ralo na e a rięle iJesu, khi elemhi umhalese a te rięle we. ¹⁸ Ina Eshineęba o li ri ungmehi oyoli ya tse, oni o rote eke rote unu oyi emekeęuele ngme khi iKirisiti o ya me osoli. ¹⁹ A zono khase Eshineęba khi a pfido, ni a mu pfi deba Eshineęba, ni o shishi olamhe eye e a, Ina ligho, eęheęhe iyemhea o ya rote obo oyi Onomhuę bhale deba e.

[†] 2:35 Li ze Iwolo 110.1 § 2:44 Li ze Ika 4.32-35 * 15.6-14; iLuk 23.13-23; iJon 19.12-15

3:13 Li ze Okiali 3.15 † 3:14 Li ze iMat 27.15-23; iMak

20 Ini ọọ ghie ọni ọ shobọ bhale agbọ ghi awa kpa, ikhi iJesu, ọni Omiepfuese. 21 IJesu ọ mema ya kie la obini iloghie ramhi egheghe ni Eshinegba ọ rọ ya mu emhikpa pfi gbo mele enegbọ-a, abi Eshinegba ọ li rọte unu oyi emekęguele eni e pfuase eyoli shobọ na awa egheghe ni ọ dọse. 22 IMosisi ọ ngme ọli, ọọ, 'Onomhuę Eshinegba oyęę ọ ya rọte iteva oyęę mu Omekęguele nabi mhemhe vule na e. A ya mema ri esọ shi ingmemhi ni ọ ya gueyę e.†
23 Oni ọa da ri esọ shi ọli ọ, Eshinegba ọ ya khi ọli egbọ eyọli ku-a.'§

24 "Egbegbọ lọ khi emekęguele nya rọte iSamuę ya je odalo, e kpę ngme emini a ya me egheghe oyawa shi eke. 25 Emini eni emekęguele enana e ngme, eę o go lu, a li mhọli okemhi shi ishobọ ni Eshinegba ọ shi na itita e, ni ọ la lię Aburaamu, 'Mhi ya rọte obọ oyi imimi e khi vọse na egbọ na agbọ nya.* 26 Abi Eshinegba ọ rọ mu Oni ọọ ga oyọli vule, Ọ te ododę ghie ọli ghi e ni ọ khi vọse na e abi ọ rọ mu e nyenę lase ingmobe eyę e le."

4

IPita ali iJoni e migha odalo oyi Enighie shi ezo

1 Abi iPita ali iJoni e kie nu eni egbọ ọ ngme, eni eę khekhe oni Owa Oyi Eshinegba ali egbọ iSadusisi eghuo e bhale deba iPita ali iJoni. 2 Elemhi e bi wę itobọ khi eni ighiusomhi na keę eyi iJesu ee seęę eni egbọ khi iJesu ọ rọte eghuli guale. Eri onana guele khi egbọ eni e ghu-a khi e gbo ya rọte eva oyi iJesu guale. 3 Ighọ eni egbọ e li mu iPita ali iJoni, irari obili o she bi elegbọ, e mu wę shi owa ighumha ramhi ogbeakọlọ. 4 Ama ebu bu egbọ ni e suọ ingme ni iPita ọ ngme e mie iJesu suọ. Emọse ni e ke miesuo e ya khi egbọ agbele ishe.

5 Ogbeakọlọ, eni eę mhęę oyi iJesu ali eni egbhali ali esęę Ishi eyi iMosisi eyi egbọ iJesu e legba iJerusalemu. 6 E ya me Oga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Anasi ali iKefasi, ali iJoni ali Alęzada ali ena omhuę-apfę oyi Oga oyi eni eę ralo ugamhi. 7 Ighọ e mu iPita ali iJoni bhale iteva oyęę migha. E mhila wę, "Ekpabọ nabise ali eva oyoghuo a rọ gbe akanya ona?"

8 Ighọ iPita ni Ayemhe-nọ-pfuase ọ vọ egbe ọ wę: "Eę enighie eyi egbọ ali egbhali, 9 A mhila anye amo akanya onete ni a gbe na ọni ọ guogho-a ọna, ali abi a li rọ ọli toto. 10 Emhi oghuo o la ọ ni anye ya gueyę e ali egbọ iZireni nya. Itobọ eva oyi iJesu iKirisiti ọngę iNazareti, omọse ona ọ rọ migha iteva oyęę ni ọ rọ toto ngmala ena. Lọli ọ khi ọni iJesu ni a ta ma apfida, ni Eshinegba ọ rọte

eghuli guise le. 11 IJesu khi ogbọ ni Ebe-nọ-pfuase ọ ngme ni ọọ,*

" 'Eche ni itsona e kie pfia,
o tigbe mele oni echele ebe
ni o mu ęloe ne nya-a.'

12 Imiepfuese ọa la obọ oyi ogbọlese, irari khi eva olese ọa la ni Eshinegba ọ rọ na ogbokhoghuo elemhi agbọ onana ni awa ya te mhọli imiepfuese."

13 Abi eni eę mhęę na egbọ iJesu e rọ me igbedu ni iPita ali iJoni e mhọli, ni e rọ ya leęę khi egbọ tse ni ęa ye owa ebe e khi, abọ e sha wę, e me-wę-me khi e kpę nu iJesu u kia. 14 Ama, abi e rọ me omọse ni a rọ ze khi ọ nu wę migha aghọ, ęa ke mhuę abi e ya ngme. 15 E gueyę wę e vu wewę iteva lase ne, igbọ e li nu egbewę ye ochi. 16 Eę, "Se awa ya li eni emọse ena?" Egbokpa ni e la iJerusalemu e she leęę ikanya ọnyalao ni e gbe, ọa ze awa ya tia. 17 Ini ingme ona o khi gbeke-a, awa mema tse agua ye wę e khi gbo gbudu ri eva oyi iJesu nu ogbokhoghuo ngme.

18 Ighọ e lu iPita ali iJoni nyenę egbe bhale elemhi oni owa ugamhi, e gueyę wę e khi me emini o rę wę gbo gbudu ri eva oyi iJesu nu ogbokhoghuo ngme wękhi irọli seęę. 19 Ama iPita ali iJoni eę wę, "Eę a sọ ọ ghue, ini o ya ti Eshinegba ęloe, ini eę o fe ti ni anye suọ esọ na, ocho ni anye kha rọ suọ esọ na Eshinegba. 20 Irari khi aa tigbe ya me khi anye ęa ya gueyę egbọ emini anye me ni anye suọ." 21 Abi e rọ nyamhise wę alo se, e zewę obọ vu. E me khi ęa ze wę ya nase itobọ khi egbọ ni e la aghọ nya ee kueghię Eshinegba shi itobọ omọse ni ọa kpę dobe ę kia ni e rọ ze. 22 Irari khi ọni omọse ni a ri akanya ọnyalao rọ ze ọ dọse ikpe egbhuęva.

Olema ni igbae eni e mie iKirisiti suọ e lema shi igbedu

23 Abi a rọ rue iPita ali iJoni abọ-a, e le deba apfęwę. E gueyę wę abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbhali e ngme eę. 24 Abi e rọ suọ ona, e ku unu a nyogho lema Eshinegba, eę, "Onomhuę, yeęę u ma eke ali ukhuli ali oke oni emhi ali emini e la elemhi wę nya.†
25 Yeę u ri Ayemhe-nọ-pfuase rọte unu oyi oghie iDefidi ita anye ni ọ khi ọni ọọ ga oye lię,

" 'Elọ o ze ni ishishi egbọ
e rọ ọ nyaghu

ni egbọ e rọ ọ dọmhi mhę shi afuę?

26 Ni ighie ni e la agbọ

e rọ mu egbe shi okhọli,

egbọ eni eę mhęę e tigbili

ni e rọ mu okhọli vule

shi Eshinegba Onomhuę ọ,

ali iKirisiti ni ọ she ze.†

† 3:22 Li ze iDeut 18.15,18 § 3:23 Li ze iDeut 18.19 * 3:25 Li ze Igbae 22.18 * 4:11 Li ze Iwolo 118.22 † 4:24

Li ze Okiali 20.11; iNee 9.6; Iwolo 146.6 † 4:26 Li ze Iwolo 2.1-2

27 Esheshi gho Erōdu ali iPōtiusi iPaleti e ya nu eḡbo iḡeta ali eḡbo iZireni lona kugbe elemhi oni eḡli ona. E gba kugbe, e gbe ijesu oni oḡ ga oye-a, oni u ze.²⁸ E riḡe emini u ri ekpabo ali oḡhūmhe oye gba shi ekē khi a ya me.²⁹ Ama memena, Onomhūe, bino abi e liē dōmhi, ni u ri ekpabo na anye eni eḡ ga eye, ni anye gbe udu ke ngme ungmehi oye.³⁰ Nise obo-a ri eḡbo ke ze, u gbolo e gbe oḡlele onyaloa ali oshabo rote eva oyi ijesu Oni oḡ ga ni o pfluase oye.³¹

³¹ Abi e rō lema se, elemhi owa ni e la oo jighise, Ayemhe-nō-pfluase o tiemhie shi wē o, o ri igbedu na wē e ngme ungmehi oyi Eshineḡba.

Igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo ee kemhi itsua na eḡbe

³² Igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo e mḡoli udu ali usamhi oghuo. Ongewē oḡ ke liē khi eri lōli mḡoli emhikhoghūo oḡsobō oyeḡue, ama eri e ku emhikpa gbe ke mḡoli.* ³³ Eni ighiusomhi na keḡ e ri ekpabo o pfi oḡseḡe je odalo shi ungmehi irote-eghuli guale oyi ijesu Onomhūe. Eḡbo nya e mu ekpe e na wē. ³⁴⁻³⁵ Aa me ongewē ni emhikhoghūo o to. Irari khi eḡheḡhe kpa, eni e mḡoli ekē ali apfe e rō rewe e de, e rue eni ikpagho ni e re wē de bhale ufuēḡe oyi ighiusomhi na keḡ. E kemhi wē na oḡboḡbo abi o li to oḡli.

³⁶ Igho iJōsefu ni o khi unuekpe oyi iLiva, ni a bia shi ekē iSapurosi. IBanabasi, eni ighiusomhi na keḡ ee lu oḡli. Emini a ri eva ona ngme khi Orudushi-egbo o. ³⁷ IBanabasi o ri ekē ni o mḡoli de, o rue eni ikpagho ni o rōli de bhale ya shi ufuēḡe oyi ighiusomhi na keḡ.

5

Ananayasi ali iSafira

¹ Omōse oghuo o la o ni a lu Ananayasi ali ughue oḡli iSafira, e ku abo gbe ri ekē oyewē de. ² O te eni ikpagho ni o ri oni ekē de rue sheli na eḡbōli, ughue o lama shi oḡli o. O tsua ikhukhui eni ikpagho ghi ighiusomhi na keḡ.

³ Igho iPita oḡ, “Ananayasi, elō o ze ni u rō ze ni okphaghie o lo e udu, ni u rō lo eḡbhōli khase Ayemhe-nō-pfluase, ni u rō rote eni ikpagho ni u ri oni ekē de rue shi na eḡbe e? ⁴ Oá khi oye oni ekē o khi neni u rōli de? Abi u rō rōli de se, eni ikpagho eḡ kie khili eye? Elō o reḡe sa usamhi onana? Oa khi oḡbo u lo eḡbhōli khase ama Eshineḡba!”

⁵ Abi Ananayasi o rō suo ungmehi ona se, o de ekē, o ghua. Ulishi oniēmi o ku rughu eḡbo kpa ni e suo emini a me. ⁶ Igho iḡe o rote iteva oyewē fiē lasele ya ri ide

khuli olimhi oyōli, e tsua li fiē je olase ya rō to.

⁷ Iwakati ese e leḡe na doḡe te, ughue oḡli o lole, oḡ leḡe emini a me. ⁸ IPita o mhila li, oḡ, “Gueye mhē ghue, ingme ni yeye ali Ananayasi oḡe a ri oni ekē de na?”

Oḡ li, “Ii.” “Igho anye ri oni ekē de.”

⁹ IPita oḡ, “Se eḡe ava-ava a li yemhe shi oghuo ni a mhese Ayemhe-nō-pfluase bino? Emōse ni e tsua oḡe ya to lena e la oḡe kia bhale. Wewe e gbo li tsue ya to!”

¹⁰ Utoghukpe o de ekē, o ghua. Eni emōse e bhale, e ya e khi o she ghua, Igho e tsua li ya to mama oḡli. ¹¹ Ulishi oniēmi o mu igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo nya ni e suo emini a me.

Eni Ighiusomhi na keḡ e ri eni ee ghua ebubu ze

¹² Eni ighiusomhi na keḡ e gbe ebubu oḡlele onyaloa ali oshabo oḡdoda iteva oyi eni eḡbo. Igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo e lona Arakpha oyi iSolomoni na elemhi Owa Oyi Eshineḡba elemhi ikudugbe. ¹³ Oḡboḡboḡbo oḡa gbudu kugbe wē o aboriekhia khi eḡbo nya e ri ekpe na wē. ¹⁴ Abi o riē khi igho, eri ebubu emōse ali ikpotso elese e mie Onomhūe suo, a ku wē ma igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo. ¹⁵ Irari ikanya onyaloa ni ighiusomhi na keḡ e gbe, eḡbo e tsua eḡbo ni eḡa ze bhale oḡe ifu apfe rewe yeshi ukpho ali iya, ini akphakpha oyi iPita oo nga wē eḡbe ini oḡ doḡe. ¹⁶ Olele eḡbo e rote eḡli ni e la gasē iJerusalemu bhale. E tsua eḡbo ni eḡa ze ali eni e mḡoli ayemhe okphaghie bhale, igho a ri wewe nya ze.

A mu okhōli vule shi Ighiusomhi na keḡ o

¹⁷ Oḡa oyi ekpodalo ugamhi ali apfōli ni e ga rō la otu oghuo ni a lu otu iSadusisi, e kpe ofuma a deba ighiusomhi na keḡ. ¹⁸ E muno eni ighiusomhi na keḡ ku lo owa ighumha. ¹⁹ Ama eliyose, aḡeni o khueghie oḡe oyi oni owa ighumha-a na wē, o rue wē ya lase. ²⁰ Oḡ wē, “A ke vu, a je elemhi ogba na Owa Oyi Eshineḡba ya migha ni a gueye eḡbo usomhi onete oyi abo onogbo ona.”

²¹ Abi obge o rō gbe-a, eni ighiusomhi na keḡ e doḡe lo Owa oyi Eshineḡba, ee seḡe. Abi Oḡa oyi ekpodalo ugamhi ali apfōli ni e rō ga la otu oghuo e rō bhale, e lu ilegba oyi eni eḡbhali eyi eḡbo iZireni (ni a lu iSaediri), igho e lu eni e ri eḡoe e khu owa ighumha e ka woḡo eni ighiusomhi na keḡ igha ghi ewe. ²² Ama abi e rō ramhi agho, e bhale ya e khi eni ighiusomhi na keḡ eḡa la oni owa ighumha, igho e nyene eḡbe je ya gueye eni e ghie wē. ²³ E li, “Anye bhale ya e khi a so okpe owa ighumha gba-i! Khi ekhekhe e migha unu oḡe. Ama abi anye rō khueghie eni oḡe-a lo elemhi agho, anye eḡa

mę օգբօկօղհուօ elemhi aghօ.”²⁴ Abi e rօ suօ ona, abօ e sha oghie օyi eni e khę ekhę Owa Oyi Eshinęba, ali ighie eyi ekpodalougamhi, itobօ khi ęa doբę lęsę udi emini a mę ena idiegbe օyi ighiusomhi na kęę. Oni ingme օa zę wę sa.

²⁵ Ighօ օmօsę օղhuօ օ bhale wę iteva, օօ wę, “A bino! Egbօ ni a mu shi owa ighumha e la Owa Oyi Eshinęba a sęsę egbօ!”²⁶ Ighօ eni e khę ekhę e vu ya mu eni ighiusomhi na kęę. ęa ri itoto rięę օli itobօ khi ulishi eni egbօ o mu wę ini e ya tonu wę eche.

²⁷ E muno eni ighiusomhi na kęę bhale ya migha agbala, օni oghie օyi ekpodalougamhi eyi Eshinęba օ mhila wę օgbօ.²⁸ “Anye tse agua gueyę e aa khi ke ri eva ona sęsę egbօ. Ama a kiele e sęsę egbօ, օsęsę օyęę o gbhiaku ekę iJerusalemu nya. A yęsę ni egbօ e ya ke dabi khi anye gbe iJesu-a!”*

²⁹ IPita ali ighiusomhi na kęę eni e kթօle e wę, “Anye mema ya ri օyi Eshinęba gbe doբę օyi egbօ.”³⁰ Eshinęba օyi itawa օ rօte eghuli guise iJesu le, օni a soli-a shi օրa gbe-a.³¹ Eshinęba օ she yasę օli nga obita ni o pfuasę օyօli abi Omı Oghie ali Omiepfuese, ni օօ ri eghęghę na iZiręni gbo mhօli impufi ali igbekua shi olamhę.³² Anye khi օtsęlę shi eni ingme ena nya, ighօ li khi Ayemhę-nօ-pfuasę, ni օ khi isomhopfa ni Eshinęba օ rօna eni e suօ esօ na li.³³ Abi e rօ suօ ona, e pfaa, e nono abi e li ya gbolu wę-a.³⁴ Ama iGamalię ni օ khi otu iFarisi ni օօ sęsę Ishi eyi iMosisi, ni օ khi օni egbօ e ri ekpę e na, օ vule migha elemhi oni igbaa օyi eni egbhali, օ a wolօ wę fię ne ukuku eghęghę.³⁵ Ighօ օօ wę, “ęę օmօsę iZiręni a kuegbe-a sa emini a nono khi a ya rięę eni օmօsę ena.³⁶ Eghęghę ni o doբę, օmօsę օղhuօ ni a lu iTeudasi օ lasese, օօ lu egbօli emhi, egbօ egbhuęshe asha ene e kpikpi deba li. Abi a rօ gbe օli-a, egbօ eyօli e gbhiaku-a, oni okiali օyօli o mele afuę-a.³⁷ IJudasi օngi iGalili օ gbo lasese eghęghę ni a rօ leli egbօ, lօli ali egbօ eyօli e pfi onyaghu. Abi a rօ gbe օli a egbօ eyօli e gbhiaku-a.³⁸ Irarighօ, mhi ye e ude shi idiegbe օyi egbօ ena, a zę wę obօ! Zę wę obօ ni e vu! Ini emini e rօ bhale khi obօ օyi օgbօ o te bhale, e ya de.³⁹ Ama ini o khi obօ օyi Eshinęba o te bhale, aa ya tigbe doբę mu wę gba, ama khi Eshinęba a nu e kթօli.”

⁴⁰ Oni ungmemhi ni օ ngme o lo wę udu. E lu eni ighiusomhi na kęę lasese, e gbe wę itali, e gueyę wę e khi ke ngme ingme օyi iJesu, e zę wę obօ vu.⁴¹ Eni ighiusomhi na kęę e rօte aghօ vu, ee ghęlę khi węwę e li tę օ na ri omama a mu shi eva օyi iJesu.⁴² ęa tigbe yemhę-a, օgbęlę kpa e rօ օ sęsę, ni e gbo rօ օ tse abօ usomhi onete khi iJesu

օ khi օmiepfuese, elemhi օgba na Owa օyi Eshinęba ali rօte owa ya je owa.

6

Emօsę oshilua ni a zę

¹ Eghęghę ni a ngme ena khi igbaa օyi eni e mie iJesu iKirisiti suօ khi ee ke bu shi օ, egbօ iJu eni ee ngme ęlemhi iGiriki elemhi wę, ee wolօ khi egbօ iJu eni ęę ngme ęlemhi Iburu, e ri ukpeloę e gbe esamhi-olimhi eyi węwę ini ęę kemhi eminale օgbęlę kpa.² Ighօ ighiusomhi օgbava e luno igbaa օyi eni e mie iJesu iKirisiti suօ nya kugbe, ęę wę, “ęa ti ni anye pfi akanya itsabօ ungmemhi օyi Eshinęba shi eke, ni anye sօ alo ghue eminale ikemhi.³ A zę օmօsę oshilua elemhi iteva օyę e, ni a lęsę khi e mhօli Ayemhę-nօ-pfuasę ali ilęsingme. Ni awa ri akanya iręloekhu ingme eminale ali itsua ikemhi na wę.⁴ Isheghօ, ni anye mę asha ri ęloę shi iromhi isօsօ ali itsabօ usomhi onete.”

⁵ Oni akhօkhօmhę ona o ga ghօle egbօ kpa ni e le gba. E zę iSitivini ni օ mhօli irudunga ali Ayemhę-nօ-pfuasę, ali iFilipu, ali iPirokorusi, ali iNikano, ali iTimօni, ali iPamęnasi, ali iNikolasi ni օ khi օngi Atiօki ni a mu pfi je irudunga օyi egbօ iJu.⁶ E ri egbօ ena khasę eni ighiusomhi na kęę, eni ighiusomhi na kęę e ri abօ nga wę ukhomhi lema na.

⁷ Ighօ ungmemhi օyi Eshinęba օօ gę shi օ. Igbaa օyi eni e mie iJesu iKirisiti suօ e bu shi օ elemhi iJerusalemu. Ehubu ekpodalougamhi eyi Eshinęba e lama shi oni irudunga.

A mu iSitivini

⁸ ISitivini, օmօsę ni Eshinęba օ khivօsę na, օ mhօli ekpabօ օyi Eshinęba rօ gbe ikanya օnyalao ali օshabօ iteva օyi egbօ.⁹ Ama egbօ eghuo ni e khi igbhogbho na owa ugamhi օyi eni e kpę khi ighumha, e nu iSitivini i khakօ. IJu eni egbօ ena e khi ni e rօte ekę iSairini, ali Alezadira bhale ali eni e rօte ekę iSilisha ali Esha bhale, ni e ke ngeli iJerusalemu.¹⁰ Ama ęa doբę nu ilęsingme ali Ayemhę ni օ rօ օ ngme khę abօ.

¹¹ Ighօ e bęna tano shi egbօ eghuo elemhi, e lię, “Anye suօ abi iSitivini օ rօ pfi unu-a deba iMosisi ali Eshinęba.”

¹² Ighօ e ngmiasę eni egbօ ali eni egbhali ali eni e sęsę Ishi eyi iMosisi. E mu iSitivini bhale ilegba օyi eni ęę mhęsę ali esօ-ęzօ eyi egbօ iJu ni a lu iSaędiri.¹³ E wolօ egbօ lasese ni e pfi օtsęlę egbhօli khi, “ęmօsę օna օa tigbe yemhę-a ingme-ingmemhi ipfionu-a ni օ ngme e deba Owa Oyi Eshinęba no pfuasę ali ushi.¹⁴ Irari khi anye suօ khi օօ li khi iJesu օngę iNazaręti օna, օ ya guօghօ Owa օyi Eshinęba օyi egbօ iJu-a, օ ya gbo

* 5:28 Li zę iMat 27.25

mu ighuighue ni iMosisi o ro shi eke na anye pfi.”

¹⁵ Egbò ni e la oni ilegba nya ee bino iSitivini, e me khi alo eyoli e ge nyanyanya abi alo eyi ageni.

7

Ungmemhi ni iSitivini o ngme

¹ Ighò Oga oyi ekpodalo ugamhi o mhila li, o o li, “Igesikia ingme ni a gue shi e egbe ena e khi?”

² ISitivini o o li, “Inyoghuo ali ita ni e le gba, a ri esò shi mhe eke! Eshinegba ni o mhòli ufumhi, o ri egbe khasè ita awa Aburaamu abi o ro kie la eke iMesopotemia, neni o tigbe je eoli Arani ya la. ³ Eshinegba o o li, ‘Lase eke ali iteva oyi egbo eye le, ke je eke ni mhi ya rokhasè e.’”

⁴ “Ighò o rote oni eke iKadia vu ya la eoli Arani. Abi itali o ro ghu-a se, Eshinegba o ghie o li je eke ni a ngeli ogbe namo.† ⁵ Oa ri ugu okhoghuo akana na li, wekhi ukuku eke okhoghuo o khi na li. Ama khi Eshinegba o she kpè shobò na li khi loli ali imimi o li, e ya le ugu oni eke, abi o ro tseku khia khi egheghe aghò Aburaamu oà bia omo okhoghuo ne.‡ ⁶ Ina Eshinegba o li nu o li ngme. ‘Imimie e ya khi epfese shi eke ni oà khi oyewe, e ya khi ighumha, a nase we elemhi ikpe egbhuése asha ene. ⁷ Eshinegba o o, ama mhi ya nase ushishi ni e ya muno we ighumha. Ini mhi nase we na we se, e ya rote ushishi oghò lasale bhale eke ona ya ngeli, e gbo la akana a ga mhe.’§* ⁸ Ighò Eshinegba o nu Aburaamu shobò ishele-a ni o ya khi irokhasè khi ogbo o mhue obo shi oni ishobò. Ighò Aburaamu o bia Aziki, o shele o li-a abi o ro gbe ogbele elele. Ighò Aziki o gbo li khi ita iGiekòpu, iGiekòpu o gbo li khi ita emose ogbava ni e khi ititawa.†

⁹ “Itobò khi eni imi iGiekòpu ee dò iJosefu okonyo, e roli de abi oghumha ya je eke ijipiti. Ama Eshinegba o nu o li la.‡ ¹⁰ O tsumhi o li obo ikphakphamhe nya. O ri ileasingme na iJosefu, o gbo kpaghie o li obo ni ingme oyoli o ro ghole iFero ni o khi oghie oyi eke ijipiti. Ighò oni oghie o roli leghe ukhomhi ijipiti ali agbala oyoli nya.§

¹¹ “Ighò okiamhi oniemi o la eke ijipiti ali iKena a pfi ni o pfi osoli oniemi na ititawa ni eà ke ro me eminale e le.* ¹² Abi iGiekòpu o ro suo khi eminale e kpòwa shi eke ijipiti, o ghie imioli ni e khi ititawa je obo ya bino

odode. ¹³ Utonuzeva ni e ke ye, oni iJosefu o gueye inyoghuo o li oni loli khi, aghò iFero o la lese egbo eyi iJosefu.† ¹⁴ Ighò iJosefu o ghie ya rue itali iGiekòpu ali egbo eyoli nya ni e kugbe khi oshe eà la egbhuene.‡ ¹⁵ Ighò iGiekòpu o je eke ijipiti, ashini loli ali ititawa e ghu-a shi.§ ¹⁶ A tsua ilimhi eyewe nyene egbe je iShèkemu ya ro to uji ni Aburaamu o ri ikpagho nu unuekpe oyi Amòni de.*

¹⁷ “Abi oni egheghe o ro ti ramhi ni Eshinegba o ro ya ri ishobò oyoli tse na Aburaamu, egbo eyawa ni e la ijipiti e lolo bu shi o. ¹⁸ Ighò oghie olese ni oà lese emhikhoghuo ingme oyi iJosefu o ke la ukpekhomhi shi eke ijipiti.† ¹⁹ Oo na egbo eyawa osoli obe, o jili ititawa, o ri itoto lie we, e pfino imiwe kua ni eni eniye e ba ghuloo.‡

²⁰ “Oni egheghe a ro bia iMosisi, ni oà khi omo na tse. A la owa oyi itali kuèle o li iki ese.§ ²¹ Abi epe ke ro dobe roli sheli, e rue o li ya shi epfe oke. Omi iFero ni okpotso o me o li rue, o kuèle o li abi omi o li.* ²² IMosisi o wena owena ali ileasingme oyi ijipiti, ekpabo o la emue oyoli ali emini oyi rièle.

²³ “Abi iMosisi o ro gbe ikpe egbhuewa, o mhòli shi udu khi loli le ya bino egbo eyoli ni e khili egbo iZireni. ²⁴ Ighò o me khi ongi ijipiti o nase ongi iZireni. Ighò o li ye odose, o gbe ongi ijipiti-a. ²⁵ Eri iMosisi o dabi khi egbo eyelue e ya me o li me khi eri Eshinegba o re lue e tsumhi egbo eyoli, ama eà ligho me o li me. ²⁶ Ogbekolo khi iMosisi o bhale ya e khi egbo iZireni aava e nu egbewe e khòli, o nono ni loli rewe rièle. Oo we, ‘Elo o ze ni epe ni a gbo li khi inyoghuo egbe a ro nu egbe e a khòli?’

²⁷ “Ama oni oà gueli ni o la o o ghi iMosisi abo pfa, o o li, ‘Oghuo o re khi oni oo mhesè na anye ali oni oo so ezo na anye?’ ²⁸ Eri u wa nono ni u li gbe mhe-a abi u li gbe ongi ijipiti a oode?’ ²⁹ Abi iMosisi o ro suo ona, o na pfa je eke oyi iMidiani ya la abi opfese, o bia eniye aava shi agho.†‡

³⁰ “Ikpe egbhuewa e dose se, ageni o ri egbe khasè iMosisi elemhi elemhi erali ni oo to ukhomhi ebuli. ³¹ IMosisi o me o li, o sha li abo. Oo le ni o ya bino, uruli oyi Onomhue o lu o li, o o li, ³² ‘Mhemhe mhi khi Eshinegba oyi itita e, Eshinegba oyi Aburaamu ali oyi Aziki, ali oyi iGiekòpu.’ IMosisi o o guo elemhi ulishi, oà ke gbuðu bino oobo.

³³ “Onomhue o o li, ‘Gueghie ekuè ni u so, eke ni o pfause u migha. ³⁴ Mhi she me

* 7:3 Li ze Igbae 12.1 † 7:4 Li ze Igbae 11.31; 12.4 ‡ 7:5 Li ze Igbae 12.7; 13.15; 15.18; 17.8 § 7:7 Li ze Igbae 15.13; Okiali 3.12 * 7:7 Li ze Igbae 15.13-14 † 7:8 Li ze Igbae 17.10-14; 21.2-4; 25.26; 29.31-35.18 ‡ 7:9 Li ze Igbae 37.11,28; 39.2,21 § 7:10 Li ze Igbae 41.39-41 * 7:11 Li ze Igbae 42.1-2 † 7:13 Li ze Igbae 45.1,16 ‡ 7:14 Li ze Igbae 45.9-10,17-18; 46.27 § 7:15 Li ze Igbae 46.1-7; 49.33 * 7:16 Li ze Igbae 23.3-16; 33.19; 50.7-13; ijosh 24.32 † 7:18 Li ze Okiali 1.7-8 ‡ 7:19 Li ze Okiali 1.10-11,22 § 7:20 Li ze Okiali 2.2 * 7:21 Li ze Okiali 2.3-10 † 7:29 Li ze Okiali 18.3-4 ‡ 7:29 Li ze Okiali 2.11-15

ajilimhe ni egbo eyemhe ni e la ijipiti e me memena. Mhi she suo ekperumhe oyewe, mhi she bhale ya mie we pfuese. Bhale memena khi mhi ya ghie e nyene egbe je eke ijipiti.[§]

³⁵ “Oni iMosisi ona egbo eyoli e ke eke kie, ni e e o li, ‘Oghuo o re khi oni o mheshe e na anye ali oni o o so ezo oyi anye?’ Eshinegba lolighuo o ri ageni ni o ri egbe khase oli elemhi elemhi erali ni e to ghie iMosisi o ka khi oni o o mheshe ali omiepfuese oyewe.* ³⁶ Loli o rewe ya fie lase eke ijipiti, o la eke ijipiti ali obini Oko Ifulo ali udu oyemhi elemhi ikpe egbhueva gbe akanya onyaloa ali irokhasa.[†]

³⁷ “iMosisi lolighuo o o egbo iZireni, ‘Eshinegba o ya rote elemhi e ghie omekeguele onabi mhemhe ghi e.’[‡] ³⁸ O la iteva ebubu egbo elemhi udu oyemhi, li shi ageni ni o ke nu oli ngme ukhomhi ute iSinai, li she ititawa, o mie ungemhi ni o ri agbo o na ogbo, o rue oli na awa.[§]

³⁹ “Ama eni ititawa e nono ni wewe e suo eso na li, eri e kie iMosisi, e ri udu oyewe nyene egbe ukhokho je eke ijipiti. ⁴⁰ Ee Eroni, ‘Mama ikhumhi na anye ni e ya ri anye ke kia, irari khi anye e la ese abi iMosisi ni o rue anye te ijipiti lasele o ke li kia.’* ⁴¹ Oni eghengehni eni egbo e ro mama ikhumhi ni o li abi ozele ena, ee luase oli, e ghele shi oni ikhumhi ni e ri abo eyewe mama.[†]

⁴² Igho Eshinegba o so ukhokho gbe we, o ze ni e ga ovu, ali uki, ali ikpetata abi a li keke oli shi ebe emekeguele, ni oo: “Ee egbo iZireni,

abi a ro la udu oyemhi

ikpe egbhueva a luasobo,

mhemhe a ri iluasobo na?

⁴³ A yase okula oyi

ikhumhi iMoleki

ali ukpetata oyi iRefani,

ni e khi ikhumhi ni

a ri abo mama ni a ga.

Irarigho, mhi ya ri egbo bhale

ya mu e okholi vu,

e tsua e dose obini eke iBabilo.[‡]

⁴⁴ “Ititawa e mholi igholo oyi otselē obini elemhi udu oyemhi. Abi Eshinegba o li khokho li ye iMosisi, igho o li riyele oli.[§] ⁴⁵ Abi e ro le oni igholo ugu se, ijoshua o tsua li ma egbe bhale eke oyi ishishi ni Eshinegba o khu kua na we. O nu we la ramhi eghengehni oyi iDefidi.* ⁴⁶ iDefidi ni Eshinegba o ri afu na o mhila li ini loli to owa na Eshinegba

§ 7:34 Li ze Okiali 3.1-10

* 7:35 Li ze Okiali 2.14

† 7:36 Li ze Okiali 7.5; 14.21; iNoba 14.33

‡ 7:37 Li ze

iDeut 18.15,18

§ 7:38 Li ze Okiali 19.1–20.17; iDeut 5.1-33

* 7:40 Li ze Okiali 32.1

† 7:41 Li ze Okiali 32.2-6

‡ 7:43 Li ze Emo 5.25-27

§ 7:44 Li ze Okiali 25.9,40

* 7:45 Li ze iJosh 3.14-17

† 7:46 Li ze iSam 7.1-16; 1

Okhe 17.1-14

‡ 7:47 Li ze iIghie 6.1-38; 2 Okhe 3.1-17

§ 7:50 Li ze Aza 66.1-2

* 7:51 Li ze Aza 63.10

oyi iGiekopu[†] ⁴⁷ Ama iSolomoni o to owa na Eshinegba.[‡]

⁴⁸ “Abibi o ririye li, a lese khi Eshinegba no Yagha ne Nya o ya la owa ni egbo e ri abo to. Loli o ze khi Azaya omekeguele o guele khi.

⁴⁹ “Eshinegba oo, ‘Iloghie o khi

ukpekhomhi ni mhia shito.

Eke agbo o khi

akphawe-nga oyemhe.

Owa nabise ee egbo

a ya tigbe to na mhe?

Asha no ghuo o ya gua mhe la?

⁵⁰ Oa khi mhemhe-ghuo

mhi ma eni emhi ena nya?”[§]

⁵¹ “Ee egbo usueso-akhue ni e zese udu oyewe-a khali igba zuse eso. A li abi itita e, ni e kie Ayemhe-no-pfuase.* ⁵² A famhi me omekeguele okhoghuo ni itita e e mu okholi vule shi o? Eri e gbo gholo eghuo-a, ni e me eke guele khi, Oni oo suo eso na Eshinegba o ya bhale. Memena ee a she ro oni iKirisiti ona de, a gbe oli-a. ⁵³ Ee ni a rote obo oyi ageni ni Eshinegba o ghie mie ishi, ee aa kie gbo ri eni ishi gbe akanya.”

A tono iSitivini eche

⁵⁴ Abi eni igbaa eyi iSahediri e ro suo ingmemhi ena, e pfaa na li ramhi ni e ro gbe ako ako. ⁵⁵ Ama iSitivini ni o mholi Ayemhe-no-pfuase o yase alo idane, igho o me ugemhi oyi ufumhi oyi Eshinegba, ali iJesu khi o migha obita oyi Eshinegba. ⁵⁶ Igho iSitivini oo, “Mhi me khi iloghie o khueghie-a, mhi gbo me iJesu oni Omi Ogbo khi o migha obita oyi Eshinegba.”

⁵⁷ Abi eni igbaa eyi eni iSahediri e ro suo ona, e ri abo khukhu eso. E tsese leghe, e ve rughu oli. ⁵⁸ E tialo oli fie ifuapfe je ukhokho oni eoli, ee tonu oli eche. Oni ee tonu oli eche e gueghie itsua ni e so na omose ogghuo ni a lu iSolu mhue. ⁵⁹ Abi e ro o tono iSitivini eche, o so iromhi, oo, “iJesu Onomhue, kpekpe kpe abo mie ayemhe oyemhe.” ⁶⁰ O de wugha, o tsese, oo li, “Onomhue, kpekpe khi ri olamhe ona mu ota so we.” Abi o ro ngme ona se, o ghua.

8

¹⁻² Igho iSolu o migha we ukhokho shi igbe-a oyi iSitivini. Abi iSitivini o ro ghu-a se, egbo eghuo ni e mholi ulishi oyi Eshinegba e ya roli to. E vie evie oyoli egbegbo.

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e gghiaku-a irari ajilimhe

Elegho ukpokpomhi ajilimhe o laselle shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la

ekẹ iJerusalẹmu ọ. Eni ighiusomhi na keẹ egħo e miatse ku ekẹ iJudia ali iSameria.³ Ama iSolu ọ roshẹka a yese igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ-a. Ọ kia owa khi owa muno wẹ shi owa ighumha, ghe emose, ghe ikpotso.*

Abi iFilipu ọ rọ la iSameria

⁴ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ egħo ni e kia miatse ku, e kia a gue ungmemhi oyi iJesu le asha ni e ramhi kpa.⁵ iFilipu ọ je ekẹ iSameria. Ọ la oobọ ọ gueye egbọ khi iJesu ọ khi iKirisiti ni a shobọ. ⁶ Abi ebubu egbọ e rọ mẹ ikanya oshabọ ni iFilipu ọ gbe, e nyanya mie shi emini ọ ngme. ⁷ iFilipu ọ kha da lema na eni e mhọli ogbhọ ne, eni egbọ e kpa oni ogbhọ pfi. Ebubu eni e guoghọ-a ali eni e ghua e toto nya.⁸ Ukpokpomhi ogħele o la oni ọli ogħo.

ISamọ ni ọọ li ọbo

⁹ Omose ogħuo ọ laọ ni a lu iSamọ. Egbegbi ọbo ọ la iSameria ẹ li. Ọ kia ri ọbo ni ọ li tono obọ udu. ¹⁰ Egbọ nya e ri ekpe ẹ na li. Egbọ ododa ee liẹ li, "Omose ọna Eshinegba ọ ri ekpabọ nali a gbe ikanya." E lu ọli ekpabọ ni o fu. ¹¹ Ingme ni ọ ngme kpa, e rọ ọ shi itobọ oshabọ ni ọ ri ogbhọ oyọli i gbe ni o she tse. ¹² Ama iFilipu ọ gueye wẹ ingme oyi Eghiele oyi Eshinegba ali iJesu iKirisiti, e mie shio. Ọ batazi wẹ, ghe ikpotso ghe emose. ¹³ ISamọ ọ li miesuọ, iFilipu ọ li batazi ọli. Ọ deba iFilipu u kiakia irari ikanya ọnyalao ali oshabọ nefunẹ ni ọ mẹ khi iFilipu ọ gbe.

¹⁴ Abi ighiusomhi na keẹ ni e la iJerusalẹmu e rọ suọ khi egbọ iSameria e mie ungmemhi oyi Eshinegba suọ, e ghie iPita ali iJoni ghi wẹ. ¹⁵ Abi iPita ali iJoni e rọ ramhi iSameria, e sọ iromhi na eni e miesuọ ni e la oobọ Ayemhe-no-pfuase ọ tiemhile shi wẹ egbe. ¹⁶ Ayemhe-no-pfuase ọa kie kpe tiemhile shi onge wẹ egbe ne, eri a kpe lese ri eva oyi iJesu Onomhue batazi ne. ¹⁷ Abi iPita ali iJoni e rọ ri abọ nga wẹ ukhomhi, Ayemhe-no-pfuase ọ tiemhile shi wẹ egbe.

¹⁸ Abi iSamọ e rọ mẹ khi egbọ ni eni ighiusomhi na keẹ e ri abọ nga ukhomhi kpa khi e mie Ayemhe-no-pfuase, ọ nise obọ-a ni lọli ri ikpaghọ na wẹ. ¹⁹ Ọọ wẹ. "A li ri oni itoto na mhẹ ni mhi ke ri Ayemhe-no-pfuase na ogbọ ini mhi da ri obọ nga li ukhomhi ne."

²⁰ Ama iPita ọọ li, "Yeşe ali ikpaghọ eyẹ a li opfu-a, itobọ khi u sa khi u ya dobe ri ikpaghọ de isomhopfa oyi Eshinegba. ²¹ Itobọ khi u waa mhọli obọ shi akanya onana, irari khi udu oyẹ ọa pfuase deba Eshinegba. ²² Irarighọ, mu udu pfi deba Eshinegba. U lema li ni ọ gbe olamhe kua ne, otse ọ ya gbe isamhi ebe ni u mhọli shi udu kua ne. ²³ Itobọ khi mhi she mẹ khi wa a kpe ofuma

irari akanya ni anye a gbe ali khi olamhe o she de ẹ ighumha."

²⁴ ISamọ ọọ wẹ. "A kpekepe a sọ iromhi na mhẹ ini emini a ngme ena e khi tse shi mhẹ egbe ni mhi pfua."

²⁵ Abi iPita ali iJoni e rọ ngme ingmemhi eyi iJesu se, e mu egbe pfi je iJerusalẹmu, ee gue ungmemhi eyi iJesu kiakia elemhi ebubu inuekpe ni e la iSameria.

iFilipu ọ gue ungmemhi oyi iJesu ye ọngi Etiopia

²⁶ Ageni oyi Eshinegba ọ gueye iFilipu, ọọ li, "Ke tiemhi ukiẹkiẹ ogobọ ini a sọ alo ghue obini ovọ o te ẹ lo eko je ode odagbe ifufu ni o rọte iJerusalẹmu je iGaza." ²⁷ Ighọ iFilipu ọ mu egbe ọọ leẹ. Abi ọ li le egħo, lọli ali omose ogħuo ọngi Etiopia ni ọ khi ọwali e ya lona. Omose ọna okhemhue ọ khi ni ọ ri eloe ẹ khu epfue eyi iKadakhẹ ni ọ khi ọlele oyi oni ekẹ. Ọ rọte iJerusalẹmu ni ọ je ya ga ugamhi i jele. ²⁸ Abi ọ li i je apfe egħo, ọ nga okọ ni ichi e rọ ọ na. Ọọ zẹ ebe ni Azaya omekeguele ọ keke. ²⁹ Ayemhe-no-pfuase ọ gueye iFilipu, ọọ li. "Je okọ ogħo ni u timama li migha."

³⁰ Abi iFilipu ọ rọ ramhi agho, ọ suọ khi oni omose ọọ zẹ ebe oyi Azaya omekeguele. iFilipu ọ mhila oni omose. "Ebe ni u wa zẹ egħo o fe lo ẹ eso?"

³¹ Ọọ iFilipu, "Iye oo. Ọa ya lighọ lo mhẹ eso ini ogbọ ọa li gueye mhẹ abi o ngme." Ọ iFilipu ọ nga oni okọ le ni ọ nu luẹ shio.

³² Ashini ọọ zẹ oni elemhi Ebe-no-pfuase o khi, asha ni ọọ:

"Eri a mu ọli abi omi osumha ni a ya fa uruli.

Ezeze abi omi osumha ni a ya wa kemhi, ni ọa khueghie unu-a.

³³ E ri omama mu ọli, e gbe ọli azẹba, e pfa ezọ mu ọli a gbe ọli-a. Ogħuo ọ ya mie shi ọ khi ọ ya dobe mhọli akhemhe-ukhokho,

irari khi eri e mie ọli agbọ?"†

³⁴ Oni omose ọwali ọọ iFilipu, "Kpekepe gueye mhẹ oni omekeguele onana ọọ ngme, ingme oyi egbọli ọọ ngme abi ingme oyi ogbọese?" ³⁵ iFilipu ọ gueye ọli emini oni Ebe-no-pfuase ni ọọ zẹ egħo o ngme. Ọ gue ungmemhi oyi okhale oyi iJesu ye ọli.

³⁶ Abi e kie li kia leẹ egħo, e mẹ okẹ. Oni omose ọwali ogħo ọọ li, "Bino, ghe okẹ ana, bie batazi mhẹ." ³⁷ iFilipu ọọ li, "Ini u mie iJesu suọ mhi ya batazi e." Oni omose ọọ li, "Mhi she miesuọ khi iJesu iKirisiti ọ khi Omi Eshinegba." ³⁸ Ighọ oni omose ọọ oni ọ gua oni okọ ogħo ọ mu ọli migha. Lọli ali iFilipu e kia tiemhi oni okẹ, iFilipu ọ batazi ọli. ³⁹ E

* 8:3 Li zẹ Ika 22.4-5; 26.9-11 † 8:33 Li zẹ Aza 53.7-8

leşe rōte oni okē nga egele le, Ayēmhe-nō-pfuasē o kele iFilipu-a je oboese. Oni omōse ɔa ke tigbe mē iFilipu, ama oghelē o la li elemhi i je apfē. ⁴⁰ Ama iFilipu o mē egboli ɔoli Azotusi. O rōte oobō ri oni ungmēmhi i tse abo kia kia ɔoli khi ɔoli ya ramhi ni o rō ramhi ɔoli iSizeria.

9

Imupft oyi iSolu

(Ika 22.6-16; 26.12-18)

¹ ISolu o kiele tse ekha abi lōli li ya gbolo eni e mie iJesu suɔ-a. O lē deba Okpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ² O mhila li o ri ebe na luē ghi eni e la owa ugamhi na ekē iDamasikōsi. Ni lōli rō mhōli afu doḅe muno ikpotso ali emōse ni e mie iJesu suɔ ighumha je obini iJerusalemu. ³ Abi iSolu o li ri okiali ti i ramhi iDamasikōsi, utoghuokpe, ākpā o rōte idane mi nga li egbe nyagha. ⁴ O de ta alo mu ekē. O suɔ khi oḅō o nu luē ngme, oḅ li, “ISolu, iSolu, elō o zē ni u rō mu okhōli vule ɛ shi mhē o?”

⁵ ISolu o mhila li, oḅ, “Onomhūē, oḅhuo u khi?” Oni uruli ɔli, “iJesu mhi khi, ni u mu okhōli vule shi o.” ⁶ “Memena, vule ni u lo elemhi ɔoli ona. U ya mē omōse ni o ya gueyē emini u mema ya riḷē.”

⁷ Eḅō ni e nu iSolu kia e gbe ɛruē unu-a, e ga suɔ oni ungmēmhi, ama ɛa mē ɔni oḅ ngme. ⁸ Ikpukhokho o, iSolu o rōte ekē vule, abi o rō khueghie alo-a ɔa ke doḅē ɛ mē ekē. Eḅō ni e nu ɔli kia e ke mu ɔli oḅō kia lo elemhi iDamasikōsi. ⁹ Oḅelē eḷe iSolu o ga zalo shi agho. ɔa le eminale wēkhi amē o da.

¹⁰ Omōse oḅhuo ni o miesuɔ ni a lu Ananayasi, o la elemhi iDamasikōsi. O la imekē, o suɔ khi Onomhūē o lu lue, “Ananayasi!”

Oḅ li, “Ee o.” ¹¹ Onomhūē oḅ li, “Ke je owa oyi iJudasi, ni o la odē ifuapfē ni a lu Isheshe, ni u ya mhila oḅō oyi ɔngi iTasōsi ni a lu iSolu, la a agho o sō iromhi. ¹² Rōte ɛlena iSolu o li kpē mē irokhase khi omōse ni a lu Ananayasi o ri oḅō nga luē egbe sō iromhi na, alo eyeluē e khueghie-a.”

¹³ Ananayasi oḅ Onomhūē, “Mhi she kpē suɔ eko ebubu eyi omōse ɔna abi o li ɛ nasē eḅō ni e miesuɔ, o la iJerusalemu gbolo eghuo-a. ¹⁴ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e ri afu na li o ka muno eḅō ni ɛ ɛ lu eva oye.”

¹⁵ Ama Onomhūē oḅ Ananayasi, “Ke lē, irari khi mhi she zē iSolu ni o tsua ungmēmhi oyēmhe ghi eḅō iJeta ali ighie eyewē ali eḅō iZireni nya.” ¹⁶ Mhi ya rōkhasē ɔli khi o mema ya mē osoli shi ungmēmhi oyēmhe.

¹⁷ Abi Ananayasi o rō mē oni owa, o doḷe lo ya ri oḅō nga iSolu egbe, oḅ li, “ISolu inyoghuo-mhē, iJesu Onomhūē ni o lonē odē

abi u rō o bhale oola, lōli oḅ mhi ka nono ɛ mē, ni u gbolo ke mē ekē ali ni Ayēmhe-nō-pfuasē o bhale egbe oye.” ¹⁸ Utoghuokpe, emini e li abi ipfiapfia afelē o rōte ɔli ikpamhi alo de pfia, o gbolo o mē ekē. O vule migha, Ananayasi o batazi ɔli. ¹⁹ Abi o rō le eminale se, o tigbe mhōli ochi.

ISolu o ri igbedu u ngme ungmēmhi oyi Eshinegba

Ebubu oḅelē iSolu o nu eni e miesuɔ la elemhi iDamasikōsi. ²⁰ Eloawe iSolu o la elemhi owa ugamhi gueyē eḅō khi iJesu Omi Eshinegba o khi. ²¹ Eḅōkpā ni e suɔ ungmēmhi oyi iSolu ee mhila, “Oa khi omōse ɔnana oḅ nasē eni e miesuɔ ni e la iJerusalemu? Oa khi eri o bhale ya muno wē abi ighumha ghi ighie eyi ekpodalo-ugamhi?” ²² Eshinegba o ri ekpabō na iSolu ni o rō ya ke gue oni ungmēmhi le. Ama eḅō iJu ni e la iDamasikōsi ɛa doḅē mu iSolu ekhakō o le. O sha eḅō iJu abo abi e rō mē iḷesingme ni o rō o guele khi iJesu o khi ɔni iKirisiti ni a shobō.

²³ Ebubu oḅelē iSolu o ga la iDamasikōsi. Eḅō iJu e gba abi e li ya gbe ɔli-a. ²⁴ Ama iSolu o suɔ khi eḅō ɛ gba abi e li ya gbeluē-a. Eri e shito unu odē unuekpe ni a te a lo oni ɔoli le ni e mē asha mu ɔli. ²⁵ Ama eḅō ni e miesuɔ e pfi uli rōte oni ugbe rōli shi ughughu bēna ya tiēmhi oni ugbe ɛliyoḷe. *

²⁶ Abi iSolu o rō ramhi iJerusalemu, oḅ dua ni lōli ya kuma eḅō ni e miesuɔ o, ama ulishi ɔli o mu wē. E khōkhō ini o she mie iJesu suɔ. ²⁷ Ama iBanabasi o rue ɔli bhale deba eni ighiusomhi na keḷe. O gueyē wē abi iSolu o li mē Onomhūē odē abi o rō lē iDamasikōsi ali abi Onomhūē o li nu ɔli ngme. O gbo gueyē wē abi o li la ekē iDamasikōsi ri eva oyi iJesu tse abo ni ulishi ɔa li mu ɔli. ²⁸ Igho iSolu o nu wē la iJerusalemu kia kugbe. O ri igbedu ri eva oyi Onomhūē ɛ tse abo gboo. ²⁹ Igho o nu eḅō iJu ni ɛḷe ngme ɛlemhi iGiriki i khako, ama ee dua ni wēwē e gbe ɔli-a. ³⁰ Abi eni e miesuɔ e rō suɔ ugbanhi ni eni eḅō ɛḷe gba, e rue ɔli je ekē iSizeria, e te agho rue ɔli ya je iTasōsi.

³¹ Ighaa eyi eni e mie iJesu iKirisiti suɔ ni e la ekē iJudia ali iGalili ali iSameria nya e mhōli opfomhē, e toto-a, Ayēmhe-nō-pfuasē o ri udu shi wē o, ee bua shi o, ee ngeli angeli ni o pfuasē ri ekpe ɛ na Eshinegba.

IPita o ri Eniasi ze

³² Abi iPita o li i kia oni ekē gasē, o kō ya feli eni e miesuɔ ni e la ɔoli iLida. ³³ O bhale ya ɛ omōse ni a lu Eniasi ni o guoghō-a, o she gba ikpe elele abi o te yeshi a ghua. ³⁴ IPita oḅ, “Eniasi, iJesu iKirisiti o rē ze. Vule migha khili iya oye ni u ke kia.” Utoghuo kpe Eniasi o vule migha, o toto. ³⁵ Abi eḅō ni e

la ɛoli iLida ali iSharo e ro me khi Eniasi o toto, e mu pfi deba Onomhue.

iPita o guise iDokasi le

³⁶ Okpotso oghuo ni o miesuo ni a lu iTabita o la ɛoli ijopa, abi iTabita o ngme emue iGiriki khi "Eruɛ," O khi ogbo onete. O gbolo mema e kpaghie eni ɛa mhue obo. ³⁷ Egeheghe ni a ngme ena, oo ghua, igho o ghua. Abi a ro khuese olimhi oyoli-a se, a roli yeshi elemhi owa atonga. ³⁸ Abi eni e miesuo e ro suo khi iPita o la iLida, e ghie emose aava ghi oli, e oli, "Kpeke bhale pia." Irari khi ɛoli iLida ali ɛoli ijopa e ti mama egbe.

³⁹ Igho iPita o deba we. A ri oli ya khashe asha ni a roli yeshi. Esamhi-olimihi e la agho o vie. E ri itsua ni iDokasi o fia na we khashe oli abi o ro la agbo.

⁴⁰ iPita o egbo ni e la agho nya e fie je atukpapfe. O de wugha so iromhi. O so alo ghue oni olimhi, oo li, "Tabita, guale!" Oni olimhi o khueghie alo-a, abi o me khi iPita o migha mama lue, o vule shito. ⁴¹ iPita o mu oli obo vule. O luno eni e miesuo ali eni esamhi-olimihi, o ri oli khashe we. ⁴² Iguisele oyi iDokasi o gbeke-a shi ɛoli ijopa. Itobo igho, ebubu egbo e mie ijesu suo. ⁴³ iPita o la ijopa ogbele ni e bu. O la owa oyi iSimoni ni o ri ekuɛ elamhako o gbe akanya.

10

iKõnilusi o ghie ya lu iPita

¹ Omose oghuo o la ɛoli iSizeria ni a lu iKõnilusi. O khi oga oyi ekholi-okhue eyi Itili. ² Loli ali apfoli e khi egbo ni e na ulishi Eshinegba. O khi ogbo ni o pfo elemhi i somhi egbo ni ɛa mhue ofpa. O gbo khi ogbo ni o so iromhi egeheghe kpa. ³ Elegehuo elemhi agogo ese ele uguota, o me ime-alo, o me khi ageni oyi Eshinegba o bhale o lu oli, "iKõnilusi!"

⁴ O so alo ghue oni ageni, ulishi o mu oli. Oo li, "Onomhue elo o ze khi u bhale."

Oni ageni oo li, "Iromhi eye ni u wa so ali isomhopfa ni u wa somhi e she bhale deba Eshinegba, O she mu egbe ni o ro ya ye le e le. ⁵ Memena nyanya ghie egbo je ɛoli ijopa ni e ya lu iSamõ ni a gbolo e lu iPita, ni o bhale. ⁶ O kushi ayi iSamõ ni o ri ekuɛ elamhi e gbe akanya. Oni owa oyoli o la epfe okɛ."

⁷ Abi oni ageni o ro vu se, iKõnilusi o lu eni e ga li etuava ali okholi-okhue ni o khi adogeli oyoli ni oo ga Eshinegba. ⁸ iKõnilusi o gueye we emini a me nya. O ghie we je obini ijopa.

Ime-alo ni iPita o me

⁹ Ogbeakolo khi itsotso uguota o mu eke, khi e lese ri okiali ramhi epfepfe ijopa, iPita o nga owa atonga ya so iromhi. ¹⁰ Okiamhi oo gbe oli. Oo nono emini o ya le. Abi a ro o nye eminale ni o ya le, o me ime-alo. ¹¹ O me khi emini e li abi ode ni o ze igo ene o rote idane e tiemhile. ¹² Igho o me khi iwali elamhako e lao, ghe eni e ze awe ene

ali eni ee tialo idi eke ali ipfeli. ¹³ Igho uruli o ngme, oo li, "Vule iPita, gbe ni u le."

¹⁴ Ama iPita oo, "Iiye e, Onomhue! Mhia kpe tigbe le eminale ni ɛa pfuase ni a ghue ghue, a ti e bia mhɛ."

¹⁵ Oni uruli o gbo nu oli ngme, oo li, "Emini Eshinegba o da ro khi oni o pfuase se, khi ke lu oli emini ɛa pfuase."

¹⁶ Itese o ligho mheshe abo ri egboli khashe neni a rue oni emhi nga idane.

¹⁷ Abi iPita o kie li i sa ingme ime-alo ni o me, emose ni iKõnilusi o ghie usomhi, e nono owa oyi iSamõ me. E migha odalo ode unuekpe oyi oni apfe. ¹⁸ E lu mhila, "A mholi opfese shi ana ni a lu iSamõ iPita?"

¹⁹ Abi iPita o kiele khokho emini oni ime-alo ona o ngme, Ayemhe o ro gueye oli, "Ri eso kpe emose aase ee nono e. ²⁰ Nyanya mu egbe ni u deba we vu, khi mhemhe mhi ghie we."

²¹ Igho iPita o tiemhi deba we, oo we, "Mhemhe a nono, elo e re e bhale?"

²² Ee oli, "Oga oyi ekholi-okhue ni a lu iKõnilusi o ghie anye ghi e. Ogbo oniemhi ni egbo iju e mu ekpe a na o khi. O gbo khi ogbo ni o pfuase ni oo ga Eshinegba. Ageni o gueye oli o ghie ghi e, u bhale owa oyoli, ni o suo ingme ni u ya gueye oli." ²³ Igho iPita o lu eni emose lo owa oyoli, e gbhe agho ni ogbe o gbe.

iPita o la apfe oyi iKõnilusi

Ogbeakolo, loli ali eni e miesuo eghuo e rote ijopa deba we vu. ²⁴ Ogbeakolo, e lo elemhi ɛoli iSizeria le, ashini iKõnilusi ali apfoli ali egbegbi emole oli, e legba migha e khe we. ²⁵ Abi iPita o ro ramhi agho, iKõnilusi o lo o li ode, o wugha, o nyese ukhomhi tse oli. ²⁶ Ama iPita o mu oli vule, oo li, "Vule khi ogbo onabi yeye mhi khi."

²⁷ iPita o nu oli ngme, o lo owa, o bhale ya e egbo ni e bu shi agho. ²⁸ Oo we, "Ee a she lese khi eri Ishi eyi iMosisi oo egbo iju e khi kugbe egbo ijeta o, wekhi eri e ko ya feli ogbo ni ɛa khi iju. Ama Eshinegba o roli khashe mhe mhi khi leli ogbokhoghuo shi oni ɛa pfuase ali oni a ghue. ²⁹ Irarigho, abi u ro ghie lu mhe, mhia mholi akhokhomhe shi o. Elo u mema lu mhe shi?"

³⁰ iKõnilusi oo li, "Amo o li ele ene, egeheghe agogo ese uguota, mhi ro la owa oyemhe e so iromhi. Udemhija mhi me khi omose oghuo o so itsua ni ee ge nyanyanya o migha mhe odalo. ³¹ Oo li, 'iKõnilusi, Eshinegba o she suo iromhi eye, o she gbo me ikanya isomhelemhi ni u gbe e deba egbo eni ɛa mhue. ³² Ghie ogbo ghi omose ni a lu iSamõ iPita ni o la ijopa. Opfese o khi shi owa oyi iSamõ ni o ri ekuɛ elamhi e gbe akanya, ni o la epfe okɛ oku.' ³³ Loli mhi ro ghie ogbo ghi e pia. Oo gue ti, abi u bhale. Memena awa

nya awa la odalo oyi Eshinegba ni anye suo emini Onomhūe o gueye u gueye anye.”

Ungmemhi ni iPita o ngme

³⁴ IPita o, “Mhi she me ɔli me khi igesikia o khi, khi Eshinegba ɔa mhɔli khi ɔna ɔ kpe ɔli ne,* ³⁵ ama egbɔ kpa ni e da a na ulishi oyi Eshinegba, ni e gbolo e riɛle emini o rɔte ode, Eshinegba ɔ kpe obɔ ɔɔ mie. ³⁶ Ee a leɛe usomhi ni ɔ ghie ghi egbɔ iZireni, ni o khi usomhi onete oyi opfomhe ni o rɔte obɔ oyi iJesu iKirisiti ni ɔ khi Onomhūe oyi agbɔ kpa bhale. ³⁷ Ee a leɛe ingme ni a me elemhi eke iJudia nya, ni o rɔte iGalili gbaekele, abi iJoni ɔ rɔ ɔ tse abɔ usomhi gueye egbɔ, khi a mema batazi we, ³⁸ abi Eshinegba ɔ li ri Ayemhe-no-pfuase ali ekpabɔ kpha iJesu ɔnge iNazareti so, ali abi ɔ li ikiakia ashakpa riɛle onete, ni ɔ mie egbɔ pfuase obɔ oyi ekpabɔ eyi ɔkphaghiɛ, itobɔ khi Eshinegba ɔ nu ɔli la.

³⁹ “Anye ri eɔle me ikanya ni ɔ gbe nya, elemhi eɔli eyi egbɔ iJu ali iJerusalemu. Wewe e tali ma ɔɔra apfida gbe ɔli-a. ⁴⁰ Ama eɛe nuzi-ese, Eshinegba ɔ rɔte eghuli guise ɔli le ni a me ɔli. ⁴¹ ɔa khi ɔgbɔkpa ɔ me ɔli, seɛ ni anye ni Eshinegba ɔ she kpe ze, anye khi ɔtsɛɛ, anye ni anye nu ɔli le eminale ni anye gbo nu ɔli da abi ɔ rɔ rɔte eghuli guale se. ⁴² ɔ mheɛe na anye, anye kia ke gueye egbɔkpa ali anye gbo ke pfi ɔtsɛɛ shi ɔ khi ɔli iJesu, Eshinegba ɔ ze, ɔli khi ɔso-ɛzo oyi eni e laɔ ali eni e ghu-a. ⁴³ Emekeguele nya e kpe ngme ungmehi oyoli khi eni e da mie ɔli suo khi a ya gbe olamhe kua na we, rɔte ekpabɔ ni o la eva oyoli.”

Egbɔ iJeta e mie ayemhe ni ɔ pfuase

⁴⁴ Abi iPita ɔ kie li i ngme, Ayemhe-no-pfuase ɔ tiemhile na egbɔ ni e suo oni ungmehi. ⁴⁵ Abɔ e sha eni e miesuo ni e shɛɛ-a, ni e rɔte eɔli iJopa kphase iPita bhale aghɔ, khi Eshinegba ɔ li ri Ayemhe-no-pfuase na egbɔ iJeta. ⁴⁶ Irari khi e suo khi e ngme emue ɔdɔda eyi Ayemhe no pfuase, e kueghie Eshinegba.

Ighɔ iPita ɔ ri irarighɔ lie, ⁴⁷ “ɔgbɔkphoghuo ɔ doɛe ya lie ɔgbɔ khi ri amɛ batazi egbɔ ena mena? E she li mie Ayemhe-no-pfuase abi awa li mie ɔli.” ⁴⁸ Ighɔ iPita ɔ a ka ri eva oyi iJesu iKirisiti batazi we. Ighɔ e gueye ɔli ɔ nu wewe la aghɔ ikukumi ogbeɛ.

11

IPita ɔ gueye eni e miesuo emini ɔ riɛle

¹ Eni ighiusomhi na keɛe ali eni e miesuo ni e la eke iJudia nya e suo khi egbɔ iJeta e li mie ungmehi oyi Eshinegba suo. ² Abi iPita ɔ rɔ nga obini iJerusalemu, eni e miesuo ni e shɛɛ-a, ee shi iPita unu. ³ Ee ɔli, “Yeɛe u lo

owa oyi egbɔ iJeta ni e shɛɛ-a, u gbo la aghɔ le eminale!”

⁴ Ighɔ iPita ɔ rɔte eke ɔli lo we esɔ abi a ga li me oni ingme nya. ɔɔ we, ⁵ “Eɔli iJopa mhi la a so iromhi, ni ukuku olese o rɔ kia mhe alo-a, ni mhi rɔ me ime-alo, mhi me khi emini o li abi ode ni o ze igo ene, o te idane tiemhile ashini mhi la. ⁶ Mhi bino elemhi ɔli, mhi me elamhako ni e ze awe-ene, ali elamhako ebuli, ali elamhako ni e tialo idi eke, ipfeli na idane e li la elemhi ɔli. ⁷ Ighɔ mhi suo khi uruli o nu mhe ngme, ɔɔ mhe, ‘Vule, iPita gbe elamhi ena, ni u le.’

⁸ “Ama, mhi ɔli, ‘Iiye e, Onomhūe! Mhi aa le eminale ni e pfuase ni a ghuɛ ghuɛ abi a te bia mhe.’

⁹ “Oni uruli o gbo nu mhe ngme, ɔɔ mhe, ‘Emini Eshinegba ɔ she rɔ pfuase, khi ke ɔli shi emhi ni ɔa pfuase.’ ¹⁰ Itese ɔ li ighɔ mheɛe abɔ ri egbɔli kphase neni a rue oni ode nga idane.

¹¹ “Aghɔaghɔ, eni emose aase ni e te iSizeria nono mhe bhale, e lo owa ni mhi la le. ¹² Ayemhe ɔ gueye mhe mhi deba we vu, mhia aa khe akɔ. Egbɔ osasa ena e te eɔli iJopa kphase mhe je eɔli iSizeria ni anye rɔ ga bhale owa oyi iKonilusi. ¹³ ɔli ɔ gueye anye abi ɔ li me aɛeni elemhi owa oyoli, ni ɔ ɔli, ‘Ghie ɔgbɔ je iJopa ya lu omose ni a lu iSamɔ ni a gbo lo a lu iPita. ¹⁴ ɔli ɔ ya gueye abi yeɛe ali apɛe a li ya mhɔli imiepfuase.’

¹⁵ “Abi mhi li i ngme, Ayemhe-no-pfuase ɔ tiemhile shi we ɔ abi ɔ li rɔte igbaekele li tiemhile shi awa ɔ. ¹⁶ Ighɔ mhi yeɛle emini Onomhūe ɔ ngme ni ɔɔ, ‘Amɛ iJoni ɔ rɔ batazi egbɔ, ama Ayemhe-no-pfuase a ke rɔ ya batazi e.’* ¹⁷ Abi o rɔ khia khi Eshinegba ɔ she ri isomhopfa enabi ɔ rɔ na awa abi awa rɔ mie iJesu iKirisiti Onomhūe suo li na egbɔ ni e a khi iJu. ɔghuo ɔ khi mhemhe ni mhi ya nu Eshinegba khabɔ?”

¹⁸ Abi e rɔ suo ona se, e yemhe awɔlo-a, ee kueghie Eshinegba, ee lie, “Eshinegba ɔ li ze ni egbɔ iJeta e li mu pfi ni e li mhue agbɔ na agbɔagbɔ.”

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la Atiɔki

¹⁹ Eni e mie iJesu iKirisiti suo e kia gbhiaku eke iFonisha ali eke iSapurosi ali eɔli Atiɔki itobɔ okhɔli ni a mu vule shi we ɔ eghɛghɛ ni a rɔ gbe iSitivini-a. E kia gue oni usomhi ye egbɔ iJu weweghuo tse.† ²⁰ Eghuo ɔ e rɔte eke iSapurosi ali eke iSairini bhale, e vu je eɔli Atiɔki, e lili gue usomhi onete oyi Onomhūe ye egbɔ iGiriki ²¹ Ekpabɔ oyi Onomhūe o nu we la, Ebubu egbɔ e miesuo, e mu udu pfi deba Onomhūe.

²² Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la iJerusalemu e suo oni ingme, ighɔ

* 10:34 Li ze iDeut 10:17

* 11:16 Li ze Ika 1.5

† 11:19 Li ze Ika 8.1-4

e ghie iBanabasi je ɛoli Atioki. ²³ Abi ɔ ro ramhi agho, ni ɔ ro me abi Eshinegba ɔ li somhi-elemhi eni ɛgbo, egbe e mu ɔli. ɔ ri udu shi we ɔ e ri udu oyewe nya na Onomhue. ²⁴ IBanabasi ɔ khi egbegbi ɔgbo onete ni ɔ mhue Ayemhe-nɔ-pfuase ali irudunga oniemhi. Ebubu ɛgbo e ri itobo emini ɔ riele mie Onomhue suɔ.

²⁵ Igho iBanabasi ɔ je ɛoli iTasosi ya nono iSolu. ²⁶ Abi ɔ ro me ɔli, ɔ rue ɔli je ɛoli Atioki, e la agho ukpe oghuo, ee sese ebubu ɛgbo. Elemhi ɛoli Atioki a la te odode kpe lu eni e miesuo, iKirisiti enikeke.†

²⁷ Oni egehege, emekeguele eghuo e rote ɛoli iJerusalemu je Atioki. ²⁸ Oghuo elemhi eni emekeguele ni a lu Agabusi ɔ vule, ɔ guele abi Ayemhe ɔ ghie ɔli, khi ukhumi o ya pfi ushishi na eke iRomu nya. (Egehege ni iKiladiusi ɔ ro khi Oghie iRomu nya ona ɔ ro bhale ya tse.)[§] ²⁹ Eniye odukhokho eyi iJesu ni e la Atioki e gba ugbamhi, abi e li ya ri ikpaghioho ghie usomhi ghi eni e miesuo ni e la eke iJudia, abi ɔgboɔgbo ɔ mhue ekpabo ramhi. ³⁰ Igho e zela ikpagho kugbe, e rewe ghie iBanabasi ali iSolu usomhi ghi eni eghali ni e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suɔ na iJerusalemu.

12

Imhese-bino onofune

¹ Oni egehege agho, oghie Erodu ɔ muno ɛgbo eghuo ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suɔ, ɔo nono ni lolu nase we shi afue. ² ɔ ri unu bhale a ri uwerɛ gbe ijemhisi ni ɔ khi inyoghuo iJoni-a. ³ Abi ɔ ro me khi o ti ɛgbo iJu eloe, ɔ gbo mu iPita shi owa. Oni egehege e ro li ukpe ibuledi ni aa ri ifuma ma nye. ⁴ ɔ mu ɔli se, ɔ roli shi owa ighumha, ɔ ze ekholi-okhue ikuwe asha ene ni e ɔghege egbe, e ri eloe shi ɔli egbe. Erodu ɔ mholi ɔli shi udu khi a kha da li oni ukpe se, lolu rue ɔli lasela gboo, ni a gue ɔli ɛzo.*

⁵ Igho a ri iPita shi owa ighumha, ama igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suɔ e toto ɔbo ɔ so iromhi lu Eshinegba na li.

⁶ Eliyose ni Erodu ɔ kha ro rue iPita lasela ogbeakolo, iPita ɔ lese-a shi ifuabo eyi iku ekholi-okhue aava, a ri iweghe eva ge ɔli. Eni e khe ekhe aava else e la ode unuekpe oni owa ighumha e khe ekhe. ⁷ Udemhija, ageni oyi Onomhue ɔ lole, igho akpa ɔ la elemhi oni owa ighumha a ge. Oni ageni ɔ pfi iPita emhi epfe, guise ɔli le. ɔo li, “Nyanya vule!” Utoghuokpe, iweghe ni a so li e ku ɔli abo kua.

⁸ Igho oni ageni ɔo li, “Ri ogbene oye mu oku, ri ekue so.” iPita ɔ nyanya ligho. ɔo li, “Ri itsua eye so, ke deba mhe.” ⁹ Igho iPita ɔ deba li je olase oni owa ighumha,

ama ɔa lese khi emini oni ageni ɔ riele khi egbegbi ingme lo, ɔ dabi khi elena lolu ii la. ¹⁰ E dose eni e khe ekhe eni odode ali enuzava. E bhale ode unuekpe akhuli ni a rote a lasela shi ifu apfe. Oni ode unuekpe akhuli lolighuo ɔ khueghie-a. E rote ɔ dose. Abi e ro kia ifu apfe le denɛ, oni ageni ɔ kele-a.

¹¹ Igho eghali eyi iPita e na ya to se, ɔo, “Ena mhi lese, ni ɔa mhue akhokhomhe khi Onomhue ɔ ghie ageni ɔyoli, ɔ ka pfa mhe shi eke ɔbo oyi Erodu ali emini ɛgbo iJu ee sa khi mhi ya me nya.”

¹² Abi eghali eyoli e ro na ya to se, ɔ je owa oyi iMeli ni ɔ khi inyɔ ijoni ni a gbolo e lu iMaki. Agho eni e miesuo e legba la a so iromhi. ¹³ iPita ɔ kphele ode na olase. Igho omueshi ni ɔo ga ɔgbo ni a lu iRoda ɔ bhale ya mie ɔli unu. ¹⁴ Abi ɔ ro suɔ uruli oyi iPita, oghelɛ ɔ vɔ ɔli udu. ɔa je okpe ode-a ne, ɔ nyanya nyene egbe ukhokho ya tsesɛ gueye we, “iPita ɔ she jele!”

¹⁵ Ee ɔli, “Ujili ɔo kphe!” Ama ɔ li khi egbegbi ingme lolu e ngme. Igho e ɔli, “Ayemhe olimhi ɔyoli lo!”

¹⁶ Ama iPita ɔ kiele kphele ɔbo ode. Abi e ke ro khueghie oni ode-a, e me khi lolu lo. Abo e sha we. ¹⁷ ɔ ri ɔbo gbe we akhiakhia. ɔ tigbe gueye we abi Onomhue ɔ li rue luɛ owa ighumha le. ɔo we, “A gueye ijemhisi ali eni e miesuo eni e kpole.” Igho ɔ vu je oboese.

¹⁸ Ogbeakolo, ozughu ɔ lo iteva oyi eni ekholi-okhue le shi abi iPita ɔ li kia. ¹⁹ Abi Erodu ɔ ro e e lolo nono iPita kia gase, ni ea ro me ɔli. ɔ ri eni ee khe ekhe ɛgbo gue ɛzo. ɔo a gbolo we-a.

Eghuli oyi Erodu

Abi a ro me enana se, Erodu ɔ rote eke iJudia je iSizeria ya la ukuku egehege.

²⁰ Elemhi e lolo bi Erodu deba ɛgbo iTai ali iSidoni. Igho eni ɛgbo e to ukhomhi ma, ee dua abi e li ya me asha nu oni oghie shito ngme. Abi iBilasitosi ni ɔ khi adogeli oyi oghie ɔ ro lama shi we ɔ, e tigbe lama khi wewe e ya lema oghie ni wewe e ro riele. Itobo khi ɛoli oyi oni Erodu eni ɛgbo e rote me eminale e de.

²¹ Oni ogbele ɔ ramhi Erodu ɔ gbanɔ itsua oghie eyoli, ɔ shito ukpekhomhi oghie oyoli. ɔ nu eni ɛgbo ɔ ngme. ²² Eni ɛgbo e ku unu-a nyoghoo, e li, “Uruli oyi Eshinegba na, ɔa ke khi oyi ɛgbo.” ²³ Utoghuo kpe ageni oyi Onomhue ɔ pfi Erodu emhi, itobo khi ɔa ri ekpe na Eshinegba. Ekholi e ri ɔli le. ɔ ghu eghuli osoli.

²⁴ Ungmemhi oyi Eshinegba ɔ gbhiaku ashakpa, oo ge sho. ²⁵ IBanabasi ali iSolu e rote iJerusalemu, obini a ri ikpagho ghie we

† 11:26 Egbɔ eni ee ngeli a bi iJesu iKirisiti a lu iKirisitiani.

§ 11:28 Li ze Ika 21.10

* 12:4 Li ze Okiali 12.1-27

usomhi je jele. Abi e rọ ọ jele, e rue iJoni ni a gbolo ẹ lu iMaki mhuẹ obọ.

13

A zẹ iBanabasi ali iSolu ghie usomhi

¹ Emekeguele ali eni ẹ seṣe e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni ọ la Atiọki, ni e khi iBanabasi, ali iSamọ ni ọ khi ọgbọ ọbishi, ali iLushọsi ọngi iSairini, iMaini ọni a ga kuẹle ọli ali oghie Erọdu, ali iSolu. ² Abi e li i kueghie Onomhuẹ ni e li i pfi azumhi, Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọọ wẹ, “A zẹ iBanabasi ali iSolu-ọ lase na mhẹ ni e ya gbe akanya ni mhi lu wẹ shi.” ³ E pfi azumhi, e ri abọ nga wẹ ukhomhi sọ iromhi na, e ghie wẹ vu.

Elemhi iSapurosi

⁴ Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọ ghie iBanabasi ali iSolu je iSelusha aghọ e te lo ọkọ oke je eke ni oku o khi shi na lu iSapurosi. ⁵ Abi e rọ ramhi ẹli iSalamisi, e la owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu gue ungmemhi oyi Eshinegba le. IJoni ni a gbolo ẹ lu iMaki ọ la aghọ ri obọ da wẹ oni akanya.

⁶ E kia je ukiekie iSapurosi ni o kpole nya, e bhale ẹli iPafosi. Aghọ e ya ẹ obo ni a lu iBajisosi ọngi iJu ni ọọ li ẹboli, ni ọ khi ọmekeguele oyi ẹgbhọli. ⁷ Lọli ọ khi ọmole ọni igovunọ ni ọ la oni eke, eva oyi ọni igovunọ khi iSajosi iPolosi ni ọ khi ọtsẹgbhẹ. Oni igovunọ ọ lu iBanabasi ali iSolu itobọ khi ọ nono ni lọli suọ ungmemhi oyi Eshinegba. ⁸ Ama ọni iBajisosi ni ọ liẹ Elimasi ni ọọ li obo, ọ tsua ozughu lo aghọ le ini ọni igovunọ ọ khi mẹ asha miesuo. ⁹ Ighọ iSolu ni a liẹ lu iPolu, ni Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ọ vọ egbe, ọ feli ọni obo chii. ¹⁰ Ọọ li, “Yeyẹ omi ọkphaghie! Yeyẹ obo eminete ni u wa li ikenege. Eẹ u ya rọte imu-ungmemhi oyi Eshinegba pfi ukhomhi kpokẹ lasele?” ¹¹ Memena Eshinegba ọ ya nise obọ oyọli ti ẹ, u ya zẹ alo, waa ke gbo dobe ya mẹ ugemhi oyi ovọ ukuku eghẹghẹ ne.”

Aghoaghọ, Elimasi ọ mẹ khi alo eyelue e bi obili-a, Ọọ bibi, ọọ nono ọni ọ ya mu ọli obọ ke kia. ¹² Abi ọni igovunọ ọ rọ mẹ ingme ni a mẹ, ọ miesuo, irari khi osesẹ ingme oyi Onomhuẹ ọ ri abọ sha li.

Atiọki ni o la elemhi iPisidia

¹³ IPolu ali apfọli e rọte iPafosi lo ọkọ oke da oke oniemihi je iPeriga, ni o khi ẹli ni o la iPafilia. Ana iJoni ni a gbolo ẹ lu iMaki ọ pfi wẹ shi nyene egbe je iJerusalemu. ¹⁴ E rọte iPeriga je ẹli Atiọki ni o la eke iPisidia. Ogbẹle iyemhẹa oyi iJu, e lo owa ugamhi ya shito. ¹⁵ Abi e rọ rọte ebe ishi oyi iMosisi ali ebe eyi emekeguele zẹ se, eni ẹ mhẹse

shi oni owa ugamhi e ghie usomhi ya gueye iPolu ali iBanabasi, ẹẹ wẹ, “Inyoghuo anye, ini a mhọli ungmemhi ni a mẹ ya guele ni o ya ri udu shi ẹgbọ ọ, a ke ngme.” ¹⁶ IPolu ọ vule migha ọ ri obọ nu wẹ ngme. Ọọ, “Eẹ ẹgbọ iZireni ali ẹẹ iJeta ni a ga Eshinegba a ri esọ shi mhẹ eke! ¹⁷ Eshinegba oyi ẹgbọ iZireni ọ zẹ eni e bia awa, lọli ọ rẹwẹ khi ẹgbọ eniemhi, oni eghẹghẹ e khi epfese shi eke iJipiti. Eshinegba ọ ri ekpabọ eyoli wolọ wẹ eke iJipiti lasele.* ¹⁸ Elemhi ikpe egbhueva ọ ri abọ mu udu na ẹ elemhi ọdagbe ifufu.† ¹⁹ Edele ishilua ọ pfusea eke iKena. Ọ ri eke oyewẹ na ẹgbọ eyoli le ugu.‡ ²⁰ Elemhi ikpe egbhue-uye ali eva ali ikpe igbe (450) a mẹ ingme enana.§

“Abi a rọ mẹ ena se, ọ ri esọ-ẹzọ na wẹ ni ee mhẹse, ya ramhi eghẹghẹ oyi iSamueni ọmekeguele. ²¹ Ighọ eni ẹgbọ e mhila Eshinegba ọ ri oghie na wewe, Eshinegba ọ rue iSolu omi iKishi oyi unuekpe oyi iBẹjani na wẹ. Lọli ọ khi oghie oyewẹ elemhi ikpe egbhueva.* ²² Abi Eshinegba ọ rọ rue iSolu oghie le, ọ ri iDefidi le oghie na wẹ. Ingme ni Eshinegba ọ ngme shi iDefidi egbe na, ‘Mhi she mẹ khi iDefidi omi ijese ọ khi omose ọnabi udu oyemhẹ ọọ nono, ọ ya riẹle oghuemhẹ oyemhẹ nya.†

²³ “Rote unuekpe oyi ọni iDefidi, iJesu ni ọ khi Omiepfuese oyi ẹgbọ iZireni ọ te bhale, abi Eshinegba ọ li rọli shobọ. ²⁴ Neni iJesu ọ bhale, iJoni ọ she kpẹ gueye ẹgbọ iZireni e ti olamhẹ le, e mupfi deba Eshinegba, eghẹghẹ aghọ ni a batazi wẹ.‡ ²⁵ Abi iJoni ọ rọ gbe akanya se, ọ mhila eni ẹgbọ, ọọ, ‘Oghuo a khokhọ mhẹ shi? Mhi aa khi ọni a migha a khẹ. Ọni ọ ya bhale ini mhi gbe akanya oyemhẹ se, mhi aa fu tẹ ni mhia taghĩa uli ekuẹ ni ọ sọ-a.’§

²⁶ “Inyoghuo-mhẹ imi Aburaamu, ali ẹẹ iJeta ni a na ulishi Eshinegba ni a la akana, oni ungmemhi imiepfuese ona, oyawa lo! ²⁷ Egbọ ni e la iJerusalemu ali eni ẹẹ mhẹse na wẹ, ẹa lẹse iJesu shi Omiepfuese. Ama igbe-a ni e gbe iJesu-a, o ri emini emekeguele ee ngme, ni ee zẹ khase wẹ ẹlẹ iyemhẹa kpa bhale ya tse. ²⁸ Abi o tseku khia khi ẹa mẹ ezọ gue shi ọli egbe, ẹẹ li ipaleti ọ zẹ ni a gbe ọli-a.* ²⁹ Abi e rọ riẹle emini Ebe-nopfuasẹ ọ ngme shi ọli egbe se, e rue ọli apfida tiemhile, e rọli tọ uji.† ³⁰ Ama Eshinegba ọ rọte eghuli guise ọli le. ³¹ Ogbẹle ebubu ọ ri egbọli khase ẹgbọ eni e nu ọli rọte iGalili je

* **13:17** Li zẹ Okiali 1.7; 12.51 † **13:18** Li zẹ iNoba 14.34; iDeut 1.31 ‡ **13:19** Li zẹ iDeut 7.1; iJosh 14.1 § **13:20** Li zẹ iDeut 7.1; iJosh 14.1 * **13:21** Li zẹ iSam 8.5; 10.21 † **13:22** Li zẹ iSam 13.14; 16.12; Iwolo 89.20 ‡ **13:24** Li zẹ iMak 1.4; iLuk 3.3 § **13:25** Li zẹ iMat 3.11; iMak 1.7; iLuk 3.16; iJon 1.20,27 * **13:28** Li zẹ iMat 27.22-23; iMak 15.13-14; iLuk 23.21-23; iJon 19.15 † **13:29** Li zẹ iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56; iJon 19.38-42 ‡ **13:31** Li zẹ Ika 1.3

ijerusalemu. Wewę e ke pfi ọtsele shi ingme oyoli khase egbo eyawa.†

³² “Eri anye bhale akana ni anye ya ri oni usomhi onete na e, ikhi ishobo ni Eshinegba o shi na eni e bia awa. ³³ O she ri oni ishobo ona tse na awa imi we, abi o li guise iJesu le. Abi a li keke o shi ebe Iwolo ni uzeva, khi, “Omimhe u khi, ogbe namo, mhemhe mhi khi lte.”

³⁴ Abi Eshinegba o rote eghuli guise oli le, ni oza ze oli ghu ke-a, o mu ma ungmemhi oyoli ni o la lie,§

“Mhi ya ri ikhivose no pfuase, ni a ri egbe e nga egbegbo ni mhi shobo na iDefidi ne.”

³⁵ Igho o kie gbo li ngme oli shi ashese.*

“Waa ya ze ni oni o pfuase oye o ghu ke-a.”

³⁶ “Irari khi eri iDefidi o ga Eshinegba abi o ro la agbo, igbo o ghu-a, a ri oli to mama eni e bia li. O ke-a shi elemhi uji. ³⁷ Ama idiegbe oyi iJesu ni Eshinegba o rote eghuli guise le, oza ke-a.

³⁸ “Irarigho, inyoghuo, anye tse abo ye e khi obo oyi iJesu a te ya mholi igbe olamhe kua. ³⁹ Onini o da mie oli suo ne, a she pfa na li, o ke lue shi emini Ushi oyi iMosisi oza dobe pfa na we shi. ⁴⁰ A mhue egbhe, ini emini emekeguale e ngme o khi ya tse shi e egbe, ni ee,

⁴¹ “A ghe i, ee ni a ri Eshinegba a li egia Qshabo o sha e, a pfaa. Irari khi mhi ya ri ele emhi egheghe oye e

ni aa ya mie shi ghue,

ini ogbo o tseku gue oli ye e.”†

⁴² Abi iPolu ali iBanabasi e ro rote oni owa ugamhi vu, eni egbo e gbo lu we e nyene egbe bhale ogbele ugamhi olese ya nu wewe ngme oni ungmemhi. ⁴³ Abi oni ilegba o ro gbhia khuse, egbo iju ali egbo ijeta eni e she mu pfi bhale ugamhi oyi egbo iju, e kpikpi i deba iPolu ali iBanabasi. iPolu ali iBanabasi e ye we ude, e kie ke deba okhale ni ea fu te ni Eshinegba o ri ele na we.

⁴⁴ Ele iyemhea ni o deba li, egbo ni e la oni eoli nya e legba ni e ri esho shi ungmemhi oyi Eshinegba. ⁴⁵ Abi egbo iju e ro me oni ilegba, ee kpe ofuma, ee kholo ingmemhi zu iPolu unu, e tsue oli.

⁴⁶ Ama iPolu ali iBanabasi e ngme ungmemhi igbedu, e li, “Ee a khi eni anye kha mema kpe gue ungmemhi oyi Eshinegba ye neni o ramhi egboese egbe. Ama abi a ke ro

kie oni ungmemhi ni aa ro sa khi o ti ni a mholi agbo na agboagbo egbo, mena, anye ya ze e obo, anye deba egbo ijeta. ⁴⁷ Irari khi ona khi omhese ni Onomhue o mhese na anye, ni o ree,†

“Mhi she re e khi akpa na egbo ijeta, ni agbo nya e mhue imiepfuese.”

⁴⁸ Abi egbo ijeta e ro suo ona, ee ghele, ee kuęhie Eshinegba shi oni ungmemhi, egbo eni a she ze shi agbo na agboagbo, e mie iJesu suo.

⁴⁹ Oni ungmemhi oyi Onomhue o gbhiaku asha kpa oni eke. ⁵⁰ Ama egbo iju e tano shi ikpotso ni ee na ulishi Eshinegba ni a mu ekpe a na ali ekhemhue eyi oni eoli. E sese egbo ni e mu okholi oni emhi vule shi iPolu ali iBanabasi e, e khu we fie lase oni eoli. ⁵¹ Ama eni eniye odukhokho eyi iJesu e kpishi itutu awe shi eke, ni e pfi ọtsele mu eni egbo. E rote agho dose je eoli iKoniomu. ⁵² Oghelę ali Ayemhe-no-pfuase o lo eni e miesuo egbo egbe.

14

Emini a me iKoniomu

¹ iPolu ali iBanabasi e lo owa ugamhi oyi egbo iju obini iKoniomu, abi e kie kpe e li. E lolo gue e ngme ungmemhi ni o lo egbo eso, ni o ri ebubu egbo iju ali ijeta miesuo. ² Ama egbo iju ni ea lama miesuo, e tano egbo ijeta abo ni elemhi o yese we-a deba eni e miesuo. ³ Igho iPolu ali iBanabasi e kushi agho tese, e ri igbedu u ngme ungmemhi oyi Onomhue ni o pfi ọtsele shi ungmemhi okhale oyoli, rote ekpabo ni o ro na we e gbe akanya onyaloa ali oshabo. ⁴ Okemhi o lo oni edeli le, egbo eghuo e kugbe egbo iju o, eghuo o e la ukhokho oyi ighiusomhi na kee. ⁵ Igho egbo ijeta eghuo ali egbo iju ali enighie eyewe, e gba abi e li ya gbe we ali abi e li ya tono we eche. ⁶ Abi eni ighiusomhi e ro suo ona, e na je eoli iLisitira ali iDebi ni o la eke iLikaonia ali eoli elese ni e mama we. ⁷ Agho e la a gue usomhi onete le.

Elemhi iLisitira ali iDebi

⁸ Omose oghuo oni a bia okhomhi ni oza kia ghue abi a te bia li, o li la oni iLisitira. ⁹ O shito agho ri eso shi ungmemhi ni iPolu oo ngme. iPolu o me khi o mholi irudunga ni o dobe ya ro li ze, iPolu o bino oli chii. ¹⁰ O tsele leghe, oo, “Vule migha!” Oni omose o ti vule, oo kia gashe.

¹¹ Abi eni egbo e ro me akanya ni iPolu o gbe, e ngme elemhi iLikaonia, ee tsele, ee lie, “litisa e mele egbo-a bhale iteva oyawa ol!”

§ 13:34 Li ze Aza 55.3 * 13:35 Li ze Iwolo 16.10 † 13:41 Li ze Abak 1.5 † 13:47 Li ze Aza 42.6; 49.6 § 13:51

Li ze iMat 10.14; iMak 6.11; iLuk 9.5; 10.11 * 14:12 iZeusi: iZeusi o khi oga iyemhe ni egbo iGiriki e ga. Ishghuo a lu o li iJupita. Olitsa oleshe ni a lu Amesi ee khi o khi aghiusomhi oyoli † 14:12 Amesi: Amesi o khi eva oyi olitsa ni egbo iGiriki e ga. Eri egbo iGiriki ena e lie khi aghiusomhi oyi iyemhe elese

12 Eva ni e lu iBanabasi khi iZeusi,* itobō khi iPōlu khi ōni o mema e ngme, e lu ōli Amēsi.†
 13 Ōni oō luasē ōni olitsa iZeusi, ni okula oyōli o la ukhokho apfē ōni ēoli, o muno ena enokpo ali idodo je ōni odē unuekpe oyi ōni ēoli, itobō khi lōli ali eni egbo ee nono ni wewē ya luasē iBanabasi ali iPōlu abi ilitsa.

14 Abi iBanabasi ali iPōlu e rō suō emini eni egbo e mu egbe khi e ya riēlē, e nyanō itsua shi egbewē uruli, e nanō lo eni egbo ifuabō. Ee tēsē liē, 15 “Elo e zē khi a li na?” Egbo enabi ēē anye khi! Ungmemhi usomhi onete anye rō tse abō khase ē, ni a rōte ugamhi afuē mu pfi deba Eshinegba ni o laō, ni o ma ekē ali ukhuli ali okē oniēmhi ali emini e la elemhi wē nya.† 16 Egheghe ni o došē, Eshinegba o zē ni ushishi oqogbo o ngeli abi o ghole ōli. 17 Ama o kie rōte akanya onete oyōli ri olēlē khase khi lōli laō, lōli o rōte idane e ruēsē amē shi emhi ekōmhi shi egheghe, lōli o ri eminale na ē ē le, o ri oghelē ē shi ē udu. 18 Abi iPōlu ali iBanabasi e riē lina nu wē ngme ingmemhi ena, ēa kie doβē mu wē gba e khi luasē ewē abi ilitsa.

19 Egbo iJu eghuo e rōte Atiōki ali iKoniōmu bhale, e ri eta-ōlēlēmhunu ti eni egbo mama egbe, e tonō iPōlu echē, e tialō ōli ekē fiē je ukhokho ōni ēoli, e dabi khi o she ghua. 20 Ama abi eni e miesuō e rō le gasē ōli, o vule, o nyenē egbe je ifuapfē ni a la tonō ōli echē. Ogbeakolo, lōli ali iBanabasi e je ēoli iDēbi.

21 IPōlu ali iBanabasi e gue usomhi onete le elemhi iDēbi, ebubu egbo e miesuō. Ighō e nyenē egbe je iLisitira ali iKoniōmu ali Atiōki ni o la iPisidia, 22 e ri udu shi eni e miesuō o e ri igeskia migha shi ōni irudunga. Eē wē, “Neni awa lo Eghiele oyi Eshinegba, awa ya mē anasēmhe.” 23 Elemhi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suō odođa, ee zē egbhali shi, ee pfi azumhi sō iromhi na wē rēwē nga Ōnōmhue ni e regbenga obō. 24 Abi e rō kia gasē ekē iPisidia se, e je ekē iPafilia. 25 Abi e rō la ēoli iPēga gue usomhi onete le se, e te aghō je ēoli Atalia.

26 Aghō e te lo oko-okē oniēmhi nyenē egbe jele obini Atiōki; Ashini eni e miesuō e ke la sō iromhi na wē rē wē nga okhale oyi Eshinegba obō shi akanya ni e ye ya gbe se. 27 Abi e rō jele Atiōki, e lu eni e miesuō tighbili, e gueyē wē ikanya ni Eshinegba o rē wē gbe ali abi o li khueghie odē-a na egbo iJēta ni e miesuō. 28 E nu eni e miesuō la akaghō tēse.

15

Ilegba ni a mhōli shi iJerusalēmu

1 Egbo eghuo e rōte ekē iJudia bhale Atiōki, ee sēsē eni e miesuō khi, Ini aa li shelē wē-a abi Ushi oyi iMosisi o ngme ēa ya khi eni

a miepfuese.* 2 Onana o pfi ingme ni o zē khi iPōlu ali iBanabasi e nu eni egbo ni e rōte iJudia bhale e khako. Irarighō, a zē iPōlu ali iBanabasi ali eni e miesuō elese e nga iJerusalēmu ya mē ighiusomhi na kēē ali eni egbhali shi ōni ingme.

3 Ighō e ghie wē e ke lē, abi e li rōte ekē iFonisha ali iSameria došē ē lē, ee gueyē egbo abi egbo iJēta e li mu pfi deba Eshinegba. Onana o pfi oghelē oniēmhi na eni e miesuō.

4 Abi e rō ramhi iJerusalēmu, eni e miesuō ali eni egbhali ali ighiusomhi na kēē, e mu wē epfēsē. Eni a ghie usomhi e gueyē wē ikanya odođa ni Eshinegba o rōte obō oywē gbe. 5 Ama eni e miesuō eghuo ni e la otu iFarisi e vule, ēē li, “Egbo iJēta e mema shelē-a. A gueyē wē e ri Ushi oyi iMosisi ke gbe akanya.”

6 Ighiusomhi na kē ali eni egbhali e ye ochi shi ōni ingme ona. 7 Abi e rō khako shi o tēsē se, iPita o vule, oō wē, “Inyoghuo, a lēsē khi egheghe ni o došē, Eshinegba o rōte iteva oyē ē zē mhē mhi ka gue ōni usomhi onete ye egbo iJēta ni e mē asha suō, ni e miesuō.†

8 Eshinegba ni o lēsē isamhi ni e la oqboḱpa udu, o ri Ayēmhe-no-pfuasē na egbo iJēta, rō rōli khase khi lōli li mie wē, ezezē abi o li li mie awa.† 9 Ōa ri ikhiōda shi iteva oyawa ali wewē, irari khi o khuēsē udu oyewē-a pfuasē itobō khi e imiesuō. 10 Memena, elo o zē khi a nono ni a mhēsē Eshinegba bino, ni a rō o sheli iJēta ni e miesuō itsua ni awa ali eni e bia awa ēa doβē tsua? 11 Iye e! Awa lama shi o khi okhale oyi iJesu iKirisiti Ōnōmhue o mie awa pfuese, ighō li khi wewē.”

12 Ōni igbaa e tsaghie-a tsukē, abi e rō suō olēlē eyi ōnyalaa ali oshabō nya ni Eshinegba o rōte obō oyi iPōlu ali iBanabasi gbe iteva oyi egbo iJēta. 13 Abi e rō ngme se, ijemhisi oō, “Inyoghuo, a ri esō shi mhē ekē! 14 ISamō iPita o lēsē guele abi Eshinegba o li mhōli omuegbe shi ingme oyi egbo iJēta, ni o rōte elemhi wē sanō egbo, rō mele egbo eyōli-a.

15 Onana o ri emini emekēguele e kēkē shi Ebe-no-pfuasē bhale ya tse, ni oō,

16 “Ini a mē enana se,
 mhi ya nyenē egbe bhale,
 mhi rue eghiele oyi iDefidi
 gbo nyenē egbe bhale,
 mhi riēlē ikpukpu-igbe
 ni e de kua oyōli ma,
 mhi gbo zese ōli-a.

17 Ishegho egbo ni e kpole nya
 e nyenē egbe bhale deba Ōnōmhue,
 egbo iJēta nya ni mhi lu,
 e bhale ya khi eyēmhe,

Ōnōmhue o ngme ghō,
 ni o riēlē emhi ena.†

18 Lōli o she kpē zē

† 14:15 Li zē Okiali 20.11; Iwolo 146.6 * 15:1 Li zē iLev 12.3 † 15:7 Li zē Ika 10.1-43 † 15:8 Li zē Ika 2.4; 10.44

§ 15:18 Li zē Emō 9.11-12

ni a leşę ona shi eķę agboagbo. ⁸

¹⁹ “Abi mhi so ọ shi khi, awa khi pfi egbo ijeta ni e nyene egbe bhale deba Eshinegba lo omunu. ²⁰ Awa ri ochoghọ keķę ebe ya gueye wẹ, e khi ke le eminale ni a rọ luase ikhumbi. Awa gbo gueye wẹ e khi ke ku itsebo, e khi ke le elamhi ni aa fa uruli, e khi ke da oġia. ²¹ Irari khi o she teşę ni a te la owa ugamhi e zę ebe Ushi oyi iMosisi eķę Iyemhea kpa, a ri ingme oyoli e tse abo ifui eoli kpa.”

²² Igbo ighiusomhi na keķę ali eni egbhali ali eni e miesuo nya e te eni egbo zę emose aava ni a mu ekpe e na ma iPolu ali iBanabasi egbe, je Atioki. Ijudasi iBasabasi ali iSalasi e zę. ²³ Ebe ni e keķę rọ ghie wẹ usomhi na:

Anye ighiusomhi na keķę ali eni egbhali ni anye khi inyoghuo e, anye tşę eķę Inyoghuo anye ni a khi egbo ijeta ni a la Atioki ali iSiria ali iSilisha.

²⁴ Anye suo khi egbo eghuo e rọte anye iteva vu ni o khia khi ọa khi anye ghie wẹ, ni e bhale ya nu e ngme ingmemhi ni oo yese e elemhi-a ali ni oo nasę e udu. ²⁵ Irarigho, anye rọ kugbe ghie emose eghuo ghi e, e deba iBanabasi ali iPolu emole anye bhale. ²⁶ Emose ena e she ri agbo oyewe shi okhena itobo eva oyi iJesu iKirisiti Onomhue. ²⁷ Irarigho, anye rọ ghie ijudasi ali iSalasi ni e ri unu gue emini anye keķę shi ebe ye e. ²⁸ O ti Ayemhe-ngo-pfuase ali anye eloe, ini anye khi ri itsua elese nasę e tsua doşę ishi enana. ²⁹ A ti egbe eminale ni a rọ luase ikhumbi le, a khi ke da oġia, a khi le elamhi ni aa fa uruli. A khi ku itsebo. O ma a ti e egbe ini a lase emhi enana le.

Eshinegba o nu e la.

³⁰ Eni emose ni a ghie usomhi e vu ya tiemhi Atioki. E ti eni e miesuo nya gbili, e ri oni ebe na wẹ. ³¹ Abi eni egbo e rọ zę oni ebe se, oghelę o vọ wẹ elemhi itobo khi usomhi onete ni o ri udu e shi ogbo o o tsua. ³² Ijudasi ali iSalasi ni e khi emekęguele e nu wẹ ngme ebubu ingmemhi ri udu shi wẹ o, e zese wẹ-a. ³³ E nu wẹ la agho ukuku eghęghę, eni e miesuo e tşę wẹ okhila. Wewę ni a ghie usomhi e nyene egbe je iJerusalemu deba eni e ghie wẹ. ³⁴ [Ama iSalasi o lama nu wẹ la agho.] ³⁵ IPolu ali iBanabasi e la Atioki, wewę ali egbo elese e la agho o şęşę, ee tse abo ungmemhi oyi Onomhue.

IPolu ali iBanabasi e vase egbe-a

³⁶ Abi ebubu ogbeķę e rọ doşę, iPolu o gueye iBanabasi, o o li, “Awa nyene egbe je eoli ni awa te doşę ni awa ya bino egbo ni awa gue ungmemhi oyi Onomhue ye, ni awa me abi e ke lao shi.” ³⁷ O ghole iBanabasi ni e tsua ijoni ni a gbolo e lu iMaki ma egbe vu.

³⁸ Ama ọa ghole iPolu ni e tsua li. Itobo khi oni ijoni ni a gbolo e lu iMaki ọa nu wẹ gbe ikanya ramhi ukpeşę ni o rọ tsua wẹ kua eķę iPafilia vu, o so ukhokho gbe wẹ. ³⁹ IPolu ali iBanabasi e mholi ekhakọ ni o toto shi ingme ona, e kemhi egbe. iBanabasi o rue ijoni iMaki ma egbe, e lo oko-oke oniemi da je iSapurosi. ⁴⁰ Ama iPolu o pfi obo rue iSalasi, e vu abi eni e miesuo e rọ so iromhi na wẹ, rẹ wẹ nga okhale ireloe-khu oyi Onomhue se. ⁴¹ E kia rọte eķę iSiria ali iSilisha, e ri udu u shi igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo o.

16

ITimoti o deba iPolu ali iSalasi

¹ IPolu o bhale eoli iDebi ali iLisitira, ashini omọ odukhokho ni a lu iTimoti o la. Inyoli ni o li miesuo o khi ongi iJu, ama itali o khi ongi iGiriki. ² Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la iLisitira ali iKoniomu nya e ngme onete oyi iTimoti. ³ IPolu o o nono ni lo ri iTimoti ma egbe vu, igbo o sheķę oġia. Itobo khi egbo iju ni e la oobo e ga leşę khi ita iTimoti khi ongi iGiriki lo. ⁴ Abi e li kia eoli i gase, e seşę eni e miesuo ilamashi ni ighiusomhi na keķę ali eni egbhali ni e la iJerusalemu e keķę shi ebe na wẹ, e gueye wẹ, e rẹwẹ gbe akanya. ⁵ Igbo igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo, e fu u shi irudunga, ee bua shi o eķępa.

IMEķę ni iPolu o me obini iTiroasi

⁶ IPolu ali eni e ga kia, e rọte eķę iFirigia ali iGalesha, itobo khi Ayemhe-ngo-pfuase ọa zę wẹ gue usomhi onete le eķę Esha. ⁷ Abi e rọ ramhi eķę iMisia, ee nono ni wewę e lo elemhi eķę iBitinia, ama Ayemhe oyi iJesu ọa zę wẹ lo. ⁸ Igbo e rọte eķę iMisia doşę je iTiroasi. ⁹ Elyioşę eķęgho iPolu o me ime-alo, o me khi ongi iMasidonia o migha a lema, “Bhale iMasidonia ni u ya kpaghie anye obo!” ¹⁰ Abi iPolu o rọ me oni imeķę se, anye mu egbe e le iMasidonia, itobo khi anye leşę khi Eshinegba o she lu anye, anye je agho ya gue usomhi onete le.

ILidia o mu pfi

¹¹ Anye rọte iTiroasi lo oko-oke oniemi da oķę oniemi je iSamotirasi, ogbeakolo, anye te agho je iNiapolis.

¹² Agho anye te je ifuapfe oyi iFilipi ni o khi eoli ni o mu eloe shi eķę iMasidonia ni ebubu egbo iRomu e ngeli. Anye ga la agho ebubu ogbeķę.

¹³ Ogbeķę iyemhea oyi egbo iJu, anye te oni eoli vu je oni oķę, ashini anye khokho khi egbo iJu ee lona shi iromhi isoso. Anye shito nu ikpotso ni e legba agho ngme. ¹⁴ Okpotso oghuo elemhi wẹ ni o ri eso shi eķę khi iLidia ongi iTiatira, oni o ri ide eyile e de. O khi

* 15:20 Li zę Okiali 34.15-17; iLev 17.10-16; 18.6-23 † 15:38 Li zę Ika 13.13

okpotso ni ọọ na ulishi Eshinegba. Abi iPolu o li i ngme, Eshinegba o khueghie ọli udu-a shi oni ungmehi. ¹⁵ Abi a rọ batazi ọli ali apfọli se, o lu anye je owa oyọli, ọọ anye, “A kha lẹse khi egbegbi ọni o miesuọ mhi khi, a bhale ya ku shi na mhẹ.” ¹⁶ Ti anye shi o ramhi ni anye rọ lama shi ọli o.

A mu iPolu ali iSalasi shi igha

¹⁶ Ełeghuo abi anye li i je ashini anye la a sọ iromhi, ọmueshi oghumha oghuo ni o mhọli ayemhẹ obe ni o rọ o mekẹ guele emini a ya me, o ya to anye ukhomhi. Eri o ri oni ekpabọ imeguele ona a gbe ikpaghọ na eni e mhọli ọli. ¹⁷ Oọ deba iPolu ali anye, ọọ tsese, ọọ lie, “Eni e ga Eshinegba ni o fune eni egbo ena e khi! Eri e tse abọ guele abi a li ya mhọli imiepfuese!” ¹⁸ Ina o li i riẹle ọli ogbele kpa ya ramhi ni oni ingme o rọ ri elemhi i bi iPolu, ighọ iPolu o nyene egbe gueye oni ayemhẹ, ọọ li, “Mhi ri eva oyi iJesu mhese ne, fiẹ ọli idiegbe ya lase!” Aghoaghọ oni ayemhẹ o fiẹ ọli idiegbe ya lase. ¹⁹ Abi eni e mhọli ọli e rọ me khi ẹa ke me ikpaghọ afa ni e kpẹ te e ọli obọ o me, e mu iPolu ali iSalasi tialọ ghi enighie obini agbala oyewe. ²⁰ E wolọ we bhale odalo oyi esọ-ẹzo, ẹẹ we, “Emose ena, egbo iju e khi ni e pfi ozughu e shi awa ifuapfe. ²¹ E kia a sese egbo imu ni e khi ọda shi eyi awa. Awa ni awa khi iRomu, awa aa ya dobe ri osese oyewe gbe akanya.” ²² Eni ebubu egbo e kuma we o gue ezo shi iPolu ali iSalasi egbe. Igho eni esọ-ẹzo e gueye we e banọ we a, e gbe we itali. ²³ Abi e rọ gbe we egbegbo se, e tigbe pfi we lo owa ighumha. E gueye ọni ọọ khe-ekhe o pfi okpe ashini o rewe shi egbegbo. ²⁴ Abi a rọ ri oni omhese na li se, o mu we kulo owa aza elemhi oni owa ighumha, o so we awẹ igha. ²⁵ Abi itsoto ogbie o rọ mu eke, iPolu ali iSalasi ee so iromhi, ee to uwolo khueghie Eshinegba. Ighumha eni e kpole e ri esọ shi we eke. ²⁶ Udemhija, eke o ri itoto nighise. Oni owa ighumha o rote eke jighise egbegbo. Eloawe eloawe, ode nya ni e lo oni owa le e khueghie-a. Iweghie ni e rọ ge eni ighumha nya e ku we awẹ-a. ²⁷ Abi ọni ọọ khe ekhe agho o rọ me khi ode ni e la oni owa ighumha nya khi e khueghie-a, o dabi khi ighumha ni e la agho nya e she pfue. Igho o ji itakobi emhi lasese ni luẹ rọ gbe egbelue-a. ²⁸ Ama iPolu o tsese leghe, ọọ li, “Khi gbe egbe e-al Anye nya anye la ana.”

²⁹ Ọni ọọ khe ekhe ogho o lu ogbo o nyanya rue ugbili bhale. O ri ulishi-ulishi na buẹ buẹ, o de ya wugha odalo oyi iPolu ali iSalasi. ³⁰ Igho o rue we lasese, o mhila we, “Elo mhi ya li ni mhi rọ ya mhọli imiepfuese?”

³¹ Eẹ ọli, “Yeye ali apfe nya a mie iJesu Onomhue suọ khi a ya mhọli imiepfuese.” ³² Igho e gue ungmehi oyi Onomhue ye ọli

ali apfe ọli. ³³ Igho ọni omose o wolọ we, o dua we utse ni a kualı we. IPolu ali iSalasi e rue ọli ali apfọli ya batazi na aghoaghọ. ³⁴ Igho o rue iPolu ali iSalasi nga owa oyọli ya ri eminale na le. Oghẹle o wọ ọli ali apfọli nya udu irari khi e she mie Eshinegba suọ.

³⁵ Eẹ uzogbe ogbeakọlo, eni esọ-ẹzo e ri unu na ipolisi e ka gueye ọni ọọ khe-ekhe ogho, “Zobẹ emose egbo obọ ni e vu.” ³⁶ Igho ọni ọọ khe ekhe ogho ọọ iPolu, “Esọ-ẹzo e she ri unu bhale a wolọ e abọ-a ni a ke vu. Opfomhẹ o ka nu e kia.” ³⁷ Ama iPolu ọọ li, “Anye a li ingme okhoghuo ni a rọ mu anye gbe itali ukpelo oyi egbo nya, e wole awa ighumha khi egbo iRomu anye khi! Ama e mu anye kulo owa ighumha. Memena, eẹ nono ni wewe e bena rue anye abọ-a, ọa ya tse e! Eni esọ-ẹzo wewe-ghuo e bhale ya wolọ anye lasese.”

³⁸ Eni ipolisi e le ya gueye eni enighie abi e ngme. Abi e rọ suọ khi egbo iRomu iPolu ali iSalasi e khi, ulishi o mu we. ³⁹ Igho e vu ya kuegbe-a lema we, e wolọ we owa ighumha le, e lema we e kpekpe e lase ewe ifuapfe le. ⁴⁰ Igho iPolu ali iSalasi e lase oni owa ighumha le, e ya je apfe oyi iLidia. E bhale ya e eni e miesuọ agho. E ri udu shi we o, e rote agho vu.

17

Obini iTesalonika

¹ IPolu ali iSalasi e rote Afipolisi ali Apolonia dose e bhale iTesalonika ashini owa ugamhi oyi egbo iju o la.

² IPolu o dose je owa ugamhi abi o kie kpẹ e li. Efo uka ese o la agho nu we rote Ebe-nopfuase ku ochi. ³ O rote Ebe-nopfuase rọli khase gboo, khi ọni Omiepfuese, o mema ya me osoli, o rote eghuli guale. IPolu o gueye we, “Ijesu ni mhi rọ o tse abọ ye e o khi ọni Omiepfuese ni Eshinegba o shobọ khi lọli ya rọ bhale.” ⁴ Egbo iju eghuo e mie shi emini iPolu ali iSalasi e ngme, e ku ma we o o ga Eshinegba. Igho li khi egbo iGiriki eni e na ulishi Eshinegba ali ebubu ikpotso ni e fialoa e li miesuọ. ⁵ Ama egbo iju ee kpe ofuma, e kia ya luno egbo usueso-akhue tighili shi okhọli. E pfi ozughu shi oni edeli nya. E tsua okhọli lo owa oyi omose ni a lu ijasi ya nono iPolu ali iSalasi ni wewe e muno we lasese na eni egbo. ⁶ Ama abi ẹa rọ me we, e tialọ ijasi ali eni e miesuọ elese ghọ je odalo oyi enighie eyi oni eoli, e tsese leghe, e lie, “Emose ena e she pfi ozughu shi asha kpa! Memena e gbo bhale ifuapfe eyi awa, ⁷ Ijasi o mie we shi owa oyọli. E da ishi eyi iSiza, eẹ khi oghie olese o laọ ni a lu iJesu.” ⁸ Abi e rọ suọ eni ingmemhi ena, elemhi e te odode yese eni ebubu egbo ali enighie eyi oni eoli-a. ⁹ E ri ijasi ali eni a ga muno we egho ze oko, neni a tigbe zewe vu.

Elemhi iBerea

¹⁰Obili o lēse bi eḡeḡho, eni e miesuo e ghie iPōlu ali iSalasi je iBerea. Abi e ro ramhi agho, e je owa ugamhi oyi eḡbo iJu. ¹¹Eḡbo ni e la agho e mholi udu ni o khueghie-a doṣe eni e la iTṣalonika. E ri eso shi oni usomhi onete eḡbeḡbo. Oḡbeḡ kpa e ro wena Ebe-no-pfuase ni e me ini emini iPōlu o gueye we ini iḡesikia lo. ¹²Eḡbo iJu ebubu e miesuo, ikpotso iGiriki ni e fia alo-a, ali emose iGiriki e li miesuo.

¹³Ama abi eḡbo iJu ni e la iTṣalonika e ro suo khi iPōlu o la iBerea a tse abo ungmemhi oyi Eshineḡba, e bhale agho ya ngmiaṣe eḡbo e ka pfi ozoghu. ¹⁴Eloawe eloawe, eni e miesuo eḡe iPōlu vu ke je egele oko oniēmhi, ama iSalasi ali iTimoti e kie la iBerea. ¹⁵Eni emose ni e kphase iPōlu, e ro li bhale Aṭeni, e gbo nyeneḡba je iBerea. IPōlu o ghie we ghi iSalasi ali iTimoti e keḡe bhale ya e luṣe shi agho.

Abi iPōlu o ro la obini Aṭeni

¹⁶Abi iPōlu o li migha Aṭeni i khe iSalasi ali iTimoti, o me ilitsa oḡoda ni e la oni eke, o nighise oḡi ayemhe. ¹⁷Igho o nu eḡbo iJu ali eḡbo iJeta ni eḡe na ulishi Eshineḡba ku ochi elemhi owa ugamhi. Igho o li gbo nu eḡbo kpa ni e roṣe olele e doṣe e ngme oḡbeḡ kpa. ¹⁸Eḡbo eghuo ni e seṣe, ni e khi Epikuria ali iSitoiki e nu oḡi i khe ako.* Abi iPōlu o ro ngme ungmemhi oyi iJesu ali iroṣe eghuli guale, eghuo o e lie, “Elo oyeḡe ona o me e ngme?” Eghuo eḡe li, “Abi khi eri oḡo lie awa ke ga ilitsa eyi eḡo oboese?” ¹⁹Igho e rue iPōlu bhale owa ni a lu Aropagosi. (Owa ona eguebe ni e la eḡo Aṭeni eḡe legba.) “Anye e nono ni u gueye anye abi oseṣe onogbo ona o ngme. ²⁰Ingmemhi ni u wa ngme, enegbo e khi shi anye eso, gueye anye abi e ngme.” ²¹Irari khi eḡbo Aṭeni nya, ali epfese ni e la o, e ma pfuse eḡeḡe-a ke ngme ingmemhi ali ke ri eso shi owena ali ileṣe enegbo ni e sheḡe lasele e ḡbigbi eke. ²²IPōlu o vule migha we iteva o we, “Emose Aṭeni, mhi me e me khi eḡbo ni e mhue ulishi oyi Eshineḡba a khi. ²³Irari khi abi mhi roḡo kia ifuapfe eye e gase mhi bino ikhumhi ebubu ni aa ga. Mhi me okula oghuo ni a keḡe emhi shi, ni oḡo, ‘Oyi olitsa ni aa lēse.’ Emini a ga ni e khi aa lēse, mhi ya gue ingme oyoli ye e ena.

²⁴“Eshineḡba ni o ma aḡbo ali emhikpa ni e la elemhi we, loḡi o khi Onomhue oyi eke ali ukhuli ni o ya la Owa ugamhi ni eḡbo e ri abo to. ²⁵Wekhi eri o nono emhikhoḡhuo ali ikpaghioḡo oyi eḡbo. Itobo khi loḡi o ri aḡbo ali ayemhe ali emhikpa na eḡbo nya.† ²⁶Oḡbo oghuo o te ma eḡbo oḡoda na ushishi

ni e la aḡbo nya, Loḡighuo o ri eḡeḡe shi eke na ushishi ni e ro ya la aḡbo ali khi o shi ughuli oyi oḡboḡbo nali. ²⁷Loḡi o ligho riḡe ona ini eḡbo e roṣheka ke nono oḡi, ini e me asha ramhi oḡi eḡbe. Ama Eshineḡba oḡa nuata shi oḡe-awa o. ²⁸‘Loḡi o ri ekpabo na awa la aḡbo ni awa ro o kia, ni awa ro khi oni awa khi,’ ali khi, ‘imi oḡi awa khi,’ abi ekekebe eye e eghuo e li ngme oḡi.

²⁹“Irarigho, aborokhia khi imi Eshineḡba awa khi, awa khi ke roḡi khokho isheli ni eḡbo e ri eneli ri igolu ali eḡomho ali eche ma. ³⁰Eḡeḡe ni o doṣe, eri Eshineḡba o mu alo kua shi umhaleṣe oyi eḡbo. Memena o she ri omheṣe ni oḡbokpa ni o la ashakpa o mu nyene. ³¹Irari khi o she shi oḡbeḡ shi eke ni o ro ya ri oḡose oghuo gue aḡbo kpa ezo. Eshineḡba o she rokhase aḡbo khi iḡesikia onana o khi ni o ro roṣe eghuli guise oni oḡose oḡa le.”

³²Abi e ro suo khi iPōlu o ngme ramhi iroṣe eghuli guale, e ri oḡi i li egia, ama elese eḡe oḡi, “Anye a nono ni anye gbo suo ungmemhi ona eḡeḡe.” ³³Igho iPōlu o roṣe oni ilegba vu. ³⁴Emose eghuo e deba li, e mie oḡi suo. IDionisusi ni o khi oghuo oni igbaa Aropagosi o li deba li. Igho li khi okpotso oghuo ni a lu iDamarisi ali eḡbo eghuo elese e li laḡo.

18

Abi iPōlu o ro la iKoriti

¹Abi a ro me eni ingme ena se, iPōlu o roṣe eḡo Aṭeni vu je eḡo iKoriti. ²Agho o bhale ya e oḡi iJu oghuo ni a lu Akuila ni a bia shi eke iPotusi. Oni loḡi ali ughue oḡi ni a lu iPisilia e lēṣe roṣe eke Itili bhale, irari khi oghie iRomu nya ni a lu iKiladiusi o shi ushi na eḡbo iJu nya ni e la eḡo iRomu nya e lase eḡo iRomu le. IPōlu o le ya bino we, ³irari khi akanya oni o ri ide e ghi okholo oḡo gbe, o nu Akuila ali iPisilia a gbe oni akanya ni ee gbe. O nu we la agho.

⁴Oḡbeḡ Iyemhea oyi eḡbo iJu kpa o ro je owa ugamhi oyi eḡbo iJu ya nu we ku ochi ini o doḡe ri oni ungmemhi lo eḡbo iJu ali eḡbo iGiriki eso. ⁵Abi iSalasi ali iTimoti e ro roṣe eke iMasidonia bhale, iPōlu o ri eḡeḡe ni o mholi nya gue oni ungmemhi ye eḡbo iJu, khi iJesu o khi Omiepfuse ni Eshineḡba o shobo khi o ya bhale. ⁶Abi eni eḡbo iJu e ro nu oḡi khe ako ni e ro ze emue ebe na li, oḡa lama shi we o, o kpe abo shi we o, Oḡo, “Mhi kpe abo shi e o. Ini a pfua, eḡe a ya mu ota so. Oḡa khi mhēmhe a ya mu ota so shi oḡia eyeḡe. Roṣe memena vu, mhia je eke

* **17:18** Eḡbo Epikuria ali iSitoiki ena, e deba oseṣe ni eḡa te oḡe, eyi o ni a lu Epikurosi ali iZeno. Eri Epikurosi oḡo seṣe eḡbo e zobe ni oḡheḡe o khi emini e na khu aḡbo oyewe, a na ke na emini e ya pfi osoli ali ulishi na we. Eḡbo iSitoiki e deba oseṣe ni eḡa te oḡe eyi iZeno, ni oḡo oḡbokpa o ke li aḡbo oyoli abi usamhi oyoli o lama na li shi. Oḡbo khi zobe ni usamhi aḡbo aruele okekhi oyi osoli, ni o nase oḡi. † **17:25** Li ze 1 Ighie 8:27; Aza 42:5; Ika 7:48

oyi eḡbo iJeta.”⁷ O pfi wẹ shi agho vu, o je owa oyi eḡbo iJeta ni a lu iTatōsi iJositōsi ni oḡ ga Eshineḡba, ni owa oyōli o la mama owa ugamhi oyi eḡbo iJu.⁸ iKirisipusi ni o khi oḡa shi oni owa ugamhi ali apfōli e mie Onomhūe suḡ; ebubu eḡbo ni e la iKoriti ni e suḡ oni usomhi e miesuḡ, a batazi wẹ.

⁹ Eḡiyosẹ eḡeḡhuo, iPōlu o mẹ ime-alo ni Onomhūe o la nu ọli ngme, oḡ li, “Ulishi o khi mu e, ama kie ke gue ungmemhi le, khi tsaghie-a.”¹⁰ Irari khi mhi nu e la. Oḡbo oḡa la o ni o ya kuali e utse. Irari khi mhi mhōli ebubu eḡbo shi eoli ona ni e khi eḡbo eyemhe.”¹¹ Igho iPōlu o la iKoriti ukpe oghuo ali ukhukhui, oḡ seḡe eni eḡbo ungmemhi oyi Eshineḡba.

¹² Abi iGalilio o rọ khi iḡovunḡo ni iRomu e ze shi obini eke Akhaya, eḡbo iJu eghuo e kugbe mu okhōli vule shi iPōlu o, e mu ọli je ikōtu.¹³ Eḡe li, “Eri omose ona oḡ seḡe eḡbo oḡe eḡbhōli ni a te e ga Eshineḡba abi ushi oyi awa oḡa ngme.”

¹⁴ Abi iPōlu o li i nono ni lōli ngme, igho iGalilio o nu eḡbo iJu ngme, oḡ, “Ini ezo ni a lu ena o khia khi oyi umhagueli lo okekhi oyi ingmobe okhōghuo lo, mhi kha kuegbe-a ri esḡ shi e eḡ eḡbo iJu o.”¹⁵ Ama abi o rọ khi ungmemhi ekhako ni o la ingmemhi ali eva ali ushi oyee eḡho, e-ḡhuo a ya sḡ oni ingme, mhi aa ya sḡ o.”¹⁶ Oḡ a khu wẹ ikōtu ya fie.¹⁷ E gamhi iSositēnisi ni o khi oḡa shi owa ugamhi mu. E la odalo oni ikōtu gbe ọli. Ama iGalilio oḡa fe pfi esḡ shi wẹ o.

¹⁸ iPōlu o nu eni e miesuḡ la iKoriti ogbeḡe ni e bu, igho o li tse wẹ okhila, lōli ali iPisilia ali Akuila e lo oḡo-oke oniēmhi da oke oniēmhi je iSiria. Neni iPōlu o rōte iKēnkhiria da oke oniēmhi, o yamhi itsu ukhomhi-a itobḡ ironḡa ni o rọ nḡa.”¹⁹ E ramhi Efesōsi, ashini iPōlu o pfi iPisilia ali Akuila shi. O je owa ugamhi ni o nu eḡbo iJu ku ochi.²⁰ Eni eḡbo e o nu wewe la agho tese, ama oḡa lama.²¹ Ochogho, o gueye wẹ abi o rọ o vu, oḡ, “Ini o da khi oghuemhe oyi Eshineḡba, mhi ya nyenḡe eḡbe bhale deba e.” Igho o rōte Efesōsi lo oḡo-oke oniēmhi vu da oke oniēmhi.²² Abi o rọ ramhi iSzeria, o te agho je iJerusalemu ya tse eni e miesuḡ, o ke te agho je eoli Atiōki.

²³ Abi o rọ la agho ukuku eḡheḡhe, o te agho vu, o rōte eke iGalesha ali iFiria ya ri udu shi eni e miesuḡ o.

Abi Apolosi o rọ la Efesōsi ali iKoriti

²⁴ Oni eḡheḡhe, omose onḡe iJu ni a lu Apolosi ni a bia shi Alezadira ni o khi oni o mema gue ebe, o gbo lolo lese ebe nḡ pfuase, o bhale Efesōsi.²⁵ O khi oḡbo ni a rōte eke seḡe oḡe oyi Onomhūe. O mhōli omueḡbe ni o fu ni o rọ seḡe ingme oyi iJesu. Emi ni oḡ

seḡe o rōte oḡe igesikia. Ama oseḡe oyi iJoni Oni oḡ batazi eḡbo o lese gue.²⁶ Igho o li la owa ugamhi oyi eḡbo iJu ri igbedu u ngme. Abi iPisila ali Akuila e rọ suḡ emue ni o la li unu, e rue ọli ma eḡbe je apfe, e kuegbe-a seḡe ọli ode oyi Eshineḡba shi o eḡbeḡbo.²⁷ Apolosi o rōli shi udu khi lōli ya je Akhaya, eni e miesuḡ ni e la Efesōsi e kpaghie ọli obḡ, e keke ebe ghi eni e miesuḡ ni e la Akhaya. E gueye wẹ e kpe abḡ mie ọli. Abi o rọ ramhi akagho, o khi ikpaghioḡo oniēmhi na eni e rōte okhale oyi Eshineḡba miesuḡ.²⁸ Irari khi o nu eḡbo iJu khe ako eḡbeḡbo, o rọ mu wẹ o le. O rōte Ebe-no-pfuase rokhasẹ wẹ khi iJesu o khi Omiepfuese ni a shobo.

19

Abi iPōlu o rọ la Efesōsi

¹ Abi Apolosi o li la elemhi iKoriti, iPōlu o rōte elemhi oni eke kia rōte uḡbogbode ni o khi ute ute e doḡe, o bhale Efesōsi. Agho o bhale ya e eni e miesuḡ eghuo,² o mhila wẹ, oḡ wẹ, “Abi a rọ miesuḡ, a li mie Ayemhe-nḡ-pfuase?”

Eḡe ọli, “Anye a fe suḡ khi a mẹ emini a lu Ayemhe-nḡ-pfuase ghue.”³ iPōlu oḡ wẹ, “Ibatizi onabi onoghuo a kpe mie?”

Eḡe ọli, “Ibatizi oyi iJoni.”⁴ iPōlu oḡ wẹ, “Ibatizi oyi iJoni, ibatizi ona imupfi lo. Ama oni iJoni o gueye eḡbo iZireni e mie oni o ya bhale ikpukhokho oyelue suḡ, ikhi iJesu.”⁵ Abi e rọ suḡ ona se, a ri eva oyi iJesu Onomhūe batazi wẹ.⁶ iPōlu o ri abḡ nḡa wẹ ukhomhi, Ayemhe-nḡ-pfuase o tiemhile shi wẹ o, ee ngme emue onḡbo. E gbolo o ngme ungmemhi ni Eshineḡba o rọ shi wẹ unu.⁷ Wewe nya e khi emose ogbava.

⁸ iPōlu o lo elemhi owa ugamhi, o la agho iki esḡ, o ri igbedu nu eni eḡbo ngme. O nu wẹ ku ochi, oḡ seḡe wẹ ni e mie shi ingme Eghiele oyi Eshineḡba.⁹ Ama eghuo o e khi isueso-akhue ni eḡa lama miesuḡ. E la ukpeloḡe oni igbaa ngme ingmemhi ebe deba oni ode. Igho iPōlu o pfi wẹ shi agho vu, o rue eni e deba li je owa oyi iTiranosi. O la agho nu wẹ e ku ochi ingme iloghie ogbeḡe kpa.¹⁰ Ikpe eva o la agho seḡe wẹ, ghe eḡbo iJu ali eḡbo iGiriki ni e la eke Esha, e suḡ ungmemhi oyi Onomhūe.

Imi iSikiva

¹¹ Eshineḡba o te obḡ oyi iPōlu u gbe ikanya oshabḡ oḡoda.¹² O ya ramhi khi ibede ali ogbenḡe ni a rōte iPōlu eḡbe wolḡ, e ri eḡbo ni eḡa ze e toto, ali e khu eḡbo ayemhe okpaghie idieḡbe ya lase.

¹³ Eḡbo iJu eghuo ni ee kia ukhomhi eoli gasẹ ri imajiki i khu ayemhe obe kua, e li nono ni e ri eva oyi iJesu Onomhūe rieḡe abi imajiki khu ayemhe obe. E lie, “Anye ri eva

oyi iJesu ni iPolu o ro tse abo mheshe ne, fie lase!"¹⁴ Imi oga oyi ekpodalo ugamhi onge iju oghuo ni a lu iSikiva etuoshilua, ee li ona.¹⁵ Igho, oni ayemhe obe, oo we, "Mhi lese ijesu, mhi lese iPolu, eghuo a khi?"¹⁶ Oni omose ni o mhli oni ayemhe obe ogho, o kpha rughu we, o gbe we kuali utse. E ri irumheba na kua.

¹⁷ Abi egho iju ali ijeta ni e la eke Efesosi e ro suo emini a me, ulishi oo mu we. E ri ekep na eva oyi ijesu Onomhue.¹⁸ Igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo e fie lasele gboo, e zono olamhe eyewe le nya.¹⁹ Ebu bu we ni e kpe e li eboli, e wolo ebe ni e ro o li eboli nya lasele tose-a. Abi a ro ta ingme ni a ro de eni ebe ni e tose-a, e ya khi eka udududu.²⁰ Igho ungemmi oyi Onomhue oo ge shi o tse, oo toto-a.

²¹ Abi a ro me ingme ena se, iPolu o sa o khi loli ya rote eke iMasidonia ali Akhaya dose je iJerusalemu. Oo eni egho, "Mhi kha ramhi agho se, mhi ya rote oobo je eoli iRomu."²² Igho o ghie iTimoti ali Erasitosi ni e nu oli a gbe akanya je iMasidonia. Loli o la eke Esha ukuku eghenge.

Onyaghu ni a me Efesosi

²³ Oni eghenge, ukpokpomhi onyaghu o ya de shi eoli Efesosi irari osepe ni iPolu oo sese.²⁴ Omose oghuo o la o, ni a lu iDemetiriusi ni oo lumhi igolu ro riepe irokhokho okula oyi olitsa Atemisi. O tsua oki oniemi ghi eni e gbe oni akanya.²⁵ Igho oni omose o luno wewe nya kugbe, oo we, "A lese khi eghenge eleli awa rote oni oki ona me."²⁶ Mena a she me, a gbolo suo ikanya ni iPolu oo gbe. Loli oo gueye egho khi ilitsa ni a ri abo mama khi afue e khi. Ebu bu egho ni e la eoli Efesosi ali eke Esha nya e she mie oli suo.²⁷ Oki oyawa o she la okhena ni o ro o le eva obe. Ali khi eke oniemi ni a ro na olitsa Atemisi ali okula oyoli o ya mele afue-a. Olitsa ona egho ni e la eke Esha ali agbo nya ee ga."

²⁸ Abi eni egho e ro suo ona, elemhi ee bi we. E ri ofu tsepe e gase eke gbii, ee lie, "Olitsa onofune, Atemisi o khi ni anye egho Efesosi anye ee ga."²⁹ Oni okeke o gbhiaku oni eoli. Eni egho e mu iGayusi ali Arisitakusi ni e khi engi iMasidonia ni e nu iPolu kia a gase. E rue we bhale olele.³⁰ IPolu oo nono ni loli je odalo oyi oni igbaa, ama eni e miesuo ea ze oli obo.³¹ Ekhemhue eghuo ni ee mheshe shi oni eke ni e khi emole iPolu e li ghie usomhi ya lema li o khi bie je elemhi olele ya ri egholi khase.³² Oni eghenge, okeke oniemi o de elemhi oni igba. Eghuo e kha ngme e je ola, elese e ngme e je oobo. Egho eghuo ni e la agho ea lese emini o pfi oni ozughu.³³ Eni ee ralo na egho iju eghuo e tanq Alézada abo je odalo o ka ngme na ewe. E gueye oli emini o ya ngme. Igho oni Alézada o ri abo gbe we akhiakhia.

O guele emini a me.³⁴ Ama abi eni ebu bu egho e ro lese khi ongi iju o khi, e ri uruli oghuo tsepe gbii, elemhi iwakati eva, ee lie, "Olitsa onofune Atemisi o khi ni anye egho Efesosi ee ga."³⁵ Ikpu khokho o, okeke-ebe oyewe o fie lasele, o ri abo gbe we akhiakhia. Oo we, "Inyoghuo-mhe egho Efesosi, oghokpa o lese khi awa khi eni e khekhe okula Atemasi, ali echele oyoli ni o rote idane de tiemhile?"³⁶ Aa me oghokhoghuo ni o dobe ya tia onana. Itobo igho a die oili lalo ni udu oyee o pfomhe. A khi ri inyanya-dose riepe emhikhoghuo.³⁷ Eri a muno emose ena bhale abo o rie kha khi ea rote oni owa ugamhi do ughiatu, wekhi eri e ze emuebe na olitsa ni awa a ga.³⁸ Ini iDemetiriusi ali apfli e mhu e oghokhoghuo ni o li we ingme, a lese khi awa mhli ikotu ali eso-ezo, o ka lu eni egho ezo.³⁹ Ama ini a me emhese ni a nono ni a ro lasele, a ze ni a la igba ni a la gue ezo so o.⁴⁰ Irari khi ini a bino emini a me amo, awa la okhena ipfa ezo mu khi awa, awa pfi ozughu. Awa aa ya me ezo gue pfa egbe awa shi eke, irari khi awa aa mhli emini o pfi oni ozughu onana."⁴¹ Abi o ro ngme se, oo oni igba o ve-a.

20

IPolu o rote eke iMasidonia ali Akhaya dose

¹ Abi oni okeke o ro pfomhe, iPolu o ghie ya lu eni e miesuo. O ye we ude se, o tse we okhila. O je eke iMasidonia.² O rote oni eke dose. O kia ri ingmemhi ni e bu ri udu shi eni e miesuo ni e la oni eke o. Ikpu khokho, o ramhi eke iGirisii.³ O la agho iki ese. Irari khi egho iju e gba ugbamhi obe khe oli, abi o li nono ni loli lo oko-oke oniemi je iSiria, o ri ochoghmu me pfi rote ode iMasidonia vu.⁴ ISopata omi iParosi ongi iBersea o deba li, li shi Aristakusi ali iSekudosi ni e khi engi iTesalonika, ghe iGayusi ali iTimoti engi iDebi, gbo li shi iTakikosi ali iTirofimosi ni e khi engi eke Esha.⁵ Etuava ni a ngme kpu khokho enana, e je odalo ya migha khe anye obini eoli iTiroasi.⁶ Anye rote iFilipi kia ukhomhi oke oniemi ogbele ishe, abi a ro li ukpe ibuledi ni aa ri ifuma shi nye se. Anye bhale ya e eni e migha e khe anye eoli iTiroasi, anye la agho ogbele ishilia.

IPolu o rote eghuli guise Iyutikosi le

⁷ Ogbele nodode elemhi efo uka, anye bhale kugbe ni anye ya le eminale ni o pfuase. IPolu o nu eni egho ngme tsepe irari khi o ya vu ogbeakolo. O ngme ya ramhi itsotso ogbie.⁸ A ri igbii ni e bu ru shi elemhi owa ukhomhi atonga ni anye legba.⁹ Ozepe oghuo ni a lu Iyutikosi o shito okele ni o la oni atonga. Ukpokpomhi olese o do li rue abi iPolu o ro ngme e tsepe dose. Abi iPolu o kie li i ngme, oni olese o lo oli egbe ramhi

ni o rō rōte ukhomhi atonga nuzi-ese de ya tiemhi eke. Abi e rō mu ōli vule, o she ghua. ¹⁰ Ama iPōlu o tiemhi eke, o mu ōli ko elemhi, o to ōli etuli, o, "A li tsuke, ayemhe oyōli o kie lale." ¹¹ Igħo, o nyene egbe nga atonga, e le eminale ni o pfluase. O nu we ngme ramhi ni ovō o rō ngale. IPōlu o vu. ¹² Eni egbo e rue ōni o zēo je apfe, o mħoli ikuatse okhoghūo. Onana o ri udu pfmħe we egbegbo.

IPōlu o tse eni egbhali Efiṣha okhila

¹³ Anye lo oko-okē oniēmhi je odalo ya migha khē iPōlu Asōsi, asha ni iPōlu o te ya deba anye lo oko-okē oniēmhi. Lōli o mhese ona itobō khi awē o rō ya bhale. ¹⁴ Abi o rō bhale ya e anye shi Asōsi, anye ga lo oko okē oniēmhi oghuo je iMitileni. ¹⁵ Ogbeakolō, anye lo oko okē oniēmhi te agho ya je iKhiosi, ogbele ni o de bali, anye rōte agho da je iSamosi, ogbeakolō anye ramhi iMiletusi. ¹⁶ IPōlu o nono ni lōli migha eoli Efesōsi itobō ini lōli khi pfuse egheghe a shi eke Esha, irari khi inyanya o la ini lōli kēle ramhi iJerusalēmu shi ogbele iPēticieti.

¹⁷ Eoli iMiletusi iPōlu o te ghie usomhi ghi egbhali ni e la igba oyi egbo eni e miesuo ni e la eoli Efesōsi e bhale ya e lue. ¹⁸ Abi e rō ramhi agho, o wē, "A lese abi mhi li nu e ngeli abi mhi rō la iteva oye, rō te ogbele onodode ni mhi te lo eke Esha le. ¹⁹ Rote iregbemhe-tiemhile ali amē evie mhi rō gbe ikanya eyemhe abi ōni o ga oyi Onomhūe, egheghe ni o rō ze mu mhe ni egbo iJu e rō gba khē mhe. ²⁰ Eā lese khi mhi aa ri emhikhoghūo ni o ya kpaghie e obō sheli e abi mhi rō o tse abo ali ni mhi rō o se e elemhi igbaa ali ifuapfe. ²¹ Mhi she kpē gueye egbo iJu ali egbo iJeta khi e mema a te olamhe eyewe mu pfi deba Eshinegba ni e mie iJesu Onomhūe oyawa suo.

²² "Memena, ni mhi rō suo eso na Ayemhe-no-pfluase, mhia le iJerusalēmu, ni o khia khi mhi aa lese emini mhi ya me oobo. ²³ Mhi lese khi asha kpa ni mhi je, Ayemhe-no-pfluase o she kpē gueye mhe khi owa ighumha ali anasemhe e migha a khē mhe. ²⁴ Ama eri mhi leli agbo oyemhe shi afue, ini mhi lese me asha gbe akanya ni iJesu Onomhūe o mhese na mhe pfo. Ikhi itsabo usomhi onete isomhelemhi oyi Eshinegba. *

²⁵ "Mhi she kia rōte asha je asha tse abo ungmemhi Eghiele oyi Eshinegba ye e. Memena mhi lese khi onge, a ke gbe tige ya me mhe ghue. ²⁶ Irarigho, mhi gueye e amo khi ini onge o pfua, o ke la obō oyemhe. ²⁷ Irari khi ulishi ogbkhoghūo o mu mhe ni mhi rō gue ungmemhi oyi Eshinegba ye e. ²⁸ Igħo, a ri eloe khu egbe e, ali ogbōkpa ni Ayemhe-no-pfluase o rō nga e obō. Khi orisumha-kia oyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinegba ni o ri oia eyoli de.

²⁹ Mhi lese khi ini mhi da vu se, egbo ni e khōlo abi ekpe ali idumhi e ya lo e iteva le, eā ya ze eni isumha obō khi eā kuali we utse. ³⁰ Egheghe o ya ramhi ni egbo eghuo elemhi e e rō ya ri ingmemhi egbhue di eni e miesuo, e rue iteva oye lasele. ³¹ Irarigho, a ri eloe shi o, a gbo sato khi elemhi ikpe ese mhi aa tige ye emhe-a itse agua ye e, shi ele oguota ghe eliyose, elemhi evie.

³² "Memena, mhi re e nga Eshinegba obō, ali ungmemhi isomhelemhi oyoli, ni o ya re e fu shi irudunga, ni o ya re e mħoli ugu ni eni Eshinegba o she khueso pfluase e ya mħoli. ³³ Mhi aa do ogbkhoghūo okonyo elomho ali igolu wekhi ode oyoli. ³⁴ Eā a lese khi abo eyemhe ena mhi rō gbe akanya rō de emini mhēmhe ali eni e nu mhe kia e nono kpa. ³⁵ Elemhi emini mhi riēle kpa, mhi rōkhasē e khi awa mema ya ri akanya igbegbe onana kpaghie eni eā mħoli obō. A sato ungmemhi oyi iJesu Onomhūe, ni o, 'Ikhivose o la irona dose imieme.' "

³⁶ Abi iPōlu o rō ngme se, lōli ali ewe e wugha, o so iromhi. ³⁷ Ee vie abi e li i tse ōli okhila, e mu ōli, ni e pfpfi ōli egbe. ³⁸ Oni o lolo ri egbe pfo we-a khi oni o gueye we khi eā kē tige ya me lue ghue. Igħo e kphase ōli ya lo oko-okē oniēmhi.

21

IPōlu o vu iJerusalēmu

¹ Anye tse we okhila se, anye kia oke oniēmhi talala a je eoli iKōsi. Ogbeakolō anye je eke iRodisi, anye rōte agho je eoli iPātara. ² Anye lo oko-okē oniēmhi ni oo je eke iFonisha, igħo anye lo o vu. ³ Anye nise alo me iSapurosi, anye rōte ukiekie ogobo ini a so alo ghue obini ovo o te e lo eko. Anye je eke iSiria. Anye migha eoli iTai, agho oko oyi anye o la tiese itsua shi eke.

⁴ Anye me egbo eni e miesuo eghuo, anye nu we la agho ogbele ishilia. Ayemhe-no-pfluase o gueye we iPōlu o khi je eke iJerusalēmu. ⁵ Anye nu we la agho ramhi egheghe ni anye nu we ya la akagho ramhi se, anye rue okiali eke. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya ali ighuewe ali imiwe e kphase anye fiē lasele oni eoli, anye ramhi eseso oke oniēmhi, anye wugha so iromhi. ⁶ Anye tse egbe okhila se, anye ya lo oko-okē, wewe e nyene egbe ukhokho, e je apfe.

⁷ Anye rōte iTai vu, anye bhale iTolēmasi. Anye la agho tse eni e miesuo, anye nu we la agho ogbeleghuo. ⁸ Anye vu ogbeakolō, anye ramhi iSizeria. Anye kushi owa oyi iFilipu ōni o kia gue ungmemhi oyi Eshinegba le, ni o khi oghuo egbo oshilua ni a la iJerusalēmu ze. ⁹ O mħoli eniye imueshi aane ni eā ye ughue ne, ni e me eke e guele.

¹⁰ Abi anye rō la agho ogbēle ni e bu, omekeguele ni a lu Agabusi o rōte eke ijudia bhale.† ¹¹ Igho o rue ugbhogbho ni a rō o mu oku oyi iPōlu. O rōli gēno egbōli abo ali awē. Oo, “Ayemhe-nō-pfuase oo khi, “Ina egbo iju ni e la iJerusalemu e li ya gē oni o mhōli ugbhogbho ona, e mu oḷi na egbo iJeta.”

¹² Abi anye rō suō ona, anye ali egbo elese ni e la agho, anye lema iPōlu o khi je iJerusalemu. ¹³ Ama iPōlu oo, “Elō o zē ni a rō o viē, ni a rō o yese mhē udu-a. Aa khi eri mhi lēšē mu egbe ni a rō ya gē mhē tse, ama mhi ga mu egbe ni mhi rō ya ghu-a shi iJerusalemu, irari eva oyi iJesu Onomhuē.” ¹⁴ Abi anye aa rō dobē zu oḷi odē, anye yēmhe-a, anye ē oḷi, “O ka tse abi o ghōle Onomhuē.”

¹⁵ Onana o došē se, anye mu egbe, anye nga iJerusalemu. ¹⁶ Eniyē odukhokho eghuo ni e la iSizeria, e kphase anye, e ri anye bhale owa oyi iMinaso, ni o khi oṅgi iS-apurosi ni o khi oghuo eni e kpē tododē miesuo.

Abi iPōlu o rō ramhi iJerusalemu

¹⁷ Abi anye rō ramhi iJerusalemu, eni e miesuo e kpe abo mie anye egbegbo. ¹⁸ Ogbeakolo iPōlu ali anye enekpōle anye ya mē iJemhisi, eni egbhali eni e miesuo nya e li la agho. ¹⁹ IPōlu o tse wē, o kuegbe-a gueyē wē ikanya ni Eshinēgba o gbe shi iteva oyi egbo iJeta rōte akanya oyi Eshinēgba ni oo gbe.

²⁰ Abi e rō suō ingmemhi ni iPōlu o ngme se, e kuegbiē Eshinēgba. Igho ē iPōlu, “Inyoghuo, wa a mē egbo agbēle-agbēle eyi iju ni e mie iJesu suō, wēwē nya e mhōli omuegbe shi iri ushi gbe akanya. ²¹ E she kpē suō khi eri u wa sešē egbo iju nya e tsua Ishi eyi iMosisi kua, khi u wē e khi shelē imi wē-a ali e khi ke deba ighuighuē eyi egbo iju. ²² Sē awa ya li, irari khi e mema ya suō khi u she bhale. ²³ Ina anye nono u li, emōse aane e nu anye la ana ni e she rō nga. ²⁴ Rue emōse ena, ni a ga ya riēle ikhuē-pfuase. U gbo fali ota na wē ni a rō ya ta wē itsu-a. Ishegho, ogbokpa o ya lēšē khi egbhōli a kie mē, khi u ri Ishi eyi iMosisi ē gbe akanya.‡ ²⁵ Ama anye she ri ebe ghi egbo iJeta eni e miesuo rō gueyē wē abi anye ngme, khi e ti egbe eminale ni a rō luase obo le, ali e khi ke da oḷia ali e khi le eḷamhi ni aa fa uruli, ali e lase itsēbo ikuku le.”§

²⁶ Ogbeakolo, iPōlu o rue eni emōse, e ga ya riēle ikhuē-pfuase. Igho o je Owa Oyi Eshinēgba ya gueyē wē ogbēle ni oni ikhuē-pfuase o ya pfo ali emini a rō ya riēle iluasobo na ogbogbo.

A mu iPōlu

²⁷ Abi eni ogbēle ishilia e rō ya gba, egbo iju eghuo ni e rōte eke Esha bhale e mē iPōlu elemhi Owa Oyi Eshinēgba. E tanō shi eni ebubu egbo elemhi, e mu iPōlu. ²⁸ E tsešē leghe, ē li, “Egbo iZirēni, a kpaghiē anye obo. Eri oṅi omōse oṅa o kia sešē egbo ashakpa, mu okhōli vule shi egbo eyawa o, ali ishi eyawa ali Owa Oyi Eshinēgba onana. Oa khi ena tse, o she gbo rue egbo iGiriki lo Owa Oyi Eshinēgba oyawa ya ri ichimhi mu asha ni o pfuase onana.”

²⁹ (Eri e ngme ona itobō khi e mē iTirofimōsi oṅgi Efesoši ali iPōlu ifuapfē, e dabi khi o she rōli lo Owa Oyi Eshinēgba.)*

³⁰ Onyaghu o lo oni ifuapfē nya le, eni egbo e rōte ashakhasha na a bhale. E mu iPōlu, e rōte oni Owa oyi Eshinēgba ti oḷi lasele, aghoagho, e sō okpē odē nya. ³¹ Abi eni egbo e li nono ni wēwē gbe oḷi-a, oni ingme o ramhi esō oyi oṅi oo mhēšē na ekhōli-okhuē eyi iRomu khi eḷeli iJerusalemu nya o la onyaghu oniēmhi. ³² Eloawē eloawē, o wolō ekhōli-okhuē ma egbe e na tiēmhi deba eni ebubu egbo. Abi eni ē nyaghu egbo e rō mē oḷi ali eni ekhōli-okhuē, e mu mhūē, ē a ke gbe iPōlu.

³³ Oṅi o mhēšē na ekhōli-okhuē ogbo o mu iPōlu, o e ri iwēghe eva gē oḷi. O mhila eni egbo oṅi o khi ali emini o li. ³⁴ Egbo eghuo ni e la oni igba ee tsešē, ogbogbo o ngme oyōli. Abi oṅi oga okhōli-okhuē ogbo o rō lēšē emini ee ngme, oo a mu iPōlu ya shi apfē ekhōli-okhuē. ³⁵ Abi e rō ramhi unu owa, eni ekhōli-okhuē e mu iPōlu tsua irari khi eni ē dōmhi oḷi e bu došē. ³⁶ Igho e li kpikpi deba li, ee tsešē gbii, e liē, “A gbe oḷi-a, a gbe oḷi-a.”

IPōlu o pfa egbōli shi eke

³⁷ Abi eni ekhōli-okhuē e li mu iPōlu lo apfē eyi ekhōli-okhuē, oo oga oyēwē, “Mhia nono ni mhi nu e ngme?”

Oṅi oga oo li, “U guē ē ngme eḷēmhi iGiriki?” ³⁸ “Oa khi yeyē u khi oṅgi ijipiti ni o ke gba onyaghu eke le? Ni u wolō egbo agbēle ene ni ee gbolo ekhōli-okhuē eyi iRomu-a, ni u rue wē je oḷagbe ifufu ya mu wē egbe shi onyaghu?”

³⁹ IPōlu o sō li o, oo li, “Oṅgi iju ni a bia shi eḷi iTasoši ni o la eke iSiliša mhi khi. Omō eke eḷi ni o mu eḷe. Kpekpe zē mhē nu eni egbo ena ngme.”

⁴⁰ Abi oga oyi ekhōli-okhuē o rō ri oni egheghe na li, iPōlu o migha atēte unu odē, o ri abo nu wē ngme e tsaghie-a. Abi e rō tsaghie-a, iPōlu o ri eḷēmhi Iburu nu wē ē ngme.

22

¹ “Inyoghuo-mhē ali itamhē ni a mu ekpē ē na, a ri esō shi eke ni a suō ezo ni mhi ya gue

† 21:10 Li zē Ika 11.28

‡ 21:24 Li zē iNoba 6.13-21

§ 21:25 Li zē Ika 15.29

* 21:29 Li zē Ika 20.4

pfa egbemhē shi ekē ena.”² Abi e suō khi o nu wē ngme ẹlēmhi Iburu, e ga lolo tsaghie-a.

Igho iPolu o, ³ “Ōngi iJu mhi khi, ni a bia shi ẹoli iTasōsi ni o la ekē iSilisha. Ẹoli iJerusalēmu ona mhi la fu vule. Ayi iGama-liē a la sēsē mhē egbegbō abi a liē deba ishi eyi ititawa. Eri mhi mhōli ọmuegbe shi ingme oyi Ẹshinēgba egbegbō ẹzezē abi ẹẹ a ke li ogbe na amo.”⁴ Eri mhi mu okhōli vule shi ẹgbō ni e rōte Odē oyi Ọnōmhue o, ramhi ni mhi rō gbolo eghuo-a. Mhi mu emōse ali ikpotso kulo owa ighumha. ⁵ Okpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinēgba ali enighie e ya pfi ọtselē shi o khi igesikia mhia ngme. Mhi mie wē ebe ghi eni eralo na ẹgbō iJu ni e la iDamasikōsi, ni mhi rō ya ri iwēghē shi eni e miesuō ni e la oobō abo, ni mhi muno wē je iJerusalēmu ya nase.†

*IPolu o guele abi lōli li mupfi
(Ika 9.1-19; 26.12-18)*

⁶ “Ẹleghuo khi mhi i lē iDamasikōsi, itsotso oguota khi mhi lēsē ti ramhi oni ẹoli, ákpá ni o lolo gē nyanyanya o rōte irarogbe ni nga mhē egbe udemhija. ⁷ Igho mhi de ya gbe, mhi suō khi uruli o o mhē, ‘ISolu! ISolu! Elō e zē ni u rō mu okhōli vule shi mhē o?’

⁸ “Mhi mhila li, ‘Oghuo u khi, Ọnōmhue?’
“Ọ o mhē, ‘Mhemhē khi iJesu ọngē iN-azareti ni u mu okhōli vule shi o.’ ⁹ Emōse e ni nu mhē kia, e mē oni ákpá, ama ẹa suō uruli ni o nu mhē ngme.

¹⁰ “Mhi mhila li, ‘Elō mhi ya riēle, Ọnōmhue?’

“Ọnōmhue o o mhē, ‘Vule ni u lo elemhi ẹoli iDamasikōsi, a ya la agho gueyē emini a mhēsē nē nya ni u ya riēle.’ ¹¹ Mhi zē alo itobō ugēmhi ákpá ni o mi nga mhē alo. Eni anye ga kia e ke mu mhē obō lo elemhi ẹoli iDamasikōsi.

¹² “Ọmōse oghuo o la agho ni a lu Ananayasi. Ọni o ga ugamhi, ni o ri ushi ẹ gbe akanya o khi. Ẹgbō iJu nya e mu ekpē a na li. ¹³ Lōli o bhale ya migha mama mhē, ni o, ‘Inyoghuo-mhē iSolu, alo eyē e khueghie-a,’ utoghuo kpe, alo eyēmhē e khueghie-a, mhi mē ekē mē ọli.

¹⁴ “Ọ o mhē, ‘Ẹshinēgba oyi ititawa o she zē kē, ni u lēsē oghuemhē oyoli, ni u mē Ọni o suō esō na Ẹshinēgba, ni o ri unu oyoli nu ẹ ngme. ¹⁵ Irari khi u ya khi ọtselē oyoli, ni u ke ngme emini u suō ali ni u gbo ri alo mē, gueyē ẹgbō nya. ¹⁶ Memena, elō u ke migha khē? Vule ni mhi batazi ẹ, ni a gbe olamhē eyē kua nē, rōte eva oyi Ọnōmhue.’

¹⁷ “Agho mhi te mu egbe pfi je ẹoli iJerusalēmu. Abi mhi rō la Owa Oyi Ẹshinēgba lema, mhi mē ime-alo, ¹⁸ igho mhi mē Ọnōmhue, o gueyē mhē, ‘Nyanya rōte ẹoli

iJerusalēmu vu, itobō khi eni ẹgbō ena, ẹa ya mie shi ọtselē oye ni u ya pfi na mhē.’

¹⁹ “Mhiē ọli, ‘Ọnōmhue, eni ẹgbō ena e ga lēsē khi mhēmhē mhi kia kia owa ugamhi muno ẹgbō ni e mie ẹ suō kulo owa ighumha, mhi gbe wē egbegbō. ²⁰ Ali, ẹlē ni e gbe iSitivini-a ni o li khi ọtselē, mhēmhē mhi la agho, mhii mie obō shi oni eghuli, mhi ri ẹlōe khu itsua na eni e tono ọli echē gbe-a.‡

²¹ “Oni Ọnōmhue o o mhē, ‘Ke lē, mhi ya ghie ẹ je odonue ghi ẹgbō iJeta.’ ”

IPolu o mō-ekē iRomu

²² Eni ebubu ẹgbō e ku esō-a na iPolu kie ramhi ana ni o rō ngme na, igho e li tsēsē leghe, ẹlē li, “A mu ọli vu, A gbe ọli-a. Ọna ọa ke khi ọni ọl la agbo!”

²³ E tsēsē, ee pfi ide idane wiliwili, e yalo ifufu ku nga idane. ²⁴ Ọni o o mhēsē na ekhōli-okhue, o o a rue iPolu lo apfē oyi ekhōli-okhue. O o wē, e gbe ọli itē ni e mhila li ini e lēsē emini o zē khi ẹgbō iJu e lina a tsēsē ku ọli. ²⁵ Ama abi e rō gē iPolu, ni wēwē e gbe ọli, iPolu o mhila ọni oga oyi okhōli-okhue ni o migha agho, “Ushi o lama a shi o u gbe o mō ekē iRomu itali ini aa mē umhaguēli ọli obō ne?” ²⁶ Abi ọni oga oyi okhōli-okhue o rō suō ona, o lē ya gueyē ọni o o mhēsē na wē ni o kpeda na li. O o, “Gueyē kia e, sē ẹ u wa li ena? Ọmōse ọna o mō-ekē iRomu o khi e.” ²⁷ Igho ọni o o mhēsē na wē o lē deba iPolu o mhila li, “Mhiē i, o mō-ekē iRomu u khi?”

IPolu o o, “Ti, o mō-ekē mhi khi.”

²⁸ Ọni o o mhēsē na ekhōli-okhue o o, “O mō-ekē ni mhēmhē mhi khi, ikpokpomhi ikpagho mhi fali rō mie ebe rō khi o mō ekē.”

IPolu o o, “Ama mhēmhē oyēmhē, ọngi iRomu a bia mhē.”

²⁹ Eloawē-eloawē, eni ekhōli-okhue ni e nono ni wēwē e mhila iPolu ingme unu, e ti egbe je ukhokho, abi ọni o o mhēsē na ekhōli-okhue o rō lēsē khi ọngi iRomu iPolu o khi, ulishi oo mu ọli, irari khi o she gueyē wē e ri iwēghē shi ọli abo, e gbe ọli.

Abi a rō rue iPolu bhale odalo oyi iSaḍiri

³⁰ Ogbeakolo, ọni o o mhēsē na ekhōli-okhue o o nono ni lōli lēsē emini ẹgbō iJu e nu iPolu ẹ gue, o taghiē iPolu iwēghē-a. O gueyē ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iSaḍiri e legba. O rue iPolu bhale ya migha odalo oyewē.

23

¹ IPolu o bino oni igbaa iSaḍiri tatata, o o wē, “Inyoghuo-mhē, mhi she rōte udu onete oyēmhē nya gbe akanya oyēmhē pfo na Ẹshinēgba ya ramhi amo.” ² Abi o rō ngme ona, Oga oyi ekpodalo-ugamhi ni a lu Ananayasi o o eni e ti mama iPolu e lase ọli

* 22:3 Li zē Ika 5.34-39 † 22:5 Li zē Ika 8.3; 26.9-11 ‡ 22:20 Li zē Ika 7.58

unu. ³ IPolu ọọ li, “Eshinegba o ya ri emhi lie, yeye ugbe ni a ri etseli gboloa. Yeye u shito agho a gue mhe ẹzo egbe-a, ama yeye oye u gbe ushi-a abi u li ri unu bhale a ri emhi li mhe.”*

⁴ Eni e ti mama iPolu e ọli, “Ú ga gbudu ri unu a ghi oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba?” ⁵ IPolu ọọ we, “Inyoghuo-mhe, mhi aa lese khi loli o khi oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba! A keke ọli shi ebenu-pfuase, ‘Khi gbudu ngme onobe oyi oni o mhesẹ na egbo eye.’”†

⁶ Abi iPolu o ro lese khi eghuo eni egbo khi iSadusi e khi, eni e kpole e khi iFariṣi, o la oni igbaa ngme laselle leghe, ọọ, “Inyoghuo-mhe, otu iFariṣi mhi la, mhi gbo khi omi iFariṣi. Eri a la ana a gue mhe ẹzo itobo khi mhi mhọli irudusho khi eni e ghu-a e ya gbo guale.”‡ ⁷ Abi o li ngme ona se, uwola o de ni otu iFariṣi ali otu iSadusi, oni igbaa o kemhi. ⁸ (Irari khi otu iSadusi ẹa lama shi o khi egbo e ya rote eghuli guale, ẹa gbo lama khi igeni ali iyemhe e la o, ama otu iFariṣi e lama shi enana nya.)§

⁹ Ukpokpomhi okeke o de, esese Ishi eyi iMosisi eghuo ni e khi otu iFariṣi e vule e khe akọ ni o toto, ẹẹ li, “Anye aa me emhikhoghuo obọ oyi omose ọna,” e gbolo ẹ, “Ini o fe khi-a khi ayemhe, o ke khi ageni o nu ọli ngme?” ¹⁰ Oni ekhako o pfuse toto-a shọ, ulishi o mu oni oga oyi ekhọli-okhue khi e tigre khere iPolu-a. Igho o mhesẹ na eni ekhọli-okhue e tiemhi ya ri itoto mie we iPolu obọ ni e roli bhale apfe oyi eni ekhọli-okhue.

¹¹ Eje iyose ni oo deba li, Onomhue o migha mama iPolu, ọọ li, “Mhuẹ igbedu! Abi u li la iJerusalemu pfi otsẹle na mhe, igho u li mema ya li pfi otsẹle na mhe ẹoli iRomu.”

Ugbamhi igbe-a ni a gba khe iPolu

¹² Ogbeakolo, egbo iju eghuo e ya mhesẹ kugbe, e romhi isheli khi wewe ẹa ya le eminale wekhi eri wewe e ya da amẹ, ini ẹa li gbe iPolu-a. ¹³ Egbo ni e gba ugbamhi onana, e dose egbo egbhueva. ¹⁴ E le deba oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba ali eni eghali, ẹ li, “Anye she romhi ukpokpomhi isheli khi anye aa ya le emhikhoghuo se khi anye gbe iPolu-a. ¹⁵ Memena, yeye ali igbaa iSaḍiri a keke ebe ghi oga oyi ekhọli-okhue, a lie khi a nono ni a lolo suọ oni ingme bie. Anye mu egbe ni anye ro ya gbe ọli-a neni a roli ya ramhi ana.”

¹⁶ Ama abi omọ omose ni o khi omi inyoghuo iPolu oni okpotso o ro suọ oni ugbamhi, o je oni apfe ekhọli-okhue ya gueye iPolu.

¹⁷ Igho iPolu o lu oga oyi ekhọli-okhue oghuo, ọọ, “Rue ozeo ona ghi oni ọọ mhesẹ na

ẹ, o mhọli emini o ya gueye ọli.” ¹⁸ Igho o rue ọli ghi oni ọọ mhesẹ na we.

O li, “IPolu ni a mu shi igha ọọ mhi rue ozeo ona ghi ẹ, itobo khi o mhọli emini o ya gueye.” ¹⁹ Oni ọọ mhesẹ ogho, o mu oni ozeo obọ, e ti je olase, o mhila li, “Elọ wa nono ni u gueye mhe?”

²⁰ Oọ li, “Egbo iju e she gba li khi wewe e ya ghie ghi ẹ akọ, ni u rue iPolu bhale odalo oyi iSaḍiri khi ẹ nono ni e te unu oyọli suọ oni ingme bie. ²¹ Khi lama shi we o, itobo khi e bu dose egbo egbhueva ni e kpe ode khe ọli. E she romhi ishe khi wewe ẹa ya le, wekhi eri wewe e ya da ini wewe ẹa li gbe iPolu-a. E migha a khe ni e suọ emini u ya so shi emini e mhila ẹ ena.”

²² Oni ọọ mhesẹ na eni ekhọli-okhue o gueye ọli, ọọ, “Khi gueye egbo okhoghuo khi u she gueye mhe.” Oọ li o ke le.

A rue iPolu te agho je ẹoli iSizeria

²³ Igho oni o mhesẹ ogho o lu ega ekhọli-okhue aava eyoli, o mhesẹ na we, ọọ we, “A wolo ekhọli-okhue egbhuege, ali eni ẹ nga ichi egbhuege ali ogbe, ali epfi-ote egbhuege ni a ke le iSizeria agogo itili amiose. ²⁴ A ri achi na iPolu nga ni a roli je oobọ ini emhikhoghuo e khi li ọli, ni a rue ọli ghi iFeliṣi ni o khi igovunọ.” ²⁵ O lina keke ebe na we.

²⁶ Mhemhe iKiladiusi iLisiasi mhi keke ebe onana ghie:

Yeye igovunọ iFeliṣi ni a mu ekpe ẹ na,
Mhia tse.

²⁷ Egbo iju e mu omose ọna, e nono ni wewe e gbe ọli-a. Ama eri mhi ri ekhọli-okhue eyemhe bhale ya pfa li shi eke irari khi mhi suọ khi omọ-ẹke iRomu o khi. ²⁸ Mhi ni nono ni mhi lese emini e ze ni e ro gue ẹzo o shi ọli egbe, mhi rue ọli je igbaa iSaḍiri oyewe.

²⁹ Mhi bhale ya ẹ khi ẹzo ingme ishi eyewe e ro nali i gue, ama ọa mhuẹ emini o li ni abi a gbe ọli-a shi, wekhi imuọli shi ogba igha.

³⁰ Abi a ro gueye mhe ugbamhi ni e gba khe oni omose, mhi ro nyanya rue ọli ghi ẹ, mhi gbo gueye eni e gue ẹzo a shi ọli egbe e bhale deba ẹ ni e guele emini o li.

³¹ Oni eliyose elegho, eni ekhọli-okhue e rue iPolu mhọli obọ vu, abi a li mhesẹ ọli na we, e ramhi Atipatirisi. ³² Ogbeakolo, eni ekhọli-okhue e roli na eni e nga ichi ni e rue ọli kie ke le, wewe e nyene egbe ukhokho je apfe ekhọli-okhue oyewe. ³³ Abi eni e nga ichi egho e ro ramhi ẹoli iSizeria, e rue oni ebe na oni igovunọ iFeliṣi, e rue iPolu na li. ³⁴ Oni igovunọ o ze oni ebe, o mhila iPolu ukiekie obini o khi. Abi o ro bhale ya lese khi eke iSilisha o te bhale, ³⁵ ọọ, “Mhi ya suọ ẹzo oye ini eni e gue ẹzo shi ẹ egbe e ramhi ana.” Igho o mhesẹ a ri iPolu nga ekhe-khe obọ ni e la agbala oyi Erodu.

* 23:3 Li ze iMat 23.27-28 † 23:5 Li ze Okialii 22.28

iMak 12.18; iLuk 20.27

‡ 23:6 Li ze Ika 26.5; iFili 3.5 § 23:8 Li ze iMat 22.23;

24

Ezo ni iPolu o gue odalo oyi iFelisi

¹ Abi ogbele ishe e ro dose, Oga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Ananayasi o je iSizeria, loli ali egbhali eghuo ali iloya ni a lu iTatulosi. E bhale odalo oyi igovunoo ni a lu iFelisi ni e ya gue ezo shi iPolu egbe. ² Abi a ro lu iPolu bhale, iTatulosi o gue ezo oyoli shi eke khasa iFelisi: Oo, "Ireloe-khu oye o she ri anye mholi opfomhe ali emhi enegbo ukhomhi eke ona. ³ Ashakhasha ali odekhode anye te e kueghie e, anye e nono ni anye kphemhi ne shi ona, yeye iFelisi oghie. ⁴ Ini anye khi pfuse e eghenge-a, mhi lema e u kpepe u ku eso-a shi anye eke ukuku eghenge.

⁵ "Eri anye me omose ona shi ogbo ingme, ni o tsua okholi e lasela ke tanogbo iju ni e la eke agbo nya, e ke pfi onyaghu ali umhasueso. Loli o ralo na egbo otu iNazarini ⁶ O gbolo o nono ni loli ri ichimhi mu Owa oyi Eshinegba, loli anye ro gba li mu. [Anye e nono ni anye gue oli ezo abi ushi oyanye o ngme. ⁷ Ama iLisiasi oni o mhesa na ekholi-okhue, o bhale ya ri itoto ti anye lue abo mie rue vu. ⁸ Oo eni e me umha-gueli oyi omose ona e bhale odalo oye.] Ini u mhila omose onana ogbo u ya me igesikia ni o la ezo ni anye gue shi oli egbe ena."

⁹ Eni egbo iju ni e la agho e kugbe lama shi ezo ni a gue shi eke, khi igesikia lo.

¹⁰ Abi oni igovunoo o ri obo nu iPolu ngme o gue shi oli o.

iPolu oo, "Mhi lese khi ikpe ni e bu u te la ukhomhi eoli ona a so ezo, itobo ona egbe e mu mhe ni mhi ro migha odalo oye ya gue ezo pfa egbemhe shi eke. ¹¹ Abi u kie kpe lese, amo o gbe ele igbeva ni mhi ro je iJerusalemu ni mhi ya ga ugamhi. ¹² Egbo iju ni e gue ezo shi mhe egbe ea bhale ya e mhe shi elemhi Owa Oyi Eshinegba khi mhi nu ogbokhoghuo e khe ako, wekhi eri mhi la owa ugamhi, wekhi ifuapfe ashikhoghuo tanogbo ebubu egbo abo shi onyaghu. ¹³ Ea mholi abi e li dobe ro ya migha pfi otsele shi ezo ni e gue shi mhe egbe khi igesikia lo. ¹⁴ Mhi lama shi o khi, eri mhia ga Eshinegba oyi eni e bia awa, mhi khi oni o rote oni Ode ona, ni ee khi egbholi o khi. Ama mhi mie shi Ushi oyi iMosisi ali emini a keke shi ebe eyi emekeguele. ¹⁵ Mhi miesuo abi egbo enana e li miesuo, khi Eshinegba o ya rote eghuli guise ogbo nya le, ghe eni e gue ngeli ghe ena okholo. ¹⁶ Irarigho mhi ro roshaka, emini mhia riela nya, ini udu ni oo gue ogbo ezo oyemhe o pfuase shi odalo oyi Eshinegba ali ogbo.

¹⁷ "O she gba ikpe eni e bu abi mhi te lase eoli iJerusalemu le. Eri mhi jele agho ni mhi ya rue ikpagho ghi egbo ni ea mhue ali ni

mhi ri isomhopfa ghi Eshinegba. ¹⁸ Emimi mhii riela na ni e ro bhale ya e mhe shi Owa oyi Eshinegba abi mhi la ipfuase abi ushi o ngme. Egbo ekhoghuo ea le gasa mhe, wekhi eri a me onyaghu." ¹⁹ Ama egbo iju eghuo ni e rote eke Esha bhale e ga li la akagho. E kha bhale odalo oye e ya gue ezo oyewe, ini e mholi emini e ya gue shi mhe egbe. ²⁰ Okekhi emose ni e la akana ena, a mhila we e guele umhagueli ni e gue shi mhe egbe abi a ro rue mhe bhale odalo iSaediri. ²¹ Ama emhi oghuo mhi la akpewe tsesa ngme khi, 'Eri a gue mhe ezo itobo khi mhi mie sho khi eni e ghu-a e ya gbo guale bhale agbo.' »†

²² Igho iFelisi ni o ga lolo lese emhi oni Ode ona, oo, a yemhe oni ezo-a ne. Oo, "Ini iLisiasi oni o mhesa na ekholi-okhue o da bhale mhi ro ya so e oni ingme." ²³ O gueye oga ekholi-okhue ogho o lolo ri eloe shi iPolu egbe, ama e ze oli pfi efo-a ukukoo. E ze ni emole oli e ke bhale ya tse oli ali ni e ke ri emini o nono bhale ghi oli.

iPolu o bhale odalo oyi iFelisi ali iDurusila

²⁴ Abi ikuku ogbele e ro dose se, iFelisi o tsua ughue oli ni a lu iDurusila ni o khi ongi iju ma egbe bhale. O ghie ya lu iPolu, o ri eso shi eke suo abi iPolu o li ngme ungemhi irudunga ni o la iJesu iKirisiti.

²⁵ Ama abi iPolu o li ngme ungemhi iguengeli, ali ikuegbe-a ali iso-ezo oyi Eshinegba ni o bhale, ulishi oo mu iFelisi, oo, "Osomhi gho ne! Ke vu. Mhi ya ghie lu e ini mhi ke me asha." ²⁶ Oni eghenge o dabi khi iPolu o ya vi ufa na lue, itobo igho o ro kele e ghie lu oli, o bhale ni wewe e ngme. ²⁷ Abi ikpe eva e ro dose, iPoshusi iFesitosi o ke khi igovunoo ni iFelisi o kpe khi. Ama itobo khi iFelisi o nono ni loli gue riela ti egbo iju eloe, o ze iPolu obo shi owa ighumha.

25

iPolu o bhale odalo oyi iFesitosi

¹ A lie amo o li ele ese abi iFesitosi o te khi igovunoo, o rote eoli iSizeria nga eoli iJerusalemu. ² Oobo ighie eyi ekpodalougamhi ali enighie eyi egbo iju e la gue ezo shi iPolu egbe. ³ E nyanya lema iFesitosi o rue iPolu je iJerusalemu ni o roli kpaghie ewe obo. Irari khi e she gba khi ewe e ya kpe ode gbe iPolu-a ini ee le. ⁴ iFesitosi oo we, "A she ri iPolu shi owa ighumha obini eoli iSizeria, mhemhe mhi ya nyene egbe kele je oobo. ⁵ A ze ni eni ee ralo na e e deba mhe je iSizeria ya gue ezo shi oni omose egbe, ini o khia khi eri o lue."

⁶ Ogbele elele ya ramhi ogbele igbe iFesitosi o nu we la agho, ni o ro kia tiemhi eoli iSizeria. Ogbeakolo o khueghie ikotu-a, oo a rue iPolu bhale odalo oyelue. ⁷ Abi iPolu

* 24:18 Li ze Ika 21.17-28 † 24:21 Li ze Ika 23.6

o ro bhale, egbo iju ni e rote iJerusalemu bhale e migha gasē ōli, e gue ezo ni o toto shi ōli egbe, ama ęa dobe to eni ezo migha.

⁸ Ama iPolu o gue ezo pfa egboli shi eke, oo, "Mhi aa rieęe emhikhoghuo ni o da ushi oyi egbo iju, wekhi Owa Oyi Eshineęba, wekhi eri mhi lue na iSiza iRomu."

⁹ Ama iFesitosi o nono ni loli rieęe oghuemhe oyi egbo iju, igho o mhila iPolu, "O ghole e ni a rue e je iJerusalemu, ni a la agho gue ezo oye ukpeloe mhe?"

¹⁰ IPolu oo, "Iye. Ikoęu oyi iSiza ni a kha mema la gue ezo oyemhe mhi la ena. Mhi aa mholi onobe ni mhi li egbo iju ni ye ye u lese gboo. ¹¹ Ini o kha khi mhi lue nabi a gbe ogbo-a shi, mhi mu egbe ni mhi ro ya ghua. Ama o kha da khia khi ezo ni egbo iju ena e gue e shi mhe egbe khi egbholi lo, ogbokhoghuo ęa dobe ya rue mhe na we. Irarigho, mhi lema a ze ni iSiza luęghuo o remhe gue oni ezo ona."

¹² IFesitosi o ri eni e nu ōli e so ezo ye ochi se, oo iPolu, "U she lema a rue ezo ona je ayi iSiza ya gue, ayi iSiza u mema ya je."

IPolu o migha odalo oyi Agiripa ali iBenisi

¹³ Ogbelę ingme-na e dose, oghie Agiripa ali iBenisi e bhale eke iSizeria ni e ya tse iFesitosi. ¹⁴ Aborokhia khi e la akaghо ogbelę ebubu, iFesitosi o gue ingme oyi iPolu ye oni oghie, oo, "Omose oghuo o la owa ighumha shi ana ni iFelisi ni o kpe khi igovunoo o ze obo shi agho. ¹⁵ Abi mhi ro ye iJerusalemu, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbhali eyi egbo iju e tsua ezo bhale ya gue shi ōli egbe, eę mhi pfa ezo igbe-a mu ōli.

¹⁶ "Ama mhi gueye we khi awa egbo iRomu awa aa ya pfa ezo mu ogbo ni a gue ezo shi egbe, ini ogbo a ri egheęhe nali gue shi ezo ni a gue shi ōli egbe ne. ¹⁷ Abi e ro deba mhe bhale ana, mhi nyanya shi oni ezo shi ogbeakolo, mhi shito elemhi ikoęu, mhię a lu oni omose bhale. ¹⁸ Abi eni eę gue ezo shi ōli egbe e ro vule ngme, ęa gue ezo umhaguęli ni mhi dabi khi e ya gue. ¹⁹ Ochoghо ezo ekhako tse e lese me gue shi ōli egbe, ni o khi ingme oyi ugamhi oyewe, ali ekhako ni o khi ingme oyi omose ni a lu ijesu, ni o ghua, ni iPolu o khi o kie la agbo. ²⁰ Mhi aa lese abi mhi li ya tonoo udi oni ingme onana. Mhi ri irarigho mhila li ini o nono ni a rue oli je iJerusalemu ya gue eni ezo ni a gue e shi ōli egbe enana, ooboo. ²¹ Ama iPolu o lema a kie mu lue shi igha ne, ni a ri oni ingme ghi iSiza ni o so o. Irarigho mhi ro lie a ro ōli shi owa ighumha ramhi ni mhi ro ya rue ōli ghi iSiza."

²² Igho Agiripa o gueye iFesitosi, oo li, "Mhi kha nono ni mhemhe-ghuo ni mhi li ri esoo suoo ungmemhi oyi oni omose." IFesitosi oo li, "U ya suoo ōli ako."

²³ Ogbeakolo, a ri ebola kphase Agiripa ali iBenisi lo elemhi ikoęu le. Ega ekholi-okhue ni e lolo fu, ali egbo eniemhi ni e la oni eoli e deba li lo. IFesitosi o ghie ya rue iPolu bhale. ²⁴ IFesitosi oo, "oghie Agiripa ali egbo ni e la ana nya, a bino omose ona. Egbo iju ni e la ana ali iJerusalemu ali iSizeria e she bhale deba mhe, eę tseę a khi ke ze ni o la agbo. ²⁵ Mhi me khi ęa li emhikhoghuo onabi a ya gbe oli-a shi, ama abi o ro da lema a rue lue ghi Oghie iRomu nya egho, mhi ya rue ōli je iRomu. ²⁶ Ama mhi aa me ingme nabi mhi kha keęe shi ōli egbe ghi Oghie iRomu nya. Irarigho, mhi ro rue ōli bhale ghi e eę nya, ye ye oghie Agiripa kpaashi, ni a bhale ya e khi ini a bino oni ingme se, otse mhi ya me emini mhi ya keęe shi ōli egbe. ²⁷ Irari khi mhia sa khi o gbe akanya ni a ro rue oni a mu shi igha ke ghi Oghie iRomu nya, ini aa me ushi okhoghuo keęe shi ōli egbe gboo."

26

IPolu o pfa egboli shi eke odalo Agiripa

¹ Igho Agiripa oo iPolu, "A she lama ne u ngme na egbe e." Igho iPolu o tsua oboo eke, o belę e gue ezo, oo, ² "Agiripa ni oghie, mhi me egbe mhe shi oni o me afa ni mhi ro migha odalo oye amo, ni mhi ro o gue ezo pfa egbe mhe shi eke shi ingme nya ni egbo iju e gue shi mhe egbe. ³ Oo gue ti gba irari khi u ga lese imu eyi egbo iju nya ali emini e mie shi. Irarigho, mhi lolo leme u mholi irabomudu na mhe ni mhi ngme.

⁴ "Egbo iju nya e lese abi mhi lao shi abi mhi te khi omoo, rote igbaekele agbo oyemhe obini ushishi egbo iju eyemhe ali eoli iJerusalemu. ⁵ Ode o she nuę ni e te lese mhe, e ya dobe pfi otsele shi o ini o ghole we, khi abi ugamhi oyawa o ngme khi eri mhi mholi omuegbe egbegho shi o abi ona otu iFarisi ni mhi khi.* ⁶ Ama mena, itobo khi mhi mholi iregbeda shi emini Eshineęba o shi na itita awa mhi ro migha shi imufe amo. ⁷ Ona o khi ishobo ni unuekpe igbeva eyawa e migha a khe, abi e li rosheka a ga Eshineęba ghe eleęguota ali ele iyose. Oghie, irari oni iregbeda onana egbo iju e gue ezo shi mhe egbe e shi. ⁸ Elo e ze ni a ro lama shio khi Eshineęba o dobe e guise oni o ghu-a le?"

⁹ "Mhemhe mhi kpe mholi ōli shi udu khi eri o ye ni mhi mu okholi vule shi oni eva oyi iJesu ongi iNazaręti o. ¹⁰ Igho mhi li i rieęe ōli obini eoli iJerusalemu. Irari afu ni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshineęba o ro na mhe, mhi muno ebubu eni e miesuo shi owa ighumha, abi a ro o gbolo we-a, mhii mie oboo shi o. ¹¹ Ebubu eęheęhe mhi te owa ugamhi je owa ugamhi ya nase we, mhi gbolo ri ajilimhe rewe ngme ungmemhi

* 26:5 Li ze Ika 23.6; iFili 3.5

ipfiunu-a deba Eshinegba. Irari elemhi wẹ ni e bi mhẹ. Mhi gbolo je ẹoli oboese ya mu okhọli vule shi wẹ ọ.†

*IPọlu ọ guele abi lọli li mupfi
(Ika 9.1-19; 22.6-16)*

12 “Eleghuo mhi i lẹ ẹoli iDamasikọsi, rọte afu ali omhẹse ni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba ọ rọ na mhẹ. 13 Itsotso ọguota o mu eke, oghie, abi mhi la ode, mhi mẹ khi ákpá ni o gẹ dọse ovọ o rọte idane mi gasẹ mhẹ ali eni anye ga kia. 14 Anye nya, anye de eke, igho mhi suọ khi uruli o nu mhẹ ngme ẹlemhi Iburu, ọọ, ‘ISọlu, iSọlu, elọ o zẹ ni u rọ mu okhọli vule ẹ shi mhẹ ọ, ọyẹghẹ wa li ini u nu mhẹ ẹ khọli.”

15 “Igho mhi mhila, ‘Oghuo u khi Onomhue?”

“Ọọ mhẹ, ‘Mhẹmhe ijesu lọ ni u mu okhọli vule shi ọ. 16 ‘Memena, vule migha. Mhi she ri egbe mhẹ khasẹ irari khi mhi she zẹ shi oni ọọ ga mhẹ ali ni u ke pfi ọtsẹlẹ oyemhẹ shi emini u ri ukpẹloe oye mhẹ, ali emini mhi ya rọkhasẹ okhese. 17 Mhi ya tsumhi ẹ obọ oyi ẹgbọ eyẹ ali obọ oyi ẹgbọ ijẹta. Mhi ghie ẹ ghi wẹ, 18 ni u khueghie wẹ alo-a, ni u mu wẹ pfi lase alo ebili le bhale ákpá, ali u rue wẹ ekpabọ eyi okphaghie lasele bhale deba Eshinegba, ni a gbe olamhẹ kua na wẹ, ali ni e kugbe ẹgbọ eyi Eshinegba eni e pfuase ọ, itobọ irudunga ni e mhọli na mhẹ.”

19 “Irarigho, oghie Agiripa, mhia rọ ri ukpẹloe gbe eke ni mhi rọte iloghie mẹ. 20 Mhi kpẹ te ododẹ gue ọli yẹ ẹgbọ iDamasikọsi, mhi ke gbo gue ọli yẹ ẹgbọ iJerusalemu ali ẹgbọ ni e la eke iJudia nya ali ẹgbọ ijẹta. Mhi rọli tse abọ, e lase olamhẹ le ni e mupfi deba Eshinegba, e rọkhasẹ khi wẹwẹ e she mu nyenẹ rọte ikanya ebe eyẹwẹ lasele.‡ 21 Ona o zẹ ni ẹgbọ iju e rọ bamhẹ rue Owa Oyi Eshinegba ni e rọ rọsheka ini wẹwẹ e gbe mhẹ-a. 22 Ama mhi she mhọli ikpaghio bọ oyi Eshinegba ramhi ogbe na amo, ali mena mhi migha akana a pfi ọtsẹlẹ ye ọgbọ onofunẹ ali onikeke abeghuo. Mhi aa ngme dọse emini emekeguele ali iMosisi ẹ khi a ya mẹ, 23 khi oni Omiepfuase ni a shobọ khi ọọ bhale ọ ya mẹ osue, ali khi lọli ni ọ kpẹ te ododẹ rọte eghuli guale khi ọ ya ri ákpá ru na ẹgbọ eyọli ali ẹgbọ ijẹta.”§ 24 Abi iPọlu ọ rọ ngme ramhi ana, iFesitọsi ọ mu ọli migha, ọọ li, “Eri waa ke lesẹ emini u wa li? Ebe ni u zẹ dọse e she ri ujili e kphe.”

25 IPọlu ọọ li, “Ujili ọ kpha mhẹ, iFesitọsi ọgbẹgbẹdu, emini mhia ngme egbebingme lọ ni o tsua egbhali. 26 Oghie Agiripa ọ ga lesẹ eni ingme enana nya, emhikhoghuo ena, ẹa lase ọli egbhali-a irari khi aa riẹwẹ wẹ osheli. Ona o zẹ khi mhi ga dobe nu ọli a ngme oni ingme ona gboo. 27 Oghie Agiripa, u fe

mieshi emini emekeguele e ngme? Mhi lesẹ khi u mie shọ ọ.”

28 Igho Agiripa ọọ iPọlu, “Eri u dabi khi u dobe ya ri oni ukuku ẹghẹghẹ ona ti mhẹ ni u remhẹ mele oni o miesuo-a?” 29 IPọlu ọọ li, “O kelẹ, o tẹse ọo, mhi lema Eshinegba o khi khi yeyẹ-ghuo tse, ama li shi ọgbokpa ni ọ ri eso shi mhẹ eke ogbenamo, ni e li abi mhi li, ini a da ri obọ rue iwẹghẹ ni e lamhẹ abọ ena ọ le.”

30 Igho oni oghie ọ vule, li shi oni igovunọ ali iBenisi ali eni e nu wẹ shitọ. 31 E rọte oni agbala vu, ee ngme, ẹẹ, “Omose ona ọa li ingme ni a ya gbe ọli-a shi wẹkhi oni a rọ ọ mu ọli shi owa ighumha.”

32 Agiripa ọọ iFesitọsi, “Áá kha wolọ omose ona abọ-a ini ọa she lema a ri oni ingme je ayi iSiza lọ.”

27

A rue iPọlu je iRomu

1 Abi e rọ lama shi ọ, anye lo ọko-oke oniemi je Itili, e rue iPọlu ali ighumha ni e kpọle mhọli obọ oyi oga ekhọli-okhue ni a lu ijulioṣi, ni ọ khi oghuo oyi ekhọli-okhue eyi Oghie iRomu nya, ni a zẹ ọda ke. 2 Anye lo ọko-oke oniemi rọte Adiramitiomu, ikhi ọko-oke ni o ya kia migha ikpe eghuo ni ọko-oke ẹẹ migha, ni e la epfepfe oke ni e la eke Esha. Arisitakusi ni ọ khi ongi iMasidonia ọ nu anye kia.

3 Ogbeakọlo anye migha iSidoni. Ijulioṣi ọ mhọli isomhelemhi na iPọlu, ọ zẹ ọli obọ ya mẹ emole ọli, ni e ri emini ọọ nono na li. 4 Anye ke gbo rọte agho mu oni ọko nga, anye rọte odane ukiẹkie eke ni oke oniemi o khi shi ni a lu iSapurọsi irari khi akpekpele oo nase anye. 5 Abi anye rọ gua ọko ọ da je ọdada iSilisha ali iPafilia, anye migha ẹoli iMara na eke iLisia. 6 Agho oni oga ekhọli-okhue ọ te mẹ ọko-oke oniemi ọyẹ ẹoli Alẹzadira ni oo je Itili, ọ ri anye lo ọ. 7 Anye e kia fiẹ, ogbele ebubu, anye mhọli omunu neni anye ramhi iKinidusi. Abi akpekpele ọa rọ zẹ anye rọte ashini anye kha rọte, anye gua ọko-oke je ukiẹkie eke ni oke oniemi o khi shi iKireti ni o sọ alo ghue ẹoli iSalimo. 8 Anye mhọli omunu rọte oni oke oniemi. Ikpukhokho, anye bhale ashini ọko-oke ẹẹ migha ni a lui opfomhẹgbe ni o ti mama ẹoli iLasia.

9 Eghẹghẹ o she pfu anye-a. Oni okiali o de shi eghẹghẹ ni a rọ lesẹ pfi azumhi se, ni o khi eghẹghẹ ni okhena o la la okiali na ukhomhi oke oniemi. Igho iPọlu ọ tse agua ye wẹ, ọọ wẹ, 10 “Emose, mhi she mẹ khi okiali oyawa o ya khi okhena ali khi o ya ri ukpokpomhi opfu ghi oni ọko ali itsua ni o tsua ali agbo oyawa.” 11 Ama, ocho ni oni oga ekhọli-okhue

† 26:11 Li zẹ Ika 8.3; 22.4-5 ‡ 26:20 Li zẹ Ika 9.20,28-29

§ 26:23 Li zẹ Aza 42.6; 49.6; 1 iKọri 15.20

o kha rō ri esō shi emini iPōlu o ngme, o dabi abi oni o gua oni oḱo o ngme ali emini oni o mhōli oni oḱo o ngme. ¹² Aborōkhia khi ashini anye migha oḱa ya ti egbe eḡheḡhe oruē; ebubu eḡbo e yemhē anye gua ke lē, e dabi khi anye ya ramhi ɛoli iFonisi, ni anye la agho eḡheḡhe oruē. Agho oḱo oḱe eniēmhi nya eḡ migha yemhē-a. Ekē ni oḱe oniēmhi o khishi ni a lu iKireti ni o sō alo ghue obini ovō o te ɛ lo eko o khi.

Akpekpele oniēmhi

¹³ Abi akpekpele oḱe o rō ri ofiē rōte ukiekiē oḡobō o pfiolo, eni emōse e dabi khi okiali o ya zē wē kia ke je odalo, igho e leli uli ali akhuli ni a rō gba oḱo oḱo zu. Ee kia eseso oni oḱe oniēmhi na iKireti. ¹⁴ Ama o li deḡe, akpekpele oniēmhi, o li rōte ukiekiē obita ini a sō alo ghue obini ovō o te ɛ tiēmhi eko pfiolo rōte oni ekē ni o la iteva oḱe oniēmhi i doḡe. ¹⁵ Oni akpekpele o tsua rughu oḱo-oḱe oyanye, oḱa doḡe ke kia je obini akpekpele o te pfiolo o bhale. O loḡe anye. Anye bie zē ɔli obō na akpekpele loḡhūo oo tsua. ¹⁶ Anye kia rōte ukiekiē ukuku ekē ni o la iteva oḱe oniēmhi ni a lu iKauda, ikhi ukiekiē obini oni akpekpele oḱa ri egbe ramhi. Irōshēka anye rō doḡe tialo oḱo onikeke ni a rō o tsumhi eḡbo lo elemhi oni oḱo-oḱe oniēmhi. ¹⁷ Abi eni emōse e rō tialo li lo se, e ri ili ḡe oni oḱo-oḱe oniēmhi ḡasē, ini eni ili e doḡe mu ɔli mhue toto. Irari khi ee na ulishi ini oni oḱo o ya gbe aye shi ugbe ekē, ni o la egele ekē iLibiya, ni o sō alo ghue wē. Igho e ḡbaghiē ode na kpishi oyi oni oḱo-a, irari khi ɛa bie ke mhue abi e ya li o. Isheḡho ni oni akpekpele o bie tsua wē ke le. ¹⁸ Oni akpekpele o kie ri itoto tsua oni oḱo-oḱe ramhi ogbeaḱolo, ramhi ni, eni emōse e rō tino itsua ni e tsua shi oni oḱo o pfino kulo oni oḱe. ¹⁹ Ogbeaḱolo e pfino ikhuli ni oni oḱo o rō o gbe akanya kulo oni oḱe. ²⁰ Aborōkhia khi ogbeḷe ebubu ni e doḡe khi anye a ri ɛloe ti ovō wēkhi ukpetata, ni oni akpekpele o kiele rō ri itoto o pfiolo, anye a ke ri udu shi o khi anye mē oḱe ni anye te ya pfue o.

²¹ Abi eni emōse ɛa rō le eminale ogbeḷe ebubu, iPōlu o vule, o wē, “Emōse a kha suḱo ude ni mhi ye ɛ lo, a kha migha iKireti, Eḡheḡhe agho, a kha tsumhi egbe ɛ oyese onana ali opfu. ²² Ama mēna mhi gueyē ɛ a mhōli udu, itobō khi onḡe oḱhōghuo oḱa ya pfua sē ni oni oḱo. ²³ Ooyosē aḡeni oyi Eshineḡba ni o mhōli mhē ali ni mhi a ga o migha mama mhē, ²⁴ oḱo mhē, ‘Khi zē ni ulishi o muē, iPōlu. U mema ya migha eḱo odalo oyi iSiza ali khi Eshineḡba o she rōte ilelemhi ri agbō oyi eni a ga kia mhōli ɛ obō.’ ²⁵ Irarigho, a mu igbedu oye mhōli, emōse, irari khi mhi mhue irudunga khi Eshineḡba o ya riēḷe ɔli abi o gueyē mhē. ²⁶ Ama oḱo

oyawa o mema ya gbe aye shi ugbe ekē oḱhōghuo ni o la iteva oḱe oniēmhi, o tigbe migha.”

Oni oḱo o de ya khēre-a

²⁷ Eḷiyosē eḷenuzi-igbēne, akpekpele o kie tsua anye e kiakia oḱe oniēmhi Adiriatiki. Itsotso ogbiē, o li eni eḡ gbe akanya oni oḱo ɛloe abinē khi e she ti ɛ mama ekē. ²⁸ E mhēsē oni oḱe bino, e mē khi ilimhi oyōli o khi eḱe-awē egbhūesesa. O gbo li deḡe, e gbo mhēsē ɔli, o ke khi eḱe-awē egbhūene ali igbe. ²⁹ Ulishi o mu wē khi oni oḱo o ya gbe aye shi eḱe, e rōte ukhokho pfi ikhuli ene ni a rō a mu oḱo o ḡbashi lo oni oḱe oniēmhi, ee sō iromhi ogbe o gbe a.

³⁰ Eni e la oni oḱo o gbe akanya e dua abi e li mē asha a na kua. Ee tiese ukuku oḱo ni e tialo lole eḡho nga oḱe oniēmhi, abinē khi eri e nono ni e rōte odalo ya pfi ikhuli lo oḱe oniēmhi. ³¹ Ama iPōlu oḱo oni oḱo aḡa ekhōli-okhuē ali eni ekhōli-okhuē, “Ini emōse enana ɛa li la elemhi oni oḱo, onḡe, oḱa ya pfue o.” ³² Igho eni ekhōli-okhuē e pfa uli ni o mu oni oḱo onikeke mhue-a. E zē ɔli de tiēmhi elemhi oḱe.

³³ Neni ogbe o maghiē-a, iPōlu o lema wē nya e le eminale. Oḱo wē, “O she ramhi ogbeḷe igbēne ni udu oḱa ke te sheshe ɛ, ni a le eminale kpe. ³⁴ Mena mhia lema ɛ, a le eminale. A lemhi ini a nono ni a kie doḡe la agbō, A lemhi khi emhikhōghuo oḱa ya li onḡe.” ³⁵ Abi o rō ngme na se, o rue ibulēdi lasele, o kphēmhi na Eshineḡba ukpēloe wē nya, o khi ɔli-a, oḱo le. ³⁶ Wēwē nya e mhōli udu, e le eminale. ³⁷ Anye nya ni anye la oni oḱo, eḡbo egbhueḡesē ali ogbasasa 276 anye khi. ³⁸ Abi e rō ga le eminale se abi e nono, e tino ikpulu ikpamhi emhi ni e tsua kulo oḱe oniēmhi, ini oni oḱo o kpe li fuē.

Oni oḱo oḱe oniēmhi o kulue

³⁹ Abi ogbe o rō gbe-a se, eni eḡ gua oni oḱo ɛa ke lēsē egele oḱe oniēmhi bie, ama e mē ashini ekhashē e kpi ḡbili shi. Agho e ke bie rōli shi udu khi wēwē e ya gua oni oḱo ya migha ini o zē wē ɛ riele. ⁴⁰ Igho e pfanō eni ili ni e mu ukpokpomhi akhuli ni o mu oḱo-oḱe oniēmhi e ḡbashi kulo udi oḱe oniēmhi. Eḡheḡhe agho e taghiē uli ni a rō mu emini a rō mu oni oḱo ukhomhi e nyene-a. E taghiē ugbakpi oyi oni oḱo-a nga idane, ni e doḡe ramhi ashini e nono. ⁴¹ Ama oni oḱo-oḱe o ya tō aye sō ugbe ekē ni o la elemhi oḱe oniēmhi, o migha, akpekpele o kie ri itoto o li, o tseḱe udi oni oḱo-a.

⁴² Eni ekhōli-okhuē ee gba abi e li ya ḡbolo eni ighumha nya a, ini e ya gua oḱe ramhi egele ni e na vu. ⁴³ Ama oni oḱa ekhōli-okhuē, oḱo nono abi loḷi li ya tsumhi iPōlu, oḱa zē wē riēḷe emini e gba. Ochogho o gueyē eni e guē ɛ gua oḱe e kpe danō kulo oḱe ni e ramhi egele. ⁴⁴ Eni e kpōle nya e mu ikiekiē ɛḡra

mhuę okekhi izaga oyi oni oko-okę. Igho węwe nya e ramhi ekękhe emhikhoghuo ęa li wę.

28

Eke ni a lui iMota

¹ Abi anye rọ ri epfua-epfua ramhi egele se, anye bhale ya ę khi iMota a lu oni eke ni o la iteva okę onięmhi. ² Egbọ ni e ngeli oni eke e somhelemhi anye ode ni anye aa sa shi. E pfi avuerę rọ mu anye epfese irari khi eri amę oo rue, ogbe o pfo. ³ iPolu ọ ya nu iguagha ęera, ọ ręwe kpę eni erali, igho ęnye afue ọ te eni iguagha lasese ya tsako shi iPolu obo, itobọ khi erali e she base ọli. ⁴ Abi egbọ ni e la oni eke ee me khi oni ęnye ọ ngomhi iPolu obo, e gueye egbe, ęę, “Omose ọna, ogbo ugbeli ni ọ gbolo egbọ-a ọ fe khi memena. Aa me khi abi ọ ririę na pfue eghuli okę onięmhi, odeba oyi iguezo ọa kie ze ọli obo ni ọ la agbo.” ⁵ Ama iPolu ọ kpishi oni ęnye pfilo elemhi erali. Ingomhi ni oni ęnye ọ ngomhi ọli, ọa li ọli abikhoghuo. ⁶ E migha ri ęloe shi eke ę khe abi ọ li ya fumhi, okekhi abi ọ li ya fiagbe eke ghua. Ama abi e rọ khe ọli ramhi ni ęa rọ me khi emhikhoghuo e li ọli, e mu udu pfi, ęę khi olitsa ọ khi.

⁷ Epfe-agho iPobilięsi ni ọ khi ogbo igometi oyi oni eke ni okę onięmhi o khi shi, ọ mhọli apfe shi. Ọ rue anye je apfe oyoli, ọ feli anye epfese egbegbọ ogbele ese. ⁸ Ita iPobilięsi ọ yeshi i ghua, iba ali ukpokomhi elemhi ofu e to ọli. iPolu ọ lo elemhi owa ya sọ iromhi na li, ọ ri abọ nga li egbe, ọ rọli ze. ⁹ Abi a rọ me ghọ se, egbọ elese ni e ghua ni e la oni eke ni okę onięmhi o khishi e bhale, a ręwe ze. ¹⁰ Eni egbọ e lolo mu ekpe na anye, e somhi anye opfa. Abi anye rọ ya lo oko-okę onięmhi ke vu, e wọlo itsua ọdoda ni e to anye na anye.

Rote ęoli iMota je iRomu

¹¹ Abi o rọ gbe iki ese dọse, anye lo oko-okę onięmhi ni o migha agho khe ni orue ọ dọse. ęoli Alezadira oni oko ọ te e bhale, isheli itema iKasito ali iPolukisi a lu oni oko. ¹² Anye ramhi ęoli iSirakusi, anye la agho ęle ese. ¹³ Anye rote agho kia okę-onięmhi ramhi ęoli iRegiumu. Ogbeakọlo, akpekpeli o rote ukiekie ogobo ini a sọ alo ghue obini ovọ o te ę lo eko e pfiolo. Ogbele onuzi-eva, anye lo ęoli iPuteoli. ¹⁴ Anye ya ę eni e miesuọ ni ęę anye nu węwe la agho elemhi ęfo uka oghuo. Anye rote agho vu, anye ramhi iRomu.

¹⁵ Ighaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e la iRomu e she suọ khi anye ę bhale. Igho eni e miesuọ eghuo e bhale ya lu anye ode, e kia ramhi Oki Apięsi ali Owa Ese ni a ku ę shi. Abi iPolu ọ rọ me wę, ọ tse ęshinegba uwegbe, o ri udu shi ọli ọ.

IPolu ọ la elemhi iRomu tse abọ

¹⁶ Abi anye rọ ramhi iRomu, a ze ni iPolu lọlighuo ọ la owa ni o ghole ọ, a ze okhọli-okhuę oghuo ọ ri ukpele ke khu ọli.

¹⁷ Abi o rọ gba ęle ese dọse, iPolu ọ lu eni e ralo na egbọ iJu shi ilona. Abi e rọ bhale shi oni ilona, ọọ we, “Inyoghuo-mhe, mhi aa li egbọ eyawa emhikhoghuo wękhi eri mhi gbe ushi ni eni e bia awa, e rọ nga awa obo-a, ni e rọ la iJerusalemu mu mhe, rue mhe na igometi iRomu. ¹⁸ Abi e rọ gwe mhe ęzo egbe-a se, e nono abi węwe e lię rue mhe obo-a, itobọ khi mhia lue, ni a ya gbe mhe-a shi. ¹⁹ Ama abi egbọ iJu ęa rọ lama shi ọ, loli mhi rọ lema a tsua oni ęzo bhale odalo oyi iSiza. Ọa khi eri mhi mhuę emini mhi bhale ya gue shi egbọ eyemhe egbe.* ²⁰ Onana o ze khi mhię a bhale ni awa ngme. Itobọ irudushi ni egbọ iZireni e mhọli a rọ ri iwęghę shi mhe awę ena.”

²¹ E ọli, “Anye a me ebe okhoghuo ni a keke ingme oyę shi, rote eke iJudia bhale, ghi anye, wękhi inyoghuo awa ni e rote oobo bhale e gwe ingme oyę okhoghuo ni ọa ti ye anye. ²² Ama anye ę nono ni anye suọ unu oyę, itobọ khi ashakpa egbọ e la ngme onobe shi oni otu onogbo ona.”

²³ Igho e shi ogbele na iPolu. Ebubu egbọ e bhale asha ni iPolu ọ la oni ogbele. Rote ęle uzogbe ya ramhi eliyose iPolu ọ te gue ungememhi oyi Eghiele oyi ęshinegba ye we. Ọ rote ebe Ushi oyi iMosisi ali eyi Emekęguele rọli lo we esọ ini e lama mie iJesu suọ. ²⁴ Ingmemhi ni ọ ngme e lo egbọ eghuo eso, ama egbọ eghuo ęa mie shi ọli ọ. ²⁵ Igho e li nu egbe e khako, e vu, abi iPolu ọ rọ ngme ungememhi ona ni o kpọli ukhokho unu se ni ọọ, “Ayemhe-nọ-pfuaę ọ she kpę rote unu oyi Azaya ọmekęguele gueye eni e bia awa:

²⁶ “‘Le deba egbọ ena

ni u gueye we,

“A ya ri esọ shi eke khue,

ama ọa ya tigbe lo ę esọ,

a feli ofeli khue,

ama aa me emhikhoghuo.”

²⁷ Udu oyewę o bi obili-a,

esọ eyewę e zuse,

e gbo guese alo.

Ini ọa khi igho lọ,

e kha ri alo eyewę ke me eke,

e ri esọ eyewę ę suọ,

udu oyewę o kha mhọli ilęsingme,

e kha mu pfi bhale deba mhe,

mhi ręwe ze.†

²⁸ “Irarigho, mhia nono ni a lęse khi imiepfuese oyi ęshinegba kha a she rọli ghi egbọ ijeta. E ya ri esọ shi ọ!” ²⁹ [Abi ọ rọ ngme oni ungememhi ona se, eni egbọ iJu e vu, e nu egbewę khako ni o toto.]

* 28:19 Li ze Ika 25.11 † 28:27 Li ze Aza 6.9-10

³⁰ Ikpe eva gbada iPolu o la owa ni lolighuo o ngmomhi shi. Agho o la a mu egbo ni e bhale ya fele o li epfese. ³¹ Igbe-udu ni o mhu ya, o ro o gue ungmehi Eghiele oyi Eshinagba le, o gbolo sese egbo ingme eyi iJesu iKirisiti Onomhu, emhikhoghuo o a zu o li ode.

Ebe ni iPölu o keke ghi egbo iRoma Eni e miesuo

Otse oyi iPölu

¹ Mhemhe iPölu, oni ogo ga oyi iJesu iKirisiti ni a lu mhi khi aghiusomhi na kee, ni a ze o le mhi ke tsabo usomhi onete oyi Eshinegba. Mhemhe mhi keke ebe ona. ² Oni usomhi onete ona khi, oni Eshinegba o shobo shi eke, rote unu oyi emekeguele eyoli ni a keke shi Ebe-no-pfuase. ³ Oni usomhi onete o ya khi, ingme oyi omi oli ni o rote unuekpe oyi iDefidi lasese elemhi idiegbe. ⁴ A rote ekspabo oyi Ayemhe-no-pfuase roli khasa, ikhi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, khi, Omi Eshinegba o khi, abi o ro rote egbuli guise oli le. ⁵ Rote obo oyi iKirisiti ali eva oyoli anye te mie afu ro khi ighiusomhi na kee eyoli, ni anye ro ri egbo iJeta nya bhale ya sueso na Eshinegba. Isueso ni o rote irudunga bhale. ⁶ Ee egbo iRomu a li la eni Eshinegba o lu, ni a li khi enayi iJesu iKirisiti.

⁷ Ee ni a la iRomu nya a keke ebe ona ghi. Ee ni Eshinegba o nono ingme oyewe ni o ze, ni a khi egbo eyoli.

Okhale ali opfomhe e ka khi eye e, rote obo oyi Eshinegba ita awa ali rote obo oyi iJesu iKirisiti Onomhue.

⁸ Onodode, mhi ri eva oyi iJesu iKirisiti tse Eshinegba oyemhe uwegbe shi agbo oye e nya, irari khi a she la ashakpa elemhi eke agbo suo eko irudunga ni a mhöli. ⁹ Eshinegba ni mhi ri udu oyemhe nya a ga, ni mhi a tse abo usomhi onete oyi omi oli, o khi otsela oyemhe, khi igesikia mhia ngme, khi egheghe kpa mhi ro o sa to e egbe ini mhia so iromhi. ¹⁰ Mhia lema Eshinegba o khueghie ode-a na mhe ni mhi me asha bhale ya me e ikpukhokho abi o ghole oli shi.

¹¹ O ma ghole mhe gba ni mhi ro me e, ni mhi ri osese eyi ayemhe na e, ni o re e ya toto irudunga. ¹² Emini mhi ri ona ngme khi ni a ro bhale ya e khi awa mhue ikpaghio na egbe. Mhi kha zese e-a, ee a zese mhe-a. ¹³ Emole mhe, mhia nono ni a lese khi, ebubu egheghe mhi she gba li khi mhi bhale ya feli e, ni mhi gbo ri egbo bhale irudunga abi mhi kpe lie riela oli ifuabo egboese ni e khi iJeta, ama, ozuode o zu mhe ode.* ¹⁴ Egboli oyemhe o khi ni mhi ro tse abo ona ye egbo kpa, ghe egbo iGiriki ali eni ea khi iGiriki, ene fiolo-a ali eni ea fiolo-a, shi eni mhöli egbhali ali eni ea mhöli egbhali. ¹⁵ Igho, o gbo lie kphakpha mhe egbe ni mhi ro li gue oni usomhi onete ye e ni a la iRomu.

Ekpabo ni o la oni usomhi onete

¹⁶ Omama oni usomhi onete o ya ya mu mhe, irari khi löli o khi ekspabo oyi Eshinegba ni a ro o tsumhi ogbokpa ni o miesuo, egbo iJu o kpe ramhi egbe, neni o tigbe ramhi egbo iJeta egbe.† ¹⁷ Oni usomhi onete ona o guele abi Eshinegba o lie mie ogbokpa ni o mhöli irudunga. Ezeze abi Ebe-no-pfuase o ngme khi, “Oni Eshinegba o ri irari irudunga oyoli pfa na, o ya la agbo.”‡

Elemhi ibibi oyi Eshinegba

¹⁸ Idane elemhi ibibi oyi Eshinegba o te e tiemhile shi egbo ni ea miesuo ali ena okhola nya o, ni e ri okhola oyewe e khukhu egbo alo ini e khi lese igesikia oyi Eshinegba. ¹⁹ Aborokhia khi e lese emini a dobe a lese ingme oyi Eshinegba, itobo khi o khueghie oli-a khasa we gboo. ²⁰ Irari khi rote igbaekele agbo a te me ekspabo ali ufumhi ali abi Eshinegba o li gboo. Emini o ma nya o ri awa mhöli lese abi o li. Onana o ze khi egbo ea mhue emini e ya lie khi o ze ni wewe ea ro miesuo.

²¹ E lese Eshinegba, ama ea kueghie oli abi Eshinegba, wekhi eri e kphemhi oli. Ochogho, isamhi afue ee sa, igho udu oyegehe oyewe o bishi-a.§ ²² Ee khi, eni e fiolo-a wewe e khi, ama e mele eyeghe-a. ²³ E ya ogheie ufumhi ni a ro na Eshinegba ni o la agbo agbo na ikhumhi ni a mama ro khokho ogbo ni ogo ghu ali ipfeli ali elamhako ali emini ee ti akpidi eke.*

²⁴ Irarigho, Eshinegba o ro rue we obo-a na oguemhe olamhe oyi udu eyewe ali itsebo ni e nu egbewe e li. ²⁵ E ri egbhöli ogheie igesikia oyi Eshinegba. Ee ga emini a ma, ocho ni e kha ro ke ga Ima, oni o khi oni a kueghie ya ramhi ele ni agbo agbo. Atse.

²⁶ Itobo ona, Eshinegba o ro rue we obo-a na oguemhe omama. Egbegi ikpotso eyewe, e nu egbe we e gbhe. ²⁷ Igho li khi eni emose, ocho ni e kha ro le ke deba ikpotso, emose na abi wewe ee ghole we inu-gbhe. Emose e gbe ikanya omama ke deba emose, irarigho, e she mie ifata ikanya ebe eyewe.

²⁸ Irari khi ea lama ri egbegi ilese oyi Eshinegba ni e mhue shi udu, Eshinegba o ro ze we obo na isamhi ebe udu oyewe ni e ke riela emini ea kha riela. ²⁹ Okhola khi okhola nya o kesu we-a, ghe ingmobe, ghe emhi ito-egbe, ghe ubogbo. Ofuma ikpekpe o vo we egbe, ghe ugbeli, ghe okhola, ghe ikpamhika, ghe obe-imumu. Eni e tsue egbo kiakia e khi. ³⁰ E ri unu e yese ogbo-a, ee biselemhi Eshinegba, ezunu-obe, ni ea mhue ekpe, ni ee tono obo udu. Ode ebe ni a ro li okhola enegbo, ee sa ro lasese egheghe kpa. Ea ya suo eso na itawe. ³¹ Ea mhue ileasingme, ea ri ishobo oyewe a gbe akanya, ea ya ti

* 1:13 Li ze Ika 19.21 † 1:16 Li ze iMak 8.38 ‡ 1:17 Li ze Abak 2.4 § 1:21 Li ze Efi 4.17-18 * 1:23 Li ze iDeut 4.16-18

elemhi oḡbo wɛkhi eri e mhuɛ ilɛlemhi na oḡbo. ³² E leṣe khi ushi oyi Eshineḡba, oḡ khi, eḡbo ni e li na ngeli, eni e ya pfa e khi, oḡ khi eri e leṣe e riɛɛ emhi eḡhogho tse, ama eḡ mie oḡbo shi eni e gbe ikanya eḡhogho o.

2

Iguɛzo oyi Eshineḡba

¹ Yeye ni u wa gue eḡboese ezo, waa mḡoli obini u pfae o ya je, irari khi eḡheḡhe kpa ni u ro gue oḡboese ezo ne, egbe e wa gue ezo, itobo khi yeye oye u lili e riɛɛ eni emhi.* ² Awa leṣe khi ezo ni Eshineḡba o gue eḡbo ni eḡ riɛɛ emhi eḡhogho, khi iḡesikia o deba gue oḡ. ³ Eri u dabi khi ini yeye oḡbo afuaufaufe u gue eḡboese ezo, khi yeye u li riɛɛ oni emhi oḡhogho, khi u ya pfae ezo oyi Eshineḡba? ⁴ Abi khi eri u ri eḡoe e gbe isomhelemhi ali iregbemie ali irabomudu eniemhi eyoli, nu waa leṣe khi isomhelemhi oyi Eshineḡba o re ramhi imupfi?

⁵ Ama irari igbiti ali udu ni oḡ mhuɛ imupfi ni a mhuɛ, a ro khi ma ofu oyi Eshineḡba, ni o ro ya na e osoli, eḡheḡhe ni iḡeuzo oyoli ni oḡ mhuɛ azeḡa o ro ya feli lasele. ⁶ Eshineḡba, “O ya fali oḡboḡbo ota abi o li gbe.”† ⁷ O ya ri agbo na agboagbo na eḡbo ni e mhuɛ irabomudu e riɛɛ onete, ni eḡ nono ufumhi ali agbo ni oḡ mhuɛ ukpese. ⁸ Ama eḡbo ni eḡ na shi oyewe tse, ni eḡ ri eso shi iḡesikia ni o la ungmemhi oyi Eshineḡba, ni e deba onobe vu, Eshineḡba o ya tiese ofu ali elemhi ibibi oyoli le shi we o. ⁹ Eḡbo eni eḡ riɛɛ onobe nya e ya me osoli ali oya. Okekhi eḡbo iju, okekhi eḡbo iḡeta. ¹⁰ Ama Eshineḡba o ya ri ufumhi ali itinga ali opfomhe na eḡbo nya ni e riɛɛ onete. Okekhi eḡbo iju, okekhi eḡbo iḡeta ¹¹ Irari khi Eshineḡba oḡ ya zoḡo oḡboḡhoghuo.‡

¹² Eḡboḡkpa ni e lamhe olamhe ni eḡ me ebe ushi deba, eḡbo oḡ rote ebe ushi ya gue we ezo, ama eḡboḡkpa ni e mhuɛ ushi deba ni e lamhe olamhe, a ya rote ushi gue we ezo. ¹³ Irari khi oḡ khi eḡbo ni e suḡo abi ushi o ngme tse Eshineḡba o ya lie khi e pfaese, ama eni e suḡo abi ushi o ngme ni e roli e gbe akanya, Eshineḡba o ya pfa na khi e pfaese. ¹⁴ Eḡheḡhe kpa ni eḡbo iḡeta, ni eḡ mḡoli ushi, e ro rote angeli oyewe ri ushi gbe akanya ne, eri e rokhasɛ khi e leṣe emini oḡ ti ali emini o ti ni a riɛɛ, ini eḡ ririɛ mhuɛ ushi. ¹⁵ Eri angeli oyewe o rokhasɛ khi emini ushi oḡ a ke riɛɛ, khi e keke oḡ shi udu, udu oyewe o pfi oṣele shi o, isamhi eyewe ni e gue we ezo isheghuo, e gbo khe we shi eke. ¹⁶ Igbo o ya li ogbele ni Eshineḡba o ya rote oḡbo oyi iJesu iKirisiti gue we ezo ri osheli oyewe lasele abi mhi li ri usomhi onete tse abo.

Eḡbo iju ali ushi

¹⁷ Ini a lu egbe e eḡbo iju, a ri egbe da ushi ri Eshineḡba a tono oḡbo udu, ¹⁸ Ini a ze Ebe-no-pfaese leṣe oḡhumeḡhe oyi Eshineḡba, ni a gbo leṣe emini o gbe akanya, ¹⁹ ini a leṣe khi eḡ a khi eni eḡ seṣe ezalo ode, ni a ro gbo khi akpa na eḡbo ni e la alo ebili, ²⁰ a ye eḡbo ni e khi eyeghe ude, a seṣe eni eḡa leṣe. A mḡoli oḡ shi udu khi ilɛse ali iḡesikia o gba pfo shi elemhi ushi. ²¹ Eḡ ni a seṣe eḡboese, elo o ze khi aa ya seṣe egbe e? Eḡ ni a lie oḡbo o khi do ughiatḡo, aa lie do? ²² Eḡ ni a lie oḡbo o khi kia okia, aa lie kia okia? Eḡ ni ikhumhi igaga oḡ kpase, aa lie do ughiatḡo elemhi Owa oyi Eshineḡba? ²³ Eḡ ni a tono oḡbo udu khi a mhuɛ ishi eyi Eshineḡba, aa ri omama mu Eshineḡba abi a lie gbe eni ishi-a? ²⁴ Ebe-no-pfaese oḡ khi: “Irari eḡ ni a khi eḡbo iju eḡbo iḡeta e ro o ze emuebe na eva oyi Eshineḡba.”§ ²⁵ Ini a ri ishi a gbe ikanya, oshelɛ oye e o ro mu eloe, ama ini a gbe ushi-a, eri a li abine khi aa shelɛ-a. ²⁶ Ini oḡbo ni oḡ khi iju ni oḡbo aa shelɛ-a o ri ushi oyi Eshineḡba gbe akanya, Eshineḡba oḡ ya leli oḡ shi oḡni aa shelɛ-a? ²⁷ Itobo igbo, eḡbo iḡeta e ya pfa ezo mu e iju itobo khi a gbe ushi-a, aboriekha khi a keke oni ushi shi ebe na eḡ ni a gbo shelɛ-a, ama wewe e ri ushi e gbe akanya ini aa ririɛ shelɛ we-a. ²⁸ Oḡ khi itobo khi oḡbo oḡ ngeli abi oḡbo iju ali itobo khi a da shelɛ oḡli-a o ro khi eḡbgebi iju. ²⁹ Ama oḡni o khi eḡbgebi iju o khi oḡni o ri ushi e gbe akanya, Oshelɛ na ekelemhi udu o khi iḡesikia oyi oshelɛ, oḡ khi ona ekeḡe idiegbe oye. Oḡbo oḡhogho Eshineḡba oḡ kueghie oḡli, aa khi eḡbo eḡ kueghie oḡli.*

3

¹ Ighe eleli ni eḡbo iju, ikhi eni a lu eni a shelɛ-a, e mḡoli doṣe eḡbo iḡeta? Ighe eleli ni o la o na eḡbo ni e lu eḡbewe eni a shelɛ-a? ² Eleli o la o na oḡboḡbo ode khi ode. Odode, eḡbo iju Eshineḡba o kpe ri oni ungmemhi nga oḡbo.

³ Ini o fe khia khi eghuo o eḡa mhuɛ irudunga? Eri umha mhuɛ irudunga oyewe o ya lie khi Eshineḡba oḡ ke ze ri egbe e nga? ⁴ Iiye e! Ini oḡboḡkpa o tseku khi oḡeḡbhue, iḡesikia Eshineḡba o khi. Abi Ebe-no-pfaese o ngme, ni oḡ.*

“A mema me khi
yeye u te ode ini u ngme,
ali khi u ya mu o le
ini a gue e ezo.”

⁵ Ama ini umha gue e ngeli oyawa o ri ipfaese oyi Eshineḡba khasɛ gboo, seḡ awa ke fe ya ngme? Eri awa ya lie khi Eshineḡba o gbe awa azeḡa ini o na awa osoli to onobe ni

* 2:1 Li ze iMat 7.1; iLuk 6.37

† 2:6 Li ze iWolo 62.12; Ekpi 24.12

‡ 2:11 Li ze iDeut 10.17

§ 2:24 Li ze Aza

awa li? Eri mhi la ana ngme abi oḡbo o liē ngme. ⁶ Emini a sọ shi ona khi, Ilye o, ini o khia khi Eshineḡba oḡ gbe azebā lọ, se o kha li doḡe gue agbo ezo? ⁷ Eḡbo eghuo e ya ke khako, eḡ li, “Ini o khia khi eḡbhọli ni mhi lo o ri izē-ri-egbenga oyi Eshineḡba khase, ni o khi ma ufumhi oyọli, se a ke gbo liē pfa ezo mu mhe abi oḡbo ona olamhe?” ⁸ Elo o ke ze ni awa a ro liē khi o tine ni awa ke li ingmobe ni onete o rote o lasele? A ya gue oḡboḡbo eni e ngme na ezo. Ezeze abi eḡbo eghuo e she kpe li kieno eḡbhọli ma mhe khi emini mhia sese eḡbo ḡho.

Aa me oni o gue e ngeli

⁹ Ini a fe bino o bie, eri awa iju awa fe ti doḡe ijeta? Ilye o! Mhi she kpe roli khase khi eḡbo iju ali eḡbo ijeta nya elemhi olamhe awa la a kia. ¹⁰ Abi Ebe-no-pfuase o ngme ni oḡ:

“Oḡboḡhoḡhuo o la o

ni o gue e ngeli, oḡbo aa me,

¹¹ Aa me oni o mhue ilese,

wekhi eri oḡboḡhoḡhuo

oḡ ga Eshineḡba.

¹² Eḡbo nya e she sọ

ukhokho gbe Eshineḡba.

Wewe nya e she rote

ode oboese ni o a ti.

Oḡboḡhoḡhuo o la ni

oḡ riele onete,

oḡbo aa me oghuo kpe!”†

¹³ “Eri ukokoluolu o yewe

o li abi uji ni o

khueghie-a shi eke.

Eri elemhi o yewe

O ri udimhi e pfi itsee.”‡

“Osue enye afue o la we unu.”

¹⁴ “Inu eyewe o vo

itse ebe ikuku ali oyala.”§

¹⁵ “Oa ya mu we unu

ni e ro gbe ugbeli,

¹⁶ epfua ali oyese eḡ pfi

shi obini e je kpa,

¹⁷ Ea lese abi a lie la opfomhe.”*

¹⁸ “Wekhi eri e mhọli

ekpe na Eshineḡba.”†

¹⁹ Mena, awa lese khi emini a keke shi ushi nya, khi eni e deba ushi e ngeli a keke o li na. Ni a ro bhale ya e khi oḡbo okhohuo o ya lie khi emini o ze ni luē ro gbe ushi-a na, ini Eshineḡba o gue agbo nya ezo. ²⁰ Oḡbo o la o ni a ya pfa na khi o pfuase irari khi o ri ushi e gbe akanya. Ochogho eri ushi o ze awa lese khi olamhe o la o.‡

Igue-ngeli ni o rote irudunga bhale

† 3:12 Li ze Iwolo 14.1-3; 53.1-3 ‡ 3:13 Li ze Iwolo 5.9; 140.3 § 3:14 Li ze Iwolo 10.7 * 3:17 Li ze Aza 59.7-8

† 3:18 Li ze Iwolo 36.1 ‡ 3:20 Li ze Iwolo 143.2; iGal 2.16 § 3:22 Li ze iGal 2.16 * 3:30 Li ze iDeut 6.4; iGal

3.20 * 4:3 Li ze Igbae 15.6; iGal 3.6

²¹ Ama Eshineḡba o she ri ode onogbo ni o te pfa na awa khase awa ni o a khi abi ushi o sese awa. Ni ebe Ushi ali emekeguele e pfi otsese shi. ²² Oni ode onogbo ona ni Eshineḡba o ro bhale, irudunga iJesu iKirisiti o te e bhale deba eni e mie o li suo nya. Ikhioda o la o na eni e khi iju ali iGiriki. § ²³ Irari khi oḡboḡpa o she lamhe, eḡbo e she nuata shi Eshineḡba ni oḡ tsumhi o. ²⁴ Ama afue afue o ri okhale oyọli pfa na awa khi awa pfuase, rote ipfasheke ni o te obo oyi iJesu iKirisiti bhale. ²⁵⁻²⁶ Eri Eshineḡba o ri iKirisiti khase agbo nya, khi loli o khi oni o doḡe ya ri olamhe topfa agbo, abi o li ku o lia eyoli kua ukhomhi apfida. Awa kha regbenga emini iKirisiti o riele, awa mhọli ipfasheke ni o ro rokhashe khi Eshineḡba o ya gbe azebā. Itobo khi Eshineḡba o mhọli irabomudu ali khi o ya gbe azebā, o roḡ gbe olamhe kua na eḡbo, o guele khi oḡboḡpa ni o ri udu nga iJesu, khi oni a pfa na o khi.

²⁷ Elo awa ke tono obo udu e shi? Afue! Elo o ze ona? Itobo khi awa ma ro ri ushi a gbe lo? Ilye o, ama itobo khi awa miesuo. ²⁸ Irari khi awa zoli ukhomhi khi eri Eshineḡba oḡ pfa na eḡbo ni e mhue irudunga ni o a khi irari iri-ushi-gbe akanya. ²⁹ Eshineḡba oyi eḡbo iju tse o lese khi, o a ke li khi Eshineḡba oyi eḡbo ijeta? Oyewe o khi guegue. ³⁰ Eshineḡba oghuo o khi, oni oḡ pfa na eḡbo eni e shele-a rote irudunga oyewe ali eni aa shele-a rote oni irudunga oghuo.* ³¹ Eri ona o ke lie khi itobo irudunga oyawa, khi awa a ke mhue emini awa ri ushi e li? Ilye e. Ochogho awa kie mu ushi mhue.

4

Irudunga o ri Aburaamu migha shi ipfuase

¹ Se awa ke ya ngme shi ingme oyi Aburaamu ni o khi ititawa? Elo o fe me eni ingme ipfana rote irudunga onana? ² Ini o khia khi ikanya ni Aburaamu o gbe a ro pfa na li lo, o kha me emhi ro ke tono obo udu, ama o a khi odalo oyi Eshineḡba. ³ Eri Ebe-nopfuase oḡ, “Eri Aburaamu o mie Eshineḡba suo, loli a ro leli o li na li shi ipfuase.”* ⁴ Ini oḡbo gbe akanya, oḡbo o ya lie khi ifata ni o mie khi isomhopfa lo, ama eri o gbe akanya shi o. ⁵ Ama oḡbo ni o a ri ege ba ikanya obo oyoli ni o gbe, ni o regbenga Eshineḡba ni oḡ pfa na ona okhọlo, oni irudunga ni o mhọli egho a deba guele khi o pfuase. ⁶ Abi iDefidi o ro ngme nga ikhivose oyi oni Eshineḡba o pfa na, ni o a khi itobo ikanya obo oyi lolighuo, o mu ma ingme ena, abi o reḡ,

7 “Oghelē o khi na egbo ni Onomhūē o gbe umha gueli oyewē kua, ni a ri olamhē oyewē topfa wē.

8 Oghelē o khi na ogbo ni Onomhūē o a keke olamhē eyoli shi na li.”†

9 Oni ikhivose ona, egbo ni a shele-a e lese mhōli o? Abi khi egbo ni aa shele-a e li mhōli o? Awa kie kpē ē ngme o! khi irudunga ni Aburaamu o mhue, lōli a rō guele khi o pfuase. 10 Eghēghe onoghuo a rō leli o! na li? Abi a rō shele o!-a se lō, abi khi neni a shele o!-a? Oa khi abi a rō shele o!-a se, ama abi aa rō shele o!-a ne lō. 11 Itobō khi o mhōli irudunga, Eshinegba o rō pfa na li khi o mhōli ipfuase neni o shele-a. Irarigho, o rō khi ita oyi egbo nya ni e miesuo, ini aa tseku shele wē-a. Eghēghe agho ni e khi eni a pfa na khi e pfuase.‡ 12 Ita oyi egbo eni e shele-a o li khi. Aa khi itobō khi a shele wē-a tse, ama irari khi e deba ete-awē agbo irudunga nabi itawa Aburaamu, neni a shele o!-a.

Irudunga a te a mie ishobō eyi Eshinegba

13 Oa khi iri ushi gbe akanya Aburaamu ali imimi o! e te mie oni ishobō khi lōli o ya le ugu agbo nya, ama rōte angeli ipfuase ni o rōte irudunga bhale oyoli lō. § 14 Irari khi ini eni e ri ushi gbe akanya e le oni ugu lō, irudunga o! kha ke mu eloe, oni ishobō o mele afue-a.* 15 Eri ushi o ri ofu oyi Eshinegba bhale, irari khi ini ushi o! la o, igbushi-a o! kha la o.

16 Irarigho, oni ishobō, irudunga o te ē bhale, ishegho ni o khi oyi okhale, ali ni o migha na imimi Aburaamu. Oa khi oyi egbo ni e ri ushi ē gbe akanya tse, ama li shi oyi eni e miesuo abi Aburaamu. Irari khi Aburaamu o khi ita awa nya elemhi ayemhē. † 17 Abi Ebe-no-pfuase o ngme ni o, “Mhi she rē mele ita oyi ushishi ebubu-a.” Irudunga ni Aburaamu o mhue Eshinegba o rō shobō na li. Eshinegba ni o rō eni e ghu-a guale bhale agbo, ni o ma emhi enegbo. ‡ 18 Eri Aburaamu o miesuo, o mhue irudushi, abi o! rō tseku mē emini o ri udu shi ne, itobō igho o rō khi, “Ita ishishi ebubu.” Abi a kie kpē li gue o! ye o! khi, “Imimie e ya bu abi ikpētata.” § 19 Oa tigbe losē Aburaamu shi irudunga oyoli, aboriekhia khi o she gbe ikpe egbhuēshe, ni o gbo lese khi lōli she womhē ramhi eghuli ali khi iSera ughuoli o she li womhē dose ni o ke dobe ya bia eniye.* 20 Irudunga oyoli o! mhue olosemhē wēkhi eri o khōkhō udu shi emini Eshinegba

o ngme. Oni irudunga oyoli o ri itoto na li, o kuēghie Eshinegba. 21 Eri o lama shi o egbegbo khi Eshinegba o ya dobe riēle emini o shobō na lue. 22 Lōli o zē khi, “A pfa na li khi o pfuase.” 23 Ungmemhi khi, “A leli o! na li shi angeli ipfuase,” o! khi lolighuo tse a keke o! na. 24 Ama a li keke o! na awa, eni Eshinegba o liē leli angeli ipfuase na, ni awa mie o! suo ikhi lōli ni o rōte eghuli guise iJesu Onomhūē oyawa le. 25 Eri Eshinegba o rue o! obō-a ni o ghu-a shi ingmobe eyawa. O guise o! le bhale agbo ni o khuēse awa pfuase. †

5

Opfomhē ali Oghelē

1 Irarigho, aborokhia khi a she pfa na awa egho khi awa pfuase rōte irudunga oyawa, awa she mhue opfomhē odalo oyi Eshinegba rōte oyi iJesu iKirisiti Onomhūē oyawa. 2 Lōli awa rōte obō oyoli mhōli ode lo isomhelemhi oyi Eshinegba, te irudunga ni awa migha nga memena. Awa ke ghele shi irudushi oyi ufumhi oyi Eshinegba. 3 Oa khi igho tse, ama awa liē ghele shi osoli oyawa, irari khi awa lese khi eri osoli o! se se o! gbo iregbemie. 4 Iregbemie o ri o! gbo o mhue egbegi angeli, egbegi angeli o ri o! gbo o mhue irudushi. 5 Oni irudushi ona, o! ya zē awa mē omama. Irari khi Eshinegba o she tutu inono oyoli ku awa udu rōte Ayemhē-no-pfuase, ni o rō na awa. 6 Irari khi eghēghe ni awa aa rō mhōli ekpabo ni awa rō khi ena olamhē, iKirisiti o bhale ya ghu-a na awa. 7 O ma muni ni o! gbo o rō ghu-a na o! gbo ni o gue ē ngeli, otse o! gbo o ya roshaka ni lue ghu-a na o! gbo onete. 8 Ama eri Eshinegba o ri inono ni o mhōli na awa khase. Lōli o zē khi eghēghe ni awa rō kie khi ena olamhē, iKirisiti o rō bhale ya ghu-a na awa.

9 Aborokhia khi a she rōte o!ia eyoli pfa na awa mena, seē o! liē tsumhi awa ofu oyi Eshinegba! 10 Irari khi ini eghēghe ni awa rō khi ebe Eshinegba khi a rōte eghuli ni omioli o ghu ri awa nu o! mhue iro-riēle, seē awa ni a she rō nu Eshinegba somhi awa aa li gbo ya rōte agbo oyoli mhue imiepfuase! 11 Oa khi igho tse, ama awa li mhōli oghelē ayi Eshinegba rōte iJesu iKirisiti Onomhūē oyawa, o!ni awa rōte obō oyoli mhue irosomhi.

Adamu o ri eghuli bhale, iKirisiti o ri agbo bhale

12 Olamhē ni Adamu o lamhē o ri eghuli lo agbo le. Olamhē oyoli o zē khi ogbokpa o khi o!na olamhē, irarigho ogbokpa o rō ya ghua.* 13 Irari khi neni a ri ushi bhale olamhē, o she kpē lo agbo le, ama ashini ushi o! la, aa

† 4:8 Li zē Iwolo 32.2 ‡ 4:11 Li zē Igbae 17.10 § 4:13 Li zē Igbae 17.4-6; 22.17-18; iGal 3.29 * 4:14 Li zē iGal 3.18 † 4:16 Li zē iGal 3.7 ‡ 4:17 Li zē Igbae 17.5 § 4:18 Li zē Igbae 15.5 * 4:19 Li zē Igbae 17.17 † 4:25 Li zē Aza 53.4-5 * 5:12 Li zē Igbae 3.6

ya leli olamhe na oghobkoghhuo. ¹⁴ Aboriekhi igho, eri eghuli o kie rote egheghe oyi Adamu gbe egbo ya ramhi egheghe oyi iMosisi, li shi egbo ni ea gbe ushi-a abi Adamu o li da omheshe oyi Eshinegba. Adamu o khi irokhokho oyi oni o ya bhale.

¹⁵ Ama wewe aava ea li abeghuo irari khi isomhopfa onayi Eshinegba o li abi olamhe oyi Adamu. Igesikia o khi, khi ebubu egbo e ghu-a irari olamhe oyi oghobkoghhuo ogho. Ama okhale oyi Eshinegba o fune. Igho khi isomhopfa ni o ro na ebubu egbo rote isomhelempi oyi ogho oghuo, ikhi iJesu iKirisiti. ¹⁶ Ikhioda o la isomhopfa oyi Eshinegba ali olamhe oyi Adamu. Oni olamhe oghuo ogho o ri ina-osoli bhale. Ama isomhopfa oyi Eshinegba o ri ipfana bhale khi awa aboriekhi khi eni e lamhe awa khi. ¹⁷ Igesikia o khi, khi rote olamhe oyi ogho oghuo, eghuli o te bhale agbo. Ama emini ogho oghuo o riele, ikhi iJesu iKirisiti, o fune. Egbo nya ni e mie okhale oniemi ali isomhopfa afue afue oyi ipfuase oyi Eshinegba, e ya mu olamhe o le, rote obo oyi iKirisiti. ¹⁸ Abi olamhe oyi Adamu o li ri ina-osoli ghi egbokpa, igho ipfuase oghuo oyi iKirisiti o li ri ipfana ali isomhopfa agbo oyi Eshinegba na oghokpa. ¹⁹ Irari khi, abi umha-sueso oyi ogho oghuo o ri egbo nya khi ena olamhe, igho a li ya pfa na ebubu egbo shi ode oyi Eshinegba irari isueso oyi ogho oghuo.

²⁰ Eri ushi o bhale ni egbo lese ashini e khi ena olamhe ramhi, ama abibi olamhe e tseku li bu, ilelempi oyi Eshinegba o bu dose we. ²¹ Egheghe agho ni a bhale ya e khi ezeze abi olamhe o ri eghuli bhale, okhale oyi Eshinegba o ri ipfuase leghe, o ri agbo na agboagbo bhale, rote obo oyi iJesu iKirisiti Onomhuwe oyawa.

6

Ghu pfa Olamhe, u nu iKirisiti la agbo

¹ Se awa ya ngme mena, eri awa ya ke li ingmobe le tse ni okhale oyi Eshinegba o ke bua shi o dose agho? ² Iye o! Awa ni idiegbe oyawa o ghu pfa olamhe, see awa ke gbo lie ke lamhe? ³ Abi khi aa lese khi awa nya ni a batazi shi iJesu iKirisiti, khi eri awa batazi shi eghuli oyoli? ⁴ Irarigho, eri a ri awa nu oli to abi a ro so awa oke batazi awa shi eghuli oyoli, ni a bhale ya e khi abi a li rote eghuli guise iKirisiti le rote ufumhi oyi Ita, ni awa li mholi agbo onogbo.*

⁵ Abi a ro ku awa ali loli gbe she eghuli oyoli egho, igho a gbo lie ku awa ali loli gbe shi iguisele oyoli. ⁶ Awa lese ona khi idiegbe oyawa onodi khi eri o nu iJesu ghu-a shi apfida, ni a ro bhale ya e khi idiegbe olamhe oyawa o mele afue-a. Ini awa khi ke gbo

khi ighumha olamhe. ⁷ Itobo khi ini ogho o ghu-a, o she pfue ekpabo olamhe. ⁸ Mena, ini awa she nu iKirisiti ghua, awa miesuo khi awa ya li nu oli la agbo. ⁹ Irari khi awa lese khi abi a she rote eghuli guise iKirisiti le egho, o ke gbo ya ghu ghue, eghuli o ke gbo mholi ekpabo shi oli egbe. ¹⁰ Eghuli ni o ghu, utoghuokpe o ghu oli ro mu ekpabo eyi olamhe o le. Agbo ni o la, o la o na Eshinegba. ¹¹ A li ligho leli egbe e shi eni e ghu pfa olamhe, ama a la agbo na Eshinegba elemhi iJesu iKirisiti. ¹² Irarigho, a khi ze ni olamhe o le eghie shi e egbe ni a ri oghuemhe ebe eyoli ke gbe akanya. ¹³ A khi ri ukieki idiegbe okhoghhuo oye na olamhe, wekhi eri u re we shi eke shi akanya okhoho, ochoghho, a ri egbe e na Eshinegba abi eni a she rote eghuli nyene bhale agbo, ama a ri idiegbe oye na li abi itsua ipfuase. ¹⁴ Irari khi olamhe o ke ya khi oga oye, itobo khi ushi o ke e ke mheshe na e, ama elemhi okhale oyi Eshinegba a ke la.

Ighumha eyi angeli ipfuase a ke khi

¹⁵ Se o ke li mena? Awa ke lamhe itobo khi ushi o ke mheshe e na awa, se ni okhale oyi Eshinegba? Iye o! ¹⁶ Aa lese khi oghumha oyi emini a suo eso o na a khi? U dobe ya khi oghumha oyi olamhe ni o ri eghuli e bhale, u gbo dobe e ze isueso na Eshinegba ni o ri ogho o bhale angeli ipfuase. ¹⁷ Ama awa tse Eshinegba uwegbe, irari khi egheghe ni o dose, a ke khi ighumha eyi olamhe, egheghe agho a ga ri udu oye e nya a suo eso na osese ni a sese e. ¹⁸ A she pfuese e olamhe, ama ighumha eyi Eshinegba a ke khi, ni a ke riele emini o ghole Eshinegba.

¹⁹ Eri mhi ngme ona abi ogho lie ngme, itobo khi aa lolo toto. Abi a ke li ri idiegbe eye e shi ighumha na ikanya ichimhi ali okhoho, a li ligho ri egbe e shi ighumha angeli ni o ghole Eshinegba, ni o ri ipfuase e bhale. ²⁰ Abi a ro khi ighumha olamhe, aa mhue emini a ri angeli ni o ghole Eshinegba riele. ²¹ Igehe eleli ni a mhue oni egheghe shi ikanya ni e ke tigbe ri omama a mu e ena? Emhi eghogho eghuli e e pfi. ²² Ama mena ni a she rote olamhe pfuese e, ni a ke ro khi ighumha eyi Eshinegba egho, eleli ni a khiese, ipfuase o re e ya khue pfuase, o ri agbo na agboagbo o na e. ²³ Irari khi ifata oyi olamhe khi eghuli lo, ama isomhopfa oyi Eshinegba agbo na agboagbo lo rote obo oyi iJesu iKirisiti Onomhuwe oyawa.

7

Abi a lie ngeli elemhi ughue

¹ A lese inyoghhuo, khi eri mhi nu e ngme abi egbo ni e lese ushi, khi ushi o mholi ekpabo shi ogho egbe ini oni ogho o kie da la agbo ne. ² Ezeze abi ushi o ngme khi okpotso

* 6:4 Li ze iKolo 2.12

ni o la ughue qa gbudu vu odo li obo ini oni omose o kie da la agbo ne, ama khi ini o ghua oni ushi qa ke mu oli. ³ Irarigho, ini o vu ya ngeli na omose olese, abi odoli o li kie la agbo egbo, a ya lu oli okiokia. Ama ini odo li o ghua, oni ushi ogho qa ke mu oli, qa ke khi okiokia, ini o tseku ngeli na omose olese. ⁴ Igho o li khi shi e o inyoghuo-mhe. Idiegbe oyi iKirisiti a ke khi, ee a she li ghua-pfa ekpabo oyi ushi. A she ga li mholi egheghe ni a ro mele oyi ogboese-a, ikhi oni a rote eghuli guise le, ni a me asha ke gbe akanya enete na Eshinegba. ⁵ Irari khi abi idiegbe olamhe o ro o mheshe na awa, igbo oghumhe oyi olamhe ni ushi o zese-a o la awa idiegbe gbe akanya, ena e ri awa ngeli angeli ni oo pfi eghuli. ⁶ Ama mena, abi awa ro she ghua-pfa emini e ke kpe gho awa egbo, a she pfuese awa obo oyi ushi, ni awa me asha rote ode onogbo oyi Ayemhe ke ga, ni qa ke khi ode oyi ushi ni a keke.

Inu-olamhe khe abo

⁷ Se awa ke ya ngame mena? Olamhe oni ushi o ke khi sho? Iiye o. Egbegbo lo khi, mhi aa kha lese emini olamhe o khi, ini qa khi ushi lo. Irari khi mhi aa kha lese emini ivie shi emhi ogbo o khi ini ushi qa lie, "Khi vie shi emhi ogbo."* ⁸ Rote oni ushi ogho, olamhe o te me asha guise iwali oghumhe ukphe nya ni e la mhe egbe le. Ini a rue ushi ode-a eri olamhe o ghua. ⁹ Eri mhi kpe la agbo tse abi mhi aa ro lese ushi ne, ama abi ushi o ke ro bhale, olamhe o gbo bhale agbo, lohi mhi ro ghua. ¹⁰ Mhi me khi ushi ni o kha ri agbo bhale, khi eghuli o ro bhe.

¹¹ Olamhe o me asha migha rote ushi di mhe. Rote oni ushi, eghuli o gbe mhe.† ¹² Abokielu khi, oni ushi o pfuase, omheshe o pfuase, e migha, e ti.

¹³ Eri emini o ti ogho o ke ri eghuli ghi mhe egbo? Iiye o! Ama ni a ro lese olamhe shi olamhe o ro pfi eghuli na mhe, rote emini o ti, ni a bhale ya e khi rote oni ushi, olamhe o mema khi olamhe egbegbo. ¹⁴ Irari khi awa lese khi ushi emhi Ayemhe o khi, ama mhemhe ogbo tse, mhi khi oni a ro na olamhe de. ¹⁵ Mhi aa lese emini e li mhe, irari khi emini mhia nono ni mhi ke riye, mhi aa dobe riye oli. Ama emini qa ghole mhe, mhia riye.† ¹⁶ Ini mhi riye emini mhi aa nono ni mhi riye, mhi lama shi o khi ushi o ti. ¹⁷ Abi oli khi, qa ke khi mhemhe mhia riye oli ama olamhe ni o la mhe egbe lo. ¹⁸ Mhi lese khi emhikhoghua ni o ti qa lamhe egbe, ikhi idiegbe olamhe oyemhe. Irari khi ini o tseku ghole mhe ni mhi riye emini o ti, mhia dobe e riye oli. ¹⁹ Irari khi emini mhia riye qa khi emini o ti ni mhia nono ni mhi riye, ochoghoo onobe ni mhi aa nono

ni mhi riye, mhi kiele e riye. ²⁰ Mena, ini mhia riye emini mhi aa nono ni mhi riye, ona o rokhase khi qa khi mhemhe mhi riye oli, olamhe ni o la agbo oyemhe oo riye oli. ²¹ Ina o ga limhe egbe egheghekpa. Ini mhia nono ni mhi riye onete, onobe o nu mhe la agbo. ²² Irari khi ekelemhi udu oyemhe, ushi oyi Eshinegba o te e ghole mhe. ²³ Ama mhi me khi ushi olese o la mhe egbe e gbe akanya, ni o mu okholi vule shi ushi ni o la mhe udu o, o remhe mele oghumha ushi oyi olamhe-a, ni o la mhe egbe a gbe akanya. ²⁴ Ogbo umebinuje nabise mhi fe khi ena. Oghuo o ya tsumhi mhe idiegbe eghuli ona lasele? ²⁵ Mhi kphemhi na Eshinegba rote obo oyi iJesu iKirisiti Onomhu e yawa.

Irarigho, mhemhe oyemhe, oghumha oyi ushi oyi Eshinegba mhi khi udu oyemhe, el-emhi idiegbe olamhe, mhi khi oghumha oyi ushi olamhe.

8

Angeli na Ayemhe

¹ Irarigho, ipfezo-mu qa ke la o na egbo ne mie iJesu iKirisiti suo, ni qa ke ngeli rote ode olamhe, ama eni ee ngeli rote ode Ayemhe-no-pfuase. ² Ayemhe ni o ri agbo a na awa itobo khi awa mie iJesu iKirisiti suo, o she taghie mhe obo oyi ushi olamhe ali eghuli-a. ³ Emini Ushi oyi iMosisi qa dobe riye irari khi idiegbe olamhe o mie oli ekpabo, Eshinegba lolighuo o ke ya pfuese awa abi o ghie Omi oli, ni o li abi awa egbo olamhe ali ni o ya khi iluasobo shi olamhe eyawa. Oni idiegbe ogbo ni oni iKirisiti o ze o ro pfueche olamhe-a shi idiegbe ogbo olamhe. ⁴ Eri Eshinegba o riye ona ni ipfuase ni ushi oo nono ni awa mholi o tse shi awa egbe, ini awa khi ke ngeli te ode olamhe, ama ni awa ke ngeli rote ode Ayemhe.

⁵ Egbo ni e ngeli rote ode olamhe, eri e ri udu shi emini idiegbe oyewe oo nono. Eri egbo ni ee ngeli rote ode Ayemhe, e ri udu shi emini Ayemhe oo nono. ⁶ Irari khi udu oyi ogbo eghuli o tsua. Ama udu o riye emini Ayemhe o gueye oli, eri o ya la agbo o mhue opfomhe. ⁷ Obe Eshinegba ogbo oo khi, ini udu olamhe oyoli oo mheshe na li, irari khi qa ya suo esoo na Eshinegba. Irari khi qa ze ni ushi oyi Eshinegba o mheshe ke na li, wekhi eri o tige ya lama ghue ni o mheshe na li. ⁸ Egbo ni idiegbe olamhe oyewe o mheshe e na, qa dobe riye emini o ghole Eshinegba.

⁹ Yeye oye idiegbe olamhe qa ke mheshe e ne ama Ayemhe o ke mheshe e ne, ini Ayemhe oyi Eshinegba o da la agbo oye ne. Ogbo ni qa da mhue Ayemhe oyi iKirisiti ne, qa khi onayoli. ¹⁰ Eri-tse khi ini iKirisiti o da la agbo oye ne, idiegbe oye o fu pfa olamhe, ayemhe oye o kie la agbo irari ipfuase ni awa rote

* 7:7 Li ze Okiali 20.17; iDeut 5.21 † 7:11 Li ze Igbae 3.13 ‡ 7:15 Li ze iGal 5.17

obo oyi iKirisiti mhue. ¹¹ Ini Ayemhe oyi oni o rote eghuli guise iJesu le o da la agbo oye ne, loli ni o rote eghuli guise iJesu le o ya rote Ayemhe oyoli ni o la agbo oye ri agbo na idiegbe ni o o ghu oye.*

¹² Irarigho, inyoghuo-mhe, awa mema ya ke ngeli abi ayemhe Eshinegba o gueye awa. Awa khi ke ngeli abi o ghole idiegbe olamhe.

¹³ Irari khi, ini u wa ngeli abi idiegbe olamhe o gueye, eri u ya ghu-a, ama ini u wa ngeli abi Ayemhe o gueye, eri u wa gbe ekpabo olamhe a shi idiegbe oye, u la agbo.

¹⁴ Ego ni Ayemhe oyi Eshinegba o mheshe e na imi Eshinegba e khi. ¹⁵ Irari khi Ayemhe ni Eshinegba o ro ne, o a khi oni o gbolo re khi oghumha ulishi, ama Ayemhe ni o ro re khi Omọ oyoli u mie. Oni Ayemhe o ri awa mhue itoto e vie lu Eshinegba, awa lu oli Itamhe, Itamhe.† ¹⁶ Oni Ayemhe lolighuo o pfi otselē shi ayemhe oyawa khi eniye eyi Eshinegba awa khi. ¹⁷ Ayemhe oyoli o ze ni awa lese khi awa ya nu iKirisiti mholi okemhi shi emini Eshinegba o ro shobo khi loli ya riele. Eghēghē agho awa nu iJesu mholi okemhi ufumhi oyoli ini awa li me osoli.‡

Ufumhi na ogbenakof

¹⁸ Mhi me oli me khi osoli ni awa a me memena khi o a khi oni a ro khokho emini a ro ya khase elemhi agbo oyawa ikpukhokho. ¹⁹ Irari khi eri emini Eshinegba o ma nya e ri ikphakpha-egbe migha khe eghēghē ni Eshinegba o ro ya ri eni e khi egbegbi imiqli khase. ²⁰ Irari khi emini a ma nya, a ro mele afue-a, ni o a khi oghuemhe oyewe, ama abi o li ghole oni Eshinegba lo, ni o rewe mele afue-a, elemhi irudushi. § ²¹ khi o ya tsumhi emini o ma nya ini e khi ke ke-a ali khi e ya nu imi Eshinegba kemhi epfua ni o mholi ufumhi.

²² Awa lese khi emini a ma nya e kiele e lomhe memena e la otomhe, abi okpotso ni oku o o to. ²³ O a khi emini a ma weyghuo tse, ama li shi awa ni awa mie Ayemhe-no-pfuase ni o khi igbaekele agbo onogbo oyi Eshinegba. Awa lie lomhe abi awa li ri eloe shi eke e khe ogbē ni Eshinegba o ya la ukpeloe ogbokpa guele khi imi Eshinegba awa khi ali ni a ro ya pfa awa ike-a shi eke.*

²⁴ Irari khi rote irudushi ona a te mie awa pfuese. Eri-tse khi irudushi ni aa me gboo o a fe khi irudushi. Oghuo o gbo ri eloe shi eke e khe emini o she me eloe ne? ²⁵ Eri-tse khi ini awa ri udu shi emini awa aa me ne, irabomudu awa ro ke e khe oli.

²⁶ Igho Ayemhe o lie kpaghie awa obo umhagbapfo oyawa, Irari khi awa aa lese abi a lie so iromhi, oni Ayemhe lolighuo o ri ilomhe e so iromhi na awa shi emini

unu o a dobe e ngme. ²⁷ Oni Eshinegba ni o o me elemhi udu oyi egbo, o lese usamhi eyi Ayemhe. Irari khi eri oni Ayemhe o so iromhi na egbo eyi Eshinegba abi o li de shi oghuemhe oyi Eshinegba. ²⁸ Awa lese khi eri Eshinegba o o riele emhi nya te ode onete na egbo ni e nono ingme oyoli. Ego ni o khia khi o lu shi omheshe oyoli. ²⁹ Eni Eshinegba o she kpe lese, wewe o ze o da ke ni e ya li abi Omi oli, ni oni Omi oli o khi onodode elemhi inyoghuo ebubu. ³⁰ Igho eni Eshinegba o ze o da ke, wewe o li lu. Eni o lu, wewe o li pfa na, eni o pfa na wewe o li ro khi eni e mhue ufumhi onabi oyoli. ³¹ Abi awa ke ro mhue ena shi udu oyawa, se awa ke ya so shi ena mena? Ini Eshinegba o nu awa la, oghuo o ya dobe mu okhue vule shi awa o? ³² Loli ni o a to ukphe Omi oli na awa, ni o roli luasobo na awa nya, se o a ya pfo udu gbo ri emhi nya ma oni Omi oli na awa? ³³ Oghuo o ya gue ingme shi egbo ni Eshinegba o she ze egbe? Eshinegba lueghuo o pfa na ogbo. ³⁴ Oghuo o dobe pfa ezo o mu ogbo? IJesu iKirisiti lueghuo lo, oni o ghua. O gbo dose agho, Oni a guise le bhale agbo, mena o shito obo ita oyi Eshinegba, o so iromhi e na awa. ³⁵ Oghuo o ke dobe ya vase awa rote inono ni iKirisiti o nono awa lasese? Osoli abi khi omunu abi okholi ni a mu vule shi awa o o ya dobe? Abi khi okiamhi abi khi umha me so lo, abi khi ini i igbe-a tsekha deba lo? ³⁶ Abi a li keke oli shi ebe-no-pfuase, khi,

“Itobo oyee anye ro la okhena eghuli elēkpa, a ri anye khokho

isumha ni a ya gbolo a.†”

³⁷ Iiye, abi a rie me eni emhi enana nya, anye fu dose oni o kholi mu o le, rote obo oyi oni o nono ingme oyanye. ³⁸ Irari khi mhi me oli me khi emhikhoghuo o la agbo ona, eghuli wekhi agbo ilala, wekhi igeni wekhi iyemhe okphaghiē ali emini e la irarogbe e mheshe shi agbo ni awa la memena okekhi agbo ni o ke e bhale wekhi ekpabo, ³⁹ wekhi iyagha ali ilimhi, wekhi emhikhoghuo ni a ma, o dobe ya vase awa rote inono ni Eshinegba o nono awa rote iJesu oyawa lasese.

9

Uzemhi ni Eshinegba o ze egbo iZireni

¹ Egbegbi ingme mhia ngme itobo khi onayi iKirisiti mhi khi. O a khi egbholi mhia lo. Udu oyemhe o pfi otselē shi o elemhi Ayemhe-no-pfuase, ² ini mhie khi mhi mholi oya ali udu ialamhe ni o a mhue ukpese, ³ na egbo eyemhe ni anye khi egbo eghuo ali oia eghuo. Itobo oyewe, eri mhia lie khi Eshinegba o kha pfi unu na me ali khi a kha rue me ikugbe ni mhi kugbe iKirisiti o le,

* 8:11 Li ze 1 iKori 3.16 † 8:15 Li ze iMak 14.36; iGal 4.6 ‡ 8:17 Li ze iGal 4.5-7 § 8:20 Li ze Igbae 3.17-19

* 8:23 Li ze 2 iKori 5.2-4 † 8:36 Li ze Iwolo 44.22

ini loli rēwe mhōli imiepfluēse. ⁴ Wēwē e khi imimi iZirēni ni Eshinēgba o zē, ni o rō khi imi ōli, o ri ufumhi oyōli khase wē, o nu wē riēlē ilama kugbe, o ri ushi oyōli na wē. Wēwē e mhōli egbegbi ugamhi, e she mie ishobō oyi Eshinēgba.* ⁵ Wēwē e mhōli eni egbhali ena ēlēlē ni a suō eko, ni e gba ushishi Iburu eke le. Wēwē e li khi itita iKirisiti. Eshinēgba ni o q mhešē na emhikpa, o khi ōni áá kuēghie agboagbo.

⁶ Mhi aa liē khi ishobō ni Eshinēgba o shi, khi, o fia kua. Irari khi o a khi egbo ni e rōte iZirēni lasēle nya, e khi egbo eyi Eshinēgba. ⁷ Wēkhi imimi Aburaamu nya e khi egbegbi imi Aburaamu. Eshinēgba o gueyē Aburaamu khi, “Imimi Aziki a ya leli shi eni u bia.”† ⁸ Onana o guele khi eniyē ni o bia elemhi oghuēmhe idiegebe nya ēa khi imi Eshinēgba. Ama eniyē ni a bia rōte ishobō onayi Eshinēgba wēwē a leli shi egbegbi imimi Aburaamu. ⁹ Irari khi ishobō onayi Eshinēgba khi, “Egheghe ni o rōshi eke o kha da ramhi ne, mhi ya ri ishobō oyēmhe tse, iSera o bia omo omošē.”‡

¹⁰ Oa pfo gho. Irari khi itsema emōse eyi iRebeka, ita oghuo o bia wē ikhi Aziki itita awa. ¹¹⁻¹² Ogbō a bia itsema ena ne wēkhi eri e lešē ingme e riēlē onete ali onobe ne, ni Eshinēgba o rō she gueyē inyewē iRebeka khi, “Onogbhali o ya ke ga onikeke.” Eri Eshinēgba o riēlē ona rōkhasē khi, uzēmhi ni lōli ē zē ogbo ni o khi emini o ya khi elemhi agbo, khi o a khi itobō akanya ni o gbe ama abi o ghōle Eshinēgba o li lu ōli.§ ¹³ Abi Ebe-no-pfuasē o ngme ni o, “IGiekōpu mhi nono došē iSo.”*

¹⁴ Šē awa kē ngme mena? Khi Eshinēgba o zolo? Iiye o, o a khi igho kpa! ¹⁵ Irari khi o gueyē iMosisi o o li, “Mhi ya mhōli ilēlemhi na ōni mhi ya mhōli ilēlemhi na, mhi viē osue na ōni mhi ya viē osue na.”†

¹⁶ Itobō igho, o a khi abi o ghōle ogbo wēkhi emini ogbo o riēlē ama rōte ilēlemhi oyi Eshinēgba. ¹⁷ Irari khi Ebe-no-pfuasē o ngme na shi iFero egbe, o o li, “Itobō ona mhi rō rē khi oghie ni mhi rōte emini mhi ya li ē ri ekpabō eyēmhe khase, ni mhi rō zē agbo nya lešē eva oyēmhe.”‡ ¹⁸ Irarigho, eri Eshinēgba o mhōli ilēlemhi na ōni o ghōle ōli, o zese ōni o ghōle ōli udu-a.

¹⁹ U dobe ya mhila mhe ogbo ona, “Elo o zē ni Eshinēgba o rō kiele ē mē umhaguēli oyawa sho, aborōkhia khi lōli o ri awa ngeli abi o ghōle ōli? Irari khi ogbo koghūo o dobe

ya nu Eshinēgba khē abo?” ²⁰ Ama oghuo u khi, ye yē ogbo ni gbudu ya mie Eshinēgba unu? Emini a ma o dobe ya liē ōni o ma li, “Elo o zē ni u rō lina ma mhe?”§ ²¹ Omekhe o a fē mhue afu ni o rō ri eke emē ē ma emini o ghōle ōli? O kha ma eghuo shi eni a rō riēlē emini e mu ēloe, o manō elese shi ni a rō riēlē emini a mē kpa.

²² Igho li khi emini Eshinēgba o riēlē. Aboriēkhia khi o mhōli afu ni o kha rō ri ofu ali ekpabō oyōli khase egbo ni e kha pfua, ni o mē ofu oyewē egbo, ama eri o kie mhue irabomodu na wē. ²³ Ilēlemhi ni o mhōli na egbo ni o zē, ikhi egbo ni e ya mhōli okemhi ufumhi oyōli, o rō ri abi ufumhi oniēmhi oyōli o li khase. ²⁴ Li shi awa, eni o li lu. Oa khi egbo iju tse ama shi egbo iJeta. ²⁵ Abi o ngme shi ebe Osia ni o,

“Egbo ni ēa khi eyēmhe,
mhi ya lu wē egbo eyēmhe.
Ushishi ni mhi aa
nono ingme oyewē,
mhi ya lu,
‘Egbo ni mhi nono.’”*

²⁶ Ali khi,
“A ya mē khi,
ashini a ga la liē wē,
‘Aa khi egbo eyēmhe,’
agho a gbo la lu wē,
‘Imi Eshinēgba ni o la o.’”†

²⁷ Azaya o ngme ingme oyi iZirēni lasēle gbo, khi,
“Ini o tseku khia khi
egbo iZirēni e bu abi ekhashe
ne la okē oniēmhi,
ikuku egbo o ya a tsumhi.

²⁸ Irari khi Eshinēgba o ya
ri inyanya sō ezō oyōli
ekē agbo-a zeghele.”‡

²⁹ Ezeze abi Azaya o kpē li ngme ōli khi:
“Ini Eshinēgba ni o
mhēšē shi emhi nya
o a kešē imi-imi le na awa lo,
a kha li na awa osoli
abi egbo iSodomu,
a pfuse awa abi egbo iGomora.”§

Umha-miesuo oyi egbo iZirēni

³⁰ Šē awa ke ya ngme? Khi egbo iJeta ni ēa na khu ipfuasē, khi a pfa na rōte irudunga, ³¹ ama egbo iZirēni ni e na khu ushi igue-ngeli, ēa kie tē o? ³² Šē o li khi igho? Itobō khi ēa rōte irudunga na khu ōli, ama e rōte o dē ikanya khu ōli. E kholo awē shi, “ēche ozuodē.” ³³ Abi Ebe-no-pfuasē o ngme, ni o, “Bino, mhi tsua eche shi iZayo ni o ya ri egbo

* 9:4 Li zē Okiali 4.22 † 9:7 Li zē Igbae 21.12 ‡ 9:9 Li zē Igbae 18.10 § 9:11-12 Li zē Igbae 25.23 * 9:13 Li zē iMala 1.2-3 † 9:15 Li zē Okiali 33.19 ‡ 9:17 Li zē Okiali 9.16 § 9:20 Li zē Aza 29.16; 45.9 * 9:25 Li zē Osia 2.23 † 9:26 Li zē Osia 1.10 ‡ 9:28 Li zē Aza 10.22-23 § 9:29 Li zē Aza 1.9 * 9:33 Li zē Aza 28.16

kholo awẹ. Ẹchẹli ni o ya rẹ wẹ de. Ama ọni ọ da mie ọli suọ ne, ọa ya mẹ omama.”*

10

¹ Inyoghuo-mhẹ, emini ẹ ghọle udu oyemhẹ ali olema ni mhia lema Eshinẹgba khi, ni a bhale ya ẹ khi egbo iZireni eyemhẹ e khi eni a mie pfuese. ² Mhi pfi ọtsẹlẹ shi ọ khi e mhue ọmuegbe shi ugamhi oyi Eshinẹgba. Ama egbegbi ilẹsingme ọa la ọmuegbe oyewẹ. ³ Aborokhia khi ẹa leşẹ ipfuase ni o rọte obọ oyi Eshinẹgba bhale, ni e rọ nono abi e li ya ri oyewẹ kọ egbo, eri ẹa ri egbe wẹ na ipfuase oyi Eshinẹgba. ⁴ Irari khi iKirisiti ọ ri emini ushi o ngme nya gba pfo, ni o zẹ khi Eshinẹgba ọ pfa na ogbọkpa ni ọ miesuọ.

Imiepfuese, oyi ogbọkpa lọ

⁵ IMosisi ọ lina gue ọli le emini ipfuase ushi o khi, ni ọ rẹ, “Ọni ọ da ri ushi nya gbe ne, ọ ya la agbo.”* ⁶ Ama eri ipfuase ni o rọte irudunga bhale ọọ, “Khi la ekelemhi udu oyẹ liẹ, ‘Oghuo ọ ya nga iloghie?’ ” (Ni ọ ya rue iKirisiti tiemhile.) ⁷ “Okekhi eri u wẹ, ‘Oghuo ọ ya tiemhi ilimhi na ningolọ?’ ” (Ni ọ ya rue iKirisiti rọte eghuli ngale.) ⁸ Abi o ngme na: “Ungmemhi oyi Eshinẹgba o la mama ẹ. O lẹ unu, o lẹ udu,” ikhi ungmehi irudunga ni anye rọ ọ tse abọ.† ⁹ Ini u ri unu oyẹ ẹ khi, “Ijesu ọ khi Ọnọmhue,” ni u rọ miesuọ shi udu oyẹ khi Eshinẹgba o rọte eghuli guise ọli le, a ya mie ẹ pfuese. ¹⁰ Irari khi udu ogbo ọ rọ miesuọ ni a rọ pfa na li, ali khi unu ogbo ọ rọ ngme lasẹ ni ọ rọ mhue imiepfuese. ¹¹ Abi Ebe-no-pfuase o ngme, ni ọọ, “Ọnini ọ da regbanga li ne, ọa ti gbe ya mẹ omama.”‡ ¹² Ogbọkpa ona o nu ngme, irari khi ikhiọda ọa la shi egbo iJu ali egbo iJeta ọ. Eshinẹgba ọ ga khi Ọnọmhue oyi egbo nya, ọọ khivọş egbegbo na ọni ọ da lu ọli. ¹³ Irari khi, “Ọnini ọ da lu eva oyi Ọnọmhue ọ ya khi ọni a mie pfuese.”§

¹⁴ Ama sẹ e li ya lu ọli ini ẹa mie ọli suọ? Sẹ e li ya mie ọli suọ ini ẹa suọ oni ungmehi? Sẹ e li ya suọ ini a ri oni ungmehi tsabọ. ¹⁵ Sẹ a li ya ri oni ungmehi tsabọ ini ogbo a ghie eni ẹẹ tsabọ fiẹ lase? Abi Ebe-no-pfuase o ngme ọ khi, “Eri ibhale oyi egbo ni e tsua usomhi onete bhale o ri oghele bhale!”*

¹⁶ Ama egbo iZireni nya ẹa mie oni usomhi onete ona suọ. Azaya ọ liẹ, “Eshinẹgba, oghuo ọ mie usomhi oyi anye suọ?”† ¹⁷ Ighọ irudunga o li rọte ini ogbo ọ suọ oni usomhi ẹ bhale, ali khi usomhi oyi ingme iKirisiti iro-tse abọ a te ẹ suọ oni usomhi. ¹⁸ Ama mhi mhila, eri aa suọ oni usomhi? Eeli, e suọ.

* **10:5** Li zẹ iLev 18.5 † **10:8** Li zẹ iDeut 30.12-14 ‡ **10:11** Li zẹ Aza 28.16 § **10:13** Li zẹ iJofe 2.32 * **10:15** Li zẹ Aza 52.7 † **10:16** Li zẹ Aza 53.1 ‡ **10:18** Li zẹ Iwolo 19.4 § **10:19** Li zẹ iDeut 32.21 * **10:20** Li zẹ Aza 65.1 † **10:21** Li zẹ Aza 65.2 * **11:1** Li zẹ iFili 3.5 † **11:3** Li zẹ 1 Ighie 19.10,14 ‡ **11:4** Li zẹ 1 Ighie 19.18 § **11:8** Li zẹ iDeut 29.4; Aza 29.10

“Uruli oyewẹ o she ramhi ashakpa eke agbo, ungmehi oyewẹ

o ramhi ukpesẹ agbo.”‡

¹⁹ Mhi gbo mhila, Eri ọa lo egbo iZireni esọ? Ododẹ IMosisi ọ liẹ,

“Mhi ya ri egbo eyemhẹ ke kpe ofuma oyi egbo ni ẹa khi eyemhẹ ne,

Mhi ya rẹ ẹ mhue iyese elemhi-a

deba ushishi ni ẹa leşẹ mhẹ ne.”§

²⁰ Eri Azaya ọ ri igbeudu ngme ọli khi, “Egbo ni ẹa rọshẹka nono mhẹ e mẹ mhẹ.

Mhi ri egbe mhẹ khase eni ẹa mhila ogbo mhẹ.”*

²¹ Ama abi ọ ngme shi

egbo iZireni egbe khi,

“Ogbele nya mhi nise obọ oyemhẹ-a

na egbo ni ẹa ya suọ esọ,

ni ẹa lama mu pfi.”†

11

Ikhẹremhi egbo iZireni ni e kpole

¹ Mhiẹ i. Eri Eshinẹgba ọ kie egbo eyi lolighuo? Iiye e! Mhẹmhe oyemhẹ ọngi iZireni mhi khi. Omi-omi Aburaamu, Mhi rọte edeli oyi iBejami lasẹ.* ² Eshinẹgba ọa kie egbo eyọli ni ọ rọte igbaekele zẹ. Waa leşẹ abi Ebe-no-pfuase o ngme shi ashini Elaja ọ rọ sọ iromhi ri awọlo gueyẹ Eshinẹgba emini egbo iZireni ẹ riẹle? ³ Ni ọ rẹ, “Eshinẹgba, e she gbolo emekeguele eyẹ-a, e guoghọ itẹtẹ eyẹ-a. Mhẹmhe-ghuo kpele mhi ke kpole, e gbolo ẹ nono ni e gbe mhẹ-a.”† ⁴ Sẹ Eshinẹgba ọ sọ li? Eri ọọ Elaja, “Mhi keşẹ emọş agbele ishilua le ni ẹa lama nyẹş ukhomhi na olitsa iBali.”‡ ⁵ Ighọ o kie li khi memena. Itobọ khi egbo iZireni e la ọ ni e kiele ẹ suọ esọ na Eshinẹgba irari okhale oyọli ni ọ rọ zẹ wẹ. ⁶ Ini oni uzemhi o khi itobọ okhale, ọa ke khi itobọ ikanya. Ini o khi irari ikanya lọ, okhale ọa ke khi egbegbi okhale. ⁷ Elo a ke mẹ, Egbo iZireni ẹa mẹ emini e nono. Ikuku egbo ni Eshinẹgba ọ zẹ, wẹwẹ e mẹ emini e nono. Eni e kpole e le esọ shi ulumhi ni Eshinẹgba ọ lu wẹ, ⁸ Abi Ebe-no-pfuase o ngme khi,

“Eshinẹgba o rẹ wẹ leşẹ-a ningolọ.

Alo eyewẹ e zuse

ni ẹa zẹ wẹ mẹ eke,

ali esọ eyewẹ e zuse

ni ẹa zewẹ ke rọ ọ suọ esọ,

ramhi ogbe-namo.”§

⁹ IDefidi òò liẹ,

“Eshinegba ọ ka zẹ

ni akhe ni e nye,

e mu okhọli vule shi wẹ ọ.

Ni o rẹwẹ kholo awẹ,

ni o nasẹ wẹ.

¹⁰ Alo eyẹwẹ e ka zuse

ini e khi mẹ ekẹ.

Ugugu oyẹwẹ o nyẹsẹ

abi ighumha, agboagbo.”*

Iguabo ni a toma ọara

¹¹ Mhi gbo mhila, eri e kholo awẹ ini e de, ni ẹa ke doḅẹ ya vule? Iiye e! Ama itobọ olamhẹ ni e lamhẹ lọ. Imiepfuese o she bhale deba egbo ijẹta, ini egbo iju e ba ke kpe ofuma. ¹² Mena, ini o khia khi a khivọsẹ na egbo ijẹta itobọ khi egbo iju ẹa lama mie imiepfuese ni Eshinegba o rọ ghi wẹ. Sa ọ ghue, abi ikhivọsẹ ni agbo nya e ya mhọli o ke bẹshi ya fu ramhi, ini eni egbo iju e lama mie oni imiepfuese ikpukhokho.

¹³ Mena, ẹẹ egbo ijẹta mhi nu ẹ ngme. Aborokhia khi eri Eshinegba ọ zẹ mhẹ mhi khi aghiusomhi na keẹ na ghie ghi egbo ijẹta egbo, eri akanya oyemhẹ o mu mhẹ egbe. ¹⁴ Eri mhia riẹlẹ ona ini mhi ri egbo iju eyemhẹ ke kpe ofuma, ishegho ni mhi doḅẹ tsumhi eghuo elemhi wẹ. ¹⁵ Ini ukiemhi ni a kie egbo iZireni o ri egbo na agbo enekpọle nu Eshinegba rọ riẹlẹ, sẹẹ o ke bẹshi ya li ti ramhi, ini eni iZireni e ke mie oni Eshinegba suọ? Eri o ya li abinẹ khi a rọte eghuli guise ogbo le. ¹⁶ Ini a ri ukiẹkiẹ ibulẹdi onododẹ mele oni o pfuasẹ-a irari khi a rọli ga Eshinegba, oni ibulẹdi nya oni o pfuasẹ o ke khi. Ini imhili ọra o pfuasẹ oni ọra nya o ya khi oni o pfuasẹ.†

¹⁷ Ama eri ẹẹ egbo ijẹta a li abi uguabo ọra olivu onokpo ni a khi gbọsẹ shi idiegebe oyi egbegbi ọra olivu ni a rọte ekẹ kuelẹ vule. Eri ẹẹ a ke ya migha ashini iguabo eni a rọte oni egbegbi ọra olivu kanọ kua. Itobọ ona, ikhivọsẹ ni e rọte imhili oni ọra olivu ẹ lasele ẹẹ a ke rọ li agbo. ¹⁸ Itobọ igho, a khi ri ẹlo gbe eni iguabo ni a kanọ-a egbo. Elọ o rẹ ẹ ya ke vuse ike? Iguabo tse a lesẹ khi. Aa mu imhili mhue, imhili e mu ẹ mhue. ¹⁹ A doḅẹ ya mẹ khi a sa khi eri a kanọ eni iguabo egho kua ni a ba mẹ asha to-ẹoli wẹ. ²⁰ Igesikia onana o khi. Eri a kanọ wẹ-a irari khi ẹa mhọli irudunga. Ẹẹ la ashini a la irari khi a mhọli irudunga. Ama a khi zẹ ni a ke vuse ike shi ona, ochoghọ a zẹ ni ulishi o ke mu ẹ. ²¹ Irari khi ini Eshinegba ọ kholo egbo iju ni e khi egbegbi iguabo kua, ọ mema ya li doḅẹ kholo ẹ kua.

* **11:10** Li zẹ Itwolo 69.22-23 † **11:16** Emi ni a ri onana ngme khi: Ini Aburaamu ali Aziki ali iGiekopu ni e khi itititawa e da khi eni e pfuasẹ, eni e pfuasẹ awa imimi wẹ e li khi.

* **11:33** Li zẹ Aza 55.8 † **11:34** Li zẹ Aza 40.13

²² Ama a sa abi isomhelemhi ali izese-inmge-a oyi Eshinegba o li. Ọọ zese ingme-a deba eni e de ọ le, ama o somhi elemhi ẹ, a kha da la angeli isomhelemhi ne, ọ ti elemhi ẹ ini a da suọ esọ na li. Ini ọa khi igho eri ọ ya khi ẹ kua. ²³ Ini eni egbo iju e lase umha miesuọ oyẹwẹ le, a ya gbo gbọsẹ wẹ shi egbegbi oni ọra olivu. Eshinegba ọ doḅẹ ya gbo gbọsẹ wẹ shi ashini e kpe la. ²⁴ Eri ẹẹ egbo ijẹta a li abi uguabo ọra olivu onokpo na ifuegua. Ini Eshinegba ọ lina riẹlẹ emini aa ya riẹlẹ, ni ọ rọ gbọsẹ ẹ shi egbegbi ọra olivu. Ona o li abi egbo iju. A lesẹ khi oni Eshinegba ọ ya gbo doḅẹ gbọsẹ oni uguabo oyi egbegbi olivu ni a kanọ kua, shi oni olivu ni a kpe te kanọ wẹ kua.

A ya mie egbo iZireni pfuese ikpukhokho agbo

²⁵ Mhia nono ni a lesẹ igesikia oyi osheli ni o la akaghọ inyoghuo. Ini a khi dabi khi a lesẹ ingme. Oni osheli khi, umha suọ esọ oyi egbo iju ọa khi ona agboagbo. Ama oni umha-sueso oyẹwẹ o ya laọ ramhi ni egbo ijẹta otuongmẹ ni Eshinegba ọ nono ni e bhale deba li, e rọ gba pfo. ²⁶ Ona o khi abi a li ya tsumhi egbo iZireni nya. Abi Ebe-npfuasẹ o ngme, khi,

“Omiepfuese ọ ya rọte

iZayo bhale,

ọ ya khu ireloegbe Eshinegba

idiegebe imimi iGiekopu-a.‡

²⁷ Onana khi ilama-kugbe

ni mhi mhọli na wẹ,

oni eghẹghẹ ni mhi rọ ya rue

olamhẹ oyẹwẹ odẹ-a.”§

²⁸ Itobọ khi egbo iju e kie usomhi onete ona, e rọ khi ebe Eshinegba, itobọ onete oyẹẹ ni aa khi iju. Ama itobọ ititita wẹ, e khi omọle Eshinegba itobọ khi ọ zẹ wẹ. ²⁹ Irari khi Eshinegba ọa ya mu udu pfi shi isomhopfa ni ọ rọ na ogbo ali uzemhi ni ọọ zẹ ogbo. ³⁰ Ezezẹ abi ẹẹ egbo ijẹta a kpe riẹlẹ umha-sueso deba Eshinegba eghẹghẹ ni o doḅẹ, a li mie ilelemhi oyi Eshinegba irari umha-sueso ni egbo iju e riẹlẹ. ³¹ Ezezẹ abi ẹẹ ni aa khi iju a li mie ilelemhi itobọ khi egbo iju e khi ena umha-sueso memena, igho wewẹ e ke ya li mie ilelemhi. ³² Irari khi eri Eshinegba ọ ri egbo nya khili ighumha umha-sueso ni ọ ba mhọli ilelemhi na wẹ nya.

A kueghie Eshinegba

³³ Oghuo ọ doḅẹ ya mhẹsẹ

abi epfue, ali eghali ali ileḅẹ

oyi Eshinegba o limhi ramhi?

Oghuo ọ doḅẹ ya lesẹ

emini o la li udu ni ọ ya riẹlẹ,

ali ni ọ doḅẹ ya guanọ odẹ eyọli?*

‡ **11:26** Li zẹ Aza 59.20 § **11:27** Li zẹ iJere 31.33-34

34 “Oghuo o she lẹṣe
udu oyi Onomhuae?
Oghuo o doḅe ya ye oḷi ude?”†
35 “Oghuo o ri ongmomhi
na Eshinegba ghue,
ni o ya nyenẹ egbe fali oḷi lue?”‡
36 Irari khi loli o ma emhi nya,
obo oyoli e te la agbo.
E la o gbo na li.
Loli a ri ufumhi a na agboagbo. Atse§

12

Iluasobo ni o la agbo

1 Itobo igho, inyoghuo-mhe, mhi ri itobo ilelemhi oniemi ni Eshinegba o mhuẹ na awa lema e, a ri idiegbẹ eyẹ e na Eshinegba, abi iluasobo ni o kie la agbo, ni o pfuase, ni o ti Eshinegba eloe. Onana o khi egbegbi ugamhi na elemhi ayemhe ni a doḅe ya ga. 2 A khi zẹ ni ingeli eyẹ e ali eyi egbo na agbo e li abeghuo. Ama a zẹ ni Eshinegba o mu udu eyẹ pfi mele udu enegbo-a. Egheghe agho a ya doḅe lẹṣe abi oghuemhe oyi Eshinegba o li, a lẹṣe emini o ti, ni o gba pfo ni o ri egbe e mu Eshinegba.

3 Itobo okhale ni Eshinegba o ro na mhe, mhi ro gue oḷi e ye e nya, a khi ke ti egbe e nga doṣe ashini a fu ramhi. Ochogho, a ke ri ukpeloie itiegbẹ-tiemhi eke bino egbe e, ni o de shi abi irudunga ni Eshinegba o ro ne o fu ramhi. 4 Ezeze abi awa li zẹ idiegbẹ oghuo ni o mhuẹ iguabo ododa ni e bu, ni e ya ya gbe akanya oghuo, 5 igho o li khi elemhi iKirisiti ni awa roṣe idiegbẹ oghuo lasele, ni uguabo oḅoḅoḅo ali enekpole nya e li kugbe iguabo enekpole.* 6 Isomhopfa ododa Eshinegba o ro na awa abi o ri ekpabo na awa ramhi. O kha khi isomhopfa imekeguele oḅo o mholi, o roḷi ke gbe akanya ni o de shi irudunga ni awa nya awa mholi. 7 Ini o khi oyi oni a ro o ga egboese, o ke ga. O kha ke khi oyi oni a ro o seṣe, o ke seṣe. 8 O kha khi oyi irudushi egbo o o khi ni o mie, o ke ri udu shi egbo o. Ini oni a ro o kpaghie egboese obo, ini e mholi emini o to we lo, o ke rue obo-a na egbo, abi o li pfo oḷi udu. Ini oni a la ralo ke mhe na egbo lo, o ri eloe shi omheṣe ke mheṣe, o kha khi oyi ilelemhi, o ri egbe mu oḷi ke rieḷe.†

Inono

9 Roṣe ekelemhi udu oye ke rieḷe inono. A kie emhi onobe, a mu eminet mhuẹ egbeḅo. 10 A nono ingme oyi egbe e egbeḅo, abi oḅo ali inyoghuo. A mhuẹ ekpe na egbo elese ke doṣe abi u li mu ekpe na egbe e. 11 Khi li owaza akanya igbeḅe, ama ri omueḅe elemhi ayemhe ke ga Onomhuae. 12 Zẹ ni irudushi ni u mhuẹ o ri egbe ke muẹ.

Mhuẹ irabomudu ini u mhuẹ osoli, ke lema egheghe kpa. 13 Ke kpaghie inyoghue ni e mhuẹ otomhe obo. Ke mu egbo epfese.

14 Ke so iromhi ikhivose na egbo ni e mu okholi e vule shi e o. Ke khivose na egbo, khi ku itse na oḅo.‡ 15 Nu egbo ni e mhuẹ oghelẹ ke ghele, u nu eni eḅe vie, eḅe vie. 16 A ri opfomhe nu egbe e ke la. Khi khi oḅo ni o o ti ike e nga, ama ke timama egbo ni e a pfue. Khi rieḷe khi u ma lẹṣe doṣe.§

17 Khi ri onobe fali ota onobe. Kueḅe-a ke rieḷe emini o ti egbo nya eloe. 18 Ini o zẹ ya rieḷe, roṣheka odekhode, ni u ro nu egbo nya la kugbe elemhi opfomhe, ini o khi obo oye o kpole shi. 19 Emolemhe, a khi mie abo okholi, ochogho a zẹ Eshinegba o mie abo okholi na e. Irari khi Ebe-no-pfuase o lie, “Mhemhe mhi mholi imieabo okholi, mhi ya fali we ota.” Igho Eshinegba o ngme.* 20 Ochogho a ke rieḷe abi Ebe-no-pfuase o ngme khi, “Ini okiamhi oḅo gbe oḅe e, ri eminale na li le. Ini okiamẹ oḅo gbe oḷi ri amẹ nali da. Irari khi ini u li na, eri u we ingamhi ere a nga li ukhomhi.”†

21 Khi zẹ ni onobe o mu e le, ama ri onete mu onobe o le.

13

Iregbe-tiemhie na eni e la ukpekhomhi omheṣe

1 Oḅokpa o ke suo eso na eni e la ukpekhomhi omheṣe. Irari khi Eshinegba lolighuo tse o doḅe zẹ e oḅo shi ukpekhomhi omheṣe. Eshinegba o ri eni e la ukpekhomhi omheṣe nya leghie. 2 Irarigho, oḅo ni o da mu okholi vule e shi eni eḅe mheṣe o ne, eri e mu okholi e vule shi emini Eshinegba o ro migha. Eni e da ligho ne, ipfezomu e nono e ghi egbewe. 3 Irari khi eni e ga eyẹ ngeli a zẹ enighie e ke nase, o a khi eni e guẹ ngeli. Irarigho oni oḅo rieḷe okhoro o na ulishi ena omheṣe. Waa nono ni u pfue ulishi oyi egbo ni e la ukpekhomhi? Ke rieḷe emini o gbe akanya. Ini u li gho, e ya kueghie. 4 Irari khi eni e la ukpekhomhi omheṣe, Eshinegba o zẹ we ni e ke kpaghie e obo. Ama u kha rieḷe emini o a gbe akanya, ke na ulishi oyewe, irari khi e mhuẹ itoto ni e ro ya nase. Eni eḅe ga eyi Eshinegba e khi, ni eḅe nase eni e ya ya suo eso, ni o ro khasẹ khi elemhi eḅe bi Eshinegba shi o. 5 Irarigho, zẹ ni u ke nyese ukhomhi na eni e la ukpekhomhi omheṣe, itobo khi emini o ti lo ni u ke rieḷe, aa khi itobo elemhi ibibi oyi Eshinegba tse.

6 Onana o li zẹ khi u mema ya zẹ oga, irari khi eni e la ukpekhomhi omheṣe eni eḅe ga eyi Eshinegba e khi, ni e ri egheghe oyewe nya na

† 11:35 Li zẹ iJobu 41.11 § 11:36 Li zẹ 1 iKori 8.6

‡ 12:14 Li zẹ iMat 5.44; iLuk 6.28 § 12:16 Li zẹ Ekpi 3.7

* 12:5 Li zẹ 1 iKori 12.12 † 12:8 Li zẹ 1 iKori 12.4-11

* 12:19 Li zẹ iDeut 32.35 † 12:20 Li zẹ Ekpi 25.21-22

akanya omhşę. ⁷ Fali oġboka ota ni u lo li. Ini u lo ota oga, zę li, okekhii ozęla, zę li, ri ekpę ke na eġbo, u nyęę ukhomhi na wę.*

A ke rięę inono irari oni oġbeę o she ti ramhi ana

⁸ Khi lo oġbo ota emhikhoghuo, sę ni ota inono ingme oyi nuzava oye tse! Irari khi oġbo ni  da nono ingme oyi nuzava oyoli ne,  she ri ushi gbe akanya. ⁹ Ishi ni eę, “Khi kia okia,” “Khi gbe uġbeli,” “Khi do ughiat,” “Khi zę ni emhi oġbo o to e egbe,” Ali elese ni e kpolę nya, ushi oghuo o zę węwe nya ukhomhi, ni , “Nono ingme oyi nuzava oye abi u li nono ingme oyi egbe e.”[†] ¹⁰ ni  da nono ingme oyi nuzava oyoli ne, a tigbe ya li  li onobe. Irarigh, inono o khi irushi gbe akanya.

¹¹ Ke rięę ona, leęę eġheġhe ni a la memena. Eġheġhe o she ramhi ni u r ya rote olese guale. Irari khi eġheġhe imiepfuese oyawa ni o kpe ukhokho o she ti bhale doęę eġheġhe ni awa rote ododę miesuo.

¹² Eę iyosę o she e doęę, ogbe o she e gbe-a. Awa khi ke ngeli abi eġbo ni e la alo ebili, awa mema mu egbe ni awa r ya la elemhi kp. ¹³ Awa guę ke ngeli abi eġbo ni e la kp. Awa khi nu wę ye ukue ebe ni e la rięę efiala, ali idonyo guogh-a. Awa khi kia okia ke mu iguęe ebe. Awa khi la agbo okholi wękhi agbo ivię shi emhi oġbo. ¹⁴ Ochogh awa ri iJesu iKirisiti nmhuę s abi awulu. Khi ke sa abi u li ya rięę oġhუმęę eyi idieġbe olamhę.

14

A khi ke ri unu zę eġboęe ifue

¹ A mie oġbo ni irudunga oyoli a lolo toto. Khi nu li ke khak shi emini o mieshi ni o khi da shi oye. ² Irari khi eġbo eghuo e miesuo khi o ti ni a ke le emhikpa. Ama oġboęe ni irudunga oyoli a lolo toto,  leęę le ebe tse. ³ Oġbo ni  le emhikpa,  khi ri eloe gbe ni a ya le, oġbo ni a ya le emhikpa,  khi gue oni  le emhikpa ezo. Irari khi Eshineġba o ga mie wę. ⁴ Oghuo u khi ni wa ke gue aghiusomhi oyi oġboęe ezo? Oga oyoli tse  dobe e lię khi  guęli, ali khi a guęli. O ya migha, irari khi nmhuę  dobe ya rli migha.

⁵ Eri eġbo eghuo e dabi khi oġbeę oghuo o mu eloe doęę olese. Oġbo olese  khi abeghuo oġbeę nya e li. Oġbogbo  ri udu oyoli shi asha ni  migha shi. ⁶ Oni  bino khi oġbeę okhoghuo o la  ni o mu eloe ne, eri  rli ri ufumhi na nmhuę. Oġbo ni  le eminale, o le li ri ufumhi na nmhuę, irari khi Eshineġba o kphęmhi na, ni a le, nmhuę o rli mu ekpę na,  kphęmhi na

Eshineġba.* ⁷ Aa mę nęę-awa ni  la agbo na egbli tse, wę khi eri a mę nęę-awa ni  ghu-a na egbli tse. ⁸ Ini awa la agbo, nmhuę awa la  oġbo na. Ini awa ghu-a, nmhuę awa ghu-a na. Awa la agbo o, awa ghu-a o, yi nmhuę awa khi.

⁹ Onana o zę khi iKirisiti  ghu-a,  guale ni  r khi nmhuę oyi eġbo ni e ghu-a ali eġbo ne la agbo. ¹⁰ Yeęę o ye, el o zę ni u r a gue inyoghuo e ezo mena? Yeęę o ye, el o zę ni u r ri eloe e gbe inyoghue. Awa nya awa ya migha odalo oyi Eshineġba ni  gue awa ezo.[†] ¹¹ Irari Eshineġba  lina ngme li shi Ebe-no-pfuasę khi,

“Aborokhia khi mhi la  o ġho;’

nmhuę  lina ngme,

‘Oġboka  ya wugha mhę odalo,

Oġboka  ya guele khi

mhęmhę mhi khi Eshineġba.’[‡]

¹² Itobo ig, oġboka  ya gue khase Eshineġba abi  li gbe.

A khi yeęę egbe e de

¹³ Itobo ig, lase igueġbe-ęzo le. Ochogh, mhli li shi udu oye khi u waa ya kpe emhi wękhi zuodę shi ekę ni inyoghuo e  khol awę shi. ¹⁴ Ikugbe ni mhęmhę ali iJesu anye kugbe, o rokhasę mhę khi emhi khoghuo a la  ni a pfuase. Ama ini oġbo  mhli li shi udu khi emhi a pfuase, lli oni emhi oġho a pfuase shi . ¹⁵ Ini u yese inyoghuo udu-a, irari eminale ni u le, inono a ke la oni angeli. Khi zę ni eminale nu le, o ri inyoghuo e ni iJesu  ghu-a na de. ¹⁶ Khi zę afa ni u mhli r  le emhikpa, ni u rli ri omama ghi iKirisiti. ¹⁷ Irari khi Eghiele oyi Eshineġba a khi ingme eminale ali onyo idada, ama oyi ipfuasę, ali opfomhę ali oġhęle na Ayęmhę-no-pfuasę. ¹⁸ Oġbo ni  da lina ga iKirisiti,  ma ti Eshineġba eloe, eġbo e mu ekpę na li.

¹⁹ Itobo ig, ke rięę emini e ri opfomhę e bhale, ni e gbo ya kpaghię oġboka r mhli imiesuo ni o toto. ²⁰ Khi ri itobo eminale pfuęęę emini Eshineġba o rięę-a. A dobe ya le emhikpa, ama a ti ni a r bhale ya e khi emini u wa le, o zę ni oġbo olese  de pfilo olamhę. ²¹ O tinę ini u waa bie le emhikhoghuo wękhi eri u da onyo, wękhi eri u rięę emhikhoghuo ni o ya zę inyoghue de.

²² Irarigh, emini u mieshi ingme enana nya rli shi iteva oye ali Eshineġba. Oġhęle o khi ni oġbo ni a pfa ezo mu egbli shi emini  rięę ni  mie shi khi o gbe akanya. ²³ Ama ini oġbo ni  mhue akhokhomhę  da kie le, a she pfa ezo mu li. Irari khi ulemhi ni  le a khi rote irudunga. Emini a da rote irudunga bhale ne, olamhę o khi.

* 13:7 Li zę iMat 22.21; iMak 12.17; iLuk 20.25 † 13:9 Li zę Okiali 20.13-15,17; iDeut 5.17-19,21; iLev 19.18 * 14:6 Li zę iKolo 2.16 † 14:10 Li zę 2 iKori 5.10 ‡ 14:11 Li zę Aza 45.23

15

¹ Awa ni awa toto shi irudunga, awa kha ke ri egbe mie na eni ɛa toto irudunga. Awa khi ke lɛsɛ riɛlɛ egbe awa ti tsɛɛ. ² Ochogho, oḡboḡbo o ke riɛlɛ inyoghuo ɔli emini o ti ɔli egbe, ni o rɔ kpaghie irudunga oyoli, ni o vule. ³ Irari khi iKirisiti ɔa riɛlɛ egbɔli tsɛɛ ti. Ochogho, abi Ebe-no-pfuasɛ o ngme ni ɔɔ, “Eshineḡba, itsuemhi ni ɛḡbo e tsue ɛ, o de nga mɛ ɛgbe.”* ⁴ Emini a keḡɛ shi Ebe-no-pfuasɛ nya, eri a keḡɛ ɔli ni a rɔ sɛsɛ awa ingme, ni a bhale ya ɛ khi iregbemie ali irudusho ni Ebe-no-pfuasɛ o rɔ na awa, o ri awa mholi irudushi.

⁵ Eshineḡba ni ɔ khi oni ɔ ri iregbemie, ali irudusho ɔ na oḡbo, ɔ ka rɛ ɛ mhuɛ us-amhi oghuo abi a liɛ deba ɛtɛ-awɛ eyi iJesu iKirisiti. ⁶ Ni ɛɛ nya a ri udu oghuo ali uruli oghuo kuɛghie Eshineḡba ni ɔ khi ita iJesu iKirisiti Onomhuɛ oyawa.

⁷ Awa ke lama ingme egbe abi iKirisiti ɔ li lama ingme oyawa, ni o ri ikuɛghie bhale ghi Eshineḡba. ⁸ Itobɔ khi mhi gueye ɛ khi iKirisiti ɔ she bhale abi oni ɔɔ ga oḡbo na ɛḡbo iJu, ni o rokhasɛ khi Eshineḡba igɛsikia ɔ khi, ni o rɔ mu ma ishobo ni ɔ shi na itita awa, ⁹ ni iJɛta e kuɛghie Eshineḡba shi ilɛlemhi oyoli. Abi a li keḡɛ ɔli khi,

“Irarigho, mhi ya kuɛghie ɛ
iteva ɛḡbo iJɛta.

Mhi ya to uwolo

kuɛghie eva oye.”†

¹⁰ O gbolo ɛ,

“Eɛ iJɛta, ni a kuma

ɛḡbo eyoli ke ghɛlɛ.”‡

¹¹ O gbolo ɛ,

“A kuɛghie Eshineḡba

ɛɛ ɛḡbo iJɛta,

a to uwolo kuɛghie ɔli

ɛḡbo nya.”§

¹² Azaya ɔ gbolo liɛ,

“Omioni iJese ɔ ya fu vule,

oni ɔ ya vule mhɛsɛ na ɛ iJɛta,

ɛḡbo iJɛta e ya ri udu nga li.”*

¹³ Eshineḡba ni a rɔte obo oyoli ɛ mhuɛ irudushi, ɔ ri oghɛlɛ ali opfomhɛ nɛ rɔte iregbenga ni a mhuɛ nali, ni a rɔ bhale ya ɛ khi irudushi oyɛɛ ɔ fu shɔ rɔte ekpabɔ oyi Ayemhɛ-no-pfuasɛ.

IPolu oni a zɛ ɔ khi oni ɔ gbe akanya na ɛḡbo iJɛta

¹⁴ Inyoghuo-mhɛ, mhɛmhɛ oyemhɛ mhi mhuɛ imieshiɔ khi onete o vɔ ɛ egbe, khi ilɛsɛ o gba na ɛ ni a rɔ doḡɛ ya ke sɛsɛ egbe ɛ. ¹⁵ Mhi she kpɛ gue ingme eghuo yɛ ɛ gboo elemhi ebe ona ni mhi gbolo ɛ yele ɛ le ena. Itobɔ afu ni Eshineḡba ɔ rɔ

na mɛ, ¹⁶ ni mhi rɔ khi aghiusomhi na keḡ oyi iJesu iKirisiti na ɛḡbo iJɛta. Eri mhia gbe akanya ɔkpodalo-ugamhi oyi Eshineḡba, ni a rɔ tsabɔ usomhi onete oyi Eshineḡba, ni a rɔ bhale ya ɛ khi ɛḡbo iJɛta e li khi iluasobo, ni Eshineḡba ɔ mie, eni Ayemhɛ-no-pfuasɛ ɔ khuɛsɛ-a pfuasɛ. ¹⁷ Rɔte iJesu iKirisiti mhi te ɛ mholi egbe-imumhɛ shi ugamhi ni mhia ga Eshineḡba. ¹⁸ Mhi aa ya gbudu ngme emhikhoghuo, sɛɛ ni emini iKirisiti ɔ rɔte obo oyemhɛ riɛlɛ rɔ ri ɛḡbo iJɛta suɔ ɛsɔ na Eshineḡba, rɔte ungememhi ali ikanya oyemhɛ, ¹⁹ rɔte ekpabɔ eyi ɔlɛlɛ ali Onyaloa, ali rɔte ekpabɔ oyi Ayemhɛ-no-pfuasɛ. Igho mhi rɔte iJerusalɛmu ngme ungememhi usomhi onete oyi iKirisiti ya ramhi iLirikumu. ²⁰ O ma kie kpɛ khi emini o la mɛ udu ni mhi rɔ ngme ungememhi usomhi onete ye ɛḡbo ni ɛa kie suɔ ungememhi oyi iKirisiti ne, ini mhi khi ya tɔ nga irɔḡbeḡɛ ni oḡboɛsɛ ɔ rɔ gbe. ²¹ Abi Ebe-no-pfuasɛ o ngme ɔ khi,

“Eḡbo ni aa kpɛ

gue ingme oyoli yɛ ne,

e ya mɛ, ali khi eni ɛa kpɛ suɔ,

o ya ye wɛ.”†

Ugbamhi ni iPolu ɔ gba, khi lolɛ ya ye iRoma

²² Akanya oyemhɛ ona o zu mɛ ode,

ni mhi aa rɔ mɛ asha bhale deba ɛ.‡

²³ Aborokhia khi mhi aa ke mhuɛ ikanya ni

e kpɔ mɛ le shi ikpe ena, ali ni o rɔ gbo

khia khi ikpe ebubu na ni mhi te ɛ nono ni

mhi bhale ya mɛ egho, ²⁴ o la mɛ udu khi

mhi ya rɔte olieye ɛ ini mhia lɛ iSipeni. Mhi

sa khi a doḡɛ ya ri ikpaghiobo na mɛ ni

mhi rɔ ti okiali oyemhɛ je odalo, ini awa ri

egbe mu egbe ukuku eghɛghɛ se. ²⁵ Mena,

mhia je iJerusalɛmu ni mhi ya kpaghie ɛḡbo

eyi Eshineḡba obo. ²⁶ Irari khi o ghɔle eni

miesuo ni e la ekɛ iMasidonia ali Akhaya ni

e ri ikpaghiobo na ɛḡbo eyi Eshineḡba ni e la

iJerusalɛmu. § ²⁷ Egbe ɛ mu wɛ khi wɛwɛ e

ligho riɛlɛ ɔli, e rue ɔli shi khi ota wɛwɛ e lo

wɛ. Irari khi ini ɛḡbo iJɛta e kemhi ikhivɔsɛ

ayemhɛ oyi ɛḡbo iJu, eri o li abi ota ni ɛḡbo

iJɛta e lo ɛḡbo iJu.* ²⁸ Ini mhi gbe akanya ona

se ni mhi rɔ mɛ ɔli mɛ khi e she mie ikpagho

ena se, mhi ya je iSipeni, mhi ya kɔ fɛli ɛ

ini mhia lɛ. ²⁹ Mhi lɛsɛ ɔli gboo khi ini mhi

bhale, ikhivɔsɛ oyi iKirisiti ni o vɔ tsululu

mhi rɔ ya bhale. ³⁰ Mhi ri iJesu iKirisiti

Onomhuɛ oyawa ali inono ni Ayemhɛ o rɔ na

awa lema ɛ inyoghuo, a nu mɛ sɔ iromhi

ali a gbo sɔ iromhi na mɛ. ³¹ Sɔ iromhi

Eshineḡba ɔ tsumhi mɛ obo oyi ɛḡbo ni ɛa

miesuo na ekɛ iJudia ali ni ɛḡbo Eshineḡba

* 15:3 Li zɛ Iwolo 69.9 † 15:9 Li zɛ 2 iSam 22.50; Iwolo 18.49 ‡ 15:10 Li zɛ iDɛut 32.43 § 15:11 Li zɛ Iwolo

117.1 * 15:12 Li zɛ Aza 11.10 † 15:21 Li zɛ Aza 52.15 ‡ 15:22 Li zɛ iRom 1.13 § 15:26 Li zɛ 1 iKɔri 16.1-4

* 15:27 Li zɛ 1 iKɔri 9.11

ni e la ɛoli iJerusalemu ni e mie eni ikpagho ni mhi roɔ ghi wɛ. ³² Ni a ro bhale ya ɛ khi rote oghuɛmhɛ oyi Eshinegba, mhi doɔɛ ri udu oghɛlɛ bhale deba ɛ ali ni awa ri udu shi egbe ɔ. ³³ Eshinegba oyi opfɔmhɛ ɔ ka nu ɛɛ nya la, Atɛɛ.

16

Otɛɛ ni iPɔlu lɔlighuo ɔ tɛɛ egbo kɛ

¹ Mhi gue ingme onete oyi iFobi yɛ ɛ, ikhi inyɔghuo awa ni ɔkpotsɔ, ni ɔ khi ɔni ɔ ralo shi eni e miesuo ni e la ɛoli iKɛnkhiria. ² A ri eva oyi Onɔmhue kɛ abɔ mie ɔli, abi egbo eyi Eshinegba e yɛ ni e li. A ri ikpaghiɛ obɔ onini ɔ da ya nono obɔ oyɛ ɛ na li. Irari khi anamelo oyɛmhɛ ali ebubu egboɛɛ ɔ khi.

³ Mhia tɛɛ iPisilia ali Akuila ni e kpaghiɛ mhɛ obɔ shi akanya oyi iJesu iKirisiti.* ⁴ E ri agbo oyɛwɛ shi okhɛna irari oyɛmhɛ. Oa khi wɛwɛghuo tɛɛ mhia tɛɛ uwegbe, ama li shi igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo enayi egbo ijɛta. ⁵ Mhi gbo li tɛɛ igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la owa oyɛwɛ.

Mhia tɛɛ egbegbi ɔmɔlemhɛ Epanɛtusi ni ɔ khi ɔghɔ ɔnodɔɛ ni ɔ mie iKirisiti suo ukɛkiɛ ekɛ Esha.

⁶ Mhi tɛɛ iMeli ni ɔ toto obɔ a gbe akanya na ɛ.

⁷ Mhi tɛɛ Adironikusi ali iJunayasi, egbo iJu nabi mhɛmhɛ ni anye ga la owa ighumha. Eni a mu ekɛ na e khi elemhi idiegebe oyi ighiusomhi na kɛɛ. Ama e kɛɛ miesuo khɛ mhɛ.

⁸ Mhia tɛɛ Amipiliatusi, egbegbi ɔmɔlemhɛ, ni mhi mhue inono na elemhi Onɔmhue.

⁹ Mhia tɛɛ Urubane, ni ɔ kpaghiɛ anye obɔ akanya oyi iKirisiti.

Mhi gbo tɛɛ iSitachisi, egbegbi ɔmɔlemhɛ.

¹⁰ Mhia tɛɛ Apɛlɛsi, ni a mɛ gboɔ khi igɛsikia ɔ ro deba iKirisiti.

Mhi tɛɛ ena ɔmhue-apɛ oyi Arisitobulusi.

¹¹ Mhi tɛɛ Erɔɔɔni ni ɔ khi inyɔghuo-mhɛ. Tɛɛ eni e miesuo na ɔmhue-apɛ oyi iNakisusi.

¹² Mhia tɛɛ iTirifɛana ali iTirifosa eni ikpotso eghɔ ni e gbe akanya oyi Onɔmhue egbegbo.

Mhi li tɛɛ egbegbi ɔmɔlemhɛ iPesisi ɔni ɔkpotsɔ ni ɔ gbe ukpokpomhi akanya na Onɔmhue.

¹³ Mhia tɛɛ iRufɔsi, ɔgbakanya ni a zɛ oyi Onɔmhue, ali inyɔli ni ɔ li abi inyɔ shi mhɛ ɔ.†

¹⁴ Mhi tɛɛ Asikiritusi, ali iFilegɔni, ali Amɛsi ali iPatirobasi ali Amasi ali eni e miesuo ni e ga la.

¹⁵ Mhia tɛɛ iFilologusi ali iJulia ali iNirusi ali inyɔghuo ɔli ni ɔkpotsɔ ali Olimpasi ali egbo Eshinegba nya ni e nu wɛ la.

¹⁶ A tɛɛ egbe ɛ otɛɛ onete, a ghɛlɛ mu egbe abi inyɔghuo.

Igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suo, ɛ tɛɛ ɛ.

¹⁷ Mhi lema ɛ, inyɔghuo, a ke to ɔkpɛ egbo ni ɛ pfi okemhi ali ni e ri egbo de irudunga ni e mhue-a, eni osɛɛ oyɛwɛ ɔa de shi osɛɛ ni a sɛɛ awa. A nuata shi wɛ ɔ. ¹⁸ Irari khi egbo ni ɛ rielɛ emhi eghɔghɔ ɛa ya ga iKirisiti Onɔmhue oyawa, ama elemhi oyɛwɛ ɛ ga. Rote eta-ɔlɛlemhunu ni ɛ ngme, e ro ɔ di usamhi udu oyi egbo eghuo ni ɛa mhue ilɛɛ. ¹⁹ Ogbɔkpa ɔ she suo abi a li ri ungmehi oyi Eshinegba a gbe akanya. Itobɔ ona mhi ro ghɛlɛ shi ingme oyɛɛ. Ama mhia nono ni a fialo-a shi emini ɔ khi onete, ama a khi fialo-a shi emhi onobe.

²⁰ Eshinegba oyi opfɔmhɛ ɔ ya kelɛ guɔghɔ ɔkphaghiɛ-a shi ɛ ɛkowɛ. Okhale oyi iJesu iKirisiti Onɔmhue oyawa o ke deba ɛ nya.

²¹ ITimoti ni anye ga a gbe akanya, ɔɔ tɛɛ ɛ. Ighɔ khi iLushɔsi ali iJasi ali iSospata, ni anye ga khi iJu.‡ ²² Mhɛmhɛ iTɛtɛsi ni mhi ri ugba ma a kɛkɛ ebe ona na iPɔlu, mhi tɛɛ ɛ, abi ɔni ɔ miesuo. ²³ IGayusi ni ɔ ri owa oyɔli na mhɛ kushi, ni ɔ gbo ri ukpɛloɛ ɛ khu mhɛ, ni ɔ lama eni e miesuo e ke legba owa oyɔli, ɔɔ tɛɛ ɛ.

Erasitɔsi, ni ɔ ri ikpagho ɔ shi na ɛoli oyɛwɛ ali inyɔghuo anye ikhi iKaritusi, ɛɛ tɛɛ ɛ.§ ²⁴ [Okhale oyi iJesu iKirisiti Onɔmhue oyawa o ka nu ɛ la, Atɛɛ.]

²⁵ Ufumhi khi oyi Eshinegba! Lɔli ɔ doɔɛ rɛ migha shi irudunga oyɛ ɛ abi o li de shi oni usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ni mhi ro ɔ tɛɛ abɔ, ali ni o de shi irokhase oyi osheli ni a ro sheli agboagbo elemhi ikpe ebubu ni e doɔɛ. ²⁶ Ama mena, a she ri oni igɛsikia khase, rote akɛkɛ shi ekɛ enayi emekɛguele, abi Eshinegba ni ɔ la ɔ agboagbo ɔ mhɛɛ ɔli a li roli khase ishishi nya, ini e ba miesuo ni e suo esɔ na luɛ. ²⁷ Eshinegba ɔna ilɛɛ, a ri ufumhi na agboagbo, rote obɔ oyi iJesu iKirisiti! Atɛɛ.

* 16:3 Li zɛ iKa 18.2 † 16:13 Li zɛ iMak 15.21 ‡ 16:21 Li zɛ iKa 16.1 § 16:23 Li zɛ iKa 19.29; 1 iKɔri 1.14; 2 iTimo 4.20

Ebe onodode ni iPolu o keke ghi eḡbo IKoritia Eni e miesuo

Otse oyi iPolu

¹ Mhemhe iPolu, aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti ni Eshineḡba o ze abi o ghole oli shi mhi khi, li shi inyoghuo awa iSositenis.

² Mhemhe mhi keke ebe ona a ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo onayi Eshineḡba ni e la iKoriti, ikhi eni Eshineḡba o lu e khi eḡbo eyoli. Eri o re e khi eḡbo ni e pfuase rote obo oyi iJesu iKirisiti, abi o li eḡbo ni e miesuo ashakhasha.*

³ Eshineḡba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue oyawa e ka li okhale na e, e ri opfomhe na e.

IPolu o ri ikphemhi na Eshineḡba

⁴ Eḡheḡhe kpa mhi ro kphemhi e na Eshineḡba oyemhe irari okhale ni o ri ele e na e rote obo oyi iJesu iKirisiti. ⁵ O she re mholi epfue odekhode elemhi iguengme ungmehi ali ilese nya. ⁶ Oni usomhi oyi iKirisiti o she lo e egbe shito eḡbeḡbo. ⁷ Irarigho, isomhopfa ayemhe okhoghuo o ke to e abi a li migha khe ibhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ni a la roli ya khase. ⁸ O ya mu e mhu e gbaa ya ramhi ukpese, ni a khi eni e mhu e umhaguexia, a khi ogbele ni iJesu iKirisiti Onomhue oyawa o ya bhale. ⁹ Eshineḡba ni o lu e ni a nu omi oli iJesu iKirisiti Onomhue oyawa mhu e ugamhi kugbe, oni a ri egbe e nga o khi.

Okemhi ni o la eni e miesuo iteva

¹⁰ Inyoghuo-mhe mhi ri eva oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa lema e, ee nya a ke yemhe na egbe ini okemhi o khi lo e le, ali ni a mholi udu oghuo ali usamhi oghuo. ¹¹ Eḡbo eghuo na omhu e-apfe oyi iKiloe e gueye mhe khi iwola e la e iteva. ¹² Emimi mhi ri onana ngme khi, ogbogbo oo ngme unu ododa, oghuo o khe, "IPolu mhia deba," olese oo, "Apolosi mhia deba," olese oo, "IPita mhia deba," olese oo, "IKirisiti mhia deba."† ¹³ Eri a kemhi iKirisiti? IPolu a gbe-a shi oora apfida na e? Abi khi eva oyi iPolu a ro batazi e? Eniye odukhokho eyi iPolu a khi? ¹⁴ Mhi kphemhi na Eshineḡba khi mhi aa batazi onge e, se ni iKirisipusi ali iGayusi.‡ ¹⁵ Irarigho, onge e o ya lie khi mhi ri eva oyemhe batazi lue. ¹⁶ Mhi lese khi mhi batazi apfe iSitefanasi, mhi aa ke sato ini mhi li batazi ogboese.§ ¹⁷ Irari khi iKirisiti o ghe

mhe mhi ke batazi eḡbo, ama mhi ke kia gue ungmehi oyoli le ni o rote ilese oyi ogbo bhale. Ini eghuli ni iKirisiti o ghu shi apfida o khi mele afue-a.

IKirisiti ni o khi ilese ali ekpabo

¹⁸ Irari khi eri ungmehi oyi apfida o khi afue shi esq oyi eḡbo ni ee pfua o, ama awa ni a mie e pfuase, ekpabo oyi Eshineḡba o khi na awa. ¹⁹ Irari khi Ebe-no-pfuase oo li, "Mhi ya pfueche eḡbhali oyi eni e mholi eḡbhali-a, mhi bi ileasingme oyi

eni e ri ele khi wewe e gue ebe ma."*

²⁰ Mena, ashi ona ileasingme o migha? Ashi oguebe o la? Ashi eni e gue khako ena agbo namo e migha? Oa khi eri Eshineḡba o ri eḡbhali ni e la agbo ona mele oyyeghe-a?† ²¹ Eri Eshineḡba o ri ileasingme oyi lolighuo ze khi eḡbo e rote ilese oyewe lese oli. Ochogh, eri o ghole Eshineḡba ni o rote itsabo oyi usomhi ni eḡbo ee khi oyeghe lo, tsumhi eni e mie oni usomhi suo. ²² Eḡbo iJu, irokhas e eyi onyaloa e migha khe, eḡbo iGiriki ee nono ileasingme, ²³ ama eri anye ri iKirisiti ni a gbe-a tama apfida tse abo usomhi ona, o ri elemhi a bi eḡbo iJu, o khi oyeghe shi esq oyi eḡbo iJeta, ²⁴ ama eḡbo ni Eshineḡba o lu, ghe iJu ali iGiriki e me oni usomhi oyi iKirisiti shi khi ekpabo ali ilese oyi Eshineḡba o khi. ²⁵ Irari khi emini o li abi umhalese oyi Eshineḡba, o mhu e ilese dose eḡbhali oyi ogbo, emini o li abi olosemhe oyi Eshineḡba o mhu e itoto dose ekpabo oyi ogbo.

²⁶ Inyoghuo, a sato emini a kpe khi neni Eshineḡba o lu e. Eḡbo ena agbo ona e bino shi eni e mholi ugbhe, ali khi o a khi ebubu e e fiolo-a, o a khi ebubu e e khi ekhemhue. ²⁷ Eri Eshineḡba o ze emini eḡbo e bino shi emhi eyeghe elemhi agbo ona ke, o rewe ri omama mu eleasingme. O ze emini ee mhu e ochi elemhi agbo ona ro khi eni e mhu e ekpabo unu-a.

²⁸ Eshineḡba o ze emini e mu eloe na agbo ona ali emini eḡbo e ri eloe gbe, ni e ro shi afue. O rewe ri emini eḡbo e bino khi e mu eloe mele afue-a, ²⁹ ni ogbokhoghuo o khi dobe la odalo oyi Eshineḡba tono obu udu. ³⁰ Irari khi loli o ku awa ali iJesu iKirisiti gbe. IKirisiti ni o khi ilese ni o rote obo oyi Eshineḡba bhale. Emimi a ri ona ngme khi, loli o khi ipfuase ali iropfuase ali ipfasheke oyawa. ³¹ Irari ona, Ebe-no-pfuase o ro lie, "Onini o da nono ni loli tono obu udu, o ke ri emini Onomhue o ri ele tano obu udu."‡

2

¹ Inyoghuo, abi mhi ro bhale olieye e ya tsabo osheli igesikia ni o la ungmehi oyi

* 1:2 Li ze Ika 18.1 † 1:12 Li ze Ika 18.24 ‡ 1:14 Li ze Ika 18.8; 19.29; iRom 16.23 § 1:16 Li ze 1 iKori 16.15

* 1:19 Li ze Aza 29.14 † 1:20 Li ze iJobu 12.17; Aza 19.12; 33.18; 44.25 ‡ 1:31 Li ze iJere 9.24

Eshinegba, mhi aa lii ngme ingmemhi ena ghoghogi, wexhi eri mhi rokhasẹ khi mhii wena gba. ² Irari khi abi mhi rọ la iteva oyẹẹ, eri mhi rue udu emhikpa-a, mhi ri udu lẹsẹ shi ingme oyi iJesu iKirisiti ali eghuli ni ọ ghu shi apfida. ³ Onana o zẹ khi abi mhi rọ te ekẹ bhale, eri mhi li abi oni ọa mhue ochi, ulishi o remhẹ kpheli. ⁴ Abi mhi rọ sẹsẹ ẹ, ni mhi rọ tse abo ungmehi gueyẹ ẹ, mhi aa ri ilẹsẹdọsẹ ali eta-ọlẹlẹmhunu nu ẹ ngme. Ama eri mhi ri ekpabo oyi Ayemhẹ oyi Eshinegba khase. ⁵ Ini irudunga ni a mhue, o khi ya migha nga egbhali oyi ogbo, ama ekpabo oyi Eshinegba.

Ilesingme oyi Eshinegba

⁶ Usomhi ni o khi oyi ilẹsingme anye gueyẹ egbo ni e womhẹ eloe shi emhi irudunga. Ama ọa khi ilẹsẹ oyi agbo namo wexhi oyi eni ẹẹ mhẹsẹ shi agbo namo, eni e ya mele afue-a. ⁷ Ingme osheli ilẹsingme oyi Eshinegba mhia ngme. Ilesingme ni o rọ sheli na egbo agboagbo ni o she kpe gba shi ekẹ khi awa ya mhọli okemhi shi ufumhi oyọli. ⁸ Aa mẹ oghie okhoghuo ighie ena agbo namo ni o lẹsẹ oni ilẹsingme ona. Ini o khia khi e lẹsẹ lọ, ẹa kha ta Onomhẹ ni o mhue ufumhi ma afida gbe-a. ⁹ Ama abi Ebe-no-pfuasẹ o ngme ni ọọ,

“Ukpeloe okhoghuo ọa mẹ ne,
esọ okhoghuo ọa suọ ne,
wexhi eri ogbokhoghuo
ọa su udu oyọli ramhi o ghue,
emini Eshinegba o riele
shi ekẹ ẹ khẹ eni
e nono ingme oyọli.”†

¹⁰ Ama Eshinegba o she rọli khase awa rọte Ayemhẹ oyọli. Irari khi eri Ayemhẹ ọọ guano emhikpa, ya ramhi osheli ni Eshinegba o gba. ¹¹ Itobo khi Ayemhẹ ni o la ogbo egbe lueghuo o lẹsẹ isamhi eyi oni ogbo. Igho ogbokhoghuo ọa lẹsẹ isamhi eyi Eshinegba, sẹ ni Ayemhẹ oyi Eshinegba. ¹² Awa aa mie ayemhẹ oyi agbo ona, ochoghọ ayemhẹ ni o rọte obo Eshinegba bhale ni awa rọ lẹsẹ emhi nya ni Eshinegba o rọ na awa afue-afue, awa mie.

¹³ Anye ẹa ya ngme ingmemhi ni a rọte egbhali oyi ogbo sẹsẹ, ama ingmemhi Ayemhẹ oyi Eshinegba o sẹsẹ anye, anye liẹ sẹsẹ egbo ni e la elemhi ayemhẹ, emini e khi emhi ayemhẹ, ni e khi egbegbo. ¹⁴ Ogbo ni ọa da mhue oni ayemhẹ ne, ọa ya lẹsẹ emini a ri emhi na Ayemhẹ oyi Eshinegba ngme. Ogbo oghogho, afue emhi ayemhẹ e khi shi ọli eloe, irari khi emini e khi odẹ ayemhẹ, ayemhẹ a te ẹ lẹsẹ wẹ. ¹⁵ Ogbo ni o da mhue oni ayemhẹ ne, o dobe ya lẹsẹ udi emhikpa, ama egboese ẹa dobe ya lẹsẹ abi oni ogbo ona o la o shi. ¹⁶ Abi Ebe-no-pfuasẹ o ngme, ni ọọ,

“Oghuo o lẹsẹ udu
oyi Onomhẹ?”

Ni o dobe ya ye ọli ude?”

Ama khi, awa mhọli udu oyi iKirisiti.‡

3

Okemhi ni o la iteva igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na iKoriti

¹ Inyoghuo, mhi aa nu ẹ ya ngme abi eni e mhue Ayemhẹ oyi Eshinegba, ama abi egbo ni ẹ ngeli abi egbo na agbo, ali emofẹ elemhi irudunga oyi iKirisiti. ² Lọli mhi rọ ri amẹ inyeli na ẹ da ni ọa khi eminale ni e toto, irari khi aa mu egbe shi eminale ni e toto ne.

Ramhi memena aa kie mu egbe ne. ³ Egbo na agbo a kie khi. Emini o da zẹ khi a kiele ẹ kpe ofuma deba egbe ali khi a nu egbe ẹ ẹ wola, ogbo o rokhasẹ khi egbo agbo a kie khi? Ọa khi eri a kiele ẹ ngeli abi egbo na agbo? ⁴ Ini otuoghuo elemhi ẹ ọọ li, “IPolu mhia deba”, ni ọlese o rọ o li, Apolosi mhia deba, ọa khi eri a ngeli abi egbo na agbo egbo?†

⁵ Ini ẹẹ a bino ọli bie, oghuo Apolosi o fẹ khi? Oghuo iPolu o khi. Eni ẹẹ ga eyi Eshinegba anye ga khi ni ẹẹ a rọte obo oyanye miesuo. Eri ogbogbo ọọ gbe akanya oyọli ni Onomhẹ o rona li o gbe. ⁶ Mhẹmhẹ mhi ri ukpamhi kọ, Apolosi o ku amẹ shi o, ama Eshinegba o zẹ ni oni ukpamhi o rọ fu.‡ ⁷ Oni o rọ kọ ali oni o ku amẹ shi o, ẹa mu eloe. Sẹ khi Eshinegba ni o ri emhi ẹ fu. ⁸ Ikhioda ọa laọ na oni o rọ kọ ali oni o ku amẹ shi o, Eshinegba o ya ri elele na ogbogbo o li gbe. ⁹ Irari khi eri anye kugbe ẹ gbe ikanya na Eshinegba, ẹẹ a khi ishemhi oyọli.

Owa oyi Eshinegba a gbo khi. ¹⁰ Rọte afu ni Eshinegba o rọ na mhe, mhi rọ ri irogbekẹ gbe, abi ọa oyi itsona. Onana egboese ẹẹ ma a nga. Eri-tse ogbogbo o lẹsẹ abi o li ma a nga o. ¹¹ Irari khi ogbokhoghuo ọa ke gbo dobe ya ri irogbekẹ olese gbe dọsẹ oni Eshinegba o she rọ gbe ni o khili iJesu iKirisiti. ¹² Ini ogbokhoghuo o tọ nga oni irogbekẹ ona, ni o rọ ri igolu tọ nga o, okekhi elomho, okekhi eche ni ẹ ghale, okekhi ẹra, okekhi efọlọ, okekhi ifulọ o rọ tọ nga o. ¹³ A ya ri emini e la elemhi emini ogbogbo o rọ tọ nga o khase gboo, ogbelẹ iguezọ. Erali a rọ ya mhẹsẹ emini o rọ tọ nga bino ni a lẹsẹ emini e la elemhi wẹ. ¹⁴ Ini emini o rọ tọ nga o, o pfue oni erali, a ya ri elele na li. ¹⁵ Ini e toa, opfu o gbe ọli, ama a ya tsumhi ọli. Eri-tse khi eri o ya li abi ogbo ni o na pfue elemhi erali. ¹⁶ Ẹẹ a lẹsẹ khi owa ugamhi oyi Eshinegba a khi, ali khi Ayemhẹ oyi Eshinegba o la e egbe?§ ¹⁷ Ini ogbokhoghuo o yese Owa ugamhi Oniemhi

* 2:3 Li zẹ Ika 18.9 † 2:9 Li zẹ Aza 64.4 ‡ 2:16 Li zẹ Aza 40.13 * 3:2 Li zẹ Iburu 5.12-13 † 3:4 Li zẹ 1 iKori 1.12 ‡ 3:6 Li zẹ Ika 18.4-11,24-28 § 3:16 Li zẹ 1 iKori 6.19; 2 iKori 6.16

oyi Eshinegba-a, Eshinegba o ya yese oni ogbo-a. Irari khi eri Owa ugamhi oyi Eshinegba, o pfuase, ali khi Owa Ugamhi oniemihi oyoli e e a khi.

¹⁸ A khi ke di egbe e. Ini onge e o nono ni lori khi oni o mhöli ileasingme shi egheghe ni a la ena, o ka khi oyeghe ni o me asha khi oni o khi olesingme egbegbo. ¹⁹ Irari khi emini egbo na agbo e e bino shi ileasingme, afue Eshinegba o bino ohi shi. Abi ebe o ngme, ni oo, "Eri Eshinegba o ri ileseose eyi eni e lie khi wewe e lesingme ri ele we gbo mu."* ²⁰ Asha olese o gbo ngme oli shi ebe khi, "Eshinegba o lese khi isamhi ni oni o lie khi loli lese dose oo sa khi e mu ame."† ²¹ Itobo igbo, a khi ke ri ogbokhoghuo tono obo udu, irari khi emhikpa, eyi e e lo, ²² o khi iPolu o, okekhi Apolosi o, okekhi iSefasi ni a gbolo a lu iPita o, okekhi agbo ali eghuli o, okekhi agbo onana ali ogbenako o, e e a ga mhue we nya. ²³ Ee oyee eyi iKirisiti a khi, oni iKirisiti o khi oyi Eshinegba.

4

Ighiusomhi na ke eyi iKirisiti

¹ A ke sato anye egbe abi eni ee gbe akanya na iKirisiti ni a ri osheli oyi Eshinegba nga obo. ² A ze ni a bhale ya e khi oni a ri emhi nga obo, o ri igesikia deba li. ³ Egboli oyemhe o la o inu in gue mhe ezo, o ke khi ikotu na agbo e gue mhe ezo. Mhemhe mhi aa fe gue egbemhe ezo. ⁴ Emhikhoghuo o nase mhe udu ni o gue mhe ezo, ama ogbo o lie khi abo eyemhe e ma pfuase gba. Onomhue oo gue mhe ezo. ⁵ Irarigho, a khi gue ogbokhoghuo ezo ne neni egheghe iguezo o ramhi. Migha ni Onomhue o bhale ne. O ya rue emini a ro sheli alo ebili lasele ali emini e la ogbogbo udu, egheghe agho Eshinegba o ya kuenghie ogbogbo abi o ti shi.

⁶ Emole, mhi she ri Apolosi ali egbemhe ri ele irokhokho khas e ni a ro lese abi ungmemhi onana o ngme ni oo li, "A deba oni omhes e ni o gbe akanya." Aa khi ke lie khi ogghuo e, o ti dose olese. ⁷ Elo o la e egbe ni o gho re e mu eloe? Elo a mhöli ni o a khi eri a roli na e? Ini o khia khi eri a roli na e, elo o ze ni a ro tono obo udu?

⁸ Ee a she ga mhue emini a nono nya! Ee a she ga pfue se! Eri a ke a mhese abi ighie, anye tse anye ke khi eni e mu! Aa kpa lie khi egbegbo a khili ighie, ishegho ni anye li nu e ke mhese! ⁹ O li mhe eloe khi anye ighiusomhi na kee, Eshinegba o ro shi asha ni o ga kholo ne nya. Eri anye li abi ighumha ni a rue e je obini olele ni a te ya gbolo we-a. Ni anye khi emhi ofeli ni egbo na agbo ee gia, ali ni igeni ee gia. ¹⁰ Irari oyi iKirisiti a

ro bino anye shi eyeghe, ama ee a khi eni e lolo mhöli ileasingme elemhi iKirisiti. Anye aa mhöli ekpabo, ama ee a mhöli ekpabo, ali khi egbo e mu ekpe e na anye, a mu ekpe e na e. ¹¹ Ya ramhi amo, okiamhi ali okiam e o gbe anye ramhi, anye aa mhöli emini a so, se ni ijeje ide. A ri ukpeloe a gbe anye, anye aa mhöli ashini a la. ¹² Anye rosheka ri abo eyi anye e gbe ikanya. Ini egbo e ku itse e na anye, anye e ku isemhe na we, ini a mu okhöli vule shi anye o, anye ri egbe mie.*

¹³ Ini ogbo o yese anye eva-a, anye ri unu ni o pfomhe soli o. Ramhi memena, eri a bino anye shi egbo afue ali iku ni e la agbo. ¹⁴ Aa khi eri mhi keke ebe ona ghi e ni mhi ro ri omama mu e. Eri mhia nono ni mhi kpaghie e obo, abi eni e bia eniye e lie nono ni wewe e kpaghie imi we obo. ¹⁵ U dobe ya mhöli egbo agbele igbe (10,000) ododa ni e sese e ungmemhi oyi iKirisiti, ama ita ogghuo u lese mhöli. Mhemhe khi ita e, ee a khi imimhe rote usomhi onete oyi ijesu iKirisiti ni mhi sese e. ¹⁶ Irarigho mhia nono ni a ke khonya mhe.† ¹⁷ Ona o ze ni mhi ro ghi iTimoti ghi e. Eri mhi nono ingme oyoli abi om o ni mhi bia, ali khi oni oo ga oyi Eshinegba ni o ri igesikia a gbe akanya na Onomhue o khi. ITimoti o ya gueye e angeli oyemhe abi mhi lie deba iKirisiti ali abi oni angeli oyemhe o li de shi osese ni mhia sese ingme oyi iKirisiti elemhi igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo kpa.

¹⁸ Eghuo elemhi e, e tsua ipfua eke abine khi mhi aa ke e bhale ya fe li. ¹⁹ O kha ghole Onomhue, mhi ya kele bhale obo. Egheghe agho, mhemheghuo mhi ya me abi eni egbo ni e tsua ipfua eke egbo e lie ngme, ni mhi gbo me ekpabo nabi e khi wewe e mhöli. ²⁰ Irari eghiele ni Eshinegba o le shi awa udu, o a khi oyi ungmemhi unu tse, ama oyi ekpabo lo. ²¹ Elo a nono ni mhi li ini mhi bhale? Mhi rue utali mhöli obo bhale, abi mhi ri ayemhe inono ali o pfomhe bhale?

5

A khu inyoghuo na itsebo iteva ya fie

¹ Mhi suo khi angeli itsebo e la iteva oye e. Onabi aa ya me iteva oyi eni e a miesuo kpa, a ga me iteva oyee. Ni o ramhi khi ogbo o nu inyoli onuzava a gbhe.* ² A gbo ti ipfuabo a nga, ocho ni egbe e kha ro pf o e-a, ramhi ni a ro khu ogbo oggho iteva oyee lasele. ³ Abi o ro tseku khia khi mhi nuata shi e egbe alo-gbugbughu, ayemhe oyemhe o nu e la. Mhi she pfa ezo me obo ni o ri ele emhi onana, abine khi mhi la agho. ⁴ Irarigho, ini a ri eva oyi Onomhue ijesu lona kugbe, ali ni ayemhe oyemhe o ro nu e la,

* 3:19 Li ze iJobu 5:13 † 3:20 Li ze iWolo 94:11 * 4:12 Li ze iKa 18:3 † 4:16 Li ze i1Kori 11:1; iFili 3:17 * 5:1

ali ni ekpabọ eyi Onomhụe ọ rọ la e iteva, ⁵ a rue ogbọ oghoghọ abọ-a na okphaghie, ni ọ pfuẹchẹ idiegbe eyọli-a, ini a pfuese ayemhẹ oyọli ini ijesu Onomhụe ọ bhale.

⁶ O ma khọlọ gba khi a tsua ipfuabọ ekẹ. Ni a rọ ọ zẹ ni egbọ enana e la iteva oyẹ. Aa lẹsẹ khi eri e li abi umiesobọ oghuo ni o ri oili gbolo enekpọle-a?[†] ⁷ A rue ogbọ okhọlọ onana iteva oyẹ lasele, ni a mẹ asha la ipfuase. IKirisiti khi omi osumha oyi iPasova ni a she rọ luasẹ obo na awa.[‡] ⁸ A khi zẹ ni awa ke riẹle imu elemhi okhọlọ ilili ni o li abinẹ khi a kemhi ibuledi ni a ri ifuma nye. Awa khi eni e pfuase ali ena igesikia, ni awa ke ri ibuledi ni aa ri ifuma nye li imu.[§] ⁹ Abi mhi rọ kpẹ te ododẹ kẹkẹ ebe ghi ẹ, mhi gueyẹ ẹ a khi nu ogbọ na itsebọ ke kia kugbe. ¹⁰ Ama ọa khi ingme oyi egbọ ena agbọ mhi ngme. Irari khi u mema ya lase elemhi agbọ le neni u wa kie egbọ ni ẹ ku itsebọ, ali ena emhi itoegbe ali ighiatọ ali eni ẹ ẹ ga ikhumhi. ¹¹ Emini mhi ri onana ngme khi, a khi nu oni ọ miesuo ọlo-egbhọli, ni ọ ku itsebọ kia kugbe, okekhi ogbọ emhi itoegbe o, okekhi oni ọ ga ikhumhi, okekhi oni ọ yese ogbọ eva-a, okekhi odonyo pfuẹchẹ egbe-a, okekhi oni ọ riẹle alile. Khi ga nu egbọ eghoghọ le eminale kugbe.

¹² Ọa khi akanya oyawa ni awa ke gue ena odato ni ẹa miesuo ezo. Ena elemhi igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti su tse ni e lina ngeli awa kha lẹsẹ ke gue ezo ¹³ Eshinegba ọ ya gue eni ẹa miesuo ezo, ama abi Ebe-nopfuase o ngme ọli khi, “A khu ogbọ okhọlọ oghoghọ ẹ iteva le.”*

6

Eni e mie suọ e khi ke lu egbe ezo ikotu

¹ Ini abi a li ga miesuo abi inyoghuo a mę ingme, elọ o zẹ khi a lu egbe ezo shi ikotu oyi esọ-ezo ni ẹa miesuo, ocho ni a kha rọ zẹ ni eni e miesuo e sọ ẹ ẹ oni ingme? ² Aa lẹsẹ khi awa ni awa miesuo, khi awa ya gue egbọ na agbọ ezo? E ẹ ni a khi eni e ya gue agbọ ezo, aa dobe a sọ shi ukuku ingme ifuabọ eyẹ? ³ Aa lẹsẹ khi awa ni awa miesuo, khi awa ya gue igeni ezo? Sẹ awa aa li ke dobe ẹ sọ egbe awa ikuku ingme na agbọ ona. ⁴ Elọ o zẹ ni a rọ ọ tsua ingme ni a mę ogbele kpa ke ghi esọ-ezo ni ẹa mhue unu shi ingme igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti su? ⁵ Eri mhia ngme ona ni omama o mu ẹ. Eri aa mę onge ẹ ni ọ lẹsẹ ingme iteva oyẹ, ni ọ dobe ya ri inyoghuo aava ni e miesuo riẹle? ⁶ Elọ o zẹ ni onge ẹ rọ ọ rue inyoghuo ọli lẹ deba eni ẹa miesuo ni e rọli gue ezo?

⁷ Emini o da zẹ khi a mę iluegbe-ezo ikotu iteva oyẹ ne, eri o rọkhasẹ khi eni e de a khi.

Oni u kha rọ ri egbe mie ini a lue na e, ni u kha rọ lama ni a li ẹ le, ⁸ u ri ochoghọ vu ya lue na egbọ, u li wẹ ẹ le, gbo li shi eni e miesuo elese.

⁹ A lẹsẹ gboo khi ọna okhọlọ ọa ya lo Eghiele oyi Eshinegba. Aa khi di egbe ẹ. Egbọ ni ẹ ku itsebọ, okekhi eni ẹ ga ikhumhi, okekhi eni ẹ kia okia, okekhi emọse idegbe, ali emọse ni e nu emọse enabi wewẹ ẹ gbhe, ¹⁰ li shi ighiatọ, okekhi ena emhi ituegbe, okekhi edonyo yese egbe-a, okekhi eni ẹ yese egbọ eva, wẹ khi eni e li egbọ a le, e ya lo Eghiele oyi Eshinegba. ¹¹ Eghẹghẹ o la ọ ni ẹ a rọ kpẹ la agbọ oghoghọ, ama a she khuesẹ ẹ olamhẹ-a, a khuesẹ-a pfuase, a pfa na ẹ, rọte eva oyi ijesu iKirisiti Onomhụe ali Ayemhẹ oyi Eshinegba oyawa.

Khi ke gbe ikanya itsebọ

¹² Ogbọ ọ dobe ya liẹ, “Emini o ghole mhe mhi dobe ya riẹle.” Ama mhie ọli, “Aa khi emhikpa e ti ni u riẹle.” Ali khi ini mhi tseku dobe ya riẹle emhikpa, mhi aa gbudu mele oghumha oyi emhikhoghuo-a.* ¹³ Wa liẹ khi, “Eminale khi oyi akpidi lọ, ali khi akpidi o khi oyi eminale.” Igesikia onana o khi, ama ełghuo, Eshinegba ọ ya ri yese wẹ-a. Ama aa riẹle idiegbe eyawa shi itsebọ ilili. Eri a riẹle idiegbe, ni awa rẹwẹ ke ga Onomhụe. Ali khi idiegbe oyawa oo mu Onomhụe egbe gba. ¹⁴ Ali khi Eshinegba ọ ya ri ekpabọ eyọli guise awa eghuli le, abi ọ guise Onomhụe oyawa eghuli le. ¹⁵ Aa lẹsẹ khi idiegbe oyawa khi uguabọ idiegbe oyi iKirisiti lọ. Eri ogbọ ọ ke ya rue uguabọ idiegbe oyi iKirisiti, ọ ke ku ọli gbe uguobọ oyi adegbe? Ọa zẹ ya li! ¹⁶ Abi aa lẹsẹ khi ogbọ ni ọ da lẹ deba adegbe ne, khi ọ she to egbọli ma oni adegbe ọ? Idiegbe oghuo e ke khi, irari khi ebe ọ ọ li, “Wewẹ avavava, idiegbe oghuo e ke khi.”[†] ¹⁷ Ama ogbọ ni ọ da to ma Onomhụe ọ ne, ayemhẹ oghuo e ke khi.

¹⁸ Mę itsebọ ikuku na, olamhẹ okhoghuo ọa la ọ ni o ri ichimhi a mu ogbọ abi olamhẹ itsebọ ikuku. Irari khi olamhẹ itsebọ ikuku oo rẹ ẹ lamhẹ shi idiegbe oyi yeyẹ ghuo ọ. ¹⁹ Aa lẹsẹ khi idiegbe oyẹ ẹ khi owa ugamhi oyi Ayemhẹ-nọ-pfuase lọ, ni o la idiegbe oyẹ, ni Eshinegba ọ rọ na e? Ọa ke khi yeyẹ u mholi egbe ẹ.[‡] ²⁰ Irari khi eri Eshinegba ọ dẹ ghale. Irarigho, u mema ya ri idiegbe eyẹ ri ufumhi na Eshinegba.

7

Ingme ingeli oyi omọse ali okpotso

¹ Ni mhi rọ sọ shi ogbọ ni a kẹkẹ shi ebe ya mhila mhe.

† 5:6 Li zẹ iGal 5.9 ‡ 5:7 Li zẹ Okiali 12.5 § 5:8 Li zẹ Okiali 13.7; iDẹt 16.3 * 5:13 Li zẹ iDẹt 13.5; 17.7

* 6:12 Li zẹ 1 iKori 10.23 † 6:16 Li zẹ Igbae 2.24 ‡ 6:19 Li zẹ 1 iKori 3.16; 2 iKori 6.16

O ti ini omose ali okpotso ɛa ya lɛ deba egbe. ² Ama irari itsebo, omose ogbogbo ali ughue ɔli e ke lɛ deba egbe, okpotso ali ɔdɔli e ke lɛ deba egbe. ³ Omose ɔ khi ri okiamhi ughue gbe ughue ɔli, okpotso ɔ khi li ri okiamhi ughue gbe ɔdɔ li. ⁴ Okpotso lolighuo ɔa mhɔli idiegbe oyɔli, ama ɔdɔli ɔ mhɔli wɛ. Igho ɔ li khi egbe oyi omose, ɔa khi omose lolighuo ɔ mhɔli idiegbe eyɔli, ama ughue ɔli ɔ li mhɔli wɛ. ⁵ A khi kie egbe, sɛɛ khi omose ali okpotso e lama shi egbe ɔ khi wɛwɛ e ya nuata shi ilɛdeba-egbe ne, ni e mɛ asha mhɔli ukuku egheghe ro so iromhi. Oni egheghe ɔ kha dosɛ se, e gbo bhale ya lona, ini okphaghiɛ ɔ khi mɛ asha mu wɛ fɛ, irari khi egbe ɛa zɛ ɛ mu shi ingme ughue. ⁶ Eri mhi khokho ona na ɛ, ɔa khi ushi ni mhi shi ɛ shi ekɛ na ɛ. ⁷ O ma kha ti gba ini ogboɔpa ɔ doɛ ya la ɔ ni ɔa rue okpotso shi abi mhemhɛ lo. Ama awa nya awa aa li abeghuo. Eshinegba ɔ somhi ogbogbo isomhopfa ɔdɔda. ɔna ɔ kha mhɔli ona, olese ɔ mhɔli ogbo.

⁸ ɛɛ ni aa la ughue ghue ali esamhi-olimhi, o ti nɛ ini ɛa bie ye ughue abi mhemhɛ. ⁹ Ama ini ɛa doɛ ya mu egbe wɛ, e ke lɛ ughue. O tine ni a ye ughue dosɛ ocho ni a ro ya shito, egbe ɛɛ lala ɛ shi ingme ughue.

¹⁰ ɛɛ ni a la ughue, mhi mhesɛ ona na ɛ, ni ɔa rote obɔ oyemhɛ bhale, ama obɔ oyi Onomhue. Okpotso ɔ khi rote obɔ oyi ɔdɔli vu. ¹¹ Ama ini ɔ li ghɔ, ɔ khi gbo ye ughue olese ghue, ochoghɔ ɔ ka nu ɔdɔli ro riɛɛ. Omose ɔ khi gbudu khu ughue ɔli.*

¹² ɛɛ oyɛɛ enekpɔle, mhi gue ona ye ɛ, mhemhɛ mhi ngme ona, ɔa khi Onomhue. Ini omose ni ɔ miesuo ɔ rue okpotso ni ɔa miesuo ughue, ɔ kha ghɔle ɔni okpotso ni ɔ ro nu ɔni omose shito, ɔni omose ɔ khi khu ɔli. ¹³ Ini okpotso ni ɔ miesuo ɔ ngeli na omose ni ɔa miesuo, ni ɔni omose ɔ ro mhɔli ogghuemhɛ khi loɔi ya kie ri ɔni okpotso shi, ɔni okpotso ɔ khi pfa oni ughue-a. ¹⁴ Irari khi okpotso ni ɔ miesuo ɔ rue ipfuasɛ ɛ bhale ughue oyɔli, ali khi omose ni ɔ miesuo ɔ ri ipfuasɛ ɛ bhale ughue oyɔli. Ini ɔa khi igbo lo, imi ɛ, eni ɛa pfuasɛ e kha khi, ama abi o ke li ena khi, a she khuesɛ wɛ-a pfaase.

¹⁵ Ama ini ɔni ɔa miesuo elemhi wɛwɛ aava, ɔɔ nono ni loɔi lase oni ughue le, ɔ ke vu. Emhikhoghuo ɔa ke la akana ya mu omose okekhi okpotso ni ɔ miesuo mhue ini a mɛ na. Eri Eshinegba ɔ lu awa ni awa ro la agbo opfomhɛ. ¹⁶ Yeyɛ okpotso, u fɛ lesɛ ini itobɔ oyɛ odɛ ɔ kha ro mhue imiepfuase? Abi khi, yeyɛ omose u lesɛ ini itobɔ oyɛ ughue ɔ kha ro mhue imiepfuase?

¹⁷ Abibi o tseku li, ogbogbo ɔ migha ashini ɔ la ni Eshinegba ɔ ro lu ɔli, ali emini ɔ lu ɔli shi. Ona o khi omhesɛ ni mhi ro na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya. ¹⁸ Ini

omose ɔ she sheɛ-a neni Eshinegba ɔ lu ɔli, ɔ khi mu ɔli pfi riɛɛ. Ini omose ɔa sheɛ-a ne neni a lu ɔli, ɔ khi ya sheɛ-a. ¹⁹ ɔa mhue abi o ngme, ini ogbo ɔ sheɛ-a okekhi khi ɔa sheɛ-a, emini o mema mu egbe khi, ni a ro ri ishi eyi Eshinegba gbe akanya. ²⁰ Ogboɔbo ɔ kie li abi ɔ la ɔ shi ni Eshinegba ɔ ro lu ɔli. ²¹ Oghumha u khi ni Eshinegba ɔ ro lue? Khi zɛ ni ogbo o nase udu. Ama ini u mɛ asha ya pfa egbe ɛ ɔ le, li ghɔ. ²² Irari khi ɔni ɔ khi oghumha ni Onomhue ɔ ro lu ɔli, ɔni a rue abo-a ɔ ke khi, igbo li khi ɔni a rue abo-a ni Onomhue ɔ ro lu ɔli, oghumha oyi Onomhue ɔ ke khi. ²³ Eri a dɛ ɛ ghale, irarigho a khi gbo khi oghumha oyi ogboese. ²⁴ Inyoghuo, ogbogbo ɔ nu Eshinegba la abi ɔ li ni a ro lu ɛ.

²⁵ Shi ingme oyi ozele ni ɛa mu ughue ghue. Mhi aa rote obɔ oyi Onomhue mie ushi ni mhi ya shi na wɛ, ama mhi ri ushi oyemhɛ bhale abi ɔni a ri itobɔ ilelemhi khi ɔni a ri egbe ɛ nga. ²⁶ Ini a bino ingme ni a mɛ agbo memena, mhi sa khi o ti ini ogbo ɔ bie shito abi ɔ li. ²⁷ U kha la ughue se, khi dua ni u pfa li-a. Ini waa la ughue ne, khi dua abi u li ya lo ɔ. ²⁸ Ama ini o khia khi u lo ughue, waa pfiɔ, ini o riɛ khia khi u waa mu ughue ghue. Ama eni e rue ikpotso, e ya mhɔli anasemhɛ elemhi agbo ona, mhi aa nono ni a mɛ onana.

²⁹ Inyoghuo emini mhi ri ona ngme khi egheghe o ke she. Ro te memena vu, emose ni e rue ikpotso, ughue wɛ e khi mu wɛ egbe dosɛ. ³⁰ Eni ɛ vie, e khi zɛ ni o lo wɛ egbe dosɛ odɛ. Eni ɛ gheɛ, e khi zɛ ni ogheɛ rue wɛ vu, eni ɛ dɛ emhi, e khi zɛ ni emini e dɛ e lo wɛ alo, ³¹ eni e mhɔli emini e ri emhi na agbo ɔ riɛɛ, e khi zɛ ni e rue wɛ udu vu. Irari khi abi agbo ona o laɔ shi memena, o she ɛ dosɛ.

³² Mhia nono ni a rue udu ayele le. Omose ni ɔa rue okpotso, ikanya eyi Onomhue ɛa ku ɔli ɛɛ-a, irari khi eri ɔ nono abi loɔi liɛ riɛɛ ogghuemhɛ oyi Onomhue. ³³ Ama omose ni ɔ rue okpotso shi, eri isamhi agbo ɛɛ nase ɔli udu, irari khi eri ɔ dua ni loɔi ri egbe ke mu ughue ɔli. ³⁴ Irarigho, eri isamhi eyɔli ɛ kemhi eva. Eri omueshi ni ɔa ye ughue, okekhi, omueshi ni omose ɔa ta owɛ lase ghue, ingme eyi Onomhue ɛ mu ɔli egbe. Eri ɔ dua ni loɔi ri idiegbe ali ayemhɛ oyɔli na akanya oyi Onomhue pfo nya. Ama okpotso ni ɔ ye ughue, emhi agbo ɔ sa, irari khi eri ɔɔ dua abi loɔi li ri egbe ɛ ke mu ɔdɔ.

³⁵ Eri mhi a ngme onana ni mhi kpaghie ɛ obɔ, ɔa khi eri mhia nono ni mhi zu ɛ odɛ, ini a khi la ughue. Ochoghɔ eri mhia nono ni a ke riɛɛ emini o tɛ odɛ, ini udu oyɛ ɔ khi kemhi eva shi iregbena Onomhue pfo oyɛɛ.

³⁶ Ini omose ɔ mɛ khi egbe ɛa ke zɛ loɔi ɛ mu deba omueshi oyɔli ni omose ɔa ta owɛ lase ghue, ni e ga lama na egbe khi wɛwɛ e ya ri

* 7:11 Li zɛ iMat 5.32; 19.9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18

egbe shi. Ni o rọ she tẹ ni o ye ughuẹ abi o ye ni o, o rue oni omueshi ughuẹ abi o ghole ọli shi. Ọa lamhẹ. ³⁷ Ama omọse ni o mẹ khi lọli mhọli udu no toto ni o dobe ya mu egbọli mhue. Ini o lama shi udu oyọli khi lọli ẹa ya rue oni omueshi oyelue ne, oni omọse ọna o gue kia. ³⁸ Ogbọ ni o rue omueshi oyọli ughuẹ o gue kia. Oni ọa rue ọli, lọli o gue kia ne.

³⁹ Okpotso ni o la ughuẹ, ọa gbudu rọte obọ oyi odọli vu ini o da kie la agbọ. Ama ini odọli o ghua, o dobe ya ngeli na omọse ni o nono, ama omọse oni o miesuo o mema ya khi. ⁴⁰ Abi mhemhẹ sọ oni ingme shi khi, o ya mhọli oghẹle ne ini o shitọ khi ọa bie ke ngeli. Mhi sa khi mhi mhọli Ayemhẹ oyi Eshinẹgba ni mhi rọ o ngme ona.

8

Eminale ni a rọ luase ikhumhi

¹ Mena ni mhi rọ ngme nga ogbọ ni a mhila mhẹ ingme eminale ni a rọ luase ikhumhi.

Awa leşẹ khi, “Awa nya awa ga mhọli ileşẹ,” ingme ona. Eri ileşẹ o ri ogbọ a ti-ipfuabọ nga ke titi egbe, ama eri inono o ri awa a kpaghiẹ egbe obọ. ² Oni o dabi khi lọli leşẹ gba, ọa kie lolo leşẹ abi o kha li leşẹ ne. ³ Ama ogbọ ni o nono ingme oyi Eshinẹgba, Eshinẹgba o leşẹ ọli.

⁴ Ama memena, ingme oyi eminale ni a rọ luase ikhumhi, awa leşẹ khi ikhumhi ọa khi emhikhoghuo elemhi agbọ, ali khi Eshinẹgba oghuo o khi. ⁵ Ini a tseku me emini a lu ilitsa ali ekhemhue, o khi eni e la idane o, okekhi ena ekekhe, ongwe ọa khi Eshinẹgba wẹkhi Onomhẹ. ⁶ Ama oyawa khi, Eshinẹgba oghuo kpe awa mhọli, ikhi ita ni emhikpa e rọte obọ oyọli bhale, ali oni awa la agbọ na, ali khi Onomhẹ oghuo o la o, ni o khi ijesu iKirisiti ni emhikpa e rọte obọ oyọli bhale ali ni awa rọte obọ oyọli la agbọ.

⁷ Ama ọa khi eni e miesuo nya e leşẹ igesikia onana khi afuẹ ilitsa e khi. Ama ingme oyi eni ilitsa ena, o she lo egbọ eghoghọ egbe ramhi khi ini e eminale ni a rọ luasobo eghoghọ, eri o li wẹ egbe khi eni ilitsa e liẹ ga eghọ. Eri ona ọọ yese udu oyewẹ ni o gue wẹ ẹzo o-a, irari khi ọa lolo toto imiesuo ne. ⁸ Ama eminale ẹa ti ogbọ o mama Eshinẹgba. Ẹa ri awa ya khi eni ẹa ti ini awa aa le, wẹkhi eri e ke ri awa ya ti ne ini awa le.

⁹ Ama a kuegbe-a ini afa ni awa mhue rọ o riẹle emini o ghole awa o khi ya khi ọzuode na ogbọse ni ọa toto imiesuo, ni o rọli ya de pfilo olamhẹ. ¹⁰ Ini ogbọ ni o mhue udu ni ọa toto imiesuo ne o fẹ mẹ khi yeyẹ ni u mhọli ileşẹ, khi u la udi olitsa ẹ le eminale, u sa khi oghọ ọa ya ri udu nali rọ ke le eminale ni a rọ

luase olitsa? ¹¹ Ighọ oni ogbọ ni udu oyọli ọa toto eghọ ni o khi inyoghue ni iKirisiti o ghua na o li ya opfu-a itobọ ileşẹ oye. ¹² Ini a da mẹ na ne, iKirisiti u lue a na, ini u da lue na inyoghue ni a ga miesuo, eri u wa kuale udu oyewẹ ni o gue wẹ ẹzo ni ọa toto eghọ utse. ¹³ Irarighọ, oni o da khia khi eminale ni mhi le o ri inyoghuo-mhẹ ya de pfilo olamhẹ ne, mhi aa ke gbo tigbe ya le eminale, ini mhi khi ya zẹ ni inyoghuo-mhẹ o de pfilo olamhẹ.

9

Afu ni aghiusomhi na keẹ o mhọli

¹ Elo e kpomhẹ o le? Mhi áá khi aghiusomhi na keẹ? Mhi áá she mẹ ijesu Onomhẹ oyawa, mhi rẹ ẹ mie ọli suọ? ² Ini o tseku khia khi mhia khi aghiusomhi na keẹ shi egbọse o, mhi aa li khi aghiusomhi na keẹ shi ẹ o? Akanya ni mhi gbe iteva oyẹ o rọkhasẹ khi aghiusomhi mhi khi shi ẹ o.

³ Ina mhi li a sọ egbọ ni e ri unu a yese afu ni mhi mhọli-a, ⁴ eri mhi aa fu tẹ o ni a ri eminale ali onyo a na shi akanya ni mhia gbe? ⁵ Mhi aa li fu tẹ o ni mhi li ẹ rue okpotso ni o miesuo shi, abi ighiusomhi na keẹ enekpole, ali inyoghuo Onomhẹ ali iPita e li rọshi. Eghẹghẹ aghọ ni mhi li ke rue ọli mhue obo ini mhia le asha? ⁶ Abi khi mhemhẹ ali iBanabasi tse anye leşẹ khi eni e ri obọ oyewẹ ẹ gbe akanya ke ri eminale na egbe anye le? ⁷ A mẹ okhọli-okhuẹ ni lolighuo o fali egbọli ota? Oghiale onoghuo ọa ya le emhi ekomhi eyọli? Oni o ri ena kia onoghuo ọa ya rọte ena eyọli da amẹ inyeli?

⁸ Abi usamhi oyi egbọ o li mhi liẹ ngme ọli, abi khi eri ushi ọa li mu ma o? ⁹ Irari khi a keķe ọli shi ebe Ushi oyi iMosisi, “Khi mu ẹna onokpo unu zu ini u rọli e mheli ikpamhi emhi.” Ingme oyi ẹna wẹe khi Eshinẹgba o li gho leşẹ sa? ¹⁰ Itobọ oyawa o rọ ngme onana? Ii, irari oyanye a rọ lighọ keķe ọli. Itobọ khi ogbọ ni o gua o kha gua ni oni o khişẹ o rọ khişẹ, eri e ga rọli shi udu khi wewe e ya mhue okemhi shi eni emhi ekomhi. ¹¹ Aborokhia khi anye she ri emhi ayemhẹ ko iteva oyẹ ẹ eghọ, anye khi eni e kha rọte obọ oyẹ ẹ li khişẹ emhi ikpaghiobọ ni a mẹ ẹloe. ¹² Ini o khia khi egbọse e tẹ ni a ri ikpaghiobọ e na, ọa khi anye kha ga mema tẹ o ne? Ama anye ẹa rue ẹte-awẹ oni afu ona.

Ochoghọ, eri anye ri egbe mie emini anye mẹ kpa ini anye khi zu usomhi onete oyi iKirisiti ode. ¹³ Aa leşẹ khi eni e la Owa Oyi Eshinẹgba a gbe akanya, khi oni owa e te ẹ le eminale, ali khi eni e la atẹte ẹ ga, eri e rọte emini a rọ luasobo ẹ kemhi? ¹⁴ Ighọ, Onomhẹ o li mhẹşẹ ọli eni e ri usomhi onete a tse abọ, e rọte o ke le emhi.†

* 9:9 Li zẹ iDeut 25:4; 1 iTimo 5:18 † 9:11 Li zẹ iRom 15:27 ‡ 9:14 Li zẹ iMat 10:10; iLuk 7:10

¹⁵ Ama mhia kie ri eni afu ena gbe akanya deba e, wexhi eri mhi kekex ebe ona ni a ba riex emhi eghogho na mhex. O tinex ni mhi bie ghu-a ni ogbo o ro liex mhi khi tono obu udu. ¹⁶ Mhia mhue afu ni mhi ro tono obu udu shi usomhi onete ni mhi ro tse abo. Eri a mhese oli na mhex. O ma kholo mhex egbe ini mhia ri oni usomhi onete tse abo! ¹⁷ Ini o khia khi eri mhia tsabo ungmehhi oyi Eshinegba itobo khi o ghole me. A ya fal mhex ota. Ama ini o riex khia khi qa ghole mhex, emini Eshinegba o ro nga mhex obu lo ni mhia riex ¹⁸ Ighe ifata ni mhi ke ya mie mena? Afa o khi na mhex ni mhi ke tsabo oni usomhi onete, ni mhia khi oki shi o, ni mhia mie emini e khi eyemhex shi akanya oyi tsabo usomhi onete.

¹⁹ Mhemhex ghuo mhi mhese ona na egbemhex, mhia khi oghumha oyi ogbokhoghuo, ama mhi ri egbe mhex mele oghumha oyi ogbokpa-a, ni mhi ro lu ebubu egbo na iKirisiti abi mhi li dohex. ²⁰ Abi mhi ro nu egbo iju u gbe akanya, mhii ngeli abi ongi iju ni mhi ro dohex lu we. Abi o riex khia khi ushi iMosisi qa mu mhex, mhi kiele e ngeli abi oni ushi o mu ini mhi nu egbo ni e la oni ushi gbe akanya, ni mhi dohex lu we. ²¹ Igbo o li khi, abi mhi ro nu egbo ifeta e gbe akanya, mhi ngeli abi ogbo ni qa khi iju ni ushi iju qa mu ni mhi ro dohex lu we. Ona o liex khi mhi aa ke ri ushi oyi Eshinegba a gbe akanya, ama ushi oyi iKirisiti mhi ro gbe akanya. ²² Ini mhi la ifuabo oyi eni irudunga oyewex qa toto, irudunga oyemhex o li abi oyewex, ni mhi ro dohex lu we. Emhikpa mhia mela-a na egbo nya, ni mhi ro tsumhi eghuo, odex ni mhi ya te dohex riex oli kpa.

²³ Enana nya, irari oyi usomhi onete mhi ro ligho ni mhi mhue okemhi shi ikhivose eyoli.

²⁴ A lese khi ebubu egbo e migha shi unamhi ni a na, ama oghuo elemhi we o kpe na a pfo, ni o mie eleli unamhi. Irarigho, a na ode ni a te ya mie eleli oyi unamhi. ²⁵ Eri ogbokpa ni o la unamhi ya na o kpe e wena ushi unamhi egbegho. Eri ex na ni e mie arula oghie ni oo ke-a. Ama arula ni o la ogboagbo awa na unamhi e shi. ²⁶ Onana o zex ni mhi ro na unamhi oyemhex sheshe ya ramhi ukpese. Loli o zex ni mhia ro li abi ofiekpa ni oo pfi ekpa kua irarogbe. ²⁷ Eri mhia nase egbe eyemhex ni mhi dohex mhese ke na we. Mhi aa nono, ini mhi tsabo oni usomhi onete ona se, ni mhi khi oni a khu pfa.

10

A rote okhe oyi egbo iZireni tse agua ye egbo

¹ Inyoghuo, mhia nono ni a sato emini itita awa ni e deba iMosisi e mhex. Oguese oyi otughunu o khukhu we, wewex nya e gbo rote okhe ifulo ya dose tselele. ² Elemhi otughunu ali okhe oniemhi e la batazi abi eni e deba iMosisi. ³ Wewex nya e le eminale ayemhex. ⁴ E gbo da amex oyi ayemhex oghuo ni o rote echex ayemhex ni oo deba we tu. Oni echex khi iKirisiti. ⁵ Abi o tseku li ghox, egbe qa mu Eshinegba deba ebubu we, itobo igho, eri a miatse ilimhi eyewex ku odagbe ifufu. ⁶

⁶ Mena, ena nya irokhase e khi na awa, ni o tse agua ye awa, awa khi mhue oghuemhex na emhi ebe abi wewex e li, ⁷ we khi ilita awa ya ga abi eghuo o e li. Ebe-no-pfuase o ngme oli khi, "Eni egbo e shito le, e da, e gbe ishimhi idobie, e ku itsebo." ⁸ Awa khi khili ena itsebo abi eghuo o e li, ni o zex khi agbele uye ali esex, 23,000, e ghuloa ogbeleghuo. ⁹ Awa khi mu Onomhux fex bino abi eghuo o e li, ni enyex e ro gbolox we-a. ¹⁰ Awa khi wolox abi eghuo o e li ni Ageni eghuli o ro gbolox we-a. ^{*}

¹¹ Eri emhi ena nya e li we, ni a ro sese awa ingme ex-lese, a kekex we shi ekex tse agua yex awa ni awa la eghexhek ikpukhokho agbo ona.

¹² Ini u dabi khi u migha, guex kia ini u khi de odex-a. ¹³ Aa mex imufex okhoghuo ni a mex egbe, ni qa khi onabi egboese qa mex ghue. Ama Eshinegba oni a ri egbe e nga lo. Qa ya zex ni a mu e fex ni o fu dose e, ni aa ya dohex ri egbe mie. Ama ini a mu e fex, Eshinegba o ya ri odex ni a te ya pfu o bhale, ni a ro dohex ya ri egbe mie.

¹⁴ Irarigho, inyoghuo, a nuata shi ikhumhi o. ¹⁵ Eri mhi nu e ngme abi egbo elesingme. Ex ghua a sa emini mhi ngme. ¹⁶ Ini awa rote uko ni awa lema Eshinegba o khivose shi da, qa khi qia eyi iKirisiti awa da? Ini awa le ibuledi ni awa kemhi, qa khi idiegbe oyi iKirisiti ni awa le? ¹⁷ Irari khi ibuledi oghuo o khi, awa nya ini awa tseku bu, idiegbe oghuo awa khi, irari khi eminale oghuo awa kemhi.

¹⁸ A sa ingme oyi egbo iZireni ghue. Qa khi eri wewex nya ni e le eminale ukhomhi atetex ugamhi e ga mholi obox shi oni ugamhi oyi Eshinegba egho? ¹⁹ Eri mhi ri ona liex khi olitsa ali eminale ni a ro luasex oli khi egbegbi emhi e khi? ²⁰ Iye o! Emini mhi a ngme khi, emini eni e ga ikhumhi e ro luasex obo atetex, okphaghiex e rexex e luasex, qa khi

* **10:1** Li zex Okiali 13.21-22; 14.22-29 † **10:3** Li zex Okiali 16.35 ‡ **10:4** Li zex Okiali 17.6; iNoba 20.11 § **10:5** Li zex iNoba 14.29-30 * **10:6** Li zex iNoba 11.4 † **10:7** Li zex Okiali 32.6 ‡ **10:8** Li zex iNoba 25.1-18 § **10:9** Li zex iNoba 21.5-6 * **10:10** Li zex iNoba 16.41-49 † **10:16** Li zex iMat 26.26-28; iMak 14.22-24; iLuk 22.19-20 ‡ **10:18** Li zex iLev 7.6 § **10:20** Li zex iDeut 32.17

Ɛshinɛgba. Mhi aa nono ni a mhuɛ kugbe iyemhɛ ɔkphaghie ɔ. § 21 Wa ya rote uko oyi Onomhɛ da, u gbo rote uko oyi ɔkphaghie da. Wa ya rote ukpeko oyi Onomhɛ le, u gbo te ukpeko oyi ɔkphaghie le. 22 Abi khi eri awa nono ni Onomhɛ ɔ ke kpe ofuma? Eri awa dabi khi awa toto dɔse ɔli?*

Ɛpfua ni eni e miesuo e mhɔli

23 “Emini o ghɔle awa, awa doɛe ya riɛɛ.” Abi a li ngme ɔli. Ama aa khi emhikpa o mhɔli eleli. “Emini o ghɔle awa awa doɛe ya riɛɛ.” Ama aa khi emhikpa o mhɔli ikpaghioɔ.† 24 Ogbɔkhoghɔuo ɔ khi leɛe ke na shi onote oyi egbɔli tɛɛ ama onete oyi egbɔese.

25 Ɛlamhi kpa ni a rɔ ɔ de oki, ke de ɔli le, khi ri irari udu oye ni ɔɔ gue ɛ ɛzo mhila ogbɔ khoghɔuo shi ɔ. 26 Irari khi Ebe-nopfuase o ngme ɔli khi, “Eke ali emini e la ɔ nya, khi Onomhɛ ɔ ga mhɔli we.”‡

27 Ini ogbɔ ni ɔa miesuo ɔ luɛ ukue, ni u rɔ sa li shi udu khi u ya ye, le emiemi ni ɔ rɔ shi ɛ eke. Khi mhila ogbɔ khoghɔuo oyi udu ni ɔɔ gue ogbɔ ɛzo. 28 Ama ini ogbɔkhoghɔuo ɔɔ ye, “Eminale ona, ikhumhi a rɔli luase.” Khi le oni eminale ogbɔ, irari usamhi udu oyi ɔni ɔ gueye ogbɔ, ali irari udu oye. 29 Aa khi irari usamhi udu oye, ama irari usamhi udu oyi ɔni ogbɔ ogbɔ. “Elo ɔ ze khi ogbɔese o ke ya khi ɔzuode shi ɛpfua oyemhɛ, irari udu oni ɔ gue ogbɔ ɛzo oyi ɔli? 30 Ini mhi kphemhi na Ɛshinɛgba shi eminale ni mhia le, elo ɔ ze khi ogbɔese ɔ ke tɛsue mhɛ shi eminale ni mhi kphemhi shi?”

31 Abi o laɔ shi khi, emiemi ni u wa riɛɛ kpa, ni u wa le, ni u wa da, riɛɛ ɔli shi ufumhi oyi Ɛshinɛgba. 32 Khi ngeli angeli ni o ya ri ogbɔkhoghɔuo de, o khi egbɔ iju okekhi egbɔ ijeɛta okekhi igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo eyi Ɛshinɛgba. 33 Eri mhi dua ni mhi riɛɛ emini o ti ogbɔkpa ɛloe odekhode. Irari khi mhia leɛe na khu oyi mhɛmhɛ ghɔuo, ama oyi ogbɔkpa ini a mie we pfuase.

11

1 A ke khɔnya mhɛ abi mhi lie khɔnya iKirisiti Onomhɛ.*

Ukhumhi iguese elemhi ugamhi

2 Mhi kueghie ɛ shi abi a lie sato mhɛ egbe ni a rɔ a deba osɛɛ ni mhi sɛɛ ɛ.

3 Ama mhi a nono ni a leɛe khi iKirisiti ɔ khi ukhumhi oyi ɔmɔse nya, ali khi ɔmɔse ɔ khi ukhumhi oyi Ɔkpotso. Ama Ɛshinɛgba ɔ khi ukhumhi oyi iKirisiti. 4 Irarigho, ɔmɔse ni ɔɔ sɔ iromhi okekhi eri ɔ ngme ungmemhi imeɛuele, ni ɔ rɔ da ri emhi guese ukhumhi ne, oyeghe ɔ rɔ ghi iKirisiti ni ɔ

khi ukhumhi oyoli. 5 Igho ɔkpotso ɔkhoghɔuo ni ɔɔ sɔ iromhi okekhi eri ɔ ngme ungmemhi imeɛuele, ni ɔ rɔ da ri emhi khukhu ukhumhi ne, eri ɔ yeghe-a, eri ɔ ri ɔdoli ni ɔ khi ukhumhi oyoli she-a, eri o bie li abine khi ɔ kpogholo itsu ukhumhia. 6 Ini ɔkpotso ɔa da khukhu ukhumhi ne, ɔ ka ta itsu ukhumhi-a nyaa. Ini o da khia khi emhi omama ɔɔ khi ini ɔkpotso ɔ kpogholo itsu-a egbɔ, ɔ ke khukhu ukhumhi oyoli. 7 Ɔa ye ni ɔmɔse o khukhu ukhumhi oyoli, irari khi irokhokho ali ufumhi oyi Ɛshinɛgba ɔ khi.

Ama ɔkpotso ufumhi oyi ɔmɔse ɔ khi.† 8 Irari khi aa rote egbe oyi ɔkpotso ma ɔmɔse, ama idiegbe oyi ɔmɔse a te ma ɔkpotso. 9 Aa ma ɔmɔse na ɔkpotso, ama ɔmɔse a ma ɔkpotso na.‡ 10 Itobo onana, ali irari oyi igeni, ɔkpotso ɔ ke khukhu ukhumhi oyoli ni ɔ rɔ rokhasɛ khi ɔ kie la omhɛɛ oyi ɔdoli.

11 Elemhi Onomhɛ ni awa ga la, ɔkpotso ɔa khi ɔngeli, we khi ɔmɔse ɔ khi ɔngeli ni wewe aava ɛa mhuɛ abi e lie riɛɛ ugamhi kugbe. 12 Irari khi abi a rote ɔmɔse ma ɔkpotso, igbɔ ɔkpotso ɔ li bia ɔmɔse. Ama emhikpa obɔ oyi Ɛshinɛgba e te bhale. 13 Ɛɛ ghɔuo a sɔ ɔ bino ini o ti ni ɔkpotso o ke sɔ iromhi lema Ɛshinɛgba ɔa ri emhi khukhu ukhumhi elemhi owa ugamhi? 14 Abi a ma emhi nya shi rote eke vu, ɔa sɛɛ ɛ khi, omama o khi ni ɔmɔse ɔ rɔ mhuɛ itsu ni e nuɛ dolɔ shi ukhumhi? 15 Ama khi ini ɔkpotso ɔ mhuɛ itsu ni e nuɛ shi ukhumhi khi ufumhi ali isomhotse o khi na li? Eri a ri itsu ni e nuata na li ni ɔ rɔ khukhu ukhumhi. 16 Ini ogbɔ ɔ nono ni lohi khako shi ingme onana, emini mhi mhuɛ ya ngme khi, anye-a mhɔli odelese ni anye te ɛ riɛɛ, igbɔ li khi igbaa nya eyi eni e mie ijesu iKirisiti suo eyi Ɛshinɛgba.

Ushi oyi Eminale no pfuase oyi Onomhɛ

(iMat 26.26-29; iMak 14.22-25; iLuk 22.14-20)

17 Rote omhɛɛ ni mhi rɔ bhale, mhi aa kueghie ɛ, irari khi ilona kugbe shi ugamhi oyɛ ɛ, ɔɔ li oyese dɔse onete. 18 Irari onodode, a she gueye mhɛ khi okemhi ɔɔ la iteva oyɛ ini a lona ilegba abi eni e mie ijesu iKirisiti suo. Mhi mie shi ɔ khi igbɔ ɔ khi. 19 Aa me emini o ze khi aa ya khako. Ama oni ekhako ona o ya ri eni Ɛshinɛgba ɔ mie iteva oyi ɛ khase. 20 Ini a lona kugbe shi ogbɔuo, ɔa khi eminale oyi Onomhɛ ɔ khi ni a le, 21 Irari khi ini a le, aa ya migha kɛ egbe. Ogbɔgɔ ɔ rue eminale oyoli ɛ le. Irarigho, eri eghuo ɛ da pfueche egbe-a, eghuo ɛa ga me le kpa. 22 Aa mhuɛ apɛ oye ɛ ni a la le ni a la da? Abi khi eri a ri eloe a gbe igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo oyi Ɛshinɛgba? Eri a nono ni a ri omama mu

* 10:22 Li ze iDeut 32.21 †

‡ 10:23 Li ze 1 iKori 6.12 †

‡ 10:26 Li ze iwolo 24.1

* 11:1 Li ze 1 iKori 4.16; iFili 3.17

† 11:7 Li ze Igbae 1.26-27 ‡

‡ 11:9 Li ze Igbae 2.18-23

egbo ni ɛa mhuɛ emhikhoghuo? Sɛ a nono ni mhi ngme shi onana? Eri mhi ya kueghie ɛ mena? Iiye o!

²³ Irari khi obɔ oyi Onomhuɛ mhi te mie osɛɛ ni mhi sɛɛ ɛ. Khi iJesu Onomhuɛ, ɛliyoɛ ni a roli de, ɔ rue ibuledi, ²⁴ ɔ kphɛmhi na Eshinɛgba ɔ khi ɔli-a, ɔɔ li, “Idiegbe oyemhɛ na ni a ro na e, a ke li ona ro sato mhɛ egbe.” ²⁵ Igho ɔ gbo li, abi e ro le se. ɔ rue uko onyo, ɔɔ li, “Onana o khi uko oyi ilama kugbe onogbo, ni a ri ɔlia eyemhɛ riɛɛ. Ini a da lina da ne, eri a da li ro sato mhɛ egbe.” ²⁶ Irari khi ɛghɛghɛ kpa ni a ro da le ibuledi onana ni a ro da oni uko onana ne, eghuli oyi Onomhuɛ u ro tse abɔ egho neni ɔ ya bhale.

²⁷ Onini ɔ da le ibuledi oyi Onomhuɛ ni ɔ gbo rote uko oyoli da, odɛ ni ɔa gbe akanya ne, ɔ she luɛ, ɔ lamhɛ shi idiegbe ali ɔlia oyi Onomhuɛ ɔ. ²⁸ Irarigho, ɔgbogbo ɔ bino egboli bie ne neni ɔ tigbe le, neni ɔ rote oni uko da. ²⁹ Ini u waa da lɛɛ emini oni idiegbe oyi Onomhuɛ ona o migha-shi ne, ni u ro da le oni ibuledi ni u ro gbo te oni uko da, u she le u gbo da ro ri iguɛzo bhale ghi egbe ɛ. ³⁰ Ona o zɛ ni ebubu ɛ e ro ɔ ghua, eghuo ɛa mhuɛ ochi, ebubu e she ghulo-a. ³¹ Ini awa kpɛ gue egbe awa ɛzo awa aa ya de pfilo ɛzo oyi Eshinɛgba. ³² Ini Onomhuɛ ɔ gue awa ɛzo, eri ɔ sɛɛ awa ingme ini awa khi nu agbo pfua.

³³ Irarigho, ɛɛ inyoghuo-mhɛ, ini awa lona ni awa ro ya le eminale oyi Onomhuɛ, awa ke migha khɛ egbe. ³⁴ Ini a mɛ ɔni okiamhi ɔo gbe, ɔ la apɛ le emhi ini a khi lo ɛzo oyi Eshinɛgba, ini a lona kugbe. Mhi ya pfuse ingme enekpɔle ngme ini mhi bhale.

12

Isomhopfa Ayemhɛ

¹ Mena ni mhi ro so shi ogbo ni a mhila mhe ingme isomhopfa Ayemhɛ-nɔ-pfuaɛ.

Mhia nono ni a lɛɛ egbegbingme ni o la ɔ. ² A lɛɛ khi eghɛghɛ ni a ro khili eni ɛa miesuo, a di ɛ lo ode ni a la luasɛ ilitsa ni ɛa mhuɛ ayemhɛ. ³ Mhia nono ni mhi gueye ɛ khi aa mɛ ogbo ni Ayemhɛ oyi Eshinɛgba o ro gbe akanya ni ɔ ya liɛ, “A pfi unu na iJesu!” Aa mɛ ɔni ɔ gbolo ya liɛ, “Ijesu ɔ khi Onomhuɛ!” Ini ɔa li khi Ayemhɛ-nɔ-pfuaɛ ɔ sɛɛ ɔli.

⁴ Isomhopfa ɔdɔda e la ɔ, ama Ayemhɛ oghuo ɔ kemhi wɛ. ⁵ Odɛ ebubu e laɔ ni a te ɛ ga Onomhuɛ, ama Onomhuɛ oghuo awa ga. ⁶ Odɛ ɔdɔda Eshinɛgba ɔ te ɛ gbe ikanya elemhi agbo eyi awa, ama ɔni Eshinɛgba ɔ ligho gbe oni akanya ona rote idiegbe oyi awa nya. ⁷ ɔgbogbo a ri isomhopfa Ayemhɛ na, ni ɔ ro ke gbe akanya ni o kpaghie ɔgbokpa obɔ. ⁸ ɔni Ayemhɛ lolɔ ɔ

ri isomhopfa oyi ungmehi egbhali na ogbo oghuo. ɔni Ayemhɛ ɔ kie gbolo ri isomhopfa ilɛsingme a na ogboɛse. ⁹ ɔni Ayemhɛ ɔ gbo ri irudunga oniɛmhi a na ogbo. ɔni Ayemhɛ oghuo ɔ kie gbo ri ekpabɔ na ogboɛse ni ɔ ro ri ogbo toto. ¹⁰ ɔni Ayemhɛ ɔ ri ekpabɔ na ogbo ni ɔ ro gbe ikanya onyaloo, ɔ ri ekpabɔ na ogboɛse ni ɔ ro mɛ ekɛ guele. ɔ gbo ro-na ogboɛse ni ɔ lɛɛ ikhiɔda ni o la iyemhɛ ɔdɔda ɔ. ɔ ro-na ogbo ni ɔ ro doɛ ɛ ngme emuɛ ɔda, ɔ ro-na ɔlese ni ɔ doɛ guele abi oni emuɛ ogho o ngme. ¹¹ Ama Ayemhɛ oghuo ɔ kie khi ni ɔ ga gbe eni ikanya egho abi o ghɔle ɔli shi. ɔ ri isomhopfa ɔdɔda na ogbogbo.*

Idiegbe oghuo ni o mhuɛ iguabo ɔdɔda

¹² Eri iKirisiti ɔ li abi idiegbe oghuo ni o mhuɛ iguabo ɔdɔda, idiegbe oghuo o kie khi, ini o tseku mhɔli iguabo ebubu ɔdɔda.† ¹³ Igho awa nya awa gbo li, o khi ɔngi iJu u khi, okekhi ɔngɛ iJɛta, o ke khi oghumha oo, o ke khi ɔni ɔo khi oghumha, a she batazi awa shi idiegbe oghuo rote ɔni Ayemhɛ oghuo ogho, a kie gbo ri oni ayemhɛ oghuo ogho na awa.

¹⁴ Irari khi idiegbe ɔa khi uguabo oghuo tɛɛ lolɔ nya o khi, ama iguabo ni e bu o mhɔli. ¹⁵ Ini owɛ o gueye obɔ, “Irari khi mhia da khi obɔ, mhi aa ke kugbe idiegbe ɔ,” Oni owɛ ɔa kie khi oyi idiegbe? ¹⁶ Ini esɔ ɔo khi, “Irari khi mhi aa khili ɛloe, mhi aa ke khili oyi oni idiegbe.” Ogho o ya liɛ khi ɔa ke la oni idiegbe? ¹⁷ Ini idiegbe nya o khili ɛloe lo, sɛ o kha li ke suo. Abi ini idiegbe nya o ke khili esɔ lo, sɛ o kha li ke suo issue? ¹⁸ Abi o li khi, eri Eshinɛgba ɔ tono iguabo egbe ɔdɔda ma shi idiegbe abi ɔli nono ɔli shi. ¹⁹ Idiegbe o ya gbapfo, ini o khia uguabo oghuo tɛɛ lolɔ nya o khi? ²⁰ Abi o li khi, iguabo ɔdɔda e la o, ama idiegbe oghuo kpe o khi. ²¹ Irarigho, ɛloe ɔa ya liɛ obɔ, “Mhi aa mhuɛ emini mhi rɛ ya li!” Wɛ khi ukhomhi o ya liɛ awɛ mhia mhuɛ emini mhi rɛ ya li. ²² Ini awa te ukiekie ɔ obini ɔ kpɔle oyi ingme ona bino ɔli, iguabo oyi idiegbe ni ɔa lolo toto, ɔa zɛ idiegbe ya tsua pfa, ²³ ama idiegbe ni awa bino khi ɛa lolo mu ɛloe, wɛwɛ awa ga soɔo itsua guese. Awa a kuegbe guese iguabo idiegbe ni ɔa ti ni a ke kbeughie-a shi ekɛ ni áá mɛ ɛloe, ²⁴ Ama awa aa ya so itsua guese ikpe ni e zɛ ro ɔ shi ekɛ ni egboɛse e mɛ ɛloe. Eri Eshinɛgba ɔ ligho riɛɛ idiegbe, ni awa mu ekpɛ na iguabo ni e li abinɛ khi ɛa lolo mu ɛloe. ²⁵ Itobɔ igbo, okemhi ɔa la idiegbe, eri ikpe ɔdɔda egho e ri ɛloe a khu egbe. ²⁶ Ini asha eghuo ɔo mɛ osoli, ikpe enekpɔle nya e li nu ɔli a mɛ oni osoli. Ini a ri ekpɛ na uguabo idiegbe oghuo eri enekpɔle nya ɛɛ gheɛ.

²⁷ Eɛ nya idiegebe oyi iKirisiti a khi, oḡbōḡbō ọ khi uguobō oyọli. ²⁸ Elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, onodode, Eshineḡba ọ zẹ ighiusomhi na keḡe, onuzi-eva ọ zẹ emekeḡuele, onuzi-ese, esese, ọ tigbe ri eni ẹ gbe ọnyalaa shi asha eghuo, gbo li shi eni mhọli isomhopfa ni a rọ ri oḡbō ze. Ọ gbo zẹ eni e guẹ ẹ kpaghie ẹgboese obo, elese ọ zewẹ eni e guẹ ri omhese kia, ali eni ẹ ngme emue ọdoda.† ²⁹ Wewẹ nya e khi ighiusomhi na keḡe? Wewẹ nya e khi emekeḡuele? Wewẹ nya e khi esese? Oḡbōkpa ọ doḡe a gbe akanya ọnyalaa? ³⁰ Wewẹ nya e mhọli isomhopfa oyi iri-oḡbō ze? Eḡbō nya e guẹ ngme emue ọdoda? Abi khi wewẹ nya e guẹ ẹ guẹle abi oni emue ọdoda o ngme? ³¹ Irarigho, awa ke nono isomhopfa ni o tine nya.

Mhi ya ri ode ni o tine nya khasẹ e.

13

Inono

¹ Ini mhi ga guẹ ẹ ngme emue oyi eḡbō ali oyi igeni, ni mhi aa rọ mhue inono, okeke ulo ali okeke ipepe itasa mhi khi. ² Ini mhi mhue isomhopfa imekeḡuele ali ni mhi rọ lese udi osheli ali ilese nya a guẹle. Mhi kha mhọli irudunga ni a rọ doḡe ọghie ite, ni mhi aa rọ mhue inono, afue mhi khi.* ³ Mhi kha ga ri emini mhi mhue nya somhopfa, ni mhi rọ ga ri egbe mhe bhale ni a tose-a ni mhi ba tono obo udu, ni mhi aa rọ mhue inono, mhi aa mhue elele okhoghuo ni mhi ya me.

⁴ Eri inono o mhọli irabomudu, o mhọli isomhelemhi. Ọa ya kpe ofuma, ọa ya tono obo udu, ọa ya vuse ike. ⁵ Inono ọa ya ngeli angeli obe, ọa ya khu oyoli tse, elemhi ẹa keḡe bi inono, ọa ya keḡe ingme ni a li ọli ya shi na oḡbō. ⁶ Ọa ya me emhi obe ni ọọ ke gheḡe shi ọ, ama emhi egbegbingme o gheḡe ẹ shi. ⁷ Ọa ya mhọli ukhimhi-elemhi. Irudunga ali irudushi, ali irabomudu oyoli ọa ya ba li ku.

⁸ Inono ọa mhue ukpese. Imekeḡuele e la ọ, eri-tse khi e ya dose, isomhopfa oyi ingme-emue ọdoda e la ọ, ama e ya dose, ileasingme e la ọ, ama e ya dose. ⁹ Irariki isomhopfa ileasingme ali imekeḡuele oyawa ẹa ya gba pfo. ¹⁰ Ama ini oni o gba pfo o ramhi, oni ọa gba pfo o kele-a. ¹¹ Abi mhi rọ khi omọ, emue ali isamhi ali akhokhomhe eyemhe, e khi eyi omọ. Mena abi mhi rọ ke khi oḡbhali, mhi aa ke mhue emini mhi ri angeli omọ a li. ¹² Emini awa me memena, eri o li abi aroro ni awa rote ughegbe ẹ me lishilishi. Eghẹghe agho o kha ramhi, awa ya me ọli ghemhe, ghe ẹ. Emini mhi lese, ọa gba pfo, ama eḡheghe agho, o ya gbpfo, abi Eshineḡba ọ li sese mhe pfo.

¹³ Ama eni emhi ese enana e kie migha: Irudunga, irudushi, ali inono. Oni o ga fune nya shi we ọ khi inono.

14

Isomhopfa imekeḡuele ali emue

¹ Zobe ni inono o khi emini u na a khu.

Ke dua ni u mhọli isomhopfa eyi Ayemhe no pfause, tete isomhopfa imekeḡuele. ² Oḡbō ni ọọ ngme emue ni oḡbō ọa lese emini ọọ ngme, Eshineḡba ọ nu ẹ ngme, irari oḡbokhoghuo ọa ya lese emini ọ ri eni ingmemhi ngme. Egbegbi ingme osheli ọ rote Ayemhe no pfause ẹ ngme. ³ Ama oḡbōkpa ni ọ meke ngme guẹle, eri ọọ nu eḡbō ọ ngme, o kpaghie we obo, ọ ri udu shi we ọ, ọ ri udu pfo mhi we. ⁴ Oḡbō ni ọọ ngme emue ọda ni eḡbō ẹa lese emini o ngme, eḡboli ọọ kpaghie obo, ama oḡbō ni ọ mekeḡuele, igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya ọọ kpaghie obo. ⁵ O ga ghole mhe ni ẹ ẹ nya a ke ngme emue ọdoda, ama oni o ghole mhe ne khi ni a ga mhọli isomhopfa imekeḡuele. Irari khi oni ọ mekeḡuele ọ mu ẹloe dose oni ọ ngme emue ọda. Seḡ ni eri oḡbō ọ la agho ni ọ guẹle abi ọ ngme ni oḡbōkpa ni ọ la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ọ mhue ikpaghiobo.

⁶ Igho inyoghuo, ini mhi bhale deba ẹ ni mhi rọ ọ ngme emue ọda, onete onoghuo o ya riele na e? Ọa khi ini, mhi gue irokhaseni mhi rote obo oyi Eshineḡba me ye ẹ, okekhi emini mhi lese mhi gueye ẹ, okekhi imeḡuele mhi gueye ẹ, okekhi ungememhi oseḡe mhi rọ bhale khi ẹ, o ya ri eleni na e? ⁷ Bino itsua ni ẹa mhue ayemhe, ni ẹ ngme, enabi ofele ali efa. Seḡ oḡbokhoghuo ọ li ya lese emini a kpheli, ini ọa suo obini a mu abo we je? ⁸ Ali oni ọọ pfi akala, ini ọa li pfi ọli gbo ni o de uruli ni a suo, oghuo ọ ya mu egbe okholi? ⁹ Igho khi, ini u ri emue ni eḡbō ẹa ya suo ọ ngme ingmemhi ni e mhọli ileasingme, oḡbokhoghuo ọa ya lese emini wa ngme. Eri u lese ke ngme kua idane! ¹⁰ Emue ebubu e la agbo ona, wewẹ nya e khi eni e ti shi eni ẹ ngme we ọ. ¹¹ Ama ini mhi aa lese emue ni a ngme, oni ọ nu mhe ngme, ofese ọ khi shi me ọ, mhemhe khi ofese shi ọli ọ. ¹² Aborokhia khi isomhopfa eyi ayemhe e mema kiele ẹ ghole ẹ eḡho, a ke nono isomhopfa eni e ya ri ikpaghiobo ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.

¹³ Itobo igho, oni ọọ ngme emue ọda ọ mema ya lema a ri ekpabo ni ọ rọ ọ ke guẹle abi ọ ngme na li. ¹⁴ Irari ini mhi ri emue ọda a so iromhi, ayemhe oyemhe ọọ so iromhi, ama udu oyemhe ọa ya mhe mhue emini ọ mu ọ. ¹⁵ Se mhi ke ya li sho? Mhi ga ya riele wewẹ eve-eva ena. Eri mhi ya ri ayemhe oyemhe so iromhi, mhi gbo li ri

† 12:28 Li zẹ Efi 4.11 * 13:2 Li zẹ iMat 17.20; 21.21; iMak 11.23

udu oyemhē sọ. Mhi ya ri ayemhē oyemhē to uwolo, mhi gbo li ri udu oyemhē to. ¹⁶ Ini u ri ikphēmhi na Eshinegba elemhi ayemhē tse, sẹ ẹgbọ enekpọle ni ẹa ya suọ ikphēmhi ni u rọ na Eshinegba e liẹ suọ, ni e mie Atse shi ẹ oni iromhi ali ikphēmhi? Ẹa mhuẹ abi e li ya lẹsẹ emini u wa ngme. ¹⁷ Ini o tseku khia khi iromhi ikphēmhi eyẹ khi enete lọ, ẹa ga kpaghie ẹgbọ enekpọle obo. ¹⁸ Mhi kphēmhi na Eshinegba khi mhi ga ngme emuẹ ọdọda dọsẹ ẹẹ nyaa. ¹⁹ Ini a la ugamhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ, o ti mhẹ egbe ni mhi lẹsẹ ngme ikpamhi ingmemhi ishe tse ni ẹgbọ ya suọ abi mhi rẹwẹ ngme, rọ sẹsẹ wẹ, ocho ni mhi rọ ri emuẹ ọda ya ngme ingmemhi agbẹlẹ ni ọgbọkhoghuo ọa ya suọ abi mhi rẹwẹ ngme.

²⁰ Inyoghuo-mhẹ, a khi ke sa abi eniyẹ. A mhọli isamhi abi egbhali ama a li abi emofẹ ni ẹa lẹsẹ emhikhoghuo obodẹ onobe iriẹlẹ.

²¹ A kẹkẹ ọli shi Ebe-no-pfuasẹ khi,

“Emuẹ ọda mhi rọ ya

nu ẹgbọ eyemhẹ ngme.

Mhi ya ri uruli epfẹsẹ ngme,

ama ini o tseku khi igho,

ẹgbọ eyemhẹ ẹa ya

ri esọ shi mhẹ ekẹ,

igho Onomhuẹ o ngme.”*

²² Itobo igho, emuẹ ọda, ọa khi emhi onyaloa shi eni e miesuo o sẹ ni eni ẹa miesuo. Ama imekẹguele, eni miesuo o mema go lu, ọa khi oyi eni ẹa miesuo. ²³ Irarigho, ini igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ kpa e legba ni ọgbọkpa o rọ o ngme emuẹ ọdọda, eshẹbbẹ ali eni ẹa miesuo, ẹa ya liẹ khi ujili ọọ kpha ẹ nya? ²⁴ Ama ini ọgbọkpa ọọ mekẹguele, ni ẹgbọ ni ẹa miesuo okekhi ọgbọ ni ọa lẹsẹ emini a riẹlẹ o rọ lo le. Rote ingmemhi ni ọọ suọ, o rọ ya lẹsẹ khi ọna olamhẹ lọli khi, ni o khi ọni o mu pfi. ²⁵ Osheli isamhi udu eyoli e ya khueghie-a gboo. O de yeshi, ọọ ga Eshinegba, ọọ liẹ, “Eshinegba o la ẹ iteva egbegbo.”

Ugamhi ni ọa mhuẹ ozughu

²⁶ Inyoghuo, abi mhi ri ona ngme khi, ini a lona kugbe shi ugamhi, ni oghuo o rọ mhọli uwolo, okekhi khia khi oghuo o mhọli emini o sẹsẹ, okekhi irokhase ọlẹsẹ o mhọli, okekhi emuẹ ọda ọlẹsẹ ọọ ngme, okekhi aguele emini a ri oni emuẹ ọlẹsẹ ngme mhọli. A riẹlẹ enana nya rọ kpaghie igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ obo. ²⁷ Ini ọgbọ o ya ngme emuẹ ọda, ẹgbọ aava tse e lẹsẹ ngme, ini ẹ khi e bu dọsẹ, e khi aasẹ. Ama ọtuoghuo oghuo o kpẹ ke ngme, ọgbọsẹ ọọ guele abi ọọ ngme. ²⁸ Ini o khia khi ọgbọ ọa la oni igba oyi eni e miesuo ni o ya ke mie ọli emini ọọ ngme guele, ọni ọọ ngme ungmemhi emuẹ

ọda ogho o khukhu unu, o lẹsẹ nu egbọli ali Eshinegba ke ngme.

²⁹ Emekẹguele aava okekhi aasẹ e dobe ya ke ngme, ẹgbọ enekpọle e ku esọ-a ni e lẹsẹ abi ẹẹ ngme. ³⁰ O kha ke khia khi a ri irokhase khase ọgbọsẹ ni o shitọ oni ilegba, ọni o kpẹ ngme egbo, o mu migha. ³¹ Ẹẹ nya a dobe ya meguele, ama o khi ọtuoghuo oghuo, ni enekpọle e wena ali ni a ri udu shi wẹ o. ³² Eni e mhuẹ ayemhẹ imeguele e ke ri ẹghẹghẹ na egbe rọ ngme ini ayemhẹ imeguele o la wẹ egbe ẹ gbe akanya. ³³ Irari khi Eshinegba ọa khi ọna ozughu, ama oyi opfomhẹ. Abi o li shi elemhi igba oyi eni miesuo nya.

³⁴ Ikpotoso e ke khukhu unu ini igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e legba, abi o li shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ elese nya. A khi zẹ wẹ ngme, e ri ochoghọ ke deba omhẹsẹ, abi ushi o ngme.† ³⁵ Ini ẹ nono ni wewẹ e lẹsẹ udi-ingme okhoghuo, e la apfẹ mhila edowẹ. Emhi omama o khi ni ọkpotoso o rọ la ilegba igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ngme.

³⁶ Abi khi obo oye ẹ ungmemhi oyi Eshinegba o te gba ekẹlẹ, abi khi ẹẹ ghuo o lẹsẹ ramhi egbe? ³⁷ Ini ọgbọkhoghuo o sa khi omekeguele lọli khi, okekhi khia khi eri o liẹ khi lọli mhọli ayemhẹ ni o pfuasẹ, o mema ya lẹsẹ khi emini mhi kẹkẹ ẹ ghi ẹ ena khi ushi oyi Onomhuẹ lọ. ³⁸ Ama ini ọgbọkhoghuo o ri ẹlọe gbe ungmemhi ona, a li ri ẹlọe gbe ọli.

³⁹ Irarigho, inyoghuo-mhẹ, a ke nono ni a meguele, ama emuẹ ọda ingmengme, o khi khi ighuighue. ⁴⁰ A ke riẹlẹ emhikpa te ode ni ọa mhuẹ ozughu.

15

Irote eghuli guale oyi iKirisiti

¹ Mena mhia nono ni mhi yele ẹ le inyoghuo, ingme usomhi onete ni mhi rọ tse abọ yẹ ẹ ni a miesuo, ni irudunga oye ẹ o migha nga egbegbo. ² Oni usomhi onete ona a rọ tsumhi ẹ, ini a da mu emini mhi rọ tse abọ yẹ ẹ mhuẹ toto. Ini ọa khi igho, eri a miesuo shi afue.

³ Abi mhi li te ekẹ mie oni usomhi ni o lolo mu ẹlọe, igho mhi li gue ọli yẹ ẹ. Usomhi khi, iKirisiti o ghu-a

to olamhẹ eyawa

abi a li kẹkẹ ọli

shi Ebe-no-pfuasẹ.* ⁴ Khi a rọli tọ, a rọte eghuli guise ọli le ẹlẹ nuzi-esẹ,

abi Ebe-no-pfuasẹ o ngme.†

⁵ O ri egbọli khase iPita,

o tigbe ri egbọli khase eni ogbava.‡

⁶ O tigbe ri egbọli khase,

* 14:21 Li zẹ Aza 28.11-12 † 14:34 Li zẹ Igbae 3.16 * 15:3 Li zẹ Aza 53.5-12 † 15:4 Li zẹ Iwolo 16.8-10; iMat 12.40; Ika 2.24-32 ‡ 15:5 Li zẹ iMat 28.16-17; iMak 16.14; iLuk 24.34,36; iJon 20.19

egbo ni e miesuo ni e bu dose
egbo egbhue uye ali ishe (500),
ni e la asheghuo utoghuo,
ni o khia khi ebubu we
e kie la agbo,

eghuo o e she ghua.
7 O tigbe ri egboli khashe ijemhisi,
neni o tigbe gbo
ri egboli khashe ighiusomhi na kee nya.

8 Ikpukhokho o, o li ri egboli khashe mhe
abi omoo ni a bia shi eghenge ni aa kha bia
li shi. § 9 Irari khi mhemhe mhi ga kpoke na
ighiusomhi na kee enekpole nya a. Mhi aa
fe fu te ni a lu aghiusomhi na kee, itobo khi
mhi mu okholi vule shi igbaa oyi eni e mie
ijesu iKirisiti suo oyi Eshinegba o.* 10 Ama
okhale ni mhia fute ni Eshinegba o li na mhe
o remhe khi emini mhi khi. Ali khi okhale
ni o li na mhe o a li opfu-a. Ini a ke gbo ri ele
oli bino, mhi she ga rosheka gbe akanya dose
we nya. Ama o a khi mhemhe mhi dobe gbe
oli, ama okhale oyi Eshinegba ni o la mhe
egbe a gbe akanya lo. 11 Itobo igho, ini o
khia khi wewe e tsabo oni usomhi, okekhi
obo oyemhe o te bhale o, ungememhi oghuo
anye kie ga ro o tse abo, ni o khi emini a mie
shi.

Irote eghuli guale oyi eni eghua

12 Usomhi oyanye na. A she rote eghuli
guise iKirisiti le. Elo o ke ze khi eghuo e e
ro lie khi iteghuli guale oyi eni e ghu-a o a
la o sho? 13 Ini irote eghuli guise eni e ghu-
a le o a la o, ogho khi aa guise iKirisiti le.
14 Ini o khia khi aa rote eghuli guise iKirisiti
le lo, itsabo oyawa, afue o kha khi, igho li
khi irudunga oyawa. 15 Oa khi igho tse, eni
e pfi otselē kie egholi ma Eshinegba ane
kha khi. Irari khi ane she kpe pfi otselē
guele na Eshinegba khi o rote eghuli guise
iKirisiti le. Ini o khia khi igesikia o kha khi
lo khi aa ya guise eni e ghu-a le lo, eri o
kha rokhase khi o a guise iKirisiti le. 16 Irari
khi ini aa ya guise eni e ghu-a le, aa li guise
iKirisiti le o li khi egho. 17 Ini o khia khi
aa guise iKirisiti le, irudunga oyee o a kha
mhuē emini o kha li na e. Ee a kha kie la
okhena ipfezomu shi olamhe eyee. 18 Ogho
li khia khi, eni e ghuloa ni e mie iKirisiti suo
khi eri e li li opfu-a. 19 Ini o khia khi agbo
ana tse, irudushi ni awa mhuē na iKirisiti o
pfo shi lo, awa a opfu o kha bie gbe ne nya.

20 Egbegi ingme ni o la o khi, a she
rote eghuli guise iKirisiti le, ni o ri awa
mie shi o khi a ya gbo guise eni e ghu-a
le. 21 Irari khi abi eghuli o rote obo oyi
ogbo otuoghuo bhale ikhi Adamu, igho irote
eghuli guise le o li rote obo oyi ogbo otuoghuo
bhale ikhi iKirisiti. 22 Irari khi abi egbokpa
e li rote obo oyi Adamu ghu-a, igho a li ya

rote eghuli guise ogbokpa le, rote obo oyi
iKirisiti. 23 Ama a ya guise ogbogbo le abi
o li te oli, iKirisiti o khi oni odode, o kha
nyene egbe bhale, a tigbe li guise eni e
mie oli suo le. 24 Ishegho ozukhomhi agbo
o bhale, ini iKirisiti o mu ekpabo ayemhe
nya o le, ali eni e mhuē afu ali itoto nya, o
tigbe rue oni omhesē nya na Eshinegba ita.
25 Irari khi iKirisiti o ya ke mhesē ramhi ni
Eshinegba o ro ya ri ebe oli nya kpoke ekoawē
eyoli. † 26 Obe ni o ya kpukhokho mu o le khi,
eghuli. 27 Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme
oli khi “Eshinegba o ri emhikpa kpoke ekoawē
eyoli.” Onana o roli khashe gbo khi aa li ri
Eshinegba ma o ro kpoke na iKirisiti, ikhi loli
ni o ri emhikpa kpoke ekoawē eyi iKirisiti. †
28 Itobo khi ini a da ri emhikpa shi omhesē
oyi iKirisiti se, eghenge agho loli oyoli ni o khi
omioli, o ri egboli kpoke na Eshinegba, oni o
ri emhikpa kpoke na li. Eshinegba o mhesē e
shi emhi nya.

29 Elo ze ni egbo e ro o batazi na egho ni
e she ghu-a? Ini aa ya guise eni e ghua le,
elo o ze ni a ro batazi shi na we? 30 Elo o
ze ni ane ro ri agbo oyanye e shi okhena
eghenge kpa? 31 Anye e la okhena eghuli
ogbelēkpa! Ititiegbe ni mhi ri itobo oye e titi,
irari emini ijesu iKirisiti oyawa o ri ele na e, o
remhe ngme ona. 32 Elo a dabi khi o khi eleli
oyemhe ni mhi ro nu inyagbemhi ebe, ikhi
emose egho na eoli Efesosi kholi? Ini aa ya
guise eni e ghua le bhale agbo,
Awa bie ke le awa a da,

irari khi awa ya ghu-a akō. §

33 Khi ze ni a sese wase-a. “Ikugbe egbo
ebe o, o ma yese egbegi angeli-a.” 34 Nyene
egbe bhale egbhali eye, a tiegbe olamhe le.
Eghuo e e la o ni ea lese Eshinegba. Ni o ri
omama mu e, mhi ro ngme ona.

Idiegbe ni a rote eghuli guise le

35 Ama ogbo o dobe ya mhila ogbo, “Seē a
lie guise eni e ghu-a le bhale agbo? Idiegbe
onabi onoghuo e ke ya mholi?” 36 Yeye
oyeghe! Waa lese khi emini a ro ko o a ya ze
ini o a li kpe ghua? 37 Ini a ri ukpamhi oakpa
ko, o a ke e ze ukpamhi nge, ama ughenge
oli o ke ze ngale. 38 Eshinegba o ri idiegbe
e na ikpamhi abi o ghole oli shi, ikpamhi
emhi nya e mholi idiegbe oyewe. 39 Idiegbe
oyi emhi nya e a li abeghuo. Egbo e mholi
idiegbe oghuo, elamhako e mholi idiegbe
eyewe. 40 Emhi ododa e la idane, emhi ododa e li la
ekēkhe. Otse oyi emhi na idane, o khi oghuo,
otse ni o la emini e la ekēkhe o khi oda. 41 Oyo
o mholi otse oyoli oda ke, uki o mholi otse
olese, ikpetata e mholi otse olese oda. Eni
ikpetata e gbo somhotse dose egbe. 42 Igho o

ya li ini a guise eni e ghu-a le. Idiege ni a ro to, eni e kea e khi ni a ro to. Ama eri a guise oli le ni o a ke ya kea ghue. ⁴³ Ini a roli to, o yemhi osue, o a mhue itoto, ama ini a guise oli le o somhotse-a, o mhue itoto. ⁴⁴ Ini a roli to, o khi idiege ni a me alo gbugbugbu. Ini a guise oli le, o khi idiege ayemhe.

Ini idiege ni a me alo gbugbugbu o la o, idiege elemhi ayemhe o li la o. ⁴⁵ Abi a li keke oli khi, "Omose onodode Adamu, eri a ma li ogbo ni o mholi ayemhe." Ama khi Adamu ni o kpe ukhokho, ayemhe ni o ri agbo a na ogbo o khi.* ⁴⁶ Oa khi idiege ayemhe o kpe bhale, ama oni a me alo gbugbugbu, neni a me oyi ayemhe. ⁴⁷ Adamu, omose onodode, itutu ena eke a ro ma li, Adamu onuzava iloghie o te tiemhile. ⁴⁸ Eni e khi eyi eke, eri e li abi eni a ri itutu eyi eke ma, eni e khi eyi iloghie eri e li abi eni e rote iloghie bhale. ⁴⁹ Ezeze abi awa li ri irokhokho oyi omose ni a ri eke ma so, igho awa gbo li ya ri irokhokho oyi omose ni o rote idane bhale so.

⁵⁰ Mhi gue ona ye e inyoghuo khi, emhi idiege ali emhi oia e ya yo Eghiele oyi Eshinegba. U ke-lye khi eri idiege ni o o ke-a, o ke ya mholi okemhi shi oni iloghie ni o a ya kea. ⁵¹ A ri eso shi egbegbingme osheli ona. Awa nya awa aa ya ghua, ama ini akala ni o kpukhokho o de, a ya mu awa mela-a, bia, ⁵² elemhi ikoko alo khueghie-a, ini oni akala ni o kpukhokho o de. Irari khi akala o ya de, eni e ghu-a e ya ri idiege ni o a ya kea guale, a ya mu we mela-a.† ⁵³ Irari khi idiege ni o o ke-a o mema ya ri idiege ni o a ya ke so, oni o o ghu o ri idiege ni o a ya ghu so. ⁵⁴ Ishegho, ini idiege ni o o ke-a o ri idiege ni o a ya ke so se, ni idiege ni o o ghu o ro ri idiege ni o a ya ghu so se, ungemhi ni ebe o ngme o bhale ya tse ni o li khi,

"A she to eghuli lue
elemhi imuole."‡

⁵⁵ "Eghuli o, ighe imuole
ni u ke dobe ya mu o le mena?"

Eghuli o! Ighe ekpabo eye mena?"§

⁵⁶ Olamhe o ri ekpabo na utamhi oyi eghuli e ta, ni o ro kualiti utse, olamhe o rote ushi mholi ekpabo. ⁵⁷ Ama awa kphemhi na Eshinegba ni o ri imuole na awa rote obo oyi iJesu iKirisiti Onomhuwe oyawa.

⁵⁸ Irarigho, inyoghuo a migha gbaa. A gbe akanya oyi Onomhuwe oyi e ke je odalo, abi a ro lese khi akanya ni u da gbe na Onomhuwe khi o a khi afue.

16

Ukpaghō ni a mie ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na iJerusalemu

¹ Ni mhi ro ngme nga ingme ikpaghō ni a mie ni a ro ya kpaghie igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la eke iJudia obo, ni a keke shi ebe ghi mhe. A ke li abi mhi gueye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la eke iGalesha e li ke riepe.* ² Uka khi uka kpa, a ke rote ikpaghō ni a gbe, rue shi asheghuo abi ogbogbo o mhue, ini a khi gbo ke zela ikpaghō elese ini mhi bhale. ³ Ini mhi bhale, mhi ya keke ebe na egbo ni a ze, mhi keke shi o khi wewe a ghie, e tsua isomhopfa eyeye je iJerusalemu. ⁴ Ini o ke khia khi o ti ni mhi li ye, anye ga kia.

Omhesē ni iPolu o mhese

⁵ Mhi ya bhale ya me e ni mhi rote iMasionia dose se.† ⁶ Mhi nu e ya la denē. Otse, mhi ga la agho okase nya. Eghēghē agho a ke ri ukpaghō kpaghie mhe obo je obiobini mhi ke ya je. ⁷ Mhi aa nono ni mhi me e eloe memena, mhi aa nono ni mhi lese te agho dose tse. Mhia nono ni mhi nu e shito tese ukuku o ini Eshinegba o lama. ⁸ Mhi ya la Efesosi ramhi ele ukpe iPetikositi,‡ ⁹ irari khi asha oni emhi o khueghie-a na mhe shi ana ni mhi ro me asha gbe akanya Eshinegba. Ama khi eni e mu okhue vule shi mhe o e bu.§

¹⁰ Ini iTimoti o bhale, a lolo mu oli epfese, irari oni o gbe akanya na Eshinegba nabi mhemhe o li khi.* ¹¹ Ogbokhoghuo o khi ri eloe gbe oli, ama a kpaghie oli obo ni o ro dobe ti okiali eyoli je odalo shi opfomhe, ni o dobe bhale deba mhe. Mhia khe oli, ali inyoghuo enekpole.

¹² Ingme oyi Apolosi. Eri mhi ga lolo ye oli ude o ko ya feli e, loli ali inyoghuo enekpole. Ama o a ghole oli ni o ro ye memena, ama ini o mhue oni eghēghē, o ya bhale.

¹³ A ke to eloe eke, a migha gbaa shi irudunga, a khi egbo ni e mholi aye, a khi eni e toto. ¹⁴ A ri inono ke gbe ikanya eye nya.

¹⁵ A lese khi iSitefanasi ali omhue-apfe oyoli nya, e kpe todode khi eni e miesuo shi obini eke Akhaya. E she ri egbewe na ugamhi oyi egbo ni a pfa na. Mhi lema e,† ¹⁶ a ke nyese ukhomhi na omhesē oyi egbo eghoghō ali ogboese ni e nu we e gbe ikanya eghoghō.

¹⁷ Egbe e ma mu mhe shi ibhale oyi iSitefanasi ali iFotonatusi ali Akhaikusi irari wewe e ke to-eli e abi aa ro la akaghō. ¹⁸ Eri e ri egbe mu mhe e ti ayemhe oyemhe nga, abi e ri egbe mu e. Egbo enana, e ti ni a tse, e mu akanya.

* 15:45 Li ze Igbae 2.7 † 15:52 Li ze 1 iTesa 4.15-17 ‡ 15:54 Li ze Aza 25.8 § 15:55 Li ze Osia 13.14 * 16:1 Li ze iRom 15.25-26 † 16:5 Li ze Ika 19.21 ‡ 16:8 Li ze iLev 23.15-21; iDeut 16.9-11 § 16:9 Li ze Ika 19.8-10 * 16:10 Li ze 1 iKori 4.17 † 16:15 Li ze 1 iKori 1.16

¹⁹ Igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ eni e la ekẹ Esha ẹẹ tsẹ ẹ. Akuila ali iPisilia ali igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni ẹ lona apfẹ oyẹwẹ, e li ẹ tsẹ ẹ otşę irudunga.† ²⁰ Inyọghuo nya ni e la ana ẹẹ tsẹ ẹ. A ke tsẹ egbe egbegbi otşę a ghele mu egbe. ²¹ Mhẹmhe iPolu mhi ga ri obọ ma ebe ona. ²² Oni ọa da nono ingme oyi Onomhue ne, Eshinẹgba ọ ya pfa ezọ mu oli. Mhi lema, Onomhue ọ kele bhale. ²³ Okhale oyi iJesu Onomhue o ke deba ẹ.

²⁴ Inono oyẹmhe o ka nu ẹ la nya ni a khi eyi iJesu iKirisiti. Atşę.

Ebe onuzi-eva ni iPolu o keke ghi egbo IKoritia Eni e miesuo

¹ Mhemhe iPolu, aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ze abi o ghole oli shi mhi khi, li shi inyoghuo awa iTimoti. Mhemhe mhi keke ebe ona ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo onayi Eshinegba ni e la eoli iKoriti ali eni a pfa na nya ni e la eke Akhaya.*

² Mhi lema Eshinegba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue e ka li okhale na e, e ri opfomhe na e.

Eshinegba ona irudushi nya

³ Awa kueghie Eshinegba, ni o khi ita iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, loli o khi ita ona ilelemhi, ni o khi Eshinegba na irudusho nya. ⁴ Loli o ri udu e shi awa o ini awa la osoli khi osoli, ni awa li dobe ri udu shi eni e la osoli o, ikhi irudusho onabi Eshinegba o ro shi awa o. ⁵ Itobo khi awa li nu iKirisiti me osoli ebubu eyoli, awa li ya rote obo oyi iKirisiti kemhi irudusho oyi Eshinegba ni o gbeku o. ⁶ Anye kha me osoli, ni a ro mholi irudusho ali imiepfuese lo. Oekhia khi eri a ri udu shi anye o, ee a ri udu shi o, ni o re e mholi irabomudu ri egbe mie osoli onabi anye li ri egbe mie. ⁷ Irebenga ni anye regbenga e, o kie migha, itobo khi anye lese khi abi a li nu anye me osoli eyi anye, igho a li nu anye mholi okemhi shi irudusho oyanye.

⁸ Inyoghuo, anye e nono ni a lese osoli ni anye me obini Esha. Eri anye me ukpokpomhi omunu ni o ne anye abo. Ni o khia khi eri anye ke khena egbe anye eghuli ukhomhi.† ⁹ Eri anye she ri oli shi udu khi eni eghuli o mema ke ya gbe anye ke khi. Eri a me ona ini anye khi regbenga egbe anye, se ni Eshinegba tse ni oo guise oni o ghu-a le. ¹⁰ Loli o rue anye okhena eghuli ukhomhi le, o ya rue awa o le. Loli awa ri udu nga khi o ya gbo rue awa o le. ¹¹ A li ri iromhi ke kpaghie anye obo, ini ebubu egbo e me asha ri itobo oyanye kphemhi na Eshinegba, oni o pfo udu ri iromhi ni ebubu egbo e so a tse.

IPolu o mu ugbamhi eyoli pfi

¹² Anye ma tono obo udu shi o, udu oyi anye ni oo gue anye ez o gbo pfi otsela shi o, khi, angeli oyanye elemhi agbo ona ali angeli ni anye nu e ngeli, khi ikhueghie elemhi-a ali igesikia oyi Eshinegba o ri anye e gbe akanya. Oa khi ileasingme agbo anye te riela ona, ama okhale oyi Eshinegba a ro riela oli. ¹³⁻¹⁴ Emini a dobe ya ze, ni o ya gbo lo e

eso anye keke ghi e. O kha rie khia khi emini anye e ngme oa lo e eso pfo ne, anye mholi o shi udu khi o ya lo e eso pfo nya elelese, ni a ri anye ke tono obo udu, abi anye li re e ya ke tono obo udu, ogbele oyi iJesu Onomhue oyawa.

¹⁵ Itobo khi mhi aa mholi akhokhomhe shi ona, mhi ro nono ni mhi kpe bhale ya bino e, ni a mholi ikhivose asha eva. ¹⁶ Mhi she gba li khi mhi bhale ya bino e ini mhia le iMasidonia ali ini mhia jele, ni mhi me asha mie e ikpagho ro ye eke iJudia.‡ ¹⁷ Eri a dabi khi mhia dobe ya lie khi emini mhi ya riela na, ni mhi riela oli? Abi khi eri mhi li abi ogbo ni o khe, "Ii." O gbolo e, "Iiye." Ini mhi ba riela oguemhe oyi ogbo? ¹⁸ Abi ungmehi oyi Eshinegba o migha shi igesikia, igho emini mhi gueye e oa li khi unu eva ni o ri utoghuo lie "Ii." Ali "Iiye." ¹⁹ Itobo khi iJesu iKirisiti Omi Eshinegba ni mhemhe ali iSivanosi ali iTimoti anye ro tse abo ye e, oa khi, "Ii." Ali "Iiye," egeghie ogghuo. Ama Eshinegba "Ii," o khi.§ ²⁰ Irari khi emiemini Eshinegba o ro nga nya, iJesu iKirisiti o rewe nya khi, "Ii." Irarigho, rote iJesu iKirisiti awa te e mie "Atse." Ni anye ro ri ufumhi na Eshinegba. ²¹ Ama Eshinegba o ri anye ali ee migha elemhi iKirisiti. Loli o ze awa. ²² O she shi olele oyoli shi awa egbe. O ri Ayemhe-no-pfuase shi awa udu abi olele ni o khi iyobo shi emini Eshinegba o ya riela na awa. ²³ Ama mhi ze Eshinegba otsela, loli o lese udu oyemhe. Itobo khi mhi aa nono ni mhi ri elemhi ibibi nu e ngme, loli mhi aa ro ke ye iKoriti. ²⁴ Oa khi eri anye ri ekpabo gueye e emini a ya miesuo. Anye lese khi a migha gbagbagba shi irudunga. Itobo ni a mholi oghele anye ro nu e gbe akanya.

2

¹ Loli o ze ni mhi rogho khi, mhi aa ke gbo ya bhale deba e, ini mhi khi yese e udu-a. ² Ini mhi yese e udu-a, ogghuo o la akagho ni o ya ri egbe mu e. Se ni oni ogbo ni mhi yese udu-a. ³ Loli o ze ni mhi ro keke ebe oggho ghi e, itobo khi mhi aa nono ni mhi bhale ya me iyese-udu-a obo eyi eni e kha remhe ghele. Irari khi mhi lese khi ini mhia ghele egeghie agho, ee a lie ke ghele. ⁴ Elemhi ukpokpomhi osoli ali ameh evie mhi te e keke ebe ona ghi e, oa khi eri mhi ni udu o ba yese e-a, ama ni a ro lese abi mhi nono ingme oye nya ramhi. ⁵ Ama ini ogbokoghuo o pfi iyese udu-a, oa khi mhemhe o mema lolo yese udu-a, ama ee nya o rote opfoghuo yese udu-a. Ama khi, mhia nono ni mhi ngme oli ze dose ana. ⁶ Osoli ni ebubu e e lama shi a na ogbo onana, e bu. ⁷ Ama a ro topfa li a gbo ri udu shi oli o, ini o khi yese udu-a

* 1:1 Li ze Ika 18.1 † 1:8 Li ze 1 iKori 15.32 ‡ 1:16 Li ze Ika 19.21 § 1:19 Li ze Ika 18.5

dōşē ode, ni o te ya pfanō ku ōli alo. ⁸ Mhi lema e, a zē ni ō leşē khi egbeğbō a nono ingme oyōli. ⁹ Eri mhi mu e fe bino ni me ini a ri ungmēmhi oyēmhe ya gbe akanya. ¹⁰ Ini a rō topfa oğbōkoghūo shi emini ō rieleş, mhemhe mhi li rō topfa li. Ini o khia khi mhi mhue emini mhi kha rō topfa, mhi she rō topfa. iKirisiti ō khi oşleş oyēmhe khi mhi she rō topfa. ¹¹ Eghēghe aghō, oğphaghie ōa me ashikhoghūo regbēga dōbē mu awa ō ya le, itobō khi awa aa khi eni eā leşē igbamhi eyi oğphaghie.

Egbe akanya ena ishobō onogbō

¹² Abi mhi rō bhale iTiroasi ya gue usomhi onete oyi iKirisiti le, mhi me ōli khi Eshinegba ō khueghie ode-a na me shi akanya oyōli, shi oobō. ¹³ Udu oyēmhe ōa sheshe, itobō khi mhi aa me iTatōsi oobō. Ighō mhi tşē eğbō ena obō okhila, mhi ya je iMasidonia.*

¹⁴ Ama, awa kueghie Eshinegba. Lōli ō zē ni iKirisiti ō rō ri awa la orōlō ni a la mie obō abi eni e mu ō le. Ō ri awa ri ilēşē oyi iKirisiti e gbhiaku asha kpa abi ikphela. ¹⁵ Eshinegba ō she ri awa mele ighiusomhi eyōli-a, ni awa ba ri usomhi onete oyōli gbhiaku asha kpa, abi ikphela oyi ituale ni oğ pfiē o liē gbhiaku, ni o lo iteva eğbō eni a mie e pfuese ali eni e nono ni wewē e pfua. ¹⁶ Uwēmhi ūgō oyi eghuli, usomhi oyawa ona o khi shi eni e ya pfua, ama upfiēmhi oyi aghō o khi shi eni a mie e pfuese ō. Oghuo ō dōbē gbe onana? ¹⁷ Anye aa khi eni e ri ungmēmhi oyi Eshinegba nono e pfue abi eğbō eghuo e li. Ama ighiusomhi eyi Eshinegba ni e ri iğesikia ngme ungmēmhi oyōli anye khi. Ekpabō oyi iKirisiti anye rō gue usomhi oyanye le. Eshinegba ō khi oşleş oyanye.

3

Eri eğ ga ena ishobō onogbō

¹ Ōa ya li abinē khi eri anye ke e titi egbe anye mena? Anye eā li abi eni e mie ebe ni a titi we shi neni e tsabō ungmēmhi ye e, ali ni e kha gbolo te aghō vu e gbo mie e ebe oghoghō olese? Anye eā mhōli emini anye ri ebe eghoghō ō rieleş. ² Eē oyē e a khi ebe oyanye ni a keķē shi ekelemhi udu oyi anye ni eğbō nya e me eē zē. ³ Eri o rōkhasē khi ebe ni iKirisiti lōlighuo ō keķē, a khi. Itobō khi a mie itsabō ungmēmhi oyanye suō. Ōa khi oğbō ō ri atsu keķē e shi ebe, ama Ayēmhe oyi Eshinegba ō keķē e. Ōa khi ukiekiemhi eche ō keķē e shi ama elemhi udu oyi eğbō.*

⁴ Onana o khi iregbēga ni anye mhōli na Eshinegba rōte obō oyi iKirisiti. ⁵ Ōa khia khi eri anye ghō guē e gbe oni akanya ona, ama Eshinegba ō ri iğuegbe-akanya ona na anye.

⁶ Lōli ō ri anye khi eguegbe oyi akanya igue ungmēmhi oyōli le, na ishobō onogbō, ni ōa khi oni a keķē shi ebe, ama ena elemhi Ayēmhe. Irari khi emini a keķē shi ebe, eri o ri eghuli e bhale, ama Ayēmhe ō ri aghō a na oğbō.†

⁷ Ushī oyi iMosisi ni o ri eghuli bhale, ni a keķē shi ikiekiemhi eche, ufumhi ni o gē nyanyanya, ni oğ kala, o deba bhale. Ini oni ufumhi ona ni o zē khi eğbō iZirēni eā ke dōbē e bino iMosisi alo ukhomhi tatata, o kala,† ⁸ Şē ufumhi oyi ikanya eyi Ayēmhe ni o ri aghō a na oğbō o ke beşhi ya li? ⁹ Ini ufumhi o la ugamhi ni o ri eghuli e bhale, şē ugamhi ni o ri ipfuasē e bhale ōa li ya mhōli ufumhi oni o fune? ¹⁰ Itobō ona, awa dōbē ya liē khi emini o kpe lighō mhōli ufumhi ni o gē nyanyanya eleşē, ōa ke mhōli ufumhi, itobō ufumhi oyi emini o ke to-ēoli ōli. ¹¹ Ini emini oo kala, o mhōli ufumhi, şē ufumhi ni o la oni o migha aghō aghō oğ liē fu ne.

¹² Itobō khi anye mhōli oni irudushi ona anye rō li ghō mhōli igbeudu. ¹³ Anye eā li abi iMosisi ō li, ni o ri ijejēti ku alo ini eğbō iZirēni e khi me abi oni ufumhi ni oo gē nyanyanya oghō, ō li i kala li alo-a. ¹⁴ Ama eri a guese wē udu, irari khi ramhi amo, eri a kie ri oni ijejēti oghō ku wē alo, ini eē zē ebe ishobō ona eleşē. Ini oğbō ō rō ghi iKirisiti ko tşē, ō rō ō rue oğbō oni ijejēti alo-a. ¹⁵ Ighō o kie li ogbe na amo, eri ijejēti o kie guese wē udu ini eē zē oni Ushī oyi iMosisi. ¹⁶ Ama ini oğbō da mupfi bhale deba Ōnōmhue ne, ō rue ōli oni ijejēti ode-a.* ¹⁷ Ōnōmhue ni a ngme shi akana ena, lōli khi iKirisiti, Ayēmhe oyōli ō te e gbe akanya, ali khi ashini Ayēmhe oyi Ōnōmhue ō da la ne, e pfua o la akaghō. ¹⁸ Alo eyawa nya ni aa ri ijejēti ku, o ri ufumhi oyi Ōnōmhue e gē nyanyanya abi ughēghe. Oni ufumhi oghō, obō oyi Ōnōmhue ō te bhale, ni ō khi ōni Ayēmhe. Lōli ō mu awa pfi ya li abi lōli, rōte ufumhi ni o rue e nga ō.

4

Osoli ali oşuemhe ni e la akanya oyi iKirisiti

¹ Irarighō, aborōkhia khi ilēlemhi oyi Eshinegba anye rō mie akanya igue ungmēmhi le ona eghō, lōli egbe eā rō pfo anye-a. ² Eri anye ri ochoghō she kie angeli osheli ali omama. Anye eā ya ngeli angeli ikpamhika wēkhi eri anye e mu ungmēmhi oyi Eshinegba ukhomhi pfi kpōke. Ochoghō eri anye ri emini e khi iğesikia khase gboō, abi o khi shi ukpeloē oyi Eshinegba. Onana o ri eğbō mie shi ō khi eni a ri egbe e nga anye

* 2:13 Li zē Ika 20.1

* 3:3 Li zē Okiali 24.12; ijere 31.33; Ezik 11.19; 36.26

† 3:6 Li zē ijere 31.31

‡ 3:7 Li zē

Okiali 34.29

§ 3:13 Li zē Okiali 34.33

* 3:16 Li zē Okiali 34.34

khi rōte udu oyewē ni ọọ gue wē ezo. ³ A kha usomhi onete ni anye gue ẹ le sheli, eri a rōli sheli na eni e ya pfua. ⁴ Okphaghie ni ọọ mhese ẹ shi agbo ona, ọ she zuse egbō ni ẹa miesu udu ini e khi me akpa ali ufumhi ni o la usomhi onete oyi iKirisiti, oni loli ali Eshinegba e li abeghuo tee. ⁵ Irari khi anye aa ri egbe anye tse abo, ama iJesu iKirisiti anye ro ọ tse abo, khi loli ọ khi Onomhue, ali khi eni ẹ ẹa enaye ẹ anye khi, irari oyi iJesu. ⁶ Ebe-no-pfuase ọọ, “Eshinegba ọ gueye akpa o rōte alo ebili ge lasele.” Mena oni Eshinegba ọ ri akpa oyoli ẹ ge shi elemhi udu oyanye, ni ẹ a rō lese khi ufumhi oyeleue khi, alo eyi iJesu iKirisiti a te ẹ me ọli.*

⁷ Eri anye li abi akhe afue ni a ri oni ẹpfue onana shi. Ona o rokhasẹ khi ekpabo eniemhi, obo oyi Eshinegba e te ẹ bhale, ọa khi obo oyanye. ⁸ Isheghuo a na anye osoli, ama ọa pfuse anye-a. Isheghuo anye mhōli akhokhomhe, ama anye ẹa la okhena. ⁹ A me anye oni olimhi ama Eshinegba ọa tsua anye pfi-a. A gbe anye de eke, ama anye ẹ ghua. ¹⁰⁻¹¹ Ogbelẹ kpa anye ro la okhena eghuli itobo oyi iJesu. Eri onana ni anye ẹ me egbe o li abi irokhokho eghuli ni iJesu ọ ghu, eghēghē agho ni ọ ri egholi khasẹ elemhi agbo oyanye. ¹² Onana o guele khi akanya ni anye gbe ẹ na iJesu, eri o ri anye la okhena eghuli ogbeleka, ama agbo onagbo o ro ọ na ẹ. ¹³ Ebe-no-pfuase ọọ, “Irari khi mhi mhōli irudunga mhi ro ngme.” Oni ayemhe irudunga onana, anye li ro ngme.† ¹⁴ Anye lese khi Eshinegba ni ọ rōte eghuli guise iJesu Onomhue le bhale agbo ọ ya li rōte eghuli guise anye le, o rue anye ali ẹ bhale odalo oyoli. ¹⁵ Itobo oye ẹ a rō riẹle enana nya, ni ebubu egbō e lese okhale ni Eshinegba o li, ishegho ni e ke so iromhi ikphemhi ri ufumhi na Eshinegba.

Agbo irudunga

¹⁶ Itobo onana, egbe ẹa tigbe ya pfo anye-a, ini anye ririẹ kuanọ-a pfo, ama ogbele kpa ekelemhi udu oyanye o ro ọ khi onogbo-a shi ọ. ¹⁷ Eri ikuku osoli ni ẹa ya tese eyi anye, e muno anye egbe ẹ khe ufumhi na agboagbo. Loli o ze khi osoli eyi anye e li abi emhi afue shi anye ọ. ¹⁸ Emini aa me eloe ẹa ya la ọ agboagbo, ama emini aa ya me eloe ẹ ẹ la ọ agboagbo. Loli o ze khi anye ri udu oyanye shi emini aa ya me eloe.

5

Apfe oyawa na iloghie

¹ Anye lese khi ini idiegbe oyanye ona, na elemhi agbo, ni o li abi okhoro, o ghua, anye mhōli idiegbe olese ni o rōte obo oyi Eshinegba bhale. Ikhi idiegbe no ọa ya ghu ni o la iloghie, owa ni ọa khi abo a ro mama

li. ² Memena eri anye la oni elemhi idiegbe na agbo ona a to ekperumhe-a, irari khi eri ọọ ghole anye ni a kpha oni owa na iloghie so anye. ³ Itobo khi ini a rōli so anye, anye ẹa ke ya la irumheba. ⁴ Irari khi abi anye kie li la idiegbe ona agbo ena, eri anye ẹ to ekperumhe-a abi eni egbe ẹ to. Ọa khi eri anye ẹa ke nono ni anye ke la oni idiegbe oyanye ona, ama eri ọ ghole anye ni a ri idiegbe na iloghie ni ọa ya ghu ghue egho so anye. Eghēghē agho ni agbo o to idiegbe ni ọọ ghu luẹ elemhi imuole. ⁵ Eshinegba ọ ma anye shi agbo na agboagbo ona, loli ọ gbo ri oni Ayemhe shi anye egbe ni ọ khi iyobo khi loli ya riẹle emini ọ ro nga na awa. ⁶ Irarigho, anye ro ọ mhōli igbedu eghēghē kpa.

Anye gbo lese khi ini anye kha da la apfe elemhi idiegbe oyanye ne, anye ẹa ke nu Onomhue la. ⁷ Ama irudunga o ri anye la agbo, ọa khi emini anye ri ukpeloe me, o ri anye la agbo. ⁸ Udu oyanye o migha gbaa shi ọ, khi, oo kha ti anye eloe ni anye lase idiegbe oyanye ona le, ni anye nu Onomhue la apfe. ⁹ Irarigho, eri anye ro li shi udu oyanye khi anye mema ya riẹle emini o ghole ọli, okekha khi anye ke la apfe elemhi idiegbe oyanye o, okekhi anye ẹa la apfe elemhi idiegbe oyanye. ¹⁰ Irari khi awa nya, awa mema bhale ya migha odalo ukpekhomhi iguezo oyi iKirisiti, ni ogboagbo ọ ro mie ifata ni o khi oyoli, shi emini ọ riẹle abi ọ ro la idiegbe oyoli, shi oni o ti o, shi oni ọa ti.*

Akanya iri-egbo ali Eshinegba riẹle

¹¹ Irarigho, aborokhia khi anye lese emini inulishi oyi Onomhue o khi egho, loli anye ro rōsheka rōli ẹ lo egbō eso. Emini anye khi o ga khueghie-a shi Eshinegba ọ, anye gbo sa khi o gbo ligho khueghie-a shi udu oye, ni ọọ gue ẹ ezo. ¹² Ọa khi eri anye titi egbe anye ẹ khasẹ ẹ, ama eri anye ri eghēghē ẹ na ẹ ni a me asha ri anye ke gha. Eghēghē agho ni a me emini a ya so egbō eni e ri emini ri ukpeloe ẹ me ẹ gha, ocho ni e kha ro ri emini e la udu, ke gha. ¹³ Ini anye ẹa ke lese emini anye ẹ riẹle, irari oyi Eshinegba lo, anye kha ke lese emini ẹ riẹle o, irari oye ẹ lo. ¹⁴ Inono oyi iKirisiti o mhese ẹ na anye, itobo khi anye me ọli me khi ogbo otuoghuo o ghu-a na agbo nya, irarigho eri awa li ghu pfa olamhe. ¹⁵ Eri iKirisiti ọ ghua na ogbokpa ini eni e la agbo e khi ke la agbo na egbe we, ama ni e ke la agbo na oni ọ ghua ni a gbo guise le na we.

¹⁶ Itobo igbo, rōte ana je odalo, anye ẹa ke ri ukpeloe ni egbō na agbo e ro bino egbō ke bino ogbo khoghuo. Ini o ririẹ khia khi anye kpe lina ri ukpeloe agbo bino

* 4:6 Li ze Igbae 1.3 † 4:13 Li ze Iwolo 116.10 * 5:10 Li ze iRom 14.10

iKirisiti eḡheḡhe ni o doṣe, anye ɛa ke ligho. ¹⁷ Irarigho, ini oḡbo o da she ku ma iKirisiti o ne, oḡbo onoḡbo ni a leṣe ma o ke khi, agbo onodi o she doṣe, agbo onogbo o ke la. ¹⁸ Eshineḡba o ga riḡe eni emhi enana nya. Loli o ri awa ni awa kpe khi ebe o li nu egbeoli riḡe, roṣe obo oyi iKirisiti. O ri akanya na awa, awa ro ke ri eḡboṣe nu luḡ riḡe. ¹⁹ Eri Eshineḡba o ri eḡbo na agbo nya nu egbo li riḡe roṣe obo oyi iKirisiti, ni o khia khi Eshineḡba o ri olamhe mu ota so we. Igho o she ri usomhi ni a ro ri eḡbo ali Eshineḡba a riḡe nga awa obo. ²⁰ Irarigho eni e to eloli iKirisiti awa ke ri irarigho khi, ni o ro li abine khi eri Eshineḡba o roṣe unu oyawa a lema eḡbo. Anye lema e na iKirisiti, a ka nu Eshineḡba ro riḡe. ²¹ Eri Eshineḡba o ri iKirisiti ni o mholi olamhe mele ona olamhe itobo oyawa, eḡheḡhe agho, ni awa me asha roṣe iKirisiti mholi ipfuase oyi Eshineḡba.

6

¹ Abi eni wewe ali Eshineḡba e ga a gbe akanya oghuo, anye lema e, a khi ze ni a mie okhale oyi Eshineḡba shi afue. ² Irari khi Eshineḡba o o lie, “Abi eḡheḡhe ni mhi ro ya riḡe isomhelemhi na e, o ro ramhi, mhi ri eso shi e eke, abi ogbele imiepfuese oye e o ro ramhi, mhi kpaghi e obo.” Mhi gueye e khi memena o khi eḡheḡhe isomhelemhi, amo khi ogbele imiepfuese.*

³ Anye ɛa ya pfi ozuode shi oḡbokhoghuo ode, ini eḡbo e khi me emini o a ti okhoghuo gue shi akanya oyi Eshineḡba ni anye e gbe. ⁴ Ama abi ighumha eyi Eshineḡba ni anye khi, eri anye ri emini anye khi khase odekhole, abi anye li ri egbe mie osoli ali umhame ali iyese-udu-a. ⁵ A gbe anye itali, a gbo mu anye shi oḡba-ighumha, a la onyaghu kuale anye utse, anye gbe akanya agbeghua, anye mhue umha-ke-lese ali okiamhi.† ⁶ Ama anye kie la elemhi ipfuase ali ilese, ali irabomudu ali isomhelemhi, roṣe Ayemhe-no-pfuase ali inono ni o roṣe udu igesikia lasele. ⁷ Anye e ngme ingmemhi igesikia, ali ekpabo oyi Eshineḡba o la anye egbe e gbe akanya. Akhegbe oyanye khi igue-ngeli odalo oyi Eshineḡba, abi okhulikohue o lie mu itsua okholi mhue obita ali oḡbo. ⁸ A ri ekpe na anye a gbo yeghe anye-a, a ngme onete oyanye, a gbo ngme onobe oyanye. Anye eḡbo igesikia, a lu anye elo-egbhue, ⁹ E li anye abi eni aa lese, ama a kie lese anye, a li anye abine khi eni e

ghuloa anye khi, ama, a me o li me khi anye kie la agbo. A na anye osoli ama aa gbolo anye-a, ¹⁰ Anye mholi iyese-elemhi-a, ama anye kiele e ghele, anye li abi eni ɛa mhue, ama eri anye ri ebubu eḡbo khi eni e pfue. Anye li abi eni ɛa mholi emhi khoghuo, ama emhikpa anye mhue.

¹¹ Eḡbo iKoriti, anye she ri igesikia nu e ngme, anye khueghie udu oyi anye-a gbodogio deba e. ¹² Anye e ti egbe je ukhokho inono ni anye mholi na ee, ee tse aa ke nono anye. ¹³ Irarigho, mhi nu e ngme abi eniye eyemhe, a li mholi usamhi nabi anye sa deba e na anye. A khueghie udu oye e-a na anye gbodogio.

¹⁴ Khi ze ni u nu oni o a miesuo ke riḡe emhi kugbe. Se, igesikia ali eḡbholi e li gue la asheghuo kugbe? Elo o ku akpa ali obili gbe? ¹⁵ Elo e ku iKirisiti ali Okphaghi? Abi elo oni o miesuo ali oni o a miesuo e mholi kugbe? ¹⁶ Ilama-kugbe onoghuo o la Owa Oyi Eshineḡba ali ikhumhi o? Irari khi Owa Oyi Eshineḡba ni o la o, awa khi, ezeze abi Eshineḡba o ngme o li khi,

“Mhi ya la we elemhi,
mhi la we iteva a kia,
mhi khi Eshineḡba oye we,
we we e khi eḡbo eyemhe.”‡
¹⁷ “Irarigho, a roṣe we iteva lasele,
ni a khi o da shi we o,
ali a khi ri obo ti
emini o a pfuase,
eḡheḡhe agho
ni mhi ti e mama egbe.”
Eshineḡba Onomhue no fune nya,
o ngme na. §
¹⁸ “Mhi ya khi ita e,
ee a khi imimhe
emoṣe ali ikpotso.”
Eshineḡba Onomhue no fune nya
o ngme na.*

7

¹ Aborokhia khi awa mholi ishobo ena, emole mhe, awa kpe idiegebe ali ayemhe oyawa-a, roṣe emini e ri ichimhi e shi oḡbo egbe ali ayemhe nya. Awa ke roshaka ini awa doḡ ramhi iroḡfuase pfo nya, itobo khi awa a na ulishi Eshineḡba.

Igbaa oyi eni e mie iesu iKirisiti suo e ri egbe mu iPolu

² A khueghie udu oye e-a na anye. Anye ɛa li oḡbokhoghuo onobe, wekhi eri anye yese oḡbokhoghuo udu-a, uke-lie khi eri anye li oḡbokhoghuo le. ³ Oa khi eri mhi ngme ona ro pfueche e-a, irari khi mhi kpe ngme o li khi ingme oye e o la anye elemhi udu ramhi ni anye ro ya lama nu e ghua, okekhi ni anye

* 6:2 Li ze Aza 49.8 † 6:5 Li ze Ika 16.23 ‡ 6:16 Li ze iLev 26.12; Ezik 37.27; 1 iKori 3.16; 6.19 § 6:17 Li ze Aza 52.11 * 6:18 Li ze 2 iSam 7.14; 1 Okhe 17.13; Aza 43.6; ijere 31.9

rọ nu ẹ la agbọ. ⁴ Mhi lolo regbenga ẹ, mhi ma rẹ ẹ gha gba. Elemhi osoli ni anye mę nya, eri iridushio ali oghẹle oyanye o vọ ọ tsuakua.

⁵ Irari khi abi mhi rọ lo iMasidonia le, idiegbe oyanye ona ọa mhọli iyemhẹa okhọghuo. Odẹ-khodẹ a na anye osoli, eghuo e nu anye wola, ulishi o la anye udu. ⁶ Ama Eshinegba na irudusho, ni ọ ri udu ẹ shi oni egbe e pfo-a ọ, ọ ri iTatosi ni ọ bhale ri udu ke shi anye ọ. ⁷ Ọa khi ibhale oyọli tse o ri udu shi anye ọ, ama abi a li ri udu shi ọli ọ. O gbo gueye anye abi o liẹ ghọle ẹ ni a mę mhẹ, ali abi a li viẹ oya, ali abi ingme oyemhẹ ọ li mu ẹ egbe. Irarigho, oghẹle oyemhẹ o rọ fu dọse abi o kpẹ li ghue.

⁸ Ini ebe ni mhi kekẹ ghi ẹ, o ri iyese-udu-a na ẹ, ọa limhẹ egbe abinẹ khi emini ọa ti ni mhi riẹle. O kie remhẹ chima, mhi mę khi ebe oyemhẹ o rẹ ẹ yese udu-a ukuku eghẹghẹ. ⁹ Ama egbe e kiele mu mhẹ, ọa khi itobọ khi mhi ri udu oyẹ yese-a, ama itobọ khi iyese-udu-a oyẹ o rẹ ẹ mu pfi. Eri a mhọli iyese-udu-a abi Eshinegba ọ nono ọli shi. Irarigho, ọa li ẹ onobe. ¹⁰ Irari khi iviẹ-osoli ni o ghọle Eshinegba, eri o ri ogbọ ọ mudu pfi, o rọli ẹ nono ni a mie ọli pfuse. Onana ọa ri ogbọ ngomhi obọ-a. Ama ini ogbọ viẹ osoli abi egbọ na agbọ, eghuli o rọ ọ bhale. ¹¹ A lẹsẹ bino emini iviẹ-osoli ni o ghọle Eshinegba ọ rọ na ẹ. Abi a li rọshẹka ni a rọkhasẹ khi aa mhue umhaguẹli. Elemhi e bi ẹ. Abọ e sha ẹ, ni o rẹ ẹ yila. A gbolo nono ni a sọ ingme shi odẹ igesikial! A rọkhasẹ khi aa mhọli ashini a te riẹle oni ingme dọ-a, eghẹghẹ kpa.

¹² Irarigho, ini mhi ririẹ kekẹ ebe ogho ghi ẹ, ọa khi irari eni e li ingme wẹkhi irari eni ẹa li ingme. Ama eri mhi kekẹ ebe ona ghi ẹ, ni a ba mę abi ingme oyanye o li mu ẹ egbe odalo oyi Eshinegba. ¹³ Enana nya e ri udu shi anye ọ.

Abi o li ri irudusho na anye, igho egbe ma mu anye abi anye rọ mę abi iTatosi ọ li ghele, itobọ ayemhẹ oyọli o ti nge abi ẹ ẹ nya a ri egbe mu ọli. ¹⁴ Mhi kpẹ rẹ ẹ tonu obọ udu khasẹ iTatosi, ama aa ri omama mu mhẹ. Abi emini anye gueye ẹ nya e li khi igesikia, igho abi anye rẹ ẹ gha khasẹ iTatosi o li ya khi igesikia. ¹⁵ Igho inono ni ọ mhọli na ẹ o li nga shi ọ, ini ọ sato abi a li suọ esọ na li, ali abi a ri ulishi ali iguomhise-egbe mie lọli. ¹⁶ O ma remhẹ ghele gba khi eni e zẹ ri egbe ẹ nga a khi.

8

Abi eni e miesuọ e liẹ somhopfa

¹ Inyoghuo, anye ẹ nono ni a lẹsẹ afu ni Eshinegba ọ rọ na igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e la ekẹ iMasidonia.

² Eri a rọte osoli ni e mę mu wẹ fe bino, ama eri e kie ri ukpokpomhi oghẹle e somhopfa, abi o riẹ khia khi ẹa mhue. ³ Mhi gue ọli ẹ ye ẹ egbegbọ khi eri e pfue elemhi somhopfa dọse ashini e mhue ramhi. ⁴ E lema anye, anye kpekpe anye zẹ ni wẹwẹ e mhọli okemhi shi oghẹle ni o la irik-paghiobọ na egbọ eyi Eshinegba ni e la ekẹ iJudia.* ⁵ Eri e ga riẹle dọse abi anye sa khi e li ya riẹle. E kpẹ te ododẹ ri egbe wẹ na Onomhue, neni e ke ri egbe wẹ na anye abi Eshinegba ọ nono ni e li riẹle. ⁶ Irarigho, anye rọ lema iTatosi, oni ọ rẹ ẹ bele oni egbegbi akanya ona, ọ kpaghie ẹ ni a ri eminin ni a gba ekẹ le ramhi ukpese. ⁷ Eri a gue ẹ riẹle emhikpa dọse egboese nya. A toto irudunga nẹ, a gue ẹ ngme emue nẹ, a gbo lẹsẹ nẹ. A ma nono ni a rue obọ-a, a gbo nono ingme oyanye nẹ. Zobẹ ni u dọse ogbokpa okpokhe ilili.

⁸ Ọa khi itoto mhi rọ mhese ọli na ẹ ama eri mhia mhese igesikia ni o la inono ni a mhọli bino, abi mhi li rọli ẹ khokho omuegbe ni egboese e mhọli na anye. ⁹ A lẹsẹ abi okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa o li, khi aboriẹkhia khi oni ọ pfue ọ khi, eri ọ ri egbe ọli mele ọna umhamẹ-a shi itobọ oyẹ ẹ, ni ọ mę asha ri umhamẹ oyọli rẹ ẹ pfue.

¹⁰ Ude ni mhi ya ye ẹ ena, ni o rọ ti ẹ egbe lọ: O ma ti ini isomhopfa ni a te ekẹ bele aolukpe ni a rọli ramhi ukpese, abi a li kpẹ te ododẹ khi eni e mhọli oghuemhẹ somhopfa, ni e gbo somhopfa. ¹¹ A zobẹ ni a pfuse oni akanya gbe pfo, ni abi o li te ekẹ mu ẹ egbe ni a rọ somhopfa, ni a ligho somhi oni opfa abi abọ e tẹ ẹ. ¹² Emini a mhọli ọa mu Eshinegba ẹloe. Emini o mu ẹloe khi abi a li mhọli oghuemhẹ ni a rọte emini a mhue somhopfa, ọa khi oni aa mhue, áá bino.

¹³ Ọa khi eri mhia mie egbọ eghuo itsua shi ekẹ ni mhi rọ ri itsua na egboese tsua. Ama ni a ga li abeghuo. ¹⁴ Aborokhia khi a mhọli gbeku ọ memena egho, o ti ni a kpaghie eni ẹa mhue obọ. Ini wẹwẹ e ke li mhue gbeku ọ ẹlelese, ni ẹ ẹ aa ke rọ mhọli, wẹwẹ e li kpaghie ẹ obọ, ishegho o gue ti ẹ egbe abeghuo. ¹⁵ Abi a li kekẹ ọli shi Ebe-nopfuase khi,

“Oni ọ ti ẹ gbili

ọa ya tigbe mhọli gbeku ọ,

ama oni ọ ti ikukuwẹ gbili,

emhi khoghuo

ọa tigbe ẹ baliku.”†

A ghie iTatosi je iKoriti

¹⁶ Mhi kpemhi na Eshinegba ni ọ li ri omuegbe onabi mhi mhọli na ẹ, shi iTatosi udu. ¹⁷ Irari khi ọa khi eri ọ lẹsẹ lama shi emini anye lema li ọ riẹle tse, ama eri o she kpẹ la li udu khi lọli ẹ bhale deba ẹ. ¹⁸ Anye

* 7:5 Li zẹ 2 iKori 2.13

* 8:4 Li zẹ iRom 15.26

† 8:15 Li zẹ Okiali 16.18

li ghie inyoghuo ooghuo deba li e bhale. Ogbõ ni a ga lolo mu ekpe e na elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya shi akanya itsabõ usomhi onete oyi Eshinegba o khi. ¹⁹ Oa khi oghõ tse, eri eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, e ze õli o deba anye kia abi anye li tsua eni isomhopfa ikpaghõ ni anye ro ya na e kia. Ikhi ikpaghiobõ ni e ya ri ikuẽghie ghi eva oyi õni Onõmhue, ni o rokhasẽ khi anye mhõli õmuegbe roõ kpaghiobõ.

²⁰ Anye eã nono ni ogbõkhõghuo o me emhi akhõkhõmhẽ okhõghuo gue shi abi anye li ri isomhopfa ikpaghõ okpokhẽ ena kia. ²¹ Eminni o ze khi anye lina riẽle õli khi, eri anye roshẽka ni anye rokhasẽ khi anye gue ri eni isomhopfa ikpaghõ ena kia. Oa khi odalo oyi Eshinegba tse ama li shi odalo oyi egbõ nya.[†]

²² Anye gbo li ghie inyoghuo õlese ma aava ena egbe e ghi e. Anye she mu õli fe itingmingme, anye me õli me khi o ma nono ni lõli kpaghie obõ, eena ni o she me khi eni a ri egbe e nga a khi. ²³ ITatõsi õnuzava oyemhẽ ali oni anye ga a gbe akanya kugbe o khi, ama inyoghuo awa enekpõle, etoelõli igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, ni e ri ufumhi na iKirisiti. ²⁴ Irarighõ, a ri inono oyee khasẽ eni egbõ ena, ali emini o ze ni anye ro rẽ e gha, ni igbaa eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e me õli.

9

Ikpaghiobõ ni a ro na egbõ eyi Eshinegba

¹ Mhi aa kha ke gbo keke ingme ikpaghiobõ ni a nono ni a ro na egbõ eyi Eshinegba ni e la eke ijudia shi ebe ghi e. ² Mhi lese khi oõ ghõle e ni a ro kpaghie obõ, mhi gbo roli rẽ e neta õmõse khasẽ egbõ na obini iMasidonia, khi aolukpe, eẽ ni a la Akhaya a te muegbe ni a ro ya kpaghie obõ, ali khi õmuegbe oyee o she li guise egbõ eghuo le, ni e ro li riẽle ikpaghiobõ. ³ Ama eri mhi ghi inyoghuo awa ena ghi e ni a ro mu egbe shi eke, ini eta õmõse ni anye rẽ e na shi isomhopfa ni a somhi, o khi li abi afue ni anye rẽ e na eta õmõse, ama ni o kie khi abi anye e khi a li. ⁴ Irari khi ini õnge iMasidonia okhõghuo o deba mhẽ bhale, ni aa ro mu egbe shi eke, omama o ya mu anye shi abi anye li lighõ beshi regbenga e rẽ neta õmõse. Eẽ omama o ya mu ne. ⁵ Lõli o ze ni mhi ro ghie eni inyoghuo awa ena ralo na mhẽ, ni e ya muegbe isomhopfa okpokhẽ oyi ukpaghõ, ni e khi a ya ro bhale shi eke neni mhi bhale. Eghẽghẽ aghõ ni a rokhasẽ khi eri o pfo e udu li oni okpokhẽ ni õa khi oyi ichiobõ.

⁶ A sato khi õni o chi-obõ ri emhi kõ khi ukukuõ o ya me khiẽse. Õni o ri emhi kõ tuõ, emini e bu o ya me khiẽse. ⁷ Ogbõghõ o ri irarighõ ke rona abi o pfo õli udu, ama o khi ri iwõlõ rona, ali o khi li abine khi oni a ri ekpabõ rẽ e riẽle, irari khi Eshinegba ma nono õni o ri oghẽle e rue obo-a. ⁸ Eshinegba o dobe ya ri ikhivõse ni o dose oni a nono na e, ni a ro bhale ya e khi a mhõli emhikpa gbeku o dose abi a nono õli shi, ni a ro dobe ke riẽle eminete khi eminete na egbõese eghẽghẽ kpa. ⁹ Ezeze abi a li keke õli shi Ebe-no-pfuase, ni õõ,

“O li okpokhẽ tuõtuõ,

o somhi eni eã mhue opfa,
ogbõ õa ya yele
igue-ngeli oyõli-a ghue
agbõagbõ.”*

¹⁰ Eshinegba ni o ri ukpamhi e na ogbõ ro kõ, o gbo ri eminale na ogbõkpa a le. O ya gbo ri ikpamhi ni a ro o kõ ghi e, o gbo rẽwe ze, o rẽwe fu ni a me khiẽse. Isheghõ ni onete ni u riẽle na egbõ o mõ umõmhi ne, ni u pfa le.[†]

¹¹ O ya rẽ e pfue odekhõde ni a ke li okpokhẽ eghẽghẽ kpa, ni ebubu egbõ e ke kphẽmhi na Eshinegba ini anye tsua isomhopfa eyẽ ghi we. ¹² Oni ugamhi ni a lina ri okpokhẽ oyee ona ga ena, õa khi egbõ eyi Eshinegba na pfa na tse o kpaghie obõ, egbõ ebubu e ri itobõ ona a kphẽmhi na Eshinegba. ¹³ Eri akanya ni a gbe na egbõ eyi Eshinegba o ri ufumhi na Eshinegba, o rẽwe kuẽghie Eshinegba. Ona o rokhasẽ khi eni e mie usomhi onete oyi iKirisiti suo a khi, ni a ri oni usomhi gbe akanya, abi a li li okpokhẽ na we ali egbõ else. ¹⁴ Inono ni e rote ekelemhi udu mhõli na e, e te e sõ iromhi na e, itobõ ikhivõse ni Eshinegba o rẽ e khivõse na we. ¹⁵ Awa ke kphẽmhi na Eshinegba shi isomhopfa oyõli ni unu õa dobe ngme pfo.

10

IPõlu o ri akanya aghiusomhi oyõli lo egbõ esõ

¹ Eri a roli shi khi eri mhia pfo ini mhi la odalo oyẽ e nu e ngme, ama ini mhi aa nu e migha, mhi nu e e ngme ingmemhi ni e ze. Mena, mhi lema e a ri esõ shi mhẽ eke, irari khi egbegi iKirisiti lue o, ona ipfõmhẽ ali ikuegbe-a o khi. ² Egbõ eghuo e lie khi eri mhia ngeli abi egbõ na agbõ eẽ li. Irarighõ mhi ya ri uruli ni o ze nu we ngme emini mhi nu we ya ngme ini mhi bhale. A kpeke a khi yese mhẽ lighõ ngeli deba e. ³ Irari khi ini o ri riẽ khia khi elemhi agbõ anye la, anye eã ya khõli abi egbõ na agbõ e lie khõli. ⁴ Irari khi itsua okhõli eyanye, eã khi eni áá me alo gbugbugbu, ama obo oyi Eshinegba e te bhale. E mhõli itoto ni e ro dobe e guõghõ

ekpabọ itoto oyi ọkphaghie-a. Anye ẹ guoghọ ekhako-a, ⁵ ali isamhi ighagha nya-a, ni ẹ khi ọzuode, ni e ti egbewe nga a dose ilese eyi Eshinegba. Anye ẹ mu isamhi ebe nya iko, anye rewe ẹ nyese ukhomhi na iKirisiti. ⁶ Anye mu egbe ni anye ro ya na umha-sueso nya osoli ni isueso-enge oye ẹ gba se.

⁷ Ọa khi abi emhi o li ọdagbe a lie bino ọli? Onge ẹ ọkhoghuo ọ la ọ ni ọọ lu egbọli onayi iKirisiti, ọ gbo sa ingme egbọli bino, irari khi oyi iKirisiti anye li khi abi ọli ọli khi oyi iKirisiti. ⁸ Omama ọa ya mu mhe shi ọ, ini mhi rie tonon ọbo udu dose ode shi afu ni Onomhue ọ ro na mhe, mhi ro kpaghie ẹ ọbo, ni ọa khi oni a ro yese ẹ. ⁹ Mhi aa nono ni mhi li abine khi eri mhi ri ebe ni mhi keke ẹ nyamhise ẹ alo. ¹⁰ Irari khi eri egbo eghuo ẹ lie khi, ebe eyi iPolu e ma kọ dose, ama ini ọ nu awa la ana ọ pfo-a, ingmemhi eyoli ẹa ke mu ame. ¹¹ A ze egbo eghoghọ lese khi emini anye keke shi ebe ini anye ẹa la agho, khi wewe anye gbolo ẹ rielle, ini anye bhale migha.

¹² Anye ẹa gbudu ya ri egbe anye khokho eni ẹ ẹ titi egbe we. Irari khi eni eri e ri egbewe mhesẹ egbewe, ni e ri egbewe khokho egbewe, eyeghe e khi. ¹³ Ama anye ẹa ya tonon ọbo udu da ode, ama ashini Eshinegba ọ ri afu na anye ramhi anye ya tonon ọbo udu ramhi, ikhi akanya ni anye gbe ni o ramhi ẹ egbe. ¹⁴ Anye ẹa ya titi egbe anye dose ashini anye kha titi egbe anye ramhi, irari khi anye e mema rue usomhi onete oyi iKirisiti bhale ghi ẹ, ni a ga lese gboo. ¹⁵ Anye ẹa ya ri ikanya ni egboese e gbe ke tonon ọbo udu abine khi anye gbe we. Ochoghọ eri anye ri udu shi khi irudonga oye ẹ o ya ke nga shi ọ, ni anye gbo dọbe gbe akanya ni e fune iteva oye ẹ, abi Eshinegba ọ mhesẹ ọli ni anye. ¹⁶ Ishegho ni anye dọbe tsabọ usomhi onete obini eke oboese ni o kpe ọbo na ẹ, ini anye khi tige ri ikanya ni a gbe oboese tonon ọbo udu.

¹⁷ Oni ọọ tonon ọbo udu, ọ ke ri emini Onomhue ọ rielle tonon ọbo udu.* ¹⁸ Irari khi ọa khi oni ọ ti egbe ọli nga egbo ẹ ẹ mie khi ọ ti, ama oni Onomhue ọ mie, ọ khi oni a mie.

11

IPolu ali ighiusomhi na kee eyi egbholi

¹ Mhi lema ẹ a kpepeke a roshaka ri egbe mie oyeghe oyemhe ukuku ọ tse! ² Ingme oye ẹ o ma mu mhe egbe gba abi o li mu Eshinegba egbe, itobọ khi eri a li abi omueshi ni ọa me omose ghue, ni mhi she ro nga na omose oghuo, ikhi iKirisiti. ³ Ulishi ọọ mu mhe ini a ya yese ẹ udu-a ali khi a ya tsua inono na tselele ni a mhọli na iKirisiti pfi, ezere abi enye ọ li ri ikpamhika eyoli

di liuv.* ⁴ Irari khi ini ogboese o bhale deba ẹ ya ri ijesu olese tse abo ye ẹ, ni mhia ro tsabọ ye ẹ ghue, okekha khi ayemhe olese ni o khi ọda shi oni a kpe mie, a ke mie, okekha usomhi onete olese ni o khi ọda shi oni a kpe mie a ke mie, eri a mema nyanya mie ọli.

⁵ Mhi aa sa khi mhi kpe dose ighiusomhi na kee ena aakemeghue eye ẹ ni e ghọ mu ẹ eloe egbo. ⁶ Ini o ri rie khia khi ungemhi ọa lolo bie shi mhe unu, mhia khi oni ọa lese ebe. Anye she ri ona lo ẹ eso gboo, odekhode.

⁷ Eri mhi ri ona lamhe ni mhi aa ro ọo khi oki nga ẹ ike abi mhi ro ghe use usomhi onete oyi Eshinegba ye ẹ? Ni mhi ro ri egbe mhe tiemhie eke ni mhi ro re ẹ fu? ⁸ Igbaa nya eyi eni e mie ijesu iKirisiti suo elese ee fali mhe ota abi mhi ro la iteva oye ẹ gbe akanya. Mhi mie we ro zuse na ẹ. ⁹ Abi mhi ro la aye ẹ, mhi aa ri ingme ukpago nase ẹ, inyoghuo awa ni e rote iMasidonia bhale e tsua emhikpa ni mhi i nono ghi mhe. Abi o kpe li ookhoko, ni mhi aa kpe ri itsua na e tsua igho o kie ya li odalo.† ¹⁰ Ini igesikia oyi iKirisiti o da kie la mhe egbe ne, ogbokhoghuo ọa la ọ ni ọ dọbe ya khu mhe mhi khi ke lina tonon ọbo udu elemhi eke Akhaya. ¹¹ Ọa khi eri mhi aa nono ingme oye, ini mhi ke da lie khi mhi aa nono ni mhi ri itsua na ẹ tsua. Eshinegba ọ lese khi mhi nono ingme oye.

¹² Mhi ya kie ke rielle emini mhi kie kpe rielle. Eghẹghẹ agho, eni ẹ nono ni wewe e lie khi ikanya eyewe ali eyanye khi abeghoo e li, ni mhi roli khi we unu-a. ¹³ Emose eghoghọ, ighiusomhi na kee eyi egbholi e khi, ni e ri ikanya ni ẹ gbe ẹ lono egbholi, ni ẹ li egbo ikokoalo, ni e ri egbe we shi khi ighiusomhi na kee eyi iKirisiti wewe e khi. ¹⁴ Ọa ke khi emini aa khokho, irari khi eri ọkphaghie ọ ri egbọli mele ageni oyi akpa a li egbo ikokoalo. ¹⁵ Irarigho, ọa khi emhi qshabọ ini ighiusomhi eyoli, ẹ li ikokoalo ri egbewe mele ighiusomhi ni e migha shi ipfuase. Ikpukhokho, e ya me iso-ezo oyewe mie.

Osoli ni iPolu ọ me na iKirisiti

¹⁶ Mhi gbo ngme ọli, ogbokhoghuo ọ khi sa khi oyeghe mhi khi, ama ini u ke ligho sa, kie ligho mie mhe abi oyeghe, ni mhi me emhi ro ke neta omose. ¹⁷ Ama ọa khi emini Onomhue ọ kha lie mhi ngme mhia ngme memena. Eri mhi ga ngme abi oyeghe elemhi ingme ineta omose ona. ¹⁸ Aborokhia khi egboese e ri emini e rielle ẹ neta omose egbo, mhi ya li lana ligho. ¹⁹ Ilesingme dose oye ẹ o ze ni a ro ri oghele mie eyeghe shi iteva oye ẹ ena! ²⁰ Egbo ni ẹ mu ẹ ighumha, ni e ri ikpamhika do ẹ ighiatu, ni e re ẹ le emhi, ni e ri ukpeloe e gbe ẹ e gbo pfi ima

* 10:17 Li ze ijere 9.24

* 11:3 Li ze Igbae 3.1-5,13

† 11:9 Li ze iFili 4.15-18

shi e alo, wewe áa mie. ²¹ Omama o khi, ni mhi rø liê khi eri anye pfo alo-a, ni anye a rø lina ngeli deba e.

O kha khia khi onete o khi ni eni ighiusomhi eyi eghbõli egho e rø ke neta omõse shi emhi afue ni e e riele deba e, mhi ya li nu we la ana neta omõse. Ama a røli shi udu khi ogho ni oõ neta omõse shi angeli oghoghõ, khi ooyeghe o khi.

²² Ghe khe, e khe khi Iburu wewe e khi, Iburu mhi li khi, e khi iZireni wewe e khi, iZireni mhi li khi. Imimi Aburaamu ni e khi, lohi mhi li khi. ²³ Ighiusomhi eyi iKirisiti e e khi wewe e khi? Mhi la ana ya li oyegehe! Mhi ga ti dose we e! Mhi ga gbe akanya dose we. Mhi la owa ighumha itingme ni e bu ne, iti-ingme ni a gbe mhe itali e bu dose eyewe. Iti-ingme ni eghuli o kha gbe mhe e bu ne.† ²⁴ Agbhagbhamhi ishe egho iju e gbe mhe itali oghuo o la egbhuewa.‡ ²⁵ Itese egho iRomu e gbe mhe ikpokpo, a tono mhe echẽ utoghuo. Itese oko oke oniẽmhi ni mhi lo e kulue, ogbeleghuo ali eiyõse nya mhi la ukhomhi oke oniẽmhi, ni o tsua mhe gase, ni mhia me abi mhi li kia.* ²⁶ Iti ingmingme mhi ye asha, ni mhi kha ri egbe na oke oniẽmhi ali ighiatõ gbe-a, mhi gbo la okhena oyi egho iju eyemhe, ali ijeta. Mhi li la egbegbi okhena elemhi ifui apfe, mhi la okhena odagbe ifufu, mhi la okhena ukhomhi oke oniẽmhi, mhi gbo la okhena oyi egho eghuo, ni e li abi eni e mie Onõmhuẽ suo.† ²⁷ Eghẽghe kpa mhi rø la iroshẽka ali akanya agbeghua, mhia me olesẽ lese eleyõse eni e bu, okiamhi ali okiamẽ o gbe mhe. Eminale eyemhe e pfo mhe isheghuo, isheghuo ulili o gbe mhe, mhi aa me itsua so. ²⁸ Ini a ri obõ ri egho shi eke, ogbelekpa usamhi ni mhi sa shi ingme oyi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o rø nase mhe. ²⁹ Oghuo o famhi loşẽ ni o la li pfi oloşemhe na mhe? Abi khi oghõkhõghuo o lamhe olamhe ni o ri egbe lala mhe?

³⁰ Ini mhi riẽ neta omõse, emini e ri oloşemhe oyemhe ya khase mhi rø ya neta omõse. ³¹ Eshinegga ita Onõmhuẽ iJesu o leşẽ khi o la khi eghbõli mhia lo. Ikhivõşẽ khi eva oyoli agboagbo ³² Abi mhi rø la eoli iDamasikõsi, eri igovõnu ni o gbe akanya deba oghie Areţasi o ri idogeli kpe khe mhe ode unuekpe ni a te lo oni eoli, ni e ba gba mhe mu. ³³ Ama eri oghõ rue mhe pfilo ugi rote okele ni o la ugbe ni a khi gase oni eoli beña tiemhi, ni mhi rø me asha na vu.‡

12

Irokhase ni iPolu o me

† 11:23 Li zẽ Ika 16:23 § 11:24 Li zẽ iDeut 25:3 *

† 11:33 Li zẽ Ika 9.23-25

¹ Mhi ya kie ke neta omõse, ama, mhi leşẽ khi o la mhõli eleli ni o rø o bhale. Irarighõ ingme imeke ali irokhase ni Onõmhuẽ o rø na mhe mhi ke ya ke ngme nga memena. ² Mhi leşẽ omõse oghuo ni o la elemhi iKirisiti ni a rue je idane agbhagbhamhi onuzi-ese, oonokpe-igbene. Ini elemhi idiegbe o la o, ini o la khi elemhi idiegbe o, mhia leşẽ. Ama Eshinegga o leşẽ. ³ Abi mhi ngme, mhie khi Eshinegga tşẽ o leşẽ ini elemhi idiegbe o la, ini o la elemhi idiegbe. ⁴ Eri a rue oli eke-a zai, ya nga Apfe oyi Eshinegga na iloghie. O suo emini e a ze ya guele, ni aa ya lama shi a gbuðu ngme unu le. ⁵ Oni omõse oghõ mhi rø ya neta omõse. Ama mhia ya ri egbe-mhe neta omõse, seşẽ ni umha mhuẽ ekpabõ oyemhe. ⁶ Ini mhi ri riẽ neta omõse, mhia ya riele ingme oyeghe, itobõ khi igesikia mhia ngme tşẽ. Mhi ya roshẽka ini mhi khi ngme da ode. Eghẽghe aghõ ongẽẽ okhõghuo o la ya timhe nga dose abi a kha timhe nga ramhi, rote emini a me khi mhi riele ali emini a suo khi mhi ngme.

⁷ Eri a ri emini o li abi ugba ni o ya ke nase mhe shi mhe egbe ni o khi aghiusomhi oyi okphaghie, ini mhi khi vuse kie dose shi irokhase ebubu ni mhi me. ⁸ Itese mhi lema Eshinegga o mie mhe oni emhi anasemhe ona pfi-a. ⁹ Ama emini o rø so mhe o khi, "Ekpabõ eyemhe o she bu e, irari khi ini o loşẽ, lohi ekpabõ eyemhe e rø me asha ri egbe e khase." Irarighõ mhi rø ri oghelẽ ri oloşemhe oyemhe ya neta omõse, ni ekpabõ eyi iKirisiti e me asha remhe gbe akanya. ¹⁰ Ini mhi mhuẽ oloşemhe, ali ni a rø tsue mhe, ali ni mhi rø la umhamẽ ali ni a rø mu okhõli vule shi mhe o, ali ni mhi rø mhõli iyese-udu-a, o kha da khi itobõ oyi iKirisiti, eri o ri egbe e mu mhe. Irari khi ini o loşẽ mhe, lohi mhi rø mhõli itoto.

Ingme oyi egho iKõriti o mu iPolu egbe

¹¹ Eri mhi chi ooyeghe-a, ama e e a yeşẽ mhe e chi oli-a. E e a kha ke titi mhe. Ini mhi aa ririẽ khi emhi khõghuo, mhia mhuẽ emhikhõghuo ni mhi te kpo dose eni a lui, "Ighiusomhi na keşẽ ena aakemeghe." ¹² Elemhi iregbemie osoli, mhi rø la iteva oyeşẽ gbe riele olele onyaloa ali oshabõ ni o rokhase khi aghiusomhi na keşẽ oyi iKirisiti mhi khi. ¹³ Eri ikhivõşẽ ni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo elese e me mie o de e unu-a? Abi mhi aa li ri ingme ikpaghiobõ ukpaghõ nase e lo? A kpekpe, a rø topfa mhe shi o.

¹⁴ Utonuzese na ni mhi rø mu egbe ni mhi rø bhale ya bino e. Mhi aa ya mhila e emhi khõghuo. E e oyeşẽ mhia nono, o la khi ukpaghõ oyeşẽ. Oa kpe khi eniyẽ e ri emhi na eni e bia we e le, ama eni e bia eniyẽ e

† 11:25 Li zẽ Ika 16:22; 14:19 † 11:26 Li zẽ Ika 9:23; 14:15

ri emhi na wẹ ẹ le. ¹⁵ Irarigho, mhi rọ ya ri oghẹle ri ukpaghọ ni mhi mhọli nya ali mhẹmhe nya na ẹ, rọ kpaghie ẹ obo. Inono onikeke a ya mhọli deba mhe ini mhi mhọli inono oniẹmhi na ẹ?

¹⁶ A lama shi ọ khi mhi aa khi itsua na ẹ ni aa tsua. Ama ẹgbọ eghuo e ya lie khi ikpamhika mhi rọ ri ẹgbhọli di ẹ mu. ¹⁷ Eri mhi ri ẹgbọ ni mhi ghie ghi ẹ mu ẹ ma eke? ¹⁸ Eri mhi lema iTatọsi o ke le, mhiẹ inyoghuo awa ọnọkpọle ọ kphase ọli. Eri a ya lie khi eri iTatọsi ọ mu ẹ ma eke? Ọa fe ligho. Abi khi aa leşe khi usamhi oghuo mhẹmhe ali lọli anye mhọli shi udu ni anye rọ ri ẹle emini mhẹmhe ali lọli anye ga ri ẹle?

¹⁹ Otse eri a dabi khi eri anye kie kpẹ rọsheka ke khe egbe anye shi eke odalo oyẹ ẹ. Ọa khi igho. Ama abi iKirisiti ọ nono ni anye li ngme, anye li odalo oyi Eshinegba. Emọle, eri anye ri ẹle emini anye ri ẹle nya rọ kpaghie ẹ obo. ²⁰ Egbe limhe khi ini mhi ramhi agho khi mhia ya bhale ya me ẹ shi abi mhia nono ni a li, ali khi aa ya me mhe abi a nono ni mhi li. Ulishi ọọ mu mhe khi mhi ya bhale ya ẹ shi uwola ali ubogbo, ali udu ni ọọ to, ali ukphe, ali ikemhi ikui-iku, ali iyese egbe eva-a, ali ineta, ali itipfuabonga, ali ozughu iteva oyẹ. ²¹ Egbe limhe khi ini mhi ke bhale, khi Eshinegba ọ ya ri omama mu mhe odalo oyẹ. Mhi ya vie na ebubu ẹ ni ẹa kie rọte agbo olamhe oyewe mupfi lasele. Ni a kie la angeli efiala, ikhi usamhi irumheba, ali olamhe ighue imumu.

13

Itse-agua ali otse enekpukhokho

¹ Utonuzese na ni mhia bhale ya bino ẹ. Abi Ebe-no-pfuase ọ ngme ni ọọ, "Otselẹ eva, okekhi ese, a rọ ọ mu ma ingme, ni a rọ sọ ezo."* ² Mhi kpẹ tse agua ye ẹ, ẹ ẹ ni a kpẹ lamhe olamhe, ali ẹgbọese eni e kpọle nya. Mhi kpẹ ngme ọli ibhale onuzi-eva oyemhe. Memena, mhi gbo ngme ọli abi mhi la oboese, mhi tse agua khi ini mhi gbo bhale khi mhi aa ya zẹ wẹ obo khi mhi aa na wẹ osoli. ³ Onana o ya rọkhasẹ ẹ khi iKirisiti mhi ngme ẹ na. Ini ọ sesẹ ẹ ingme se, a rọ ya leşe khi ọ mhọli ekpabo iteva oyẹ. ⁴ Ini o ri riẹ khia khi ọa mhue itoto abi a rọ tali ma apfida gbe-a, ekpabo oyi Eshinegba ọ rọ a la agbo. Eri awa aa li mhue itoto abi iKirisiti. Ama a ya me ọli khi anye ya ri ekpabo oyi Eshinegba la agbo, ezeze abi iJesu ọ li, ni anye rọ ga ẹ.

⁵ A mhesẹ egbe ẹ bie bino ni a me ini a kie la elemhi irudunga oyẹ ẹ. Ini a mhesẹ egbe ẹ bino ni a rọ me khi iJesu iKirisiti ọa la agbo oyẹ, a leşe khi a she de oni imhesẹbino. ⁶ Mhi leşe khi a ya me ọli me khi anye ẹa de oni imhesẹbino. ⁷ Anye lema Eshinegba, a khi

ri ẹle do-a. Ona ọa khi ni anye rọ rọkhasẹ khi anye she me emini anye ẹ nono mu mhue, ama ni o rẹ ẹ ke ri ẹle emini e gbe akanya ini anye ri ẹ li abi eni de. ⁸ Irari khi anye ẹa ya ri ẹle emini o mu okhọli vule shi igesikia ọ, ama emini o ya mu igesikia mhue anye ya ri ẹle. ⁹ Egbe ma mu anye, ini o losẹ anye ni ẹ ẹ a rọ mhọli itoto. Igho anye gbo lie sọ iromhi Eshinegba ọ rẹ ẹ ke ngeli shi ẹghẹghẹ, abi ọ nono ni a li ke ngeli. ¹⁰ Lọli o zẹ khi mhia keke ebe ona abi mhia rọ nu ẹ la oobo ena. Igho lo, ini mhi khi rọli ze mu ẹ, ini mhi bhale deba ẹ. Irari khi eri mhia nono ni mhi ri afu ni Onomhue ọ rọ na mhe gbe akanya, ni mhi rọ kpaghie ẹ obo, ni ọa khi ni mhi rọ bighi ẹ de.

¹¹ Ni mhi rọ gbe ọli ukhomhi inyoghuo-mhe, Okhila! A mu udu oyẹ ẹ pfi, a suo olema oyemhe, a lama shi egbe ẹ ọ, a ri opfomhe nu egbe ke la. Eghẹghẹ agho ni Eshinegba na inono ali opfomhe ọ nu ẹ la.

¹² A ke tse egbe egbegbi otse, a ghele mu egbe. ¹³ Egbo eyi Eshinegba nya ẹ ẹ tse ẹ.

¹⁴ Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue, ali inono oyi Eshinegba, ali iregbemu onayi Ayemhe-no-pfuase, e ka nu ẹ ẹ nya la.

* 13:1 Li zẹ iDeut 17.6; 19.15

Ebe ni iPọlu o kẹkẹ ghi egbo iGalesha Eni e miesuo

¹ Mhẹmhẹ iPọlu aghiusomhi na kẹkẹ ni ọa khi obọ oyi egbo mhi te bhale, wẹkhi obọ oyi egbo a te ghie mhẹ, ama obọ oyi ijesu iKirisiti ali Eshinẹgba Ita ni o rọte eghuli guise ọli le mhi te bhale, mhẹmhẹ mhi kẹkẹ ebe ona. ² Mhẹmhẹ ali inyoghuo ni e miesuo nya ni e nu mhẹ la, anye ga tse igbaa nya eyi eni e mie ijesu iKirisiti suo ni e la ẹoli iGalesha nya.

³ Eshinẹgba itawa ali ijesu iKirisiti Onomhẹ oyawa e ka li okhale na ẹ, e ri ofomhẹ na ẹ. ⁴ Lọli o ri egbọli bhale shi iluasobo shi olamhẹ eyawa ni o rọte pfa awa shi eke agbo okhọlo ali agbo ingmobe ni awa la ena abi o ghọle Eshinẹgba oyawa ni o gbo khi ita awa. ⁵ Lọli a ri ufumhi ya na ya ramhi ẹle na agboagbo. Atse.

Usohmhi onete olese ọa ke la o

⁶ Abọ e sha mhẹ khi a she gbẹ kie oni o rọte isomhẹmhi oyi iKirisiti lu ẹ, a mu egbe nyenẹ ẹ deba usomhi onete olese ni o khili ọda, ⁷ ni o khia khi ẹa ẹ ga khi usomhi onete. O rọkhasẹ khi egbo eghuo e she pfi ẹ lo omunu ali khi ẹẹ dua ni e mu usomhi onete oyi iKirisiti ukhomhi pfi kpọkẹ ⁸ Ama ini otseku khi aanye, okekhi aḡeni ni o rọte iloghie tiemhile, o ya gue usomhi olese yẹ ẹ ni o khi ọda shi oni anye kpẹ gue ye ẹ, a zẹ ni a rue ọli shi ogbo ni a she pfa ẹzọ mu je ilimhi irierie.

⁹ Abi anye kpẹ ngme lọli mhi gbo riẹle ngme memena, khi ini ogbo o bhale ya gue usomhi onete olese yẹ ẹ ni o khi ọda shi oni a miesuo, oni a pfa ẹzọ mu o pfua agboagbo o khi!

¹⁰ Eri mhia nono ni egbo e ba mie shi mhẹ o abi khi Eshinẹgba mhia nono ni o mie shi mhẹ o? Abi khi egbo mhia nono ni mhi ri egbe mu? Ini o khia khi egbo mhi kiele a nono ni mhi ri egbe mu lo, mhi aa kha khi aghiusomhi oyi iKirisiti.

Eshinẹgba o lu iPọlu

¹¹ Mhia nono ni mhi gueyẹ ẹ inyoghuo-mhẹ khi usomhi onete ni mhi rọ o tse abọ ọa khi obọ oyi ogbo o te bhale. ¹² Mhi aa rọte obọ oyi ogbọkhoghuo mie ọli, wẹkhi eri a sẹsẹ mhẹ luẹ. Imẹ-alo mhi te mie ọli rọte obọ oyi ijesu iKirisiti.

¹³ Irari khi a she kpẹ suo mhẹ eko abi mhi rọ la ugamhi oyi egbo iju, abi mhi li lolo rọshẹka ẹ mu okhọli vule shi ena igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo oyi Eshinẹgba

o. Mhi rọshẹka ini mhi yese imiesuo oyẹwe-a. ^{*} ¹⁴ Mhi fu shi oni ugamhi egbo iju dọse ebubu egbo ni anye la otu oghuo, ali mhi mhọli omuegbe shi ishi eyi eni e bia mhẹ. [†] ¹⁵ Ama abi Eshinẹgba ni o rọte eke zẹ mhẹ kẹkẹ neni inyemhẹ o bia mhẹ, ni o lu mhẹ rọte okhale oyoli. Egbe mu ọli khi ¹⁶ o ri omiọli khase mhẹ ni a bhale ya ẹ khi mhi ri ọli tsabo ifuabọ egbo ijeta. Mhi aa vu ya mhila ogbọkhoghuo, [‡] ¹⁷ wẹkhi eri mhi je ẹoli iJerusalẹmu ya mẹ eni e khi ighiusomhi na kẹkẹ, neni o zẹ mhẹ, ama eri mhi je eke Arebia ali mhi tigbe nyenẹ egbe jele ẹoli iDamaskos.

¹⁸ Abi ikpe esẹ e rọ dọse se, mhi rọ tigbe nga iJerusalẹmu ni mhẹmhẹ ali iPita anye lẹsẹ egbe, mhi nu ọli la ogbẹle igbẹshe. [§] ¹⁹ Mhi aa mẹ aghiusomhi na kẹkẹ ọlese sẹ khi ijemhisi ni o khi inyoghuo Onomhẹ.

²⁰ Mhia gueyẹ ẹ ukpẹloe Eshinẹgba khi emini mhi kẹkẹ ẹ ghi ẹ ẹa khi egbọli. ²¹ Eļelese, mhi je eke iSiria ali eke iSilisha. ²² Ogbọkhoghuo ọa la elemhi igbaa nya eyi eni e mie ijesu iKirisiti suo na eke iJudia ni o mẹ mhẹ ukpẹloe ghue. ²³ Eko ni e lẹsẹ suo khi: "Oni omọse ni o kpẹ mu okhọli vule shi awa o, eri o ke tsabo oni ungmemhi irudunga oni o kpẹ dua ni luẹ yese-a." ²⁴ E kuẹghie Eshinẹgba itobọ oyemhẹ.

2

Ighiusomhi na kẹ e mie iPọlu

¹ Ikpe igbene e dọse, mhi nga iJerusalẹmu. Utona, iBanabasi o deba mhẹ. Mhi li gbo rue iTatọsi. ^{*} ² Eri mhi nga obọ ni mhi rọ ri imealo ni mhi mẹ gbe akanya, ali ni mhi rọkhasẹ wẹ usomhi onete ni mhi rọ o tse abọ ifuabọ egbo ijeta. Ama eri mhi bẹna riẹle ona khase egbo ni e khi eni ẹẹ ralo, irari khi ulishi oo mu mhẹ ini ikanya ni mhi kpe gbe ghue ali ena ikpukhokho eyemhẹ e ya khi afuẹ. ³ ITatọsi ni o nu mhẹ kia, aa liẹ khi o mema shẹle-a, abi o tseku khi ọngi iGiriki. ⁴ Eri ingme oshẹle onana o lasele irari khi inyoghuo eghuo ena egbọli e bẹna lo anye ifuabọ, ni e ba mẹ asha guanọ udi ẹpfua ni ijesu iKirisiti o rọ na anye, mu anye ighumha. ⁵ Ama anye ẹa tigbe lama na wẹ ukuku eghẹghẹ ni a rọ bhale ya ẹ khi igesikia oyi oni usomhi onete o nu ẹ kie la.

⁶ Egbo eni ẹ bino egbewẹ khi wẹwẹ e mu ẹloe, ẹa mu mhẹ ẹloe, irari khi Eshinẹgba ọa mhue ọni o kpe mhẹ nẹ, ali khi abi ogbo li edato ọa rọli ẹ gue ogbo ẹzọ. Eni egbo eghoghọ ẹa mhue emini e rọ ma mhẹ usomhi onete. [†] ⁷ Ama eri e mẹ khi a she ri akanya itsabo usomhi onete ghi egbo ijeta

^{*} 1:13 Li zẹ Ika 8.3; 22.4-5; 26.9-11 [†] 1:14 Li zẹ Ika 22.3
Ika 9.26-30 ^{*} 2:1 Li zẹ Ika 11.30; 15.2 [‡] 2:6 Li zẹ iDẹut 10.17

3

nga mhe obo, ezeze abi a li li ghie iPita ghi egbo iJu. ⁸ Irari khi abi Eshinegba o li nu iPita e gbe akanya abi aghiusomhi na kee ni a ghie ghi egbo iJu, igho o li nu mhe gbe abi aghiusomhi ni a ghie ghi egbo iJeta. ⁹ IJemhisi ali iPita ali iJoni ni a lese khi wewe e mu oni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo mhu, e me khi Eshinegba o ri isomhopfa na ke na mhemhe ali iBanabasi, e ro lama na anye, anye ke tsabo oni usomhi onete oghuo ye egbo iJeta. Wewe e tsabo ye egbo iJu. ¹⁰ Emini e ngme khi anye ke kpaghie egbo ni ea mholi obo, igho mhi li roshaka ri ele oli.

IPolu o gueye iPita khi oa gue ri ele

¹¹ Abi iPita o ro bhale Atioki, mhi gueye oli gboo ghemhe ghe e khi oa gue kia, irari khi o lue. ¹² Neni egbo ni ijemhisi o ghie usomhi, e bhale, iPita o kpe nu egbo iJeta a le eminale kugbe, ama abi eni egbo e ro bhale, o ti je ukhoko na iJeta egbo, irari khi ulishi oyi egbo ni e lie khi ogbo o mema shele-a oo mu oli. ¹³ Egbo iJu eni e miesuo enekpole e li kuma oli o ri ele ikokoalo, ya ramhi khi oni ikokoalo o li ri iBanabasi kuma we o.

¹⁴ Abi mhi ro me khi, ea rote ode igesikia abi oni usomhi onete o ngme, mhi la ukpeloe eni egbo lie iPita, "Ogbo iJu u khi, ama wa ngeli abi ogbo iJeta. Elo o ze ni u ke ro nono ni i ri itoto mu egbo iJeta ke ri ele ighuighue eyi egbo iJu?"

¹⁵ "Egbo iJu a bia awa, awa aa khi egbo iJeta ena olamhe," abi a lu we. ¹⁶ Lese khi aa ya pfa na ogbo irari khi o ri ushi a gbe akanya, ama itobo irudunga iJesu iKirisiti. Igho awa li li ri udu nga iJesu iKirisiti ni a ro pfa na awa. Oa khi itobo irushi-gbe akanya, irari khi ogbokhoghuo oa la o ni a ya pfa na irari khi o dobe ri ushi a gbe akanya.† ¹⁷ "Abi awa lie dua ni awa khi eni a pfa na elemhi iKirisiti, eri o rokhashe khi ena olamhe awa khi. Ogho khi eri iJesu o mu e ma olamhe? Iiye o, oa khi igho!" ¹⁸ Mhi kha ri ele emini mhi guogho-a rok, eri mhi rokhashe khi ogbushia mhi khi. ¹⁹ Irari khi rote ushi mhi te ghu pfa ushi, ni mhi dobe la o na Eshinegba. ²⁰ A she li ta mhe ma apfida abi a li ta iJesu ma apfida, ali khi aa ke khi mhemhe mhi ke la agbo, ama iKirisiti o ke la agbo oymeh. Agbo ni mhi la elemhi idiegbe oymeh memena, irudunga Omi Eshinegba mhi te la o, ni o nono ingme oymeh, ni o ghu-a, ni o ri agbo oyoli na mhe. ²¹ Mhi aa ri obo gbe isomhelemhi oyi Eshinegba nye, irari khi ini o khaia khi itobo iri-ushi-gbe akanya ogbo ro pfause lo, eghuli afue iKirisiti o ghu!"

Irudunga tse o khi ode imiepfuese

¹ Ee eyeghe egbo iGalesha! Oghuo o ri ogbho na e le? Ukpeloe oye e la ro iJesu iKirisiti khashe gboo khi eri a ta li ma apfida. ² Mhia nono ni mhi rote obo oye lese emhi oghuo. Eri a mie Ayemhe oyi Eshinegba irari khi a ri ushi gbe akanya, abi khi irari khi a mie emini a suo suo? ³ Eeyeghe a gho khi? A kha ri Ayemhe oyi Eshinegba gba ekele se, a tigbe e dua ni a ri ekpabo ogbo gbe oni akanya pfo? ⁴ Eri a na lina me osoli shi afue? Ini afue a me osoli, ⁵ Ayemhe oyi Eshinegba ni o ro na e, ali ikanya oshabo ni o gbe iteva oye, itobo khi a ri Ishi eyi iMosisi gbe akanya lo abi khi irari emini a mie ingme oyi iKirisiti suo, o ze ni o ro ri ele ena?

⁶ A sa ingme oyi Aburaamu ghue, "Eri o mie Eshinegba suo ni a ro pfa na li khi o pfause."* ⁷ A lese oli sho, khi egbo ni e miesuo, e khi imi Aburaamu.† ⁸ Ebe-nopfause o kpe ngme oli shi eke khi Eshinegba o ya rote irudunga oyi egbo iJeta pfa na we, o gue oni ungememhi ye Aburaamu oo li, "A ya rote obo oye khivose na ishishi ena ekagbo nya."‡ ⁹ Irarigho, eni e mholi irudunga a ya khivose na abi a li khivose na Aburaamu, iki omose irudunga.

¹⁰ Egbo nya ni e ri egbe da iri-ushi gbe akanya, a pfi unu na, irari khi a keke oli khi, "Unu a pfi na ogbo ni oa da ri emini a keke shi ebe ushi nya gbe akanya."§ ¹¹ Mena, aa me ogbokhoghuo ni a pfa na odalo Eshinegba irari khi o ri ushi gbe akanya, itobo khi, "Eni e pfause, irudunga o re we ya la agbo."* ¹² Ode irudunga o kioda shi ode ushi, ni oo, "Oni o da ri ushi gbe akanya, ushi o ro ya la agbo."† ¹³ Eri iKirisiti o pfa awa shi eke elemhi ipfiunu-a oyi ushi abi o li khi oni a pfi unu na irari oyawa, irari khi a keke oli khi, "Unu a pfi na ogbokpa ni a soli-a shi oora."‡ ¹⁴ Eri o pfa awa shi eke ni ikhivose eyi Aburaamu e ramhi egbo iJeta egbe, rote iJesu iKirisiti, ni awa me ikhivose oyi ishobo Ayemhe-nopfause rote irudunga.

Oni Ushi ali oni ishobo

¹⁵ Inyoghua a ze mhe ri angeli elekpa rue irokhokho. Ezeze abi ogbokhoghuo oa li dobe ya shishi o-a, wekhi eri o dobe ya ro ma ilamasho, ni Eshinegba o nu ogbo lama sho, ni o she gbola migha. Igho oni ingme onana o li. ¹⁶ Oni ishobo, Aburaamu ali omioli a shi oli na. Ebe-nopfause oa lie, "Ali omioli," ni e khi ebubu egbo, ama, "Ali omie," ni o khi ogbo oghuo, ni o khi iKirisiti. § ¹⁷ Emini mhi ri ona ngme khi, ushi ni a tigbe ro lasele abi

† 2:16 Li ze Iwolo 143.2; iRom 3.20,22 * 3:6 Li ze Igbae 15.6; iRom 4.3 † 3:7 Li ze iRom 4.16 † 3:8 Li ze Igbae 12.3 § 3:10 Li ze iDeut 27.26 * 3:11 Li ze Abak 2.4 † 3:12 Li ze iLev 18.5 † 3:13 Li ze iDeut 21.23 § 3:16 Li ze Igbae 12.7

ikpe egbhue uye ali uye ali igbe (430) e ro dose se, ̄a guogh̄o oni ishob̄o ni Eshineḡba ̄o shi-a, ni a yele oni ekha-a.* ¹⁸ Ini oni ugu o migha shi ushi lo, ̄a kha ke migha nga ishob̄o, Ama rote isomhelenhi oyi Eshineḡba ̄o ro shi oni ishob̄o na Aburaamu.†

¹⁹ Elo ̄o ze ni a ro ri ushi bhale? Eri a ri ushi bhale ni a ro rokhas̄e khi awa lamhe. Eri a roli shi eke ramhi egheghe ni omiomi Aburaamu ni a riele ishob̄o khe ̄o ro ya bhale. Eshineḡba ̄o ri oni ushi na igeni tiemhile na iMosisi ni ̄o la iteva ogbo ali Eshineḡba. ²⁰ Awa kha da ngme ingme omigha-na ogbo ne, o rokhas̄e khi egbo aava e mema lasese shi agho, Ama Eshineḡba lolighuo ̄o shi oni ishob̄o ona, Eshineḡba oghuo, ̄o khi.

Emini ushi o migha shi

²¹ Eri ushi o ke a zu ishob̄o oyi Eshineḡba ode? Iiye o! Irari ini eri a ri ushi bhale ni o ri agbo ke na ogbo lo, a kha ri irarigho pfa na ogbokpa ini ̄o ri ushi gbe akanya. ²² Ama Ebeno-pfuase o ngme gho khi ekpabo olamhe o mhes̄e a na agbo nya, ni a ba bhale ya e khi emini a shob̄o, ni a ro ̄o na ogbo rote ob̄o oyi iJesu iKirisiti ni a roli na egbo ni e miesuo.

²³ Neni oni irudunga o bhale, eri ushi o mu awa ighumha, o pfi awa okpe ramhi ni irudunga o ro bhale. ²⁴ Eri a ri ushi na awa ni o sese awa ode ramhi ni iKirisiti ̄o ro bhale, ni a rote irudunga pfa na awa. ²⁵ Memena abi egheghe irudunga o ro bhale, ushi ̄a ke e sese awa ode.

Imi Eshineḡba

²⁶ Ee nya, imi Eshineḡba a khi rote irudunga oyi iJesu iKirisiti. ²⁷ Irari khi ee nya ni a batazi elemhi iKirisiti, a she ri iKirisiti so. ²⁸ Ikhioda ̄a la ̄o na ogbo iJu ali ogbo iJeta, wekhi ikhioda o la oghumha, ali oni ̄a khi oghumha, wekhi omose ali okpotso, irari khi ee nya, oghuo a khi shi iJesu iKirisiti ̄o. ²⁹ Ini a khi onayi iKirisiti, egheghe agho imi Aburaamu a khi, a khi eni e mh̄oli okemhi shi oni ishob̄o.‡

4

¹ Emini mhia ngme khi, ini oni oni ugu o go lu ̄o da kie khi ukuku om̄o ne, ̄a kioda shi oghumha ̄o, ama loli ̄o kie ya mh̄oli eni apfe nya. ² Eri ̄o kiele ya la ob̄o oyi eni e ri eloe e khu oli, ali eni a ri eni ugu nga ob̄o ne, ya ramhi egheghe ni itali ̄o shi shi eke, ni ̄o ro ya womhe eloe. ³ Igho ̄o li khi shi awa egbe. Ighumha eyi iyemhe ni e mhes̄e na agbo nya, e mhes̄e e na awa neni awa mh̄oli iwomhele elemhi ayemhe. ⁴ Ama abi oni egheghe o ro ramhi, Eshineḡba ̄o ghie omioli ni okpotso ̄o bia, ni a bia shi egheghe ushi, ⁵ ni ̄o ro tsumhi egbo ni ushi o mhes̄e e na,

ni awa te eni a lu Imi Eshineḡba. ⁶ Itob̄o khi a khi imioli, Eshineḡba ̄o ro ghie Ayemhe oyi Omioli bhale udu oyawa, Ayemhe ni ̄o tses̄e lie, "Itamhe, Itamhe." ⁷ Itob̄o ona, wa a ke khi oghumha ama omioli, abi u ke ro khi omioli eghe, Eshineḡba ̄o she re mie oni ishob̄o.*

Omuegbe ni iPolu ̄o mh̄oli na egbo iGalesha

⁸ Egheghe ni o dose ni aa ro kpe lese Eshineḡba, a khi ighumha eyi emini e khi ilitsa ni ea khi Eshineḡba. ⁹ Ama memena ni a ke ro lese Eshineḡba, ali abi Eshineḡba ̄o ke ro lese e ena, elo ̄o ze khi a nono ni a nyene egbe gbo deba iyemhe afue ni ea mhue ekpabo? Elo ̄o ze ni a ro ̄o nono ni e gbo mu e ighumha utonuzi-eva? ¹⁰ A ri eloe e shi ogbele na ke ali iki ali egheghe ali ikpe. ¹¹ Ulishi ̄o mu mhe irari khi o li mhe eloe abine khi eri mhi pfuse egheghe-a shi e egbe shi afue.

¹² Mhia lema e, inyoghuo a li abi mhi li, irari khi eri mhi li abi a li. Aa li mhe ingmobe. ¹³ A yelee, khi elemhi umha ze mhi la ni mhi ro tse abo usomhi onete ye e odo-ode. ¹⁴ Abi o tseu khia khi ughuamhi oyemhe khi eri o li abi anasemhe na e, aa ri eloe gbe mhe, aa kie mhe. Ochogh̄o, eri a kpe abo mie mhe abine khi ageni Eshineḡba mhi khi, abi a kha li mie iJesu iKirisiti. ¹⁵ Elo ̄o li oghele oye? Mhi dobe ya pfi otsele khi ini o ze ya li lo khi a kha ga wuonyo ikpamhi alo eye e na mhe. ¹⁶ Mhi she mele obe e-a irari khi mhi gue igesikia ye e?

¹⁷ Egbo e nono ni e ti e ma egbe, ama ̄a khia ode ni o ti o khi. Emini e nono khi ni e re e mele epfese-a shi anye o, ni a khi eni e mh̄oli omuegbe na we. ¹⁸ O ti ni ogbo ̄o mh̄oli omuegbe ini o da khi eminete ̄o mh̄oli oli shi, ali ni ̄o ke mh̄oli oli egheghe kpa, ̄a khi ini mhi da lese la agho tse. ¹⁹ Imimhe, egbe e to mhe shi ingme oye, abi okpotso ni oku ̄o to, ni a ro bhale ya e khi a me iKirisiti agbo oye. ²⁰ Abi a khe khi mhi nu e la, ni mhi mu uruli oyemhe pfi, irari khi egbe e pfo mhe-a shi ingme oye!

Ega ali iSera

²¹ A gueye mhe ghue, ikhi ee ni a nono ni a khi eni ushi o mhes̄e a na, a lese abi ushi o ngme? ²² Irari khi a keke oli khi Aburaamu, ̄o bia eniye emose aava, oghuo ̄o khi omi okpotso oghumha, onokpole ̄o khi omi ogbo.† ²³ Om̄o ni oghumha ̄o bia na li, eri a bia li rote ode na tse, ama oni egbegbi okpotso ̄o bia, a bia li rote ode ishob̄o.

²⁴ Eni ingme ena nya e mh̄oli emini e migha shi, irari khi ikpotso aava ena, ilama na egbe eva e khi. Ilama-negbe oghuo o khi ona ukhomhi ute iSinai, ̄o bia eniye ni e ya

* 3:17 Li ze Okiali 12.40 † 3:18 Li ze iRom 4.14 ‡ 3:29 Li ze iRom 4.13 * 4:7 Li ze iRom 8.15-17 † 4:22 Li ze Igbae 16.15; 21.2

khili ighumha. Lōli khi Ega. ²⁵ Mena, Ega o migha shi ute iSinai na eke Arebia ni o khili eoli iJerusalemu, irari khi eri o nu imiqli khili ighumha. ²⁶ Ama inyo awa o khi eoli iJerusalemu ni o la odane, omi oḡbo o khi. ²⁷ Irari khi a keḡe ɔli, e li:

“Ke ghele, yeḡe aga
ni ɔa bia eniye,
ri oghelē tsesē leghe,
yeḡe ni oku ɔa to ghue,
irari khi ɔkpotso ni a kie,
o mhōli eniye ni e bu
dōse ɔkpotso ni o mhōli ɔdō.”[†]

²⁸ Memena, inyoghuo-mhē, eniye ishobō a li khi eḡeḡe abi Aziki o li khi ɔmō ishobō. ²⁹ Abi o kpe li oni eḡeḡe, ni ɔmō ni a bia elemhi idiegbe, ɔo li mu okhōli vule shi ɔmō ni a ri ekpabō Ayemhē oyi Eshineḡba bia o, igho o kie li memena. ³⁰ Ama se Ebe-nopfuase o ngme? ɔo, “Khu ɔkpotso oghumha ali omiqli vu, irari khi omi ɔkpotso oghumha ɔa tigbe ya nu omi eḡbegbi ɔkpotso kemhi ugu.”^{*} ³¹ Irarigho, inyoghuo, awa aa khi eniye eyi ɔkpotso oghumha ama eniye eyi ɔkpotso ni o khi omi oḡbo.

5

Irueḡe ni o la obō oyi iKirisiti

¹ IKirisiti o she rue awa o le. Irarigho, a migha gbaa shi oni irueḡe, a khi ke gbo ze ni a gbo ya nyenē ri egbe e khi ighumha oyi ushi.

² A ghe i! Mhēmhe iPōlu, mhi gue e ye e khi, akanya ni iKirisiti o gbe ɔa ke ya mhōli elele okhoghūo na e, ini a ya shele-a. ³ Mhi gbo gue e ye oḡbo ni o da ze ni a shele ɔli-a ne, o mema ya ri ushi nya gbe akanya. ⁴ Eḡe ni a dua ni a khi eni a pfa na rōte iri-ushi gbe akanya, aa ke mhōli obō shi ikanya ni iKirisiti o gbe, a she de okhale oyōli-a. ⁵ Ama rōte irudunga awa te lolo migha a khe ipfuase ni awa ri udu nga rōte elemhi Ayemhē-nō-pfuase. ⁶ Irari khi elemhi iJesu iKirisiti, oshelē ali umha-shele-a eḡa mhue eleli. Emini o mema mu egbe khi irudunga ni o mhōli inono.

⁷ A kpe guē e kia. Oghuo o mu alo nyenē ni aa ke rō o deba igeskia? ⁸ Oni o lina mu e alo nyenē, ɔa rōte obō oyi iKirisiti oni o lu e bhale. ⁹ “Oḡbo oḡe ɔtuoghūo o dōḡe ya yese eḡbo eni e bu-a. Eri o li abi umiesobō oghuo, ni o ri oili e gbolo enekpōle-a.”^{*} ¹⁰ Ama mhi regbenga e khi eyi Onomhūe a khi. Onana o re mhe leḡe gboo khi emini mhi gueye e a ya riēle, khi aa ya riēle emini oḡboese o gueye e. Oḡbo ni ɔo nase e, o ya ri ukhomhi kpe o, ɔnini o riē khi.

¹¹ Inyoghuo, ini ishelē-a mhi kiele rō tse abo lo, abi eḡbo eghuo eḡe ngme, elo a mu okhōli vule shi mhē o ke shi? Ini o khi igho lo, ungmehi apfida ɔa kha ke ri elemhi ke bi. ¹² Eḡbo ni e na ri ingme oshelē a nase e ena, mhi kha ga liē e bie wali eḡbewe-a.

Agbo na elemhi Ayemhē

¹³ Eḡe oyē, inyoghuo-mhē, eri a lu e ni a la elemhi eḡfua. Ama a khi ze ni a ri oni eḡfua ona ke riēle emini idiegbe olamhē oyē ɔo nono. Ochoghō a ri inono ke ga egbe e. ¹⁴ Irari khi emini a rō ze ushi nya ukhomhi khi, “Nono ɔnuzava oyē abi u li nono eḡbie.”[†] ¹⁵ Ini a mu okhōli vule e shi egbe e o, ni a rō o khu egbe e, a mhue eḡbhē ini a khi a ya pfuse egbe e-a.

¹⁶ Emini mhia ngme khi, a ke kia okiali elemhi Ayemhē, eḡeḡe agho aa ya riēle oghuemhē oyi idiegbe olamhē. ¹⁷ Irari khi idiegbe, oḡe Ayemhē o khi, ali khi emini Ayemhē o nono, eri e zu oghuemhē idiegbe olamhē oḡe. Wewē ava-ava oḡe e khi shi egbe o, lōli o ze khi u waa dōḡe a riēle emini u wa nono ni u riēle. ¹⁸ Ama ini Ayemhē o re e kia, waa tigbe ya riēle oghumha oyi ushi.

¹⁹ Emini ikanya idiegbe olamhē eḡe gbe na; Itseḡo, ikanya ichimhi na itseḡo ali angeli efiala, ²⁰ ikhumhi igaga, ali oḡbhō ipfipfi, ibiselemhi, umha lama a na egbe, ofuma ikpekpe, ofu imhōli, ikanya ukphe, elemhi ibibi, ikemhi egbe, ²¹ Idegbe-ɔkonyo, idonyo dōse, iye-ukue ni a la li itseḡo, ali emhi elese eghoghō. Mhi tse agua ye e, abi mhi kpe li tse ɔli ye e, khi eḡbo ni e da a ngeli angeli eghoghō ne khi eḡa ya mhōli okemhi shi Eghiele oyi Eshineḡba.

²² Emini Ayemhē o rō o lasele khi; Inono, oghelē, opfomhē, irabomudu, isomhelemhi, onete, ize-ri-egbeda, ²³ Ipfomhē, igue-regbekia. Ushi ɔa ya mu oḡbo shi o ini o riēle enana nya. ²⁴ Eni e khi eyi iJesu iKirisiti e she rōte idiegbe olamhē oyewē ali oghuemhē eyewē nya ma apfida. ²⁵ Aborokhia khi Ayemhē o ri awa a kia eḡo, awa ke deba eḡe-awē eyoli. ²⁶ Awa khi ke mu eḡbawa eḡo dōse oḡe, yeḡe elemhi ke bi egbe, ni o ri awa a ke kpe ofuma deba egbe.

6

A ke riēle onete na eḡbo nya

¹ Inyoghuo-mhē, a kha bhale ya e khi a mu oḡbokhoghūo shi olamhē, eḡe ni a la elemhi ayemhē, a kuegbe-a sheshe ɔli shi oḡe fiē. Ama a ke to egbe e ɔkpe, ini a khi li de pfilo imufe. ² A kpaghie egbe e itsua, ini a li igho, a ya riēle oghuemhē oyi iKirisiti. ³ Ini oḡbo o dabi khi lōli mu eḡo, ni a rō bhale ya e khi ɔa khi emhikhoghūo, eḡbōli ɔo di. ⁴ Oḡboghō

[†] 4:27 Li ze Aza 54.1 [§] 4:29 Li ze Igbae 21.9 ^{*} 4:30 Li ze Igbae 21.10 ^{*} 5:9 Li ze 1 iKori 5.6 [†] 5:14 Li ze iLēv 19.18 [†] 5:17 Li ze iRom 7.15-23

o ke mu angeli eyoli fe ni o bino ini e ti. Oni eghẹghẹ, o tigbe me asha a titi egboli. O khi ri egboli khokho ogbọese. ⁵Ogbogbo o tsua itsua eyoli.

⁶A ke ri eminete nya somhi ogbo ni oo sese e emini Eshinẹgba o ngme.

⁷Khi di egbe e. Ogbokhoghuo o dobe ya ghagha Eshinẹgba. Emini ogbo o ro ko, loli o ya khiese. ⁸Ini ogbo o deba ogbuhemhe oyi idiegbe olamhe oyoli ro ko o khiese epfua. Oni o ro ko ro ri egbe mu Ayemhe, o ya khiese agbo na agbogbo. ⁹A khi ze ni onete iriele o khuese awa, irari khi o kha ramhi oni eghẹghẹ, awa ya khiese, ini o da lose awa. ¹⁰Irarigho, abi awa da mholi oni eghẹghẹ kpa, awa ke ri ele onete deba ogbokpa, tee-tee, ena omhue-apfe irudunga.

Itse-agua ni o kpukhokho

¹¹A bino ikpamhi alo ebe eniemhi ni mhi ri obo oyemhe keke ghi e. ¹²Egbo ni ee ri ele abamemhe, e dua ni e ri itoto ti e shi ishele-a, emini o ze ni e ro o li igho khi, ea nono ni a mu okholi vule shi we o shi osese oyi apfida oyi iKirisiti. ¹³Egbegbi eni e shele-a, ea ri ushi e gbe akanya, ama e nono ni a shele e-a, ni e ba me asha ke neta omose khi e re e she shele-a. ¹⁴Ama mhi aa tigbe ri emhikhoghuo ya neta omose, ini o li khi ingme oyi apfida oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa. Itobo oni apfida ona, mhi ro ghu pfa ogbuhemhe agbo, ogbuhemhe agbo o ghu pfa agbo oyemhe. ¹⁵Ishelẹ-a ali umha shele-a o mholi abi o ngme, emini o mu egbe khi, ni a ro ri ele ogbo bia elemhi iKirisiti. ¹⁶Opfomhe ali ilelemhi e ka nu eni e deba osese onana la elemhi agbo oyewe, li shi egbo iZireni eyi Eshinẹgba.

¹⁷Ozukhomhi emhikpa khi, ogbokhoghuo o khi ke nase mhe, irari khi mhi mholi emeli oyi iJesu shi egbe oyemhe.

¹⁸Inyoghuo-mhe, okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, o ka nu ayemhe oye e nya la. Atse.

Ebe ni iPolu o keke ghi egbo **Ɖfisha** **Eni e miesuo**

IPolu o tse eni e mie ijesu suo ne la Efesosi
¹ Mhemhe iPolu, aghiusomhi na kee oyi ijesu iKirisiti ni Eshinegba o ze mhi khi.*

Egbo eyi Eshinegba ni e la eke Efesosi, eni e regbenga ijesu iKirisiti mhi keke ebe ona a ghi. ² Mhi lema Eshinegba ita awa ali ijesu iKirisiti Onomhue, e ka mhuē isomhelemhi na e, e gbo ri ofomhe na e.

Eshinegba o she te obo oyi iKirisiti riele emnnete na awa

³ Awa kueghie Eshinegba. Loli o khi Eshinegba ali ita ijesu iKirisiti Onomhue oyi awa. Loli o ri ikhivose ni o te iloghie bhale na awa, ikhivose oni o kpaghie ayemhe oyi awa obo. Ikugbe ni o ku awa ali iKirisiti gbe o ro riele ona. ⁴ Neni Eshinegba o ma agbo, o she kpe ze awa eni e khi egbo eyoli, rote obo oyi ijesu iKirisiti, ini awa khi eni e pfaase ni ea mhuē umha-guekia shi odalo oyi Eshinegba. Itobo khi o nono ingme oyawa o ro ligho riele oli. ⁵ Neni Eshinegba o ma agbo, o she te eke gba li khi loli ya ri awa mele imi oli-a, itobo emini ijesu iKirisiti o riele, ni o de shi o abi o ghole Eshinegba. ⁶ Eri o lina riele oli ini awa kueghie oli shi okhale oniemi ni o mhuē na awa, itobo emini omi oli otuoghuo kpe ni o nono ingme oyoli, o riele.

⁷ Obo oyi iKirisiti awa te mholi ipfasheke, itobo oia eyoli ni o ku shi eke abi o ro ghu-a na awa. Ona a te ri olamhe topfa awa. Itobo epfue oyi okhale oyi Eshinegba ni o gbeku o, o ro riele ona.† ⁸ Oni okhale ona o tutu ku awa, rote ileasingme ali egbhe o te riele oli. ⁹ Eshinegba o kueghie osheli emini o gba shi eke-a khasa awa, ikhi emini o rote obo oyi ijesu iKirisiti ro tse, abi o ghole oli. ¹⁰ Emini Eshinegba o gba khi loli ya pfuse riele khi, ini o ramhi oni eghenge te, o ya ku emhi na agbo ali ena iloghie gbe khi oghuo, o ya ri iKirisiti le oghe wewe nya. ¹¹ Itobo khi Eshinegba o ku anye ali iKirisiti gbe, anye she mie ugu obo oyi Eshinegba. Irari khi o she kpe te eke gba li khi loli ligho ya riele oli, o ro ligho riele oli. O ri emhikpa tse shi abi o ghole oli shi. ¹² Isegho ni anye ifu ni e khi egbo eni odode ni e kpe regbenga iKirisiti, e kueghie Eshinegba shi ufumhi oyoli. ¹³ Eri a li ku e ma iKirisiti abi a ro suo oni ungmemhi igesikia, oni o khi usomhi onete oyi Eshinegba, abi o mie e pfuese. Abi a ro mie iKirisiti suo, Eshinegba o ro shi olele shi e

egbe. Ayemhe-no-pfaase ni O kie kpe ro nga na awa o khi oni olele. ¹⁴ Itobo Ayemhe-no-pfaase ni Eshinegba o kpe ro na awa, awa ro mholi o shi udu khi Eshinegba o ya ri emini o ro nga na egbo eyoli gbo na awa. Eghenge ni Eshinegba o ro pfa awa egbo eyoli shi eke nya, awa ro mholi eni emhi ena. Ona o ya ri egbo eyoli kueghie oli shi ufumhi oyoli.

IPolu o lema na eni e mie ijesu suo ni e la Efesosi

¹⁵ Itobo emhi ena nya ni Eshinegba o riele, ali abi mhi te suo abi a mie ijesu iKirisiti Onomhue suo ni a gbo mholi inono shi egbo eyi Eshinegba nya o. ¹⁶ mhia tigbe yemhe ikphemi-a, ni mhi ri itobo oye e kphemi na Eshinegba, ini mhi da lema na e. ¹⁷ Eri mhia lema Eshinegba oyi ijesu iKirisiti Onomhue oyawa, oni o khi ita awa ni o mholi ufumhi oniemi, o re e mholi ayemhe ileasingme. O gbo ri egbo oli khasa e ni a lolo lese oli egbegbo. ¹⁸ Mhi gbo lema Eshinegba o kueghie e udu-a ini a lese oni igesikia oyoli, ini a gbo lese irudushi ni a regbenga, ni Eshinegba o lu e shi. Ni a gbo me epfue oyi ugu oniemi oyoli ni eni e mie oli suo e mholi. ¹⁹ Mhi gbo lema li o ze ni a lese ekpabo ni e fune eyoli, ni ea mhuē irokhokho, ni a ro na awa eni e miesuo. ²⁰ Eni ekpabo ena o ro gbe akanya abi o ro guise iKirisiti eghuli le abi o ro ghua. Wewe o ro ri iKirisiti shito obo ita oyoli obini iloghie.‡ ²¹ Oobo ijesu iKirisiti o la mhesa na ekpabo, ali itoto ali igeni, ghe enete ghe eni ea ti, ghe eni a me agbo ona ne, ghe ena agbo ni aa me ne. ²² Emhi nya Eshinegba o ro shi ufuege oyoli ni o mhesa shi. Loli o ze ijesu ozukhomhi emhi nya ni o pfomhe igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo eyoli egbe. ²³ Egbo ni e mie ijesu suo e khi idiegbe oyi ijesu, ijesu o khi ukhomhi. Ekpabo ali agbo oyi ijesu iKirisiti o vase agbo eyi eni e mie oli suo. Ufumhi oyoli o gasa agbo ali emhikpa odekhode nya.§

2

Okhale oyi Eshinegba o ro mie awa pfuese

¹ Eghenge ni o dose ni a ro kpe la agbo olamhe, a la agbo umha-suoeso, a khi egbo eni e ghu shi olamhe ni ea mholi Ayemhe oyi Eshinegba. ² Eghenge agho ingeli agbo a ngeli, a ri ungmemhi oyi okphaghie oni o khi oghe ayemhe alo ebili i gbe akanya. Oni ayemhe ona o kiele la agbo oyi egbo ni ea ya suo eso na Eshinegba a gbe akanya. ³ Igbo awa nya awa kpe li ngeli. Awa ri oghuemhe egbe, ali usamhi ebe ni udu oyi awa o gueye awa a riele emhikpa. Abi egboese na agbo ni ea ya suo eso na Eshinegba e li ya pfua, awa kha li pfua. ⁴ Ama Eshinegba o nono ingme

* 1:1 Li ze Ika 18.19-21; 19.1 † 1:7 Li ze iKolo 1.14 ‡ 1:20 Li ze iwolo 110.1 § 1:23 Li ze iwolo 8.6; iKolo 1.18

oyi awa gba, igho ilẹlẹmhi oyọlọ óó gbẹdi. ⁵ Lọli o zẹ ni o rọ rọte obọ oyí íjesu íkirisiti ni o guise le ri agbọ ayemhẹ onogbọ na awa, aboriẹkhia khi eni umha-guekia o kesẹ-a awa khi. Okhale oyí Eshinẹgba a rọ mie ẹ pfuese.* ⁶ Eri o ri agbọ onogbọ oyí íkirisiti na awa, o ri awa nu íkirisiti shi to obini iloghie, nu o li ẹ mhese, itobọ emini íkirisiti o riẹlẹ na awa. ⁷ Rote íjesu íkirisiti Eshinẹgba o te ri okhale ni o mhọli na awa khasẹ, ogbenako ni egbo e me ashini okhale oyọlọ o fu ramhi, ni o mhọli irokhokho. ⁸ Okhale oyí Eshinẹgba a rọ mie ẹ pfuese abi u rọ miesuo, o a khi ingeli enete ni u ngeli e mie ẹ pfuese. Afueafue o mie ẹ pfuese. ⁹ Eshinẹgba o a ri itobọ ingeli enete ni u ngeli mie ẹ pfuese, ini ogbọkhoghuo o khi vuse ike. ¹⁰ Eshinẹgba o ma awa. Ikanya enete o ma awa awa ke gbe abi awa alí íjesu íkirisiti awa rọ da ke khi oghuo egho.

Eshinẹgba o she te íkirisiti ku egbo ifu ali egbo ifeta gbe

¹¹ A yelege egbo enabi a khi elege, khi aa khi ifu. Egbo ifu e ma kpe ri ukpeloe gbe ẹ, itobọ khi aa shele a, alí itobọ khi aa khi egbo ifu. Ama ee lu egbe we eni e khi egbegbi egbo, itobọ khi a shele we-a. Oshelẹ ni o khi akanya ni egbo e ri abọ gbe idiegbe. ¹² Yelege khi egheghe agho khi aa kpe ku ma íjesu íkirisiti o, a khi opfese shi ishio bọ ni Eshinẹgba o rọ nga na egbo izireni. A khi eni ẹa mhọli iregbenga ni ẹa mhọli Eshinẹgba shi elemhi agbo. ¹³ Ama, memena, ẹẹ ni a kpe nuata shi Eshinẹgba o, o ri oia eyi íkirisiti ti ẹ mama egbe.

¹⁴ Íjesu íkirisiti o ri egbo ifeta ali egbo ifu riẹlẹ. O rue ugbe ibiselemhi ni o kpe la we iteva ode-a, o rewe mele egbo eghuo-a. ¹⁵ Eghuli ni o ghu o rọ shishi ishi ni e la we iteva-a, Ini o me asha ri egbo ifu ali egbo ifeta khi egbo enegbo eghuo. Ona o rọ rewe riẹlẹ ini e khi ke biselemhi egbe.† ¹⁶ Eghuli ni o ghu-a shi oora apfida o rọ ku egbo ena gbe, o gbo rewe ali Eshinẹgba riẹlẹ. Agho ibiselemhi egbewe o pfo shi.‡ ¹⁷ Usomhi onete oyí Eshinẹgba oyí opfomhe, íjesu o bhale ya tse abọ gueye egbo ifeta ni e nuata shi Eshinẹgba o, ali egbo ifu ni e timama Eshinẹgba.§ ¹⁸ Obọ oyí íjesu íkirisiti awa te mhọli Ayemhẹ oghuo ni o zẹ khi awa ga rọ dobe a le deba Eshinẹgba.

¹⁹ Itobọ igho ẹẹ egbo ifeta, aa ke khi opfese, ama a she ku ma egbo eyi Eshinẹgba. Ena omhufe-apfe oghuo a ke ga khi. ²⁰ Oni idiegbe owa a li khi. Ighiusomhi na ke ni íkirisiti o ze ali emekeguele eyi Eshinẹgba e khi igbaekele oyí oni owa. Íjesu íkirisiti o mu oni owa mhufe. ²¹ Íkirisiti o ze ni echẹ ni a rọ ma

oni owa nya e rọ toma, ni oni owa o rọ mele owa oniemi a. O rọ li khi oni o pfuase na Onomhufe. ²² Itobọ khi a ku ma íjesu o, o rọ re ẹ ma eni e mie oli suo. U ya mele owa ni Ayemhẹ oyí Eshinẹgba o ya ke la-a.

3

Eshinẹgba o ghi iPolu ghi egbo ifeta

¹ Itobọ ona, mhẹmhe iPolu mhi rọ lema na ẹ. Mhẹmhe ni a ri itobọ khi mhia gbe akanya na íjesu íkirisiti mu shi owa ighumha. Akanya abi mhi lie tse abọ usomhi onete oyí Eshinẹgba ye ẹ egbo ifeta. ² O limhe eloe khi ẹẹ egbo ifeta, khi a she kpe suo khi Eshinẹgba o ghie mhẹ ghi ẹ mhi bhale ya tse abọ ye ẹ. Itobọ okhale oyọlọ o rọ ghie mhẹ usomhi ona, ni mhi kpaghie ẹ obọ. ³ Oni usomhi khi, ugbamhi ni Eshinẹgba o gba ni o khi oyí osheli, ni o khueghie-a khasẹ mhẹ. Mhi kpe khueghie ukuku li-a khasẹ ẹ elemhi ebe ni mhi kpe keke ghi ẹ. ⁴ Ini a zẹ ebe onana, a ya me emini mhi lese osheli oniemi ni o khi osheli na íjesu íkirisiti, ni Eshinẹgba o gba. ⁵ Eshinẹgba o a kpe khueghie osheli emini o ya riẹlẹ ni o gba shi eke khasẹ egbo na agbo ena elege. Ama o she rọte elemhi Ayemhẹ-no-pfuase khueghie oli-a khasẹ ighiusomhi na kee ali emekeguele eyi Eshinẹgba. ⁶ Emini Eshinẹgba o gba khi, a ya rọte itsabọ usomhi onete oyí íjesu íkirisiti ri egbo ifeta ni e miesuo nu egbo izireni ni e miesuo le ugu oghuo, abi egbo ni e khi idiegbe oghuo. Egheghe agho ni a bhale ya ẹ khi ẹẹ ni aa khi egbo ifu, a nu egbo ifu mhufe obọ shi emini Eshinẹgba o rọte íjesu íkirisiti rọ nga na ifu.*

⁷ Eshinẹgba o ri akanya ni mhi rọ o tse abọ usomhi onete oyọlọ na mhẹ. Itobọ okhale oyọlọ o rọ ri oni akanya na mhẹ. O ri ekpabọ eyọlọ re mhẹ ẹ gbe oni akanya. ⁸ Ini Eshinẹgba o pfi ukpeloe bino uwali ogbo ni mhi kpe khi elege lo, o kha zẹ mhẹ, mhi ke tse abọ usomhi onete oyọlọ. Ama itobọ okhale oyọlọ o rọ ri akanya ona na mhẹ mhi ka tse abọ usomhi onete oyí upfuemhi ni o la íkirisiti ye ẹ egbo ifeta. Upfuemhi ni ogbo o a dobe lese udi oli ẹ pfo. ⁹ O gbo zẹ mhẹ mhi ka khueghie-a khasẹ agbo kpa abi o li ri oni osheli ni o gba nya ya tse. Eshinẹgba ni o ma emhi nya o kpe rọ te igbaekele ri osheli ona sheli agbo nya. ¹⁰ Eri Eshinẹgba o nono ni lolu rọte igbaa oyí eni e mie íjesu íkirisiti suo ri ilẹsingme ode ebubu eyelue khasẹ igeni ali ekpabọ na idane. ¹¹ Ina Eshinẹgba o te eke gba li neni o ma agbo. Rọ te íjesu íkirisiti Onomhufe oyí awa o te rọli tse. ¹² Itobọ khi awa mie íjesu suo, ali khi awa gbo ku gbe oli o, awa rọ a mhufe igbedu rọ a lo deba Eshinẹgba. ¹³ Itobọ igho, a khi zẹ ni egbe pfo ẹ-a ini a suo abi mhi lie me osue shi itobọ

* 2:5 Li zẹ iKolo 2.13 † 2:15 Li zẹ iKolo 2.14 ‡ 2:16 Li zẹ iKolo 1.20 § 2:17 Li zẹ Aza 57.19 * 3:6 Li zẹ iKolo 1.26-27

khi mhia tse abo usomhi onete oyi Eshinegba ye e. Ochoghò, a zè ni osue ni mhia mē o ri ufumhi oyi Eshinegba ghi e.

¹⁴ Loli o zè ni mhi rò wugha odalo oyi Eshinegba ni o khi ita awa a sò iromhi na e. ¹⁵ Rò te ayi òli unuèkpe nya ni e la agbò ali iloghie e te le eva. ¹⁶ Eshinegba o mhòli ikhivòsè enièmhì ni o rò o na ègbò eyòli, itobò ighò mhi rò lema li, o ri Ayemhè oyòli ri udu oyè è toto a, ¹⁷ ini iKirisiti o lo è udu shito kpè abi a mie òli suò. Mhi gbo lema Eshinegba o rē è migha abi òra ni o pfi imhili lo eke egbegbò, ni a nono ingme oyi Eshinegba ali ingme egbe e, ini a khi de. ¹⁸ Mhi gbo lema Eshinegba o zè ni e è ali ègbò eyi Eshinegba nya a dobe lèshè abi inono oyi Eshinegba o gba ramhi. ¹⁹ Eshinegba o zè ni a lèshè inono ni iKirisiti o nono awa, inono ni o ghò fu dōsè odè ni o a mhòli ukpèshè, eghèghè aghò ni ingeli eyi e, e li abi eyi Eshinegba.

²⁰ A kphèmhì na Eshinegba ni o mhòli ekpabò rò rièlè emhi enièmhì, eni e fu dōsè emini awa mhila li, ali emini awa da dobe sa. Ekpabò eyòli eni e la awa ayemhè e gbe akanya, o deba a rièlè eni emhi na awa. ²¹ A zè ni awa ègbò eyòli ni awa ali iJesu iKirisiti e khi oghuo, e kueghie Eshinegba, ogbe na akò ali agbòagbò, ya ramhi ukpèshè. Atsè.

4

Ikugbe onayi eni e miesuo

¹ Mhèmhè ni mhi ri itobò khi mhia ga Onomhùè la owa ighumha, mhi lema e, a ke ngeli ingeli enete, enabi Eshinegba o o a ke ngeli eghèghè ni o rò lu e. ² Emini a rièlè nya, a ke ti egbe e tiemhi eke, a ri ofiè ali ikuegbe-a nu egbe ke ngeli. A ri inono ni a nono egbe ri ipfomhè-udu ke ngeli.* ³ A roshèka mu ikugbe ni Ayemhè-n-pfuasè o ku awa gbe mhue ali elemhi opfomhè ni o genò awa kugbe. ⁴ Idiegbe oghuo awa khi, Ayemhè-nò-pfuasè oghuo o la awa egbe, Ighò awa gbo li ri eloe shi eke e khe iregbenga oghuo oyi imiepfuase ni Eshinegba o rò nga na awa abi o rò lu awa. ⁵ Onomhùè oghuo ni o khi iKirisiti, ali irudunga oghuo, ali ibatizi oghuo, awa mhòli. ⁶ Eshinegba ni o khi itawa nya, awa a ga, loli o mhèshè a na awa nya, loli o ri awa a gbe akanya oyòli, loli o gbo la agbò oyawa nya.

⁷ Ama iKirisiti o kemhi afu odòda kè a na ogbògbò ni o rò ke gbe akanya oyòli. Lolighuo o mhèshè abi o li kemhi wè. ⁸ Ona o zè ni ungmèmhì oyi Eshinegba o rò o. "Abi o rò khòli ebe òli pfuse-a nya, o nga obini o yagha nē nya, o ri ebe òli ni o mu o le la oròlò, ee deba li ukhu-khokho abi eni a mu okhòli. O tigbe kemhi isomhopfa enete na egbo."† ⁹ Emini a ri ungmèmhì oyi Eshinegba ona

ngme, ni oò, "O nga obini o yagha," loli khi, eri iKirisiti o kpè tiemhie agbò ona, neni o nga idane obini o yagha. ¹⁰ IJesu iKirisiti oni o tiemhie agbò ona, o gbo nga obini idane iloghie ni o yagha nē nya, ini o zè emhikpa ukhomhi ni e guè ga ti. ¹¹ iKirisiti o kemhi afu na kè na ogbògbò. O zè eghuo ighiu-somhi na kèshè eyòli, o zè eghuo emekèguele eyi Eshinegba, O zè eghuo eni e kia tse abo ungmèmhì oyi Eshinegba, o zè eghuo eni eri ukpèloe e khu ègbò eyi Eshinegba ali eni e sèshè wè. ¹² Eri o lina kemhi afu na wè ni e rēwè ke gbe ikanya eyòli, ini eni e khi idiegbe eyòli e ke fu shò, isheghò ni idiegbe oyi iKirisiti o totoa elemhi ugamhi oyòli. ¹³ Ina a li ya ke mē òli, ramhi eghèghè ni awa nya awa rò kugbe e khi oghuo (abi awa mie Eshinegba suò, ni awa gbo lèshè omi òli), ya ramhi ni awa rò fu shi imiesuo mele eni e womhèloe shi imiesuo, ramhi ni awa rò ya womhèloe nya abi iKirisiti. ¹⁴ Eghèghè aghò awa aa ke èa li abi eniye, ini egbò eni è di ègbò e khi dobe di awa ya mie emini e a khi egbegbingme suò. Awa aa ke ya li abi okò-okè onièmhì ni akpekeli onièmhì o tsua gasè ukhomhi okè onièmhì, ¹⁵ ni awa ri ochoghò ke ngme igesikia elemhi inono, ni awa womhèloe shi emhikpa, ni awa li abi iKirisiti Onomhùè, oni o li abi ukhomhi, awa li abi idiegbe oyòli. ¹⁶ iKirisiti o ku ègbò eyòli nya gbe abi idiegbe ogbò o tono elamhi manò khi oghuo, ni uguabò ogbògbò o liè gbe akanya oyòli. Eghèghè aghò oni idiegbe nya o fu, o totoa, o womhèloe shi o, egbò e mhòli inono na egbe.‡

Awa mu ingeli eyi awa pfi

¹⁷ Itobò ona, mhi lo ye e ude, itobò eva oyi Onomhùè, a khi gbo ngeli abi ègbò ni e a lèshè Eshinegba, ni usamhi ni e sa o a mu amè. ¹⁸ Ègbò eghoghò e a ya dobe lèshè udi emhi eyi Eshinegba gboo. E a mhue obò shi agbò onogbò oyi Eshinegba, itobò umha lèshè Eshinegba oyewè, igbe udu oyewè o tsua ghi wè. ¹⁹ Egbe e a kè lili wè ini e rièlè ingme ebe. E she ri egbe wè na ikanya ebe eni e ghòlè wè de. Ingeli khi ingeli eyi itsebò e è ngeli. Ingeli eghoghò e ghòlè wè eghèghè kpa e ke ngeli.

²⁰ Ama, o a khi ina a sèshè e a li ke ngeli abi a rò lèshè mie iKirisiti suò. ²¹ Mhi lèshè khi a she suò ingme oyòli, a gbo sèshè e igesikia ni o la ingme oyòli. ²² Emini a sèshè e khi, a khi ke ngeli eni ingeli ni a kpè ngeli, ni oghuemhè egbe ni e a ti eghò e rē e ngeli, ni e yese e agbò-a.‡ ²³ A zè ni Eshinegba o ni isamhi ali ingeli eyi e pfi ya khi enegbò. ²⁴ Eshinegba o she ri ingeli enegbò enabi eyòli na e. Itobò ighò a ke ngeli abi Eshinegba, elemhi ingeli enete ali ipfuasè.*

* 4:2 Li zè iKolo 3.12-13 † 4:8 Li zè Iwolo 68.18 ‡ 4:16 Li zè iKolo 2.19 § 4:22 Li zè iKolo 3.9 * 4:24 Li zè Igbae 1.26; iKolo 3.10

²⁵ Irarigho, a khi ke gbo lo egbhōli, ama a ke gue igesikia ye egbe, itobō khi eri awa li abi iguabō ọdoda eyi idiegbē oguo.† ²⁶ Ini u mē elemhi ibibi, khi lamhē, khi zē obili o bi ya ē elemhi-ibibi oyē shi ē elemhi,‡ ²⁷ Khi ri eghēghē na ọkphaghīē ni ọ mu ē fē. ²⁸ Oni ọ kpē ē do ughiatō ọ khi ke gbo do, ama ọ ri abō eyōli ke gbe akanya ni ọ te mē ē ke le, ni ọ gbo te mē ē ke kemhi na eni ẹa mhōli.

²⁹ A khi ke ngme ingmemhi ichimhi unu, ama a ke ngme ungmemhi onete ni e ri egbe ẹ mu ọgbō ni e ri ọgbō ẹ fu shi imiesuo. Zobē ni ungmemhi oyi ẹ o guē ke de shi eghēghē ni a kha rō ngme ọli, ni o mhōli ikpaghioḅo na eni e suō li. ³⁰ A khi ri egbe pfo Ayemhē-ḅo-pfuasē oyi Eshinēgba-a. Itobō khi Ayemhē-ḅo-pfuasē khi ọlẹlẹ ni Eshinēgba ọ shi shi ẹ egbe, ni o rē lēsē ọli shi udu gboō khi ogbēlẹ ọ bhale ni ọ ya pfa ẹ olamhē eyē ẹ shi ekē. ³¹ Zobē ni, iyese-a, ofu, elemhi ibibi, okhōli, ali iyese egbe eva, ghe imuegbe ọbe kpa, ali ikanya ebe nya, e lase ẹ udu le. ³² A ke mhōli ilēlemhi na egbe ẹ. A rō ke topfa egbe abi Eshinēgba ọ ri itobō iKirisiti rō topfa ẹ.§

5

Angeli oyi ọni ọ miesuo

¹ Irarigho, a rōshēka ke khōnya Eshinēgba abi a rō da khi imi ọli ni ọ nono egbegbō egho. ² A la agbō inono, eḅēzē abi iKirisiti ọ nono awa ni ọ rō ghu-a na awa abi iluasobo ni ẹ kphela ni e ghōle Eshinēgba.*

³ Abi a rō khi egbō eni e pfuasē egho, a khi rielē emini ọa gbe akanya nabi itsebō, ukelē emini ọọ pfi omama. A khi khi ena-emhi-ituegbe. Emhi enana ẹa khi emini a suō khi a mē iteva oyē ẹ egbō eyi Eshinēgba ni e khi eni e pfuasē. ⁴ A khi gbo ngme ingmemhi omama ali ungmemhi oyēghē unu, wē khi eri a gbudu li iwēghīē ali iba izēzē ni e wē-a. Ochoghō, a ke kuēghīē Eshinēgba. ⁵ A lēsē khi, ghe egbō ena itsebō, ali ọna ingeli omama, ali ọna emhi ituegbe, khi ẹa ya mhōli okemhi shi iloghīe oyi iKirisiti ali oyi Eshinēgba. Eri ọna emhi-ituegbe ọ li abi ọni ọọ ga ikhumhi.

⁶ A khi zē ni ọgbōkhoghūo ọ ri ingmemhi afuē di ẹ, itobō khi egbō eni ẹ ngeli ingeli olamhē eghoghō, Eshinēgba ọ ya na wē ali egbō ni ẹa ya suō esō na li osue. ⁷ Irarigho, khi ku ma egbō eni ẹ ngeli ingeli olamhē eghoghō ọ. ⁸ Elēlẹ a kpē la alo ebili, ama memena elemhi ákpá a ke la, itobō khi, a ku ma Ọnómhuē ọ. Irarigho, a ke ngeli abi eni e la elemhi ákpá. ⁹ Itobō khi onete ali ipfuasē, ghe igesikia e khi umōmhi ni ákpá o rō lasele. ¹⁰ Rōshēka ni u wena emini ẹ ti Ọnómhuē ẹloe, ni u ke rielē wē. ¹¹ Khi ke nu

egbō na alo ebili gbe ikanya afuē na alo ebili, ni ẹa mhūē eleli. Ri ochoghō ke khueghīe osheli oyēwē-a. ¹² Emhi omama ọọ khi, ini a ta unu emini egbō ena alo ebili ẹ rielē elemhi osheli. ¹³ Ama, ini ákpá o khueghīe ikanya eghoghō-a gbo o, egbō e ya lēsē emini e khi, ¹⁴ itobō khi ákpá ọọ khueghīe emhi nya-a, ni a ke mē gbo o. Lōli Ebe-no-pfuasē o rō, “A guale eni ẹ lēsē a, a khi li abi ọni ọ ghuu, ni ákpá oyi iKirisiti o la ẹ egbe ke ge.”

¹⁵ Itobō ighō lēsē abi u ke li ya ke ngeli. Khi ke ngeli abi oyēghē, ama ke ngeli abi ọlēsingme. ¹⁶ Ini u da mhōli eghēghē rō ya rielē onete ne, nyanya rielē ọli, itobō khi agbō ingme-obe awa ke la.† ¹⁷ Itobō ighō a khi khi eyeghē, ama a zē ni a lēsē emini ẹ ghōle Ọnómhuē ni a ke rielē. ¹⁸ Khi da onyo pfuēchē egbe-a, ochoghō zē ni Ayemhē-ḅo-pfuasē o ke vō agbō oye. ¹⁹ A ke to iwolo ena irudunga khāsē egbe, ke to uwolo eni e te ẹ udu lase ke kuēghīē Ọnómhuē. ²⁰ Eghēghē kpa, ke kuēghīē Eshinēgba ita awa shi emhikpa, itobō iJesu iKirisiti Ọnómhuē oyi awa.‡

Ingeli oyi emōse ali ikpotso ni e la ughue

²¹ A ri egbe tiemhie na egbe ẹ pfo nya itobō khi u mu ekpē na iKirisiti. ²² Eḅ Eḅ ikpotso ni a la ughūē, a ri egbe ẹ tiemhie na ọdọ ẹ, abi u li ri egbe ẹ tiemhie na Ọnómhuē.§ ²³ Itobō khi omōse ọ khi ukhomhi oyi ọkpotso ọni ọ rō shi ughūē, eḅēzē abi iKirisiti ọ khi ukhomhi oyi igba oyi egbō eni e mie ọli suō. Eni e mie ọli suō e khi idiegbē oyōli ni ọ mie pfuasē. ²⁴ Itobō ighō ọkpotso ọgbōgbō ni ọ mhūē ọdọ, ọ nyēsē ukhomhi na ọdọ li pfo, elemhi emhi nya, abi igba oyi eni e mie iKirisiti suō e li ri egbe wē na li.

²⁵ Eḅ emōse eni e ri ikpotso shi, a mhōli inono ni o te ekē elemhi udu lasele shi ighūē ẹ ọ, eḅēzē abi iKirisiti ọ nono igba oyi eni e mie ọli suō, ni o zē khi ọ ghu-a na wē.* ²⁶ Ọ ri itoto oyi ungmemhi oyi Eshinēgba ri eni e miesuo khi eni e pfuasē, ọ ri amē khūēsē wē-a ni e dala. ²⁷ Eri ọ rielē ona na igba oyi eni e mie ọli suō, ni ọ rō ri ewē somhi otse, ni e zē ọli rō migha odalo oyōli, ni e khi egbō ni uchimhi ọa ta ma egbe, wēkhi eni e mhōli ichinya, u ke liē khi emhi olese ni ọa ti, ama ni e khi eni e pfuasē ni ẹa mhōli umha-guēkia. ²⁸ Ina, ẹẹ emōse e li nono ingme oyi ughūē wē abi e nono ingme oyi idiegbē oyēwē. Ọni ọ nono ingme oyi ughūē ọli ingme egbe ọli ọ nono. ²⁹ Ini a mema bino ọ bie, a ya mē khi ọgbōkhoghūo ọa ya biselemhi egbe ọli, ama eri ọ ri emhi na egbe ọli ẹ le, ọ ri ukpeloē e khu egbe ọli, eḅēzē abi iKirisiti o li ri ukpeloē ẹ khu igba oyi eni

† 4:25 Li zē iZaka 8.16 ‡ 4:26 Li zē iwolo 4.4 § 4:32 Li zē iKolo 3.13 * 5:2 Li zē Okiali 29.18; iwolo 40.6

† 5:16 Li zē iKolo 4.5 ‡ 5:20 Li zē iKolo 3.16-17 § 5:22 Li zē iKolo 3.18; 1 iPit 3.1 * 5:25 Li zē iKolo 3.19; 1 iPit

e mie ɔli suɔ oyɔli. ³⁰ Uguabo idiegbe oyi iKirisiti awa khi. ³¹ “Onana o zɛ ni ɔmɔse ɔ rɔ ri ita li ali inyɔ li ɛ shi ekɛ, ɔ ya toma ughuɛ ɔli ɔ, ɛghɛghɛ aghɔ wɛwɛ aava e mele ɔgbɔ ɔghuo a.”† ³² Ukpokpomhi osheli na ni mhi gue ɛ le, ni o la iteva iKirisiti ali igba oyi eni e mie ɔli suɔ. ³³ Ama, ni mhi rɔ gbe ɔli ukhomhi, ɔmɔse ɔgbɔgbɔ ɔ lolo nono ingme oyi ughuɛ ɔli abi ɔ li nono ingme egbe ɔli, yeyɛ ɔkpɔtso ni u la ughuɛ, lolo mu ekpɛ ke na ɔɔɔ ɛ.

6

IPɔlu ɔ ye eniyɛ ali eni e bia wɛ ude

¹ Eniyɛ, a ri ungmemhi oyi eni e bia ɛ ke gbe akanya, itobɔ khi lɔli o ti ni eni e mie ɔnɔmhuɛ suɔ e ke riɛle.* ² “Mu ekpɛ na ita ɛ ali inyɛ ɛ.” Ona o khi ushi oni ɔdɔɔ ni Ɖshinɛgba ɔ shi ni ɔ ri ishiobɔ ma. ³ “Ini u mu ekpɛ na eni e bia ɛ, agbɔ oyɛ o ya ke je ɔdalo egbɛgbɔ, u ya gbo li agbɔ tɛsɛ agbɔ ona.”† ⁴ Ɖɛ ita eniyɛ, a khi riɛle emini o ri elemhi ɛ ke bi imiɛ, a ri ochogho ke ri ukpɛloɛ khu wɛ, a ke sɛsɛ wɛ ɔɔɔ oni o ghɔle ɔnɔmhuɛ.‡

IPɔlu ɔ ye ighumha ali eni e mhɔli wɛ ude

⁵ Ɖɛ ighumha, a ri ungmemhi oyi ɔni ɔ mhɔli ɛ ni ɔ la agbɔ ona ke gbe akanya. A rɔte ekelemhi udu ke mu ekpɛ na wɛ. A ri ukpɛloɛ oni o fu ke bino wɛ abi a kha li ri ungmemhi oyi iKirisiti gbe akanya. ⁶ A ke ri ingme oyi ɛwɛ gbe akanya ɛghɛghɛ kpa, ɔa khi ini ɛ bino ɛ tɛsɛ a rɔ ri ingme oyewɛ ke gbe akanya ini e ba ke kueghɛ ɛ. Ama a ke li abi ighumha eyi iKirisiti e li mu ekpɛ ɛ na li, ikhi eni e rɔte ekelemhi-udu oyewɛ ɛ riɛle emini Ɖshinɛgba ɔɔ a ke riɛle. ⁷ Rɔte elemhi udu oyɛ ke gbe akanya abinɛ khi ɔnɔmhuɛ wa ga, itobɔ ɔ a khi ɛgbɔ tɛsɛ awa ga. ⁸ Rɔli shi udu khi ɔnɔmhuɛ ɔ ya somhi ɔgbɔgbɔ opfa shi ikanya enete ni ɔ gbe, shi oghumha o, shi ɔni ɔ a khi oghumha.‡ ⁹ Ɖɛ eni e mhɔli ighumha, a li guɛ ke ngeli deba ighumha eyi ɛɛ, A khi sɔ wɛ ulishi khi a ya nasɛ wɛ. A lɛsɛ khi ɔni ɔ mhɔli ɛ, mhɔli ighumha eyi ɛɛ, ɔ la iloghie. Lɔli ɔ khi ɔni ɔa mhuɛ khi ɔna ɔ kpe mhuɛ ɔsɛ ɔghɔ.*

Abi eni e miesuɔ e li nu ɔkpaghɛ ɛ khɔli

¹⁰ Ni mhi rɔ gbe oni ungmemhi oyemhɛ ukhomhi, a rɔte obɔ oyi ɔnɔmhuɛ mie itoto eniɛmhi. Rɔte ekpabɔ eniɛmhi eyɔli mie itoto. ¹¹ Rue itsua okhɔli nya ni Ɖshinɛgba ɔ rɔ nɛ sɔ, ni u doɔɔ nu (ekpabɔ ali ɔɔɔ ebubu ni ɔkpaghɛ ɔ rɔte ɛ lasɛle shi ɔgbɔ ɔ) khɛ abɔ pɛuse a. ¹² Itobɔ khi ɔa khi ɛgbɔ nabi awa, awa nu ɛ khɔli, ama itoto ali ekpabɔ

ali ighie eyewɛ ni ɛ mhɛsɛ agbɔ ona alo ebili, ali ayɛmhɛ ebe eyi ɔkpaghɛ ena irarogbe ni awa a ya mɛ. ¹³ Itobɔ ighɔ ri itsua okhɔli eni Ɖshinɛgba ɔ rɔ nɛ nya sɔ, ini u doɔɔ khɔli ɛɛ ni ekpabɔ ebe e mu okhɔli ɛ vule shi ɛ ɔ. Ini u khɔli se nya, gbe lighi.

¹⁴ Mu egbe ni u rɔ khɔli okhɔli elemhi ayɛmhɛ. Ɖghɛghɛ kpa, mie emini e khi igɛsikia suɔ. Eri ona o li abi ɔgbɛnɛ ni okhɔli-okhuɛ ɔ rɔ mu oku. Ke ngeli ingeli eni e migha shi ipɛuse ɔdalo oyi Ɖshinɛgba. Ona o migha shi awulu akhuli ni a rɔ mu aye ini a ya khɔli.† ¹⁵ Ke mu egbe ɛghɛghɛ kpa ni u rɔ gue usomhi onete oyi Ɖshinɛgba oyi opɔmhuɛ le, onana o li abi ekue ni okhɔli-okhuɛ ɔɔ sɔ shi awe.‡ ¹⁶ Ke regbɛnga Ɖshinɛgba, ona o ya khukhu ɛ obɔ oyi ikuatse ni ɔkpaghɛ ɔɔ nono ni lɔli kualɛ ɛ, eri ona o li abi ofiasɛ ni okhɔli-okhuɛ ɔ rɔ mhɔli obɔ rɔ ke fiase ote-ɔsuɛ erali kua. ¹⁷ Yelele khi Ɖshinɛgba ɔ mie ɛ pɛuse. Onana o li abi arula akhuli ni okhɔli-okhuɛ ɔ rɔ rughu ɛ ye okhɔli. Rue ungmemhi oyi Ɖshinɛgba ni Ayɛmhɛ-nɔ-pɛuse ɔ rɔ nɛ mhuɛ obɔ ke khɔli, eri o li abi ɔgbɔrɔ ni a rɔ khɔli okhɔli.§ ¹⁸ Rɔ te elemhi Ayɛmhɛ nɔ pɛuse ke lema ɛghɛghɛ kpa. U kha lema, ke sɔ iromhi ɔɔɔa. Ke liɛ Ɖshinɛgba ɔ kpaghɛ ɛ obɔ. Abi u liɛ lema, ke tɔkpɛ. Ke lema na ɛgbɔ eyi Ɖshinɛgba ɛghɛghɛ kpa. ¹⁹ A gbo li ke lema na mhɛ ni Ɖshinɛgba ɔ ri ungmemhi shi mhɛ unu ɛghɛghɛ kpa ini mhi ya khueghie unu a ngme, ni mhi doɔɔ khueghie osheli ni o la usomhi onete oyi Ɖshinɛgba-a khase ɛgbɔ, ini mhi khaa ngme, ni ulishi o khi mu mhɛ. ²⁰ ɔni ɔ to-ɔli iKirisiti ɛ tse abɔ usomhi onete oyi Ɖshinɛgba ona mhi khi. Ona o zɛ ni mhi rɔ la owa ighumha. Itobɔ ighɔ, a ke lema na mhɛ ni Ɖshinɛgba ɔ ri udu na mhɛ ke tse abɔ usomhi onete oyɔli abi mhi kha li tse ɔli.

IPɔlu ɔ lema Ɖshinɛgba ɔ khivɔsɛ na eni e miesuɔ

²¹ Inyoghuo awa ni awa nono ingme oyɔli, ni ɔ gbe akanya oyi ɔnɔmhuɛ te ɔɔɔ igɛsikia, iTakikɔsi ɔ khi. ɔ ya gue ingme eyemhɛ nya ye ɛ, ni a rɔ gbo lɛsɛ abi o li mhɛ egbe ali emini mhia riɛle.* ²² Itobɔ ighɔ mhi rɔ ghie ɔli ghi ɛ, ni a rɔ lɛsɛ abi anye li la ɔ shi, ni ɔ gbo ri udu shi ɛ ɔ.† ²³ Ɖshinɛgba ita awa ali iJesu iKirisiti ɔnɔmhuɛ, e ri opɔmhuɛ na ɛ ni a miesuɔ. E ka rɛ ɛ nono ingme egbe ɛ, ali ni a kie ke mie iJesu suɔ ²⁴ Ɖshinɛgba ɔ ka li okhale na ɛgbɔ nya ni e nono ingme oyi iJesu iKirisiti ɔnɔmhuɛ ɔyi awa, ikhi inono ni ɔa ya pɔo ghue.

† 5:31 Li zɛ Igbae 2.24 * 6:1 Li zɛ iKolo 3.20 † 6:3 Li zɛ Okiali 20.12; iƉɛut 5.16 ‡ 6:4 Li zɛ iKolo 3.21 § 6:8 Li zɛ iKolo 3.22-25 * 6:9 Li zɛ iƉɛut 10.17; iKolo 3.25; 4.1 † 6:14 Li zɛ Aza 11.5; 59.17 ‡ 6:15 Li zɛ Aza 52.7 § 6:17 Li zɛ Aza 59.17 * 6:21 Li zɛ iKa 20.4; 2 iTimo 4.12 † 6:22 Li zɛ iKolo 4.7-8

Ebe ni iPolu o kekẹ ghi egbo iFilipia Eni e miesuo

¹ Mhẹmhe iPolu ali iTimoti eni eẹ ga eyi ijesu iKirisiti anye ga khi.*

Mhẹmhe mhi kekẹ ebe ona a ghi egbo ni e mie ijesu iKirisiti suo nya ni e la eke iFilipi shi eni e ri ukpeloe e khu eyi igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo ali eni e la agho o kpaghie obo.

² Eshinegba Ita awa ali ijesu iKirisiti Onomhue e ka li okhale na e, e gbo ri opomhe ghi e.

³ Eghẹghẹ kpa ni mhi ro da sato e egbe ne, eri mhia kphemhi na Eshinegba. ⁴ Eghẹghẹ kpa ni mhi ro da a so iromhi na e nya ne, eri oghẹle o o la mhe udu ke so iromhi. ⁵ Irari ode ni a te nu mhe ri oni usomhi onete kia, rote ele nodode ya ramhi amo. ⁶ Mhi ro sho khi, Eshinegba ni o ga ikanya enete eke le shi agbo oye, loli o ya nu e tsua li ramhi ele ni ijesu iKirisiti o ro ya nyene egbe bhale.

⁷ O ti ni mhi lina ke saa ingme oye eghẹghẹ kpa irari khi ingme oye o la mhe udu. O kha riri e khi ighumha mhi la, okekhi ini mhia khe oni usomhi onete shi eke, ali ini mhia pfi otselẹ ro lama shi emini oni usomhi onete o riẹle. Irari khi eri Eshinegba o ri oni afu ona ga na awa, ni awa ro gue oni usomhi onete le. ⁸ Eshinegba o khi otselẹ oyemhe khi igesikia mhia ngme ini mhi e khi inono ekele mhi udu ona ijesu iKirisiti mhi mhue na e.

⁹ Iromhi ni mhia so na e khi, inono ni a mhue ena, o ke nga sho, rote ilisingme ali ilẹse udi ingme, ¹⁰ ni a ro dobe ke ze emini o ti ne. Ini a pfuase, ni a khi eni e a mhue umha-guekia ya ramhi ele ni iKirisiti o ya nyene egbe bhale. ¹¹ Ni agbo oye o vo ingeli ipfuase ni e rote obo oyi ijesu iKirisiti bhale. Ni a ro me asha ri ufumhi ali ikueghie na Eshinegba.

iKirisiti a la agbo o na

¹² Mena, mhia nono ni a lese khi emini mhi me khi eri o kpaghie obo ti usomhi onete je odalo. ¹³ Irarigho, ekhe-khe na agbala nya e she lese khi itobo khi mhi khi aghiusomhi oyi iKirisiti a ro mu mhe shi owa ighumha.† ¹⁴ Ogba ighumha ni a mu mhe shi o she ri inyoghuo awa ebubu regbenga Onomhue, ni a ro bhale ya e khi e zese udu-a eghẹghẹ kpa ro gue usomhi onete oyi Eshinegba le, ni o khia khi ulishi o mu me.

¹⁵ Egbegbo lo, khi, rote ayemhe ubogbo ali ofuma, egbo eghuo e ro ri iKirisiti e tse abo,

ama eghuo e rote udu igesikia roli e tse abo. ¹⁶ Eni e rote udu igesikia a tse abo, ayemhe inono e ro o riẹle oli, irari khi e lese khi itobo igho Eshinegba o ro remhe shi akana ni mhi migha ke khe oni usomhi onete shi eke. ¹⁷ Elese e rote udu aro-timhenga ri iKirisiti e tse abo. Oa khi ode igesikia e te roli e tse abo. Eri o li we egbe abine khi e kha me asha to ingme shi eke na mhe abi mhi la owa ighumha ena. ¹⁸ Abiabi e li ri iKirisiti tsabo kpa, o mhue abi o ngme. O ke khi ode egbholi o, o khi egbegbi ode oo, mhi mema ya ke ghele shi o.

Igho lo e, mhi mema ya ke ghele shi o. ¹⁹ Itobo khi mhi lese khi rote iromhi ni a so, ali ikpaghio ni o rote Ayemhe oyi ijesu iKirisiti bhale, a ya rue mhe elemhi owa ighumha ona lasela. ²⁰ Mhi ma to eloe eke, mhi gbo mhue irudushi o khi, mhi aa ya tigbe ze ni akanya oyemhe o ba mhe ku. Ama eghẹghẹ kpa ali memena mhi ya ri igbedu ke ngme ni mhi ke ri ufumhi ghi iKirisiti rote angeli oyemhe, mhi la agbo oo, okekhi ini mhi ghua. ²¹ Irari ini e oyemhe, agbo ni mhi la, iKirisiti mhi la o na. Mhi kha ghua, eleli o khi na mhe. ²² Ama ini mhi kie la agbo a le, mhi kha kie mholi ikanya enete ni mhi kha gbe na iKirisiti. Ama onoghuo o, mhi kha ze mena? Mhi aa lese! ²³ Udu o ze mhe eva, mhi aa lese oni mhi ya ze o. Mhi ga nono ni mhi deba iKirisiti ni mhi lase agbo le. Ona o ga ti mhe egbe ne. ²⁴ Ama itobo oye e, o ti ni mhi la agbo. ²⁵ Mhi lama shi ona, mhi lese khi mhi ya la agbo. Mhi ya nu e ya nya la agbo ni a ke je odalo, ali ni a mholi oghẹle ni o la irudunga. ²⁶ Ni a ro bhale ya e khi ini mhi nyene egbe bhale gbo nu e la, a ya me asha ke titi egbe irari oyemhe, rote elemhi agbo oye ni o kuma ijesu iKirisiti o.

²⁷ Abibi o ri e li, ke ngeli abi ungmehi oyi iKirisiti o ngme. Ni a ro bhale ya e khi, mhi bhale ya me e o, okekhi eri mhi suo eko e o, mhi ke lese khi a kie migha egbegbo elemhi ayemhe oghuo. A kholi okhue usomhi onete elemhi ikudugbe abi ogbo oghuo. ²⁸ A khi ze ni ulishi ebe e o mu e, ona o ya re we lese khi a ya mhue eleli, ama we we e ya pfua, irari khi Eshinegba loli o ri imuole na e. ²⁹ Irari khi a she ri eghẹghẹ na e ni a ro ga iKirisiti, ni o kha irari khi a lese ya miesuo tse, ama ni a ro li ya me osue na li. ³⁰ Memena, a li kuma mhe o shi oni okholi. Oni a me khi mhii kholi eghẹghẹ ni o dose, ni mhi kiele e kholi memena.‡

2

A ke khonya iregbe-tiemhie onabi oyi ijesu

* 1:1 Li ze Ika 16.12 † 1:13 Li ze Ika 28.30 ‡ 1:30 Li ze Ika 16.19-40

¹ Agbọ oyẹ ni o kugbe iKirisiti o, o zẹ ni a rọ toto. Inono ni o mhuẹ na ẹ o ri udu shi ẹ o. Ẹ ẹ ali Ayemhẹ oyọli a mhuẹ ikugbe. A gbo mhuẹ isomhelemhi ali ilelemhi na egbe ẹ. ² Irarigho, mhia nono ni a rẹmhe ke ghele shi abi a mhuẹ isamhi eghuo, ni a riẹle inono na egbe, a gbo khili oghuo elemhi ayemhẹ ali udu. ³ A khi ri ayemhẹ a ba timhẹ nga ali ni a ba mẹ asha ke tono obọ udu, riẹle emhikhoghuo. Ama a nyẹse ukhomhi na egbe. A bino khi ogbọse o somhi doşẹ ẹ. ⁴ A nono onete oyi egbe ẹ, ọa khi onete oyi yeyeghuo tse.

⁵ Mhuẹ angeli nabi iJesu iKirisiti o mhuẹ.

⁶ Abi o riẹ khia khi eri iKirisiti o li abi Eshinegba.

Ọa tigbe sa li khi otu loli ali Eshinegba e khi.

⁷ Ochoghọ, eri o rọte udu oyọli rue emini o mhuẹ nya obọ-a, o mele oni ọọ ga ogbọ-a.

O mele ogbọ-a, o ri ekuẹ ogbọ ku egbe bhale.

⁸ O ri egbọli tiemhile, o kia okiali isuesọ ya ramhi ni o rọ ghua, ikhi eghuli oyọli na apfida.

⁹ Itobọ ona, Eshinegba o yase ọli nga obini o yagha ne nya. O ri eva ni o fu doşẹ eva nya nali,

¹⁰ ni a rọ bhale ya ẹ khi ashiashini a da la lu eva oyi iJesu ne, ikhomhegbhe nya e nyese ghe emhi nya ni e la idane ali eni e la eke, ali eni e la elemhi eke,

¹¹ emhi nya e ya pfi ọtsele khi iJesu iKirisiti o khi Onomhuae, ni a rọ ri ufumhi

na Eshinegba Ita. *

¹² Itobọ igho, emole mhe, abi a lie sueso ukpeloe oyemhe a gbo ligho ke sueso odukhokho oyemhe. A ri ulishi ali ikpheli ke gbe ikanya, ni irudungba oyee o gba pfo.

¹³ Itobọ khi eghẹghẹ kpa Eshinegba o rọ la ẹ egbe ẹ gbe akanya ni o re ẹ mhuẹ oghumhe, ni a gbo dobe ke riẹle emini o de shi omhesẹ onete oyọli.

¹⁴ A khi ri awolo we ekhako riẹle emhikhoghuo. ¹⁵ Ni a khi egbo ni ẹa mhuẹ umhaguẹkia, ni e pfuase abi imi Eshinegba ni e gba pfo, elemhi agbo ni egbo ali ena ikanya ichimhi e la. A mema la we iteva ke ge abi ikpetata ni e la idane,† ¹⁶ abi a lie gue ungemhi agbo ke ye we. Ini a li gho, mhi ya mẹ asha ke re ẹ titi egbe ele ni iKirisiti o ya nyene egbe bhale. Irari khi eri ona o ya rokhasẹ khi iroshẹka ni mhi roshi ali ikanya ni mhi gbe, ẹa khi afue.

¹⁷ Ini a tseku ku ọlia eyemhe abi onyo shi iluasobo ali ikanya enete ni o rọte irudungba oyee lasese, eri egbe e mu mhe shi o, mhi nu ẹ ghele. ¹⁸ Irarigho, egbe e li ke mu ẹ, a li nu mhe ke ghele.

ITimoti ali Epafuroditusi

¹⁹ Ini o ghole Eshinegba, mhi khokho khi mhi ya dobe kele ghele iTimoti ghi ẹ. Ni mhi rọ suọ eko ẹ, ni mhi mhuẹ oghẹle ini o jele. ²⁰ Lolighuo kpe o lese abi o li mhe egbe, ni ingme oyee o gbo mu egbe. ²¹ Egbo eni e kpole nya, eleli oyewe e na khu, ama ọa khi eleli oyi iJesu iKirisiti. ²² Ama, ẹ, a lese abi iTimoti o li ri egbọli khasẹ ẹ abi o la o shi. Abi mhemhe ali lue anye li kugbe gbe akanya oyi usomhi onete oyi Eshinegba abi ita ali omọ ẹ li. ²³ Mhi ya kele ghele ọli ghi ẹ ini mhi da lese abi o ya li mhe egbe. ²⁴ Mhi ri egbe da Onomhuae khi mhi ya kele bhale.

²⁵ Mhi kie gbo li khokho khi o ti ni mhi ghele inyoghuo awa ghi ẹ, ikhi Epafuroditusi ni o she gbe akanya deba mhe, ni o she gbo nu mhe gbe akanya ode-khode. Ni o gbo khi aghiusomhi oyee ni ọọ kpaghie mhe obọ.

²⁶ Egbe ẹ kphakpha li ni o rọ me ẹ. Egbe ẹ a ke sheshe ọli itobọ khi a suọ khi ọọ ghua.

²⁷ Egbegbo lo, ọọ ghua gba, ukuku o kpọli eghuli le. Ama Eshinegba o mhuẹ ilelemhi na li. Ọa khi lolighuo Eshinegba o mhuẹ ilelemhi na tse, o li mhuẹ na mhe, o tsumhi mhe elemhi osue ni o to-nga osoli. ²⁸ Mhemhe egbe ẹ kphakpha ne ni mhi rọ ghele ọli ghi ẹ. Ni a gbo mhuẹ oghẹle ini a me ọli, ni osoli oyemhe o kelea. ²⁹ A ri oghẹle kpe abo mie ọli abi inyoghuo na elemhi oni irudungba. A mu ekpe nofunẹ na egbo nya nabi loli. ³⁰ Itobọ khi o ri agbo oyọli shi okhena, ukuku o kpole suii ni o kha rọ ghua-a shi akanya oyi iKirisiti, ini o me asha ri ikpaghiobọ na mhe ni ẹ ẹ aa dobe rona mhe.

3

Angeli ni o migha shi ipfuase

¹ Ni mhi rọ gbe ọli ukhomhi, inyoghuo, a ke ghele shi abi a li kuma Onomhuae o. Ọa mhuẹ abi o ngme mhe ini mhi riẹle emini mhi kpe keke ghi ẹ gbo keke, loli o ya ti ẹ egbe ne.

² A mu egbe ẹ shi egbo egho ni e li abi ewa, ni ẹ ẹ gbe ikanya ebe. Ikhi eni ẹ lie khi ogbo mema shele-a neni imiepfuese oyọli o gba pfo. ³ Anye ena, a shele egbegbi ishele-a, irari khi anye te ode ayemhe ẹ ga Eshinegba. Anye mhọli oghẹle shi elemhi agbo oyi anye khi anye kuma iJesu iKirisiti o, ni anye ẹa ri egbe da ikanya idiegbe. ⁴ Ama mhemhe mhii kha ri egbe da ikanya idiegbe eghogho ne.

Ini aa nono ogbo ni o kha regbeda ikanya idiegbe eghogho lo, mhemhe o kha khi. ⁵ Irari khi ele-nuzi-elele ni a rọ bia mhe, a

* 2:11 Li ze Aza 45.23 † 2:15 Li ze iDeut 32.5

rɔ shɛlɛ mɛ-a. Ɔngi iZirɛni a bia mɛ, mhi rɔtɛ unuɛkpɛ oyi iBejami lasele, egbegbi ɔngi Iburu. Ini ɛɛ, iri ushi oyi ɛgbɔ iJu gbe akanya, iFarisi mhi khi.* 6 Mhi mhuɛ ɔmuegbe ramhi ni mhi rɔ mu okhɔli vule shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suɔ ɔ. Ini ɛɛ abi ɔgbɔ ɔ liɛ pɛfuaɛ, oɔɛ irushi-gbe akanya, mhi aa mhuɛ ashini o kpɔ mɛ shi.†

7 Ama emhi eghoghɔ ni mhi kha leli shi eleli, mhi rɛwɛ shi afuɛ, itobɔ oyi iKirisiti. 8 Ɔa khi eghɔ tɛɛ, mhi lama emhikpa o limhɛ opɛfu-a, itobɔ ufumhi ni o la ilɛɛ ni mhi lɛɛɛ iJesu iKirisiti Ɔnɔmhuɛ oyɛmɛ. Itobɔ oyɔli mhi rɔ tsua emhi nya kua. Eri mhi ga bino wɛ shi iku, ni mhi mɛ asha mhuɛ iKirisiti, 9 ali ni mhi ga toma li ɔ pfo. Mhi aa ke mhuɛ angeli no migha shi ipɛfuaɛ oyɛmɛ, angeli ipɛfuaɛ onabi mhi ri itobɔ khi mhi ri ushi ɛ gbe akanya mɔli. Ama angeli ni o migha shi ipɛfuaɛ ni a rɔtɛ irudungba oyi iKirisiti rɔ na mɛ mhi ke mɔli memena, angeli ipɛfuaɛ ni o rɔtɛ obɔ oyi Eshinɛgba bhale, ni o rɔtɛ irudungba bhale. 10 Eminia mhia nono ni mhi lolo lɛɛɛ khi iKirisiti ali ekpabɔ ni o rɔtɛ eghuli guise ɔli le. Ni mhi rɔ nu ɔli mɛ osoli ni ɔ mɛ, ni mhi nu ɔli ghu eghuli onabi ɔ ghu. 11 Itobɔ khi mhi mɔli ɔli shi udu khi a ya li rɔtɛ eghuli guise mɛ le.

Rɔshɛka na ya ramhi ukpɛɛ elemhi irudungba

12 Mhi a liɛ khi mhi she ramhi ashini mhia nono ni mhi ramhi ne, wɛkhi eri mhi she gba pfo. Ama eri mhi rɔshɛka ni mhi li abi iKirisiti. Onana o zɛ khi iKirisiti ɔ pfi obɔ rue mɛ. 13 Igɛsikia, inyɔghuo, mhi aa bino egbemɛ shi ɔni ɔ she lo owa ne. Emhi oghuo ni mhia li, khi, ni mhi rɔ rue ɛloe emini e je ikhokho a, ni mhi rɔshɛka ri obɔ ramhi emini e la odalo. 14 Irarighɔ, eri mhi na lɛ talala, ni mhi rɔ mhuɛ ifata, ni o khi ulumhi ni Eshinɛgba ɔ lu mɛ, rɔtɛ iJesu iKirisiti je agbɔ ni o la iloghie.

15 Awa nya ni awa mɔli iwomhɛloe shi elemhi ayɛmɛ, awa li mhuɛ udu onana. Ama ini eghuo elemhi ɛ, e mhuɛ udu ɔda shi ingme onana, Eshinɛgba ɔ ya rɔli khase ɛ. 16 Abibi o ya li, awa ke je odalo shi ushi oghuo ni awa deba ramhi ana.

17 A ke khɔnya mɛ inyɔghuo. A ri esɔ shi ɛgbɔ ni ɛ deba oni oɔɛ onete ni anye rɔ shi ekɛ na ɛ.‡ 18 Mhi she kpɛ gueyɛ ɛ ne, mhi gbolo ri eviɛ shi alo a gueyɛ e memena, khi ɛgbɔ eghuo e la no khia khi uwali agbɔ ni e la, o she rɛ wɛ khi ɔbe oyi eghuli ni iKirisiti ɔ ghu shi apɛɛ. 19 Owa ɛɛ ɛ je, irari khi ɔghuɛmɛ idiegbe oyɛwɛ o khi olitsa oyɛwɛ. Eri ɛɛ titi egbe shi emini e kha rɔ shi omama. Usamhi emhi agbɔ ona e lɛɛ ɛ sa. 20 Ama awa, udiokutɛ oyawa o la iloghie, awa lolo

ri alo shi ekɛ ke khɛ Ɔmiepfuaɛ ikhi iJesu iKirisiti ni ɔ rɔtɛ iloghie jele. 21 Ɔ ya ɔghie idiegbe oyawa ona ni ɔɔ ghu, ɔ ri idiegbe oyi ufumhi onabi oyoli to-ɛloli ɔli. Itoto ogɔ ni ɔ rɔ doɛ ri emhikpa bhale omhɛɛ oyoli ɔ rɔ ya riɛlɛ wɛ.

4

Ungmemhi irudusho

1 Itobɔ ighɔ, inyɔghuo, ingme oyɛɛ oo mu mɛ egbe gba. Ɛloli ɛ, o she nga mɛ. A ma ri egbe a mu mɛ, mhi gbo rɛ ɛ titi egbe, ighɔ o ti ni a kha li migha agbɔ oyɛɛ na Ɔnɔmhuɛ.

2 Mhi lema Euodia ali iSitaiki, a kpɛkpɛ a lama na egbe abi inyɔghuo ni e mie Ɔnɔmhuɛ suɔ. 3 Ali yeyɛ onuzava oyɛmɛ, iSizigusi, kpaghie eni ikpotso ena obɔ irari khi e she nu mɛ mɛ osue shi itsabɔ usomhi onete ona kia kia. Ghe iKilɛmɛti ali eni anye ga gbe akanya kugbe ali elese nekpɔle, eni eva oyɛwɛ o la ebe ni a keɛ eva oyi eni e ya mɔli agbɔ na agbɔagbɔ.

4 Eshinɛgba o zɛ ni a ke mɔli oghɛlɛ egheghe kpa irari khi a kugbe Ɔnɔmhuɛ ɔ. Mhi gbolo ɛ i, a ke ghele! 5 Zɛ ni ɔgbɔkpa ɔ ke mɛ iguɛ riɛlɛ emhi shi egheghe oyɛ gboo. Irari khi Ɔnɔmhuɛ ɔ kelɛ ya bhale.

6 A khi zɛ ni emhikɔghuo o mu ɛ egbe doɛ. Ama, emhikpa, a ri udu ikpɛmhi ke sɔ iromhi mhila Eshinɛgba emini u wa nono. 7 Ni opfɔmɛ oyi Eshinɛgba ni o doɛ ilɛɛ oyi ɔgbɔ nya, o ri igbe udu ali ayɛmɛ ni o migha na ɛ, irari ikugbe ni a kugbe iJesu iKirisiti ɔ.

8 Ni mhi rɔ gbe ɔli ukhomhi i, inyɔghuo-mɛ, a zɛ ni isamhi eminate ni a kueghie ɔgbɔ ɔ shi e vɔ ɛ udu, li shi emini e khi egbeɔ, ni e mu ɛloe, ni e rɔtɛ oɔɛ ipɛfuaɛ bhale, ni e khi eyi inono, ni a mu ekpɛ shi. 9 A ri emini a wɛna obɔ oyɛmɛ ali eni a mie obɔ oyɛmɛ, okekhi eni a mɛ agbɔ oyɛmɛ ke gbe akanya. Shi eni mhi ri unu ngme ali eni mhi riɛlɛ. Eshinɛgba ni ɔ ri opfɔmɛ ɛ na ɔgbɔ ɔ ya nu ɛ la.

IPɔlu ɔ tɛ obode shi isomhopfa

10 Abi ɔgbɔ ni ɔ mie Ɔnɔmhuɛ suɔ, egbe ma mu mɛ shi ɔ gba, khi, abi o tseku tɛɛ, khi a kie gbo mɛ asha ri inono ni a mhuɛ na mɛ khase mɛ. Ɔa ke khia khi eri mhi ri ona liɛ khi aa ke kpɛ ri ɛloe e khu mɛ, ama eri áá ke kpɛ mɛ asha kpaghie mɛ obɔ. 11 Ɔa khi eri mhia ngme ona irari khi o limhɛ egbe abinɛ khi a pfi mɛ esɔ-a, itobɔ khi abi oni mhi mhuɛ o liɛ khuse mɛ o she ma mɛ-a. 12 Mhi lɛɛɛ abi ɔɔ li egbe ini ɔgbɔ ɔ la umhamɛ ali abi ɔɔ li ini ɔgbɔ ɔ la ɔsuemɛ. Mhi she wɛna osheli ona ni a rɔ bhale ya ɛ khi oni mhi mhuɛ o bu mɛ. Obiobini o khi oo, ashiashini o khi oo, mhi le khue oo, o ke khia khi okiamhi ɔɔ gbe mɛ. 13 Mhi doɛ

* 3:5 Li zɛ Ika 23:6; 26:5; iRom 11:1 † 3:6 Li zɛ Ika 8:3; 22:4; 26:9-11 ‡ 3:17 Li zɛ 1 iKɔri 4:16; 11:1

riele emhikpa rote itoto ni iKirisiti o ro na mhe.

¹⁴A ma khale, abi a li kpaghie mhe obo abi mhi ro la omunu. ¹⁵Ee egbo iFilipi, a lese khi abi mhi ro rote eke iMasidonia vu, ni mhi ro lese gba akanya itsabo usomhi onete le, eeghuo kpe a khi eni e miesuo ni e kpaghie mhe obo elemhi irona ali imemie. ¹⁶Qa khi utoghuo tse, a kpaghie mhe obini eke iTesalonika abi mhi ro nono ikpaghiobo.*†

¹⁷Qa khia khi isomhopfa mhi lese nono, ama emini a ya keke shi eku e oye na iloghie mhia nono. ¹⁸A she fali mhe ota gba pfo, e gbo gba nga o. A she ri itsua ghi mhe ni e vo mhe eke, abi mhi ro mie Epafuroditusi emini a rona li ghi mhe ena, eri e li abi irona ni ee kphela, ikhi iluasobo ni a mie, ni e ti Eshinegba eloe.‡ ¹⁹Eshinegba oyemhe o ya ri emini e ghole e nya na e. Epfue ni o fune ni o la iJesu iKirisiti onayi oli o te ya riele oli.

²⁰Ufumhi o khi oyi Eshinegba Ita awa ya ramhi ele ni agboagbo, Atse!

Otse ni o kpukhokho

²¹Mhia tse ogbokpa ni o khi Omi Eshinegba ni o khi oyi iJesu iKirisiti. Inyoghuo nya ni e nu mhe la ana ee tse e. ²²Egbo eyi Eshinegba ni e la ana nya ee tse e, ghe eni e la agbala oyi iSiza.

²³Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue o ka nu ayemhe oye e la. Atse.

* 4:16 Li ze Ika 17.1 † 4:16 Li ze 2 iKori 11.9 ‡ 4:18 Li ze Okiali 29.18

Ebe ni iPolu o keke ghi egbo iKolosha Eni e miesuo

¹ Mhemhe iPolu, aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ze abi o ghole oli shi mhi khi, li shi inoyoghwo awa iTimoti.

² Mhemhe mhi keke ebe ona ghi egbo eyi Eshinegba ni e la eoli iKolose, ikhi inoyoghwo awa ni e pfuase ni a ri egbe e nga elemhi iKirisiti.

Eshinegba Ita awa o ka li okhale na e, o ri ofpomhe na e.

Iromhi ali ikphemhi

³ Egheghe kpa anye ro kphemhi na Eshinegba, Ita iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, ini anye e so iromhi na e. ⁴ Itobo khi anye she suo abi a migha shi irudunga oyi iJesu, ali abi a li nono ingme oyi egbo eyi Eshinegba nya. ⁵ Emini Eshinegba o ro shi eke e khe e obini iloghie, o re e mholi irudunga ali inono ona, ikhi emini a she suo elemhi ungmehi igesikia, ikhi usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ni a she gueye e. ⁶ Oni usomhi onete ona o she ri umohi e lasele, o gbolo fu e shi o elemhi agbo nya, abi o kie kpe e li iteva oyee rote ogbele ni a te lese igesikia ni o la ukpokpomhi okhale ni Eshinegba o li. ⁷ Obo oyi Epafurasi a te suo oni okhale oyi Eshinegba, oni o khi otuoghwo elemhi anye, ni o o gbe akanya oyi iKirisiti te ode igesikia ni o to eloli anye.* ⁸ Loli o gbo gueye anye abi oni Ayemhe o li re e mholi inono na egbo eyi Eshinegba.

⁹ Abi anye te lina suo onete oyi angeli oyee, anye e tigbe yemhe iromhi isoso-a, ni anye so o na e. Anye e so iromhi, Eshinegba o rote ileingme ali ilese elemhi Ayemhe-nopfuase kpaghie e obo, ni a lese ogghuemhe oyoli, ni a ri ele oli. ¹⁰ Eri anye lina so iromhi na e, ni a gue ke ngeli abi egbo eyi Onomhue ee li, ni a ri egbe ke mu oli, a ri imohi eyi onete iriele lasele, a gbolo e lese Eshinegba gbo shi o. ¹¹ Anye gbolo e lema li, o ri itoto na e, ni a ke ri ekpabo eyoli nya gbe akanya, ni a mholi ukpokpomhi iregbemie ali irabomudu ali oghel. ¹² Ni a ke kphemhi na Eshinegba Ita, ni o li re e fu te eni e li mholi okemhi shi ugu oyi egbo eyi Eshinegba, eni e la akpa, ni o roo khe e. ¹³ Eshinegba o she rue awa obo oyi ekpabo alo ebili eyi okphaghie lasele, o rue awa bhale iloghie oyi omi oli ni o nono. ¹⁴ Obo oyoli awa te mholi ipfasheke, ni o ri olamhe topfa awa.†

iKirisiti o fu ne nya

¹⁵ iKirisiti khi irokhokho oyi Eshinegba ni ogbo aa ya me eloe. Loli o khi oni odode emini Eshinegba o ma nya. ¹⁶ Irari khi obo oyoli a te ma emhikpa, ikhi emini e la ukhuli ali eke, ghe eni a me ali eni aa ya me, okekhi ikpekhomhi eghiele o, o khi ekpabo o, o khi ighie o, okekhi ena omhese o, loli o ma emhikpa, o ma we na egboli. ¹⁷ O kpe la o neni a ma emhi nya, loli o ze ni emhi nya e ro kugbe khi oghuo. ¹⁸ Loli o khi ukhomhi oyi idiegbe, ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. Loli o khi igbaekele, itobo khi loli Eshinegba o kpe guise le, ni o a ke gbo ya ghu ghue, egheghe agho ni loighuo o ri obo nga emini e la agbo nya ke mhese shi.‡ ¹⁹ Irari khi eri o ghole Eshinegba ni emini o khi nya o la agbo oyi Omi oli. ²⁰ Ishegho ni o me asha rote obo oyi oni Omi oli nu emhikpa mhue iro-riele, o khi emhi na agbo ona okekhi ena idane. Olia eyoli ni o ku abi o ro ghu-a shi ukhomhi apfida o ro ri ele ona.§

²¹ Egheghe ni o dose ni aa ro kpe lese Eshinegba, eri a nuata shi oli o. A khi ebe oli elemhi udu oyee, itobo angeli obe ni a ngeli. ²² Ama Eshinegba o she re e nu egboli ro ri ele. Eghuli oyi iKirisiti o ro re e khi eni e pfuase shi odalo oyoli, ni aa ke mholi ichimhi, ni a pfue umhaguekia. ²³ Ini a da kie la elemhi irudunga oyee, ni a ro migha gbagbagba shi o, ni aa ro ze ni irudushi ni a mholi o nighise, ikhi oni a mholi shi emini Eshinegba o ro shobo na e elemhi usomhi onete oyoli. Oni usomhi onete ona ni a she ro tse abo khashe ogbokpa elemhi agbo ona, loli a ze me iPolu shi abi aghiusomhi, mhi roli ke tse abo.

Ikanya ni iPolu o gbe na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo

²⁴ Memena, egbe ga a mu mhe shi osoli ni mhi me e na e elemhi idiegbe oyemhe. Eri mhi ri oni osoli ona pfuse ikanya eni e kpole gbe, abi iKirisiti o me osoli na idiegbe oyoli, ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. ²⁵ Eshinegba o she remhe khi oni o o ga oyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyoli, ni mhi ya tse-abo oni usomhi oyoli nya ye e. ²⁶ Ona o khi osheli ni o kpe ro sheli na egbo rote igbaekele ramhi egheghe ana. Ama, loli o tigbe khueghie a khashe egbo eyoli ena. ²⁷ Eri Eshinegba o ri ele ona ni eni egbo eyoli e lese epfue oniemi ni o la oni osheli ona. Oni osheli khi, iKirisiti ni o la agbo oyee, ni o re e mholi irudusho khi, a ya nu oli mholi okemhi shi ufumhi oyi Eshinegba.

²⁸ Loli o ze ni anye ro ri iKirisiti e tse abo khashe ogbokpa. Rote eghali ni anye mholi nya anye te e tse agua ye ogbo, anye gbolo e sese we ni anye ro rue we bhale odalo oyi Eshinegba abi egbo ni e mhue iwomheloe, ni e toma iKirisiti o. ²⁹ Ni a bhale ya e khi ona

* 1:7 Li ze iKolo 4.12; iFile 23 † 1:14 Li ze Efi 1.7 ‡ 1:18 Li ze Efi 1.22-23 § 1:20 Li ze Efi 2.16

o zẹ ukhomhi, eri mhi ri ekpabọ eyi iKirisiti nya ni e la mhẹ egbe rọshẹka gbe akanya.

2

¹ Mhia nono ni mhi gueyẹ ẹ abi mhi li rọshẹka a kpaghie ẹ ali eni e miesuo ni e la ẹoli iLaodisha ali egboese ni ẹa mẹ mhẹ ukpẹloẹ ghue obọ. ² Emini o zẹ ni mhi rọ ọ riẹlẹ ona khi ni a rọ ri udu shi wẹ ọ, ali ni e kugbe elemhi inono, ini e mhọli ẹpfue ni o gba pfo ni ilẹsẹ o rọ ọ na ogbo. Eghẹghẹ agho ni e lẹsẹ osheli ni Eshinẹgba o gba, ni o khi iKirisiti. ³ Lọlighuo kpe ọ khi okpe ni ọọ khueghie ẹpfue-a ni o la ilẹsingme ali ilẹsẹ eyi Eshinẹgba.

⁴ Eri mhi gue ona a yẹ ini ogbọkhoghuo ọ khi ri osesẹ egbholi bhale ya di ẹ, abibi eni osesẹ e ririẹ dala esọ ramhi. ⁵ Irari khi, ini mhi aa ririẹ nu ẹ la agho, ayemhẹ oyemhẹ o nu ẹ la agho. Mhi nono ni mhi bhale ya mẹ ẹ abi a guẹ la kuete, ni irudunga ni a mhọli shi iKirisiti ọ ọa li nighise.

⁶ Aborokhia khi a she rue iJesu iKirisiti abi Onomhuae, a nu ọli ke ngeli kugbe, ⁷ a gbelighi migha, a gbo rọ ma imiesuo ni a mie iKirisiti suo, a kie mhọli ọli shi udu khi emini a sesẹ ẹ ikhi ingme eyi iKirisiti khi igesika e khi. A kphẹmhi e na Eshinẹgba eghẹghẹ kpa.

⁸ Khi zẹ ogbọkhoghuo di ẹ mu lama shi osesẹ afuẹ ali eyi ikpamhika. Ikhi osesẹ ni e migha nga angeli ali eghali oyi agbo, ni ẹa rọte obọ oyi iKirisiti bhale.

⁹ Irari khi emini Eshinẹgba ọ khi nya e la idiegbe oyi iKirisiti. ¹⁰ Irari khi a kugbe iKirisiti ọ, a rọ mhọli agbo ni o gba pfo elemhi ayemhẹ. Lọli ọọ kpada nya elemhi ekpabọ ali omhẹsẹ ali afu nya na elemhi ayemhẹ. ¹¹ Itobọ khi a kugbe iKirisiti ọ, ọ rọ rue ẹ oguẹmhẹ idiegbe udu laselẹ, ezezẹ abi a liẹ shelẹ ogbo ẹpfi-a. ¹² Ezezẹ abi a li ri iKirisiti to abi ọ rọ ghua, ni a gbo guise ọli le, igho a li pfi ẹ lo elemhi okẹ gbo mu ẹ vule, elemhi ibatizi. A guise ẹ le bhale agbo irari khi a mhọli irudunga shi ekpabọ oyi Eshinẹgba ni ọ rọte eghuli guise iKirisiti le.*

¹³ Eri a kpẹ ghu-a shi elemhi ayemhẹ eghẹghẹ no dọsẹ, irari khi a la agbo olamhẹ. Ama memena, Eshinẹgba ọ she ri iKirisiti rẹ ẹ gbo mhọli agbo. Ọ ri olamhẹ eyawa nya topfa awa.† ¹⁴ Abi Eshinẹgba ọ rọ shishi ishi ni a zẹ shi awa egbe-a se, ikhi eni e migha zu awa odẹ, ọ rue wẹ awa odẹ-a, ọ ta wẹ ma apfida abi iJesu ọ rọ ghua.‡ ¹⁵ Abi ọ rọ mie iyemhẹ okphaghie ekpabọ se, ọ rẹ wẹ laselẹ gboo yeghẹ-a abi ọ rọ ghu-a shi apfida.

¹⁶ Irarigho, khi zẹ ni ogbọkhoghuo ọ gue ẹ ẹzọ shi emini u wa le ali oni u wa da, ukẹneta ushi imu Uki Onogbo ali ogbẹlẹ ne pfuase

ali Ogbele iyemhẹa oyi iJu. § ¹⁷ Enana nya, irokhokho oyi emini e ya bhale ikpukhokho agbo e khi, iKirisiti ọ khi ozukhomhi wẹ nya.

¹⁸ Khi zẹ ni ogbọkhoghuo ni ọ riẹlẹ iregbe-tiemhie eyi ikpamhika, ni ọọ ga igeni, ọ di ẹ dọbẹ eleli oye-a. Emini egbo eghogho e mẹ e la toṅo ali udu oye wẹ ni imiesuo o rọli ẹ vuse ike shi isamhi afuẹ. ¹⁹ Ogbo ogboghọ ọa ke kugbe iKirisiti ọ, ni ọ khi Ozukhomhi oyi oni idiegbe, ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo miesuo. Ezezẹ abi ukhomhi oyi ogbo o liẹ gueyẹ idiegbe abi o liẹ kia, igho omhẹsẹ oyi iKirisiti o liẹ mhẹsẹ na egbo eyoli nya, rẹwẹ gbe akanya kugbe abi idiegbe ogbo o tonon elamhi ali ikpẹsẹ egbe manọ, khi ogbuhuo. Eghẹghẹ agho oni idiegbe nya o fu abi Eshinẹgba ọ nono ọli shi.*

²⁰ Aborokhia khi u she nu iKirisiti ghua, ni ushi agbo ọa ke rọ mhẹsẹ nẹ egho, elo o zẹ khi u kie ri egbe ẹ na wẹ, ni u rọ ri ushi eyewẹ gbe akanya, ni ẹẹ liẹ, ²¹ “Khi mu ona mhọli obọ,” “Khi to ẹlẹmhi ogbo bino,” “Khi ri obọ ti onana?” ²² Enana nya, emini e ya mele afuẹ-a e khi, ini a rẹwẹ riẹlẹ emini a rẹwẹ ya riẹlẹ se. Irari khi ishi ali omhẹsẹ ni egbo e mhẹsẹ lo. ²³ Eri omhẹsẹ eghogho e li abinẹ khi ilẹsingme e la ọ, ikhi eni e ri itoto ri egbo ga ugamhi ikpamhika ali iregbe-tiemhile oyi ikpamhika, ali inaidiegbe-osoli, ama eni ẹ riẹlẹ ena ẹa rẹwẹ lase olamhẹ le.

3

Angeli ni o ghọle Eshinẹgba

¹ Aborokhia khi a she rọte eghuli guise ẹ ali iKirisiti le bhale agbo egho, ri udu oye shi emini e la obini iloghie obini iKirisiti ọ shito obita Eghiele oyi Eshinẹgba.* ² Ri udu oye shi emini e la obini iloghie, khi rọli shi emini e la agbo ana, ³ irari khi u she ghua, elemhi iKirisiti u ke la, ni ọ la elemhi Eshinẹgba. ⁴ Egbegbi agbo oye, elemhi iKirisiti o la. Ọ kha da felilasele, yeyẹ, u li ya nu ọli la akaghọ, u li nu ọli mhọli okemhi shi ufumhi oyoli.

⁵ Irarigho, zẹ ni oguẹmhẹ oyi emhi agbo ni o kpẹ la agbo oye o ghua. Enabi itsebo, ali angeli ichimhi, ali isamhi ebe, ali oguẹmhẹ ni ẹa ti, ali emhi-itoegbe ni o li khi ikhumhi igaga. ⁶ Itobọ enana, elemhi e rọ bi Eshinẹgba deba egbo ni ẹa ya suo esọ na li. ⁷ Eẹ, a kpẹ li lina ngeli ẹlẹlẹ, abi a rọ la ifuabọ eyi egbo eghogho. ⁸ Ama, memena a zẹ ni emhi eghogho nya e lase ẹ egbe le. Emhi nabi elemhi-ibibi, ali ofu imhọli, ali imuegbe obe, ali iyesegebe-eva-a, ali ingmemhi iditse, ali itono obọ udu. ⁹ A khi ke lono egholi khase egbe aborokhia khi

* 2:12 Li zẹ iRom 6.4 † 2:13 Li zẹ Efi 2.1-5 ‡ 2:14 Li zẹ Efi 2.15 § 2:16 Li zẹ iRom 14.1-6 * 2:19 Li zẹ Efi 4.16 * 3:1 Li zẹ Iwolo 110.1 † 3:9 Li zẹ Efi 4.22

a she gueghie ingeli ali idiegebe onodiş shi eke egħo,† 10 ni a shi ri idiegebe enegħo ku egħe, ni Eshinegħba Ima o ro ya mele onogħo-a, ni o li abi oyoli. Ini o me asha re e mholi ileşe oyoli.† 11 Itobō ona, azolomħe o a ke la iteva eni e khi iju ali egħo iġeta, weġ eni a sheġ-a ali eni aa sheġ-a, weġ egħo eni ea fialo-a ali egħo eni e rote ifui ishemhi lasele, weġ oghumħa ali omi oġbō. Ama iKirisiti o khi oni o mu egħe ne.

12 Irarigho, abi a ro da khi eni Eshinegħba o ze, ni e pfaşe ni o nono ingme oyewe egħo, a ri ilelemhi, isomħelemhi, itiegebe-tiemhi, ali ipfomħe ali irobomħudu so abi awulu. 13 A ke ti eni e miesuo nabi eġe ma egħe. Ini a lue na egħe, a ro ke topfa egħe e. A ro topfa abi Onomħue o li ro topfa e.† 14 Emini u gbo ro ya ma eni ingeli enete ena nya khi, inono ni o genō eni ingeli ena nya kugħe, elemhi ikugħe ni o gba pfo.

15 Zobē ni opfomħe oyi iKirisiti o mholi omħeşe shi udu oye, aborokħia khi egħo ni e kugħe elemhi idiegebe oghuo a khi egħo, aa kphemhi. 16 A ze ni ungmemhi oyi Onomħue o la agħo oye e, abi a liē seşe egħe, ni a ri ileşingme e ye egħe ude. A gbo ligho ke to iwolo ena irudunga, ni a rote elemhi ayemħe e to ke lasele. A ri ayemħe ikphemhi e to uwolo kuęħie Eshinegħba.† 17 Emħikpa ni u wa riēle ni u wa ngme, ri eva oyi iJesu Onomħue riēle we. U gbolo ri eva oyoli e kphemhi na Eshinegħba Ita.

Abi eni e miesuo e li ya ke ngeli

18 Eġ ikpotso ni a la ughue, a ri egħe e na oġo e pfo, irari khi ina eġ eni e miesuo e ke li.†

19 Eġ edo, a nono ingme oyi ughue e, a khi ri obō ni o toto doşe nu we.†

20 Eniye, a ke suo eşo na eni e bia e odekħode, irari khi onana o ti Eshinegħba eloe.*

21 Ita eniye, a khi riēle emini e ya ri elemhi bi imi e, irari khi o ya ri egħe pfo we a.†

22 Eġ ighumħa, a ri ungmemhi oyi oni o mholi e ni o la agħo ona ke għe akanya. Oa khi ini e nu e la agho tşe a ro ri ungmemhi oyewe ya ke għe akanya ini e ba somhi-elemhi e. Ama ri udu oghuo ke għe akanya irari khi u mu ekpe a na Onomħue. 23 Emiemini u wa riēle nya ri omuegħe ni o rote udu oye nya lasele ke riēle oli, abine khi Onomħue u għe akanya a na, ni o a khi oġbō. 24 Lina ke ngeli abi u ro da leşe khi u ya rote obō oyi Onomħue me eleli egħo.

25 Eshinegħba o ya fali oni o li onobe ota, o a ya għe oġbōkħoghūo azeba.†§

4

1 Eġ ega, a guę ke riēle deba ighumħa oye e abi o ti shi, a ri iġesikia deba we. Sato khi yeġe u li mholi Oga shi iloghie.*

Emini o gbo mħeşe na we

2 A lolo ke so iromhi, a to eloe eke, a tşe Eshinegħba uwegħe. 3 A gbo li ke so iromhi na anye, ni Eshinegħba o khueghie ode-a na anye ini anye me asha għe ungmemhi oyoli le. Ikhi ungmemhi onayi osheli oyi iKirisiti, ni o ze khi mħi la oġba ighumħa memena. 4 A lema na mħe, ni mħi għe oni usomhi le gboo ni egħo e suo li. 5 Ri ileşingme nu egħo eni ea miesuo ke ngeli. Eġħeġħe ni u mholi nya, roli riēle onete.† 6 Ze ni ileşingme o la ungmemhi ni u wa ngme, u gbolo e ngme ingmemhi eni eġ ti ešo, eġħeġħe agho ni u leşe emini u ya ke so shi oġbōkpa ingme.

Otsę ni o kpukħokho

7 Itakikosi o ya gue ingme eyemħe nya ye e. Egħebgi inyoghūo ni oġ għe akanya oyi Eshinegħba te ode iġesikia, ni mħi nono ingme oyoli o khi. Oni anye ga kugħe eġ ga Onomħue o li khi. 8 Ni a ro leşe abi anye li la o shi memena mħi ro ġħie oli e ġħi e, ali ni o gbo ri udu shi e o.† 9 Loli ali Onesimusi mħi ga ġħie e ġħi e. Inyoghūo anye oni oġ għe akanya oyi Eshinegħba te ode iġesikia ni anye nono ingme oyoli o li khi. Onge eoli oye e o khi. E ya gueġe e emini aa me oola nya.†

10 Arisitakusi ni anye ga la owa ighumħa, oġ tşe e. IMaki ni loli ali iBanabasi e khi inyoghūo, eġ tşe e. Ini iMaki o bhale a kpe abo mie oli abi a li mħeşe oli na e.* 11 IJesu ni akiseva oyoli o khi iġositoşo, o liē tşe e. Eni egħo aase ena e khi egħo iġu tşe eni e nu mħe e għe akanya iri-ungmemhi oyi Eghiele oyi Eshinegħba ke kia gaşe. Eri e ga ri egħe e mu mħe. 12 Epafurasi ni o khi onge eoli oye e, ni o khi oni oġ ga iJesu iKirisiti, o li tşe e. Eġħeġħe kpa o ro o do oġbō elemhi iromhi isoşo itobō oye e, ni a migha għagħagħa, ni a womħeloe shi elemhi oġħemħe oyi Eshinegħba. Ali na a gbo mholi oli shi udu khi Eshinegħba o ya riēle emini oġ khi loli ya riēle.† 13 Mħi pfi otselę na li khi o ma a għe akanya egħebgo itobō oye e, ali egħo ni e miesuo ni e la iLaodisha ali Erapolisi. 14 ILuku omole anye ni o khi idokita, ali iDemasi eġ tşe e.† 15 A li nu mħe tşe eni e miesuo ni e la iLaodisha, ali iNifa ali igbaa

† 3:10 Li ze Igbae 1.26; Efi 4.24 § 3:13 Li ze Efi 4.32

* 3:13 Li ze Efi 4.2 † 3:16 Li ze Efi 5.19-20 † 3:18 Li

ze Efi 5.22; 1 iPit 3.1 § 3:19 Li ze Efi 5.25; 1 iPit 3.7 *

3:20 Li ze Efi 6.1 † 3:21 Li ze Efi 6.4 † 3:25 Li ze iDeut

10.17; Efi 6.9 § 3:25 Li ze Efi 6.5-8 *

† 4:5 Li ze Efi 5.16 † 4:8 Li ze Ika 20.4; 2 iTimo 4.12;

Efi 6.21-22 § 4:9 Li ze iFile 10-12 *

† 4:10 Li ze Ika 19.29; 27.2; iFile 24; Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39 † 4:12 Li

ze iKolo 1.7; iFile 23 † 4:14 Li ze 2 iTimo 4.10,11; iFile 24

oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e la owa oyọli.

¹⁶ Ini a zẹ ebe ona se, a zẹ ni a li zẹ ọli yẹ igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni o la ẹli iLaodisha. Zobe ni a li mie ẹgbọ iLaodisha ebe ni mhi keke ghi we li zẹ.

¹⁷ Gueyẹ Achipọsi khi mhiẹ ọli ọ rọsheka pfuse akanya ni Ọnọmhuẹ ọ rọ nga li obọ gbe pfo. §

¹⁸ Mhẹmhe iPọlu mhi ri ugba ma ebe ga keke otse ona ghi ẹ. A khi yele-a khi eri a sọ mhe igha. Okhale oyi Eshinegba o nu ẹ la.

Ebe onodode ni iPölu o keķe ghi eķbo iTeşalonía Eni e miesuo

¹ Mhemhe iPölu ali iSalasi ali iTimoti anye ri ebe ona ghi e igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eķe iTeşalonika, ni e khi eķbo eyi Eshineķba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue.

Okhale ali opfomhe oyi Eshineķba e ka nu e la.

Angeli ali irudunga oyi eķbo iTeşalonika

² Anye maa tse Eshineķba uwegbe eķheķhe kpa shi itobö oyi eķ nya, igħo anye gbo lie teva e elemhi iromhi isosö oyi anye. ³ Anye ma la odalo oyi Eshineķba oyawa ali Ita awa sato ikanya eye e ni iregbenga oye e, o re e gbe. Abi inono ni a mhue na egbe e o li re e toto obö akanya, ali abi irudunga ni a mhue na iKirisiti Onomhue o li migha.

⁴ Inyoghuo anye, anye lese khi Eshineķba o nono ingme oye e, o she gbo ze e ni a khi eķbo eyöli. ⁵ Irari khi eri anye ri usomhi onete bhale ghi e. Oa khi ungmehhi unu tse anye ro röli bhale, ama li röte elemhi ekpabö ali Ayemhe-nö-pfuase. Anye li ri igesikia oyöli lo e esö eķbegbo. A lese abi anye li ngeli abi awa rö ga la kugbe, irari ni o rö ti na e anye rö lighö ngeli. ⁶ Áá khönya anye ali Onomhue abi o tseku khia khi a me osoli eķbegbo, a ri oghelö mie oni usomhi ni o röte Ayemhe-nö-pfuase bhale.* ⁷ Itobö igħo, eni khönya a ngeli a ke khi shi eķbo ni e miesuo na eķe iMasidonia ali Akhaya o. ⁸ Irari khi aa khi eri usomhi oyi Onomhue o lese röte e unu fiķ lase ya je eķe iMasidonia ali Akhaya tse, ama, iregbenga ni a mhue na Eshineķba o she ramhi asha kpa. Itobö ona, anye a ke mhue ingme olese ni anye ke ya ngme. ⁹ Eķbo eķhö nya e ngme öli abi a li ri eloe e khu anye abi anye rö ku shi na e. Ali abi a li tsua ikhumhi kua bhale deba Eshineķba, ni áá gá eķbegbi öni Eshineķba ni ö la ö. ¹⁰ A gbo gueye anye abi a li migha a kħe Omiöli ni ö röte iloghie ya bhale, ikhi iJesu ni ö röte eghuli guise le, ni ö mie awa pfuese ofu oyi Eshineķba ni öö bhale.

2

Ikanya eyi iPölu elemhi öli iTeşalonika

¹ Inyoghuo anye eni emöse ali eni ikpotso, eķ a lese khi ifeli ni anye bhale ya feļi e, öa khi afue. ² A lese abi anye li me osoli ni a li tsue anye obini eķe iFilipi neni anye bhale deba e ķe iTeşalonika. Abi o

tseku khia khi anye me ukpokpomhi özuode, Eshineķba oyawa ö ri igbedu na anye ni anye kiele rue usomhi onete ni o röte obö oyöli bhale ghi e.* ³ Olema ni anye lema e öa khi ode ni öa gbe akanya, weķhi röte usamhi ni öa ti, weķhi eri anye e nono ni anye di e. ⁴ Ochoghö, eri anye a ngme abi Eshineķba öö anye li ngme. Irari khi ö she bino anye shi eķbo ni e nga obö ni ö ri oni usomhi onete ona a te obö. Öa khi eri anye roshēka ni anye ba ri egbe ke mu eķbo, ama Eshineķba anye roshēka ri egbe a mu. Löli ö she bino isamhi udu eyi anye bie. ⁵ Eķ a lese khi öa khi ingmehhi udimhi anye rö bhale deba e, weķhi eri anye ri ingmehhi ikokoalo e guese ukpokö. Eshineķba ö khi ötselö oyi anye. ⁶ Öa khi eri anye e dua ni eķ ukeliye ögboese ö kueghie anye, ukeliye khi eri anye nono öli obö oyeķ we ķhi obö oyi eķboese.

Abi igħiusomhi na keķ eyi iKirisiti, anye te ö ni anye kha mhila e emhi obö. ⁷ Ama abi anye rö nu e la, eri anye ku egbe a abi inyö ö li ri eloe e khu eniye eyöli. ⁸ Itobö inono ni anye mhue na e, öa khi usomhi onete oyi Eshineķba ona tse anye lese nono ni anye rö ghi e. Ama li shi agbö oyi anye. Irari khi ingme oye e ö mu anye egbe gba. ⁹ Inyoghuo, a ga sato abi anye toto obö gbe ikanya ali ömunu ni anye me. Eri anye e gbe ikanya ögbeļe kpa, ini anye khi nase öngeķe abi anye li i gue usomhi onete oyi Eshineķba ye e.

¹⁰ Eķ ali Eshineķba a khi ötselö eyi anye, khi angeli oyi anye khi eri o pfuase, ö ti, öa mhue umhagueli abi anye rö la eķ eni e miesuo iteva. ¹¹ Anye rieļe deba ögboģbo abi ita ö li rieļe a deba ömö. ¹² Anye ye e ude, anye yeķe e, anye ri udu u shi e ö, ni a ke ngeli angeli ni o ri egbe a mu Eshineķba ni ö lu e, ni a mhue ökemhi shi eghiele ali ufumhi onayi öli.

¹³ Emhi olese ni o gbo ri anye a kueghie Eshineķba khi, abi anye rö ri usomhi oyi Eshineķba bhale ghie e, a suö a kpe abö mie öli. Aa mie öli abi usomhi ögbo ama eri a mie öli abi usomhi oyi Eshineķba ni o khia khi igħo ö khi. Irari khi ungmehhi oyi Eshineķba o la e ni a miesuo egbe e akanya. ¹⁴ Inyoghuo, eri a ga li abi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo eyi Eshineķba ni e la eķe iJudia, ni e khi eķbo eyi iJesu iKirisiti. Abi e li me ajilimhe obö oyi eķbo iJu eyewe, igħo a li li me ajilimhe obö oyi eķbo eye e.† ¹⁵ Eni eķbo ena, e gbe iJesu Onomhue ali emeķeguele-a. E tigbe khu anye ya fiķ. E ma ri elemhi a bi Eshineķba. E khi öbe ögboķpa.‡ ¹⁶ Eri e ga roshēka ni weķe e zu anye ode ini anye khi me asha gue usomhi oyi Eshineķba ye eķbo iJeta, ikhi ungmehhi ni o ri imiesuo ö ghi we. Ode ona e te buse olamhe ni eķ lamhe-

* 1:6 Li ze Ika 17.5-9

† 2:2 Li ze Ika 16.19-24; 17.1-9
14.2,5,19; 17.5,13; 18.12

* 2:2 Li ze Ika 16.19-24; 17.1-9

† 2:14 Li ze Ika 17.5

‡ 2:15 Li ze Ika 9.23,29; 13.45,50;

a. Mena, elemhi ibibi oyi Eſhinegba o she tiemhile shi wẹ ọ.

IPolu ọ nono ni ọ gbo ya bino egbo iTeſalonika

¹⁷ Inyoghuo, abi a rọ vase anye ali eẹ-a ukuku eghẹghe, (elemhi idiegbe ọa khi us-amhi), eri eloli e o nga anye. Anye dua ini anye gbo me e. ¹⁸ Anye nono ni anye gbo deba e. Mhemhe oyemhe mhi dua ni mhi bhale iti-ingmi-ingme, ama okphaghiẹ ọ zu anye ode. ¹⁹ Ini a bino ọ, eẹ a ze ni anye rọ mhọli irudushi ali oghẹle, ni a gbo ze khi anye rọ tonu obọ udu shi imuole ni anye ya mhuẹ odalo oyi iJesu, ini ọ bhale. ²⁰ Igesikia, eẹ a khi ititiegbe ali oghẹle ni anye mhọli.

3

¹ Abi anye ẹa ke rọ dobe ri egbe mie, anye ke bie rọ shito obini ẹoli Ateni.* ² Lọli o ze ni anye rọ ghie iTimoti inyoghuo anye ni ọ nu anye e gbe akanya na Eſhinegba, ikhi akanya itse-abo usomhi onete oyi iKirisiti. Anye ghie ọli ghi e ni ọ zese e-a, ni ọ gbo kpaghie irudunga oyeẹ obọ, ³ ini ongee ọ khi nyene egbe ukhokho irari ajilimhe enana. Eẹ oyeẹ a lese khi ajilimhe eghogho e li la emini e ghole Eſhinegba khi awa ya me. ⁴ Irari khi abi anye rọ nu e la, anye kpe gue ọli ye e shi eke khi a ya mu okhọli vule shi anye ọ, a lese khi igho o kie tse. ⁵ Lọli o ze ni mhi rọ ghie iTimoti. Itobọ khi mhi a ke dobe ri egbe mie, mhi rọ ghie ọli ọ bhale ya bino abi irudunga oyeẹ o ke laọ shi. Eri udu o nase mhe khi okphaghiẹ ọ dobe ya mu e fe, o li abine khi akanya ni anye gbe nya e ya mele afue-a.

Emini o ri egbe e mu ni iTimoti ọ guele

⁶ Mena, iTimoti ọ she jele ya gue usomhi onete oyi irudunga ali inono oyeẹ ye anye. Ọ she gueye anye abi a lie sa usamhi onete oyi anye ali abi o li e ghole e ni a me anye, abi anye lie nono ni anye li me e.† ⁷ Itobọ ona inyoghuo, irudunga oyeẹ o she ri udu shi anye ọ, abi a rie mu okhọli vule shi anye ọ ni anye la osoli. ⁸ Eri ayemhe oyanye o mhọli itije-odalo abi anye rọ suọ abi a li kie migha shi ikugbe ni eẹ ali Onomhuẹ a kugbe. ⁹ Mena see anye lie dobe kphemhi na Eſhinegba shi oghẹle ni a rọ ghi anye? ¹⁰ Ni o gbe no bi anye rọ ri udu oyanye nya mhila li, ọ ze ni anye me e ẹloe ni anye ri emini e kpo e irudunga le na e.

¹¹ Eſhinegba oyawa ali Ita awa lolighuo ali iJesu Onomhuẹ e ka be ode na anye ni anye rọ bhale deba e. ¹² Onomhuẹ ọ ka ze ni inono ni a mhuẹ na egbe e ali egbo kpa e ke fu shi ọ, ni o fu abi inono ni anye mhuẹ na e. ¹³ Ode ona ọ te ya zese e udu-a, ni a khi eni e gba pfo, ni e pfuase shi odalo oyi Eſhinegba oyawa

ali Ita awa, ini iJesu Onomhuẹ ali eni e khi eyọli e bhale.

4

Angeli ni o ghole Eſhinegba

¹ Ni mhi rọ gbe ọli ukhomhi inyoghuo, anye e sese e abi a li ya ke ngeli ni o ya ghole Eſhinegba. A she ligho ọ ngeli. Mena anye ri eva oyi iJesu Onomhuẹ gbo lema e, a kie lina ke ngeli. A gbo khi ma ọ. ² Irari khi a lese osese ni anye sese e rọte afu ni iJesu Onomhuẹ ọ rọ na anye.

³ Eri Eſhinegba ọọ nono ni a re e khi eni a khuese pfuase ni a pfi angeli itsebo shi eke, ⁴ khi omose ogbogbo ọ gue ri egbo ke kia ọ gbo gue ngeli deba ughue-ọli, ode ipfuase ali ekpe. ⁵ A khi mhọli oghuemhe oyi efiala ona itsebo deba egbe, abi eni ẹa lese Eſhinegba eẹ li. ⁶ Emini a ngme ena khi, ogbokhoghuo ọ khi kia onuzava oyọli ni e ga mie iKirisiti suo okiengme. Ọ khi li ọli le irari khi ọọ da ne ọli. Anye she kpe gue ona ye e anye roli tse agua ye e khi Onomhuẹ ọ ya na egbo eghogho osue. ⁷ Eſhinegba ọa lu awa shi ikanya itsebo, ama eri ọ lu awa ni awa khi eni e pfuase. ⁸ Itobọ ona, ogbo ni ọ da kie osese ona ne, ọa khi osese oyi ogbo ọ kie ama oyi Eſhinegba ọ kie ni ọ ri Ayemhe-no-pfuase na awa.

⁹ Ọa khi oni anye ya gbo keke ebe ghi e, a nono ingme oyi eni e miesuo enabi eẹ. Irari khi Eſhinegba lolighuo ọ she sese e abi a li ya nono ingme egbe e. ¹⁰ Igesikia, igho a kie li e ngeli deba inyoghuo e ni e la eke iMasidonia. Irarigho, inyoghuo, anye lema e a gbo khi ma oni angeli.

¹¹ Roshẹka la agbo ni o pfo mhe. Ke mu alo shi akanya oye, u ri abo eye e gbe akanya, abi anye kie kpe gueye e. ¹² Ini a da lina ne, o ya ri ekpe shi e egbe odalo oyi egbo ni ẹa miesuo. Eghẹghe agho wa ya ri egbe da ogbo shi emini e to e.

Inyenegbe bhale oyi Onomhuẹ

¹³ A ghe i inyoghuo, anye e nono ni a lese igesikia ni o la ingme oyi egbo ni e ghua, ini egbe e khi pfo e-a abi egbo ni ẹa mhuẹ irudushi ¹⁴ Irari khi ini awa miesuo khi iJesu ọọ ghu-a ọ gbo guale. Awa li miesuo khi ini Eſhinegba ọ rue iJesu nyene e bhale, ọ ya li rue eni e mhọli irudunga shi iJesu ọ ramhi ni e rọ ghua, ma li egbe bhale. ¹⁵ Osese ni anye e sese e ena, osese oyi Onomhuẹ lo. Awa ni awa la agbo awa aa ya ralo na eni e ghu-a, ẹle ni Onomhuẹ ọ ya bhale. ¹⁶ A ya mhesẹ leghe, uruli oyi aḡeni ni ọ kpada nya o pfi leghe, a pfi akala oyi Eſhinegba. Onomhuẹ ọ ya rọte iloghie tiemhile irarogbe. Egbo ni e ri udu nga iKirisiti ramhi ni e rọ ghua, e kpe ya guale bhale agbo. ¹⁷ Awa ni awa la agbo oni eghẹghe, a tigbe rue awa nga idane vui, ya

* 3:1 Li ze Ika 17.15 † 3:6 Li ze Ika 18.5

ma wẹ egbe deba Ọnọmhuẹ irarogbe elemhi otughunu. Igho awa ke liẹ nu Ọnọmhuẹ la agbọagbọ.* ¹⁸ Irarigho, a ri ingmemhi ena ke ri udu shi egbe ẹ ọ.

5

A mu egbe khe ibhale oyi Ọnọmhuẹ

¹ Inyoghuo, ọa khi oni a ke gbolo ẹ keke ebe ghi ẹ shi ingme egheghe ali oni ogbele ni a ya me ingme enana nya. ² Irari khi ẹ ọye ẹ a ga lese egbegbo khi ogbele iguezo oyi Ọnọmhuẹ eri o ya li abi oghiatọ ọ liẹ bhale eliyose.* ³ Ini egbo e da liẹ. “Emhikpa o she pfomhe, ingme okhoghuo ọa ke la ọ ne.” Eghẹghe agho opfuse o ro ya de rughu we. Eri o ya bhale udemhija abi oko o liẹ to okpotso. Egbo ẹa ya pfue oni iguezo.

⁴ Ama ẹ ẹ inyoghuo aa la alo ebili nabi oni ogbele o ya bhale guo shi ọ abi oghiatọ. ⁵ Irari khi ẹ ẹ nya egbo ni e khi eyi akpa a khi. Eyi ele oguota a khi. Awa a khi egbo na eliyose wexhi egbo alo ebili. ⁶ Itobo igho awa khi ke lese abi egboese, a bino angeli bie ke ngeli, aa ke tokpe. ⁷ Elyose egbo e ro lese, eliyose onyo o ro gbe egbo. ⁸ Aborokhia khi egbo ena ele oguota awa khi egho, awa bino angeli bie ke ngeli. Awa mema ya ri irudunga ali inono so abi awulu akhuli ni okhọli-okhuẹ ọ ro mu aye, awa ri irudushi oyi imiepfuese rughu abi arula akhuli ni okhọli-okhuẹ ọ ro rughu.† ⁹ Irari khi Eshinegba ọa ze awa shi eni a ya pfuse-a, ama eni iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ ọ ya mie pfuese. ¹⁰ Eri ọ ghu-a na awa, ni awa nu ọli la, awa la agbo o, okekhi ini awa ghua. ¹¹ Itobo ona, awa ri udu shi egbe awa ọ, awa a kpaghie egbe awa obo, abi a kiele ẹ li ena.

Ungmemhi ali otse ni e kpukhokho

¹² A ghe ii, anye lema ẹ inyoghuo, a ze ni a ke mu ekpe na eni e totobo ọ gbe akanya egbegbo ifuabo oye, ni ẹ se se ẹ ode ni a te ya khi eni e miesuo. ¹³ A ga ri ekpe ali inono onofunẹ ke na we, itobo akanya ni ẹ gbe. A nu egbe ẹ ẹ ngeli angeli opfomhe. ¹⁴ Anye gbo lema ẹ inyoghuo, a ke tse agua ye egbo olemhe. Aa ye eni ulishi ọọ mu ude. Aa kpaghie eni ẹa mhuẹ ekpabo obo. A mhuẹ irabomudu ke deba ogbokpa. ¹⁵ A khi ze ni ogbo ọ ri onobe fata onobe, ama egheghe kpa a ze ni a roshẹka ke riẹle onete na egbe ẹ ali ogbokpa.

¹⁶ Egbe e ke mu ẹ egheghe kpa. ¹⁷ Aa so iromhi egheghe kpa. ¹⁸ A ke tse uwegbe shi emiemi a me kpa. Ona o khi emini Eshinegba ọọ nono obo oye, abi yeye ali iJesu iKirisiti a ro ga kugbe egho.

¹⁹ Khi ke pfuse erali Ayemhe-no-pfuase a. ²⁰ A khi ri eloe gbe ungmehi imekeguele.

²¹ A ke mu emhikpa fe bino, a rue onete ni o lao. ²² Ti egbe emhi obe nya le.

²³ Eshinegba lolighuo ni ọ khi Eshinegba ona opfomhe, ọ ka re khi oni ọ pfuase ode khi ode. Ọ ri yeye nya, ghe ayemhe ali agbo ali idiegbe eye khi eni e gba pfo ni ẹa mhọli umha-guẹkia, ya ramhi egheghe ni iJesu iKirisiti oyawa ọ ro ya bhale. ²⁴ Loli ni ọ lu ẹ, ọ ya riẹle ọli, irari khi oni ọ ze ri egbe ẹ nga ọ khi.

²⁵ A ke so iromhi na anye inyoghuo. ²⁶ A ke tse egbo ni e miesuo egbegbi otse, a ghele ẹ mu we. ²⁷ Mhi ri afu ni mhi mhuẹ obo oyi Ọnọmhuẹ lema ẹ, a ze oni ebe ona khasẹ egbo ni e miesuo nya.

²⁸ Okhale oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhuẹ oyawa o ka nu ẹ la.

* 4:17 Li ze 1 iKori 15.51-52 * 5:2 Li ze iMat 24.43; iLuk 12.39; 2 iPit 3.10 † 5:8 Li ze Aza 59.17; Efi 6.13-17

Ebe onuzi-eva ni iPolu o keke ghi egbo ITeſalonia Eni e miesuo

¹ Mhemhe iPolu ali iSalasi ali iTimoti anye ri ebe ona ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eke iTeſalonika, ni e khi egbo eyi Eshinegba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue.*

² Mhi lema Eshinegba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue e mhue isomhelempi na e, e ri opfomhe na e.

Ikpemhi ali Iromhi isoso

³ Inyoghuo, anye mema ya ke tse Eshinegba uwegbe na e egheghe kpa. O ti ni anye ke ligho, irari khi irudunga oye o fu sho egheghe kpa. Inono ni a mhue na egbe o fu sho. ⁴ Loli o ze ni anye ro re e la iteva igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo eyi Eshinegba a neta omose. Eri anye re e neta omose itobo abi a li dobe ri obo mu udu migha irudunga oye elemhi okholi ali imufe nya ni a mu vule shi e o.

⁵ Enana nya e rokhashe khi ezoyi Eshinegba o migha shi ipfuase. Itobo igho Eshinegba o ya leli e shi eni e te o, ni e ya lo iloghie oyoli ni a me osoli e shi. ⁶ Eshinegba o ya gbe azeba, o ya ri osoli fali eni e na e osue ota. ⁷ O ya ri iyemhea na ee ni a me osue, o gbo li ri oni iyemhea na anye. O ya ri ele o na ini iJesu Onomhue o da feli lasele shi idane elemhi avuerhe, loli ali igeni eniemhi eyoli. ⁸ O ya na egbo ni ea lese Eshinegba osue, ali eni ea ri usomhi onete oyi iJesu Onomhue gbe akanya. ⁹ E ya me osue. E ghu tiemhi ilimhi irigerie. A rue we odalo oyi Onomhue ali ufumhi oniemi oyoli le.† ¹⁰ Ele ni a ya me ona khi, ogbele ni Onomhue o ya bhale, ni eni e ri udu nga li e ri ikuoghi ali ekpe na li. Li shi ee lo, itobo khi a she mie ungmehi ni anye gueye e suo.

¹¹ Loli o ze ni anye ro so iromhi na e, Eshinegba o ze ni a li khi eni e ya la agbo ni o ghole oli. Ali o ri ekpabo eyoli ri ugbamhi onete ni a mholi bhale ya tse na e, li shi onete ni irudunga oye o re e ri ele. ¹² Itobo okhale oyi Eshinegba oyawa ali oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, a ya rue ufumhi ghi eva oyi iJesu Onomhue oyawa, o li ri ufumhi ghi e.

2

Ona okholo

¹ Inyoghuo, ingme ibhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, ali abi awa li ya kuma li

egbe,* ² a khi ze ni usamhi oye o nyanya ghagha ku ni a yila. Ini ogbokhoghuo o ririe khi imeke loli me, okekhi usomhi ona ke o guele, okekhi eri o o khi ebe ni anye keke ghi loli lue rote ze oli khi ogbele oyi Onomhue o she bhale, ³ a khi ze ni ogbokhoghuo o te ode okhoghuo di e. Irari khi oni ogbele o ya bhale ini aa li me ukpokpomhi imuokhuevule shi Eshinegba o ali ini ona umhasuo-eso ni o khi ogbo oye o li feli lase gboo, ikhi oni a mheshe owa ere na. ⁴ O ya mu okholi vule shi emhikpa ni egbo e lu Eshinegba, ilitsa ali emhikpa ni egbo ee ga o, o ri egboli fu dose we nya. O gbo ga vu ya shito Owa oyi Eshinegba oyi Eshinegba o li ke khi Eshinegba.†

⁵ Aa ke sato khi mhi gue ingme ena nya ye e abi mhi ro nu e la? ⁶ Ee a lese emini o ze khi aa roli lasele khase ne, ini egheghe oyi ona okholo ona o da ramhi, a ya roli lasele khase. ⁷ Ama eni ikhiakhiamhi ekpabo okholo ena e she bele e gbe ikanya eyewe, ama oni o mu oli gbaga. Ama oni ona okholo o ya feli lasele ini oni o mu oli gbaga o li lase ode-a. ⁸ Egheghe agho a ya ri ona okholo khase, oni iJesu Onomhue o ya ri ungmehi ni o rote oli unu lasele pfuse-a. Ugemhi oyoli ini o nyene egbe bhale o ya ga pfuse oli-a nya.† ⁹ Ona okholo ona, o ya ri ekpabo oyi Okphaghi bhale, o gbe onyalo egbhue ali oshabo ododa.‡ ¹⁰ O ri udimhi ododa ni e kholo di egbo ni ee pfua. E ya pfua irari khi ea lama mie wekhi eri e nono igesikia, ni o kha mie we pfuese. ¹¹ Itobo igho, Eshinegba o ro ghie ayemhe egbholi ghi we, ni ee ro mie emini e khi egbholi suo. ¹² A ya pfa ezoyi mu ogbo ni o da da mie igesikia suo ne, ni o da mhue oguemehe shi olamhe.

A migha gbagbagba

¹³ Anye mema ya ke tse Eshinegba uwegbe egheghe kpa na e, inyoghuo ni Onomhue o nono. Irari khi ee Eshinegba o kpe ze ni a ya mie pfuese. Ayemhe oyoli o ree khi eni e pfuase, ali eni e mie igesikia suo. ¹⁴ Rote usomhi onete oyane, Eshinegba o te lu e shi ona. Eri o lu e ni a ro mhue okemhi shi ufumhi oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa. ¹⁵ Irarigho, inyoghuo, a migha gbagbagba, a mu eni igesikia ni anye sese e mhue abi anye rote itsabo ali elemhi ebe ni anye keke gue oli ye e.

¹⁶ IJesu iKirisiti Onomhue oyawa luoghuo ali Eshinegba Itawa ni o nono ingme oyawa, ni o rote okhale oyoli ri udu shi awa o, ni o gbo ri irudushi ni o ya nighise na awa, ¹⁷ e ka ri udu shi e o, e gbo zese e a shi ikanya ali ingmemhi enete.

* 1:1 Li ze Ika 17.1 † 1:9 Li ze Aza 2.10 * 2:1 Li ze 1 iTesa 4.15-17 † 2:4 Li ze iDan 11.36; Ezik 28.2 ‡ 2:8

Li ze Aza 11.4 § 2:9 Li ze iMat 24.24

3

IPolu oſ, a sọ iromhi na wewe

¹ Ni mhi rọ gbe ọli ukhomhi inyoghuo, a ke sọ iromhi na anye. A sọ iromhi ni ungmemhi oyi Onomhue o nyanya ke ga asha kpa, ni egbo e gbo mie ọli, ni e ri ufumhi ke ghi Eshinegba, abi a li mie ọli abi o rọ la e iteva. ² A gbo ke sọ iromhi Eshinegba o rue anye obọ oyi egbo ebe ali ena okhọlọ lasele, irari khi ọa khi ogbokpa o miesuo.

³ Ama oni a ri egbe e nga Onomhue o khi. O ya ri itoto na e o khukhu e obọ oyi ọna okhọlọ. ⁴ Anye regbenga Onomhue khi a ri ele ali khi a kiele e ke ri ele emini anye sese e. ⁵ Mhi lema, Onomhue o ka udu oyee lese inono ni o fune ni Eshinegba o mhu e ali ni iKirisiti o re e migha egbegbo.

Ogbogbo o ke gbe akanya

⁶ Inyoghuo, anye ri eva oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa mhes e na e, a ti kia na inyoghuo okhoghuo ni o la agbo owaza ni ọa ya deba ose e ni anye e sese e. ⁷ E e oyee a lese khi o ti ni a ke li abi anye e li. Anye ẹa li owaza abi anye rọ nu e la, ⁸ wekhi eri anye mie ogbokhoghuo emhi le ni anye a fali ota shi. Eri anye ri ochoghọ gbe akanya, ọpfo o ta anye ghe ele ọguota ali ele iyose, ini anye khi ya khi itsua na ongee tsua. ⁹ Oa khi itobo khi anye ẹa te eni e mhila e ikpaghiobo, anye rọ ligho ngeli. Eri anye ligho, ni anye khi irokhokho ni aa ke deba. ¹⁰ Abi anye rọ nu e la, anye gueye e khi, "Ogbọ ni ọa lama gbe akanya o khi le eminale."

¹¹ Eri anye ngme ona itobo khi anye su o khi egbo eghuo e la e iteva ni ẹa lama gbe akanya, ni ẹa ya li emhikhoghuo ama ikanya eyi egbo elese ee sono unu ke pfu e che a. ¹² Anye ri eva oyi iJesu iKirisiti Onomhue mhes e na egbo eghoghọ, anye gbo tse agua yewe e ke ngeli angeli ni o te ode. E ke gbe akanya ni e te me emhi ya ke le. ¹³ Ama ee inyoghuo a khi ze ni onete iriele o susu e.

¹⁴ Ini ogbokhoghuo o la o ni ọa ya ri omhes e ni a ke e shi ebe ona gbe akanya, a lolo to ogbo oghoghọ okpe. A khi kugbe ogbo oghoghọ o, ni omama o mu ọli. ¹⁵ Ama a khi ngeli deba li abi o be e, ama a ri ochoghọ tse agua ye ọli abi inyoghuo.

Ingmemhi ni e kpe ukhoko

¹⁶ Onomhue luoghuo ni o khi ode opfomhe oyawa o ka ri opfomhe na e egheghe kpa ali ode khi ode. Onomhue o ka nu e la.

¹⁷ Mhemhe iPolu mhi ri obọ oyemhe keke ebe ona ghi e. Mhi tse e. Ina mhi lie keke eva oyemhe shi ebe ni mhi keke kpa. Ina mhi lie keke ebe.

¹⁸ Okhale oyi iJesu iKirisiti oyawa o ka nu e la nya.

Ebe onodode ni iPolu o keke ghi iTimoti

¹ Mhemhe iPolu aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti, rote omheshe oyi Eshinegba ni o mie awa pfuese ali iJesu iKirisiti ni o khi irudushi oyawa.

² Mhemhe mhi keke ebe ona ghi iTimoti, ni o khi egbegbi omimhe elemhi imiesuo, okhale ali ilelemhi ali opfomhe enayi Eshinegba e ka khi eye.*

Mhue egbhe shi ena osese egbholi egbe

³ Mhia nono ni u la eoli Efesosi abi mhi kie kpe gueye abi mhi ro le e iMasidonia, ni u me asha gueye egbo eghuo ni e la oobo o sese osese egbholi e mu migha. ⁴ Gueye we, e tsua okhe igbaekele oyi egbo enede ali ida-echē ku-a ni o khia khi ekhako o lese roo bhale, ɛa ya kpaghie akanya oyi Eshinegba ni o rote irudunga bhale obo. ⁵ Emini o ze ni a ro mheshe omheshe ona khi, ni a ro guise inono, ni o rote udu-onete ni o gue ogbo ezo ali egbegbi irudunga bhale. ⁶ Egbo eghuo e she rote enana lasese, nyene egbe je ingmemhi afue. ⁷ Ee nono ni wewe e khi esese Ishi eyi iMosisi eyi Eshinegba, ama ɛa lese emini e ngme wekhi eri e lese emini e ri itoto ge ma gue gagaga.

⁸ Awa lese khi ushi o ti ini awa gue deba li abi awa kha li. ⁹ Awa lese khi ɔa khi itobo egbo enete a ro shi ushi, ama itobo egbo ni ee gbe ushi-a ali ighiatɔ ali eni ɛa mhue ulishi Eshinegba ali ena olamhe, ali egbo ni ɛa lese ugamhi, ni ɛa mu ekpe e na emhi eyi Eshinegba, ali egbo ni ee gbe itawe ali inyewe-a, ali egbo ni ee gbe ugbeli. ¹⁰ A shi ushi na egbo okia ali eni nu emose nabi wewe ali ikpotso nabi wewe ee gbe, ali egbo ni e muno egbo o de, ali egbo ni e lo egbhue ali eni ee pfi otsele egbhue, ali emhi elese ni ɛa de shi egbegbi osese, ¹¹ ni o khi osese ni o de shi usomhi onete oni o mholi ufumhi oyi Eshinegba, ni o mholi ikhivose ni a ro nga mhe obo.

Ikphemhi shi ilelemhi oyi Eshinegba

¹² Mhi kphemhi na iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ni o ri itoto na mhe, ni o me khi mhi te o ni o ro ze mhe shi akanya oyoli. ¹³ Abi o tseku khia khi egheghe ni o dose khi mhi pfi unu-a deba Eshinegba, ali ni mhi i jili egbo ni e miesuo, ni mhi nu we kholi, oo mholi ilelemhi na mhe irari khi umhalese ali umha miesuo o remhe li ghɔ.† ¹⁴ Onomhue oyawa o ya tutu okhale ku mhe. O ri irudunga ali

inono na mhe ni e khi eyawa irari ikugbe ni awa ali iJesu iKirisiti awa kugbe.

¹⁵ Egbegbi ungmemhi na, ni awa kha mie shi nya, khi eri iJesu iKirisiti o bhale agbo ya tsumhi ena olamhe, ni o khia khi mhemhe mhi ga kholo ne nya. ¹⁶ Ama eri Eshinegba o mhue ilelemhi na mhemhe ni o kholo ne ena olamhe nya, ni a ro bhale ya e khi irabomudu oniemhi ni iJesu o mhue na mhe o khi irokhokho shi egbo ni e ke ya mie oli suo o, ali eni e ya mhue agbo na agboagbo. ¹⁷ Ekpe ali ufumhi o khi oyi Oghie na agboagbo, ni ɔa ya ghu, ni aa ya me, Eshinegba ni o khi oghuo kpe, rote agboagbo ya je agboagbo! Atse.

¹⁸ Ye ye iTimoti omimhe, ena e khi omheshe ni mhi ro ne, ni e de shi abi a li me eke shi e egbe egheghe ni o dose. Ke ri omheshe ena gbe akanya, irari khi itsua-okhue e khi ne, ni u ro dobe ya kholi okholi onete, ¹⁹ kie mu irudunga oye ali udu onete ni o gue ogbo ezo oye mhue. Egbo eghuo ni ɛa ke riele emini udu onete ni o gue ogbo ezo oyewe o gueye we e riele, eri irudunga oyewe o de guoghɔ-a abi oko-oke oniemhi. ²⁰ Egbo enabi eghoghɔ iManiusi ali Alezada e khi, ni mhi wolɔ abo na okphaghi e ni o sese we ingme, ini e khi ke ngme ungmemhi ipfiunu-a deba Eshinegba.

2

Ugamhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo

¹ Mhi gueye e, a kpe te odode so iromhi na egbo kpa. Abi u lie gue emini e to e le, lema Eshinegba shi ilelemhi na we, u kphemhi na Eshinegba na we. ² U li so iromhi na enighie ali eni ee mheshe ni awa, ni e ro dobe ke la agbo na tsuke ali opfomhe, elemhi ekpe oyi Eshinegba rote igue-ngeli. ³ Ona oo ti, o ma ri egbe a mu Eshinegba otsumhi oyawa. ⁴ Ni oo nono ni ogbokpa o mholi miepfuese, ni o gbo lese igesikia. ⁵ Irari khi Eshinegba oghuo o laɔ, ali omigha iteva ogbo ali Eshinegba oghuo, omose na a lu iJesu iKirisiti. ⁶ Ni o ri egboli bhale shi otoeloli, ni o ro mie egbo nya pfuese. Ona o khi usomhi ni Eshinegba oo nono ni loli gueye ogbokpa ni o gue de shi egheghe oyoli. ⁷ Ona o ze ni a ro ghie mhe abi aghiusomhi na kee ni iKirisiti o ze ali osese oyi ijeta ni mhi ro gue usomhi irudunga ali igesikia le. A khi egbhue mhia lo, igesikia mhia guele.*

⁸ Ini a ye ugamhi, mhia nono ni emose e tsua abo eke shi iromhi isoso ni ɔa mhue elemhi ibibi wekhi ekhako. ⁹ Mhi lili e nono ni eni ikpotso e gue ke so itsua ni e gbe akanya, a khi khue akhue abamemhe, wekhi ie-itsu dolodolo shi ukhomhi, wekhi iri-igolu khue akhue ali ifefe isoso wekhi itsua ni e lolo ghalē isoso.† ¹⁰ Ama e ke gbe ikanya

* 1:2 Li ze Ika 16.1 † 1:13 Li ze Ika 8.3; 9.4-5 * 2:7 Li ze 2 iTimo 1.11 † 2:9 Li ze 1 iPit 3.3

enete, ni o ye ni ikpotso ni eḡ khi wewę a ga Eshineḡba e gbe.

¹¹ Ikpotso e ke ri iregbe-tiemhile ke ku esọ-a wena. ¹² Mhi aa zę okpotso ni o seḡe, wę khi eri o ya mhuę omheḡe shi emose ukhomhi. O ke tsaghie-a. ¹³ Itobo khi Adamu a kpe ma neni a ma Ivu.† ¹⁴ Oa khi Adamu okphaghie o di, ama okpotso a di ni o gbe ushi oyi Eshineḡba-a.‡ ¹⁵ Ama a ya tsumhi okpotso rote eniyę ibiabia, ini o kiele e deba irudunga ali inono ali ipfuase, ni o ro mu ekpe shi egboli egbe.

3

Eni e mheḡe elemhi igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suọ.

¹ Oni ungmehi ona oo gbe akanya gba. Ini ogbo oḡ nono ni lolı khi oni o ri eloe e khu egbo eyi Eshineḡba, eminete lo ni o ghole oli. ² Oni o ri eloe a khu eni e miesuo o mema ya khi ogbo ni o fu doḡe umhaguęli, o khi oḡo okpotso ogḡuo, o mhuę ikuegbe-a, o mu ekpe shi egboli egbe, o khi oni a mu ekpe a na, o mema ya ke kpe abo mie epfese lo apfe oyoli le, o mema ya doḡe ke seḡe osese. ³ O khi khi odonyo, wę ogbo okholi, ama o pfomhe, o khi khi ogbo uwola, o khi nono ingme ukpagho doḡe. ⁴ O mema khi oni o guę ri eloe e khu omhuę-apfe oyoli. O khi oni imioli e mu ekpe e na, eḡ suọ esọ na li egbegbo. ⁵ Itobo khi ini ogbo oa guę ri eloe e khu omhuę-apfe oyoli, se oli ya doḡe ri eloe khu igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suọ? ⁶ O khi khi oni o leḡe miesuo ni ode oa nuę ne ini ititiegbe e khi vo li egbe ni o tigbe ya de pfilo epfua nabi okphaghie o de pfilo. ⁷ O mema khi ogbo ni o mholi eva onete iteva oyi ena edato, ini o khi yeḡhe-a ni o de ya pfilo igha okphaghie.*

⁸ Eni eḡ kpaghie elemhi owa ugamhi, e khi egbo ni a mu ekpe e na, e khi egbo ni a ri egbe e nga. E khi khi eni e da onyo o doḡe wekhi eni eḡ li oyamhi ukpagho. ⁹ E ri udu-onete ni oḡ gue ogbo ezo mu igesikia ni a rokhasę ni e la irudunga mhuę. ¹⁰ A kpe mu wę fe bino, ini o khia khi e gue gbe, a tigbe zę wę obo o gbe akanya oni oḡ ga. ¹¹ Ighuęwe e mema ya mhuę ingeli enete. E khi khi eni eḡ le egbo itsa uruli kiakia, e mholi ayemhe ni o pfomhe, e khi eni a ri egbe e nga shi emhikpa. ¹² Omose okpaghiobo o mema ya khi oni o rue okpotso ogḡuo shi, o khi oni o guę e seḡe eniyę eyoli ode, o gue ri ukpeleo a khu omhuę-apfe oyoli. ¹³ Ekpaghię-obo eni e gue ga, e she roli mie ashini o mu eloe, ali e doḡe ri igbedu e ngme ingme oyi irudunga oyi ijesu iKirisiti ni e mhuę.

Osheli ni o la irudunga oyawa

¹⁴ Aboriękhia khi mhi ririę mholi oli shi udu khi mhi ya keḡe bhale ya bine, mhi ro kie keḡe eni omheḡe ena ghi e. Eghęghę agho ni a bhale ya e khi, ¹⁵ ini o khia khi mhi teḡe denę, ebe ona o ya seḡe e abi o ti ni egbo e li ke ngeli elemhi omhuę-apfe oyi Eshineḡba, ni o khi igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suọ oyi Eshineḡba ni o la agbo. Ikhi igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suọ ni o khi oḡhe ali iroḡbeke ni a ma igesikia nga. ¹⁶ Igęsikia ni o la osheli onięmhi ni o la irudunga oyawa o fu doḡe oni ogboḡogḡuo o mhuę ekhako e shi. Ijesu o bhale agbo abi ogbo,

Ayemhe o roli khase
khi o ghole Eshineḡba,
igęni e me oli
A roli tse abo gase
ushishi nya,
egbo e mie oli suọ
elemhi agbo nya
a rue oli nga iloghie.

4

Ena Osese egbholi

¹ Ayemhe o guele gboo khi, ikpukhokho agbo, egbo eḡuo e ya tsua irudunga pfi-a. E deba iyemhe ni eḡ di agbo, eḡ deba osese ni ayemhe okphaghie e tsua lasele. ² Osese eḡogho, obo oyi elo-egbhue ena ikokoalo e te e bhale, eni udu-onete ni o gue ogbo ezo oyewe o she ghua dishi. ³ Egbo eḡogho e seḡe egbo e khi rue okpotso, eni ikpotso e khi ye ughue, e gueye wę e khi ke le eminale eḡuo. Ama eri Eshineḡba o ma eminale eḡogho, eni e miesuo ni e leḡe igesikia e ke ri ikphemhi mie wę le. ⁴ Emhikpa ni Eshineḡba o ma o ti, a khi me emini a kie, ama a ke ri ikphemhi mie emhikpa. ⁵ Irari khi ungmehi oyi Eshineḡba ali iromhi isoso a ro rewe e shi eni e pfuase.

⁶ Ini u ri oni omheḡe ona na eni e miesuo, u ya khi oni o guę gbe akanya ugamhi oyi ijesu iKirisiti, ni a kuęle vule rote igesikia na irudunga ali osese enete ni u wa deba. ⁷ Khi mholi emini u ri okhe oyi egbo neḡe, ali okhe ikpotso eḡbali e rięle. Ke ngeli rięle ogḡuęmhe oyi Eshineḡba. ⁸ Inisegbe-a o mholi ukuku eminete ni o rięle a na ogbo, ama ni a ro suọ esọ na Eshineḡba, eri o ti odekḡode, itobo khi o mholi ishobo na awa memena ali agbo ni o ke e bhale.

⁹ Ungmehi igesikia na ni o ti ni a mieshi, ni a gbo lama shi o. ¹⁰ Onana o ri anye roshęka a gbe akanya egbegbo, irari khi awa she ri irudushi oyawa shi Eshineḡba obo, oni o la o ni o khi Omiepfuase oyi ogboḡkpa, eni e miesuo kpaashi.

¹¹ Mheḡe, u gbo seḡe ena nya. ¹² Khi zę ni ogboḡkḡogḡuo o ri eloe gbe e irari khi ozele u khi, ama rote ungmehi oye, ali agbo oye,

† 2:13 Li zę Igbae 2.7,21-22 § 2:14 Li zę Igbae 3.1-6

* 3:7 Li zę ITato 1.6-9

ali inono oye, elemhi irudunga ali ipfuase oye khili irokhashe na eni e miesuo. ¹³ Ya ramhi eghēghe ni mhi ro ya bhale, ri eloe shi o kie ke ze Ebe-no-pfuase khashe igbaa, u kie le e tse-abo oni ungmemhi, wa sese we. ¹⁴ Khi ri obo gbe isomhopta ni Eshinegba o ro ne nye. Oni a ro ne abi a ro mekeguele shi e egbe ali abi eni egbhali e ro ri abo nge egbe.

¹⁵ Ke ri eloe shi eni emhi ena egbegbo, u ri egbe e na we pfo ni egbo nya e ke me ije-odalalo oye. ¹⁶ Ri eloe shi egbe e egbe ali osese oye. Kie ke riepe emhi ena, irari khi ini u wa ligho u wa tsumhi egbe e ali eni e suo e.

5

Abi ee a ke li esamhi-olimhi, ali egbhali ali ighumha

¹ Khi dese ogbhali, ri ipfomhe uruli nu oli ngme abine khi ite o khi. Ke riepe deba ozele abine khi inyoghuo e u ngeli e deba. ² U riepe deba ikpotso eni egbhali abine khi inye e khi. Ke ngeli deba ozele ikpotso abi inyoghue ni ikpotso.

³ Khi ri eloe gbe esamhi-olimhi ni e khi esamhi-olimhi egbegbo, ni e mholi otomhe. ⁴ Ini oni osamhi-olimhi o bia eniye, o ke khia khi o mhue imimi, eni eniye e kpe ke ri emini e wena imiesuo gbe akanya, abi e li ri eloe e khu omhue-apfe oyewe. Ini e lina, eri e feli eni e bia we ali itita we egho, irari khi onana o ma ri egbe a mu Eshinegba. ⁵ Oni o khi osamhi-olimhi igesikia ni o ke ye ughue, ni lolighuo o la, o she regbenga Eshinegba, o so iromhi e mhila li ikpaghiobo obo, eleoguta ali ele iyose. ⁶ Ama osamhi-olimhi ni o ri egboli shi aruele agbo, o she ghu-a ini ayemhe oyoli o kie tseku la. ⁷ Mhese enana na we ini a khi me gue shi we egbe. ⁸ Irari khi ini ogbo o ri ukpelo khu ena omhue-apfe oyoli, tete imi oli ali ughue oli, o she kie oni irudunga. O kholo dose oni o miesuo.

⁹ Khi keke eva oyi osamhi olimhi kuma eva eyi esamhi-olimhi se ni o she dose ikpe egbhuse, oni o khia khi utoghuo-kpe o kpe lese ye ughue. ¹⁰ O khi oni a suo eko shi ikanya enete, okpotso ni o gue kuele imioli. Ni o mie epfese e shi owa. O gue a gbe ikanya deba eni e miesuo, ni o kpaghie egbo ni e la omunu obo ni o ri egboli shi onete ododa iriele.

¹¹ Ama khi ri eva oyi ozele esamhi-olimhi shi ebe. Irari khi ini oghuemhe idiegbe oyewe o nga we ukhomhi le dose ugamhi ni e ga iKirisiti, e vu ya ngeli. ¹² Eri e rote agho lue, irari khi e she gbe irona ni e kpe te ke ro nga ni iKirisiti-a. ¹³ Egbo owaza e khi ni ee kia ifui owa. Oni o kholo ne nya khi ee le egbo itsa uruli kia kia, ee sono unu ingme ni aa fe lu we shi, ee ngme ungmemhi ni

ea kha ngme. ¹⁴ Itobo igho, o ghole mhe ni ozele isamhi olimhi e ye ughue, e bia eniye, e ri eloe e khu omhue-apfe oyewe. Ini awa khi ri eghēghe na ebe awa me asha yese awa eva-a. ¹⁵ Eni esamhi-olimhi eghuo e she lase ode oyi iKirisiti le deba okphaghie. ¹⁶ Ama ini okpotso okhoghuo ni o miesuo o mhue osamhi-olimhi she unuekpe oyoli, o mema ya ke ri eloe khu oli, o khi rue oli ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ke tsua, ni e dobe ri eloe ke khu eni e khi egbegbi esamhi-olimhi ni e mholi otomhe.

¹⁷ A ke fali eni egbhali ni e ri igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e kia ni e gue gbe akanya egbegbo ifata agbhagbhamhi eva, tete eni e mema lolo toto obo itse-abo ali osese ungmemhi oyi Eshinegba. ¹⁸ Irari khi ebe o ngme oli, u khi ge ena unu ini u roli e kpishi ikpamhi emhi. A ke fali egbakanya ifata eyewe.* ¹⁹ Khi roli shi egbegbi ingme ini ogboghuo a bhale ya ngme ingme shi ogbhali egbe, se ini e gbe aava okekhi aase.† ²⁰ La odalo egbo kpa ke dese eni e lamhe ni o tse agua ye enekpole.

²¹ Mhi la ukpelo onayi Eshinegba ali iJesu iKirisiti ali oyi igeni ni e pfuase mhese ne, u ri omhese ena gbe akanya, khi rote ode oshili we ezeba riepe emhikhoghuo.

²² Khi tigbe kele ri obo nga ogbo egbe roli nga akanya ugamhi oyi Onomhue, u khi ya nu oli mhue okemhi shi olamhe oyi oli. Ri egbe e shi ipfuase.

²³ Khi ke da ame tsee, ama ke da ukuku onyo ni eminale e kele ke daghie-a shi e elemhi, abi o ro khia khi u ma kele e ghua egho.

²⁴ Eri a ga egbo eghuo zu olamhe eyewe, neni a re ramhi iguezo, ama olamhe oye egboese elelese u lasele. ²⁵ Igho a lie me ikanya enete gboo. Shi eghuo ni aa ya me memena, ea ya sheli okhese.

6

¹ Eni e khi ighumha e ke ri ekpe na ega eyewe eghēgheka ini ogbokhoghuo o khi ze emuebe na eva oyi Eshinegba ali osese oyawa. ² Ighumha e khi ri eloe gbe ega eyewe ni e miesuo, ni e mholi we, irari khi inyoghuo egbe e ga khi ni ee deba iKirisiti, oni iKirisiti o nono ingme oyewe. Ochogho e ke ga we dose abi e kpe li a ga we, Eni ingme ena e khi eni u ya ke sese we, u gbo rewe e ye we ude.

³ Ogbo ni o da sese osese olese ne, o lama shi egbegbi osese oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ali ugamhi oyawa, ⁴ eri itipfuabo-nga o she vo li egbe ni o ke lese emhikhoghuo. O mhue oghuemhe obe na ekhako ali uwola shi ingmemhi ni ee pfi ofuma ali uwola ali itsue ali ireloevigba. ⁵ E gbolo e pfi ekhako shi iteva egbo ni isamhi udu oyewe o ya gbe

* 5:18 Li ze iDeut 25.4; iMat 10.10; iLuk 10.7 † 5:19 Li ze iDeut 17.6; 19.15

akanya te ode, ni igesikia o she wa we-a. Eri e dabi khi ugamhi khi epfue a roli e nono.

⁶ Egbegbo lo khi ugamhi o ri ogbo o mhue epfue egbegbo, o ri emini u mhue khuese e. ⁷ Irari khi awa a kpe tsua emhikhoghwo bhale agbo ona. Igho awa a li rote agbo ya tsua emhikhoghwo vu. ⁸ Irari onana, ini awa da mhue eminale ali itsua na so ne, o khuese awa. ⁹ Ama eni e nono ni wewe e pfue eri ee de pfilo imufe ali igha ali oghuemhe eyi oyeghe ni e kuale ogbo utse, ni o pfi egbo pfilo epfua ali oyese. ¹⁰ Irari khi rote oyamhi ukpago iwali onobe nya e te e ze lasele. Egbo eghuo e she kphakpha egbe ini e mhue ikpago, ni o she rwe kia lase ode irudunga le. E she ri ebubu oya yese egbe we udu-a.

Agbo ni o ti ni oni o miesuo o la

¹¹ Ama yeye Omose oyi Eshinegba, ti egbe emhi enana nya le, na ke khu ipfuase, ali iriele emini o ti Eshinegba eloe, ali irudunga, ali inono, iregbemie ali angeli ipfomhe. ¹² Ga ri itoto eye nya na unamhi oni irudunga oye, ni u mie eleli agbo na agboagbo. Itobo khi oni agbo onana Eshinegba o lu e shi abi u ro pfi otsele shi irudunga oye odalo ebubu egbo. ¹³ Odalo oyi Eshinegba ni o ri agbo na emhi nya ali odalo oyi iJesu iKirisiti, ni o pfi otsele odalo iPotiusi iPaleti, mhi la mhese ne ena,* ¹⁴ u ri omhese enana gbe akanya, ri igesikia mu we mhue gbaa ya ramhi ele ni iJesu iKirisiti Onomhwe oyawa o ro ya bhale. ¹⁵ Oni ibhale oyoli o ya tse shi egheghe ni Eshinegba o mhese oli shi te, loli o khi Oghie oghuo kpele ni a khivose na, Oghie oyi ighie nya, ali Onomhwe oyi ekhemhwe nya. ¹⁶ Lolighuo kpele o lese la o le agboagbo. Eri o la akpa ni ogbokhoghwo o gbudu a ti mama. Oni ogbokhoghwo o me ghuwe wexhi eri ogbo tigbe dobe ya me oli ghue. A ri ufumhi ali ekpabo oniemhi nali. Atse.

¹⁷ Mhese na egbo ni e pfue shi elemhi agbo ona, e khi ke ti-ifuabogbo nga, a e khi ri udu shi epfue ni ea ze ri egbe e da, ama e mhue irudushi na Eshinegba ni o ri emhikpa somhi awa opfa tuo, awa ro ke li agbo. ¹⁸ Mhese na we e ke riele onete, e khili eni e pfue shi elemhi onete iriele, e ke somhi egbo opfa, e ke rote emini e mhue rue obogbo-a. ¹⁹ Ini e da li na ne, e ya ti epfue ma na egbewe abi irogbekwe ni o migha, elemhi agbo ni o bhale, ni e la agbo ni Eshinegba o nono ni e la.

²⁰ ITimoti, ri eloe khu emini a ro shi e obogbo. Khi kuma ingmemhi ni ea khi eyi Eshinegba ali ekhako eyeghe ni egbo eghuo e ri egbholi e lu ilese, ²¹ ni egbo eghuo e deba ni o rwe lase ode irudunga oyewe le.

Okhale oyi Eshinegba o ka nu ee nya la.

* 6:13 Li ze ijon 18.37

Ebe onuzi-eva ni iPolu o keke ghi ITimoti

¹ Mhemhe iPolu ni mhi khi aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti abi o ghole Eshinegba shi. Mhemhe mhi keke ebe ona. Mhemhe ni o ghie mhi ka ri agbo ni o la iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ro shobo na awa tse abo guele.

² ITimoti mhi keke ebe ona ghi. Okhale ali ilelemhi ali opfomhe eyi Eshinegba ali eyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa e ka khi eye.*
³ Mhi tse Eshinegba ni mhi ri udu no pfuase e ga abi eni e bia mhe e li ga. Eri mhi a tse Eshinegba uwegbe ini mhi la iromhi isoso sato e egbe, ele-iyose ali ele oguota.
⁴ Mhi aa sato evie oye, mhi aa nono ni mhi me e, egheghe agho ni oghel oyemhe o vo.
⁵ Mhi aa sato egbegbi irudunga ni u mhue. Irudunga onabi inyinye o mhue ikhi iLoisi ali ni inye iYunisi o li mhue. Mhi mie shi o khi oni irudunga o li le egbe.†
⁶ Irari ona, mhia ye e ude u guise isomhopfa ni Eshinegba o ro ne le ke gbe akanya egbegbo, eni u mie abi mhi ro ri abo nge ukhomhi.
⁷ Irari khi Eshinegba o ri ayemhe ulishi na awa, ama ayemhe ekpabo ali inono ali igue ri egbe kia.

⁸ Itobo ona, khi ze ni omama o mu e ni u ro pfi otsel na Onomhue oyawa, wekhi omama mhe ni mhi khi oghumha itobo iKirisiti. Ama kuma mhe o shi osoli imeme shi iri usomhi onete tsabo, rote ekpabo oyi Eshinegba,⁹ ni o tsumhi awa, o lu awa ni awa nu oli la agbo ipfuase ni o khia khi o khi irari emhikhoghuo ni awa ri ele, ama abi o li gba li ali irari okhale oyoli. Eri a li oni okhale ona na awa rote obo oyi iJesu iKirisiti neni egheghe o gba eke le.¹⁰ Ama mena, a she roli khasa awa rote ibhale oyi Omiepfuese, iJesu iKirisiti ni o pfueche eghuli-a, ali ni o ri agbo bhale, ni o rote usomhi onete ri agbo ni o ya ghu khasa gboo.¹¹ Oni usomhi onete ona Eshinegba o ze mhe shi mhi ke guele abi aghiusomhi na kee oyi iJesu, ali oni o sese.‡
¹² Itobo ona o ze ni mhi ro me osue abi mhi li ena. Abi o tseku li, omama o mu mhe irari khi mhi lese oni mhi miesuo ali khi mhi mie shi o khi o dobe ya ri eleo khu emini mhi rongga li obo shi ogbe ni elegho.

¹³ Emini u rote unu oyemhe suo, mu we mholi ni e khi ete-awe ni u ro ya ke sese osese ni o dala. Gbo sato ke la elemhi irudunga ali inono ni u mhue elemhi iJesu iKirisiti.
¹⁴ Ri eleo khu osese onete ni a ro nga e obo, rote ikpaghiobo oyi Ayemhe-no-pfuase ni o

nu awa la ini ogbo khi dobe pfi oli ukhomhi kpoke.

¹⁵ U lese khi egbokpa ni e la eke Esha e she me mhe na, li shi iFigelusi ali Emogenesi.

¹⁶ Eshinegba o ka mhue ilelemhi na unuekpe oyi Onesiforosi, irari khi eri o ri egbe e mu mhe egheghe kpa, o na omama iweghe ni a so mhe.¹⁷ Ni mhi ro ma o, abi o ro bhale iRomu, o nono mhe ya ramhi ni o ro me mhe.¹⁸ Eshinegba o ka ze ni o me ilelemhi oyi Eshinegba ogbele elegho. U ga lese gboo abi o li kpaghi me obo abi mhi ro la Efesosi.

2

Abi la lie khi Okholi-okhue oyi iJesu iKirisiti

¹ ITimoti omimhe, ze ni u toto shi okhale ni o rote obo oyi iJesu iKirisiti bhale.² Emini u suo khi mhi ngme ukpeloe otsel eubuh, rewe nga egbo ni a dobe ri egbe e nga obo, ni e ya dobe sese egboese.³ Nu mhe ri egbe mie osoli abi okholi-okhue onete oyi iJesu iKirisiti.
⁴ Ogbo ni o gbe akanya okholi-okhue, o ya ku abo lo emhi agbo, irari khi oga oyoli o ke dua ni loli ri egbe ke mu.⁵ Igho o li khi, ini ogbo o kuma eni e ya na, aa ya rughu oli arula oghe khi o lo owa, ini o li deba ushi ni o la unamhi.⁶ O ti ni ogiale ni o toto obo gbe akanya, o kpe khi onodode ni o le emhi ekomhi ni o gua.⁷ Sa shi emini mhi ngme ena irari khi Onomhue o ya re lese udi emhi ena nya.

⁸ Sato iJesu egbe ni a rote eghuli guise le, ni o khi unuekpe oyi iDefidi. Onana o khi usomhi onete ni mhi ro a tse abo,⁹ ni o re mhe a me osoli ramhi ni a ro ri igha shi mhe abo abi ogbo usueso-akhue. Ama, ungmehi oyi Eshinegba o ze e so igha.
¹⁰ Irarigho, mhi ro ri egbe mie emhikpa irari ogbo ni Eshinegba o ze ni wewe e li mie imiepfuese ni o te obo oyi iJesu iKirisiti bhale, li shi ufumhi na agboagbo.

¹¹ Egbegbi ungmehi ni a ri egbe a da na. Ini awa nu oli ghua,

awa gbo li ya nu oli la agbo.

¹² Ini awa ri egbe mie,

awa ya nu oli ke mhese.

Ini awa kie oli,

O ya kie awa.*

¹³ Ini awa a ya gbe akanya

te ode igesikia,

Ona igesikia o kiele khi.

Irari khi o ya kie egboli.

Ogbakanya ni o ghole Eshinegba

¹⁴ Ke yele egbo eye enana le. U gbo tse agua ye we ukpeloe Eshinegba, e khi wola shi ingmemhi, ni o mholi eleli, eri o lese e yese eni e suo oli-a.¹⁵ Roshaka ni u ri egbee na Eshinegba abi, ogbakanya ni o mie ni omama

* 1:2 Li ze Ika 16.1 † 1:5 Li ze Ika 16.1 ‡ 1:11 Li ze 1 iTimo 2.7 * 2:12 Li ze iMat 10.33; iLuk 12.9

o ya mu, ni o guē e sešē ungmēmhi igesikia. ¹⁶ Nuata shi ingme afuē ni ēa mhōli eleli, irari khi egbo ni e so egbe ingme eghoghō, eri e ri egbo nuata shi Eshinēgba o. ¹⁷ Osese oyewē, o ya ke gē abi ugbo. Egbo eghoghō khi Amēneusi ali iFiletusi. ¹⁸ E she zobē odē igesikia obo. E khi irōte eghuli guale o she bhale ya dōšē, e yese irudunga oyi egbo eghuo-a. ¹⁹ Abi bi o tseku li, irōgbekē ni Eshinēgba o rō gbe eri o migha gbaa, ni a kēkē ena rō shi ōli ōlēlē khi: “Ōnōmhue o lešē egbo ni e khi eyōli.” Ali, “Ōnini o da guele khi oyi Ōnōmhue lōli khi ne, o mema ya ti egbe okhōlo iriēlē le.”†

²⁰ Ukpokpomhi owa o lešē mhue itasa igolu ali eyi ēlomho tse, ama o li mhōli eyi eera ali emē, eghuo, e khi eni e mu ēloe, eghuo, e khi eni ēa mu ēloe. ²¹ Ini oqbo khušē egbōli-a pfuasē lase emhi ebe le, a ya rōli riēlē egbegbi emhi. A rōli pfuasē, oga oyoḷi o rōli li emhi, ali khi o ya riēlē ōli shi oni a rō ke gbe ikanya enete.

²² Mē oghuēmhe ebe oyi ozele na, ke na khu iguē-ngeli ali irudunga, ali inono ali opfōmhē. Kuma egbo ni e ri udu ni o pfuasē e lu eva oyi Ōnōmhue o. ²³ Khi mhōli emini u ri ekhako oyeghē ali umhalešē li, irari khi u lešē khi uwola e pfi. ²⁴ Ōni o o ga Eshinēgba o gbudu wola. O mema khi ōni o rō riēlē isomhelemhi deba oqboḷpa, o khi osesē onete ni o ri abo o mudu. ²⁵ O ri ofiē sešē eni e nu ōli khako. O mhōli ōli shi udu khi Eshinēgba o ya khuēghie ode-a na wē rō mu pfi ni o ya rēwē bhale ya lešē igesikia, ²⁶ ali khi egbhali oyewē o ya tiemhile, e na pfue igha ni oqphaghie o kpe khē wē. Ōni o she mu wē ighumha e ke riēlē oghuēmhe oyōli.

3

Angeli oyi egbo ikpukhokho agbo

¹ Ke bino ōli khi egheghe ōmunu o ya la o ogbele ni e kpe ukhokho. ² Egbo e ya ke nono ingme oyi egbe wewē-ghuo tse, e mhōli oghuēmhe ebe na ukpaghō, e tōno obo udu, e e titiegbe, e wēghie egbo, e riēlē umhalešē deba eni e bia wē, e mhōli itsuwegbe wēkhi itsobode, e khi egbo ni ēa mu ekpē na emhi Eshinēgba. ³ Ea mhue isomhelemhi, e mhue igbekua na oqbo, e ri unu e pfuēchē egbo-a, e mhōli iguē-regbekia, wēkhi ilēlemhi, e nono eminete. ⁴ E ri egbewē e dē, e e li umumumē, e e ti ipfuabo nga, e mhōli oghuēmhe na agbo illi, ocho ni e kha rō mhōli inono na Eshinēgba. ⁵ E riēlē abinē khi eri e miesuo, ama e kie ekpabō ni o la imiesuo. Khi mhōli emini u ri egbo eghoghō li.

⁶ Egbo eghoghō e bēna lo owa deba ikpotso ni ēa mhue egbhali, eni usamhi oyi olamhe

eyewē enediō e nase, ali ni oghuēmhe khi oghuēmhe o o gua. ⁷ Eri ikpotso eghoghō e nono ni e wēna, ama ēa dobē e lešē igesikia. ⁸ Ezeze abi iJanesi ali iJabireši e mu okhue vule shi iMosisi o, igbo eni egbo ena e li mu okhue vule shi igesikia o. Egbo ni o khia khi usamhi oyewē o ke a gbe akanya ni e she de odē irudunga-a.* ⁹ Ama ēa ya kia nuata, itobō khi oyeghē oyewē o ya ri egbe khase oqboḷpa, abi o ke li eni emōse aava egho egbe.

Omhešē ni iPolu o rō na iTimoti

¹⁰ Ama u she lešē osesē oyemhe nya ali abi mhi liē ngeli, U lešē emini mhi la agbo shi, u lešē irudunga, ali irabōmudu ali inono ali iregbemie eyemhe. ¹¹ U lešē okhōli ni a mu vule shi mhē o, ali osoli ali emini mhi mē egbe obini eoli Atiōki, ali eoli iKoniōmu ali eoli iLisitira. Okhōli oniēmhi a mu vule shi mhē o ni mhi ri egbe mie. Ama Ōnōmhue o rue mhē o le nya.† ¹² Egbeḷo khi, oqboḷpa ni o da nono ni lue la agbo ipfuasē oyi iJesu iKirisiti ne, a ya mu okhōli vule shi ōli o. ¹³ Egbo okhōlo ni e ri egbe wē khi emini ēa futē e ya ke riēlē onobe ke khi ma o, e e di egbo, a lili e di wē. ¹⁴ Ama yeye oye, toto obo emini u wēna ni u she mie shi, irari khi u lešē obo oyi eni u te wēna wē, ¹⁵ Ali abi u te rōte omofē lešē Ebe-no-pfuasē ni e dobē ya rē khili olesingme shi irudunga ni u mhōli na iJesu iKirisiti ni u khi ōni a mie pfuese. ¹⁶ Emini a kēkē shi Ebe-no-pfuasē nya, ungmēmhi oyi Eshinēgba lo. E ti ni a rō o sešē emini e khi igesikia, ali ni e rō o tse agua ye oqbo shi iriēlē dō-a, ali ni a rō o sheshe oqbo shi odē rōte umhaguēli, ali ni a rō o sešē oqbo iguē-ngeli. ¹⁷ Ni rō a bhale ya e khi a sešē Ōmose oyi Eshinēgba egbeḷo ni o guē ke gbe ikanya enete oḷoda.

4

¹ Ukpeloē oyi Eshinēgba ali iJesu iKirisiti, ni o ya gue egbo ni e laō ali eni e ghu-a ezo, ali ōni o bhale ya mhēšē abi Oghie, mhi la ri oni omhešē onana ne. ² Ke tse abo oni ungmēmhi, ke mu egbe egheghe kpa ni u rō ke tse ōli, o khi egheghe ni o ti, o ke khi egheghe ni o a ti, ke sheshe egbo, wa dese wē ali u ri udu e shi wē o. U ri iregbemie ri ofiē sešē wē. ³ Irari khi egheghe o bhalie ri egbo ēa ke rō ya ri esō shi egbegbi osesē. Ama ni e ba ke suo emini e ti wē esō, e ya ri ochoghō ti esesē gbili gasē egbe ni e ya ke ngme emini esō ni e riēlē wē e nono ni wewē e ke suo. ⁴ E ya rue esō egbegbi ungmēmhi le, e ri esō shi okhē nedē. ⁵ Ama yeye oye, u mema ya ku egbe-a abibi o riē li. U ri egbe mie osoli, ri abo mu udu ini u wa a mē osoli. Ke gbe akanya oyi ōni o ri usomhi onete a tse abo, u

ri ẹloe shi ikanya eyẹ e gbe abi oni ọọ ga oyi Ẹshinẹgba.

⁶ Irari khi a she ku mhe abi onyo ni a ku shi iluasobo, ali oni egheghe o she bhale ni mhi ro ya ghua. ⁷ Mhi she kholi oni okholi onete, mhi she na oni unamhi pfo, mhi mu oni irudunga mhuẹ ya to. ⁸ Mena, a shi ri arula iguẹ-ngeli shi na mhe, ni Onomhuẹ ni o pfuase ni o khi osọ-ẹzo o ro ya na mhe ogbe na ẹlẹgho. Oa khi mhemheghuo tse a ya roli na, ama li shi egbo ni e nono inyene egbe bhale oyoli.

Ipolu ọọ ghie iTimoti usomhi

⁹ Roshẹka ni u kele ramhi mhe egbe. ¹⁰ Irari khi idemasi o mholi inono na oni agbo ona. O she tsua mhe pfa je ẹoli iTesalonika. IKiresenisi o she je eke iGalesha, iTatọsi o je ẹoli iDalimatia.* ¹¹ ILuku lueghuo kpe o ke lese nu mhe la akana. Rue iMaki mholi obọ bhale, irari khi o mholi ikpaghiobọ na mhe oni akanya.† ¹² Mhi ghie iTakikọsi je ẹoli Efesọsi.‡ ¹³ Ini u wa bhale rue awulu ugbakpi ni mhi ro shi obọ oyi iKaripusi obini ẹoli iTiroasi ali ebe eyemhe mhuẹ obọ bhale. Tete ẹkuẹ ẹlamhi ni a keke emhi shi.§

¹⁴ Alezada oni ọọ lumhi ikhuli, ọọ li mhe onobe gba. Onomhuẹ o ya fali ọli ota shi emini o riẹle.* ¹⁵ Yeye li mu egbe e shi ọli egbe, irari khi eri o lolo mu okhuẹ vule shi usomhi ni awa ro o tse abọ o.

¹⁶ Abi mhi ro kpe tode pfa egbe mhe shi eke, ogbokhoghuo ọa nu mhe migha, eri wewe nya e na tsua mhe pfa. Ẹshinẹgba o khi roli mu ota so we. ¹⁷ Ama eri Ẹshinẹgba o migha kpesẹ mhe, o ri ekpabọ na mhe ni a bhale ya e khi, rote obọ oyemhe, oni ungemhi o lolo ze guele ni egbo ijeta e suo li. Ali ni a ro tsumhi mhe obọ oyi eghuli abine khi a mie ogbo unu oyi idumhi. ¹⁸ Onomhuẹ o ya pfuese mhe okholi obe ni o vule shi mhe o, ali khi o ya rue mhe bhale iloghie oyoli tselele. Loli o mholi ufumhi ele na agboagbo ya je agboagbo. Atse.

Otse ni o kpe ukhokho

¹⁹ Tse iPisilia ali Akuila ali omhuẹ-apfe oyi Onesiforosi na mhe.† ²⁰ Erasitosi o la ẹoli iKoriti, ali mhi ze iTirofimosi obọ shi ẹoli iMiletusi irari khi ọọ ghua.‡ ²¹ Roshẹka ni u kele ramhi ana neni oruẹ ọọ pfi. Ebulusi ọọ tse ali iPudenisi ali iLanusu ali iKilaudia, ali eni e miesuo nya e ga tse. ²² Onomhuẹ o nu ayemhe oye la. Okhale oyi Ẹshinẹgba o nu ẹ la.

* **4:10** Li ze iKolo 4.14; iFile 24; 2 iKori 8.23; iGal 2.3; iTato 1.4 † **4:11** Li ze iKolo 4.14; iFile 24; Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39; iKolo 4.10 ‡ **4:12** Li ze Ika 20.4; Efi 6.21-22; iKolo 4.7-8 § **4:13** Li ze Ika 20.6 * **4:14** Li ze 1 iTimo 1.20; Iwolo 62.12; iRom 2.6 † **4:19** Li ze Ika 18.2; 2 iTimo 1.16-17 ‡ **4:20** Li ze Ika 19.22; iRom 16.23; Ika 20.4; 21.29

Ebe ni iṖolu o kẹkẹ ghi ITatōsi

Otse

¹ Mhẹmhẹ iṖolu ni a zẹ abi ọni ọọ ga oyi Eshinẹgba ali aghiusomhi na kẹkẹ oyi iJesu iKirisiti, mhi kẹkẹ ebe ona. Eri a ghie mhẹ ni mhi ya zese irudunga oyi eni Eshinẹgba o zẹ-a, ali ni mhi rẹwẹ khase igesikia ni o ya sese wẹ abi e li ya la agbọ ni o ri egbe ẹ mu Eshinegba. ² Oni irudunga ali ileşẹ ona o migha nga irudushi oyi agbọ na agbọagbọ, ni Eshinẹgba ni ọa ya lo egbhọli o ri nga na awa neni a mẹ igbaekele oyi agbọ. ³ Eghẹghẹ ni o ghọle Eshinẹgba, o la rọte ungmehi oyọli ni o rọ nga mhẹ obọ ri usomhi oyọli khase gboo. Eshinẹgba ọni o mie awa pfuese o ligho mhese ọli.

⁴ Mhi kẹkẹ ebe ona ghi iTatōsi omimhẹ esheshi elemhi irudunga, ni mhẹmhẹ ali lọli anye ga la elemhi imiesuo oghuo.

Eshinẹgba Ita iJesu iKirisiti ọni o mie awa pfuese o ka li okhale nẹ, o ri opfomhẹ nẹ.*

Akanya ni iTatōsi o ya gbe ẹoli iKireti

⁵ Emini o zẹ ni mhi rọ zẹ obọ shi iKireti khi, ni u mẹ asha pfuse ikanya ni e kpọle nya gbe, ali ni u zẹ egbhali shi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na ukhomhi ẹoli ni e la iKireti nya. Sato abi mhi gueye khi: ⁶ Ọni o khi ogbhali shi elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o mema ya khi ogbọ ni o guẹ ẹ ngeli, ini a khi mẹ asha gue ẹzọ shi ọli egbe. O mema ya khi ọni o rue okpotso oghuo shi. Imi ọli e khi eni e miesuo ni ẹa khi eniyẹ ni e gbakaa ni ẹa ya suo eso. ⁷ Aborokhia khi eri a ri akanya oyi Eshinẹgba nga ọni o ralo na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya obọ egho, ọọ mema khi ogbọ ni o guẹ ẹ ngeli ini a khi gue ẹzọ shi ọli egbe. O khi khi ogbọ ni o ri imebie ẹ ngeli deba egbo. O khi khi ọni elemhi e keleş ẹ bi. O khi khi ogbọ ni o da onyo pfueche egbe-a. O khi khi ogbọ ni o keleş ẹ pfi obọ, wẹkhi ogbọ ni ingme ukpaghọ o ghọ mu egbe doşẹ ode. ⁸ Ochoghọ o khi ọni o gheleş ẹ mu egbo, ni ọọ nono eminete. O khi ogbọ ni o guẹ ri egbọli ẹ kia. O khi ogbọ igesikia, ali ogbọ ni o pfaşẹ. O khi ogbọ ni o mu ekpe shi egbọli egbe. ⁹ O mema mu oni usomhi onete ni o mhọli iregbenga mhue jijiji, abi a li sese ọli. Lọli o rọ dobe ya ri oseşẹ igesikia ni ọọ sese egboşẹ ke ri udu shi wẹ o, ali ni o gbo ri ida-ode oyi eni e nu wẹ ẹ khako khase, khi egbhọli ẹẹ lo.†

¹⁰ Irari khi egbo iju ebubu eghuo ni e miesuo ni ẹ pfi ozughu, e la o, ni ẹẹ ngme ingmemhi afue ni ẹẹ di egbo. Wewe ẹ sese ode egbhọli khi a mema sheleş ogbọa neni o

khi ọni o miesuo. ¹¹ O ti ni a pfi wẹ okpe unu, itobọ khi eri e ri emini ẹ sese yese udu oyi omhue-apfe ebubu-a. Itobọ ini e ba mẹ asha ke ti ukpaghọ ma, e rọ ligho sese. ¹² Egbegbi omekeguele oyewẹ, o ke ngme ọli ghue, ọọ, "Egbo iKireti, egbo egbhọli, ali egbo ebe ali egbo iwaza elemhi-gbidi-a, a khi." ¹³ Igesikia oni ungmehi ona o khi. Irarigho, ga lolo gbe omama ku wẹ, ni irudunga oyewẹ o mẹ asha migha. ¹⁴ Eghẹghẹ agho, ẹa ke ke ri eso shi okhẹ afue oyi egbo iju ali ishi eyi egbo eni e kie igesikia. ¹⁵ Eri emhi nya e pfaşẹ shi odalo oyi egbo ni e pfaşẹ. Ama emhikhoghuo ọa ya pfaşẹ shi ẹole oyi egbo ni ẹa pfaşẹ ni ẹa miesuo, irari khi a she kesẹ wẹ udu ali isamhi-a. ¹⁶ E ma liẹ khi wewe ẹ lese Eshinẹgba, ama eri angeli oyewẹ o rokhasẹ gboo, khi ẹa lese ọli. Egbo ni aa ti ẹ mama ali egbo umha-sueso e khi, ni ẹa ti okiẹ wẹ itoto.

2

Oseşẹ ni a ya ke sese iku egbo ododa

¹ Ghe! Yeye oye, u mema ya ke sese emini o lama shi egbegbi oseşẹ o. ² Sese emose ni e she khi egbhali, e ke ri abọ mu udu. E khi eni a mu ekpe na, e khi egbo ni e guẹ ri egbewẹ kia. E zẹ ni irudunga ali inono ali iregbemie oyewẹ o lolo mu eke.

³ Gbo ligho sese ikpotso eni egbhali e ke ngeli abi ikpotso egbhali ni e la agbo ipfaşẹ. E khi khi eni e ri unu ẹ yese egbo a, e khi ditse onyo idada a, ama e ke sese egbo ingeli enete. ⁴ Ishegho ni e ke sese izele ikpotso e nono ingme oyi ọdo wẹ ali imi wẹ. ⁵ E khi egbo ni e guẹ ri egbewẹ ẹ kia, e khi eni e pfaşẹ. E khi shito ni ẹa mhọli oni ẹẹ gbe awa. E khi eni e mhọli isomhelemhi. E ke nyese ukhomhi na ọdo wẹ pfo. Ini ogbokhoghuo o khi mẹ asha ngme ungmehi imebie deba usomhi onete oyi Eshinẹgba.

⁶ Gbo li ligho gueye eni izeo e khi egbo ni e guẹ ri egbewẹ ẹ kia. ⁷ Zẹ ni emini u wa rileş nya e khi eminete ni egbo nya e ya ke khonya. Ri igesikia ali omuege ke khase elemhi oseşẹ ni u wa sese. ⁸ Ke ri ingmemhi ni e gba pfo ni ogbokhoghuo ọa mẹ te ya ke zẹ ifue ngme ungmehi oye. Ini ebe awa e khi mẹ emini ọa ti okhoghuo ngme shi awa egbe, ni omama o mu wẹ.

⁹ Sese ighumha e ri egbewẹ na ega eyewẹ pfo nya, e ga ke rileş emini o ri egbe ẹ ke mu wẹ odekhode. E khi ke solọ shi wẹ o ini e nu wẹ ẹ wola. ¹⁰ E khi bẹna ke do wẹ ughiatọ. E ri ochoghọ ke rokhasẹ khi egbo enete ni ẹ gbe akanya te ode igesikia wewe e khi. Eghẹghẹ agho ni e ri oseşẹ ungmehi oyi Eshinẹgba ni o mie awa pfuese ke ghọle.

* 1:4 Li zẹ 2 iKori 8.23; iGal 2.3; 2 iTimo 4.10 † 1:9 Li zẹ 1 iTimo 3.2-7

¹¹ Irari khi okhale oyi Ɛshinẹgba ni o ri imiepfuese bhale o she ri egbọli khase ogbọkpa. ¹² Lọli o sese awa, awa ke kie ingeli ni ẹa ghọle Ɛshinẹgba ali ogħuẹmhe oyi emhi agbọ, ni ogbọgbọ o ke nu egbọli ngme. Awa a ngeli angeli ni o migha shi ipfuase ẹghẹghẹ ni awa la memena. ¹³ Abi awa li ri ukpẹloe shi eke ẹ khẹ ogbẹle ni Ɛshinẹgba ni o funẹ Omiepfuese iJesu iKirisiti oyawa o rọ ya nyenẹ egbe bhale. ¹⁴ IJesu iKirisiti ni o ri egbọli bhale rọ pfa awa shi eke rọte obọ oyi okhọlọ nya lasese, ali ni o rọ khuẹse ẹgbọ eyọli-a, ikhi ẹgbọ ni ikanya enete igbegebe ẹ ghọle.*

¹⁵ Enana e khi emini u wa ke sese. Ri afu ni mhi rọ nẹ ke ri udu shi wẹ o, u gbo tse agua yẹ wẹ. Khi zẹ ni ogbọkhoghuo o ri ukpẹloe gbe ẹ.

3

Abi eni e miesuọ e liẹ ke ngeli

¹ Ke yele eni ẹgbọ le, e ke nyese ukhomhi na enighie ali eni ẹ mhesẹ, ali e ri ungmehi oyewe ke gbe akanya. E mu egbe ni e rọ ke gbe ikanya enete. ² E khi lo ẹgbhọli yese ogbọkhoghuo eva-a, e khi ẹgbọ opfomhe, e khi nu egbewe ke wola, ama e khi eni e ri ikuegbe-a a ngeli deba ogbọkpa.

³ Irari khi awa kpẹ li riẹle ingme oyeghe ali umha-sueso. Awa khi eni a di, ni a ri ogħuẹmhe egbe, ali aruele mu shi igha. Awa la angeli ubogbo ali ofuma ikpekpe. Áá biselemhi awa, awa gbolo biselemhi egbe. ⁴ Ama abi isomhelemhi ali inono oyi Ɛshinẹgba Omiepfuese oyawa o rọ feli lasese. ⁵ O mie awa pfuese, ni ọa khi itobo ingeli ni e migha shi ipfuase ni awa ngeli, ama itobo ilelemhi oyoli. O rọte iriẹle bia ali ikhuẹse-pfuase oyi Ayemhe-no-pfuase tsumhi awa. O ri agbo onogbo na awa. ⁶ Eri Ɛshinẹgba o tutu Ayemhe-no-pfuase ku awa tuọ itobo emini iJesu iKirisiti o riẹle na awa. ⁷ Ɛghẹghẹ agho, awa kha khi eni o rọte okhale oyoli rọ pfuase se, awa mele imi ọli a ni e mhọli ọli shi udu khi e mhuẹ obọ shi ugu agbo na agbọagbo. ⁸ Egbegbi ungmehi ni a ri egbe ẹ nga ona o khi.

Mhia nono ni u lolo gue ọli ye wẹ jijiji, ini eni e she kpẹ regbenga Ɛshinẹgba, ni e kuegbe-a ke gbe ikanya enete. Eni emhi ena e ma ti gba irari khi e ma ri eleli ẹ na ogbọkpa.

⁹ Khi nu ẹgbọ khẹ akọ shi ingme afue, ali itonọ utetọ oyi echeli idada. Khi wola ali khi khọli shi ingme Ishi eyi iMosisi, itobo khi afue ali emini ẹa ri eleli a bhale e khi. ¹⁰ Kpẹ tse agua yẹ ogbo ozughu iteva, ini ọa kie suọ, u ti gbe mẹ ọli na, ini emhikhoghuo e khi ku ẹ gbe. ¹¹ Lọli u rọ ya lese khi ẹgbọ enana e she

de ode khi ode, olamhe e ke la. Angeli oyewe o she pfa ezọ mu wẹ.

Omhesẹ ni o kpukhokho

¹² Mhi kha da lese ghie Atemasi ghi ẹ ne o ke khi iTakikosi, rọsheka ni u bhale ya ẹ mhe iNikapoli irari khi mhi she ri ọli shi udu khi oobọ mhi ya la ẹghẹghẹ oruame.*

¹³ Abibi o riẹ li, rọsheka kpaghie iZenasi oni o khi ilọya ali Apolosi obọ, ini ẹẹ vu. Ri emini ẹ nono nya na wẹ.† ¹⁴ Ɛgbọ eyawa e khi eni e wena abi a liẹ gbe akanya enete, ni e dobe ke riẹle emini ẹẹ nono elemhi ogbẹle na egbewe, ini e khi la agbo ighalaba.

¹⁵ Ɛgbọ ni e nu mhe la ana nya e ga tse ẹ. A tse eni e li miesuọ ali eni e nono ingme oyi anye.

Okhale oyi Ɛshinẹgba o ka nu ẹ la.

* 2:14 Li zẹ Iwolo 130.8; Okiali 19.5; iDeut 4.20; 7.6; 14.2; 1 iPit 2.9

* 3:12 Li zẹ Ika 20.4; Ɛfi 6.21-22; iKolo 4.7-8; 2

iTimo 4.12 † 3:13 Li zẹ Ika 18.24; 1 iKori 16.12

Ebe ni iPọlu o keke ghi iFilemọ

¹ Mhemhe iPọlu ni a ri itobọ khi mhi a gbe akanya na iJesu iKirisiti mu shi oḡba ighumha, mhi keke ebe ona, ali iTimoti. iFilemọ omọle anye ni anye ga a gbe akanya, a keke ọli ghi, ² li shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la owa oye ali inyoghuo awa ni okpotso na lui Apfia ali Achiposi ni anye ga khi ekhọli-okhue eyi Eshineḡba.* ³ Eshineḡba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue e ka li okhale na e, e ri opfomhe na e.

Inono ali iregbena ni iFilemọ o mhọli

⁴ iFilemọ, eḡheḡhe kpa mhi ro kphemhi na Eshineḡba ini mhia so iromhi ne. ⁵ Irari khi mhi suo inono ni u mhọli na eḡbo eyi Eshineḡba nya ali irudunga ni u mhue shi iJesu Onomhue. ⁶ Iromhi ni mhia so khi, o ze ni ilakugbe oyawa abi eni e mhọli irudunga oghuo, o ri awa lese ikhivose nya, ni awa mhọli irari khi awa kugbe iKirisiti o. ⁷ Inono oye i, inyoghuo-mhe, o she ri ukpokpomhi oghelẹ ghi mhe, o gbo ri udu shi mhe o! U gbo guise udu oyi eni e miesuo le.

IPọlu o so iromhi na Onesimusi

⁸ Itobọ igho, ini o rie khia khi mhi kha doḡe mhesẹ ne emini o ti ni u riele abi inyoghuae elemhi iKirisiti, ⁹ mhi ya ri itobọ inono lema e, abi mhemhe iPọlu ni o she khi oḡbali ni mhi gbo khi oni oḡ ga oyi iJesu iKirisiti memena. ¹⁰ Mhi lema e shi itobọ oyi Onesimusi ni o la elemhi oḡba ighumha ana mele omimhe-a.† ¹¹ Ni o khia khi waa ke kpe mhue emini a roli e riele, ama memena, o she mhue emini awa roli ya riele.

¹² Mhi ghie ọli nyene egbe e ghi e, rote ekelemhi udu inono oyemhe. ¹³ Mhi kha ze ọli obo ni o nu mhe la akana ni o to eloli e ke ri eloe khu mhe abi mhi li la oḡba oghumha ena shi usomhi onete oyi Eshineḡba. ¹⁴ Ama mhi aa nono ni mhi riele emhi okhoghuo ni u waa lama shi, ni a ro bhale ya e khi ikanya enete ni u gbe, eri u rote elemhi udu gbe we. Ni o a khi eri a tanọ e abo shi o. ¹⁵ A doḡe e me khi eri Onesimusi o rote e obo vu ukuku eḡheḡhe, ni o kha ke jele deba e, o nu e la agboagbo. ¹⁶ O a ke khi oghumha tse, ama o fu dose oghumha, inyoghuo awa elemhi iKirisiti o ke khi. Oni awa nono ingme oyoli eḡbegbo o khi, abi oḡbo ali inyoghuo, elemhi Onomhue.

¹⁷ Ini o khia khi u lese mhe shi onuzava oye, gbo mie ọli abi u kha li mie mhe. ¹⁸ Ama ini o khia khi o lue ne, okekha khi eri o lo e ota, ku ota eyoli lo eku e oyemhe. ¹⁹ Mhemhe iPọlu

mhi ri obo oyemhe e keke ebe ona. Mhie ye khi mhi ya fali e ewe. Mhia ke khi oni o ke gbolo e ye e le khi mhemhe mhi mhọli agbo oye nya. ²⁰ Irarigho, inyoghuo, ri ikpaghiobo ona na mhe itobọ Onomhue, abi inyoghuo ni awa ga mie iKirisiti suo ri oḡhele shi mhe udu. ²¹ Mhi lese gboo khi abi mhi lie keke ebe ona ghi e, khi u ya riele emini mhi e u riele, mhi ga lese khi u ya riele dose abi mhi e u li riele.

²² Gbo li riele elemhi owa oghuo shi eke khe mhe. Irari khi mhi lese khi a ya rue mhe obo a na e, ni o ri iromhi ni a so bhale ya tse.

²³ Epafurasi ni anye ga khi eni e e ga eyi iJesu iKirisiti, oḡ tse e.‡ ²⁴ Igho li khi iMaki ali Arisitakusi ali iDemasi ali iLuku ni anye ga gbe akanya, e e tse e.§

²⁵ Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue o ka la ayemhe oyi e ya nya.

* 1:2 Li ze iKolo 4.17 † 1:10 Li ze iKolo 4.9 ‡ 1:23 Li ze iKolo 1.7; 4.12 § 1:24 Li ze Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39; 19.29; 27.2; iKolo 4.10,14; 2 iTimo 4.10,11

Ebe ni a keke ghi egbo Iburu Eni e miesuo

*Ungmemhi oyi Eshinegba ni o rote obo oyi
Omiqli bhale*

¹ Agbo-nede, ebu bu egheghe ali ode ododa Eshinegba o te ri emekeguele nu ititawa ngme. ² Ama omiqli ni o ze ni o le ugu emhikpa o ke ro nu awa ngme ogbele ikpukhokho ni awa la memena. Obọ oyoli o gbo rote ma agbo ³ Loli o ri ufumhi oyi Eshinegba khase. Eri o gbo li abi Eshinegba o li tee. Loli o ri ungmehi ni o tsua ekpabo oyoli mu agbo nya mhqli. Abi o ro khuese awa olamhe-a se, o shito ukiekie obita na Eghiele oyi Eshinegba ni o mhqli ekpabo ni o fune nya.

Ufumhi oyi Omi Eshinegba

⁴ A ri oni omiqli fu dose igeni abi eva ni Eshinegba o ro na li o li fu dose oyewe.

⁵ Ageni onoghwo Eshinegba o tigbe lie oli,
"Omihe u khi
amo mhi te khi Itẹ?"

Ali onoghwo o gbolo oli;

"Mhi ya khi Ita e,

ye ye u khi Omimhe?"*

⁶ Ama abi Eshinegba o ro ya ghie Omiqli ogghuo kpe je elemhi agbo, oo,

"Igeni eyi Eshinegba nya

e mema nyese ukhomhi ga li."†

⁷ Abi o ro o ngme ingme oyi igeni, oo,

"O ma igeni eyoli
abi akpekpeli,
o ma eni ee ga eyoli

abi elemhi ere."‡

⁸ Ama abi Eshinegba o ro o ngme ingme oyi Omiqli, oo,

"Eshinegba u khi!

Omheso oye,

agboagbo o ya la o.

Ipfuase ali igesikia

u ro ya ke mhese

na egbo eye.

⁹ Ipfuase u nono,

ingmobe o ghole e,

irarigho Eshinegba u khi!

Eshinegba oye, o she re

fu dose etu-e,

itobo khi o ri

oili ogheto te ukhomhi."§

¹⁰ O gbolo lie,

"Ye ye Onomhue,

rote igbaekete,

u te ma agbo.

Abọ eye u ro ma ukhuli.

¹¹ Wewe nya e ya pfua,
ama ye ye u kiele e la o.

E ya taa abi itsua ni a so.

¹² U khili we abi ide,
e ya oghie abi a lie
oghie itsua ni a so.

Ama abi u li u kiele e li,
agbo oye o a tigbe

ya mhqli ukpese."*

¹³ Ageni onoghwo Eshinegba o tigbe lie oli,

"Shito mhe ukiekie obita omheso,
ramhi ni mhi ro ya ri ebe e

mele ukpekhome akphawe-nga oye-a?†

¹⁴ Oa khi iyemhe eni ee ga Eshinegba igeni nya e khi, ni Eshinegba o ghie e ke ga eni e ya le ugu imiepfuese?

2

Ukpokpomhi imiepfuese

¹ Irarigho a ze ni awa lolo mu igesikia ni awa suo mhue, ini a khi tsua awa ibe vu. ² Irari khi ini usomhi ni igeni e bhale

ya guele, o khi egbegbo, ni a ya na egbo

ni ea roli gbe akanya osoli to shi; ³ se se

awa li ya pfue oni osoli ona, ini awa ri

eloe gbe ukpokpomhi imiepfuese oghogho

ni Onomhue lolighuo o te odode gue le, ni eni

e suo li, e gueye anye khi igesikia lo? ⁴ Oni

usomhi ona ni Eshinegba o gbo ri olele, ali

ikanya oshabo ali onyaloo ododa ze otsese shi,

li shi isomhopfa eyi Ayemhe-no-pfuase ni o

kemhi abi o li ghole oli shi.

Ijesu o bhale agbo abi ogbo

⁵ Eshinegba o ri omheso oyi agbo ni oo

bhale nga igeni obo, ikhi agbo ni awa ngme

ena. ⁶ Ama, a mhqli ashini a ngme oli shi

elemhi Ebe-no-pfuase, ni oo.

"Elo ogbo fe khi,
ni ingme oyoli o ro na mu

ye ye Eshinegba egbe,

elo o khi ni u ro

lina ri eloe e khu oli?

⁷ U ma li kpoke

na igeni deno,

u ri ufumhi

ali ekpe rughu oli,

u roli loghie nga

emini u ma nya.

⁸ U roli loghie

emhi nya."*

Eshinegba o she ri emini o ma nya na li o ro ke mhese shi. Oa keso emhikhoghwo le ni o ro shi oli omheso. Ama memena, awa aa kie me eni emhi nya pfo ne ni o ro nali o ke mhese shi. ⁹ Ama Ijesu awa a me, ni a kpe ma kpoke na igeni ukuku o deno. Oni

* 1:5 Li ze Iwolo 2:7; 2 iSam 7:14; 1 Okhe 17:13 † 1:6 Li ze iDeut 32:43 ‡ 1:7 Li ze Iwolo 104.4 § 1:9 Li ze Iwolo 45:6,7 * 1:12 Li ze Iwolo 102:25-27 † 1:13 Li ze Iwolo 110:1 * 2:8 Li ze Iwolo 8:4-6

a ri ufumhi ali ekpe rughu memena itobọ eghuli ni ọ ghu. Igho lo, okhale oyi Eshinegba o roli ghu-a na egbokpa.

¹⁰ Ni Eshinegba, ni ọ ma emhi nya ni ọ mu we mhọli, ọ me asha ri oni ufumhi ona na ebuu egbo, ọ ro ri ijesu khi oni ọ gba pfo rote osoli ni ọ me. Irari khi ijesu ọ re egbo nya bhale imiepfuese.

¹¹ Ghe oni ọ ri egbo pfuase ali eni a ro pfuase nya, unuekpe oghuo e ke ga khi. Lọli o ze khi omama ọa mu ijesu ni ọ ro lu we inyoghuo. ¹² Ọọ Eshinegba,

“Mhi ya gueye
inyoghuo-mhe
emini u she riye,
Mhi ya la ilegba oyewe
to uwolo ikuęhię oyę.”†

¹³ Ọ gbolo ę,
“Mhi ya regbenga
Eshinegba.”

Ọ gbolo ę,
“Ghe mhemhe ali eniye
ni Eshinegba ọ ro na mhe.”‡

¹⁴ Aborokhia khi imi Eshinegba, egbo ni e ze idiege ogbo ali oia e khi, loli ijesu Omioli ọ ro li mele ogbo ni ọ mhọli idiege ali oia-a. Eri ọ lina ini ọ me asha rote eghuli ni ọ ghu pfuse Okphaghię-a ni ọ kpe mu ekpabo oyi eghuli mhue, ¹⁵ ni ọ me asha pfuese egbo ni ulishi eghuli ọọ mu ekekhele. ¹⁶ Egbegbo lo khi ọa khi igeni ọ bhale ya kpaghię obo, ama imimi Aburaamu. § ¹⁷ Itobo ona a ro roli li abi inyoghuo oli nya odekhole. Ni ọ me asha khi Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ni ọ kpada nya, ni ọ mhọli igesikia ali ilelemhi shi elemhi ugamhi oyi Eshinegba, ni ọ me asha shishi olamhe eyi egbo-a. ¹⁸ Irari khi ọ li me osoli abi a ro mu oli fe, ọ li dobe ę kpaghię eni a lili ę mufe obo.

3

Ijesu ọ fu dose iMosisi

¹ Irarigho, inyoghuo-mhe ni Eshinegba ọ ze ni e khi egbo ni e pfuase eyoli, a sa ingme oyi ijesu ni awa lui aghiusomhi na keę, ali Oga oyi ekpodalo ugamhi nya. ² Eri ọ ri igesikia deba Eshinegba, ni ọ ze oli ọ ke gbe akanya eyoli, ezeze abi iMosisi oni ọọ ga ọ li ri igesikia gbe akanya elemhi Owa oyi Eshinegba. * ³ A she me khi ijesu ọ mhue imueloe ni ọ fu dose oyi iMosisi, ezeze abi atsona ọ lię mhọli imueloe ni ọ fu dose owa ni ọ to. ⁴ A kie kpe lese khi ogbo ọọ to owa kpa, Eshinegba ọ ma emhikpa. ⁵ iMosisi ọ khi ogbo igesikia elemhi Owa oyi Eshinegba abi oni ọọ ga. Akanya ni ọ gbe ọ khi otselę oyi igesikia oyi emini a ya ngme ogbe na ako. ⁶ Ama iKirisiti ọ khi Omi Eshinegba ni ọ mhesę ę shi Owa ugamhi

oyoli. Owa oyoli awa khi ini awa da kie mu igbedu ali irudushi oyawa ni awa regbenga mhue ne.

Iyemhea ni a ro na Egbo eyi Eshinegba

⁷ Irarigho, abi Ayemhe-no-pfuase ọ ngme, ni ọọ,

“A kha suọ uruli
oyi Eshinegba amo,
a khi zese udu-a,
abi eni e bia ę e li
egheghe ni e ro ọ rięle
umha-sueso deba Eshinegba.
Egheghe ni a ro la

odagbe ifufu mu we fe,
⁹ ikhi obini ita ę e la
mu mhe fe, mhesę mhe bino,
e me emini mhi rięle
elemhi ikpe egbhueva

¹⁰ Loli ọ ze ni elemhi e ro bi mhe
deba oni agbhotu ogho,
ni mhi ro lię, ‘Egheghe kpa
udu oyewe ọ ro rewe lo ebuli,
ęa lese ode eyemhe.’

¹¹ Irarigho, mhi ro ri
elemhi-ibibi shi-emue lię,
‘Ęa ya tigbe lo
iyemhea oyemhe.’ †

¹² Inyoghuo, a mu egbe ę ini onęe ę ọ khi mhọli udu umha-miesuo, ni ọ ya lase ode oyi Eshinegba ni ọ la ọ le. ¹³ Ochoghọ a ke ye egbe ę ude, itobo khi, “Amo.” Oni egheghe ọ kie la ọ, ni a ro ọ mu pfi, ini udimhi ni olamhe ọ di ogbo ọ khi ri onęe ę zese udu-a. ¹⁴ Eni e kuma iKirisiti ọ awa khi ini awa lolo mu igbedu ni awa rote eke mhọli mhue ya ramhi ukpese. ¹⁵ Abi Ebe-no-pfuase ọ ngme.

“Ini u suọ uruli
oyi Eshinegba amo,
a khi zese udu-a,
abi eni e bia ę e li
egheghe ni e ro ọ rięle
umha-sueso deba Eshinegba.”‡

¹⁶ Eghuo e khi eni egbo ni e suọ uruli oyi Eshinegba ni e rięle umha suọ esọ deba li? Ọa khi eni iMosisi ọ rote eke ijipiti rue laselę?

¹⁷ Eghuo ọ biselemhi deba ikpe egbhueva? Ọa khi eni e lamhe, ni e ghuloa shi odagbe ifufu? ¹⁸ Eghuo Eshinegba ọ shi emue deba khi ęa ya tigbe lo iyemhea, ọa khi eni ęa suọ esọ na li? § ¹⁹ Irarigho, awa me khi itobo umha-miesuo oyewe ęa ro dobe lo.

4

Iyemhea ni a shobo na egbo eyi Eshinegba

¹ Aborokhia khi ishobo ni awa ro ya lo iyemhea khi ọ kie la ọ, awa mu egbe awa ini ọ khi de onęe ę obo-a. ² Awa she li suọ oni usomhi onete abi wewe e ke li suọ oli.

† 2:12 Li ze iwolo 22.22 ‡ 2:13 Li ze Aza 8.17,18 § 2:16 Li ze Aza 41.8-9 * 3:2 Li ze iNoba 12.7 † 3:11 Li ze iwolo 95.7-11 ‡ 3:15 Li ze iwolo 95.7-8 § 3:18 Li ze iNoba 14.1-35

Ama oni usomhi ọa mu wẹ ẹloe irari khi ẹa ri irudunga mie ọli. ³ Awa ni awa mhue irudunga, awa ya lo oni iyemhe. Ama eni ẹa miesuo, Eshinegba ọọ liẹ
“Elemhi ibibi

mhi rọ shi-ẹmue,
khi ‘Ea ya tigbe lo
asha iyemhe oyemhe.’”

Aboriekhia rọte abi ọ te ma agbo ọ te riẹle oni iyemhe ona shi eke.* ⁴ A ngme na shi Ebe-no-pfuase abi o rọ ngme ingme ogbele onuzi-ishilua khi, “Eshinegba ọ yemhe ikanya-a nya-a ẹlenizu-ishilua.”† ⁵ A gbo ngme oni ingme onana khi. “Ea tigbe ya lo iyemhe oyemhe.”‡

⁶ Elese e laọ ni a ya ri eghẹghe na ni e rọ lo oni iyemhe. Irari khi eni e kpe suo oni Usomhi Onete ẹa lo oni iyemhe ogho, itobo khi ẹa miesuo. ⁷ Irarigho, Eshinegba ọ rọ gbo ri ẹlelese shi eke ni a rọ ya lo iyemhe oyoli, ni ọ lu Amo. Ezeze abi ọ rọte unu oyi iDefidi ngme ọli ẹlelese abi a kpe li ngme ọli, ni ọọ: “A kha suo uruli oyoli Amo,

a khi zese udu-a.”§

⁸ Ini ijoshua ọọ ri iyemhe na wẹ lo, Eshinegba ọa kha gbo te ikpukhokho ri ogbele olese shi eke na wẹ.* ⁹ Abi o li ena, Ogbele iyemhe o kie la ọ, ni egbọ eyi Eshinegba e la yemhe-a ¹⁰ Itobo khi oni ọ da lo iyemhe oyi Eshinegba ne, eri ọ li yemhe ikanya eyoli-a, abi Eshinegba ọ li yemhe eyoli-a.† ¹¹ Irarigho, awa roshaka ini awa dobe lo oni iyemhe ogho, ini awa khi de itobo khi awa khonya wẹ riẹle umha-sueso.

¹² Irari khi eri ungmemhi oyi Eshinegba o mhọli agbo, ọọ gbe akanya. O mu dose itakobi ozalo eva kpa, ni ọọ gbese lo ogbo udu, o khueghie ọli-a, ni ọọ guano emini e la usamhi ali ayemhe, o gbo li gbese lo ikpese ali ikhoro na elemhi igua. O dobe e khueghie ingeli ali isamhi na ekelemhi udu-a. ¹³ Emhikhoghuo ọa la emini a ma nya ni o sheli shi ọli ọ. Eri emhikpa e na khueghie-a shi ukpeloe oyi Eshinegba, ikhi oni awa ya ri abo khasẹ abi awa li gbe.

Ijesu ọ khi Oga Okpodalo-ugamhi Oniemhi Oyawa

¹⁴ Irarigho, a ze ni awa lolo mu irudunga ni awa mhọli mhue, abi o rọ da khia khi awa mhọli Oga oyi ekpodalo ugamhi ni ọ Funẹ ni ọ she je odalo oyi Eshinegba. Lọli ọ khi ijesu Omi Eshinegba. ¹⁵ Oa khi Oga oyi ekpodalo ugamhi ni ọa ya lelemhi awa shi emini awa do-a riẹle. Ama oni a she mu fe abi awa, odekhode ọ khi, ama ọa tigbe lamhe. ¹⁶ A ze ni awa ri igbedu ti deba Eshinegba ni ọ mhọli

isomhelemhi. Agho awa te ya mie ilelemhi ali isomhelemhi ni o ya kpaghie awa obọ eghẹghe ni awa rọ ọ nono ikpaghiobo.

5

¹ Oga oyi ekpodalo ugamhi, ni a da rọte elemhi egbọ ze kpa, eri a ze ọli ni ọ ke migha na wẹ ingme ugamhi eyi Eshinegba. Ni ọ ke riẹle irona ali iluasobo na wẹ shi olamhe eyewe. ² Ofie ọ rọọ deba eni ẹa lese emini aa li, ni ẹẹ da ode, itobo khi loli ọ li mhọli ode ni ọa te li gba pfo. ³ Onana o ze khi egboli ọ kpe luasobo a na shi olamhe eyoli, neni ọ luase na egbọ nya shi olamhe oyewe.* ⁴ Ogbo khoghuo, ọa ya rue oni okhale ona ni a rọ lu ogbo shi Oga oyi ekpodalo ugamhi. Eshinegba loli ghuo tse ọọ lu ogbo, ọ rọli khi Oga oyi ekpodalo ugamhi, ezeze abi a li lu Eroni.†

⁵ Igho iKirisiti ọa li mie oni okhale rọ lu egboli Oga oyi ekpodalo ugamhi. Ama Eshinegba ọọ li,
“Ominhe u khi,
Amo mhi te khi Itẹ.”‡

⁶ O gbo ngme ọli shi ashese,
“Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba
u khi agbo agbo,
ezeze onabi iMekizedeki.”§

⁷ Abi ijesu ọ rọ la agbo, atsese ali ikua-ame-ewie alo ijesu ọ rọọ so iromhi lema Eshinegba, oni ọ kha tsumhi ọli obọ eghuli. Itobo khi eri ọ ri egboli tiemhile, ri egboli na Eshinegba pfo, loli ọ rọ suo iromhi eyoli.* ⁸ Abi o riẹ khia khi Omi Eshinegba ọ khi, osoli ni ọ me, o rọli wena isueso na Eshinegba. ⁹ Abi a rọ rọli gba pfo se, obọ oyoli eni e suo eso nali e ke rọte mhọli imiepfuese na agbo agbo. ¹⁰ Eshinegba ọ ze ọli Oga oyi ekpodalo ugamhi, onabi iMekizedeki.

Ogbo khi pfi irudunga ona shi eke

¹¹ Emhi ebubu e la ọ ni awa ya ngme shi eni ingme enana, ama o ma a munu ni a rọ zolo we-a lo ẹ eso, itobo khi aa mhọli ogueme ni a rọ suo. ¹² Abi o riẹ khia khi a she ramhi eni ẹe esese egbese, ni a rọ kie khi eni a sese owena eni odode eyi ingme Eshinegba egho, enyeli o ti e egbe a te eminale ni o toto ne. ¹³ Onini ọ da kiele e nye enyeli ne, eri ọ li abi omọ ni ọa lolo mhọli ilese shi osese igue-ngeli.† ¹⁴ Ama eminale ni e toto, eni e womhe ẹlo e ẹ le. Ikhi eni e ri itobo eni eminale ni e toto ni ẹ le eghẹghe kpa lese ikhoda shi emini o migha shi onete ali onobe.

* 4:3 Li ze Iwolo 95.11 † 4:4 Li ze Igbae 2.2 ‡ 4:5 Li ze Iwolo 95.11 § 4:7 Li ze Iwolo 95.7-8 * 4:8 Li ze iDeut 31.7; iJosh 22.4 † 4:10 Li ze Igbae 2.2 * 5:3 Li ze iLev 9.7 † 5:4 Li ze Okiali 28.1 ‡ 5:5 Li ze Iwolo 2.7 § 5:6 Li ze Iwolo 110.4 * 5:7 Li ze iMat 26.36-46; iMak 14.32-42; iLuk 22.39-46 † 5:13 Li ze iKori 3.2

6

¹ Irarigho, a zẹ ni awa je odalo shi osesẹ ni e womhelo ni awa pfi osesẹ ni a rọ gba ingme eyi iKirisiti ekẹ le. Awa khi ke gbo tiemhi ekẹ je osesẹ ena imupfi rote ikanya ebe lasela, ali osesẹ ena irudunga Eshinegba, ² ali osesẹ ibatizi, ali irobọ-nga ogbo egbe, ali irote eghuli guale oyi eni e ghua, ali osesẹ oyi iguezọ ni ogbo la je obini o ya la agboagbo. ³ O kha ghọle Eshinegba awa ya je odalo elemhi owena.

⁴⁻⁶ Egbo ni e she kpe me akpá, ni e she kpe mie isomhopfa oyi iloghie ghue, ni e kpe mie Ayemhe-ṅo-pfuase, ni e she lese onete ni o la ungmehi oyi Eshinegba ali ekpabọ oyi agbo ni ọọ bhale, ni e tigbe tsua irudunga oyewe pfa, ọa ke zẹ e rielle ni a doṅe nyene we gbolo bhale imiesuo, aborokhia khi eri e she gbolo ta Omi Eshinegba ma apfida utonuzi-eva, ri omama mu ọli gboo.

⁷ Eri awa egbo awa li abi ekẹ. Ini amẹ o ruẹ shi ekẹ ni emhi ekomhi e rọ zẹ na oghiale, ikhivose oyi Eshinegba o khi. ⁸ Ama ini o zẹ igba ali ebuli-a, ogbo ọa mhọli emini a rọli ya rielle, o ya la okhena ipfiunu-a oyi Eshinegba ali khi a ya ri erali tose ọli-a.*

⁹ Emole mhe, ini anye riẹ lina a ngme i, anye lese khi ọa khi e ọ o nu ngme, anye lese gboo khi emini e ti egbegbo a rielle, enabi egbo e rielle ini a mie we e pfuase. ¹⁰ Eshinegba ọa ya gbe ogbo azẹba. Ọa ya yele ikanya ni u gbe-a ali inono ni u rokhasẹ khi u nono ọli abi u li ri ikpaghioṅo na egbo eyoli ni u kiele e kpaghie we. ¹¹ Anye e nono ni ogboṅo o mu omuege ni o mhọli mhuẹ ya ramhi ukpe, ni u rokhasẹ ali irudushi oyoli o toto ramhi. ¹² Anye ẹa nono ni a mele ewaza-a, ama ni a ke khonya eni e rote irudunga ali irobomudu mie ishobọ oyi Eshinegba.

Ekha oyi Eshinegba ọa ya fiakua

¹³ Abi Eshinegba o rọ tse ekha na Aburaamu, Eshinegba o romhi egbọli aborokhia khi ogboese ọa ke gbo fu doṅe ọli ni o ke ya romhi. ¹⁴ Oọ li, “Mhi mema ya khi vose ne, mhi ya re mhọli eniyẹ ali imi-imi ni e bu.”† ¹⁵ Aburaamu o ri abọ mu udu, irarigho o me emini Eshinegba o rọ tsekha nali mie. ¹⁶ Ini ogbo o tse ekha, ogboese ni o fu doṅe ọli ọọ romhi ni o mu oni ekha migha, eghẹghẹ akhokhomhe ọa ke la o, oni ekha o migha. ¹⁷ Eri Eshinegba o romhi isheli rọ rọli khase eni o tse ekha na gboo, khi emini loli rọ tse ekha khi loli ya rielle ọli, khi ọa ya fiakua. ¹⁸ Irarigho, Eshinegba o rọ ri emhi eva ena shi eke; ekha ali isheli ni o romhi. Eni emhi eva ena ẹa zẹ mupfi irari khi Eshinegba ọa tigbe ya lo egbọli ghue. Irarigho awa ni

awa she na deba li shi akhukhu, awa ya mhọli iregbada abi awa li mu irudushi oyoli ni o la odalo mhue. ¹⁹ Eri oni irudushi ona o li abi azu ni o toto ni o migha gbaa, ni ayemhe oyawa o mhue. Onana o ri awa doṅe doṅe ode ugbakpi ni a rọ pfa ode ni o lo ashini o pfuase ne nya-a.‡ ²⁰ Ijesu o she ralo itobọ oyawa, o mele Oga oyi ekpodalo ugamhi na agboagbo-a, ọnabi iMekizedeki. §

7

iMekizedeki okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba

¹ Oni iMekizedeki ona, oghie oyi ẹoli iSalẹmu o khi, o gbo khi okpodalo-ugamhi ọnayi Eshinegba ni o Yagha ne nya. Abi Aburaamu o rọ rote okhọli ni o la gbe ighie okhọli jela, iMekizedeki o ya e ọli ode, o so iromhi khivose na Aburaamu. ² Igho Aburaamu o rote itsua ni o rote okhọli ti nya zẹ aze-oghuo-igbe na li. Emini a ri iMekizedeki ngme khi, “Oghie Igue-ngeli,” emini a ri oghie iSalẹmu ngme khi, “Oghie opfomhe.”* ³ Oa mhue ita wekhi inyọ, wekhi eri o mhọli unuekpe ni o te lasela, wekhi eri a mhue ashini a keke abi a li bia li ali abi o li ghua shi. Abi Omi Eshinegba, Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba na agboagbo o khi.

⁴ Waa me ashini o fu ramhi. Egbegbi Aburaamu oni o gba ushishi egbo iZireni eke le, o zẹ aze-oghuo-igbe epfue ni o tsua rote okhọli ni o ye na li. ⁵ Eri ushi ọọ Imi iLiva ni e khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e ke mieno egbo iZireni ni e khi inyoghue we, aze-oghuo-igbe, aboriokhia khi imi-imi Aburaamu e ga khi.† ⁶ iMekizedeki ọa khi omi iLiva, ama o mie Aburaamu aze-oghuo-igbe, so iromhi khivose na li, ikhi omose ni o mie ekha ni Eshinegba o shi na li. ⁷ Akhokhomhe ọa la o khi ogbo oni kpeda, ọọ so iromhi ikhivose na oni o kpoke. ⁸ Eralo-ugamhi eyi Eshinegba ni ee mie aze-oghuo-igbe, egbo ni e ẹ ghua e khi. Ama iMekizedeki ona o fu doṅe we nya itobọ khi a gueye awa khi agboagbo o la ọ le. ⁹ Ogbo doṅe e lie khi imi imi iLiva ni e mie aze-oghuo-igbe, e she li zẹ oni aze-oghuo-igbe ona rote oṅo oyi iti-iti itawe Aburaamu. ¹⁰ Itobọ khi eghẹghẹ ni iMekizedeki o rọ me Aburaamu, iLiva o kie la elemhi oyi Aburaamu. Ogbo a bia li ne.

Abi ijesu ali iMekizedeki e li kọ egbe

¹¹ Irari khi ini akanya eghiele ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni Ushi oyi iMosisi o rọ migha, ni imi imi iLiva ee gbe, o doṅe ri ogbokhoghuo gba pfo lo, aa kha ke gbo ri okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba olese lasela, oni o li abi iMekizedeki, ni ọa khi unuekpe oyi iLiva wekhi oyi Eroni. ¹² Irari khi ini a mu eghiele ona ekpodalo-ugamhi

* 6:8 Li zẹ Igbae 3.17-18 † 6:14 Li zẹ Igbae 22.16-17

‡ 6:19 Li zẹ iLev 16.2 § 6:20 Li zẹ Iwolo 110.4 * 7:2

Li zẹ Igbae 14.17-20 † 7:5 Li zẹ iNọba 18.21

eyi Eshinegba pfi, a mema li ya mu ushi pfi.
 13 Onomhuẹ oyawa ni a ngme ingme oyoli ena, edeli olese o te lasele. Ogbokhoghuo ọa rote oni edeli oyoli gbe akanya ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ukhomhi atete ghue.
 14 Awa ga lese gboo khi Onomhuẹ, edeli ijuda o te lasele. Imosisi ọa teva oni edeli abi o ro o ngme ungememhi oyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba.

15 Ihale ni ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba olese ni o li abi imekizedeki o bhale, o rokhasẹ gboo khi ushi oyi Eshinegba o she mu pfi.
 16 Ọa khi itobo khi o rote edeli oyi iLiva lasele abi ushi ọo a ke li, loli a ro ze ọli ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba, ama itobo khi loli o mhọli ekpabo ni o ro o la agbo agboagbo.
 17 Itobo khi Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi,

“Ọkpodalo-ugamhi
 oyi Eshinegba
 ele na agboagbo u khi,
 onabi imekizedeki.”†

18 Eri a ri obo gbe ushi oni elele nye, itobo khi ọa mhọli ekpabo wekhi eri o gbe akanya.
 19 Irari khi Ushi oyi imosisi ọa dobe ri emhikhoghuo gba pfo. Memena irudushi oni o ti ne a ke ro na awa, ni o ri awa dobe ti bhale mama Eshinegba.

20 Eshinegba o gbo romhi ishe ma o khi iKirisiti khi ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba o ya khi agboagbo. Ọa romhi isheli abi a ro ri egbese ya le oghe ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba. 21 Ijesu tse a romhi isheli ro le eghie abi Eshinegba o re.

“Mhemhe Onomhuẹ
 mhi she shi-emuẹ, khi
 ‘Ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba
 u ya khi agboagbo.

Mhi aa ya da o ghue.’”§

22 Itobo oni emue ni Eshinegba o shi, ijesu o ro khili oni iregbena ni o ri awa mhọli ishobo onogbo ni o tine.

23 Ikhioda olese ni o gbo la akaghọ khi, ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ebubu elese e la o eghẹghẹ ishobo onodio. Eghẹghẹ agho ini ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba o ghua, olese o to elolo ọli. 24 Ama eri ijesu o la o agbo le agboagbo, akanya ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba oyoli, eri o migha agboagbo ni ọa ze e kpe na ogbese. 25 Irarigho, o dobe ya tsumhi eni e ri eva oyoli bhale deba Eshinegba zeghele. Itobo khi eri o la o agboagbo, ọo lema na we.

26 Ijesu o khi oni Ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ni o kpeda, ni o ri emini awa nono na awa. Oni o pfuase o khi, ọa mhọli umhaguẹkia wekhi olamhe shi egbe. A she zolo li iteva ena olamhe lasele, a yase ọli nga yagha dose idane. 27 Ọa li abi Ega eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba elese ni

e kpe luase obo oyi igbe-olamhe kua na egbewe ekehẹle, neni e tigbe e luase na egbese. Iluasobo oghuo iKirisiti o lese luase utoghuo kpele shi olamhe oyi egbese abi o ro ri egbo luasobo.* 28 Egbo eni mhue ashini o kie kpọ we le shi, Ushi oyi imosisi oo ze shi Oga oyi ekpodalo ugamhi, ama ishobo ni Eshinegba o ri isheli shi, ni o kpe ukhokho bhale khe Ushi oyi imosisi, o ro ze Omi Eshinegba, ni a she ro khi oni o gba pfo agboagbo.

8

Oga oyi ekpodalo ugamhi ona Ishobo onogbo

1 Ozukhomhi emini anye e ngme na. Awa mhọli Oga oyi ekpodalo ugamhi, ni o shito ukiekie obita omhesẹ oyi Eshinegba ni o mhọli ekpabo nya na obini iloghie agboagbo,* 2 ni ọo ga abi Oga oyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba elemhi Okholo ni a ri ode ghi ni o khi egbegbi igholo ni o la iloghie, oni Onomhuẹ lolighuo o to, ni ọa khi abo eyi egbo a ro to li.

3 Eri a ze eni e kpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba kpa ni e ri isomhopfa ali iluasobo ke luase. Loli o ze khi Oni o kpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba oyawa, o mema mhọli emini o li ro ya luase. 4 Agbo o kha la lo, ọa kha fe khi ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba, aborokhia khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni e deba ushi oyi egbo iju e la agho egbo. 5 Okholo ni a ri ide to ni e la ga, irokhokho ali aroro oyi emini e la iloghie e khi. Loli o ze khi abi imosisi o ro ya to oni igholo, khi Eshinegba ọo li, “Zobe ni a bhale ya e khi abi a li re we khasẹ ukhomhi ute, u li ya riele we tee.”† 6 Ama, memena, akanya ọkpodalo-ugamhi ni a ro na ijesu, o mu eloe dose oni a ro na ekpodalo-ugamhi enedio, ezeze abi ishobo ni o migha shi ro gbe akanya o li mu eloe dose onodio, itobo khi o migha nga ironga eni e ti ne.

7 Ini ishobo oni odode ọa mhọli ashini o kpọli le shi lo, ogbo ọa kha ke mhọli emini a ri ishobo olese e riele. 8 Ama Eshinegba o me ashini egbo eyoli ẹa kie te gba pfo, loli o re.

“Oni ogbele ọo bhale,
 ni mhi ro ya shobo onogbo

na egbo iZireni
 ali egbo ijuda.

9 Ọa ya li abi ishobo
 ni mhi nu iti-itita we shi,
 ogbele ni mhi mu we oobo
 rote eke ijipiti ya fe.

Ẹa ri igesikia deba
 oni ishobo ni mhi nu we shi,
 itobo igho mhi ro

† 7:17 Li ze Iwolo 110.4 § 7:21 Li ze Iwolo 110.4 * 7:27 Li ze iLev 9.7 * 8:1 Li ze Iwolo 110.1 † 8:5 Li ze Okiali 25.40

rue wẹ ẹloe egbe-a.
¹⁰ Onomhuẹ ọọ,
 ogbeḽe ni ọọ bhale,
 Ishobọ ni mhi ya shi
 na egbo eyi iZireni na,
 Mhi ya ri ishi eyemhe
 shi wẹ isamhi,
 mhi keke ọli shi wẹ udu.
 Mhi ya khi Eshinegba oyewe,
 wewe e khi egbo eyemhe.
¹¹ Ongewe ọa ke ke sese
 onuzava oyọli, wẹkhi eri
 ọ ya liẹ inyoghuo ọli,
 'Leṣe Eshinegba.'
 Itobọ khi wewe nya
 e ya leṣe mhe,
 rote oni ọ kpọke nya
 ya je oni ọ fune nya.
¹² Mhi ya ri olamhe topfa wẹ,
 mhi aa ke gbo ya sato
 ipfido oyewe.[†]
¹³ Abi ọ rọ da lu ishobọ onana, "Onogbo"
 egbo, o she ri oni odode mele onodio-a.
 Emini o da mele onodio-a ni o she ẹ womhe,
 o keḽe ya kele-a.

9

Ugamhi na iloghie ali eke agbo

¹ Ishobọ onodode o mholi ishi ni a rọ ọ ga
 ugamhi, o gbo mholi igholo ni a ri ide ghi shi
 eke agbo. ² A to okhoho ni a ri ide ghi gase
 shi elemhi oni igholo. Elemhi owa eva e la
 ọ oni okhoho. Elemhi owa ni a kpe ramhi aa
 lui, Asha no Pfuase. Akaghọ a ri emini a ri
 akpa ru e nga shi, ali itebu ni a ri ibuledi ni
 o pfuase e nga.* ³ Elemhi owa onuzi-eva ni
 o kpe oobo na ode ugbakpi ni a rọ pfa ode-a,
 a lui Ashini o Pfuase ne nya.[†] ⁴ Agho adido
 igolu ni a la tose ituale afu eera ni epe pfi
 o la. Akpati ishobọ ni a ri igolu ku o li la
 Ashini o Pfuase ne nya. Oni akpati ona, omi
 utasa igolu o la ọ ni a ri ibuledi imana a shi.[‡]
 Agho a li ri orokpo oyi Erọni ni o ze ukhuli
 shi, ali ipepemi echẹ eva ni a keke ishi shi.^{§*}
⁵ Ikpeda na oni akpati ona, a ma emhi eva ni
 e li abi igeni ni e ze ipfua shi, ni e so alo ghue
 ufumhi oyi Eshinegba. E naghie ipfua eyewe-
 a guese ashini a la ri olamhe ẹ topfa. Ama ọa
 khi memena awa ya me eghẹghe rọ ke tonọ
 eni emhi ena nya ramhi udi wẹ pfo.[†]
⁶ A kha da she lina ri emhi ogbogbo nya
 shi ashini a rọli e shi se, loli eni epe ralo
 ugamhi e rọ ọ lo elemhi owa onodode ya
 gbe akanya ododa eyewe ogbeḽe kpa.[‡] ⁷ Ama

Ọga oyi ekpodalo ugamhi lolighuo tse ọ dobe
 ẹ lo elemhi Owa Ni o pfuase ne nya ni o la
 ọ. Utoghuo elemhi ukpe ọ leṣe ẹ lo akaghọ.
 Oḽia eni ọ rọ luasobo na egbọli ali egboese shi
 olamhe ni e lamhe elemhi umhalẹse, ọọ rue
 ẹ mholi obo lo akaghọ.[§] ⁸ Eri Ayemhe-no-
 pfuase ọ ri onana guele khi, ogbo ọa khueghie
 ode ni o lo elemhi Owa ni o Pfuase ne nya-
 a, na ogbokhoghuo ne, ini okhoho onodode o
 kie migha. ⁹ Eri emhi enana e khi irokhokho
 na awa eghẹghe ana. Emini onana o ngme
 khi irona ali iluasobo eyi elamhako ni a
 luase ukpe khi ukpe khi, ẹa dobe khuṣe
 eni e bhale ya ga Eshinegba udu-a pfuase,
 rewe gba pfo. ¹⁰ Inge eminale, ali onyo ali
 ikpegbe-a enana e migha shi, ni e khi ushi
 na eleḽe. Eri ushi onana o gbe akanya ramhi
 eghẹghe ni Eshinegba o rọ ri ushi onogbo shi
 eke.

Oḽia eyi iJesu

¹¹ Ama iKirisiti ọ she bhale abi Ọga oyi
 ekpodalo ugamhi, ni ọ khi oyi eminete ni e
 she bhale. O she lo elemhi Okhoho ni a ri ode
 ghi ni o fune ogbo ni o gba pfo, ni o la iloghie,
 ni ogbo ọa ri abo to wẹkhi eri o la eke agbo.
¹² Abi iKirisiti ọ rote elemhi oni okhoho lo
 oni elemhi Owa ni o Pfuase ne nya, ọa rue
 oḽia eyi elamhi ali ena ya luase obo, ama
 oḽia eyi lolighuo ọ rue utoghuo kpele rọ mie
 ipfasheke na agboagbo na awa. ¹³ Eri oḽia eyi
 elamhi ali ena, ali emue eyi ozele ena ni a
 tose-a, ni aa miatse ku egbo ni ẹa pfuase, o
 rewe khi eni e pfuase idiegebe.* ¹⁴ Seḽe oḽia eyi
 iKirisiti ẹa ke lie li dobe khuṣe udu oyawa-
 a pfuase, rote ikanya ni epe pfi eghuli. Ikhi
 oni ọ rote ekpabo Ayemhe oyi Eshinegba ri
 egbọli na Eshinegba abi iluasobo ni o gba pfo
 itobọ olamhe eyawa-a, ni awa dobe ke ga
 Eshinegba ni ọ la ọ agboagbo. ¹⁵ Itobọ ona
 iKirisiti ọ rọ migha iteva Eshinegba ali egbo ri
 ishobọ onogbo ona gbe eke, eghẹghe agho ni
 eni Eshinegba o lu, e li mie ugu na agboagbo
 ni Eshinegba ọ rọ nga. Onana o ya ze li, itobọ
 khi ọ ghu eghuli ni ọ rọ gbe olamhe ni egbo
 e lamhe eghẹghe ishobọ onodode kua. ¹⁶ Ini
 ogbo ọ keke shi eke abi a li ya kemhi ugu
 oyọli se, ni ọ rọ ghua, a mema ya me ọli me
 gbo khi ọ she ghu-a neni ogbokhoghuo ọ ya
 me emhikhoghuo le ugu. ¹⁷ Irari khi emhi
 afue oni ebe ni a keke abi a li ri ugu ya kia
 o ya khi, ini oni ọ keke ọli ọ da kie la agbo
 ne. Ama ini ọ ghu-a se, a rọ tigbe ri ọli e
 gbe akanya. ¹⁸ Ona o ze khi ishobọ onodode
 ọa kha ze rọ gbe akanya ini oḽia ọa ma ọ lo.
¹⁹ Abi iMosisi ọ rọ ze ishi eyi Eshinegba ye

[†] **8:12** Li ze iJere 31.31-34 * **9:2** Li ze Okiali 26.1-30; 25.31-40,23-30 † **9:3** Li ze Okiali 26.31-33 † **9:4** Imana
 khi eminale ni Eshinegba ọ rote idane ruṣe kule abi amẹ na eniye iZireni abi e rọ rote iJipiti vu je eke ishobọ, ni a lu iKena
 § **9:4** Eri orokpo onayi Erọni ni a ngme ena ni o she khakha o kie ze ukhui onogbo. * **9:4** Li ze Okiali 30.1-6; 25.10-16;
 16.33; iNḽa 17.8-10; Okiali 25.16; iDeut 10.3-5 † **9:5** Li ze Okiali 25.18-22 † **9:6** Li ze iNḽa 18.2-6 § **9:7** Li ze
 iLev 16.2-34 * **9:13** Li ze iLev 16.15-16; iNḽa 19.9,17-19

eni egbo se, o rue oia eyi ena ali elamhi, o ku ameh shi o. O rue uguabo oora ni a khili oolu opfopfo shi, o roli miatse eni oia shi oni emini a keke ishi nya shi, o gbo li miatse ku egbo nya. ²⁰ Oo we, "Oia eyi oni ishobo na, ni Eshinegba oo awa ro ghuē."† ²¹ Igho o gbo li miatse eni oia shi oni owa ugamhi ali emhi nya ni a ro la o riele ugamhi.‡ ²² Abi o li, khi, eri ushi oo a ri oia ri emhi nya khi eni e pfuase, ali khi ini aa li ri oia luase, irolamhe-topfa o la o. §

²³ Owa Oyi Eshinegba na eke agbo ni a lina ri oia ro khi oni o pfuase, irokhokho oyi owa ugamhi na obini iloghie o khi. Ama emini e la obini iloghie, iluasobo oni o tine a mema ro ya rewe shi ipfuase. ²⁴ IKirisiti o la elemhi okholo ni a ri ode ghi ni egbo e ri abo ma ni o khi irokhokho eyi egbewe. Ama iloghie o ri ochogho ya lo, ni o la migha odalo oyi Eshinegba na awa memena. ²⁵ Wexhi eri iKirisiti o lo iloghie ya ri egboli luasobo iti-ingmingme, abi Oga oyi ekpodalo ugamhi o lie tsua oia eni ea khi eyoli e lo elemhi Owa ni o Pfuase ne nya, ukpe-khi-ukpe ya luase. ²⁶ Igho o kha khi lo, eri iKirisiti o kha me osue iti-ingmingme abi a te ma agbo. Ama o kha khi igbo. Eri o bhale utoghoo tse abi oni egheghe o ro gba, ni o ro ri egboli luasobo ro rue olamhe ode-a. ²⁷ Ezeze abi ogbo o lie ghu-a utoghoo tse, o kha da ghu-a se, o bhale shi iguezo. ²⁸ Igho a li ri iKirisiti luasobo utoghoo kpele ni a ro shishi olamhe oyi ebubu egbo-a. O ya gbo bhale utonuzi-eva. Oa khi ni o ro gbo tsua olamhe, ama ni o ro tsumhi eni e migha a khe oli.*

10

Iluasobo utoghoo kpele oyi iKirisiti

¹ Ugamhi onodio ni a ga egheghe Ushi oyi iMosisi, aroro oyi eminete ni e bhale e khi. Ea khi wewe e khi egbewe we. Eni iluasobo ni a kpe luase egheghe agho ukpe kpa, ea tigbe dobe ri ipfuase ni o gba pfo na eni bhale odalo oyi Eshinegba ya ga ugamhi. ² Ini eni iluasobo ee dobe ri eni egbo pfuase lo, a kha yemhe eni iluasobo a? Irari khi e kha ri eni e bhale ya ga pfuase utoghoo kpele, ni udu oyewe o ke mholi umhaguekia. ³ Ama eri eni iluasobo e yele egbo olamhe eyewe le ukpe khi ukpe. ⁴ Irari khi oia eyi ena ali elamhi ea dobe rue olamhe ode-a.

⁵ Irarigho, abi iKirisiti o ro ya bhale agbo, oo Eshinegba,
"Iluasobo ali isomhopfa
ea ghole e.

Ama u she ri idiegbe na mhe,

ni mhi ri ungmehi oye
gbe akanya.

⁶ Iluasobo eni a tose
ali iluasobo igbe-olamhe kua
ea tigbe ti e eloe.

⁷ Igho mhi re,
'Ghe mhe ana,

Eri mhi bhale ya riele

oghuemhe oye, Eshinegba.'**

⁸ O te eke ya ngme, oo, "Iluasobo ali isomhopfa ea ghole e, wexhi iluasobo eni a tose ali iluasobo igbe-olamhe kua e ghole e, wexhi eri e ti e eloe." Ama khi a lese khi eri ushi oo a mema ligho ke riele we. ⁹ Igho o ke re, "Ghe mhe ana Eshinegba, eri mhi bhale ya riele oghuemhe oye." Eri o ri obo ri iluasobo eni elele shi eke, o ri iluasobo oyi iKirisiti to eloli we. ¹⁰ Itobo khi iJesu iKirisiti o riele oghuemhe oyi Eshinegba, lo o ze ni a ro ri iluasobo ni o ri idiegbe oyoli luase utoghoo kpele khuese awa nya olamhe-a pfuase.

¹¹ Elekhele, ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba nya e ro gbe ikanya ugamhi eyewe, eri e riele eni iluasobo gbo riele iti ingmi-ingme, ama ea tigbe dobe rue olamhe ode-a.† ¹² Ama abi iKirisiti, oni okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ona, o ro luasobo utoghoo kpele oyi igbe-olamhe-kua ni o khi oyi ona agboagbokpa, ni o ro shito obita oyi Eghiele oyi Eshinegba. ¹³ Agho o ke shito migha a khe egheghe ni Eshinegba o ro ya ri ebe oli mele akphawe-nga eyoli-a.‡ ¹⁴ Irari iluasobo utoghoo kpele ni o luase o ro ri egbo eni o rote olamhe pfuase khi eni e pfuase agboagbo.

¹⁵ Ayemhe-no-pfuase o gbo pfi otsese shi ona ye awa. Oni odode, oo,

¹⁶ "Ishobo ona mhi ya nu we shi.

Qnomhue o ngme gho khi,

oni egheghe ogho o kha ramhi,
mhi ya ri ishi eyemhe shi we udu,

mhi keke oli shi we ayemhe."§

¹⁷ O ke gbo ro ma o khi, "Mhi aa ke ya satto olamhe ali ikanya ebe eyewe."* ¹⁸ Irarigho, a kha she da ri ena topfa se, ogbo o ke gbo mholi emini a ri iluasobo irue-olamhe ode-a ya riele.

A ze ni awa ti bhale deba Eshinegba

¹⁹ Irarigho, inyoghoo-mhe, aborokhia oia eyi iJesu e ri igbedu na awa ro lo Ashini o Pfuase ne nya egbo, ²⁰ ikhi ode onogbo ni o mholi agbo, ni o ri awa te ode ugbakpi ni a ro pfa ode-a a dose. ²¹ Abi o ro gbo li khia khi awa mholi okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba oniemhi ni oo mhese shi Owa ugamhi oyi Eshinegba na iloghie egbo, ²² awa ri udu igesikia ali irudunga ni o migha gboo ti bhale

† 9:20 Li ze Okiali 24.6-8 ‡ 9:21 Li ze iLev 8.15 § 9:22 Li ze iLev 17.11 * 9:28 Li ze Aza 53.12 * 10:7 Li ze Iwolo 40.6-8 † 10:11 Li ze Okiali 29.38 ‡ 10:13 Li ze Iwolo 110.1 § 10:16 Li ze iJere 31.33 * 10:17 Li ze iJere 31.34

deba Eshinegba. Awa gbo mhōli udu ni a ri imiatse ọlia eyi iKirisiti rō khi ipfuase ni ẹa ke mhōli umhaguekia, ali awa mhōli idiegbe ni a ri amẹ khuẹse-a pfuase.† 23 Awa mu irudushi ni awa guele khi awa mhōli mhue gagaga, irari khi Eshinegba ni ọ shobọ na awa, ọni a ri egbe ẹ nga ọ khi. 24 Awa ke sa abi awa li ya ke ri udu shi egbe ọ, ni awa ke riẹle inono ali awa gbe ikanya enete. 25 Awa khi ti egbe ilona oyi egbawa je ukhokho, abi egbo eghuo ẹẹ li, ama, awa totoḅo ke ri udu shi egbe ọ, aborokhia khi u mẹ khi Ogbẹle oyi Onomhue ọ shi ti ẹ bhale.

26 Irari khi iluasobo olese ọa ke gbo laọ ni o ya rue olamhe ode-a, ini awa mema famhi ẹ lamhe, ikpukhokho khi a she kpẹ gue oni igesikia ye awa ne. 27 Emuni egbo eghoghọ e ke ya shito ke kẹ khi iguezo ni o ri ulishi ẹ mu ali erali na biobiobio, ni o ya pfuse eni ẹa ya suọ esọ na Eshinegba-a.† 28 Onini ọ da gbe Ushi oyi iMosisi-a, ni a rọ da ri ọli gue ẹzo, ni ọ rọ da lue ne, ni a rọ mẹ otsele egbo aava okekhi aase, eri a gbe ọli-a, ni ọa mhōli ilelemhi.‡ 29 Se u sa khi a kha li nase eni e ri awe wu Omi Eshinegba eke-a, ni e ri ukpeloe gbe ọlia ni Eshinegba ọ rọ riẹle ishobọ, ikhi ọlia ni o khuẹse we olamhe-a pfuase, ali eni o khia khi eri e ze emuebe na Ayemhe Okhale?*

30 Irari khi awa lese ọni ọọ, “Mhemhe mhi ya nase eni e lina ngeli, Mhi ya fali oru,” ali ọni ọ gbolo ẹ, “Onomhue ọ ya ri egbo eyoli gue ẹzo.”† 31 Irari khi emhi okhena o khi ni ogbo ọ rọ ya pfi obọ lo ingme oyi Eshinegba ni ọ la ọ.

32 A ke sato eghẹghẹ ni a rọ lese mie oni akpa, ni a rọ migha mu imiesuọ oye ẹ mhue, aboriekhia khi aa na ẹ ukpokpomhi osoli shi ọ. 33 Isheghuo, eri egbo e ga la igbaa a pfi itsue manya ẹ, a mu okhōli vule shi ẹ ọ. Isheghuo, a kugbe egbo elese ni a ligho mu okhōli vule shi ọ. 34 Elemhi eni e la ogba ighumha ee ala ẹ. Abi a rō ri itoto mie ẹ itsua, aa khako, a ri oghẹle rue we obọ-a na we, itobọ khi a lese khi a mhōli itsua eni e tine ni e ya la ọ agboagbo.

35 A khi tsua igbedu oye pfia, irari khi o ma mhōli eleli oniemihi. 36 A mhōli iregbemie, ni a bhale ya ẹ khi ini a doḅe riẹle ogghuemhe oyi Eshinegba se, ni a mie emini ọ rọ nga na ẹ. 37 Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi,

“Ini o riẹ teşe ukukuọ,
Oni ọ ya bhale ọ ya bhale,
Ọa ya teşe.

38 Ama eni Eshinegba ọ pfa na,
irudunga e rọ ya ke la agbo,

ama ini ongewe ọ nyene egbe ukhokho,
elemhi ẹa ya timhe deba li.”†

39 Awa aa li abi eni ẹ nyene egbe ukhokho ni e ya pfua, ama eni e miesuọ ni a mie pfuese awa khi.

11

Irudunga

1 Mena, irudunga khi, ini ogbo ọa mhōli akhokhomhe shi udu shi emini ọ ri udu shi eke ẹ kẹ, ali ni ogbo rō mhōli ọli shi udu gueguegue khi emini aa mẹ ne khi e la agho. 2 Irudunga ona, o ri egbo enede le eva onete odalo oyi Eshinegba.

3 Awa lese khi irudunga ona, Eshinegba ọ rọ ri ungmemhi oyoli ma emini awa mẹ eloe nya. Ni a rọ bhale ya ẹ khi, a rọte emini aa ya mẹ eloe riẹle emini a mẹ eloe.* 4 Irudunga, o ri Ebeli ri iluasobo ni e ti doşe eyi iKeni na Eshinegba. Rote irudunga oyoli, Eshinegba ọ rọ mie obọ shi ọ khi ogbo ni ọ mhōli angeli onete ọ khi, abi Eshinegba ọ rọ ngme onete irona eyoli. Irudunga ona o ri Ebeli kiele ngme, abi ọ rọ ririẹ ghua.†

5 Irudunga a rọ rue Enoki agbo vu, ini ọ khi mẹ eghuli. Ogbo ọa ke mẹ ọli, irari khi eri Eshinegba ọ rue ọli nga idane. Neni a rue ọli vu, ọ mhōli otsele khi ogbo ni ọ ri egbe mu Eshinegba ọ khi.† 6 Ogbo khoghuo ọa doḅe ya riẹle emini e ri egbe ẹ mu Eshinegba, ini ọa mhōli irudunga. Irari khi neni ogbo ọ ya bhale deba Eshinegba, ọ mema mhōli irudunga khi ọ la agho, khi loli ọ somhi eni e kuegbe-a nono ọli opfa.

7 Irudunga o ri iNoa, abi ọ rọ suọ agua ni Eshinegba ọ tse ye ọli shi emini aa mẹ ne, rōli ri ikuegbe-a ali ulishi oyi Eshinegba, khali oko-oke oniemihi ni o pfuese apfe ọli. Irudunga oyoli o ri umha miesuọ oyi eni egbo na agbo khasẹ gboo, ni ọ rọ mie ikhivose itobọ khi irudunga oyoli o ti Eshinegba eloe.‡ 8 Irudunga o ri Aburaamu vule abi Eshinegba ọ rọ lu ọli ọ vule ke je ashini loli shobọ khi loli rọ ya na li le ugu. Ọ rōte eke oyoli vu, abi otseku khia khi ọa lese obini ọọ je.* 9 Irudunga o rōli ngeli eke ishobọ abi opfese. Ọọ la ifui okholo, igho li khi Aziki ali iGiekopu, ni e ga le ugu oni ekha oghuo.† 10 Irari khi eri ọ ri eloe shi eke kẹ ẹoli oni o mhōli iroḅbeke, ni Eshinegba ọ vi ali ni ọ gbo khi atsona oyoli. 11 Irari irudunga a rọ ri Aburaamu doḅe khi ita eniye abi ọ rọ ririẹ rō she doşe oni eghẹghẹ ni ọ kha la doḅe bia omọ ali ni iSera ọ rọ khi aga. Irari khi ọ lese khi Eshinegba ni ọ shobọ nali khi ọna

† 10:22 Li ze iLev 8.30; Ezik 36.25 ‡ 10:27 Li ze Aza 26.11 § 10:28 Li ze iDeut 17.6; 19.15 * 10:29 Li ze Okiali 24.8 † 10:30 Li ze iDeut 32.35,36 ‡ 10:38 Li ze Abak 2.3-4 * 11:3 Li ze Igbae 1.1; Iwolo 33.6,9; ifon 1.3 † 11:4 Li ze Igbae 4.3-10 ‡ 11:5 Li ze Igbae 5.21-24 § 11:7 Li ze Igbae 6.13-22 * 11:8 Li ze Igbae 12.1-5 † 11:9 Li ze Igbae 35.27 ‡ 11:11 Li ze Igbae 18.11-14; 21.2

igēsikia ọ khi lọ.† 12 Rọte obo ọyi Aburaamu, ni ọ li abi oni oyọli o she pfo se, a te me imimi ni ẹa zẹ leli abi ikpẹtata na idane ali ekhashe na esẹ okẹ oniẹmhi.‡

13 Agbọ irudunga ẹgbọ ena e kie la ramhi ni e rọ ghua. E kie miesuọ khi wẹwe e ya mie emini a rọ shobọ na wẹ. Eri e lẹsẹ li rọte odonuẹ pfi alo o mẹ wẹ odalo, o ri egbe mu wẹ. E lama shi ọ khi ena ẹoli oboese ali epfese wẹwe e khi shi elemhi ekẹ agbọ.*

14 Ini ẹgbọ e da lina ngme ne, eri o rọkhasẹ khi ẹoli oni e ya ke lu oyewẹ ẹẹ nono. 15 Ini eri ẹoli ni e rọte vu kha o la wẹ udu lọ, e kha mhọli egheghe rọ mu egbe pfi je obini e te vu. 16 Eri ẹoli ni o tinẹ o ri okiamhi i gbe wẹ, oni o khi ona iloghie. Irarighọ, ọa ri omama mu Ẹshinẹgba khi ee lu luẹ Ẹshinẹgba oyewẹ, irari khi ọ she mu egbe ẹoli shi ekẹ khẹ wẹ. 17 Irudunga o ri Aburaamu ri Aziki luasobo, abi Ẹshinẹgba ọ rọ mu ọli fẹ bino. Lọli ni ọ she mie oni ekha, ọọ nono ni lọli ri omi ọli ọtuoghuo kpe luasobo,† 18 aboriekhia khi Ẹshinẹgba ọ gueyẹ ọli khi, “Rọte Aziki u te ya mhọli imi imi ẹ.”† 19 Eri Aburaamu ọ sa li shi udu khi Ẹshinẹgba ọ dobe ya rọte eghuli guise ogbọ le. Eri o li abinẹ khi eri ọni Aziki ọ ghu-a eghọ, ni o rọ li abinẹ khi eri Aburaamu ọ rọte eghuli gbo mie Aziki.

20 Irudunga o ri Aziki ku isemhẹ na iGiekọpu ali iSọ shi emini a ya mẹ odalo.‡

21 Irudunga o ri iGiekọpu abi ọ rọ ya ghu-a sọ iromhi na imi ijosefu ava-ava, ọ da abọ na Ẹshinẹgba abi ọ li kie ri egbe da orọkọ oyọli.*

22 Irudunga o ri ijosefu, abi ọ rọ ya ghu-a ngme ingme abi eniyẹ iZireni e li rọte ekẹ ijipiti ya vu shi ekẹ. Ọ guẹle shi ekẹ abi a ya li igua eyeluẹ.†

23 Irudunga o ri eni e bia iMosisi rọli sheli ramhi iki esẹ abi a rọ bia li se, irari khi ọa khi ọmọ na tse, ulishi ọa mu wẹ ni e rọ ri ukpẹloe gbe omhẹsẹ ọyi ogbie.‡

24 Irudunga o zẹ khi abi iMosisi ọ rọ fu vule se, khi ọa lama a ke lu luẹ omi omi iFero ọnọkpotos.‡ 25 Ọ lama khi lọli ya nu ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba mẹ osoli, ocho ni luẹ rọ ya li agbọ olamhẹ ukuku egheghe. 26 Ọ bino ọli khi, omama ni ogbọ ọ ri itobọ iKirisiti ẹẹ mẹ o mu ẹloe dọsẹ pfue na ijipiti nya. Itobọ khi eleli ni o la odalo ọ ri ukpẹloe shi. 27 Irudunga o rọli rọte ijipiti vu, ni o khia khi ulishi elemhi ibibi ọyi ogbie ọa mu ọli. Itobọ khi o li abinẹ khi eri ọọ mẹ Ẹshinẹgba ni aa ya mẹ ẹloe,

lọli ọa rọ mu egbe pfi. 28 Irudunga o rọli ri Ukpe iPasova na iri-ọlia to ogbhele kọ, ni ọ rẹ, eniyẹ iZireni e miatsẹ ọlia ku shi ogbhele, ini ageni eghuli ọ khi gbe emọdio eyewẹ-a.*

29 Irudunga o ri ẹgbọ iZireni dobe da okẹ oniẹmhi ni a lu Okẹ Ifulọ, abinẹ khi eni e rọte ekẹ ifufu dọsẹ. Abi ẹgbọ ijipiti e rọ li mu ọli fẹ, khọnya wẹ, oni okẹ o to wẹ luẹ.†

30 Irudunga o ri ugbe ni a khi gasẹ iJeriko de ya gbe abi ẹgbọ iZireni e rọ kia gasẹ ọli se ogbẹlẹ ishilua.‡ 31 Irudunga a rọ tsumhi iRé-àbun ni ọ khi adegbe ni ọa rọ nu eni ẹa suọ esọ na Eshinẹgba pfua. Irari khi ẹgbọ iZireni ni a ghie e ka bẹna tọkpe oni ekẹ bino, ọ mie wẹ shi owa.‡

32 Sẹẹ mhi ke gbo ya ngme ma ọ? Mhi kie ke zọnọ wẹ? Eghẹghe ọa la ọ na mhẹ ni mhi rọ ya ngme ingme ọyi iGidiọni, iBaraki, iSamusi, iJefita, iDefidi, iSamuẹni ali emekeguele eyi Eshinẹgba.* 33 Irudunga e rọ mu omhẹsẹ ọyi ighie le, e mhẹsẹ na ẹgbọ abi Ẹshinẹgba ọ li nono ọli shi. E mie emini Ẹshinẹgba ọ tse ekha na wẹ. E guese inu eyi idu,† 34 e pfuse erali ebe-a, e na pfue eghuli ogbhorọ. O lẹsẹ wẹ, ama e toto-a, e khi idenọmọ elemhi okhọli, e pfuse ekhọli-okhuẹ eyi ẹoli oboese-a.‡ 35 Irudunga, ikpotso e rọ gbo mie ẹgbọ eyewẹ ni a rọte eghuli guise le bhale agbọ.‡

Ẹgbọ elese e ri egbe mie ugbemhi obe, ẹa lama a wolọ wẹwẹ abọ-a, ama e ghu-a shi ugbemhi obe, itobọ khi e ri udu shi irọte-eghuli-guale bhale agbọ ni o tinẹ. 36 Eghuo ọ, a rẹwẹ li egia, a gbe wẹ itali, a sọ eghuo igha rọ shi ogba ighumha.* 37 A tonu wẹ eche, a ri isọ kie wẹ shi asha eva, a ri ogbhorọ gbolo wẹ-a. E ri ekue elamhi ali isumha ku egbe, e khi ena umha mẹ, a nasẹ wẹ, a li wẹ umumume.† 38 Egbọ ni agbọ ẹa lu emhi eni ẹgbọ ena e khi. E dudu kia kia ifufu odagbe ifufu ali ikhomhi ite abi eni ẹa mhọli apfe, ee la elemhi irui ali ifufu esẹ na elemhi ekẹ.

39 Itobọ irudunga ọyi enana a rọ kueghie wẹ, ama ọngewẹ ọa kie mie emini Ẹshinẹgba ọ shobọ. 40 Itobọ khi Ẹshinẹgba ọ she mhẹsẹ emini o tinẹ shi ekẹ ẹ khẹ awa, egheghe aghọ e kha kugbe awa ọ, ọ ri awa ali wẹwẹ gba pfo.

12

1 Aborokhia khi ebubu ọtsẹlẹ eyi ingme

§ 11:12 Li zẹ Igbae 15.5; 22.17; 32.12 * 11:13 Li zẹ Igbae 23.4; 1 Okhẹ 29.15; Iwolo 39.12 † 11:17 Li zẹ Igbae 22.1-14

‡ 11:18 Li zẹ Igbae 21.12 § 11:20 Li zẹ Igbae 27.27-29, 39-40 * 11:21 Li zẹ Igbae 47.31; 48.1-20 † 11:22 Li

zẹ Igbae 50.24-25; Okiali 13.19 ‡ 11:23 Li zẹ Okiali 2.2; 1.22 § 11:24 Li zẹ Okiali 2.10-12 * 11:28 Li zẹ Okiali

12.21-30 † 11:29 Li zẹ Okiali 14.21-31 ‡ 11:30 Li zẹ iJosh 6.12-21 § 11:31 Li zẹ iJosh 2.1-21; 6.22-25 * 11:32

Li zẹ Eguẹzọ 6.11-8.32; 4.6-5.31; 13.2-16.31; 11.1-12.7; 1 iSam 16.1-1 Ighie 2.11; 1 iSam 1.1-25.1 † 11:33 Li zẹ iDan

6.1-27 ‡ 11:34 Li zẹ iDan 3.1-30 § 11:35 Li zẹ 1 Ighie 17.17-24; 2 Ighie 4.25-37 * 11:36 Li zẹ 1 Ighie 22.26-27;

2 Okhẹ 18.25-26; iJere 20.2; 37.15; 38.6 † 11:37 Li zẹ 2 Okhẹ 24.21

agbò irudunga e she lina le gasè awa ena, awa tsua emini ẹẹ zu awa odẹ ku-a ali olamhẹ ni e keḗ ti awa je ukhokho. Awa zẹ ni awa ri iregbemie ke na oni unamhi ni a rọshi awa odalo. ² Awa ri ẹlọe shi ijesu egbe ke bino ọli, ọni ọ khi igbaekele ali ọni ọ ri irudunga oyawa gba pfo. Ọni ọ ri itobọ oghẹlẹ oni a rọ shi eke ẹ kẹ ọli, ri egbe mie eghuli na apfida, ọ ri ukpelọe gbe omama ni ọ la apfida ya mẹ. Mena, ọ she shito obita ukpẹkhomhi Eghiele oyi Eshinẹgba. ³ Pfi ukpelọe ke bino lọli ni ọ ri egbe mie ibiselemhi ni mẹ obọ oyi egbọ olamhẹ, ini o khi lọṣe ẹ ni o pfanọ ku ẹ alo.

⁴ Inu-olamhẹ kẹ abọ oye, ọa kie rẹ ramhi oyi eghuli ne. ⁵ Eri a she yele ungmehi iyude ni Eshinẹgba ọ nu ẹ ngme-a, abi imi ọli eni emọse ali eni ikpotoso? Ni ọ lẹ.

“Omi mhẹ, khi ri
 ẹlọe gbe isheshe shi ode
 oyi Onomhūe,

ali a khi zẹ ni
 egbe pfo ẹ-a
 ini ọ sheshe ẹ shi odẹ,

⁶ Irari khi eni Onomhūe
 ọ nono ingme oyewẹ
 ọ sheshe shi ode,

ogbọkpa ni ọ lama
 khi omiọli luẹ khi
 ọọ na osoli.”*

⁷ Ri egbe mie ini a sheshe shi odẹ, eri Eshinẹgba ọọ rielẹ ẹ abi imi ọli. Mhẹ ii, omọ ọnoghuo itali ọa ya sheshe shi odẹ? ⁸ Ini aa sheshe ẹ shi odẹ abi a liẹ sheshe omọ kpa shi odẹ, eri o rọkhasẹ khi waa khi egbegbi omiọli ama omọ ni aa lẹṣe ọni ọ bia li u khi. ⁹ Itawa ena agbọ ẹa ya sheshe awa shi odẹ, ni awa rọ kiele ẹ mu ekpe na wẹ? Elo ọ zẹ ni awa aa ke rọ lili ẹ zẹ ni ọni ọ khi itawa elemhi ayemhẹ ọ li sheshe awa ni awa mhọli egbegbi agbọ?

¹⁰ Ukuku eghẹghẹ itawa ena agbọ ẹẹ sheshe awa shi odẹ abi ọ ti wẹ ẹlọe shi, ama itobọ onete oyawa Eshinẹgba ọ rọ sheshe awa shi odẹ, ini awa nu ọli mhọli okemhi shi ipfuase oyoli. ¹¹ Isheshe shi odẹ okhọghuo ọa ya viọlọ egbe, ama eri ọọ to. O kha ke denẹ, o ri ọni a ligho sẹṣe ingme ẹ ngeli angeli enete, ali ọ gbo mhọli opfomhẹ. ¹² Irarighi, abọ eyẹ ẹ ni o lọṣe ali ikhomhẹgbhẹ eyẹ ẹ ni ẹẹ kpheli rẹrẹrẹ, a zese wẹ-a.† ¹³ A ke kia odẹ ni o sheshe talala, ni a ri eni e cheghẹlẹ awẹ-a ze, ocho ni e rọ ya de.‡ ¹⁴ A rọshẹka odekhode ni a nu ogbọkpa la agbọ opfomhẹ, ni a gbo la agbọ ipfuase, irari khi ogbokhọghuo ni ọa mhọli ipfuase ọa ya mẹ Onomhūe. ¹⁵ A rọshẹka ini onṅẹṣe ọ khi khi ọni okhale oyi

Eshinẹgba ọa ramhi obọ ali a khi zẹ ni iyeselemhi-a o zẹ shi ẹ iteva ni ọọ pfi ingme obe rọ pfuechẹ egbọṣe-a. § ¹⁶ Ogbokhọghuo ọ khi khi ọni ọọ ku itsebọ, wẹṣe onṅẹṣe okhọghuo ọ li abi iṣọ ni ọa mhọli ayemhẹ oyi Eshinẹgba, ni ọ ri itobọ eminale utoghuo kpele ri ugu odiọ oyoli de.* ¹⁷ A lẹṣe khi ẹlẹlẹse, abi ọ ke rọ ọ nono ni lọli mie oni ikhivọṣe, a kie ọli. Itobọ khi ọa ke mẹ asha mu udu pfi, abi ọ tseku ke ri amẹ eviẹ nono ọli.†

¹⁸ Irari khi aa bhale ute ni a doḗ ri obọ ọ ti, onabi ute iSinai ni egbọ iZireni e ke bhale, ni ẹlemhi erali o la a de biobiobio, ni obili ulishi o la, ali ni okiki olitsa o la khili eke, ¹⁹ ali ni akala o la de limhilimhi, ni uruli oniẹmhi o la a ngme, ni egbọ ni ẹ suọ oni uruli e rọ lema oni ungmehi o kpẹṣe aghọ.‡ ²⁰ Itobọ khi ẹa doḗ ri egbe mie ushi ni a shi na wẹ ni ọọ, “Ini o riẹ khia khi ẹlamhakọ ọ ri egbe ti oni ute, a mema ya tonọ ọli echẹ gbe-a.”§ ²¹ Eri emini a mẹ aghọ o lolo ri ulishi mu ramhi ni iMosisi ọ rẹ, “Ulishi oniẹmhi o ga mu mhẹ!”*

²² Ama, mena, a she bhale ute iZayo, ali ẹli oyi Eshinẹgba oni ọ la ọ, iJerusalemu ona iloghie ali obini ilegba oghẹlẹ oyi igeni upfoleli. ²³ A she bhale igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ oyi emodiọ eyi Eshinẹgba, eni a keḗ eva oyewẹ shi iloghie. A she bhale deba Eshinẹgba ni ọ khi ọṣo-ẹzọ oyi egbọ kpa, ali a gbo bhale deba ayemhẹ oyi egbe enete ni a rọ khi eni e gba pfo. ²⁴ A she bhale deba iJesu ọni ọ ri ishobọ onogbọ kọ, a gbo bhale deba ọlia ni a miatṣe ku, ni ẹẹ ngme emini e ti doṣe emini ọlia eyi Ebẹli e ngme.†

²⁵ A mu egbe ẹ ini a khi kie ungmehi oyi ọni ọ nu ẹẹ ngme. Ini eni egbọ ẹa doḗ pfue ọ, abi ẹa rọ ri ungmehi oyi ọni ọ la agbọ tse agua ye wẹ gbe akanya, sẹ u sa khi awa li ya pfue ọ, ini awa aa ri ungmehi oyi ọni ọ rọte idane tse agua ye awa gbe akanya.‡ ²⁶ Eri uruli oyi Eshinẹgba o nighise eke agbọ eghẹghẹ aghọ, ama mena, ọ she shobọ, ọọ, “Ọa khi eke agbọ tse mhi gbo ya nighise utoghuo shi ọ, ama li shi ukhui.”§ ²⁷ Eri ungmehi ni ọọ, “Utoghuo shi ọ,” o rọkhasẹ gboo khi emini a ma nya, khi a ya nighise wẹ, a rue wẹ odẹ-a, ni a bhale ya ẹ khi emini ẹa zẹ nighise e kẹ kpọle.

²⁸ Irarighi, aborokhia khi awa a mie omhẹṣe ni ọa zẹ nighise egbọ, a zẹ ni awa ke kphẹmhi, awa ri ekpe ali ulishi ga Eshinẹgba abi o ti shi, ²⁹ irari khi Eshinẹgba oyawa erali opfufe ọ khi.*

* 12:6 Li zẹ iJobu 5.17; Ekpi 3.11-12 † 12:12 Li zẹ Aza 35.3 ‡ 12:13 Li zẹ Ekpi 4.26 § 12:15 Li zẹ iḂeṣu 29.18

* 12:16 Li zẹ Igbae 25.29-34 † 12:17 Li zẹ Igbae 27.30-40 ‡ 12:19 Li zẹ Okiali 19.16-22; 20.18-21; iḂeṣu 4.11-12; 5.22-27 § 12:20 Li zẹ Okiali 19.12-13 * 12:21 Li zẹ iḂeṣu 9.19 † 12:24 Li zẹ Igbae 4.10 ‡ 12:25 Li zẹ Okiali 20.22 § 12:26 Li zẹ Agai 2.6 * 12:29 Li zẹ iḂeṣu 4.24

13

Ugamhi ni o ghole Eshinegba

¹ A kie ligho ke nono ingme oyi egbe e abi inyoḡhuo. ² A ke sato mie epfese shi owa, a mu we epfese. Irari khi egbo eghuo ee ke ligho, ni e ro mu egbo eghuo epfese, ni e a lese khi igeni e khi ni wewe e mu epfese.* ³ A ke sato eni a mu shi owa ighumha egbe abine khi eri a nu we la agho. A ke sato egbo eni a na osoli egbe abine khi eri a li nu we me oni osoli.

⁴ Omose ali ughue oli e mu ekpe shi angeli oyewe. Omose ali ughue oli e khi li egbe le. Irari khi Eshinegba o ya gue eni e ku itsebo ali eni e kia okia ezo.

⁵ Zobe ni agbo oye o nuata shi oghuemhe ukpago, ze ni emini u mholi o ke khuese e. Irari khi Eshinegba o lo lie,
"Mhi aa tigbe ya ze obo,

mhia ya tsue pfa ghue."†

⁶ Loli o ze ni awa ro ya ri igbedu lie,
"Onomhue o khi

okpaghiobo oyemhe,
mhia ya tigbe na ulishi.

Elo ogbo dobe ya li mhe?"‡

⁷ A pfi eloe bino eni e ralo na e ena elele. Eni e ri irudunga gue ungemhi oyi Eshinegba ye e. A sa je abi e li ngeli ramhi ni e ro ghua, ni a ke khonya irudunga oyewe. ⁸ Ijesu iKirisiti, abeghuo o khi, ode, amo, ali agbo agbo.

⁹ Khi ze ni osese egbholi ododa e tsua e udu vu. Irari khi okhale o ri udu oyawa ze-a, o a khi ni a ri ushi eminale gbe akanya, ni o a kpaghi e eni e rewe gbe akanya obo. ¹⁰ Ama awa mholi atete ni ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba na elemhi owa ugamhi oyi egbo iju e a mholi afu ya rote le emhi iluasobo. §

¹¹ Eri Oni o kpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba oyi egbo iju o o tsua oia eyi elamhako lo elemhi Asha-no-Pfuase ne nya ya ro luase obo shi olamhe irotopfa, ama eri a rue eni idiegbe eyi eni elamhako fie ifui apfe je odagbe ya tose-a.* ¹² Onana o ze ni ijesu o ro li ghu-a shi ikhokho apfe, ni o ro ri oia eyoli ri egbo khi eni e pfuase. ¹³ Irarigho, a ze ni awa le deba li ikhokho apfe ni awa nu oli me omama ni o me. ¹⁴ Irari khi agbo oola, awa aa mholi eoli ni o lao agbo agbo, ama eoli ni o ya bhale awa ri ukpeloe shi eke e khe. ¹⁵ Awa ri irarigho rote ijesu ke ri iluasobo ikueghie na Eshinegba. Ini awa ligho, eri awa pfi otsel shi o khi loli o khi Onomhue. ¹⁶ A khi yelete onete iriele-a, ali ni a gbo ke kpaghi e egbe obo, irari khi enana khi iluasobo ni e lie ti Eshinegba eloe.

* 13:2 Li ze Igbae 18:1-8; 19:1-3 † 13:5 Li ze iDeut 31:6,8; iJosh 1:5 ‡ 13:6 Li ze Iwolo 118:6 § 13:10 Emimi onana o ngme khi, 'Awa mholi atete ni o khi apfida ni ijesu o la ri idiegbe oyoli luasobo. Ama egbo ni ee sa khi iluasobo ni a luase elemhi owa ugamhi oyi egbo iju, e te ya mholi imiepfuase, e a mholi okemhi shi oni atete ona.' * 13:11 Li ze iLev 16:27

¹⁷ A ke su o es o na eni e ralo na e, a ri egbe e tiemhie na omhes e oyewe. Eri e ri ukpeloe shi e egbe abi eni e ya rokhas e abi e li gbe. A ke su o es o na we ni akanya ni ee gbe o ri oghel e na we, ini o khi khi itsua na we, irari khi u wa mholi eleli ni u ya me o. ¹⁸ A ke lema na anye. Anye lese khi udu oyanye o pfuase, anye gbolo e ngeli ke mu ekpe shi egbe anye egbe odekhode. ¹⁹ Mhi gbo ga lolo lema e, a lolo lema Eshinegba o gbo remhe kele nyene egbe bhale deba e. ²⁰ Mhi lema Eshinegba ona opfomhe, oni o ri oia oyi ishobo na agbo agbo rote eghuli guise ijesu Onomhue le, ikhi Orisumha-kia oniemhi oyi isumha ogho. ²¹ O ri eminete nya shi e egbe ni a ro ke ri ele oghuemhe oyoli. O gbo gbe ikanya eni e ti oli eloe shi awa egbe, rote obo oyi ijesu iKirisiti, ni o mholi ufumhi na agbo agbo. Atse.

²² Inyoḡhuo-mhe, mhi lema e, a kuebba ri es o shi oni usomhi irudusho ona, irari khi ebe ni mhi keke ghi e ena o a lolo nuata. ²³ Mhia nono ni a lese khi a she rue iTimoti inyoḡhuo awa o gba ighumha lasele. Ini o kele bhale, mhi ya roli bhale ya me e.

²⁴ A tse eni ee ralo na e nya, ali egbo eyi Eshinegba nya. Inyoḡhuo awa eni e la Itili ee tse e.

²⁵ Okhale oyi Eshinegba o ka nu e nya la. Atse.

Ebe ni iJemhisi O keke

¹ Mhemhe iJemhisi ni mhi khi oni o o qo ya oyi Eshinegba ali oyi iJesu iKirisiti Onomhuē mhia keke ebe ona ghi egbo eni e miesuo, ni e la edeli igbeva eyi egbo iZireni, ni e gbhiaku elemhi eke agbo nya.*

Mhi tse e.

Ke ghele elemhi imufe

² Inyoghuo-mhe, leli oli shi emhi oghelē ini imufe ododa e bhale debe. ³ Irari khi u lese khi ini a da mu irudunga oye fe bino ne, iregbemie oye o ya me asha fu-a shi o. ⁴ Zobe ni iregbemie oye o gbe akanya oyoli pfo, ni a mholi iwomhelo, ni o gba pfo, ni a khi eni ingeli enete eba baku. ⁵ Ama ini ongeē o nono egbhali, o mhila Eshinegba ni o pfo elemhi ro o na ogbokpa, ni qa ya me umha-guekia oyi ogbo. O ya roli na li. ⁶ Ama ini o o mhila, o mholi irudunga ni qa mhuē akhokhomhe, irari khi oni mholi akhokhomhe, eri o li abi izughuse oyi oke oniemhi ni akpepeli o pfi e kia. ⁷ Ogbo oghogho o khi sa khi loli me emhikhoghuo ya mie obo oyi Onomhuē. ⁸ Ogbo ozidu eva o khi, qa ya riēle emini o mu ame.

Epfue ali umhame

⁹ Eni e mie iJesu iKirisiti suo ena umhame e ke ghele irari khi e ma ghale ukpeloe oyi Eshinegba. ¹⁰ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e pfue, e ke ghele ini agbo o ke ti we tiemhile. Irari khi eri epfue e ta a kua abi udodo. ¹¹ Irari khi ini ovo o ngale khi o o to, eri o o tose ebuli a, e khakha-a, idodo eyewe e de kua, isomhotse eyewe o yese a. Igho, oni o pfue o li ya ta kua, abi o li na ya nga na ya tiemhi shi akanya oyoli.†

Imhesē-bino ali imufe

¹² Ikhivose o khi na ogbo ni o kie migha ini o mholi imufe, irari khi ini o dobe ri egbe mie, o ya mie arula oghie oyi agbo na agbo agbo, ni Eshinegba o she shobo khi loli ya ro na eni e nono ingme oyelue.

¹³ Ini a mu ogbo ligho fe bino, o khi lie khi, “Eshinegba o mu mhe e fe.” Irari khi ogbo qa ri onobe ya dobe mu Eshinegba fe, wekhi eri loli o mu ogbokhoghuo e fe bino. ¹⁴ Ama oghuemhe eyawa ni e di awa mu, e ri awa mholi imufe. ¹⁵ Eghēghē agho oni oghuemhe o kha me, o bia olamhe, ini olamhe o fu, khi o te, o bia eghuli.

¹⁶ Inyoghuo-mhe a khi ze ni a di e. ¹⁷ Isomhi-opfa onete kpa ni o gba pfo, idane o te bhale, obini oyi Ita ni o ma ikpa na

idane, o rote e tiemhile. Oni qa ya mu pfi abi aroro ni o o je oola je oobo. ¹⁸ Oghuemhe oyoli o ro ri ungmehi igesikia oyoli ri awa bhale agbo, ini o me asha ri awa khi imomhi eni odode elemhi emini o ma nya.

Isuo-ungmehi oyi Eshinegba ali iroli-gbe akanya

¹⁹ A sato ona inyoghuo-mhe, ogbokpa o kele ke suo ungmehi, ama o khi kele ke ngme unu, o khi gbo kele ke mhuē elemhi ibibi. ²⁰ Irari khi elemhi ibibi oyi ogbo qa ri ogbo o mholi igue-ngeli oyi Eshinegba ²¹ Irarigho, a ti egbe ingeli ichimhi-a ali ingeli ingombe ni e sha e ma-a. A ri egbe e tiemhile na Eshinegba, a ri eloe shi ungmehi oyoli, ikhi oni a ro ko e udu, ni o dobe ya mie e pfuese. ²² A khi khi eni e lese ri eso suo tse ni e di egbe we, a ri ochogho ke ri emini a suo gbe akanya. ²³ Oni o ri eso suo oni ungmehi ni qa riēle emini o ngme, eri o li abi oni o le ya bino egboli ughēgebe abi loli li. ²⁴ O kha bino egboli se, o vu agho le, agho agho o yele abi o li-a. ²⁵ Ama ogbo ni o bino elemhi ushi ni o gba pfo ni o rue ogbo o le, ni o kiele e riēle emini o ngme, ni qa yele-a abi oni ushi o ngme, a ya khivose na li emiemini o riēle kpa.

²⁶ Ini ongē e o rue egboli khi ona ugamhi loli khi, ni qa ro lolo mu elemhi oyoli mhuē kpē, egboli o di. Ugamhi afue o ga. ²⁷ Ugamhi ni o pfuase ni qa mholi ifue ni Eshinegba Ita awa o o mie loli o khi, ni u ro ri ukpeloe khu imi-olimhi ali esamhi-olimhi ini e me osoli. Ali ni ogbo o mu egboli ini agbo o khi ri ichimhi mu oli.

2

A khi zolo egbe e

¹ Inyoghuo-mhe, ini u mie iJesu iKirisiti Onomhuē oyawa ni o mholi ufumhi oniemhi suo, a khi riēle khi onana o kpe mhe ne. ² Ini a fe bhale ya e khi ogbo ni o pfue ni o so ukpekhuili oyi igolu ali ide eni e somhotse, o lo ilega oye le, ali ni a ro gbo me khi ona umhame o so ijeje ide li lole. ³ Ini u ri ekpe na oni o so itsua ni e somhotse ne, ni u ro lie oli, “Bhale ya shito ashini o ti ne,” ni u ro lie ona umhame, “Migha oobo,” okekhia khi eri u we oli, “Shito ekeke epfe awe eyemhe.” O fe ti gho? ⁴ Aa she riēle azolomhe deba egbe e egho? Aa gbolo ri isamhi ebe e gue egbe e ezo egho?

⁵ A ri eso shi mhe eke inyoghuo-mhe, qa khi eri Eshinegba o she ze ena umhame ukpeloe agbo, ni e mholi epfue oyi irudunga, ali ni e mholi okemhi shi ugu eghiele ni o ro shobo na eni e nono ingme oyoli? ⁶ Ama u she me ena umhame bie. Qa khi eri eni epfue e li e le? Qa khi wewe e re e ye ikotu? ⁷ Qa

* 1:1 Li ze iMat 13.55; iMak 6.3; Ika 15.13; iGal 1.19 † 1:11 Li ze Aza 40.6-7

khi wẹwẹ ẹ ri unu ẹ yese eva onete oyi İjesu iKirisiti-a ọni a kugbe ọ?

⁸ Onete wa riẹlẹ ini u ri ushi ni o mu egbe ne nya, ni o la Ebe-no-pfuase gbe akanya, ni ọọ, “Nono ingme oyi ọnuzava oye abi u li nono ingme egbe ẹ.”^{*} ⁹ Ama ini u riẹlẹ azọlomhẹ, u she lamhẹ, ushi o gbo pfa ẹzọ mu ẹ khi ọni ọ gbe ushi-a u khi. ¹⁰ Irari khi ọni ọ da ri ishi nya ghue ni ọ pfi ọọ elemhi ushi oghuo tse, ishi enekpọle nya ọ gbe-a. ¹¹ Irari khi ọni ọọ, “Khi kia okia.” Lọli ọ gbolo ẹ, “Khi gbe ugbeli.” Ini u wa ririẹ kia okia, ni u rọ da gbe ugbeli ne, ogbushia u khi.[†]

¹² A ke ngme ungmemhi, ǎǎ ngeli abi ẹgbọ eni a ri ushi inono ya gue we ẹzọ, ikhi ushi oni o ri ẹpfua a na ogbọ. ¹³ Irari khi Ẽshinẹgba ọa ya mhọli ilẹlemhi na ogbọ ni ọa ya mhọli ilẹlemhi, ẹlẹ ni Ẽshinẹgba ọ rọli ya gue ẹzọ. Irari khi ini u mhọli ilẹlemhi, eri u ya ke ghele ini a re ẹ gue ẹzọ.

Irudunga ali irọ-gbe akanya

¹⁴ Inyoghuo-mhẹ ini ogbọ guele khi lọli mhọli irudunga, ni ọa rọ mhọli irọ-gbe akanya, onete onoghuo o ya li nali? Imiesuo oghoghọ ọa ya dobe tsumhi oli? ¹⁵ Ini a fe bhale ya ẹ khi inyoghuo awa ọni ọmose okekhi ọkpotoso ọa mhọli itsua ni a sọ ali eminalẹ ni ọ ya le ogbẹle. ¹⁶ Ni ọngẹ ọ rọ gueye ọli, “Ke vu, o ya ti ne, Ẽshinẹgba ọ khi zẹ ni ulili ali okiamhi o ne osoli”, ni ọa rọ mhọli emhi khoghuo ni ọ riẹlẹ na, ighe onete ni o riẹlẹ? ¹⁷ Eri o li abine khi ogbọ mhọli irudunga ni ọa rọli gbe akanya. Irudunga luẹghuo tse ni a ri akanya ma, irudunga oni o ghu-a o khi.

¹⁸ Ama a dobe ya me khi ogbọ ọọ li, “U mhọli irudunga, mhẹmhẹ mhi gueye ọli khi irọgbe-akanya mhi mhọli.” Ri irudunga oye khase mhẹ ni ọa mhọli akanya igbegbe, mhẹmhẹ mhi ya ri emini mhi riẹlẹ rọ ri irudunga oye mhẹ khase ẹ. ¹⁹ U miesuo khi Ẽshinẹgba oghuo ọ khi, oo ti gba. Egbegbi ayemhẹ eyi ọkphaghie e mie ona suo, ẹẹ na ulishi, ẹẹ guo. ²⁰ Yeye ọmose ọoyeghe, eri u wa nono ni a gbo gue ọli ke ye, khi irudunga ni ọa mhọli akanya igbegbe, khi afuẹ o khi? ²¹ Ọa khi emini ititawa Aburaamu o riẹlẹ a rọ rọli lie khi ọni ọ pfuase ọ khi, abi ọ rọ rọ omi ọli Aziki luase obo ukhomhi atete?[‡] ²² U me ọli khi irudunga ali irọgbe-akanya oyọli e ga gbe akanya kugbe, emini ọ riẹlẹ o ri irudunga oyọli gba pfo. ²³ Lọli o zẹ khi emini Ebe-no-pfuase o ngme o rọ bhale ya tse ni ọọ, “Aburaamu ọ mie Ẽshinẹgba suo, a leli ọli nali shi ipfuase”, A lu ọli ọmole Ẽshinẹgba.[§]

²⁴ U me ọli egho khi emhi ni ogbọ ọ riẹlẹ a rọ lie khi ogbọ ọna ipfuase ọ khi, ọa khi irudunga tse ogbọ ọ rọ khue pfuase. ²⁵ Igho

o gbo li egbe oyi iRÉ-ǎbu ni ọ khi adegbe. Emini ọ riẹlẹ o rọli khue pfuase odalo oyi Ẽshinẹgba. Abi ọ li mu ẹgbọ iZireni ni e bhale ya ọtkpe eke bino epfese. Ni ọ gbo kpaghie we obo ni e rọ me asha na rọte ode oboese vu.*

²⁶ Irarigho, abi idiegbe ni ọa mhọli ayemhẹ o li khi oni ghua, igho irudunga ni ọa mhọli akanya o li khi oni ghua.

3

Ekpabọ oyi ẹlẹmhi

¹ Emole mhẹ, ẹẹ nya a khi ya khi eni ẹẹ sese, irari khi a lese khi anye ni anye khi eni ẹẹ sese egbo, a ri ẹzọ oni o ze ne nya na ya gue. ² Awa nya awa mhọli ashini awa te pfi ọọ. Ama ini ogbọ ọa pfi ọọ elemhi ungmemhi oyọli ghue, ogbọ ọni ọ gba pfo ọ khi, ni ọ dobe ẹ mhese ni idiegbe oyọli nya.

³ Eri a sọ achi aghekpe unu ni ọ ke suo eso na awa, lọli o zẹ khi awa dobe nga li ẹ je obini o ghole awa. ⁴ Gbo li sa ingme ọkọ oke oniemi bino, ashini o gbẹdi ramhi egho, ni o khia khi akpekpele oniemi o kha riẹ ẹ li, ukuku akhuli, ọni ọọ gua li ọ rọ mu ọli ukhomhi ẹ pfi je obiobini o ghole ọli. ⁵ Igho ẹlẹmhi o li li. Ashini o she ramhi elemhi idiegbe oyi ogbọ, o ma pfi okhorobo.

Sa ọ ghue, abi ukuku akhuere ọ lie ma ere osha. ⁶ Eri ẹlẹmhi o li abi erali. Emhi obe o khi ni o la elemhi idiegbe ogbọ. Eri ọọ yese ogbọ-a nya ode khi ode. Ilimhi iriere oni erali ogho o te bhale ẹlẹmhi.

⁷ Elamhako nya e zẹ ẹ mu abo, ghe ipfeli o, ghe eni ẹ tialo akpidi eke o, ghe elamhako ena oke o, ogbọ ọ dobe ẹ mu we abo. ⁸ Ama ogbọ khoghuo ọa dobe ya mu ẹlẹmhi abo. Eri o li abi osue ẹnye obe ni ọọ gbe.

⁹ Oni ẹlẹmhi awa rọ ọ kueghie Ita awa Ọnqomhẹ. Lọli awa gbo rọ ọ ku itsẹ na egbo ni a rọ khokho Ẽshinẹgba ma.* ¹⁰ Ikuẹghie ali itsẹ ikuku e rọte unu oghuo ẹ lasele. Ọa kha khi igho inyoghuo-mhẹ. ¹¹ Amẹ eni e ti unu ali amẹ ni ẹa ti unu ẹa dobe ya rọte unupfie oyi oke oghuo ke chocho lasele. ¹² Inyoghuo-mhẹ, okhua-eni o fe dobe ya mo udumhi olivu? Wẹkhi eri olomu iba o dobe ya mo udumhi okhua-eni? Igho oke oni ọọ chocho amẹ ugbheli, ọa dobe ri amẹ eni e ti unu ya lasele.

Iku ilẹsingme eva

¹³ Oghuo ọ elemhi ẹ ọ khi ọtsẹgbhẹ ni ọ mhọli ilẹse? Oni ogbọ ọ ri angeli onete oyọli rọli khase, ikhi onete ni ọ ri iregbe-tiemhile ni o rọte ilẹsingme bhale riẹlẹ. ¹⁴ Ama ini u mhọli ayemhẹ ubogbo ali emhi-itoegebe shi udu oye, khi vuse ipfua shi ọ, ni u rọli kie oni igesikia. ¹⁵ İleşingme oghoghọ ọa khi iloghie o

* 2:8 Li zẹ ilẹv 19.18 † 2:11 Li zẹ Okiali 20.13,14; iDẹut 5.17,18 ‡ 2:21 Li zẹ Igbae 22.1-14 § 2:23 Li zẹ Igbae 15.6; 2 Okhe 20.7; Aza 41.8 * 2:25 Li zẹ İjosh 2.1-21 * 3:9 Li zẹ Igbae 1.26

te bhale, ama onayi agbo ona o khi, ni ọa rọte Ayemhe-no-pfuase bhale, elemhi ayemhe oyi okphaghię o te lasele. ¹⁶ Ashini ubogbo ali emhi ituegbe o da la ne, ozughu ali emhi ebe ododa, e ma la akagho. ¹⁷ Ama egbhe ali ilęse ni o te idane bhale, eri o kpe te eke pfuase, o nono opfomhe. Eri ọọ kuegbe-a, o ri egbe ọli ę tiemhile na ogbokpa pfo, o mhọli elemhi-iamhe, o ri umomhi angeli onete ę khasę. Oa ya gbe azeba, o mhọli igesikia. ¹⁸ Eni ę nono opfomhe ni e ri ayemhe opfomhe ri onete ko, ikhięse oyi ipfuase ęę me.

4

A ri egbe ę na Eshinegba pfo

¹ Elo ọọ pfi okhọli ali uwola a na ę? Oa khi itobo oguęmhe, ni e la ę udu nu ę a khọli o ze ni a rọ nu egbe ę khọli? ² Emhi ọọ ghọle ę, ama aa mhọli ọli. A gbe ugbeli, a mhọli ęloe-iamhe ama a dobe mhọli emini ęę ghọle ę. A kha wola, a khọli. Aa ya mhọli emini a nono, irari khi aa mhila Eshinegba. ³ A kha mhila, aa ya me mie, irari khi usamhi obe a rọ shi udu ke mhila, ini a ba me asha ri emini a mhila rọ li agbo shi egbe.

⁴ ęę ni a khi egbo ni e li abi okpotso ni ọọ kia okia, eri aa leše khi ini emhi agbo o ghọle ę doše, khi obe Eshinegba a khi? Onini o da ze agbo ona omole ne, obe Eshinegba o khi. ⁵ Eri u dabi khi afuę Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi, eri ayemhe ni Eshinegba o rọ shi awa egbe ọọ kpe ofuma egbebo, ni o khia khi eri ọọ nono ni awa khi oyi Eshinegba pfo nya. ⁶ Ama eri Eshinegba o khi ma okhale na awa. Onana o ze ni Ebe-no-pfuase o rọ lie, "Eri Eshinegba

o mu okhọli ę vule shi
oni o ti egbe ọli ę nga o.

Ọọ somhi elemhi

oni o ti egbọli ę tiemhile.*

⁷ Ri egbe ę tiemhile na Eshinegba pfo nya. Tseše ku okphaghię o ti kia ne, khi o ya na ne. ⁸ Ti bhale deba Eshinegba, khi o ya ti bhale debe. A kpe abo eye ę-a, ęę ena olamhe, a ri udu oye ę shi eni e pfuase, ęę ezidu-eva. ⁹ Vię osoli, vię oya, mu egia oye mele evię-a, u gbo mu oghele oye pfi bhale iyese udu-a. ¹⁰ Ti egbe ę tiemhile odalo oyi Onomhue, khi o ya ti ę nga.

¹¹ A khi ke yese egbe eva inyoghuo-mhe. Ini u da yese onuzava oye ni a ga mie iKirisiti suọ eva-a ne, ni u rọ da gue ọli ęzo, ushi wa ze ifue, ni u wa gue ęzo. Ini u gue ushi ęzo, wa ke khi oni o ri ushi ę gbe akanya! Ama oni o gue ọli ęzo u ke khi. ¹² Eshinegba lolighuo tse o khi oni o rue ushi na agbo ni ọọ gue ogbo ęzo egbe-a. Lolighuo tse o dobe a tsumhi, ni o dobe a gbe-a. Oghuo u sa khi u khi ni u wa gue ogboese ęzo?

Awa khi ke tono obọ udu

¹³ A suọ mhe, yeye ni u we, "Amo okekhi ako awa ya ye ęoli ona okekhi ogbo, awa ya la oobọ elemhi ukpe oghuo, awa la oobọ gbe akanya ona ali ogbo, awa gbe ukpago tina." ¹⁴ Waa leše emini ogbe na ako o ngme ne, wekhi emini a ya me ako. Se u leše abi agbo oye o ya li? Eri u li abi otughunu ęle uzogbe ni ọọ lasele ukuku eghęęę, o gbo kala-a.† ¹⁵ Eri u kha ri ochogho lie, "Ini o ghọle Onomhue, awa ya la agbo, awa li ona ali ogbo." ¹⁶ Mena eri u wa tono obọ udu, waa ti ipfuabọ nga. Itonobọ-udu eghogho nya ęa gbe akanya.

¹⁷ Irarigho, onini o da leše onete ni o kha rięle ni ọa rọ da rięle ọli ne, olamhe o khi na li.

5

A tse agua ye eni e pfue, ni ęę nase eni ęa pfue.

¹ Ghe ii, ęę eni a pfue, a vię, a vię oya irari osoli ni ọọ bhale na ę. ² ępfue eye ę, e she ke ę, ali khi esele e she re ę ide le. ³ Igolul ali ęlomho eye ę, e she mu oguoghuo-a. Ogguoghuo ni e mu, e ya pfi otselę mu ę, a ya na ę osoli to ọ irari khi u ti ikpago ma leghe na egbe ę ya ramhi memena.* ⁴ Waa fali egbo eni e gbe ikanya ishemhi oye ne ifata ne. ęę vię, ęę wolo. Evię oyi eni e nu ę khieše itsua ishemhi, o she ramhi esọ eyi Eshinegba ni o funę nya ni o mhue ekhọli-okhue na iloghie.† ⁵ Eri u la agbo ę li agbo nyafunyu, u li agbo o tsua kua. Wa le okpo, ali ofolo, u gbędi-a loogho abi ęlamhi ni a mu ya gbe-a. ⁶ U she pfa ęzo ugbeli mu egbo eni ęa mhue abi e li, u gholo we-a. Wewę na, ęa dobe lie khi wewę a lama shi ę o.

Irabomudu elemhi osoli

⁷ Irarigho, inyoghuo, ri abo mudu ramhi ibhale oyi Onomhue. Bino ghue abi ogiale o lie migha khe eghęęę ni ishemhi e la bie. Abi o li ri abo mudu ni otsukpe o de, ni oruame o rọ le. ⁸ Yeye li ligho ri abo mu udu abi ogiale. Lolo ri ukpele shi eke, u migha gbagbagba irari khi ibhale oyi Onomhue o ti bhale.

⁹ A khi ke me umha-guęli oyegbe inyoghuo-mhe, ini a khi gue ę ęzo. Osęzo o ga ti mama awa memena.

¹⁰ Inyoghuo-mhe, a ke khonya emekęguele ni ęę ngme na Onomhue. Eri e ri abo mudu ini o rię khi e ya me osoli. ¹¹ A she kpe leše khi eni a khivose na, anye ę lu egbo eni e ri egbe ę mie. A she kpe suo eko ijubo abi ọọ ri egbe mie tse. A me emini Eshinegba o rięle na li ikpukhokho. Onomhue, ona ilelemhi o khi.‡

* 4:6 Li ze Ekpi 3.34 † 4:14 Li ze Ekpi 27.1 * 5:3 Li ze iMat 6.19 † 5:4 Li ze iDeut 24.14-15 ‡ 5:11 Li ze ijebu 1.21-22; 2.10; iwolo 103.8

¹²Inyoghuo-mhẹ, oni o mu egbe ne nya khi, khi romhi iloghie ali eke agbo ali emhese. Ze ni, "Ii oye o khi ii, u ze ni iye oye, o khi iye." Ini a khi me asha pfa ezọ mu e.[§]

Iromhi ni a ri irudunga so

¹³Ini onge e o la elemhi omunu, o lema Eshinegba. Ini onge e o ghele, o to uwolo ikueghie. ¹⁴Ini onge e o ghua, o ka lu egbhali ni e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti su, ni e so iromhi na li, e ri eva oyi Onomhue ri oili to oli egbe.* ¹⁵Egheghe agho, ni iromhi ni e ri irudunga so, ni o ri oli ze. Ni Onomhue o rote ughuamhi mu oli vule. Ini o lamhe olamhe, Onomhue o ya ro topfa li. ¹⁶Irarigho, a zono olamhe eye ye egbe e, a lema na egbe, ni a re e ze. Eri iromhi oyi ogho ni o la ipfuase o migha a gbe akanya egbegbo.

¹⁷Ogho onabi awa, Elaja o khi. Eri o te ekelemhi udu lema egbegbo. Oo ame o khi ru, ame o mu oni eke elemhi ikpe ese ali ukhukhui.† ¹⁸O gbo lema, oo ame o ru, ame o ru, eke o ri emhi ekomhi ze lasele.‡

¹⁹Ini onge e o pfi egbegbi ode oyi Eshinegba shi eke, no oghese o ro mu oli nyene bhale ukhokho, ²⁰sato o khi, onini o mu ona olamhe rote ode egbhali oyoli pfi, o ya tsumhi ayemhe oyoli obo eghuli, o guese olamhe ebubu na li.[§]

§ 5:12 Li ze iMat 5.34-37 * 5:14 Li ze iMak 6.13 † 5:17 Li ze 1 Ighie 17.1; 18.1 ‡ 5:18 Li ze 1 Ighie 18.42-45
§ 5:20 Li ze Ekpi 10.12; 1 iPit 4.8

Ebe onodode ni iPita O keke

¹ Mhemhe iPita aghiusomhi na kee oyi ijesu iKirisiti mhi keke ebe ona ghi e egbo ni Eshinegba o ze, ni a khi epfese shi elemhi eke agbo, ni a miatse ku asha khi asha eke iPontusi, ali iGalesha ali iKapatosha ali Esha, ali iBitinia. ² Eri Eshinegba ita o ze e abi o li ghole oli shi, o rote ikanya eyi Ayemhe-no-pfuase khuese-a pfuase ni a ke suo eso na ijesu iKirisiti ali ni o ri o lia eyi iKirisiti re e khi egbo oda shi ugamhi oyoli.

Opfomhe ali okhale ni e gbeku o, e ka nu e la.

A kueghie Eshinegba shi Irudushi ni o mhue agbo

³ Awa kueghie Eshinegba, ita ijesu iKirisiti Onomhue. Itobo ilelemhi oniemi ni o mholi na awa o ro rote eghuli guise ijesu iKirisiti le. Onana o ri agbo onogbo ali irudushi ni o mhue agbo na awa. ⁴ Loli o li ri awa ri eloe shi eke e khe ugu ni Eshinegba o ro shi agho o khe egbo eyoli. Iloghie o re we shi ne, ni o khi asha ni ea la ke-a, ni ea la pfueche, wekhi eri e ya taa. ⁵ Eye e eni ugu ena e khi, ikhi ee ni a mholi iregbenga, ni Eshinegba o ri ekpabo eyoli khukhu shi e khe imiepfuese, ikhi imiepfuese ni a ya rokhase ikpukhokho agbo. ⁶ A ze ni onana o ri egbe ke mu e ini o tseku khia khi a ya mholi iyeseudu-a ukuku eghenge eri imheshe bino ebubu ni a ya me. ⁷ Eri a ri ena mu e fe bino ni a me ini egbegbo irudunga oye e o khi. Igotu ni o li opfu-a, erali a ro o mhese oli bino ni a me ini egbegbo o khi. Igbo a ya li mhese irudunga oye ni o mu eloe dose igolu bino, ni a me asha mie ekpe ali ikueghie ali ufumhi ele ni ijesu o ya nyene egbe bhale. ⁸ A nono ingme oyoli, a gbo mie oli suo, aboriekhia khi aa me oli eloe ghue. A mholi ogheloni oniemi ni unu o dobe e ngme. ⁹ Itobo khi u mholi imiepfuese elemhi ayemhe oye, o ze khi a miesuo, a regbenga li.

¹⁰ Eri emekeguele ngme ingme okhale ni o bhale deba e, e kuegbe-a guano bie abi Eshinegba o li ya mie egbo eyoli pfuese, onana o ze ni e ro ngme angme-shi-ekpe oyi oni imiepfuese ona. ¹¹ Ayemhe oyi iKirisiti ni o la emekeguele udu o gueye we abi ijesu o li ya me osoli, neni o ya me ufumhi oniemi, eghenge ni e ro ngme ungememhi ameguele. E roshaka guano ni e lese oghuo o ya khi oni iKirisiti ali abi eni ingme e ga li ya de nyaa. ¹² Eshinegba o rokhase eni emekeguele khi o khi itobo eleli oye we a ro ri emhi ena khase we ama irari oye e. Memena,

eni emekeguele e she gue eni ingme ena nya ye e, abi ekpabo Ayemhe-no-pfuase ni o rote iloghie bhale o li gue we ye we. Eri igeni e lili nono ni we we e li me eni ingme ena.

A ke la angeli ipfuase

¹³ Irarigho, a bino angeli bie ke ngeli ni a mu egbe shi ugamhi oyi Eshinegba, a ke te eloe eke, a ri udu oye e shi isomhelemhi ni a ya me ogbele ni a ya ri iKirisiti khase. ¹⁴ Abi eniye ni ee suo eso na Eshinegba ni o la iloghie, a khi nyene egbe ukhokho je angeli ni u kpe ngeli neni a lese ungememhi oyi Eshinegba. ¹⁵ Lese khi Eshinegba ni o lu e, o ma pfuase ni a li gho mholi ingeli ni e pfuase shi emiemini a ri ele nya. ¹⁶ Ebe-no-pfuase oo, "Ze ni u khi oni o pfuase, itobo khi mhemhe mhi pfuase."*

¹⁷ Ini o khia khi Ita wa lu Eshinegba ini u wa so iromhi, ikhi ita ni o ya ya gbe azeba ini oo gue ezo, ri ekpe ali ulishi ke ga li aborokhia khi opfese eke agbo u khi egbo. ¹⁸ Irari khi a lese khi o khi emhi nabi igolu ali elomho ni ee li opfu-a a ro pfa e shi eke, lase elemhi imu ali angeli afue le, ni eni e bia e e roshi eke na e. ¹⁹ O lia ni e ghale eyi ijesu iKirisiti, ni o khi omi osumha ni o mhue ichimhi, a ro luase obo na awa. ²⁰ Eshinegba o ze oli neni a ma agbo, o gbo ri oli lasele khase egbo ikpukhokho agbo ni awa la ena, irari oye e. ²¹ Obo oyi ijesu a te mie Eshinegba suo ni o te eghuli guise oni ijesu le, ni o gbo ri ufumhi oniemi na li, irarigho a mholi irudunga ali irudushi na Eshinegba.

²² Aborokhia khi a she ri udu eye e khi eni e pfuase egbo, abi a ri ungememhi igesikia a gbe akanya, ni a ro mholi inono na egbe e abi a ga miesuo, a kie ligho ke nono ingme egbe e. ²³ Irari khi ungememhi oyi Eshinegba ni o mhue agbo na agbo agbo a ro ri ele e bia, o khi emini ee pfua a ro ri ele bia. ²⁴ Ebe-no-pfuase o ngme gho khi,

"Eri egbo nya

e li abi ebuli.

Eri isomotse oye we

o li abi udodo.

Ini ebuli o khakha-a,

udodo e de o kua.

²⁵ Ama eri ungememhi

oyi Eshinegba o la o agbo agbo."†

Ona o khi usomhi onete ni a tse abo ye e.

2

Eche ni o mholi agbo ali ushishi no pfuase

¹ A she ri ele e bia, irarigho, khi kono onobe shi elemhi deba ogbo, khi ke lo egbholi, khi ke ngeli ingeli abamemhe, khi ke do ogbokhoghuo okonyo ali khi ke ngme ungememhi yese ogbo-a. ² Ochoghoo, ze ni angeli

* 1:16 Li ze iLev 11.44,45; iLev 19.2; iLev 20.7 † 1:25 Li ze Aza 40.6-9

oye ẹ e li abi oyi emofẹ. Okiamhi egbegbi amẹ inyeli eyi ayemhẹ ni o khi ungmehi oyi Ẹshinẹgba, o ke gbe ẹ. Eni a kha da, o rẹf fu shi imiepfuese, ³ mena ni a she mu Ọnọmhuẹ fẹ bino ni a mẹ ọli mẹ khi ọọ ti.*

⁴Abi a li bhale deba Ọnọmhuẹ ni ọ khi eche nọ mhuẹ agbọ, ni ẹgbọ e kie, ama Ẹshinẹgba ọ zẹ ọli, ọ mu ọli ẹloe. ⁵Ighọ, ẹẹ abi eche ni e mhuẹ agbọ, a rọ tọ owa ayemhẹ, ni a khi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba ni e pfuase, ni a ke luasobo ena ayemhẹ eni e ghọle Ẹshinẹgba, rọte obọ oyi iJesu iKirisiti. ⁶Irari khi Ebe-no-pfuase ọọ,

“A bino khi mhi ri
eche gbe ekẹ shi iZayo,
eche ẹbe ni o mu owa mhuẹ,
ni mhi zẹ ni o mu ẹloe.

Ọni ọ da ri egbe da li ne,
ọa ya mẹ omama.”†

⁷Irari khi eche ona oni o mu ẹloe o khi na ẹẹ ni a mie ọli suọ. Ama eni ẹa mie ọli suọ, o khi, “Eche ni itsona e kie,
ni o tigbe mele oni

o mu ẹloe nẹ nya-a.”‡

⁸“Onana o kie gbo khi
eche ni ebubu ẹgbọ
e ya kholo awẹ shi

ukpokpomhi eche
ni o ya pfi wẹ gbe.”

Itobọ khi ẹa ri ungmehi oyi Ẹshinẹgba gbe akanya e rọ de. Abi o kha li wẹ o li eghọ.§

⁹Ama eni Ẹshinẹgba ọ zẹ a khi, ni a khi ekhemhẹ ni ẹẹ ga Ẹshinẹgba, ushishi na ipfuase, ẹgbọ enayi Ẹshinẹgba, ni a rọ mẹ asha ri ikueghie na ọni ọ rọte alo ebili lu ẹ laselẹ bhale ákpá ni o somhotse oyoli.* ¹⁰Egheghe ni o dọse aa kpẹ khi ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba, ama memena, ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba a ke khi, aa kpẹ mhọli ilelemhi na ẹ, ama memena Ẹshinẹgba ọ she mhọli ilelemhi na ẹ.†

Ighumha eyi Ẹshinẹgba

¹¹Emole mhẹ, mhi lema ẹ, ẹẹ abi epfese ni a la elemhi agbọ ona, a lase oguhemhẹ ni e khi eyi olamhẹ le, ni e mu okhọli ẹ vule shi isamhi eyẹ ẹ ọ. ¹²A kie ke ngeli ingeli enete elemhi ifuabọ oyi ẹgbọ ni ẹa miesuọ. Ini e tseku ẹ zẹ ẹ unu, e kie ke mẹ ingeli enete ni a ngeli, ni e ke kuẹghie Ẹshinẹgba, ogbe ẹle ni ọ ya bhale deba awa.

Iregbe-tiemhie na Enighie ali Ega eyawa

¹³A ri itobọ Ọnọmhuẹ ke ri egbe ẹ tiemhie na eni ẹẹ mhẹse nya ni a mu vule shi iteva ẹgbọ. Okekhı oghie ni ọ funẹ, ¹⁴okekhi igovunọ ni ọni oghie ọọ ghie ọ ke nasẹ eni e pfido, ali e ke kuẹghie eni e riele onete.

¹⁵Irari khi eri Ẹshinẹgba ọọ nono ni a pfi ẹgbọ okhọlọ okpẹ unu, rọte angeli enete ni a ya ke ngeli. ¹⁶A ke ngeli abi ẹgbọ ni ẹa mhọli ọzuode, ama a khi zudigba umha mhọli ọzuode oyẹ ke ngeli ingeli ebe. A ke ngeli abi eni ẹẹ ga Ẹshinẹgba. ¹⁷A ke ri ekpẹ na ogbọkpa. A nono ingme oyi ẹgbọ ni a ga rọ khi ena irudunga. A ke na ulishi oyi Ẹshinẹgba. A gbo mu ekpẹ ẹ na oghie.

¹⁸Ẹẹ ni a khi eni ẹẹ ga, a ri egbe ẹ tiemhi ekẹ na eni e khi ẹga eyẹ ẹ. Ọa khi ẹga ni eri opfomhẹ ngeli deba ẹ tse ama li shi eni ẹ ngeli angeli ni o ze deba ẹ. ¹⁹Ẹshinẹgba ọ ya khivose nẹ ini u ri egbe mie osoli anasemhẹ ni u wa kha me, itobọ khi u lese oguhemhẹ oyi Ẹshinẹgba. ²⁰Eleli onoghwo o la ọ ini ogbọ ọ mẹ osoli shi umha-sueso ni ọ riele? Ama ini u wa mẹ osoli shi onete ni u riele, ni u rọ ri egbe mie ọli, Ẹshinẹgba ọ ya khi vose nẹ shi ọ. ²¹Irari onana Ẹshinẹgba ọ rọ lu ẹ, abi iJesu ọ rọ mẹ osoli na ẹ rọ ri angeli irokokhọ shi ekẹ na ẹ ni a ke deba. A rọshẹka ke deba oni angeli. ²²Ọa lamhẹ olamhẹ okhoghwo, wẹkhi eri a mẹ khi ọ ngme ungmehi egbhọli.‡

²³Abi ẹgbọ e rọ tseku u tsue ọli, ọa tsue wẹ shi ọ. Abi ọ rọ tseku mẹ osoli ọa tsekha wẹ. Ama eri ọ ri egbọli mhọli Ẹshinẹgba obọ, ọni ọ guẹ sọ ẹzọ shi odẹ igesikia.§ ²⁴IKirisiti lolighwo ọ tsua olamhẹ eyawa shi egbe je apfida, ini awa khi ghu eghuli olamhẹ, ama ni awa la agbọ iguẹ-ngeli elemhi ipfuase. Utse ni a kuale ọli o ri awa ze.* ²⁵Eri a kpẹ la agbọ abi osumha ni ọ waa, ama a she mu pfi deba Ọni Ọrisumha-kia ni ọ khi ọni ọ khekhe ayemhẹ o ye.†

3

Angeli oyi ikpotso ni e la ughuẹ ali ọdọ wẹ

¹Ẹẹ ni a khi ikpotso, a nyese ukhomhi na edọ ẹ, ishegho a khi me ongewe ni ọa mie ungmehi oyi Ẹshinẹgba suọ, ni eni edọ ẹ ri itobọ ekpẹ ni a mhọli a na wẹ ali angeli eyi ẹ mu udu pfi, ini aa ke tseku ngme ungmehi unu laselẹ,* ²ini ẹẹ mẹ angeli ipfuase ali angeli ekpẹ ni a ngeli. ³Khi zẹ ni isomhotse oyẹ o rọte akhuẹ idiegebe ri egbe khase, ni a la do itsu shi ukhomhi dolodolo, ali ena igolu isoso ali igbanzo itsua ni e somhotse.† ⁴Ochoghọ, zẹ ni isomotse oyẹ o khi ona ekelemhi udu. Isomhotse ni ọa ya taa, ni o khi ona ikuegbea ali ayemhẹ no pfomhẹ, ni o ghọle Ẹshinẹgba nẹ nya. ⁵Ina ikpotso eni ẹlele ni e ri egbe da Ẹshinẹgba, e li ri egbe wẹ shi isomotse, irari khi e nyese ukhomhi na edọ wẹ. ⁶Abi iSera ọ li mu ekpẹ na ọdọli

* 2:3 Li zẹ Iwolo 34.8 † 2:6 Li zẹ Aza 28.16 ‡ 2:7 Li zẹ Iwolo 118.22 § 2:8 Li zẹ Aza 8.14-15 * 2:9 Li zẹ Okiali 19.5-6; Aza 43.20,21; iDeut 4.20; 7.6; 14.2; iTato 2.14; Aza 9.2 † 2:10 Li zẹ Osia 2.23 ‡ 2:22 Li zẹ Aza 53.9 § 2:23 Li zẹ Aza 53.7 * 2:24 Li zẹ Aza 53.5 † 2:25 Li zẹ Aza 53.6 * 3:1 Li zẹ Ẹfi 5.22; iKolo 3.18 † 3:3 Li zẹ 1 iTimo 2.9 ‡ 3:6 Li zẹ Igbae 18.12

Aburaamu ramhi ni o ro lu oli, onomhuemhe. Imi oni iSera a khi, ini a da ngeli ingeli enete ne, ni aa ro da ze ni ulishi o mu e.†

7 Igho, ee edo, a guē ke ngeli deba ighue ē. A ri iwomheloē nu wē ke ngeli. A leše khi ēa mhuē ekpabo abi ēē. A gbo leše khi eni e na u mhoi okemhi shi isomhopfa oyi isomhelemhi oyi Eshinegba ni o mhōli agbo onogbo e li khi. A guē ri ēloe ke khu wē, ini emhikhoghūo o khi zu iromhi oyēē ode.‡

Ime-osoli shi onete iriele

8 Ozukhomhi ungmemhi oyemhe khi, ee nya a mhōli udu ogūo, a mhōli ilēlemhi na egbe, a nono ingme egbe abi inyoghūo, a viē osoli ke na egbe, a ke ri egbe ē tiemhile. 9 Khi ri onobe fata onobe. Ini ogbo o tsue ē, khi tsue oli shi o, ochoghō sō iromhi onete na li. Itobō khi eri Eshinegba o luē ni u khi ogbo oyoli, ni u le ikhivose ugu. 10 Irari khi,

oni o da a nono

ni lōli mē agbo li

ali ni lōli mhōli

ebubu ogbele enete,

o khi ke ri elemhi oyoli

ngme ingmemhi ebe,

ali ingmemhi egbhōli.

11 O mema ya mē

ingmobe na,

o riele onete.

Oo mema ya ke

nono opfomhe,

o na khu oli.

12 Irari khi eri ukpeloē

oyi Onomhuē o la

egbo eni e guē ngeli egbe,

eso eyoli e khueghie-a

shi iromhi ni ē sō,

ama elemhi e ma bi

Onomhuē deba egbo okhōlo.*

13 Qghuo o ya ri emhi obe li e, ini onete iriele o mema ghole ē? 14 Ama ini u tseku mē osoli shi onete iriele, ikhivose o khi nē. “Khi na ulishi ogbokhoghūo.” 15 Ama a rote ekē elemhi udu oyēē rue iJesu abi Onomhuē oyē ē. A ke mu egbe shi ekē eghegheka, ini ogbokhoghūo o ya mhila e emini irudushi oyēē o migha nga, ni a gue oli yē wē. Ama a ri ipfomhe-udu ali ekpē ke sō wē o.† 16 Zobe ni udu oyē o pfuase ishegho ni eni ē ngme onobe shi angeli onete oyē abi oni o deba iKirisiti, e mē omama ingmemhi ipfueche ogbo-a eyewe. 17 Ini o ghole Eshinegba ni u ro mē osoli shi itobō khi u riele onete, o ti dose khi u mē osoli shi okhōlo ni u riele.

18 Irari khi iKirisiti o ghu-a shi olamhe oyi ogbokpa utoghūo kpe, ikhi lōli ni o pfuase, o mē osoli na ena umhapfuase, ni o ro rue awa bhale ghi Eshinegba. A gbe oli-a alo

gbugbugbu, ama o la agbo elemhi ayemhe, a ri Ayemhe guise oli le bhale agbo. 19 Elemhi ayemhe ni o la, o ro vu ya tse abo usomhi onete oyi Eshinegba yē iyemhe ni e la owa ighumha. 20 Iyemhe ena e khi eni ēa suō eso, abi Eshinegba o ro ri abo mu udu, ni iNoa o ro khali oko-okē oniemhi se. Egbo etu-olale kpele a pfuese elemhi oni amē.‡ 21 Oni amē o migha shi ibatizi, ona o mie ē pfuese memena. Oa khi ilēse khue ichimhi idiegbe-a, ama, imhōli udu ni o pfuase deba Eshinegba ni o tsumhi ē rote irote eghuli guale oyi iJesu iKirisiti. 22 IJesu iKirisiti o she je iloghie, o shito epfe obō obita oyi Eshinegba, o mhese ē na igeni ali afu ali ekpabo ni e la idane.

4

Angeli ni o mu pfi

1 Abi o ro khia khi iKirisiti o she mē osoli idiegbe, a li mu egbe ni a li ya mhōli angeli ogoghō, irari khi oni o da ligho mē osoli idiegbe ne, o ke gbo mhōli emini o ri olamhe ē riele. 2 Rote memena je odalo elemhi agbo oyē, khi gbo zē ni ogūemhe idiegbe oyē o mhese nē, ochoghō, zē ni u ke ngeli abi Eshinegba o li nono oli shi. 3 A she kpe pfuse ukpokpomhi egheghe-a je ukhokho ro o riele emini eni ēa miesuo e riele. A la agbo itsebo ilili, idokonyo, idonyo yesegbe-a, ali idobie, ali ikia-ye-ukue ke da onyo, ali ilitsa igaga. 4 Ama memena, abo e sha wē khi aa ke nu wē a riele ikhiakhiamhi emini ēē riele, e ri itobō igho o tsue ē. 5 Ama khi e mema ya gueye Eshinegba abi e li gbe, oni o ya gue egbo ezo, shi eni e lao ali eni e ghua. 6 Onana o zē ni a ro tse abo usomhi onete yē egbo ni e ghua, ni a ro gue wē ezo abi a li ya gue egbo na agbo ezo, ama eri e la elemhi ayemhe abi Eshinegba o la o.

Guē ri ukpeloē ke khu isomhopfa eyi Eshinegba

7 Egheghe ni agbo o ro ya pfo o she ti ramhi ana. Irarigho, a bino angeli bie ke ngeli ni a dobe toto obō iromhi isoso. 8 Oni o mema mu egbe nē nya khi, a nono ingme egbe ē egbegbo, itobō khi eri inono oo khukhu olamhe ebubu.* 9 A ke mu egbe ē epfese, ni awolo o la. 10 Ogbo o ro ri isomhopfa ni o mhuē ke kpaghie onuzava oyoli obō, o ri igesikia ke ri ēloe khu okhale oyi Eshinegba odekhode. 11 Ini ogbokhoghūo o mhōli ungmemhi ya ngme, o ke ngme ungmemhi oyi Eshinegba. Onini o ya kpaghie ogbo o ro ri itoto ni Eshinegba o ro na li riele oli. Ni a ro bhale ya ē khi a rote obō oyi iJesu iKirisiti ri ikueghie na Eshinegba odekhode. Lōli o

‡ 3:7 Li zē Ef 5.25; iKolo 3.19 * 3:12 Li zē Iwolo 34.12-16 † 3:15 Li zē iMat 5.10; Aza 8.12-13 ‡ 3:20 Li zē

Igbae 6.1-7.24 * 4:8 Li zē Ekpi 10.12

mhōli ufumhi ali ekpabō rōte agbōagbō ya je agbōagbō. Atse.

Ime-osoli irari khi u miesuo

¹² Emole mhe abo e khi sha e shi omufe ni o toto ni a me, abine khi emini aa kpe me ghue a me. ¹³ A ri ochogho ke ghele khi a li nu iKirisiti me osoli ni o me. Eghenge agho ni a mhōli oghelē oniemi, ini a ri ufumhi oyoli khase. ¹⁴ Ini a ri itobō eva oyi iKirisiti eē tsue e, ikhivose o khi ne, irari khi Ayemhe oyi ufumhi ali oyi Eshinegba o nu e la. ¹⁵ Ini u me osoli, khi ze ni a bhale ya e khi itobō khi u gbe ugbeli ali itobō khi u do ighiatō, wēkhi angeli ikpamhika ali itashingme u rō me osoli. ¹⁶ Ama ini u wa me osoli abi oni o miesuo, khi ze ni omama o mu e, ama ke kuēghie Eshinegba irari khi u wa yemhe eva oyoli. ¹⁷ Irari khi eghenge o she ramhi ni iguezo o rō ya rōte Owa oyi Eshinegba ya gbaekele. Ini o te awa egbe gbaekele, se o ke beshi ya li eni eā mie usomhi onete oyi Eshinegba suō egbe? ¹⁸ Abi Ebe-no-pfuase o ngme o li khi,

“Ini o ya munu ni a rō tsumhi
ogbō ni o guē e ngeli,
se o ke bie ya li
egbō okhōlō ni eā mhōli
Eshinegba egbe?”†

¹⁹ Irarigho, eni eē me osoli, abi o li ghōle Eshinegba shi, e ri egbe wē mhōli Eshinegba ni o ma wē ni o ze ri egbe e nga obō. E kie ke gbe ikanya enete.

5

Ude ni a ye Egbhali ali ozele

¹ Mhi lolo ye e ude, eē ni a khi egbhali abi mhemhe mhi li khi ogbhali, ni mhi ri eloe me osoli ni iJesu o me, ni mhi gbo li ya mhōli okemhi shi ufumhi oyoli ini o nyene egbe bhale. ² A ri eloe ke khu isumha eyi Eshinegba ni a rō nga e obō. O ga pfo e udu ke ri eloe khu wē. Oa khi irari eleli ni u ya me o tse, ama abi ogbō ni o mhōli oghuemhe ugamhi oyi Eshinegba. ³ Khi ri itoto mhesē na egbō ni Eshinegba o rō nge obō, ochogho angeli o ye o khi irokhokho ni egbō ke deba. ⁴ Ini iJesu iKirisiti ni o khi Orelōe-khu isumha onofune o bhale, o ya ri arula oghie ni oā tigbe ya taa ne.

⁵ Eē ezele, a li ligho nyese ukhomhi ke na egbhali. Ogbōkpa o ke ti egbe oli tiemhi eke, āā ga egbe e. Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme ghō khi.

“Eshinegba o ma biselemhi
ogbō ni o ti egbōli a nga,
ama o khi e vose na eni
e ti egbewe e tiemhile.”†

⁶ Irarigho, a ri egbe e tiemhile na ekpabō oyi Eshinegba ni e fune, ni o ti e nga idane ini o ramhi oni eghenge. ⁷ A ze o toemhe eye e obo na Eshinegba, itobō khi o ya rue e o le.

⁸ A bino angeli bie ke ngeli, āā tōkpe, itobō khi o be e ni o khi okphaghiē, o kia gasē abi odumhi ni oō khoshe, eri o nono oni o ya mu nyanō le. ⁹ Khi ze oli lo e le! Gbe lighi irudunga oye, itobō khi u lese khi eni e miesuo nabi yeye ni e la elemhi agbō ashakhasha e lili e me osoli enabi enana. ¹⁰ Ini u me osoli ukuku eghenge se, Eshinegba na okhale nya, ni o rōte iKirisiti lu e shi ufumhi oyoli na agbōagbō, o ya riele e ti dose abi o kpe li e egbe. O re toto, o mu e mhōli re gbelighi. ¹¹ Ekpabō o khi oyoli agbōagbō. Atse.

Otse ni o kpukhokho

¹² ISalasi ni mhi rō shi inyoghūo ni o mhōli igesikia o nu mhe keke ebe ona. Eri mhi keke ebe ona ni oā nuē ghi e, rō ri udu shi e o ali ni a rō lese khi emiemini a rie me khi egbegbi okhale oyi Eshinegba na. A mu oli mhue gagaga. §

¹³ Egbō eni e miesuo ni a ze abi eē na eke iBabilō, eē tse e, li shi iMaki ni o limhe egbe abi omimhe. ¹⁴ A ke tse egbe e a ri inono ghele mu egbe. Opfomhe o ka nu eē nya ni a la elemhi iKirisiti la.

† 4:18 Li ze Ekpi 11.31 * 5:2 Li ze iJon 21.15-17 † 5:5 Li ze Ekpi 3.34 † 5:6 Li ze iMat 23.12; iLuk 14.11; 18.14
§ 5:12 Li ze Ika 15.22,40 * 5:13 Li ze Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39; iKolo 4.10; iFile 24

Ebe onuzi-eva ni iPita O keke

¹ Mhēmhe iSamō iPita ni mhi khi oghumha ali aghiusomhi na keē oyi iJesu iKirisiti, mhi keke ebe ona ghi eni e mhōli irudunga nabi oyi anye ni o mu eloe, ni a rōte angeli onete oyi Eshinegba ali iJesu iKirisiti Qmiepfuese rō na wē.

² Okhale ali opfomhe o ka khi oyē rōte ilēse ni a lēse Eshinegba ali iJesu Onomhuē oyawa.

Ulumhi ali uzemhi oyi Eshinegba

³ Itoto oyi Eshinegba o she ri emhikpa ni o ri awa ya ke la agbō irudunga na awa, irari khi awa lēse oni o ri ufumhi ali onete oyōli ti awa mama egbe. ⁴ Eni ekpabō eniēmhi ena o rō rue isomhopfa ni e mu eloe ni o shobō na awa. Ina a bhale ya e khi irari eni isomhopfa ena awa mē asha na pfue epfua ni o la oghuemhe emhi agbō, ni awa mhōli okemhi shi agbō oyi Eshinegba.

⁵ Irarighō, rōsheka ri ingeli enete ma irudunga oye, gbo ri ilēse ma ingeli enete. ⁶ Ri iguē-regbekia she egbe ma ilēse, ri iregbemie ma iguē-regbekia shi egbe, ri angeli irudunga ma iregbemie, ⁷ ri isomhelemhi-inyoghūo ma angeli irudunga, ri inono ma isomhelemhi inyoghūo. ⁸ Irari khi ini u mhōli eni ingeli enana egbe, e ya rē ke zaza, wa gbe akanya elemhi ilēse ni u lēse Onomhuē iJesu iKirisiti. ⁹ Ama oni o da mhōli eni ingeli ena ne, o ya ya mē ekē nuata, eri o zē alo, o she yele-a khi Eshinegba o she kpe khuēse luē olamhe enedio-a pfuase.

¹⁰ Irarighō, inyoghūo-mhe, rōsheka ni uzemhi ali ulumhi oye o migha egbe. Ina u wa lighō, waa ya tigbe dō owe ekē-a wēkhi eri u ya de. ¹¹ Eghēghe aghō Eshinegba o ya khueghie odē Omhēse oyi Onomhuē-a nē lo. Ikhi Onomhuē na agbōagbō Qmiepfuese iJesu iKirisiti oyawa.

A ri esō shi emini Ebe-no-pfuase o ngme

¹² Mhi ya ke yele e le eni ingme ena nya eghēghe kpa. Ina iririē kpe lēse wē, ni a migha gba elemhi igesikia ni a mhōli ena. ¹³ Mhi lēse khi o ti ni mhi yele e eni ingme ena nya le, ini mhi da kie la agbō. ¹⁴ IJesu iKirisiti Onomhuē oyawa o she rō li khase mhē khi ogbele eyēmhe ēa ke bu, khi mhi kelē ya ghua. ¹⁵ Mhi ya rōsheka ri ingme ena nya shi ē odalo ni a ke sato o, ini mhi sō ukhokho gbe.

Eni e ri ukpeloē mē ufumhi oyi iKirisiti

¹⁶ Oa khi okhē egbhōli anye regbenga gue ingme inyenegbe bhale oniēmhi oyi iJesu

Onomhuē yē ē. Alo eyanye anye rō mē ufumhi oyōli. ¹⁷ Anye la aghō ni Eshinegba ita o rō ri ufumhi ali ekpē na li, ni uruli oyi Eshinegba o rō rōte otughunu ni o gē nyanyanya ngme, ni oō, “Omimhe ni mhi nono ingme oyōli na, o ma ghōle mhē.” ¹⁸ Eri anye suō khi oni ungmēmi o rōte idane ngme tiemhile, abi anye rō nu o li la ukhomhi ute no pfuase.*

¹⁹ Ighō anye li mhōli iregbenga shi usomhi ni emekeguele e guele, khi egbe, gbo lo. O ma a ti e egbe ini a ri esō shi oni ungmēmi, itobō khi eri o li abi akpā ni o la alo ebili e gē nyagha, ramhi ni ogbe o rō maghiē alo-a, ni imekē oyi ukpēta na obili-atso o rō gē shi udu o yē. ²⁰ Ozukhomhi oni ungmēmi khi, a lēse khi ungmēmi ameguele okhōghuo o a rōte ilēse oyi omekeguele okhōghuo bhale. ²¹ Irari khi ungmēmi ameguele okhōghuo o a ri imelemhi oyi ogbō bhale ghue, ama Ayemhe-no-pfuase o la egbō egbe gbe akanya rēwē gue usomhi oyi Eshinegba le.

2

Ena Osēsē egbhōli ali epfua oyewē

¹ Abi emekeguele eyi egbhōli e ke li la iteva eyi egbō iZirēni, ighō esēsē egbhōli e ya li la ē iteva. E ya tsua osēsē egbhōli ni oō yese egbō-a lasele ke sēsē egbō, e ga kie Onomhuē ni o dē wē, e ya ri epfua ni o kelē ghi egbewē. ² Ighō ebubu ē e li ya deba odē omama eyi itsebō eyewē, e ri omama shishi oni odē igesikia oyi iKirisiti-a. ³ E ya ri emhi ituegbe rue okhē egbhōli lasele gueyē ē, ni e rō mē asha di ē mie ikpaghō. Eshinegba o she sō wē ezō se agbōagbō, epfua oyewē o migha khē wē odē.

⁴ Irari khi ini Eshinegba o a kesē igeni le abi e rō lamhe deba Eshinegba, ama o ku wē lo ilimhi iririē, o ri iwēghe gē wē abō pfino kulo alo ebili migha khē ogbele isō-ēzō. ⁵ Ina Eshinegba o a pfuase agbō onodio, ama o ri ochikpho oniēmhi pfuse oni agbō olamhe-a, sē ni iNoa ni oō tse abō iguē ngeli ali apfōli oshilua.* ⁶ Ina Eshinegba o pfa ezō mu iSodomu ali iGomora, khi o ri erali tose wē ni e de emue-a, ni o rēwē riēle irōkhokhō abi o ya li egbō ni ēa mhōli Eshinegba egbe.† ⁷ Ni o rō pfuase iLōti, omōse ni o guē ngeli, ni egbō ena umhasuō-eso e ri ingeli ebe nasē ayēmhe.‡ ⁸ Eri oni omōse o a ipfuase onana o viē oya elemhi ayēmhe oyōli eghēghe kpa shi ingeli okhōlo ni oō mē ali ni oō gbolo suō. ⁹ Ina o khi ighō, Onomhuē o lēse abi o liē tsumhi egbō eyōli elemhi imhēsēbino, ali o gbo li lēse abi o li ya pfi egbō okhōlo lo anasēmhe ramhi ogbele isō ezō. ¹⁰ Tete egbō ni e deba oghuemhe idiegbe oyewē ni e ri ukpeloē gbe omhēsē oyi Eshinegba.

* 1:18 Li zē iMat 17.1-5; iMak 9.2-7; iLuk 9.28-35

* 2:5 Li zē Igbae 6.1-7.24

† 2:6 Li zē Igbae 19.24

‡ 2:7 Li

zē Igbae 19.1-16

E mhōli igbedu obe ali ititiegbē. Ulishi ɔa ya mu wē ni e rō ri unu ghi igeni rō yese wē-a. ¹¹ Ama abotseku khia khi eni igeni ena e mhōli ekpabō dōsē eni esēsē egbhōli ena, ɛa ya yese wē-a khāsē Ɔnōmhue. ¹² Eri eni egbō ena ɛē pfi unu-a shi emini ɛa lēsē udi ɔli. Eri e li abi elamhako ni ɛa mhōli egbhali ni a bia, ni a mu ɛ gbolo le tsē. Ighō e li ya pfua abi elamhako. ¹³ Opfuse a rō ya fali wē ota shi oḍe opfuse ni weweghuo e bē na egbewē. Idobiē ɛlē ɔguota gbo, ɛē bino khi o khi agbō ilili, ni o ya khuese idiegbē oyewē. Egbo ebe e khi itobō khi ini e nu ɛ le eminale inono kugbe egbo, eri e kiele ɛ ngeli angeli efiala. ¹⁴ Alo efiala eyi okia, e zē shi ukhomhi, ikpotso ni e ya yemhē shi wē ɔ, e kia bino alo. Okiamhi olamhē ni ɔḡ gbe wē ɔa tigbe ɛ mhōli ukpēsē. Egbo ni udu oyewē ɔa sheshe ɛē di kulo igha olamhē. E she wēna emhi ituegbē shi udu. Elemhi itsē eyi Eshinēgba e la kia. ¹⁵ E she da egbegbō oḍe lase, e wasē oḍe oyewē-a. E she deba oḍe oyi iBelamu omi iBeo vu ni ɔ mhōli ukpoko shi ukpaghō ni ɔ ya mie shi onobe ilili. ¹⁶ Ni akphērē ɔ dese shi angeli olamhē. Akphērē ni o khia khi ɔa kpē mhōli ungmēmhi ɔgbō shi unu, ni ɔ ri uruli ɔgbō nu iBelamu ngme shi angeli ujili. ⁵

¹⁷ Eri egbō ena e li abi okē ni o khakha-a, ali uza ni o bi abi amē ni akpekpeli o pfiolo irarogbe kua. Eshinēgba ɔ she riēle ilimhi irierie shi ekē ɛ khē wē ni e la mē osoli. ¹⁸ Eri ɛē ngme ingmemhi itono obō udu, ali ingmemhi ni e violo, rō rē egbō sato ɔghuemhē idiegbē oyewē, ni e ba di wē nyenē egbe je olamhē. Ikhi egbo ni e lēsē rōte ifuabō eyi egbo ni e la agbō egbhōli pfue. ¹⁹ E shobō ɛpfua na wē, ama wewē ni e shi oni obō onana, e khi ighumha angeli ɛpfua. Irari khi ɔghumha ɔgbō ɔ khi shi emini o da mhēsē na ayemhē oyoli. ²⁰ Irari khi, ini egbo e she da rōte oyese ni o la agbō pfue ne itobō khi e lēsē ifesu iKirisiti Ɔnōmhue, ni e rō gbo ri egbewē na emhi agbō genō ne, ikpukhokho oyewē o kē khōlo dōsē igbaekele oyewē. ²¹ O kha tinē ini ɛa bie kpē lēsē oḍe ipfuasē oyi Eshinēgba lo, khi e lēsē ɔli se, e tigbe sō ukhokho gbe ode ipfuasē oyi Eshinēgba ni a rō na wē. ²² Emini ɔ li wē o rokhasē khi ekpita ona khi igesikia lo, ni ɔḡ,

“Áwá ɔ mu egbe nyenē
gbo ya le ekpa
ni ɔ kpa shi ekē.

Agulu ni a kpe khuēsē-a se,
ɔ gbo mu egbe nyenē
je igbōlo ya pfue.”*

3

Ɔnōmhue ɔ nyenē egbe ɛ bhale

¹ Emōlemhē, ebe onuzi-eva ni mhi kekē ɛ ghi ɛ na, eri mhi ri ebe eva ena ya guise ɛ le ali ni a rō mhōli isamhi eni e te oḍe. ² A sato ingmemhi ni emekeguele ni e pfuasē e ngme ni o she tēsē, ali omhēsē ni Ɔnōmhue Ɔmiepfuese oyawa ɔ mhēsē rōte obō ighiusomhi na kekē eyawa.

³ Onododē, a lēsē khi ogbele ni e kpukhokho, egbo ni e ri ungmēmhi oyi Eshinēgba a li egia e ya lasele. Ɖē li egia ɛē riēle ɔghuemhē idiegbē oyewē.* ⁴ E ya ke liē, “Ighē ibhale ni ɔ shobō khi lo li ya bhale mena? Abi ititawa e te ghulooa, emhikpa e kiele ɛ je odalo abi e li rōte igbaekele agbō la ɔ.” ⁵ Eri e famhi rōli shi iē-eso-a, khi rōte ungmēmhi oyi Eshinēgba a te ma idane, ni a rō gbo rōte amē ri amē ma ekē agbō.† ⁶ Ama, eni amē ena a gbo rō ri ochikpho pfuse egbo na agbō onodiō-a.‡ ⁷ Ama agbō ali idane ni e kie laḡ ogbe-namo, Eghiele oyi Eshinēgba a rō rēwē migha rēwē ɛ khē opfuse oyi erali. Eri a zē wē obō ɔ khē ogbele iguezō ni a rō ya pfuse egbo ɔkhōlo-a.

⁸ Emōlemhē, a khi ye le emhi ɔghuo-a khi, eri ogbeleghuo o li abi ogbele agbele, ogbele agbele o li abi ogbeleghuo ukpēloe oyi Eshinēgba. ⁹ Oa khi eri Eshinēgba ɔ ti egbe ɛ je ukhokho shi emini ɔ rō shobō, abi egbo eghuo e liē sa khi ini emhi ɔḡ ti ekē eri o wu ekē-a egbo. Eri ɔ mema mhōli irabōmudu na ɛ, itobō khi ɔa nono ni ɔgbōkhoghuo ɔ pfua, ama ni ɔgbōkpa ɔ te agbō olamhē mu nyenē. ¹⁰ Ama eri ogbele oyi Ɔnōmhue ɔ ya bhale abi ibhale oyi oghiatō. Oni ogbele, eri idane ɔ ya ri okeke oniēmhi kele-a udemhija. Erali oniēmhi o daghiē emini e la idane nya kua. Ekē ali emhikpa ni e laḡ e kala-a.†

¹¹ Aborōkhia khi a ya lina pfuse emhi nya ena, uwali egbo enabisē a kha ke fē khi? A kha ke la agbō ipfuasē ali agbō Eshinēgba, ¹² abi a li ri ɛloe shi ekē ɛ khē ogbele oyi Eshinēgba, ni awa ke riēle emini o ya rōli bhale pia, ali ogbele ni a ya ri erali pfuse idane-a erali oniēmhi o daghiē emini e la idane-a nyaa. ¹³ Ama emini Eshinēgba ɔ rō shobō, awa migha a khē, ikhi iloghie ali ekē agbō onogbo, ni o khi apfē iguē-ngeli.‡

¹⁴ Irarighō, ɛē emōle mhē, abi a li ri ɛloe shi ekē ɛ khē oni ogbele ena, a zē ni a bhale ya ɛ ɛ shi ingeli ni ɛa mhōli ichimhi ali umhaguekia, ali a la opfomhē. ¹⁵ Ri ɔli shi udu khi irabōmudu ni Ɔnōmhue ɔ mhōli na awa, khi, ni ɔ ba ri egheghe na awa mhōli imiepfuese lo, ɛzēzē abi inyoghuo awa iPōlu

§ 2:16 Li zē iNōba 22.4-35 * 2:22 Li zē Ekpi 26.11 * 3:3 Li zē iJu 18 † 3:5 Li zē Igbae 1.6-9 ‡ 3:6 Li zē Igbae 7.11 § 3:8 Emini a ri onana ngme khi Eshinēgba ɔa deba egheghe gbe akanya. * 3:8 Li zē Iwolo 90.4 † 3:10 Li zē iMat 24.43; iLuk 12.39; i1Tēsa 5.2; Irō 16.15 ‡ 3:13 Li zē Aza 65.17; 66.22; Irō 21.1

ọ kpe li kẹkẹ ọli shi ebe ghi ẹ abi Ẹshinẹgba ọ li ri oni ilẹsingme na li. ¹⁶ Ina ọ kie liẹ kẹkẹ ọli shi ebe, ini ọ da a ngme eni ingmemhi ena ne. Ebe ni ọ kẹkẹ e tsua ingme eghuo ni e lolo ẹ munu irọlo-ogbo-esọ, ni ẹgbọ ni ẹa mhọli ilẹsẹ ali igesikia e kholo ẹ manọ, abi e liẹ khi ma ingmemhi elese ni e la Ebe-nopfuasẹ ni o ya ri epfua ghi wẹ.

¹⁷ Irarigho, emọlemhẹ, abi a ke rọ lẹsẹ onana egho, a mu egbe ẹ ini a khi ya deba ode ẹgbhọli oyi ẹgbọ ena umhasuọ-esọ, ini a khi rọte iguemigha oye ẹ de. ¹⁸ Ama mena awa ke fu shi okhale ali ilẹsẹ ni awa lẹsẹ Onomhuẹ Omiepfuese oyawa ikhi iJesu iKirisiti. Lọli a ri Ufumhi a na agbọagbo. Atsẹ!

Ebe onodode ni Ijoni O keke

Ungmemhi ni o mhōli agbō

¹ Anye keke ungmehi oyi ɔni ɔ ri agbō ɔ na ɔgbō ghi ɛ, ɔni ɔ rōte igbaekele la ɔ. Anye she suɔ ɔli, anye ri alo eyi anye me ɔli, anye bino ɔli, anye gbo ri abo eyi anye ti ɔli.* ² Abi ɔni ɔ ri agbō ɔ na ɔgbō ɔna ɔ rō felɔ lasese, anye me ɔli, anye gbo li pfi ɔtsele shi ɔni agbō na agbōagbō ɔna. Lōli ɔ nu Ita la, ni a rōkhasē anye.† ³ Emini anye me ni anye suɔ, anye gbo liē gueye ɛ, ishegho ni awa kugbe nu Ita ali Omi ɔli iJesu iKirisiti la. ⁴ Eri anye keke ona ni oghelē oyawa o gba pfo.

Okiali elemhi ákpá

⁵ Onana khi usomhi ni anye rōte obo oyi Omi ɔli suɔ, ni anye gue ɛ ye ɛ khi, Eshinēgba khi ákpá, obili okhoghūo ɔa fē la li egbe kpa. ⁶ Awa kha guele khi awa nu ɔli la kugbe ni awa rō kie la elemhi alo ebili ɛ kia, egbhōli awa lo, awa aa la agbō igesikia. ⁷ Ama ini awa la elemhi ákpá a kia, abi lōli ɔli la elemhi ákpá, ona o rōkhasē khi awa nu ɔli la kugbe, ishegho ɔli eyi iJesu Omi ɔli, e khuēse awa olamhē-a pfuasē. ⁸ Ini awa guele khi awa aa mhōli olamhē, egbawa awa a di, awa aa mhōli igesikia. ⁹ Ama ini awa zonɔ olamhē eyawa ye Eshinēgba ni ɔ ri igesikia riēle emhikpa; ɔni ɔɔ riēle emini o te ode ɔ khi, ɔ ya ri olamhē eyawa topfa awa, ɔ khuēse awa umha-pfuasē egbe-a nya. ¹⁰ Ini awa ɛ khi awa aa lamhē, eri awa ri Eshinēgba mele ɔlo-egbhōli-a. Ungmemhi oyōli ɔa la agbō oyawa.

2

IKirisiti, ɔkpaghioɔ ɔyawa

¹ Eniyē eyemhē, ɛɛ mhi keke ebe ona ghi, ini a khi lamhē. Ama, ini a bhale ya ɛ khi ɔgbōkhoghūo ɔ lamhē, awa mhōli ɔni ɔ nu Ita a ngme khē awa shi eke. Lōli khi iJesu iKirisiti ɔni ɔ pfuasē. ² Lōli ɔ khi iluasobo ni a rō shishi olamhē eyawa-a, ɔa khi eyawa tse ama olamhē eyi ɛgbō kpa.

³ Ini awa ri omhēse eyoli ɛ gbe akanya, lōli awa rō ya lēse gboo khi awa lēse ɔli. ⁴ Eni liē khi wewē ɛ lēse ɔli ni ɛa ri omhēse eyoli ɛ gbe akanya, elo-egbhue ɛ khi, ɛa mhōli igesikia. ⁵ Ama ɔnini ɔ da ri ungmehi oyōli da gbe akanya ne, inono oyi Eshinēgba o gba shi ɔli egbe. Ina awa li ya lēse khi awa ali Eshinēgba khi ɔghuo awa khi. ⁶ Eni e da liē khi wewē ɛ kugbe Eshinēgba ɔ ne, e mema ya ke ngeli abi iJesu iKirisiti ɔ liē ngeli.

Ushi onogbō

⁷ Emōle mhē, ɔa khi omhēse olese mhi keke ɛ ghi ɛ, ama onodio lō, ikhi oni a rōte igbaekele rō na ɛ. Oni omhēse onodio ona o khi oni usomhi ni a she kpē suɔ.* ⁸ Aboriēkhi igho, omhēse onogbō mhi keke ɛ ghi ɛ, irari khi a me igesikia oyi oni omhēse ona iJesu egbe, a gbo me ɔli agbō oyē. Itobō khi obili o she ɛ kalaa, oni ákpá oyi igesikia o she ɛ ge. ⁹ ɔnini ɔ da liē khi lōli la elemhi ákpá ni ɔɔ biselemhi inyoghūo ɔli ne, elemhi alo obili ɔ kie la. ¹⁰ ɔnini ɔ da nono ingme oyi inyoghūo ɔli ne, elemhi ákpá ɔ la, emhikhoghūo ɔa la li egbe ni o rōli ya khi owē. ¹¹ Ama ɔnini ɔ da biselemhi inyoghūo ɔli ne, alo obili ɔ la, alo obili ɔ la kia gasē. ɔa lēse obini ɔɔ je, irari khi obili o she zuse ɔli alo.

¹² Mhi keke ebe ona ghi ɛ eniyē, itobō khi a she ri olamhē topfa ɛ itobō eva oyi iKirisiti.

¹³ Mhi keke ebe ona ghi ɛ, ɛɛ ita, itobō khi a she lēse ɔli, ɔni ɔ rōte igbaekele la ɔ.

Mhi keke ebe ona ghi ɛ ozele, itobō khi a she mu ɔni ɔ khi ɔgbō-ɔbe ɔ le.

Mhi keke ebe ghi ɛ eniyē, itobō khi a she lēse ɔni Ita.

¹⁴ Mhi keke ebe ghi ɛ, ɛɛ ita, itobō khi a she lēse ɔli, ɔni ɔ rōte igbaekele la ɔ.

Mhi keke ebe ona ghi ɛ ezele, itobō khi a mhōli ekpabō,

ali khi ungmehi oyi Eshinēgba o la elemhi oyē ɛ,

ali khi a she mu ɔni ɔ khi ɔgbō-ɔbe ɔ le.

Agbō ona o khi ghōle ɛ dōse

¹⁵ Agbō ona o khi ghōle ɛ dōse, wēkhi emhikhoghūo ni e la ɔ. Ini ɔgbōkhoghūo ɔ mhōli ɔghuemhē na agbō, inono oyi Ita ɔa la agbō oyōli. ¹⁶ Irari emhikpa ni e la elemhi agbō, ni e khi, ɔghuemhē olamhē idiegbe, emini ukpēloe o viē shi, ali itipfuabō-nga shi emini ɔ mhōli ali ni ɔ dōbē ɛ riēle. Okhoghūo ena nya ɛa rōte obo oyi Ita bhale, ama agbō ona e te bhale. ¹⁷ Oni agbō ona ali emini e la ɔ ni ɛɛ ghōle ɛgbō ɛ she ɛ dōse, ama eni ɛ riēle ɔghuemhē oyi Eshinēgba e ya la ɔ agbōagbō.

Eni ɛɛ khōli iKirisiti

¹⁸ Eniyē, ukpēse agbō o she ti bhale! A she gueye ɛ khi ɔni ɔ khōli ɔmiepfuese ɔ ya bhale, memena eni ɛɛ khōli ɔmiepfuese ebubu e she bhale agbō. Onana awa rō ya lēse khi ukpēse agbō o she ti bhale. ¹⁹ Eni ɛgbō ena ɛa mema kie kpē khi eyawa, lōli o zē khi e rōte awa iteva vu. Ini e kie kpē khi eyawa

* 1:1 Li zē ijōn 1.1 † 1:2 Li zē ijōn 1.14 * 2:7 Li zē ijōn 13.34

lo, e kha migha. Ama eri uvumhi oyewę o rokhasę khi ęa ku ma awa ọ.

²⁰ Ama Omiepfuese, Oni ọ pfuasę ọ she zę ę, irarigho a she leşę igesikia. ²¹ Oa khi itobo khi aa leşę igesikia mhi ro keke ebe ona ghi ę, ama itobo khi a leşę igesikia, a gbo leşę khi egbholi ọa rote igesikia a lasele.

²² Mena, oghuo ọ khi ọlo-egbhue? Oni ọọ khi iJesu ọa khi oni Omiepfuese, loli ọ khi Obe vule shi Omiepfuese ọ, loli ọ kie Ita ali Omọ. ²³ Aa me ogbokhoghuo ni ọ kie Omọ ni ọ mholi Ita. Oni ọ da mie-obo shi Omọ ọ, ọ li mholi Ita.

²⁴ Zobe ni emini u rote eke suo ọ kie le egbe. Ini o ligho kie le egbe, u ya li kie nu oni Omọ ali Ita la kugbe. ²⁵ Emini ọ shobo na wa na, ikhi agbo na agboagbo.

²⁶ Ingme eyi egbo eni ę nono ni wewę e yewę ę da ode mhi keke ę ghi ę. ²⁷ Ama ęę oye ę, ekpabo Ayemhe no pfuasę ni a mie, o kie la ę egbe, irarigho, aa ke khi eni a seşę. Ama eri Ayemhe oyoli ọọ seşę ę emhikpa, ikhi emini e khi igesikia ni ęa khi egbholi. A ri oseşę oyi Ayemhe ke gbe akanya, a kie nu ọli la kugbe.

Imi Eshinegba

²⁸ Mena, eniyę, a kie kugbe ọli ọ. Ishegho ini ọ feli lasele, awa mholi igbedu ni omama ọa mu awa odalo oyoli, ini ọ nyenę egbe bhale.

²⁹ Ini u leşę khi iKirisiti khi oni ọ migha shi ipfuasę ọ khi, leşę khi oni ọ rięle emini e te ode Omi Eshinegba ọ khi.

3

¹ A bino abi inono ni Ita awa ọ nono awa o li fu ramhi, ni a ro bhale ya ę khi aa lu awa imi Eshinegba! Ni o khia khi igho awa khi! Emini o zę khi egbo na agbo ęa leşę awa khi, ęa leşę Eshinegba.* ² Emole mhe, imi Eshinegba awa khi, ama, awa aa leşę ne, abi awa ya li, ama awa leşę khi ini iKirisiti ọ lasele, awa ya li abi loli, irari khi awa ya me ọli abi ọ li tee. ³ Ogbokpa ni ọ da mholi irudushi ona ne, ọọ mholi oni oguemehe ni ọ ro khi oni ọ pfuasę abi iKirisiti ọ li pfuasę.

⁴ Onini ọ da lamhe ne, eri ọ gbe ushi oyi Eshinegba-a, irari khi olamhe, igbushi oyi Eshinegba-a o khi. ⁵ Ama u leşę khi eri iKirisiti ọ bhale ni ọ ya rue olamhe eyawa vu, ali khi olamhe ọa la li egbe.† ⁶ Irarigho, ogbokpa ni ọ nu ọli la kugbe, ọa ya lamhe ke le. Onini ọ kie da la olamhe ne, ọa fe me ọli ghue wekhi eri ọ leşę ọli.

⁷ Eniyę, a khi zę ni ogbokhoghuo ọ di ę ya de ode-a. Oni ọ da rięle emini o te ode ne, ọ pfuasę, ezeşę abi iKirisiti ọ li pfuasę. ⁸ Onini ọ da rięle emhi olamhe ne, oyi Okphaghie ọ khi. Irari khi te-ekę vu, okphaghie ọ te ę lamhe. Emini o zę ni Omi Eshinegba ọ ro feli

bhale khi, ni ọ ro me asha pfuęche ikanya eyi okphaghie-a. ⁹ Ogbokpa ni ọ da khi Omi Eshinegba ọ ya lamhe, irari khi ukpamhi oyi Eshinegba o la li egbe, ęa ya lamhe irari khi Eshinegba ọ khi Ita we. ¹⁰ Onana o ri ikhioda shi iteva imi Eshinegba ali imi Okphaghie. Enieni ęa da rięle emini o te ode ne ali ni ęa mholi inono na egboşę ne, ęa khi imi Eshinegba.

A nono ingme oyi egbe ę

¹¹ Onana o khi usomhi ni a rote eke suo. Ikhi, awa nono ingme oyi egbe awa.† ¹² Khi li abi iKeni ni ọ khi oyi Ona Okholo, ni ọ gbe Ebeli inyoghuo ọli-a. Elo o zę ni iKeni ọ ro gbe ọli-a? Irari khi emini oni iKeni ọọ rięle, ęa gbe akanya, ama emini inyoghuo ọli ọọ rięle e khi eni e pfuasę.‡ ¹³ Irarigho, o khi sha ę abo, inyoghuo-mhe eni emose ali eni ikpotso, ini egbo na agbo ęa ti elemhi ę. ¹⁴ Awa leşę khi awa she te eghuli lasele je agbo, itobo khi awa nono ingme oyi inyoghuo awa. Onini ọa da mholi inono ne, elemhi eghuli ọ kie la.* ¹⁵ Onini ọ da biselemhi inyoghuo ọli ne, ogbo-ugbeli ọ khi. U leşę khi ogbo-ugbeli ọa mholi agbo oyi Eshinegba shi agbo oyoli.

¹⁶ Ina awa lię leşę emini inono o khi. Eri iJesu iKirisiti ọ ri agbo oyoli bhale, ni e pfuse-a, shi itobo oyawa. Awa kha li rue agbo oyawa li shi eke na inyoghuo awa. ¹⁷ Ini ogbo ọ mholi epfue, ni ọ ro me khi inyoghuo ọli ọ mholi emini o to ọli, ni ọa ro mholi ilelemhi na li, seşę ọ li dobe ya lię khi loli mholi inono oyi Eshinegba? ¹⁸ Eniyę, a khi zę ni awa ri ungmehi ali elemhi ke rięle inono, ama awa ri rięle ali igesikia ke ri inono khaşę. ¹⁹ Ini awa nono ingme oyi egboşę, awa leşę khi igesikia awa la kia, awa mholi udu opfomhe odalo oyi Eshinegba. ²⁰ Abi eni e miesuo, ini udu oyawa o pfa ęzo mu awa, awa leşę khi Eshinegba ọ fu doşę udu oyawa, ali khi ọ leşę emhikpa. ²¹ Irarigho, emole mhe, ini udu oyawa ọa da pfa ęzo mu awa ne, loli awa roo mholi igbedu odalo oyi Eshinegba. ²² Emiemini awa da mhila kpa, awa te obọ oyoli ya mie ọli, itobo khi awa ri ishi eyoli ę gbe akanya ali khi awa a rięle emini e ghole ọli. ²³ Emini ọ mhęşę na awa khi, awa mie Omi ọli iJesu iKirisiti suo, ali awa nono ingme oyi egbe, ezeşę abi iKirisiti ọ li mhęşę na awa.† ²⁴ Eni e ri omhęşę oyi Eshinegba a gbe akanya, eri wewę ali Eshinegba e ga kugbe, Eshinegba ọ li kugbe we ọ. Itobo Ayemhe ni Eshinegba ọ ro na awa, awa ro leşę khi awa kugbe Eshinegba ọ.

4

Ke mu Iyemhe fe bino

* 3:1 Li zę iJoni 1.12 † 3:5 Li zę iJoni 1.29 ‡ 3:11 Li zę iJoni 13.34 § 3:12 Li zę Igbae 4.8 * 3:14 Li zę iJoni 5.24 † 3:23 Li zę iJoni 13.34; 15.12,17

¹ Emole mhe, a khi mie shi iyemhe nya o, ama mu we fe bino ni a me ini obo oyi Eshinegba e te bhale. Irari khi emekeguele eyi egbhōli ebubu e she fiē lasele shi agbō ona. ² Ina a li ya leṣe ini Ayemhe oyi Eshinegba lō; Ayemhe nya ni o da lama khi iJesu iKirisiti o she bhale abi ogbō ne, oyi Eshinegba lō. ³ Ama ayemhe nya ni o da mie-obo shi iJesu o ne, o a rōte obo oyi Eshinegba bhale. Onana o khi ayemhe oyi oni o khōli Omiepfuese, ni a suō khi o o bhale, o she ga la elemhi agbō memena. ⁴ Ama enayi Eshinegba a khi, imi mhe, a she gbo mu emekeguele eyi egbhōli o le, irari khi Ayemhe ni o la e egbe o fu doṣe oyi oni o la elemhi agbō. ⁵ Elemhi agbō eni emekeguele eyi egbhōli egbō e rōte lasele, ingmemhi agbō eṣe ngme, irarigho egbō agbō e rō mie shi emini eṣe ngme. ⁶ Ama enayi Eshinegba awa khi. Onini o da leṣe Eshinegba, lōli o ri eṣo o shi emini anye e ngme. Oni o da da khi oyi Eshinegba ne, o a ya ri eṣo shi emini anye e ngme. Ina awa li eṣe ikhiōda ni o la Ayemhe igesikia ali ayemhe egbhōli.

Eshinegba inono o khi

⁷ Emole mhe, a zē ni awa nono ingme egbe, irari khi obo oyi Eshinegba inono o te bhale. Oni o da mhōli inono, Eshinegba o khi itali ali khi o leṣe Eshinegba. ⁸ Ogbō ni o da da mhōli inono ne, o a leṣe Eshinegba, irari khi Eshinegba khi inono. ⁹ Eri Eshinegba o ri Omi oḷi oṣuoghūo kpe ni o ghie bhale agbō rō ri inono ni o mhōli na awa khase, ini awa a rōte obo oyōli mhōli agbō. ¹⁰ Onana o khi egbegbi inono, o a khia khi eri awa nono ingme oyi Eshinegba, ama eri o nono ingme oyawa, lōli o zē ni o rō ghie Omi oḷi bhale ni o rō luase obo rō shishi olamhe eyawa. ¹¹ Emole mhe, ini o khia khi ina Eshinegba o li nono awa, awa li nono ingme egbe awa. ¹² Ogbōkhoghūo o a me Eshinegba ghue, ama ini awa nono ingme egbe awa, Eshinegba o la agbō oyawa, ali khi, inono oyōli o o gbe akanya ni o nono ni lōli gbe agbō oyawa.*

¹³ Awa ga leṣe khi Eshinegba o la agbō oyawa, irari khi o she ri Ayemhe oyōli na awa. ¹⁴ Ali khi awa me, awa gbo pfi oṣeṣe khi Ita o ghie Omi oḷi ni o rō khi Omiepfuese oyi agbō. ¹⁵ Ini ogbōkhoghūo o mie shi o khi Omi Eshinegba iJesu o khi, Eshinegba o la agbō oyōli, lōli o li la elemhi Eshinegba. ¹⁶ Ishegho, awa leṣe, awa gbo mie shi inono ni Eshinegba o mhōli na awa.

Inono Eshinegba o khi, eni e la agbō inono e nu Eshinegba la kugbe, Eshinegba o li nu we la kugbe. ¹⁷ Ina inono oyōli o liē gbe akanya ni o nono ni lōli gbe agbō oyawa, ni awa rō mhōli igbedu ogbeḷe iguezo, irari khi eri awa li abi lōli ekagbō ona. ¹⁸ Ulishi o la inono. Ama eri inono ni o gba pfo, o o

khu ulishi fiē, irari khi eri egbō eṣe na ulishi Eshinegba itobō khi o ya na we osoli. Oni o o na ulishi o a gba pfo elemhi inono.

¹⁹ Eri awa mhōli inono, itobō khi lōli o kpe nono ingme oyawa. ²⁰ Ini ogbōkhoghūo o o liē, “Mhi nono ingme oyi Eshinegba,” ama o kiele e biselemhi inyoghūo oḷi, oloegbhue o khi. Irari khi ogbō ni o da da nono ingme oyi inyoghūo oḷi ni o o me eḷoe, o a doḷe ya nono ingme oyi Eshinegba ni o a me eḷoe ghue. ²¹ Omheṣe ni iKirisiti o rō na awa na: Eni e nono ingme oyi Eshinegba nya, e mema li nono ingme oyi inyoghūo we.

5

Imuole ni awa mu agbō o le

¹ Onini o da mie shi o ne khi iJesu o khi oni iKirisiti Omiepfuese, Omi Eshinegba o khi, Onini o da nono ingme oyi Ita ne, o li nono ingme oyi omi oḷi. ² Abi awa liē leṣe khi awa nono ingme oyi imi Eshinegba khi, ini awa nono ingme oyi Eshinegba, ni awa gbo rō ri omheṣe oyōli gbe akanya. ³ Ini awa nono ingme oyi Eshinegba egbegbō, awa mema ya ri omheṣe oyōli gbe akanya. Ama omheṣe eyōli e a ya mu unu iroḡbe-akanya.* ⁴ Itobō khi ogbōkpa ni Eshinegba o bia, lōli o doḷe ya mu agbō o le, irudung oyawa o khi oni imuole. ⁵ Oghuo o doḷe mu agbō o le? Ṣe ni ogbō ni o miesuō khi, iJesu khi Omi Eshinegba.

⁶ Ona khi iJesu iKirisiti ni o bhale, rōte iri-ame-batazi, ali rōte oḷia ikushieḷe abi o rō ghua. O a khi rōte amē tṣe, ama li shi oḷia ni o ku shi eḷe abi o rō ghua. Ayemhe o pfi oṣeṣe shi o, irari khi oni Ayemhe oyi igesikia lō. ⁷ Irari khi oṣeṣe eṣe e la o. ⁸ Ayemhe, amē, ali oḷia. Eni oṣeṣe eṣe ena unu oghuo ee ngme. ⁹ Oṣeṣe oyi agbō awa mie e suō, ama oṣeṣe oyi Eshinegba o toto ne. O she pfi oṣeṣe shi ingme oyi Omi oḷi. ¹⁰ Irarigho, ogbōkpa ni o mie Omi Eshinegba suō nya, o mhōli oṣeṣe onana shi udu oyōli. Ama oni o a mie Eshinegba suō, eri o rōli shi olo-egbhōli, itobō khi o a mie shi emini Eshinegba o ngme shi ingme oyi Omi oḷi. ¹¹ Oni oṣeṣe o khi Eshinegba o she ri agbō na agbō agbō na awa. Oni agbō ona o la obo oyi Omi oḷi.† ¹² Irarigho, oni o da kugbe Omi Eshinegba o ne, lōli o mhōli oni agbō oyi Eshinegba ona. Oni o a da kugbe Omi Eshinegba o ne, o a mhōli agbō oyi Eshinegba.

¹³ Mhi she keḷe emhikpa shi elemhi ebe ona ghi e, ni a mie iJesu Omi Eshinegba suo, ni a rō mhōli oḷi shi udu khi a mhōli agbō oyi Eshinegba. ¹⁴ Igbe-udu ni awa a mhōli ini awa la odalo oyi Eshinegba a sō iromhi khi, awa leṣe khi egheḷe kpa ni awa rō mhila li emhikhoghūo abi o ghōle oḷi shi, eri o o suō

* 4:12 Li zē iJoni 1.18 * 5:3 Li zē iJoni 14.15 † 5:11 Li zē iJoni 3.36

awa o. ¹⁵ Irarigho, abi awa ro da lese khi oo su o awa ini awa da mhila emhi ne, awa lese khi awa she mholi emini awa mhila li.

¹⁶ Ini ogbokhoghuo o me khi inyoghuo oli oo lamhe olamhe ni o ri eghuli gbe ogbo, o lema na li, khi Eshinegba ya ri agbo nali. Eni olamhe oyewe e khi olamhe ni o ri eghuli gbe ogbo mhia ngme. Olamhe o la o ni o ri eghuli e gbe ogbo. Oa khi olamhe eghoghohmie a lema shi. ¹⁷ Umha-gueli kpa, olamhe o khi. Ama olamhe o la o ni o ya ri eghuli gbe ogbo. ¹⁸ Awa lese khi oni Eshinegba o bia, o ya lamhe olamhe, irari khi eri Omi Eshinegba o khukhu oli, ini Okphaghe o khi dobe li oli onobe. ¹⁹ Awa lese khi imi Eshinegba awa khi, ali khi Okphaghe o mheshe e na egbo nya ni o lese Eshinegba. ²⁰ Awa gbo lese khi Omi Eshinegba o she bhale elemhi agbo, ali khi o she ri ilese ni awa ro lese oni egbegbi Eshinegba. Ali khi awa kugbe oni Eshinegba ni o khi igesikia o, igho awa gbo li kugbe ifesu iKirisiti ni o khi Omi oli o. Lolighuo kpe o khi egbegbi Eshinegba, ali oni agbo na agbo agbo. ²¹ Eniyeyemhe, a mu egbe e. A khi mholi emini e ku e ali ilitsa gbe.

Ebe onuzi-eva ni iḷḷoni o keke

¹ Mhēmḷe ḡbhali na igbaa oyi eni e mie iḷḷesu iKirisiti suo mhia keke ebe ona ghi e.

Yeḷe ḡkpotso ni Eshineḡba o ze ali imi e, ni mhi nono ingme oyewe mhi keke oḷi ghi. Oa khi mhēmḷeḡhuo tse mhi nono ingme oyee, li shi eni e lese igesikia. ² Eri anye nono ingme oyee, itobo igesikia ni o la anye egbe, ni o kie ya la anye egbe agboagbo. ³ Mhi lema Eshineḡba Ita ali iḷḷesu iKirisiti Omiḷi e ri okhale ali ilelemi ali opfomḷe na awa elemhi igesikia ali inono.

⁴ Egbe ma mu mḷe gba abi mhi ro suo ingme oyi imi e eghuo, ni e la angeli ode oyi Eshineḡba, ni ee rieḷe emini e ḡḷe Ita. ⁵ Irarigho, noḡkpotso, onana oa khi omḷese onogbo ni mhia yeḷe e le, ama oni awa rote eke lese lo. Eri mḷe awa nono ingme egbe awa.* ⁶ Inono ni mhia ngme khi awa mema ya ke ri omḷese oyi Eshineḡba gbe akanya. Oni omḷese abi ee nye a she li suo li rote eke vu khi, ee nye a mema la angeli inono.

⁷ Ebubu eḡbo ni e di eḡbo e she laseli shi asha kpa elemhi agbo, ni ee lie khi iḷḷesu iKirisiti oa li abi oḡbo li bhale agbo. Eḡbo enana nya, eḡbo elo-eḡbhu e khi, e gbo khi eni ee khḷi Omiepfuse. ⁸ Irarigho, a mu egbe e ini emini awa gbe akanya a shi o khi de awa obo-a, ama ni awa khi eni a somhopfa gba pfo.

⁹ Mhi gueye e khi onini oa da mu emini iKirisiti o sese mḷe, ni o da o, oa mhḷi Eshineḡba. Ama onini o da mu emini iKirisiti o sese mḷe ne, o mhḷi Eshineḡba Ita ali Omiḷi. ¹⁰ Irarigho, ini oḡboḡḡḡhuo o bhale debe ni o ro tsua oseḷe olese ni oa khi onana bhale, khi ze oḷi lo owa oyee le, khi ga fe mhḷi ikpaghiobo shi oḷi oni oseḷe. ¹¹ Onini o da mhḷi ikpaghiobo shi onni oḡbo oḡḡḡḡ oseḷe ne, eri o kugbe oḷi o, ni e ga rieḷe oni oḡḷo.

Ungmemhi ni o kpukhokho

¹² Mhi ga mhḷi emhi ebubu ni mhi kha keke ghi e, ama mhi aa nono ni mhi keke we shi ebe. Eri mhi ya ri ochogḡ bhale ya bino e, isheḡḡ ni awa me egbe imi-alo nu egbe ngme. Ni oḡḷe oyawa o vo. ¹³ Imi inyogḷe ni oḡkpotso ni Eshineḡba o ze, ee tse.

* 1:5 Li ze iḷḷon 13.34; 15.12,17

Ebe onuzi-esẹ ni Ijoni O keke

¹ Mhemhe ni mhi khi ogbhali.*

Mhia keke ebe ona ghi omole mhe iGayusi ni mhi nono ingme oyoli egbegbo.

² Omole mhe, mhi so iromhi ne, Eshinegba o ka re ze, ali emhikpa e ke je odalo ne onete abi ayemhe oye o lie je odalo shi o. ³ Egbe ma mu mhe gba abi eni anye ga miesuo eghuo e ro bhale ya bino anye, ni e ro guele khi u ma mu igesikia mhuẹ ali khi u kiele e ngeli angeli igesikia. ⁴ Emhese ẹa la o ni o remhe e ghele, abine khi ini mhi suo khi imi mhe e la angeli igesikia.

⁵ Omole mhe, u ga ri igesikia riẹle emhi ebubu ro kpaghie inyoghuo awa ni awa ga miesuo obo, abi e ririe khi epfese. ⁶ Eni egbo e she gue ingme inono oye ye igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo ni o la akana. Kpekpe kpaghie we obo ni e dobe ri oni okiali ke je odalo abi o li ghole Eshinegba. ⁷ Itobo oni Eva ona, e ro vu oni okiali ona, ni o khia khi ẹa lama mie eni ẹa mie Eshinegba suo ikpaghio. ⁸ Irarigho, awa egbo eyi iKirisiti, awa khi eni e mema ya kpaghie eni egbo eghoghob obo, ni awa kugbe we o gbe oni akanya, shi igesikia.

⁹ Mhi kpe keke ebe ghi igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo ni o la ẹoli oye, ama iDiofisi ni o kie kpe ligho nono ni lolu ralo na eni igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo, ọa lama ri emini mhi gueye ọli gbe akanya.

¹⁰ Irarigho, mhi kha bhale, mhi ya guele emini o riẹle le gboo. Abi o lie gue anye ẹzo, ni o lie kieno egbholi ma anye. Ogho ọa ga bu ọli, ama ọa gbo lama mie apfowa ni awa ga miesuo. Eri o ga khu egbo ni e nono ni wewe e mie we shi owa ya fiẹ igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo.

¹¹ Omole mhe khi ke khonya angeli obe, ama khonya eminete. Oni o da riẹle eminete ne, Omi Eshinegba o khi. Onini o da riẹle onobe, ọa lese Eshinegba.

¹² Ogbokpa oo ngme onete oyi iDemetiriusi. Egbegbi angeli igesikia oyoli o gbo pfi otsela na li. Anye gbo ri otsela oyanye ma o. A lese khi otsela oyanye khi igesikia o khi.

Otse ni o kpukhoko

¹³ Emhi ebubu e la o ni mhi kha keke ghi e, ama mhi aa nono ni mhi keke we shi ebe.

¹⁴ Mhi sa khi mhi ya kele bhale ya me, ni awa me egbe imialo nu egbe ngme. ¹⁵ Opfomhe o ka nu e la. Emole e ni e la oola, ee tse e. Kpekpe tse emole anye nya ni e la oobo, ọtuoghughuo.

* 1:1 Li ze Ika 19.29; iRom 16.23; 1 iKori 1.14

Ebe ni iJudu O kẹkẹ

¹ Mhẹmhẹ iJudu ni mhia ga iJesu iKirisiti, ni mhi gbo khi inyoghuo ijemhisi mhi kẹkẹ ebe ona.*

Eni Eshinegba Ita o zẹ, ni o nono ingme oyewẹ, ni a ri akhukhu oyi iJesu iKirisiti khukhu, mhi kẹkẹ oli ghi.

² Iḽelemhi ali opfomhẹ ali inono ni e gbeku o, e ka khi oyẹ.

Epfua oyi egbo esese egbhọli

³ Emọle mhẹ ni awa ga a ga Eshinegba, o mema ghọle mhẹ ni mhi kẹkẹ ingme imiep-fuese ni awa mhọli shi ebe ghi ẹ, ni mhi rọ mẹ khi o mu egbe nẹ ni mhi ri ebe ya ri udu shi ẹ o, ni a doḽe gbelighi shi oni irudunga ni Eshinegba o rọ nga egbo eyọli obọ agbọagbo kpa. ⁴ Oni irudunga o she la okhena, irari khi egbo ni ẹa ya na ulishi Eshinegba e she kuma awa o ni awa aa lẹṣe. Eni e mu iḽelemhi oyi Eshinegba nyene, khi eri o ri egheghe na wẹ e rọ ke li itsebọ. E kie iJesu iKirisiti ni o khi Oga ali Onomhụe oyawa. O she tẹṣe ni Ebe-no-pfuase o rọ kpẹ te eke ngme oli khi eni e ya pfua ẹḽe iguezo e khi.

⁵ Irari khi ini a ririẹ kpẹ kie lẹṣe ena nya, mhi kie gbolo ẹ yele ẹ le khi Onomhụe o rue egbo eyọli rọte eke ijipiti lasele, ama, ẹḽeṣe, o pfuse eni ẹa lama miesuo ni e la wẹ iteva-a. ⁶ A sato khi igeni ni ẹa mu omhẹṣe ni a rọ na wẹ mhue, ni e lase ashini a rẹ wẹ shi-a. Eri o rẹwẹ shi obili, o ri iwẹghe na agbọagbo gẹ wẹ, o rẹwẹ ẹ khẹ iguezo ona ogbẹḽe ni o fune ni a la ya pfuse wẹ a. ⁷ A sato khi ighọ egbo iSodomu ali iGomora ali eni e la ẹoli ni e mama wẹ e li i ngeli, ni e rọ ku abọ lo itsebọ ali ighue ebe imumu. Eri a na wẹ osoli na agbọagbo, rọ rẹ wẹ riḽe irokhokho, rọ tse agua ye egbo kpa. ⁸

Ighọ eni egbo ena, e li la ẹlena ni o rẹwẹ lamhẹ ri ichimhi mu egbe wẹ, e ri ukpeloe gbe omhẹṣe oyi Eshinegba, e tigbe gbo mẹ igeni na idane bie. ⁹ Egbegbi ageni ni o fune nya ni a lu iMakiẹni o ẹ fe gbudu ri ungmemhi imebie pfueche Okphaghie-a, abi e rọ khẹ olimhi oyi iMosisi, ama eri o lẹṣe liẹ, "Onomhụe o kie ẹ." ¹⁰ Ama eri eni egbo ena e kie pfi itsue ẹ manya egbo shi emini ẹa ririẹ lẹṣe udi oli. Eri e li abi elamhako ni ẹa ya sa. Angeli obe oyewẹ o zẹ ni e rọ pfua. ¹¹ Epfua e ya pfua! Odẹ oyi iKeni e rọte, eri itobọ ukpaghọ ri egbewẹ ni odẹ ni

o ẹ gbe akanya de abi oni iBelamu o riḽe. E nga ẹngọ, abi iKora o li nga ẹngọ, ni o rọ li pfua.* ¹² Egbo ukhimhi elemhi e khi ini e nu ẹ la ukue ni a la le eminale inono. E ri umha a na omama ali ulishi, e rọ nu ẹ a le eminale. Egbewẹ tṣe, e sọ eminale ẹ shi idi. Eri e li abi izza ni akkepeli o tsua kia. Eri e li abi ẹṣa okase ni ẹa ya mọ idumhi, ni a vu a pfia, e khakha. ¹³ Eri angeli oyewẹ o ri egbe a khase abi ofulu okẹ oniemi ni akkepeli o ọ tsughuse. Eri e li abi ikpetata ni ẹ kele-a, ni Eshinegba o ri obili ni o limhi shi eke ẹ khẹ agbọagbo.

¹⁴ Agbhotu ishilia, Enọki o khi ini a rọte Adamu leli oli, ayemhẹ o rọ ngme ingme angme-shi-ekẹ oyi egbo ena, ni o la liẹ, "Ghe khi Onomhụe o ọ bhale, loli ali igeni agbẹḽe agbẹḽe eni e pfuase eyọli, ¹⁵ ni o rọ bhale ya gue ogbọkpa ẹzo, ni o rọ pfa ẹzo mu egbo ebe nya shi ingeli ebe ni e ri odẹ obe ngeli, ali ingmemhi ebe ni e toto ni egbo ebe e ngme deba li." ¹⁶ Egbo awọḽo ali eni ẹe mẹ umha-gueli oyi ogbo e khi, oguemuḽe obe oyi egbewẹ ẹ deba, e ri unu ẹ nyanọ ifeḽe shi osomhi rọ ti egbewẹ nga. E ri ikhomhi akọ ẹ titi egbo, ini o ba mẹ asha ti wẹ egbe.

Itse-agua ali Ude

¹⁷ Ama emọle mhẹ, a sato emini ighiusomhi na kẹẹ eyi iKirisiti Onomhụe e ngme shi eke. ¹⁸ Ee gueye ẹ khi, "Ogbẹḽe ikpukhokho, oguemuḽe ni e ri egbo ẹ li egia, ni e ya ke deba egbueḽe ebe eyewẹ e ya la o." ¹⁹ Eni egbo ena ẹe pfi okemhi shi ẹ iteva. Isamhi agbo, ni udu oyewẹ o gueye wẹ, ẹe deba. Ẹa mhọli Ayemhẹ oyi Eshinegba.

²⁰ Ama ẹe emọle mhẹ, a ke sẹṣe egbe ẹ odẹ irudunga ni o pfuase. A ke lema elemhi Ayemhẹ-no-pfuase ²¹ A la elemhi inono oyi Eshinegba abi a li migha a khẹ iḽelemhi oyi iJesu iKirisiti Onomhụe oyawa ni o rẹ ẹ bhale agbo na agbọagbo.

²² Lẹ elemhi eni e mhue akhokhomhẹ shi irudunga oyewẹ. ²³ Tsumhi egbo ni ẹe nono ni wewẹ e mie iwali oseṣe egbhọli suọ abine khi u wa ti ogbo erali lasele, lẹlemhi egboṣe ni e nono ikpaghiobọ. Ama mu egbe ẹ ini e khi yese li de fillo olamhẹ eyewẹ. ²⁴

Iromhi ikueghie

²⁴⁻²⁵ Awa ri ikueghie na Eshinegba Otsumhi oyawa itobọ iJesu iKirisiti Onomhụe oyi awa! Loli o doḽe ya mu ẹ mhọli ini u khi de, ni o rẹ pfuase, rẹ ẹ ghẹḽe odalo oyọli ni o mhọli ufumhi. Eshinegba, lolighu o futẹ ni a ri ufumhi, ekpe, ekpabọ ali omhẹṣe ẹ na, neni a mẹ igbaekẹle agbo, ghe memena, ali agbọagbo. Atṣe.

* 1:1 Li zẹ iMat 13:55; iMak 6.3 † 1:5 Li zẹ Okiali 12:51; iNọba 14.29-30 ‡ 1:7 Li zẹ Igbae 19.1-24 § 1:9 Li zẹ iDan 10.13,21; 12.1; Iro 12.7; iDeut 34.6; iZaka 3.2 * 1:11 Li zẹ Igbae 4.3-8; iNọba 22.1-35; 16.1-35 † 1:18 Li zẹ 2 iPit 3.3 ‡ 1:23 Abi a li kẹkẹ ona shi ẹḽemhi iGiriki khi. *Khi mhọli emini u ri itsua ni idiege olamhẹ e ri ichimhi a mu li.*

Iroḱhasẹ Ni iḱḱoni o keḱe

Ikhueghie ungmemhi-a

¹ Ebe ona a keḱe imeḱeḱeuele oyi iḱḱesiti shi ni Eshineḱba o ro nali ni e khi emini a ya me ni ode ọa ke nuẹ, ni o roḱe obọ oyi aḱeni roḱhasẹ iḱḱoni ọni ọọ ga oyọli. ² Iḱḱoni o pfi otseḱe shi emhi nya ni o me ni o khi ungmemhi oyi Eshineḱba ali otseḱe oyi iḱḱesiti. ³ Ikhivose o khi na ogbo ni o ya ze ingmemhi eyi imeḱeuele ena, ikhivose o li ya khi na ogbo ni o suọ we, ali ọni o ri emini a keḱe shi o gbe akanya, irari khi oni eghẹḱe ni a ro ya me eni emhi enana nya o she ti bhale. ⁴ Iḱḱoni o ri otseḱe ghi igbaa nya eyi eni e mie iḱḱesiti suọ ishilia ni e la eḱe Esha.

Okhale ali opfomhe o ka khi oyeḱe roḱe obọ oyọli, Ọni o khi loli, ni o kie kpe khi loli, ni o kie gbo ya bhale. Iyemhe ishilia ni e migha odalo ukpeḱhomhi oyoli e li e tse e.* ⁵ Li shi iḱḱesiti ni o khi otseḱe ona igesikia, ọni o te odode mu eghuli o le, ni o mhesẹ na ighie na agbo, o li ri otseḱe ghi e.†

Loli ni o nono ingme oyawa, ni o ri oḱia eyoli rue awa olamhe eyawa le, ⁶ o she ri awa khi ighie ali ekpodalo-ugamhi eyi Eshineḱba ni e ke ga Eshineḱba oyoli ali itali. Ufumhi ali ekpabo e khi eyoli agboagbo ya je agboagbo! Atse.‡

⁷ A ghe i, o ya la
elemhi otughunu
ke bhale,
ukpeḱe nya e ya me ọli,
ghe egbo ni e sọḱo li iwere.
Egbo nya na eḱe agbo
e ya vie oya irari oyoli.

Igho o ya li! Atse.§

⁸ “Mhemhe mhi khi Aafa ali Omega.” Eshineḱba Onomhue Nofune nya o ngme gho, Ọni o khi loli, ni o kie kpe khi loli, ali ni o ya bhale.*

Oni o li abi Omi ogbo

⁹ Mhemhe iḱḱoni ni mhi khi inyoghwo e ni awa ga me osoli, ni awa ga mholi obọ shi omhesẹ ali ni awa kuegbe-a regbemie itobo iḱḱesiti. Abi mhi ro la eḱe ni i la iteva oḱe oniemi ni a lu iPatimosi irari ungmemhi oyi Eshineḱba ali otseḱe oyi iḱḱesiti. ¹⁰ Ayemhe o tiemhile shi me o ogbele oyi Onomhue, mhi suọ uruli na leghe nabi akala ukhokho oyemhe. ¹¹ Oni uruli ọọ, “Keḱe emini u

me shi ebe, ni u rue oḱi ghi igbaa nya eyi eni e mie iḱḱesiti suọ ishilia eni e la eḱe Efesosi, ali iSimirina ali iPagamu ali iTi-atira ali iSadisi ali iFiladefia ali iLaodisha.” ¹² Mhi mu egbe nyene ni mhi me uruli ni o nu mhe e ngme. Abi mhi ro nyene egbe, mhi me ikhuli igolu ishilia ni a ri ikpa ru e nga. ¹³ Ifui eni ikhuli ni a ri akpa ru e nga, mhi me ogbo, “Ni o li abi Omi Ogbo.”† O so itsua na dogo ni e ramhi oḱi imeḱeuele awe, ni o ri ugb-hogbo igolu mu aye. ¹⁴ Ukhomhi ali itu eyoli ee pfuase abi afuolu, ee pfuase pepepe abi otughunu opfowo, ikpamhi alo eyoli e li abi elemhi erali. ¹⁵ Awe eyoli e ge nyagha abi akhuli ide. Uruli oyoli oo de limhilimhi abi ikhoshe oyi utumhi oḱe nofunẹ ni o roḱe ikhomhi eche tu e tiemhile.‡§ ¹⁶ Obita oyoli o mu ikpetata ishilia mhuẹ, itakobi ozalo eva o roḱe unu oyoli lasela. Alo eyoli e ga nyanyanya abi ovọ o khueghie unu-a. ¹⁷ Abi mhi ro me oḱi, mhi de yeshi oḱi awe abi ọni o she ghu-a. Ama o ri obita oyoli nga mhe egbe, oḱo mhe, “Khi na ulishi, mhemhe mhi khi Onodode ni mhi khi ọni o kpe ukhokho.*” ¹⁸ Mhemhe mhi khi Ọni o la agbo, Mhi kpe ghua, ghe kpe khi mhi la agbo agboagbo. Mhi mu oḱe eghuli ali ilimhi mhuẹ obọ.

¹⁹ “Irarigho, keḱe emini u me, emini aa me mena, ali emini a ya me ini oo deḱe. ²⁰ Osheli oyi ikpetata ishilia ni a me mhe obita ali ikhuli igolu ishilia ni a ri ikpa ru e nga na. Eni ikpetata ishilia weḱe e khi eni igeni ena igbaa oyi eni e mie iḱḱesiti suọ ishilia, eni ikhuli ikpa ishilia e khi igbaa nya eyi eni e mie iḱḱesiti suọ ishilia.

2

Ebe ni a keḱe ghi igba eni e miesuọ ena eḱe Efesosi

¹ “Keḱe enana ghi aḱeni na igbaa oyi eni e mie iḱḱesiti suọ ni o la eḱe Efesosi: Enana e khi ingmemhi eyi ọni o mu ikpetata ishilia mhuẹ obita, ni ọọ kia ifuabo eyi ikhuli igolu ni a ri ikpa ru e nga. ² Mhi lese onete ni aa riḱe ali itotobo gbe akanya oyeḱe ali iregbemie oye e. Mhi lese khi aa ya so egbo oḱhọḱ shi iteva oye e, ali khi a she mu egbo ni e lu egbewe ighiusomhi na keḱe fe bino, a me khi egbhọli eḱe lo. ³ A she mhuẹ iregbemie, a ri egbe mie omunu irari oyeḱe, aa ti egbe je ukhokho. ⁴ Ama mhi mholi ona ya gue shi e egbe, khi a she kie inono ni a te eḱe mhuẹ. ⁵ A sato ashini a ti nga ramhi elemhi ayemhe ni a te de. A mu pfi, ni a riḱe emini a kpe te eḱe e riḱe gbo ke riḱe. Ini aa mu pfi, mhi ya bhale deba e ya

* 1:4 Li ze Okiali 3.14; Iro 4.5 † 1:5 Li ze Aza 55.4; Iwolo 89.27 ‡ 1:6 Li ze Okiali 19.6; Iro 5.10 § 1:7 Li ze iDan 7.13; iMat 24.30; iMak 13.26; iLuk 21.27; 1 iTesa 4.17; iZaka 12.10; iḱḱon 19.34,37 * 1:8 Li ze iRom 1.17; Iro 22.13; Okiali 3.14 † 1:13 Li ze iDan 7.13 ‡ 1:15 Li ze Ezik 1.24; 43.2 § 1:15 Li ze iDan 7.9; 10.6 * 1:17 Li ze Aza 44.6; 48.12; Iro 2.8; 22.13

wolo ikhuli ni a ri ikpa ru e nga eye e ashini e la le. ⁶ Ama a mhuē onete ona ni a riele. Eri angeli eyi egbo iNikolaita e kpasē e, ni o khia khi e lili e kpasē mhe. ⁷ Oni o zē esō, o rō suō abi Ayemhē o gue e ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suō nya. ^{*} Oni o da mu o le ne, mhi ya lama na li ni o le ukpamhi oora oyi agbo ni o la Apfe oyi Eshinegba ni o la iloghie.

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iSimirina

⁸ “Keke enana ghi aḡeni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suō na eoli iSimirina.†

“Enana e khi ingmemhi eyi oni o ralo ni o gbo kpe ukhokho, ni o ghu-a ni o gbo bhale agbo. ⁹ Mhi leṣe osoli ali umhamē oyē, ama a mhōli epfue. Mhi leṣe ungmehi opfueche ni egbo ni e lu egbewe iJu ni e a khi, e rō o pfueche e-a, no khia khi egbo owa ugamhi oyi okphaghie e khi. ¹⁰ A khi na ulishi osoli ni o bhale na e. A ghe i, okphaghie o ya pfi eghuo lo ogba ighumha ni a mu e fe bino, a ya nasē e ogbele igbe. A mu irudunga oyē mhuē ramhi eghuli, eghēghe agho, mhi ya ri arula oghie agbo na e. ¹¹ Oni o zē esō, o rō suō abi Ayemhē o gue e ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suō nya. Oni o da mu o le ne, eghuli ni uzewa o ya ramhi oli egbe.‡

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iPagamu

¹² “Keke ona ghi aḡeni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suō na iPagamu.

“Enana e khi ingmemhi eyi oni o mhōli itakobi ozalo-eva ni o lolo e mu. ¹³ Mhi leṣe ashini a la, ikhi ashini okphaghie o ri ukpekhomhi oyoli shi. Ama a kie mu eva oyemhē mhuē. Aa kie irudunga ni a mhōli na mhe. Gbo li shi eghēghe oyi Atipasi, ni o khi otsele oyemhē ni o migha shi igesikia, ni a gbe-a shi ifu apfe oyē ashini okphaghie o ngeli. ¹⁴ Ama mhi mhuē ikuku ingme shi e egbe. A mhōli egbo eghuo iteva oyē ni e mu osesē oyi iBelamu mhuē. Lōli o sesē oghie iBalaki o di egbo iZireni lo olamhē. Eri o gueye wē e le eminale ni a rō luasē obo na ikhumhi ali e ke ku itsebo. [§] ¹⁵ Igho a gbo mhuē egbo ni e mu osesē oyi iNikolaita mhuē. ¹⁶ Irarigho, a mupfi. Ini o a khi igbo, mhi ya kele bhale ya ri itakobi ni o la mhe unu nu wē khōli. ¹⁷ Oni o zē esō o rō suō abi Ayemhē o gueye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suō nya. Oni o da mu o le, mhi ya ri ibuledi eghuo ni a rō sheli na li le. Mhi gbo li ya ri eche opfopfo na li ni a keke eva onogbo

shi, ni ogbo okhoghuo o a leṣe, se ni ogbo ni o mie oni echei.*

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iTiatura

¹⁸ “Keke ona ghi aḡeni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suō na eoli iTiatura: Enana e khi ingmemhi eyi Omi Eshinegba ni o mhuē ikpamhi alo ni e gē abi elemhi erali, ni awe eyoli e li abi ide. ¹⁹ Mhi leṣe ikanya eye e, abi a li mhōli inono ali irudunga ali abi a li ga egbe e ali iregbemie ni a mhōli. A gbolo e rieṣe memena doṣe abi a te eke li. ²⁰ Ama mhi mhuē ingme onana ni mhi ya gue shi e egbe. A mie oni okpotso iJezebē ogbo lama, oni o lu egboṣi omekēguele. Rōte osesē oyoli o te di eni eḡ ga eyemhē ya lo itsebo, ni e gbolo a le eminale ni a rō luasē ikhumhi.† ²¹ Mhi she ri eghēghe na li ni o rō mupfi lase itsebo eyoli le, ama o a ghole oli. ²² A ghe i, mhi ya ri ughuamhi pfi oli gbe she ukpho osoli, mhi ya pfi egbo ni e mu oli kia okia lo osoli, seḡ ni e mupfi lase ode okhōlo oyoli le. ²³ Mhi ya ri eghuli gbe imōli, eghēghe agho eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suō e ya leṣe khi mhemhē khi oni oḡ bino udu ali isamhi eyi ogbo. Mhi ya fali e ota abi ogboḡbo o li gbe.‡

²⁴ “Ama eḡ ni e kpole shi eoli iTiatura ni e a lama mu osesē eyi iJezebē mhuē, ni aa lama wēna owēna eyi okphaghie ni eḡ lu osheli ni e limhi, mhi aa ya khi omhesē olese nga e ike. ²⁵ A leṣe mu emini a mhōli mhuē obo egbegbo ya ramhi ni mhi rō e bhale. ²⁶ Oni o mu o le, ni o ri oghuemhē oyemhē gbe ya ramhi ukpesē, mhi ya ri ishishi nali ke mhesē shi. ²⁷ O ya ri akhuli mhuē obo ke mhesē na wē, o ya guoghō wē-a abi a lie ma ekhe. [§] ²⁸ O ya mhōli afu onabi mhi rōte obo oyi Itamhē mie. Mhi gbo ri ukpētata anukpesumegie na eluzogbe na li.

²⁹ “Oni o zē esō, o rō suō abi Ayemhē o gueye eni igbaa nya oyi eni e mie iJesu iKirisiti suō.

3

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iSadisi

¹ “Keke ona ghi aḡeni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suō na eoli iSadisi.

“Enana e khi ingmemhi eyi oni o mu iyemhē ishilua eyi Eshinegba ali ikpētata ishilua mhuē. Mhi leṣe ikanya eyeḡ. A mhōli eva onete abi ezeḡe khi a la agbo, ama eri a ghua. ² A guale ni a zese emini o kpō e le-a ni e nono ni e ghua. Irari khi mhi me ikanya eyeḡ khi e a gba pfo odalo oyi

* ^{2:7} Li zē Igbae 2.9; Irō 22.2; Ezik 28.13; 31.8 † ^{2:8} Li zē Aza 44.6; 48.12; Irō 1.17; 22.13 ‡ ^{2:11} Li zē Irō 20.14; 21.8 § ^{2:14} Li zē iNōba 22.5.7; 31.16; iḌeṣ 23.4; iNōba 25.1-3 * ^{2:17} Li zē Okiali 16.14-15; 16.33-34; iḶon 6.48-50; Aza 62.2; 65.15 † ^{2:20} Li zē 1 Ighie 16.31; 2 Ighie 9.22,30 ‡ ^{2:23} Li zē Iwolo 7.9; ijere 17.10; Iwolo 62.12 § ^{2:27} Li zē Iwolo 2.8-9

Eshinegba oyemhe. ³ A ri itobo igho sato emini a she mie ni a suo, a ri oli gbe akanya, a mupfi. Ama ini aa da guale, mhi ya bhale abi oghiatu, aa ya lese egehe ni mhi ro ya bhale na e.* ⁴ Abi o kie li ena, a kie mhuē egbō eghuo eoli iSadisi ni e ri ichimhi mu itsua eyewe. E ya so itsua epfopfo nu mhe kia, irari khi e te o. ⁵ Oni o mu o le, igho o li ya so itsua epfopfo. Mhi aa ya shishi eva oyoli ebe ni a keke eva oyi eni e ya mhōli agbo na agbōagbo shi-a. Ama mhi ya ngme ingme oyoli le khasē itamhe ali igeni eyoli.† ⁶ Oni o ze esō, o ro suo emini Ayemhe o gueye eni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya.

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iFiladefia

⁷ “Keke ona ghi ageni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eoli iFiladefia. Ena e khi ingmemhi eyi oni o pfuase, ni o khi igesikia, ni o mhōli okpe oyi iDefidi. Oni o kha khueghie-a, ogbō o a la o ni o dobe ya khukhu, oni o kha khukhu, ogbō o a dobe khueghie-a.† ⁸ Mhi lese ikanya eye e. A ghe i, mhi she khueghie ode-a shi eke na e, ni ogbō o a dobe ya khukhu. Mhi lese khi ukuku itoto a mhōli, abotseku khi igho, a kie ri ungemhi oyemhe e gbe akanya, aa tigbe kie eva oyemhe. ⁹ A ghe i, mhi ya ri eni e la owa ugamhi oyi okphaghe ni e lu egbewe iju ni o kha khi egholi e lo, bhale ya nyese ukhomhi shi e ufuege ni e lese khi mhi nono ingme oye. § ¹⁰ Irari khi a ri omhese oyemhe gbe akanya ni o gueye e a ri irabomudu ri egbe mie, mhi ya rue e imufe le, ni o o bhale eke agbo nya. Imufe ni o ya mu egbō na agbo nya fe bino. ¹¹ Mhi ya kele bhale. Mu emini u mhōli mhuē toto, ini ogbokhoghuo o khi mie e arula oghie oye. ¹² Oni o da mu o le ne, mhi ya rōli khi ochē elemhi Owa ugamhi oyi Eshinegba oyemhe. Oa ya tigbe rote agho vu. Mhi ya keke eva oyi Eshinegba oyemhe shi oli egbe, li shi eva oyi eoli oyi Eshinegba oyemhe ni o khi iJerusalemu onogbo, ni o rote Eghiele oyi Eshinegba oyemhe e tiemhile ali eva onogbo oyemhe.* ¹³ Oni o ze esō, o suo emini Ayemhe o gue e ye eni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya.

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iLaodisha

¹⁴ “Keke ona li ghi ageni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eoli iLaodisha. Enana e khi ingmemhi eyi Atse, ni o khi otsele oni o ze ri egbe e nga, ni o khi igesikia, oni o mhese e na emini Eshinegba o ma

nya.† ¹⁵ Mhi lese ikanya eye e khi, aa mhuē utomhi wekhi eri a pfo. O kha ti ini a khi oghuo o lo. ¹⁶ Irarigho, itobo khi a rimhe, ni aa ro to wekhi eri a pfo, mhi ya rote unu oyemhe to e pfia. ¹⁷ Irari khi a lie, ‘Mhi pfue, mhi she ti epfue ma, mhi aa ke mhuē emini o to mhe.’ Ama aa lese khi egbō eyemhe a khi, eni a vie osoli e na, ena umhamē, ni e khi ezalo ali ebanōa. ¹⁸ Irarigho, mhia ye e ude ni a nu mhe de elomho ni a ri erali nye-a ini a mele eni e pfue-a, ni a mhōli itsua epfopfo ni aa so, ni a ro khukhu irumheba omama eye e. Ni mhi ri ogugu na e vi shi alo ni a ke me eke. ¹⁹ Egbō ni mhi nono ingme oyewe, mhi ya dese, mhi gbo sheshe we shi ode, irarigho a mhuē omuegbe ni a mu nyene.‡ ²⁰ A ghe i! Mhi migha ode mhia kpeli obō o, ini ogbokhoghuo o suo uruli oyemhe ni o ro khueghie-a na mhe, mhi ya lo le, mhi nu oli le, o nu mhe le. ²¹ Oni o mu o le, mhi ya lama na li ni o nu mhe shito ukpekhomhi oghie oyemhe, ezeze abi mhemhe mhi li mu o le ni mhi nu Itamhe shito ukpekhomhi oghie oyoli. ²² Oni o ze esō, o ro suo emini Ayemhe o gueye eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.”

4

Ugamhi na iloghie

¹ Abi mhi ro me ena dose se, mhi ke gbo me imeke olese. Mhi me khi ode o khueghie-a shi iloghie, mhi suo khi uruli ni o kpe nu me mhe ngme abi akala. O o mhe, “Bhale odane ana, khi mhi ya re khasē emini a ya me ini ena e dose se.” ² Utoghuo kpe mhi la elemhi Ayemhe, mhi me odalo oyemhe khi ukpekhomhi o migha iloghie, khi ogbō o shito nga o. ³ Oni o shito o, o li abi eche ni o o ge ni a lu ijasipa ali ikaneliani. Ogaji ni o li abi eche ughegbe ni a lu emeradi o vi gasē oni ukpekhomhi.* ⁴ Ipekhomhi uye ali ene elese e la gasē oni ukpekhomhi. Egbhali uye ogbō ali aane e shito eni ikpekhomhi. E so itsua epfopfo, e rughu irula oghie igolu shi ukhomhi. ⁵ Rote oni ukpekhomhi oghie, inyamhisalo amē ali ingmolo oyi akphala e te o o lasele. Rote oni ukpekhomhi oghie ikpa ishilua e lala ni e khi Ayemhe ishilua eyi Eshinegba.† ⁶ Ali khi oni ukpekhomhi khi emini o li abi oke ighegbe oniemi o la odalo oli ni o pfuase ni a te e me eke gboo.

Elamhako aane ni e mhuē ayemhe ni e ze alo gasē egbe odalo ali ukhokho, e le gasē oni ukpekhomhi oghie rōli shi iteva. ⁷ Emini o mhuē ayemhe onodode o li abi idu, onuzava

* **3:3** Li ze iMat 24.43-44; iLuk 12.39-40; Iro 16.15 † **3:5** Li ze Okiali 32.32-33; Iwolo 69.28; Iro 20.12; iMat 10.32; iLuk 12.8 ‡ **3:7** Li ze Aza 22.22; iJobu 12.14 § **3:9** Li ze Aza 49.23; 60.14; 43.4 * **3:12** Li ze Iro 21.2; Aza 62.2; 65.15 † **3:14** Li ze Ekpi 8.22 ‡ **3:19** Li ze Ekpi 3.12; Iburu 12.6 * **4:3** Li ze Ezik 1.26-28; 10.1 † **4:5** Li ze Okiali 19.16; Iro 8.5; 11.19; 16.18; Ezik 1.13; Iro 1.4; iZaka 4.2 ‡ **4:7** Li ze Ezik 1.22.5-10; 10.14

o li abi ena, onuzase o ze alo abi ogbo, onuzi-aane o li abi akpa odegbe ni oo fiata.[†] 8 Eni elamhako aane ena e mholi ipfua esesa esesa, e mholi ikpamhi alo gashe idiegbe, li ghe elemhi ipfua eyewe, Ele oguota ali ele iyose e a tige e yemhe-a, eri e lese lie,

“Ipfuase, ipfuase, ipfuase
khi Eshinegba Onomhue
Nofune nya,

Oni o khi loli,
ni o kie kpe khi loli,
ali ni o ya bhale.”[§]

9 Ini eni elamhako aane egbo e da ri ufumhi ali ekpe ali ikpemhi na oni o shito oni ukpekhomhi oghie ne, ni o la o a le ele na agboagbo, 10 eni egbhali uye ogbo ali aane egbo, e de ya yeshi na oni o shito oni ukpekhomhi, e ri kphemhi na oni la o a le ele na agboagbo. E gueghie irula egchie eyewe shi eke odalo oni ukpekhomhi oghie, ee lie.

11 “U teo Onomhue ali

Eshinegba oyanye,
Ni o mie ufumhi
ali ekpe ali ekpabo,
Irari khi yeye u ma emhikpa.
Oghuemhe oye u ro ma we,
loli e gbo ro la o a bi li ma we.”

5

Ebe ali Omi Osumha

1 Mhi ke gbo me oni o shito oni ukpekhomhi oghie khi o mu ebe ni a kekpe emhi shi odalo oli ali ukhokho oli mhue obita. A ri erueli rote asha ishilia to oli ma.* 2 Mhi me ageni ni o fune ni o tseshe ngme leghe oo lie, “Oghuo o ya dobe maghie eni erueli oni ebe-a?” 3 Ama ogbokhoghuo o la iloghie, wekhi eke agbo, wekhi ikpoke na agbo, ni o dobe khueghie oni ebe-a, ukeneta khi eri o dobe ya bino elemhi oni ebe. 4 Mhi vie egbegbo irari khi aa me ogbo ni o teo ni o ya khueghie oni ebe-a wekhi ni o bino elemhi oli. 5 Otuoghuo eni egbhali egbo oo mhe, “Khi ke vie! Ghe khe, Odumhi na unuekpe oyi ijuda, Omioi iDefidi o she mu o le. O dobe ya khueghie oni ebe-a ali erueli ishilia eyoli.”[†]

6 Igbo mhi me khi Omi Osumha khi o migha odalo oyi oni ukpekhomhi oghie ni elamhako aane egbo, ali eni egbhali e gashe. O li abine khi a she kpe gbe oli-a. O ze ekphali ishilia ali ikpamhi alo ishilia ni e khi Ayemhe ishilia eyi Eshinegba ni o she ghie je eke agbo nya.[‡] 7 Oni oni osumha o le ya rue oni ebe obita oyi oni o shito oni ukpekhomhi oghie. 8 Abi o ro rue oni ebe se, eni elamhako aane egbo ali egbhali uye

ogbo ali aane, e de yeshi odalo oyi oni Omi osumha. Wewe nya ogbogbo o mu efa mholi obo ali itasa igolu ni ituale afu eera ni a tose e vo, ni e khi iromhi ni eni Eshinegba o she pfa na e so.[§] 9 E to uwolo onogbo, e lie,

“U teo oni o rue oni ebe,
u gbo teo oni o ya maghie
erueli ni a ro ma o-a,
Irari khi a gbe-a,
U ri oia eye de egbo
na Eshinegba,
egbo ni e rote agbo nya bhale
rote unuekpe nya ali
emue ododa ali egbo ododa nya.*

10 U rewe mele ighie
ali ekpodalo-ugamhi ni e ga
Eshinegba oyawa-a.

E ya la agbo ke mheshe.”[†]

11 Mhi bino mhi suo iruli eyi igeni ebubu ni e ramhi igbele ali idududu. E le gashe oni ukpekhomhi oghie ali elamhako egbo ali eni egbhali.[‡] 12 E ri ukpokpomhi uruli i to uwolo, e lie,

“Oni o teo Omi osumha
ni a gbe-a o khi,
ni o mie ekpabo ali epfue
ali ilensingme ali itoto,
ali ekpe ali ufumhi
ali ikueghie!”

13 Mhi tige suo khi emhikpa ni a ma na iloghie ali eke agbo ali ikpoke na agbo ali ena oke oniemhi ali emini e la o elemhi oli nya khi e to uwolo, ee lie,

“Oni o shito oni ukpekhomhi
ali Omi osumha,
Ikuaghie ali ekpe
ali ufumhi ali ekpabo,
e khi eye, rote
agboagbo ya je agboagbo!”

14 Eni elamhako aane egbo e li, “Atse,” eni egbhali egbo, e de yeshi, e ga li.

6

Eni erueli

1 Mhi tokpe bino abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onodode elemhi eni erueli ishilia-a. Mhi suo khi oghuo eni elamhako egbo o ngme abi uruli akphala, oo li, “Bhale!” 2 Mhi bino, ghe achi opfopfo odalo oyemhe khe! Omose ni o nga li o mu usheli mhue, a ri arula oghie na li, o nga oni achi ya fie abi okholi-okhue ni o kholi mu o le ni o gbo vu ya kholi mu o le.*

3 Abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onuzi-eva-a, mhi suo khi elamhako onuzava o ngme, oo li, “Bhale!” 4 Mhi me khi achi olese

§ 4:8 Li ze Ezik 1.18; 10.12; Aza 6.2-3 * 5:1 Li ze Ezik 2.9-10; Aza 29.11 † 5:5 Li ze Igbae 49.9; Aza 11.1,10 ‡ 5:6 Li ze Aza 53.7; iZaka 4.10 § 5:8 Li ze Iwolo 141.2 * 5:9 Li ze Iwolo 33.3; 98.1; Aza 42.10 † 5:10 Li ze Okiali 19.6; Iro 1.6 ‡ 5:11 Li ze iDan 7.10 * 6:2 Li ze iZaka 1.8; 6.3,6

7

ni o o yile nyogho o fię lasele. A ri afu na oni o nga li ni o ro rue opfomhe eke agbo-a, ni o ro ri egbō ke gbolo egbe we-a. A ri ogbhoro oniemi na li.†

⁵ Abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onuzi-ese-a, mhi suo khi elamhako onuzi-aase o ngme, o o li, "Bhale!" Mhi bino, ghe achi obishi odalo oyemhe khe! Oni o nga li o mu emini a ro o mhesę ukhomhi oyi emhi.†

⁶ Mhi suo khi emini o li abi uruli o la elemhi ifuabo oyi eni elamhako aane egbo ngme, o o lie, "Ifata ogbeleghuo a ri ago oghuo oyi ado e de, idiakpala ese oyi okpa, o li migha shi ifata ogbeleghuo. Khi yese oili olivu-a ali onyo!"

⁷ Abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onuzi-ene-a, mhi suo khi uruli oyi elamhako onuzi-aane o o li, "Bhale!" ⁸ Igho mhi me achi ni o li abi oni o ya ghu-a. Oni o nga li a lui Eghuli, ali eghiele ilimhi oo deba li udidi, a ri afu na we ni e ro ri ogbhoro ali okiamhi ali ighuamhi ali elamhako okhena gbolo egbō iku akemhishi asha ene egbō na eke agbo-a.§

⁹ Abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onuzi-ishe-a, mhi me iyemhe eyi egbō na gbolo-a irari ungmehi oyi Eshinegba ali otselę ni e mu mhue ufui oni atete. ¹⁰ Ee vie leghe, e lie, "Onomhue ni o khi ona ipfuase ali igesikia, eghęghę onoghuo u ro ya gue egbō na agbo ezo, ni u ro ya ye okhue oia eyi anye obo oyewe na anye?" ¹¹ Eghęghę agho, a ri itsua epfopfo na we. A gueye we e migha ne ukuku o, ramhi eghęghę ni eni e e ga nabi wewe etuangme ni a nono ni a li gbolo-a e ro ya gba. Ezeze abi a li gbolo wewe-a.

¹² Mhi bino abi o li khueghie erueli onuzi-esesa-a. Ukpokpomhi eke o kulue. Oyo o bishi-a abi ode abuma ni a ri iriria elamhi do. Uki nya o yile-a abi oia. ¹³ Ikpetata na idane e deno kule eke abi ikpamhi okhua-eni ni ea yile ne e lie de kule ini akpekpe ni o ze o jighise we. ¹⁴ Irarogbe o khili ode-a abi a lie khili ighelę eke-a. Ite nya ali eke ni e la iteva oke, a rue we ashini e la le.†

¹⁵ Eghęghę agho, ighie na eke agbo ali ekhemhue ali idenom o kholi ali eni e mholi epfue ali eni e mholi ekpabo ali ogbokpa ali ighumha ali eni ea khi ighumha, e na ya sheli ifui irui ali eche na ite.§ ¹⁶ Ee vie lu ite ali eche oniemi, e lie we, "A de mu anye ni a ri anye sheli eloe oyi oni o shito oni ukpekhomhi oghie ali ofu oyi oni Omi Osumha!" ¹⁷ Irari khi ogbele ofu oniemi oyi Eshinegba o she ramhi ni o ro ya tiemhile shi we o, oghuo o dobe ya migha?"†

Egbo agbele egbhueshilia ali ene (144,000) ni a shi olele

¹ Ona o dose se, mhi ke gbo me khi igeni aane e migha iguabo enenene na eke agbo. E mu akpekpe enenene na iguabo eke agbo gba ini akpekpe o khi ke li eke agbo, we ukhomhi oke oniemi we eera. ² Igho mhi ke me ageni olese khi o rote obini ov o te e ngale lasele, o tsua akhuli ni a ro o shi emhi olele oyi Eshinegba ni o la agbo. O ri uruli na leghe lu eni igeni aane egho ni a ri ekpabo na ni e ro yese eke ali oke oniemi-a. ³ O o we, "A khi yese eke-a we oke oniemi we eera, se khi awa shi olele shi eni e e ga eyi Eshinegba alukpo se." ⁴ Igho mhi suo khi eni a rote elemhi edeli eyi iZiruni nya shi olele, e ya khi egbō agbele egbhueshilia ali ene (144,000).

⁵ A rote unuekpe oyi iJuda, shi olele shi egbō agbele igbeva egbe (12,000). A rote unuekpe oyi iRubeni, shi olele shi egbō agbele igbeva egbe (12,000). A rote unuekpe oyi iGadi, shi olele shi egbō agbele igbeva egbe (12,000).

⁶ A rote unuekpe oyi Asha, shi olele shi egbō agbele igbeva egbe (12,000). A rote unuekpe oyi iNafutali, shi olele shi egbō agbele igbeva egbe (12,000). A rote unuekpe oyi iManase, shi olele shi egbō agbele igbeva egbe (12,000).

⁷ A rote unuekpe oyi iSamo, shi olele shi egbō agbele igbeva egbe (12,000). A rote unuekpe oyi iLiva, shi olele shi egbō agbele igbeva egbe (12,000). A rote unuekpe oyi iSaka, shi olele shi egbō agbele igbeva egbe (12,000).

⁸ A rote unuekpe oyi iZebulo, shi olele shi egbō agbele igbeva egbe (12,000). A rote unuekpe oyi iJosefu, shi olele shi egbō agbele igbeva egbe (12,000). A rote unuekpe oyi iBejami, shi olele shi egbō agbele igbeva egbe (12,000).

† 6:4 Li ze iZaka 1.8; 6.2 † 6:5 Li ze iZaka 6.2,6 § 6:8 Li ze Ezik 14.21 * 6:12 Li ze Iro 11.13; 16.18; Aza 13.10; iJoę 2.10,31; 3.15; iMat 24.29; iMak 13.24-25; iLuk 21.25 † 6:14 Li ze Iro 16.20 † 6:14 Li ze Aza 34.4 § 6:15 Li ze Aza 2.19,21 * 6:16 Li ze Osia 10.8; iLuk 23.30 † 6:17 Li ze iJoę 2.11; iMala 3.2 * 7:1 Li ze ijere 49.36; iDan 7.2; iZaka 6.5 † 7:3 Li ze Ezik 9.4,6

8

⁹ Ona o dōse se, mhi bino, ghe ebubu egbo ni ogbokhoghuo ɔa dōbe ya leli khe! Ishishi khi ishishi ali unuekpe nya ali egbo ali emue ɔɔɔda e te bhale. Igho e migha odalo oyi oni ukpekhomhi oghie, e migha odalo oyi ɔni Omi Osumha, e sɔnɔ itsua epfopfo, e muno eyamhi mhɔli abɔ. ¹⁰ E tseɛ leghe, e lie.

“Eshinegba ɔni ɔ shito
oni ukpekhomhi oghie,

Ɔ mhɔli ekpabo
ni ɔ rɔ mie egbo eyɔli pfuese,
igho li khi ɔni Omi Osumha.”

¹¹ Igeni nya e migha gasɛ ɔni ukpekhomhi oghie, ali eni egbhali ali elamhakɔ aane e de ta alo mu ekɛ odalo oni ukpekhomhi oghie e ga Eshinegba. ¹² E lie,
“Atse!

Ikuɛghie ali ufumhi,
ali egbhe ali
ikphɛmhi ali ekpe,
ali ekpabo ali itoto,
e khi eyi Eshinegba ɔyawa,
ɛle na agbɔagbɔ.

Atse!”

¹³ Igho ogbhali oghuo elemhi we ɔ nu mhe ngme ɔ mhe, “Eghuo eghe e khi ni e sɔnɔ itsua epfopfo? U leɛe ɔbini e te bhale?”

¹⁴ Mhie ɔli, “Oga, weye u ya leɛe.”[†]

Ɔo mhe, “Ena e khi eni e pfue oni ukpokpomhi ajilimhe, e she pfue itsua eyewe-a, e ri ɔlia eyi ɔni Omi Osumha rewe pfuase. ¹⁵ Irarigho,
“E rɔ migha odalo
ukpekhomhi oghie
oyi Eshinegba.

Ni e la

elemhi Owa oyi Eshinegba oyɔli
ke ga li ɛle ɔguota ali ɛliyose.

Ɔni ɔ shito oni
ukpekhomhi oghie oyɔli,
ɔ ya ri okholo oyɔli
khukhu we.

¹⁶ Okiamhi ɔa ke
gbo ya gbe we ghue,
wekhi okiamɛ o ke ya gbe we ghue.

A ya khukhu we ovo erere,
ɔa ke tose we ghue.[§]

¹⁷ Irari khi ɔni Omi Osumha
ni ɔ migha odalo oni
ukpekhomhi oghie,
ɔ ya ri ɛloe ke khu we.

O rewe je okɛ amɛ
ni o ri agbɔ a na ogbo.

Eshinegba ɔ ya shishi we amevie alo-a.”*

Erueli onuzi-ishilua

¹ Abi ɔni Omi Osumha ɔ rɔ maghie ɛruɛ onuzi-ishilua-a, iloghie o kekɛke elemhi iminiti uye ali igbe.

² Igho mhi me igeni oshilua ni ɛɛ migha odalo oyi Eshinegba, khi a ri ikala ishilua na we.

³ Ageni ɔlese ɔ bhale ya migha atete. Ɔ tsua ilolo oyi ɛlomho. A ri afu ituale ne e bu na li ni ɔ ya tose, gbo li shi iromhi ni eni Eshinegba ɔ she pfa na e sɔ. Ɔ la oni atete ɛlomho ni o la oni eghie tose we.* ⁴ Ewɔli eyi oni ituale afu ɛra ni aa tose ali iromhi eyi eni Eshinegba ɔ she pfa na, e rote obɔ oyi ɔni ageni nga idane deba Eshinegba. ⁵ Igho ɔni ageni ɔ rue oni ilolo, ɔ we erali ni e la ukhomhi oni atete vɔ ɔ. Ɔ pfi ɔli tiemhi ekɛ agbo, igho ikphala e de, ali ingmolo, ali inyamhise alo amɛ, ali ekɛ ikulue.[†]

Eni ikala

⁶ Mena, igeni oshilua ni e mhɔli ikala ishilua e mu egbe ni e rɔ pfi we.

⁷ Ageni ɔnodode ɔ pfi akala oyɔli, emini o li abi ute o lala, a pfi ɔli lo okɛ oniɛmhi. Ukiɛkie opfoghuo akemhishi esɛ oyi ekɛ agbo, o to-a. Asheghuo akhemhi shi esɛ oyi ɛra nya e toa, ebuli nya e toa.[‡]

⁸ Ageni ɔnuzi ava o pfi akala oyɔli, emini o li abi ute o lala, a pfi ɔli lo okɛ oniɛmhi. Ukiɛkie oghuo ini a kemhi oni okɛ oniɛmhi shi asha esɛ o mele ɔlia-a⁹ asheghuo akemhi shi esɛ elamhakɔ ni e laɔ e ghulɔa, asheghuo akemhishi esɛ ɔko-okɛ eniɛmhi ni e la oni okɛ e tseke-a.

¹⁰ Ageni ɔnuzasɛ ɔ pfi akala oyɔli, ukpokpomhi ukpetata ni o lala abi ugbili, o rote idane pfa, o de ya shi asheghuo akemhi okɛ nya shi asha-esɛ ali inu we ni okɛ e te ɛ chocho.[§] ¹¹ Eva oyi ɔni ukpetata a lu Oyala. Asheghuo akemhi-shi esɛ amɛ eyi okɛ nya ni o de pfilo eghe e yala, ebubu egbo e ghulɔa irari khi eni amɛ okɛ e yala.*

¹² Ageni ɔnuzi-aane o pfi akala oyɔli, a gbe emhi shi asheghuo akhi ovo-a shi asha esɛ, ali akhi uki-a shi asha esɛ, ali akhi ikpetata-a shi asha esɛ. Eni asha esesɛ ena e bishi-a. A khi ogbe-a shi asha esɛ, o bi obili-a, igho a li li khi ɛliyose-a shi asha esɛ, akpa ɔa ge.[†]

¹³ Abi mhi li bino eghe, mhi suo khi akpa ɔdegbe ni ɔ la irarogbe fiala, ɔ vie, ɔ lie, “Epfua, Epfua! Epfua o khi na eni e la ekɛ agbo itobɔ ikala ni igeni aase enekpɔle e ya pfi.”

[†] 7:14 Li zɛ iDan 12.1; iMat 24.21; iMak 13.19 § 7:16 Li zɛ Aza 49.10 * 7:17 Li zɛ Iwolo 23.1; Ezik 34.23; Iwolo 23.2; Aza 49.10; 25.8 * 8:3 Li zɛ Emɔ 9.1; Okiali 30.1,3 † 8:5 Li zɛ iLev 16.12; Ezik 10.2; Okiali 19.16; Iro 11.19; 16.18 † 8:7 Li zɛ Okiali 9.23-25; Ezik 38.22 § 8:10 Li zɛ Aza 14.12 * 8:11 Li zɛ iJere 9.15 † 8:12 Li zɛ Aza 13.10; Ezik 32.7; iJɔɛ 2.10,31; 3.15

9

¹ Agẹni ọnuzi-oshe ọ pfi akala oyọli. Mhi mẹ ukpetata ni o rọte idane de tiemhile ekekhe. A ri okpe oyi ode oyi ilimhi na ningolo na li. ² Abi ọ rọ khueghie ode oyi oni ilimhi na ningolo-a, ewoli e rọte ọ lasele abi ewoli ni e rọte avuere lasele. Owo ali irarogbe e bishi-a irari eni ewoli ni e rọte oni ilimhi na ningolo lasele. ³ Initso e rọte eni ewoli ve e kule eke agbo, a ri afu na we ni e rọ mhuẹ ekpabo nabi eyi izage. ⁴ A gueye we e khi ri unu ti ebuli ali emhi ekomhi okhoghuo wekhi ọra na eke agbo, ama e ke nase egbo ni ẹa mholi oṣe oyi Eshinegba shi alukpo oyewe. ⁵ Aa lie we e gbolo eni egbo ena-a, ama ni e rọ nase we iki ishe. Utomhi ni e to we, eri e li abi utomhi oyi okpi ini ọ ta ogbo. ⁶ Eghẹghẹ ni a ngme ena, egbo e ya ke nono eghuli ama ẹa ya mẹ, o ya ghole we ni e ghu-a ama eghuli o ya mẹ we na. ⁸

⁷ Eni initso e li abi ichi ni a mu egbe shi okhọli. E rughu emini o li abi arula oghie igolu shi ukhomhi, alo eyewe e li abi alo egbo. ⁸ Itsu eyewe e li abi itsu eyi ikpotso, ako eyewe e li abi ako idumhi. ⁹ E ze ipfiapia shi egbe abi awulu akhuli ni okhọli-okhuẹ ọ rọ a mu aye. Okeke ni ipfua eyewe e kpe, e li abi okeke oyi ichi ikhuli ni e lo bu ni e na le okhuẹ. ¹⁰ E ze ighia ali ẹka, ee ta abi ikpi, e mholi ekpabo shi eni ighia ni e rọ na egbo osoli iki ishe. ¹¹ E mholi oghie oyewe ni ọ khi ageni oyi ilimhi na ningolo. Abi a lu eva oyoli o khi Abadoni a lu ọli ẹlemhi Iburu. Ama Apoliṇi a lu ọli ẹlemhi iGiriki. (Oni ọ Yese-a a ri ona ngme.)

¹² Epfua onodode ọ she doṣe, ama epfua eva elese ẹa bhale ne.

Akala onuzi-esesa

¹³ Ageni ọnuzi-osasa ọ pfi akala oyọli, mhi suo khi uruli o rọte igo ene oyi atete igolu ni o kpọ eke le ni o la odalo oyi Eshinegba ngme lasele. ¹⁴ O gueye oni ageni ọnuzi-osasa ogbo ọọ li, “Taghie igeni aane ni a ge shi epfe okẹ oniemi na lu iYufiretisi-a.” ¹⁵ Igho a li rue eni igeni aane egbo obo-a, ni a she ge shi agho, rọ khe oni eghẹghẹ ona, ali ogbele ali uki ona, ali ukpe ona, ni e ya gbolo egbo igbekhi ese na eke agbo ona-a. ¹⁶ Ekhọli-okhuẹ etuangme ni a rọ shi eke ẹ khe okhọli e bu ramhi udududu asha egbhuegbe, 200,000,000. Mhi suo etuangme ni a lu we.

¹⁷ Abi eni ichi ali eni e nga we e li na, abi mhi mẹ we elemhi imalo oyemhe. Iwulu ikhuli ni ekhọli-okhuẹ e rọ ọ mu aye eyewe,

ee yile nyogho abi erali, e li abi egholi ibulu na koli, o mholi oyile abi ofu. Ikhomhi eyi eni ichi e li abi ikhomhi idumhi, erali, ewoli ali ofulu e rọte we unu lasele. ¹⁸ Igbekhi asha ese egbo nya, eni erali ali ewoli ali ofulu ni e rọte we unu lasele e gbolo-a. ¹⁹ Ekpabo eyi eni ichi e la we unu ali ighia. Irari khi eri ighia eyewe e li abi enye, e ze ikhomhi ni e rọ kuale egbo utse.

²⁰ Egbo ni e kpole shi agbo ni oni opfuse ọa gbolo-a, ẹa kie mu pfi lase ikanya abo eyewe le. E a lase ekphaghie igaga le, li shi ugami eyi ikhumhi ni a ri igolu ali ẹlomho ali ide ali ẹra khali. Ikhumi ni ẹa ya mẹ eke wekhi eri ẹe suo eso, wekhi eri e doṣe ẹ kia. ²¹ Wekhi eri e lama mu pfi lase ugbeli le, ali imhese imumu ali itesebo ilili ali ighiatọ idodo.

10

Oni ageni ali ebe nikeke

¹ Igho mhi mẹ ageni nofunẹ olese, khi ọ rọte idane e tiemhile, ọ ri otughunu khukhu egbe, ogaji o vi gasẹ ọli ukhomhi, alo eyoli e li abi owo, awe eyoli e li abi oche erali. ² Ọ mholi ukuku ebe mholi obo ni o khueghie-a shi eke. Ọ gbosẹ owe obita oyoli shi el-emhi okẹ oniemi, ọ ri owe ogbo nga eke. ³ Ọ ri ukpokpomhi uruli pfi lasele leghe abi odumhi ọọ khoshe. Abi ọ rọ pfi, uruli ikphala ishilua e ngme. ⁴ Abi eni ikphala ishilua e rọ ngme se, mhi nono ni mhi keke shi ebe, ama mhi suo khi uruli ọ rọte idane lie, “Ri emini eni ikphala ishilua egbo e ngme sheli, khi keke we shi eke.”

⁵ Igho oni ageni ni mhi mẹ ni ọ migha okẹ oniemi ali ekekhe egbo, ọ yase obita oyoli nga ukhui. ⁶ Ọ ri eva oyi Eshinegba ni ọ laọ le ẹle na agboagbo romhi ishe. Oni ọ ma ukhui ali emhikpa ni e laọ, ali eke ali emhikpa ni e la ọ ali okẹ oniemi ali emhikpa ni e laọ. Ọọ, “Emhi enana ẹa ke ya tese ni e rọ bhale ya tse. ⁷ Ama khi ogbele ni ageni ọnuzi-oshilua ọ da ya pfi akala oyoli, Eshinegba ọ ya khueghie osheli oyoli-a ni ọ gba abi ọ li gue ọli ye eni ẹ ga ni e khi emekeguele eyoli.”*

⁸ Igho uruli ni mhi rọte lohgie suo egbo o gbo nu mhe ngme, ọọ mhe, “Le ya mie ageni ni ọ migha okẹ oniemi ali ekekhe ighẹle ebe ni o khueghie-a, ni o la li obo.”

⁹ Igho mhi le deba oni ageni mhi ọ ri oni ebe nikeke ogbo na mhe. Ọọ mhe, “Mo ọli le. O ya yese ẹ elemhi-a, ama o ya violo ẹ unu abi iwo.” ¹⁰ Mhi mie oni ageni oni ebe nikeke obo, mhi roli le. O violo mhe unu abi iwo, ama abi mhi roli le se, oo yala mhe elemhi. ¹¹ Igho a gueye mhe, “U mema ya

* 9:2 Li ze Igbae 19.28 † 9:3 Li ze Okiali 10.12-15 ‡ 9:4 Li ze Ezik 9.4 § 9:6 Li ze iJobu 3.21; ijere 8.3 * 9:7 Li ze iJoe 2.4 † 9:8 Li ze iJoe 1.6 ‡ 9:9 Li ze iJoe 2.5 § 9:13 Li ze Okiali 30.1-3 * 9:20 Li ze Iwolo 115.4-7; 135.15-17; iDan 5.23 * 10:7 Li ze Okiali 20.11; iDeut 32.40; iDan 12.7; Emo 3.7 † 10:10 Li ze Ezik 2.8-3.3

mekeguele shi ebubu unuekppe, ali egbō ali emue ɔdoda ali ighie egbe.”

11

Eni ɔtsele aava

¹ Igho a ri ufulo ni o li abi ukpokpo ni a ro ɔ mheshe emhi na mhe, a gueye mhe, “Le ya mheshe Owa Ugamhi oyi Eshinegba ali atete ali eni e ga ugamhi akagho.* ² Khi mheshe atukpape oniemhi oyoli, khi mheshe oli irari khi a she roli na ifeta. Wewe e ya lighi oni eoli no pfuase eke-a elemhi iki egbhueva ali eva (42.)† ³ Mhi ya ri afu na ɔtsele aava eyemhe. E ya meke guele elemhi ogbele agbele ali egbhuegbese (1,260.) E so ide ibuma.” ⁴ ɔtsele aava ena e khi eera olivu eva ali emhi eva ni a ri akpa ru e nga ni e migha odalo oyi Onomhue ni ɔ mhue eke agbo.† ⁵ Ini ogbokhoghuo ɔo dua ni loli kwale we utse, erali e rote we unu fie ya tose eni ebe we-a. Ina ebe we ni e nono ni e kwale we utse e mema li ya ghua. ⁶ E mholi afu ni e ro pfi okpe ukhui ini ame o khi rue eghenge ni e ro da me guele ne. E gbo mholi afu ni e ro mu ame okpe oia-a. E gbo ku ighuamhi khi ighuamhi she eke abi o li ghole we shi. §

⁷ Ini e da pfi o ɔtsele se ne, inyagbemhi ni o ya rote ilimhi na ningolo lasese o ya tsua mu we, o mu we o le, o gbolo we-a.*

⁸ Ilimhi eyewe e ya de yeshi ifui eoli ni o fune ashini a la gbe Onomhue oyewe-a shi apfida. Irokhokho iSodomu ali ijipiti eoli ona o khi.†

⁹ Ogbele ese ali ukhukui, egbō na agbo nya ali edeli ali emue ali ushishi e ya ke nise uruli bino ilimhi eyewe, ea lama rewe to. ¹⁰ Egbō na eke agbo e ya ke ghele shi eghuli ni e ghu, ee bōla, e de isomhopfa a ghi egbewe, irari khi emekeguele aava egho, e she nase egbō ni e la eke agbo khue.

¹¹ Ama abi ele ese ali ukhukhui e ro dose, Ayemhe oyi Eshinegba ni mholi agbo o lo we egbe, e vule migha. Ulishi oniemhi o lo egbō ni e me we egbe.† ¹² Igho e suo uruli na leghe o rote idane ngme. ɔo we, “Ngale odane oola.” Igho e li nga idane elemhi otughunu. Ebe we e lese fe kpee. §

¹³ Oni eghenge a me ukpokpomhi inighise eke ni o ku eke asheghuo akemhishi igbe oyi oni eoli lue. Egbō agbele oshilua, 7,000, e ghulua, ulishi o mu egbō ni e kpole, e kueghie Eshinegba ni o la iloghie.

¹⁴ Opfuse onuzi-eva o she dose, opfuse onuzi-ese o kele ya bhale.

Akala onuzi-ishilua

* **11:1** Li ze Ezik 40.3; iZaka 2.1-2 † **11:2** Li ze iLuk 21.24 ‡ **11:4** Li ze iZaka 4.3,11-14 § **11:6** Li ze 1 Ighie 17.1; Okiali 7.17-19; 1 iSam 4.8 * **11:7** Li ze iDan 7.7,21; Iro 13.5-7; 17.8 † **11:8** Li ze Aza 1.9-10 ‡ **11:11** Li ze Ezik 37.10 § **11:12** Li ze 2 Ighie 2.11 * **11:15** Li ze Okiali 15.18; iDan 2.44; 7.14,27 † **11:18** Li ze Iwolo 2.5; 110.5; 115.13 ‡ **11:19** Li ze Iro 8.5; 16.18,21 * **12:3** Li ze iDan 7.7 † **12:4** Li ze iDan 8.10 ‡ **12:5** Li ze Aza 66.7; Iwolo 2.9

¹⁵ Igho agheni Onuzi-oshilua o pfi akala oyoli, igho ikpokpo iruli e la idane ngme. Ee lie,

“Eghiele agbo o she mele eghiele oyi Onomhue oyawa-a, ali onayi iKirisiti oyoli-a.

O ya mheshe ke le agboagbo.”*

¹⁶ Egbhali uye ali aane ni e shito ukpekhomhi oyewe odalo Eshinegba, e de ya ta alo mu eke ga Eshinegba. ¹⁷ Ee lie,

“Anye ri ikphemhi ne, Eshinegba Onomhue Nofune nya, Oni o khi loli, oni o kpe khi loli,

irari khi u she rue ekpabo oniemhi eye, u she e mheshe.

¹⁸ Abi elemhi e ro bi ishishi, ye ye u li mholi ofu.†

Eghenge o she ramhi ni u ro ya gue eni eghua ezo, ni u ro ya ri eleli na eni ee ga eye ni e khi emekeguele, ali eni Eshinegba o she pfa na ni e ri ekpe na eva oye, ghe egbō ni ea mu eloe ali ekhemue, abi u li pfuse eni e pfuse eke agbo-a.”

¹⁹ Igho a li khueghie Owa ugamhi oyi Eshinegba na iloghie-a, a me Akpati Ishobo agho. Igho inyamhise ali ukpimhi ali ingmolo ali ikphala, eke e de kulpe, echē rote idane deno kule.‡

12

Oni Okpotso ali Oligio oniemhi

¹ Ukpokpomhi irokhase onyaloa o feli shi idane: Okpotso o ya lao ni itsua ni o so e khi ovo, uki o kpoke awe eyoli, arula oghie oyi ikpetata igbeva o rughu oli ukhomhi. ² ɔo me. O tseshe leghe elemhi otomhe abi o ro ya bia. ³ Igho emhi olese o gbo feli shi idane, ukpokpomhi Oligio oniemhi oyile ni o ze ikhomhi ishilua ali ekphali igbe, ali o rughu irula oghie ishilua shi ukhomhi.* ⁴ O ri ughia oyoli fuomhi asheghuo akemhishi ese ikpetata ni e la ukhuli pfino kule eke agbo. Oni Oligio oniemhi o migha oni okpotso ni oku o to egho odalo, ni o ba me asha gbe oli oni omoo ogho le, ini a lese bia li lasese.† ⁵ Oni okpotso o bia omose ni o ya ri ɔtsuoda akhuli mheshe na egbō ni e la eke agbo nya. Ama a ba oni omoo eke rue ya nga idane ghi Eshinegba ali ukpekhomhi eghiele oyoli.‡ ⁶ Oni okpotso, o na je odagbe ifufu asha ni Eshinegba o ri ele shi eke khe oli ni a la ya

dua li egbe ogbele agbele ali egbhuegbese (1,260.)

⁷ Igho okhōli o lasele shi obini iloghie, iMakieni ali igeni eyoli, e nu oni inyagbemhi i khōli. Oni Oligio oniemi ali igeni eyoli e mie we abo oni okhōli. ⁸ Ama ọa mhuẹ ekpabo te iMakeni ali igeni eyoli oni okhōli. Ashini a kpe ro na we obini iloghie o de we obo-a. ⁹ A pfi oni ukpokpomhi oni Oligio oniemi ogho tiemhile eke agbo, oni enye onede ogho ni a lu Etse ali Okphaghie, oni o di agbo nya ya da ode, a pfi oli tiemhile eke agbo, a li pfi igeni eyoli li tiemhile.* ¹⁰ Igho mhi suo ukpokpomhi uruli obini iloghie khi ọọ li,

“Mena, imiepfuese
ali ekpabo ali
Eghiele oyi Eshinegba oyawa
e she bhale!

IKirisiti ọyoli ni o ze
o she ri afu oyoli khase.

Irari khi Okphaghie,
ni o gue ezo o shi
inyoghua awa egbe,

odalo oyi Eshinegba
ghe ele ọguota ghe ele-iyose,
a she pfi ọli tiemhile.†

¹¹ E gbe ọli mu ọli le,
itobo ọlia eyi oni Omi Osumha
ali ingmemhi otsese oyewe.

Ea ligho nono ingme agbo oyewe,
ni o rewe ya ke
ti je ukhokho na eghuli.

¹² Irarigho, a ke ghele,
ee iloghie ali egbo
ni e la elemhi ọli.

Ama efula o khi na
eke ali oke oniemi,
irari khi Okphaghie

o she ri ofu tiemhie deba e!
Ofu o she vo li elemhi,
irari khi o lese khi
ukuku eghenge o ke mhōli.”

¹³ Abi oni Oligio oniemi o ro me khi a she pfi lue tiemhile eke, o khu oni okpotso ni o bia oni omọ omose. ¹⁴ Ama a ri ipfua eva eyi akpa odegbe oniemi na li, ni o ro fiala je odagbe ifufu. Ikhi obini a riele shi eke khe ọli ni a la ya ri eloe khu ọli, eghenge ali igheghe ali ukhukhui eghenge ni o khi ikpe ese ali ukhukhui, ini oni inyagbemhi o khi ri emhi li o.† ¹⁵ Oni Oligio oniemi o rote unu ku amẹ lasele abi oke ni oo tu, ro khu oni okpotso ni o ba ri ochikpo fuomhi ọli ya gbe. ¹⁶ Ama eke o kpaghie oni okpotso obo irari khi eke o nya unu-a ri oni oke da ni oni Oligio oniemi o rote unu kpa ku le. ¹⁷ Igho oni inyagbemhi o pfaa deba oni okpotso, o ya mu okhōli vule

shi imi ọli enekpole o, ikhi eni e ri Omhese eyi Eshinegba gbe akanya, ni e ri igesia mu otsele oyi Ijesu. ¹⁸ Igho oni Oligio oniemi o migha egele oke oniemi.

13

Oni Inyagbemhi ni o rote oke oniemi lasele

¹ Mhi me inyagbemhi khi o rote elemhi oke oniemi ngale. O ze ekphe igbe ali ikhomhi ishilia, o rughu irula oghe igbe shi eni ekphali. Ukhomhi ogbogbo a keke eva ni o khi ungmehi ipfiunu-a shi.* ² Oni inyagbemhi ni mhi me, o li abi ekpe, awe eyoli e li abi eyi akpogene, unu oyoli o li abi unu odumhi. Oni oligio oniemi o ri afu na oni inyagbemhi ni o ro mhōli ekpabo ro ke mhese abi oghe.† ³ A kuale oni inyagbemhi ukpokpomhi utse ni o ge ugboko oniemi. Ama oni ugboko ogho o bie. O ri abo sha agbo nya, e ve deba li. ⁴ Egbo ee ga oni Oligio oniemi irari khi o she ri afu na oni elamhako, egbo e li ga oni elamhako, e lie, “Oghuo o li abi oni inyagbemhi!” “Oghuo o dobe ya nu oni inyagbemhi khōli?”

⁵ A ri unu na oni elamhako ni o ro ngme ingmemhi emuebe ali ipfiunu-a. A ri eghenge na li ni o ro ri afu oyoli gbe akanya iki egbhueva ali eva. ⁶ O khueghie unu-a, o ngme ipfiunu-a deba Eshinegba, ro pfueche eva oyi Eshinegba ali ashini ọọ la ali egbo ni e nu ọli la iloghie-a.‡ ⁷ A ri afu na li ni o nu eni Eshinegba o she pfa na khōli, ali ni o mu we o le. A ri afu na li ni o mhese shi edeli nya, egbo ali emue ododa ali ishishi.§ ⁸ Egbo ni e la eke agbo nya e ya ke ga oni inyagbemhi. Eni ea ga oni inyagbemhi ona, e khi eni a keke eva oyewe shi ebe ni a keke eva oyi eni e ya mhōli agbo na agbo agbo shi, neni a ma agbo. Oni ebe agbo ona o khi ebe agbo oyi Omi Osumha ni a ro luase obo.*

⁹ Oni o mhōli eso, o ro suo!

¹⁰ Eni okhōli o ya mu,
o mema ya mu we.

Eni a ya gbolo-a,
a mema ri itakobi

ya gbolo we-a.

Eri a ri ona lie eni Eshinegba o pfa na e ri irabomoduru ri egbe mie, e ri igesia ke khase.†

Oni Inyagbemhi ni o rote agbo lasele

¹¹ Igho mhi gbo me inyagbemhi olese ni o rote eke e lasele. O ze ekphali eva abi omi osumha, ọọ ngme abi oligio oniemi. ¹² O ri afu oyi inyagbemhi oni odode e gbe akanya na li. O ri itoto ri egbo na eke agbo o ga inyagbemhi onodode, ikhi oni ukpokpomhi

§ 12:7 Li ze iDan 10.13,21; 12.1; iju 9 * 12:9 Li ze Igbae 3.1; iLuk 10.18 † 12:10 Li ze iJobu 1.9-11; iZaka 3.1

‡ 12:14 Li ze iDan 7.25; 12.7 * 13:1 Li ze iDan 7.3; Iro 17.3,7-12 † 13:2 Li ze iDan 7.4-6 ‡ 13:6 Li ze iDan

7.8,25; 11.36 § 13:7 Li ze iDan 7.21 * 13:8 Li ze Iwolo 69.28 † 13:10 Li ze ijere 15.2; 43.11

ugboko oyoli o she bie. ¹³ O riële irokhase oñyaloa enefunę, o ga ri erali rōte idane e tiemhile, ni egbō ee mę. ¹⁴ Itobō irokhase ni a ri afu oyi inyagbemhi onododę lina a riële, o di egbō ni e la eke agbō. O gueyę wę e khali ikhumhi, rō khi ufumhi na oni inyagbemhi ni oni itakobi o kuali utse, ni o kie la agbō. ¹⁵ A ri afu na li ni o ri ayemhę na oni ikhumhi irokhokhō oyi oni inyagbemhi onododę, ni o dobę ke ngme, ali ni a ke gbolo egbō ni ęa lama ga li-a. ¹⁶ O gbo ri itoto mu ogbokpa shi ołęle shi obita okekhi alukpo, ghe egbō eniemhi ali enikeke, ghe eni ę mhōli ępfue ali eni ęa mhōli, ghe eni ęa khi ighumha ali eni e khi ighumha. ¹⁷ Ogbokhoghūo ęa dobę ke e dę emhikhoghūo wękhi eri o rō o dę, sę ni oni o mhōli ołęle ogho, ni o khi eva oyi oni inyagbemhi ali inōba oyi eva oyoli.

¹⁸ Eri onana gueyę awa, awa mhōli ilęsingme. Oni o lolo lešę ingme o sa abi a ri oni inōba ona ngme. Oni inōba khi (666), egbhuę uye ali igbe ali egbhuęę ikpamhi esesa. Inōba ni o migha shi ogbō na.

14

Oni Omi Osumha ali eni egbō agbełę egbhuęshilua ali ene (144,000)

¹ Ighō mhi bino. Ghe Omi Osumha odalo oyemhę khi o migha Ute iZayo. Egbō 144,000 (agbełę egbhuęshilua ali ene) ni a keke eva oyoli ali eva oyi itali shi wę alukpo e nu ołi migha.* ² Mhi ya rōte idane suō uruli abi ikhoshę oyi utumhi oyi okę nofunę ni o rōte ikhomhi ečę tu ę tiemhile. Oo ngmolo abi akphala. Oni uruli ni mhi suō, o li abi ini eni ę kpheli ęfa, ęę kpheli ęfa. ³ E to uwolo onogbō odalo ukpękhomhi oghie ali ukpęloe oyi eni elamhako aane ni Eshineęba o ma ali ukpęloe oyi eni egbhali. Ogbokhoghūo ęa dobę węna oni uwolo ogho, sę ni egbō agbełę egbhuęshilua ali ene eghō (144,000), ni a she rōte eke agbō pfasheke. ⁴ Enana e khi egbō ni ęa ri ikpotso ri ichimhi mu egbewę, irari khi eri e ri egbewę shi ipfuase. E deba oni Omi Osumha a je obiobini o je kpa. Eni a rōte ifuabō egbō pfasheke e khi ni a rōte ododę rō na Eshineęba ali oni Omi Osumha pfo. ⁵ Ogbō ęa mę egbhōli okhoghūo unu oyewę, irari khi ęa mhōli umhaguęli okhoghūo.†

Eni Igeņi Aase

⁶ Ighō mhi mę ageņi ołese khi o la iteva irarogbe ę fiala, o mhuę usomhi onete na agboagbō ni o rō ya tsabō gueyę egbō na agbō, ikhi eni e la ishishi nya, ali eđęli nya, ali emuę-khi-emuę ali egbō kpa. ⁷ O ri ukpokpomhi uruli lie, “Na ulishi Eshineęba, ri ufumhi nali, irari khi eghęghę iguezo oyoli

o she ramhi, a ke ga oni o ma idane ali eke ni o ma okę oniemhi ali ashini amę o te ę chōchō.”

⁸ Ageņi ołese onuzava o deba li, o, “IBabilo okękhui o de, oni o ri onyo ni ęa pfuase oyoli ona okia na ishishi nya da.”‡

⁹ Ageņi onuzi-aase o deba wę, o ri ukpokpomhi uruli lie, “Ini ogbokhoghūo o ga oni inyagbemhi ali ikhumhi oyoli, ni o rō mie ołęle oyoli shi alukpo, okekhi obo, ¹⁰ oni ogbō ogho, o ya rōte onyo elemhi ibibi oyi Eshineęba li da, ikhi onyo ni aa pfose-a ni a she ku vō uko elemhi ibibi oyoli. A ya ri ofulu ni o o lala biobiobio tose ołi-a ukpęloe oyi igeņi eni e pfuase ali ukpęloe oyi oni Omi Osumha.§ ¹¹ Ewołi oyi anasemhę eyewę ee nga idane agboagbō. Eni e ga oni inyagbemhi ali inyagbemhi ni a khali, ali onini o da mie ołęle oyi eva eyoli ne, ęa mhuę iyemhęa shi ełęguota, shi ęliyose.”* ¹² Eri onana o gueyę eni Eshineęba o pfa na e ri irabomudu ri egbe mie, ikhi eni e ri omhęę eyi Eshineęba a gbe akanya, ni e ri igęsikia a deba ijesu.

¹³ Ighō mhi suō khi uruli o rōte idane lie, “Keke onana: Ikhivose o khi na eni e ghu-a shi elemhi Onomhę rōte memena vu.”

“Ikhivose o khi na e egbębō!”* Ighō Ayemhę o ngme, khi e ya yemhę inyama-egbe agbō-a, irari khi eminete ni e riële, e ya deba wę!”

Ikhiešę oyi eke agbō

¹⁴ Ighō mhi bino, mhi mę otughunu opfopo odalo oyemhę. Oni o shito o, “O li abi Omi Ogbō.” O rughu arula igolu oyi oghie shi ukhomhi, o ri agaga ni o o mu mhōli obo.† ¹⁵ Ageņi ołese o rōte Owa oyi Eshineęba lasela ri ukpokpomhi uruli lu oni o shito nga ukhomhi otughunu eghō leghe, o o li, “Rue agaga oye ni u ke khięę, irari khi eghęghę ikhięę o she ramhi, irari khi agbō o she bie ni a khięę.”‡ ¹⁶ Ighō oni o shito otughunu egho, o ri agaga oyoli khięę agbō.

¹⁷ Ageņi ołese o rōte Owa oyi Eshineęba na iloghie fię lasela, lołi o li mhōli agaga ni o o mu. ¹⁸ Ighō ageņi ołese o rōte atęte fię lasela, ikhi ageņi ni o mhōli omhęę shi erali. O ri uruli oniemhi lu oni o mhōli agaga ni o o mu eghō leghe, o o li, “Rue agaga oni o o mu oye, ni u rō khięę ipfonu eke agbō-a, irari khi ipfonu e she yile!” ¹⁹ Ighō oni ageņi o pfi agaga oyoli gasę eke agbō, o khięę ipfonu nya, o ku wę lo ashini a te ę mino onyo. Amino onyo ona, elemhi ibibi oyi Eshineęba o migha shi. ²⁰ Ighō a la ashini a la amino onyo ni o la olase oni ęoli ri awę gue wę. Ołia e rōte oni amino onyo tu lasela. Utumhi oyi

* 14:1 Li zę Ezik 9.4; Iro 7.3 † 14:5 Li zę iZef 3.13 ‡ 14:8 Li zę Aza 21.9; ijere 51.8; Iro 18.2 § 14:10 Li zę Aza 51.17; Igbae 19.24; Ezik 38.22 * 14:11 Li zę Aza 34.10 † 14:14 Li zę iDan 7.13 ‡ 14:15 Li zę ijęę 3.13 § 14:20 Li zę Aza 63.3; iLame 1.15; Iro 19.15

oni oḷia o ga nuata ramhi imali egbhuegbe, e limhi abi eṭe-awẹ ishe. §

15

Igeni oshilua ni e tsua anasemhe ishilua

¹ Igho, mhi me irokhase oniemi ni o mu eḷoe olese ukhomhi idane, ikhi igeni oshilua ni e mḷoli anasemhe ishilua ni e khi eni e kpukhokho, irari khi wewe Eshinegba o ro ya gbe ofu oyoli ukhomhi. ² Mhi me emini o li abi okẹ ighegbe oniemi ni erali e soḷo shi, o migha epfe okẹ oniemi. Egbọ ni e mu oni inyagbemhi ali oni ikhumhi oyoli ali inoḷa oyi eva oyoli o le, e mu efa ni Eshinegba o ro na we mhue abo. ³ E to uwolo oyi iMosisi oni oḷo ga oyi Eshinegba ali uwolo oyi oni Omi Osumha, e liẹ,

“Ufumhi ali oshabo
e khi ikanya eye,
Eshinegba Onomhue Nofunẹ nya.
Ipfuase ali igesikia
ode eye e khi,
oghie ni o mḷoli ishishi nya!”*

⁴ Oghuo oḷa ya na
ulishi oye Onomhue,
ni oḷa ya ri ufumhi
bhale ghi eva oye?
Irari khi yeḡghuo kpele
u khi oni o pfuase.
Ishishi nya e ya bhale
ya kueghie e, irari khi
ikanya ipfuase eye
e she ri egbe khase.”†

⁵ Onana o doṣe se, mhi bino, mhi me Owa oyi Eshinegba na iloghie, ni o khi Igholo oyi oṣele khi o khueghie-a. † ⁶ Rote oni owa ugamhi, eni igeni oshilua ni e mḷoli anasemhe ishilua e tasele. E soṅo itsua ni e pfuase ni e ge nyanyanya, e ri ogbene igolu mu aye. ⁷ Igho oṭuoghuo eni elamhako aane ni e mḷoli ayemhe egbo, e ri italabi igolu ishilua ni ofu oyi Eshinegba e la, na eni igeni oshilua. Ikhi Eshinegba, ni o laḷe agbo agbo. ⁸ Oni owa ugamhi o vḷo ewoli oyi ufumhi ali ekpabo oyi Eshinegba. Ogbọ okhoghuo oḷa la o ni o doḷe lo oni owa ugamhi ya ramhi ni eni anasemhe ishilua e ro gba pfo. §

16

Italabi ishilua ofu eyi Eshinegba

¹ Igho mhi suo khi uruli na leghe o rote oni Owa ugamhi oyi Eshinegba gueye eni igeni oshilua, “A ka ku eni italabi ishilua eyi ofu oyi Eshinegba shi eke agbo.” ² Aḡeni Onodode o vu ya ku atalabi oyoli shi eke agbo. Iwali igboko ebe ni e lolo e to, e ge egbo ni e

mḷoli oḷele oyi oni inyagbemhi, ni e ga oni inyagbemhi ni a khali.*

³ Aḡeni Onuzava o ya ku atalabi oyoli lo okẹ oniemi, oni okẹ oniemi o mele oḷia eyi egbo ni e ghua-a. Emhikpa ni e mḷoli ayemhe ni e la elemhi oni okẹ oniemi e ghuloa.

⁴ Aḡeni Onuzi-aase, o ku atalabi oyoli lo okẹ ali ichocho ame, e mele oḷia-a. † ⁵ Mhi suo khi aḡeni ni a ri ame nga oḷo khi oḷo li,
“Oḡeṣo-ḡzo ni o pfuase
u khi, irari khi

u gue so ingme ena,
Yeḡe u khi Eshinegba No pfuase,
Yeḡe u la o memena,
ni u kpe la o, ni u gbo ya la o,
itobo khi igesikia u ro o so ezo eye.

⁶ Irari khi egbo e she gbolo
eni a pfa na-a
ali emekeguele,
u she ri oḷia na we da,
abi o ti shi!”

⁷ Mhi suo khi atete o tseṣe, oḷo,
“Gueḡueḡue,
Eshinegba Onomhue Nofunẹ nya,
iguezo eye, eyi igesikia
ali eni e te ode e khi!”

⁸ Aḡeni Onuzi-aane o ku atalabi oyoli lo okẹ, a ri ekpabo na ovḷo o ri erali ke toṣe egbo-a. ⁹ Egbo e daghie-a irari utomhi oyi erali, e ze emuebe na eva oyi Eshinegba ni o mḷoli ekpabo ro mhesẹ na anasemhe enana, ama eḷa lama mupfi ni e ri ufumhi na eva oyoli.

¹⁰ Aḡeni Onuzi-oshe o ku atalabi oyoli kushi ukpekhomhi oghie oyi oni inyagbemhi, eghiele oyoli o la obili. Egbo e ngomhi eḷemhi unu, shi oya. † ¹¹ E ku itse na Eshinegba na iloghie irari utomhi ali igboko eyewe, ama eḷa lama mupfi lase ode okhḷo oyewe le.

¹² Aḡeni Onuzi-osasa o ku atalabi oyoli lo okẹ iYufiretisi ni o fu, o khakha ame-a ni ighie na obini ovḷo o te e ngale e me asha rote doṣe. § ¹³ Igho mhi me khi ikhiakhiami iyemhe aase ni e li abi ikele e rote unu oyi oni oligio oniemi ali unu oyi inyagbemhi ali unu oyi emekeguele oyi egbhḷi, lasele. ¹⁴ Weḡe e khi iyemhe okphaghie ni e ge gbe ikanya oshabo, ni e fiḷe deba ighie ni e la eke agbo nya, ni e ya ti we gbili shi okhḷi ogbele oyi Eshinegba No funẹ nya.

¹⁵ “A ghe i, mhi ya bhale abi oghiatḷo! Ikhivose o khi na ogbo ni o ya guale, ni o ya ri eḷoe khu ide eyoli ini o khi banḷo-a ni a me oḷi irumheba!”*

¹⁶ Igho eni iyemhe okphaghie e ti we gbili ashini a ri eḷemhi Iburu e lui Amagedo. †

* 15:3 Li ze Okiali 15.1 † 15:4 Li ze ijere 10.7; Iwolo 86.9 † 15:5 Li ze Okiali 38.21 § 15:8 Li ze Okiali 40.34;

1 Ighie 8.10-11; 2 Okhe 5.13-14; Aza 6.4 * 16:2 Li ze Okiali 9.10 † 16:4 Li ze Okiali 7.17-21; Iwolo 78.44 † 16:10 Li ze Okiali 10.21 § 16:12 Li ze Aza 11.15 * 16:15 Li ze iMat 24.43-44; iLuk 12.39-40; Iro 3.3 † 16:16 Li ze 2 Ighie 23.29; iZaka 12.11

¹⁷ Ageni onuzi-oshilua o ku atalabi oyoli nga idane, igho uruli na leghe o rote Owa ugamhi oyi Eshinegba rote ukpekhomhi eghiele ngme lasela, o o li, "A she riyele oli!"
¹⁸ Igho, inyamhisalo ameh, ali ukpimhi ali ingmolo oyi ikphala ali inghise eke ee bhale. Inghise nabi ogbo-a kpe me ghue abi a te ma ogbo shi eke agbo. Oni inghise o ga khi oniemihi!†
¹⁹ Oni eoli oniemihi o kemhi asha ese, eoli oyi eni ishishi nya e de kua. Eshinegba o sato eoli iBabilo no fu egbe. O mheshe uko ni onyo ofu oyoli o vo nali.
²⁰ Eke ni e la iteva elemhi oke nya e kelea, aa ke me ite ekhoghuo.*
²¹ Echeg ameh na idane eniemhi e rote idane de mu egbo. Ee ngmano ku Eshinegba irari eni opfuse oyi eni echeg ameh, irari khi oni opfuse o kholo gba.†

17

Adegbe nofunu

¹ Igho ageni oghuo ni o mholi italabi ishilia o bhale, o o mhe, "Bhale khi mhi ya ri abi a li ya nase oni adegbe onofunehase, ikhi eoli oniemihi ni o la epfe oke ni e bu.*
² Loli ighie na eke agbo e nu kia okia, onyo okia eyoli e gbe egbo ni e la eke agbo."†

³ Igho oni ageni o rue mhe je odagbe ifufu elemhi Ayemhe. Igho mhi me okpotso ni o shito nga inyagbemhi oyile, ni o le iwali eva ipfiunu-a, o ze ikhomhi ishilia ali ekphali igbe.†
⁴ Oni okpotso o sono itsua eyile, a ga mema ri igolu ali ifefe ali ema ro khuese oli-a. O mu uko igolu mholi obo ni o vo emhi ighuighue ali ikanya ichimhi eyi itsebo eyoli.‡
⁵ Emhi osheli na keke shi oli alukpo khi.

Osheli.

iBabilo Oniemhi.

Inyo idegbe nya.

Ali inyo itsebo nya. ⁶ Mhi me khi oni okpotso, o da oia eyi egbo ni a pfa na, oia eyi eni a gbe-a irari khi e mie iJesu suo.

Abi mhi ro me oli, mhi yila.

⁷ Igho oni ageni o o mhe, "Elo o ze ni u ro yila? Mhi ya gueye osheli oyi oni okpotso ali oyi oni inyagbemhi ni o nga, ni o ze ikhomhi ishilia ali ekphali igbe. ⁸ Oni inyagbemhi ni u me ni o kpe khi, mena ni o ke khi loli, o ya rote ilimhi na ningolo ngale ya je epfua oyoli. Abo e ya sha egbo ni e la agbo ni aa keke eva oyewe shi ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agbo agbo shi, rote igbaekele agbo, ini e me oni inyagbemhi irari khi, o kpe khi, mena o ke khi, ni o ya ya bhale.*

† 16:18 Li ze Iro 8.5; 11.13.19 § 16:19 Li ze Aza 51.17

* 16:20 Li ze Iro 6.14 † 16:21 Li ze Okiali 9.23; Iro 11.19 * 17:1 Li ze iJere 51.13 † 17:2 Li ze Aza 23.17; iJere 51.7 ‡ 17:3 Li ze Iro 13.1 § 17:4 Li ze iJere 51.7

* 17:8 Li ze iDan 7.7; Iro 11.7; Iwolo 69.28 † 17:12 Li ze iDan 7.24 * 18:2 Li ze Aza 13.21; 21.9; iJere 50.39; 51.8; Iro 14.8

⁹ "Onana o khi emini ogbo te e sa usamhi ileasingme. Eni ikhomhi ishilia egbo, e khi ikhomhi ite ishilia ni oni okpotso o o shito.
¹⁰ Ighie oshilia e li gbo khi. Etuoshe o, e she ghua, oghuo o kiele e mheshe, oni o kpole o bhale ne. Ni o da bhale, o mema ya la o ukuku eghenge. ¹¹ Oni inyagbemhi ni o kpe la o ni o ke la o egbo, o khi oghie onuzi-olale, abeghuo loli ali oshilia enekpole e li, o ya li je epfua oyoli.

¹² "Eni ekphali igbe ni u me egbo, e khi ighie ogbe ni aa ri eghiele na ne, ama a ya ri afu na we elemhi iwakati oghuo tse ni e ro mheshe abi ighie, li shi oni inyagbemhi.†
¹³ Enana emhi oghuo o khi, e ya ri ekpabo ali afu oyewe na oni inyagbemhi. ¹⁴ E ya nu oni Omi Osumha kholi. Oni Omi Osumha o ya gbe we oni okholi, irari khi Onomhue oyi enemhue o khi, ali Oghie ni o mholi ighie o khi. Irari khi e nu oli la, we we o lu ni o ze, ali ni e khi eni e ri igesikia deba li."

¹⁵ Igho oni ageni o o mhe, "Eni oke eniemhi ni u me, ni oni adegbe o shito, egbo ali ebubu egbo ali ishishi ali emue ododa e la agho.
¹⁶ Oni inyagbemhi ali ekphali igbe ni u me egbo e ya biselemhi oni adegbe. E pfuse oli-a, e bano oli-a, e nyanon li elamhi egbe ro le, e ri erali tose oli-a. ¹⁷ Irari khi Eshinegba o rpli shi we udu e riyele emini o gba, loli e ro lama kugbe ri ekpabo eyewe na oni inyagbemhi ni o mheshe, ya ramhi ni ungemhi oyi Eshinegba o ro bhale ya tse. ¹⁸ Oni okpotso ni u me loli o khi oni eoli oniemihi ni o mheshe na ighie na agbo."

18

Udemhi oyi iBabilo

¹ Onana o dose se, mhi me ageni olese khi o rote iloghie e tiemhile. O mholi afu nofunu, ugemhi oyoli o ri eke agbo o ge nyanyanya.
² O ri uruli oniemihi tse se leghe, o li.

"Eoli iBabilo Oniemhi,
 o she de.

O she mele ugbebo
 oyi iyemhe eyi
 okphaghie-a,
 ali ashini iyemhe
 okphaghie e la lese,
 ashini ipfeli ali elamhako
 ni aa pfuase ni aa ghue,
 ee la.*

³ Irari khi ishishi nya,
 e she kpo kpo onyo,
 ni o ri ujili e kpha,
 ikhi onyo okia oyoli.
 Ighie na eke agbo
 e she kia okia deba li.

Eduoki na eke agbo,
e she rote
iliagbo-tsuakua oyoli
mhuë epfue.”†

4 Igho mhi suo uruli olese ni o rote idane
lie,

“Egbo eyemhe, a na li egbe kua,
ini a khi mhuë okemhi
shi olamhe eyoli,

ini a khi mhuë okemhi

shi osoli anasemhe oyoli.‡

5 Irari khi olamhe eyoli
e she tigbili yagha ramhi idane,

Eshinegba o she sato

umha-guëli eyoli.§

6 A li oli, abi o li e,

a fali oli ota asha eva

shi ikanya ni o gbe.

Onyo ni o toto ni o ro na e da,

a so oghogho nali da asha eva.*

7 A ri osoli ali oyala nali

ni o guë to ufumhi ali epfue

ni o rona egboli.

Irari khi eri Oni Okpotso

o la ekeleghi tonon obo udu lie,

‘Mhemhe mhi khi oni olele!

Mhi aa tigbe ya khi

osamhi-olimhi,

mhi aa tigbe ya

me oya egbe ghue.’

8 Irarigho, ogbeleghuo

anasemhe oyoli

o ro ya sha rughu oli,

shi eghuli ali evie

ali okiamhi.

A ya ri erali tose oli-a.

Irari khi Eshinegba Onomhuë

ni o ya gue oli ezo,

onofune nya o khi.”†

9 “Ini ighie na agbo ni e kia okia deba li, ni
e nu oli li agbo tsua kua, e ya vie, e vie evie
oya na li, ini e me ewoli erali ni e tose oli-a.

10 E ya tapfia migha ke vie irari ulishi osoli
ni a na li, e e lie,

“‘Eekhue o Eekhue o

yeyë eoli nofunë,

iBabilo eoli no mhuë ekpabo!

Elemhi iwakati oghuo tse

epfua oye o she bhale!†

11 “Eduoki na agbo e ya vie oli e vie oya
irari khi ogbokhoghuo o ke nu we ya de
itsua.§ 12 Itsua igolu ali elomho, imieche
ni e somhotse ni e ghale, ifefe ali ema, ide
epfopo na kpishi, ali eni e yile, ghe ena
wono, ali ilolo eni eyile ali itsua ododa ni a

ri oora ni e pfië khali, ali itsua ododa na a ri
ekphali eni khali, ali eera ni e ghale, ide ali
ikhuli ali eche imabo. 13 Ali alagho na lu
ikinamoni ali oshamhi ali ituale afu eera ali
ituale ni a ku e shi olimhi egbe, ali atike ni
o pfië ni o ghale ali onyo ali oili ali ifulawa
ali ikpamhi emhi ni a lu ado, ena ali isumha
ali ichi ali amoku ni ichi e e tsua, li shi egho
ni e khi ighumha.*

14 “Eni eduoki e ya lie oli, ‘Imomhi ni u ri
ukpeloe shi eke e khe, o she me na. Epfue ali
osuemhe eye nya e she kele-a, ni a ke dobe
gbolo me ya mie.’ 15 Eduoki ni e ri emhi
enana de ni e me elele epfue rote obo oyi oni
okpotso, e ya migha tapfia, ulishi osoli ni o
me o ro nu we. E ya vie e vie oya,† 16 e vie
nyogho, ee lie,

“‘Eekhue-o! Eekhue-o,

eoli Onofune,

ni a ri iwulu ichë eneyile,

ni a ri igolu ali eche

ni e ghale ali ifefe

khue akhue!

17 Aboriekhi igho,

elemhi iwakati oghuo tse,

eni epfue eniemhi egho

e li opfu-a.†

“Eni e khi ega oko-okë oniemhi nya ali eni e
lo oko-okë oniemhi ya asha ali eni e gua li ali
eni e rote okë oniemhi e mie ifata, e ya tapfia
migha. 18 Ini e me ewoli eyi utomhi oyoli, e
ya lie, ‘Eoli okhoghuo o la o ni o li abi oni eoli
oniemhi?’§ 19 E yalo ifufu ku ukhomhi, e ri
evie ali oya vie leghe, ee lie,*

“‘Eekhue-o! Eekhue-o,

yeyë eoli oniemhi,

ni eni e mholi

oko-okë oniemhi nya,

e te mholi epfue eyewe

rote osuemhe oyi oni eoli!

Elemhi iwakati oghuo tse

a ro pfuse oli-a.†

20 A ri itoboli

ke ghele, iloghie,

A ke ghele,

e e eni a pfa na

ali ighiusomhi na ke e ali emekeguele!

Irari khi Eshinegba

o she gue oli ezo

shi abi o li nase e.’”†

21 Igho ageni nofunë o rue udumhi eche ni
o li abi eche iko pfilo oni okë oniemhi, o ro li,
“Ekpabo na guo

a ro ya guogho

eoli iBabilo oniemhi-a,

† 18:3 Li zë Aza 23.17; Ijere 51.7 ‡ 18:4 Li zë Aza 48.20; Ijere 50.8; 51.6,45 § 18:5 Li zë Igbae 18.20-21; Ijere 51.9 * 18:6 Li zë Iwolo 137.8; Ijere 50.29 † 18:8 Li zë Aza 47.7-9 ‡ 18:10 Li zë Ezik 26.16-17 § 18:11 Li zë

Ezik 27.31,36 * 18:13 Li zë Ezik 27.12,13,22 † 18:15 Li zë Ezik 27.31,36 ‡ 18:17 Li zë Aza 23.14; Ezik 27.26-30

§ 18:18 Li zë Ezik 27.32 * 18:19 Li zë Ezik 27.30-34 † 18:19 Li zë Ezik 27.30-34 ‡ 18:20 Li zë iDëut 32.43;

Ijere 51.48

aa ke gbo ya

mẹ ẹ ẹloẹ ghue. §

22 Ogbọ ọa ke gbo ya suọ

uruli ẹfa

wẹkhi oyi emini áá kpheli

wẹkhi oyi ofele,

wẹkhi oyi akala

elemhi yeyẹ oni ẹoli ona ghue.

Ogbọ ọa ke ya mẹ

ogbakanya okhoghuo

elemhi ẹ ghue.

Ogbọ ọa ke ya suọ

okeke emini a mheḷi iko,

elemhi ẹ ghue.*

23 Erali ákpá ọa ke gbo ya gẹ

elemhi ẹ ghue,

wẹkhi eri a ya gbo suọ

uruli eni ẹ zu ode

elemhi ẹ ghue.

Eduoki eyẹ e khi

ẹgbọ eni e funẹ na ekẹ agbọ,

u ri ogbhọ oye

di ishishi nya wase-a. †

24 Elemhi oni ẹoli a mẹ

ọlia eyi emekẹguele

ali eyi eni a pfa na,

ali eni a gboloa shi ekẹ agbọ nya.” †

19

Okuekhoogo!

1 Onana o dọsẹ se, mhi suọ uruli ni o li abi okeke oniẹmhi oyi ebubu ẹgbọ obini iloghie khi oo tsesẹ, oo liẹ,

“Okuekhoogo,

Imiepfuese ali ufumhi

ali ekpabọ khi

eyi Eshinegba oyawa.

2 Irari khi iguẹzọ oyọli

eyi igesikia ali

eni e sheshe e khi.

Ọ she pfa ẹzọ mu

adegbe onofunẹ,

oni ọ she ri okia eyọli

yese ekẹ agbọ-a.

Eshinegba ọ she ye okhọli

to ọlia eyi eni ẹẹ ga eyọli.”* †

3 Ighọ e gbo tsesẹ, e liẹ,

“Okuekhoogo!

Ewọli eyọli e she ẹ nga

idane agbọagbọ.” †

4 Ighọ egbhali uye ali aane ali elamhako

aane, e de yeshi, e ga Eshinegba ni ọ shitọ oni

ukpẹkhomehi oghie, e liẹ,

“Atsẹ! Okuekhoogo!”

5 Uruli o rọte oni ukpẹkhomehi oghie ngme

ọọ liẹ,

“A kueghie

Eshinegba oyawa,

ẹẹ ni ẹẹ ga eyọli nya,

ẹẹ ni a na ulishi oyọli,

ghe ẹgbọ ni e fu

ali eni e she!” †

6 Ighọ mhi suọ uruli ni o li abi uruli

oniẹmhi oyi ebubu ẹgbọ ni o li abi ingmolo

oyi okẹ ni ọọ tu, ni o gbo li abi ingmolo oyi

akphala. Ee liẹ,

“Okuekhoogo!

Irari khi Eshinegba

Onomhue oyawa Nofunẹ nya,

lọli ọ le oghie! §

7 Awa ke gheḷe,

egbe ke mu awa,

awa ri ufumhi nali!

Irari khi izu-ode oyi

oni Omi Osumha

o she ramhi,

omueshi ọ she mu egbe shi ekẹ.

8 Ode opfopfo

ni o dala ni o pfuase,

a rọ nali sọ.”

(Oni Ode opfopfo, iguẹ ngeli oyi eni a pfa na o migha shi.)

9 Oni ageni ọọ mhe, “Keke khi. ‘Ikhivose o khi na ẹgbọ ni a lu shi oni ukue aruele oyi izu-ode oyi oni Omi Osumha.’ ” Ọ gbolo ẹ mhe, “Ingmemhi enana, egbegbi ingmemhi eyi Eshinegba e khi.”* †

10 Ighọ mhi de ya wugha li awẹ ni mhi ga li. Ama ọọ mhe, “Khi li ghọ! Oni ọọ ga nabi yeyẹ ali onabi inyoghuo ẹ enekpọle mhi khi ni e mu ọtsẹle oyi iJesu mhuẹ. Ga Eshinegba! Irari khi ọtsẹle oyi iJesu o khi ayemhe imekẹguele.”

Oni ọ nga achi opfopfo

11 Ighọ mhi mẹ khi iloghie o khueghie-a mhi mẹ achi opfopfo. Oni ọ nga li a lu oze-regbena ali oni ọ khi igesikia. Ode ni ọa mhuẹ azẹba ọ te ẹ sọ ẹzọ, ni ọ te ẹ khọli. †

12 Ikpamhi alo eyọli e li abi elemhi ere. Ọ rughu irula oghie ni e bu. Ọ mhọli eva ni a keke shi ọli egbe ni ogbọ ọlese ọa lese, se ni lọli ghuo kpele. † 13 Ọ sọ awulu ni a sọ ọlia. Eva ni a lu ọli khi, “Ungmemhi oyi Eshinegba.” 14 Ekhọli-okhuẹ ni e la iloghie e deba li kia, e sọno itsua epfopfo ni e dala ni e pfuase, e nga ichi epfopfo. 15 Itakobi ni ọọ mu o rọte unu oyọli lasele, ni ọ rọ ya khọli eni ishishi. Otsuodu akhuli ọ rọ ya ke mhẹsẹ na eni ishishi. Ọ ya rọte ashini a te

§ 18:21 Li zẹ ijere 51.63-64; Ezik 26.21 * 18:22 Li zẹ Ezik 26.13; Aza 24.8 † 18:23 Li zẹ ijere 7.34; 25.10 † 18:24

Li zẹ ijere 51.49 * 19:2 Li zẹ iDeut 32.43; 2 Ighie 9.7 † 19:3 Li zẹ Aza 34.10 † 19:5 Li zẹ iwolo 115.13 § 19:6

Li zẹ Ezik 1.24; iwolo 93.1; 97.1; 99.1 * 19:9 Li zẹ iMat 22.2-3 † 19:11 Li zẹ Ezik 1.1; iwolo 96.13; Aza 11.4 † 19:12

Li zẹ iDan 10.6 § 19:15 Li zẹ iwolo 2.9; Aza 63.3; ijọe 3.13; Iro 14.20

ę mino-onyo mino onyo lasele, Ikhi onyo no khi ofu onięmhi oyi Eshineęba Nofunę nya. §¹⁶ A keķę eva, “Oghie Ni o Mholi Ighie, Ali Onomhuę Ni o Mholi Ekhemhuę,” shi awulu na dogo oyoli ali ukhiowę oyoli. ¹⁷ Igho mhi me aęeni khi o migha ovo, ni o vię lasele leghe lui ipfeli ni e la irarogbe e fiala, “A bhale a ka legba shi aruele ogbomhi onięmhi oyi Eshineęba. ¹⁸ Eghęghę agho ni a le elamhi idiegebe oyi ighie ali ega ekholi-okhuę ni e ri ekholi-okhuę ę ye okhuę, ali elamhi idiegebe eyi eębo nefunę, shi elamhi ichi ali eni e nga wę, ali elamhi idiegebe eębo nya, shi ighumha ali eni ęa khi ighumha ghe eębo enikeke ali eębo enięmhi.”*

¹⁹ Igho mhi me oni inyagbemhi ali ighie na eķę agbo ali ekholi-okhuę eyoli khi e lona kugbe, ni e ro nu oni o nga oni achi ali ekholi-okhuę eyoli kholi. ²⁰ Ama a mu oni inyagbemhi ma omeķęguele oyi eębholi oyoli, oni o ri eva oyoli gbe irokhase onyaloa. Eni irokhase ena o ro di eębo ni e mie eni oļeļę eyi oni inyagbemhi shi egebe, ni e ga irokhokho oyoli ni a khali. Oni inyagbemhi ali oni omeķęguele oyi eębholi, a mu wę pfilo uyele erali ni ofulu o la to kua yala. †²¹ Eni e kpole, a ri itakobi oni o rote unu oyi oni o nga oni achi gbolo wę-a. Eni ipfeli nya e ri elamhi idiegebe eyewę le.

20

Ikpe Agbeļę

¹ Igho mhi me khi aęeni o rote idane e tiemhile o mu okpe ilimhi na ningolo mholi obo, o tsua ukpokpomhi uwęghę. ² O gamhi oni oligio onięmhi rue, ikhi ęnyę onęde ogho ni o khi etse ali Okphaghie, o ge oli ikpe agbeļę oghuo.* ³ O pfi oli lo oni ilimhi na ningolo, o pfi okpe o. O pfi oni ilimhi na ningolo unu ma, ini o khi ke gbo me asha di ishishi eębo, ya ramhi ni eni ikpe agbeļę e ro ya gba. Ini ona o doķę se, a mema ya rue oli obo-a ukuku eghęghę.

⁴ Igho mhi me ikpekhomhi ighie. Eni e shito o, e khi eni a ri afu na ni e ri eębo gue ezo. Igho mhi gbo li me iyemhe eyi eębo ni a kholo ikhomhi o, irari otseļę ni e pfi na iJesu ali ungmemhi oyi Eshineęba. Eni eębo ena ęa ga oni inyagbemhi wekhi irokhokho eyoli, wekhi eri e mie oļeļę oyoli shi atetę ukhomhi, wekhi obo. E ya te eghuli guale, e ya nu iKirisiti mhęķę ikpe agbeļę. †⁵ Eębo ni e kpole ni e ghuloa ęa ke rote eghuli guale, ramhi ni ikpe agbeļę egho e ro gba. Onana o khi irote eghuli guale onodode. ⁶ Ikhivose ali ipfuase e khi eyi eni e mholi obo shi iguale

onodode onana. Eghuli onuzi-eva ęa mholi ekpabo shi eębo eghogho egebe, ama e ya khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshineęba ali eyi iKirisiti. E ya nu oli mhęķę ikpe agbeļę.

⁷ Ini eni ikpe agbeļę e gba se, a ya taghię Okphaghie awa ighumha oyoli-a. ⁸ O ya fię lasele ya di eębo ni e la ishishi nya na eķę agbo, ikhi eębo ni a lu iGogi ali iMagogi, ni o ro ti wę gbili shi okholi. Eri e bu abi ekhashe ni e la egele oķę onięmhi. †⁹ Igho e to ogholi ya gbe eķę agbo khia, e pfi gase apfe eyi eębo eyi Eshineęba, ęoli ni o nono eębhogbo. Ama erali e rote idane tiemhile ya toķę wę-a. ¹⁰ Oni etse ni o di wę, a mu oli pfilo erali ilimhi iriře ni ofulu o la to kua yala. Ikhi ashini a pfi oni inyagbemhi ali omeķęguele oyi eębholi lo. A ya la agho na wę osoli agboagbo, no gbe no bi.

Ari eni e ghu-a gue ezo

¹¹ Igho mhi me ukpokpomhi ukpekhomhi oghie opfopfo ali oni o shito o. Abi o shito egho, eķę ali ukhui e kele-a, ęa ke me ashikhoghuo la. ¹² Igho mhi me eębo ni e ghuloa, ghe enięmhi, ali enikeke, e migha odalo oni ukpekhomhi oghie. Igho a khueghie ebe ni e bu-a. A gbo khueghie ebe olese-a ni o khi ebe ni a keķę eva oyi eni e ya mholi agbo na agboagbo shi. A gue eni e ghu-a ezo abi ikanya ni e gbe e li, abi a li keķę wę shi eni ebe. §¹³ Okę o kpa eębo ni e ghuloa shi o ku lasele. Eghuli, ali ilimhi, e khueghie unu-a kpa eębo ni e la elemhi wę ku lasele. A gue oębhogbo nya ezo abi o li gbe. ¹⁴ Igho a pfi Eghuli, ali ilimhi lo uyele erali. Erali ilimhi iriře ni onana o khi eghuli onuzi-eva. ¹⁵ Oni eva oyoli ęa da la oni ebe ni a keķę eva oyi eni e ya mholi agbo na agboagbo shi ne, eri a ya pfi oli pfilo oni erali ilimhi iriře.

21

IJerusalemu Onogbo

¹ Igho mhi li me iloghie onogbo ali eķę agbo onogbo. Iloghie onodode ali eķę agbo onodode e she kala-a, igho li khi oķę onięmhi.* ² Mhi me oni ęoli ni o pfuase ikhi oni iJerusalemu onogbo khi o rote idane e tiemhile rote obo oyi Eshineęba, abi omueshi ni a khuęķę somhotse ę ghi odo li. †³ Igho mhi suo ukpokpomhi uruli khi o rote oni eghiele e lię, “A ghe khe! Eshineęba o ri apfe oyoli tiemhile deba eębo, eri o ke ya nu eębo ngeli kugbe, eni eębo e ya khi eębo eyoli, Eshineęba o ya nu wę la kugbe. †⁴ O ya shishi wę amevię alo-a, eghuli ęa ke ya la, wekhi eri a ke ke vię wekhi asha o ke ya ke to oębo, irari khi emini edio e she doķę.”§

* 19:18 Li zę Ezik 39.17-20 † 19:20 Li zę Iro 13.1-18

* 20:2 Li zę Igbae 3.1 † 20:4 Li zę iDan 7.9,22 † 20:8

Li zę Ezik 7.2; 38.2,9,15 § 20:12 Li zę iDan 7.9-10 * 21:1 Li zę Aza 65.17; 66.22; 2 iPit 3.13 † 21:2 Li zę Aza 52.1; 61.10; Iro 3.12 † 21:3 Li zę Ezik 37.27; iLev 26.11,12

§ 21:4 Li zę Aza 25.8; 35.10; 65.19

⁵ Oni o shito oni ukpekhomhi oghie o o li, “Ghe khe, Mhi ri emhikpa a mele enegbo-al” Igho o o, “Keke emhi enana shi eke irari khi ingmemhi ni a ri egbe e da ni e khi igesikia e khi.”

⁶ O o mhe, “A she li oli. Mhemhe mhi khi igbaekele ni mhi khi ozukhomhi. Oni okiam e o o gbe, mhi ya rrote oke ni o o chocho ame, ni o ri agbo a na ogbo na li da afue.* ⁷ Oni o da mu o le ne, o ya mholi ikhivose ona, ni, Mhemhe mhi ya khi Eshinegba oyoli, loli o khi omimhe.†

⁸ Ama egbo ni e khi enulishi ali eni ea ya lama miesuo, ena angeli ichimhi ali egbugbeli, ali ena itsebo eni e mu imhese ogbho ali eni ega ikhumhi, ali e lo egbholi nya, okiemhi oyewe o ya khi erali ilimhi iriereje ni ofulu la to kua yala. Onana khi eghuli onuzi-eva.”

⁹ Ageni oghuo eni oshilua ni o mholi italabi ishilia ni e vo anasemhe ishilia ni e kpe ukhokho, o bhale ya lie mhe, “Bhale, mhi ya ri oni omueshi onogbo khase, ni o khi uhue oni Omi Osumha.” ¹⁰ Elemhi oni ayemhe, oni ageni o tsua mhe nga ukhomhi ute oniemhi ni o yagha, o remhe khase oni Eoli-No-pfua se ikhi iJerusalemu, khi o rrote idane te obo oyi Eshinegba a tiemhile.† ¹¹ O ri ufumhi oyi Eshinegba ge nyanyanya. Ugemhi oyoli o li abi echeli ni o somhi otse ni a lu ijasipa ni o li abi ughegbe. ¹² O mholi ukpokpomhi ugbe ni o yagha ni o mholi ode inuekpe igbeva. Eni ode inuekpe, igeni ogbava e la o. Eni ode inuekpe igbeva ena a keke eva eyi edeli igbeva eyi iZireni shi o. ¹³ Ode inuekpe esese e la obo-ugbe enenene oyi oni ugbe. Ese e la ukiekie obini ovo o te e ngale oyoli, ese e la ukiekie obita, ese e la ukiekie ogobo, ese e la la ukiekie obini ovo o te e lo eko. § ¹⁴ Oni ugbe ni o gas e oni eoli o mholi ech e irogbek e igbeva. Eni ech e irogbek e ena, a keke eva eyi ighiusomhi na kee ogbava eyi oni Omi Osumha shi o.

¹⁵ Oni o nu mhe e ngme, o mholi ukpokpo ni a ro o mhes e emhi ni o khi igolu ni o ro ya mhes e oni eoli ali eni ode inuekpe ali igbe eyoli.* ¹⁶ Oni eoli o ze abo igbe ene, ni iyagha ali inuata ali uemhi eyoli e li abizize. O mhes e oni eoli, o ya khi ikuku emhi ea la imali agbele ali egbhueshe ashi ishe (1,500), unu emhi ali uemhi eyi eni abo igbe ali iyagha eyoli e khi abizize. ¹⁷ Oni ageni o li mhes e ugbe oyoli, e ya khi ete-awe egbhuegbe. Abi awa lie mhes e eke. ¹⁸ Ugbe oyoli, ech e ijasipa a ro ma li, oni eoli o khi egbegbi igolu ni a te e me eke abi ughegbe. ¹⁹ Irogbek e oyi igbe ni a ma gas e oni eoli e ya

khi ech e ni e ghal e ododa. Onodode o khi ijasipa, onuzi-eva o khi isafaya, onuzi-ese o khi ikalis edoni, onuzi-ene o khi emeradi, ²⁰ onuzi-ishe o khi isadonizi, onuzi-esesa o khi ikaneliani, onuzi-ishilua o khi ikirisolati, onuzi-elele o khi iberili, onuzi-itili o khi itopazi, onuzi-igbe o khi ikirisopirazi, onuzi-igbaghuo o khi ijasiti, onuzi-igbeva o khi ametisiti. ²¹ Eni ode inuekpe igbeva e ya khi ifefe. Ode unuekpe ogbogo a ri ufefe oyoli rieje oli. Ode agbala ni o la oni eoli, egbegbi igolu ni a te e me eke abi ughegbe a ro ku oli.†

²² Mhi aa me Owa ugamhi okhoghuo oni eoli, irari khi Eshinegba Onomhue Nofune nya ali Oni Omi Osumha wewe e khi Owa Ugamhi ni e la agho. ²³ Oni eoli o ke mholi emini o ri ugemhi oyi ovo wekhi oyi uki ya li. Irari khi ugemhi oyi Eshinegba loli o khi akpa ni o la agho, oni Omi Osumha o khi akpa ni o la agho.† ²⁴ Egbo na agbo nya e ya ri oni akpa ke kia, ighie ni e la agbo e ya tsua epfue eyewe bhale agho. § ²⁵ Ogbo o ya ya tigbe khukhu ode inuekpe ni e lo oni eoli le ghue, itob o khi ogbo o ya ya me eliyose agho. ²⁶ A ya tsua epfue ali ufumhi eyi ishishi lo oni eoli le.* ²⁷ Ama, emini e ri ichimhi e mu o ya ya tigbe lo agho le, wekhi ogbo ni o o gbe ikanya omama ali ni o rieje emhi egbhue, se khi egbo ni eva oyewe o la ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agboagbo shi oyi oni Omi Osumha.†

22

Oke Ame Agbo

¹ Igho o ri oke ame ni o ri agbo o na ogbo khase mhe, oke ni o pfua se abi ughegbe, ni o rrote ukpekhomhi Eghiele oyi Eshinegba ali oyi Omi Osumha tu u lasele.* ² Oni oke o rrote iteva oyi oni ode agbala ni o la oni eoli. Ukiekie eve-eva oyi oni oke, oora ni o ri agbo o na ogbo e migha, ni o mo idumhi igbeva ododa, ni o mo idumhi uki kpa. Ebe oyi oni oora a ro ri ishishi ee ze.† ³ Emhikhoghuo ni Eshinegba o pfi unu na o ke ya la agho. Ama ukpekhomhi oghie oyi Eshinegba ali oyi Omi Osumha oyoli e ya la agho, eni ee ga eyoli e ya ke ga.† ⁴ E ya me alo eyoli, ali eva oyoli o la we alukpo. ⁵ Eliyose o ke ya la o. Ea mholi emini e ri ugemhi oyi akpa ali ugemhi oyi ovo ya li, irari khi Eshinegba Onomhue lolighuo o ya khi akpa oyewe, e ya ke mhes e abi ighie agboagbo. § ⁶ Oni ageni o o mhe, “Eni ingmemhi enana, eni a ri egbe e da e khi, e gbo khi igesikia. Eshinegba Onomhue ni o ri

* 21:6 Li ze Aza 55.1 † 21:7 Li ze 2 iSam 7.14; Iwolo 89.26-27 ‡ 21:10 Li ze Ezik 40.2 § 21:13 Li ze Ezik 48.30-35 * 21:15 Li ze Ezik 40.3 † 21:21 Li ze Aza 54.11-12 ‡ 21:23 Li ze Aza 60.19-20 § 21:24 Li ze Aza 60.3 * 21:26 Li ze Aza 60.11 † 21:27 Li ze Aza 52.1; Ezik 44.9 * 22:1 Li ze Ezik 47.1; iZaka 14.8 † 22:2 Li ze Igbae 2.9; Ezik 47.12 ‡ 22:3 Li ze iZaka 14.11 § 22:5 Li ze Aza 60.19; iDan 7.18

ayemhe oyoli na emekeguele, loli o ghie ageni oyoli o ka rokhashe eni ege ga eyoli, emini a ya me ni o a ke ya tse.”

Ijesu o ya bhale

⁷ “A ghe ii, mhi kele ya bhale! Ikhivose o khi na ogbo ni o ri ingmemhi imeguele ni e la ebe onana gbe akanya.”

⁸ Mhemhe ijoni mhi suo, ni mhi gbo me emhi enana. Abi mhi ro suo, ni mhi ro gbo me na, mhi de ya wugha oni ageni ni o ri eni emhi enana khashe mhe awe ni mhi ga li. ⁹ Ama o gueye mhe, “Khi li igho, oni oo ga nabi yeye ali onabi inyoghuo e emekeguele, ali eni e ri ingme ni a keke shi ebe onana gbe akanya mhi li khi. Ga Eshinegba!”

¹⁰ Oo mhe, “Khi khukhu ingmemhi imeguele ni e la ebe ona, irari khi oni eghenge o she ti ramhi. ¹¹ Oni oo ri ele onobe, o ke ri ele tsee, oni oo gbe ikanya ichimhi, o ke gbe tsee, oni o gue a ngeli, o gue ke ngeli tsee, oni o pfuase, o pfuase ke le tsee.”*

¹² “A ghe ii, mhi kele ya bhale, mhi tsua ifata eyemhe, mhi ya fali ogbogbo ota abi o li gbe.†

¹³ Mhemhe mhi khi Aafa ali Omega, Mhemhe mhi khi oni Odode ali Okpukhokho, ni mhi khi Igbaekele ali Ukpese.‡

¹⁴ “Ikhivose o khi na ogbo ni e pfuw iwulo eyewe-a pfuase, ni e mhue obo shi oora ni o ri agbo a na ogbo, ali ini e ba me asha rote

ode unuekpe ni o lo oni eoli, le lole. § ¹⁵ Ewa e la oolase oni eoli, ali eni e mu imhese ogbho ali eni e li itsebo ali egbo ugbeli ali eni e ga ikhumhi ali eni e da nono ingme egbholi, ni e di egbo.

¹⁶ “Mhemhe ijesu mhi she ghie ageni oyemhe o ri otsele ona ghi e eni igbaa nya eyi eni e mie ijesu iKirisiti suo. Mhemhe mhi khi Umhili ali Omiomi iDefidi, Mhemhe mhi khi Ukpeta ni o ge eluzogbe.”*

¹⁷ Oni Ayemhe ali omueshi onogbo oo li, “Bhale!” Oni o suo ona o li lie, “Bhale!” Oni okiam e oo gbe o bhale, ali onini o ghole o bhale ka da am e ni o ri agbo a na ogbo, afue afue.†

¹⁸ Mhi tse agua ye ogbo ni o suo imeguele ni e la ebe ona. Ini ogbokhoghuo o khi ma o. Eshinegba o ya khi anasemhe ni a keke shi ebe ona ma li agbo. ¹⁹ Ini ogbokhoghuo o rote ingmemhi imeguele ni a keke shi ebe onana rue pfi-a, Eshinegba o ya mie oli okemhi ni o mholi shi oora ni o ri agbo a na ogbo, ali ashini a khi na li shi eoli ni o pfuase, ni a ngme ingme oyoli shi oni ebe onana.‡

²⁰ Oni o pfi otsele shi ebe onana, oo, “Igesikia lo, mhi kele ya bhale.”

Atse. Ijesu Onomhue bhale.

²¹ Okhale oyi ijesu Onomhue o ka nu eni miesuo nya la, Atse.

* 22:11 Li ze iDan 12.10 † 22:12 Li ze Aza 40.10; 62.11; Iwolo 28.4; ijere 17.10 ‡ 22:13 Li ze Iro 1.8,17; 2.8; Aza 44.6; 48.12 § 22:14 Li ze Igbae 2.9; 3.22 * 22:16 Li ze Aza 11.1,10 † 22:17 Li ze Aza 55.1 ‡ 22:19 Li ze iDeut 4.2; 12.32